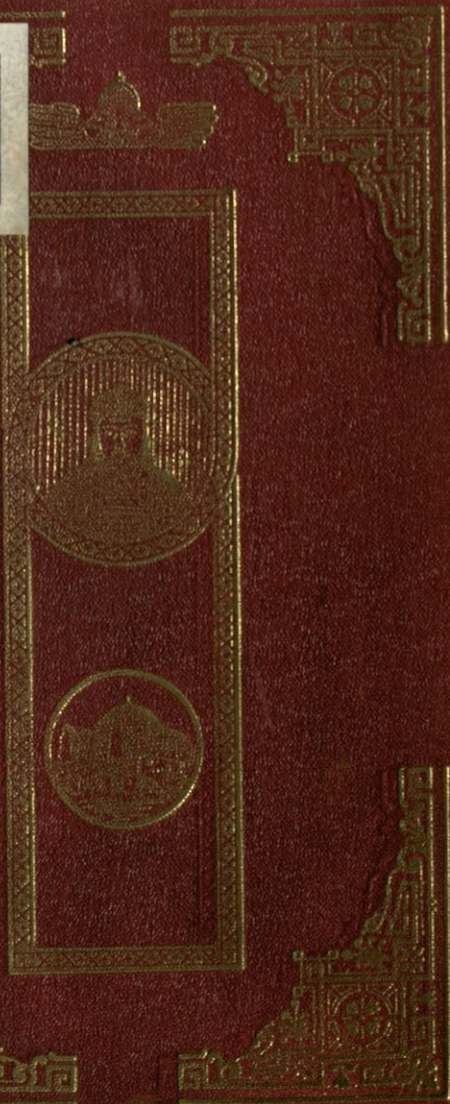

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

266409

6/3

ATA

6

DIPLOMATA

GRÆCÆ NIDII 471

SACRA ET PROFANA

LIBRARY OF THE

FRANCIS & JEREMY J. J. J. J.

VOLUMEN SEXTUM
SUNT SEPTUAGINTA

VINDOBONÆ

GALEATI & GREGORI

1771

ACTA
ET
DIPLOMATA

GRAECA MEDII AEVI
SACRA ET PROFANA

COLLECTA EDIDERUNT

FRANCISCUS MIKLOSICH ET IOSEPHUS MÜLLER

VOLUMEN SEXTUM

VINDOBONAE
CAROLUS GEROLD

MDCCCXC.

ACTA

ET

DIPLOMATA

MONASTERIORUM ET ECCLESiarUM
ORIENTIS

SUMTUS PRAEBENTE CAESAREA SCIENTIARUM ACADEMIA VINDOBONENSI

COLLECTA EDIDERUNT

FR. MIKLOSICH

PROF. UNIVERSIT. VINDOBONENSIS

ET

IOS. MÜLLER

PROF. UNIVERSIT. TAURINENSIS

TOMUS TERTIUS

ΧΑΡΑΛ. Ι. ΣΠΑΝΟΣ

ΠΡΟΪΚΡΑΤΟΥΣ 23

ΑΘΗΝΑΙ — ΕΛΛΑΣ

266409

ΑΝΕΤΥΠΩΘΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ
ΧΑΡΑΔΑΜΠΟΥΣ ΣΠΑΝΟΥ
ΠΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ 23
ΑΘΗΝΑΙ — ΕΛΛΑΣ
ΣΕ 300 ΑΝΤΙΤΥΠΑ
ΥΠΟΓΕΓΡΑΜΜΕΝΑ ΚΑΙ ΗΡΙΘΜΗΜΕΝΑ
ΑΠΟ ΤΟΝ ΕΚΔΟΤΗ

N 160/1975

Hujus voluminis exscripta sunt exemplaria trecenta.

Typis ADOLPHI HOLZHAUSEN typographi Vindobonensis.

DIPLOMATA

ET

ACTA

MONASTERII SANCTI IOANNIS THEOLOGI

IN PATMO INSULA.

PRAEFATIO.

Cum Aegaei maris insulas Ludovicus Rossius pervestigasset, nec non ad Patmum insulam se contulisset, multas in Sancti Ioannis Theologi monasterio, cuius magnum clarumque adhuc vivit vigetque nomen, asservatas repperit tabulas, quae ad Byzantini imperii tempora pertinerent, quarum praeclarum pondus ac momentum cum vidisset,¹⁾ praesertim ad domesticas huius imperii res illustrandas non tantum viros doctos certiores fecit, sed etiam, ut aliquid in lucem prodiret, tabulam edidit: quod huiusce monasterii primum evasit monumentum nostratibus cognitum.²⁾ Mirum quantum viros eruditos studio accendit has tabulas adeundi atque pervolvendi, quae maiorem aevi illius, quod medium vocant, cognitionem pollicerentur.³⁾ Triginta ferme post annis Hierotheus Florides, huius monasterii ab actis, in graecis quibusdam ephemeridibus, quas haud multi adibant, tabularum omnium edidit indicem:⁴⁾ qui eum adiuvit, Ioannes Sakkelion, ex his interdum nonnullas in variis ephemeridibus publici iuris fecit:⁵⁾ cunctas

¹⁾ Hier sind vom Ende des XI. Jahrhunderts bis zur Einnahme von Constantinopel zwischen 40 und 50 kaiserliche Bullen im Original beisammen, wie man sie nicht leicht irgendwo gesammelt findet, und da sie sich fast alle auf gemachte Schenkungen oder auf die dem Kloster aufgelegten Leistungen beziehen, so bilden sie für die Kenntniss der inneren Verwaltung des byzantinischen Reiches eine Quelle, die vielleicht einzig in ihrer Art ist. L. Ross, Reisen auf den griechischen Inseln des ägäischen Meeres. Stuttgart und Tübingen, 1848. Vol. II, p. 135.

²⁾ Est autem aurea bulla Alexii I Comneni, qua S. Christodulo donat totam insulam Patmum. Ibid. p. 179 seq.; confr. nro XIII huius voluminis.

³⁾ Has antiquitatis reliquias ut alii in lucem protrahant, magnopere opto. C. E. Zachariae a Lingenthal, Ius graeco-romanum, Pars III. Lipsiae, MDCCCLVII. Praef. p. X.

⁴⁾ Πανδώρα, Athenis, inde a dec. 1868 usque ad maium 1869. Confr. annotationem ad tab. I, p. 3 huius voluminis.

⁵⁾ In eadem ephemeride et in alia inscripta Εὐαγγελικὸς Κῆρυξ. Vid. annotationes in fine singularum tabularum. Unam edidit etiam A. M. Gedeon in Ephemerid. Ἐκκλησιαστικῇ Ἀλήθειᾳ. Confr. nro X huius vol.

fere innotuerat maxima Floridem cum diligentia descripsisse, magnum quidem et diuturnum opus, quo insignem ille meruit laudem. Maior enim et numerus tabularum et amplitudo erat, quam quae a quodam nostratum, brevi temporis spatio, quod illi itineribus, quae propter doctrinae amorem suscipiuntur, dant, tempestateque illa, qua morari in coenobio solent, omnes describi possent. Sakkelioni autem quae descripserat edere in animo erat; sed cum, quae vellet, perficere adhuc non potuisset doctorumque virorum desiderio nullus obvius fieri videretur, consilium nobis fuit, ut ille nobis exemplaria, quae ipse confecisset, traderet, quae non confecisset, per eruditum monachum describenda curaret. Nam Sakkelion eas tantum tabulas collegit, quae usque ad Byzantini imperii casum pertinerent, paucis admodum additis recentioris aetatis. Tabulas yero omnes edere operae pretium cum videretur unoque volumine contineri, monachus ille, quem diximus, recentiores tabulas descripsit, cum pactae condiciones Sakkelioni placuissent. His tabulas adiungi volumus alio quam graeco sermone confectas, per nos ad meliorem lectionem perductas et ratione temporum et ordine dispositas, ex quibus patet, quae res, inter monasterium et Romanos pontifices, Venetias, Rhodi insulae equites aliosque illarum regionum, quae ad occidentem solem pertinent, principes intercesserint. Has iam ediderant Bayet, O. Rayet, Sebastianus Pauli: nos unam tabulam addidimus, quae nondum in lucem prodierat.

Doctis viris igitur omnes Patmiensis monasterii exhibemus tabulas multis perlatis laboribus difficultatibusque superatis, ut accuratam editionem perficere possemus. Quod opus ut ad exitum perduceremus, caesareae Vindobonensi academiae litterarum merito tribuere debemus, qua auspice, ut priora huius corporis volumina, sic et sextum hoc in lucem prodit. Huic igitur academiae maximas agimus gratias omnibusque doctis viris, quorum auxiliis licuit uti, praesertim Spiridioni Lambros, in Athenaeo atheniensi publice historiam docenti, qui in hoc opere conficiendo, ut est nobis amicissimus, egregium nobis praebeuit auxilium, certe si is nobis non adfuisset, quae hoc volumine tabulae continentur, ineditae adhuc manerent.¹⁾

Vindobonae et Augustae Taurinorum, mense novembri MDCCCLXXXIX.

Editores.

¹⁾ His tabulis Eduardus Le Barbier usus est, in primis bullis aureis, quas insexpedit anno 1853, in libello, qui inscribitur: Saint Christodoule et la réforme des convents grecs au XIe siècle. Paris, 1863. Parvi tamen est libellus momenti, cui haud exiguum detrimentum scriptoris levitas attulit.

Diplomata et acta monasterii Sancti Ioannis Theologi in insula Patmo e tabulario coenobii.

I. 6581—1073, mense februario ind. XI.

*Imperator Michaël VI. Ducas Parapinaces Andronico Ducae donat praedia in
regione Alopecarum prope Miletum sita.*

... τοῦ] Μελανίου τοῦ ...
... τοῦ προαστείου Γαλαΐδων ...
... παροίκους, παροικοτοπίους, αὐτουργίους καὶ ...
... ὁθενδήποτε ἀνηκούσης αὐτοῖς, ὀφείλοντος ...
... ζον τούτου ἐξ ὀλοκλήρου εἰς δεσποτείαν ἀπέραντον ...
... καὶ παντοίας διακατοχῆς, ἀλλὰ καὶ πάσας τὰς ...
... ἀπολαβεῖν, καὶ ὑπὲρ τῆς παρούσης ἐνδεκάτης [ἰν-
δικτιῶνος ...] ἴσως τινὲς τῷ δημοσίῳ εἰσοδιασθῆναι, καὶ τῷ σεκρέτῳ
[... οὐχ ἔ]ξει τις ἐπ' ἀδείας ἐν οἰκῇ ποτε χρόνῳ, καθ' οἷον-
δήτινα τρόπον, χάριν τῆς ... προσυζητήσεως καὶ διατιμῆσεως, καὶ
εὐρεσιλογίας χάριν, ἢ τίμημα ἐπὶ τούτοις ζητεῖν ἢ πᾶκτον ἢ συνήθειαν, τῷ τε
δημοσίῳ καὶ τοῖς πράκτορι καὶ αὐτοῖς τοῖς λογαριάζουσι τὴν τοιαύτην ἐπίσκεψιν
παρεχομένην· ἐξέκοψε γὰρ ταῦτα πάντα διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου
ἢ γαληνότητος ἡμῶν ἀπ' αὐτῆς ἀρχῆς τῆς παρούσης ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος καὶ ἕως ἂν
ὁ παρὼν διαρκῇ αἰὼν, καὶ ἀ[ζήτητα] καὶ ἀνενόχλητα σεκριτικῆς πάσης εὐρεσι-
λογίας καὶ συζητήσεως τῷ πρωτοπρόεδρῳ Ἀνδρονίκῳ τὰ τοιαῦτα ἐδωρήθησαν κτή-
ματα, ἀποκλείσασα πᾶσαν σεκριτικὴν συζήτησιν καὶ περινοίαν τοῖς περὶ ταῦτα δεινοῖς.
τὰ δὲ πάντα τούτων εἰς ἕκαστον προάστειον οὐ προσεγράφη, οὐκ ἐξ αἰτίας τοῦ
ἡξιωμένου τῆς δωρεᾶς, οὐκ ἐκ περινοίας αὐτοῦ, ὡς ἂν μὴ διὰ τὸν ὄγκον τῆς
ποσότητος ἀποναρκήσειε πρὸς τὴν δωρεάν ἢ βασιλεία μου· ἥδει γὰρ τὸ κράτος
ἡμῶν ἀκριβοσάμενον πρότερον, εἶδῃσιν λαβὼν ἀπάντων σαφῆ ἅμα, κατὰ κέλευσιν
τῆς ἡμετέρας γαληνότητος, τὸ ἀζήτητον καὶ ἀνενόχλητον αὐτῷ προμηθευομένης·
οὐδὲ γὰρ ἐξέσται τινὶ τῶν ἀπάντων, οὐκ αὐτοῖς τοῖς τῶν οἰκῶν τῶν εὐαγῶν, οὐχ
ἐτέρῳ σεκρέτῳ ἢ τοῖς τῶν δημοσιακῶν πραγμάτων φροντίζουσιν, οἵτινες ἂν καὶ

εἶν, ἐπὶ τινι τῶν τῷ παρόντι ἀναγεγραμμένων χρυσοβούλλῃ λόγῳ διαμφιβάλλειν
 καὶ λέγειν, ὡς τάδε μὲν τούτῳ ἐγγράπτο, τάδε δὲ ἀποσεσιώπηται, καὶ ὡς τοῦτο
 μὲν ἔχει γενέσθαι, τοῦτο δὲ οὐδαμῶς, καὶ ὅτι τόδε μὲν τὸ προάστειον πρὸ τούτου
 ἢ μετὰ τοῦτο ἡδύνατο δέξασθαι αὖξησην ἢ τυχὸν καὶ ἐδέξατο καὶ τόδε ὁμοίως·
 καὶ ὅτι πρὸς ἀντιστήκωσιν ἦσαν προαστείων ἐτέρων, μὴ σωζόντων τὸ ἐπικείμενον
 αὐτοῖς πάκτον· ταῦτα γὰρ πάντα ἀνήρρεσεν ἡ βασιλεία μου ἀπλῶ λόγῳ καὶ . . .
 καὶ ἀπεριέργῳ, καὶ δωρεῖται αὐτῷ τὰ δηλωθέντα πρὸς ὄνομα προάστεια μετὰ πάσης
 αὐτῶν τῆς θθενδήποτε προσόδου καὶ τῶν προνομίων ἀπάντων, εἰς διενεκῇ καὶ
 ἀναφαίρετον δεσποτείαν, μετὰ παντὸς τοῦ μέρους αὐτοῦ καὶ τῶν ὄλων τούτου
 κληρονόμων καὶ διαδόχων καὶ παντοίων διακατόχων, ἀπ' αὐτῆς ἀρχῆς τῆς ἐν-
 δεκάτης ἰνδικτιῶνος καὶ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν, ἕως περάτων τοῦ παρόντος αἰῶνος. πω-
 λήσῃ γὰρ ταῦτα, ἀνταλλάξῃ, δωρησεται, προικίσει καὶ εἰς οἰκείους καὶ ἐξωτερικούς
 παραπέμψῃ, καὶ τοιούτῳ τρόπῳ ἐπ' αὐτοῖς χρήσεται ἐκποιήσεως, καὶ ὡς ἂν ἐθέλῃ
 διαπράξεται ἐπὶ τούτοις εἰς τὸ διενεκές, κατὰ τελείας καὶ ἀναφαιρέτου δεσποτείας
 λόγον, καθὼς καὶ οἱ νόμοι ἐπὶ τοῖς ἰδίοις τοῖς καθαροῖς δεσπόταις διδόασιν ἄδειαν,
 οὔτε πάκτον, οὔτε συνηθείας οἰασδήτινος δόσιν ὑποστάς τὸ σύνολον· ὁ γὰρ παρὼν
 χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου οὐ μόνον τοὺς προειρημένους ἅπαντας
 λέγειν τι κατὰ τῆς παρούσης δωρεᾶς ἀπείργει παντάπασιν, ἀλλὰ καὶ αὐτῷ τῷ
 τὴν δωρεὰν ἀνεληφότι πᾶσαν ἐλευθερίαν συζητήσεως πάσης ἐπιβραβεύει καὶ δίδωσιν.
 ἐξκουσσευθήσονται γὰρ τὰ δηλωθέντα προάστεια καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς προσκατήμενοι
 πάροικοι ἀπὸ τε συνωνῆς, καπνικοῦ, μιτάτου, ἀπλήκτου, ἐπιθέσεως μονοπροσώπων
 νέων τε καὶ παλαιῶν, ἀγορᾶς μουλαρίων, μεσομουλαρίων, βορδωνίων, μεσοβορδω-
 νίων, ἵππων, παριπιῶν, ὀνοκηλώνων, ὀνοθηλειῶν, φορβάδων, βοῶν ἐργατικῶν
 καὶ ἀγελαίων, χοίρων, προβάτων, αἰγῶν, βουβαλίων καὶ λοιπῶν τετραπόδων ζώων,
 ἐξοπλίσεως πλωίμων ἢ κονταράτων ἢ τοξοτῶν ἢ ματζουκάτων ἢ ἐτέρων στρατιῶν,
 πλοίων κατασκευῆς, παροχῆς χρειῶν καὶ χορτασμάτων τῶν χορηγούμενων δικασταῖς
 καὶ πράκτορσιν ἢ πρέσβευσιν ἐθνῶν διερχομένοις, εἴτε καὶ στρατῷ τινι, ἐξωνήσεως
 σίτου, κριθῆς, βρόμου, ὀσπρίων καὶ παντοίων στερμάτων, οἴνου, ἐλαίου, κρεῶν καὶ
 ἐτέρων εἰδῶν, κοπῆς καὶ καταβίβασμοῦ οἰασδήτινος ξυλῆς καὶ μετακομιδῆς ἐτέρου
 εἶδους, καθίσματος τῶν ἐν ὑπεροχῇ ἀρχόντων, δουκῶν, κατεπάνων, στρατηγῶν,
 κριτῶν, ἐποπτῶν, ὀρθωτῶν, ἀναγραφῶν καὶ λοιπῶν ἀπάντων ἀπαιτητῶν ἢ ἐτέρων
 τῶν δημοσιακῶν πραγμάτων ἔρευναν ἐπιτετραμμένων, δόσεως κανισκίων, ἀπλήκτων
 ἢ μεσαπλήκτων, ἀπαιτήσεως μιτάτου Ῥωσοβαράγγων, Κουλίγγων ἢ Φράγγων
 ἢ Σαρακηνῶν ἢ ἐτέρων ἐθνικῶν ἢ Ῥωμαίων, ἀπαιτήσεως ἀντικανισκίων, ἀπο-
 δοχῆς φοσσάτου καὶ διατροφῆς ἐπὶ πόλεμον ἀπionτων ἢ ὑποστρεφόντων, μανδατόρων

τοῦ δρόμου πρέσβεις ἀγόντων ἢ ἐξορίστους, ἢ κατὰ τινα ἄλλην χρείαν διερχομένων, ἀρχόντων τε ἅμα καὶ προελευσιμαίων βασιλικῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τινὰς ἀποστελλομένων δουλείας, ἐκβολῆς γεννημάτων ἐξ ἀγορασίας γεγεννημένων, ἀγγαρίας, παραγγαρίας, ὁδοστρωσίας, γεφυρώσεως, ταξιαίνωνος, ματζουκατίνωνος καὶ λοιπῆς ἀπάσης ἐπηρείας λαληθείσης ἢ παρασιωπηθείσης, νῦν τε οὗσης καὶ ἐσώστερον ἐπινοηθησομένης, ἀλλὰ μὴδὲ ἄρματα πεμπόμενα εἰς ἄκρας τινὰς πρὸς κάστρα ἐν τοῖς δηλωθεῖσι κτήμασιν ἀποτεθῆναι καὶ φυλάττεσθαι ἢ σίτον αὐτοῖς ἐπιρίπτεσθαι πρὸς τὸ ἀλήθεσθαι καὶ ἄρτους γίνεσθαι ἢ παρχμονὰς ἐκείθεν ἀραιρεῖσθαι, βασιλικῆς ἔνεκεν ὑπηρεσίας, ἢ ἀρχοντας τινὰς ἐξορίστους ἐν αὐτοῖς πέμπεσθαι κάκειθεν διατρέφεσθαι, ἢ ἄλλην τὴν οἰανδήτινα ζημίαν ἢ κάκωσιν παρὰ τινος τὰ τοιαῦτα κτήματα καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς προσκαθημένους παροίκους τε καὶ λοιποὺς ὑφίστασθαι. διὸ παρεγγυώμεθα καὶ πάντας ἐξασφαλιζόμεθα ἀπὸ τε τῶν κατὰ καιροὺς σακελλαρίων καὶ λοιπῶν, τοῦ μὴδένα τῶν ἀπάντων ἐν οἴῳδῃποτε χρόνῳ καθ' οἴονδῃτινα τρόπον ἐπ' ἀδείας ἔχειν ἀθετεῖν ἢ ἀνατρέπειν μερικῶς ἢ καθόλου τὴν παρούσαν τῆς βασιλείας μου δωρεὰν καὶ πρόσταξιν, ὡς βεβαίου καὶ ἀσφαλοῦς ὑπάρχοντος τοῦ παρόντος ἡμῶν εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου λόγου, γεγεννημένου κατὰ [τὸν] φεβρουάριον μῆνα τῆς ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος, ἐν ἔτει τῷ ἐξακισχιλιοστῷ πεντακισιοστῷ ὀγδοηκοστῷ πρώτῳ, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο κράτος. †

Εἶχε καὶ ὑπογραφὴν δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως. † Μιχαήλ, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων ὁ Δούκας. † εἶχε δὲ καὶ βούλλαν ἀπηρωρημένην κάτωθεν χρυσοῦν.

Exemplar. In catalogo, quem Ierotheus P. Florides edidit in periodico inscripto Πανδώρα vol. XIX et XX sub titulo: Ἀπογραφὴ καὶ ἀπαρίθμησης τῶν ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς σεβασμίας βασιλικῆς καὶ αὐτοκρατορικῆς μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐν Πάτμῳ διατηρουμένων βασιλικῶν χρυσοβούλλων . . . καὶ ἄλλων διαφόρων ἐγγράφων, cum tabula adducta sub numero 51. a. Charta aversa scripti sunt duo catalogi, de quibus Florides haec habet: ὅπισθεν . . . εὕρηνται δύο κατάλογοι, ὧν ὁ μὲν εἰς περιλαμβάνων τὰς ἱερὰς εἰκόνας, τὰ ἅγια λείψανα, τὰ ἀναγινωσκόμενα ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐκκλησίας βιβλία, τὰ χρυσοῦ καὶ ἀργυροῦ σκεύη, τὰ χρυσοβούλλα, ἅτινα τῷ τότε ἦσαν δέκα καὶ ὀκτὼ παλαιὰ καὶ νέα, σώζοντα καὶ τὰς χρυσοῦς σφραγίδας αὐτῶν, γέγονε κατὰ τὸν μῆνα ἰουλίον τῆς πέμπτης ἐπιμεμήσεως παρὰ τοῦ καθηγούμενου τῆς μονῆς, εὐτελοῦς μοναχοῦ Γερμανοῦ καὶ παρεδόθη τῷ ἐκκλησιάρχῃ μοναχῷ κυρῷ Καισάρῳ παρόντων καὶ

ἐκκλησιαστικῶν καὶ ἱερέων. ὁ δὲ ἕτερος περιλαμβάνων τὰ βιβλία τῆς μονῆς (τὰ μὴ ἀναγινωσκόμενα ἴσως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ) γέγονεν ἐπὶ τῆς ἡγουμενείας τοῦ ἱερομάχου κυρίου Γρηγορίου ἐν ἔτει ςωϛ' (1382.)

II. 6581—1073, mense martio, ind. XI.

Adam, notarius patriarchalis et domesticus tribunalis sacrarum aedium Orientis, et patricius magnus oeconomus Matzuces in catalogum referunt et tradunt Andronico Ducae praedia ei donata ab imperatore Michaele VII. Duca Parapinace in regione Alopecarum sita.

Πρακτικόν.

† Κατὰ τὸν μάρτιον μῆνα τῆς παρούσης ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ πεντακισιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ πρώτου ἔτους ἑνταλμα ἐδόθη ἡμῖν Ἀδάμ, πατριαρχικῶ νοταρίῳ καὶ δομεστικῶ τοῦ σεκρέτου τοῦ οἰκονόμου τῶν εὐαγῶν οἰκῶν τῆς Ἀνατολῆς, τοῦ περιβλέπτου πατρικίου καὶ μεγάλου οἰκονόμου τῶν εὐαγῶν οἰκῶν, τοῦ Ματζούκη, περιέχον αὐταῖς λέξεσιν οὕτως· «ἐπεὶ καὶ ἐτέραν πρόσταξιν ἐδεξάμεθα τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως, διορίζουσιν ἡμῖν οὕτως·

«Ἡ βασιλεῖα μου ἐποίησε χρυσόβουλλον λόγον τῷ πρωτοπροέδρῳ κυρῷ Ἀνδρονίκῳ, πρωτοβεστιαρίῳ καὶ μεγάλῳ δομεστικῷ ἐπὶ τοῖς ἀποσπασθεῖσι προαστείσις ἀπὸ τῆς ἐπισκέψεως τῶν Ἀλωπεκῶν, τοῖς ὑπὸ τὸ [ὑπὸ σέ] σέκρετον τελοῦσι καὶ δωρηθεῖσιν αὐτῷ παρὰ τοῦ κράτους ἡμῶν κατὰ τελείας καὶ ἀναφαιρέτου δεσποτείας τρόπον, ἀποχαρισσαμένη τούτῳ καὶ πάσας τὰς εἰσόδους τῶν τοιούτων προαστείων, ἀπ' αὐτῆς ἀρχῆς τῆς παρούσης ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος καὶ εἰς τὸ ἑξῆς, καὶ κελεύει σοι εἰσελθεῖν αὐτὸν καὶ καταστρώσαι ἐν τοῖς ὑπὸ σέ σεκρετικοῖς χαρτίσις· κατὰ τὸπον δοῦναι αὐτῷ καὶ εἴ τι ἴσως ἔφθασας ἀπὸ τῶν εἰρημένων κτημάτων εἰσοδιάσαι ἀπὸ τῆς παρούσης, ὡς εἴρηται, ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος, ἀποστεῖλαί τέ τινα τῶν ὑπὸ σέ σεκρετικῶν, ὡς ἂν ποιήσῃ τὴν παράδοσιν τούτων πρὸς τὸ μέρος τοῦ πρωτοπροέδρου καὶ πρωτοβεστιαρίου, ποιῆσαι δὲ καὶ ἴσον τοῦ παρόντος πιττακίου καὶ ὑπογράψαι ἐν αὐτῷ μετὰ καὶ τῶν ὑπὸ σέ σεκρετικῶν, καὶ δοῦναι τῷ πρωτοπροέδρῳ εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ἐνδεκάτης.»

«Οὕτω τῆς βασιλικῆς καὶ θείας διοριζούσης προστάξεως, ἐπεὶ ἀπεστάλης σύ, ὅς ἐνεργεῖς ποιῆσαι τὴν παράδοσιν τῆς ἐπισκέψεως Μιλήτου, τῆς πρὸ δλίγου δωρηθείσης παρὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως τῷ αὐτῷ πρωτοπροέδρῳ,

πρωτοβεστιαρίῳ καὶ μεγάλῳ δομεστίκῳ, κυρῷ Ἀνδρονίκῳ τῷ Δούκα, δέον σὲ ἀπελθεῖν καὶ παραδοῦναι καὶ τὸ οἰκοπροάστειον τὴν Βάριν σὺν τοῖς λοιποῖς προαστείσις τοῖς παρεκβληθεῖσιν ἀπὸ τῆς τῶν Ἀλωπεκῶν ἐπισκέψεως παρὰ τοῦ λογαριάζοντος ταύτας, ἐν καταστήχῳ παρ' αὐτοῦ ὑπογεγραμμένῳ, ὃ καὶ συνεβουλλώθη τῷ παρόντι ἐντάλματι καὶ ἐδόθη σοι. δέον σε παραγενόμενον ἐκεῖσε ἀναλαβεῖσθαι τὸ πρακτικὸν ἀπὸ Νικήτα, ἱερέως καὶ πρωτοκουράτορος τῆς τοιαύτης ἐπισκέψεως, ὅπερ ἐστὶν ἰσότυπον μὲν κατὰ πάντα τῷ πρωτοτύπῳ, ὑπογεγραμμένον δὲ καὶ ἐσφραγισμένον παρ' ἡμῶν καὶ ποιήσασθαι τὴν παράδοσιν κατ' αὐτὸ τῶν ἐν καταστήχῳ παρεκβληθέντων προαστείων, ὅπερ τῷ ἐντάλματί σου συνεβουλλώθη, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πάντων παροίκων, σπόρων, ζευγαρίων, γεηπονικῶν ἐργαλείων, κουφοτελῶν αὐτουργίων καὶ λοιπῆς ἀπάσης ἐνθήκης, ζώων, ἀνδρῶν τε καὶ λοιπῶν, ἄνευ τῶν φορβάδων, πρὸς τὸ μέρος τοῦ αὐθέντου ἡμῶν τοῦ πανυπερλάμπρου πρωτοπροέδρου, πρωτοβεστιαρίου καὶ μεγάλου δομεστίκου, τοῦ περιποθήτου ἐξαδέλφου τοῦ κραταίου καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως. δέον σε παραδοῦναι καὶ πάντα τὰ ἀκίνητα δίκαια τῶν τοιούτων προαστείων, ὡς ἂν ἀκαινοτόμητα δεσπόζωνται παρὰ τοῦ αὐθέντου ἡμῶν, τοῦ πρωτοπροέδρου κυροῦ Ἀνδρονίκου, καθὼς καὶ παρὰ τοῦ δημοσίου ἐδεσπόζοντο, ἀπ' αὐτῆς ἀρχῆς τῆς παρούσης ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος, ποιήσων δὲ καὶ ἔρευναν περὶ τῆς προσόδου τῆς τοιαύτης ἐγχρονίας, καὶ εἴ τι ἂν εὕρησῃς, ἀπαιτηθὲν παρὰ τοῦ πρωτοκουράτορος, ἀντίστρεψον ταῦτα, κατὰ τὴν περιλήψιν τῆς προστάξεως τοῦ κρατίστου ἡμῶν βασιλέως, πρὸς τὸ μέρος τοῦ πρωτοπροέδρου καὶ πρωτοβεστιαρίου. δέον σὲ πρακτικὰ ἐκθέσθαι δύο τῆς παραδόσεως, καὶ τὸ μὲν ἓν πρὸς τὸ σέχρετον ἀποκομίσαι, ὑπογεγραμμένον καὶ βεβουλλωμένον, τὸ δ' ἕτερον ὡσαύτως ἐπιδοῦναι πρὸς τὸ μέρος τοῦ μεγάλου δομεστίκου. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἔνταλμα συνήθως πιστωθὲν ἐπεδόθη σοι, μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς προγεγραμμένοις.»

Οὕτω τοῦ ἐντάλματος διαλαμβάνοντος ἐποίησα τὴν παράδοσιν οὕτως· Οἰκοπροάστειον ἢ Βάρις τοῦ Βαρσακουτινοῦ. ἐκκλησία ἐγχώρητος, τρουλ-
λωτή, βασταζομένη ὑπο κίωνων ὀκτώ, μετὰ καὶ τῶν καταγύρων αὐτῆς σώων,
μετὰ καὶ τοῦ νάρθηκος καὶ τῶν κατηχυμένων, μαρμαρόπατος, ἔχουσα σταυροῦς
χαλκοῦς τρεῖς· εἰκὼν ἢ σταύρωσις, καμωρωτή, διὰ χρυσῶν πετάλων· ἔτεροι εἰ-
κόνες διὰ χρυσῶν πετάλων μικραὶ ἑπτὰ· ἔτεροι εἰκόνες μεγάλαι διὰ χρυσῶν
πετάλων πέντε· δισκοπότηρον χαλκοῦν ἓν· πολυκάνδηλα χυτὰ μετὰ κηροπηγίων
ἀπὸ ἑνδεκα, ὀκτώ· ἕτερα πολυκάνδηλα λαδικινὰ ἀπὸ δέκα, ἑπτὰ· στεφανίτας
σιδηροῦς ἀπὸ ἑνδεκα, ὀκτώ· ἀβίνοι μικραὶ χυταὶ ἀπὸ ὀκτώ, πέντε· μανουάλια
σιδηρὰ δύο, τὸ ἐν τεθλασμένον· ἕτερα μανουάλια τῆς εἰσόδου μικρὰ δύο· μιλιάρια

στρογγυλοβολωτά δύο· βηλόθυρον μικρόν παλαιόν ἐν· ἐνδυταὶ λιναῖ παλαιαὶ δύο·
 Διὰ τῶν βιβλίων· εὐαγγέλιον λιτὸν μικρόν παλαιόν ἐν· τετραεὐαγγέλιον λιτὸν
 παλαιόν ἐν· δκτώηχος μονοκρ . . . προφῆται μονοκρ . . . παλαιόν· ἀπόστολος
 λιτὸς ἐν· τριῶδιον μονοκρ . . . ἐν. Διὰ τῶν οἰκημάτων· σταυροτρίκλινον
 ἐγγώρηγον, τρουλλωτόν, μετὰ κουβουκλείων τεσσάρων, βασταζομένη ὑπὸ κίωνων
 τεσσάρων ἢ τρούλλα, ἔχον ἡλιακὸν γύρωθεν ἄσκειον καὶ ἄνευ πάτου, μαρμαρό-
 πατα ἀμρότερα καὶ ἀθύρωτα· λουτρὸν ἐγγώρηγον, ἀκεράμωτον, ἔχον μερικὰς τινὰς
 ὀρθομαρμαρώσεις, τὸ δὲ τηγάνιν αὐτοῦ ἐστὶν εἰς τὸν οἶκον τῶν Ἀλωπεκῶν, καὶ
 ὀφείλει δοθῆναι· τὰ δὲ πλησίον τοῦ οἴκου οἰκήματα εὐρέθησαν κατατελειωμένα.
 ὁσπῆτιον τὸ ζευγηλατεῖον, μακρωνάριον, ἐγγώρηγον, κεραμιόσκεπον, ἀθύρωτον.
 ἀμπελοκήπιον ἐξηλειμμένων, τὸ λεγόμενον Φιλοπότιον. ἕτερον περιβόλαιον Ὀλύ-
 θινον, ἔχον δένδρα κάρπιμα, ἄνευ φραγμοῦ. περιβόλαιον τὸ πλησίον τοῦ οἴκου,
 τὸ εὐρεθὲν νῦν λιβάδιον, ἐν ᾧ ἴστανται συκεαὶ δύο καὶ ἀπιθέα μία. ἕτερον περι-
 βόλαιον ἔχον ἐλαίας, τὸ λεγόμενον Φιλοπότιον. κῆπος ὁ λεγόμενος τοῦ Παξι-
 μάδη, εὐρεθὲν τὰ νῦν χωράφιον. ἕτερον περιβόλαιον σὺν τῷ χωραφίῳ τῷ Ἀριβάλλῃ,
 δρυμὴν τοῦ προαστείου Ὀλύθου. λιβάδιον τοῦ οἴκου, ὡσεὶ μοδίων τεσσαράκοντα.
 κατασπορά ἡ εὐρεθεῖσα ἐν τῷ τοιοῦτῳ οἴκῳ, σίτου μόδιοι διακόσιοι ἐξήκοντα,
 κριθῆς μόδιοι ἑκατὸν πεντήκοντα, φάβα μόδιοι πέντε, λινοκόκκου μόδιοι πέντε,
 καὶ ἀνόναν ἀπὸ τῆς παραθέσεως σίτου μόδιοι ἑκατὸν εἰκοσιτέσσαρες, κριθῆς μόδιοι
 ἐξήκοντα, λινοκόκκου μόδιοι δκτώ. ζευγάρια τὰ εὐρεθέντα καὶ παραδοθέντα βου-
 βαλικά δύο, καὶ βοῦκὸν ζευγάριον ἐν· ζυγάροτρα μετὰ τῶν ἐξοπλίσεων αὐτῶν δύο,
 μόδιος χαλκοῦς σιδηρόδετος εἷς. Διὰ τῶν δούλων. οὐδεὶς, διὰ τὸ ἀποθανεῖν
 τούτους. Εἵσοδος τοῦ αὐτοῦ οἴκου λογαρικὴ καὶ τῶν λοιπῶν προσόδων.
 ἀπὸ ἐννομίου τοῦ ἔρους τοῦ ἀγίου Ἡλίου καὶ τῶν χωροσταυλίων, ἦτοι φθινοπωρικῶς
 νομίσματα β'. ἀπὸ ἐννομίου τοῦ δάσους τοῦ Ὀλύθου ἀπὸ νομισμάτων . . .
 δεκατέσσαρα, διὰ τὸ γενέσθαι τὸ δάσος χωράφιον, ἀπὸ χλοαστηρίων βοϊδίων
 νομίσματα πέντε. ἔτι ἀπὸ ἐπιτελεσμοῦ τοῦ χωρίου Ὀλύθου νομίσματα δύο. ἀπὸ
 βαλανιστηρίου τοῦ ἔρους νομίσματα δύο. ἀπὸ ἐπιτελεσμοῦ τοῦ χωρίου Βερβίλου
 τοῦ Παντίτζῃ νόμισμα ἐν. ἀπὸ τῶν ἐλαιῶν νομίσματα δώδεκα. ἀπὸ ἐπιτελεσμοῦ
 τοῦ προαστείου τῆς Ἐλευνίκης νόμισμα ἐν ἡμισυ. ἀπὸ ἐπιτελεσμοῦ τοῦ προαστείου
 τοῦ Ἀρουβάλλῃ νόμισμα ἐν ἡμισυ. τῶν Ναμμάτων τῆς μονῆς ὑπὲρ τῶν χωραφίων
 τῶν ἐννεμήκοντα πέντε ἡμισυ μοδίων, νομίσματα τέσσαρα, ὡς τῆς τοιαύτης γῆς
 ἐκδοθείσης μετὰ τῆς ὅλης γῆς τοῦ αὐτοῦ οἴκου, καὶ ὀφείλει χωροπακτίζεσθαι ἐπὶ
 τῶν δέκα μοδίων τὸ νόμισμα, νομίσματα ἑννέα ἡμισυ, ὡς τὸ πρακτικὸν δηλοῖ.
 ἀπὸ τοῦ ξενοδοχείου, ἀπὸ νομισμάτων ἕξ, οὐδέν. ἀπὸ ἐπιτελεσμοῦ τοῦ Θεοδότου

νόμισμα ἓν. ἀπὸ περιβολαίου τῆς ἐκκλησίας νόμισμα ἓν. ἀπὸ περιβολαίου τοῦ Φιλοποτίου νόμισμα ἓν. ἀπὸ περιβολαίου τῆς Ὀλύνθου νόμισμα ἓν. ἀπὸ πάκτον προαστείων τῶν Μετανίων νομίσματα ἑκατὸν τριάκοντα ἑπτὰ ἡμισυ. καὶ ἀπὸ χωροπάκτου τῶν χωραφίων τῆς Μανδράχλου νομίσματα δεκατέσσαρα, ἀπὸ χωροπάκτου τοῦ νέου παροίκου Ἰωάννου Διαξινού τοῦ Θεολογίτου, ὑπὲρ τῶν διακοσίων τριάκοντα μοδίων τῆς γῆς τῆς τυπωθείσης αὐτῷ, ἀπὸ νομισμάτων εἰκοσιτεσσάρων, οὐδέν, διὰ τὸ τὸν τοιοῦτον μεταναστεῦσαι καὶ τὴν τοιαύτην γῆν συμπαραληφθῆναι μετὰ καὶ τῆς λοιπῆς γῆς εἰς τὸν περιορισμόν. ἀπὸ ἐννομίου τῆς Ἀχλάδας ἀπὸ νομισμάτων ἑπτὰ, οὐδέν, διὰ τὸ γενέσθαι τὴν νομὴν ταύτης χωράφιον. ἀπὸ πάκτου περιβολαίου τοῦ προαστείου Πρίνης, τοῦ ἀπὸ τῆς Μανδράχλου σὺν τοῦ σπόρου καὶ τῶν ἐλαιῶν, νομίσματα δέκα. ἀπὸ χωροπάκτου τῆς εὐρεθείσης κατὰ περίσσειαν γῆς ὑπέργου ὑπὲρ μοδίων πεντακοσίων, τὸ νόμισμα μόδιοι δέκα, νομίσματα πεντήκοντα. Εἷσοδος λογαρικὴ τῆς Βάρεως τῆς Ὀλύνθου, τοῦ Γάμματος καὶ τῶν λοιπῶν· ἀπὸ νομισμάτων πεντήκοντα ἑπτὰ ἡμισυ, νομίσματα τριάκοντα ἑπτὰ. Διὰ τῶν παροίκων τοῦ οἰκοπροαστείου τῆς Βάρεως. Θεόδουλος ἀντὶ Εἰρήνης χήρας, ἔχει γυναῖκα Μαρίαν, θυγατέρα Ἄνναν, ἀκτῆμων, νόμισμα ἡμισυ. Γεώργιος ὁ Τσικός, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, υἱὸν Ἰωάννην, ἀπὸ βοϊδάτου, ἀκτῆμων, νόμισμα ἓν ἡμισυ. Βάρδας ὁ υἱὸς Γεωργίου Μειζοτέρου, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, ἀκτῆμων, νόμισμα ἡμισυ. Κυριακὸς ὁ υἱὸς Θεοφανοῦς χήρας, ἀκτῆμων, νόμισμα ἡμισυ. Μόσχος τῆς Μαρουλάδενας, ἔχει γυναῖκα Μαρίαν, ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἡμισυ. Θεοχαριστὴν χήρα, ἔχει υἱὸν Νικηφόρον, καπνικὸν νόμισμα ἡμισυ. Γεώργιος ὁ Ἀρκούδης, ἔχει γυναῖκα Μαρίαν, ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἡμισυ. Ἰωάννης ὁ Μαριμαρᾶς, ἔχει θυγατέρα Ἄνναν, καπνικὸν νόμισμα ἡμισυ. Ἄννα χήρα τοῦ Χασάνη, ἔχει θυγατέρα Μαρίαν, γαμβρόν Λέοντα, ζευγάριον ἓν, φορβάδα μίαν, νομίσματα γ'. Μιχαὴλ Χηνάριος, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, ζευγάριον ἓν, ἀργὰ τρία, φορβάδα μίαν, ὄνον ἓνα, χοίρους ἰδ', νομίσματα τρία, μιλιαρίσια δέκα. Κάλλα ἡ γυνὴ Κωνσταντίνου Καλλᾶ, ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἡμισυ. Θεοφανὼ χήρα ἡ Σπαναγούδενα, ἔχει θυγατέρα Μαρίαν, καπνικὸν νόμισμα ἡμισυ. Κυριακὸς ὁ Ψαλίδης, ἔχει γυναῖκα Θεοπέμπτην, καπνικὸν νόμισμα ἡμισυ. ὁμοῦ πάροικοι ζευγάρατοι δύο, ἀκτῆμονες ἰβ', τελούντες, καθὼς ἄνωθεν ὁ ἐκάστου στίχος δηλοῖ, νομίσματα ιγ', μιλιαρίσια ὀκτώ, ζευγαράτικον μιλιαρίσια δύο, φόλεις ἰβ'. Προάστειον τοῦ Ὀλύνθου. Διὰ τῶν παροίκων τοῦ αὐτοῦ προαστείου. Μαρία, ἡ γυνὴ Ἰωάννου τοῦ Σαπουναῖ, ἔχει υἱὸν Μιχαὴλ, ζευγάριον ἓν, νομίσματα γ', μιλιαρίσια τρία, φόλεις ἰβ'. Γεώργιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, θυγατέρα Μαρίαν, ζευγάριον ἓν, Μαρία χήρα ἡ Ζυμήδενα, ἔχει υἱὸν Μιχαὴλ,

ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. Ἰωάννης ὁ υἱὸς Βασιλείου τοῦ ὁροφύλακος, ἔχει υἱὸν Κυριακόν, ἀπὸ βοῦδιου ἑνός, χοίρων β', ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. Κυριακὸς ὁ ὁροφύλαξ, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, υἱὸν Γεώργιον, βοῦδιον ἓν, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. Γεώργιος τοῦ ὁροφύλακος, ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. Νικόλαος τοῦ Σαμωνᾶ, ἔχει γυναῖκα Ἐλισάβετ, βοῦδιον ἓν, νόμισμα ἤμισυ. Στρατηγὸς πρεσβύτερος, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, υἱὸν Μόσχον, βοῦδιον ἓν, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. Κωνσταντῖνος ὁ Σελιβέρης, ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. Γεώργιος ὁ Φαντερινός, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, βοῦδιον ἓν, νόμισμα ἤμισυ. ὁμοῦ πάροικοι ζευγαράτοι δύο, βοῦδατικοὶ δ', καὶ ἀκτῆμονες τέσσαρες, τελοῦντες, καθὼς ἄνωθεν ἑνὸς ἐκάστου ὁ στίχος δηλοῖ, ἤτοι νομίσματα ὀκτὼ ἤμισυ, μιλιάρισια τρία, φόλεις δώδεκα, ζευγαράτικον μιλιάρισια δώδεκα, φόλεις ιβ'.

Προάστειον τὸ Γάμμα. Διὰ τῶν παροίκων. Στρατηγὸς χήρα, ἔχει υἱὸν Γεώργιον, θυγατέρα Ἄνναν, ζευγάριον ἓν, νομίσματα γ', μιλιάρισια δ'. Ἐλένη χήρα τοῦ Γωνιάτου, ἔχει υἱὸν Ἰωάννην, ἀκτῆμων, νόμισμα ἤμισυ. Καλὴ τοῦ Φωτεινοῦ, ἔχει νύμφην Ἄνναν, ἔγγονον Ἰωάννην, ζευγάριον ἓν, ἀργὰ γ', μουλάριον ἓν, χοίρους δέκα, νομίσματα δ', μιλιάρισιον ἓν. Εἰρήνη χήρα ἡ Καραμαλλίνα, ἔχει υἱὸν Μιχαήλ, βοῦδιον ἓν, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. Ἄννα χήρα, ἀκτῆμων, νόμισμα ἤμισυ. Γεώργιος ὁ υἱὸς Εἰρήνης χήρας τῆς Κατσαραδίνας, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. Στέφανος ὁ Πτελαΐτης, ἔχει γυναῖκα Ἀδ[ριανήν], καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. ὁμοῦ πάροικοι ζευγαράτοι δύο, βοῦδατοὶ α', καὶ ἀκτῆμονες δ', τελοῦντες, καθὼς ἄνωθεν ἐκάστου ὁ στίχος δηλοῖ, νομίσματα θ' ἤμισυ, μιλιάρισια ε', ζευγαράτικον μιλιάρισια ε'.

Προάστειον τὸ Βερβουλίδιον. Διὰ τῶν παροίκων. Ἰωάννης ὁ Σκρίνος, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, υἱοὺς Λέοντα καὶ Βασιλεῖον, ζευγάριον ἓν, ἀργὰ β', φορβάδα μίαν, μουλάριον ἓν, χοίρους δέκα, νομίσματα γ', μιλιάρισια β'. Ἄννα ἡ Τζαμίνενα, ζευγάριον ἓν, νομίσματα γ', μιλιάρισια δ'. Ἰωάννης ὁ Τζάμης, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, βοῦδατος, νόμισμα ἤμισυ. Ἀγαπητὸς τοῦ Γραμματικοῦ, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. Κωνσταντῖνος ὁ Καλὴ . . ., ἔχει γυναῖκα Μαρίαν, ἀκτῆμων, καπνικὸν νόμισμα ἤμισυ. ὁμοῦ πάροικοι ζευγαράτοι δύο, βοῦδατος α', καὶ ἀκτῆμονες δύο, τελοῦντες, καθὼς ἄνωθεν ἐκάστου ὁ στίχος δηλοῖ, νομίσματα ζ' ἤμισυ, μιλιάρισια ε'.

Προάστειον αἱ Γαλαΐδαι σὺν τοῦ τόπου τῆς Λάδης. Διὰ τῶν παροίκων. Γεώργιος ὁ Φωστήρης, ἔχει γυναῖκα Ἀγάθην, ζευγαράτος, νομίσματα γ'. Κωνσταντῖνος ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, ζευγάριον ἓν, νομίσματα β' ἤμισυ. Ἰωάννης ὁ Ἀγουρίτζης, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, υἱὸν Κωνσταντῖνον,

ζευγάριον ἓν, χοίρους γ', νομίσματα γ', μιλιαρίσιον ἓν. Πέτρος Τουφαός, ἔχει γυναῖκα Καλὴν, υἱὸν Ἰωάννην, ζευγάριον ἓν, νομίσματα β' ἥμισυ. Γεώργιος ὁ Σιδεράς, ἔχει υἱοὺς Λέοντα καὶ Ἰωάννην, ζευγάριον ἓν, νομίσματα γ'. Ἰωάννης πρεσβύτερος τοῦ Πεζούλη, ζευγάριον ἓν, νομίσματα β' ἥμισυ, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, υἱὸν Βασίλειον, ζευγάριον ἓν, φορβάδα μίαν, νομίσματα γ', φόλεις ιβ'. Λέων ὁ ἀδελφὸς τοῦ Σιδερά, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, ζευγαράτος, νομίσματα γ'. Γεώργιος ὁ Μαυρογεώργης, ἔχει γυναῖκα Θηριανήν, υἱοὺς Λέοντα καὶ Γεώργιον, ζευγάριον ἓν, ἀργὰ δύο, νομίσματα γ', μιλιαρίσιον ἓν. Γεώργιος τῆς Χαροκοπίνας, ἀκτῆμων, νόμισμα ἥμισυ. Σοφία τοῦ Νικηφόρου, ἀκτῆμων, νόμισμα ἥμισυ. Μιχαὴλ τῆς Ἀσπίδενας, ἀκτῆμων, νόμισμα ἥμισυ. ὁμοῦ πάροικοι ζευγαράτοι θ', καὶ ἀκτῆμενες γ', τελούντες, καθὼς ἄνωθεν ἐκάστου ὁ στίχος δηλοῖ, νομίσματα κζ', μιλιαρίσια δύο, φόλεις ιβ'.

Ἔστι δὲ ὁ περιορισμὸς τοῦ τοιοῦτου προαστείου, ἦγουν τοῦ οἰκοπροαστείου τῆς Βάρεως· ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσίας ὁδοῦ τῆς ἐρχομένης ἀπὸ τοῦ Πτελάκου τοῦ ἀκρωρείου βουνοῦ, ἐν ᾧ ἵσταται ὄρος λίθινος, περικόπτει μικρὸν τὸ χωράφιον τῆς Πρωτοσπαθαραίας καὶ τὸν ἕτερον δρόμον, κρατεῖ κατ' εὐθείαν τὸν διώρυγα πρὸς βορρᾶν, κατέρχεται τοὺς ἱσταμένους ὄρους μέχρι τῆς ὀρίας τῆς ἱσταμένης εἰς τὰ σύνορα τῆς Βαρβάρας τοῦ Πέτρου, σωκάρια κθ', οὐργυαὶ γ'. διέρχεται τὰ μὲν πρὸς δύσιν, τὰ δὲ τῆς Πρωτοσπαθαραίας, τὰ δὲ πρὸς ἀνατολὰς οἴκου τῆς Βάρεως, κάμπτει πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ παλαιοῦ τράφου, σωκάρια ζ', οὐργ. β'. εἶτα πάλιν ἀνέρχεται πρὸς ἀνατολὰς καὶ ἀπέρχεται μέχρι τῆς μιᾶς στρατάς τῆς κατερχομένης ἐπὶ τὸ χωρίον Βαρβάρα, σωκάρια κζ'. διέρχεται τὰ μὲν πρὸς νότον τὰ δίκαια τοῦ περιοριζομένου τόπου, τὰ δὲ πρὸς βορρᾶν τὰ δίκαια τοῦ προαστείου Βαρβάρας· εἴθ' οὕτω κάμπτει πρὸς βορρᾶν, κρατεῖ τὸν αὐτὸν μέγαν τράφον, κατέρχεται μέχρι τοῦ νεροτράφου, ἔνθα καὶ ὄρος γέγονε, σωκάρια κθ' οὐργ. ε'. εἶτα πάλιν κρατεῖ κατ' εὐθείαν, περικόπτει τὸν αὐτὸν τράφον, ἔρχεται πλησίον τοῦ βήματος τοῦ ναοῦ τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τοῦ προαστείου Βάρεως, διέρχεται πρὸς ἀνατολὰς τὰ νεωστὶ ἀνακαινισθέντα οἰκήματα, κρατεῖ τὴν στραταν, ἀπέρχεται μέχρι τοῦ διώρυγος, ἐν ᾧ καὶ ὄρια ἀπὸ κίονος εὐρέθη κειμένη ὑπὸ γῆν, ἀνεκαινίσθη δὲ παρ' ἡμῶν τὰ νῦν, σωκάρια κ'. εἶτα κάμπτει κατ' εὐθείαν τὸν παλαιὸν διώρυγα, περικόπτει τοῦτον μικρὸν, ἀπέρχεται μέχρι τοῦ ἱσταμένου ὄρου πλησίον τῆς ἀνακοπῆς, σωκάρια λ'. πάλιν κρατεῖ κατ' εὐθείαν τοὺς αὐτοὺς ὄρους, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ ποταμοῦ Μαιάνδρου, σωκάρια νδ', ὁμοῦ σωκάρια ρπ'. εἴθ' οὕτω κάμπτει πρὸς ἀνατολὰς, κρατεῖ τὸ αὐτὸ ἀναπόταμον, κατέρχεται πρὸς τὸν ἐπίπλακον ὄρον, σωκάρια κ'. εἶτα κάμπτει πρὸς νότον, κρατεῖ τὰ σύνορα τοῦ προαστείου Λιβαδίου, καὶ

ἀπέρχεται εἰς ἕτερον λίθον ἐπίπλακον ὄρον, τὸν ἀποβλέποντα πρὸς ἀνατολάς, ἐν ᾧ καὶ ἀνθόριον ἐστίν, ἔχων ἕως τῶν ἐκείσε σωκάρια ιθ'. εἴτα κάμπτει πρὸς ἀνατολάς, καὶ ἀνέρχεται ἔξωθεν τῶν παλαιῶν μανδρῶν τοῦ Βαρσακουτινοῦ, ἕτερα σωκάρια κ', ἐν ᾧ εὐρέθη καὶ λίθινος μαῦρος ὄρος, σωκάρια νθ'. κάμπτει πρὸς νότον, ἀπέρχεται κατ' εὐθείαν ἀντικρυ τοῦ παλαιῦ ποταμοῦ εἰς ἕτερον λίθινον μαῦρον ὄρον, ἀνέρχεται κατ' εὐθείαν πρὸς νότον εἰς τὴν ὄχθην τοῦ παλαιῦ ποταμοῦ, ἕως τῶν ἐκεῖ, σωκάρια μα', ἐν ᾧ εὐρέθη παλαιὸς λίθος μαῦρος μικρὸς ὄρος, διαχωρίζων δεξιὰ μὲν τὸν παλαιὸν ποταμόν, καὶ εἰσέρχεται αὐτὸν καὶ κρατεῖ τὸ αὐτὸ παραπόταμον καὶ τὰς δίνας δίνας, περικυκλῶν τούτον, ἀπέρχεται μέχρι τῆς δημοσίας ὁδοῦ τῆς πλησίον τοῦ ξενοδοχείου, πρὸς τὸν πρόποδα τοῦ βουνοῦ, ἔχων ἀνατολικῶς σωκάρια ρκ'. εἴτα κάμπτει πρὸς δύσιν καὶ κρατεῖ τὸν πρόποδα τοῦ αὐτοῦ βουνοῦ, ἐναποκλείων ἔσωθεν τὸ οἰκοπροάστειον τῆς Βάρεως, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ ἀκρομύτισμα τοῦ βουνοῦ τοῦ λεγομένου Πελάκη, εἰς τὸ σύνορον τοῦ προαστείου, ἐνθα καὶ ἤρξατο, ἔχων νοτίως σωκάρια ρα'. ὁμοῦ πλάτος, ἦτοι βορρᾶ καὶ νότου, σωκάρια ρνη', τὸ ἥμισυ τούτων σωκάρια οθ'. ἀνατολὴ καὶ δύσις σωκάρια σπδ', τὸ ἥμισυ τούτου σωκάρια ρμβ'. ὁμοῦ πλάτος σωκάρια οθ', μῆκος σωκάρια ρμβ', μοδίων πεντακισχιλίων ἑξακοσίων ἐννέα, σὺν τῆς ἀναρυσθείσης γῆς παρὰ τοῦ οἰκονόμου ἀπὸ τοῦ προαστείου Λιβαδίου μονῆς τῶν Ὁρόβων, καὶ συμπεριορισθείσης καὶ μετρηθείσης, εὐρέθη ἔχουσα πλάτος πρὸς βορρᾶν σωκάρια ιη', νότον σωκάρια ς', μῆκος κατὰ μεσημβρίαν σωκάρια λε'. ὁμοῦ πλάτος σωκάρια ιβ', μῆκος σωκάρια λς', μοδίων σις'. ἑτέρα γῆ ἔξωθεν τοῦ τοιοῦτου περιορισμοῦ, ἡ λεγομένη τῆς Γωνίας, καὶ σύνεγγυς μέρους τοῦ Ὀλύμβου διακειμένη, μοδίων ξς' ἥμισυ. ὁμοῦ ἡ ἅπασα γῆ ὑπεργος τοῦ οἰκοπροαστείου τῆς Βάρεως, ἄνευ τοῦ ὄρους, μοδίων ,εχς' ἥμισυ. ἐντὸς δὲ τοῦ τοιοῦτου περιορισμοῦ καὶ τῶν σις' μοδίων τῆς ἀναρυσθείσης γῆς παρὰ τοῦ οἰκονόμου ἀπὸ τῶν δικαίων μονῆς τῶν Ὁρόβων εὐρέθη καθαρπαγεῖσα γῆ παρὰ τῆς αὐτῆς μονῆς, ὡς οἱ πάροικοι καὶ ὁ πρεσβύτερος Μόσχος καὶ ὁ πρωτοκυράτωρ τοῦ οἴκου τῆς Βάρεως ἐξεῖπον, ἥτις καὶ παρ' ἡμῶν οὐκ ἀνεμετρήθη. ὀφείλει δὲ γενέσθαι ἔρευνα, καὶ χωρισθῆναι ὁ τοιοῦτος τόπος μετὰ τιμίῳ σταυροῦ, καὶ παραδοθῆναι καὶ ταύτην πρὸς τὸ μέρος τοῦ αὐθέντου ἡμῶν, καθὼς προσετάχθημεν. ἔστι καὶ ὁ περιορισμὸς τῆς νομαδιαίας καὶ ὀρεινῆς γῆς τοῦ αὐτοῦ οἰκοπροαστείου οὗτος· ἄρχεται ἀπὸ τῶν συνόρων τοῦ προαστείου Ὀλύμβου καὶ ἀπὸ τῶν παλαιῶν ἀλωνίων, ἐν ᾧ καὶ ῥιζιμαῖα πέτρα μεγάλη ἴσταται, λεγομένη Καλὴ Πέτρα, καὶ ἀπέρχεται τὸ ἀναρράκον ὄλον, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ τόπου τοῦ λεγομένου Ἀγριοελαία, ἐν ᾧ καὶ πέτρα μεγάλη ἴσταται εἰς τὴν ῥίξαν τῆς ἀγριοελαίας· εἴτα κάμπτει πρὸς δύσιν, κρατεῖ τὸ ἀναρ-

ρύακον, περικόπτει τὴν ῥάχιν τοῦ βουνοῦ καὶ ἀκουμβίζει εἰς τὴν μεγάλην ριζιμαίαν πέτραν τὴν λεγομένην τοῦ Πύργου, ἐν ᾧ καὶ γράμματα εὑρέθησαν ἐν αὐτῷ ἐγκεκολλημένα, γράφοντα· ὅρος βασιλικός, διαιρῶν μὲν ἀριστερὰ τὰ δίκαια τοῦ Μυρελαίου, δεξιὰ δὲ τὸν περιοριζόμενον τόπον· καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε ἀπέρχεται κατ' εὐθείαν, διαπερῶν τὴν Σκοτεινὴν Λαγκάδα καὶ τὸ κατάρραχον τῆς αὐτῆς λαγκάδος καὶ ἀπέρχεται μέχρι τῆς παλαιᾶς πέτρας τῆς ἐχούσης γραφήν· γράφει δὲ καὶ αὕτῃ· ὅρος βασιλικός, ἐν ᾧ καὶ πλησίον αὐτῆς δρῦες δύο ἴστανται διαχωρίζοντες ὁμοίως καὶ ὁμοίως· καὶ πάλιν κατέρχεται πρὸς βορρᾶν κρατῶν τὴν ῥάχιν τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ, ἀντιπερὰ τὸ ῥυάκιν τὸ λεγόμενον τὴν Σκοτεινὴν Λαγκάδα, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τῆς μαῦρης πέτρας τῆς ἐχούσης σταυρὸν ἐγκεκολλημένον, ἐν ᾧ καὶ δρῦς ἔμπροσθεν ταύτης ἴσταιται, καὶ ἀπέρχεται κατ' εὐθείαν διαπερῶν τὸ ῥυάκιν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν μεγάλην πέτραν τὴν μαῦρην τὴν ἰσταμένην ἐπάνω τοῦ στρογγύλου βουνοῦ, ἔχουσαν καὶ τὸν σταυρὸν ἐγκεκολλημένον, ἐν ᾧ καὶ δύο δένδρα πλησίον αὐτῆς ἴστανται· πρὸς δύσιν κάμπτιον κρατεῖ τὸ κατάρραχον τὸ πέραθεν τοῦ βουνοῦ, ἀπέρχεται μέχρι τοῦ ῥυακὸς τοῦ λεγομένου Κουρκουμάκης· εἴθ' οὕτω κάμπτει πρὸς βορρᾶν κρατῶν τὸ καταρρύακον, ἀπέρχεται μέχρι τοῦ παλαιοῦ μύλου, καὶ ἀνέρχεται τὸ κατάρραχον τοῦ βουνοῦ, κρατῶν τὸ αὐτὸ ἀνέρχεται εἰς τὴν Πτέρακα τοῦ Πρωτοσπαθάρη, ὅθεν καὶ ἡ ἀρχὴ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ὅλης γῆς τοῦ κάμπου γέγονε, διαχωρίζων ἀριστερὰ μὲν τὰ δίκαια τοῦ Μυρελαίου, δεξιὰ δὲ τὰ δίκαια τοῦ περιοριζομένου τόπου, ἐναποκλείων ἔνδοθεν τὸν δρυμῶνα καὶ τὸν ἐλαιῶνα τοῦ αὐτοῦ οἰκοπροαστείου τῆς Βάρεως. ἔσωθεν δὲ τοῦ τοιοῦτου περιορισμοῦ εὑρέθη καὶ ἡ πατριαρχικὴ μονὴ ἡ λεγομένη τῶν Ναμάτων.

Προάστειον τὸ Μελάνιον. Τὸ τοιοῦτον προάστειον οἰκήματα δεσποτικὰ οὐκ ἔχει. Διὰ τῶν παροίκων τοῦ αὐτοῦ προαστείου. Γεώργιος τῆς χήρας, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, υἱὸν Ἰωάννην, ζευγαράτος Πέτρος ὁ Καλαβρός, ἔχει γυναῖκα Θεοπέμπτην, θυγατέρα Ἄνναν, ζευγαράτος Διὰ τῶν χωραφίων τοῦ αὐτοῦ προαστείου τῶν ὄντων ἐν διαφόροις κατατομαῖς. χωράφιον τὸ ἐν εἰς τὸ Μελανούδιον πλησίον τῶν οἰκημάτων σὺν τοῦ ἐτέρου χωραφίου τῶν Ἀλωνίων. βορρᾶς σωκάρια ε', οὐργ. ς'. νότος σωκάρια δ', οὐργ. γ'. ἀνατολὴ σωκάρια η', δύσις σωκάρια ε'. ὁμοῦ πλάτος σωκάρια β', οὐργ. θ'. μῆκος σωκάρια δ', οὐργ. ζ', μοδίων ς' ἥμισυ. χωράφιον τὸ ἐν εἰς τὴν στάσιν τοῦ Φιλιππικοῦ· δύσις σωκάρια γ', οὐργ. γ', μῆκος σωκάρια β', ἀνατολὴ σωκάρια ε', μῆκος σωκάρια κδ', οὐργ. α', μοδίων ν'. χωράφιον τοῦ Κάμπου, ἀνατολὴ σωκάρια β', δύσις σωκάρια γ', οὐργ. γ'. μῆκος σωκάρια ιβ', οὐργ. α', μοδίων ις'. χωράφιον

τὸ Ἐξώλαμπον· ἔχει δύσιν σωκάρια δ', οὐργ. ε', ἀνατολὴ οὐργ. ζ', βορρᾶς σωκάρια ζ', νότος σωκάρια ζ' οὐργ. θ', ὁμοῦ πλάτος σωκάρια β', οὐργ. ς', μήκος σωκάρια ζ', οὐργ. δ' ἡμισυ, μοδίων θ', λιτρῶν κβ'. χωράφιον τῆς Δαγκασμένης ἀνατολὴ σωκάρια ζ', δύσιν σωκάρια ζ', μήκος κατὰ μέσης σωκάρια ιε', ὁμοῦ πλάτος σωκάρια ζ', μήκος σωκάρια ιε', μοδίων νβ' ἡμισυ. χωράφιον τοῦ Ἀγίου Νικολάου· ἀνατολὴ σωκάρια γ', δύσιν σωκάρια δ', μήκος κατὰ μέσης σωκάρια ς'. ὁμοῦ πλάτος σωκάρια γ' ἡμισυ, μήκος σωκάρια ς', μοδίων ι' ἡμισυ. χωράφιον τῆς Ἐχεντρας· νότος σωκάρια γ', οὐργ. δ', βορρᾶς σωκάρια α' οὐργ. ς', μήκος σωκάρια ιγ' οὐργ. δ', ὁμοῦ πλάτος σωκάρια β' ἡμισυ, μήκος σωκάρια ιγ', οὐργ. δ', μοδίων ις'. χωράφιον τὸ Σκοινάριν· πλάτος ἀνωκάτω σωκάρια γ', μήκος σωκάρια ς', μοδίων ς'. χωράφιον τοῦ Καλαμινώ· ἀνατολὴ σωκάρια β', οὐργ. δ', δύσιν σωκάρια β', οὐργ. δ', μήκος σωκάρια ε', μοδίων ς'. χωράφιον τὸ Παραφωνάδιον· νότος σωκάρια α', οὐργ. α', βορρᾶς σωκάρια β', οὐργ. ε', μήκος σωκάρια ς', οὐργ. α', μοδίων ε', λιτρῶν ιη'. χωράφιον τοῦ Φονέως· νότος σωκάρια η', οὐργ. β', βορρᾶς σωκάρια ε', οὐργ. ε', μήκος σωκάρια ιε', οὐργ. ς', ὁμοῦ πλάτος σωκάρια ς', οὐργ. η', μήκος σωκάρια ιε', οὐργ. ς', μοδίων νβ', λιτρῶν λβ'. χωράφιον ἡ Καθαρά· δύσιν σωκάρια η', οὐργ. θ', ἀνατολὴ σωκάρια η', οὐργ. ε', μήκος σωκάρια κζ', οὐργ. ς, μοδίων ριθ', λιτρῶν λδ'. χωράφιον ἡ Ὁροδάφνη σὺν τοῦ ἐτέρου χωραφίου τῶν κ' μοδίων τῆς αὐτῆς στάσεως, τοῦ καὶ ἀναγραφομένου ἐν τῷ πρακτικῷ, ἦγουν ἀνατολὴ σωκάρια ι', οὐργ. η', δύσιν σωκάρια θ', οὐργ. β', μήκος σωκάρια κε', οὐργ. δ', ὁμοῦ πλάτος σωκάρια ι', μήκος σωκάρια κε', οὐργ. δ', μοδίων ρκζ'. χωράφιον τὸ λεγόμενον τῶν Ἀγραυλίων, ἦγουν τὸ Μέγα· βορρᾶς σωκάρια ιε', καὶ ἕτερον τῆς καθαρπάσεως σωκάρια γ', οὐργ. ζ', ὁμοῦ σωκάρια ιη', οὐργ. ζ', νότος σωκάρια ιβ' τῆς καθαρπάσεως σωκάρια γ', οὐργ. ζ'. ὁμοῦ σωκάρια ιε', οὐργ. ζ', ὁμοῦ πλάτος σωκάρια ις', οὐργ. β', μήκος σωκάρια κα', οὐργ. β', μοδίων ρπα' ἡμίσεως. ἕτερον χωράφιον τοῦ Ἀγραυλίων, τὸ ἀναγραφόμενον ἐν τῷ πρακτικῷ τῷ σεχερέτου· ἀνατολὴ σωκάρια ιε', μοδίων μθ', λιτρῶν ε'. ὁμοῦ ὁ μοδισμὸς τῶν χωραφίων τῶν Ἀγραυλίων, σὺν τῶν καθαρπαγέντων καὶ ἀρτίως ἀναρυσθέντων, μέδιοι σλ'. τὸ δὲ πᾶκτον τοῦ τοιούτου προαστείου, τὰ ρλζ' ἡμισυ νομίσματα, ἀνεγράψαντο εἰς τὸ οἰκοπροάστειον τῆς Βάρεως, καθὼς τὸ πρακτικὸν τοῦ σεχερέτου περιέχει.

Προάστειον ἡ Μανδράκλου. Ἐκκλησία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν, οὔτε οἰκήματα δεσποτικά. ὑπάρχουσι δὲ ἐν αὐτῷ πάροικοι· Νικηφόρος τοῦ Σαρακηνοῦ, ἔχων γυναῖκα Κισσιανήν, θυγατέρα Μαρίαν, γαμβρὸν Λέοντα, ζευγάριον α', ὄνον α'. ἔστι δὲ ὁ περιορισμὸς τοῦ αὐτοῦ προαστείου οὗτος τῆς ὑπέργου γῆς· ἄρχεται ἀπὸ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ τοῦ Μαιάνδρου, ἀπέρχεται πρὸς ἀνατολὰς κρατῶν τὸν

τράφον τὸν διαιροῦντα τὰ σύνορα τοῦ προαστείου τῆς μονῆς τῶν Ὁροβίων, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν ἕτερον μέγαν τράφον τὸν διαιροῦντα τὰ σύνορα τοῦ προαστείου Καταπλινθείας τῆς ἐπισκοπῆς Μαγγίνου, ἔχων σωκάρια θ', κάμπτει πρὸς νότον διὰ τοῦ ἀνατολικοῦ μέρους κρατῶν τὸν αὐτὸν μέγαν τράφον καὶ τὰ σύνορα τῆς Καταπλινθείας, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν ἕτερον τράφον εἰς τὰ σύνορα τοῦ προαστείου τοῦ Ἀγίου Νικολάου, μονῆς τοῦ Μαγγίνου, σωκάρια λ'. εἶτα κάμπτει πρὸς δύσιν ὀλίγον, ἀπὸ σωκαρίων ε' σωκάρια β' ἡμισυ, καὶ ἀπέρχεται εἰς ὄριον καὶ ἀνθόριον μαυρόλιθον· πάλιν κάμπτει πρὸς νότον καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν παλαιὸν ποταμὸν εἰς τὸ σύνορον τοῦ προαστείου Κλήματος τῶν Πιερτιτῶν, ἕτερα σωκάρια κβ'. ὁμοῦ ἀνατολὴ ξ' ἡμισυ· καὶ κάμπτει πρὸς δύσιν τὰ αὐτὰ σύνορα τοῦ Κλήματος καὶ τοῦ παλαιοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ σύνορον τοῦ προαστείου Ἀτζύπου τοῦ Μανικοφόρου, σωκάρια γ' ἡμισυ· εἶθ' οὕτω κάμπτει πρὸς βορρᾶν κρατῶν τὰ Ἀτζύπου, εἶτα ἀνακάμπτει πρὸς ἀνατολὰς ὀρεινότερον, διέρχεται τὴν ἔχθην τοῦ ποταμοῦ Μαιάνδρου, καὶ κρατεῖ τὴν ἔχθην τοῦ ποταμοῦ, ἀπέρχεται εἰς τὸ τράφον εἰς τὰ σύνορα τοῦ προαστείου Ἀτζύπου τῶν Ὁροβίων, ἔνθα καὶ ἤρξατο, ἔχων δύσιν σωκάρια νη'. ὁμοῦ πλάτος σωκάρια ς', οὐργ. β', μῆκος σωκάρια νθ', οὐργ. β', μοδίων ρπέ', λιτρῶν ε'. τὰ νῦν δὲ εὐρέθη γῆ μοδίων λς', τὴν δὲ λοιπὴν γῆν ἀπώλεσεν ὁ ποταμὸς πέραν πέραν, ἥτις ὑπάρχει μυρικτόπος. ἐμετρήθη καὶ τὸ πέραν τοῦ ποταμοῦ Μαιάνδρου τὸ πλησίον τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γηροκόμου, καὶ εὐρέθη πρὸς μὲν βορρᾶν σωκάρια ιε', πρὸς δὲ δύσιν σωκάρια κε', καὶ πρὸς νότον ἕως τοῦ ποταμοῦ σωκάρια ζ'. ὁμοῦ πλάτος σωκάρια ιζ', μῆκος σωκάρια ιε', μοδίων σιβ' ἡμισυ, ἀνευ τῆς ὑπέργου γῆς τῆς ἀποσπασθείσης παρὰ τοῦ ποταμοῦ καὶ γενομένης μυρικτοτόπου, ὥσει μοδίων τζα', λιτρῶν κε'.

Ἀμπελοκήπιον τὸ ὃν πλησίον τῆς ἐπισκοπῆς Πριήνης, ὥσει μοδίων λ', τὸ λεγόμενον Μυκτιρινόν, καὶ πάροικος ὁ προσκαθήμενος ἐν αὐτῷ, Γεώργιος ὁ Ἀνεμοτριχᾶς, ἔχων υἱὸν Μιχαήλ, ἐγγόνην Ἄνναν, γαμβρὸν Ἰωάννην. εὐρέθη καὶ γῆ ὑπεργος ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἀμπελοκηπίου μοδίων δ', καθὼς τὸ πρακτικὸν τοῦ σεκρέτου διαλαμβάνει.

Προάστειον ὁ Πρίνος τὸ ὃν ὑπὸ τῆς Μανδρακλῆς. Τὸ τοιοῦτον προάστειον εὐρέθη παντελῶς ἄοικον, μῆτε οἰκήματα τὸ σύνολον ἔχον· ὁ δὲ περιουσιακὸς τοῦ προαστείου ἐστὶν οὗτος· ἄρχεται ἀπὸ τὸ χεῖλος τοῦ ῥύακος τοῦ λεγόμενου τῆς Χονδροχυτῆς, ἐν ᾧ καὶ πλησίον αὐτοῦ δρυς ἴσταται, καὶ σταυρὸς ἐν αὐτῷ γέγονε, καὶ κατέρχεται τὸ καταρρύακον πρὸς δύσιν κρατῶν τὸ αὐτὸ καταρρύακον. ἀπέρχεται μέχρι τοῦ μυτίσματος τοῦ μικροῦ βουνιτζίου τοῦ πλησίον τοῦ ἐτέρου ῥύακος ἴσταμένου, ἔνθα καὶ πεύκη ἴσταται πλησίον αὐτοῦ. καὶ ἀπὸ τῶν

ἐκεῖσε κάμπτει πρὸς νότον κρατῶν τὸ ἀναρρύακον τὸ λεγόμενον τοῦ Μικροῦ Πηγαδίου, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ γεφυρίου· περικόπτει τὸ αὐτὸ καὶ ἀπέρχεται πάλιν τὸ αὐτὸ ἀναρρύακον, καὶ ἔρχεται μέχρι τοῦ ἱσταμένου δρυὸς εἰς τὸ ὄρθιον τοῦ ῥύακος τοῦ πλησίον τοῦ ἀμπελίου τοῦ χωρίου Πρίνης, διαχωρίζων δεξιᾷ μὲν [τὰ δίκαια] τοῦ χωρίου Πρίνης, ἀριστερᾷ δὲ τοῦ περιοριζομένου τόπου. καταλιμπάνει τὸ αὐτὸ ῥυάκιον ἀριστερᾷ κρατῶν τὸν τράχυν τοῦ ἀμπελίου μικρόν, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ βαστάματος καὶ τῆς λιθωσφαίας, ἐν ᾧ καὶ δρῦς μέγας ἵσταται πλησίον αὐτοῦ· καταλιμπάνει δεξιᾷ μὲν τὰ δίκαια τοῦ χωρίου Πρίνης, ἀριστερᾷ δὲ τοῦ περιοριζομένου τόπου· κάμπτει μικρόν πρὸς τὸν Βάσταγαν, ἀντιπερνᾷ τὸ ῥυάκιν, καὶ κρατεῖ τὴν ῥάχιν τοῦ αὐτοῦ βουνοῦ, καὶ ἀπέρχεται ἐπάνω τῆς κορυφῆς αὐτοῦ· καταλιμπάνει αὐτήν, ἀπέρχεται κατ' εὐθεῖαν πρὸς ἀνατολάς, καταλιμπάνει ἀριστερᾷ τὸν μέγαν δρῦν τὸν ἱστάμενον εἰς τὸ χωράφιον τοῦ περιοριζομένου τόπου, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ Βάσταγος πλησίον τοῦ δρυὸς, διαχωρίζων δεξιᾷ μὲν τὰ δίκαια τῆς ἐπισκοπῆς ἄνω, ἀριστερᾷ δὲ τὸν περιοριζόμενον τόπον· κρατῶν τὸν αὐτὸν Βάσταγαν ἀποδιαβαίνει τὴν λιθωσφαίαν καὶ τοὺς πρίνους, καὶ κατέρχεται κατ' εὐθεῖαν μέχρι τοῦ ῥύακος τοῦ λεγομένου τῆς Μονοελαίας, διαχωρίζων δεξιᾷ μὲν [τὰ δίκαια] τῆς ἐπισκοπῆς ἄνω, ἀριστερᾷ δὲ τοῦ περιοριζομένου τόπου. εἶτα κάμπτει πρὸς βορρᾶν κρατῶν τὸ αὐτὸ ἀναρρύακον, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τῆς ὁδοῦ τῆς διερχομένης ἀπὸ τοῦ Μαιάνδρου καὶ ἀπερχομένης εἰς τὸ προάστειον Πρίνης. εἰθ' οὕτω κάμπτει πρὸς δύσιν κρατῶν τὴν αὐτὴν στράταν, καὶ ἀπέρχεται μέχρι τοῦ μεγάλου δρυὸς τοῦ ἱσταμένου πλησίον τῆς λιθωσφαίας καὶ τοῦ πριναρίου, διαχωρίζων δεξιᾷ μὲν τὰ δίκαια τοῦ προαστείου Πρίνης, τοῦ ἁγίου Θεολόγου, ἀριστερᾷ δὲ τὸν περιοριζόμενον τόπον· καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε κάμπτει πρὸς βορρᾶν, περικόπτει τὴν στράταν, τὸν ξηρότροχον τὸν ὄντα ἔμπροσθεν τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἀσωματοῦ, περικόπτει τὰ καταλύματα τοῦ προαστείου, καὶ ἀπέρχεται τὸν πρίνον τὸν ἱστάμενον πλησίον τοῦ δρυὸς τῆς Τζερημίνου, καὶ τὰ ὑπόκλημα δένδρα, ἀποκλείων αὐτὰ ἀριστερᾷ πρὸς τὸν περιοριζόμενον τόπον, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ χεῖλος τοῦ ῥύακος τῆς Σκορδοχίνας, ἐνθα καὶ ἤρξατο, διαχωρίζων δεξιᾷ μὲν τὰ δίκαια τοῦ προαστείου Πρίνης, τοῦ ἁγίου Θεολόγου, ἀριστερᾷ δὲ τὸν περιοριζόμενον τόπον. ἔσωθεν δὲ τοῦ τοιοῦτου περιορισμοῦ ἔστι καὶ γῆ ὕπεργος καὶ νομαδιαία, ἥτις οὐκ ἀνεμετρήθη. εἰσι δὲ καὶ ἐλαῖαι ἐννεήκοντα κορμοί, δρῦες τεσσαράκοντα καὶ δύο, καὶ ἕτερα δένδρα διαφόρων ὀπωρῶν.

Προάστειον αἱ Γαλαῖδαι σὺν τοῦ τόπου τῆς Λάδης. Ἐκκλησία λιθόκτιστος, ὑποκέραμος καὶ τεθυρωμένη, ἡ ὑπεραγία θεοτόκος, καὶ ὁσπητία λιθοπηλόκτιστα ἀνωγεωκώτωνα τρία. ὁ δὲ περιορισμὸς τοῦ τοιοῦτου προαστείου οὐχ

εὔρεθη ἐν τῷ πρακτικῷ, ἀλλὰ μοδισμόν ἔχει μόνον, ὡς εἶναι τὸ ὄλον προάστειον σὺν τοῦ τόπου τῆς Λάδης μοδίων ψξβ', λιτρῶν δέκα. τὸ αὐτὸ ἀναμετρήσαντες καὶ ἡμεῖς εὔρομεν οὕτως, κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ πρακτικοῦ τοῦ σεκρέτου. εὔρεθησαν δὲ ἐντὸς τοῦ περιορισμοῦ τοῦ τοιούτου προαστείου δένδρα ἐλαϊκὰ καὶ ἕτερα δένδρα κάρπιμα ὀπωρῶν διαφόρων. ὁμοῦ πάροικοι οἱ εὔρεθέντες εἰς τε τὸ οἰκοπροάστειον τῆς Βάρεως καὶ τὰ εἰρημένα πάντα προάστεια, διζευγαράτοι οὐδεῖς, μονοζευγαράτοι ιη', βοῖδάτοι ς', καπνικάριοι κε', ἔχοντες ἀργὰ ἄλογα καὶ ὄνους, τελοῦντες, οἱ μὲν διζευγαράτοι καὶ οἱ μονοζευγαράτοι ὑπὲρ συνωνῆς καὶ καπνικοῦ αὐτῶν, ἀνὰ νομίσματος ἑνός, οἱ δὲ βοῖδάτοι ἀνὰ νομίσματος ἡμίσεος, καὶ οἱ καπνικάριοι οἱ ἔχοντες ὄνους, ἀνὰ νομίσματος ἡμίσεος, ὡς ἐξκουσσάτοι· οἱ δὲ μὴ ἔχοντες ὄνους, ἀνὰ μυριαρισίων γ', παρέχοντες ἀμφοτέροι καὶ ὑπὲρ ἐννομίου τῶν ἀργῶν κτηνῶν καὶ ἀλόγων καὶ ὄνων αὐτῶν, ἕκαστος ἀκτῆμων, ἀνὰ μυριαρισίου ἑνός, καὶ ὑπὲρ τῶν προβάτων αὐτῶν κατὰ ἑκατόν, ἕκαστος ἀκτῆμων νόμισμα α', καὶ καθεξῆς, ἤγουν εἰς τὰ πεντήκοντα, τὸ ἡμισυ· καὶ ὑπὲρ χωροπάκτου τῆς κατεχομένης παρ' ἑκάστου αὐτῶν γῆς, κατὰ δέκα μοδίων νόμισμα α'. ἔστι δὲ καὶ ἡ τοπικὴ ἐξοδος τοῦ τοιούτου προαστείου οὕτως· ὁ κουράτωρ ὑπὲρ τοῦ ὄλου χρόνου, ὑπὲρ μὲν βόγας αὐτοῦ νομίσματα β', ὑπὲρ δὲ ἀνόνας αὐτοῦ ἀντὶ σίτου μοδίων δώδεκα, νόμισμα α'· καὶ ὑπὲρ συνηθείας τοῦ ἐπισκεπτίτου κατὰ δέκα νομισμάτων, νόμισμα α'. καὶ ὁμοῦ πᾶσα ἡ εἴσοδος τῶν αὐτῶν προαστείων νομίσματα τζ', ἀφ' ὧν ἡ τοπικὴ ἐξοδος νομίσματα γ', καὶ λοιπὰ πάντα τ'. τούτων οὕτω παραδοθέντων τῷ μέρει τοῦ πανυπερλάμπρου πρωτοπροέδρου καὶ πρωτοβεστιαρίτου καὶ μεγάλου δομεστίκου, κυροῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Δούκα, τὸ παρὸν πρακτικὸν ἐξετέθη, ὃ καὶ συνήθως ὑπογραφὲν καὶ πιστωθὲν παρ' ἐμοῦ ἐπεδόθη. μηνὶ ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ια' †.

Ἡ ὑπογραφή· † Ἀδάμ, πατριαρχικὸς νοτάριος καὶ δομεστικός τοῦ σεκρέτου τοῦ οἰκονόμου †. Εἶχε δὲ καὶ βούλλαν μολυβδίνην κάτωθεν ἀπρωρημένην, καὶ ὑπογραφὴν· † Ὁ εὐτελὴς μοναχὸς Θεόκτιστος καὶ καθηγούμενος [τῆς] τῆς Παναχράντου μονῆς †.

† Τὸ παρὸν ἴσον παρεκβληθὲν ἀπὸ τῶν ἐναποκειμένων χαρτίων ἐν τῷ ὑφ' ἡμᾶς ἱεροχαρτοφυλακίῳ τῆς μητροπόλεως Μιλήτου καὶ ἰσάζον εὐρὼν ὑπέγραψα †.

† μητροπόλεως Μιλήτου Γεώργιος ρασο-
λαμν †.

Exemplar. Florides numero 51. b. Vide notam ad numerum I.

III. [6587—1079], mense martio, ind. II.

Sanctus Christodulus, infirmitate et incursionibus Turcarum coactus excedere e monasterio Stylo in monte Latro, committit moderationem coenobii monachis Sabae et Lucae.

† Ἐνταλμα γενόμενον παρὰ Χριστοδούλου μοναχοῦ καὶ καθ-
ηγουμένου τῆς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Λάτρου μονῆς τοῦ Στύλου καὶ ἐπι-
[δοθὲν] Σάβα, τῷ τιμιωτάτῳ μοναχῷ καὶ ἐν κυρίῳ πατρὶ ἡμῶν, καὶ
Λουκαῖ, μοναχῷ καὶ οἰκονόμῳ τῆς αὐτῆς μονῆς τοῦ Στύλου, μηνί
μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος β †.

† Ἐπεὶ τὴν ἐπιστάσιν τῆς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Λάτρου μονῆς τοῦ Στύλου
ἀνεδεξάμην καὶ διὰ τὴν τῶν πραγμάτων ἀνωμαλίαν καὶ τὴν ἐνοῦσάν μοι ἀσθέ-
νειαν οὐ δυνατῶς ἔσχον τῇ λαχούσῃ μοι σεβασμῷ μονῇ ἐνδιατρίψαι καὶ δι' ἑαυτοῦ
τὴν ποιμαντικὴν ἐπιδείξασθαι, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐμὴν ἀδυναμίαν, ναὶ μὴν καὶ δι'
ἐτέρας ἀναγκαιοτάτας δουλείας οὐ τήνδε τὴν καθ' ὑμᾶς μονὴν μόνην ὠφελούσας,
ἀλλ' ἤδη καὶ ὅλον τὸ ὄρος κοινῶς, ἀποδημεῖν μὲν ἡμεῖς ἐκβαλλόμεθα. ὃ δὲ
λείπόν ἐστι, δι' ἐτέρων τὰ κοινῇ λυσιτελοῦντα τοῖς πνευματικοῖς πατράσιν ἡμῶν
καὶ ἀδελφοῖς ἐπιμνηστεύεσθαι προθυμούμεθα. καὶ διὰ ταῦτα δύο τῶν ἄλλων
μοναχῶν ἀποκρίναντες, ἤγουν σέ, τὸν σεβασμιώτατον μοναχὸν καὶ πατέρα μου,
κύριον Σάβαν, καὶ σέ, τὸν εὐλαβέστατον μοναχὸν Λουκαῖν, τῷ μὲν τὴν τῶν ψυχῶν
ἐνεπιστεύσαμεν ἐπιμέλειαν, τῷ δὲ Λουκαῖ τὴν τῶν πραγμάτων τῆς μονῆς φροντίδα
. πα[ρ]σαν
τὴν δεδομένην μοι ἀπὸ τῶν ἱερῶν κανόνων [ἐξουσί]αν ἐπὶ τοῖς
ἀδελ[φ]ῶν ἔχης. ὃ δὲ μοναχὸς Λουκαῖς τὴν τῶν πραγμάτων τῆς μονῆς καὶ
τῶν διαφορῶν τὰ πάντα εἰς
σὴν ἀναφ ε σιν. δέον ὑμᾶς μετὰ φόβου θεοῦ τὰς ἀνατεταγμένας . .
., σοὶ μὲν, τῷ ὁσιωτάτῳ μοναχῷ καὶ πατρὶ μου, κυρῷ
Σάβα, δι' ἐπιμελείας γίνεσθαι ἀδιαλείπτου τὸν τῶν ἀτάκτων μοναχῶν ἐπιστηριγμόν
καὶ τὴν τῶν ψυχικῶν σφαλμάτων διόρθωσιν, ἀδείας σοὶ ἐκχωρηθείσης παρ' ἡμῶν,
μὴ μόνον ἐπιτ[ε]λ[ε]ῖν . . . αὐ]τοῖς ἐπιτιμίων ἀλλ' εἴ ποτέ τις τῶν ἀδελ-
φῶν μὴ τῷ κανόνι τῶν μοναχῶν στοιχήῃ καὶ τὴν πρέπουσαν μοναχοῖς φ . . .
σασιν, ἀλλ' ἐναντία τῆς πνευματικῆς φρονοῖας διαγωγῆς, νοουθετεῖν μὲν
. ἀπάγειν καὶ ἐπιστρέφειν πρὸς τὸ καλόν. εἰ δέ γε
ἀδιόρθ[ωτος μ]έν[ει] μετὰ δευ[τέρων] καὶ τ[ρίτην π]αρ[αίσεις], ἐξωθεῖν αὐτὸν τῆς

μονῆς καὶ ὡς μέλος σεσηπὸς τοῦ σώματος ἐκκόπτειν τῶν ἀδελφῶν, ἵνα μὴ πα[ραίτι]ος δια[στρο]φῆς κ[αὶ το]ῖς ἄ[λλοι]ς γίνηται, δέ[ον σε] παρασκευάζειν πάντας εἰς σὲ τοὺς λ[ογι]μοὺς αὐτῶν ἀναφέρειν καὶ μ[ὴ ἀπόκρυ]φον ἔχειν ἀπὸ σοῦ νόημα· ὥσπερ γὰρ ἡμῖν ἀπὸ τῶν κανόνων δέδοται τοῦτο, οὕτω [καὶ πρὸς] σὲ τὴν ἐξουσίαν τ[αύτην] μεταβιβάζομεν. καὶ ὅς τῶν ἀδελφῶν μὴ θέλοι πατέρα σὲ ἔχειν ἀνθ' ἡμῶν καὶ ἐξομολογεῖσθαι σοὶ τοὺς ἐνοχλοῦντας αὐτῷ λογι[σμούς], οὐ τῆς μερίδος ἔσται τῶν ἀδελφῶν, ἀλλ' ὡς τῆς πνευματικῆς ζεύγλης ἐκτὸς καὶ τοῦ σώματος τῶν ἀδελφῶν γενήσεται ἀλλότριος, δεόν σε μὴ τινα τῶν ἀδελφῶν ἑἶν τῶν συνάξεων ἀπολιμπάνεσθαι ἄνευ σωματικῆς ἁρρωστίας ἢ ἀσχολίας τοῦ ἐνεργεῖν τινα διακονίαν, ἀλλὰ πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τῆς ἐκκλησιαστικῆς φροντίξειν ἀκολουθίας· καὶ σὺ μὲν ὁ κύριος Σάβας καὶ πατὴρ ἡμῶν τοιαύτην ἐξεις τὴν ἐξουσίαν καὶ ἀνθ' ἡμῶν καθηγ[ήση] τοῖς μοναχοῖς τῶν εἰς ψυχὴν συντεινόντων. ἐπεὶ δὲ καὶ σοί, τῷ εὐλαβεῖ μοναχῷ Λουκᾷ, τὴν οἰκονομίαν τῶν διαφερόντων τῇ καθ' ἡμᾶς μονῇ ἀνεθέμεθα, δεόν σε πᾶσαν σπουδὴν καὶ ἐπιμέλειαν εἰσάγειν εἰς τὴν σύστασιν τῆς μονῆς καὶ τῶν διαφερόντων αὐτῇ καὶ μήτε αὐτῶν καταρραθυμεῖν, μήτε τῆς χρείας τῶν ἀδελφῶν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἀμελεῖν, ἀλλὰ [σπο]υδαίως πάντα διενεργεῖν καὶ οἰκονομεῖν κατὰ τὸ ἐνδεχόμενον γνώμῃ καὶ εἰδήσει καὶ τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, κυροῦ Σάβα, δεόν μὴ τοῦ συμφέροντος τῇ μονῇ προτιμότερόν τι ἡγήσασθαι καὶ μέντοι τῆς φωταγωγίας τοῦ θείου ναοῦ ἐπιμελεῖσθαι, δεόν ὑμᾶς ἀμφοτέρους οὕτω τὰ ἐντεταλμένα ὑμῖν διενεργεῖν, ὡς πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχοντας τὸν τοῦ θεοῦ φόβον καὶ τὸν ἐπηρτημένον κίνδυνον τῷ ὀκνηρῷ δούλῳ ἐκεῖνῳ δεδιότας, ὡς ἂν οὕτω διακείμενοι ἀκατάγνωστοι μὲν ἔσεσθε τοῖς ἀνθρώποις, τῷ τε θεῷ εὐαπόδεκτοι φανῆτε καὶ τῶν αἰωνίων τύχῃτε ἀγαθῶν. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἔνταλμα τῇ [ὑπογραφῇ] καὶ τῇ σφραγίδι ἡμῶν [πιστωθὲν] ἐπεδόθη [ὑμῖν] μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς προγεγραμμένοις †.

Archetypum chart. Sigillum deest. Flor. II (Ἐκκλησιαστικά ἔγγραφα.) *nro 1.*

IV. Sine anno et mense.

Sanctus Christodulus litteris ad patriarcham datis defendit se et administrationem monasterii Styli in monte Latro.

† [Δέσποτά μου] ἅγιε. καλὴ μὲν ἡ προτέρα προσλαλία τῆς ἀγιωσύνης σου καὶ ὡς ἀληθῶς ἀρμύζουσα τῷ πνευματικῷ ζήλῳ τῆς ἀρετῆς σου, ὅτι εὐμενῶς οὕτως ἡμᾶς τοὺς ἀναξίους [καὶ] εἶδε καὶ προσεδέξατο, ὡς καὶ εὐχέτας ἔχειν θελήσασα καὶ ἐπαγγειλαμένη καὶ τὴν εἰς τὸ ἐξῆς εὐμένειαν· ἡ δὲ γε λύσις ἡ δοθεῖσα

ἡμῖν ἐν τῷ μηδὲν μὲν τῶν πολλῶν αἰτουμένῳ ἡμῶν ὑπομνηστικῷ, μόνον δὲ ἀπο-
 λογούμενων, ὥπως οὐ δις ἐδυνήθημεν. ἰδεῖν τὴν ἀγιοσύνην σου καὶ τὴν ἀπ' αὐτῆς
 καρπώσασθαι εὐλογίαν, τῷ πνευματικῷ τούτῳ νόμῳ καὶ ἡμετέρῳ ἐναντία πάντῃ
 τῆς προτέρας ἐκείνης καὶ προσλαλιάς καὶ ὁμιλίας καθέστηκεν, ὅτι μὴ δῶρον
 τὴν εὐλογίαν βούλεται δοθῆναι ἡμῖν, ἀλλ' ἀντὶ χρημάτων, ὧν οὐδ' ὄναρ ἡλπί-
 σαμεν. εἰ μὲν οὖν μὴ κατ' ἄκρας τῶν σῶν κατεκράτησεν ἀκοῶν ὑπόληψις τις
 οὐκ ἐπαινουμένη, ἀλλὰ καὶ τῷ εὐλόγως ἀπολογεῖσθαι ἐθέλοντι θύρα παρὰ ταύταις
 ἀνέωχται, ὃς δὴ νόμος τῷ ἀρρεπῶς ἐθέλοντι κρίνειν [τὰ] πράγμ[ατα] ἀπαράβατος
 κεῖται, μηδὲ τὴν ἡμετέραν ταύτην ἀπώσῃ ἀπολογίαν, ἀλλ' ἐν ζυγῷ δικαιοσύνης
 τ[α]λαντ[εύσας] αὐ[τὴν καὶ] ἀντιπαρὰ τοῖς καθ' ἡμῶν λαλη[θεῖσιν], οὐ[τῷ] τ[ῇ]
 τοῦ δι[καίου] μοίρᾳ προστέθητι· ἢ ἐν τῷ Λάτρῳ ὅρει [τοῦ Στ]ύλου [λα]ύρα ἔσχε
 μὲν δομήτορα τὸν ἐν ὁσ[ίοις] περιβόητον Παῦλον, οὐδὲ τινι δὲ τῶν ἀρχαίων
 ὑποτεθεῖσα φαίνεται παρ' ἐκείνῳ ἢ τῶν μετ' ἐκείνον τὴν ἐξουσίαν ταύτης ἐχόντων
 πατέρων, ἀλλ' ὑπὸ μόνῳ τῷ ἀ[ληθ]εῖ κ[υ]β[ερ]νήτῃ τῶν ἡμετέρων ψυχῶν Χριστῷ
 καταλείπεται, καὶ τοῦτο ὃ τε βί[ο]ς ἐκείν[ου] παρ[ιστᾶ], ἀνάγκη[πτον] ἔχων καὶ
 τ[ῇ]ν τελευταίαν τοῦ ἁγίου περὶ τῆς μονῆς διαταγὴν καὶ τᾶλλα τῶν ἐγγράφων,
 ὅσα δὴ μὴ τῇ δοκῶσιν τιμιωτέρα ὕλη ἐπικοσμούμενα, ὥς ἄχρηστα τοῖς ἐχθροῖς
 ἀπεπέμφθησαν. εἰ δέ τις τῶν πρὸ ἡμῶν παρὰ τὰ διατεταγμένα ταῦτα τελῶν
 καινοτομίαν τούτοις ἐνεποίησεν, ὅσον ἐπὶ μόνῃ τῇ τοῦ ἡγουμένου σφραγίδι, οὐδὲν
 τούτων πρὸς τὸ ἀληθές ἐστι δίκαι[ον]. ἐπεὶ τοί γε κατὰ τᾶλλα οὐδὲν ἢ τοῦ
 ἁγίου δι[ατα]γῇ παρατέθραυσται ἢ ἡλλοίωται τὸ σύνολον ἄχρι τῆς [δεῦρο]. οὐδὲ
 γὰρ ὅσα εἴω[θε] γίνεσθαι [ἐπὶ τ]οῖς ὑποτελέσι τῇ ἐκκλησίᾳ μο[ναστηρί]οις [ἔσχ]ε
 ποτὲ πάροdon καὶ ἐπὶ τῇ καθ' ἡμᾶς ταύτῃ τοῦ Λάτρου λαύρα, κἂν διαρραγείεν
 οἱ ταῦτα παρερμηνεύοντες καὶ προφανῶς τῇ ἀληθείᾳ μαχόμενοι καὶ προσπ[λά]ττειν
 οὐκ ἐρ[υθ]ρι[ῶν]τες ταύτῃ τὸ ψεῦδος· οὔτε γὰρ οἶμαι [εἶν] τῷ β[ιβλ]ίῳ τῆς ἐκ-
 κλησίας ἐγγεγραμμένη φανήσεται, οὔτε ὥς ὑπὸ λόγον ἐτέθη ποτέ τις τῶν κατ-
 ἀρξάμενων εἴποι [ποτ'] ἂν· κἂν εἴποι, ψευδόμενος πάντῃ ἔσται. ἡ[μεῖς] οὐ[ν]
 πρὸς ταῦτα διατεινόμεθα, οὐχ ὅτι τοὺς λόγους δεδοίκαμεν· καθαρὰν γὰρ θεοῦ
 χάριτι καὶ ἀρρύπτῳ τὴν συνείδησιν ἔχομεν, ἀλλ' ὅτι καινίζόμενον ἐκ νέου ὁρῶ-
 μεν τὸ πρᾶγμα, καὶ τὴν . . . αμεν κ . . . : ν ὅ μεν·
 καλὸν γὰρ λογιζόμεθα τὸ φυλάττειν πατέρων ὅρους, καὶ ἀναγκαῖον τοῖς κατὰ
 τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ πολιτευομένοις καὶ τὴν ἀληθῆ πολιτείαν τῶν μοναχῶν ἀσπα-
 ζομένοις πνευματικοῖς· [ὥς] τό γε ὅρια πατέρων μετατιθέσθαι τοῦ δαίμονος ἀντικρυς
 καὶ τῶν πειθομένων αὐτῷ· χρήματα μὲν γὰρ ἢ καθ' ἡμᾶς αὕτη ἔσχηκε [λ]αύρα,
 καὶ ἐν μετουσίᾳ τούτων αὐτάρκει ἐλ[άμβ]ανεν. εἰ δὲ καὶ ἀπώλεσε ταῦτα, οὐχ

ἡμεῖς αἴτιοι τῆς ἀπωλείας ἐγενόμεθα τούτων· οὐδὲ γὰρ ὅτε τὸ κακὸν ἤρξατο, τηνικαῦτα ἤμεν, καὶ αὐτοὶ τῆς ἀγίας ταύτης μονῆς προηγούμενοι, ἔν' ἔχοι τις εἰπεῖν, ὡς ἐξῆν μεταγαγεῖν ἐκεῖθεν αὐτά, ἀλλὰ πρὸ τριῶν τούτων ἐνιαυτῶν, ὡς μὴ ὠφελον, τὴν προστασίαν ταύτης ἐνεπιστεύθην παρακλήσει τῶν τότε κρατούντων, ὁπνίκα ἐκορυφώθη τὸ κακὸν καὶ πανταχοῦ ἐπετάσθη τὰ θήρατρα τῶν ἐχθρῶν, ὅτι οὐκ ἦν διαπράξασθαι, ὅσα ἠθέλομεν, ἠθέλομεν δὲ πάντως τὸ τῆς μονῆς συμφέρον πλέον τῶν ἄλλων, ὅτι καὶ ζῆλον εἶχομεν κατ' ἐπίγνωσιν, παραφρονῶν δὴ λέγω, καὶ ὠδίνομεν τὴν σύστασιν τῆς μονῆς, διὸ καὶ οὐδεὶς ἡμῖν τῶν ἐξεφρόνων ἀμέλειαν ἐγκαλέσεται ἢ ῥαθυμίαν· ὅσον γὰρ ἀνῆκεν ἡμῖν, καὶ ἐσπουδάσαμεν καὶ διανέστημεν εἰς τὸ διασώσασθαι ταῦτα· εἰ δὲ μὴ ἰσχύσαμεν, μικροῦ δεῖν καὶ περὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν οἱ μέλλοντες κινδυνεῦσαι, οὐδεὶς ἡμᾶς καταδικάσει νόμος ἢ ἐπιμέμψεται ἄνθρωπος, ὀρθῶς κρίνειν ἐθέλων τὰ πράγματα. ἀλλὰ τὰ μὲν τῆς ἀπολογίας ἐνταῦθα κείσθω, ἡ δὲ τοῦ καλοῦ κρίσις τῇ ἀγισύνῃ σου ἀνατίθεται· οἶμαι γὰρ, εἰ ζῆλον ἔχει πνευματικόν, ὥσπερ καὶ πέπεισμαι, οὐ παρατραπῇ τοῦ εὐθέος, οὐδὲ πρὸ τοῦ δικαίου θήσει τὸ ἄδικον, ὡς τό γε εἰς ἡμᾶς ἀνῆκον, καὶ εἰς προὔπτον κί[νδυν]ον ἑαυτοὺς ἐμ[β]αλοῦμεν ὑπὲρ τοῦ καλοῦ καὶ δικαίου αὐτοῦ †.

† Ὡς δοῦλος ἀνάξιος τολμήσας ἔγραψα †.

† Τοῦ μοναχοῦ Χριστοδούλου καὶ καθηγουμένου τῆς ἐν τῷ Λάτρῳ λαύρας τοῦ Στύλου, δούλου ἀναξίου †.

Charta scripta manu propria S. Christoduli. Ex aversa parte chartae scripta erat responsio seu λύσις patriarchae constans septem lineis, quae obiecta est charta ei agglutinata. Flor. II nro 11. cum titulo erroneo: Ἰσον γράμματος δεινοπαθητικοῦ περὶ τῆς μονῆς τοῦ Λάτρου.

V. 6587—1079, mense augusto, ind. II.

Imperator Nicephorus Botaniata monasterio S. Ioannis Prodromi in Strobelo, condito a sorore Constantini Cabaluri, concedit libertatem et exemptionem ab omnibus tributis.

† . . . ἐκκλησίας κηδε[μὼν] . . . καὶ το . . . μεγίστην τε
 . . . αὐ]τὴν ἡμῖν ἐπιδραφιλεύεται . . .
 καὶ τὴν βασιλείαν Χριστοῦ . . . εταὶ τὴν αἰώνιον τοιο . . .
 σκοποῦ . . . ὡς ἐχομένη ἡ ἡμετέρα εὐσέβεια ἐπήκουσεν [εὐ]μενῶς τῆς δεή[σεως]
 . . . τῆς αὐταδέλφης Κωνσταντίν[ου] . . . ου

τοῦ Καβαλούρη καὶ [τ]ῇ αἰτήσῃ σὺνδρομον καὶ ὁ
 μνημονευθεὶς αὐτάδελφος ταύτης ἄπαις βιοὺς
 ἐπεχείρησεν ἐκ θεοφιλοῦς γνώμης καὶ προαιρέσεως ἐκ καινῆς μοναστήριον συ-
 στήσασθαι ἐν τοῖς διαφέρουσιν ἐκείνῳ κατὰ τὴν Στρόβηλον, μήπω δὲ τοῦτο ἀπ-
 αρτίσας, μὴδὲ τὸ τῆς οἰκείας βουλήσεως ἐκτετελεχὼς τῶν ἐνθένδε μετέστη. αὕτη
 δὲ τὰ ἐκείνου διαδεξαμένη ἀδελφὰ τούτῳ ἐφρόνησε σπεύσασα τὸ τε μοναστήριον
 ἀπαρτίσαι καὶ τὰ ἐλλείποντα ἐκπληρῶσαι καὶ μοναχοὺς ἐντάξαι εἰς δοξολογίαν
 καὶ αἶνον τοῦ πάντων ποιητοῦ καὶ δεσπότου θεοῦ. ἤτήσατο γοῦν θερμῶς ἄγαν καὶ
 περιπαθῶς συνεργὸν καὶ τὴν βασιλείαν μου εἰληφέναι ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ θεοφιλεῖ
 πράξει καὶ ἀγαθῇ. καὶ ἡ ἡμετέρα εὐσέβεια θάττον ἢ λόγος ἐπικλινεῖς παρέσχε-
 τὰς ἀκοὰς καὶ τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον ἐπώρεξε, δι' οὗ θεοπίζει καὶ
 ἐγχελεῦεται μένειν τὴν ῥηθεῖσαν μονὴν τοῦ Καβαλούρη τὴν ἐν Στροβήλῳ δια-
 κειμένην καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ τιμίου Προδρόμου δεδομημένην αὐτοδέσποτον τε καὶ
 αὐτεξούσιον καθ' ἑαυτὴν ἀγομένην καὶ διευθυνομένην κατὰ τὸ μέλλον ἐπὶ ταύτῃ
 γενέσθαι παρὰ τῆς δηλωθείσης γυναικὸς τυπικόν, καὶ μῆτε ὑπὸ βασιλικά καὶ
 πατριαρχικά ἢ ἐπισκοπικά, μῆτε μὴν ὑπὸ τινὰ ἰδιωτικά καὶ συγγενικά δίκαια
 ἄγεσθαι πώποτε, ἀλλ' ἐλευθεριάζειν καθαρῶς καὶ πλουτεῖν τὸ αὐτοδέσποτον τε
 καὶ ἐλευθέριον, ἐξκουσσεύεσθαι τε ταύτην τὴν μονὴν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ διαφέροντα
 ἀπὸ πάσης καὶ παντοίας ἐπηρείας τε καὶ κακώσεως καὶ μὴ τινὶ ἐξεῖναι τῶν
 ἀπάντων καθ' οἵανδ' ἴτινα σκῆψιν ἢ πρόφασιν ἐπηρεαστικῶς ταύτῃ καὶ τοῖς ὑπ'
 αὐτὴν προσεπιτίθεσθαι, εἰ μὴ γε βούλοιο ὁ τοιοῦτόν τι κατ' αὐτῆς διαπραξάμενος
 πρὸς τὸ δόξας ἀνὴνύτοις ἐπιχειρεῖν καὶ πέντε λίτρας χρυσοῦ λόγῳ ποινῆς κατα-
 θέσθαι εἰς τὸ τῶν οἰκειακῶν σέκρετον, ἐν ᾧ καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος
 κατέστρωται. ἐξκουσσευθήσεται δὲ αὕτη τε ἡ μονὴ καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν ἀπὸ τε
 μιτάτων, ἐπιθέσεως μονοπροσώπων, ἀγορᾶς μουλαρίων, μεσομουλαρίων, βορδωνίων,
 μεσοβορδωνίων, ἵππων, παριππίων, ὄνοκηλωνίων, ὄνοθηλειῶν, φορβάδων, βοῶν ἐργα-
 τικῶν καὶ ἀγελαίων, χοίρων, προβάτων, αἰγῶν, ἀγελάδων, βουβαλίων καὶ λοιπῶν
 τετραπόδων, καστροκτισίας, λαπνικοῦ, οἰκομόδου, ἐξοπλίσεως πλωίμων ἢ τοξοτῶν,
 παροχῆς χρειῶν τῶν χορηγούμενων δικασταῖς ἢ πράκτορσιν, ἐξωνήσεως σίτου,
 οἴνου, κριθῶν, βρώμου, ἐλαίου, ὀσπρίου καὶ παντοίων σπερμάτων, κοπῆς καὶ κατα-
 βιβασμοῦ οἰασθήτινος ξυλῆς ἢ μετακομιδῆς ἐτέρου εἴδους, πρίσεως σανίδων, κτίσεως
 χελανδίων, ἀγραρίων, ζερμώνων καὶ ἐτέρων πλοίων, ἐκβολῆς κονταράτων ἢ ἐτέρων
 στρατιωτῶν, καθίσματος τῶν ἐν ὑπεροχῇ ἀρχόντων, κριτῶν, στρατηγῶν, ἀναγραφῶν,
 ἐποπτῶν καὶ λοιπῶν ἀπαιτητῶν, παροχῆς κανισκίου ἢ ἀντικανισκίου, ἐκβολῆς χρειῶν
 καὶ χορτασμάτων, φουσάτων διατροφῆς καὶ ἀπλήκτων ἐπὶ πόλεμον ἀπλέοντων ἢ

ὑποστρεφόντων, μιτάτων ἀθανάτων ἢ τοποτηρητῶν τούτων καὶ ἐθνικῶν ἢ ἄλλων τινῶν, πρωτοκεντάρχων ἢ προσελευσιμαίων, μανδατόρων πρέσβεις ἀγόντων ἢ ἐξορίστους ἢ κατὰ τινα ἄλλην χρεῖαν διερχομένων, παροχῆς γεννήματος ἐξ ἀγορᾶς γεγεννημένου, ἀγγαρείας, παραγγαρείας καὶ λοιπῆς ἀπάσης ἐπηρείας. διὸ παρ-εγγυώμεθα καὶ πάντας ἐξασφαλιζόμεθα ἀπὸ τε τῶν κατὰ καιροὺς σακελλαρίων γενικῶν καὶ στρατιωτικῶν λογοθετῶν, τῶν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας σακέλλης καὶ τοῦ βεστιαρίου, οἰκονόμων τῶν εὐαγῶν οἰκῶν, τῶν ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν καὶ τῶν ἐφόρων τῶν βασιλικῶν κουρατορειῶν, εἰδικῶν, γηροτρόφων, τῶν ἐπὶ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ταμείου τοῦ Φύλακος, κουρατόρων τοῦ οἴκου τῶν Ἐλευθερίου καὶ τῶν Μαγγάνων, οἰκιστικῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς πρωτονοταρίων, λογαριαστῶν, χαρτουλαρίων, βασιλικῶν νοταρίων καὶ νοταρίων, ἔτι δὲ δομεστικῶν τῶν σχολῶν, δουκῶν, κατεπάνω, στρατηγῶν καὶ τῶν ἀντιπροσωποῦντων αὐτοῖς, ταξιαρχῶν, τουρμαρχῶν, μεραρχῶν, χαρτουλαρίων τοῦ δρόμου καὶ τῶν θεμάτων, κομήτων τῆς κόρτης, δομεστικῶν τῶν θεμάτων, δρουγγαροκομήτων, πρωτοκεντάρχων, προσελευσιμαίων καὶ λοιπῶν, πρὸς τούτοις κριτῶν, ἐποπτῶν, στρατευτῶν, ὀρθωτῶν, ἀναγραφῶν, βασιλικῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τινὰς ἀποστελλομένων τοῦ δημοσίου δουλείας, πρωτονοταρίων, νοταρίων, συνωναρίων, ὠριαρίων, τοποτηρητῶν, παραφυλάκων καὶ παντὸς ἐτέρου δουλείαν τοῦ κοινοῦ μεταχειριζομένου, τοῦ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐν οἱωδῇποτε χρόνῳ καθ' οἷονδῇτινα τρόπον ἐπ' ἀδείας ἔχειν ἀθετεῖν ἢ ἀνατρέπειν τι μερικῶς ἢ εἰς ὅλοκληρον τῶν ἐν τῷ παρόντι χρυσοβούλλῳ σιγίλλῳ διειλημμένων γεγεννημένων κατὰ τὸν αὐγουστον μῆνα τῆς δευτέρας ἰνδικτιῶνος ἐν ἔτει τῷ Ϛφπζ', ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνато κράτος †.

Subscriptio deest. Archet. chart. Flor. nro I. Tabula est suspecta.

VI. 6588—1079, mense octobri, ind. III.

Imperator Nicephorus Botaniata Arsenio Scenuri donat sedecim nummos aureos eximitque cellas ab eo conditas in monte Dicaeo in insula Cho ab omnibus tributis.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Νικηφόρος, πιστός, ὀρθόδοξος βασιλεὺς, καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Βοτανειάτης, πᾶσιν, οἷς τὸ παρὸν ἡμῶν εὐσεβὲς ἐπιδείκνυται σιγίλλιον †.

† Ἡ νῆσος ἡ Κῶς ἔχει τι περὶ αὐτὴν διακείμενον ὄρος, ὃ Δίκαιον ἐγχωρίως κέκληται, ξηρόν τε καὶ ἄνικμον καὶ διὰ τοῦτο ἀνθρώπων ἔρημον. ἐν τούτῳ ὁ μοναχὸς Ἀρσένιος, ᾧ τὸ ἐπὶ κλην Σκηνοῦρης, κελλία δύο ἐδείματο καὶ μοναχοὺς ἐν τούτοις ἀπέκειρε, μεθ' ὧν τοὺς ἀσκητικούς ἰδρωτάς ἄχρι καὶ τήμερον.

διανύειν ἐπιείγεται. ἀλλὰ τὸ τοῦ τόπου σκληρὸν καὶ κατάξηρον καὶ τὸ πρὸς καρπογονίαν δυσκίνητον ἢ ἀκίνητον κατηνάγκασε τοῦτον τῆς ἐν [τῷ] ὄρει διατριβῆς ἐπίπροσθεν θεῖναι τὴν ἐνταῦθα φοίτησιν καὶ διὰ τοῦτο τῇ βασιλείᾳ μου προσελθὼν θερμῶς αὐτὴν ἐλιτάνευσεν, ἐφ' ᾧ τυχεῖν φιλοτιμίας τῆς παρ' αὐτῆς εἰς ἀναψυχὴν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἐκεῖσε ἀσκουμένων γερόντων. ᾧ καὶ προσχούσα ἡ βασιλεία μου τὸν παρόντα αὐτῆς χρυσόβουλλον λόγον ἐπεβράβευσε, δι' οὗ διορίζεται λαμβάνειν αὐτὸν τε καὶ τοὺς ἐκεῖσε μοναχοὺς κατὰ πᾶν ἔτος χάριν σολεμνίου ἀπὸ τοῦ διοικητοῦ τῶν Κυκλάδων νήσων νομίσματα δεκαεξ' ἀνυστερήτως τε καὶ ἀνεγκρατῆτως, ἵνα δι' αὐτῶν τὴν προσοῦσαν αὐτοῖς σκληραγωγίαν παραμυθῶνται ἐπὶ μικρὸν καὶ τῆς βασιλείας μου ὑπερέλχωνται. οὐδεὶς οὖν τῶν ἀπάντων ἐπ' ἀδείας ἔξει ἐκκόπτειν μερικῶς ἢ καθ' ὁλόκληρον τὸ τοιοῦτον σολέμνιον ἢ πρὸς ἀναβολὰς χωρεῖν καὶ τοῖς μοναχοῖς πράγματα προξενεῖν καὶ ὀχλήσεις, ἀλλ' ἅμα τῇ ἐμφανείᾳ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου λήψονται ἐτησίως οἱ μοναχοὶ τὸ τοιοῦτον σολέμνιον ἀνενδεῶς τε καὶ ἀνεγκρατῆτως. ἐπεὶ δὲ καὶ ἐξ οἰκείων ἐξόδων καὶ ἀναλωμάτων τὰ κελλία ὁ μοναχὸς Ἀρσένιος οὗτος ταῦτα ἐδεύματο, καὶ ὁ μέχρι τοῦ νῦν προσῆν αὐτοῖς αὐτεξούσιον ἔχειν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς καθ-ικέτευσε, καὶ μὴν καὶ ἐξκουσεῖας πάσης ταῦτα τυγχάνειν ἡτήσατο, οὐδ' εἰς ταύτας τὰς δύο αἰτήσεις παρήκουσε τούτου τὸ κράτος ἡμῶν, ἀλλ' ἅμα ταύτας πεπλήρωκε καὶ αὐτεξούσια μένειν αὐτὰ εἰς τὸν ἐξῆς χρόνον διωρίσατο, μηδενὶ τῶν ἀπάντων ὑποκεισθαι ὀφείλοντα, μηδὲ χειρὰ τίνα δεσπότην ἐπιγινώσκοντα, ὅτι μηδὲ μέχρι τοῦ νῦν ὑπὸ ζυγὸν ἦσαν τοῦ ἐλευθερίου τῶν χρόνων ἀνέκαθεν προσόντος αὐτοῖς. ἃ καὶ ἐξκουσευθήσεται μετὰ πάντων τῶν διαφερόντων αὐτοῖς ἀπὸ τε μιτάτων, ἀντιμιτατικῶν, ἀπλήκτων καὶ τῆς ὑπὲρ τῶν ἀπλήκτων χορηγίας χρεῶν, μεσαπλήκτων, κριτῶν, ἀπαιτητῶν καὶ λοιπῶν ἀπάντων, ἐπιθέσεως μονοπροσώπων, δόσεως κανισκίων ἢ ἀντικανίσκων, σιταρχήσεως κάστρων, ἀγορᾶς μουλαρίων, μεσομουλαρίων, βορδωνίων, μεσοβορδωνίων, ἵππων, παριππίων, ὄνοκληλωνίων, ὄνοθηλειῶν, φορβάδων, βοῶν ἐργατικῶν καὶ ἀγελαίων, χοίρων, προβάτων, αἰγῶν, ἀγελάδων, βουβαλίων καὶ λοιπῶν τετραπόδων ζώων, παροχῆς γεννημάτων, ἐνοχῆς τοῦ δρόμου, οἰκοδόμου, κωμοδρομικοῦ, καπνικοῦ, προσόδου ἀερικοῦ, συνωνῆς, στρατείας, καστροκτισίας, ὁδοστρωσίας, γεφυρώσεως, ταξιατῶνος, ματζουκατιῶνος, παροχῆς χρεῶν τῶν χορηγουμένων δικασταῖς ἢ πράκτορσιν ἢ ἐτέροις ἄρχουσιν ἢ καὶ στρατῷ τινι ἢ πρέσβεσιν ἐθνῶν διερχομένοις, ἐκβολῆς χορτασμάτων, διατροφῆς πρωτοκεντάρχων ἢ προσελευσιμαίων, βασιλικῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τινὰς ἀποστελλομένων δουλείας, ἐκβολῆς γεννημάτων, οἴνου, κρεῶν, κριθῆς, βρώμου, ἐλαίου, ὀσπρίου καὶ παντοίων σπερμάτων, ἐξοπλίσσεως πλωμάτων, τοξοτῶν, ἵπποτοξοτῶν, κοπῆς καὶ

καταβιβασμοῦ οἰασδήτινος ξυλῆς, ἐκβολῆς κονταράτων ἢ μαλάρτων, ἐξοπλίσεως στρατιωτῶν, ἀρχόντων καβαλλαρικῶν ἢ πεζῶν, καθίσματος τῶν ἐν ὑπεροχαῖς ἀρχόντων, δουκῶν, κατεπάνω, κριτῶν, στρατηγῶν, στρατευτῶν, ἀναγραφῶν καὶ λοιπῶν ἀπαιτητῶν, φροσάτων διατροφῆς καὶ ἀπλήκτων ἐπὶ πόλεμον ἀπόντων ἢ καὶ ὑποστρεφόντων, βεστιαριτῶν, μάνδατόρων τοῦ δρόμου πρέσβεις ἀγόντων ἢ ἐξορίστους ἢ κατὰ τινα ἄλλην χρεῖαν διερχομένων, τοποτηρητῶν, τουρμαρχῶν, μεραρχῶν, χαρτουλαρίων τοῦ τε δρόμου καὶ τῶν θεμάτων, κομήτων τῆς κόρτης, δομεστικῶν τῶν θεμάτων, δρουγγαρχομήτων καὶ λοιπῶν ἐτέρων, ἀγγαρείας, παραγγαρείας καὶ λοιπῆς ἀπάσης ἐπηρείας νῦν τε οὕσης καὶ ὕστερον ἐσομένης, καθὼς ἂν ὁ καιρὸς διδῷ. διὸ παρεγγυώμεθα καὶ πάντας ἐξασφαλίζόμεθα ἀπὸ τε τῶν κατὰ καιροὺς σακελλαρίων, γενικῶν καὶ στρατιωτικῶν λογοθετῶν, τῶν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας σακέλλης καὶ τοῦ βεστιαρίου, οἰκονόμων τῶν εὐαγῶν οἴκων, τῶν ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν καὶ τῶν ἐφόρων τῶν βασιλικῶν κουρατορειῶν, εἰδικῶν, γηροτρόφων, ὀρφανοτρόφων, τῶν ἐπὶ τοῦ θεῖου ἡμῶν ταμεῖου τοῦ Φύλακος, κουρατόρων τοῦ οἴκου τῶν Ἐλευθερίου καὶ τῶν Μαγγάνων, οἰκιαστικῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς πρωτονοταρίων καὶ νοταρίων τοῦ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐν οἰωδῇποτε χρόνῳ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἀθετεῖν τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον καὶ τοὺς μοναχοὺς ἐκείνους διώκειν ἢ ὑπὸ ζυγὸν ἄγειν αὐτοὺς, εἴγε καὶ μέχρι τοῦ νῦν τὸ ἐλευθέριον εἶχον, ἀρκουμένων ἀπάντων τῇ ἐμφανείᾳ καὶ μόνῃ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου, τῆς βασιλείας μου γεγενημένου κατὰ τὸν ὀκτώβριον μῆνα τῆς τρίτης ἰνδικτικῆς ἐν ἔτει τῷ Ϛϥϣη', ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο κράτος †.

† Νικηφόρος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Βοτανειάτης †.

Archel. chart. Flor. nro 3. Sub nro 2 extat tertia aurea bulla eiusdem imperatoris, iniuria temporum plane deleta.

VII. 6593—1085, mense martio, ind. VIII.

Imperator Alexius I. Comnenus confirmat donationem imperatoris Nicephori Botaniatae, qui Sancto Christodulo dedit duo loca in insula Coo, conceditque monasterio Sanctae Mariae Castrianorum a Sancto condito libertatem et confirmat donationes eidem monasterio factas.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἀλέξιος, πιστὸς, ὀρθόδοξος βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Κομνηνός, πᾶσιν, οἷς τὸ παρὸν ἡμῶν εὐσεβὲς ἐπιδείκνυται σιγίλλιον †.

† Ὅσοις ὁ μονήρης βίος ἡγάπηται καὶ οἷς φίλη ἡ ἡσυχία καθίσταται, τούτους διὰ τιμῆς τε τῆς προσηκούσης ἄγει τὸ κράτος ἡμῶν καὶ τελειουργεῖ τὰ αἰτήματα, ὅταν καὶ ὄντα σωτηριώδη φαίνωνται ταῦτα καὶ τὸν δρόμον αὐτῶν τὸν κατὰ θεὸν βελτιοῦνται καὶ τὸν ἑσπερον ἐργαζόμενα· ὧν εἰς ὑπάρχων καὶ ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς Χριστόδουλος καὶ ἡσυχαστὴς ὁ πρὶν ἐν τῷ ὄρει τοῦ Λάτρου ποιούμενος τὰς διατριβάς τὸν ἴσον δρόμον ἀποδεκτέος τῇ βασιλείᾳ μου τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀσκήσεως δεικνύται καὶ οὐ παραθέωρεῖται αἰτούμενος, ἀλλὰ λαμβάνει πέρας τοῖς παρ' αὐτοῦ αἰτηθεῖσι κατάλληλον· ἐπιβραβεύει γὰρ τούτῳ φιλαγάθως ἡ ἡμῶν θεοσέβεια τὸν παρόντα εὐσεβῆ χρυσόβουλλον λόγον, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὸ τοῦ μακαρίτου βασιλέως τοῦ Βοτανειάτου πιττάκιον, τὸ πρὸς τὸ σέκρετον τοῦ Ἐβδόμου καταπεμφθὲν¹⁾ περὶ τὸν μάρτιον μῆνα τῆς τρίτης ἰνδικτιῶνος καὶ διορίζομενον κατέχειν τοῦτον μετὰ καὶ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν κατὰ δωρεὰν εἰς διηγεκὴ καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν καὶ κυριότητα τὰ ἐν τῇ νήσῳ τῇ Κῷ διακείμενα δύο τόπια, τό τε Καστέλλιον ἐγγχωρίως λεγόμενον καὶ ἐν τῷ πρακτικῷ Καστριανὸν ἀναγραφόμενον καὶ τέλος ἔχον νομίσματος τὸ τέταρτον, καὶ τὸ τοῦ Πιλὲ ἐπονομαζόμενον καὶ τέταρτον καὶ αὐτὸ τοῦ νομίσματος πᾶκτον τελοῦν, ἐκκόπτον καὶ τὸ ῥηθὲν τέταρτον, τὰ ἕξ δηλαδὴ μιλιάρια καὶ τὴν ὑπὲρ τούτου συνωνὴν καὶ θεσπίζει, εἰς τὸν αἰὶ καὶ διηγεκὴ χρόνον τὴν δύναμιν καὶ περίληψιν τοῦ αὐτοῦ δωρεαστικοῦ πιττακίου βεβαίαν μένειν καὶ ἀσφαλῆ καὶ ἀπαρעγχεῖρητον καὶ μὴ παρὰ τινος τῶν ἀπάντων θραῦσιν ὑπομένειν ἢ ἐπορθοῦσθαι τὸ ἅπαξ ἐκκοπὲν πᾶκτον αὐτῶν, τὸ ἡμῖς δηλονότι τοῦ νομίσματος καὶ τὴν ἐπικειμένην τούτου συνήθειαν. ὥσαύτως παρακελεύεται τὸ γαλήνιον κράτος ἡμῶν, τὴν ἐν τοῖς αὐτοῖς τόποις ἀνεγερθεῖσαν παρὰ τοῦ διαληφθέντος εὐλαβοῦς μοναχοῦ Χριστοδούλου νεοσύστατον μονήν, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραμώμου δεσποίνης ἡμῶν καὶ θεοτόκου καὶ τῶν Καστριανῶν ἐγγχωρίως λεγομένην αὐτοδέσποτον τε καὶ αὐτεξούσιον εἰς αἰὶ διαμένειν καθ' ἑαυτὴν ἀγομένην καὶ διευθυνομένην κατὰ τὸ μέλλον ταύτῃ γενέσθαι τυπικὸν καὶ τὴν διάταξιν παρὰ τοῦ δηλωθέντος εὐλαβοῦς μοναχοῦ Χριστοδούλου καὶ κτήτορος, καὶ μὴ ὑπὸ βασιλικῆς ἢ πατριαρχικῆς ἢ ἐπισκοπικῆς καὶ ἰδιωτικῆς δίκαια ἄγεσθαι ταύτην πώποτε, ἀλλ' ἐλευθεριάζειν καθαρῶς καὶ τὸ ἀδέσποτον ἐς ἀπέραντον ἀποφέρεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ πολλάκις μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος μοναχὸς Χριστόδουλος καὶ ἡσυχαστὴς ἡτήσατο τὸ γαλήνιον τοῦ κράτους ἡμῶν, ἐπικυρωθῆναι διὰ χρυσοβούλλου λόγου καὶ τὰς γεγυνοῦσας τῇ ῥηθείᾳ σεβασμῖα μονῇ δωρεὰς καὶ ἀφιερώσεις ἀκινήτων καὶ ἐτέρων τινῶν παρὰ τινων φιλοχρίστων, ἡγουν Μαρίας μοναχῆς τῆς ἀδελφῆς τοῦ βεστάρχου, τοῦ μοναχοῦ Ἀρσενίου τοῦ Σχηνοῦρη καὶ τοῦ μοναχοῦ Νίκωνος τοῦ Ἀσκεποῦς, προσέσχεν εὐμενῶς τῇ τούτου αἰτήσῃ καὶ

ἐγκλεῖνται διὰ τοῦ παρόντος εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου λόγου, βεβαίως μένειν καὶ ταύτας καὶ ἀρραγεῖς καὶ μὴ παρά τινος θραῦσιν δεχομένας ἢ ἀλλοίωσιν τὴν οἰανοῦν, εἴπερ δηλαδὴ εὐλόγως καὶ δικαίως ἐκεῖνοις τὰ τοιαῦτα διέφερε. ἔσται οὖν ἡ παρούσα χρυσόβουλλος γραφὴ τὸ βέβαιον ἀποφερομένη καὶ ἀπαρεγγχείρητον εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους καὶ παρ' οὐδενὸς τῶν ἀπάντων ἀθετουμένη διὰ τὸ οὕτως εὐδοκῆσαι τὴν βασιλείαν μου ἐπὶ λυσιτελείᾳ μοναχῶν ἐξωσθέντων μὲν τῶν ἰδίων ὑπὸ τῶν κακῶς ἀπολουμένων ἀθέων καὶ καταράτων ἐχθρῶν, ἀλλοτρίοις δὲ τόποις ἐνσκηνωσάντων καὶ ἤδη κακουχουμένων ἐπὶ συχρὸν καὶ εἰς τὰς ἡμετέρας ἀφορώντων χεῖρας, ὥσπερ ἡμεῖς εἰς τὰς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐξκουσεῖας [δὲ ἀπολαύσουσι] καὶ [ἐλευθερίας] πασῶν ἀπροσδιόριστως τῶν ἐπηρεϊῶν καὶ κακώσεων. ταῦτα πάντα καταπολαύσουσι καὶ οὐδεμιᾷ κακώσει ὑποβληθήσονται, εἰ μὴ βούλεται ὁ παρὰ τὰ ἐνταῦθα πειραθησόμενος καταπράξασθαι, [ἀπο]δόσει προστίμου λιτρῶν πέντε εἰς τὸ τῶν οἰκειακῶν σέκρετον ὑποβληθῆναι, οἷα βασιλικῶν κατολιγωρῶν διατάξεων, ὡς βεβαίου καὶ ἀσφαλοῦς τυγχάνοντος τοῦ παρόντος εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου, γεγενημένου κατὰ τὸν μάρτιον μῆνα τῆς δ'γδότης ἰνδικτιῶνος, ἐν ἔτει τῷ ἐξακισχιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ ἐννενηκοστῷ τρίτῳ, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημνήματο κράτος †.

† Ἀλέξιος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Κομνηνός †.

Archetypum chart. Fl. nro 4.

1) Non exstat.

VIII. 6595—1087, mense maio, ind. X.

Imperator Alexius I. Comnenus donat Sancto Christodulo totam insulam Lipso, praedia duo et dimidium castri Pentelii in insula Lero eximitque donata a tributis.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἀλέξιος, πιστὸς, ὀρθόδοξος βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Κομνηνός, πᾶσιν, οἷς τὸ παρὸν ἐπιδείκνυται, σιγίλλιον †.

† Καὶ τί γὰρ ἂν τις χαρίσαιο δῶρον ἀξιοχρεῶν τῇ πανάγῳ δεσποίνῃ καὶ θεομήτορι; πάντως οὐδέν, κἂν εἰ τότε τὸ πᾶν προσενέγκῃ. τί οὖν, διότι τῆς ἀξίας λειπόμεθα, τὸ πᾶν ἐλλίπωμεν; οὐδαμῶς, ἀλλὰ προεισενέγκωμεν ταύτῃ τὸ κατὰ δύναμιν· οὐδὲ γὰρ χρημάτων αὐτῇ καὶ κτημάτων χρεῖα, οὕτῃ ἀνενδεεῖ, ἀλλὰ

καθαροῦ συνειδότος καὶ ἡγνισμένης ψυχῆς καὶ προθυμίας ζεύσεως καὶ παριστώσης ἐκ τῶν ἔξωθεν δωρημάτων τὴν ἐγκεχυρμένην ἔσωθεν πίστιν εἰλικρινῇ καὶ δια-
 πυρον. τὰ γοῦν τῷ θεῷ καὶ τῇ τούτου μητρὶ προσφερόμενα οὐχ ὅτι χρειώδη
 τούτοις ταῦτα προσάγονται, ἀλλ' ὅπως ἂν ἐξ αὐτῶν ἀποτρέφοντο οἱ ἐν τοῖς ναοῖς
 αὐτῶν προσκαθήμενοι μοναχοὶ καὶ τῶν ἀναγκαίων ἀνευδεῶς ἔχοντες προθυμότερον
 τὸν ἀσκητικὸν θέωσι δίαυλον, καὶ ὑπὲρ τοῦ κόσμου παντός καὶ τῆς βασιλείας
 ἡμῶν θερμότερας τὰς πρὸς θεὸν ἐντεύξεις ποιοῖντο, ὅποιον δὴ καὶ τὰ νῦν τελεῖται
 παρὰ τῆς ἡμετέρας θεοσεβείας καὶ γαληνότητος. ἔχει γὰρ οὕτως τὰ τῆς ὑπο-
 θέσεως. τὴν νῆσον Λέρον καὶ τὸ νησίδιον τὴν Λειψῶ καὶ τὴν ἑτέραν νῆσον τὴν
 Φαρμακὸν προεδωρήσατο τῇ μονῇ τοῦ Παντεπόπτου τὸ κράτος ἡμῶν ἐξ ὀλοκλήρου,
 καθὼς εἰσὶν, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα λυσιτελέστερόν τι καθ' ἑαυτὴν σκεψαμένη ἡ ἀγία
 μου δέσποινα καὶ περιπόθητος μήτηρ αὐτῆς μετήνεγκε ταῦτα κατὰ τρόπον ἀν-
 αλλαγῆς διὰ χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου πρὸς τὴν δεσποτείαν τοῦ
 Μυρελαίου καὶ ἀντιδέδωκε τῇ μονῇ τοῦ Σωτῆρος ἐκεῖθεν ἕτερον κτῆμα, ὅπερ
 ἐβούλετο· ἀλλ' οὕτω τῆς ἀνταλλαγῆς προβάσσης αὐτῶν, ἐπεφύη τούτοις ὁ τε βεστάρ-
 χης ὁ Μάτζαρος καὶ τινες ἕτεροι καὶ ἐξενίκων τὴν νῆσον Λέρον ἅπασαν, ὡς αὐτοῖς
 διαφέρουσιν. τοίνυν καὶ προστάξει τοῦ κράτους ἡμῶν γυμνασθείσης τῆς ὑποθέσεως
 παρὰ τῷ πρωτοπροέδρῳ καὶ ἐπὶ τοῦ κανικλείου, τῷ οἰκειοτάτῳ τῆς βασιλείας
 μου, καὶ τῷ πρωτοπροέδρῳ καὶ ἐπὶ τῶν κρίσεων, ἐφάνησαν ματαιάζοντες οἱ τὴν
 νῆσον τὴν Λέρον ἐπιζητοῦντες δεσποτικῶς. καὶ δημοῖ περὶ τούτων τὸ συντεθὲν
 παρὰ τῶν εἰρημένων ἀνδρῶν σημεῖωμα μάλα σαφῶς. ἐν ὧν τοιγαροῦν οὕτω
 ταῦτα ἐπράττετο, προσῆι τῷ κράτει τῆς εὐσεβείας ἡμῶν ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς
 Χριστόδουλος καὶ ἡσυχαστὴς ὁ πρὶν ἐν τῷ ὄρει τοῦ Λάτρου τὰς διατριβάς ποιού-
 μενος, καὶ κατὰ δῶρον δοθῆναι οἱ προσελιπάρησεν εἰς πρόσωπον τῆς ἀνεγερθείσης
 παρ' αὐτοῦ μονῆς ἐπ' ὀνόματι τῆς πανάγνου καὶ θεομήτορος τό τε νησίον τὴν
 Λειψῶ ἐξ ὀλοκλήρου, καθὼς ἐστίν, καὶ ἀπὸ τῆς νήσου Λέρου τὸ προάστειον, ὃ
 Παρθένιον ἐπικέκληται, καὶ τὸ προάστειον, ὃ Τεμένεια ἐπωνόμασται. πρὸς τούτοις
 δὲ καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν αὐτῇ καστελλίου, τοῦ Παντελίου ἐγχωρίως καὶ αὐτοῦ
 καλουμένου. ταῦτα μὲν οὖν ὁ εὐλαβὴς ἀνὴρ οὕτως προσκυρωθῆναι τῇ μονῇ τῆς
 παναχράντου δεσποίνης δι' ἐντεύξεως ἐποίησατο, ἡ δὲ ταχυπειθὴς τούτῳ γέγονε
 καὶ συγκάταινον εὐρούσα τῷ ταύτης σκοπῷ καὶ τὴν ἀγίαν μου δέσποιναν (χαίρει
 γὰρ καὶ αὕτη δωρουμένη πλέον ἢ περ λαμβάνουσα καὶ λῆψιν αὕτη τὴν δόσιν οἶεται,
 καλῶς ἄγαν καὶ θεοφιλῶς καὶ κατὰ τὸν λόγον τὸν πρέποντα), ἐδωρήσατο τούτῳ
 τε καὶ τῇ παναχράντῳ ἡμῶν δεσποίνῃ καὶ τοῦ λόγου μητρὶ ταῦτα διὰ τοῦ παρ-
 ὄντος χρυσοβούλλου λόγου αὐτῆς, οὐ καιρικῶς, οὐδὲ χρόνους ἀριθμητοῖς, ἀλλ'

ἀναφαιρέτως τε καὶ αἰωνίως καὶ ἄχρις ἂν ὁ παρὼν διαρκoῖη αἰὼν, προστάξασα ἐκβληθῆναι τέλεον καὶ τὰς ὀνομασίας αὐτῶν καὶ τὰ τούτων τέλη ἀπὸ τοῦ μέλλοντος ἀποτεθῆναι πρακτικοῦ ἐν τῷ τοῦ Μυρελαίου σέκρετῳ, ὡς ἂν καὶ ταῦτα προσπορίζοιτο τῇ μονῇ. ὃ δὴ καὶ γέγονε καὶ ἐξεβλήθησαν ταῦτα ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πρακτικοῦ, ὡς ἂν μὴδὲ εἶδῃσιν ἔχοι συνόλως τὸ τοῦ Μυρελαίου σέκρετον, μήτε μὴν παρεκβάλλῃ ταῦτά ποτε εἰς ἀπαίτησιν ἢ νῦν παράσχῃ τῷ μέλλοντι τὴν ἀναγραφὴν τῶν λοιπῶν ἐνεργῆσαι ἀνθρώπῳ τῆς ἀγίας μου δεσποίνης καὶ περιποθῆτου μητρός, ἀλλ' ἔσται διακατέχουσα ἡ μονὴ τό τε νησίδιον τὴν Λειψῳ, τὸ κατὰ τὴν νῆσον Λέρον προάστειον τὰ Τεμένεια, τὸ ἕτερον προάστειον τὸ Παρθένιον καὶ τὸ ἡμισυ μέρος τοῦ ἐν αὐτῇ καστελλίου, ὅσον δηλαδὴ τυγχάνει ἀνωφερέστερον (τὸ γὰρ πρᾶνέστερον τούτου τὸ τοῦ σέκρετου μέρος καθέξει), ἀτελῶς καὶ ἀβαρῶς, κυρίως καὶ αὐθεντῶς, ἀναφαιρέτως τε καὶ αἰωνίως (καὶν πρόσταξις ἢ βασιλικὴ διεξιούσα τὰς δωρεὰς τῶν κάστρων, τὰς ἐπὶ ἀναφαιρέτῳ δεσποτείᾳ γινομένης, ἐφ' ἐνὶ νοεῖσθαι καὶ μόνῳ προσώπῳ), καὶ δεσπόζουσα τούτων μετὰ πάσης αὐτῶν τῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως, ἀπαρασπάστως τε καὶ ἀνυπεξαίρετως καὶ ἴδιον κέρδος τιθεμένη τὰς ἐξ αὐτῶν προσόδους καὶ εἰς φωταψίαν ἑαυτῆς ταύτης καὶ μικράν τινα ἀποτροφὴν ἔχουσα τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν· καὶ οὔτε πρὸς τὸ τοῦ δημοσίου μέρος παρέξει τὸ σύνολόν τι, καὶ ἐν τινι τῶν δημοσίων κωδίκων τὸ οἰονδήποτε ὑπὲρ τινος αὐτῶν ἀναγράφεται, οὔτε πρὸς τὸ τοῦ Μυρελαίου σέκρετον, ἀλλὰ πάσης εὐρεσιλογίας καὶ γλωσσασαλγίας ὑπερτερήσῃ σεκρητικῆς, καὶ οὔτε τὸ τοῦ Παντεπόπτου μέρος ἐπιφυῆσεται ταύτῃ ποτέ, οὔτε τὸ τοῦ Μυρελαίου σέκρετον, ὡς ἀντιδεδωκὸς πρὸς τὴν τοῦ Παντεπόπτου μονὴν ἑτερόν τι κτῆμα εὐπρόσδοον, ἀλλ' ἔσται ἡ παρούσα δωρεὰ βεβαία καὶ ἀσφαλής, ἀδιάσειστός τε καὶ ἀπερίτρεπτος, καὶ δεσπόσῃ τούτων μετὰ πάσης αὐτῶν τῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως καὶ κυριαρχήσῃ ὁ εὐλαβέστατος οὗτος ἀνὴρ καὶ οἱ μετ' αὐτὸν μοναχοὶ καὶ σὺν αὐτοῖς ἡ μονὴ τῆς παναχράντου δεσποίνης καὶ θεομήτορος, μετὰ παντὸς τοῦ μέρους αὐτῆς ἐξ ὀλοκληρίας, καθὼς εἰσι καὶ ἔσονται ἀνεξάλειπτα ταύτῃ καὶ μόνιμα εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐξουσευθῆσονται ἀπαξάπαντες διὰ τῆς παρούσης χρυσοβούλλου γραφῆς ἀπὸ τε μιτάτων, ἐπιθέσεως μονοπροσώπων, ἀγορᾶς μουλαρίων, μεσομουλαρίων, βορδωνίων, μεσοβορδωνίων, ἵππων, παριππίων, ὀνοκῆλωνίων, ὀνοθηλειῶν, φορβάδων, βοῶν ἐργατικῶν καὶ ἀγελαίων, χοίρων, προβάτων, αἰγῶν, ἀγελάδων, βουβαλίων καὶ λοιπῶν τετραπόδων, καστροκτισίας, καπνικοῦ, οἰκομόδου, ἐξοπλίσεως πλωίμων ἢ τοξωτῶν, παροχῆς χρεῖων τῶν χορηγούμενων δικασταῖς ἢ πράκτορσιν, ἐξωνήσεως σίτου, οἴνου, χρυθῆς, βρώμου, ἐλαίου, ὀστῆου καὶ παντοίων σπερμάτων, κοπῆς καὶ καταβιβασμοῦ οἰασθήτινος ξυλῆς ἢ

μετακομιδῆς ἐτέρου εἶδους, πρίσεως σανίδων, κτίσεως χελανδίων, ἀγραρίων, ζερμώνων καὶ ἐτέρων πλοίων ἢ χαρβιῶν, ἐκβολῆς κονταράτων ἢ ἐτέρων στρατιωτῶν, καθίσματος τῶν ἐν ὑπεροχαῖς ἀρχόντων, κριτῶν, στρατηγῶν, ἀναγραφέων, ἐποπτῶν καὶ λοιπῶν ἀπαιτητῶν, παροχῆς κανισκίου ἢ ἀντικανισκίου, ἐκβολῆς χρεῶν καὶ χορτασμάτων, φωσάτου διατροφῆς καὶ ἀπλήκτων ἐπὶ πόλεμον ἀπιόντων ἢ καὶ ὑπόστρεφόντων, μιτάτων ἀθανάτων ἢ τοποτηρητῶν τούτων καὶ ἐθνικῶν καὶ ἄλλων τινῶν, πρωτοκεντάρχων ἢ προελευσιμαίων, μανδατόρων καὶ βεστιαριτῶν πρέσβεις ἀγόντων ἢ ἐξορίστους ἢ κατὰ τινα ἄλλην χρεῖαν διερχομένων, παροχῆς γεννημάτων ἐξ ἀγορᾶς γεγεννημένων, ἀγγαρείας, παραγγαρείας καὶ λοιπῆς ἀπάσης ἐπηρείας νῦν τε οὔσης καὶ ἐς τὸ μετέπειτα ἐπινοηθησομένης. διὸ παρεγγυώμεθα καὶ πάντας ἐξασφαλιζόμεθα ἀπὸ τε τῶν κατὰ καιροὺς σακελλαρίων, γενικῶν καὶ στρατιωτικῶν λογοθετῶν, τῶν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας σακέλλης καὶ τοῦ βεστιαρίου, οἰκονόμων τῶν εὐαγῶν οἴκων, τῶν ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν καὶ τῶν ἐφόρων τῶν βασιλικῶν κουρατοριῶν, εἰδικῶν, γηροτρόφων, ὀρφανοτρόφων, τῶν ἐπὶ τοῦ θείου ἡμῶν ταμείου τοῦ Φύλακος, κουρατόρων τοῦ οἴκου τῶν Ἐλευθερίου καὶ τῶν Μαγγάνων, τῶν ἐκπροσωπούντων ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Μυρελαίου, οἰκιστικῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτοὺς πρωτονοταρίων, λογαριαστῶν, χαρτουλαρίων, βασιλικῶν νοταρίων καὶ νοταρίων, ἐτι δὲ δομεστικῶν τῶν σχολῶν, δουκῶν, κατεπάνω, στρατηγῶν καὶ τῶν ἀντιπροσωπούντων αὐτοῖς, ταξιαρχῶν, τουρμαρχῶν, μεραρχῶν, χαρτουλαρίων τοῦ δρόμου καὶ τῶν θεμάτων, κομητῶν τῆς κόρτης, δομεστικῶν τῶν θεμάτων, δρουγγαροκομητῶν, πρωτοκεντάρχων, προελευσιμαίων καὶ λοιπῶν, πρὸς τούτοις κριτῶν, ἐποπτῶν, στρατευτῶν, ὀρθωτῶν, ἀναγραφέων, βασιλικῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τινα ἀποστελλομένων τοῦ δημοσίου δουλείαν, πρωτονοταρίων, νοταρίων, συνωναρίων, ὠρειαρίων, τοποτηρητῶν, παραφυλάκων καὶ παντὸς ἐτέρου δουλείαν τοῦ δημοσίου μεταχειριζομένου, τοῦ μηδένα τῶν ἀπάντων ἐν οἴῳδῃποτε χρόνῳ καθ' οἷονδῆτινα τρόπον ἐπ' ἀδείας ἔχειν ἀθετεῖν ἢ ἀνατρέπειν τι μερικῶς ἢ εἰς ὁλόκληρον τῶν ἐν τῷ παρόντι χρυσοβούλλῃ λόγῳ διελημμένων, γεγεννημένῃ κατὰ τὸν μᾶϊον μῆνα τῆς δεκάτης ἰνδιντιῶνος ἐν ἔτει τῷ ΣϞϞϞ', ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο κράτος †.

† Ἀλέξιος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Κομνηνός †.

Archetypum chart. Flor. nro 5. Exemplar eiusdem, initio mutilum ib. numero 6.

IX. [6595—1087], mense iunio, ind. X.

Imperator Alexius I. iubet in acta publica referri donationes factas Sancto Christodulo.

Τὸ ἴσον τοῦ βασιλικοῦ καὶ προσκυνητοῦ πιττακίου τοῦ καταπεμφθέντος εἰς τὸ σέκρετον τῶν οἰκειακῶν καὶ καταστρωθέντος ἐν αὐτῷ κατὰ τὸν ἰούνιον μῆνα τῆς παρούσης δεκάτης ἰνδικτιῶνος, τοῦ καὶ περιέχοντος οὕτως·

† Ἡ βασιλεία μου ἐδωρήσατο κατὰ τελείαν καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν τῷ μοναχῷ Χριστοδούλῳ καὶ ἡσυχαστῇ τῷ Λατρηνῷ τό τε νησίδιον τὴν Λειψῶ ἐξ Ὀλοκλήρου, καθὼς ἐστι, καὶ τὸ προάστειον τὸ Παρθένιον, καὶ τὸ προάστειον τὰ Τεμένεια, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ κάστρου τοῦ Παντελίου, τὰ ἐν τῇ νήσῳ Λέρῳ καὶ ἄμφω τυγχάνοντα, μετὰ πάσης αὐτῶν τῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως· καὶ χρυσόβουλλον λόγον αὐτῷ ἐπεβράβευσε διεξιόντα κατὰ μέρος τὰ περὶ τούτων οἰκονομηθέντα τε καὶ διορισθέντα ἀριδηλότερον καὶ σαφέστερον. καὶ κελεύει ὑμῖν ἐπελθεῖν τὸν τοιοῦτον χρυσόβουλλον λόγον καὶ καταστῶσαι ἐν τοῖς τῶν ὑφ' ὑμᾶς σεκρέτων χαρτίοις, ποιῆσαι δὲ καὶ ἴσα τοῦ παρόντος πιττακίου καὶ ὑπογράψαι ἐν αὐτοῖς μετὰ τῶν ὑφ' ὑμᾶς σεκρετικῶν καὶ δοῦναι αὐτῷ εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος δεκάτης †.

† Θεόκτιστος πρωτοβεστάρχης, κριτῆς καὶ διενεργῶν ἐν τῷ σεκρέτῳ τῶν οἰκειακῶν, ὁ Εὐλαμπής †.

† Ἰωάννης βέστης καὶ πρωτονοτάριος τοῦ σεκρέτου τῶν οἰκειακῶν, ὁ Καριανίτης †.

† Ἰωάννης βέστης καὶ βασιλικὸς νοτάριος τῶν οἰκειακῶν, ὁ Μιτζύτζικος †.

† Βασίλειος, πρωτονοτάριος τοῦ σεκρέτου τῶν οἰκειακῶν, ὁ Αἰχμάλωτος †.

Exemplar chart. Flor. nro 50, β. Rotulus, in quo acta varia referuntur et primum quidem exemplar aureae bullae imp. Alexii I. Comneni de donatione insulae Patmi. Edidit tabulam M. J. Gedeon in vol. IV. periodici Ἐκκλησιαστικῇ ἀλήθειᾳ, Constantinopoli, 1883, p. 5.

X. (6595—1087), mense iunio, ind. X.

Patriarcha Nicolaus III. Grammaticus permittit Sancto Christodulo, ut secedat e coenobio, renuntiet munus abbatis monasterii Styli in monte Latro agatque vitam solitariam.

Initio et fine mutilum.

†

φυλάττειν

κρίσεις ἀθετεῖν κατὰ τι ἐννόμως δικαίως

οὐκ ἐπι

. Χριστόδουλον, βίου τε κοσμιότητι καὶ τρόπων χρηστότητι καὶ κεκοσμημένον τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀγιωτάτοις ἀρχιερεῦσιν ἀναφανέντα, τῆς τε παρ' αὐτῶν εὐμενείας τυχόντα καὶ τῆς τῶν φερομένων ἐλευθερίας καὶ πάσης ἐναντίας, οὐκ ἦν εἰκὸς μὴ τῶν ἴσων τοῦτον τυχεῖν καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐπομένως ἐ[κείνοις] καὶ πραττούσης αἰεὶ καὶ λογιζομένης. καὶ ἐπεὶπερ ὁ ῥηθεὶς ὁ[σιώτατος καὶ] θεῖος ἀνὴρ καὶ σεβάσμιος τοιοῦτος ὢν, οἷον ὁ λόγος ἀπέδειξεν, τῆς ἐν τῷ ὄρει τοῦ Λάτρου εὐαγεστάτης μονῆς ἦτοι τοῦ Στύλου τὴν ἀρχὴν τε καὶ προστασίαν ἐδέξατο παρὰ τοῦ αἰοιδίμου ἐν πατριάρχαις κυροῦ Κοσμά καὶ μέχρι μὲν τινων οὐκ ὀλίγων ἐνιαυτῶν καλῶς τὰ τῆς ἡγουμενείας διεῖπε καὶ τὸ προσὸν αὐτῷ ποιμνιον λογικὸν τῆς ἀλόγου τῶν αἰμοβόρων ἐθνῶν καὶ ὀλεθρίου ὁρμῆς ἀθιγὲς διετήρει. πάντα τε τὰ πρὸς χρεῖαν σωματικὴν ἐνδεχομένως αὐτῷ ἐπιχορηγῶν, οὐμενοῦν ἡμέλει τῆς πνευματικῆς τε καὶ λογικῆς, ἀλλὰ ταύτης καὶ μᾶλλον τοῖς ὑπ' αὐτὸν μετεδίδου πλουσίως, προσεπιβελτιῶν δὲ τῇ μονῇ καὶ πρὸς τὴν κρείττω ὄψιν μετασκευάζων αὐτὴν καὶ τὸν εἰς οὐδὲν χρηματίζοντα Στύλον καὶ πέτραν μόνον ὁρῶμενον τοῖς παριοῦσιν ὑψηλὴν εἰς καστέλλιον ἀπήρτισε πρὸς σωτηρίαν τῶν ἐν τῇ μονῇ τελούντων ἀπάντων. τὰ νῦν δέ, οὐκ οἶδ' ὅθεν ὀκλάσας, εἴθ' ὑπὸ γήρωος, εἴθ' ὑπ' ἄλλης περιπετείας τινός, ἡρετίσματο τὴν τῆς ῥηθείσης μονῆς προστασίαν καταλιπεῖν καὶ τὸν πάντη ἐρημικόν τε καὶ ἡσύχιον βίον ἀπροσκόπως μετέρχεσθαι μόνος πρὸς μόνον τὸ θεῖον σχολάζων καὶ μῆτε βιωτικαῖς τισιν ἐνησχολῆσθαι συγχύσει, μῆτε μὴν ὅλως πρὸς ἄλλο τι τῶν τοὺς πολλοὺς ἐμποιούντων περισπασμούς ἀκουσίως καθέλκεσθαι κάντεῦθεν τῆς πνευματικῆς ἡσυχίας καὶ φιλῆς διαγωγῆς ἐστερηθῆναι, ἣ δὴ τὸν ἀνθρωπον θεοειδῆ, κατὰ τὴν κυριακὴν φωνήν, ἀπ-

εργάζεται. καὶ διὰ τοῦτο εἰς μέσον στάς ἐπ' ὄψει τοῦ τηνικαῦτα παρατυχόντος ἡμῖν συνεδρίου ἱερωτάτου τήν τε παραίτησιν τῆς οἰκείας ἀρχῆς ἐγγράφως κέ-
κόμικε καὶ τὰ προσόντα τούτῳ τῶν πρὸ ἡμῶν ἀγιωτάτων ἀρχιερέων ἐγγραφα
ὑπεδείκνυνεν, ἀξιῶν ὁμοῦ μὲν καὶ τῆς ἡγουμενείας τῆς ῥηθείσης μονῆς τοῦ Λάτρου
τὴν πρόνοιαν ἡμᾶς ποιήσασθαι, ὁμοῦ δὲ καὶ τὰ ἐπιβραβευθέντα αὐτῷ πατριαρχικᾶ
ἐγγραφα τὸ κύρος σχεῖν ἰσχυρότατόν τε καὶ πάγιον δι' ὑπομνήματος ἡμετέρου.
καὶ προσεδέξατο τοῦτον ἡ μετριότης ἡμῶν εὐμενέστατα καὶ τὸ ἐντελὲς τῇ τούτου
δεήσει τάχιον ἐχαρίσατο· ἐπεὶ γὰρ περὶ τε τῶν ἱερῶν τῆς τοιαύτης μονῆς καὶ
τῶν λεγομένων ἀποκεῖσθαι ἐν ταύτῃ εἴκοσι τοῦ χρυσοῦ λιτρῶν, ἔτι δὲ καὶ τῶν
ἐν ταύτῃ τῇ βασιλίδι τῶν πόλεων στεγονομικῶν οἰκημάτων, ἐζήτηται τηνικαῦτα
καὶ δεδοκίμασται καὶ παντὸς ἀνώτερος ἀναπέφηνεν αἰτιάματος, ὡς Χριστοῦ δοῦλος
ἀληθέστατος ὁ εὐλαβέστατος μοναχὸς Χριστόδουλος, σημείωμα δὲ προβέβηκεν ἐπὶ
τῇ τοιαύτῃ διαγνώσει συνοδικῇ τὸ ἐλεύθερον τούτῳ περιποιούμενον καὶ ἀνενόχλητον
πάντοθεν. ἐπομένως καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν τό τε γεγαρὸν καὶ σεβάσμιον τοῦδε
τοῦ ἀνδρὸς δι' αἰδοῦς ἄγουσα, μάλιστα δὲ καὶ τὰ ῥηθέντα τῶν πρὸ ἡμῶν πατρι-
αρχῶν ἐγγραφα εὐρηκυῖα, τό τε ὑπόμνημα τοῦ ἀγιωτάτου κυροῦ Κοσμᾶ καὶ τὸ
τοῦ κυροῦ Εὐστρατίου συνοδικὸν σημείωμα ¹⁾ πᾶν εἴ τι κάλλιστον τούτῳ ἐπιμαρ-
τυροῦντα καὶ τὸ ἀνεπίληπτον περιποιούμενα πάντοθεν, διορίζεται τοῦ λοιποῦ, μήτε
τῶν ἱερῶν ἔνεκεν τῆς μονῆς τοῦ Λάτρου, μήτε τῶν λεγομένων μάτην κατ' ἐμ-
πάθειαν φανεράν προσεῖναι ποτε ἐν αὐτῇ εἴκοσι λιτρῶν τοῦ χρυσοῦ, μήτε μὴν
τῶν ῥηθέντων στεγονομικῶν οἰκημάτων ὅχλησιν τινα τὸν αἰδέσιμον τουτονὶ μονα-
χὸν Χριστόδουλον παρ' οἰουδήτινος προσώπου ὑφίστασθαι ἢ λόγους τούτων ἔνεκεν
ὅλως ὑπέχειν τινὲ τῶν ἀπάντων, ἀλλ' ἀνενόχλητον πάντῃ καὶ ἀκαταζήτητον δια-
μένειν καὶ πάσης τῆς οἰασοῦν ἀνώτερον συζητήσεως ἀπὸ τε τῶν μεθ' ἡμᾶς πατρι-
αρχῶν καὶ τοῦ κατὰ καιροὺς χαρτοφύλακος καὶ τοῦ μέρους τοῦ τοιοῦτου σεκρέτου
καὶ τῶν τὴν ἡγουμενείαν ὕστερον ἀναδεξομένων τῆς τοιαύτης μονῆς ἢ τῶν οἰκο-
νόμων ἢ τῶν ὑπ' αὐτὴν μοναχῶν ἢ ἐτέρου τοῦ οἰουδήτινος προσώπου λαληθέντος
ἐνταῦθα ἢ παρασιωπηθέντος, ὡς ἐλευθεριάζειν καθάπαξ ὀφειλοντος τοῦδε τοῦ σε-
βασμίου ἀνδρός. διὸ καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς ἐσομένοις ἀγιωτάτοις ἀρχιερεῦσι θεοῦ
ἐν ἀγίῳ παρεγγυώμεθα πνεύματι τὸν ἀπὸ τῆς ζωαρχικῆς καὶ μακαρίας τριάδος
δεσμὸν ἄλυτον αὐτοῖς ἐπιτιθέντες, ὥστε πάντα τὰ παρ' ἡμῶν ὡικονομημένα ἀν-
αλλοιώτα καὶ ἀπαρεγχείρητα συντηρῆσαι καὶ μηδὲ τὸ βραχύτατον αὐτῶν ἀκυρῶσαι
.
.
.

† Ὁ ταπεινὸς μοναχὸς Νικόλαος καὶ ἀνάξιος ἀρχιεπίσκοπος
Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης †.

Archetypum chart. cum plumbea bulla, in cuius altera parte est imago Sanctae Virginis sedentis in throno et tenentis in sinu infantem Iesum, ex altera vero literae
ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ,
ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ, ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ. *Flor. II. nro 17.*

¹⁾ Non exstant.

XI. [6595—1087], die 15. mensis iunii, ind. X.

Anna Ducaena Dalassena, mater imperatoris Alexii I. Comneni, confirmat donationes a filio factas Sancto Christodulo et permutationem bonorum monasterii Pantepopti iubetque omnia referri in acta publica Myrelaei.

Τὸ ἴσον τοῦ δεσποινικοῦ πιτταχίου τοῦ καταπεμφθέντος εἰς τὸ
σέκρετον τοῦ Μυρελαίου καὶ καταστρωθέντος εἰς μῆνα ἰούνιον ἐ',
ἡμέρα τρίτη, Ἰνδικτιῶνος δεκάτης.

† Ὁ περιπόθητός μου υἱὸς καὶ κράτιστος βασιλεὺς ἐδωρήσατο κατὰ τελείαν
καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν διὰ χρυσοβούλλου λόγου αὐτοῦ τῷ τε τιμιωτάτῳ μον-
αχῷ Χριστοδούλῳ τῷ Λατρηνῷ καὶ τῇ ἐξ αὐτοῦ συστάσῃ μονῇ τῆς παναχράντου
μου δεσποίνης καὶ θεομήτορος. τό τε νησίδιον τὴν Λειψῷ ἐξ ὁλοκλήρου, καθὼς
ἐστι, καὶ ἀπὸ τῆς νήσου Λέρου τὸ προάστειον τὸ Παρθένιον, καὶ τὸ προάστειον τὰ
Τεμένεια, μετὰ πάσης αὐτῶν τῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως, ἔτι δὲ καὶ τὸ
ἡμισυ τοῦ κάστρου τοῦ Παντελίου ἐπονομαζομένου, παραχωρησάσης τῆς βασιλείας
ἡμῶν τῷ τιμιωτάτῳ τούτῳ καὶ εὐλαβεῖ μοναχῷ τῆς αὐτῶν χρήσεως. ἐξεβλήθη
δὲ καὶ προστάξει αὐτοῦ καὶ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ τέλη τούτων τελείως ἀπὸ τοῦ
ὀφειλοντος δοθῆναι πρακτικοῦ ἐν τῷ καθ' ὑμᾶς σεκρέτῳ, ὡς ἂν μῆτε νῦν παρεκ-
βληθῶσι παρ' ὑμῶν καὶ δοθῶσι τῷ μέλλοντι ποιήσασθαι τὴν ἀναγραφὴν τῶν λοιπῶν,
μῆτε εἰς τὸ ἐξῆς παρεκβάλλωνται, ἀλλὰ κατέχῃσι ταῦτα οἱ μοναχοὶ ἀτελῶς τε
καὶ ἀβαρῶς, καθὼς ὁ περὶ τούτων ἀπολυθεὶς χρυσόβουλλος λόγος διαλαμβάνει
σαφέστερον, μόνης παραδόσεως τούτων προβῆναι ὀφειλούσης παρὰ τοῦ πατρικίου
Εὐσταθίου καὶ ἀνθρώπου ἡμῶν· εἰ τάχα γὰρ καὶ πρόσταξις ἑτέρα κατεπέμφθη
τῷ καθ' ὑμᾶς σεκρέτῳ περὶ τούτων, διεξιούσα ἐξ ὁλοκλήρου τὴν νῆσον Λέρον
δοθῆναι τῷ Μυρελαίῳ κατὰ τρόπον ἀνταλλαγῆς, πρὸς δὲ καὶ τὴν Λειψῷ καὶ
τὴν Φαρμακόν, καὶ καθὼς ταύτας ἡ τοῦ Παντεπόπτου κατεῖχε μονή, ἀλλ' ἐπεὶ
εὐδόκησεν ὁ περιπόθητός μου υἱὸς καὶ βασιλεὺς δωρηθῆναι τὰ προδιαληφθέντα
ἄνωθεν τῷ εὐλαβεῖ μοναχῷ Χριστοδούλῳ, ἀποδεκτέαν ἡγήσαμένη καὶ ἡ βασιλεία

ἡμῶν τὴν τοιαύτην αὐτοῦ πρόθεσιν, μᾶλλον δὲ καὶ ὑπεραποδεξαμένη τοῦτον τοῦ
 θεοῦ τούτου σκοποῦ καὶ θεοφιλοῦς, παρακεχώρηκε καὶ αὕτη τῆς τούτων νομῆς
 τῷ μοναχῷ, καὶ τῷ πλείονι προσέθετο καὶ τὸ ἔλαττον. ἐφ' ᾧ καὶ κελεύει σοι,
 βασιλικὴ νοτάριε καὶ ἀντιπροσωπῶν ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ οἴκου μου τοῦ Μυρελαίου,
 λαβόντα εἶδῃσιν τῆς τοιαύτης οἰκονομίας καὶ δωρεᾶς τῆς βασιλείας ἡμῶν, κατα-
 τρῶσαι μὲν καὶ τὸν ἐπιβραβευθέντα τῷ μοναχῷ Χριστοδούλῳ χρυσόβουλλον λόγον
 τοῦ περιποθήτου μου υἱοῦ καὶ βασιλέως, ὡς ἂν ὑπάρχη εἰδησις τῷ κατὰ σε σεκρέτῳ
 τῶν ἐν αὐτῷ ὠκονομημένων, καταστρῶσαι δὲ καὶ τὸ παρὸν πιττάκιον, καὶ μήκετι
 ἐπιζητεῖν ἢ τέλος ἢ πάκτον ἢ ἑτέραν τινὰ πρόσδοδον ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω τεθέντων
 πρὸς ὄνομα προαστείων, τῷ νησίῳ τῆς Λειψοῦς καὶ τοῦ ἡμίσεος κάστρου τοῦ
 Παντελείου· πάντα γάρ, ὅσα δ' ἂν καὶ ᾧσι τὰ ἐκείθεν ὀφείλοντα προσπορίζεσθαι
 τῷ σεκρέτῳ, ἀπεχαρίσθησαν τῇ τοῦ λόγου μητρὶ καὶ τῷ πολλάκις προμνημονευ-
 θέντι μοναχῷ Χριστοδούλῳ, μᾶλλον μὲν οὖν ποιῆσαι καὶ ἶσον τοῦ παρόντος πιτ-
 τακίου καὶ υπογράψαι ἐν αὐτῷ μετὰ τῶν ὑπὸ σε σεκρετικῶν καὶ δοῦναι τούτῳ
 εἰς ἀσφάλειαν †. τὸ μηνὶ ἰουνίῳ, ἰνδικτικῶνος ι', διὰ γραμμάτων τοῦ
 βεστάρχου Μιχαήλ τοῦ Μαχητάρη, καὶ ἡ διὰ κηροῦ σφραγίς τῆς
 ἀγίας ὑμῶν δεσποίνης †.

† Χρῦσανθος, νοτάριος τοῦ γηροτροφείου, ὁ ἐκπροσωπῶν ἐν τῷ
 οἴκῳ τοῦ Μυρελαίου †.

† Ἰωάννης, πρωτοβεστάρχης καὶ νοτάριος τοῦ αὐτοῦ σεκρέτου,
 ὁ Πανάρετος †.

† Νικόλαος, βέστης καὶ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ αὐτοῦ σεκρέτου,
 ὁ Στηθάτος †.

† Μιχαήλ, νοτάριος τοῦ αὐτοῦ σεκρέτου, ὁ Λακτεντίτζης †.

† Μιχαήλ, ὁ ἐλάχιστος διάκονος καὶ μεσοκελλαρίτης τοῦ Μυρ-
 ελαίου, εἰς πρόσωπον Νικολάου πρωτοβεστάρχου καὶ μεγάλου χαρ-
 τουλαρίου, τοῦ Μαδυτηνοῦ, ὑπέγραψα †.

† Βασίλειος, πραιπόσιτος ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος καὶ χαρτοφύλαξ τοῦ
 αὐτοῦ σεκρέτου [ἐν] προσώπου Κωνσταντίνου πραιποσίτου καὶ νοτα-
 ρίου καὶ Λέοντος πραιποσίτου καὶ χαρτουλαρίου καὶ μετοχίου Λακα-
 πίου, τῶν ἀνθρώπων τῆς ἀγίας ἡμῶν δεσποίνης, ὑπέγραψα †.

† Ἰωάννης καὶ ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος ὁ Σουμν ὑπέγραψα
 [ἐν] προσώπου Ἰωάννου δισυπάτου νοταρίου τοῦ Βαρβηνοῦ †.

Exemplar. Flor. nro 48 et 50 γ. Edidit M. J. Gedeon in periodico citato
p. 5 et 6.

XII. 6595—1087, mense iulio, ind. X, et 6597—1089, mense aprili, ind. XII.

Eustathius Charsianita, provisor insulae Sami, iussu imperatoris Alexii I. Comneni et matris eius procuratoribus Sancti Christoduli per notarios Ioannem Anizam et Ioannem Theologitam tradit castrum Pantelium et duo praedia in insula Lero et totam insulam Lipsu secundum donationem Sancto factam ab imperatore.

Τὸ ἴσον τοῦ πρακτικοῦ τῆς Λειψῶ καὶ τῶν ἐν τῇ Λέρῳ δύο προαστείων, τοῦ τε Παρθενίου καὶ τῶν Τεμενίων, πρὸς δὲ καὶ τοῦ ἡμίσεος κάστρου τοῦ Παντελίου.

† Κατὰ τὸν ἰουλίον μῆνα τῆς ἐνισταμένης δεκάτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ζϛ' τιμία καὶ βασιλικὴ πρόσταξις τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως καὶ τῆς ἀγίας ἡμῶν δεσποίνης καὶ μητρὸς τῆς κραταιᾶς καὶ ἀγίας αὐτοῦ βασιλείας προσκομίσθη τῷ ἀναξίῳ δούλῳ αὐτῶν, ἐμοὶ Εὐσταθίῳ, στρατηγῷ καὶ προνοητῇ Σάμου, τῷ Χαρσανίτῃ παρὰ Γερασίμου, Νεοφύτου καὶ Λεοντίου τῶν μοναχῶν τῶν ἀπὸ τῆς μονῆς τοῦ ὁσιωτάτου κυροῦ Χριστοδούλου, διοριζομένη οὕτως κατὰ ῥῆμα·

† Τὴν νῆσον τὴν Λειψῶ, τὸ τε ἥμισυ τοῦ Παντελίου τοῦ κάστρου ἐπονομαζομένου, ὅσον δηλονότι ἀνωφερέστερόν ἐστι, ἐν ᾧ καὶ ἡ ἐκκλησία ἵσταται καὶ τὸ περιτείχισμα, καὶ τὰ δύο προάστεια, τὸ τε Τεμένειον καὶ τὸ Παρθένιον, τὰ κατὰ τὴν νῆσον Λέρον τυγχάνοντα, ἐδωρήσατο ἡ βασιλεία μου κατὰ τελείαν καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν τῷ μοναχῷ Χριστοδούλῳ καὶ ἡσυχαστῇ τῷ Λατρηνῷ μετὰ πάσης αὐτῶν τῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως καὶ καθὼς εἰσιν ἐξ ὁλοκλήρου· ἐξέκοψε δὲ καὶ τὰ ἐπιτείμενα τούτοις τέλη, καὶ διωρίσατο ἀποφέρεισθαι ταῦτα τοὺς μοναχοὺς ἀπ' αὐτῆς ἀρχῆς τῆς παρούσης δεκάτης ἰνδικτιῶνος καὶ ἐπὶ τὰ ἔμπροσθεν, καὶ εἰς φωταψίαν ἔχειν τῆς πανάγρου καὶ θεομήτορος καὶ διατροφῆν αὐτῶν· καὶ κελεύει σοι, λαβόντα εἰδῆσιν τῆς παρούσης δωρεᾶς, ποιήσασθαι τὴν τῶν κτημάτων παράδοσιν πρὸς τὸ μέρος τῆς μονῆς κατὰ τὸ περθεῖν σοι περὶ τούτου πιττάκιον τῆς ἀγίας μου δεσποίνης καὶ περιποθήτου μου μητρὸς, περιθάλπειν τε ταῦτα καὶ ἐξκουσσεύειν ἀπὸ πασῶν τῶν ἐπηρειῶν, κατὰ τὴν δύναμιν τοῦ ἐπιβραβευθέντος αὐτῷ χρυσοβούλλου τῆς ἡμῶν γαληνότητος. μηνὶ ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος ι' †.

† Ἀπελύθη μηνὶ ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ι', ἀπὸ τῆς θεοφρουρήτου Πόλεως, ἐκ τῆς δεσποίνης τῆς μητρὸς τοῦ βασιλέως εἰς τὸ πατρίκιον Εὐστάθιον καὶ στρατηγὸν Σάμου, τὸν Χαρσιανίτην.

† Τὴν νῆσον τὴν Λειψῶ, τὸ τε ἥμισυ τοῦ κάστρου τοῦ καλουμένου Παντελίου, ὅσον δηλονότι ἀνωφερέστερόν ἐστιν, ἐν ᾧ καὶ ἡ ἐκκλησία ἵσταται καὶ τὸ

περιτείχισμα, καὶ τὸ προάστειον τὸ Τεμένιον καὶ τὸ Παρθένιον, τὰ κατὰ τὴν νήσον Λέρον τυγχάνοντα, ἐδωρήσατο ὁ περιπόθητός μου υἱὸς καὶ βασιλεὺς τῷ μοναχῷ Χριστοδούλῳ καὶ ἡσυχαστῇ τῷ Λατρηνῷ κατὰ τελείαν καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν, μετὰ πάσης αὐτῶν τῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως καὶ καθὼς εἰσιν ἐξ ὁλοκλήρου, προσεδωρήσατο δὲ τούτῳ ἡ βασιλεία ἡμῶν καὶ τὴν πρόσδοτον τούτων ἄπασαν, οἷα καὶ ὅση ἐστί. καὶ κελεύει σοι, εἶδῃσιν λαβόντα τῆς πρὸς τὸν μοναχὸν δωρεᾶς καὶ τοῦ ἐπιβραβευθέντος αὐτῷ χρυσοβούλλου περὶ τούτων παρὰ τοῦ κρατίστου μου βασιλέως καὶ περιποθήτου υἱοῦ, ποιήσασθαι τὴν τούτων παράδοσιν πρὸς τὸ μέρος τῆς κατ' αὐτὸν μονῆς ἐξ ὁλοκλήρου, καθὼς εἰσι, μετὰ πάσης αὐτῶν τῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως. εἰ τάχα γὰρ καὶ ἐνταλματικῶς διώρισται σοι πάντων ἀναγραφὴν ἡκριβωμένην ποιήσασθαι καὶ εἶδῃσιν δοῦναι περὶ τούτων τῷ σεκρέτῳ λεπτομερῇ, ἀλλ' οὐκ ὀφείλεις ἀναγράψασθαι ταῦτα, οὔτε μὴν ἐν τῷ πρακτικῷ τῆς ἀναγραφῆς ἐνθεῖναι τὸ σύνολον, ὅτιπερ οὐδ' ἐν τῷ σεκρετικῷ πρακτικῷ ἀνάγραπτα ταῦτα τυγχάνουσιν, ἀλλ' ἐξεβλήθησαν ἐξ ἐκείνου παντελῶς, ὡς δωρηθέντα τῷ μοναχῷ μετὰ τῆς προσοῦσης αὐτοῖς προσόδου καὶ αὐτοῦ τοῦ τέλους τῆς παρούσης ἰνδικτιῶνος. παράδοσον οὖν αὐτὸς ταῦτα τῷ μέρει τῆς μονῆς, ὡς διέστικται ἄνωθεν, καὶ ποιήσον καὶ πρακτικὰ δύο τῆς αὐτῶν παραδόσεως ἡκριβωμένα καὶ λελογισμένα· καὶ τούτων τὸ μὲν ἐν ἐπίδοις τοῖς μοναχοῖς εἰς ἀσφάλειαν, τὸ δὲ ἕτερον ἀποστείλον εἰς τὸ σέκρετον, ὀφείλον ἀποτεθῆναι ἐν αὐτῷ δι' εἶδῃσιν τῶν παραδοθέντων τῷ μέρει τῆς μονῆς. ἔσο δὲ εἰδῶς, ὡς οὔτε κατὰ τὴν παρούσαν ἰνδικτιῶνα ὀφείλεις ἀπαιτῆσαι τι ἐξ αὐτῶν, οὔτε εἰς τὸ ἐξῆς, οὔτε ἀπὸ τῶν χωρίων, οὔτε ἀπὸ τῆς μονῆς, χάριν τέλους αὐτῶν ἢ πάκτου τοῦ οἰοῦσιν χρήσεως ἀναλαμβάνεσθαι, οὔτε σὺν εἰσόδῳ εἰς ταῦτα εἰσέρχεσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀπελαύνειν ἐκείνων πόρρωθεν, καὶ διατηρεῖν ταῦτα ἀνεπηρέαστα καὶ ἀκαινοτόμητα καὶ πάσης ἀγγραφείας ἀνώτερα. καὶ ὡς ἦ τῷ σεκρέτῳ εἶδῃσις τῶν διωρισμένων, κατεστρώθη ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ Μυρελαίου σεκρέτῳ καὶ ἡ παρούσα τῆς βασιλείας ἡμῶν πρόσταξις. μηνὶ ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ι'. καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγὶς τῆς ἀγίας ἡμῶν δεσποίνης.

Οὕτως οὖν καὶ ἀμφοτέρων τῶν θείων καὶ προσκυνητῶν προστάξεων διακελευομένων μοι τῷ δηλωθέντι Εὐσταθίῳ στρατηγῷ, προνοητῇ Σάμου, τῷ ἀναξίῳ δούλῳ τῆς ἀγίας αὐτῶν βασιλείας, δι' ἀποστολῆς καὶ ἐνεργείας Ἰωάννου νοταρίου τοῦ Ἀντζᾶ ἐποιοσάμην τὴν παράδοσιν τοῦ ἡμίσεος κάστρου τοῦ λεγομένου Παντελείου σὺν τοῖς δυοῖς προκαταίοις, τῷ τε Τεμενίῳ καὶ τῷ Παρθενίῳ, ἔτι δὲ καὶ τῆς νήσου τῆς. Λειψῷ ἐξ ὁλοκλήρου πρὸς τοὺς λεχθέντας μοναχοὺς, τὸν τε Γεράσιμον δηλαδὴ, Νεόφυτον καὶ Λεόντιον, τοὺς ἀπὸ τῆς μονῆς τοῦ κυροῦ Χριστοδούλου.

Κάστρον τὸ Παντέλιον· ἤγουν τὸ ἡμισυ τοῦ τοιούτου κάστρου, τὸ ἀνωφερέστερον δηλονότι, μετὰ τοῦ περιτειχίσματος αὐτοῦ καὶ τῆς ἐντὸς τούτου τυγχανούσης ἐκκλησίας καὶ τῶν κελλίων. Προάστειον τὸ Παρθένιον· ἔστιν ὁ περιορισμὸς τοῦ τοιούτου προαστείου οὕτως· ἄρχεται ἀπὸ τὴν στράταν τὴν Κατερχομένην ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῶν Κουρουῶν καὶ ἀπερχομένην εἰς τὸν αἰγιαλόν, ἐν ᾗ καὶ λιθωσφεία ὑπάρχει· εἴτα περνᾷ τὴν ἐλαίαν τὴν ἰσταμένην μέσον τῆς Καγκέλης καὶ ἀνατρέχει κατ' εὐθείαν καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Πλάκα, ἐν ᾗ καὶ σταυρὸς ἐνεχαράχθη παρ' ἡμῶν, σχοινία σ'. εἴθ' οὕτως ἀπέρχεται κατ' εὐθείαν καὶ ἔρχεται εἰς τοὺς Ὁξεῖς Λίθους, ἐν οἷς καὶ σταυρὸς γέγονε παρ' ἡμῶν, σχοινία λ'. εἴτα κατέρχεται τὸ μονοπάτιον καὶ εἰσέρχεται τὸν ῥύακα τὸν διαιροῦντα, ὡς πρὸς μὲν νότον, τὰ δίκαια τοῦ προαστείου Στροβήλου, ὡς πρὸς βορρᾶν δὲ τὰ δίκαια τοῦ περιοριζομένου τόπου. εἴθ' οὕτως κατέρχεται τὸν αὐτὸν ῥύακα καὶ ἀκουμβίζει εἰς τὸ Λιθάριον, ἐν οἷς καὶ σταυρὸς γέγονε παρ' ἡμῶν, σχοινία κ'. εἴτα ἐκνεύει ὀλίγον, κρατῶν τὴν στράταν στράταν τὴν ἐρχομένην ἀπὸ τοῦ Θωμᾶ ἕως τὴν κεφαλὴν τῶν Πρίνων καὶ τῶν Ἀσπρων Λίθων, ἔνθα καὶ σταυρὸς παρ' ἡμῶν γέγονε, σχοινία κζ'. κρατεῖ δὲ τὴν αὐτὴν στράταν καὶ ἔρχεται εἰς τὴν Μεγάλην Κινστέρναν, σχοινία λ'. κρατεῖ πρὸς νότον τὸ πλάγι πλάγι, κατέρχεται εἰς τὴν Μεγάλην Λαγγάδα, καὶ ἀκουμβίζει εἰς τὴν θάλασσαν, διαιρῶν πρὸς μὲν νότον τὰ δίκαια τῆς Στροβήλου, πρὸς βορρᾶν δὲ τοῦ περιοριζομένου τόπου τοῦ Παρθενίου, σχοινία λ'. εἴτα περνᾷ τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Κόρακος, κρατεῖ τὸν αἰγιαλὸν αἰγιαλόν, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ Λινοβρόχι καὶ εἰς τὴν ἐκεῖσε ἰσταμένην μαύρην πέτραν, σχοινία σμδ'. καὶ ἀνέρχεται κατ' εὐθείαν, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν στράταν τὴν ἐρχομένην ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῶν Κουρουῶν καὶ εἰς τὴν λιθωσφείαν τὴν ἄνωθεν τῆς Καγκέλης, θθεν καὶ ἡρῆατο, σχοινία νγ'. ἔσωθεν δὲ τοῦ τοιούτου περιορισμοῦ εὐρέθη γῆ σπόριμος μοδιῶν υθ', ἡ δὲ λοιπὴ, ὀρεινὴ, νομαδιαία καὶ δασώδης. ἐκκλησία τοῦ αὐτοῦ προαστείου, ὁ ἅγιος Γεώργιος, λιθοπηλόκτιστος, ὑποκέραμος, ἀζωγράφιστος, δρομικὴ, καὶ ἅγιοι εἰκόνες ε', τραπεζοφόριον ἄσπρον λινόν. φρέαρ τὸ λεγόμενον Ποτιστήριον· ἀμπελοκήπιον ἔχον ἐντὸς πηγὴν ὕδατος, ἀναδενδράδας γ', ροῖδιαν α', ἐλαίας β', ἐτέρας ἐλαίας τοῦ ὄλου προαστείου ἡμέρους ρν', καὶ ἀγριοελαίας διαφόρους, δρυς ε', συκαμινέαν α', γλυκοξυλέας κδ', ἀπιδίας γ'.

Προάστειον τὰ Τεμένια. ἔστιν ὁ περιορισμὸς τοῦ τοιούτου προαστείου οὕτως· ἄρχεται ἀπὸ τὸν αἰγιαλὸν τῆς θαλάσσης τὸν λεγόμενον Μαλλωτάρη, ἀπὸ τῆς Πασπαρίνης Πέτρας, ἐν ᾗ καὶ σταυρὸς παρ' ἡμῶν γέγονε, καὶ ἀνέρχεται κατ' εὐθείαν εἰς τὸν Ἀσπρόλιθον καὶ εἰς τὴν Ἀγίαν Κυριακὴν, καὶ ἀνέρχεται τὴν ῥάχην ἄχρι τῆς Βίγλας, διαιρῶν πρὸς μὲν νότον τὰ δίκαια τοῦ προαστείου

Λεπίδων, πρὸς δὲ βορρᾶν τοῦ περιοριζομένου τόπου τῶν Τεμενίων· εἴθ' οὕτως κατ-
έρχεται τὴν αὐτὴν ῥάχην καὶ ἔρχεται εἰς τὸν τόπον τὸν λεγόμενον Γούρνας,
σχοινία ν'. καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε κρατεῖ τὴν ῥάχην κατ' εὐθείαν καὶ ἀκουμβίζει κρατῶν
τὸ κάτω μονοπάτι, καὶ ἐκνεύει ὀλίγον εἰς τὸν πετρώδη τόπον, ἔνθα καὶ σταυρὸς
παρ' ἡμῶν γέγονε, σχοινία κγ'. εἶτα περνᾷ τὴν λαγγάδα καὶ τὸ ἀνάραχον, ἔνθα
καὶ σταυρὸς γέγονε, σχοινία ζ'. κρατεῖ τὴν ῥάχην ῥάχην καὶ ἀντιπερνᾷ τὴν ἐτέραν
λαγγάδα εἰς τὴν πηγὴν τὴν ποτὲ μὲν βλύζουσιν, ποτὲ δὲ ἐκλείπουσαν, καὶ εἰς
τὴν πλησίον αὐτῆς πέτραν, ἔνθα καὶ σταυρὸς γέγονε, σχοινία η'. εἴθ' οὕτως
ἀνέρχεται κρατῶν τὸν ξηρὸν ῥύακα κατ' εὐθείαν, καὶ ἔρχεται εἰς τὴν κεφαλὴν
τῶν Ἀσπρων Κρημνῶν, ἔνθα καὶ σταυρὸς γέγονε, σχοινία θ'. καὶ ἀπὸ τῶν ἐκεῖσε
διέρχεται κατ' εὐθείαν, σχοινία β', ἔνθα καὶ σταυρὸς γέγονεν· εἴθ' οὕτως διέρχε-
ται τὰ πλάγια πλάγια καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸ ἀνάραχον τοῦ Θόλου, εἰς τὴν πάλαι λα-
βράτωσιν, ποιησάντων καὶ ἡμῶν σταυρόν, σχοινία ε'. κρατῶν τὸ διάπλαγον ἔρχεται·
εἰς τὸν ξηρὸν ῥύακα, ἔνθα καὶ σταυρὸς γέγονε παρ' ἡμῶν, σχοινία ι'. εἴθ' οὕτως
ἀνατρέχει κατ' εὐθείαν εἰς τὴν ῥάχην, ἔνθα καὶ σταυρὸς γέγονε, σχοινία ε'.
περνᾷ τὸν ῥύακα καὶ ἀνέρχεται εἰς τὸν Ἀσπρόλιθον, ἔνθα καὶ σταυρὸς γέγονε,
σχοινία ιβ'. ἀντιπερνᾷ καὶ ἔρχεται εἰς τὸ Ἀλωνίτζιν, ἔνθα καὶ σταυρὸς γέγονε,
σχοινία ε'. κατέρχεται κατ' εὐθείαν καὶ ἔρχεται εἰς τὸν Ἀνθρωπόλιθον, καὶ
κατέρχεται εἰς τὴν σκᾶλαν τῶν Διαπορίων, διαιρῶν δεξιὰ μὲν τὰ δίκαια τῶν
Λεπίδων, ἀριστερὰ δὲ τὰ δίκαια τοῦ περιοριζομένου τόπου, σχοινία λ'. καὶ ἀπὸ
τῶν ἐκεῖσε κρατεῖ τὸν αἰγιαλὸν αἰγιαλὸν πρὸς ἀνατολάς, καὶ διέρχεται τοῦ Ἐπι-
σκόπου τὸ αἰγιαλιτοκάριον, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ λεπτὸν ἀκρωτήριον τοῦ Δραμύνθου,
σχοινία ρη'. εἴθ' οὕτως ἀνατρέχει καὶ ἀνέρχεται εἰς τοὺς Ὁξεῖς Λίθους, ἔνθα
καὶ σταυρὸς γέγονε, σχοινία σ'. κρατῶν τὴν ῥάχην ῥάχην κατ' εὐθείαν, ἔρχεται
εἰς τὴν Βίγλαν, σχοινία δ'. περικόπτει ὀλίγον καὶ ἀπέρχεται εἰς τὰς Ὁξείας
Πέτρας· κατέρχεται κατ' εὐθείαν τὴν ῥάχην ῥάχην, καὶ ἔρχεται εἰς τὸ Μονόστρατον,
εἰς τὸν σταυρὸν τὸν διαιροῦντα πρὸς βορρᾶν τὰ δίκαια τοῦ προαστείου Καρδάμου,
ἀριστερὰ δὲ τὸ περιοριζόμενον, σχοινία ιβ'. εἶτα κρατεῖ πάλιν τὴν ἐτέραν ῥάχην
καὶ κατέρχεται εἰς τὸν αἰγιαλὸν καὶ εἰς τὸ ἀκρωτήριον τὸ διαιροῦν δεξιὰ μὲν
τὰ δίκαια τῆς ἐπισκοπῆς, ἀριστερὰ δὲ τὰ δίκαια τοῦ περιοριζομένου τόπου, ἔνθα
καὶ σταυρὸς γέγονε, σχοινία ιθ'. εἴθ' οὕτως κλίνει πρὸς νότον, κρατεῖ τὸν αἰγιαλὸν
αἰγιαλὸν καὶ τὸ ἀκρωτήριον, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὸν τόπον τοῦ Μαλλωτάρη καὶ
εἰς τὴν ἐκεῖσε γραφεῖσαν πέτραν, ὅθεν καὶ ἤρξατο· ἔσωθεν δὲ τοῦ τοιοῦτου πε-
ριορισμοῦ εὐρέθη γῆ σπόριμος μοδίων σθ', ὡς τῆς λοιπῆς οὐσης ὀρεινῆς καὶ
νομαδιαίας. ἐκκλησία οἱ ἄγιοι Ἀνάργυροι, θολωτή, δρομική, τεθυρωμένη καὶ

ζωγραφισμένη, ἔχουσα εἰκόνας χρυσοπετάλους μικρὰς β', τοὺς ἀγίους Ἀναργύρους καὶ τὸν ἅγιον Γεώργιον· σταυρὸς μέγας ξύλινος· τὸ ἅγιον κάγγελον μετὰ συστηματιῶν, κοσμηταρίτζιν χυτὸν μετὰ κηροπηγίων τεσσάρων καὶ σταυρίου· πύργος τοῦ αὐτοῦ προαστείου ἐγχώρηγος, τεθυρωμένος, τρίπατος, μετὰ ἡλιακοῦ καὶ εὐκτηρίου τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, ἧς τὸ βῆμα ὑπάρχει δι' ὕλογραφίας κά, ἐγχώρηγα, διὰ βαθμιδῶν ἐξ'. ὁσπήτιον δρομικόν, ἐγχώρηγον, θολωτόν, ὑπ-[οκέραμον], τεθυρωμένον, δέρρυτον εἰς δύο ἀνώγαια κατώγαια, χρηματίζοντα ὠρεῖον καὶ ἀποθήκη, μετὰ καὶ σκάλας ἐχούσης βαθμιδας δ'. ἕτερον ὁσπήτιον λιθόκτιστον, τεθυρωμένον, κεραμωτόν, τὸ ἡμισυ βρουλλωτόν, τεθυρωμένον, χρηματίζον εἰς ἀχυρῶνα. ἕτερον ὁσπήτιον λιθοπηλόκτιστον, βρουλλόσκεπον, τεθυρωμένον, χρηματίζον εἰς σταῦλον· ἕτερον κελλίτζιν, βρουλλόσκεπον, λιθόκτιστον, χρηματίζον εἰς καταμονὴν μισθίων. ἕτερον ὁσπήτιον λιθόκτιστον, βρουλλόσκεπον, χρηματίζον εἰς καταμονὴν παροίκων. ἕτερα ὁσπήτια δ' λιθόκτιστα, βρουλλόσκεπα, χρηματίζοντα εἰς σταῦλον καὶ ἀχυρῶνα. φρέαρ τοῦ αὐτοῦ προαστείου· ἀμπηλοκήπιον, ἔχον ἔσωθεν ἀμυγδαλέας δ', ροῖδας ι', κυδωνίας θ', συκέας δ', ἐτέρας κυδωνίας μετὰ ἀναδενδράδος β', γλυκοξυλέας γ'. ληνὸς ἐγχώρηγος τοῦ αὐτοῦ προαστείου. πηγὴ βρυτὴ ἔχουσα καὶ δεξαμενὴν ἐγχώρηγον. καταλελυμένον ἔλαιοτριβεῖον τοῦ αὐτοῦ προαστείου, ἐλαῖαι ἡμεροῖ ρνς', δρὺς τκς', γλυκοξυλέαι ιβ', ἀπιδαίαι γ'. ἐπεὶ δὲ ἀμφιβολία ἀνέκυψε μέσον τῶν μοναχῶν τοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ τῶν παροίκων τῶν ἰδύο ἀγρῶν, τοῦ τε Πολουφούτη καὶ τῶν Κουρουνῶν, περὶ τῆς νομαδιαίας γῆς τοῦ προαστείου Παρθενίου· ἔλεγον γὰρ οἱ πάροικοι προνόμιον ἔχειν εἰσέρχεσθαι καὶ νέμεσθαι εἰς τὴν τοῦ Παρθενίου νομὴν, καὶ ἐπέζητουν μὴ κωλύεσθαι παρὰ τῶν μοναχῶν, οἱ δὲ μοναχοὶ ἀντέπιπτον μηδὲλως αὐτοὺς εἰσέρχεσθαι, διὰ τὸ τὴν ὅλην περιοχὴν τοῦ Παρθενίου δωρηθῆναι, καὶ ἰδίως εἶναι τὴν ὑποτεταγμένην τοῦ Παρθενίου, καὶ ἰδίως τῶν εἰρημένων ἀγρῶν, εἰ τάχα καὶ πρότερον ὑπὸ τὸ Παρθένιον ὄντων καὶ τῶν ἀγρῶν, συνεχωροῦντο καὶ εἰς τὴν* νομὴν εἰσέρχεσθαι, οὐ κατ' εὐλόγον τρόπον ἢ ὡς ἀνακοινώσιν, ὡς φησιν, ἐχόντων τινά, ἀλλ' ὡς εἴρηται, ὡς καὶ τῶν ἀγρῶν ὑπὸ τὸ Παρθένιον τυγχάνοντων καὶ ἐν λογίζεσθαι. καὶ διὰ ταῦτα ὑπομνησθεῖσα ἡ ἀγία ἡμῶν δέσποινα, τιμία καὶ προσκυνητὴ αὐτῆς πρόσταξις ἐξαπεστάλη μοι, τῷ ἀναξίῳ δούλῳ αὐτῆς, ἧτις καὶ προεκομίσθη παρὰ, διαλαμβάνουσα οὕτως σὺν τοῖς ἄλλοις·

«Ἐπεὶ δὲ οἱ μοναχοὶ ἔγγραφαν πρὸς τὸν τιμιώτατον κυρὸν Χριστόδουλον, ὅτι οἱ τοῦ ἀγροῦ τῶν Κουρουνῶν καὶ τοῦ Πολουφούτη εἰσέρχονται ἀδεῶς εἰς τὸ δίκαιον τοῦ προαστείου τοῦ Παρθενίου τοῦ ἀποχαρισθέντος τῷ μοναχῷ Χριστοδούλῳ

σὺν τῇ μονῇ αὐτοῦ καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν μοναχοῖς, καὶ καταβλάπτουσιν οὐκ ὀλίγα τοὺς διὰ τὸ μὴ χωρισθῆναι παρὰ σοῦ τὴν ἐκάστου νομὴν, ὅτε τὴν τοῦ Παρθενίου παράδοσιν πρὸς τοὺς μοναχοὺς ἐποίησας, ἀλλ' εἶναι ἀνακεκοινωμένην, διοριζομένη σοι ἀπελθεῖν καὶ διαχωρίσαι τὴν διαφέρουσαν ἐκάστῳ νομὴν ἐξ ἀρχαίων τῶν χρόνων, περιορίσαι τε ταῦτα καὶ λαβρατῶσαι καὶ παρασκευάσαι τοὺς ἐκάστου ἀγροῦ οἰκήτορας εἰς τὸ τὰς διαφερούσας αὐτοῖς νομὰς νέμεσθαι, καὶ μήτε τοὺς τοῦ Πολουφούτῃ εἰς τὴν ἐν τῷ Παρθενίῳ νομὴν εἰσέρχασθαι, μήτε τοὺς τῶν Κουρουνῶν, μήτε τοὺς ἐν τῷ Παρθενίῳ εἰς ἓν τούτων· ἀλλὰ τοὺς ἰδίους τόπους καὶ τὰς νομὰς γνωρίζοντας ἀπέχεσθαι τοῦ τοῖς ἀλλοτρίοις ἐπεμβαίνειν καὶ καταβλάπτειν ἢ περικόπτειν αὐτοὺς, ὥς ἂν ἐντεῦθεν ἀνάπασιν ἔχοντες οἱ μοναχοὶ καὶ ἀπερικόπως βιοῦντες καὶ ἀταράχως ὑπερέυχωνται τῆς βασιλείας ἡμῶν. καὶ ἐξάπαντος καὶ ἀνυπερθέτως καὶ διὰ τάχους ἐκπλήρωσον τὰ διορισθέντα σοι. διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὸ παρὸν πιττάκιον ἐν τοῖς χαρτίοις τοῦ σεκρέτου τοῦ Μυρελαίου κατεστρώθη, ἵσον τε τούτου πεπιστωμένον ἐγένετο καὶ τοῖς μοναχοῖς εἰς ἀσφάλειαν ἐπεδόθη· οὗ δὲ καὶ ἕτερον ἵσον παρὰ σοῦ γενέσθαι ὀφείλει καὶ αὐτοῖς προσεπιδοθῆναι εἰς βεβαιωτέραν ἀσφάλειαν. μηνὶ ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ια'. καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγὶς τῆς ἀγίας ἡμῶν δεσποίνης. ἐκ τῆς δεσποίνης, τῆς μητρὸς τοῦ βασιλέως, πρὸς τὸν πατρίκιον Εὐστάθιον καὶ προνοητὴν Σάμου, τὸν Χαρσιανίτην, καὶ τὸν ἐκπροσωποῦντα ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Μυρελαίου.»

Οὕτως οὖν καὶ τῆς τοιαύτης τιμίας προστάξεως παρακελευομένης ἐξαπεστείλαμεν τὸν προμνημονευθέντα Ἰωάννην νοτάριον τὸν Θεολογίτην ποιήσασθαι τὴν ἀναμέτρησιν τοῦ προαστείου τοῦ Παρθενίου ἰδίως, καὶ τῶν ἀγρῶν αὐτοῦ ἰδίως· καὶ εἰ μὲν εὐρήσει τὴν τοῦ Παρθενίου νομὴν πλεονάζουσαν τῆς τῶν ἀγρῶν, ἐκκόψῃ ταύτην καὶ ἀπονείμῃ καὶ τοῖς ἀγροῖς τὸ ἐπιβάλλον ἐξ ἰσότητος, καὶ μήτε τῷ προαστείῳ Παρθενίου παραχωρῆσαι πλείονος νομῆς τῶν ἀγρῶν, μήτε τοῖς δυσὶν ἀγροῖς, τῷ τε Πολουφούτῃ καὶ τῷ Κουρουνῶν τῆς τοῦ Παρθενίου ἐλάττονος· εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἑᾶσαι καὶ τὸ προάστειον καὶ τοὺς ἀγροὺς ἔχειν τὰ ἴδια καὶ δεσπόζειν, καὶ μήτε ὑφαίρουν, μήτε αὐξῆσιν καὶ προσθήκην ἐμποιῆσαι θατέρῳ μέρει τινί· ὅστις δὲ καὶ ἀπελθὼν ἀνεμέτρησεν ἰδίως μὲν τὴν ὅλην νομὴν τοῦ προαστείου Παρθενίου, ἰδίως δὲ τῶν δύο ἀγρῶν· καὶ εὐρέθη τοῦ μὲν Παρθενίου γῆ νομαδιαία σὺν τῇ σπορίμῳ μοδίῳ ἐξακισχιλίων πεντήκοντα, τοῦ δὲ ἀγροῦ Πολουφούτῃ γῆ νομαδιαία σὺν τῇ σπορίμῳ μοδίῳ πεντακισχιλίων ἐξακοσίων δεκαοκτώ, καὶ τοῦ ἀγροῦ τῶν Κουρουνῶν γῆ νομαδιαία σὺν τῇ σπορίμῳ μοδίῳ χιλίων τετρακοσίων πενήκοντα ὀκτώ. ἀλλὰ τούτων οὕτως διενεργηθέντων καὶ εὐρεθέντων, καὶ μήτε

προσθήκης ἢ ἐκκοπῆς ἐν τινι γεγονυίας, οὔτε τῷ Παρθενίῳ ἐδόθη χώρα ὑπαισέρχασθαι εἰς τὴν τῶν ἀγρῶν νομήν, οὔτε τοῖς ἀγρώταις εἰς τὴν τοῦ Παρθενίου, καθὼς καὶ τὸ γεγονὸς ἐπὶ τούτῳ πρακτικὸν παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ διενεργήσαντος σαφέστερον παρίστησιν· ὅπερ καὶ τῷ παρόντι πρακτικῷ συνεσφραγίσθη καὶ τῷ μέρει τῆς μονῆς ἐπεδόθη. ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ κάστρου Παντελίου καὶ αὐθις ἑτέρα τιμία καὶ προσκυνητὴ πρόσταξις τῆς ἀγίας ἡμῶν δεσποίνης προεκομίσθη ἡμῖν, διαλαμβάνουσα οὕτως.

† Εἰ τάχα καὶ ἀγνοῦσα ἡ βασιλεία ἡμῶν τὸ εἶναι ἐν τῇ νήσῳ τῇ Λέρῳ ἐκτὸς τοῦ Παντελίου καὶ ἕτερον κάστρον, διωρίσατο ἐν τῷ γεγονότι χρυσοβούλλῳ τῷ τιμιωτάτῳ μοναχῷ, κυρῷ Χριστοδούλῳ, κατέχειν δεσποτικῷ τρόπῳ τὸ μὲν ἡμισυ τούτου, ἦτοι τοῦ Παντελίου κάστρου, αὐτόν τε τὸν δηλωθέντα μοναχὸν σὺν τῇ μονῇ αὐτοῦ καὶ τοὺς ὑπ' αὐτὸν μοναχοὺς, τὸ δὲ ἕτερον ἡμισυ τοὺς ἐποίκους τῆς νήσου, ἀλλ' ἐπεὶ διαφόρως ἔκτοτε ἀναμαθοῦσα, ὡς ἔστι καὶ ἕτερον κάστρον, ὃ τὰ Λέπιδά ἐπιλέγεται, οὐ καλὸν διέγνωκε τὸ ἀνακεκοινωμένους εἶναι τοὺς μοναχοὺς μετὰ τῶν κοσμητικῶν ἐν τῷ διαληφθέντι κάστρῳ τῷ Παντελίῳ, εὐδόκησεν ἀντιστραφῆναι τῷ ῥηθέντι μοναχῷ Χριστοδούλῳ σὺν τῇ μονῇ αὐτοῦ καὶ τοῖς ὑπ' αὐτὸν μοναχοῖς καὶ τὸ ἕτερον ἡμισυ τοῦ τοιοῦτου κάστρου, ὥστε τὸ ὅλον κάστρον τὸ Παντέλιον σὺν τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ὁσπητίων πάντων ὑπὸ τοὺς μοναχοὺς καὶ τὴν μονὴν αὐτῶν εἶναι τοῦ λοιποῦ, καὶ παρ' αὐτῶν ἀναφαιρέτως καὶ αἰωνίως κατέχεσθαι εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους, τοῖς δὲ γε ἐποίκοις τῆς νήσου Λέρου ἀντιπαραδοθῆναι τὸ ἕτερον κάστρον τὰ Λέπιδά, ὡς ἂν ἔχωσι τοῦτο εἰς φυλακὴν καὶ σωτηρίαν αὐτῶν, καὶ τοῖς μοναχοῖς κατὰ τι μὴ παρεμποδίζωσιν. ἐφ' ᾧ καὶ κελεύει σοι ποιῆσαι κατὰ τὰ δεδογμένα καὶ ὡκονομημένα αὐτῇ †.

Κατὰ τὴν τοιαύτην οὖν θεῖαν πρόσταξιν, ἐξ ἀποστολῆς τοῦ εἰρημένου Ἰωάννου νοταρίου τοῦ Θεολογίτου παρεδόθη καὶ τὸ ἕτερον ἡμισυ τοῦ κάστρου Παντελίου πρὸς τὸ μέρος τῆς μονῆς τοῦ κυροῦ Χριστοδούλου, ἦγουν κατὰ τὴν α' τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς ιβ' ἰνδικτιῶνος, οὕτως· ὁσπητία τὰ πρὸς δύσιν, λιθοπηλόκτιστα, ὑποκέραμα, τεθυρωμένα, καὶ ἀνώγεα μεγάλα δίρρυτα γ', ὧν τὸ ἐν ἀπάτῳ, τὸ δὲ ἕτερον πατωμένον διὰ σανίδων· διὰ μέσου δὲ τούτων ὑπάρχει κελλιτζιν σμικρότατον, ἀπόσκηπον, ἀθύρωτον καὶ ἀπάτῳ. ἕτερον ὁσπήτιον εἰς τὸν αὐτὸν μάκρωνα, τεθυρωμένον καὶ πατωμένον διὰ ξύλων καὶ χύματος, καὶ τὸ στέγος τούτου ὁμοίως διὰ χύματος. κινστέρνα θολωτή. ὁσπήτιον ἀνωγοχάτων πρὸς νότον, λιθοπηλόκτιστον, ὑποκέραμον, τεθυρωμένον, σανιδοπάτων, ἔχον καὶ ἡλιακὸν θωματηρὸν συμπτωμένον. ἕτερα κελλιὰ τὰ πρὸς ἀνατολὰς μόνόρρυτα γ',

ὧν τὸ ἐν ἡμίσκεπον. ἕτερον ὁσπῆτιον ἀνωγοκάτωγον, δίρρυτον, λιθοπηλόκτιστον, ὑποκέραμον, ἀθύρωτον, ὁ πάτος αὐτοῦ δωματηρός, συμπτωμένου ὄντος τοῦ ἐνὸς μέρους αὐτοῦ. ἕτερον κελλίτιζιν δίρρυτον, σμικρότατον, ὑποκέραμον, χρηματίζον μαγειρεῖον καὶ φουρναρεῖον· περικλεισμένων τούτων πάντων διὰ τοῦ ἐγχωρήγου περιτειχίσματος τοῦ τοιοῦτου ὅλου κάστρου τοῦ Παντελίου.

Ἡ νῆσος ἡ Λειψὺ εὐρέθη ἔχουσα γῆν σπόριμον α', β' καὶ γ' ποιότητος μοδιῶν υ'. ἡ δὲ λοιπὴ γῆ τούτου ὑπάρχει ὀρεινὴ, νομαδιαία, πετρώδης καὶ δασώδης. ἐκκλησία ὁ ἅγιος Νικόλαος, λιθοπηλόκτιστος, ὑποκέραμος, ἀζωγράφιστος. κελλία λιθοπηλόκτιστα, ὑποκέραμα, τεθυρωμένα τρία. ἕτερον ὁσπῆτιον δρομικόν, λιθοπηλόκτιστον, ὑποκέραμον, χρηματίζον σταῦλος τῶν βοϊδίων. ἕτερον ὁσπῆτιον δρομικόν, χρηματίζον ὠρεῖον λιθοξυλόκτιστα, βρουλλόσκεπα διάφορα, χρηματίζοντα εἰς καταμονὰς μισθίων. τούτων οὕτως πραχθέντων, καθὼς αἱ θεῖαι καὶ προσκυνηταὶ προστάξεις διαρρηθὴν παρεκελεύοντο, τὸ παρὸν πρακτικὸν ἐξεθέμην, ὅπερ καὶ ὑπογραφαῖς ἀξιολόγων προσώπων κατοχυρωθὲν καὶ τῇ παρ' ἡμῶν συνῆθει βούλλῃ βεβαιωθὲν τῷ μέρει τῆς μονῆς εἰς οἰκίαν ἀσφάλειαν ἐπεδόθη μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς προγεγραμμένοις †.

† Μιχαήλ, ὑπατος ὁ Μαυρόποδος, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι πρακτικῷ καὶ τῇ παραδόσει τῶν ἐν τούτῳ ἀναταττομένων πάντων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Ἰωάννης, ὁ εὐτελὴς νοτάριος ὁ Θεολογίτης, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι πρακτικῷ καὶ τῇ παραδόσει τῶν ἐν τούτῳ ἀναταττομένων πάντων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Ἰωάννης, νοτάριος ὁ Ἀντζᾶς, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι πρακτικῷ καὶ τῇ παραδόσει τῶν ἐν τούτῳ ἀναταττομένων πάντων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Βασίλειος ὁ Κοκλάνος, πάρειμι καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Μιχαήλ ὁ τοῦ Ἰσμαήλ πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι πρακτικῷ καὶ τῇ παραδόσει τῶν ἐν τούτῳ ἀναταττομένων πάντων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Ἰωάννης, ὑπατος ὁ Κουτούνης, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι πρακτικῷ καὶ τῇ παραδόσει τῶν ἐν τούτῳ ἀναταττομένων πάντων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Εὐστάθιος στρατηγός, ὁ προνοητὴς Σάμου καὶ ἄνθρωπος τῆς ἀγίας ἡμῶν δεσποίνης, ὁ Χαρσιανίτης, τὸ παρὸν πρακτικὸν ἐκθέμενος

ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα καὶ τῷ μέρει τῆς μονῆς ἐπιδέδωκα εἰς ἀσφάλειαν †.

† Κατὰ τὸν ἀπρίλιον μῆνα τῆς ἐνεστώσης δωδεκάτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ϞϞΖ' ἔτους ἀπεστέλην ἀπὸ τοῦ Ἰωάννης νοτάριος ὁ Θεολογίτης παρὰ Εὐσταθίου στρατηγοῦ, προνοητοῦ Σάμου καὶ ἀνθρώπου τῆς ἀγίας ἡμῶν δεσποίνης, τοῦ Χαρσιανίτου ἐν τῇ νήσῳ Λέρῳ, κατὰ τὴν προκομισθεῖσαν αὐτῷ τιμίαν καὶ προσκυνητὴν πρόσταξιν τῆς ἀγίας αὐτῆς βασιλείας, ὥστε ποιῆσαι τὸν διαχωρισμὸν τοῦ τε προαστείου Παρθενίου καὶ τῶν δύο ἀγρῶν, τοῦ τε Πολουφούτη καὶ τῶν Κουρουνῶν, περὶ τῆς ἀνακυψάσης ἀμφιβολίας τῆς τούτων νομῆς, ὡς ὄντων τῶν τοιούτων δύο ἀγρῶν ἐξ ἀρχῆς καὶ ἀνωθεν ὑπὸ τῆς ὑποταγῆς τοῦ Παρθενίου, καὶ ἐπὶ κοινὸν ἔκπαλαι τὴν νομὴν κεκτημένων. τῶν τοιούτων δὲ δύο ἀγρῶν ἀπὸ τοῦ Παρθενίου ἀποσπασθέντων, ἐζήτουν καὶ αὐθις τὴν νομὴν ἐπὶ κοινὸν ἔχειν οἱ τοῦ Πολουφούτη καὶ τῶν Κουρουνῶν πάροικοι· τὸ μέρος δὲ τῶν μοναχῶν τοῦ τιμιωτάτου κυροῦ Χριστοδούλου, τῶν καὶ τὴν δεσποτείαν νῦν ἐχόντων τοῦ Παρθενίου δι' εὐσεβοῦς χρυσοβοῦλλου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως, οὐ κατετίθεντο ὅλως κοινήν εἶναι τὴν τοιαύτην νομὴν, τὸ ἀτάραχον καὶ ἀφιλόνεικον τούτου ἀσπάζεσθαι καὶ ἴσῃ τῷ Παρθενίῳ νομὴν ἔχειν καὶ τοὺς ἀγροὺς τῶν μοναχῶν ἐνισταμένων. οἱ καὶ ἀπαναγκασθέντες ὑπεμνήσθη παρὰ τῶν εἰρημένων μοναχῶν ἡ ἀγία αὐτῆς βασιλεία, ὥστε ἀναμετρηθῆναι καὶ ἡ τοῦ Παρθενίου νομὴ καὶ ἡ τῶν δύο ἀγρῶν, καὶ ἐπιμερισθῇ εἰς δύο μερίδας, τοῖς μὲν δυσὶν ἀγροῖς ἀπονεμηθῇ μία μερίς, τῷ δὲ μέρει τοῦ Παρθενίου ἑτέρα· καὶ εἴπερ εὐρεθῇ ἀπὸ τῶν δύο λειπάζεσθαι τὴν ἑτέραν, ἱκανοὺν ταύτην τὸ ἐλλεῖπον αὐτῆς ἡ περιτεύουσα μερίς. ὅς καὶ καταλαβὼν τὴν προρρηθεῖσαν νῆσον Λέρον, καὶ συμπαραλαβὼν μεθ' αὐτοῦ τοὺς εὐποληπτοτέρους τῶν παροίκων, τοὺς καὶ κάτωθεν τοῦ ὄλου ὕφους ὑπογράφαντας, περιώρισα, παρούσα αὐτῶν τε τῶν δηλωθέντων ἀνδρῶν, [παρ]όντων καὶ τῶν μοναχῶν τοῦ προειρημένου κυροῦ Χριστοδούλου καὶ τῶν παροίκων τῶν δύο ἀγρῶν, τοῦ τε Πολουφούτη καὶ τῶν Κουρουνῶν, καὶ εὗρον τὸ μὲν Παρθένιον, γῆν νομαδιαίαν μοδίων ἑξακισχιλίων πεντήκοντα· ὡσαύτως καὶ τὸν ἀγρὸν Πολουφούτην, γῆν ὁμοίαν μοδίων πεντακισχιλίων ἑξακοσίων δεκαοκτώ· σὺν τούτοις καὶ τὸν ἀγρὸν τῶν Κουρουνῶν καὶ αὐτὸν ὁμοίως γῆν νομαδιαίαν μοδίων χιλίων τετρακοσίων πεντήκοντα ὀκτώ, σὺν τῇ ἔσωθεν εὐρισκομένῃ ἐπ' ἀμφοτέρους ἀροσίμῳ γῇ, ἣν καὶ ἀφορίσας, τὸ μὲν Παρθένιον ἀπαρασάλευτον καὶ ἀκαινοτόμητον ἔχειν τὴν ὅλην αὐτοῦ νομὴν τε καὶ σπόριμον γῆν τῶν Ϟν' μοδίων τοὺς δὲ δύο ἀγροὺς ἔχειν καὶ δεσπόζειν ἐπίσης τὴν εὐρεθεῖσαν ἐν αὐτοῖς νομαδιαίαν καὶ σπόριμον γῆν τῶν ϞϞς' μοδίων, εἰ καὶ πλείων τοῦ Παρθενίου τυγχάνει· καὶ ἐπεζήτησαν

οἱ μοναχοὶ τὸ ἐπιβάλλον αὐτοῖς κατ' ἰσότητα· ἀλλ' οὖν οἰκεία γνώμη καὶ βουλῇ παρακληθέντες οἱ δηλωθέντες μοναχοὶ κατέλιπον αὐτοῖς τὴν περιττεύσασαν νομὴν τῶν *ῥαξ'* μοδίων, διὰ τε αὐτὸ τὸ καλὸν καὶ τοῦ ἡρεμεῖν τοὺς μοναχοὺς καὶ νῦν καὶ εἰς τὸ μετέπειτα. ὅθεν καὶ ἀμετακινήτως κατέχειν καὶ δεσπόζειν τὸ μὲν Παρθένιον τὴν ὅλην αὐτοῦ νομὴν, καθὼς ἀνωτέρω εἴρηται, τοὺς δὲ δύο ἀγροὺς ὁμοίως τὴν ὅλην αὐτῶν νομὴν σὺν τῇ περιττεύσασῃ, μηδεμίαν ὄχλησιν ἐπάγειν αὐτοῖς οἱ μοναχοὶ ἔνεκα τῆς ταύτης περιουσίας τῶν *ῥαξ'* μοδίων· ἀλλ' οὐδὲ οἱ περίοικοι ἔχειν ἄδειαν ἐπεμβαίνειν ἐπὶ τοῖς τοῦ Παρθενίου δικαίοις διὰ τὸ ἰδίᾳ τούτοις τυπωθεῖσαν ἔχειν τὴν νομὴν αὐτῶν καὶ ἰδίᾳ τοῖς μοναχοῖς. ταῦτα πάντα πράξας παρουσίᾳ τῶν δεδηλωμένων ἀνδρῶν τὸ παρὸν πρακτικὸν ἐξεθέμην, πιστωθέν τε διὰ τῶν οἰκείων ὑπεγραφῶν, καὶ τῷ μέρει τῶν μοναχῶν εἰς ἀσφάλειαν ἐπεδόθη μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι σὺν ἑτέροις τοῖς προγεγραμμένοις †.

† πρωτοπρεσβύτερος τῆς ἐπισκοπῆς Λέρου, πάρειμι ἐπὶ τῇ ἀναμετρήσει καὶ παραδόσει τῆς νομῆς τοῦ Παρθενίου καὶ τῶν ἀγρῶν, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Μιχαήλ, ὁ εὐτελής πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς ἐπισκοπῆς, πάρειμι ἐπὶ τῇ ἀναμετρήσει καὶ παραδόσει τῆς νομῆς τοῦ Παρθενίου καὶ τῶν ἀγρῶν, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Νικόλαος ὁ εὐτελής πρεσβύτερος πάρειμι ἐπὶ τῇ ἀναμετρήσει καὶ παραδόσει τῆς νομῆς τοῦ Παρθενίου καὶ τῶν ἀγρῶν, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Μιχαήλ, ὁ εὐτελής ὑποδιάκονος τῆς τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ βασιλικῆς κληρικὸς, πάρειμι ἐπὶ τῇ ἀναμετρήσει καὶ παραδόσει τῆς νομῆς τοῦ Παρθενίου καὶ τῶν ἀγρῶν, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †

Σίγνον	Μιχαήλ	Σίγνον	Βασιλείου	Σίγνον	Ἰωάννου
οἰκονόμου	τῆς ἐπισκοπῆς Λέρου	τοῦ Χαρσιανίτου		πρωτοπρεσβυτέρου	τοῦ Ζερβῶ
	Σίγνον	Κωνσταντίνου	Σίγνον	Θεοδώρου	
	Ποροκόπη.		τοῦ Κόμητος		

παρόντες καὶ ἀμφότεροι ἐπὶ τῇ δηλωθείσῃ ἀναμετρήσει καὶ παραδόσει τῆς νομῆς τοῦ Παρθενίου καὶ τῶν δύο ἀγρῶν οἰκείαις χερσὶν ὑπέγραψαν τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς·

Ὁ εὐτελὴς νοτάριος Ἰωάννης ὁ Θεολογίτης τὰ ἀνωτέρω πάντα πράξας κατὰ πρόσταξιν τοῦ ἄνω εἰρημένου στρατηγοῦ καὶ αὐθέντου μὲν οἰκείᾳ χειρὶ ὑπέγραψα.

Exemplar. Flor. nro 50, d.

XIII. 6596-1088, mense aprili, ind. XI.

*Imperator Alexius I. Comnenus Sancto Christodulo donat insulam Patmum eximit-
que eam et coenobium ibi conditum a tributis, a potestate laica et ecclesiastica.*

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἀλέξιος, πιστὸς ὀρθόδοξος βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Κομνηνός, πᾶσιν, οἷς τὸ παρὸν ἡμῶν εὐσεβὲς ἐπιδείκνυται σιγίλλιον †.

† Καὶ πᾶσι μὲν ὑπέχιν τὰς ἀκοὰς τοῖς εὐλόγως τὰς αἰτήσεις ποιουμένοις δίκαιόν τε ὁμοῦ καὶ θεοφίλεις καὶ τῆς θείας ἐχόμενον ἐντολῆς, τοῖς δὲ κατ' ἀρετὴν διαφέρουσι καὶ ὅλως διὰ βίου ἀνακειμένοις θεῷ πολλῷ μᾶλλον δικαιοτέρον καὶ κρείττονος λόγου ἐπ' αἴξιον· τὸ γὰρ συναίρεσθαι τούτοις καὶ χεῖρα ὀρέγειν βοήθειας, ἐν οἷς ἄρα καὶ δέονται, θεοῦ ἀντικρυς συνέργεια, κατὰ τὸν μέγαν καὶ θεῖον ἀπόστολον, καὶ τῆς ἐναρέτου πολιτείας καὶ διαγωγῆς συντήρησις. διὰ τοῦτο καὶ ἡ βασιλεία μου καὶ πᾶσι μὲν τοῖς ἄλλοις δίκαιον ἡγεῖται συμπαθέστερον ἐπικλύεσθαι καὶ τὰς τοῦ ἐλέους ἐποχετεύειν πηγὰς δαφιλῶς, μάλιστα δὲ τῶν ἀπάντων, οἷς κατὰ μόνας ὁ βίος ἐστὶ καὶ τῆς κοσμικῆς ἀποδιηρημένος περιφορᾶς καὶ συγχύσεως. ἔνθεν τοι καὶ τῷ εὐλαβεστάτῳ μοναχῷ Χριστοδούλῳ καὶ ἡσυχαστῇ, τῷ πρὶν ἐν τῷ ὄρει τοῦ Λάτρου τὰς κατὰ θεὸν ποιουμένην διατριβὰς καὶ τὸν ἀσκητικὸν διανύοντι δίαυλον, ἡσυχίας τυγχάνοντι διαπύρῳ ἐραστῇ καὶ ἔργον τιθεμένῳ διηνεκὲς ἐν τοῖς τοῦ θεοῦ δικαίωμασι κατὰ μόνας ἀδολεσχεῖν, αἵτησιν προτειναμένη μάλα θεάρεστόν τε καὶ εὐλογον ὑπέσχε τὰς ἀκοὰς ἡ γαληνότης ἡμῶν συμπαθῶς καὶ τὴν αἵτησιν ἐξεπλήρωσεν εὐχερῶς· ἐπεὶ γὰρ ὁ θεοφίλης οὗτος ἀνὴρ δι' ἔρωτα ἡσυχίας καὶ πόθον βίου ἐρημικοῦ καταγῶγιόν τι ἐπεζήτηε εὐρεῖν τῷ οἰκείῳ τρόπῳ καὶ βίῳ κατάλληλον, διέγνω δὲ τὴν Πάτμον νῆσον, ἄλλως τε μὲν οὖσαν τραχεῖάν τε καὶ λυπράν, πείραν δὲ καὶ πρὸς καρπῶν πνευματικῶν ἐπιτηδαιοτάτην φορὰν, εἴ τις ἐν αὐτῇ καταβαλεῖν ἐθέλοι.

τὰ θεωριλῇ τῶν ἀρετῶν σπέρματα, καὶ ἀρετῆς, ὡς εἶπεν, ὑπάρχουσιν ἐργαστήριον, πρῶτως γὰρ διὰ τὸ καθάπερ τινὰ κληρὸν εἰληφέναι τὰς ἐν αὐτῇ τοῦ τῆς βροντῆς υἱοῦ καὶ τῷ Χριστῷ διαφερόντως ἡγαπημένου διατριβάς, ἔπειτα δὲ καὶ τὸ τῆς θέσεως τοῦ τόπου ἐρημικὸν καὶ μονώτατον, καὶ μὴ τινὰς ἔχειν τοὺς ἐκεῖ παραβάλλοντας διὰ τὸ τῆς ἡπείρου ἀποκεῖσθαι μακράν, προσῆλθε τῇ βασιλείᾳ μου ἐκκληπαρῶν μάλα περιπαθῶς συλλήπτορα ταύτην ἐφευρεῖν πρὸς τὴν τοῦ οἰκείου ἐκπλήρωσιν ἐφετοῦ, καὶ ἐξαιτούμενος ἀφορισθῆναι μὲν ἀπ' ἐντεῦθεν τῷ δημοσίῳ τὰ ἐν τῇ νήσῳ Κῷ ὁθενδήποτε αὐτῷ προσκτηθέντα, ὅσα καὶ οἷά εἰσιν, ἀντιλαβεῖν δὲ τὴν εἰρημένην ἅπασαν νῆσον δῶρον ἀναφαίρετον καὶ ἐκκοπῆναι τὰ ἐπικείμενα ταύτῃ δημόσια τέλη, ὅσα καὶ οἷά εἰσιν, ἐλευθέραν δὲ τὴν τοιαύτην νῆσον δωρηθῆναι αὐτῷ καὶ πάσης ἀπηλλαγμένην σεκρετικῆς συζητήσεως, ὡς ἂν φροντιστήριόν τι ἐν αὐτῇ ἀνεγείροι, τοὺς οἰκίους τε μαθητάς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγάγοι, καὶ οὕτως ἀπερισπάστως προσομιλοῖη θεῷ καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ κράτους ἡμῶν θερμότερας ποιοῖτο εὐχάς. ὅθεν καὶ διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου λόγου προσαφορισθῆναι μὲν τῷ δημοσίῳ, κατὰ τὴν αἴτησιν τοῦ εὐλαβεστάτου γέροντος, ὅσα καὶ οἷα ἐν τῇ νήσῳ Κῷ ὁθενδήποτε αὐτῷ προσεκτῆθησαν, δωρεῖται δὲ αὐτῷ τὴν δηλωθεῖσαν νῆσον μετὰ πάσης αὐτῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως, οὐ καιρικῶς, οὐδὲ χρόνοις ἀριθμητοῖς, ἀλλ' ἐπ' ἀναφαίρετῳ καὶ διηνεκεῖ δεσποτεῖα καὶ κυριότητι, καὶ ἄχρις ἂν ὁ παρὼν διαρκολὴ αἰὼν, διορισμένη ἐκκοπῆναι μὲν καὶ λογισθῆναι καὶ τὰ ταύτης ἅπαντα δημόσια τέλη καὶ βάρη, οἷα καὶ ὅσα τυγχάνουσι, τῆς προγραφῆς τοῦ λογιστικοῦ γινομένης ἐν τοῖς σεκρετικοῖς χαρτίοις διὰ κινναβάρεως χειρὶ τοῦ πρωτοπροέδρου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐπὶ τῶν δεήσεων τοῦ Χοιροσφάκτου τοῦ οἰκείου ἀνθρώπου τῆς βασιλείας μου· ὡς γὰρ ἐξαίρετόν τι ἀνάθημα καὶ καλλιέργημα μέγιστον διὰ μέσου τοῦ τὴν αἴτησιν ἀνενεγκόντος εὐλαβοῦς μοναχοῦ τὴν τοιαύτην νῆσον ἡ βασιλεία μου ἀφιερῶι τῷ θεῷ, καὶ ἔσται ἀπὸ γε τῆς σήμερον καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους ἀπεσπασμένη μὲν τῶν βασιλικῶν δικαίων, ἀπηλλαγμένη δὲ καὶ τῶν σεκρετικῶν ἀρχῶν, μόνῳ δὲ ἀνατεθειμένη θεῷ καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ μοναχοῖς, οἳ καὶ μόνοι ἐν αὐτῇ αὐλισθήσονται, μὴ συγχωροῦντές τις τῶν λαϊκῶν λόγῳ παροικίας ἐγκατοίκους ταύτῃ γίνεσθαι, ἐμπορίαν ἴσως ἢ ἄλλο τι ἐπιτήδευμα βίου μετερχομένους· μόνοι γὰρ ἐν κοσμικῷ σχήματι τῇ νήσῳ ἐγκατοικήσουσιν οἱ μισθαρνοῦντες τοῖς μοναχοῖς, καὶ οὗτοι ἄλυσες, καὶ μῆτε γυναιξὶ συνοικοῦντες, μῆτε μὴν παῖδας ἔχοντες· πᾶσαν γὰρ ὁδὸν πονηρᾶς μεθόδου ἀποκλείει τῷ σατανᾷ ἡ βασιλεία ἡμῶν. καὶ διὰ τοῦτο τοῖς λείοις τε καὶ βλαπτικοῖς προσώποις, γυναιξὶ τε καὶ παισὶ καὶ εὐνούχοις, ἀφ' ὧν ὡς τὰ πολλὰ κατὰ

τῆς φυγῆς ἀναρριπίζονται πόλεμοι, ἄβατον εἶναι τὴν νῆσον ταύτην παντάπασι διορίζεται, καθὰ δηλονότι καὶ ὁ εὐλαβέστατος οὗτος ἀνὴρ τὴν βασιλείαν μου ἠτήσατο, πάρεξ μέντοι, ὡς εἴρηται, τῶν μισθίων, ὧν χρῆζουσιν οἱ μοναχοὶ εἰς δουλείαν τῆς νήσου, καὶ τούτων ἄζυγα βίον ἐχόντων καὶ ἐγγὺς τὰλλα τῆς μοναχικῆς πολιτείας τυγχανόντων, καὶ μόνῳ τῷ σχήματι διαλλάττοιεν. καθέξει οὖν τὴν τοιαύτην νῆσον αὐτός τε ὁ πολλάκις μνημονευθεὶς εὐλαβέστατος ἀνὴρ μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν μοναχῶν, τῶν τε νῦν ὄντων καὶ τῶν ἐσύτερον ἐσομένων, καὶ σὺν τούτοις ἢ παρὰ τούτου ἀνεγερθησομένη ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἱερὰ μονὴ ἀτελῶς, ἀβαρῶς, κυρίως καὶ αὐθεντῶς, ἀναφαιρέτως τε καὶ αἰωνίως· καὶ καθὼς ἂν συνεργοίη τούτῳ θεός, κατὰ τὸ αὐτῷ βουλευτὸν ταύτην διαθήσοιεν, καὶ εἰς εὐφορωτάτην τε καὶ εὐπρόσδοον τῇ οἰκείᾳ μεταγάλοι σπουδῇ, εἰς ἴδιον κέρδος τὰς ἐντεῦθεν προσόδους λογίσεται σὺν ἅμα τοῖς ὑπ' αὐτὸν μοναχοῖς, μὴ παρὰ τινος τὸ σύνολον λογοπραγούμενος ἢ ἀνακρινόμενος. ἀποκρῶσα μέντοι ἔσται τούτῳ ἢ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ νήσῳ διαικονίζουσα δωρεὰ τῆς βασιλείας μου, καὶ οὐκ ἔξω τῶν ὁρίων ταύτης καθ' ἑτέραν νῆσον ἐπικτήσεται τι τὸ σύνολον· καὶ αὐτὰ γάρ, ὅσα ἐν τῇ νήσῳ Κῶ ὀθενδήποτε αὐτῷ προσεκτῆθησαν μέχρι τοῦ νῦν, τῷ δημοσίῳ ἀπ' ἐντεῦθεν προσαφορισθήσονται, καὶ ὡς μηδέποτε τῇ κατ' αὐτὸν μονῇ προσαρμόσαντα λογισθήσονται, πάρεξ μέντοι τοῦ ὁλοκλήρου νησιδίου τῆς Λειψῶ καὶ τῶν ἐν τῇ νήσῳ Λέρῳ δεσποζομένων παρ' αὐτοῦ μέχρι τοῦ νῦν· τῶν γὰρ τοιούτων δεσπόσει κατὰ τὴν τῆς προγεγονυίας αὐτῷ παρὰ τῆς ἡμῶν γαληνότητος ἐπὶ τούτοις χρυσοβούλλου γραφῆς περίληψίν τε καὶ δύναμιν καὶ καθὼς ἄλλῃ τῆς δεῦρο δεσπόζων τούτων ἐτύγχανεν, ἕτερον δέ τι κατ' οὐδένα τρόπον ἐν οἰαδῇτινι νήσῳ οὐδαμῶς ἐπικτήσεται. αὐτῶν δὲ τούτων μόνων καὶ τῆς ὅλης νήσου Πάτμου ὃ τε ἱερὸς οὗτος ἀνὴρ καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν σύμπαντες δεσπόσουσι μοναχοί, οἱ τε νῦν ὄντες καὶ οἱ μετὰ ταῦτα ἐσόμενοι. ἔτι δὲ καὶ ἡ ἐν τῇ νήσῳ τῇ Πάτμῳ, ὡς εἴρηται, ἐκ καινῆς ἀνεγερθησομένη σεβασμία μονὴ ἔσται κυριαρχοῦσα τούτων ἀπαρασπάστως τε καὶ ἀνυπεξαίρετως, ὡς πάσης σεχερετικῆς εὐρεσιλογίας, μᾶλλον δὲ γλωσσαλγίας, ὑπερτεροῦσα, καὶ ἀδιάσειστον καὶ ἀπερίτρεπτον τὴν ἐπ' αὐτῆς δεσποτείαν ἔχειν ὀφείλουσα εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα. ἦτις καὶ αὐτοδέσποτος καὶ αὐτεξούσιος μετὰ τῆς ὅλης νήσου διαμενεῖ ἐσαεὶ, καὶ ἑαυτὴν ἀγομένη καὶ διευθυνομένη κατὰ τὸ μέλλον ἐπὶ ταύτῃ γενέσθαι τυπικὸν καὶ τὴν διάταξιν παρὰ τοῦ δηλωθέντος εὐλαβοῦς μοναχοῦ Χριστοδούλου καὶ κτήτορος, καὶ οὔτε αὐτῇ, οὔτε τὰ ὑπ' αὐτήν, ὡς ἄνωθεν εἴρηται, οὔθ' ἡ νῆσος αὐτὴ ὑπὸ βασιλικὰ ἢ πατριαρχικὰ ἢ μητροπολιτικὰ ἢ ἐπισκοπικὰ ἢ ἐκκλησιαστικὰ ἢ ὑπὸ τινι ἰδιωτικᾷ ὑπαχθῆσεται ὅλως πρόσωπα, οὔτε μὴν ἐξόριστός τις πεμθῆσεται πώποτε ἐν

αὐτοῖς, ἀλλ' ἐλευθεριάσουσι καθαρῶς ἄχρι παντὸς αἰῶνος, καὶ πλουτήσουσι διὰ τῆσδε τῆς εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου γραφῆς τὸ αὐτοδέσποτόν τε καὶ ἐλευθέριον. ἐξκουσσευθήσεται μέντοι ἢ τε βῆθεῖσα ἅπασα νῆσος καὶ αὕτη ἡ μονὴ μετὰ τῶν ὑπ' αὐτὴν πάντων ἀπὸ τε μιτάτων ἀρχόντων ταγματικῶν καὶ θεματικῶν, ῥωμαϊκῶν τε καὶ παραταγῶν καὶ ἐθνικῶν, ἔτι τε Ῥώσων, Βαράγγων, Κουλπίγγων, Ἰγγλίνων, Φράγγων, Νεμίτσων, Βουλγάρων, Σαρακηνῶν, Ἀλανῶν, Ἀβασγῶν, Ἀθανάτων καὶ λοιπῶν ἀπάντων Ῥωμαίων τε καὶ ἐθνικῶν, ἀντιμιτατατικῶν, φραγγιατῶν, ἀπομιτάτων, ἀπλήκτων ἢ μεσαπλήκτων κριτῶν, στρατηγῶν, ἀπαιτητῶν καὶ τῆς ὑπὲρ τῶν ἀπλήκτων χορηγίας χρειῶν, ἐπιθέσεως μονοπροσώπων, δόσεως κανισκίων ἢ ἀντικανίσκων, σιταρχήσεως κάστρων, ἀγορᾶς μουλαρίων, μεσομουλαρίων, βορδωνίων, μεσοβορδωνίων, ἵππων, παριπιῶν, κηλωνίων, ὄνοκηλωνίων, ὄνοθηλειῶν, φορβάδων, βοῶν ἐργατικῶν καὶ ἀγελαίων, χοίρων, προβάτων, αἰγῶν, ἀγελάδων, βουβαλίων, λαγωῶν, ἐλάφων, κυνῶν λακωνικῶν ἢ ποιμενικῶν καὶ λοιπῶν τετραπόδων ζῶων, χηνῶν, νηττῶν, περδίκων, τῶνων, γεράνων, κύκνων, φασιανῶν, ὀρνίθων ἀγρίων ἢ χειροθήων, περιστερῶν καὶ λοιπῶν πτηνῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν πάντων ὠν, παροχῆς γεννήματος ἐξ ἀγορασίας γεγεννημένου, δόσεως πάκτου ἢ χωροπάκτου, χρειᾶς κριτῶν ἢ πρωτονοταρίων ἢ ἐτέρων πρακτόρων ἢ ἀρχόντων, οἰκομόδου, προσόδου ἀερικοῦ, καπνικῶν, ἀερικοπρατῶν, κωμοδρομικοῦ, συνωνῆς, καστροκτισίας, ὁδοστρωσίας, γεφυρῶν, παροικιατικοῦ, ἐννομίου, φραγγομιτάτου, φραγετικοῦ, σιδήρου ἢ καρφοπετάλων καὶ μαζίου, ἐκβολῆς χρειῶν τῶν χορηγουμένων δικασταῖς ἢ πράκτορσιν ἢ ἐτέροις ἄρχουσι, δουξί, κατεπάνοις, στρατηγοῖς, ἀπαιτηταῖς καὶ λοιποῖς, πρέσβευσιν ἐθνῶν διερχομένοις ἢ καὶ στρατιᾷ τινι, δόσεως προσκυνητικίου, ἐκβολῆς χορτασμάτων, διατροφῆς πρωτοκεντάρχων, προελευσιμαίων, βεστιαιριτῶν, μανδατόρων τοῦ δρόμου πρέσβεις ἀγόντων ἢ ἐξορίστους ἢ κατὰ τινα ἄλλην χρειάν διερχομένων, βασιλικῶν ἀνθρώπων ἐπὶ τινὰς ἀποστελλομένων δουλείας τοῦ δημοσίου, ἐκδανεισμοῦ γεννήματος, οἴνου, κρεῶν, τυρίων καὶ ἐτέρων παντοίων εἰδῶν, ἐξοπλίσεως πλωίμων, τοξοτῶν, ἵπποτοξοτῶν, ματζουκάτων, κονταράτων καὶ ἐτέρων στρατιωτῶν, ἐξωνήσεως ζευγαρίων, σίτου, κριθῆς, βρώμου, ἐλαίου, ὀσπρίων παντοίων καὶ κέγχρου, λιναρίου καὶ τοῦ τούτου σπέρματος, καννάβεως καὶ τῶν ἄλλων σπερμάτων, κηρίου ἢ μέλιτος παροχῆς, κοπῆς καὶ καταβίβασμοῦ οἰασθήτινος ξυλῆς ἢ μετακομιδῆς ἐτέρου εἶδους κτίσεως χελανδίων, ἀγραρίων, ζερμώνων πολεμικῶν, χαρβιῶν καὶ λοιπῶν ἄλλων, πρίσεως σανίδων, φοσσάτου διατροφῆς καὶ ἀπλήκτου ἐπὶ πόλεμον ἀπρόντος ἢ καὶ ὑποστρέφοντος, καθίσματος καὶ ὑποδοχῆς τῶν ἐν ὑπεροχαῖς ἀρχόντων, δομεστικῶν τῶν σχολῶν, δουκῶν, κατεπάνω, στρατηγῶν, κριτῶν καὶ τῶν ἀντιπροσωποῦντων αὐτοῖς

† Μιχαήλ, βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῶν οἰκειακῶν, ὁ Ῥωμανίτης †.

† Νικόλαος, βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῶν οἰκειακῶν, ὁ Εὐφυῆς †.

† Στέφανος, βασιλικὸς νοτάριος, ὁ Ῥωμανίτης †.

† Θεοδόσιος, βασιλικὸς νοτάριος τῶν οἰκειακῶν, ὁ Αὐτωρινός †.

† Εὐστάθιος, βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῶν οἰκειακῶν, ὁ Καρανίτης †.

Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ γενικοῦ λογοθέτου κατὰ μῆνα ἀπρίλλιον τῆς ια' ἰνδικτιῶνος.

† Θεόδωρος, μάγιστρος καὶ γενικὸς λογοθέτης, ὁ τοῦ Ἀκτουαρίου †.

† Κωνσταντῖνος, πρωτοπρόεδρος καὶ μέγας χαρτουλάριος τοῦ γενικοῦ, ὁ Μιτυληναῖος †.

† Βασίλειος, μάγιστρος, βεστάρχης καὶ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τοῦ γενικοῦ, ὁ Χαλκούτζης †.

† Βασίλειος, μάγιστρος καὶ κριτὴς τοῦ βήλου, ὁ Καματηρός, ἀπὸ προσώπου Γρηγορίου, τοῦ υἱοῦ μου, καὶ λογαριαστοῦ τοῦ σεκρέτου τοῦ γενικοῦ, ὑπέγραψα †.

† Λέων, μάγιστρος, κριτὴς τοῦ βήλου καὶ μέγας χαρτουλάριος τοῦ γενικοῦ, ὁ Ἐξαμιλίτης †.

† Ἰωάννης, βέστης καὶ χαρτουλάριος τοῦ γενικοῦ λογοθέτου, ὁ Πολύευκτος †.

† Εὐστάθιος, πρωτοανθύπατος καὶ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τοῦ γενικοῦ, ὁ Εὐφυῆς †.

† Κωνσταντῖνος, δισύπατος καὶ μέγας χαρτουλάριος τοῦ γενικοῦ, ὁ Τρίφυλλος †.

† Εὐδόκιμος, βασιλικὸς νοτάριος τοῦ γενικοῦ, ὁ Μωροχαρζάνης †.

† Λέων, χαρτουλάριος τοῦ σεκρέτου τοῦ γενικοῦ λογοθέτου, ὁ Σγουρός †.

Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου κατὰ μῆνα ἀπρίλλιον τῆς ια' ἰνδικτιῶνος.

† Ὁ μάγιστρος Νικήτας καὶ στρατιωτικὸς λογοθέτης †.

† Νικόλαος, βεστάρχης καὶ χαρτουλάριος τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου, ὁ Ἀκροπολίτης †.

† Ἀναστάσιος, πρωτοβέστης καὶ χαρτουλᾶριος τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου, ὁ Ματζούκης †.

† Ἰωάννης, βεστάρχης καὶ μέγας χαρτουλᾶριος τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου, ὁ Χρυσοβέργης †.

† Νικόλαος, πατρίκιος καὶ χαρτουλᾶριος τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου, ὁ Ἀβούκης †.

† Βασίλειος, δισύπατος καὶ χαρτουλᾶριος τοῦ στρατιωτικοῦ [λογοθέτου], ὁ Πεκούλης †.

Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τῆς σακέλλης κατὰ μῆνα ἀπρίλιον τῆς ια' ἰνδικτιῶνος.

† Ἰωάννης, πρόεδρος καὶ ἐπὶ τῆς βασιλικῆς σακέλλης, ὁ Ῥαδηνός †.

† Κωνσταντῖνος, πατρίκιος καὶ πρωτονοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς σακέλλης, ὁ Μωροχαρζάνης †.

† Ἐπιφάνιος, μάγιστρος, κριτῆς τοῦ βήλου καὶ πρωτονοτάριος τῆς σακέλλης, ὁ Ἐξαμιλίτης †.

† Νικόλαος, μάγιστρος, κριτῆς τοῦ βήλου καὶ βασιλικὸς νοτᾶριος τῆς σακέλλης, ὁ Βηριώτης †.

† Ἰωάννης, βεστάρχης καὶ βασιλικὸς νοτᾶριος τῆς σακέλλης, ὁ Πρίγκουλος †.

† Θωμᾶς, ὁ βασιλικὸς νοτᾶριος τῆς σακέλλης †.

Exemplar Flor. nro 50. ε'.

XV. 6596—1088, mense aprili, ind. XI.

Imperator Alexius I. Comnenus monasterio condendo a Sancto Christodulo in insula Patmo concedit navem peculiarem ad servitia monasterii.

† Τῷ εὐλαβεστάτῳ μοναχῷ καὶ ἡσυχαστῇ, κυρῷ Χριστοδούλῳ τῷ Λατρηνῷ, δέησιν ἀνεγκλόντι τῇ βασιλείᾳ μου
ἐκ καινῆς παρ' αὐτοῦ νεουργηθισμένην μονὴν ἐξκουσεύειν πλοῖον ἰδιόκτητον χωρήσεως ὃν μοδίῳ πεντακοσίῳ, ὀλίγῳ πλέον ἢ ἔλασσον, ὡς ἂν διὰ τοῦτο τὰ χρειώδη τοῖς μοναχοῖς διακομίζηται, ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος [αὐτῷ] ἐπεβραβεύθη, δι' οὗ διορίζεται ἡ ἡμῶν εὐσέβεια ἐπ' ἀδελείας εἶναι τοῖς ἐν τῇ ῥηθείᾳ μονῇ καὶ ἐν παντὶ τῷ

μέρει αὐτῆς ιδιόκτητον πλοῖον τῆς αὐτῆς τυγχάνον χωρήσεως
 εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους ἀποπλέειν ὀφείλον, ἔνθα ἂν οἱ μοναχοὶ βούλοιντο, καὶ τὰ χρεώδη αὐτοῖς ἐμπορεύεσθαι. τῷ χρόνῳ μέντοι παλαιουμένου τούτου κἀντεῦθεν εἰς κίνδυνον ἀπονεύοντος ἢ ναυαγίῳ ἴσως περιπίπτοντος καὶ ἀπολλυμένου, ἐξέσται τοῖς αὐτοῖς μοναχοῖς ἕτερον πλοῖον ἀνακαινίζειν τῆς αὐτῆς ὑπάρχον χωρήσεως τῶν πεντακοσίων δηλονότι μοδίῳ, ὀλίγῳ πλέον ἢ ἑλασσον, καὶ τῆς ἴσης καὶ αὐτὸ ἐπαπολαῦον ἐξκουσσείας, οὐ προσάπαξ δὲ τοῖς αὐτοῖς μοναχοῖς ὁ τοῦ τοιοῦτου πλοίου καινισμὸς ἐκχωρηθήσεται, ἀλλ' ὅσakis ἂν τῷ χρόνῳ διαφραθήσεται ἢ ναυαγίῳ τινὶ περιπεσεῖν ἐπισυμβῇ, καὶ ἔσται αἰεὶ κατευμεγεθὺν τὸ τοιοῦτον πλοῖον καὶ οἱ τούτῳ ἐμπλέοντες παντὸς τοῦ ἐπηρεαστικῶς ἐπεμβαίνοντος, καὶ οὔτε ἀγγραφεῖα καθυποβληθήσεται, οὔτε πρὸς μετακομιδὴν τινῶν χρεωδῶν καὶ αὐτῇ τῇ βασιλείᾳ μου ἀναγκαιοτάτων ἀποσταλήσεται ἢ ἐμβλήσει κόκκου ἢ συνωνῆς ἢ στραβοξυλῆς ἢ χόρτου εἰσαγωγῇ ἢ ἄλλῃ τινὶ λειτουργίᾳ ἀναγκαιοτάτῃ βαρυνθήσεται, ἀλλ' ἐλεύθερον πάντοθεν διατηρηθήσεται καὶ, συνελόντα φάναι, παντὸς τοῦ ἐπηρεάζοντος καὶ πάσης καὶ παντοίας ἐπηρεείας καὶ κακώσεως νῦν τε οὔσης καὶ ἐς ὕστερον ἐπινοηθησομένης ὑπέρτερον τὸ τοιοῦτον πλοῖον διαμείνῃ εἰς τὸ διηνεκές, καὶ ἀποπλεύσει διὰ παντός, ὅπου δὴ καὶ ὁπότε βούλεται, εἰς τὰ τῆς ἐφ' ἧς ἅπαντα μέρη καὶ τὰ ἐσπέρια, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς ἅπανταχοῦ νήσους, καὶ ὑπ' οὐδενὸς τῶν ἀπάντων οὔτε κωλυθήσεται συνόλως ἢ κατὰ τι ἀγγραυεῦθήσεται ἢ ἄλλως ἐπηρεασθήσεται· καὶ αὐτοὶ γὰρ οἱ κατὰ χώραν δοῦκες, κατεπάνω καὶ στρατηγοὶ καὶ οἱ τούτοις ἀντιπροσωποῦντες ἢ τοποτηρηταὶ καὶ τουρμαρχαὶ ἢ ἕτερός τις δουλείαν οἰανδήποτε μεταχειριζόμενος, ἐν οἷς ἂν καὶ ἀποπλεύσειε μέρεσι τὸ διαληφθὲν πλοῖον, οὐ πρὸς ἐπήρειαν καὶ κάκωσιν τούτῳ καὶ τοῖς αὐτῷ ἐμπλέουσιν ἀναφανήσονται ἢ ἐξορίστους ἐν αὐτῷ ἐμβάλωσιν ἢ τὸ σύνολον ἐπηρεάσωσι, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ παντοίως τούτου κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθέξονται καὶ συλλήπτορες ἀντ' ἐπηρεαστῶν, ἐφ' οἷς ἄρα καὶ χρεῖαν αὐτῶν σχοίῃ, φανήσονται, ὑφορμμένου τοῦ κατατολμήσαντος ἀθετῆσαι τι τῶν ἐνταῦθα διειλημμένων τήν τε τῆς βασιλείας μου σφοδρὰν ἐπισπάσασθαι ἀγανάκτησιν καὶ τὴν τοῦ ἴσως ἐκεῖθεν ἀφαιρεθησομένου εἰς τὸ τετραπλάσιον ἀντιστροφῇ· ὥς γὰρ βεβαίου καὶ ἀσφαλοῦς τυγχάνοντος τοῦ παρόντος εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου, γεγεννημένου κατὰ τὸν ἀπρίλλιον μῆνα τῆς ἐνδεκατῆς ἰνδικτιῶνος τοῦ ςϛ' ἔκτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημνήματο κράτος †.

Archetypum chart. Deest subscriptio: Εἶχε μόνον τὸ ἀνάθεος κανίκλωμα, notat Sakkelion, sed servatur fragmentum bullae. Flor. nro 10. Exemplaria.

extant sub nris 11—14, quorum ultimum subscriptum est: 'Ο κριτὴς τοῦ βήλου καὶ γενικὸς Λέων ὁ Μοναστηριώτης τὸ παρὸν ἔσον τῷ πρωτοτύπῳ θεῷ καὶ βασιλικῷ χρυσοβούλλῳ ἀντιβαλὼν ὑπέγραψα. *Et a tergo eadem manu:* μηνὶ μαΐῳ ἰνδικτιῶνος δ'. nro 13. ἐκδοθὲν διὰ Ἰωάννου τοῦ Δούκα, ὡς ὅπισθεν φαίνεται.

XVI. [6596—1088], die 23 mensis maii, ind. XI.

Imperator Alexius I. Comnenus iterum confirmat insulam Palmum et eius incolas exemptos esse ab omnibus tributis.

Τὸ ἔσον τοῦ τιμίου καὶ προσκυνητοῦ βασιλικοῦ πιττακίου τοῦ καταπεμφθέντος εἰς τὸ σέκρετον τῶν οἰκειακῶν καὶ καταστρωθέντος ἐν αὐτῷ κατὰ τὸν μαΐον μῆνα τῆς παρούσης ια' ἰνδικτιῶνος καὶ περιέχοντος οὕτως·

† Εἰ τάχα διὰ τῆς προγεγονύιας προστάξεως τῆς βασιλείας μου ἐλογίσθησαν διὰ κιναβάρεως χειρὶ τοῦ πρώτου προέδρου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐπὶ τῶν δεήσεων τοῦ Χοιροσφάκτου, καὶ ἐξεκόπησαν αἱ τε στρατιαί, αἱ συνδοσίαι καὶ τὰ δημόσια πάντα βάρη καὶ τέλη. τῆς διὰ χρυσοβούλλου λόγου δωρηθείσης νήσου Πάτμου τῷ εὐλαβεστάτῳ μοναχῷ καὶ ἡσυχαστῇ κυρῷ Χριστοδούλῳ τῷ Λατρηνῷ, ἀλλ' οὖν λογισμὸς ὑπέδραμε τὸν αὐτὸν τιμιώτατον γέροντα, μήπως κατὰ λήθην ὑπεκρύβησαν τούτων τινὰ καὶ οὐκ ἐξεκόπησαν, καὶ ὑπόμνησιν περὶ τούτου ἐποίησατο πρὸς τὴν βασιλείαν μου. ὅθεν καὶ ἡδόκησε τὸ κράτος ἡμῶν, ἵνα εἴ τι ἔσως καὶ παρελείφθῃ ἀλόγιστον, ὡς ἐκκοπὴν καὶ λογισθὲν διὰ κιναβάρεως τὸ τοιοῦτον νομίζεται, νῦν τε καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους, καὶ μήτε παρεχβάλληται πώποτε ἀπὸ τῶν ὑφ' ὑμᾶς σεκρέτων, μηθ' ὅλως ὀχλῆται τούτου ἕνεκεν ἢ παρὰ τοῦ προδιαληφθέντος γέροντος ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ, σὺν Θεῷ, ἀναγερθησομένη μονή, ὡς ἀβαρῶς καὶ ἀτελῶς τῆς τοιαύτης ὁλης νήσου δεσπόζειν ὀφείλουσα καὶ μὴ παρὰ τινος ὀχλείσθαι ἕνεκὲν τινος δημοσιακοῦ λειτουργήματος, διὰ τὸ πάντα, ὅσα ἂν καὶ ὅσα τυγχάνωσι, ἐκκοπῆναι παρὰ τῆς βασιλείας μου καὶ πάντῃ ἐλευθέραν τὴν νήσον ἐξ ὀλοκληρίας δωρηθῆναι τῇ τοιαύτῃ μονῇ. καταστρωθήτω τοίνυν ἡ παρούσα πρόσταξις ἐν τοῖς τῶν ὑφ' ὑμᾶς σεκρέτων χαρτίοις, καὶ ἔσον ταύτης γενέσθω, καὶ ὑπογραφὴν παρ' ὑμῶν τε καὶ τῶν ὑφ' ὑμᾶς σεκρετικῶν δοθήτω τῷ προειρημένῳ γέροντι καὶ τῷ μέρει τῆς κατ' αὐτὸν μονῆς εἰς ἀσφάλειαν. † Τὸ δέ· μηνὶ μαΐῳ κγ' ἰνδικτιῶνος ια' διὰ γραμμάτων τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου πρωτονοβελιστίμου καὶ λογοθέτου τῶν σεκρέτων, καὶ ἡ διὰ κηροῦ σφραγίς, τῷ βουλλωτηρίῳ τῆς ἀγίας ἡμῶν δεσποίνης.

† Νικήτας, πρωτοπρόεδρος καὶ ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν †.

† Βασίλειος, πρωτοβεστάρχης, κριτὴς τοῦ βήλου καὶ μέγας χαρ-
τυλάριος τῶν οἰκειακῶν, ὁ Γοργονίτης †.

† Θεόδωρος, πρωτονοτάριος τοῦ σεκρέτου τῶν οἰκειακῶν, ὁ
Σερβίλιος †.

† Βασίλειος πατρίκιος ὁ Ῥωμανίτης, ἀπὸ προσώπου Θεοδώ-
ρου πρωτονοταρίου, τοῦ υἱοῦ μου, ὑπέγραψα †.

† Ἰωάννης, βέστης καὶ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῶν
οἰκειακῶν, ὁ Καριανίτης †.

† Εὐστάθιος, βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῶν οἰκειακῶν,
ὁ Καριανίτης †.

† Νικηφόρος, δισύπατος καὶ πρωτονοτάριος, ὁ τοῦ Ἐπιστήμονος †.

Κατεστρώθη ἐν τῷ τῆς σακέλλης σεκρέτῳ κατὰ τὴν κζ' τοῦ
μαΐου μηνὸς τῆς ια' ἰνδικτιῶνος.

† Γεώργιος, μάγιστρος, κριτὴς τοῦ βήλου καὶ ἐπὶ τῆς βασιλι-
κῆς σακέλλης, ὁ Προμουνδίνος †.

† Κωνσταντῖνος, πατρίκιος καὶ πρωτονοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς
βασιλικῆς σακέλλης, ὁ Μωροχαρζάνης †.

† Ἐπιφάνιος, μάγιστρος, κριτὴς τοῦ βήλου καὶ πρωτονοτάριος
τῆς σακέλλης, ὁ Ἐξαμιλίτης †.

† Ἰωάννης, βέστης καὶ πρωτονοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς σα-
κέλλης, ὁ Πρίγκουλος †.

† Κωνσταντῖνος, πρωτοβέστης καὶ πρωτο[νοτάριος] καὶ ἐκ-
προσωπῶν τοῦ σεκρέτου τῆς βασιλικῆς σακέλλης, ὁ Βαρύς †.

† Κωνσταντῖνος, ὕπατος καὶ βασιλικὸς νοτάριος τῆς σακέλλης,
ὁ Προμουνδίνος †.

Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ γενικοῦ λογοθέτου κατὰ τὸν
μαΐον μῆνα τῆς ια' ἰνδικτιῶνος.

† Θεόδωρος, μάγιστρος καὶ γενικὸς λογοθέτης, ὁ τοῦ Ἀκτουα-
ρίου †.

† Ἰωάννης, βέστης καὶ πρωτονοτάριος, ὁ Κυκαρισσιώτης, ἐκ
προσώπου πατρικίου καὶ πρωτονοταρίου τοῦ σεκρέτου τοῦ γενικοῦ λο-
γοθέτου, τοῦ υἱοῦ μου, ὑπέγραψα †.

† Βασίλειος, μάγιστρος, βεστάρχης καὶ βασιλικὸς νοτάριος
τοῦ σεκρέτου τοῦ γενικοῦ, ὁ Χαλκούτζης †.

† Λέων, μάγιστρος, κριτής τοῦ βήλου καὶ μέγας χαρτουλᾶριος τοῦ σεκρέτου τοῦ γενικοῦ, ὁ Ἐξαμιλίτης †.

† Λέων, μάγιστρος, κριτής τοῦ βήλου καὶ μέγας χαρτουλᾶριος τοῦ γενικοῦ λογοθέτου, ὁ Καράμαλλος †.

Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου κατὰ τὸν μᾶιον μῆνα τῆς παρούσης ια' ἰνδικτιῶνος.

† Ὁ μάγιστρος Νικήτας καὶ στρατιωτικὸς λογοθέτης †.

† Νικόλαος, πρωτοβεστάρχης, μέγας χαρτουλᾶριος καὶ κριτής ἐπὶ τοῦ ἵπποδρόμου, ὁ Ζωναράς †.

† Ἀναστάσιος, πρωτοβέστης καὶ χαρτουλᾶριος τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου, ὁ Ματζούκης †.

† Νικόλαος, χαρτουλᾶριος τοῦ στρατιωτικοῦ λογοθέτου, ὁ Χαλκούτζης †.

Exemplar Flor. nro 50. 5'.

XVII. 6596—1088, mense augusto, ind. XI.

Nicolaus Tzanzes, censor Cycladum insularum, iussu imperatoris insulam Patmum tradit Sancto Christodulo.

Τὸ ἴσον τοῦ πρακτικοῦ τῆς παραδόσεως τῆς νήσου Πάτμου.

† Κατὰ τὸν ἰούλιον μῆνα τῆς ἐνεσταμένης ἐνδεκάτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ςϞϞς' ἔτους ἔνταλμα ἐνεχειρίσθη ἐμοὶ Γεωργίῳ, διακόνῳ τῆς τοῦ θεοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ πρωτοσυγκέλλῳ, τῷ Γρανάτῳ, παρὰ Νικολάου μαγίστρου, κριτοῦ καὶ ἀναγραφέως τῶν Κυκλάδων νήσων, τοῦ Τζάντζη, περιέχον πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὴν πεμφθεῖσαν αὐτῷ θείαν καὶ αὐτοκρατορικὴν ἐγγραφὸν πρόσταξιν περὶ τῆς ἀναμετρήσεως τῆς νήσου Πάτμου καὶ τῆς πρὸς τὸν τιμιώτατον μοναχὸν κυρὸν Χριστόδουλον καὶ ἡσυχαστὴν καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ παραδόσεως αὐτῆς, ἐπεὶ θείαν καὶ βασιλικὴν πρόσταξιν ἐδεξάμην, διακελευομένην αὐτοῖς ῥήμασιν οὕτως·

† «Ἡ βασιλεία μου αἰτησαμένου τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ καὶ ἡσυχαστοῦ κυροῦ Χριστοδούλου τοῦ Λατρηνοῦ, ὥστε τὰ μὲν ἐν τῇ νήσῳ Κῶ αὐτῷ διαφέροντα, ὅσα δὴ καὶ οἷα ὀθενδήποτε αὐτῷ προσαρμόζουσιν, ἀφορισθῆναι τῷ δημοσίῳ, δωρηθῆναι δὲ αὐτῷ τὴν ὅλην νήσον Πάτμον κατὰ ἀναφαίρετον δεσποτείαν, ἐπήκουσε τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ καὶ ἐδωρήσατο τῷ τοιούτῳ διὰ χρυσοβούλλου λόγου τὴν δηλωθεῖσαν νήσον, καθὰ δὴ καὶ ᾔτήσατο. ἔθεν καὶ διορίζεται σοι τὴν

παρούσαν δεχομένῳ πρόσταξιν, τὴν τῆς εἰρημένης ὅλης νήσου ποιήσασθαι πρὸς αὐτὸν παράδοσιν, πρακτικὰ τε ἐκθέσθαι ἡκριβωμένα δύο, δηλοῦντα ἐν λεπτῷ τὴν περιοχὴν αὐτῆς καὶ διακράτησιν, ὅση τε καὶ οἷα ἢ ἐν αὐτῇ γῇ καὶ τὰ ἐν ταύτῃ εὔρεθυσόμενα οἰκήματα καὶ λοιπὰ πάντα, καὶ ὑπογράψαι καὶ συνήθως πιστώσασθαι ταῦτα, καὶ τὸ μὲν ἐν ἑξαποστεῖλαι πρὸς τὴν βασιλείαν μου, τὸ δὲ ἕτερον ἐπιδοῦναι τῷ προδιαληφθέντι εὐλαβεστάτῳ μοναχῷ καὶ τῷ μέρει αὐτοῦ εἰς οἰκίαν ἀσφάλειαν. † μηνὶ ἀπριλλίῳ ἰνδικτιῶνος ια' †. διὰ κινναβάρεως καὶ ἢ διὰ κηροῦ σφραγίς τοῦ κραταιοτάτου καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως.»

«Κατὰ ταύτην γοῦν τὴν θεῖαν καὶ βασιλικὴν γραφὴν ἀπεστάλης σὺ ὁ προδηλωθεὶς τοῦ ποιήσασθαι τὴν παράδοσιν τῆς τοιαύτης ὅλης νήσου Πάτμου, πρὸς ἣν καὶ κατὰ τάχος παραγενόμενος σπουδάσεις ἐνεργῆσαι ταύτην, δέον σε τὴν ὅλην νήσον ἐξ ὁλοκλήρου παραδοῦναι, περιορίσαντα ταύτην καὶ ἀναμετρήσαντα καὶ διὰ τῆς ἀναμετρήσεως δηλοποιήσαντα, ὅση τε καὶ οἷα ἐστί, καθὼς καὶ ἡ σεβασμία [βασιλική] γραφὴ παρακελεύεται. καὶ ὅσον μὲν τῆς τοιαύτης νήσου ὑπάρχει σπόριμόν τε καὶ ἀρόσιμον, ὅσον δὲ νομαδιαῖον καὶ ὅσον τραχεινὸν καὶ τῆς ἀχρήστου ποιότητος, δέον σε ἐν δυσὶ πρακτικοῖς κατὰ τὸν θεῖον διορισμὸν ἐν λεπτῷ ταῦτα διαλαβεῖν καὶ σαφῶς ἐκθέσθαι καὶ τὰ τοιαῦτα πρακτικὰ πρὸς ἡμᾶς ἀποκομίσαι, ὥστε τὴν συνήθη παρ' ἡμῖν δέξασθαι ταῦτα βεβαίωσιν, καὶ τὸ μὲν ἐν τῷ κραταιοτάτῳ καὶ ἁγίῳ ἡμῶν βασιλεῖ ἀποκομισθῆναι, τὸ δὲ ἕτερον τῷ τιμιωτάτῳ μοναχῷ καὶ τῷ μέρει αὐτοῦ παρασχεθῆναι εἰς ἀσφάλειαν, δέον σε μὴ μόνον τὴν τῆς γῆς περίμετρον καὶ τὴν ταύτης ποιότητα ἐν τῷ γενησομένῳ παρὰ σοῦ πρακτικῷ διαλαβεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰ οἰκήματα καὶ τὰ δένδρα καὶ ἅπλως ἅπαντα τὰ ἐν τῇ τοιαύτῃ νήσῳ εὔρεθυσόμενα· ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἑντάλμα [ἐδόθη σοι]». Κατὰ γοῦν τὴν θεῖαν ταύτην καὶ βασιλικὴν ἑγγραφον πρόσταξιν, πρὸς δὲ καὶ τὸν ἐνταλματικῶς δοθέντα μοι διορισμὸν παρεγενόμενῃ ἅμα τῷ σεβασμιωτάτῳ μοναχῷ κυρῷ Χριστοδούλῳ καὶ τῷ μέρει αὐτοῦ πρὸς τὴν νήσον Πάτμον, ἣν καὶ περιπολήσας εὖρον ἔρημον ὅλην καὶ κεχερσωμένην καὶ ὑπὸ τῶν ἀκανθῶν καὶ τῶν ἄλλων συρφετῶν συνεσκασμένην καὶ ἄβατον καὶ διὰ τὸ τοῦ τόπου ἄνδρον παντάπασιν ἀνικμον· οὐδὲ που γὰρ ἀνὰ πᾶσαν τὴν νήσον περιπατητικὸν ὕδωρ ἢ καταρρέον εὔρεθυσαν, εἰ μὴ ὀλίγιστα τινα φρέατα, κακείνα τοῦ ἀφθόνου ὕδατος κατὰ πολὺ ἐλλειπόμενα, ἢ βίαν καὶ πολλῷ τῷ κόπῳ διὰ τὸ ἐν ταύτῃ δύσβατον μετρηθεῖσα ἀνεβιβάσθη ὅλη διόλου μοδίῳ τρισχιλίων ὀκτακοσίων ἐξήκοντα. ἐκ ταύτης οὖν ἢ κατὰ βίαν σπόριμος μοδίῳ ἐξακοσίων εἰκοσιεπτά, καὶ αὕτη ὑπὸ τῶν πολλῶν καὶ συνεχῶν βουνῶν συμπεπνιγμένη καὶ τεθλιμμένη, τὸ δὲ λοιπὸν τῆς νήσου ὄρεινόν καὶ τραχεινὸν καὶ ἄβατον, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ὡς δῆθεν

σπορίμου μόλις τὸ διὰ ζευγαρίου ποσοῦται καμνόμενον εἰς ἑκατὸν μοδίου καὶ ἐξήκοντα, τὸ δὲ λοιπὸν ἰδρώτι καὶ αἵματι διὰ σκαπάνης καὶ δικέλλης ἐκ τοῦ ὑπὸ τῶν πετρῶν, ὡς εἴρηται, συνέχεσθαι καὶ ὅλως κρημνῶδες τυγχάνειν καὶ ὀρεῖνόν. δένδρου δὲ τοῦ οἰουδήποτε οὐδὲ μικρόν τι λείψανον ἐν αὐτῇ εἶδομεν, οὔτε ἡμέρου, οὔτε μὴν ἀγρίου, εἰ μὴ μόνον ξηροαχλάδας εἴκοσιν. ὡσαύτως οὐδὲ μίαν καὶ μόνην οἰκίαν συνισταμένην τὸ σύνολον ἢ μόνον εὐκτήριον πενιχρὸν ἐπ' ὀνόματι τοῦ τιμίου ἐκτισμένον Θεολόγου ἔσωθεν τῆς περιοχῆς τοῦ ποτέ, ὡς τὰ ἔχνη δεικνύουσιν, ὠκοδομημένου μεγίστου ναοῦ ἐν τῷ πάντων τῶν βουνῶν εἰς ὕψος ὑπεφανεστηκότι, ἔνθα τὰ θεῖα καὶ ἄρρητα ῥήματα ὁ μέγας οὐτοσί ἐμυήθη ἀπόστολος καὶ τὰ ἐξαίσια καὶ μεγάλα ἐτέλεσε θαύματα. οὕτως οὖν ταύτην ἀναμετρήσας τῷ ῥηθέντι σεβασμιωτάτῳ μοναχῷ καὶ τῷ μέρει αὐτοῦ ἐξ ὀλοκλήρου παραδέδωκα, ἐφ' ᾧ καὶ τὸ παρὲν πρακτικὸν ἐξεθέμην μηνὶ αὐγούστῳ ἰνδικτιῶνος ια' ἔτους ςϞϞς'. †.

† Νικόλαος, βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τοῦ σακελλαρίου, κριτῆς καὶ ἀναγραφεὺς τῶν Κυκλάδων νήσων, ὁ Τζάνζης †.

Εἶχε δὲ καὶ τὴν διὰ μολίβδου συνήθη σφραγίδα αὐτοῦ· κύριε βοήθει Νικολάω, βασιλικῷ νοταρίῳ τοῦ σακελλαρίου, κριτῇ καὶ ἀναγραφεῖ τῶν Κυκλάδων νήσων, τῷ Τζάνζῃ. †

Κατάστρωσον τὸ παρόν, πρόεδρε καὶ γενικέ, εἰς τὸ ὑπὸ σὲ σέκρετον, ὡς ἂν ἔχῃ εἶδῃσιν, τὸν ἐγγεγραμμένον. Τὸ δέ· μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνος ιβ' σὺν τῷ κατεστρώθῃ τοῦ λογοθέτου τοῦ τῶν σεκρέτων καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγίς.

Κατεστρώθῃ εἰς τὸ σέκρετον τοῦ γενικοῦ λογοθέτου κατὰ τὸν φεβρουάριον μῆνα τῆς δωδεκάτης ἰνδικτιῶνος.

Exemplar. Edidit I. Sakkelion in libro: 'Ἀκολουθία ἱερὰ τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Χριστοδοῦλου. "Ἐκδοσις τρίτη. Ἐπιμελεία καὶ φροντίδι Κυρίλλου ἱεροδιακόνου Βοΐνη. Athenis 1884. p. 18. Flor. nro 50. ζ'.

XVIII. [6597—1089], mense aprili, ind. XII.

Nicephorus Copsenus, censor insulae Coi, iussu imperatoris Alexii I. Comneni dimittit a militia quosdam inquilinos insulae Patmi. Initium deest.

† τῶν κατὰ καιροὺς πρακτέ-
ρων ἀπαιτουμένην ἐπ[ήρειαν] τέλεον τῆς τοιαύτης νήσου διὰ τῆς ῥηθείσης χρυ-
σοβούλλου γραφῆς ἐξέκοψε, καὶ καθαρὰν τὴν δεσποτείαν καὶ ἀμετακίνητον τῷ

δηλωθέντι μοναχῷ ἐχαρίσατο, ἀναλαβομένη τὰ ἐν τῇ νήσῳ Κῶ κτήματα τοῦ τοιοῦτου μοναχοῦ, κ[αθὼς] καὶ ἡ τοῦ χρυσοβούλλου παριστᾷ δύναμις. κελεύεται σοι οὖν ἡ βασιλεία μου, ἵνα, ἅμα τῷ τὴν παρούσαν γραφὴν δέξασθαι, ἀποστρατεύσεις, ὅστις ἂν ἔφθασε κατὰ τὸν πέρυσι καιρὸν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Πατμῷ στρατεύσαι, στρατεύσης δὲ αὐ[τοὺς] ἐν τοῖς κτήμασι τοῖς ἐν τῇ Κῶ, τοῖς τῷ δημοσίῳ νῦν ἐξ ἀνταλλαγῆς τοῦ δηλωθέντος μοναχοῦ περιελθούσι, καθαρὰν γὰρ πάσης, ὡς προεῖρηται, ἐπηρείας καὶ παντοίου βάρους καὶ τελέσματος παλαιοῦ τε καὶ νέου τὴν τῆς Πάτμου δεσποτεῖαν ἔξει· ὁ δηλωθεὶς μοναχός, καθὼς δηλονότι καὶ ὁ γεγωνὺς πρὸς αὐτὸν τῆς βασιλείας μου χρυσοβούλλος λ[όγος] διεῖξει· καὶ ἐκ παντὸς οὕτω ποιήσον †. † Τὸ δέ· μηνὶ ἀπριλλίῳ ἰνδικτιῶνος ιβ' διὰ γραμμάτων ἐρυθρῶν τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως καὶ ἡ διὰ κηροῦ σφραγὶς τῆς αὐτοῦ βασιλείας.

Καὶ κατὰ τὴν περιλήψιν ταύτης ἀπεστρατεύσαμεν τοὺς τοιούτους, τὸν τε Καλὸν τὸν Πατμιώτην, τὸν ἔχοντα γυναῖκα Μοσχῷ, υἱοὺς Λυκιανὸν καὶ Λέοντα· Κυριακὸν τὸν υἱὸν τοῦ Καλοῦ, τὸν ἔχοντα γυναῖκα Μαρίαν, υἱὸν Λέοντα, θυγατέρα Ἄνναν· Κυριακὸν Τζιμισχίν, ἔχοντα γυναῖκα Εἰρήνην, υἱὸν Νικηφόρον· Βασίλειον Κατέαν, ἔχοντα γυναῖκα Ἄνναν, υἱὸν Κυριακόν· Νικήταν τὸν υἱὸν Βασιλείου τοῦ Κατέα, ἔχοντα γυναῖκα Μαρίαν, υἱὸν Καλόν· Κωνσταντῖνον Παπαδόπωλον, ἔχοντα γυναῖκα Εἰρήνην, υἱοὺς Κυριακὸν καὶ Μιχαήλ, θηγατέρας Πλυτῷ καὶ Ξενίαν· Κυριακὴν χήρα, ἔχουσα Νικήταν ἔγγονον· Ἰωάννην τὸν Κουνδουμάν, ἔχοντα γυναῖκα Μαρίαν, θυγατέρας Καλὴν καὶ Μαργαρίταν· Ἰωάννην Βάγιανον, ἔχοντα γυναῖκα Ἄνναν, υἱὸν Γεώργιον, θυγατέρα Εἰρήνην· Κωνσταντῖνον τὸν Καλαμιώτην τὸν Περσιούρην, ἔχοντα υἱὸν Βασίλειον, νύμφην Μαρίαν· καὶ Ἰωάννην τὸν Γεωργόν, ἔχοντα γυναῖκα Ἄνναν· καὶ Ἰωάννην τὸν Ψωμοζούλην, ἔχοντα γυναῖκα Μαρίαν, θυγατέρα Καλὴν. διὸ δὴ καὶ εἰς βεβαίωσιν τὸ παρὸν ἴσον τῆς βασιλικῆς προστάξεως ὑπογράψαντες καὶ σφραγίσαντες δεδώκαμεν, ὡς ἂν ἔξεις τὸ ἀνεόκλητον καὶ ἀκαταζήτητον σύ τε, ὁ εὐλαβέστατος μοναχός καὶ καθηγούμενος κύρις Χριστόδουλος ὁ Λατρινός, καὶ οἱ μετὰ σὲ μοναχοί. μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς προγεγραμμένοις.

† Χριστοφόρος, μάρτυς, μέγας χαρτουλάριος καὶ ἀναγραφεὺς τῆς νήσου Κῶ, ὁ ἄνθρωπος τοῦ βασιλέως ἡμῶν τοῦ ἁγίου, ὁ Κοψηνός †.

Archetypum, ut videtur, cum bulla plumbea pendente a filo linteo, quae ex altera parte fert imaginem S. Virginis tenentis in sinu Iesum Christum, brachia vero aperta et literas MP ΘΥ, ex altera archangelum Michaël stantem, dextera tenentem hastam, sinistra globum mundi cum literis: APX·MIX; et in circulo:

ΣΚΕΠΕ ΠΑΝΑΓΝΕ ΚΟΨΙΝ. ΧΩΦΟΡ. *id est* Ἀρχάγγελος Μιχαήλ· σκέπε
πάνανγε, Κοψινὸν Χριστοφόρον· *Flor. nro 52. Confer notam I. Sakkelionis in*
periodico Πανδώρα, vol. XIX. p. 374.

XIX. 6599—1091, mense maio, ind. XIV.

Regula edita a Sancto Christodulo pro monasterio Sancti Ioannis Theologi in
insula Patmo ab eo condito.

Ὑποτύπωσις θεοφιλῆς εἵτουν διάταξις τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Χριστο-
δούλου, ἣν διετάξατο ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ μονῇ τῇ οὐσῃ ἐν Πάτμῳ τῇ
νήσῳ πρὸς τοὺς ἑαυτοῦ μαθητάς.

α'. Ἐπειδήπερ ἄνθρωπος ὢν καὶ αὐτὸς ἱκανῶς ἐνταῦθα παρὰ θεοῦ ὥκο-
νόμῃ καὶ εἰς βαθύ γῆρας ἐλάσας οὐδὲν ὅτι μὴ τὴν ἀλλαχοῦ μετástασιν, ὡς
ὁ μέγας ἐν θεολογίᾳ φησὶ Γρηγόριος, προσδοκῶ, δεῖν ὥρῃθην ἐγγράφως τῇ εὐαγγελί-
μου συνοδίᾳ ὑποτυπώσασθαι τὰ δοκοῦντά μοι λυσιτελεῖν αὐτῇ πρὸς ἐντελῇ καὶ
σωτήριον θεαρέστησιν καὶ διάταξιν ἐκθέσθαι τοῖς φιλιτάτοις μου ἀδελφοῖς ἐν κυρίῳ
καὶ τέκνοις, ἵν' ὥσπερ τινὲς γνώμονι καὶ κανόνι ταύτῃ χρώμενοι καὶ κατὰ τὰ
ἐντεταλμένα πολιτευόμενοι, ὁμαλῶς (σὺν θεῷ δὲ εἰρήσῳ) καὶ εὐσυνειδήτως καὶ
εἰρηνικῶς βιοτεύουσιν, τῇ τῆς ζωαρχικῆς καὶ συμφυοῦς καὶ παναγίας τριάδος
φρουρούμενοι χάριτι. ἀλλ', ὡς σύστημα ἱερὸν (πρὸς ὑμᾶς γὰρ ἤδη τοῦ λόγου
στρέψω τὰ πρόσωπα), ποιμνιον ἐκλεκτόν, λαὸς ἔκκριτος, συνοδία θεοφιλῆς, τέκνα
[ἐν] κυρίῳ εὐλογημένα, δεῦτε, ἀκούσατε, καὶ διηγῆσθαι ὑμῖν· «δεῦτε, ἀκού-
σατέ μου, φόβον κυρίου διδάξω ὑμᾶς» (τοῖς γὰρ τοῦ ἱεροψάλτου Δαβὶδ κατὰ
καιρὸν προσχρήσασθαι ῥήμασι)· «κλίνετε τὸ οὖς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα τοῦ στό-
ματός μου». συμφεγεγέσθω δὲ καὶ Σολομὼν μετὰ τοῦ Δαβίδ, καὶ υἱὸς ἅμα
πατρὶ συναδέτω μοι, πατρὶ πρὸς υἱοὺς διαλεγομένῳ· «εἰσακούσατέ μου, σεμνὰ
γὰρ ἐρῶ, καὶ ἀνοίσω ἀπὸ χειλέων ὀρθά». πλὴν ἀλλὰ δοκεῖ μοι καλὸν εἶναι
καὶ ἀναγκαῖον γνωρίσαι πρότερον ὑμῖν ποσῶς τὰ ἡμέτερα, καὶ ἐφ' ὅσον ἐνδέχεται
περὶ τούτων εἰπεῖν, εἴθ' ἐξῆς καὶ περὶ τῶν κατεπειγόντων καὶ προὔργαιτέρων
ἐν ἐπιτόμῳ διαλαβεῖν· καὶ γὰρ καὶ παρὰ τῇ θεῇ γραφῇ ἐν πολλοῖς εὐρίσκομεν
ἀνεπίφθονον τὸ χρᾶσθαι λόγοις καὶ διηγῆσιν ἔχουσι τινα μοῖραν καὶ εἰς ἔπαι-
νον ὥσανεὶ τοῦ ἀφηγουμένου, καὶ οὐδεὶς αὐτοῖς περιαιτολογίας προσῆψεν ἔγκλημα·
ἀναμάρτητον δὲ τοῦτο κρίνεσθαι εἴωθεν, ὅταν διὰ τὴν τοῦ ἀγνωστομένου ἔκθεσιν
καὶ σαφανήνεια, καὶ οὐ δι' ἄλλο τι ἀνθρώπινον γίνηται. κατὰ τοῦτο τῶν οὐδὲ
ἐμοὶ τῷ ταπεινῷ γέροντι ἀδόκιμον ἔδοξε τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐξ ἀρχῆς ἀναλαβόντι,

καὶ εἰς τέλος, ἔπη προήλθε μοι ἡ κατὰ τὸν βίον ματαία ὁδός, παραστῆσαι ὑμῖν, εἴτα καὶ δοκοῦν σωτήριον ἐπιτάξαι τῇ διαθέσει ὑμῶν, ἵνα γίνοισθε ἐν Κυρίῳ σωζόμενοι φυλάττοντες τὴν ὑπακοήν.

β'. Ἡμεῖς ἐκ τῶν τῆς ἐώας μερῶν γενόμενοι καὶ ἐκ νεότητος ἔνθα καὶ ἔνθα τοῖς διαύλοις τῶν λογισμῶν ἀπαγόμενοι ἔννοϊαν ἔσχομεν, ἐν ἡλικίᾳ ἔτι κομιδῇ τυγχάνοντες παιδικῇ, ἀποστῆναι τῆς πατρικῆς οἰκίας καὶ γονεῖς καὶ συγγενεῖς ἐκφυγεῖν καὶ πρὸς Χριστὸν τὸν ἀληθινὸν θεὸν ἡμῶν καὶ σωτῆρα καταφυγεῖν· ὁ δὲ καὶ ἐκτετέλεκα, καὶ μοναστῶν προσελθὼν ἀγγέλι ἐκδέδωκα ἑμαυτὸν, ὑπὸ καθηγητῇ καὶ παιδοτρὶβι τῷ τῆς ἱεράς ἐκείνης ποιμένης ἀφηγουμένῳ γενόμενος. θεὸς δὲ πάντως ἦν ὁ διὰ τὴν ἀφατον εὐσπλαγχνίαν αὐτοῦ συνετίσας με ἐν βραχυτάτῃ ἔτι τῇ ἡλικίᾳ καὶ ἀτελεῖ τε καὶ ἀπαγεῖ καὶ μήπω μηδαμῶς τὸν λόγον ἐρρητισμένον ἐχούσῃ. ἄξιον δὲ ἄρα τοῦτο τῆς ἐκείνου μεγαλουργίας, ἐπειδήπερ καὶ πρόπαλαι «ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων αἶνον κατήρτισε» καὶ «ἡ δὴλῳσις τῶν λόγων αὐτοῦ φωτίζει καὶ συνετίζει νηπίους», ὡς ὁ Δαβὶδ ἀσματίζει θεϊοτάτα τε ὁμοῦ καὶ προφητικώτατα.

γ'. Ἐρῶς δέ· με τελεωτέρας ξενιτείας παραλαβὼν τόπον ἀμείβειν ἐκ τόπου παρεβιάσατο. καὶ μέντοι καὶ τοῖς τῆς Παλαιστίνης μέρεσι παρεβάλομεν, ἐρῶντες προσκυνηταὶ γενέσθαι τῶν τοῦ κυρίου ἡμῶν ἁγίων ἰχνῶν, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ «μεταναστεύειν ὡς στρουθίον», καὶ κατὰ τοὺς παλαιούς «ἐν ταῖς ἐρήμοις αὐλιζεσθαι» προελόμενοι. ἐμφορηθέντες οὖν τῆς τῶν ἁγίων τόπων προσκυνήσεως, ὡς εἰκός, καὶ τοῖς ἐκεῖσε φωστῆρσι καὶ πατράσι συνομιλήσαντες μόνον (ὅκνῳ γὰρ εἰπεῖν, ὅτι καὶ τὴν τῆς βιοτῆς ἐκείνων μίμησιν καρπωσάμενοι), κατεσκηνώσαμεν τάχα ἐφ' ἱκανὸν ἐν τοῖς ἐρημικωτέροις αὐτῆς, δηλονότι τῆς Παλαιστίνης, εἴτα, καὶ ὡς οὐ συνεχώρει τὸ τῶν Σαρακηνῶν σμῆνος, καθ' ὅλων τῶν ὁρίων τῆς Παλαιστίνης ὥσπερ τι χαλάξης χρῆμα τέτριγος ὀλέθριον φανέν τε καὶ σκεδασθέν, καὶ πᾶν τὸ σύστημα τοῦ χριστιανύμου λαοῦ διαφθεῖρον καὶ ἀφανίζον, ἐθέλοντες ἡμεῖς μὴ περιπεσεῖν αὐτοβουλίας δόγμασιν (οὐ γὰρ ἂν, εἰ μὴ τοῦτ' ἦν τὸ κωλύον, φιλοψυχήσαντες ἀνεδείχθημεν), μετέβημεν ἐκεῖθεν ὡς ὑπὸ τῆς τῶν βαρβάρων φάλαγγος ἀπελαθέντες καὶ διωκόμενοι, καὶ εἷς τι ὅρος ἀθόρυβον ἐηλύθειμεν, ἐν καλῷ μὲν τῆς χώρας τῆς Ἀσιατίδος κείμενον, οὕτω δ' ἐγχωρίως Λάτρος καλούμενον, φήμης ἡμᾶς εἰς τοῦτο ἀγούσης τῆς παλαιᾶς· λέγεται γὰρ καὶ τοὺς μακαριστοὺς ἐκείνους πατέρας, οἳ τὸ 'Ραῖθάν ποτ' ὤκησαν καὶ τὸ Σί· ναιον, ἐκεῖθεν ἐνταῦθα μεταναστεῦσαι, εἰ καὶ μὴ πάντας, ἀλλ' οὖν γε τοὺς πλείονας, διὰ τὰς συνεχεῖς ἐφόδους τῶν ἀνημέρων Βλεμμύων, ἀνευ δηλαδὴ τῶν ἐκεῖσε μαρτυρησάντων.

δ'. Ὁ τοίνυν τῶν ἀγίων ἐκείνων ἔρως καὶ τὸ νεῦμα εἰς τοῦτο τὸ ὅρος περιαγαγὼν ἡμᾶς ἔστησε καὶ τὸν σκοπὸν ἡμῶν ἐν αὐτῷ καὶ ἀγῶνα θέμενοι τάχα σύστασιν τινα πνευματικὴν, κατὰ γε κρίσιν τὴν ἀνθρωπίνην, ἐν αὐτῷ ἐποιήσαμεν. καὶ προήγαγεν ἡ τοῦ θεοῦ χεὶρ ἡ σὺν ἡμῖν τὴν ἐν τῷ ὄρει τοῦτῳ διαγωγὴν εἰς ἀγαθὴν τινα περιφάνειαν· κατὰ συσκηρίας γὰρ ἦμεν ἐν τοῦτῳ ἀσκούμενοι, καὶ πῇ μὲν «δύο καὶ τρεῖς ἐν τῷ ὀνόματι κυρίου», κατὰ τὸ ἱερὸν καὶ θεῖον ἔπος, ἐτύγγανον προσκαθήμενοι, πῇ δὲ καὶ πλείονες ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὸν κοινοβιακὸν βίον εἴλοντο, καὶ ἀλλαχοῦ δὲ πολυάριθμον στίφος διηρημένον ἅμα καὶ ἡνωμένον ἐφαίνετο, ὥς, φέρε εἰπεῖν, λαύραν ἀποσώζειν τούτους, κατὰ τὴν τῶν πατέρων ἀρχαίαν παράδοσιν καθ' ἑκάστην κυριακὴν ἐνουμένους καὶ τὴν σὺναξιν ἅμα ἐπιτελοῦντας καὶ ὁμιλίας ψυχωφeloῦς ἀλλήλοις μεταδιδόντας, καὶ αὖθις οἴκοι ὑπονοστοῦντας καὶ καθ' ἡσυχίαν ἐν ψαλμωδαῖς καὶ ἐργοχείροις τὴν ἐκστάτης ἑβδομάδος διανύοντας ἐξαήμερον· καὶ πάντα ἦμεν ἀλλήλοις, ἕτερος ὑφ' ἑτέρου πρὸς τὸ τῆς ἀρετῆς ἀνόμενον ἔργον παραθηγόμενοι, καὶ τὰ τῆς κοινοβιακῆς δὲ ἀκριβείας μετὰ πολλοῦ τοῦ περιόντος τοῖς εἰς τοῦτο τεταγμένοις ἀνεδεικνυτο κατ' ὀρθούμενα, μὴ κατὰ τι ἀλλοιούμενα μηδ' ὀπωσοῦν παραχαρattόμενα. ὦ πῶς ἀδακρυτὶ τὴν τούτων ἐνέγκω μνήμην! οὐκ ἤκούετο παρὰ τοῖς σὺν ἡμῖν ἐν τῷ Ἀττρῷ προσκαθιμένοις ἄσμενός ποτε ὁμιλία, οὐκ ἑωρᾶτο παρ' ἐκείνοις ἀπρεπῆς ποτε συναυλία, οὐκ ἦν παρ' ἐκείνοις ἐριδος ἢ μίσους ἢ βασκανίας ἔνδειξις, οὐκ ἦν παρὰ τινι τῶν ἐν κοινοβίοις ἐκεῖσε διατιωμένων ἰδιάζουσα ὄλως καὶ μερική καὶ λαθραία γήνινος ὑπαρξίς, ἀλλ' ἦν πᾶσα ἐκεῖ καὶ ἐν πᾶσιν ἀπλῶς πολιτευομένη εὐσχημοσύνη, ἀπραγμοσύνη, ἀκτημοσύνη, ἀγαθωσύνη, ἀγίωσύνη καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις τοῖς κατορθώμασι τῶν ἀρετῶν ἡ κορωνίς, ἡ ταπεινοφροσύνη.

ε'. Ἀλλ' ὦ τῶν ἐμῶν κακῶν! ἔπεισι καὶ κατὰ τῶν μερῶν τῆς Ἀσίας καὶ πάσης τῆς Ἰωνίας τὸ τηνικαῦτα «ἡ μάχαιρα τοῦ κυρίου κόπτουσα καὶ οὐκ ἡσυχάζουσα, οὐδ' ἀναπαυμένη, οὐδ' εἰς τὸν κουλεὸν αὐτῆς ἀποκαταστῆναι» ἀνεχομένη. ἐπαφίεται καὶ κατὰ τῶν τοιούτων χώρων «ἡ ἐστιλβωμένη ῥομφαία, τὸ ἐντεταμένον τόξον ἐν τοῖς σκεύεσι τοῦ θανάτου, τὰ βέλη αὐτοῦ τὰ μεμεθυμένα ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας». ἀνάπτεται καθεῖς τὸ «πῦρ, ὃ ἐξεκαύθη ἐκ τοῦ θυμοῦ τοῦ κυρίου, καὶ κατέφαγε τὴν Ῥωμαίων γῆν, καὶ κατέφλεξε τὰ θεμέλια τῶν ὀρέων», ταῦτα δὴ τὰ προφητικά, ὅσα διὰ Ἰερεμίου καὶ Δαβὶδ καὶ Μωϋσέως κατὰ τοῦ Ἰσραὴλ παραβαίνοντος ὁ κύριος ἀποφαίνεται. τί λέγω μάχαιραν καὶ ῥομφαίαν καὶ τόξον καὶ βέλη μεθύοντα καὶ πῦρ κεκαυμένον; τὴν περσικὴν δεξιὰν καὶ τὴν τῶν Τούρκων ὀμότητα, ἢ τὴν ἐφ' ἡμᾶς πᾶσαν ἐξηγάνασε καὶ χαλεπῶς ἐδήλωσε. τὸ ἄνομον ἔθνος τὸ διολέσαν πόλεις καὶ χώρας,

τοῦτο καὶ κατ' ἐκείνης τῆς χώρας τὸν ἴσον ὄλεθρον ἐπιφέρων τοῖς ἐνοικοῦσιν ἔπεισι, καὶ τὸ τῶν ἡμετέρων ἀμαρτιῶν πλῆθος ἐπαυξάνον ὅσαι ἡμέραι τὴν τῶν Ἀγαρηνῶν εὐημερίαν οὐδὲ τὴν ἐν τούτῳ τῷ ὄρει φυγαδεῖαν ἡμῖν εἶπεν ἀνενόχλητον· καὶ γὰρ οὐδὲ τρυμαλιά τις διέλαθε τοὺς ἀθέους. κἀντεῦθεν ὑπὸ τοῦ τοιοῦτου δέους συνελαινόμενοι δευτέραν μετανάστευσιν ἐποίησαμεν καταφρονήσαντες, ἦν οὕτως εἶπω, καὶ ποιμαντικῆς χειροτονίας, ἣν οὐχ ἐχόντες (πῶς γὰρ ἂν αὐτοὶ τοιοῦδε μεγίστου κατετολήμασμεν πράγματος;) ἀλλὰ καὶ λίαν ἀέκοντες ἀνεδεξάμεθα τε ὁμοῦ καὶ ἐπωμισάμεθα καὶ ἔνοχοι γεγονότες ἴσως τῆς ἐπὶ προστασίᾳ δίκης· τὸ γὰρ ὅρος τοῦτο τοῦ Λάτρου ἡμῖν ἐνεπιστεύθη παρὰ τῆς πατρι-αρχικῆς μακαριότητος, καὶ τὴν τοῦ πρώτου κλησιν ἔσχομεν ἐν αὐτῷ, καὶ τάχα ἔδει ἡμᾶς καὶ τούτῳ ἐναποθανεῖν κατὰ τοὺς ἰσχυρογνώμονας τῆς δικαιοσύνης λογισμούς. ἀλλ' ἡ ἀνθρωπίνη ἀσθένεια ἡ ἐπιστρεφομένη αἰεὶ εἰς τὴν φιλάνθρω-πίαν τοῦ κυρίου καὶ ταύτῃ θαρροῦσα ἐθαρσοποίησεν ἡμᾶς, ὥς οὐδὲν ἀδικούμεν, καὶ πάλιν μεταναστεύοντες διὰ τὸ πολὺ τῆς ἐπηρείας τῶν εἰρημένων ἐχθρῶν.

ς'. Τῷ τοι καὶ εἰς Στρόβηλον ἦλθον, πόλιν παραθαλασσίαν, τὴν τῶν βαρ-βάρων ὥσανεὶ ἐκκλίνων ἀπήνειαν, ἔχων ἐφεπομένους μοι καὶ ἐνίους τῶν ἀδελφῶν, οἷς τὸ μεθ' ἡμῶν ξενιτεύειν εὐκατεῖον ἐδόκει καὶ ἐπεικῶς καταθύμιον. πλὴν ἀλλ' οὐπω εὐδόκησεν ἡ θεία χάρις ἡμᾶς ἀνεθῆναι καὶ ἀναπαύλης μεταλαχεῖν. ταῦτ' ἄρα καὶ οὐδὲ ἐνταῦθα ποσῶς ἡρεμήσαμεν τῷ αὐτῷ φόβῳ πολιορκούμενοι. ἐκεῖσε δ' οὖν ἐντυχὼν ἡμῖν ἀνὴρ εὐλαβῆς καὶ κατὰ τὸ γένος περίβλεπτος· (ἰθαγενὴς τε γὰρ ἦν καὶ τῶν εὐ γεγονότων καὶ πάντοθεν ἀπεβλέπετο), θεοφιλὴς τὸν τρό-πον, ἐπεικὴς τὴν γνώμην, σεμνὸς τὸ εἶδος, τὸ ἦθος κόσμιος, μοναχὸς τὸ σχῆμα, τὴν κλησιν Ἀρσένιος, τὴν ἐπωνυμίαν Σκηνοῦριος, ὅλος ἐγεγονεῖ τῆς θεραπείας τῆς ἡμετέρας, ὃς ἥμιστα μὲν καὶ πρὶν ἡμῖν ἐτύγχανεν ἀγνοούμενος, τῆνικαῦτα δ' ἐπὶ μᾶλλον τῷ σπαρτίῳ τῆς πρὸς ἡμᾶς ἀγάπης πνευματικῶς συνεδέδετο. καὶ πρῶτα μὲν τὸ κατὰ τὴν Στρόβηλον προσὸν αὐτῷ μοναστήριον ἀνετίθη μοι. ὥς δ' οὐχ εἰς τε ἦν ἐκεῖσέ με κατασχεῖν, προσωχικότα καθάπαξ τοῖς τῆς ἐφ' ὧς τόποις διὰ τὰς συνεχεῖς ἐκ τοῦ δέους τῶν βαρβάρων μεταναστεύσεις· (καὶ γὰρ ὅσον οὐδέπω κἀν τῇ Στροβήλῳ ἢ τῶν Περσῶν ἐπέλευσις προσδόκιμος ἐνομίζετο), ἀντιβολεῖ πρὸς τὴν νῆσον Κῶ διαπεραιωθῆναι καὶ τὰ ἐν ταύτῃ τούτῳ γονικόθεν περιελθόντα κτήματα διαθῆναι, καὶ ὅπῃ τούτων βουλοίμην μόνῃν τε ἀνεγείραι καὶ ταύτῃ πᾶσαν τὴν ἐκείνου κτῆσιν ἀφιερῶσαι. πείθομαι τῷ ἀνδρὶ καὶ τῇ Κῷ τάχως ἐπιφοιτῶ, περινοστῶ τὰς κτήσεις τοῦ Σκηνουρίου, ἐντυγχάνω λόφῳ μεγίστῳ καὶ ἀοικήτῳ, χαρίεντι δὲ ἄλλως τὰ πρὸς ἀέρα καὶ εὐδρῳ καὶ εὐκραεῖ, (Πηλῖον τοῖς νησιώταις τὸ ὅρος τοῦτο κατωνομάζετο), ὃ καὶ ὥς εἶδον κύκλῳ

φάραξί τισι καὶ αὐτομάτοις κοιλότῃσι καθ' αὐτὸ τῶν πέριξ διαστελλόμενον, καὶ οἶονεῖ τι φρούριον νομιζόμενον, ἦσθην τε αὐτίκα τῇ τοῦ τόπου θέσει καὶ σεμνεῖον ἐκέισε δείμασθαι προτεθύμημαι· ὥμην γάρ ἐν αὐτῷ τῷ ὄρει στήναί μοι τὰ τῆς ἄλλης καὶ ἀπολαῦσαι μὲν εἰς τέλος τῆς ἡσυχίας, εἶτα καὶ τὴν ἐμὴν πηλὸν τῷ Πηλίῳ τούτῳ ἐγκεκληρῶσθαι, ἀλλ' οὐχὶ καὶ θεός, ὡς ἔοικεν, ἐπεψηφίζετο τῇ βουλῇ.

ζ'. Κάντεῦθεν ἐγὼ μὲν, καίτοι πολλοὺς καὶ ἀνεκδιηγήτους ἀνατλάς ἐν τῷ Πηλίῳ κόπους, ἐπ' ἐσχάτων ἤμαρτον τοῦ σκοποῦ. ἐδόκει δὲ ἄρα τῷ κρείττονι τὴν Πάτμον μετὰ πότμον ἔξειν με πρὸς ταφὴν· ταῖς γὰρ τοῦ ῥηθέντος ἀδελφοῦ, κυροῦ Ἀρσενίου, πεισθεὶς ὑποθημοσύναις καὶ παρακλήσεσι (παραχωρήσω γὰρ τῷ λόγῳ μικρὸν ἐνδιατρίψαι τοῖς περὶ τὸ Πηλίον τῶν καθ' ἡμᾶς διηγήμασι), ταῖς οἰκοδομαῖς ἐνέβαλον ἐμαυτόν, συνάρασθαι μὲν κάκεινον καὶ ὅλη χειρὶ συμπονήσαι, τὸ πρῶτον ὑπισχνουμένου, μετ' οὐ πολὺ δ' ἐν αὐταῖς τοῦ ἔργου ταῖς εἰσβολαῖς θρασμὸν μεμελετηκός καὶ νύκτωρ ἀναχωρήσαντος καὶ ἀμεταστρεπτὶ πρὸς τὰ Ἱεροσόλυμα καταπλεύσαντος. πλείστα τοιγαρὺν μογήσας ἐγὼ καὶ μυρίους ἰδρωτάς καὶ πόνους ὑπενεγκὼν ἐν οὕτω καιροῖς δυσκόλοις καὶ πάντῃ τῶν ἀναγκαίων σπανίζουσι, τῇ ἄνωθεν συνεργείᾳ ναὸν ἐκ βάθρων ἐδειμάμην καὶ εἰς τέλος ἀπῆρτισα περικαλλῇ τε καὶ ὠραιότατον, ἐπ' ὀνόματι τούτου ἰδρύσας τῆς ἀγνῆς θεομήτορος. καὶ μέντοι καὶ θριγκίον καὶ κέλλας καὶ τᾶλλα ἐποίησάμην, ὅσα τὸ αὐτοτελὲς καὶ ἀπῆρτισμένον χαρακτηρίζουσι φροντιστήριον, οὐπὲρ ἀγάμενοι τὴν εὐπρέπειαν καὶ ἀρετῆς ἀτεχνῶς αὐτὸ λογισάμενοι ἐργαστήριον τῶν οἰκητόρων τῆς ῥηθείσης νήσου οἱ εὐσεβέστεροι καὶ φιλόχριστοι, προσενέξεις, ὡς ἰσχυὸς ἕκαστος εἶχε καὶ προαιρέσεως, ἐν αὐτῷ πεποιήκασιν, οὐκ ἐν κινητοῖς μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν ἀκινήτοις θεωρουμένας. ἐφ' οἷς δὴ πᾶσι, τοῖς τε δηλονότι τοῦ Σκηνοῦρίου κτησειδίοις καὶ τοῖς διενεγκούσιν ἡμῖν ἀπὸ προσενέξεων, καὶ χρυσόβουλλον λόγον ἐπορίσάμην τοῦ τῆνικαῦτα τῶν ῥωμαϊκῶν σκήπτρων ἐπειλημμένου κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου, τὴν αὐτῶν ἡμῖν κατοχὴν ἐδράζοντα καὶ στηρίζοντα.

η'. Καὶ τάχα πρὸς βριχὴν ἐδόξαμεν ἡρεμεῖν. ἀλλ' ὅτι μεταξὺ τῶν οἰκουμένων ἤμεν διάγοντες, καὶ τοῖς ἡμῖν ἀνακειμένοις ἀγχιτερμονοῦσαι τῶν ἐποίκων τῆς τοιαύτης νήσου κτήσεις ἐτύγχανον, πράγματα εἶχον οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί, καὶ διαφοραὶ αὐτοῖς πρὸς τοὺς πλησιάζοντας ἀπετίκτοντο, κάντεῦθεν ὁχλήσις ἡμῖν ἐπεγίνετο, τῶν ἀστικῶν θορύβων οὐδὲν διαλάττουσα. ὑπέθραπτεν οὖν με «δέος οὐκ ἀδέες», τοῦτο δὴ τὸ παροιμιῶδες, μήποτε ἄρα τῶν ἐμῶν ἀδελφῶν, ἐγκωλυιδουμένων κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην καί, ἔν' οὕτως εἶπω, ἱλυσπομένων τῇ συρφετῷ τῶν τύρβῃ τῶν βρασμῶν τῶν βιωτικῶν καὶ κοσμητικῶν ἀνδράσι θυμμιγνυμένων καὶ δόσεις πρὸς αὐτοὺς καὶ λήψεις ἐργαζομένων καὶ διαμάχας ὡς τὰ πολλὰ

συμβαίη τινὰ τοῦ πονηροῦ τοῖς λόγοις περιπαρῆναι, καὶ ταῖς ἐκείνου (φεύ) γενέσθαι πάγαις ἀλώσιμον, καὶ γε «ψυχὴν ὁ τάλας ζημιωθήσομαι, ἥς οὐδ' ὁ κόσμος ἅπας, κατὰ τὸ ἱερὸν καὶ θεῖον ἔπος, πέφυκεν ἰσοστάσις». οὗτος ὁ φόβος, τοῦτο τὸ δέος αὐτῆς μου μέσης ἤπτετο τῆς καρδίας, καὶ μοι συνέντριβε τὰ δατᾶ, ἐξεμύζα δὲ καὶ τοὺς μυελούς, καὶ διέσπα τὰ νεῦρα, καὶ τὰς σάρκας διεμερίζετο, καὶ συνεχῶς ἐπῆδον κατ' ἑμαυτοῦ· «μεταναστεύου, τάλαν, ὡς στρουθίον» ἐπὶ τὰς ἀοικήτους πάντη καὶ πανερήμους· οὐ γάρ ἐστιν, οὐκ ἐστιν ἡρεμον ἀνῦσαί σε βιοτήν, ἕως οὗ εὐρῆς τόπον κοσμικῶν ἐπιμιξίας τέλεον ἀνεπίδεκτον, σκήνωμα ἡσυχίας σαυτῷ καὶ τοῖς μετὰ σοῦ καὶ κατοικίαν πρὸς τὸ τῆς σωτηρίας ἔργον συντείνουσιν ἐς τὰ μάλιστα.

θ'. Ταῦτα διανοηθεῖς καὶ τοὺς ἀδελφούς μου συνῶδά μοι περὶ τούτων εὐρηκῶς προαιρουμένους τε καὶ διαλεγομένους, εἰσηγουμένους τε περὶ τοῦ νησίου τοῦ πρὸς ἔω μὲν κειμένου τοῦ πόντου τοῦ Ἰκαρίου, τῆς ἡπείρου δὲ καὶ τῶν περιβλέπτων νήσων ἀμπαν ἀπωκισμένου, (Πάτμος ἡ κλήσις τῷ νησιδίῳ), ὡς ἔρημος μὲν ἀνθρώπων ἡ ἐσχατιά, ἀθόρυβος δὲ ἡ διαμονὴ καὶ ἀπαρόδευτος ἡμέροις πλοίοις ἡ ἐλλιμένισις, ὅλος ἐγενόμην· τῆς τοῦ νησίου τοῦδε ἐφέσεως. ἐπέτεινε δέ μοι τὸν πόθον καὶ ἡ ἐν αὐτῷ τοῦ ἐν ἀποστόλοις ἀγαπητοῦ τῷ Χριστῷ, τοῦ εὐαγγελιστοῦ καὶ παρθένου ἐμφιλοχώρησις καὶ ἡ αἰδίδιμος ὀπτασία καὶ παμμακάριστος ἐκείνου ἔκστασις καὶ ἀλλοίωσις, ἣ τε τῆς θεολογίας ὑψηλὴ καὶ οὐράνιος μυσταγωγία καὶ ἡ τοῦ εὐαγγελίου βροντώδης καὶ θεόφθογγος ὑπαγόρευσις, δι' ἧς πάντα καὶ τῷ Σιναίῳ παραβάλλων τὴν Πάτμον, ἐκείνου ταύτην ὑπερετίθουν, κατὰ τοσοῦτον τὸ πρωτεῖον ταύτῃ ἐπιδιδούς, καθ' ὅσον προτιμωτέραν οἶδα τῆς σκιάς τὴν χάριν καὶ τῶν ἐμφάσεων τὴν ἀλήθειαν, τοῦ γράμματός τε τὸ πνεῦμα καὶ τῆς ἐν πλαξὶ νομοθεσίας τὸ εὐαγγέλιον. ἀμέλει καὶ τὴν ἀνωθεν ῥοπὴν συνέριθον ἐπικαλεσάμενος ἀφικνούμαι πρὸς τὸν εὐσεβῆ καὶ θεοκυβέρνητον ἡμῶν αὐτοκράτορα, τὸν μέγαν ἐν βασιλεῦσιν κύριον Ἀλέξιον. εἰσάγομαι πρὸς αὐτόν, δεξιᾶς ἀξιούμαι τῆς ὑποδοχῆς, ἀμέσως ἐντυγχάνω τῷ θειοτάτῳ κράτει αὐτοῦ, κοινούμαι τὴν γνώμην, ἀναφέρω τὰ τοῦ σκοποῦ, ἀνακαλύπτω τὰ τῆς ἐφέσεως, θερμῶς ἀντιβολῶ περὶ τοῦ νησίου τῆς Πάτμου, καὶ λαβεῖν αὐτὸ διὰ δωρεᾶς βασιλικῆς παντελεύθερον ἐξαιτῶ. ἀλλ' ὅ γε κράτιστος βασιλεὺς τὰ μὲν τῆς οἰκείας εὐμενείας βασιλικῶς ἡμῖν ἐδίδου καὶ δαψιλῶς, ἐλιπάρει δ' οὖν ὅμως τὴν οἰκτρότητα τὴν ἐμὴν μονοῦ καὶ αὐτὴν τὴν στεφρφόρον ὑποκλίνων μοι κεφαλὴν, ὡς μὴ κατὰ τὴν Πάτμον ἐκπερᾶναι τὰ τοῦ σκοποῦ, ἀναδέξασθαι δὲ τὴν τιнос ὅρου, ὧς κλήσις ἦν Κελλία καὶ Ζαγορά (μοναχοῖς δὲ ἄρχ τοῦτο πάλαι πέφυκεν ἀνακείμενον) προστασίαν. καὶ με ἴσως πέπεικεν ἂν ἡ τῆς βασιλικῆς μεγαλειότητος

ἐνστασις, εἰ μὴ τοὺς αὐλιζομένους κατὰ τὸ τοιοῦτον ἕρος εὕρισκον μοναχοὺς ἐτεροῖον τὸν τρόπον ἔχοντας καὶ τῆς ἐμῆς βουλῆς καὶ γνώμης καὶ πρὸς γε τὸν μονότροπον βίον (εἰ μὴ φορτικὸν εἰπεῖν) ἀκριβεστέρας διαγωγῆς παντάπασιν ἀποδέοντας. ὡς οὖν δῆλον ἐγεγόνει καὶ αὐτῷ βασιλεῖ τὸ τῶν μοναχῶν πρὸς τὸν ἐμὸν σκοπὸν τελέως ἀσυγκατάθετον, αὐθις ἐξελιπάρουν ἐγὼ καὶ τὴν βασιλειον ἤτουν περιωπὴν ἐπινεύσαι μου τῷ περὶ τῆς Πάτμου θελήματι. καὶ δὴ μεσιτευσάσης εἰς τοῦτο καὶ τῆς μακαρίτιδος δεσποίνης, τῆς τοῦ βασιλέως μητρός, καὶ πρεσβευσάσης ὑπὲρ ἐμοῦ, τὴν τῆς ἐμῆς οἰκτρότητος αἴτησιν ὁ κραταῖος ἐπέβαινε βασιλεὺς· καὶ τέλος, ἵνα μὴ μακρὸν τὸν περὶ τούτων ἀποτείνω λόγον, ὑπεξέστην μὲν ἐγὼ τῷ μέρει τοῦ δημοσίου πάντων τῶν ἀπὸ τε τοῦ Σκηνοῦριου, ἀπὸ τε ἄλλων προσώπων προσκτηθέντων μοι ἐν τε τῇ Κῷ καὶ ἐν τῇ Στροβήλῳ, μόνᾳ ὑποκρατήσας τὰ ἐν τῇ νήσῳ Λέρνῳ δύο προάστεια ἐκ τοῦ πολλάκις ἡδη μνημονευθέντος Σκηνοῦριου καὶ τοῦ Καβαλλοῦριου κατὰ λόγον δεσποτείας περιελθόντα μοι· ἐδωρήθη δέ μοι διὰ χρυσοβούλλου βασιλικῷ τό τε νησίον ἡ Πάτμος ἐξ ὁλοκλήρου, τῶν δημοσιακῶν δικαίων καθάπαξ ἀποσπασθέν, καὶ τὰ πλησιάζοντα τούτῳ νησιδία, οἱ Ναρκίοι καὶ ἡ Λειψώ, ἔτι τε καὶ αὐτὰ τὰ ἐν τῇ Λέρνῳ, ἃ καὶ προκατεῖχον, ὡς ἔφθην εἰπών, δύο προάστεια, φημί δὴ τὸ Παρθέσιον καὶ τὸ Τεμένιον.

ἰ'. Καὶ προέβη τὸ ἐπὶ τούτοις πᾶσι χρυσόβουλλον κατὰ τὴν ἐμὴν θέλησιν καὶ αἴτησιν καὶ ἀρέσκειαν, ὥστε εἶναι τὰ τε ἄλλα τῶν δωρηθέντων ἡμῖν καὶ αὐτὴν δὴ πᾶσαν τὴν νήσον Πάτμον ἐλευθέραν τὸ καθόλου καὶ παντὸς ὑπεράνω κειμένην δημοσιακοῦ βάρους καὶ οἰουδήτινος λειτουργήματος, ἃ δὴ πάντα τρανότερον ὁμοῦ καὶ ἀριδηλότερον ἢ χρυσόβουλλος αὕτη διαγορεύει γραφῇ· ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ μὴ κατοικεῖν ἐν Πάτμῳ κοσμικοὺς ἄνδρας γυναῖκας ἔχοντας καὶ παιδία, ἢ νέους τινὰς τὴν ἡλικίαν μεираκειώδεις καὶ μήπω τὸν ἴουλον ἐξανθήσαντας ἢ εὐνούχους· τάχα γὰρ ἐκ πρώτης, ὅ φασι, γραμμῆς περιαιρῆσαι πάσης ἐπηρείας σατανικῆς ὑπόθεσιν καὶ προρρίζους ἐξελεῖν τὰς ἀφορμὰς τῆς βλάβης ἔσπευδον καὶ τὴν βλάβστην τῶν πτωμάτων ρίζοτομήσαι προθέλυμον. ἔνθεν τοι καὶ τὸν κράτιστον κατεδυσώπησα βασιλέα ἐντεθῆναι καὶ τὴν τοιαύτην μου θέλησιν τῷ χρυσοβούλλῳ τῆς δωρεᾶς· καὶ μέντοι καὶ ἐνετέθη, μὴ πάνυ τι ἐκείνου πρὸς τοῦτο πρότερον κατανεύοντος, ὡς ἐπαχθοῦς εἰς τὸ μετέπειτα τῇ μονῇ ἐσομένου τοῦ μὴ κεκτηθῆναι λαϊκοὺς τινὰς ὑποχειρίους γυναῖξιν συνοικοῦντας ἔνδον πού τοῦ νησίου καὶ ὑπὸ ζυγὸν τυγχάνοντας γαμικόν, ἐφ' ᾧ δι' αὐτῶν τὰς γεωργικὰς καὶ λοιπὰς ἐργατικωτέρας δουλείας ἐξανύεσθαι τῆς μονῆς. καὶ γε ἦν ἐκεῖνος «βάρπτων εἰς νοῦν», ἵν' εἴποιμι τὸ τοῦ Ζήνωνος, ὡς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὕστερον ἀνεδίδαξε, καὶ

τὸ τῇ μονῇ συνοῖσον μᾶλλον ἐμοῦ ἢ βασιλικὴ καρδιά προσφοιβάζετο, «ἐν χερσὶ πάντως οὕσα Θεοῦ διὰ περιουσίαν εὐσεβείας,» κατὰ τὸ λόγιον. ἀλλ' ἐπανιτέον, ὅθεν ἐξέβημεν.

ια'. Προέβη τὰ τῆς ἐν μέρει ἀνταλλαγῆς, τὸ καθόλου δὲ εἰπεῖν βασιλικῆς δωρεᾶς, συνετελέσθη τὰ τῆς χρυσοβούλλου γραφῆς, συνεταξάμην τῷ βασιλεῖ, προσεπέμφθη δεξιᾶς ἀπολελαυκῶς καὶ βασιλικῆς τῷ ὄντι φιλοφροσύνης, κατέπλευσα πρὸς τὴν Κῷ ἔχων ἐπεπόμενόν μοι καὶ ἄνθρωπον τοῦ θεοφρουρήτου βασιλέως ἡμῶν, ᾧ καὶ παραδούς ἔγωγε δικαίῳ τοῦ δημοσίου τὰ ἐν τῇ Στροβήλῳ καὶ τῇ νήσῳ Κῷ διενεχόντα μοι πάντα ἀκίνητα παρέλαβον αὐτὸς τὴν νῆσον Πάτμου ἐξ ὀλοκλήρου καὶ τὰ λοιπά, ὧν ὁ λόγος ἀνωτέρω διεμνημόνευσε. καὶ γὰρ μὲν ἐσιρτῶν καὶ ἡγαλλόμην, τῷ ἐρημικῷ τῆς νήσου καὶ ἡσυχίῳ ἐπευφραίνομενος, καὶ ὅτι ἄβατος ἐτερπόμην καὶ θησαυρὸν ἐνόμιζον παρακλήσεως τὸ ἀπωκισμένον ταύτης καὶ ἀπαράκλητον. οἱ δὲ μοι συνομαρτήσαντες ἀδελφοί, εἰ καὶ πολὺ τὰ πρῶτα τὸ πρόθυμον ἐπεδείκνυντο, ἀλλ' οὖν γε τότε, καθάπερ «ὀστράκου μεταπεσόντος», αἰφνιγδὸν εἰς τοῦμπαλιν μετεβάλλοντο, κἀντεῦθεν ἐδυσφόρουν, ἥσχαλλον, ἡνιῶντο, τῶν τῆς Κῷ χαρίτων ἐμέμνηντο, πρὸς τὸ βραχὺ τῆς Πάτμου καὶ ἀγλευκῆς ἐδυσχέρινον, ἐμέμνοντο τὸ πραχθέν, τὴν οἰκονομίαν ἐπαινεῖν οὐχ εἶχον τὴν ἡμετέραν, ἀβέλτερον αὐτοῖς ἐδόκει τὸ γεγονός, ἐπισφαλές, ὀλέθριον, ἐπιζήμιον χάλκεα χρυσείων ἡμᾶς ἀλλάξασθαι καὶ προδήλως ὦντο καὶ λάθρα ὑπετονθόρουζον. ὥκνον πρὸς τὴν ἐγχείρησιν τῶν κτισμάτων, ἀνεδύνοντο πρὸς τὴν πειθαρχήσιν τῶν ἡμετέρων ἐπιταγμάτων, ἐμερίζοντο καθ' ἑαυτούς, ἐπολιορκοῦντο τοῖς λογισμοῖς, πάντ' ἐπασχον, καὶ μεστὴν εἶχον τὴν διάνοιαν ταραχῆς. τέλος εἰς προὔπτον ἤγαγον τὸν σκοπόν, διαιρεθέντες ἀπ' ἀλλήλων καὶ εἰς ἐναντιογνωμονούσας δύο μοίρας διακριθέντες, ὧν ἡ μία καὶ μεῖζων τὴν ἀφ' ἡμῶν διάστασιν ἐνενόησε, καὶ μέντοι καὶ κατεπράξατο, πρότερον τῆς ὀλιγωρίας εἴτουν μικροψυχίας συγγνώμην αἰτήσασα καὶ παρ' ἡμῶν αὐτίκα ταύτην ἀνειληφῦτα· ἡ δὲ ἐτέρα ἐλάσσων καὶ ἀγαθὴ, ὅσοι δηλαδὴ τῇ ἐμῇ προείλοντο συγκακοπαθεῖν καὶ σναποθανεῖσθαι ἀναξιοῦντι ἐτοίμους ἑαυτοὺς παρῆχον εἰς τὴν τοῦ ἡμετέρου (σὺν θεῷ δὲ φάναι ψυχωφελοῦς) βουλήματος ἐκπεράττωσιν· καὶ με ἀνεκτῶντο μᾶλλον αὐτοὶ καὶ πρὸς τὸ προκείμενον τῶν οἰκοδομημάτων ἔργον διήγειρον, παρέθηγον, παρεθάρρυνον· οἶδε ἡμεῖς, λέγοντες, ὑπηρετήσομέν σοι διὰ παντός, τοῖς θεαρέστοις σου κελεύσμασιν ὑπουργήσομεν καὶ ταῖς σαῖς ἐπιταγαῖς ἐπαποθανούμεθα.

ιβ'. Τοιγάρτοι καὶ ἀναθαρσήσας αὐτός, ἔρωτί τε τῆς Πάτμου διὰ τὸν ἡγαπημένον τῷ κυρίῳ ἡμῶν Θεολόγον ἀλούς ταύτην συνάμα τοῖς περιλειφθεῖσιν εὐλαβέσι μοι ἀδελφοῖς ἀπόβασίν τε τῆς μακρᾶς ἡμῶν πλάνης καὶ κατάπαυσιν

αἰώνιαν, τό γε εἰς τὸν ἀνθρώπινον βίον ἦκον, ἐθέμεθα. αὐτίκα γοῦν τοῦ θεμε-
 λιοῦν ἠρξάμεθα καὶ τοῦ κτίζειν, ἀπρὶξ ἐχόμενοι τοῦ σκοποῦ, καὶ περιτειχίζειν
 ἐρυμνῶς καὶ ὀπόσῃ δυνάμει ἀνυψοῦν τὸν τοῦ φρουρίου τοῦδε περίβολον ἐπειγό-
 μενοι. τότε δὴ τότε καὶ τὸ τῆς ἐμῆς προτέρας βουλήσεως περὶ τοῦ μηδένα τῶν
 ἐλκόντων τὸν τοῦ γάμου ζυγὸν τὴν νῆσον οἰκεῖν διὰ τὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῶν
 παίδων πρόφασιν ἀδύνατον κατενόουν καὶ τοῦ αὐτοκράτορος ἐμεινήμεν καὶ τὴν
 βασιλικὴν τῷ ὄντι φρένα καὶ τὴν προγνωστικὴν περὶ τούτου πρόρρησιν καὶ τὸ
 τῶν στοχασμῶν ἀδιάπτωτον ἐξεθείαζον, καὶ τὰ παροικιωδῶς τοῖς παλαιοῖς ἐν
 ταῖς ὑστεροβουλίαις λεγόμενα οὐκ ἀπεικώτως ἤρμωτον ἐμαυτῷ. «ῤεχθὲν δέ τε
 νῆπιος ἔγνω», καὶ «πληγείς ἀλιεύς νοῦν οἶσει».

ιγ'. Ταύτῃ τοι καὶ διὰ τὸ μὴ εὐρίσκειν ἄζυγας λαϊκοὺς, τοὺς καὶ τηνι-
 καῦτα ἐν ταῖς οἰκοδομίαις καὶ διηνεκῶς ἐν ταῖς τῆς μονῆς ἐργαστικαῖς δουλείαις
 ὑπουργεῖν ἐφειλοντας, ἐξεχώρησα κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην καὶ τινὰς ὑπὸ γυναικοῖς,
 ὡς ὁρᾶτε, τὴν ὑφ' ἡμᾶς ταύτῃ νῆσον τὴν Πάτμον οἰκεῖν, πλὴν οὐκ ἀνέτως,
 οὐδὲ φύρδην, οὐδ' ὅπῃ βούλονται, ἀλλ' ἐν ἰδιόχοντι μέρει τῆς νήσου καὶ συνε-
 πτυγμένως, ὥσπερ ἄρα καὶ φαίνονται ποιοῦμενοι τὴν κατοίκησιν. εἰ μὲν οὖν ἐγγέ-
 νηταὶ μοι, καθ' ὃν ἔχω σκοπόν, πρὸ τελευτῆς ἀνελθεῖν καὶ εἰς ὁμιλίαν ἐλθεῖν
 τῷ εὐσεβεστάτῳ καὶ ἀγίῳ μου βασιλεῖ, γενήσεται πάντως ἐξ αἰτήσεώς μου διὰ
 βασιλικῆς οἰκονομίας ἢ τούτου διόρθωσις· πέποιθα γάρ, ὡς οὐ παρόφεται οὐδὲ
 τὴν τοιαύτην μου αἵτησιν ἢ διακριτικωτάτῃ τοῦ βασιλέως ψυχῇ, ἀλλ' ἐπαναδρα-
 μεῖται πρὸς τὴν οἰκίαν κρίσιν, καὶ ὃ μὴ τότε διὰ τὴν ἐμὴν ἐσφαλμένην ἔνστασιν
 ἐξειργάσατο, εὐδοκήσει τὸ κράτος αὐτοῦ πρεπόντως ἄρτι περατωθῆναι. εἰ δέ με
 φθάσαι προαρπάσειε τὸ χρεῶν, βούλομαι καὶ διατάττομαι, τὴν τῶν κοσμητικῶν
 ἐντὸς τῆς νήσου μετὰ τῶν γυναικῶν καὶ τέκνων αὐτῶν οἴκησιν μὴ ἄλλως ποτὲ
 παραχωρηθῆναι γενέσθαι, ἀλλ' ἢ ὡς νῦν ἐπ' ἐμοῦ, πόρρω πῃ τῆς μονῆς ἐν εὐπε-
 रिγράπτῳ τοῦ νηοῦ ἄκρῳ καὶ εἶναι καὶ διαμένειν, πρὸς τὸ βόρειον δηλονότι
 μέρος, ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ λεγομένου Βαΐου ἕως τοῦ ἐτέρου τοῦ λεγομένου
 ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ εἰς τὸ Εὐδηλον καὶ ἄχρις αὐτῆς [τῆς] ἀγίας Μαρίνης,
 περαιτέρω δὲ τὴν μετὰ συζυγίας κατοίκησιν μὴ προβαίνειν, μήτε μὴν τὰ διαλη-
 φθέντα ὅρια παρεξέρχεσθαι ποιεῖν τὰς αὐτῶν γυναικῶν ἢ τὰ παιδιά καὶ ἐνδοτάτῳ
 τοῦ νηοῦ χωρεῖν, πάντῃ καὶ τοῦτο ἀπαγορεύω καὶ δεσμὸν ἐντίθημι καὶ ἄρ' ἂν
 ἐφ' ᾧ τηρεῖσθαι τὴν ἐντολήν μου ταύτην, μέχρις ἂν ὁ παρὼν αἰὼν διαρκoῖη ἀδια-
 λώβητόν τε καὶ ἀπαράθραυστον. οἱ γε μὴν ἄνδρες οἱ λαϊκοὶ προσεδρευέτωσαν καὶ
 διακαρτερεῖτωσαν εἰς τὰς τῆς μονῆς δουλείας ἐν αὐτῷ τε τῷ μοναστηρίῳ καὶ
 ἀλλαχοῦ, ἔνθα ἂν παρὰ τοῦ καθήγομένου ἢ τοῦ οἰκονόμου προστάσσονται, ἐφ'

όλας ἐκάστης ἐβδομάδος ἡμέρας πέντε, κατὰ δὲ τὴν τῆς παρασκευῆς ἐσπέραν λαμβάνοντες εὐλογίαν ἀπιέτωσαν ἐν ταῖς οἰκίαις αὐτῶν· οὕτω γὰρ ποιεῖν αὐθαιρέτως αὐτοὶ προείλοντο καὶ ᾗτήσαντο, ἵνα τὰς δύο ταύτας ἡμέρας λουτροῦ τε καὶ ἀνέσεως καὶ τῆς μετὰ τῶν οἰκείων συνδιαιτήσεως ἀπολαύοντες αὐθις τῆς μετὰ τὴν κυριακὴν δευτέρας ὑπαυγαζούσης φοιτῶσιν ὄρθρου πρὸς τὴν μονὴν καὶ τῶν δουλειῶν αὐτῆς ἄπτοινο, καθὼς περ ἄρα καὶ ἐπιτρέποντο, ἀόκνως πάντως καὶ ἀρραθύμως. παρεγγυῶμαι δὲ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς μου τοῖς νῦν τε [οὔσι] καὶ εἰς τὸ μετέπειτα ἐσομένοις ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς μονῇ μοναχοῖς, μηδαμῶς ποτε μηδένα τούτων ταῖς τῶν κοσμητικῶν οἰκίαις ἐπιδημεῖν πάρεξ τοῦ οἰκονόμου· οὗτος γὰρ ἀφίξεται σπανίως, ὅπηνίκα τις ἐπιστατὴ ἀνάγκη διὰ κατεπείγουσαν τῆς μονῆς δουλείαν καὶ ἀπαραίτητον, πλὴν ἐφεπομένους ἔξει αὐτῷ καὶ δύο τῶν ἀδελφῶν.

ιδ'. Ταῦτα περὶ τῆς ἐνδον τοῦ νησίου τῶν λαϊκῶν κατοικήσεως βούλομαι τε καὶ διατάττομαι, οὐκ ἐκ μικρᾶς ἀνάγκης ἐλθὼν εἰς τὸ ποσὺς ἐκχωρῆσαι τοῦτο καὶ ἀνασχεῖσθαι, ἀλλ' ἐκ μεγίστης τε καὶ ἀπαραιτήτου, ὡς ὁ κρυφιογνώστης οἶδε θεός. ἐξασφαλίζομαι δ' οὖν καὶ προὔργου τίθεμαι καὶ μετὰ σφοδρότητος ἐπισκῆπτω συντηρεῖσθαι ταῦτα οὕτω καὶ μὴ ἀλλοιοῦσθαι. εἰ δέ τις τῶν λαϊκῶν ἐς τοσοῦτον ἀπονοίας καὶ ἱταμότητος φθάσειν, ὡς τολμᾶσαι πώποτε τῶν τεθέντων ὅρων ὀλιγωρῆσαι καὶ παραχωρῆσαι τῇ ἰδίᾳ συζύγῳ ἢ θυγατρὶ ἢ τινὶ ἀπλῶς γυναικὶ καθ' ἡντιναοῦν σχέσιν ἢ συγγένειαν αὐτῷ προσωκειωμένη ἐνδοτέρῳ τοῦ νησίου παρεξελθεῖν ἐπ' ἀθετήσει τῶν ἀνωτέρω διωρισμένων, αὐτίκα τοῦτον καὶ τῆς νήσου παντελῶς ἐκβάλλεσθαι καὶ πανσυδὶ μετὰ τῶν οἰκείων πάντων ἀποδιώκεσθαι παρακελεύεσθαι, κἂν χρειώδης εἴη, κἂν διαφερόντως ἀναγκαῖος ταῖς τῆς μονῆς δουλείαις διαγινώσκοιτο. ἀλλὰ καὶ εἴ τις τῶν μοναχῶν ποτὲ τῶν καιρῶν παρὰ φαῦλον θεῖν τὰ τεθεσμοθετημένα καὶ ἀτελεύεσται ἄτερ τοῦ οἰκονόμου, παρ' ἐντολὴν τοῦ καθηγουμένου πάντως, ἐν ταῖς οἰκίαις τῶν λαϊκῶν, ἔνθα δηλονότι γυναικὶ αὐτὸν ἐνδέχεται ἐντυχεῖν, ἐπιτιμῶ καθυποβληθῆτω ξηροφαγίας καὶ ἀποχῆς οἴνου ἐφ' ἡμέραις εἴκοσιν, ἐάν περ ἅπαξ τοῦτ' προπεπλημμεληκῶς ἔμπικρον εὐθὺς ἐνδείξῃται τὸν μετὰμελον. εἰ δὲ καὶ δις ἢ καὶ τρίς, ὅπερ οὐδὲ εἰπεῖν ἀνεχόμεθα, τῶν μοναχῶν τις εὐρεθῇ ἄλους τῷ πανδείῳ τούτῳ καὶ ὀλεθρίῳ τῆς παρακοῆς καὶ τῆς καταφρονήσεως ἀτοπήματι, ὡς γάγγραιναν τοῦτον καὶ λοιμῶδῃ νόσον ἐκκοπτέτω ὁ καθηγούμενος τοῦ εὐαγοῦς τῆς ἀδελφότητος σώματος καὶ τῶν τῆς μονῆς δικαίων παντάπασι. διωκέτω, ἵν' ἔχῃ μαθῶν, ὡς οὐ θεοφιλὲς οὐδὲ ὅσιον «μεριστῶν αἰώνια ὅρια πατράσιν ἀρμοδίως τεθεσπισμένα» καὶ τῇ ἀποβολῇ τοῦ ἀτασθάλου τούτου καὶ ἀτάκτως περιπατήσαντος ἢ πάσας τῶν

ἀδελφῶν ὁμήγουρις προσεκτικῶς καὶ ἀπαράβτως τῶν ἐντεταλμένων πάντων ἐπι-
μελήσεται· «ἐξελέ γάρ, φησί, λοιμὸν ἐκ συνεδρίου καὶ συνεξελεύσεται νεῖκος».
τοῦτο τοῖνυν, τὸ περὶ τῶν κόσμικῶν θηλαδῆ κεφάλαιον, προεισδίδον τῶν δια-
ταγμάτων ἡμῶν ποιησάμενοι καὶ ὑποθέμενοι τοῖς φιλάτοις ἡμῖν τεκνίοις καὶ
ἀδελφοῖς μου φυλάττειν καὶ διασώζειν, ὡς ψυχικῆς ἀταραξίας καὶ ἀκινδύνου βιο-
τῆς ἐσόμενον πρόξενον, φέρε καὶ τὰ λοιπὰ τῆς διαταγῆς περὶ τῶν ἐν τῇ μονα-
χικῇ ὑμῶν καταστάσει διαληψώμεθα.

ιε'. Ἀλλὰ δεῦρ' οὖν συντείναντέ μοι τὴν ἀκοήν, τιμιώτατα καὶ ποθεινότατα τέχνα,
καὶ τῶν λεγομένων συνετῶς ἐπαίετε· ἄρξομαι γὰρ ἐκ τοῦ συνεκτικωτέρου τῶν
ἡμετέρων καὶ περιληπτικωτέρου καλοῦ. τοῦτο δὲ τί ἂν εἴη ἕτερον ἢ ὁ καθ' ἡμᾶς
κοινωνικὸς καὶ ἀδιάρετος βίος καὶ ἡ πνευματικὴ ἔνωσις καὶ συμβίωσις; «τί
τούτου λαμπρότερον ἢ ὑψηλότερον ἢ χαριέστερον παρὰ ἀνθρώποις πολίτευμα;» κατὰ
τὸν μέγαν ἐρεῖν Βασιλεῖον· τὸ παράπαν οὐδέν, εἰ δεῖ γε ἀπλῶς ἀνθρώπινον, ἀλλὰ
μὴ ἀγγελικόν, εἰκότως τοῦτ' ἡ ἀπαράμιλλον ὀνομάζειν κατόρθωμα· ἐπεὶ τοι καὶ τὴν
τῶν ἀγγέλων ζωὴν ὡς ἀληθῶς ἐξηλώκασιν οἱ τὸ κοινωνικὸν δι' ἀκριβείας τηροῦντες
ἀληθινοὶ ἀσκηταί, τὴν ἐνάρετον αὐτῶν κοινωνίαν καὶ πολιτείαν ἀκριφνὲς μίμημα
τῆς ἀγγελικῆς καταστάσεως παριστῶντες. «κοινωνία γε μὴν βίου τελειοτάτη ἐκεῖνη
κατονομάζεται, ἐν ἣ κτήσεως μὲν ἰδιότης ἐξώριστα, γνώμης δὲ ἐναντίωσις ἀπελή-
λαται, κοινὰ δὲ τὰ σύμπαντα, ψυχαί, γινῶμαι, σώματα, καὶ ὅσοις τὰ σώματα τρέφεται
καὶ θεραπεύεται, κοινὰ τὰ ἀγωνίσματα, κοινὸν τὸ τῆς ἐλπίδος ἐμπόρευμα, κοινοὶ καὶ
οἱ στέφανοι, ὥστε μίαν ἐν πλείοσι σώμασι ψυχὴν θεωρεῖσθαι καὶ πλείστα σώματα
μιάς ψυχῆς ὄργανα δεικνυσθαι». ταύτην τοῖνυν τὴν ἀξίωμνητον διαγωγὴν κατὰ
τὰς ἀσκητικὰς ὑποτυπώσεις τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ ὑμεῖς καὶ οἱ μεθ' ὑμᾶς
ἐνταῦθα βιωσόμενοι μετελεύσεσθε.

ις'. Ἡ γὰρ μὴν καθ' ἡμᾶς αὕτη τοῦ Εὐαγγελιστοῦ καὶ Θεολόγου μονὴ μετὰ
τῶν αὐτῇ νυνὶ τε ὑπαρχόντων καὶ ἐσῦστερον ὑπαρξόντων καὶ προσεπικτηθησομένων
ἐλευθερά ἐσῆται καὶ αὐτεξούσιος, καὶ μήτε βασιλικὸς ἢ ἐκκλησιαστικὸς δικαίος
ὑποβαλλομένη, μήτε προσωπικὴ εἰσδηποτοῦν ἢ ἀρχοντικῇ χειρὶ καὶ διακατοχῇ τρόπῳ
τινὶ ὑποπίπτουσα ἄχρι καὶ ψιλῆς ἐφορείας, ἀλλ' αὐτοδέσποτος ἐς τὸν αἰῶνα τὸν
ἅπαντα διαμένουσα. οὐκ ἐξέσται οὖν οὐδενὶ τῶν ἀπάντων ἢ τὴν ῥηθεῖσαν ἔνθεσμον κοι-
νοβιακὴν ζωὴν ἐν τῷ καθ' ἡμᾶς φροντιστηρίῳ καταλύειν καὶ ἀνατρέπειν, ἢ καθ' ἡντι-
ναοῦν αἰτίαν ἢ λόγον τὴν μονὴν αὐτὴν ἢ τι τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ πειρᾶσθαι καταδου-
λοῦν καὶ τὴν ἐλευθερίαν ταύτης παράχαρᾷ ττειν, ἐάνπερ μὴ τῷ Δαθῶν καὶ Ἀβειρῶν συγ-
κατακριθῆσθαι μέλλοι, ὅποιος ἂν καὶ εἴη ὁ πρὸς τοιαύτην ὁλως ἐγγείρησι ἐλευσόμενος.
ταῦτα μὲν οὖν ἐς τοσοῦτον. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν διαταγμάτων αὐτίκα μάλα λελέξεται.

ιζ'. Πρό γε μέντοι παντός περὶ τοῦ πρώτου καὶ ἀληθοῦς ἡμῶν ἔργου, λέγω δὲ τῆς πρὸς θεὸν δοξολογίας, ἀρμοδίως εἰρήσεται· διὰ γὰρ αὐτὸ τοῦτο καὶ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, ὡς ἑμαυτὸν πείθω, εἰς τὸ εἶναι παρήχθημεν καὶ λόγῳ καθωραϊσθημεν, ἵνα τὸν δημιουργὸν ἀσιγήτοις ὑμολογίαις γεραίρωμεν. πάντως δὲ καὶ τὸ καλεῖσθαι ἀγγελικὸν τῆς μοναχικῆς πολιτείας τὸ σχῆμα καὶ ἐπιτήδευμα εἰς τοῦτο φέρεται· ἐντεῦθεν γὰρ «ἀγγέλων ἀντίφωνον», κατὰ τὴν θεηγόρον γλῶσσαν εἰπεῖν, τὸ τοῦ θεοῦ πλάσμα ὁ ἄνθρωπος ἀναδεικνύται, ὡς τὸ ἐκείνων ἔργον κατὰ τὸ ἐφικτὸν τῇ οἰκείᾳ φύσει ἀπομιμούμενος. εἴη δ' ἂν ἐκεῖνος ὕμνος διηνεκῆς καὶ ἀπέραντος. ὅθεν οἱ μακάριοι καὶ θεοφόροι πατέρες ἡμῶν, παντοίας σχέσεις ἀνθρωπίνης καὶ γήινης φροντίδος ἀπερρωγότες καὶ τῷ ἀκροτάτῳ τῶν ἐφετῶν ὡς οἷόν τε νοερῶς συναφθέντες, ὅλον τὸν «τῆς παροικίας χρόνον» ἐν προσευχαίᾳ τε καὶ ὕμνοις πνευματικοῖς διηνύκασιν, κατὰ τὸ κυριακὸν ἐν εὐαγγελίοις λόγιον· «τὴν ἐντὸς αὐτῶν οὖσαν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν» ἀνολιγώρως καὶ καρτερῶς ἐκζητήσαντες, καὶ διὰ τῆς ἐπιμόνου προσευχῆς καὶ μονολογίστου ἐλπίδος αὐτὴν εὐράμενοι, ἐμφρόνως τε καὶ μάλα συμφερόντως πραγματευσάμενοι, καὶ κατὰ τὸν μακαριζόμενον ἔμπορον «τῶν ὀρωμένων πάντων τὸν τίμιον εἰκότως μαργαρίτην ἀντωνασάμενοι»· νουεχῶς γὰρ ἠκηκείσαν τοῦ μὲν ἱεροψάλτου Δαβὶδ βοῶντος· «πληρωθήτω τὸ στόμα μου αἰνέσεως, ὅπως ὑμνήσω τὴν δόξαν σου, ὅλην τὴν ἡμέραν τὴν μεγαλοπρέπειάν σου»· καὶ αὖθις· «εὐλογήσω τὸν κύριον ἐν παντὶ καιρῷ, διὰ παντός ἡ αἰνέσις αὐτοῦ ἐν τῷ στόματί μου»· τοῦ δὲ ἀποστόλου σαφῶς παραινούντος· «ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε», ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ κυρίου καὶ σωτῆρος ἡμῶν ὅτε μὲν παραβολὴν «πρὸς τὸ δεῖν προσεύχεσθαι καὶ μὴ ἐκκακεῖν», ἐφυφαίνοντος, ὅτε δέ· «γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν» προστακτικῶς ἀποφαινομένου καὶ φάσκοντος, καὶ προθύμως πεπειθαρχήκασι καὶ ἀκριβῶς τετηρήκασιν. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν, ὡς εἵρηται, ὅλην αὐτῶν τὴν ζωὴν τῷ πνεύματι καθιέρωσαν, ἡμεῖς δέ, εἴπερ τῆς οἰκείας καὶ ἀσθενείας ἐπιγνώμονες χρηματίσαντες, τῆς αὐτομεμφίας μὴ ἀφεξοίμεθα καὶ μηδὲ τῆς κατὰ δύναμιν τῶν εὐχῶν ἐργασίας καταμελήσασιν. πιστεύομεν τοῖς οἰκτιρμοῖς τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ καὶ δωρεὰν ὡσπεροῦν καὶ οὕτω δωρεὰν σώζοντος τοὺς ἐπ' αὐτὸν ἠλπικέτας, ὡς οὐ παντάπασιν ἀποβλήθησόμεθα, οὐδὲ τῆς ἀγαθῆς ἐλπίδος πόρρω πεσοῦμεθα, γνησίους ἔχοντες μεσίτας καὶ πρεσβευτὰς τὴν ὑπερφῶς αὐτὸν σαρκὶ τεκοῦσαν ὑπέρ-αγνον παρθένον καὶ θεομήτορα· καὶ τὸν ἡγαπημένον μύστην αὐτοῦ τὸν εὐαγγελιστὴν καὶ θεολόγον, Ἰωάννην λέγω τὸν πάνυ, τὸν παρθένον καὶ ἐπιστήθιον. οἶδε γὰρ ἡ τῆς σοφίας πηγὴ καὶ πᾶς ἀγαθότης, «καὶ Παῦλον τὴν φυτεῖαν ὡς

Παύλου δέχεσθαι, καὶ Ἀπολλῶ τὴν ἀρδεῖαν καὶ τὰ δύο λεπτά τῆς χήρας καὶ τοῦ τελώνου τὴν ταπεινῶσιν καὶ τοῦ Μανασσῆ τὴν ἐξαγόρευσιν». τοιγαροῦν ἐπιτρέπω καὶ διατάττομαι τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὑμνωδίαν καὶ πᾶσαν ἀπλῶς τὴν ἐν ψαλμωδία καὶ προσευχαίᾳ ἀκολουθίαν προβαίνειν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ σεβασμῷ τουτῷ σεμνείῳ ἡμῶν κατὰ τὸ τυπικὸν τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις λαύρας τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Σάββα καὶ μεγάλου τῆς ἐρήμου καθηγητοῦ. καὶ κατὰ πᾶσαν μὲν δεσποτικὴν ἑορτὴν, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς τῆς ἀγίας τεσσαρακοστῆς κυριακὰς αἱ ἀγρυπνίαι μετὰ καὶ τοῦ μεγάλου ἐσπερινοῦ, ὡς τὸ μνημονευσθὲν διέξεισι τυπικόν, ἀπαραβάτως ἐκτελεσθήσονται· ἐν δὲ ταῖς ἄλλαις πάσαις τοῦ χρόνου κυριακαῖς καὶ ταῖς ἑορταῖς οἰκονομικώτερόν πως ἦτοι συγκαταβατικώτερον περὶ τὰς ἀγρυπνίας διατεθήσεται, καθὼς ἄρα ἡ τοῦ καθηγουμένου διάκρισις βούλοιο. ἐπισκῆπτω τοίνυν τυπικὸν ἐκτεθῆναι τῆς ἐκκλησίας ἦτοι συναξάριον κατὰ λεπτὸν δηλοῦν πᾶσαν τὴν δι' ἔτους ἐκτελουμένην τοῖς εἰρημένοις Ἱεροσολυμίταις εἶπουν Ἀγιοσαββίταις ἐν ψαλμικαῖς τε καὶ εὐκτικαῖς ἀκολουθίαις ἀκρίβειαν καὶ καθ' ὃν εἰρήχαμεν τρόπον ἐκπληροῦσθαι καὶ ἐνεργεῖσθαι παρ' ὑμῖν τοῖς εὐλαβέσιν ἀδελφοῖς καὶ τέκνοις μου καὶ φυλάττεσθαι. ἤδη δὲ καὶ περὶ ἐκλογῆς καὶ προχειρίσεως τῶν μετὰ τὴν ἐμὴν ἀποβίωσιν κατὰ διαδοχὰς προστησόμενων ὑμῶν καὶ τὸ τῆς ἡγουμενείας ἀναδεξομένων ἀξίωμα διαληπτέον.

ιη'. Κρίσει κοινῇ καὶ ψήφῳ τῶν τε προκρίτων τῆς ἀδελφότητος καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν τῆς ἱερᾶς ἡμῶν μονῆς μοναχῶν τὴν τοῦ καθηγουμενεύσαντος ἐκλογὴν προβαίνειν ἐντέλλομαι· τοῦτο γὰρ καὶ ἐν τῇ συγγραφῇ τοῦ βίου τοῦ μεγάλου πατρὸς ἡμῶν Παχωμίου καὶ ἐν τῷ βίῳ τοῦ ὁσίου καὶ θεοφορήτου πατρὸς Εὐθυμίου, ὡς καλῶς ἔχον προκεκριμένον εὐρήχαμεν, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐν βασιλεῦσιν ἀείμνηστος Ἰουστινιανὸς ἐναργῶς οὕτω περὶ τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς ἐν ταῖς ἐαυτοῦ τεθεσμοθέτηκε διατάξεις. τὸν οὖν ἐκλεγέντα πάντες οἱ ἀδελφοὶ συμπαραλαμβάνοντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ εἰσιέτωσαν καὶ τοῦ ἱερῶς εὐλογήσαντος τὸν θεὸν τρισάγιον ψαλλήσεται παρὰ πάντων καὶ ψαλμοὶ τρεῖς, ὁ πεντήκοστός, ὁ ἑξήκοστός ἔννατος καὶ ὁ ἐννενηκοστός, καὶ αὐθις τρισάγιον, ἀπολυτίκιόν τε τῶν ἁγίων πατέρων καὶ ἡ μετὰ τέλος εὐχή. εἴθ' οὕτως λήψεται τὴν ποιμαντικὴν ῥάβδον ὁ ἱερεὺς ἔνδον τῶν ἱερῶν κιγκλίδων πρὸ τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου κειμένην, καὶ τῷ εἰς ἡγουμενείαν προκριθέντι ταύτην ἐγχειρίσει. καὶ τοῦτον ἀσπάσεται, εἴτα καθεξῆς αὐτὸν οἱ ξύμπαντες ἀσπάζονται ἀδελφοὶ καὶ μετὰ τὸν ἀσπασμὸν ἀγαγόντες τὸν ἥδη προσετώτα γενόμενον τῷ ἡγουμενικῷ θρόνῳ ἐγκαθιδρύσουσι ἐπιφωνοῦντες τὸ «ἄξιος» καὶ παρερχόμενοι εἰς ἕκαστος τὴν συνήθη μετάνοιαν μετ' εὐλαβείας ποιήσονται. ἔκτοτε δ' οὗτος μὲν ὁ ἐγκριθεὶς εἰς τὴν προστασίαν ποιμένος καὶ διδασκάλου, κρεῖσσον δὲ εἰπεῖν πατρὸς ἢ κεφαλῆς χώραν ἐπέχων πάντων τῶν τῆς

μονῆς καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν ἀναμνηρίστως ὀφείλει κρατεῖν τῶν μὲν ἐνασκουμένων αὐτῇ πάντων ἀδελφῶν ὡς υἱῶν γνησίων καὶ μελῶν οἰκείων ἐπιμελόμενος καὶ περιεχόμενος καὶ τῆς κατὰ λόγον αὐτῶν ψυχικῆς βελτιώσεως καὶ σωματικῆς αὐταρκείας φροντίζων ἅμα καὶ προμηθεύμενος, τῶν δὲ τῇ μονῇ διαφερόντων ὅλων ἀπαξᾶπλῶς τὴν πρόνοιαν καὶ οἰκονομίαν διὰ τῶν ἐν ἐκάστη διακονίᾳ τεταγμένων ἀδελφῶν κυρίως καὶ κατὰ τὸ αὐτῷ δεδογμένον ποιούμενος· εἰ γάρ, κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας εἰπεῖν, τιμίας ἀνθρώπων ψυχὰς αὐτῷ ἐγχειρίζομεν, ὧν «οὐδὲ μιᾶς ὁ κόσμος ἅπας ἀντάξιός», τί περὶ ἀνθρωπίνων καὶ ὑλικῶν προσήκει λογιζέσθαι; οἱ δὲ γε ὑπ' αὐτῷ τεταγμένοι ἀπὸ τοῦ πρώτου καὶ τιμωτάτου μέχρι τοῦ δοκοῦντος ἐσχάτου καὶ τελευταίου μαθητῶν καὶ ὑπηκόων εὐπειθείαν καὶ ὑπακοὴν σὺν αἰδοῖ πολλῇ καὶ ταπεινοφροσύνῃ τῷ προεστώτι ἔσονται διασώζοντες, κατ' οὐδὲν τῆς κατὰ σῶμα πρὸς κεφαλὴν συμφυίας καὶ εὐαρμοστίας ἢ ἀλληλουχίας ἀπολείπομενοι.

10'. Οὐκοῦν ἴθι μοι, ὦ πάτερ καὶ ἀδελφέ, ἐν κυρίῳ, ὅστις ἂν εἴης ὁ τὸν ζυγὸν τῆσδε τῆς διακονίας καὶ προεδρίας ὑπαισιῶν. ἐπειδὴ γε πρὸς σέ λοιπὸν ὁ λόγος τὸν καθηγούμενον· «ζῶσαι ὥσπερ ἀνὴρ τὴν ὁφύν σου» κατὰ τὸ γεγραμμένον, καὶ «δέξαι ῥήσεις χειλῶν ἐμῶν καὶ ῥῆσιν ἐμῆς ἐντολῆς, ἣν εἰ παρὰ σεαυτῷ τηρήσεις» ὡς πού Σολομὼν ὁ σοφὸς παρηγγύησεν, «ἐπακούσεται σοφίας τὸ οὖς σου, καὶ παραβαλεῖς καρδίαν εἰς σύνεσιν, παραβαλεῖς δὲ καὶ αὐτὸς ταύτην εἰς νουθέτησιν τῷ υἱῷ σου», «ὅτι λύχνος ἐντολή, νόμος δὲ φῶς». Ἰδοὺ γάρ παραθίτημί σοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν ἀγγέλων αὐτοῦ πᾶσαν τὴν ἐν Χριστῷ ἀδελφότητα. ὅρα οὖν, ὅπως αὐτὴν εἰσδέξῃ, πῶς δὲ προσλάβῃς ἢ ὁδηγήσεις καὶ διατηρήσεις, ὡς μέλη σου φίλτατα θάλλπων καὶ περιέπων, κατὰ τὸ ἴσον τῆς ἀγάπης μέτρον· διέγειρόν σου τὸ πρόθυμον τῆς ψυχῆς, ἐν ἀνδρίᾳ προπόρευσαι αὐτῶν, ἐν πάσῃ ἀγαθοεργίᾳ, ὑπεράσπισον, διευθέτησον, εἰσάγαγε αὐτοὺς εἰς τὸν τῆς ἀρετῆς τόπον, καὶ τὴν γῆν τῆς ἀπαθείας αὐτοῖς κληροδότησον, τύπος ἔμψυχος καὶ κανὼν ἀρίστων πράξεων τούτοις γινόμενος, ἀλλὰ «μὴ τῆς θαυμασίας ἀρετῆς κακὸς ζωγράφος φαινόμενος, καὶ πλέον» (ἵνα καὶ αὐτοῖς τοῖς τῆς θεηγόρου γλώττης χρήσωμαι ῥήμασι) «κατὰ ἀρετὴν τῶν ὑποκειμένων προέχων ἢ ὅπου ὑπερέχεις τῷ τῆς ἀρχῆς ἀξιώματι». οὐκοῦν, ἀδελφέ, τῆς πρὸς θεὸν ἀγάπης πώποτε τι προτιμήσεις, οὔτε μὴν τῆς τῶν πιστευομένων σοι ψυχῶν σωτηρίας κερδαλεώτερον, οὐδὲ πρὸς ὑπερηφάνειαν τὸ παράπαν νομίσας, εὖ μάλα εἰδώς, ὅτι καὶ προκινδυνεύειν τοῦ ποιμνίου, καὶ «τὴν ψυχὴν εὐαγγελικῶς ὑπὲρ τῆς τῶν ποιμαινομένων σωτηρίας τιθέναι ὅ γε καλὸς ποιμὴν καὶ οὐχὶ μισθωτός, οὐδὲ ἐν πίθῳ, τὸ ᾄδόμενον, τὴν κεραμεῖαν ἀσκούμενος», κεχρεώσθηκε.

≡ καὶ ὅτι ὁ μὴ κατὰ προαίρεσιν οὕτω διακείμενος καὶ φρονῶν, οὐδὲν ἕτερον, ὡς εἰκός, ἀκούσεται ἢ τὰ παρὰ τῶν προφητῶν ἀπειλητικῶς ἐκ προσώπου τοῦ θεοῦ πρὸς τοὺς οὐκ ἀγαθοὺς ποιμένας λεγόμενα· «*βομφαλα ἐξεγέρθητι ἐπὶ τοὺς ποιμένας, καὶ πατάξω τοὺς ποιμένας καὶ ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπὶ τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω τὰ πρόβατά μου ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν*»· διατί; «*ὅτι τὸ ἡσθενηκὸς οὐκ ἐνισχύουσι, καὶ τὸ συντετριμμένον οὐ καταδεσμοῦσι, καὶ τὸ πλανώμενον οὐκ ἐπιστρέφουσι καὶ τὸ ἀπολωλὸς οὐκ ἐκζητοῦσι καὶ τὸ ἰσχυρὸν οὐ φυλάττουσιν*». ἀρκεῖ ταῦτα εἰς παραγγελίαν τῷ ἡγουμένῳ.

κ'. Ἐπεὶ δὲ ἀκαταπίστευτός πως ἐστὶν ἡ φύσις ἡμῶν καὶ οὐδὲν οὕτως δῶντρεπτόν τε καὶ εὐμετάβολον ζῶον, ὡς ἄνθρωπος, οὐκ ἄκαιρον οἶμαι ὀλίγα ἅττα εἰπεῖν καὶ περὶ τοῦ μὴ ὡς δέον ἡγουμενεύοντος. ὅποταν καθ' οἰονδήποτε τρόπον ὁ προεστὼς ἀθετοῖ τι τῶν ἡμετέρων τούτων διαταγμάτων, ὧν ἐν τῷ παρόντι δηλονότι ἐγγράφῳ ἄνωθεν ἀρξάμενοι διεμνημονεύσαμεν ἢ καὶ προΐοντες ἄχρι τέλους ἐπιμνησθῆμεν, ἢ τὴν τῆς κοινοβιακῆς πολιτείας ἀκρίβειαν φανεῖν παραχαράττων ἐξ οἰκείας ἴσως φιληδονίας, ἢ τὰς τῆς μονῆς προσόδους παρακερδαίνειν βουληθεῖη καὶ νοσφιζόμενος ἀπελέγχοιτο, μὴ εὐθὺς ἀτάκτως αὐτοῦ τοὺς πάντας κατεξανίστασθαι, ἀλλ' ἐξεῖναι βουλόμεθα τοῖς εὐλαβεστέροις καὶ προκρίτοις τῶν ἀδελφῶν, ἡγουν τῷ οἰκονόμῳ, τῷ ἐκκλησιάρχῃ καὶ τοῖς ἱερεῦσιν, ἡπίως ἄγαν καὶ μετὰ προσήκοντος τοῦ σεβάσματος ὑπομινῆσκειν περὶ τοῦ πλημμελήματος καὶ τὸ τῆς φιλοπατορίας τε καὶ τῆς φιλαδελφίας καλὸν ἐπιδεικνυσθαι διὰ τοῦ σπεύδειν ὀλοσχερῶς εἰς τὴν ἐκεῖνου διόρθωσιν, τοῦτο δὲ οὐχ ἅπασι ποιεῖν, ἀλλὰ καὶ πολ- λάκις μετὰ πολλῆς τῆς προσηθείας καὶ ἱλαρότητος. καὶ εἰ μὲν ἑαυτοῦ ποτε γενόμενος τῶν ἀπηγορευμένων ἐκεῖνος ἔργων ἀπόσχοιτο, ἔστω ἄλλιν καὶ ἡγουμενεύτω· εἰ δὲ καὶ μετὰ τὰς κοινὰς καὶ ἰδιαζούσας παραινέσεις ἰσχυρογνώμων μένει πρὸς τὸ κακὸν καὶ παντελῶς ἀδιόρθωτος, μετακινεῖσθαι τοῦτον τῆς προστασίας ἀθροῦβως τε καὶ ἀφιλονείκως διοριζόμεθα, ἕτερον δὲ ἄλλιν, καθ' ὃν εἰρήκαμεν τρόπον, ἐκλέγεσθαι τε καὶ προχειρίζεσθαι, ἔφορον δὲ τῆς ἡμετέρας ἐπὶ τῇ ἐκλογῇ τῶν κατὰ διαδοχὰς μελλόντων ἡγουμενεύσαι κρίσεως τὸ πανδερχὲς ὑμῖν τῆς δίκης ὅμμα ἐνίστημι, καὶ παρεγγυῶμαι δίχα πάθους ἀνθρωπίνου τοῦ οἰουδήτινος καὶ τὴν πρόκρισιν ποιεῖσθαι, καὶ αὐθις, εἴ ποτε συμβαίῃ (ὑπερ ἀπειῇ), τοῦ φανέντος ἴσως ἀδοκίμου καὶ ἀδιορθώτου τὴν μετακίνησιν. εἰ δ' οὖν, ἀλλ' εὖ ἴστε, ὡς ὁ προδοὺς ἐν τούτοις τοῖς κεφαλαίοις τὸ δίκαιον οὐκ ἐκφευζέται τὴν φοβερὰν ἀπειλὴν τοῦ δικαίου κριτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῆς τῶν κρυφίων ἀποκαλύψεως, ὅτε καὶ «*ἐνθῦμιον ἀνθρώπου*», κατὰ τὸν θεῖον φάναι Δαβὶδ, «*ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ, καὶ ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου εἰς ἑορτὰς αὐτῷ λογισθήσεται*». καὶ τούτων μὲν ἅλις.

κα'. Χρεὼν δὲ καὶ περὶ τῆς τῶν διακονητῶν διαλαβεῖν προβολῆς τε καὶ προχειρίσεως. ὁ καθηγούμενος ἐκλέξεται τὸν ἀρετῇ καὶ ὑπολήψει καὶ ἐνεργείᾳ ἐν πάσῃ τῇ ἀδελφότητι ὑπερφέροντα καὶ προχειριέται αὐτὸν εἰδήσει καὶ τῶν προκρίτων ἀδελφῶν τῆς μονῆς καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν καὶ περὶ αὐτὴν κτημάτων καὶ πραγμάτων καθολικὸν οἰκονόμον, τρισαγίου γινομένου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ παρουσίας τῆς ἀδελφότητος· εἴθ' οὕτω προβαινούσης παρὰ τοῦ καθηγουμένου κατὰ τὸ εἰωθὸς καὶ τῆς προχειρίσεως. καὶ ἕκτοτε ἔσται πάντα ἐνεργῶν ὁ οἰκονόμος κατὰ τὴν τοῦ καθηγουμένου θέλησιν, ἐνεργήσει δὲ ὅλως οὐδὲν ἄνευ τῆς αὐτοῦ βουλῆς καὶ γνώμης καὶ κρίσεως. καὶ ἐκκλησιάρχης δὲ ὑπὸ τοῦ καθηγουμένου ὁμοίως προχειρισθῆσεται ὁ καὶ εὐλαβείας ἐπιεικῶς ἀντιποιοῦμενος καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν καὶ παντοίαν κατάστασιν ἐπιδεξιῶς ἔχων καὶ ὡς οἷόν τε ἐπιστημόνως. αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ ἐκκλησιάρχης καὶ τὰ βιβλία καὶ μέντοι καὶ τὰ χαρτῶα τῆς μονῆς δικαιοῦματα καὶ εἴ τι ἄλλο τῆς ἐκκλησίας ἐστὶν ὀφείλει μετὰ ἀπογραφῆς παραλαμβάνειν καὶ σὺν ἐπιμελείᾳ πλείστη φυλάττειν. ἀλλὰ καὶ δύο προβαλεῖται δοχειαρίους, καθ' ὃν εἰρήκαμεν τρόπον, ὁ καθηγούμενος, ὧν ἕτερος μὲν τὴν τῶν ἐκ τοῦ ἐλέους τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀνεξαντλήτου πελάγους τῆς πλουσιοπαρόχου αὐτοῦ καὶ μεγαλοδώρου χρηστότητος ὅθενδήποτε προσποριζομένων τῷ κοινοβίῳ νομισμάτων λεπτομερεστέραν ἔξοδον ἐπεργάζεται ἐκ πάσης μὲν εἰσόδου γινομένης τε καὶ ἀπογραφομένης ἐνώπιον τοῦ καθηγουμένου, τοῦ οἰκονόμου, τοῦ ἐκκλησιάρχου καὶ αὐτοῦ δὴ τοῦ δοχειαρίου, σφραγιζομένων τε παρ' αὐτῶν καὶ φυλάττομένων τῶν νομισμάτων παρὰ τοῦ ἐκκλησιάρχου, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν τιμῶν καὶ εὐχρήστων τυγχάνοντος φύλακος, ἐξαγομένων δὲ καὶ διδομένων τῷ δοχειαρίῳ χάριν ἐξόδου ἡμερησίας, προβαινούσης ἀδηρίτως ὁρισμῶ τοῦ ἡγουμενεύοντος, εὐαριθμητῶν νομισμάτων ἀρκεσόντων τυχὸν ἐπὶ μηνιαίῳ χρόνῳ ἢ μικρῷ πλείονι ἢ ἐλάσσονι. ὅποτε γε μὴν ἐξαντληθεῖεν παρὰ τοῦ αὐτοῦ δοχειαρίου διὰ λεπτιῆς ἀπογραφῆς εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ καθηγουμένου κελευομένας ἐξόδους τῆς μονῆς, τὰ φθάσαντα ἐκβληθῆναι καὶ δοθῆναι νομίσματα, γενήσεται συμψηφισμὸς αὐτῶν καὶ ἐκλογισμὸς παρὰ τῶν ἀνωτέρω δηλωθέντων προσώπων, καὶ αὖθις ἕτερα ἐκβληθῆσονται καὶ ὁμοίως αὐτῷ δοθήσονται, καὶ οὕτω καθεξῆς τὰ τῶν νομισματικῶν εἰσόδων καὶ μέντοι καὶ τῶν ἐξόδων ἔσονται ἐνεργούμενα. ὁ δ' ἕτερος δοχειάριος ὀφείλει κρατεῖν τὰ δι' ὑφασμάτων εἰσοδιαζόμενα καὶ ἐξοδιαζόμενα, τὰ περιβόλαιά τε τῶν ἀδελφῶν καὶ τὰ σκεπάσματα καὶ ὅσα πρὸς ἐνδυμέναν ἀπλῶς τῶν ἐν τῇ μονῇ μοναχῶν ἢ καὶ τῶν δουλευτῶν κοσμικῶν δι' ἐπιμελείας τίθεσθαι. πρὸς τούτοις καὶ τὸ εἰσοδιαζόμενον ὅθενδήποτε κηρίον ἅπαν, ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ἔλαιον, ἀφ' ὧν ὀφείλουσι παραδίδοσθαι τῷ ἐκκλησιάρχῃ, προ-

τροπή καὶ ἐρισμῷ τοῦ καθηγουμένου τὰ ἀρχοῦντα τῇ ἐκκλησίᾳ καθ' ἕκαστον τετράμηνον ἑλαῖον τε καὶ κηροί, πρότερον κατασκευαζόμενοι δι' ἐπιστάσις τοῦ προεστώτος, ὡς αὐτῷ προσήκον δοκοίη, καὶ οὕτω τῇ ἐκκλησιάρχῃ διδόμενοι. ἀλλὰ καὶ ἕτερόν τινα εὐλαβῆ καὶ ἱκανὸν προβαλεῖται ὁ καθηγούμενος, ἐφ' ᾧ παραλαμβάνειν καὶ οἰκονομεῖν τὰ τε εἰσοδιαζόμενα ἤτοι ἐξωνούμενα σιδήρα καὶ ὅσα διὰ σιδηρῶν ἐργαλεῖα, ὅς δὴ καὶ τὸ προσφάγιον τῶν ἀδελφῶν καὶ εἴ τι ἕτερόν ἐστιν εἰς ἔξοδον τῶν κοσμικῶν ὀφείλει κρατεῖν. προχειριεῖται ὡσαύτως καὶ οἶνοχόρον ἐγκρατεῖα κεκοσμημένον καὶ σταθιρότητι, τὸν μέλλοντα ποιεῖσθαι τὴν τοῦ εἰσοδιαζόμενου παντὸς οἴνου εἰσοδόν τε καὶ ἔξοδον· ὁμοίως καὶ κελλαρίτην ἐκ τῶν τῆς ἀδελφότητος εὐλαβεστέρων τε καὶ ἐμπειροτέρων, τὰ τε ἄλλα ἐπιεικεία καὶ συνέσει καὶ πραύτητι καλλυνόμενον καὶ πρὸς τὴν τοιαύτην διακονίαν ἐπιτηδεῖως ἔχοντα, ᾧτινι καὶ δύο παρακελλαρίζεται καὶ μάγειρος εἰς ὑποτακτικὴν συνεργίαν δοθήσονται. καὶ ἕτερος δὲ τῶν ἀδελφῶν εἰς τὸ εἶναι τραπεζάριος προβληθήσεται. καὶ πάντες ἀπαξαπλῶς μετ' ἐλευθερίας πάσης καὶ παντελοῦς τοῦ ἰδίου θελήματος θνήσκει ἐν εἰλικρινεῖ πίστει καὶ ἀνοθεύτῳ καὶ ὀρθῇ σπουδῇ καὶ προαιρέσει διακονήσουσι, τοῖς τοῦ καθηγουμένου πειθαρχοῦντες διηνεχῶς ἐπιτάγμασιν ἄτερ δισταγμοῦ καὶ διχονοίας τῆς οἰασθήτινος, πείθοντες ἑαυτοὺς ὡς ἄντικρυς θεῷ καὶ ἀγγέλοις ὑπηρετοῦσι τοῖς ἀδελφοῖς ἐν πατρικοῖς κελεύσμασι ἐκδουλεύοντας, μᾶλλον δέ, ἵνα τὸ μείζον εἴπω καὶ ὑψηλότερον, αὐτὸν ὡς ἐφικτὸν μιμοῦνται Χριστὸν τὸν θεὸν ἡμῶν, τρανῶς ἐν τοῖς εὐαγγελίοις «οὐκ ἦλθον διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαν» καὶ ποιοῦντα καὶ φάσκοντα, οὐ δὴ καὶ κληρονόμοι τῶν ἀπορρήτων γενήσονται ἀγαθῶν, εἰ τὸ τῆς διακονίας ἔργον ἀκίβδηλον διασώζουσιν.

κβ'. Οὐδὲν ἴδιον ἔχειν οὐδενὶ τῶν ἀδελφῶν ἐξέσται, πλὴν τῶν ἀναγκαίων περιβλημάτων καὶ σκεπασμάτων. ἀναγκαῖα δ' ἐκεῖνά φαμεν τὰ ὧν ἄνευ ἀδύνατον ζῆν. ἔστω δὲ χρῆμα καὶ πλοῦτος ἐκάστῳ ἡμῶν ἢ πασῶν τῶν ἀρετῶν ἐργάτις ἀκτημοσύνη, τὸ συνεκτικώτατον τῆς ἀσκητικῆς ἡμῶν πολιτείας κεφάλαιον, ἐφ' ᾧ καὶ νικᾷ ἄλλος ἄλλον ἀφιλονείκως σπουδάζοιτε, τὴν ἀρίστην ἁμιλλαν ἀμιλλώμενοι, χρυσὸν δὲ καὶ ἄργυρον καὶ χρῆμα πᾶν ὑλαῖον καὶ γήινον, τὰ γε πρὸς ἴδιαν κτῆσιν, ἀπὸ καρδίας μισήσατε. μηδεὶς ὑμῶν εἰς ἴδιον κέρδος τὸ οἰονοῦν μεταχειριζέσθω ἐργόχειρον, ἀλλ' εἴτε καλλιγραφεῖν τις ἡσχῆθη, εἴτε τι ἕτερον μετιέναι, εἰδήσει καὶ προστάξει τοῦ καθηγουμένου ὀφείλει ἐργάζεσθαι πρὸς ὕπερ ἕκαστος πέφυκε, διδομένων μὲν τῶν ὑλῶν ἐκ τοῦ κοινοβίου, εἰσκομιζομένου δὲ τοῦ ἔργου μετὰ τὸν ἀπαρτισμὸν αὐθις εἰς τὸ κοινόν βίον.

κγ'. Οὐδὲν δὲ ἀπεικός, εἰ καὶ τῶν εἰς ἔρωτα ἡσυχίας ἴσως ἐλευσομένων

ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ὁ λόγος ἐπιμνησθεῖ· ἐπεὶ γὰρ πολλὴν ἔχει τὴν ἐρημίαν ἢ νῆσος καὶ θέσεις τόπων εἰσὶν ἐν αὐτῇ τὸ ἥρεμαῖον πάντη καὶ ἀθάρβον ἐνδεικνύμεναι, οἶμαι καὶ πρὸς τὴν ὑψηλὴν ταύτην καὶ τοῖς ὑπὸ παθῶν ὀχλουμένοις ἔτι δυσπρόσιτον διαγωγὴν, ἵνα μὴ λέγω καὶ τελέως ἀνέφικτον, τινὰς ἐντεῦθεν ἐρεθισθῆσθαι. ταύτῃ τοι καὶ ἐντέλλομαι, ὥς εἴ τινα ἴδοι ὁ καθηγούμενος ταῖς τοῦ κοινοβίου πρότερον ἀγωγαῖς καὶ τοῖς τῆς ὑποταγῆς ἀθλήμασι στεργῶς ἐνευδοκίμησαντα, ἔπειτα μέντοι καὶ πρὸς τὸ τῆς ἡσυχίας στάδιον προθύμως ἀποδύσασθαι προαιρούμενον, ἐφεῖναι μὲν αὐτῷ καὶ μὴ ἐμποδῶν γενέσθαι πρὸς κτῆσιν μείζονος ἀγαθοῦ· φθόνος γὰρ οὐδεὶς παρὰ πατρός υἱοῖς νουνεχῶς εἰς νοερὰν ἐπιειγομένοις ἀνάβασιν, ἐφεῖναι δὲ οὐχ ἀπλῶς, οὐδ' ὥστε τοῦ λοιποῦ τοὺς ἡσυχάζειν προελομένους αὐθαίρετως βιοῦν καὶ γνώμαις ταῖς οἰκείαις στοιχεῖν, ὥς ἤδη τὸν τῆς ὑπακοῆς ζυγὸν ἀφ' ἑαυτῶν ἀπορρίψαντας καὶ τῆς τοῦ προεστῶτος ζεύγλης τοὺς ἰδίους αὐχένας ἐλευθερώσαντας· μὴ εἴη τοῦτο μὴδ' ἐφ' ἐνί, μὴδ' ἀνεκτὸν φανείη τοῖς μεθ' ἡμᾶς τῆς καθ' ἡμᾶς εὐαγεστάτης μάνδρας προσησομένοις καὶ τοῖς ὑπ' αὐτῶν ὁσίως ποιμαινομένοις λογικοῖς τοῦ Χριστοῦ προβάτοις καὶ ἀγαπητοῖς ἐν κυρίῳ τέκνοις μου. ἀλλ' ἔστω μὲν καὶ αὐθὺς ὁ μέλλων ἡσυχάσαι, ὅστις ἂν καὶ εἴη, ποιμένα ἔχων καὶ προεστῶτα τὸν καθηγούμενον καὶ τὴν ὑποταγὴν αὐτῷ καὶ τὴν ὑπακοὴν τηρεῖτω διὰ παντός ἀπαράθραυστον· ἐν ἀπωτάτῳ δὲ τῆς μονῆς εἰς ἀπορρώγα πέτραν ἢ σπήλαιον ἢ κελλίον μόνος καθήμενος καὶ τὰς ὑποθημοσύνας ἐκ τοῦ ποιμένος δεχόμενος, ὕμνοις καὶ προσευχαῖς καὶ νοεραῖς ἐνθέοις ἐργασίαις προσασχολείσθω, παρεχέτω δὲ αὐτῷ εἰς φῶτρον ἀκηδίας καὶ τινα ὕλην ἐργοχειροῦ ὁ καθηγούμενος, ὥς ἂν ἀπαρτίζων τὸ κελεύόμενον εἰσκομίζοι τῷ προεστῶτι, ὃν τρόπον καὶ οἱ λοιποὶ τῶν ἀδελφῶν οἱ ἐργοχειράριοι, ὥς ἀνωτέρω φθάσαντες ἐδηλώσαμεν.

κδ'. Ἡ γε μὴν διαίτα τῷ ἡσυχαστῇ κατὰ τὰς πέντε τῆς ἐβδομάδος ἡμέρας ἄπυρος ἔσται καθόλου καὶ ἀμαγείρευτος, τραφέσεται δὲ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἅπαξ μετὰ τὴν ἐννάτην ὥραν ξηροφαγῶν, διδομένων αὐτῷ προστάξει τοῦ ἀββᾶ ἐκ τοῦ κοινοβίου τῶν πρὸς διοίκησιν, κατὰ δὲ τὴν τοῦ σαββάτου λειτουργίαν ἐλεύσεται ἐν τῇ μονῇ, καὶ συνεστιαθῆσεται τῇ ἀδελφότητι, καὶ συνδιαίξει ἐν τε τῷ λυχνικῷ καὶ τῇ ἀγρυπνίᾳ, παραμενεῖ τε τῇ θείᾳ μυσταγωγίᾳ τῆς κυριακῆς μεταληψόμενος τῶν ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μυστηρίων, εἰ ἐπιτρέψει ὁ καθηγούμενος (ἄτερ γὰρ τῆς ἐπιτροπῆς ἐκείνου οὐδὲ τῶν ἁγισμάτων, ὥσπερ οὐδέ τις ἄλλος τῶν ἀδελφῶν, καταξιοθήσεται), αὐθὺς τε ἀπολύσει τῆς κοινῆς τραπέζης τῶν ἀδελφῶν, καὶ κατὰ τὴν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ἡγουν τῆς κυριακῆς, ἐσπέραν, λαβὼν τὰ εἰς τὴν ἐπιούσαν ἐβδομάδα ἢ μᾶλλον εἰς τὸ τῆς ἐβδομάδος πενθῆ-

μερον ζωαρχῆς καὶ τὰ πρὸς τὸ ἐργάχειρον ἐπιτήδεια τὴν ἑαυτοῦ μονίαν καταλήφεται. καὶ καθεξῆς οὕτως ἔσται ποιῶν, μηδενὶ μηδὲν ἐν ταῖς συνάξεσιν ὁμιλῶν, πλὴν μόνου τοῦ προσεστώτος, εἰ μὴ τυχὸν αὐτὸς ὁ καθηγητὴς καὶ πρὸς ἑτερόν τινα τῶν ἀδελφῶν ποιήσασθαι ὁμιλίαν τῷ ἡσυχαστῇ διορίσῃτο. εἰ δὲ καὶ μεταξὺ τῆς ἐβδομάδος δεσποτική τις ἑορτὴ ἀπαντήσῃ καὶ τελεσθῆναι μέλλει παννύχιος ἀγρυπνία ἐν τῇ μονῇ, παραβαλεῖ κἀν ταύτῃ ἀφ' ἑσπέρας ὁ ἡσυχάζων καὶ διακαρτερήσῃ παραπλησίως, ὥσπερ δὴ καὶ ἐν πάσῃ κυριακῇ. ἐν τῷ ἡσυχαστικῷ δὲ αὐτοῦ κελλίῳ καθημέως οὐδενὶ παραβαλόντι ἀνοίξει ἢ ὁμιλήσῃ, εἰ μὴ πρότερον ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ ἀπεστάλθαι πληροφορίαν δέξεται. οὐκ ἀπελεύσεται ποτε πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος, ἐν ᾧ οἰκεῖν τοὺς λαϊκοὺς ἄνω που τῶν διαταγμάτων ἀπαρχόμενοι δεδηλώκαμεν, οὐ ποιήσῃ τι, οὐ μικρόν, οὐ μέγα, οὐ βλαβερόν, οὐκ ὠφέλιμον, ἵνα συλλήβδην εἴπω καὶ μὴ ἀπαριθμῶμαι καθ' ἕκαστον, ἄτερ βουλής καὶ κρίσεως τοῦ ἡγουμενεύοντος. εἰ δὲ τι τοιούτων τῶν τοιουτοτρόπως τὴν ἡσυχίαν ἀσπασαμένων βιοτὴν φωραθῇ τις πεποιηκώς καὶ μὴ ἀξιόλογον αὐτίκα μάλα τὴν διόρθωσιν ἐπιδειξαίτο, ἀλλ' ἰδιορρυθμῶς ἐπιμένει τῷ παραπτώματι, εὐθὺς ἐξέσται τῷ ἡγουμένῳ εἰσάγειν αὐτὸν καὶ ἄκοντα πρὸς τὸ πλῆθος τῆς ἀδελφότητος, ὥστε τοῦ λοιποῦ διάγειν μετὰ πάντων ἐν τῷ κοινῷ καὶ ὑποτάσσεσθαι ὡς ἀρχάριον. εἰ δὲ μὴ τοῦτο καταδεχόμενος φαίνοιτο, ἐκδιωκέσθω τέλεον καὶ τῆς μονῆς καὶ τῆς νήσου, καὶ ὡς μέλος σεσηπὸς ἀποκοπτέσθω τοῦ ἱεροῦ τῆς εὐαγοῦς ἡμῶν πόιμνης σώματος. αὕτη ἡ ἀκρίβεια τῶν ὁρθῶς καὶ πρὸς τήνδε τὴν ἀνάβασιν προκόπτειν ἐσπουδακῶν. τοῦτο τὸ ἔργον τῶν μεθ' ὑποταγῆς τὴν ἡσυχίαν ἐν κυρίῳ κατὰ τήνδε τὴν ἡμετέραν, μᾶλλον δὲ τοῦ ἡγαπημένου τῷ Χριστῷ Θεολόγου νῆσον μετιέναι βουλευσομένων. ἔσονται δὲ καὶ οὗτοι, ἡγουν οἱ ἀνὰ μέρος ἐν πετρίνοις ὁπαῖς καὶ αὐτορόφοις δωματίοις ἢ καὶ ἀναχωρητικοῖς μονοκελλίοις ἡσυχάζειν ὃν εἰρήκαμεν τρόπον μέλλοντες, ἐάν γε καὶ τινες τοῦτο προαιρούμενοι καὶ ἱκανοὶ κρινόμενοι ἐφευρίσκοντο, μὴ τὸν τῶν δώδεκα ἀριθμὸν υπερβαίνοντες. ταῦτα καὶ περὶ τούτων.

κε'. Ἐβουλόμεν ἐνταυθοῖ ρητῶς ἐπισκῆψαι καὶ περὶ τῆς θεῷ φίλης ἐλεημοσύνης καὶ πτωχοτροφίας, εἵτουν φιλοξενίας, «δι' ἧς», γραφικῶς εἰπεῖν, «ἐλαθόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους», καὶ τῆς τῶν ναυαγούντων ἢ ἄλλως στενουμένων, καὶ εἴτε ἐκ προμηθείας, εἴτε κατὰ τινα περιπέτειαν εὕρισκομένων ἐν τῇ νήσῳ καὶ προσαιτούντων ἐπικουρίας. σφόδρ' ἄρ' κήδομαι τῶν τοιούτων ἢ τῶν ἄλλων εἰπεῖν ὑπεραγῶ τε καὶ περικαίωμαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τέως οὐκ ἱκανή τις εὐπορία πρόσσεσι τῇ μονῇ, οὐκ ἔκρινα δεῖν ὠρισμένην τυπῶσαι ποσότητα δόσεως, παραινῶ δὲ καὶ ἀδελφικῶς ἐν Χριστῷ παραγγέλλω πᾶσι τοῖς ἐφεξῆς τοῦ κατ' ἡμᾶς

φροντιστηρίου τοῦδε προσηχομένοις πνευματικοῖς πατράσι καὶ ἀδελφοῖς μου φροντίζειν, ὡς οἷόν τε, τῶν εἰρημένων καὶ προνοεῖν καὶ πολλὴν αἰὲ τῆς φιλοπρωχείας καὶ μεταδόσεως τίθεσθαι λόγον, καὶ μὴ διαλιμπάνειν ἀναλογούσαν ἐκαστοτε τῇ τῆς μονῆς εὐπορίᾳ ποιεῖσθαι τὴν τῶν ἐνδεῶν θεραπείαν καὶ χορηγίαν.

κς'. Περὶ τῆς παραδοχῆς τῶν ἀπὸ κόσμου παραβαλλόντων πρὸς τὴν μονήν, ἐφ' ᾧ ἀποτάξασθαι καὶ τὸν ἀσκητικὸν ἐπανελεῖσθαι βίον κατὰ τὰς ἀνωτέρω διηλωθείσας ὑποτυπώσεις, ἀναγκαῖον εἶπεῖν. ὁπότε τις ἀφίκοιτο λαϊκὸς ἀντιβόλων δεχθῆναι εἰς τὴν μονήν, ὡς τὸ τῆς ὑποταγῆς διὰ Χριστὸν ὑπεισιναίαι βουλόμενος στάδιον, προηγουμένως ὑπὸ τοῦ καθηγουμένου περὶ τῶν καθ' ἑαυτὸν ἐπιμελῶς ἀνερωτάσθω καὶ ἀκριβῶς πολυπραγμονεῖσθω, μὴ ποτε οὐ κατὰ φιλοθεῖαν ἀπλῶς καὶ ψυχικῆς σωτηρίας ἔφεσιν, ἀλλὰ κατὰ τινα βιωτικὴν περιπέτειαν ὑπὸ δανειστῶν τυχόν ἢ πενίας ἄκρας καὶ πρὸς τὸ ἐργάζεσθαι βραθυμίας ἢ πολυτεχνίας ἢ τινος τοιοῦτου συνελανόμενος ἐλήλυθε πρὸς τὴν μονήν, καθάπερ εἰς τι κρησφύγετον ποριστικὸν ῥαστώνης καὶ ἀπόνου ἀνέσεως. εἰ οὖν τοιαύτη τις οὕσα διαγινώσκειτο ἢ κρηπίς τῆς αὐτοῦ ἐγχειρήσεως, καὶ οὕτω σαθρὰ καὶ διαλελυμένα γείσσει τῇ πολυμύχῳ τῆς ἀρετῆς οἰκοδομῇ ὑποτίθῃσι, δεῖ τῆς κατὰ δύναμιν ἐλεημοσύνης αὐτὸν ἀξιῶν καὶ ἱλαρῶς μετ' εὐπορίας καὶ τῆς προσηκούσης παραινέσεως ἀποπέμπειν· εἰ δὲ ταῖς ἀληθείαις φανείη κατὰ λόγον ὄρθον καὶ θεοφιλῆ σκοπὸν ὁ προσερχόμενος ἀφίκομενος, προσδεχέσθω κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας καὶ πρὸς τοὺς τῆς δοκιμασίας ἄθλους ἀποδύεσθω. καὶ τέως μὲν ἐντὸς τεσσαράκοντα ἡμερῶν παραινείτω αὐτῷ ὁ προεστὼς συνεχῶς, εἰσηγούμενός τε τὰ περὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς βίου καὶ ἐξασφαλιζόμενος, εἴτα παρουσία τῆς ἀδελφότητος ὑπαναγούς αὐτῷ τὸ ἐκ τῶν λεγομένων Μικρῶν Ἀσκητικῶν τριάκοντα κεφαλαίων τοῦ μεγάλου Βασιλείου ἐπτακαιδέκατον, οὗ ἡ ἀρχή· «*χρὴ μέντοι καὶ τοῦτο πεπεισθαι σαφῶς, ὅτι ὁ ἅπαξ εἰς σύνδεσμον καὶ συνάφειαν ἐλθὼν πνευματικῆς ἀδελφότητος, οὐχ οἷός τ' ἂν εἴη ἀποκόπτεσθαι καὶ χωρίζεσθαι τούτων, οἷς συνηρόσθη*», καὶ καθεξῆς τὸ ὅλον κεφάλαιον, οὕτως ἀμφιεννύτω αὐτὸν τὸ εἰσαγωγικὸν ἔσθημα καὶ τὸ μέλαν τῆς κεφαλῆς περικάλυμμα. καὶ διαγέτω ἕκτοτε οὗτος ἐν τῷ ἀποτακτικῷ καλουμένῳ παρὰ τῶν πατέρων ἐνδύματι, τοῖς τῆς ὑποταγῆς ἔργοις ἐγγυμναζόμενος, ἄχρις ἂν ὁ τῆς ἀποκάρσεως χρόνος ἐνοστῇ, κατὰ τὴν οἰκονομικὴν διαφορὰν καὶ κατὰ πᾶσαν ἀπλῶς τὴν περίληψιν τοῦ πέμπτου κανόνος τῆς ἐν τῷ πανσέπτῳ ναῶν τῶν ἱερῶν ἀποστόλων συναθροισθείσης πρώτης καὶ δευτέρας συνόδου, σαφῶς οὕτως δηλοῦντος: «*ὥρισεν ἡ ἀγία σύνοδος, μηδένα τοῦ μοναχικοῦ καταξιόσθαι σχήματος, πρὶν ἂν ὁ τῆς τριετίας χρόνος εἰς πεῖραν αὐτοῖς ἀφθεῖς δοκίμους αὐτοὺς καὶ ἀξιούς τῆς τηλικαύτης βιοτῆς παραστήσῃ,*

καὶ τοῦτο κρατεῖν παντὶ τρόπῳ παρεκελεύσατο. πλὴν εἰ μὴ που τις βαρεῖα προσπεσούσα νόσος τὸν χρόνον ἀναγκάσει συσταλῆναι τῆς δοκιμασίας ἢ εἰ μὴ πού τις εἴη ἀνὴρ εὐλαβὴς καὶ τὸν μοναχικὸν βίον ἐν τῷ κοσμικῷ διανύων· ἐπὶ γὰρ τοῦ τοιούτου ἀνδρὸς εἰς ἀπόπειραν παντελεῖ ὁ ἐξαμηνιαίος ἀρκέσει χρόνος». ἀλλὰ ταῦτα μὲν περὶ τῶν ἀπὸ κοσμικοῦ βίου προσερχομένων. ἐπεὶ δὲ εἰκὸς ἐστὶ καὶ ἀφ' ἐτέρων μοναστηρίων τινὰς προσιέναι, γινέσθω καὶ ἐπ' αὐτοῖς τὰ τοῖς θεοῖς κανόσι τεθεσμοθετημένα, πρὸς δὲ καὶ ἅπερ ὁ ἱερὸς καὶ μέγας Βασίλειος ἐν τοῖς ἀσκητικοῖς αὐτοῦ συντάγμασι περὶ τούτων παρεκελεύσατο.

κζ'. Ἀλλ', ὦ Χριστέ σῶτερ, ἐνυπόστατε λόγε θεοῦ, ὦ τῷ πατρὶ συνάναρχε, καὶ τῷ πνεύματι ὁμοούσιε καὶ ὁμότιμε, ὦ νέε Ἀδὰμ ὅλον τὸν παλαιὸν φορέσας Ἀδὰμ, πλὴν τῆς ἁμαρτίας, καὶ μείνας ὃ ἦς, καὶ γεγωνὸς ὅπερ ἐκεῖνος, ἵν' ἐκεῖνον ἀποτελέσῃς, ὅπερ αὐτός, καὶ μετὰ τὴν ἄρρητον ἔνωσιν φυλάξας ἀσυγχύτους τὰς ἐκατέρας φύσεως ἰδιότητας καὶ παθὼν ἀπαθῶς διὰ τὸν παθόντα καὶ θανὼν σαρκικῶς διὰ τὸν θανόντα, καὶ καταβάς εἰς Αἶδην διὰ τὰς ἐν Αἶδου κατεχομένας ψυχάς, καὶ τῇ θεϊκῇ σου δυνάμει «πύλας χαλκᾶς», προφητικῶς φάναι, «καὶ μοχλοὺς σιδηροὺς συντρίψας». «καὶ θάνατον καταργήσας καὶ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου καταπατήσας διάβολον» καὶ διὰ τοῦ ἡμετέρου φυράματος ἐγκαίνισας ἡμῖν ἐν σεαυτῷ τὴν ἀνάστασιν καὶ συνυψώσας καὶ συγκαθιδρύσας ἡμᾶς τῷ πατρικῷ θρόνῳ, καὶ συνδοξάσας εἰς ζωὴν αἰώνιον καὶ ἀκήρατον, δέχοιο τὴν εὐτελεῖ καὶ οἰκτρὰν μου παράκλησιν, ταῖς πρεσβείαις τῆς ὑπερφυῶς καὶ ἀπορρήτως κυησάσης σε ἀειπαρθένου καὶ θεομήτορος καὶ τοῦ ἡγαπημένου σου μαθητοῦ καὶ θεολόγου, καὶ μὴ ἐάσῃς ἀνήνυτα καὶ ἄπρακτα καταλειφθῆναι τὰ παρ' ἐμοῦ πρὸς σὴν εὐαρέστησιν τοῖς ἐμοῖς ἀδελφοῖς καὶ τέκνοις διαταγέντα, μηδὲ «ὡς τὰ παρὰ τὴν ὁδὸν ἢ τοὺς πετρώδεις τόπους σπαρέντα καταπατηθῆναι», ἣ φησι τὸ ἱερὸν καὶ πάνσεπτον εὐαγγέλιον, ἢ «ξηρανθῆναι» καὶ ἀτελεσφόρητα μείναι, ἀλλ' ἐνεργὰ καὶ ἔμπρακτα γένοιτο, κύριε καὶ θεέ, καὶ πολύχουν τῷ γεωργῷ προσφέροντα τὸν καρπόν.

κη'. Ἐμοὶ μὲν οὖν, ὦ ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ὁ παρὼν τῆς διαταγῆς ὑπετέθη θεμέλιος, ὡς ἡ τοῦ θεοῦ χάρις ἐπένευσεν· ὑμῶν δὲ ἕκαστος βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ· «ἐκάστου γάρ», κατὰ τὸν εἰπόντα, «ὅποιον ἐστὶ τὸ ἔργον, φανερὸν γενήσεται». «καὶ μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος εὐρήσει ποιοῦντα, ὡς προσετάγη». ἄκουε τοίνυν ὁ προεστώς, τί φησιν ὁ μέγας ἐν θεολογίᾳ Γρηγόριος· «οὗτος ὁρος πάσης πνευματικῆς προστασίας, πάνταχοῦ τὸ καθ' ἑαυτὸν περιορᾶν πρὸς τὸ τῶν ἄλλων συμφέρον». ἀγάπησον οὖν σου τὴν ἀδελφότητα τῶν ὑπὸ σοὶ τεταγμένων πάντων, ὡς ἰδίῳ τέκνῳ ἀντιποιθήητι, καὶ

ὡς οἰκείων σπλάγγνων ἐπιμελήθητι, πρέπουσαν ἐκάστω πρόσαγε καὶ κατάλληλον τὴν κυβέρνησιν, τῷ ἰσχυρῷ, τῷ ταλαιπῶρῳ, τῷ συνετῷ, τῷ ἀμαθεῖ, τῷ νέῳ, τῷ γέροντι· «ἐπίστηθι καὶ αὐτός», ἀποστολικῶς εἰπεῖν, «εὐκαίρως, ἀκαίρως· ἔλεγξον, παρακάλεσον, ἐπιτίμησον», εἰρήνευσον, παίδευσον, συνέτισον, διαίτησον ἐκάστω τὸ πρόσφορον, μήτε διὰ δόξαν ἐπιεικείας καὶ κολακείαν ἐφησυχάζων τοῖς πταίουσι, μήτε δι' ἀπέχθειαν ἢ μικροψυχίαν ἀνθρωπίνην ἀκρίτως ἐπεξιῶν. ὑμεῖς δέ, ὦ τέκνα καὶ ἀδελφοί, τηρήσατέ μοι τὰς πατρικὰς ἐντολάς, ἐπιμελεῖσθε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τῆς ἐν ἡθελσιν εὐταξίας καὶ κοσμιότητος, ἀποσκορακίσσατε ἀργολογίαν καὶ γέλωτα ἀκρατῇ, μισήσατε συνελύσεις ἀκαίρους καὶ φατρίας καὶ ἐταιρίας καὶ ἔριδας, μηδεὶς ἔστω λαθροφαγῶν ἢ λαθροποτῶν ἢ τι τῶν τῆς μονῆς ὅπωςδήποτε νοσφιζόμενος; μηδεὶς δεχέσθω γράμμα γνώμης ἄτερ τοῦ προσετῶτος ἢ καὶ αὐτός που κρύβδην ἀποστελλέτω, πρὸς ἀλλήλους μὲν κέκτησθε σύμπνοιαν, εὐλάβειαν, φιλαδελφίαν, εἰρηνολογίαν καὶ εἴ τι τούτοις ἐστὶν ἐπόμενον, πρὸς δὲ τοὺς ἐν Χριστῷ πνευματικούς πατέρας ὑμῶν, ἦτοι τοὺς ἡγουμένους, εἰλικρινῇ καὶ ἀνυπόκριτον ἀγάπην καὶ πίστιν καὶ ὑπακοὴν διασώζετε, εἴ γε βούλοισθε κρεῖττους πειρασμῶν ἀεὶ πεφνημένοι καὶ τῶν τοῦ ἀντικειμένου βελῶν ὑπερίπτασθαι «καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης καταρτίσαι ἡμᾶς εἰς πᾶν ἀγαθόν», καὶ τῇ αὐτοῦ χάριτι ἀξιοθεήμεν ποίμνη τε ὁμοῦ καὶ ποιμένες τῆς αἰωνίου ζωῆς, ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα, τιμὴ καὶ προσκύνησις εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν †

† Ἡ μὲν τοι παροῦσα διάταξις ἐπιστώθη τῇ ἐμῇ αὐτοχειρῷ ὑπογραφῇ μηνὶ μαΐῳ ἡ', ἰνδικτιῶνος ιδ', ἔτει ςϥϋθ' †

† Ὁ εὐτελής καὶ ἀμαρτωλὸς μοναχὸς Χριστόδουλος ὁ Λατρινὸς τὴν παροῦσάν μου διάταξιν βεβαιῶν οἰκειοχείρως ὑπέγραψα †

Primus edidit Ephraim, monachus Atheniensis, in libro: Βίβλος περιέχουσα κανόνας μερικῶν τινῶν ἀγίων, ἐν ᾗ προσετέθη εὐχὴ τις τοῦ Συμεῶνος διὰ στίχων εἰς τὴν παναγίαν τριάδα καὶ ἑτέρα μικρὰ εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστὸν καὶ οἱ κδ' οἴκοι τοῦ παναγίου σταυροῦ μετὰ καὶ προτροπῆς τινος πρὸς τοὺς ἐν Κύκῳ πατέρας πολιτεύεσθαι κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ὑποτύπωσιν. ἔτι καὶ τινα τροπάρια κατασκευαστικὰ μετὰ τριῶν παρακλητικῶν κανόνων. Venetiis, Ant. Bartoli, 1756. Iterum ex exemplari, quod exstat in cod. bibliothecae coenobii S. Ioannis in insula Patmo Nro. 267 (archetypum deperditum est), Ioannes Sakkelion in libro: Ἀκολουθία ἱερὰ τοῦ ὁσίου καὶ θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Χριστουδούλου. Ἐκδοσις τρίτη Κυρίλλου ἱεροδιακόνου Βοτῆν. Athenis, 1884, p. 68.

XX. 6601—1093, die 10 et 15 mensis martii, ind. I.

Testamentum et codicillus Sancti Christoduli.

I. Μυστική διαθήκη τοῦ ὁσίου Χριστοδοῦλου.

† Χριστόδουλος μοναχὸς ὁ τοῦ Λάτρου οἰκεία χειρὶ προέταξα †
 Οἷμοι, πῶς ἀπατώμεθα οἱ ἄθλιοι, πῶς μάτην πονῶμεν, καὶ ὑπερφρονῶμεν
 τὰ οὐράνια, τῶν δ' ἐπιγείων ἀντιποιώμεθα διὰ τὸ τοῦ
 μυστήριον καὶ ἡ τῆς ψυχῆς ἐκ τοῦ σώματος βιαία ἀπό-
 ζευξις κατὰ τὸν προφήτην τὸν λέγοντα· «ὦ κύριε, ἐλέησόν με . . .
 . . . μὴ ἀρπάσῃ ὡς λέων τὴν ψυχὴν μου, μὴ ὄντος λυτρουμένου μηδὲ σώ-
 ζοντος, ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐκ ὄψεται θάνατον.» ὅθεν καὶ γὰρ
 ὁ ἐν μοναχοῖς ταπεινὸς Χριστόδουλος ὁ Λατρηνός, ἐν ἀρρωστίᾳ μὲν σωματικῇ
 κατακλιθεὶς, οὐ μὴν δὲ τὰς φρένας παράβλαβεις ἢ παρασφαλείς, ἀλλὰ χάριτι
 τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σώας καὶ ἐρρωμένες ταύτας κέκτημαι, πτοού-
 μενος τὸ τοῦ θανάτου ἄδηλον τέλος καὶ ἀπαραίτητον, μήπως, ὡς τοῖς πολλοῖς
, ἐπελθὼν τῶν ἐντεῦθεν διαζεύξῃ με ἐν ἡμέρᾳ καὶ ὥρᾳ, ἣ οὐ
 προσδοκῶ, τὴν παρούσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον περὶ τῶν κατ' ἐμὲ πάντων
 διελθόντων βασιλικῶς διατίθεται οὕτως· καὶ γὰρ αἱ δύο νῆσοι ἐξ Ὀλοκλήρου,
 ἡ τε Πάτμος καὶ ἡ Λειψὴ μετὰ καὶ τῶν δύο προαστείων τῶν ἐν τῇ νήσῳ Λέρῳ,
 τοῦ τε Παρθενίου καὶ τοῦ Τερμενίου, καὶ αὐτῶν ἐξ Ὀλοκλήρου προσελθόντων μοι
 διὰ δωρεαστικοῦ ἁγίου καὶ προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου τοῦ κραταίου καὶ ἁγίου
 ἡμῶν βασιλέως, κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, λογισίμων τε καὶ συμπεπαθημένων
 φυλαττομένων διὰ τῆς ἀντιλήψεως τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας, ὡς τὸ αὐτὸ θεῖον
 χρυσόβουλλον σαφέστερον παρίστησιν. ἐν ταύταις οὖν ταῖς νήσοις προσπελά-
 σαντός μου, ὅτε καὶ τὸ προσκυνητὸν χρυσόβουλλον ἐπορίσθη μοι, βουλόμενος δὲ
 τὴν ἐπ' ὀνόματι τιμωμένην τοῦ ἡγαπημένου, πανευρήμου ἀποστόλου, παρθένου
 καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐκκλησίαν ἰδρῦσαι, τὴν ἐν Πάτμῳ, καὶ
 μοναστήριον τούτῳ ἀφιερῶσαι εὐλαβῶν ἀνδρῶν καὶ τοὺς ὑπ' ἐμὲ
 μοναχοὺς καὶ ἀδελφούς. ἐναρξάμενος δὲ πρότερον καστέλλιον καὶ ἀνεβίβασα
 τοῦτο, ὅσον ἡδυνήθην, καταλείψας τοῦτο ἀτελές, διὰ τὸ ἀποχωρῆσαί με τῶν
 ἐκεῖσε, ὡς ἀπὸ τῆς γενομένης ἐπιδρομῆς τῶν ἀθέων Τούρκων εἰς τὰς τοιαύτας
 νήσους, ἀπολειφθέντων πάντων ἐν ταῖς τοιαύταις νήσοις
 λεπτῶν ζώων καὶ λοιπῆς ὑπάρξεως, ἥς τῆς εἰρημένης
 γενέσθαι μονῆς. καὶ θέλω καὶ βούλομαι ἐκ τούτων πάντων τῶν καταλειφθέντων

μοι, μετὰ τῶν εἰρημένων νησίων, τὸν μοναχὸν Ἀρσένιον τὸν Σκηνοῦριον, τὸν ὄντα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, καταλιπεῖν αὐτὸν ἀντ' ἐμοῦ κύριον καὶ ἐξουσιαστὴν εἰς τὸ εὐτελὲς μοναστήριον τοῦ τιμίου καὶ ἡγαπημένου Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μετὰ πάντων τῶν διαφερόντων αὐτῷ, καθὼς τὸ θεῖον καὶ προσκυνητὸν χρυσοβούλλον τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως διαλαμβάνει. ὡσαύτως καταλιμπάνω εἰς τὴν αὐτὴν μονὴν καὶ τὰ τέσσαρα πλοῖα, τὸ μὲν ἐν κουτρούβιν πιστικευόμενον παρὰ Ἰωάννου τοῦ Παγκᾶ, ἔχον νομίσματα διακόσια χιάτα. ἕτερον πλοῖον πλατίδιον δικάταρτον πιστικευόμενον παρὰ Βασιλείου Εὐριπίωτου τοῦ Μονοϊωάννου, ἀπερχομένου νῦν νομίσματα τεσσαράκοντα δύο ὑπέρ[πυρα]. ἕτερον πλοῖον πλατίδιον μικρόν, ὅπερ ἀπεστάλη παρὰ τῶν [εὐλαβῶν μου] ἀδελφῶν ἐν τῇ Κρήτῃ ἀπὸ τῆς Πάτμου, πρὸς ὑπηρεσίαν τῆς μονῆς Εὐρίπου μετὰ καὶ
ἐξ ἄρτ. τῶν τεσσάρων πλοίων, μετὰ καὶ τῶν ζώων ἀπ. ἀλόγων καὶ λοιπῶν μετὰ καὶ τῆς κατὰ ὑπαρχόντων, ὧν νῦν ἐκτεσάμην, τῇ ἀντιλήψει τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, ἡγουν τά τε ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ καὶ τὰ ἐν τοῖς δυοῖ προαστείσι, τοῦ τε Παρθενίου καὶ τοῦ Τεμενίου, τῶν ἐν τῇ Λέρῳ καὶ τῆς Λειψῷ. καὶ εἰ μὲν ἔλθοι ὁ προμνημονευθεὶς μοναχὸς κύρις Ἀρσένιος ὁ Σκηνοῦριος ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ, ἵνα ἔχῃ τὴν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα ταύτης καὶ τῶν αὐτῇ διαφερόντων πάντων ἐξ ὁλοκλήρου, ὡς ἀνωτέρω δεδήλωται, κατὰ τὴν τοῦ πορισθέντος μοι θείου καὶ προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου περίληψιν. εἰ δὲ οὐ καταδέξῃται τὴν τοιαύτην ἡγουμένην, ἥ, ὡς μεμαθήκαμεν, πρὸς κύριον ἐξεδήμησεν, ἐπαφῶ τὸ πνευματικόν μου παιδίον, τὸν χαρτουλάριον καὶ πατριαρχικὸν νοτάριον κύριν Θεοδόσιον, τὸν ἀνεψιὸν τοῦ ἀποιχομένου κυροῦ Βασιλείου, τὸν τοῦ Καστρισίου, ὡς ἂν ἀπελθὼν ἐν τῇ εἰρημένῃ θείᾳ μονῇ καὶ ἀποκειράμενος ἐν αὐτῇ προΐσταται καὶ ἡγουμενεύει, πρωτεύων τῶν ἀδελφῶν πάντων, μὴ ἔχοντος αὐτοῦ τὴν ἄδειαν τοῦ τινὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ εἰσάγειν ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ. καὶ εἰ μὲν ἔλθῃ, ὡς προσέφημεν, ὁ κύρις Ἀρσένιος, καὶ βούλεται καὶ θέλει, ἵνα προΐσταται αὐτῆς μέχρι θανάτου αὐτοῦ, ἔστω οὕτως. δεύτερος δὲ ἀδελφὸς εἶναι ὁ μνημονευθεὶς κύρις Θεοδόσιος εἰς τὴν μονὴν μετὰ τὸ ἀποκαρῆναι αὐτόν. εἰ δέ, ὡς προσέφημεν, οὐκ ἔλθῃ ὁ μοναχὸς Ἀρσένιος, ἵνα διοικῇ πάντα τὰ τῆς μονῆς ὁ πνευματικὸς ἀδελφὸς ἡμῶν Θεοδόσιος, καὶ λάβῃ κυρίαν καὶ αὐτεξούσιον τὴν δωρεάν μου, καθὼς ἔλαβον ἐγὼ ὁ δηλωθεὶς μοναχὸς Χριστόδουλος παρὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, τοῦτο μόνον φυλάττειν αὐτόν τοῦ μὴ προσφέρειν τινὰς ἐν τῇ μονῇ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, τὰ δ' ἄλλα

πάντα ἐξουσιάζειν, κατὰ τὴν μοναχικὴν ἀκριβείαν καὶ συντήρησιν, ἀναλαβόμενος μετ' αὐτοῦ μοναχὸν ἀκριβῆ καὶ νουνεχῆ, ὃν ἂν θελήσῃ καὶ πέμψῃ ὁ θεός, πρὸς τὸ ἔχειν παιδοτρίβην εἰς τὴν πνευματικὴν κατάστασιν, μὴ κωλυόμενος παρὰ τῶν μοναχῶν ἢ περὶ οὗ ἔφημεν παιδοτρίβου, ἀλλ' ἔχειν αὐτὸν πᾶσαν τὴν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν, ψάλλειν τε καὶ ὑπερέχουσθαι ὑπὲρ τε τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, παντὸς τοῦ κόσμου καὶ τῆς ἡμῶν ἀναξιότητος μνημονεύειν. εἰσὶ δὲ οἱ καταλειφθέντες μοναχοὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ, Νεόφυτος μοναχός, Ἰωάννης μοναχός, Σάββας μοναχός, Στέφανος μοναχός, Ἰάκωβος μοναχός, Νικήτας μοναχός, καὶ Ἰωαννίκιος μοναχός, ὁ Καστελλίτης Ἰωάννης, ὁ παπᾶ Γεώργιος ὁ Λέριος, καὶ ἕσα παιδιά διὰ τὸν θεὸν ἐκ βρέφους ἀνεθρεψάμην. καὶ εἰ μὲν καρτεροῦσι καὶ δουλεύουσι καλὸν εἰς τὴν αὐτὴν μονήν, ἵνα εἰσὶ καὶ οὗτοι ἀδελφοί. ὁ δὲ μοναχὸς Λουκάς καὶ ὁ μοναχὸς Κύριλλος καὶ ὁ μοναχὸς Ζώϊλος, ἐπεὶ ἀπεσχίρησαν καὶ ἐχωρίσθησαν ἀπ' ἐμοῦ, εἰ βούλονται προσελθεῖν βαλόντες μεντάνοιαν, ὥπερ τῇ ἐξουσίᾳ μου τῇ ἀντιλήψει τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως ἐδωρησάμην, ἵνα δέξηται αὐτοὺς καὶ κατὰ τὴν τάξιν ἐνὸς ἐκάστου διανέμη, μὴ ἔχειν τε αὐτούς, τὸν Κύριλλον καὶ Λουκᾶν ἢ καὶ τινας ἄλλους τῶν μοναχῶν τῆς αὐτῆς μονῆς ἐπανίστασθαι τῷ ῥηθέντι χαριστικάρῳ ἡμῶν κυρῷ Θεοδοσίῳ τῷ τοῦ Καστριαίου, ἐν οἷς πράττει καὶ βούλεται, μὴ κωλυόμενος παρ' οἰουδήτινος προσώπου, ἀλλ', ὡς προέφημεν, τοῦτο μόνον φυλάττειν αὐτὸν περὶ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ, τοῦ μὴ βλαβῆναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ δι' αὐτούς· τὰ δ' ἄλλα πάντα εἰσπράττειν καὶ διευθετεῖν τῶν ἐν τῇ μονῇ ἀκωλύτως καὶ βελτιοῦν ἀνοικοδομῶν, ὡς δυνάμενος ἔχει, καὶ κυρίως καὶ αὐθεντικῶς παρ' ὅλην βιοτὴν αὐτοῦ, καθὼς καὶ παρ' ἐμοὶ ὑπῆρχεν ἡ ἐξουσία ἐν τῇ ῥηθείᾳ μονῇ, τῇ ἀντιλήψει τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως. σὺν τούτοις πᾶσι καὶ τὰ βιβλία μου (καθὼς ἡ ἀπογραφὴ αὐτῶν περιέχει, [ἡ] καὶ ὑπεγρᾶφη οἰκιοχείρως παρ' ἐμοῦ) πάντα, ἵνα εἰσὶ ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ τῆς Πάτμου, ἥντινα ἀπογραφὴν τῶν ἱερῶν δέλτων δέδωκα τῷ ῥηθέντι παιδί μου πνευματικῷ, κυρῷ Θεοδοσίῳ, πρὸς τὸ μὴ λαβεῖν τι ἀπ' αὐτῶν. τοὺς δὲ τρεῖς μου ἀνεψιούς, τὸν τε μοναχὸν Θεοφάνην καὶ παροικονόμον τῶν Στουδίων, Ἐπιφάνιον καὶ Ἰωάννην, ξένους παντάπασι ποιῶ ἀπὸ τῆς ἡμῶν μάνδρας, οὐκ ἔχοντες ἐξουσίαν εἷς ἐκ τούτων ποτὲ καιροῦ ἢ χρόνου κινεῖν τι ἢ λέγειν πρὸς τὸν ἐμὸν χαριστικάριον καὶ τῶν ἐν τῇ μονῇ διαφερόντων. τὸν δὲ μοναχὸν Θεοδώρητον, ἐὰν καὶ ἐπέλθῃ θάνατος, ἀφ' αὐτῷ νομίσματα ἑννέα χιᾶτα λαβεῖν ἐκ τῆς μονῆς μου ὑπὲρ ψυχικῆς μου σωτηρίας, καὶ ἀπέρχεσθαι, ὅπου κελεύει. τὰς δὲ ἱεράς καὶ θείας εἰκόνας, ὡς ἔχω ἐν τῷ

Εὐρίπῳ, τὸν Χριστόν, τὴν Θεοτόκον καὶ τὸν Ἀσώματον, ἱστορημένας εἰς ἓν σανίδιον ὕλογρα[φικάς]. ἑτέρα εἰκὼν ἡ Σταύρωσις, ἔχουσα καὶ τὸν ἅγιον Θεολόγον. ἑτέρα εἰκὼν δίπτυχος, ἔχουσα τὰς δεσποτικὰς ἑορτάς, καταλιμπάνω καὶ ταύτας εἰς τὴν δηλωθεῖσαν μονήν. τὰ δὲ πλοῖα τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα ὀφείλουσι λογαριασθῆναι, ὅσα ἂν ταξείδια ποιήσουσιν οἱ πιστικεύοντες ταῦτα, παρὰ τοῦ χαριστικαρίου καὶ τῶν μοναχῶν. ἑτέρα εἰκὼν ἡ Θεοτόκος ὕλογρα[φική] καὶ ταύτην ἀφιῶ εἰς τὸ ῥηθὲν μοναστήριον. τοὺς δὲ ἀνεψιούς μου τοὺς ἀνωτέρω ῥηθέντας μόνην τὴν εὐχὴν μου ἀφιῶ αὐτοῖς. οἱ γὰρ μοναχοὶ οἱ πλείονες μετὰ τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐθνῶν μετανάσται γεγόνασιν, ἄλλος ἀλλαχόθι διασπαρέντες ἀπὸ φόβου αὐτῶν· ὅσοι ἀπ' αὐτῶν ὑποστρέψουσιν ἐν τῇ εἰρημένῃ μονῇ, βαλόντες μετάνοιαν τῷ χαριστικαρίῳ Θεοδοσίῳ, τῷ τοῦ Καστρίσιου, ἐξ εἰλικρινοῦς ἀγάπης καὶ πίστεως, προσδέχονται παρ' αὐτοῦ. ἔτι δὲ καὶ τοῦτο φυλάττειν προστάσω τὸν εἰρημένον χαριστικαρίον, τοῦ μηκέτι ἔχειν ἐξουσίαν παραπέμπειν τὸ τοιοῦτον μοναστήριον εἰς τινα τῶν μοναστηρίων, ἀλλ' αὐτοδέσποτον καὶ αὐτεξούσιον διατηρηθήσεται μέχρι τῆς τοῦ κόσμου συντελείας, κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ καὶ προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου περιλήψιν. ὅστις οὖν τὰ παρ' ἐμοῦ ὀρισθέντα ἀκυροῦν τολμήσει ἢ ἐναντιωθῇ κατὰ τῆς παρούσης μου μυστικῆς διαθήκης ἢ τῇ μονῇ ταύτῃ καὶ τοῖς ῥηθεῖσι χαριστικαρίοις μου, ὁποῖος καὶ τύχη εἶναι, ἔστω αὐτῷ ἀνάθεμα ἀπὸ κυρίου θεοῦ παντοκράτορος, ξένος καὶ ἀλλότριος ὑπάρχων τῆς ἀμωμῆτου πίστεως τῶν χριστιανῶν, κληρονομῶν τὴν ἀρὰν τῶν τιῇ ἁγίων θεοφόρων πατέρων καὶ τὴν ἐμὴν ἀρὰν τοῦ ἁμαρτωλοῦ, καὶ μετ' ἐκείνων καταλογισθῇ ἢ μερὶς αὐτοῦ, τῶν κραζάντων· «ἄρον, ἄρον, σταύρωσον τὸν τοῦ θεοῦ υἱόν». ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὴν παρούσάν μου ἐσφραγισμένην καὶ μυστικὴν διαθήκην ἐξεθέμην, γραφεῖσαν τῇ προτροπῇ μου χειρὶ Γεωργίου, πρεσβυτέρου καὶ νοταρίου Εὐρίπου, τοῦ ἐκ Στροβήλου, μηνὶ μαρτίῳ δεκάτῃ, ὥρα ἐννάτῃ, ἡμέρᾳ πέμπτῃ, ἰνδικτιῶνος α'. ἔτει ,ΣΧα'., καὶ μάρτυρας προέτρεψα τοῦ υπογράψαι καὶ σφραγίσαι. προστάσω καὶ τοῦτο, ἵνα ἀπερχῇται ὁ νοτάριος Γεώργιος καὶ πρεσβύτερος, τὸ πνευματικόν μου παιδίον, ὁ Στροβηλίτης, τοῦ ἡσυχάσαι ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ μετὰ τῶν δύο παιδίων αὐτοῦ, τοῦ ἔχειν ὑποταγὴν μετὰ τῆς λοιπῆς ἀδελφότητος, τοῦ ἀποκαρῆναι καὶ αὐτός, ἵνα ἔξωνται τοῦτον οἱ προρρηθέντες χαριστικαριοί μου, ὅστις καὶ τύχη ἀπὸ τῶν δύο, καὶ γένηται ἡ πρόνοια αὐτοῦ, ὡς τῶν λοιπῶν μοναχῶν ἀκωλύτως ἐν ταύτῃ τῇ μονῇ μετὰ τῶν δύο παιδίων αὐτοῦ, ἔχωσι δὲ προσπάθειαν εἰς αὐτόν, καθὼς καὶ ἐγὼ εἶχον. †

† Χριστόδουλος, ὁ ἐν μοναχοῖς εὐτελής, ὁ τοῦ Λάτρους, τὴν παρούσάν μου μυστικὴν διαθήκην ἐκδοὺς καὶ ἀναγνοὺς καὶ κατὰ

πάντα περὶ αὐτῆς ἀρεσθεὶς προέταξα καὶ ὑπέταξα, καὶ τοὺς παρ' ἐμοῦ προσκληθέντας μάρτυρας προέτρεψα τοῦ ὑπογράψαι καὶ σφραγίσαι. †

† Λέων, πρεσβύτερος καὶ σακελλάριος τῆς πόλεως Εὐρίπου πάρειμι ἐν τῇ παρούσῃ μυστικῇ διαθήκῃ τοῦ τιμιωτάτου μοναχοῦ τοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ προτραπείς παρ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ὕφος [δηλοῖ], ὑπέγραψα εἰς τὸ μαρτυρῆσαι καὶ ἐσφράγισα. †

† Ἰωάννης, πρεσβύτερος καὶ νοτάριος τῆς καθ[έδρας] Εὐρίπου, παρὼν ἐπὶ τῇ παρούσῃ μυστικῇ διαθήκῃ τοῦ τιμίου μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ προτραπείς παρ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μάρτυς ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα. †

† Φώτιος, ὁ εὐτελὴς διάκονος καὶ πρῶτος ἐκδικος πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ μυστικῇ διαθήκῃ τοῦ τιμιωτάτου μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ προτραπείς παρ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα. †

† πρεσβύτερος τῆς κα[θέδρας] Εὐρίπου, πάρειμι ἐπὶ τῇ μυστικῇ διαθήκῃ τοῦ τιμιωτάτου μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ προτραπείς παρ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μάρτυς ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα. †

† Μιχαήλ τῆς κα[θέδρας] Εὐρίπου, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ μυστικῇ διαθήκῃ τοῦ τιμιωτάτου μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ προτραπείς παρ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα. †

† Βασίλειος, ὁ εὐτελὴς διάκονος καὶ νοτάριος Εὐρίπου, ὁ Στροβηλίτης, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ μυστικῇ διαθήκῃ τοῦ αἰδεσιμωτάτου μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ προτραπείς παρ' αὐτοῦ, ὡς τὸ ὕφος [δηλοῖ], ὑπέγραψα εἰς τὸ μαρτυρῆσαι καὶ ἐσφράγισα. †

† τῆς κα[θέδρας] Εὐρίπου, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ μυστικῇ διαθήκῃ τοῦ τιμιωτάτου μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ προτραπείς παρ' αὐτοῦ ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα. †

II. Κωδῖκελλος τοῦ αὐτοῦ ὁσίου πατρός.

† Χριστόδουλος μοναχὸς ὁ τοῦ Λάτρου οἰκείᾳ χειρὶ προέταξα. †

† Χριστόδουλος, ὁ ἐν μοναχοῖς ταπεινὸς ὁ τοῦ Λάτρου, τὸν παρόντα κωδί-

κελλόν τῆς παρ' ἐμοῦ γεγυυίας μυστικῆς διαθήκης ἀναπληρῶν, χάριτι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, σώας καὶ ἐρρωμένας τὰς κατ' ἐμαυτὸν φρένας διορίζομαι καὶ τοῦτο· ὡς ἂν ἔχειν ἐξουσίαν τὸν χαριστικαρίον μου, κύρ Θεοδόσιον τὸν τοῦ Καστριίου, τὸ πνευματικόν μου παιδίον, τοῦ προϊστασθαι τῶν μοναχῶν καὶ διευθετεῖν ἅπαντα τὰ τῆς μονῆς ἀντ' αὐτοῦ. εἶναι δὲ τὸν τοιοῦτον καὶ καὶ πιστόν. καὶ πρὸ πάντων ἔχετε τὸν τοῦ θεοῦ φόβον ἀδόλως παρ' αὐτοῦ. καταλιμπάνω δὲ ἀρτίως τὸν μοναχὸν Νεόφυτον [δοχει]άριον ἐν τῇ ἡμῶν μονῇ, ὡς ἂν οἰκονομῇ καὶ διοικῇ τὰ τῶν ὑπ' ἐμὲ μοναχῶν πάντα, ἔχειν τοῦτον πᾶσαν ὑποταγὴν πρὸς τὸν ῥηθέντα χαριστικαρίον μου κύριν Θεοδόσιον. οὗτος ὁ ῥηθείς οἰκονομεῖν (sic)· εἰ δὲ οὐκ ἐνι εἰς ἀνάπαυσιν αὐτοῦ τε καὶ τῶν μοναχῶν, μετὰ τὰς ἐπιτιμήσεις δύο ἢ τρεῖς, εἰ μὲν καταλιμπάνει αὐτὸς σκάνδαλα, καὶ βάλλει ἀρχὴν πρὸς τὸν χαριστικαρίον, ἐξομολογούμενος τὸ ἴδιον πταίσμα αὐτοῦ, ἔστω· εἰ δ' οὖν, ἀποδιώκεσθαι τοῦτον καὶ ποιεῖν ἀντ' αὐτοῦ τὸν μέλλοντα δικαίως καὶ εὐσεβῶς διοικεῖν ἅπαντα τα εἰς ἀνάπαυσιν τῶν μοναχῶν, ἐπεὶ τὸν παρόντα χαριστικαρίον κύριον καὶ αὐτεξούσιον πεποίηκα εἰς τὴν ὑπ' ἐμὲ μονὴν καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν πάντων, καθὼς καὶ ἐγὼ εἶχον τὴν ἐξουσίαν ἐν τῇ ζωῇ καὶ χαρᾷ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως, μὴ ἔχειν ἐξουσίαν τὸν προϊστάμενον, ἄνευ εἰδήσεως καὶ βουλῆς τοῦ χαριστικαρίου, πράττειν ἢ ποιεῖν τι τὸ οἰονοῦν ἐκ τῶν ἀνηκόντων δουλειῶν τῆς αὐτῆς μονῆς, ἀλλὰ μετὰ βουλῆς αὐτοῦ πάντα οἰκονομεῖν. τίνεσθαι δὲ ἐντέλλομαι εὐχὰς τῶν μοναχῶν κατὰ τὸ θέον καὶ [τὴν] ἀκρίβειαν τῆς μοναχικῆς τάξεως, καὶ κατὰ τὴν ὑπαρξιν καὶ δύναμιν τῆς τοιαύτης μονῆς. ἐν δὲ τῇ τραπέζῃ τῶν μοναχῶν μὴ ἔχειν ἐξουσίαν τοῦ καθέζεσθαι κοσμικὸν ἐκτὸς τοῦ Πάσχα, τῆς Πεντηκοστῆς, τοῦ Δωδεκαημέρου, τῶν ἀγίων Ἀποστόλων καὶ τῆς Τυρινῆς. τοὺς δὲ ὑπουργοὺς τοὺς δουλεύοντας τῇ μονῇ μὴ ἔχειν ἐξουσίαν καθέζεσθαι ἐν τῇ τραπέζῃ ἢ οἶνον πίνειν, ἕως ὅτου φέρωσι γενειάδα· εἰ δὲ εἰσὶ σπανοί, διακρίνοι αὐτοὺς ὁ τε χαριστικαρίος αὐτῶν καὶ οἱ ἐπιμελούμενοι ἀρετῆς μοναχοί. ἔχειν δὲ τοὺς μοναχοὺς πᾶσαν ὑποταγὴν εἰς τὸν προϊστάμενον αὐτοῖς οἰκονομεῖν, καθὼς καὶ οὗτος ὀφείλει ἔχειν ὑποταγὴν πρὸς τὸν χαριστικαρίον αὐτοῦ. σὺ δέ, τέκνον Ἐπιφάνιε γραμματικέ, ἀγωνίσθητι τελειῶσαι τὴν φιλοσοφίαν, καὶ ἀρχεσθαι τὴν αἰώνιον φιλοσοφίαν μὴ παραιτεῖσθαι, ἀλλὰ καὶ τῷ θεῷ σου ταύτην ἐκπαίδευε. τὰ δὲ δικαιώματα πάντα τὰ τῆς μονῆς, Ἐπιφάνιε, διὰ τὸν θεὸν καὶ ἵνα ἔχῃς τὴν εὐχὴν μου, μὴ γένηται ἀποκρυβὴ τινος χρυσοβούλλου ἢ τῶν τυχόντων ἄλλων ἢ τῶν βιβλίων, ὧν ἔχεις αὐτέθι, ἀλλὰ πάντα σῶα καὶ ἀνελλιπῇ

ἐπίδοσ τῷ ἀντί ἐμοῦ καταλειφθέντι χαριστικαίῳ καὶ δεσπότῃ τοῦ μοναστηρίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ πάντων, παιδί μου πνευματικῷ, τῷ τοῦ Καστρίσιου κυρῷ Θεοδόσιῳ, εἵπερ οὐ βούλει ἐν τῇ μελλούσῃ κρίσει καὶ ἀνταποδόσει περὶ τούτων ὑφείξει λόγους. ἐπεὶ γὰρ οὗτος ἔνεκε τούτων εἰσελθεῖν μέλλει ἐν τῇ Πόλει καὶ τοῦ ἀποχαιρετῆσαι τοὺς αὐταδέλφους καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ· καὶ γὰρ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ τῆς μονῆς παρεδόθησαν αὐτῷ, ὡς βούλομαι, καὶ ἐποίησέ μοι λόγον καὶ λογισμόν, ἅμα τῷ κατελθεῖν ἀπὸ τῶν αὐτόθι τούτον, ἀποκαρῆναι καὶ ὑπομῆσαι περὶ τούτου τὸν ἅγιον καὶ κραταῖον ἡμῶν βασιλέα περὶ τῆς μονῆς τῆς ἐν τῇ Κῷ, εἰς ἣν πολλὰ κοπιάσας καὶ τῶν κτημάτων αὐτῆς, καὶ διὰ τοῦτο σπούδασον ὑπομῆσαι τὸν κύριν Ἀνδρόνικον, τὸν πρεσβύτερον τῆς ἁγίας ἡμῶν δεσποίνης· ἐπιφέρεται γὰρ καὶ γραφὰς πρὸς τὸν βασιλέα ἡμῶν τὸν ἅγιον καὶ τὴν δέσποιναν. καὶ εἰ βούλει ἔχειν τὴν εὐχὴν μου, σπούδασον πάντα γενέσθαι, καὶ μὴ παρίδῃς τὰς ἐμὰς ἐντολὰς καὶ παραινέσεις. σὺν τούτοις πᾶσι καὶ τὰ βιβλία πάντα, ἅπερ ἀπεχαρίσατό μοι ὁ ἀγιώτατος καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης κύρις Νικόλαος (ζῇ κύριος ὁ θεός, ὅτι οὐ ψεύδομαι), κατέλειψα εἰς τὴν αὐτὴν μονήν. καὶ εἰ ποτε πειραθῇ ἀπὸ τοῦ οἰκείου μοναστηρίου τοῦ Στύλου ἢ ἄλλου μοναστηρίου, τοῦ μὴδὲν μετέχειν ἐκ τοῦ Λάτρου ἐπιζητεῖν τι ἐκ τῶν δωρηθέντων μοι παρὰ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου βιβλίων, ἵνα μὴ εἰσακούηται, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀρὰν τῶν τῆς ἁγίων πατέρων ἐπισπάται καὶ τὴν ἐμὴν τοῦ ἁμαρτωλοῦ. ἐπεὶ μετὰ δύο καὶ τρεῖς ἀντιθέσεις ἔπεισα τὸν δεσπότην ἀντιστρέψαι πρὸς τὸ Λάτρος τρεῖς μοίρας τῶν βιβλίων καὶ παρεδόθησαν αὐτὰ τῇ ἁγίᾳ Σοφίᾳ, τοῦ φυλάττειν ταύτην τὸ μέρος τῆς μονῆς τοῦ Λάτρου, τὴν δὲ τετάρτην μερίδα, ἐκ τῶν μὴ ἐχόντων κόσμον βιβλίων, παρεδόθησαν ἐμοὶ ἐκ προσταγῆς τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου, καὶ γέγονεν ἐπὶ συνόδου ἐν τῷ μεγάλῳ σεκρέτῳ σημείωμα καὶ ὑπόμνημα περὶ τῶν τοιούτων βιβλίων· καὶ γὰρ μετὰ τὸ αἰχμαλωτισθῆναι τὸ Μελανοῦδιον καὶ ἀποσκυβαλισθῆναι τὸ βεστιάριον τοῦ Λάτρου, ὥσπερ δὴ καὶ τῶν λοιπῶν μοναστηρίων, παρὰ τῶν ἀθέων Τούρκων, ἀπέστειλα πλοῖον μετὰ λαοῦ, κρατήσας τὸν οἰκονόμον τὸν κατέχοντα ταῦτα, ἔφερον τούτον εἰς τὴν Κῷ μετὰ τῶν βιβλίων, καὶ μετὰ τοῦτο εἰσήνεγκα ταῦτα εἰς τὴν Πόλιν. καὶ εἰ μὴ τοῦτο οὕτως ἐποίησα, ἄρδην ἂν ἀπώλοντο. τὰ δὲ πλείονα τῶν εἰρημένων βιβλίων ἐξ οἰκείων μου κόπων καὶ ἀναλωμάτων ἐξωνησάμην· καὶ ἔνεκεν τούτου, τῆς ἀληθείας συμμαρτυρούσης μοι, ἀνεταξάμην ἐν τῷ παρόντι κωδικέλλῳ μου καὶ περὶ τῶν τοιούτων βιβλίων. τὸν δὲ κύριν Θεοφάνη, τὸν ἡγαπημένον μοι γέροντα, καὶ τὸν πατῆρ Ἰωάννην ἀποχαρίζομαι τούτοις τὴν εὐχὴν μου πλοῦτον πνευματικὸν ἀδάπανον. ἐπεὶ δὲ ἔγγραφον ἐποίησα πρὸς τὸν μοναχὸν Λουκᾶν τὸν

Καπαδόκῃ, τοῦ ἀναλαβέσθαι τοῦτον ἀφ' ἐνὸς τῶν πλοίων μου, οἷον ἂν πρότερον καταλάβηται, τὰ ἅπερ, ὡς ἔλεγε, χρεωστεῖσθαι νομίσματα πεντήκοντα, δέδωκα τούτῳ καὶ γὰρ λίτραν νομίσματα χιὰτα καλὰ δι. . . . καὶ ἀπεπλήρωσα, μὴ ἀναλαβόμενον τὸ ἔγγραφόν μου ἐξ αὐτοῦ. καὶ εἴπερ ποτὲ πειραθῇ πάλαι ἐπιζητεῖν τὰ τοιαῦτα νομίσματα ἀπὸ τῶν πλοίων μου ἢ ἀπὸ τοῦ χαριστικαρίου μου, ἵνα μὴ εἰσακούηται, ἀλλὰ μενεῖ καὶ τὸ ἔγγραφόν μου, ὅπερ πρὸς αὐτὸν ἐποίησα, ἄκυρον καὶ ἀβέβαιον. γενέσθω δὲ καὶ τὸ τυπικὸν περὶ τῆς ψαλμωδίας τοῦ ἁγίου Σάββα καὶ κρατεῖτωσαν οἱ μοναχοὶ τὴν ἀκολουθίαν τούτου. ἐπελαθόμεν δὲ ἐν τῇ μυστικῇ μου γεγонуία πρότερον διαθήκη τοῦ ἀνατάξαι καὶ τοῦτο· ἐπεὶ γὰρ ὁ αἰδιδιμος καὶ αἰμίνηστος βασιλεὺς, κύρις Νικηφόρος ὁ Βοτανειάτης, ἐδωρήσατό μοι διὰ τιμίου χρυσοβούλλου αὐτοῦ τὸ [τόπιον] ἐν τῇ Κῷ, τὸ Πηλὶ λεγόμενον, καὶ τὰ Καστρινοῦ σὺν καὶ τῇ προαστείῳ τοῦ Περιπάτου, ἔνθα ἐν αὐτῷ ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος ναὸς ἔκπαλαι ὑπάρχει, καστελλιον ἰδρυσάμενος καὶ μονὴν ἀποκαταστήσας ἀνδρῶν εὐλαβῶν καὶ προσκυρώσας ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ τὰ περιελθόντα μοι προάστεια δύο βεστάρχου τοῦ Καβαλλουρίου, τὸ Ἀναβασίδιον καὶ τοὺς Καρδιασμένους, καὶ ἕτερα προάστεια τὰ περιελθόντα μοὶ παρὰ τῶν φιλοχρίστων εἰς τὴν τοιαύτην μονήν, ἀπὸ τε δωρεῶν καὶ ἀγορασίων, τὰ πλησίον τῆς τοιαύτης μονῆς ὑπάρχοντα. ἀντ' αὐτῆς δὲ τῆς ἐν τῇ Κῷ μονῆς δεδωκώς μοι ὁ κραταῖος καὶ ἅγιος ἡμῶν βασιλεὺς, κύρις Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός, τὴν νῆσον Πάτμον, καὶ ἀναλαβόμενος τὴν ῥηθείσαν μονήν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς ἐν τῇ Κῷ μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ προαστείων, προσδοκῶντος ἰσχύσαι τοῦ ἀποκαταστήσαι μονήν ἐν τῷ δηλωθέντι νησίῳ τῆς Πάτμου· διὰ δὲ τὸ εἶναι τὸ τοιοῦτον νησίον, ἡ Πάτμος, ἄοικον, κουρσεύμενον παρὰ τε τῶν Ἀγαρηνῶν, τῶν κουρσαρίων καὶ τῶν Τούρκων καὶ παρὰ πάντων αἰχμάλωτιζέσθαι, δεδιότες οἱ μοναχοί, οὓς εἶχον, ἀπέφυγον ἀπ' ἐμοῦ, μὴ πεισθέντες κατοικῆσαι ἐν τῇ Πάτμῳ, καταλιπόντες με μόνον, καὶ διὰ τοῦτο εἰς τὸ εὐσπλαγχον καὶ γαλήνιον κράτος καταφεύγω τῆς Θεοπροβλήτου καὶ ἁγίας βασιλείας αὐτοῦ, ἵνα ὡς ἐκ Θεοῦ ὁδηγουμένη ἡ ἁγία βασιλεία αὐτοῦ δωρησῇται μοι καὶ αὐτὸς τὴν ῥηθείσαν μου μονήν, τὴν ὑπεραγίαν Θεοτόκον τὴν ἐν τῇ Κῷ, τῶν Καστριανῶν καὶ Πηλὶ λεγομένην, μετὰ καὶ τῶν εἰρημένων προαστείων αὐτῆς, τοῦ τε βεστάρχου τὰ δύο καὶ τὰ λοιπὰ τὰ πλησίον αὐτῆς τῆς μονῆς, ὃ ἔχω ἀπὸ δωρεᾶς τοῦ Λιμνίτου, τὸ Χαρδάμιον, καὶ τὰ λοιπὰ τὰ πλησίον αὐτῆς, σὺν τῷ χωραφίῳ τῶν Κομματίων, καὶ ὃ ἔχω ἐξ ἀγορασίας τοῦ Βεργώτου, καὶ τὸ τοῦ Περιπάτου, γενομένων συμπεπαθημένων καὶ λογισμῶν τῆς ἁγίας βασιλείας αὐτοῦ, καθὼς καὶ ἀπὸ τοῦ προμνημονευθέντος βασιλέως, κυροῦ Νικηφόρου τοῦ Βοτανειάτου, λογίσμα καὶ συμπεπαθημένα εἶχον·

ὥς ἂν οἱ μοναχοί, ἐν ταύτῃ τῇ ἀγίᾳ μονῇ, τῇ ἐν τῇ Κῳ, τὴν ἀνάπαισιν καὶ ἀφίβως διάγοντες ἔχ[ωσι], τῆς ἀγίας βασιλείας αὐτοῦ τυγχά[νοντες] καὶ πάντων τῶν συγγενῶν αὐτοῦ καὶ τῆς ἀγίας ἡμῶν δεσποίνης μέχρι τῆς τοῦ κόσμου περατώσεως· ὥπερ δὴ καὶ ἐγὼ ὁ ταπεινὸς μοναχὸς καὶ ἁμαρτωλός, ὁ ἀνάξιος δούλος αὐτοῦ, εὐχέτης ἐτύγγανον τῆς ἀγίας βασιλείας αὐτοῦ, εἰς ἣν καὶ ἐγὼ πολλοὺς κόπους καὶ πόνους οὐκ ὀλίγους καταβαλόμενος ἐν ταύτῃ τῇ μονῇ, ἐπὶ τε τῆς οἰκοδομῆς τοῦ καστελλίου, τῆς [μετακο]μίσεως τῆς ἐνδοθεν οὔσης ἐν αἰτῷ πέτρας, καὶ ἐξόδους οὐκ ὀλίγας κατακινώσαντος. καὶ ἐν μὲν τῇ Κῳ τὸ Λαχανίτζιν ἔχοντες οἱ μοναχοί, ἀπὸ δὲ τῆς Πάτμου, ὡς ὀφείλοντα εἶναι ζευγο-
λάτ[ειον] τὸ κατάσπορον ἐπιφερόμενοι, τὴν ζωὴν πορίζονται οἱ τε οἱ ἐν τῇ Κῳ μοναχοί, καὶ οἵτινες ἀπ' αὐτῶν μοναχοί προσκαθίσωσιν ἐν τῷ ἡσυχαστηρίῳ τῆς Πέτρας, τῆς οὔσης πρὸς τὴν Πάτμον καὶ ἔχοντες, ὡς προέφημεν, τὴν διοίκησιν ἀπὸ τε τῆς Κῳ καὶ τῆς Πάτμου, ψάλλοντες καὶ ὑπερευχόμενοι τῆς ἀγίας βασι-
λείας αὐτοῦ, ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦ θεοῦ τὸν μισθὸν ἑκατονταπλασίονα λήψωνται καὶ ζωὴν τὴν αἰώνιον. εἰ δὲ κατὰ τι, κατὰ παραχώρησιν θεοῦ καὶ τῶν ἁμαρτιῶν μου, ἐμπόδιον ποιήσωσι, τοῦ κλεῖσαι τὰ φιλόνηττα σπλάγγνα τῆς ἀγίας βασιλείας αὐτοῦ, καὶ παραβλέψῃται τὴν ἐμὴν ταπεινότητα καὶ ἐλεεινότητα
ἐκέκτετο ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας, τοῦ μὴ ἀντιστρέψαι τῆς ἐμῆς ἀδελφότητος τῶν μοναχῶν τὴν τοιαύτην μονὴν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου, τὸ Πηλί, τὴν ἐν τῇ Κῳ, ἧς μέχρι καὶ θανάτου μου ἐκοπίασα καὶ ἡγωνίσθην, ἵνα δώσῃ λόγον, μετὰ τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον καὶ τὸν ἡγαπημένον Θεολόγον καὶ μετ' ἐμοῦ τοῦ ἁμαρ-
τωλοῦ ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς ἀνταποδόσεως. τὸ δὲ ταπεινὸν μου λείψανον ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ μοναχοί οἱ συγκοπιάσαντες μετ' ἐμοῦ τοῦ μετατιθέναι ἐν τῇ μονῇ, ἔνθα ὁ θεὸς εὐδοῦσαι γενέσθαι. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸν παρόντα κωδικέλλον τῆς παρ' ἐμοῦ γεγονούας μυστικῆς διαθήκης τὰ ἐλλειφθέντα ἀναπληρῶ, ὡς εἴρηται ἐν τῷ δηλωθέντι κωδικέλλῳ, προέτρεψα γραφῆναι χειρὶ Γεωργίου, πρεσβυτέρου καὶ νοταρίου Εὐρύπου, τοῦ ἐκ Στροβήλου μηνὶ μαρτίῳ πεντεκαιδεκάτῃ, ἡμέρᾳ τρίτῃ, ὥρα ε', ἰνδικτιῶνος α', ἔτει ς'χ', καὶ μάρτυρας ἐν αὐτῷ προέτρεψα τοῦ υπογράψαι καὶ σφραγίσαι †.

† Χριστόδουλος, ὁ ἐν μοναχοῖς εὐτελής, ὁ τοῦ Λάτρου, οἰκεία χειρὶ προέταξα καὶ υπέταξα. †

† Νικόλαος πρεσβύτερος ὁ Παππαδόπουλος, ἐπὶ τῷ παρόντι κωδικέλλῳ παρὼν τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ παρ' αὐτοῦ προτραπείς μάρτυς υπέγραψα καὶ ἐσφράγισα. †

† Ἰωάννης παρὼν εἰμὶ ἐπὶ τὸν παρόντα κωδι-

κελλον τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ παρ' αὐτοῦ προτραπείς
μάρτυς ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα. †

† Θεοφάνης πρεσβύτερος, ὁ Θεοδοσίου, παρὼν ἐπὶ τῷ παρόντι
κωδικέλλῳ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ παρ' αὐτοῦ προ-
τραπείς εἰς τὸ μαρτυρῆσαι ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα. †

† Μιχαὴλ πρεσβύτερος, ὁ Φαφουλάκης, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι
κωδικέλλῳ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ παρ' αὐτοῦ προ-
τραπείς εἰς τὸ μαρτυρῆσαι ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα. †

† Γεώργιος, ὁ εὐτελής πρεσβύτερος καὶ νοτάριος Εὐρίπου, ὁ
γραφεὺς, καὶ αὐτὸς προτραπείς παρὰ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Χριστο-
δοῦλου ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα, ὡς γραφεὺς καὶ τοῦ ὅλου ὕφους. †

Archetypum chart. Flor. II. nro 2 et 3. extant Nro 4 et 5 exemplaria antiqua testamenti et codicilli, in fine mutila.

XXI. 6602—1094, die 5 mensis martii, ind. II.

*Theodosius Castrisius renunciat dignitati praepositi coenobii Sancti Ioannis
Theologi in insula Patmo.*

Ἐγγραφον ἀποτάξεως Θεοδοσίου τοῦ Καστρισίου.

† τοῦ Καστρισίου τὸ παρὼν
τῆς ἀποτάξεως τῆς οἰασοῦν περινοίας, πρὸς ὑμᾶς,
Νεόφυτον Πάτμου, Γρηγόριον μοναχόν, καὶ τοὺς
λοιποὺς μοναχοὺς τῆς καὶ τὸ μέρος καὶ τὰ δίκαια
αὐτῆς, καθὼς τὸ ὕφος δηλώσει· καὶ γὰρ ὁ μοναχὸς Χριστόδουλος ὁ Λατρηνὸς
τελευτῶν ἐπὶ μυστικῇ διατάξει καὶ κωδικέλλῳ διωρίσατο μετὰ γε τῶν ἄλλων
καὶ τοῦτο· «καταλιμπάνω ἀντ' ἐμοῦ κύριον καὶ ἐξουσιαστὴν εἰς τὸ εὐτελὲς
μοναστήριον τοῦ τιμίου καὶ ἡγαπημένου Θεολόγου, τοῦ ἐν τῇ Πάτμῳ, τὸν
μοναχὸν Ἀρσένιον τὸν Σκηνοῦριον, τὸν ὄντα εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα, μετὰ καὶ
πάντων τῶν διαφερόντων αὐτῷ», ἐάσας τῇ τοιαύτῃ αὐτοῦ μονῇ τὰ τε τέσσαρα
πλοῖα αὐτοῦ καὶ ἑτέρα διάφορα εἶδη, παρακατιῶν γράφας καὶ ταῦτα· «εἰ μὲν
εἰσέλθῃ ὁ προμνημονευθεὶς μοναχός, κύρις Ἀρσένιος, ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ, ἵνα
ἔχῃ τὴν ἐξουσίαν καὶ κυριότητα ταύτης καὶ τῶν αὐτῇ διαφερόντων πάντων κατὰ
τὸ γεγονός μοι θεῖον καὶ προσκυνητὸν χρυσόβουλλον παρὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ
ἀγίου ἡμῶν βασιλέως. εἰ δὲ οὐ καταδέξῃται τὴν τοιαύτην ἡγουμένην ἢ, ὡς
μεμαθήκαμεν, πρὸς κύριον ἐξεδήμησε, διορίζομαι, ἵνα τὸ πνευματικόν μου

παίδιον, ὁ χαρτουλάριος καὶ πατριαρχικὸς νοτάριος, κύρις Θεοδόσιος, ὁ ἀνεψιὸς
 τοῦ ἀποικομένου κυροῦ Βασιλείου τοῦ Καστρεῖσιου, ἀπέλθῃ ἐν τῇ εἰρημένῃ θείᾳ
 μονῇ καὶ ἀποχειράμενος ἐν αὐτῇ προίσταται καὶ ἡγουμενεύῃ, πρωτεύων τῶν
 ἀδελφῶν πάντων, μὴ ἔχοντος αὐτοῦ ἄδειαν εἰσάγειν τινὰ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ
 ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ», καθὼς περὶ τούτων πάντων καὶ περὶ ἄλλων τινῶν ὑπο-
 θέσεων ἡ γεγонуῖα παρ' ἐκείνου μυστικῇ τε διάταξις καὶ ὁ κωδῖκελλος σαφέ-
 στατα παριστῶσι. τούτου οὖν οὕτως διαταξαμένου καὶ τοῦ μοναχοῦ Ἀρσενίου
 τοῦ Σκηνοῦρου μῆτε μὴν ἐνδημήσαντος ἐνταῦθα ἄχρι τοῦ παρόντος ἢ πρόνοιαν
 τινα θεμένου τῆς ῥηθείσης μονῆς καὶ τῶν διαφερόντων αὐτῇ, οὐκ ἐπαύσατε
 ὑμεῖς οἱ τῆς αὐτῆς μονῆς μοναχοὶ διηνεκῶς αἰτούμενοί με ἀποκαρῆναι καὶ
 ἀναδέξασθαι τὴν τοιαύτην μονὴν καὶ τὰ παρὰ τοῦ κατοικομένου Χριστοδούλου
 μοναχοῦ τοῦ Λατρηνοῦ διατεταγμένα ἐκπληρῶσαι· ἐγὼ δὲ ὁ ῥηθεὶς Θεοδόσιος,
 χαρτουλάριος καὶ πατριαρχικὸς νοτάριος, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἀποικομένου Βασιλείου
 τοῦ Καστρεῖσιου, οὐκ ἠθέλησα ὅλως τοῦτο ποιῆσαι καὶ ἀποκαρῆναι ἢ ἐν τῇ
 νήσῳ Πάτμῳ ἐξελθεῖν καὶ τὴν ῥηθείσαν μονὴν καὶ τὰ διαφέροντα ταύτῃ ἀνα-
 δέξασθαι κατὰ τὴν τοῦ δηλωθέντος Χριστοδούλου μοναχοῦ τοῦ Λατρηνοῦ διάρισιν,
 διὰ τὸ ταύτην μῆμιστα εἶναι καὶ πτοεῖσθαι τὸν τε τῆς θαλάσσης πλοῦν, τὰ
 ἐκεῖσε ἐξερχόμενα πολεμικὰ καὶ τοὺς Τούρκους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς κουρσαρίους
 καὶ διὰ τὸ δύσβατον καὶ ἔρημον τὸν τοιοῦτον τόπον τυγχάνειν, καὶ μῆτε ἀπαρ-
 τισθῆναι τελείως τὴν τοιαύτην μονήν, μῆτε δύνασθαι κυβερνήσαι τὰ ταύτῃ δια-
 φέροντα, ἀλλ' ἡρετισάμην ἐκουσίως καὶ οὐκ ἀνάγκῃ τινὶ ἢ βίᾳ ἀποτάξασθαι
 τῇ τοιοῦτῃ δικαίῳ τοῦ δευτέρου προσώπου, καὶ εἶσαι ὑμῖν τοῖς λεγθεῖσι μονα-
 χοῖς ἀπ' ἐντεῦθεν ἔχειν τὴν δηλωθεῖσαν μονὴν καὶ προνοεῖσθαι αὐτῆς τε καὶ
 τῶν διαφερόντων αὐτῇ, εὐλαβῶν καὶ τιμίῳ ἀνδρῶν ὑμῶν ὄντων καὶ δυναμένων
 εἰς σύστασιν τῆς τοιαύτης μονῆς καὶ τῶν διαφερόντων ταύτῃ εἶναι. διὰ τοι-
 αῦτα, καὶ ὥς μὴ θέλων ἀποκαρῆναι, κατὰ τὴν δύναμιν τῆς διατάξεως τοῦ
 μοναχοῦ Χριστοδούλου τοῦ Λατρηνοῦ, ἀλλὰ κατ' οἰκείαν βούλησιν ἀποταξάμενος,
 καθὰ δεδήλωται, τῷ δικαίῳ τοῦ δευτέρου προσώπου καὶ παραχωρήσας ἔχειν ἀπ'
 ἐντεῦθεν ὑμᾶς τὴν δηλωθεῖσαν μονὴν καὶ τὰ διαφέροντα ταύτῃ, συμφωνῶ καὶ
 ἐπερωτῶμαι, ἵνα μὴ ἔχω ἄδειαν ἢ ἐξουσίαν ἀπὸ τοῦ νῦν ποτε καιροῦ ἢ χρό-
 νου ἐπιζητεῖν ἀποκαρῆναι ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἢ ἡγουμενεύειν ἢ προίστασθαι
 ταύτης καὶ τῶν αὐτῇ διαφερόντων ἢ χρῆσιν τινα ἐν ταύτῃ ἀνακαλεῖσθαι ἔχειν
 ἢ ἀπὸ τῶν ἐκ ταύτης εἰσοδιζομένων ἐπιζητεῖν τι πώποτε ἢ πρὸς ἀθέτησιν τοῦ
 παρόντος ἐγγράφου γίνεσθαι· ὅλως οἰαδῆτινι προφάσει ἢ ἀφορμῇ ἢ περιγραφῇ
 εἰς μέσον προφέρειν ἢ βίαν ἢ ἀπάτην ἢ δυναστείαν ἢ ἄγνοιαν νόμου ἢ ἄλλην

τινὰ νομικὴν ἀρωγὴν ἀνακαλεῖσθαι ἢ λέγειν, ὅτι τότε ἀπεταξάμην, ὅτε οὐκ ἔδει, καὶ πρὸ τοῦ ἐνδημῆσαι τὸν μοναχὸν Ἀρσένιον καὶ τὴν γνώμην αὐτοῦ καταδὴλον θέσθαι ἢ πρὸς ἄλλας τινὰς ἀμφιβολίας ὑπείσερχεσθαι· ἐκουσίως γὰρ καταφρονῶ παντὸς τοῦ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ μονῇ τοῦ τιμίου Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ Πάτμῳ καὶ τῶν διαφερόντων αὐτῇ πάντων προσβοηθούντός μοι δικαίου, ὡς ἀδυνάτως ἔχων ἀπελθεῖν εἰς αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ διάγειν διὰ τὰ προαναγεγραμμένα ἅπαντα, καὶ ὁμολογῶ μὴ χρῆσεσθαι τινι νομικῇ βοήθειᾳ, οἷωδ' ἔστιν ἐν τῇ τῷ ἄλλῳ δικαίῳ προσβοηθούντι μοι. λοιπὸν ἐὰν ἄρα τοιοῦτόν τι ποιήσω καὶ οὐ φυλάξω τὸ παρὸν τῆς ἀποτάξεως ἔγγραφον βέβαιον καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἀναταττόμενα ἀπαράθραυστα, ἀλλὰ πρὸς ἀνατροπὴν ἐνὸς καὶ μόνου ῥήματος τῶν ἀναγεγραμμένων γένωμαι, μερικῶς εἴτε καθόλου, πρὸς τὸ μὴ εἰσακούεσθαι εἰς εἴ τι καὶ ἔχω λέγειν, ἵνα μὴ μόνον ὑπάρχω καταδικασμένος ἀπὸ παντὸς κριτηρίου καὶ τὸ κρῖμα ἀπὸ κυρίου θεοῦ παντοκράτορος ἐπισπῶμαι καὶ τὴν ἀρὰν κληρονομῶ τῶν τιν' ἁγίων καὶ θεοφόρων πατέρων, ἀλλ' ὡς ἐκ μεταμελείας καὶ πρόστιμον παρέχειν ἐκ συμφώνου καὶ ἐπερωτήσεως πρὸς ὑμᾶς μὲν τοὺς δηλωθέντας μοναχοὺς καὶ τὸ μέρος τῆς ὑμῶν μονῆς χρυσοῦ λίτρας δώδεκα, πρὸς δὲ τὸ μέρος τοῦ βασιλικοῦ βεστιάριου ἐτέρας λίτρας τέσσαρας, μένοντος εἴθ' οὕτως καὶ τοῦ παρόντος ἔγγραφου τῆς ἀποτάξεως ἰσχυροῦ καὶ βεβαίου εἰς τὸ αἰεῖ. ἐπεὶ δὲ κατεβαλόμην ἐγὼ ὁ ῥηθείς Θεοδοσίος, χαρτουλάριος καὶ πατριαρχικὸς νοτάριος, ὁ τοῦ Καστρεῖσιου, λόγῳ μερικῆς τινος ἐξόδου τῆς τοιαύτης μονῆς χρυσᾷ νομίσματα διακόσια τραχέα χιάτα, καὶ ἐπεζήτητον ταῦτα λαβεῖν, ἐξενεγκόντες δεδώκατέ μοι ταῦτα τὴν σήμερον καὶ ἐνώπιον τῶν μαρτύρων σῶα καὶ ἀνελλιπῇ, καὶ ἵνα μὴ ἔχω ἄδειαν ἀπὸ τοῦ παρόντος πρὸς δευτέραν ἐπιζήτησιν τοῦ τοιοῦτου χρυσοῦ τῶν διακοσίων τραχέων χιάτων νομισμάτων χωρεῖν μερικῶς εἴτε καθόλου, ἢ ἕτερόν τι πλεῖον ἐπιζητεῖν πώποτε, οἷα δ' ἔστιν ἐν τῇ προφάσει ἢ ἀφορμῇ ἢ πρὸς ἄλλην τινὰ ἀμφιβολίαν ὑπείσερχεσθαι· εἰ γὰρ οὐ φυλάξω τὸ παρὸν ἔγγραφον, καθὰ δεδηλωται, βέβαιον, πρὸς τὸ μὴ εἰσακούεσθαι εἰς εἴ τι καὶ ἔχω λέγειν, ἵνα μὴ μόνον καὶ τὸ τοιοῦτον χρυσὸν τὰ διακόσια χρυσᾷ τραχέα χιάτα νομίσματα ἀπὸ συμφώνου εἰς τὸ διπλάσιον ἀπαιτῶμαι, μετὰ καὶ τοῦ μέρους μου, καὶ ἐκ πάσης μου τῆς περιουσίας καὶ ὑποστάσεως, ἀλλ' ὡς ἐκ μεταμελείας ὑπόκειμαι ταῖς ἀναγεγραμμέναις ἀραῖς καὶ τοῖς προστίμοις βεβαίου εἴθ' οὕτως συντηρουμένου καὶ τοῦ παρόντος ἔγγραφου τῆς ἀποτάξεως εἰς τὸ αἰεῖ, ἐμοῦ δὲ τοῦ δεδηλωμένου Θεοδοσίου χαρτουλαρίου τοῦ Καστρεῖσιου πάντα τὰ ἀναγεγραμμένα βέβαια φυλάττοντος μετὰ καὶ τοῦ μέρους μου, ἵνα μὴδὲ ὑμεῖς οἱ μοναχοὶ τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ τιμίου Θεολόγου

τοῦ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Πάτμου ἔχητε ἐπ' ἀδείας δίκην τινὰ ποιεῖσθαι πώποτε κατ' ἐμοῦ ἢ τοῦ μέρους μου περὶ οἰασθηποτοῦν ὑποθέσεως, εὐλόγου, τυχόν, ἢ καὶ ματαίας, ἢ τὸ ἀναγεγραμμένον χρυσίον, τὰ διακόσια τραχέα χιάτα νομίσματα, ἐπιζητεῖν ἀπ' ἐμοῦ ἢ τοῦ μέρους μου μερικῶς εἴτε καθόλου. ἐὰν δὲ καὶ ὑμεῖς οὐ φυλάξητε πάντα τὰ ἀναγεγραμμένα βέβαια, πρὸς τὸ μὴ εἰσακοῦσθαι εἰς εἴ τι καὶ ἔχετε λέγειν, ὑπόκεισθε ταῖς ἀναγεγραμμέναις ἀραῖς καὶ τοῖς προστίμοις, συντηρουμένου εἶθ' οὕτως βεβαίου καὶ τοῦ παρόντος ἐγγράφου. ἀντίστρεψα δὲ ὑμῖν τοῖς μοναχοῖς καὶ ἃ κατεῖχον δικαιώματα, ἤγουν τό τε πρωτότυπον τῆς μυστικῆς διατάξεως τοῦ μοναχοῦ Χριστοδοῦλου τοῦ Λατρηνοῦ, τὸ πρωτότυπον τοῦ κωδικέλλου αὐτοῦ καὶ τὰ ἴσα τούτων τὰ πεπιστωμένα παρὰ τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου κουροπαλάτου καὶ πραιτώρος Πελοποννήσου καὶ Ἑλλάδος, κυροῦ Βάρδα τοῦ Ἰκανάτου. ὅθεν καὶ πρὸς τὸ ἔχειν ὑμᾶς τὸ ἀσφαλές, προέταξα καὶ ὑπέταξα ἰδιοχειρῶς, τοῦ ὕφους γραφέντος διὰ Ἰωάννου νοταρίου τοῦ ταβουλλαρίου τοῦ Περάματος μηνὶ μαρτίῳ πέμπτῃ, ἰνδικτιῶνος β', ἔτους ,SΧ δευτέρου κατὰ παρουσίαν τῶν ὑπογραφέντων μαρτύρων. †

† Θεοδόσιος, χαρτουλᾶριος καὶ πατριαρχικὸς νοτᾶριος, ὁ ἀνεψιὸς τοῦ ἀποικομένου Βασιλείου τοῦ Καστρεϊσίου, ἀρεσθεὶς ἐπὶ τῇ παρούσῃ ἀποτάξει τῆς εἰρημένης μονῆς τοῦ τιμίου Θεολόγου, τοῦ ἐν τῇ νήσῳ τῆς Πάτμου, παραλαβὼν δὲ καὶ τὸ ἀναγεγραμμένον χρυσίον, τὰ διακόσια τραχέα χιάτα νομίσματα, σῶα καὶ ἀνελλιπῇ, ἀντιστρέψας δὲ ὑμῖν τὰ ἀναγεγραμμένα δικαιώματα, τό τε πρωτότυπον τῆς μυστικῆς διατάξεως τοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ μοναχοῦ τοῦ Λατρηνοῦ, τὸ πρωτότυπον τοῦ κωδικέλλου αὐτοῦ καὶ τὰ ἴσα τούτων τὰ πεπιστωμένα παρὰ τοῦ μεγαλεπιφανεστάτου κουροπαλάτου καὶ πραιτώρος Πελοποννήσου καὶ Ἑλλάδος, κυροῦ Βάρδα τοῦ Ἰκανάτου, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ εἰς μηδὲν τῶν ἀναγεγραμμένων ἀμβιβάλλων, ὡς κατὰ θέλησιν οἰκείαν καὶ γνώμην ἀποταξάμενος, οἰκείᾳ χειρὶ προέταξα καὶ ὑπέταξα. †

† Νικόλαος, ὁ εὐτελὴς ἱερεὺς, πρωτοπαππᾶς καὶ οἰκονόμος τῆς ἁγίας Εἰρήνης τοῦ Περάματος, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι ἐγγράφῳ τῆς ἀποτάξεως τῆς ἀναγεγραμμένης μονῆς τοῦ τιμίου Θεολόγου τῆς Πάτμου καὶ τῇ δόσει τοῦ χρυσίου τῶν διακοσίων τραχέων χηράτων νομισμάτων καὶ τῇ ἀντιστροφῇ τῶν ἀναγεγραμμένων δικαιωμάτων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Νικόλαος, κλη[ρικὸς] τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας, ὁ τοῦ παπᾶ

Φωτίου, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι ἐγγράφῳ τῆς ἀποτάξεως τῆς ἀναγεγραμμένης μονῆς τοῦ τιμίου Θεολόγου τῆς Πάτμου καὶ τῇ δόσει τοῦ χρυσίου τῶν διακοσίων τραχέων χηράτων νομισμάτων καὶ τῇ ἀντιστροφῇ τῶν ἀναγεγραμμένων δικαιομάτων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ἰωάννης σπαθαροκανδιδάτος, ὁ Καρπιανίτης, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι ἐγγράφῳ τῆς ἀποτάξεως τῆς ἀναγεγραμμένης μονῆς τοῦ τιμίου Θεολόγου τῆς Πάτμου καὶ τῇ δόσει τοῦ χρυσίου τῶν διακοσίων τραχέων χηράτων νομισμάτων καὶ τῇ ἀντιστροφῇ τῶν ἀναγεγραμμένων δικαιομάτων, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Παντολέων σπαθαροκανδιδάτος καὶ μειζότ[ερος], ὁ Περματᾶς, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι ἐγγράφῳ τῆς ἀποτάξεως τῆς ἀναγεγραμμένης μονῆς τοῦ τιμίου Θεολόγου τῆς Πάτμου καὶ τῇ δόσει τῶν διακοσίων τραχέων χηράτων νομισμάτων καὶ τῇ ἀντιστροφῇ τῶν ἀναγεγραμμένων δικαιομάτων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ἰωάννης νοτάριος, ὁ Ἄγιογεωργίτης, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι ἐγγράφῳ τῆς ἀποτάξεως τῆς ἀναγεγραμμένης μονῆς τοῦ τιμίου Θεολόγου τῆς Πάτμου καὶ τῇ δόσει τῶν διακοσίων τραχέων χηράτων νομισμάτων καὶ τῇ ἀντιστροφῇ τῶν ἀναγεγραμμένων δικαιομάτων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Εὐλάμπτος, κριτῆς καὶ ταβουλλάριος, ὁ Ἄγιοειρηνίτης, καὶ αὐτὸς παρὼν ἐπὶ πᾶσιν, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ἰωάννης νοτάριος, ὁ καὶ γραφεύς, καὶ αὐτὸς παρὼν καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

Autogr. chart. Flor. II, nro 6. Sub nro 7 exemplar antiquum eiusdem chartae.

XXII. [6607—1099] mense iulio, ind. VII.

Imperator Alexius I. Comnenus pro salute animae monasterio donat duodecim colonos habitaturos in praediis Parthenio et Temeniis et in insula Lipso.

Τὸ ἴσον τῆς γεγонуίας τιμίας καὶ προσκυνητῆς βασιλικῆς λύσεως ὑπὲρ τοῦ νησιδίου τῆς Λειψῶ καὶ τῶν δύο προαστείων, τοῦ τε Παρθενίου καὶ τῶν Τεμενίων.

† Εὐδοκεῖ ἡ βασιλεία μου, ψυχικὸν αὐτῆς, προσκαθίσαι ἐν τοῖς ἐντὸς δηλουμένοις τρισὶν ἀκινήτοις ὑμῶν, ἐκάστῳ αὐτῶν, ἀνὰ παροίκους τέσσαρας, ἐλευθέρους μέντοι καὶ ἀτελεῖς, καὶ μήτε γῆν ἰδίαν ἔχοντας, μήτε δημοσιακοῖς χαρτίοις ἐγγεγραμμένους καὶ ἐξακουσσεύεσθαι τούτους ἀπὸ πάσης καὶ παντοίας ἐπηρείας καὶ ἀγγαρείας καὶ ἀπὸ παντὸς δημοσιακοῦ τέλους καὶ βάρους, νῦν τε ὄντων καὶ ἐσῶστερον ἐπινοηθησομένων, εἰ καὶ μὴ ῥητῶς καὶ πρὸς ὄνομα αἱ ἐπηρείαι πᾶσαι ἐνταυθοὶ ἀναγράφονται, τῆς παρούσης λύσεως προσσύσης ὑμῖν εἰς ἀσφάλειαν καὶ τοῖς κατὰ καιρὸν πράκτορσιν ὑποδεικνυομένης καὶ τοὺς δωρηθέντας ὑμῖν δώδεκα παροίκους ἐν τοῖς τρισὶν ἀκινήτοις ὑμῶν διατηρούσης ἀνενοχλήτους καὶ ἀνωτέρους πάσης δημοσιακῆς συνεπιφορᾶς καὶ ἐπηρείας. †

† Τὸ δέ· μηνὶ ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος ζ', δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως, καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγίς. †

Κατεστρώθη μηνὶ αὐγούστῳ κζ', ἰνδικτιῶνος ζ' παρὰ τοῦ Σερβ[ίλου] Ἰωάννου.

Κατεστρώθη διὰ τοῦ Ἀρταβάσδου μηνὶ αὐγούστῳ κζ', ἰνδικτιῶνος ζ'.

Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου λογοριαστοῦ τοῦ Μαλ κατὰ τὴν κζ' τοῦ αὐγούστου μηνὸς τῆς ζ' ἰνδικτιῶνος.

Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπὶ τοῦ βεστιαρίου μηνὶ αὐγούστῳ κζ', ἰνδικτιῶνος ζ'.

Κατεστρώθη εἰς τὸ σέκρετον τοῦ μεγάλου λογαριαστοῦ τῶν εὐαγῶν σεκρέτων μηνὶ αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος ζ'.

Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τῆς βασιλικῆς σακέλλης μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος η'.

† Γεώργιος ὁ Πλευρῆς τὰ παρόντα ἴσα μετὰ τῶν πρωτοτύπων ἀντιβαλὼν καὶ κατὰ πάντα εὐρὼν ἰσάζοντα ὑπέγραψα καὶ ἐσφράγισα κάτωθεν εἰς βεβαίωσιν, μηνὶ ματίῳ, ἰνδικτιῶνος η' †.

Exemplar. Flor. nro 50. η'.

XXIII. 6626—1118, 25 die mensis augusti, ind. XI.

Controversia de aqua inter Achillium Limenitam et incolas vici Menici in insula Creta dirimitur.

† Ἀχίλλιος ὁ Λιμενίτης οἰκεία χειρὶ προέταξα. †

[† Ἐν] ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος· Ἀχιλλίος ὁ Λιμενίτης ὁ τὴν ἰδίαν προταγὴν οἰκεία χειρὶ πρόσημνάμενος τὴν παρούσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον καθαρὰν διάλυσιν καὶ συμβίβασιν τῆς κάτωθεν ῥηθισομένης ὑποθέσεως τίθημι καὶ ποιῶ μετὰ παντὸς τοῦ μέρους τῶν διαδόχων καὶ κληρονόμων μου, οὐκ ἔκ τι[νος ἀνάγκ]ης ἢ βί[ας ἢ φό]βου προκειμένου καὶ μέλλοντος ἢ ὑποπτευομένου, ἀλλ' ὀρθῇ βουλῇ καὶ γνώμῃ μου τῇ μετὰ μεμεριμνημένης σκέψεως καὶ ἀποδοχῆς μ[ονίμου] πρὸς ὑμᾶς τοὺς ὅλους ἐποίκους καὶ κ. ρο. . ους τοῦ χωρίου Μένικος, δι' ὑμῶν δὲ καὶ ον καὶ παντὶ μέρος (sic) καὶ τοὺς κληρονόμους καὶ διαδόχους ὑμῶν ἅπαντας, ὡς ἡ ὑπόθεσις παρακατιῶν δηλώσει· καὶ γὰρ ἔγκλησιν συστησάμενων ὑμῶν κατ' ἐμοῦ εἰς τὸ περιφ[ανές] δικ[αστήριον] τοῦ πανυπερλάμπρου πρωτοπροέδρου καὶ κατεπάνω Κρήτης, κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Ἑλαδικοῦ, καὶ οἰκείου ἀνθρώπου τοῦ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου, τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ μεγάλου δουκὸς καὶ πραιτῶρος, κυροῦ Εὐμαθίου τοῦ Φιλοκάλῃ, καὶ αὐθέντου ἡμῶν, ὡς [πρὸ] χρόνων δεκαεπτὰ ἀνεγερθέντος παρ' ἐμοῦ καινοφανοῦς ἐργαστηρίου ἐν τῇ τοῦ Μένικος ποταμῷ κατεκρατήθη παρ' ἐμοῦ τὰ ὕδατα, ἃ εἶχετε αὐτοὶ ἀείποτε, δι' ὧν καὶ τὰ ποτάμια ὑμῶν χωράφια ἡρδεύοντο, φυτοκομοῦντες ἐν αὐτοῖς καὶ κατασπεύροντες βαμβακηνρά τε καὶ κεχρία, κρόμυά τε καὶ λάχανα καὶ παντοῖα ἄλλα σπέρματα ἀπὸ τε ὀσπρίων καὶ λαχάνων, ἃ ποτίζεσθαι ἐπάναγκες, καὶ τῇ καθήρξει τοῦ τοιοῦτου ὕδατος, ἀπωλέσαι ταῦτα πάντα καὶ ἐπὶ χρόνους ἄρτι δεκαεπτὰ, ὡς εἴρηται, καθυστερεῖσθε τούτων. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐτέρας καινοτομίας οὐκ ὀλίγας ὑποσθῆναι εἰς τε τοὺς ἀμπελῶνας καὶ τὰ δένδρα ὑμῶν διενίστασθε, ὡς καὶ τούτων ἠρδευομένων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, καὶ τὴν ἀπὸ τοῦ νόμου βοήθειαν ἀνεκαλεῖσθε. ἀχθέντος τοίνυν κάμου καὶ τῷ δικαστηρίῳ παραστάντος διὰ τὸν βεστάρχην Ἰωάννην τοῦ Κολικοῦ ἐν τῷ δικάζεσθαι ἡμᾶς ἀμφοτέρους περὶ μὲν τοῦ μύλωνος, αὐτὸς ὁ δηλωθεὶς αὐθέντης ἡμῶν, ὁ κατεπάνω, παραγενόμενος κατὰ τὸν τόπον, συμπαραμαρτυρούντων αὐτῷ τοῦ τε καθηγουμένου τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἐρ. . . κυροῦ Ἰωάννου, τοῦ προέδρου καὶ πριμμικηρίου, κυροῦ Βασιλείου τοῦ Ἀρίβη, τοῦ μαγίστρου καὶ πριμμικηρίου τοῦ Διαβολογύρη, τοῦ προέδρου καὶ προνοητοῦ τοῦ Κλαδο, τοῦ μαγίστρου κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Βούρτζη, τοῦ σωμαρο κυροῦ Γεωργίου τοῦ Τουρμάρχου, τοῦ μοναχοῦ Μελετίου καὶ καθηγουμένου τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Ἀειβρύτου, καὶ τῶν περὶ χωρίων πάντων, διὰ τὸ εἶναι τοῦτον ἔξω ἀναγραφῆς καὶ ἀπὸ τῆς βρύσεως αὐτῆς τῆς συνορούσης τὰ δίκαια τῆς μετροπόλεως καὶ τοῦ χωρίου ὑμῶν καὶ τοῦ προαστείου μου τοῦ Σεμπιόνου, ἀφ' ἧς τὸ τοιοῦτον ἐξέρχεται ὕδωρ καὶ ἄρχι τοῦ ἀπὸ παλαιοῦ δεδημοσιευμένου μύλωνος καταντήσας,

εἰς ὃν οὐδὲ ὑμεῖς ἀμφιβολίαν εἴχετε, ἀπ' αὐτοῦ δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἔμπροσθεν τοῦ τοιοῦτου μύλωνος, ἰδὼν ὡς ὅτι τὸ νερὸν ὡς πρὸς τὸ ἀλῆθιν αὐτὸν ἀπεικάσαντές μου, ἀπ' ἐκείνου δὲ καὶ εἰς τὴν πόλιν κριμνηζομένου καὶ μὴ ἐχόντων ὑμῶν ὁδὸν ἀναλαβέσθαι τοῦτο εἰς τὸ ποτίζειν ἃ προεῖρηται τοπία, καθὼς ἔκπαλαι εἴχετε τύπον, καὶ τὴν τσσαύτην ἀδικίαν πληροφορηθέντες καὶ μήτε ἐν τοῖς πρακτικοῖς τοῦ δημοσίου ἢ τῆς ἀναγραφῆς εὐρὼν τὸν τοιοῦτον μύλωνα τελούντά τι, παρευθὺς προσέταξε χαλασθῆναι αὐτὸν ἐκ βάρων αὐτῶν, τὸ δὲ ὕδωρ ἀπὸ τὸν παλαιὸν καὶ δεδημιευμένον μύλωνα, ἔθθα καὶ τὴν παλαιὰν νομὴν εἴχετε, μετοχέτευσα, ὥστε ἔχειν ὑμᾶς τὴν τούτου χρῆσιν κατὰ τὸ ἀκώλυτον καὶ ἀρδεύειν τὰ ποτάμια χωράφια ὑμῶν ὡς ἔκπαλαι· τούτου γὰρ χάριν καὶ δι' ἐγγράφου καὶ ἐνυπογράφου πρακτικοῦ παρεδόθη ὑμῖν ἡ τοῦ τοιοῦτου ὕδατος ἀναφαίρετος νομὴ καὶ χρῆσις. περὶ δὲ τῶν λοιπῶν καινοτομιῶν, ὧν ἐλέγετε ὑποστῆναι, ἐγγράφον τῶν τοιούτων τοῦ ποσοῦ καὶ τῶν χρόνων, καθ' ὅσους ταῦτα ὑπέστητε, τῇ αὐθέντῃ ἡμῶν τῇ κατεπάνω ἐπιδεδώκατε. περὶ ὧν καὶ ἐγγράφον ἀπόφασιν τῆς κρίσεως αὐτοῦ ἐνεχείρησε ταῦτα οὕτως περιέχουσαν·

† «Καὶ αὖθις κατὰ τὰ ἐν μέσῳ προσδιορισθέντα τοῖς ἐποίκοις τοῦ χωρίου Μένικος, ὥστε ἐγγράφως ἡμῖν παραστῆσαι, ἃς ὑπέστησαν καινοτομίας ἐκ τῆς παρ' αὐτοῦ τοῦ ὕδατος τοῦ παρὰ Ἀχιλλίου τοῦ Λιμενίτου κατεχομένου, ἡχῆζομένου τε καὶ μὴ συγχωρουμένου καταρδεύειν τὰς ἀρωσίμους αὐτῶν χώρας καὶ τοὺς ἀμπελῶνας, ἐγγράφως τε ἐκθέσθαι καὶ τοὺς καιροὺς τῶν καινοτομιῶν, παρέστησαν τῇ δικαστηρίῳ οἱ Μενικιώται, συμπαριστάμενον αὐτοῖς ἔχοντες καὶ τὸν Λιμενίτην Ἀχιλλίον, καὶ δι' ἱκετηρίου αὐτῶν ἐγγράφως τὰς καινοτομίας, ἃς οὗτοι πάθουσιν, παρὰ τῇ ἐγγράφῳ ἐκθέμενοι καὶ τοὺς καιροὺς τῶν καινοτομιῶν ἐν αὐτῷ διασαφῆσαντες ἡμῖν ἐνεφάνησαν, ὅπερ καὶ ὑπαναγνωσθὲν παρ' ἡμῶν ὠρίσθη τρεῖς ἐκλεγῆναι ἄνδρας ἀπὸ τῶν τῷ Ἀχιλλίῳ ἀνθισταμένων καὶ ἐν χερσὶ φέροντες τὸ παρ' αὐτῶν γεγονὸς ἐγγράφον ἐπομύσασθαι μὴ κατὰ τι διαφεύσασθαι ἐκ τῶν τῷ ἐγγράφῳ ἀναταγτομένων, μήτε μὴν περὶ τῆς ποσότητος τῶν δεκαεπτὰ ἐνιαυτῶν μικρόν τι ψευδεῖς ἀναδείκνυσθαι καὶ εὐθυνηθῆναι, νομίμως τὸν Λιμενίτην Ἀχιλλίον τῆς τῶν ἀμπελῶνων βλάβης καὶ λύμης τῆς ἀρωσίμου γῆς αὐτῶν. τῇ ἀκριβεῖ διατιμῆσει τῶν πλησιάζοντων χωρίων αὐτοῖς τῶν ἐπιστημῶνων διατιμωμένης· μηνὶ αὐγούστῳ ια', ἰνδικτιῶνος ια'. Ὁ κατεπάνω δι' οἰκείων αὐτοῦ γραμμάτων.» † Οὕτως οὖν τῆς ἀποφάσεως διεξιούσης, ἐξεληθόντων ἡμῶν ἀπὸ τοῦ δικαστηρίου τῇ περιωνύμῳ ναῦ τῶν Ἀγίων Πάντων τῆς μητροπόλεως κατελθόμενοι οἱ ἑκάτεροι πρὸς τὸ γενέσθαι κατὰ τὴν τοῦ αὐθέντου ἡμῶν κρίσιν. ἄνδρων οὖν τῶν φιλοχρίτων καὶ εἰρηνοποιῶν εὐρεθέντων οὐκ εἶσαν ἡμᾶς ἐπομό-

σασθαι καὶ τέως δοκιμασθέντων τῶν ζημιῶν, ὧν τε κατὰ πολὺ ἐζημιώθητε ἐκ τῆς τοῦ ὕδατος κατακρατήσεως, ἐκορυφώθησαν εἰς πολλὰ. καὶ διὰ τὸ θελήσαι ὑμᾶς καθαρῶς διαλυθῆναι μετ' ἐμοῦ διὰ μεσιτίας, ὡς εἴρηται, τῶν ἀναγεγραμμένων ἀνδρῶν πάντα παραδραμόντες ἡρετίσασθε λαβεῖν ἀπ' ἐμοῦ κατὰ τελείαν διαλύσιν καὶ συμβίβασιν χρυσᾶ διὰ χαράγατος νομίσματα θεοτοκία λίτρας δύο, ἄστινας δὴ καὶ ἀποδοῦς ὑμῖν ἐν μιᾷ καταβολῇ τὴν σήμερον, ἥτις ἐστὶν εἰκοστὴ πέμπτη τοῦ αὐγούστου μηνὸς τῆς παρούσης ια' ἰνδικτιῶνος, ἐπ' ὅψει καὶ παρουσίᾳ τῶν ὑπογραφέντων μαρτύρων τελείως καὶ καθαρῶς καὶ ἄνευ τινὸς περιεργίας ἢ ῥαδιοργίας διαλυθεῖς μεθ' ὑμῶν καὶ μηδεμίαν κίνησιν ἢ ἀγωγὴν ἔχων μεθ' ὑμῶν ἢ τοῦ ὄλου μέρους ὑμῶν, ἀλλὰ τελείως ἐπὶ πᾶσι τοῖς κατ' ἐμοῦ κινήθεισι διαλυθεῖς καὶ κατὰ πολλήν μου ἀρέσκειαν τὴν καταβολὴν τῶν δύο θεοτοκίων λιτρῶν πρὸς ὑμᾶς ποιησάμενος συμφωνῶ, μετὰ καὶ ἀκουίλιανῆς ἐπερωτήσεως καὶ ἀκεμπτηλατίωνος νόμου στέργειν καὶ ἐμμένειν τῇ ἀγάπῃ καὶ διαλύσει, ἣ διελύθημεν ἑκάτεροι. διὸ καὶ ἀσφαλίζομαι, ὡς εἶπερ ἀπὸ τοῦ παρόντος κίνησιν ἢ ἀγωγὴν αὐτὸς ἢ τὸ μέρος μου ἢ τις τῶν κληρονόμων μου καθ' ὑμῶν ποιήσασθαι φωραθῶ, καὶ οὐ καλῶς καὶ καθαρῶς διελύθην σήμερον μεθ' ὑμῶν, ἀνακαλούμενος δὴθεν τὸν καθαιρεθέντα μύλωνα ἢ τὸ ὕδωρ τὸ διὰ πρακτικοῦ παραδοθὲν ὑμῖν ἢ τὰ καταβληθέντα νομίσματα ἐπὶ διαλύσει, τὰς δύο δηλονότι λίτρας, ἢ περὶ καινοτομιῶν τινων καὶ ἐξόδων συμβησομένων ὑμῖν δὴθεν ἐξ αἰτίας ἐμῆς καὶ πρὸς ἀφορμὰς τινας καὶ ἀντιθέσεις ποτὲ τῶν καιρῶν χωρήσω ἢ κακώσω ὑμᾶς ἢ τινα τῶν ἀπὸ τοῦ ὄλου μέρους ὑμῶν ἢ τῶν παιδῶν, καὶ εἰς δικαστήριον καὶ ὀχλήσεις ἐλκύσω ἐν οἰοδήτῃσι καινοτομίαις καὶ κατατριβαῖς ποιεῖν ἐπιχειρήσω ποτὲ τῶν καιρῶν μέχρι καὶ τοῦ τυχόντος, μὴ μόνον τὸ ἐκ θεοῦ κατάκριμα ἐπισπάσσομαι καὶ [τὰς] ἀρὰς πάντων τῶν ἀγίων καὶ τὸ ἀνάθεμα, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μὴ εἰσακούεσθαι με παρὰ τῶν νόμων εἰς εἴ τι ἂν καὶ λέγω, παράσχω ἀπεντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς χάριν προστίμου ἐκ συμφώνου καὶ ἐπερωτήσεως χρυσᾶ νομίσματα λίτρας θεοτοκίους τρεῖς, πρὸς δὲ τὸ βασιλικὸν βεσιτάριον τὸ τρίτον τούτων· πρὸς δὲ καὶ τὰς καινοτομίας τὰς ἀπαριθμηθείσας, περὶ ὧν καὶ διελύθην μεθ' ὑμῶν καὶ τούτας ἀσυμπαθῶς ἀπαιτούμενος μηδεμίαν ἐξω ἀπὸ νόμου βοήθειαν τὸ σύνολον. ἔτι δὲ καὶ τοῦτο ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ διαλύσει ἡρετισάμην συμφωνήσας μεθ' ὑμῶν, ἵνα τὴν ἀνήκουσαν ἐκταγὴν πᾶσαν τῶν κινήσειων ὑποθέσεων παρ' ὑμῶν κατ' ἐμοῦ, περὶ ὧν καὶ διελύθημεν, αὐτὸς παράσχω οἰκοθὲν μου ὑμῶν ἀκαταζήτητων καὶ ἀζημιῶν διατηρηθέντων παντάπασιν. ἐγράφη διὰ χειρὸς Νικήτα διακόνου, λογοθέτου τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως καὶ νομικοῦ τοῦ Χάνδακος, τοῦ Κοντόρη, μηνὶ αὐγούστῳ κέ', ἰνδικτιῶνος ια', ἔτους ς'χ'κς', παρουσίᾳ τῶν ὑπογραφέντων μαρτύρων. †

† Αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μαρτύρων †.

† Καλλίνικος, ἱερεὺς καὶ σκευοφύλαξ τῆς μητροπόλεως, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ καθαρᾷ διαλύσει καὶ τῇ δόσει τῶν δύο λιτρῶν θεοτοκίων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Δημήτριος, εὐτελὲς ἱερεὺς καὶ δευτερεύων τῆς μητροπόλεως, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ καθαρᾷ διαλύσει καὶ τῇ δόσει τῶν δύο λιτρῶν θεοτοκίων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Νικήτας, εὐτελὲς ἱερεὺς ὁ τοῦ Σκευοφύλακος, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ καθαρᾷ διαλύσει καὶ τῇ δόσει τῶν δύο θεοτοκίων λιτρῶν, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Δημήτριος ναύκληρος ὁ Κομητᾶς πάρειμι ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ καθαρᾷ διαλύσει καὶ τῇ δόσει τῶν δύο θεοτοκίων λιτρῶν, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα †.

† Νικήτας, εὐτελὲς διάκονος, λογοθέτης τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως καὶ νόμικὸς τοῦ Χάνδακος, ὁ τοῦ Κοντόρη καὶ αὐτὸς συμ-μαρτυρῶν ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα †.

† Τὸ παρὸν ἴσον τῇ ἐμφανισθέντι μοι πρωτοτύπῳ παλαιῷ χαρτίῳ ἀντιβαλὼν καὶ ἰσάζον εὐρὼν ὑπέγραψα μηνὶ ἰουνίῳ α', ἡμέρᾳ β', ἰνδικτιῶνος ι', ἔτους ςψ' †.

† Παῦλος, τάπεινός ἐπίσκοπος τῆς θεοσωστού πόλεως Κνωσσοῦ ἦτοι τοῦ Χάνδακος †.

Exemplar chart. Flor. nro 87.

XXIV. Sine anno et mense.

Imperator Ioannes Comnenus confirmat exemptionem navis peculiaris monasterii a tributis et donationes factas coenobio ab imperatore Alexio I. Comneno, donatque ei alteros centum modios frumenti e vectigalibus insulae Cretae.

† Ἐφθῇ μὲν ὁ ἀξιωμακάριστος καὶ αἰδίδιμος βασιλεὺς, αὐθέντης καὶ πατὴρ τῆς βασιλείας μου, ἐξ αἰτήσεως τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει τὴν ζωὴν ἐκμετρήσαντος τιμιωτάτου ἐκείνου μοναχοῦ καὶ ἡσυχαστοῦ, κυροῦ Χριστοδούλου τοῦ Λατρηνοῦ, δωρήσασθαι τῇ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ἀνεγερθείσῃ παρ' ἐκείνου μονῇ ἄδειαν ἐξχουσσείας πλοίου ἰδιοκτῆτου, χωρήσεως μοδίων πεντακοσίων μικρῶ πλέον ἢ ἑλασσον, ὥστε διὰ τούτου μὲν τὰ χρειώδη τοῖς μοναχοῖς διακομίζεσθαι, αὐτὸ δὲ τὸ πλοῖον βρεῖλει ἀποπλέειν, ἐνθα δὴ καὶ ὅτε τοῖς μοναχοῖς βουλευτόν,

εἰς τε τὰ τῆς ἐώας μέρη καὶ τὰ ἐσπέρια, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς ἀπανταχῇ νήσους, καὶ τὰ χρειωδῆ τοῖς μοναχοῖς ἐμπορευόμενον, εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκαῖς χρόνους ἀπὸ παντὸς τοῦ ἐπηρεαστικῶς ἐπεμβαίνοντος ἐξικουσεύεσθαι συνάμα τοῖς ἐν τούτῳ ἐμπλέουσι καὶ πάσης ἐπηρείας καὶ ἀγγραφείας ἀνωτάτω διαφυλάττεσθαι καὶ μῆτε πρὸς μετακομιδὴν τῶν χρειωδῶν καὶ αὐτῇ τῇ βασιλείᾳ μου ἀναγκαιοτάτων παρ' οὐτινοσούν ἀποστέλλεσθαι, μῆτε μὴν ἐμβλήσει κόκκου ἢ συνωνῆς ἢ στραβοξυλῆς ἢ χόρτου εἰσαγωγῆς ἢ ἄλλῃ τινὶ ἀναγκαιοτάτῃ λειτουργίᾳ βαρύνεσθαι, ἀλλ' ἐλεύθερον πάντοθεν διατηρεῖσθαι πάσης καὶ παντοίας ἐπηρείας, ἀγγραφείας τε καὶ κακώσεως. καὶ τοῦ τηникаῦτα πρῶτως ἀνεγερθέντος πλοίου καὶ τῷ χρόνῳ παλαιωθέντος καὶ κινδύνῳ περιπεσεῖν κινδυνεύοντος ἢ ναυαγίῳ ἴσως περιπίπτοντος ἢ καὶ ἄλλως ἀπολλυμένου ἐξεῖναι τοῖς μοναχοῖς ἕτερον ἀντ' ἐκείνου πλοῖον ἀνακαινίζειν, τῆς αὐτῆς τυγχάνον χωρήσεως καὶ τῆς ἴσης ἐξικουσείας ἐπαπολαύον· καὶ μὴ προσάπαξ τὸν ἀνακαινισμόν τοῦ τοιοῦτου πλοίου καὶ τὴν τούτου ἐξικουσεῖαν αὐτοῖς ἐκχωρηθῆναι, ἀλλ' ὁσάκις τῷ χρόνῳ διαφθαρῇ ἢ ναυαγίῳ τινὶ περιπέσοι ἢ καὶ ἄλλως ἀπωλείᾳ παραδοθῇ. καὶ τοιαύτῃ μὲν ἢ περὶ τῆς ἐξικουσείας τοῦ πλοίου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐμπλεόντων ἐκχώρησις εἰς τὸν ἅπαντα αἰῶνα διὰ τοῦ προεκτεθέντος χρυσοβούλλου λόγου πεφίλοτίμηται, καθὼς δῆτα σαφέστερον ἢ ἐν ἐκείνῳ γραφὴ παρίστησι. ἐπεὶ δὲ μετὰ τὸν σεβάσμιον ἐκείνον μοναχὸν καὶ ἡσυχαστὴν, κυρὸν Χριστόδουλον τὸν Λαττηνόν, καὶ τὸν μετ' ἐκείνον τῇ ταύτῃ μονῇ ἐνασκήσαντα τιμιώτατον μοναχόν, κυρὸν Ἰωσήφ τὸν Ἰασίτην, οἱ τούτων μαθηταὶ καὶ μονάζοντες, ἐνδεῖα τῶν χρειωδῶν καὶ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων αὐτοῖς συνεχόμενοι, τῷ τρισμακαρίστῳ αὐθέντῃ καὶ πατρὶ τῆς βασιλείας μου μετὰ λιπαρᾶς δεήσεως προσεδραμηκάσι, τυπωθῆναι τε τούτοις τὰ πρὸς διατροφὴν ἐξητήσαντο, καὶ χρυσόβουλλον σιγίλλιον ἀπειλήφασι τοῦ θεοσεβοῦς κράτους ἐκείνου, τυποῦν ἐτησίως δίδοσθαι τούτοις, μέχρις ἂν τόδε τὸ περίγειον συνεστήκοι, σίτου μὲν μοδίους τριακοσίους, νομίσματα δὲ εἰκοσιτέσσαρα κομηνάτα θεοτοκία παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς δουκῶν Κρήτης, τὰ νῦν δὲ καὶ τῇ βασιλείᾳ μου προσελθόντες, ἐπιβεβαιωθῆναι τὰ προεκτεθέντα δύο χρυσόβουλλα δι' ἐγγράφου αὐτῆς προσταγματος θερμῶς ταύτην κατέδυσωπήσαν, ἡ βασιλείᾳ μου εὐμενῶς τὴν τούτων αἵτησιν προσηκαμένη, τὸ παρὸν χρυσόβουλλον σιγίλλιον αὐτοῖς ἐπεβράβευσε, δι' οὗ ἐπικυροῖ τὰ τοῖς ῥηθείσι μοναχοῖς πορισθέντα δύο καθὰ δεδῆλωται, χρυσόβουλλα, θεσπίζει τε τὸ βέβαιον ταῦτα καὶ ἐνεργὸν ἀποφέρεισθαι, καὶ παρακελεύεται ἀδιακώπως εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκαῖς χρόνους ἐπαπολαύειν τοὺς μοναχοὺς καθαρῶς τῆς τε τοῦ πλοίου ἐξικουσείας καὶ τῆς ἐτηρίας καὶ ἀνυστερήτου τῶν τυπωθέντων αὐτοῖς ἀπολήψεως κατὰ τὰς περιλήψεις

καὶ δυνάμεις τῶν προγεγονότων, ὡς εἴρηται, χρυσοβούλλων. προστίθῃσι δὲ ἡ βασιλεία μου τοῖς προτυπωθεῖσι τριακοσίοις μοδίοις τοῦ σίτου καὶ τοῖς εἴκοσι πρὸς τοῖς τέσσαρσι θεοτοκίαις κομνηνάτοις νομίσμασιν ἑτέρους σίτου μοδίους ἑκατὸν ὡς νέον αὐτοῖς φιλοτιμία. καὶ διορίζεται δίδοσθαι πρὸς τὸ μέρος τῆς μονῆς ἀνεγκρατῆτως καὶ ἀπεριλείπτως, δίχα τε προσταξέως ἑτέρας ἢ ὑπομνήσεως, ἀπ' ἀρχῆς τῆς παρούσης δωδεκάτης ἰνδικτιῶνος καὶ μέχρις ἂν ὁ παρὼν διαρκoίῃ αἰὼν παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς δουκῶν Κρήτης ἀπὸ τῶν ὀθενδήποτε παρ' αὐτῶν εισοδιαζομένων προσώπων τοῦ δημοσίου ἐκ τοῦ κάστρου τοῦ Χάντακος γεννημάτων καὶ νομισμάτων τοὺς τετρακοσίους μοδίους τοῦ σίτου καὶ τὰ εἰκοσιτέσσαρα θεοτοκία νομίσματα, ἐξκουσεύεσθαι δὲ καὶ τὸ πλοῖον ἀπὸ πασῶν μὲν καὶ τῶν ἄλλων ἐπηρεϊῶν, καινοτομιῶν τε καὶ ζημιώσεων κατὰ τὴν περίληψιν καὶ δύναμιν τοῦ προεκτεθέντος, ὡς διεληπται, χρυσοβούλλου λόγου ἐπὶ τῇ τούτου ἐξκουσεῖα ἀδιαστίκτως, ἀλλὰ μὴν καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς τοῦ ἀντιναύλου δόσεως ὑπέρτερον διατηρεῖσθαι εἰς τὸν ἅπαντα αἰῶνα. ἐφ' ᾧ καὶ οὐδὲ δόσει ἀντιναύλου ἀπὸ γε τοῦ νῦν ὑποτεθήσεται, οὔτε μὴν ἄδειαν ἔξει τις τῶν ἐγκχερισμένων τὰς τῶν ἀντιναύλων ἀπαιτήσεις ἐπιζητεῖν ὑπὲρ τοῦ πλοίου ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς μονῆς ἀντιναύλου ἢ ὁγλήσιν οἰανδήτινα τοῖς μοναχοῖς ἔνεκεν τούτου ἐπάγειν ἢ αὐτοῖς τοῖς ἐν τούτῳ ναυτιλευομένοις· συμπαθεῖ γὰρ ἡ βασιλεία μου τὸ ὑπὲρ τοῦ πλοίου τούτου ἀνήκον τῷ δημοσίῳ ἅπαν ἀντιναύλον, καὶ εὐδοκεῖ τοῦτο μὲν ἐς τὸ διηγεκὲς μένειν ἀνείσπρακτον, δέχεσθαι δὲ καὶ τοῖς τὰς ἀπαιτήσεις τῶν ἀντιναύλων ἐγκχερισμένοις, μηδενὸς τῶν ἀπάντων ἐπ' ἁδείας ἔχοντος πρὸς ἀθέτησιν ὅλως χωρῆσαι τῶν ἐν τῷ παρόντι χρυσοβούλλῳ σιγίλλῳ διωρισμένων· ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ οἰκιοχειρὶως παρὰ τῆς βασιλείας μου ὑπεγράφη καὶ συνήθως ἐπιστῶθη καὶ ἐπεδόθη †.

Archetyp. chart. Desunt annus, mensis, indictio et subscriptio. Flor. nro 15. Extant in tabulario monasterii etiam quattuor exemplaria, 16—17 (ἑτερα πρωτότυπα ἔχοντα τὸ κανίκλωμα Flor.), nro 18 ἑτερον. ὁμοιον scriptum μηνὶ ἰουλίῳ, ἰνδ. β'. διὰ τοῦ γραμματικοῦ Ἰωάννου. ἐκανικλώθη παρὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ κανικλείου, nro 19, exemplar recens, scriptum manu Nicephori, chartophylacis Cretae. Tabula valde est suspecta. Temporibus Ioannis Comneni (15. augusti 1111—18. aprilis 1143) anni 1119 et 1134 habent ind. XII.

XXV. 6640—1132, mense augusto, ind. XI (?).

Patriarcha Ioannes IX Agapetus confirmat monasterium esse liberum et stauropolegium.

† Ἰωάννης, ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης †.

† Ἐδέησε καὶ πόλει πολλάκις ὅτι μάλιστα τετειγισμένη καλῶς καὶ παντοίαις ἡσυχασμένη πανταχόθεν ἐπάλξεσι καὶ τινος ἄλλου προτειγίσματος ἔξωθεν καὶ δευτέρου πάλιν οἶον· προπυργώματος, οὐχ ὡς ἐπισφαλῶς ἐχούση καὶ ἀνισχύρως τοῖς πρώτοις ἐκείνοις μόνοις ἐρύμασιν, οὐδ' ὡς ἀποσοβεῖν ἐκεῖθεν ἀδυνατούση τοὺς ἐπεμβάινειν ἐθέλοντας, ἀλλ' ὡς ἂν πού καὶ αὐτῆς προσβολῆς ἐναντίας καὶ πολεμικῆς παντοίας ἐπιχειρήσεως ἐξάντης πάντη καὶ ἀνωτέρω διαφυλάττοιτο, τῷ τῶν ὀχυρωμάτων διττῷ τὸ τῆς ἀλώσεως ὥσπερ προορωμένη ἀνέλπιστον. οὐδὲ τῇ κατὰ τὴν νῆσον γοῦν Πάτμον διακειμένη σεβασμῷ μονῇ καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ καὶ παρθένου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ ἰδρυμένη καὶ τιμωμένη, ὡς ἐπὶ ἀγκύρας σαθρᾶς τὰ τῆς κατ' αὐτὴν σαλευούσης παντοίας ἐλευθερίας, καὶ τοῦ παρόντος ἐδέησε τῆς ἡμῶν μετριότητος ὑπομνήματος· πρόσσεσι γὰρ ταύτῃ λόγος χρυσόβουλλος τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γεγονότος βασιλέως ἡμῶν καὶ πατρὸς τοῦ θεοστεφοῦς ἡμῶν αὐτοκράτορος, τοῦ αἰοδίδιμου δηλαδὴ κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, οὐ βασιλικῆς μόνον καὶ παντοίας σεκρετικῆς τὴν ὅλην νῆσον ταύτην ἀπαλλάττων χειρὸς καὶ μόνῳ ταύτῃ καθιερών τῷ θεῷ καὶ τῷ ἐν τῇ μονῇ τιμωμένῳ, ἀλλὰ καὶ αὐτοδέσποτον καὶ αὐτέξουσιν αὐτὴν ἐς αἰὲς συντηρεῖσθαι ἐγκελευόμενος καὶ μηδενὶ προσώπῳ καθ' οἷονδὲ τινα τρόπον ὅπως δῆποτε καθυπάγεσθαι, ἀλλ' ἐν πᾶσιν ἔχειν τὸ ἐλευθέριον, ὡς αὕτη ἐκεῖνη ἡ ῥη-οῖσα χρυσόβουλλος γραφὴ διατάσσεται, ἥπερ ὁ ἐντυχὼν πλείονων οὐ δεηθήσεται λόγων πρὸς τὸ καὶ τὸν τρόπον τῆς ἐλευθερίας μαθεῖν, οἷος ἄρα ταύτῃ δεδωρήται, ὡς ἀναχωρητήριastos παντελῶς, ὡς παντὶ προσώπῳ ἀρχοντικῷ, ἐκκλησιαστικῷ τε καὶ ἰδιωτικῷ, πᾶσαν ἀποκλείων θύραν παντὸς δικαίου ἐν τῇ μονῇ. ἐπὶ τοιοῦτῳ γοῦν οὕτως ἀσφαλεῖ θεμελίῳ τῆς δηλωθείσης ἡδρασμένης μονῆς, ἐμέλησε τοῖς ἐν αὐτῇ μοναχοῖς, πρὸς πλείονά τε τούτων ἀσφάλειαν καὶ τῆς μονῆς φυλακὴν καὶ συντήρησιν καὶ τὸ ἀνεπηρέαστον ἀπὸ τε τῶν κατὰ τόπον παρ' ἡμῶν ἀποστελλομένων ἐξάρχων καὶ παντὸς ἐτέρου προσώπου, τῇ ἡμῶν προσελθεῖν μετριότητι καὶ ὡς δευτέρῳ ἐπιτειγίσματι τε καὶ ὀχυρώματι τῷ παρόντι αὐτῆς ὑπομνήματι τὰ τῆς παντελοῦς ἐλευθερίας καὶ πάλιν τῇ κατ' αὐτοὺς ἐδράσαι μονῇ, καὶ πάσης προσδοκωμένης ἴσως ἀπαλλάξαι ἑαυτὸν ἐπηρείας τε καὶ ὀχλήσεως. πῶς οὖν οὐκ ἔδει τῇ τούτων καὶ ἡμᾶς αἰτήσῃ προσχεῖν, καὶ ἀνδρῶν μόνῳ ζώντων θεῷ δικαίαν οὕτω καὶ εὐχερῇ ἀσμένως ἐκπερᾶναι ἀξίωσιν, οὐδὲν ἄλλο καὶ τότε ἀντικρυς αἰτουμένων λαβεῖν ἢ αὐτὸ ὅπερ ἔχουσι; τοίνυν καὶ διοριζόμεθα πάντα τὰ τῇ χρυσόβουλλῳ διειλημμένα γραφῇ οὐκ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις μόνον τοῖς ἐμφερομένοις ταύτῃ προσώποις, ἀλλὰ γε ἐφ' ἡμῖν αὐτοῖς, πάντως δὲ καὶ τοῖς κατὰ καιροὺς ἐσομένοις ἀκολούθως ἀγιωτάτοις πατριάρχαις τὸ ἀρραγὲς κεκτῆσθαι καὶ

ἀμετάπτωτον· οὐδὲν γὰρ ἄλλο οὐδὲ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς ἐν τῇ πολλᾷ μνημονευθείσῃ ταύτῃ ὑπολειπόμεθα σεβασμία μονῇ, ἀλλ' ἡ μόνῃ τὴν ἀναφορὰν τοῦ ὀνόματος, διὰ τὸ καὶ ἀρχῆθεν τὸ τοῦ κατὰ καιροὺς πατριάρχου ἀναφέρεσθαι ὄνομα, ὥς καὶ ἐπὶ πατριαρχικῇ σταυροπηγῇ τῆς μονῆς ἀνεγτηγερμένης· εἰ γὰρ καὶ αὐτὸ τοῦτο παρὰ τῶν μοναχῶν ἐν τῷ μέσῳ κεκαινοτόμηται, πάσης ἐπισκοπῆς ὀρθοδόξων ἐν ταῖς θείαις ἱεροτελεστίαις μνημονευόντων, θαρρησάντων καὶ τοῦτο ποιῆσαι τῇ τοῦ χρυσοβούλλου λόγου γραφῇ, ἀλλὰ πάλιν διορθουμένη τὸ γεγονός· ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τὸ πρὸς μηδεμίαν καὶ τοῦτο ζημίαν ἢ βλάβην τῆς μονῆς ἀφορᾷ, διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου ἀναμφιβόλως ἐν τῇ μονῇ τὸ τοῦ κατὰ καιροὺς πατριάρχου ἀναφέρεσθαι ὄνομα, μηδὲν δὲ τι προσεῖναι αὐτῷ ἐπὶ τῇ μονῇ οἰονδηποτοῦν ἄλλο δίκαιον, πολλῷ δὲ δήπου ἐτέροις ἀρχιερεῦσιν ὑφ' ἑαυτοὺς ἄγειν ταύτην ἐπιχειροῦσι διὰ τὸ ἐν τῇ κατ' αὐτοὺς ἐνορίᾳ τυγχάνειν αὐτὴν οὐδεμία πρὸς τὴν μονὴν ἐσεῖται ἢ ἀπόδοσις, οὐ χειροτονίας χάριν διακόνων ἢ πρεσβυτέρων, οὐ προβολῆς ἡγουμένων, οὐ ψυχικῶν σφαλμάτων ἐπιτηρήσεως· εἰ γὰρ οὐδὲ τοῖς πατριαρχαῖς αὐτοῖς ὦν καὶ ἡ ἀναφορὰ τοῦ ὀνόματος διὰ τῆς χρυσοβούλλου ταύτης γραφῆς ἐπιτέτραπται, παντελοῦς ἐλευθερίας τὴν μονὴν ἀξιοῦσης καὶ αὐτεξούσιον ταύτην παρακελευομένης εἶναι καὶ αὐτοδέσποτον, πολλῷ μᾶλλον αὐτοῖς, οἷς καὶ τῆς χρυσοβούλλου δίχα γραφῆς οὐδὲν ἐπὶ ταύτῃ πρόσεστι δίκαιον, ἅτε δὴ καὶ μόνων τῶν πατριαρχικῶν προνομίων ἀρκοῦντων τούτοις πρὸς ἀποσόβησιν. ἐξέσται τοίνυν ἀκωλύτως τοῖς μοναχοῖς καὶ παρ' ᾧ ἂν βούλωνται τὰς ἑαυτῶν ποιεῖσθαι χειροτονίας καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐνεργεῖν τὴν τοῦ ἐν αὐτοῖς προστατοῦντος προχείρισιν. εἰ δέ γε καὶ ψυχικὸν ἐπισυμβαίη σφάλμα τῶν ἐκεῖσε τι μεῖζονος ἢ κατὰ τὴν τοῦ προεστῶτος ἰσχὺν δεόμενον διορθώσεως, τῷ πατριάρχῃ παρ' ἐκείνου καὶ τῆς λοιπῆς ἀνενεχθήσεται ἀδελφότητος, κακεῖ εὐρήσει κανονικὴν τὴν διόρθωσιν· ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ὑπόμνημα τῇ αὐτοχειρῇ ἡμῶν ὑποσημασία καὶ τῇ διὰ μολὶβδου βούλλῃ βεβαιωθὲν ἐπεδόθη τοῖς μοναχοῖς πρὸς ἀσφάλειαν μηνὶ αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος ια', ἔτει ς'χμ' †.

† Ἰωάννης, ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

Edidit J. Sakkelion in periodico: Εὐαγγελικὸς Κήρυξ, Ann. VII. (1863) p. 318—321, partim ex archetypo, cuius prior pars iniuria temporum perii, partim ex exemplari antiquo Flor. II. nro 18. Exemplar, quod servat principium, est nro 19. Aliud exemplar, scriptum exeunte saeculo XVI a Nicephoro chartophylace Cretensi, primo magistro scholae Patmiae. Exempl. recentiora nro 20 et 21. Error est in indictione: annus 1132 habet ind. decimam, non undecimam.

XXVI. (6653—1145), mense martio, ind. VIII.

Imperator Manuel Comnenus precantibus monachis confirmat exemptiones colorum monasterii in insula Lero concessas ab Alexio I. Comneno, donatque ei alios sex colonos exemptos a tributis.

Ι. Δέησις Θεοκτίστου μοναχοῦ καὶ καθηγουμένου τῆς μονῆς πρὸς τὸν αὐτοκράτορα Μανουὴλ Κομνηνόν.

† Τολμῶντες, οἱ ἀνάξιοι καὶ εὐτελεῖς δοῦλοι τῆς κραταιᾶς καὶ ἀγίας βασιλείας σου δεόμεθα, δέσποτα ἡμῶν ἄγιε· ὁ ἐν βασιλεῦσιν ἀείμνηστος βασιλεὺς καὶ πάππος τῆς θεοστεφοῦς καὶ ἀγίας βασιλείας σου, κυρὸς Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός, ἀναμαθῶν τὴν προσοῦσαν ἡμῖν ἔνδειαν καὶ ἀπορίαν καὶ αὐτῶν τῶν ἀναγκαίων ὑστέρησιν, παντοίως ἐχειραγῶγει ἡμᾶς, καὶ μετὰ τῶν ἄλλων δὲ πασῶν ἐλεημοσυῶν, ὧν πρὸς ἡμᾶς ἐνεδείξατο, καὶ ἐξκουσσεῖαν παροίκων δεκαδύο ἐλευθέρων τε καὶ ἀτελῶν καὶ μήτε γῆν ἰδίαν ἐχόντων, μήτε τοῦ δημοσίου ἐδωρήσατο ἡμῖν, ὥστε ἐνοικίσαι αὐτοὺς ἐν τοῖς προσοῦσιν ἡμῖν ἀκινήτοις ἐν τῇ νήσῳ Λέρνῃ, οὗς καὶ ἐνοικίσαντες καὶ μέχρι τῆς δεῦρο κατέχοντες ὑπερευχόμεθα μὲν καὶ τοῦ ἀειμνήστου κράτους ἐκείνου καὶ τῆς θεοστεφοῦς βασιλείας σου. οὐ μικρῶς δὲ καθ' ἑκάστον χρόνον ὀχλούμενοί τε καὶ διασειόμενοι παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς πρακτόρων τῆς νήσου Σάμου διὰ τὸ μὴ ῥητῶς ἐν τῷ γεγονότι ἡμῖν παρὰ τοῦ ἀειμνήστου πάππου τῆς βασιλείας σου χρυσοβούλλῃ σιγίλλῃ περὶ τῆς ἐξκουσσεῖας τῶν τοιούτων παροίκων ζευγαράτους αὐτοὺς ὀνομάζεσθαι, ἀλλ' ἀπλῶς παροίκους τῷ κοινῷ λιμένι καὶ σωτῆρι πάντων τῶν χειμιζομένων τῷ θεοστεφεῖ κράτει τῆς βασιλείας σου, προστρέχομεν καὶ δεόμεθα γενέσθαι ἡμῖν τίμιον καὶ προσκυνητὸν αὐτῆς πρόσταγμα, τοῦ μηκέτι ὀχλησὶν τινα ὑφίστασθαι παρὰ τῶν πρακτόρων τῆς Σάμου ἕνεκεν τῶν προσόντων ἡμῖν δώδεκα παροίκων ζευγαράτων. πρὸς ἐπὶ τούτοις δεόμεθα καὶ εἰσέτι ὑφαπλωθῆναι ἡμῖν τὸν ἔλεον τῆς βασιλείας σου καὶ βραβεῦσθαι ἡμῖν καὶ ἐτέρους παροίκους ζευγαράτους ἀτελεῖς, καὶ μήτε γῆν ἰδίαν ἔχοντας, μήτε τῷ δημοσίῳ πάντως ἐπεγνωσμένους, ὅσους ἐκ θεοῦ ὀδηγηθῇ, ὥστε ἐνοικίσαι αὐτοὺς ἐν τοῖς οὔσιν ἡμῖν οὐδαμνιοῖς ἀκινήτοις ἐν τῇ νήσῳ Λέρνῃ, καὶ οὐ παυσόμεθα καὶ αὐτοὶ ποιεῖν καθ' ἑκάστην ἡμέραν τρισάχιον ὑπὲρ τῆς βασιλείας σου καὶ θερμῶς αὐτῆς ὑπερεύχεσθαι, ἧς ὡς δοῦλοι ἀνάξιοι τολμήσαντες ἐδεήθημεν †.

† Δέησις Θεοκτίστου μοναχοῦ εὐτελοῦς καὶ τῶν λοιπῶν μοναχῶν τῶν ἐν τῇ δουλικῇ σου μονῇ τῇ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ δούλων ἀναξίων. †

II. Λύσις Μανουήλ Κομνηνοῦ ἀπολυθεῖσα ἐπὶ τῇ ὑπομνήσει Θεοκτίστου
μοναχοῦ καὶ καθηγουμένου τῆς μονῆς.

† Δωρεῖται ἡ βασιλεία μου τῇ καθ' ὑμᾶς σεβασμῇ μονῇ διὰ τοῦ παρόντος
ταύτης προστάγματος, σιγίλλιου τόπον ἐπέχειν ὀφείλοντος, ἐπέκεινα τῆς τῶν
προδωρηθέντων αὐτῇ, ὡς ὑπεμνήσατε, δώδεκα παροίκων ἐξκουσσείας παρὰ τοῦ ἐν
εὐσεβεῖ τῇ λήξει γενομένου βασιλέως καὶ πάππου τῆς βασιλείας μου καὶ ἐτέρων
ἐξ παροίκων ζευγαράτων ἐξκουσσεῖαν, ὀφειλόντων προσκαθίσαι ἐπὶ τοῖς διαφέρουσι
ταύτῃ κτήμασι κατὰ τὴν νῆσον Λέρνον, ἐλευθέρων μέντοι καὶ ἀδωρήτων καὶ
μηδενὶ δημοσιακῷ ὑποκειμένων λειτουργήματι, μήτε πρακτικοῖς τε τοῦ δημοσίου
ἀναγεγραμμένων, μήτε γῆν δημοσιακὴν κατεχόντων· καὶ διορίζεται ἐξκουσσεύεσθαι
καὶ τοὺς τοιοῦτους ἐξ παροίκους ζευγαράτους τῆς τοιαύτης μονῆς ἀπὸ πάσης
καὶ παντοίας δημοσιακῆς εἰσπράξεώς τε καὶ ἀπαιτήσεως, αὐτοῦ τε τοῦ ζευγο-
λογίου καὶ παντοίας ἀγγαρείας νῦν τε οὖσης καὶ ἐς ὕστερον ἐπινοηθησομένης
καὶ κατὰ τὸ καθόλου τῆς τοιαύτης ἐξκουσσείας κεφάλαιον καὶ παρὰ μόνης τῆς
τοιαύτης μονῆς δεσπόξεσθαι εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα τῇ ἐμφανείᾳ καὶ μόνῃ
τῆς παρούσης λύσεως τῆς βασιλείας μου, ἥ καὶ τοῖς προσφόροις σεκρέτοις κατα-
στρωθήσεται καὶ αὐθις ἀναστραφήσεται τῷ μέρει τῆς μονῆς εἰς ἀσφάλειαν, ἀρκεῖν
ὀφείλουσα καὶ ἀντὶ χρυσοβύλλου γραφῆς †.

† Τό· μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνος ἡ' δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τοῦ κρα-
ταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν βασιλέως καὶ ἡ διὰ κηροῦ συνήθης σφραγίς. †

† Εἶχε δὲ καὶ τό· διὰ τοῦ Πεπαγωμένου Ἰωάννου· καὶ τό· κατε-
στρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου λογαριαστοῦ κατὰ μῆνα ἀπρί-
λιον, ἰνδικτιῶνος ἡ' διὰ Θεοδώρου τοῦ Σπονδίλῃ. καὶ τό· κατεστρώθη
ἐν τῷ σεκρέτῳ τῷ ἐπὶ τῶν οἰκειακῶν μηνὶ ἀπριλίῳ ἰνδικτιῶνος ἡ'
διὰ τοῦ Ῥωμανάκη. καὶ τό· κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου
λογαριαστοῦ τῶν εὐαγῶν σεκρέτων μηνὶ ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ἡ', καὶ
τό· κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τῆς βασιλικῆς σακέλλης μηνὶ ἰουνίῳ
ἰνδικτιῶνος ἡ'. καὶ τό· κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τῶν ἐπὶ τῶν βεστια-
ρίων μηνὶ ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ἡ' διὰ τοῦ Κο †

† Ὁ κριτὴς τοῦ βήλου καὶ κοιαίστωρ Βασίλειος ὁ Πεκούλης τὸ
παρὸν ἔσον τῷ ἐμφανισθέντι μοι πρωτοτύπῳ ἰσάζον εὐρὼν ὑπέγραψα †.

† Ὁ κριτὴς τοῦ βήλου καὶ ἐπὶ τοῦ ἵπποδρόμου Ἰωάννης ὁ . .
. . . τὸ παρὸν ἔσον τῷ ἐμφανισθέντι μοι πρωτοτύπῳ ἰσάζον εὐρὼν
ὑπέγραψα †.

XXVII. 6666—1157, die 23 mensis septembris, ind. VI.

Testamentum abbatis Theoctisti.

† Ὁ εὐτελής Θεόκτιστος μοναχὸς ὁ τῆς Πάτμου.

† Ἐπειδήπερ ἄνθρωπος ὢν καὶ αὐτὸς θάνατον κατακρίθεις, ὥσπερ ἄρα καὶ πάντες γεννητοὶ ἄνθρωποι διὰ τὴν τῆς πρώτης ἐντολῆς παράβασιν [ἤδη] τὸ χρεὼν ἀποτινύω, τὴν σήμερον δεῖν ᾤηθην μικρά τινα προσλαλῆσαι καὶ διατυπώσασθαι ὑμῖν [τοῖς ἀγαπητοῖς ἐν κυρίῳ ἀδελφοῖς] καὶ τέκνοις μου, παρόντος ἤδη κατ' εὐδοκίαν θεοῦ καὶ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Λέρου [κυροῦ Κωνσταντίνου,] πατρικῶς διαλεχθῆναι [ὑμῖν] τοῖς φιλτάτοις. ἀλλ' ἐπεὶ ἐξαίφνης ἤκεν ὡς κλέπτης ὁ πανδαμάτωρ θάνατος πρὸς ἡμᾶς καὶ τὴν ἰσχὺν καθάπαξ ἐξέκοψε καὶ τὴν φωνὴν ἐπεσχέθην, καὶ οὐχ οἷός τέ εἰμι διαρροῦν καλῶς τὰ λαλούμενα τῆς γλώττης καὶ τῶν φωνητικῶν ὀργάνων τῷ σφοδρῷ πυρετῷ ἀθροώτατα φρυγόντων, πλὴν ἄλλ' ἔτι τοῦ νοδὸς ἐρρωμένου τυγχάνοντος καὶ τῶν φρενῶν μου σώων καθισταμένων μέχρι τῆς ἄρτι ὥρας, πειράσομαι ὡς οἷόν τέ μοί ἐστι διὰ βραχείων συνοπτικῶς τὰ κατ' ἐμαυτὸν ἐκθέσθαι ὑμῖν, ποθεινότατοι πατέρες καὶ ἀδελφοί.

Ἐγώ γε τοίνυν ἐπὶ νέα ἔτι τῇ ἡλικίᾳ καὶ ἀπαλῇ νουν ἔσχον ἐκστῆναι κόσμου καὶ βιώσαι μοναχικῶς, ὅπερ δὴ καὶ ὡς ἐξόν μοι πέπρακται, καὶ τῆς πατρίδος ἀπαναστάς τὴν Παλαιστίνην κατέλαβον, ἐν ἣ καὶ γέροντά τινα ἐν ἀρετῇ βιοῦντα εὐρὼν οὐκ ὀλίγον χρόνον διέτριψα μετ' αὐτοῦ, τῷ αὐτοῦ, ὡς δυνατόν, βουλήματι . . . ἀκολουθῶν διὰ κύριον. διὰ δὲ τὰς τῶν Σαρακηνῶν ἐκείσε συνεχεῖς ἐφόδους καὶ ἐπηρείας τῶν ἐκεῖθεν ἀπάρας πρὸς τὸν πανοσιώτατον μοναχόν, κυρὸν Γεώργιον καὶ ἡγούμενον τῆς κατὰ τὴν νῆσον Κύπρον εὐαγεστάτης μονῆς, ἣ καὶ Κουτζουβεινίτου ἐπονομάζεται, διὰ ταχείας ἐφοίτησα τῆς ἀγαθῆς αὐτοῦ με φήμης συνωθησάσης. τούτου δὲ μετ' οὐ πολὺ πρὸς κύριον ἐκδημήσαντος καὶ τὰς τιμὰς εὐχὰς αὐτοῦ συνοδοιπόρους λαβὼν ἐξῆλθον τῶν ἐκείσε καὶ παροδύων ἐνταῦθα, οὐκ οἷδ' ὅπως τὴν νῆσον ταύτην τῆς Πάτμου κατέλαβον καὶ πολλοὺς μὲν γέροντας τιμίους ἐν ταύτῃ ἐφευρηκώς, κατ' ἐξαίρετόν γε μὴν καὶ τὸν τρισόλβιον μοναχόν κυρὸν Ἰωσήφ τὸν Ἰασίτην διαλάμποντα τότε τῇ ἀρετῇ Θεασάμενος καὶ ταῖς αὐτοῦ ἡσθεῖς ἀγαθαῖς ἐργασίαις καὶ παραινήσεσι, δεῖν ἔκρινα σὺν αὐτῷ διαμένειν καὶ ὡς πατρὶ πειθαρχεῖν ἐν πάσαις ταῖς λοιπαῖς τῆς ζωῆς μου ἡμέραις. καὶ αὐτοῦ συνευδοκούντος τούτου καὶ ἀποδεχομένου τὰ μάλιστα, εἰσῆλθομεν δὲ ἄμφω εἰς τὴν βασιλίδα τῶν πόλεων καὶ δι' αἰτήσεως αὐτοῦ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Ἰωσήφ ἀνελαβόμεθα παρὰ τοῦ αἰδίδιμου βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου

τὸν χρυσοβούλλον λόγον τὸν παρακελευόμενον δίδοσθαι ἡμῖν ἐτησίως ἀπὸ τῆς νήσου Κρήτης ψυχικὸν αὐτοῦ σίτου μοδίους τριακοσίους· μετὰ δὲ τὴν τελευταίην τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Ἰωσήφ, παραιτησαμένου ἔκοντι τὴν τῆς μονῆς προστασίαν τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Σάβα, ἐμὲ οἱ ἀδελφοὶ κοινῇ ψήφῳ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἁγίου ἡμῶν πατρὸς, μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου, εἰς τὸν τῆς ἡγουμενείας θρόνον, ὡς οὐκ ἔχρην, ἀνεβίβασαν, τοῦ δὲ βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τὸν βίον ἀπολιπόντος καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Κομνηνοῦ βασιλεύσαντος, εἰσῆλθον αὐθις μετὰ τῶν ὑπ' ἐμὲ ἀδελφῶν ἐν τῇ βασιλευούσῃ καὶ ἐπορισάμεθα παρ' αὐτοῦ τοῦ βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου προσθήκην σίτου μοδίους διακοσίους δι' ἐγγράφου προσταξέως ἦγουν σιγίλλου, χρυσοβούλλου λόγου [τόπον] ἐπέχοντος, ἐπιβραβευσάσης μο τῆς αὐτοῦ βασιλείας καὶ νομίσματα τρικέφαλα προτιμηταῖα κδ' ἄχρι καὶ τέλους τῆς ἐν τῷ παρόντι μου βίῳ ζωῆς. παρελθόντος δὲ καὶ τούτου τοῦ βασιλέως καὶ τοῦ κυροῦ Μανουὴλ τοῦ νῦν βασιλεύοντος τῆς βασιλείας κρατήσαντος εἰσῆλθον πάλιν μετὰ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Ἀναστασίου ἐν τῇ βασιλευούσῃ καὶ τῶν ὑπ' ἐμὲ μοναχῶν (*sic*) καὶ παρ' αὐτοῦ ὡσαύτως ἐπορισάμεθα σιγίλλιον ἕτερον, χρυσοβούλλου λόγου [τόπον] ἐπέχον, εἰς προσθήκην ἐτέρου σίτου μοδίους διακοσίους καὶ ἐτέρων νομισμάτων τρικέφαλων προτιμηταίων κδ', ἃ καὶ λαμβάνειν ἡ μονὴ ἀπὸ τῆς αὐτῆς νήσου Κρήτης εἰς τὸ διηγεκές, μέχρις ἂν καὶ συνίσταται, ἡ αὐτοῦ θεοπροβλήτος ἐβράβευσε βασιλεία· σὺν τούτοις δὲ καὶ ὄσους κόπους καὶ θλίψεις καὶ πειρασμοὺς καθυπέστην ἐνταῦθα, τῆς μονῆς εἰς ἅπαν ἀντιποιοῦμενος, ὑμεῖς πάντες ἐπίστασθαι καὶ αὐτὴ ἡ ἐξ ἔργων ἀπόδειξις βεβαίη· καὶ τοῦτο δὲ δηλοποιῶ πρὸς ὑμᾶς τοῦ θεοῦ μοι ἄνωθεν ἐφορῶντος, ὡς ἐγγύς που ἄρτι τῶν τριάκοντα χρόνων ὑπάρχοντος μοι ἐν τῇ ἀρχῇ, οὐ μέμνημαί τι τῶν τῆς μονῆς νοσφισάμενος λαθραίως τῶν ἀδελφῶν ἄχρι καὶ τοῦ τυχόντος ἢ πρὸς ἰδίους τι τῶν ταύτης νομισμάτων ἢ πραγμάτων ἐπέδωκα ἢ ἄλλως πως εἰς ἰδίαν ἄλογον θεραπείαν ἐκ τῶν αὐτῆς κατηνάλωσα, ἀλλ' ἐπελθούσης τῆς τῶν Σαρακηνῶν ἐφόδου τῶν ἐξ Ἰσπανίας τὸ κατ' ἀρχὰς κατὰ θεοῦ παραχώρησιν καὶ τὴν μονὴν ἐναρξασμένην πολιορκεῖν ἐδόθησαν κοινῇ γνώμῃ τῶν πάντων πρὸς τούτους, ἅπερ δὴ καὶ γινώσκετε. μετὰ δὲ ταῦτα κατεπεμβαίνοντες ἡμῖν οἱ κουρσάριοι ποικίλας καὶ ματαίας ἀγωγὰς ἐπεγείροντες, ὃ τε Ἰεφραὶ δηλονότι καὶ οἱ λοιποὶ καὶ αὐτοὶ τὰ περιόντα τῇ μονῇ προσσφύραζον, εἰς δὲ τὴν παραθήκην τοῦ Στραβορωμανοῦ τὰς ἐβδομήκοντα λίτρας δηλαδὴ τοῦ χρυσίου καὶ τὰς ὅκτω ὁμοίως τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ τῶν λεγομένων Βοτανίων διεγνώσθη τοῖς πᾶσιν, ὅτι ὁ Πηγονίτης, ὁ ἐν τῇ Σάμῳ πράττων, πρόσταγμα βασιλικὸν πορισάμενος καὶ ἐλθὼν ἐν τῇ μονῇ ἀνελάβετο πάντα, μὴ εἰσας τι ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ τὴν μονὴν σὺχ' ἤττον καὶ αὐτὸς ἐζημίωσεν, οὐ μόνον

τότε, ἀλλὰ καὶ διαφόρως καὶ ἄλλας πλείστας ζημίας καὶ καινοτομίας ὑπέστη κατὰ διαφόρους καιρούς, καὶ εἴ τι περιτὴν αὐτῇ κατηνάλωται καὶ νῦν οὐκ ἔστι πλέον ἐν τῇ μονῇ νομισμάτων εἶδος ἢ ἴδιον ἢ ἄλλότριον. ὡς ἡ ἐμὴ συνείδησις καὶ ὁ θεὸς μαρτυρεῖ καὶ τινες γινώσκουσι· ἐξ ὑμῶν, εἰ μὴ τὰ χιῶτα ταῦτα τὰ σβ' καὶ τὰ εἰς ὡσαύτως τρικέφαλα, ἃ καὶ ὑμῖν εἰς τοῦφανές παριστῶ. καὶ πρὸς τὸν ἐκεῖθεν κόσμον καὶ τὸν κοινὸν κριτὴν παραγίνομαι καταλιμπάνων ὑμῖν τὸν μοναχὸν Λεόντιον καὶ οἰκονόμον εἰς προεστώτα ἀντὶ ἐμοῦ καὶ τῆς μονῆς ἀπάσης κύριον καὶ ἐξουσιαστὴν, καθότι καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ ἡ ἀρετὴ τῆς γνώμης καὶ ὁ λόγος συμμαρτυρεῖ καὶ ἡ πολυχρόνιος αὐτοῦ ὑπακοὴ ἡ ἀνόθευτος, ἣν πρὸς ἐμὲ τὸν ταπεινὸν διὰ θεὸν ἐνεδείξατο καὶ ἡ πρὸς πάντας ἀγάπη καὶ πίστις καὶ ταπεινώσις ἄξιον τοῦτον τῆς ἀρχῆς καὶ πρὸ ἐμοῦ ἀπεσφηνάτω· εἰ δ' ἴσως αὐτὸς οὐ προσδέξεται τοῦτο παρ' ὑμῶν βιαζόμενος, δι' ἣν ἔχει εὐλάβειαν, προστήσεται ἕτερος ἀντ' αὐτοῦ, ὃν ὑμεῖς πάντες ἄξιον δοκιμάσητε, αὐτὸς δὲ ἔστω πάλιν ὡς πρῶτος ἀδελφὸς τῆς μονῆς ἰδιαζὼν καθ' ἑαυτὸν καὶ τιμῆς καὶ θεραπείας τῆς παρ' ὑμῶν ἀξιούμενος κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλησιν δηλονότι, μετὰ δὲ τούτων πάντων παρακαλῶ ὑμᾶς καὶ νοουετῶ ἐκ ψυχῆς, ποθούμενοι μοι τέκνα ἐν πνεύματι καὶ πατέρες καὶ ἀδελφοί, τῆς ἐλεημοσύνης καὶ φιλοξενίας καὶ τῆς εἰς ἀλλήλους ἐν κυρίῳ ἀγάπης μὴ ἐπιλάβεσθε. αὕτη μου πρὸς ὑμᾶς ἐσχάτη παράκλησις καὶ παρακαταθήκη, ἣν καὶ δῶψι ὑμῖν ἰσχὺν τοῦ φυλάξαι ὁ πανεύσπλαγχνος κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, οὗ εἰς χεῖρας ὡς ἁμαρτωλὸς καὶ ἀνάξιος τὴν ψυχὴν παρατίθημι σήμερον. †

† Ταῦτα εἰπὼν ἀνεπαύσατο ἐν εἰρήνῃ τῇ κγ' τοῦ σεπτεμβρίου μηνός, ἔτους ς'χξς', Ἰνδικτιῶνος ς', ἐπὶ τῆς βασιλείας κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Πορφυρογεννήτου καὶ αὐτοκράτορος Ῥωμαίων τοῦ Κομνηνοῦ· ἐπιστῶν δὲ ἡ τοιαύτη διάταξις ἄνωθεν μὲν διὰ τῆς ἐκείνου οἰκιοχείρου προταγῆς, κάτωθεν δὲ διὰ τῆς υπογραφῆς καὶ σιγνογραφίας ἅμα τῶν μοναχῶν τῆς μονῆς παρουσιάζοντος, ὡς ἔφημεν ἄνωθεν, καὶ τοῦ πανιερωτάτου ἐπισκόπου Λέρου, κυροῦ Κωνσταντίνου, καὶ αὐτοῦ ἐν ταύτῃ καθυπογράψαντος †.

† Λεόντιος, μοναχὸς καὶ πρωτοπρεσβύτερος τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου τῆς Πάτμου, οἰκείᾳ χειρὶ ὑπέγραψα †.

† Χριστόδουλος, μοναχὸς καὶ ἱερεὺς τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου τῆς Πάτμου οἰκείᾳ χειρὶ ὑπέγραψα †.

† Εὐθύμιος μοναχός, πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς μονῆς καὶ ἐκκλησιαρχης, οἰκείᾳ χειρὶ ὑπέγραψα †.

† Γερμανός, μοναχὸς καὶ ἱερεὺς τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκείᾳ χειρὶ ὑπέγραψα †.

† Ἀντώνιος, μοναχὸς καὶ ἱερεὺς τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ
ὑπέγραψα †.

† Μακάριος, μοναχὸς, πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ
ὑπέγραψα †.

† Ἀντώνιος, μοναχὸς, πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ
ὑπέγραψα †.

† Βασίλειος, μοναχὸς, πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ
ὑπέγραψα †.

† Εὐθύμιος, μοναχὸς, πρεσβύτερος τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ
ὑπέγραψα †.

† Βασίλειος μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς οἰκεία χειρὶ προυπέ-
γραψα †.

† Ἰωάννης, μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ προέταξα
(sic) †.

† Ἀκάκιος, μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ ὑπέγραψα †.

† Ἰώβ, μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ ὑπέγραψα †.

† Νεόφυτος, μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ ὑπέγραψα †.

† Θεοδώρητος, μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, οἰκεία χειρὶ ὑπέγραψα †.

Σίγνον	Βλα-	Σίγνον	Ἰω-	Σίγνον	Εὐδο-	Σίγνον	Ζωσί-
αίου	μοναχοῦ	σῆφ	μοναχοῦ	κίου	μοναχοῦ	μου	μοναχοῦ
Σίγνον	Ἰω-	Σίγνον	Γερα-	Σίγνον	Λεον-	Σίγνον	Ἰακώ-
σῆφ	μοναχοῦ	σίμου	μοναχοῦ	τίου	μοναχοῦ	βου	μοναχοῦ
Σίγνον	Γερα-	Σίγνον	Θεο-	Σίγνον	Βαρ-	Σίγνον	Ἰακώ-
σίμου	μοναχοῦ	δούλου	μοναχοῦ	νάβα	μοναχοῦ	βου	μοναχοῦ
Σίγνον	Ἰσιδώ-	Σίγνον	Τιμο-	Σίγνον	Θω-	Σίγνον	Πέ-
ρου	μοναχοῦ	θέου	μοναχοῦ	μᾶ	μοναχοῦ	τρου	μοναχοῦ
Σίγνον	Γερα-	Σίγνον	Νικη-	Σίγνον	Νεοφύ-	Σίγνον	Λεον-
σίμου	μοναχοῦ	φόρου	μοναχοῦ	του	μοναχοῦ	τίου	μοναχοῦ
Σίγνον	Γερα-	Σίγνον	Θεοστυ-	Σίγνον	Χριστο-	Σίγνον	Σάβ-
σίμου	μοναχοῦ	ρίκτου	μοναχοῦ	δούλου	μοναχοῦ	βα	μοναχοῦ
Σίγνον	Δωρο-	Σίγνον	Κυρίλ-	Σίγνον	Θω-	Σίγνον	Ἰωαννι-
θέου	μοναχοῦ	λου	μοναχοῦ	μᾶ	μοναχοῦ	κίου	μοναχοῦ

Σίγνον δίου	Γεννα- μοναχοῦ	Σίγνον μου	Νικοδή- μοναχοῦ	Σίγνον κίου	Ἰωαννι- μοναχοῦ	Σίγνον λου	Νεί- μοναχοῦ
Σίγνον τίου	Λαυρεν- μοναχοῦ	Σίγνον τίου	Λεον- μοναχοῦ	Σίγνον ρίου	Γρηγο- μοναχοῦ	Σίγνον νος	Συμεῶ- μοναχοῦ
Σίγνον μονα-	Ἐφραῖμ χοῦ	Σίγνον λου	Κυρίλ- μοναχοῦ	Σίγνον βα	Σάβ- μοναχοῦ	Σίγνον λάου	Νικο- μοναχοῦ
Σίγνον ἦλ	Γαβρι- μοναχοῦ	Σίγνον νου	Ἰωάν- μοναχοῦ	Σίγνον νᾶ	Μη- μοναχοῦ	Σίγνον λάου	Νικο- μοναχοῦ
Σίγνον γίου	Γεωρ- μοναχοῦ	Σίγνον σίου	Βλα- μοναχοῦ	Σίγνον μα	Ζώσι- μοναχοῦ	Σίγνον νίου	Ἀρσε- μοναχοῦ
Σίγνον μίου	Εὐθυ- μοναχοῦ	Σίγνον νίκου	Ἀνδρο- μοναχοῦ	Σίγνον φῶντος	Ξενο- μοναχοῦ	Σίγνον σμᾶ	Κο- μοναχοῦ
Σίγνον λομαίου	Βαρθο- μοναχοῦ	Σίγνον θαίου	Ματ- μοναχοῦ	Σίγνον δρου	Νικάν- μοναχοῦ	Σίγνον νικίου	Ἰωαν- μοναχοῦ
Σίγνον γίου	Εὐλο- μοναχοῦ	Σίγνον λάου	Νικο- μοναχοῦ	Σίγνον λάου	Νικο- μοναχοῦ	Σίγνον χόρου	Προ- μοναχοῦ

† Κωνσταντίνος, πρωτοπαπᾶς τῆς αὐτῆς νήσου Πάτμου, τὰ ἄνωθεν ἐν τῇ παρούσῃ διαθήκῃ γεγραμμένα μαρτυρῶ οἰκείᾳ χειρί. †

† Κωνσταντίνος, ἱερεὺς τῆς αὐτῆς νήσου Πάτμου, τὰ ἄνωθεν ἐν τῇ παρούσῃ διαθήκῃ γεγραμμένα μαρτυρῶ οἰκείᾳ χειρί †.

† Κωνσταντίνος, ἱερεὺς τῆς αὐτῆς νήσου Πάτμου, τὰ ἄνωθεν ἐν τῇ παρούσῃ διαθήκῃ γεγραμμένα μαρτυρῶ †.

† Ἰωάννης, μοναχὸς τῆς αὐτῆς μονῆς, ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα †.

Archet. chart. A tergo sunt aliae quattuor subscriptiones, inter quas subscriptio Constantini episcopi Leri, quae legi non possunt propter chartam agglutinatam. Flor. I. Nr. 8.

XXVIII. (6667—1158) mense septembri, ind. VII.

Imperator Manuel Comnenus precante abbate Leonto confirmat privilegia et exemptiones monasterii tuieturque eius iura contra vexationes exactorum insulae Sami.

Δέσις Λεοντίου μοναχοῦ καὶ καθηγουμένου τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς Πάτμου καὶ τῶν αὐτοῦ μοναχῶν, δούλων ἀναξίων.

†

πατὴρ ἡμῶν Χριστόδουλος τῷ πόθῳ τοῦ ἡγαπημένου τρωθεὶς καὶ τῇ τοῦ τόπου σεβασμιότητι κατ' ἄκρας ἀ . . . καὶ μάλιστα, ὅτι καὶ σκληρὰ καὶ [ἐρημι]-
 κωτάτῃ ἡ νησὸς ἐστὶ καὶ μακρὰν τῆς ἡπείρου ἀπφικισμένη, ταύτην τε πρὸς τοῦ
 ἀειμακαρίστου βασιλέως καὶ πάππου τῆς ἁγίας βασιλείας σου ἐξητήσατο καὶ
 αἰτησάμενος ἔλαβε διὰ χρυσοβούλλου λόγου τῆς ἁγίας βασιλείας ἐκείνου, ἐλευ-
 θέραν καὶ αὐτοδέσποτον καὶ παντὶ [προσώπῳ] πρακτέρων ἢ καὶ ἀναγραφῶν ἥμιστα
 βάσιμον· ὡς δῶρον γὰρ αὐτὴν καὶ ἱερὸν ἀνθήμα τῷ παρθένῳ καὶ Θεολόγῳ [κατὰ
 τὴν αἴτησιν] τοῦ ἁγίου πατρὸς τὴν τοιαύτην νῆσον τὴν Πάτμον σὺν τῇ Λειψῷ
 καὶ τοῖς δυοῖς προαστείαις κατὰ τὴν Λέρον διακειμένοις τὸ βασιλεῖον ἐκείνου
 κράτος ἀνέθετο, ἀποσπάσαν ταῦτα ἐξ ὁλοκλήρου τοῦ δημοσίου, ἀντιδόντος καὶ τοῦ
 πατρὸς τῷ μέρει τοῦ δημοσίου ὅσα κατὰ τὴν νῆσον τὴν Κῶ ἐκείνος ἐκέκτητο.
 καὶ δηλοῦται τὰ περὶ τούτων πλατύτερον ἐν τῷ δηλωθέντι χρυσοβούλλῳ λόγῳ
 τῆς ἐλευθερίας αὐτῶν. καὶ οὕτως ὁ πατὴρ τὴν ἄνικμον καὶ σκληρὰν ὡς τινα
 πίειραν καὶ εὐθαλεστάτην χώραν παραλαβὼν ἐν αὐτῇ τῇ σκοπιᾷ, ἔνθα ὁ τῆς
 βροντῆς υἱὸς τὰς τῆς χάριτος νέας πλάκας τῇ βροντοφῶνῳ γλώττῃ λαξεύσας
 ἀφ' ὕψηλῳ τὴν οἰκουμένην ἐμυσταγώγησε, τὴν καθ' ἡμᾶς δουλικὴν σου μονὴν ἐκ
 κρηπίδων ἀνήγειρεν, ἐν ἣ καὶ τὸ μνημόσυνον τῆς ἐκείνου τε ἁγίας βασιλείας
 ἀδιαλείπτως ἐπιτελεῖται, τοῦ ἀειμακαρίστου πατρὸς τῆς ἁγίας βασιλείας σου καὶ
 αὐτοῦ δὴ τοῦ ἐνθέου κράτους σου· πρὸς γὰρ τῇ εἰρημένῃ τῶν νήσων ἀφιέρῳσε·
 καὶ δωρεαῖς διαφοροῖς αὐτοῦ τε τοῦ αἰοδίδμου πάππου τῆς βασιλείας σου καὶ κτή-
 τορος καὶ τοῦ κληρονόμου τῆς ἐκείνου βασιλείας καὶ εὐσεβείας, τοῦ τριταοιδίμου
 πατρὸς τοῦ ἐνθέου κράτους σου καὶ σοῦ τοῦ ὑπὲρ ἐκείνους περὶ τὴν εἰς τὰ θεῖα
 εὐποίαν θερμοῦ ἱκανῶς πεφιλοτιμήμεθα τυπώσῃ σίτου, νομισμάτων, ἐξχουσείας
 πλοίων, δωρεαῖς παροίκων, ἐξχουσείαις παντοίας τῶν ἐκδουλεύοντων ἐν τῇ
 μονῇ καὶ τῷ μεζζονι καὶ πρώτῳ, τῇ ἐλευθερίᾳ καὶ τῇ ἀπὸ παντὸς προσώπου
 δημοσιακοῦ τε καὶ ἐκκλησιαστικοῦ καὶ παντὸς οἰουδῆτινος ἀμεριμνία, ἀλλὰ τοῦτο
 μὲν τὸ μέγιστον ἀγαθόν, τὸ τῆς ἐλευθερίας φαιμέν, καὶ τὸ ἀνενοχλήτως καθ'
 ἑαυτοὺς διαζῆν προσῆν ἡμῖν μέχρι τῆς ἐν τῇ Σάμῳ ἐνεργείας τοῦ Πηγονίτου. ἐξ
 ὅτου δὲ ἐκείνος τὴν τῆς Σάμου ἀρχὴν ὑπεζώσατο, τὰς καθ' ἡμῶν τοῦ διαβόλου
 ὑποβολὰς εἰσδεξάμενος οὐ μικρῶς ἡμᾶς διετάραξε, πλωίμους ἐπιζητῶν ἀφ' ἡμῶν,
 ὧν οὐδὲ ὄνομά ποτε ἤκούσαμεν, ἐξ ὅτου ἡ μονὴ συνέστη, καὶ συνδοσίαις καὶ τὰ ὑφ'
 ἡμᾶς νησίδια κουρσεύων διὰ κατέργων ἰδίων καὶ ἐξελαστικῶν καὶ παντοίας ἀδι-
 κῶν καὶ συντρίβων ἡμᾶς μηδεμίαν μετουσίαν ἐφ' ἡμῖν κεκτημένος, μηδὲ ὑπὸ

τὴν οἰκείαν ἡμᾶς εἶχειν ἀρχήν. πρὸς ὃν οἱ ἐφεξῆς πράκτορες ὡς εἰς ἀρχέτυπον ἀφορῶντες ἅμα τῷ τῇν Σάμον καταλαβεῖν σανδάλιον πρὸς τὴν Πάτμον ἐξαποστέλλουσι τὸν ἡγούμενον ἄξον πρὸς ἑαυτούς, ὡς ἐπὶ τισιν ἐαλωκῶτα δεινοῖς· καὶ μετὰ τὸ ἀνελθεῖν αὐτὸν εὐθὺς ἄλογα τούτῳ ἐπιζητοῦσι «καθὰ καὶ τῷ Πηγο-νίτῃ, φησί, δεδώκατε καὶ νομίσματα, ὅσα ἐκεῖνος ἐξ ὑμῶν ἀνελάβετο· οὐδὲ γὰρ ἔλαττον, φησὶν, ἐκεῖνου ἐγώ, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον περίβλεπτος καὶ πλείονα ἐκεῖνου ὀφείλω λαβεῖν.» καὶ ταῦτα μὲν ἐκεῖνοι. εἰ δὲ περὶ χρυσοβούλλων καὶ ἐλευθερίας καὶ προσταγμάτων τολμήσει ὁ ἡγούμενος λόγον ἀνακινήσαι, ὡς τὰ μέγιστα ὑβρίσας τὸν δοῦκα εὐθύνεται, παλαιοῦ οὐρανοῦ ἀποκλάσματα ταῦτα ἀποκαλοῦντος αὐτοῦ. καὶ ἀπλῶς τῶν προσόντων ἡμῖν δικαιωμάτων καταφρονούντες οἱ πράκτορες τὰ μέγιστα ἡμᾶς ἀδικοῦσι καὶ καταβλάπτουσι. δεόμεθα οὖν τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας βασιλείας σου λύσιν θεῖαν καὶ προσκυνητὴν πορισθῆναι ἡμῖν διοριζομένην μετὰ αὐστηρίας, ἀπέχειν ἀφ' ἡμῶν τὸ καθόλου τὸν πράκτορα Σάμου, ὡς μηδὲ μετοχὴν τινα κεκτημένον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς μονῇ καὶ πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτήν, φυλαττομένης ἡμῖν τῆς διὰ χρυσοβούλλων δεδωρημένης ἡμῖν ἐλευθερίας ἀκαινοτομήτου κατὰ τὸ ἀκέραιον ψυχικὸν τοῦ ἐνθεοῦ κράτους σου, καὶ διατηρεῖσθαι τὴν μονὴν τὸ καθόλου ἀνέπαφον κατὰ τὴν δύναμιν τῶν προσόντων ταύτῃ δικαιωμάτων, καὶ μήτε τὸν πράκτορα Σάμου μήτε τινὰ ἕτερον ἀδικεῖν ἡμᾶς ἢ ἐπηρεᾶζειν ἢ καταβλάπτειν τὸ σύνολον, περὶ ὧν ἐν τῇ ὑπομνήσει ἡμῶν ἀπηριθμησάμεθα, ποινῆς ὀρισθείσης παρὰ τῆς ἁγίας βασιλείας σου κατὰ τῶν καταφρονητῶν τῶν βασιλικῶν προσταγμάτων καὶ αὐτῆς τῆς ἐξενεχθησομένης λύσεως τῆς ἁγίας βασιλείας σου ἀξίας τῆς τοιαύτης τούτων καταφρονήσεως, ἥτις καὶ δηλοποιηθήσεται τῇ ἁγίᾳ βασιλείᾳ σου δι' ἀρχιερατικοῦ σημειώματος· οὕτω γὰρ αὖθις ἡ δουλικὴ σου μονὴ τὴν προτέραν ἐλευθερίαν ἀπολαβοῦσα ἐκτενέστερον τὰς ὑπὲρ τοῦ κράτους σου εὐχὰς τῷ θεῷ προσάγειν οὐ παύσεται. †

† Ὡς δοῦλοι ἀνάξιοι τολμήσαντες ἐδεήθημεν. †

Λύσις.

† Ἡ βασιλεία μου τὴν δεδωρημένην ἐλευθερίαν καὶ ἐξκουσείαν τῇ καθ' ὑμᾶς σεβασμῇ μονῇ διὰ τοῦ ἐν τῇ ὑπομνήσει ὑμῶν δηλουμένου χρυσοβούλλου καὶ λοιπῶν βασιλικῶν προσταγμάτων ἀκαινοτόμητον προσεῖναι ὑμῖν εὐδοκεῖ, εἰ μὴ τὰ τοιαῦτα διὰ μεταγενεστέρας προστάξεως ἀνετράπησαν, καὶ μήτε τὸν κατὰ τὴν ἡμέραν πράκτορα τῆς νήσου Σάμου μήτε τινὰ ἕτερον ἐπηρεαστικόν τε καὶ βλαπτικὸν κατὰ τοῦ μέρους τῆς καθ' ὑμᾶς σεβασμῆς μονῆς ἐνδείκνυσθαι, ἀλλ' ἀπέχειν ἀφ' ὑμῶν κατὰ τὰς δυνάμεις καὶ περιλήψεις τῶν προσόντων ὑμῖν

δικαιωμάτων. εἰ γὰρ καὶ ὁ ἐν τῇ ὑπομνήσει ὑμῶν δηλούμενος Πηγονίτης, ὁ χρηματίας πράκτωρ τῆς Σάμου, οὐ μικρῶς ὑμᾶς, ὡς ὑπεμνήσατε, ἀδικήσας ὑπόδειγμα ὥσανεὶ κατέλιπε τῆς καθ' ὑμῶν ἀδικίας τὴν οἰκίαν πράξιν, ἀλλ' ἡ βασιλεία μου τὰ καθ' ὑμῶν παρ' ἐκείνου ἀδίκως γενόμενα μὴ εἰς παράδειγμα κεῖσθαι τοῖς μετ' αὐτὸν βουλομένη διορίζεται, μηδὲνα τοῦ λοιποῦ τολμήσαι ἀδικόν τι καὶ ἐπηρεαστικὸν καθ' ὑμῶν ἐνδείξασθαι, εἰ μὴ βούλεται ὁ παρὰ τὴν παρούσαν λύσιν τῆς βασιλείας μου τολμήσων ποιῆσαι, καὶ ὅστις ἂν καὶ εἴη, σφοδρᾶς πειραθῆναι τῆς ἐκ τῆς βασιλείας μου ἀγανακτήσεως καὶ τὸ ἐξ ὑμῶν ἀδίκως ἀφαιρεθὲν εἰς τὸ τετραπλάσιον ἀντιστρέψαι. καὶ προσέστω τῇ καθ' ὑμᾶς μονῇ ἢ παρούσα λύσις τῆς βασιλείας μου εἰς ἀποτροπὴν τῶν βουλομένων ἀδικεῖν καὶ ἐπηρεάζειν ὑμᾶς, ἐμφανίζεσθαι ὀφείλουσα τούτοις καὶ ἀντιστρέφεσθαι αὐθις ὑμῖν εἰς ἀσφάλειαν. †

† Εἴχε τό· μηνὶ Σεπτεμβρίῳ Ἰνδικτιῶνος ζ' δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τοῦ βασιλέως [καὶ] τὴν διὰ κηροῦ συνήθη σφραγίδα. τό· διὰ τοῦ Ἀγωθεοδώριτου Μιχαήλ. καὶ ἄνωθεν τό· διὰ τοῦ κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου λογαριάστοῦ κατὰ μῆνα ὀκτώβριον Ἰνδικτιῶνος ζ'. καὶ κάτωθεν τό· διὰ τοῦ Ἀλυάτου Θωμᾶ κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ ἐπὶ τοῦ βεστιαρίου κατὰ μῆνα ὀκτώβριον Ἰνδικτιῶνος ζ'. †

† Τὰ παρόντα ἴσα τῆς τε ὑπομνήσεως τῶν μοναχῶν καὶ τῆς ἐπ' αὐτῇ ἐξεγενεθείσης θείας καὶ προσκυνητῆς ἐπιλύσεως μετὰ τῶν ἐμφανισθέντων μοι πρωτοτύπων ἀντιβαλὼν καὶ ἰσάζοντα εὐρὼν ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος, ὁ εὐτέλης ἐπίσκοπος Λέρου. †

Exemplar chart. Flor. II. nro 6.

XXIX. 6667—1158, mense octobri ind. VII.

Patriarcha Lucas Chrysoberges iterum confirmat libertatem et ius stauropegicum monasterii.

† Εἰ δὲ καὶ πόλιν τις ὀχυρὰν ἐπὶ πέτρας ἰδρύσαιο καὶ τεῖχος αὐτῇ περιθῆσαι καὶ περιτειχίσει καὶ πύργους ὑψηλοτάτους σοφίσαιο καὶ φάραγι ταύτην βαθύαις καὶ τάφροις κύκλῳ κατασφαλίσαιο καὶ πανταχόθεν τὸ ἀνάλωτον ταύτῃ ἐπιβραβεύσεις καὶ θαφίλεις καὶ φιλοτίμοις ἀναλώμασι χαρίσαιο, εἴτα πολέμιων ἐφόδου γενομένης λάθρα τις τῶν ἐν τῇ πόλει τούτοις ὁμιλήσεις καὶ πυλίδας

τινας ὑπανοίξας ἔνδον εἰσδεΐξαιτο, οἱ δέ, λείαν τὰ τῆς πόλεως θέμενοι καὶ τὰ λάφυρα λαβόντες καὶ τοὺς ἔνδον ἀνδραποδισάμενοι, τὴν μὲν πόλιν καταλείψουσιν ἀοίκητον τὰ πλείεστα τῶν μερῶν αὐτῆς καὶ τὰ ἰσχυρότερα κατερειπώσαντες, εἰς δὲ τὰ ὀκταδε πάλιν παλινοστήσουσιν, ἄρα γε οὐκ ἂν τις τὸ κατασπασθὲν ταύτης καὶ αὐθις ἀνεγείρειε καὶ τὴν προτέραν αὐτῇ μετὰ πολλῆς τῆς ἐπιμελείας ἐπαναγάγῃ ἀσφάλειαν καὶ τοῖς πυργώμασι καὶ ταῖς ἐπάλξεσι σπουδαίως ἀσφαλίσαιτο, ἀλλ' ἅπαξ πτώμα τι παθοῦσαν δυνατότατον εἰς τέλος κειμένην παρελεύσεται, καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας εἰς προνομὴν τοῖς βουλομένοις κεῖσθαι καταλίποι καὶ τὴν δυνατόν αὐτοῖς δεομένοις καὶ θερμῶς ἀντιβολουσιν οὐκ ἂν ἐπὶ τῇ τῆς ἐλευθερίας ἀνακτῇ καὶ τῇ τῶν ὀχυρωμάτων οἰκοδομῇ συνεισενέγκῃ βοήθειαν, ἀλλ' ἐπὶ πάντας τοὺς τὴν πόλιν οἰκοῦντας τὴν τοῦ ἐνὸς ἐκείνου κακίαν διαβαίνειν εἰς τὸ ἀπέραντον συγχωρήσειε, καὶ ὁ κατὰ τὸ σπάνιον καὶ ἐφάπαξ ὁ ποιητῆς συμβαίνειν ἐγνώματευσσε, τοῦτο καθόλου καὶ εἰσαεῖ τελεῖσθαι συγχωρήσειεν; οὐμενον· (ἀσυμπαθὲς γὰρ τὸ τοιοῦτον καὶ ἀφιλόανθρωπον), ἀλλὰ γε καὶ τῶν προτέρων οἰκοδομημάτων ἐπιμελήσαιο καὶ ἕτερα προσεπινοήσαιο καὶ πανταχόθεν αὐτῇ τὸ ἀνάλωτον ἢ καὶ τὸ ὅλως ἀνεπιβούλευτον κατὰ τὸ δυνατόν μηχανήσαιο. ἀλλ' εἰς τί ταῦτα; τοιοῦτόν τι συμπέπτωκε καὶ τῇ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον διακειμένη σεβασμῇ μονῇ καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ καὶ παρθένου τοῦ Θεολόγου Ἰωάννου καὶ ἱδρυμένη καὶ τιμωμένη· προσὴν μὲν γὰρ αὐτῇ χρυσόβουλλος λόγος τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γεγονότος βασιλέως ἡμῶν καὶ πάππου τοῦ θεοστεφοῦς ἡμῶν αὐτακράτορος, τοῦ αἰοδίου δηλαδὴ κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, οὐ βασιλικῆς μόνον καὶ παντοίας σεκρετικῆς χειρὸς τὴν ὅλην νῆσον ταύτην ἀπαλλάττων καὶ μόνῳ ταύτην καθιερῶν τῷ θεῷ καὶ τῷ ἐν τῇ μονῇ τιμωμένῳ, ἀλλὰ καὶ αὐτοδέσποτον καὶ αὐτεξούσιον αὐτὴν συντηρεῖσθαι διακελεύμενος καὶ μηδενὶ προσώπῳ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ὅπως δῆποτε καθυπαγεσθαι, ἀλλ' ἐν πᾶσιν ἔχειν τὸ ἐλεύθερον καὶ παντοίως αὐτῇ τὸ ἀνεπηρέαστον περιποιοῦμενος, καθὼς ἀπ' αὐτοῦ τοῦ χρυσοβούλλου τῷ τοῦτο διελθόντι φιλοπονώτερον καταμαθεῖν ἀκριβέστερον ἔξεστι. γέγονε δὲ ἐπὶ τῷ καλῷ τούτῳ θεμελίῳ καὶ ὑπόμνημα τοῦ τῷ τότε τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ἰθύνοντος, τοῦ μακαριωτάτου κυροῦ Ἰωάννου, κατακολουθοῦν μὲν καὶ πᾶσι τοῖς τῷ βασιλικῷ χρυσοβούλλῳ ἐμφερομένοις, παρεχόμενον δὲ ταύτῃ τὸ ἀνεπηρέαστον καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ καιροὺς ἀποστελλομένων ἐξάρχων καὶ παντὸς ἐτέρου προσώπου, ἀποκλείον δὲ καὶ τὴν εἴσοδον πᾶσι τοῖς ἐτέροις ἀρχιερεῦσι τοῖς ὑφ' ἑαυτοὺς ἄγειν τὴν μονὴν ἐπιχειροῦσι διὰ τὸ ἐν τῇ κατ' αὐτοὺς ἐνορίᾳ τυγχάνειν αὐτήν, ἅτε καὶ ἐπὶ πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ ἱδρυμένην καὶ τὴν ἀναφορὰν τῶν κατὰ

καιρούς ἀγιωτάτων πατριαρχῶν ποιεῖσθαι ὀφείλουσαν. καὶ ἦν αὐτῇ πανταχόθεν τὸ ἀπερικλόνητον, οἷά τισι δυσὶν ὀχυροῖς τειχοῖς, τῷ τε χρυσοβούλλῳ περιπεφραγμένη καὶ τῷ ὑπομνήματι, καὶ διήρκεσε τὰ τῆς ἐλευθερίας ἐπὶ πολὺ καὶ οὐδεὶς ὁ ταύτην λυμηνάμενος. ἐπεὶ δὲ Θεοκτίστὸς τις μοναχὸς τῆς ἡγουμενείας τῶν ἐν αὐτῇ θεοφιλῶς ἀσκουμένων μοναχῶν ἐπελάβετο, ἀνὴρ ἀπλοϊκώτερος καὶ ἀφελέστερον περὶ τὴν τῶν πραγμάτων ἀντίληψιν διακείμενος, καὶ τὰ τῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑψηλοτάτῳ θρόνῳ προσόντα προνόμια παντάπασιν ἀγνοῶν, γέγονε δὲ κατὰ ταῦτον καὶ Ἰκαρίας ἐπίσκοπος, πολὺ τῆς τοῦ καθηγουμένου διαφέρων ἀκεραιότητος, κακεντρεχῆς ἀνὴρ καὶ τὰ ἀλλότρια σφετεριζόμενος δίκαια, καὶ πολὺς, ὥς οἱ μοναχοὶ φασι, τῷ Θεοκτίστῳ ἐπέκειτο, ἔριμιον σχὼν τὴν τοῦτου ἀφέλειαν, καὶ πόδα κατεπεύγων ἐπιβαλεῖν τῇ μονῇ προφάσει ψυχρᾶ, τῷ ἐν τῇ κατ' αὐτὸν ἐνορίᾳ τυγχάνειν τὴν μονὴν χρώμενος. ὁ δὲ καθηγούμενος τοιοῦτος ὢν, οἷον αὐτὸν ἄνωθεν εἰρήκαμεν, ἀντεπεξελλθεῖν τῷ ἐπισκόπῳ οὐκ ἠθέλησε καὶ πάντα διὰ τε τοῦ χρυσοβούλλου λόγου καὶ τοῦ ὑπομνήματος ἐπιτειχίσαι τούτῳ τὴν εἰς τὴν μονὴν παράδοσιν. τί γίνεται; ἦκον εἰς διαλύσεις ἑκάτεροι καὶ συμφωνίας πρὸς ἀλλήλους περὶ τῶν ἐτέροις διαφερόντων ἐξέθεντο, καὶ τῶν τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου δικαίων ὁ καθηγούμενος καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν μοναχοί, μηδεμίαν ἄδειαν τούτου ἔχοντες, τῷ ἐπισκόπῳ ἐξέστησαν, καὶ τὸ αὐτὸν ἀντὶ τοῦ κατὰ καιροῦς πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως ἀναφέρειν κατεδέξαντο, ταῦτα κατὰ θέμενοι καὶ τῷ ἐπισκόπῳ χαρισάμενοι, ἃ οὐδ' αὐτοῖς ὑπὸ τῶν τὴν ἐλευθερίαν χαριζομένων ἐγγράφων ἐδωρήθησαν καὶ οὕτως τῷ μεγίστῳ μέρει τὴν προσοῦσαν αὐτοῖς ἐλευθερίαν κολοβώσαντες καὶ τῶν πατριαρχικῶν δικαίων καθυφέμενοι, τῶν πρὸς ἀλλήλους ζητήσεων ἐπαύσαντο. ἔσχε μὲν οὕτως ταῦτα. καὶ δὴ καὶ ἔγγραφα περὶ τῆς κοινῆς αὐτῶν ἀρεσκείας διαλαμβάνοντα ἀφ' ἑκατέρων πρὸς ἀλλήλους προβεβήκασι καὶ οἱ παντάπασιν τὸ πρῶτον ὄντες ἐλεύθεροι τοῖς ἐπισκοπικοῖς δικαίοις τὸν οἰκεῖον αὐχένα ὑπήγαγον, τοῦ αὐτονόμου τὸ ὑπὸ δουλείαν εἶναι προελόμενοι, καὶ τῆς πατριαρχικῆς ἀναφορᾶς τὴν ἐπισκόπου Ἰκαρίας ἀλλάξαμενοι. ἀλλ' ὅψε ποτε ἤδη καὶ ἀμφοτέρων τῶν τότε διαλυσαμένων τῶν ἐνθένδε μεταθεμένων, καὶ ἐτέρων τὰς ὑπ' ἐκείνων διοικουμένας ἀρχὰς διαδεξαμένων, τὴν ἁμαρτίαν αὐτῶν οἱ μονάζοντες ἐγνώκεισαν, καί, ὥς οὐκ ἐπὶ καλῷ αὐτοῖς τὰ τῆς διαλύσεως γέγονε, συνεωράκεισαν. τοίνυν καὶ τὴν ἀρχῇθεν αὐτῶν ἐλευθερίαν ἀνανεούμενοι καὶ προσῆλθον τῇ ἡμῶν μετριότητι καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ αὐτῶν ἡγουμενεύοντος τότε, τοῦ Θεοκτίστου, πραχθέντα διεσάφησαν καὶ πάντα τὰ προβάντα πρὸς ἔπος διηγῆσαντο, τὴν τοῦ σφῶν ἡγουμένου ἀπλότητα, τὴν τοῦ τότε Ἰκαρίας ἐπίθεσιν, τὴν οἰκειάν κατὰθεσιν καὶ τὴν τοῦ πατριαρχικοῦ δικαίου πρὸς

τὸν ἐπίσκοπον ἐκχώρησιν καὶ ἀνατραπῆναι μὲν ταῦτα, ἅτε καὶ ἀνίσχυρα ὄντα, ὡς ἐξ ἰδιωτείας γεγονότα τοῦ ἡγουμενεύοντος ἡτήσαντο, ἐπιβραβευθῆναι δὲ αὐτὴς τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀνανεωθῆναι ὡς τὸ πρότερον. ὡς οὖν ταῦτα ἔλεγον, οὐδὲ τὴν ἡμῶν εὐρον ἀνανεούσαν μετριότητα, κατακολουθοῦσαν μὲν καὶ τῷ βασιλικῷ χρυσοβούλλῳ καὶ τῷ πατριαρχικῷ ὑπομνήματι, τοῖς καὶ προκομισθεῖσιν ἡμῖν καὶ ἀναγνωσθεῖσιν, ἀντιποιουμένην δὲ καὶ τῶν τοῦ πατριαρχικοῦ θρόνου προνομίων, καὶ τὴν τῶν ἐπισκόπων Ἱκαρίας ἀναστέλλουσαν ἰταμότητα. διοριζόμεθα τοίνυν διὰ τοῦ παρόντος ἡμῶν ὑπομνήματος, ἔχειν μὲν τὸ ἐδραῖον καὶ ἀμετάτρεπτον καὶ τὰ πρῶην προσόντα αὐτῇ ἐπ' ἐλευθερίᾳ δικαιώματα, ὧν πολλάκις ὁ λόγος ἐμνημόνευσεν, ἀνατετραμμένα δὲ εἶναι ἀπ' ἐντεῦθεν καὶ ὡς μηδὲ γεγονότα λογίζεσθαι, ὡς αὐτοῖς ἐναντιούμενα καὶ μηδαμῶς ἀκριβείας ἢ ἀκολουθίας τινὸς ἐχόμενα τὰ μεταξὺ τοῦ ἡγουμένου Θεοκτίστου καὶ τοῦ ἐπισκόπου Ἱκαρίας γεγόμενα ἔγγραφα, ἀναμφιβόλως δὲ ἐν τῇ μονῇ τὸ τοῦ κατὰ καιροὺς πατριάρχου ἀναφέρεσθαι ὄνομα, καθὼς καὶ τὸ προσὸν τῇ μονῇ πατριαρχικὸν διαλαμβάνει ὑπόμνημα, τοῖς δὲ ἐτέροις ἀρχιερεῦσι καὶ αὐτῷ τῷ Ἱκαρίας ὑφ' ἑαυτοὺς ἄγειν πειωμένοις αὐτήν, διὰ τὸ ἐν τῇ καὶ αὐτοὺς ἐνορίᾳ, ὡς φασι, τυγχάνειν αὐτήν, ἐκίχυομεν τὴν εἰς τὴν μονὴν πάροδον καὶ ἄβατον ταύτην εἶναι παντάπασιν αὐτοῖς καθ' οἰονδήποτε τρόπον τῶν μοναχῶν μὴ βουλομένων παρακελευόμεθα καὶ ἀφορισμῷ αὐτοὺς ἐν ἀγίῳ ὑποβάλλοντες πνεύματι, εἶγε καὶ μετὰ ταύτην τὴν ἡμετέραν γραφὴν ὅπωςδήποτε καθ' οἰονδήποτε τρόπον παρασαλεῦσαι τὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς μονῆς ἐπιχειρήσουσιν, ἀλλ' οὐδὲ τῷ ἐγγράφῳ χρήσασθαι τῷ τοῦ ἡγουμένου ἐπὶ συστάσει τῶν οἰκείων λόγων δυνήσεται πώποτε ὁ κατὰ καιροὺς Ἱκαρίας, διὰ τὸ σχολὴν αὐτοῦ ὑπὸ τῆς ἡμῶν καταψηφισθῆναι μετριότητος παντελῆ, ἅτε μηδὲ δυναμένου τοῦ ἡγουμένου ἐπὶ τοῖς πατριαρχικοῖς δικαίοις διαλύεσθαι, καὶ αὐτόθεν ἀνατετραμμένου ὄντος ἀπὸ τε τοῦ βασιλικοῦ χρυσοβούλλου καὶ τοῦ πατριαρχικοῦ ὑπομνήματος. καθόλου τοίνυν τοῦτο διοριζόμεθα, τὸ ἀπαράθραυστα μὲν καὶ ἀπαρεγχείρητα διαμένειν εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους τὸ τε χρυσοβούλλον τὸ ἐπ' ἐλευθερίᾳ τῆς μονῆς ἐκφωνηθὲν καὶ τὸ πατριαρχικὸν ὑπόμνημα καὶ πάσας τὰς ἐν αὐτοῖς διαστίξεις ἀκεραίους φυλάττεσθαι. εἴ τι δὲ παρὰ ταῦτα γέγονεν ἕτερον τούτοις ἐναντιούμενον ἢ κατὰ μέρος ἢ καὶ καθ' ὁλόκληρον, ἄπρακτον εἶναι καὶ ὡς μηδὲ ὅλως γεγονὸς λογίζεσθαι, κἂν πεπιτωμένον ἐστὶ κατὰ τὸ σῆνθος, κἂν ἐκ μόνου τοῦ ἡγουμένου προβέβηκε, κἂν ἐξ ἀρεσκείας τῶν ἄλλων μοναχῶν, κἂν οἰκιοθελῶς καὶ αὐτοπροαιρέτως τοῦτο πεποιήκασιν, κἂν προστίμοις τὰς συμφωνίας ἐνεπέδωσαν. οὔτε γὰρ τῷ ἡγουμένῳ ἐξῆν τὰ πατριαρχικά ἐτέροις χαρίζεσθαι δίκαια, οὔτε τῷ ἐπισκόπῳ λαμβάνειν.

ταῦτα, καὶ μετ' εὐγνωμοσύνης διδόντων ἀπὸ τῶν μηδεμίαν ἐξουσίαν ἔχόντων ταῦτα χαρίζεσθαι. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ὑπόμνημα τῇ αὐτοχείρῳ ἡμῶν ὑποσημασία καὶ τῇ διὰ μολύβδου βούλλῃ βεβαιωθὲν ἐπεδόθη τοῖς μοναχοῖς πρὸς ἀσφάλειαν. μηνὶ ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ', ἔτους ςχξζ'. †

† Ὁ ταπεινὸς μοναχὸς Λουκάς καὶ ἐλέφ Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης. †

Edidit I. Sakkellion in periodico Εὐαγγελικὸς κήρυξ anno VII (1863) p. 321—327. Flor. II. nro 22. Exemplar antiquum nro 23, confirmatum subscriptione episcopi Mileti Manuel. Nro 24. aliud exemplar scriptum a Nicephoro Chartophylace, aliud recens nro 25 scriptum a Ioachim Φλωρέζη.

XXX. (6669—1161) mense maio, ind. IX.

Imperator Manuel Comnenus donat monasterio libras duo nummorum ex redditu Cretae conceditque monachis facultatem emendi frumentum in insula.

† Τοῖς ἐνασκουμένοις ἐν τῇ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ἰδρυμένη σεβασμίᾳ μονῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου [τοῦ Θεολόγου
] πῶς παρὰ τῶν ἐν βασιλεῦσιν αἰοιδίμων, τοῦ τε πάππου
 τῆς βασιλείας μου καὶ τοῦ αὐθέντου καὶ πατρὸς αὐτῆς, ἀλλὰ δὴ καὶ παρ' [αὐτῆς
 τῆς βασιλείας μου παρέχωνται αὐτοῖς] σίτου μόδιοι ἐπτακόσιοι· ἐπεὶ δὲ διὰ
 τινὰ συμπεσόντα ἐπὶ ταῖς κατὰ τὴν νῆσον Κρήτην εἰσιν, ἐξ ὧν γεν-
 νήματα χερσὶ τοῖς τοιοῦτοις ἦν
 μοναχοῖς, τὸ τὸν ἐκεῖθεν αὐτοῖς τυπωθέντα, καθὼς εἴρηται, σίτον ἀναλαμβάνεσθαι,
 καὶ διὰ τοῦτο ὁ νῦν τὴν τῆς [εἰρημένης σεβασμίας μονῆς προ]στασίαν πεπι-
 στευμένος, τιμιώτατος μοναχὸς Λεόντιος, καταλαβὼν πρὸς τὴν βασιλείαν μου,
 ἡγήσατο σχολάσαι μὲν τὰς ἐπὶ ταῖς μονῇ
 βασιλικὰς προστάξεις, τυπωθῆναι δὲ αὐτῇ ἀντὶ τῆς [τοια]ύτης τοῦ σίτου ποσό-
 τητος νομισματικὴν δόσιν ἀπὸ τοῦ ἀκροστίχου τῆς αὐτῆς νήσου Κρή[της] . .
 . . .] διὰ τῶν οὕτω τυπωθησομένων αὐτοῖς νομισμάτων ἐξωνεῖσθαι ἀπὸ τῆς
 νήσου Κρήτης εἶδη δι[ά]φορα τυπω[θῆ]ναι [αὐ]τοῖς . .
 [εἰ]δῶσι κοιμερχίου, ὅσον ἂν ἡ βασιλεία μου εὐδοκῇ ἐπέκεινα
 τοῦ φθάσαντος ἀποχαρισθῆναι αὐ[τοῖς] σίτου] ἐξωνουμένων εἰδῶν διὰ τῶν [τ]υπω-
 [θέντων παρὰ τοῦ] πατρὸς τῆς βασιλείας μου καὶ αὐτῆς τῆς βασιλείας μου
 τεσσαράκοντα ὀκτὼ νομισμάτων τρικεφάλων καινουργίων, ἡ βασιλεία μου τὴν
 τοῦ τοιοῦτου καθηγουμένου αἵτησιν [ἀποδεξαμένη διορίζεται διὰ] τῆς παρούσης

προστάξεως, ἀπρακτῆσαι τὰ ἐπὶ τοῖς ἑπτακοσίοις τοῦ σίτου μοδίοις γεγονότα τῇ κατ' [αὐτοὺς μονῇ] προστάγματα, τυπ[οῦται δὲ δίδοσθαι ἀντὶ τοῦ] τοιοῦτου σίτου ἀπὸ τοῦ ἀκροστίχου τῆς νήσου Κρήτης νομίσματα τρικέφαλα, τὰ κατὰ τὴν ἡμέραν προτιμώμενα λίτραι δύο, δίδοσθαι τούτοις ὀφειλόντα [ἀπαρασπά]στως παρὰ [τῶν κατὰ] καιροὺς ἐνεργούντων ἐν τῇ τοιαύτῃ νήσῳ, εἴτε ἐπὶ πάκτον, εἴτε εἰς τὸ πιστὸν ἐνεργοῦσιν, ἀνυστερήτως καὶ ἀνυποκρατήτως, καὶ ἄνευ ἐτέρας προστάξεως ἢ ὑπομν[ήσεως] καὶ γραφῆς τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν σεκρέτων προσεστώτος, καὶ αἱ ἔξω λογαρικαὶ δό[σεις] σχολῇ . . . ὠρίσθησαν, ἀπ' ἀρχῆς μέντοι τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς τρεχούσης ἐννάτης ἰνδικτιῶνος, καὶ μέχρις ἂν ὁ παρὼν διαρκοίῃ αἰὼν· δέχεσθαι γάρ καὶ τούτοις ὀφειλοῦσιν ἐπέκεινα τῶν προτυπωθέντων τῇ τοιαύτῃ [μονῇ], καθὼς δεδήλωται, τεσσαράκοντα ὀκτὼ καινουργίων τρικεφάλων, τῇ ἐμφανείᾳ τῶν παρὰ τοῦ μέρους τῆς μονῆς γίνεσθαι μελλουσῶν αὐτοῖς ἀποδείξεω[ν] [ἐπὶ] τῇ τούτων ἀπολήψει. σὺν τούτοις ἐκχωρεῖ ἡ βασιλεία μου τοῖς τῆς αὐτῆς μονῆς μοναχοῖς, καὶ ἐξωνεῖσθαι ἀπὸ τῆς νήσου Κρήτης διὰ τῶν τοιούτων δύο τρικεφάλων καινουργίων λιτρῶν, ὅσα ἂν καὶ ὅσα βούλιντο εἶδῃ, μὲν δὲ διαβιβάζειν ἀπὸ τούτων ἀκομμέρευστα καὶ χωρὶς ἐτέρας δάσουσιν δόσεως, ὅσοις ἐπιβάλλει ὑπὲρ κοιμερκίου τρικέφαλα καινούργια δεκαπέντε· δεχθήσεται γάρ καὶ ταῦτα τοῖς κατὰ καιροὺς ἐνεργοῦσιν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ διηνεκὲς δι' ἐμφανείας ἀποδείξεω[ν] δηλουσῶν μὴδὲ τοῦτο ἐκ τῶν μοναχῶν ἀπαιτεῖσθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ τοιοῦτος καθηγούμενος ἀνήνεγκε τῇ βασιλείᾳ μου ὑποκρατηθῆναι τῇ κατ' αὐτὸν μονῇ παρὰ τῶν ἐν Κρήτῃ ἐνεργησάντων, ἐπὶ μὲν τέσσαρσιν ἐγγρονίαις τοὺς τοιούτους ἑπτακοσίους τοῦ σίτου μοδίους, ἐπὶ δὲ τρισὶν ὡσαύτως ἐγγρονίαις τὰ διαληφθέντα τεσσαράκοντα ὀκτὼ [νομίσματα, διορ]ίζεται ἡ βασιλεία μου δοθῆναι τῇ μονῇ τὸν τε τοιοῦτον σῖτον καὶ τὰ νομίσματα παρὰ τῶν [ὑπο]κρατησάντων ταῦτα αὐτῇ ἀνυστερήτως [μετὰ τῶν] ῥητῆσι τῶν τεσσάρων καὶ τριῶν ἐγγρονιῶν, πάσης προστάξεως ἐναντιουμένης τῇ παρούσῃ προστάξει τῆς βασιλείας μου ἀπρακτῆσαι ὀφειλούσης, ὅσον ἐπὶ τοῖς ἐνταῦθα διωρισμένοις. καὶ εἰς εἴδῃσιν καταστρωθεῖσα τοῖς προσφόροις σεκρέτοις ἢ παρούσα τῆς βασιλείας μου πρόσταξις ἀντιστραφῆσεται τῇ διαληφθείσῃ μονῇ εἰς ἀσφάλειαν, ἀρχέσουσα ταύτῃ καὶ ἀντὶ χρυσοβούλλου γραφῆς. Τό: μηνὶ ἀπριλλίῳ, ἰνδικτιῶνος θ', δι' ἐρυθρῶν γραμμῶν τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρὸς· ἢ διὰ κηροῦ συνήθους βασιλικῆς σφραγίδος καὶ τό: «διὰ τοῦ λογοθέτου τοῦ δρόμου» καὶ ἔξωθεν τό: «κατεστρώθη διὰ χειρὸς τοῦ σεβαστοῦ καὶ μεγάλου δρουγγαρίου»· τό: «κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου λογαριαστοῦ κατὰ μῆνα μᾶιον, ἰνδικτιῶνος θ'» καὶ τό:

«κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τῶν οἰκειακῶν, μηνὶ μαΐῳ, ἰνδικτιῶνος θ'». †

† Τὸ παρὸν ἴσον τῷ ἐμφανισθέντι μοι πρωτοτύπῳ κατεστρωμένου προσκυνητῷ βασιλικῷ καὶ θείῳ προστάγματι ἐξ ἀντιβολῆς ἰσάζον εὐρὼν ὑπέγραψα. †

† Ὁ σεβαστὸς καὶ μέγας δρουγγάριος ὁ †

† Ὁ πρωτοασηκρητὴς Νικόλαος ὁ Ζωναρᾶς τὸ παρὸν ἴσον μετὰ τοῦ ἐμφανισθέντος μοι πρωτοτύπου προσκυνητοῦ προστάγματος ἀντιβαλὼν ὡς ἰσάζον τῷ πρωτοτύπῳ ὑπέγραψα. †

† Ὁ δικαιοδότης Θεοδόσιος ὁ Παντεχνῆς ἀντιβαλὼν ὁμοίως ὑπέγραψα. †

† Ὁ κοιαιίστωρ Γεώργιος καὶ αὐτὸς ἀντιβαλὼν ὁμοίως ὑπέγραψα. †

Exemplar chart. Flor. nro 60.

XXXI. 6694—1186, mense ianuario, ind. IV.

Imperator Isaacius Angelus confirmat privilegia monasterii eximitque eius naves peculiares a decima.

† Καὶνὸν ἡγεῖται τὸ πρᾶγμα ἡ βασιλεῖα μου, ὅπως ὁ ἐν βασιλεῦσιν ἐκεῖνος αἰδιδίμος βασιλεὺς καὶ πρόπαππος τῆς βασιλείας μου, κύρις Ἀλέξιος ὁ Κομνηνός, ἀτελὲς κατέλιπε τὸ καλόν, ὥσπερ τις οἰκίαν προθέμενος ξυναρμόσασθαι, εἴτα βαλὼν ὑποβάθρας καὶ τοίχους ἐπανεγείρας καὶ ὄροφον μὴ συνθεῖς· ἐπεβραβεύσατο γὰρ ἐκεῖνος διὰ χρυσοβούλλων λόγων τῇ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ σεβασμίᾳ μονῇ, τῇ ἐπ' ὀνόματι τιμιωμένη τοῦ ἐπιστηθίου, ἡγαπημένου μαθητοῦ τῷ σωτῆρι Χριστῷ καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐξουσεῖαν καθ' ὁλόκληρον, ὧν ἂν εἴπῃ τις κεφαλαίων, χωρὶς τῆς δεκατείας, πλοιαρίων τριῶν μὴ καταγεγραμμένων ἐν κώδῃξ δημοσιακοῖς, ὄντων τε χωρήσεως χιλιάδος μιᾶς πρὸς τῇ ἡμισείᾳ, καὶ μικρόν τι πρὸς ἡ ἑλαττον, διοριζομένου τὸ ὥστε ἔχῃν αὐτὰ τὰ πλοῖα ἐπ' ἀδείας πλέειν ἀπανταχοῦ τῶν τῆς Ῥωμαϊκῆς ἐπικρατείας μερῶν, πάσης οἰασδήτινος ἐλευθέρᾳ συζητήσεως τε καὶ ἐπηρείας, ἀνευ μέντοι τῆς δεκατείας, ὡς εἴρηται. ἐπεὶ δὲ οἱ κατὰ τὴν ῥηθείσαν σεβασμίαν μονὴν μοναχοὶ ἡτήσαντο τὴν βασιλείαν μου ἐξουσεύεσθαι τὰ τοιαῦτα πλοῖα καὶ ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου τῆς δεκατείας, εἴτουν κομμερκίου, πῶς οὐκ ἂν ἡ βασιλεῖα μου

τὴν αἵτησιν τούτων προσδέξαιτο; «ἀντὶ γὰρ τῶν πατέρων ἐγεννήθησαν οἱ υἱοί». ἐφ' ᾧ καί, ὅπερ ὁ αἰδῖμος ἐκεῖνος βασιλεὺς, ὡς διειληπται, καὶ πρόπαππος τῆς βασιλείας μου ἀφῆκεν ἀτέλεστον, ἡ βασιλεία μου πρὸς πέρας ἄγει καὶ τελειοί· διορίζεται γὰρ διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου, ἔχειν μὲν τὰ προσόντα χρυσόβουλλα τῇ διαληφθείσῃ μονῇ, ὡς δεδήλωται, τὸ ἀπαρεργχείρητόν τε καὶ ἀπαράθραυστον, καὶ μὴ τολμᾶν τινὰ τῶν δημοσιακᾶς ἐνεργούντων δουλείας ἢ αὐτῶν τῶν κατὰ καιροὺς παραθαλασσιῶν πειραῖσθαι μερικῶς ἢ καθόλου ἐπηρεαστικῶς ἀθετεῖν τι ἢ ἀνατρέπειν τῶν ἐμπεριειλημμένων αὐτοῖς, ὡς ὀφειλόντων λογίζεσθαι, ὡς εἴπερ νῦν παρὰ τῆς βασιλείας μου ἐγεγόνεισαν, ἐξουκουσεύεσθαι δὲ σὺν τούτοις καὶ κατὰ τὸ τῆς δεκατείας ἅπαν κεφάλαιον ἐπὶ τῶν οἰναρίων καὶ παντὸς ἐτέρου εἶδους καὶ πράγματος τὰ δηλωθέντα πλοιάρια, καὶ ἐν τῇ θεοσώστῳ Κωνσταντινουπόλει ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ καταίροντα, ὡς ὀφείλοντα δέχεσθαι καὶ τὰ τῷ τοιοῦτῳ κεφαλαίῳ τῆς δεκατείας ἀνήκοντα, καὶ τοῖς κατὰ καιροὺς ἐνεργοῦσι τὴν τῆς θαλάσσης δουλείαν, τῇ ἐμφανείᾳ τῶν μελλουσῶν προβαίνειν πεπιστωμένων ἀποδείξεων ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς πολλαχῶς διαληφθείσης σεβασμίας μονῆς, εἴτι ἐπὶ πάντων ἢ καὶ εἰς τὸ πιστὸν ἐνεργοῦσιν. εἰδέναι μέντοι ὀφείλει ὁ βουλευθεὶς ἀνατρέψαι ἢ ἀθετῆσαι τι ἀπὸ τῶν ἐμπεριειλημμένων τῷ παρόντι χρυσοβούλλῳ λόγῳ τῆς βασιλείας μου, τῇ ἀπὸ τῶν νόμων ποιῆ ὑποκείσεται τῇ κολαζούσῃ τοὺς καταφρονητὰς τῶν βασιλικῶν προσταγμάτων· οὐ κατὰ τι δὲ λυμανεῖται τὰ τοιαῦτα πλοῖα ἢ τὸ πλοῖον τὸ μὴ ῥητῶς ἀναταχθῆναι πάντα εἶδη τε τῶν ἐπηρειῶν καὶ κεφάλαια· ὀφείλουσι γὰρ ἐξακουέσθαι κἀντὸςθα, ὥσπερ εἰ ῥητῶς ἀνετάχθησαν, τοῦ παρόντος εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου βεβαίου καὶ ἀρραγοῦς διαμένειν ὀφείλοντος εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα, γεγεννημένου κατὰ τὸν ἰαννουάριον μῆνα τῆς τετάρτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ΣΧΛ' τετάρτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημνήματο κράτος. †

† Ἰσαάκιος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Ἄγγελος. †

A tergo: † Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου λογαριαστοῦ, μηνὶ ἰαννουαρίῳ ἰνδικτιῶνος δ', κατεστρώθη δὲ διὰ Μιχαὴλ τοῦ Παναγιώτου καὶ διὰ τοῦ Λιβαδᾶ Δημητρίου. Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ γενικοῦ, μηνὶ ἰαννουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', ἔτους ΣΧΛδ' διὰ Θεοδώρου τοῦ Ματζαρνοῦ. †

† Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου σακελλαρίου, μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', διὰ τοῦ Κλαυδιπολίτου Ἰωάννου. †

† Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τῆς θαλάσσης, μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', διὰ τοῦ Μελλίνου Ἰωάννου. †

Et ubi folia glutine iuncta sunt: † Τοῦ σεβαστοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ κανικλείου Δημητρίου τοῦ Τορνίκη. †

Chart. Flor. nro 20. Nro 21 alterum exemplar chart. subscriptum: † Ὁ χριτῆς τοῦ βήλου Δημήτριος πρωτονοβελίσμιος ὁ Δριμὺς τὸ παρὸν ἴσον ἀντιβαλὼν τῷ πρωτοτύπῳ προσκυνητῷ χρυσοβούλλῳ λόγῳ ὑπέγραψα. † *Ex exemplari descripta sunt, quae legebantur ex aversa parte archetypi:* κατεστρώθη κτλ., *quae propter chartam agglutinatam legi non possunt. Tertium exemplar nro 22, subscriptum:* † Ὁ χριτῆς τοῦ βήλου καὶ ἐπὶ τοῦ ἵπποδρόμου, Ἰωάννης ὁ Μελισσηνός, τὸ παρὸν ἴσον τῷ ἐμφανισθέντι μοι πρωτοτύπῳ προσκυνητῷ χρυσοβούλλῳ ἀντιβαλὼν ὑπέγραψα. †

XXXII. 6694—1186, mense augusti, ind. IV.

Imperator Isaacius Angelus eximit a tributis sex colonos monasterii S. Mariae Atheniensis, conditi a monacho Ioannicio in themate Mylasae et Melanudii.

† Οὐκ ἔδει τὴν ἐκ πολυχρονίου σιγῆς καὶ μακρᾶς βεβιασμένης σιωπῆς τοῦ μοναχοῦ Ἰωαννικίου δεητήριον φωνὴν τὴν βασιλείαν μου ἀποπέμψαι, ἀλλὰ διὰ τὴν μακρὰν αὐτοῦ σιωπὴν τὴν βραχυτάτην αἰδεσθῆναι φωνὴν καὶ τὸ διὰ ταύτης αἰτηθῆν ἐκπληρῶσαι· τὸ δέ, οὐ κατὰ ἀνθρωπίνην θέλησιν, ἀλλὰ κατὰ θεοῦ εὐαρέστησιν. ἡτήσατο γοῦν ὁ τοιοῦτος τιμιώτατος μοναχὸς τὴν βασιλείαν μου δωρηθῆναι τῇ παρ' αὐτοῦ ἀνεγερθείσῃ μονῇ ἐν τῷ θέματι Μυλάσας καὶ Μελανουδίου, ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βάτου, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης θεοτόκου τῆς ἐν Ἀθήναις τιμωμένης, ἐξκουσσεῖαν παροίκων ἐξ προσκαθίσαι ὀφειλόντων, ἔνθα ἂν εὐρεθῶσι, καὶ ἐργάζεσθαι δεσποτικῶς διαφέρουσιν γῆν τῇ παρ' αὐτοῦ ἀνεγερθείσῃ μονῇ, καὶ αἰτησάμενος ἔτυχεν· δωρεῖται γάρ ἡ βασιλεία μου διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῇ διαλειφθείσῃ μονῇ ἐξκουσσεῖαν παροίκων ἐξ ἑλευθέρων καὶ τῷ δημοσίῳ ἀνεπιγνώστων προσκαθίσαι ὀφειλόντων, ἔνθα ἂν εὐρεθῶσι, καὶ γῆν δεσποτικῶς τῇ διαλειφθείσῃ μονῇ διαφέρουσιν ἐργάζεσθαι. καὶ διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου, ἐξκουσσεύεσθαι τοὺς τοιοῦτους παροίκους ἀπὸ πάσης ἀγγραρείας, παραγγραρείας, ψωμοζημίας, ἐννομίου, συνδοσίας, καστροκτισίας, συνωνῆς, κεφαλατικίου, κατέργων κτίσεως, πλωτῶν ἐκβολῆς, ἀκτημονητικίου, παροικιατικοῦ

παντός καὶ παντοίου τέλους διανομῆς, ἐκβολῆς ἀλόγων, προσκυνητικίου, ἀερικοῦ, καπνικοῦ, νεατ[ικίου], μιτάτου, κυνομαγγώνων, ἱερακαρίων, π . . . εριτ . . . ρίων καὶ αὐτῆς δὴ τῆς ἀναγραφῆς, ἀλλὰ μηδὲ εἰσέρχεσθαι εἰς τὰς οἰκίας αὐτῶν τοὺς κατὰ καιροὺς πράκτορας τοῦ τοιοῦτου θέματος ἢ τινα τῶν ἐξυπηρετούντων αὐτοῖς, καὶ λογαριαστῆς τούτων εἶη, καὶ κατεπάνω ἢ ἐκπροσωπῶν, τοῦ κατατολμήσαντος ποιῆσαι παρὰ τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον τῆς βασιλείας μου σφοδρὰν τὴν ἐκ τοῦ βασιλείου ὕψους ἀγανάκτησιν ὑφορωμένου, καὶ προστίμῳ ὑποκεῖσθαι ὀφείλοντος λιτρῶν ὑπερπύρων τεσσάρων ἀσυμπαθῶς ἀπαιτουμένων παρὰ τοῦ κατὰ καιροὺς προκαθημένου τῶν σεκρέτων ἐκ προσελεύσεως τῶν μοναχῶν, τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου βεβαίου καὶ ἀσφαλοῦς τυγχάνειν ὀφείλοντος, γεγεννημένου κατὰ τὸν αὐγουστον μῆνα τῆς παρούσης τετάρτης Ἰνδικτιῶνος, τοῦ ἐξακισχιλιοστοῦ ἐξακοσιοστοῦ ἐννενηχοστοῦ τετάρτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο κράτος. †

† Ἰσαάκιος ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Ἄγγελος. †

Archetypum chart. Flor. nro 23.

XXXIII. [6697—1188], mense decembri, ind. VII.

Tribunal maritimum demetitur navem peculiarem monasterii exemptam a tributis secundum privilegia imperatorum, traditque eam monachis.

† Ἡ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ διακειμένη σεβασμία μονὴ τοῦ ἐν ἀποστόλοις ἡγαπημένου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἔχουσα διὰ θείων καὶ βασιλικῶν προσκυνητῶν χρυσοβούλλων ἐξουσίαν πλοίων ἰδιοκτητῶν χωρήσεως χιλιάδων δύο, μικρόν τι πλέον ἢ ἔλασσον, ὀφειλόντων διαπλωτίζεσθαι ἐν πάσαις ταῖς κατὰ τε ἀνατολὴν καὶ δυσὶν παραλίας χώραις τῆς Ῥωμανίας καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς νήσοις, ἐν δὲ τῇ βασιλευούσῃ τῶν πόλεων καταίρειν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, καὶ ἐπαπολαβεῖν πάσης καὶ παντοίας ἐξουσίας, ἀπὸ τε δόσεως ἀντιναύλου, δεκατείας οἰναρίων, κοιμερκίου παντὸς εἶδους, ἄνευ τῶν κεκωλυμένων, καὶ ἑτέρας οἰασθήτινος ἐπηρεῖας καὶ συζήτησεως, καθὼς πλατύτερον τὰ περὶ τῆς τοιαύτης ἐξουσίας προσόντα τῇ μονῇ χρυσόβουλλα παριστῶσιν, ἔφθασεν ἐπικτήσασθαι κατὰ διαφόρους καιροὺς πλοῖα ἰδιόκτητα, ὅσα δῆτα καὶ ἐπεκτήσατο, ἐξαμωθέντα καὶ παραδοθέντα παρὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς σεκρέτου. ὅτι δὲ τὰ μὲν τούτων κατὰβρωμα τῇ θαλάσῃ γεγόναι, τὰ δὲ καὶ ἀλλοτρόπως ἀπώλοντο, καθὼς τοῦτο παρὰ τοῦ τιμωτάτου καθηγουμένου, κυροῦ Ἀρσενίου, καὶ τῶν

μοναχῶν τῆς τοιαύτης μονῆς, τοῦ τε ἱερομονάχου καὶ οἰκονόμου κυροῦ Ἀντωνίου, τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Ἰωαννικίου καὶ τοῦ ναυκλήρου κυροῦ Ἀντωνίου ἐπληροφορήθημεν, ἐπεκτίσατο καὶ νῦν ἡ δηλωθεῖσα μονὴ ἕτερον πλοῖον ιδιόκτητον, καὶ ἐδέησεν ἐξαμωθῆναι τοῦτο, προσήλθον τῷ καθ' ἡμᾶς σεκρέτῳ ὃ τε ῥηθεὶς τιμωτάτος καθηγούμενος καὶ οἱ δηλωθέντες μοναχοὶ καὶ ἡτήσαντο ἐξαμωθῆναι τοῦτο καὶ παραδοθῆναι αὐτοῖς κατὰ τὴν τοῦ σεκρέτου συνήθειαν. ἡμεῖς οὖν τῇ τούτων αἰτήσῃ προσχόντες, ἐπεὶ τὸ προσιστάμενον ἦν οὐδὲν διὰ τὸ ιδιόκτητον εἶναι τὸ τοιοῦτον πλοῖον τῆς διαληφθείσης μονῆς, παρεγενόμεθα ἐν τῷ αἰγιαλῷ τῷ λεγομένῳ Νεωρίῳ, ἐν ᾧ τοῦτο ἐλλειμνιζόμενον ἦν, καὶ παρόντων ἀπὸ τῶν ἐλαιοπαρόχων τοῦ καθ' ἡμᾶς σεκρέτου Ἰωάννου τοῦ Συροπούλου, Βασιλείου τοῦ Ἀρμενοπούλου, Κωνσταντίνου τοῦ Τζίτα, Λέοντος τοῦ Ἀοῖνου, Παγκάλου τοῦ Τρικλινιώτου καὶ τῶν λοιπῶν, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ τιμωτάτου καθηγουμένου καὶ τῶν μοναχῶν, τῷ συνήθει ἐξάμῳ τοῦτο καθυπεβάλομεν· μίτου γὰρ διαταθέντος διὰ χειρῶν τοῦ τε δηλωθέντος Συροπούλου καὶ Ἰωάννου ἀναγνώστου τοῦ Καματηροῦ, τοῦ ἐνεργούντος τὸ πρωτομανδατορικὸν δικαίῳ τοῦ πανσεβάστου θεοῦ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως καὶ λογοθέτου τοῦ δρόμου, κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Τορνίκη, εὑρομεν τὸ μῆκος τούτου ἀπὸ τοῦ καταρτίου καὶ μέχρι τῆς ἐν τῇ πρύμνῃ φρακτῆς, μεθ' ὑπεξαίρεσιν τῆς ἀντλίας, πήχεων δεκαοκτώ· τὸ πλάτος κατὰ τὸ μεσαίτατον καὶ μόνον τῆς νηὸς πήχεων ἐννέα καὶ τὸ βάθος κατὰ τὸ αὐτὸ μεσαίτατον πήχεων δύο πρὸς τῷ ἡμίσει καὶ τῷ τετάρτῳ, ἀφ' ὧν ὑπεξελόντες ἀπὸ μὲν τοῦ πλάτους πῆχυν ἓνα, ἀπὸ δὲ τοῦ βάθους πήχεος τὸ τέταρτον διὰ τὸ μακρότατον εἶναι τὸ πλοῖον καὶ στενωπεῖμῃκες καὶ ἔχον ἐξ ὀλοκλήρου ἰσότητα, διὰ τὸ τὴν πρύμνην καὶ τὴν πῶραν στενωτέραν εἶναι τῆς μέσης κατὰ τὸ πλάτος. ὥσαυτως καὶ κατὰ τὸ βάθος, διὰ τὸ ὑπερανεστηκυῖαν εἶναι τὴν τρόπιν ἐν τοῖς ῥηθεῖσι μέρεσι, περιεστήσαμεν τὴν τούτου χώραν εἰς μοδίους θαλασσίους δισχιλίους τριάκοντα τέσσαρας σὺν τῇ τῆς πρύμνης χωρῇσει, καταλογισθείσῃ μοδίων θαλασσίων ἑκατὸν καὶ εἰς τὴν τῶν ἐγκαίτων καὶ τῶν σχοινίων ἀπόθεσιν, ὥς τῆς πῶρας μὴ ἐχούσης οἰανδῆτινα χώραν διὰ τὸ τὸν ἀρτέμονα τοῦ τοιοῦτου πλοίου ἵστασθαι εἰς τὸ ἄκρον τούτου, ἐκθέντων καὶ τῶν συνήθως ἐωμένων μοδίων δέκα ὑπὲρ ἐκάστης ἑκατοστῆς. οὕτω τοίνυν τοῦ τοιοῦτου ἐξάμου παρ' ἡμῶν γεγονότος παρεδόθη τὸ δηλωθὲν πλοῖον τῇ πολλάκις ῥηθείσῃ μονῇ, ὁφείλον ἐξκουσσεῦσθαι κατὰ τὴν περιλήψιν καὶ δυνάμιν τῶν προσόντων αὐτῇ θείων καὶ βασιλικῶν προσκυνητῶν χρυσοβούλλων. εἴπερ μέντοι μετασκευασθὲν τὸ τοιοῦτον πλοῖον ἐσύτερον εὑρεθῇ χωρῆσεως πλείονος, οὐ κατὰ τι ἔνεκεν τούτου εὐθυνησόμεθα. ὧ.

† Μηνὶ δεκεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος ζ'. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης, Γεώργιος ὁ Τζίτας. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης, Κωνσταντῖνος σεβαστὸς ὁ Σχοινᾶς. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης, Ἰωάννης σεβαστὸς ὁ Σγυρὸς. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης, Ἰωάννης ὁ Ματζούκης. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης, Θεόδωρος ὁ Μαδαρίτης. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ αὐτοῦ σεκρέτου, Νικηφόρος ὁ Πεπαγωμένος. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης, Θεοχάριστος ὁ Εἰρηνικός. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης, Ἀλέξιος ὁ Σεργόπουλος. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ αὐτοῦ σεκρέτου, Βασίλειος ὁ Ἀγέλαστος. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ αὐτοῦ σεκρέτου, Ἀνδρόνικος σεβαστὸς ὁ Σπληνιάρης. †

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως Κωνσταντῖνος, πρωτονωβελισιμοῦπέρτατος καὶ παραθαλασσίτης, ὁ Κασταμονίτης. †

† Ὁ σεβαστὸς καὶ παραθαλασσίτης Κωνσταντῖνος ὁ Παδηνός. †
Edidit ex architypo chart. I. Sakkelion in periodico Πανδώρα, vol. XVIII, p. 226—228. Flor. nro 70. Exemplar nro 71 subscriptum: Ὁ χρητὴς τοῦ βήλου Ἀνδρόνικος σεβαστὸς . . ο ὁ . . ἄριος τὸ παρὸν ἔσον τῷ ἐμφανισθέντι μοι πρωτοτύπῳ ἀντιβαλὼν καὶ ἰσάζον εὐρὼν ὑπέγραψα. †

XXXIV. 6701—1193, mense februario, ind. XI.

Leo Stauraciotēs et Constans Pschus, habitatores vici Sillami, siti in regione Messarea insulae Cretae, Leontio Oresti vendunt vineas

Σίγνον	Λέοντος	Σίγνον	Κώνστα
τοῦ Σταυ	ρχιώτου	τοῦ Ψή	λου

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Λέων ὁ Σταυρακιώτης καὶ Κώνστας ὁ Ψῆλος, οἱ ἀπὸ τοῦ χωρίου Σιλλάμου, τούρμας τοῦ βορείου τῆς Μεσσαρέας καὶ τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς κατὰ τὴν ἀρχὴν τοῦ παρόντος ὕφους ἰδιοχείρως ποιήσαντες, τὴν παρούσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον, καθαρὰν, ἀληθῆ, βεβαίαν, αὐτοθελῆ, ἀμετάτρεπτον καὶ ἀμεταμέλητον καὶ κατὰ πάντα τρόπον τὸ καθόλου διάπρασιν καὶ τελείαν ἀπεντεύθεν σωματικὴν παράδοσιν τῶν κατωτέρω δηλωθησομένων δύο τεμαχίων ἀμπελίων τῶν κατὰ τὸ δηλωθὲν χωρίον ἡμῶν ὄντων τιθέμεθα καὶ ποιοῦμεν ἐκουσίως καὶ ἀμεταμελήτως μετὰ παντὸς τοῦ μέρους ἡμῶν πρὸς σέ τὸν νοτάριον κύριον Λέοντα τὸν Ὁρέστην, διὰ σοῦ δὲ καὶ πρὸς τὸ ἅπαν καὶ παντοῖον μέρος σου, καθὼς δηλωθήσεται. καὶ γὰρ τὰ ἀνωτέρω δηλούμενα δύο τεμάχια ἀμπελία, τὰ ἐκ γονικῆς κληρονομίας ἡμῶν περιελθόντα ἡμῖν, καὶ πλησίον ὄντα τῶν ἀμπελίων τοῦ τε Μιχαὴλ τοῦ Στρουμπῆ καὶ τοῦ Πολίτου κυροῦ Μανουὴλ καὶ τοῦ Βάτου ἐπιλεγόμενα, τὰ καὶ ὡσεὶ πινακίων ἐξ τυγχάνοντα, μὴ ἔχοντες τὴν τούτων χρῆσιν, ἠθελήσαμεν διαπρᾶσαι ταῦτα πρὸς τινὰ τὸν αἰρούμενον τὴν τούτων ἐξώνησιν, ὥς δὲ μηδένα εὐρόντες τῶν τε πλησιαστῶν καὶ τῶν ἐκ μακρόθεν, ἀλλὰ πάντων ἀπαναινομένων, εὔρομεν σέ, τὸν δηλωθέντα κύριον Λεόντιον τὸν Ὁρέστην, τὴν τούτων ἐξώνησιν ὑπεραποδεχόμενον· διὸ καὶ εἶδῃσιν περὶ τούτου δεδώκαμεν τῷ αὐθέντῃ ἡμῶν, [τῷ παν]εντιμοτάτῳ λογαριαστῇ κυρῷ Μιχαὴλ τῷ Χρυσοβέργῃ, καὶ [τῷ παν]οικιωτάτῳ Ἀ. . . , τῷ αὐθέντῃ τοῦ [παν]σεβάστου σεβαστοῦ καὶ περιποθίτου ἀνεψιοῦ τοῦ κραταιοῦ [καὶ ἁγίου ἡ]μῶν βασιλέως καὶ δουκὸς τῆς καθ' ἡμᾶς νήσου Κρήτης, τοῦ Κομνηνοῦ κυροῦ Στεφάνου τοῦ Κοντοστεφάνου· καὶ τιμίαν αὐτοῦ λύσιν ἐπορισάμεθα, προστάξεως τόπον ἐπέχουσιν καὶ οὕτως ῥητῶς διακελευομένην·

«Ἐκθου, θεοσεβέστατε ἱερεῦ καὶ ταβουλλάριε Μιχαὴλ Λιμενίτη, πρακτήριον ἔγγραφον ἐπὶ τῷ πιπρασκόμένῳ ἀμπελίῳ παρὰ τε τοῦ Ψήλου Κώνστα καὶ τοῦ Σταυρακιώτου Λέοντος πρὸς τὸν νοτάριον Λέοντα τὸν Ὁρέστην ἐπὶ τίμηματι νομισμάτων τρικεφάλων παλαιῶν ὀκτώ. περὶ δὲ τοῦ μὴ εἶναι τι τὸ προσιστάμενον, μελήσει τῷ ἐκλαμβανομένῳ. μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος ια'. † τὴν ὑπογραφὴν φέρουσιν δι' οἰκείων αὐτοῦ γραμμάτων· ὁ λογαριαστὴρ Μιχαὴλ. †»

Ταύτην τοίνυν τῷ ταβουλλάρίῳ προκόμισαντες, καὶ ἐνώπιον αὐτοῦ τε καὶ τῶν μαρτύρων ἐλάβομεν αὐτὸ τὸ τίμημα ἀπὸ σοῦ, τὰ ὀκτὼ δηλονότι παλαιὰ τρικέφαλα νομίσματα, ἅτινα καὶ λαβόντες ἀπὸ σοῦ καὶ τοῦ μέρους σου, μετὰ καὶ τοῦ μέρους ἡμῶν σῶα καὶ ἀπαράλειπτα, ἀντιπαραδεδωκάμεν σοι καὶ τῷ μέρεϊ σου σωματικῶς ἐκ τῆς σήμερον ἐπὶ καθαρᾷ καὶ τελείᾳ διαπράσει καλῇ

πίστει καὶ οὐδεμιᾷ ἀνάγκῃ ἢ καταδυναστεία τὰ τοιαῦτα δύο σμικρότατα τεμάχια ἀμπέλια, ὥς ἂν καθέξεις αὐτὰ ἀπὸ τοῦ παρόντος μετὰ παντός τοῦ μέρους σου εἰς τοὺς ἐξῆς καὶ διηνεκεῖς χρόνους ἀπερικόπως, ἀπαρασπάζως, ἀδιασειστως, ἀνενοχλήτως, ἀνεγκλήτως καὶ ἀνεπιφωνήτως, κυρίως καὶ αὐθεντικῶς, ἐπὶ τελείᾳ καὶ ἀναφαιρέτῳ δεσποτείᾳ καὶ κυριότητι, ἄδειάς σοι καὶ τῷ μέρει σου ἐπ' αὐτοῖς παρ' ἡμῶν διδομένης κτᾶσθαι, χρᾶσθαι, νέμεσθαι, πωλεῖν αὐτὰ ἢ καὶ δωρεῖσθαι, προικίζειν καὶ λεγατεύειν, βελτιοῦν καὶ ἐρημοῦν καὶ ἀπλῶς πάντα πράττειν σε ἐπ' αὐτοῖς ἀκωλύτως, ὅσα σοι ἐκ τῶν φιλευσεβῶν νόμων ἐκκεχώρηται, ὥς κύριος καὶ τέλειος καὶ ἀληθὴς δεσπότης τούτων, μὴ παρὰ τινος κωλυόμενος ἢ παρεμποδιζόμενος ἢ ὀχλούμενος τὸ σύνολον, οὐ παρ' ἡμῶν αὐτῶν, οὐ παρ' ἐτέρου προσώπου καὶ μέρους τινὸς συγγενικοῦ ἡμῶν, εἴτε καὶ ἀλλοίου, ἡμῶν αὐτῶν συμφωνούντων ἴστασθαι καὶ διεκδικεῖν καὶ δεφεντεύειν σέ τε καὶ ἅπαν τὸ μέρος σου οἰκείους ἐξόδοις ἡμῶν ἀπὸ τούτων ἀπάντων, καὶ ἀποδιδόναι σοι καὶ τὸν κατὰ νόμους καθολικὸν τῆς ἐκδικήσεως δεφενσίωνα, ὥς καὶ σοῦ αὐτοῦ συμφωνούντος μετὰ παντός τοῦ μέρους σου, τὸ τελεῖν ἀπ' ἀρχῆς τῆς καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὸ ἀνῆκον ἀναγραφικὸν τέλος αὐτῶν· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὸ παρὸν πρατήριον ἔγγραφον ἡμῶν πρὸς σέ ἐξεθέμεθα, δι' οὗ καὶ ἀσφαλιζόμεθα, ὥσειπερ ἀπὸ τοῦ παρόντος ἐναντιούμενοι κατὰ τι ἀναφανῶμεν αὐτῷ μερικῶς ἢ καθόλου διὰ πλέον, τυχόν, τίμημα ἢ δι' ὑπερθεματισμόν, τὸν ἐπέκεινα τοῦ διπλασιασμοῦ καὶ ἢ φόβον ἢ δόλον ἢ βίαν ἢ καταδυναστείαν ἢ ἀρχοντικὴν ἐπικουρίαν ἢ νόμου ἢ φάκτου ἄγνοιαν ἢ ἀναργυρίαν ἢ διατίμησιν ἢ χλεύην ἢ πλάνην ἢ ἀπάτην ἢ ῥαδιουργίαν ἢ ἀναρχίαν ἢ περιγραφὴν ἢ παραγραφὴν ἢ ὑπόσχεσιν ἢ ἑτερόν τι νόμιμον πρόβλημα καὶ κεφάλαιον τὸ ἀπὸ τοῖς θεοῖς νόμοις προσεπαρῆγον ἡμῖν εἰς ἀνατροπὴν τοῦ παρόντος ἐγγράφου ἡμῶν προβαλούμεθα, καὶ διὰ ταῦτα κίνησιν τινα ἢ ἀγωγὴν ἐν οἴῳδῇτινι δικαστηρίῳ ποτὲ τῶν καιρῶν βουλευθῶμεν κινεῖν κατὰ σοῦ ἢ τοῦ μέρους σου περὶ τῆς δεσποτείας καὶ κατοχῆς τούτων, αὐτὰ τε δῆθεν ἀνακαλοῦμενοι μερικῶς ἢ καθόλου, καὶ τὸ παρὸν ἡμῶν ἔγγραφον διαβαλεῖν ἢ ἀργεῖσθαι πειρασόμεθα, ἀλλ' ὅχλησιν ἢ ζημίαν σοι τούτων ἕνεκα τὸ σύνολον προξενήσομεν, οὐ μόνον ταύτην τὴν ζημίαν, ἥτις ἂν καὶ ἐστίν, ἀποδιδωμέν σοι, ἀλλὰ καὶ ἃ ἐλάβομεν νομίσματα ἀπὸ σοῦ κατὰ τὸ διπλάσιον πρὸς σέ ἀποδιδωμεν καὶ ἀντὶ προστίμου, πρὸς δὲ τὸ βασιλικὸν βεστιάριον τὸ τρίτον τούτων, πρὸς τὸ καὶ οὕτως ἐρρῶσθαι τὸ παρὸν ἔγγραφον ἡμῶν, καὶ τοῖς νόμοις εἶναι δεκτόν, ἐν ᾧ καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι [ἡμῖν] τοῦτο καὶ ἐρμηνευθῆναι παρὰ τοῦ παρ' ἡμῶν προσκληθέντος ταβουλλαρίου τοὺς τιμίους σταυροὺς ἐποίησαμεν ἄνωθεν, τοῦ ὕφους γραφέντος τῇ ἡμῶν προτρόπῃ

διὰ χειρὸς Μιχαὴλ ἱερέως καὶ ταβουλλάριου τῆς νήσου Κρήτης τοῦ Λιμενίτου μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος ια', ἔτους ςψα' παρουσία τῶν ὑπογραψάντων μαρτύρων. †

† Ἰωάννης, εὐτελὴς ἱερεὺς καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης ἀρχιεπισκοπῆς τῆς μητροπόλεως Κρήτης καὶ ὁσιάρχος, ὁ Ματζιτζήρης πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ καθαρᾷ διαπράσει τῶν ἀναγεγραμμένων δύο τεμαχίων ἀμπελίων καὶ τῇ δόσει τῶν ὀκτὼ νομισμάτων, ὡς τὸ ὕφος δηλεῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ἰωάννης, εὐτελὴς ἱερεὺς ὁ Ποθόπουλος, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ διαπράσει τῶν ἀναγεγραμμένων δύο τεμαχίων ἀμπελίων καὶ τῇ δόσει τῶν ὀκτὼ νομισμάτων, ὡς τὸ ὕφος διλεῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Νικηφόρος, εὐτελὴς ἱερεὺς ὁ Καλόθετος, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ διαπράσει τῶν ἀναγεγραμμένων δύο τεμαχίων ἀμπελίων καὶ τῇ δόσει τῶν ὀκτὼ νομισμάτων, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος, εὐτελὴς ἱερεὺς καὶ ταβουλλάριος ὁ Μοῦφλος, προσκληθεὶς παρὰ τῶν ἐκθεμένων τὴν παροῦσαν διάπρασιν τῶν ἀμπελίων καὶ ταύτην αὐτοῖς ὑπαναγνοὺς καὶ ἐρμηνεύσας, εἰδὼς καὶ τὴν καταβολὴν τῶν ὀκτὼ νομισμάτων τρικεφάλων παλαιῶν, ὑπέγραψα. †

† Ὁ γραφεὺς τοῦ ὕφους Μιχαὴλ, εὐτελὴς ἱερεὺς καὶ ταβουλλάριος τῆς νήσου Κρήτης ὁ Λιμενίτης, μαρτυρῶ καὶ αὐτὸς ὁμοίως ὑπέγραψα. †

Archetyp. membranaceum Flor. nro 88.

XXXV. (6704—1195), mense octobri, ind. XIV.

Tribunal maritimum demetitur peculiarem navem concessam monasterio per privilegia imperatorum a tributis exemptam, traditque eam monachis.

† Τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμου διακειμένης καὶ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένης τοῦ ἐπιστηθίου, ἡγαπημένου μαθητοῦ τῷ σωτῇρι θεῷ ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστῷ καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου παρθένου τοῦ Θεολόγου, πορισαμένης χρυσόβουλλα τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει ἀοιδίμου βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, διοριζόμενα ἔχειν τὴν τοιαύτην μονὴν ἐξκουσσίαν πλοιαρίων τριῶν, μὴ καταγεγραμμένων τοῖς δημοσιακοῖς κώδιξιν, ὄντων τε χωρήσεως χιλιάδος

μίας πρὸς τῇ ἡμισείᾳ, μικρόν τι πλέον ἢ ἔλασσον, ἐγχωροῦντά τε τὰ τοιαῦτα πλοῖα πλέειν ἀπανταχοῦ τῶν τῆς ῥωμαϊκῆς ἐπικρατείας μερῶν καὶ διατηρεῖσθαι ἀνώτερα πάσης οἰασθῆνιτος συζητήσεώς τε καὶ ἐπηρεας, ναύλου, ἀντιναύλου, οὐ μέντοι γε καὶ [τῶν κεκωλυμένων εἰδῶν] καὶ διὰ τοῦτο προσελθόντων τῶν τῆς ῥηθείσης μονῆς μοναχῶν τῷ προβεβασλευκῷ κυρῷ Ἰσαακίῳ τῷ Ἀγγέλῳ, καὶ αἰτησαμένων ἐπικυρωθῆναι μὲν παρὰ τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας τὰ ῥηθέντα προσκυνητὰ χρυσόβουλλα τοῦ αἰδίδιμου βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, προπάππου τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας, ἐπιβραβευθῆναι [δὲ καὶ τὴν τῆς] δεκατείας ἐξκουσσεῖαν, καὶ τῇ δεήσει σύνδρομον αὐτίκα πορισαμένων χρυσόβουλλον λόγον τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας ἐπικυροῦντα μὲν κατὰ τὴν αἴτησιν αὐτῶν καὶ τὰ προπορισθέντα τῇ αὐτῇ μονῇ χρυσόβουλλα, μέγα δέ τι καὶ πολύρρουν ἃ . . .

. ἀπὸ τοῦ κατὰ πόταμόν εἰς πάντα κόσμον ἐπιρρεῦσαντος πολ. τοῦ ἐλέους τοῦ κράτους αὐτοῦ τῶν δηλωθέντων μοναχῶν διὰ τῆς δεήσεως αὐτῶν, ὡς διὰ τ[ι]νος χ[α]ράδρας κατὰ πρानοὺς ῥεούσης, ἐφελκ[σα]μένων] τῆς δεκατείας χρυσόβουλλον λόγον τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας, τὸν οὕτως ἐν μέρει περιέχοντα· «ἐπεὶ δὲ οἱ κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν σεβασμίαν μονὴν ᾗτήσαντο τὴν βασιλείαν μου ἐξκουσσεῖσθαι τὰ τοιαῦτα πλοῖα καὶ ἀπὸ τοῦ κεφαλαίου τῆς δεκατείας ᾗτοι τοῦ κομμερκίου, πῶς οὐκ ἂν ἡ βασιλεία μου τὴν αἴτησιν τούτων προσεδέξατο; «ἀντὶ γὰρ τῶν πατέρων ἐγεννήθησαν υἱοί.» ἐφ' ᾧ καὶ ὅπερ ὁ αἰδιδίμος ἐκεῖνος βασιλεὺς καὶ πρόπαππος τῆς βασιλείας μου ἀφῆκεν ἀτέλεστον, ἡ βασιλεία μου πρὸς πέρας ἄγει καὶ τελειοῖ· διορίζεται γὰρ διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου [λόγου] ἔχειν μὲν τὰ προσόντα τῇ διαληφθείσῃ μονῇ χρυσόβουλλα, ὡς δεδῆλωται, τὸ ἀπαρεγγχείρητον καὶ ἀπαράθραυστον, καὶ μὴ τολμᾶν τινὰ τῶν δημοσιακᾶς ἐνεργούντων δουλείας ἢ αὐτὸν τὸν κατὰ καιροὺς παραθαλασσίτην πειρᾶσθαι μερικῶς ἢ καθόλου ἐπηρεαστικῶς ἀθετεῖν τι ἢ ἀνατρέπειν τῶν ἐμπεριελημμένων αὐτοῖς, ὡς ὀφειλόντων λογίζεσθαι, ὡς εἰ νῦν παρὰ τῆς βασιλείας μου ἐγεγόνεισαν, ἐξκουσσεῖσθαι δὲ σὺν τούτοις καὶ τὸ τῆς δεκατείας ἅπαν κεφάλαιον ἀπὸ τε τῶν οἰναρίων καὶ παντὸς ἐτέρου εἶδους καὶ πράγματος τὰ δηλωθέντα πλοῖάρια, καὶ ἐν τῇ θεοσώστῳ Κωνσταντινουπόλει ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ καταίροντα, ὡς ὀφείλοντα δέχεσθαι καὶ τὰ τῷ τοιούτῳ κεφαλαίῳ τῆς δεκατείας ἀνήκοντα, καὶ τοῖς κατὰ καιροὺς ἐνεργοῦσι τὰς τῆς θαλάσσης δουλείας, τῇ ἐμφανίσει καὶ μόνῃ τῶν μελλουσῶν προβαίνειν πεπιστωμένων ἀποδείξεων ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς πολλάκις διαληφθείσης σεβασμίας μονῆς, εἴτε ἐπὶ πάντων ἢ καὶ εἰς τὸ πιστὸν ἐνεργοῦσι· «καὶ ἐ[πει]» ἐδέησε τῷ μέρει τῆς αὐτῆς μονῆς

ἐξαμωθῆναι παρὰ τοῦ καθ' ἡμᾶς σεκρέτου κατὰ τὴν συνθήειαν καὶ παραδοθῆναι αὐτοῖς τὸ ἐκ καινῆς παρ' αὐτῶν ἰδίους ἀναλώμασιν ναυπηγηθὲν πλοῖον, ὡς τῶν προσόντων αὐτῇ ἐτέρων ἐξημωμένων καὶ παραδεδομένων πλοίων ναυαγίῳ περιπεσόντων. ἡμεῖς ἐν ἀκριβεῖ πληροφορίᾳ ὄντες τοῦ ἰδιόκτητον εἶναι τῇ δηλωθείσῃ μονῇ τὸ πλοῖον, ἐπιστάντες τῷ αἰγιαλῷ τοῦ Νεωρίου, ἐν ᾧ τὸ τοιοῦτον ἐλλοιμενίζετο πλοῖον, τῷ συνήθει ἐξάμῳ τοῦτο καθυπεβάλλομεν παρουσίᾳ ἀπὸ μὲν τοῦ καθ' ἡμᾶς σεκρέτου Ἰωάννου ἀναγνώστου τοῦ Καματηροῦ, τοῦ ἐνεργούντος τὸ πρωτομανδατορικὸν ὁφείκιον δικαίῳ τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ καὶ ἐπὶ τῶν δεήσεων, κυροῦ Κωνσταντίνου τοῦ Τορνίκη, Βασιλείου τοῦ Ἀρμενοπούλου, τοῦ ἐνεργούντος τὸ πρωτοελατικὸν δικαίῳ τοῦ βασιλικῷ βεστιάριου, τοῦ Εὐσταθίου, τοῦ Κασταμονίτου, τοῦ Συροπούλου Ἰωάννου, τοῦ Τζίτα Κωνσταντίνου, Μανουὴλ τοῦ Κιννάμου καὶ ἐτέρων, ἀπὸ δὲ τοῦ μέρους τῆς μονῆς τοῦ τιμιωτάτου καθηγουμένου κυροῦ Ἀρσενίου, τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Χριστοδοῦλου καὶ οἰκονόμου, τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Μελετίου, καὶ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Ἀντωνίου· διαταθέντος γὰρ μίτου παρὰ τοῦ Συροπούλου Ἰωάννου καὶ τοῦ ἐνεργούντος τὸ πρωτομανδατορικόν, τοῦ Καματηροῦ, εὐρέθη τὸ μῆκος πήχεων δεκαπέντε, τὸ πλάτος πήχεων ἐπτὰ, καὶ τὸ βάθος πήχεων δύο ἥμισυ, ὧν δὴ διαστημάτων συμψηφισθέντων παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ σὺνηθες, εὐρέθη ἡ χώρησις τοῦ τοιοῦτου πλοίου μοδίῳ θαλασσίων ἀφοβ', ἀφ' ὧν καταπεσθέντων μοδίῳ ἑκατὸν πεντήκοντα, ἦγουν ἐπὶ μιᾷ χιλιάδι μοδίῳ ἑκατὸν κατὰ τὸ περὶ τούτου πρόσταγμα, ἐναπέμεινε τὸ τοιοῦτον πλοῖον χωρήσεως μοδίῳ θαλασσίων αὐχβ', καὶ παρεδόθη τῷ μέρει τῆς τοιαύτης μονῆς, ὥστε ἐξκουσσεῖσθαι κατὰ τὴν περιλήψιν καὶ δύναμιν τοῦ προσκυνητοῦ αὐτοῦ χρυσοβούλλου περὶ ἐξκουσσείας πλοίων. μηνὶ ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνος ιδ'. εἴπερ μέντοι μετασκευασθῇ τὸ τοιοῦτον πλοῖον καὶ πλείονος εὐρεθῇ χωρήσεως, ἡμεῖς ἀνέυθουνο ἕνεκα τούτου διατηρηθῶμεθα. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης Θεοχάριστος ὁ Εἰρηνικός. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ αὐτοῦ σεκρέτου Ἀνδρόνικος ὁ Σπληνιάρης. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης ὁ Σγουρός. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης Κωνσταντῖνος ὁ Σχοινᾶς. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης Γεώργιος ὁ Ζέπας. †

† Γρηγόριος, βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης, ὁ Τριβλαττίτης. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης Θεόδωρος ὁ Καρυστινός. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης Θεόδωρος ὁ Ταρωνίτης. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης Κωνσταντίνος ὁ Ἰκρίωτης. †

† Ὁ ἐν τῷ αὐτῷ σεκρέτῳ ἐνεργῶν δικαίῳ τοῦ αὐθέντου θείου μου τοῦ μεγαλοδοξοτάτου πρωτονοβελισίμου κυροῦ Στεφάνου τοῦ Γαβαλαῶ, τοῦ βασιλικοῦ νοταρίου τοῦ αὐτοῦ σεκρέτου Ἐπιφάνιος ὁ Κρατερός. †

† Ὁ τοῦ αὐτοῦ σεκρέτου βασιλικὸς νοτάριος Θεόδωρος ὁ Μαδαρίτης. †

† Ὁ ἐνεργῶν τὴν τῆς θαλάσσης δουλείαν δικαίῳ τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ οἰκείου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως καὶ πιγκέρνης, κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Σεργοπούλου, Ἰωάννης ὁ Χρύσανθος. †

† Ὁ ἐνεργῶν τὴν τῆς θαλάσσης δουλείαν δικαίῳ τοῦ πανσεβάστου σεβαστοῦ καὶ πριμικηρίου τῶν Βαρδαριωτῶν, κυροῦ Κωνσταντίνου Ταρό ἡ Γεώργιος ὁ Σ †

† Ὁ ἐνεργῶν δικαίῳ τοῦ αὐθέντου τοῦ καὶ ἀδελφοῦ μου, τοῦ πρωτονοβελισιμοῦπερτάτου κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Μεσοποταμίτου, Ἰωάννης ὁ Μεσοποταμίτης. †

Ex exemplari edid. I. Sakkelion in periodico Πανδώρα, vol. XVIII, p. 228—230. Flor. nro 55.

XXXVI. 6705—1196, mense novembri, ind. XV.

Imperator Alexius III. Angelus supplicante abbate Arsenio donat monasterio coenobium dictum Nesion in insula Creta cum bonis immobilibus eius.

Δέσεις Ἀρσενίου, ταπεινοῦ μοναχοῦ, καθηγουμένου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ σεβασμίας μονῆς τοῦ ἡγαπημένου ἀποστόλου πατρὸς καὶ Θεολόγου καὶ τῶν σὺν αὐτῷ μοναχῶν, ἀναξίων δούλων καὶ εὐχετῶν.

† Τολμώντες οἱ ἀνάξιοι δούλοι καὶ εὐτελεῖς εὐχέται τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας βασιλείας σου ἀναφέρονεν, δέσποτα ἡμῶν ἄγιε. ἡ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μονὴ ἡ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἡγαπημένου ἀποστόλου παρθένου καὶ Θεολόγου ἰδρυμένη εἰς πολὺν ἀριθμὸν μοναχῶν κορυφωθείσα (ἐγγὺς γάρ που τῶν ἑκατὸν πενήκοντα μοναχῶν ἐν αὐτῇ ἀσχοῦνται) μεγάλην ἔχει τὴν ἔνδειαν καὶ ἐπὶ τῷ ψωμῷ αὐτῷ· ἐπέκτετο γὰρ μέρος ἀναψυχῆς ἀπὸ τῶν ἐπτακοσίων μονῶν τῶν διδομένων αὐτῇ ἀπὸ τῶν κατὰ τὴν Κρήτην βασιλικῶν ἐπισκέψεων, τῶν δὲ τοιούτων βασιλικῶν ἐπισκέψεων παραδοθεισῶν τοῖς ἐντοπίοις παρὰ τοῦ ἀοιδίμου πατρὸς τῆς ἁγίου σου βασιλείας καὶ τελουμένων παρ' αὐτῶν νομισματικῶν [δόσεων] ἐξεκότη καὶ ἡ πρὸς ἡμᾶς γινομένη δόσις τῶν ἐπτακοσίων μονῶν. ἐτυπώθησαν δὲ ἡμῖν ἀντ' αὐτῶν λίτραι [καινούργιαι] δύο καὶ οὐκ ἔχομεν ἀλλὰχόθεν τὴν οἰانوῦν ἢ νομισματικὴν ἢ γεννηματικὴν εἴσοδον. ἔστι τοίνυν κατὰ τὴν αὐτὴν νήσον Κρήτην ἀκίνητον ἀπὸ τῶν βασιλικῶν ἐπισκέψεων λεγόμενον Νησί ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Ψυχροῦ διακείμενον, ὕπερ δι' ὑπομνήσεως παρὰ τοῦ ἐπισκόπου Καλαμνῶν, τοῦ καλουμένου Ἀρᾶ, ζητηθὲν αὐτῷ παρεδόθη, ἀλλ' οὐχὶ καὶ τῇ κατ' αὐτὸν ἐκκλησίᾳ, διὰ χρυσοβούλλου τοῦ περιποθήτου αὐταδέλφου τῆς βασιλείας σου, κυροῦ Ἰσαακίου, τοῦ τότε βασιλεύοντος, ἐκκοπέντων εἰς τὸ διηνεκές καὶ τῶν τεσσαράκοντα ἐκτὼ [όμοίων] νομισμάτων τῶν ζητουμένων χάριν δημοσίου τέλους, ὑποσχομένῳ καὶ μοναστήριον πεποιγμέναι. καὶ μέντοι καὶ ἔκτισε μοναστήριον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Νικήτα, καὶ προσεκάθισεν ἐν αὐτῷ μοναχοὺς ὥσπερ τέσσαρας ἢ καὶ πέντε, καὶ κατείχετο μὲν τὸ τοιοῦτον ἀκίνητον καὶ τὸ μοναστήριον παρὰ τοῦ ἐπισκόπου Καλαμνῶν, μέχρις ἂν ἐν τοῖς ζωσιν διήγεν· ἐπεὶ δὲ ἐπιβουλευθεὶς, οἷα τὰ τοῦ θεοῦ κρίματα, ἐφονεύθη, τις ἐν τόπῳ Χορτάζιν καλούμενον, πλησιάζον τῷ τοιούτῳ ἀκινήτῳ, προσελθὼν τῷ τηνικαῦτα δουκὶ Κρήτης καὶ ζητήσας τὴν παρὰ τοῦ ἐπισκόπου ἀνεγερθεῖσαν τοιαύτην μονὴν εἰς λόγον ἐφορείας κατεκράτει· σὺν τῇ μονῇ καὶ τὸ ἀκίνητον. παρακαλοῦμεν οὖν τὸ ἔνθεον κράτος τῆς ἁγίας βασιλείας σου, ἐπεὶ καὶ ἡ μονὴ καὶ τὸ ἀκίνητον ἐλευθερά εἰσι καὶ οὐδὲ [τὸ] δημόσιον ἔχει ἐκείθεν συνεισφοράν, δωρηθῆναι διὰ χρυσοβούλλου λόγου τῆς ἁγίας βασιλείας σου τῇ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ καθ' ἡμᾶς σεβασμῇ μονῇ τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου τῆς, ὡς εἴρηται, παρὰ τοῦ ἐπισκόπου κτισθεῖσαν τοιαύτην μονὴν σὺν τῷ κατ' αὐτὴν ἀκινήτῳ, ὡς ἂν στήσωμεν ζευγαρίτζια, ὅσα δυνηθῶμεν, καὶ γεωργῇται σῖτος ὁ μέλλων διαρκεῖν καὶ τὴν ἐν τῇ Πάτμῳ μονὴν καὶ τὴν ἐν τῷ ἀκινήτῳ, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν ζευγαρίων καὶ τῶν ἐτέρων ζῶων, ὧν ἂν δυνηθῶμεν ὀθενδῆποτε ἐπικτησασθαι, μὴ ζητεῖσθαι ἐξ ἡμῶν τέλος ἢ ὑπὲρ ὧν ἴσως ἔχει προσκαθίσει ἀγνώστων τῷ δημοσίῳ παροικιζόντων

ἐπὶ τῷ τοιοῦτῳ ἀκινήτῳ, ἀλλὰ μὴδὲ ἐφ' οἰαδῆτινι ἐπηρεία τούτων ἐπηρεάζεσθαι. καὶ τούτου γενομένου οὐ παυσόμεθα ὑπερεύχεσθαι τῆς κραταιᾶς καὶ ἀγίας βασιλείας σου, ἧς ὡς δοῦλοι ἀνάξιοι τολμήσαντες ἐδεήθημεν. †

Λύσις τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου γ' Κομνηνοῦ ἀπολυθεῖσα ἐπὶ τῇ ὑπομνήσει Ἀρσενίου μοναχοῦ καὶ καθηγουμένου τῆς μονῆς.

† Ἡ βασιλεία μου ἅμα μὲν καὶ τὴν καθ' ὑμᾶς σεβασμίαν μονὴν ἐμπλατύνεσθαι θέλουσα, ἅμα δὲ καὶ τὸ ἐντὸς δηλούμενόν ἀνεγερθῆναι μοναστήριον παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐκείνου ἐπισκόπου Καλαμνῶν, τοῦ Ἀρᾶ, μοναχικῆς ἀκολουθίας βουλομένη κρατεῖν καὶ μὴ παρὰ κοσμικῶν καὶ λαϊκῶν ἀνθρώπων διεξάγεσθαι, ἐξ ὧν ὑφορᾶται γίνεσθαι ἐπὶ τοῖς τοιοῦτοις, τὸναντίον δὲ ἀφορίζει αὐτό τε τὸ μοναστήριον καὶ τὸ ὑπ' αὐτὸ ἀκίνητον, τὸ καλούμενον Νησίον, τῇ καθ' ἡμᾶς σεβασμίᾳ μονῇ μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς αὐτῶν καὶ διακρατήσεως καὶ τῶν ὅλων τούτων δικαίων καὶ προνομίων καὶ τῆς τῶν τελεσμάτων συμπαθείας τῆς, ὡς ὑπεμνήσατε, διὰ χρυσοβούλλου λόγου τοῦ προβεβασιλευκότος αὐταδέλφου τῆς βασιλείας μου ἀπονενεμημένης αὐτῷ· καὶ διορίζεται διὰ τῆς παρούσης προστάξεως, ὑπὸ τὴν καθ' ὑμᾶς μονὴν τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου καὶ ταῦτα τελεῖν καὶ παρὰ τοῦ μέρους αὐτῆς διοικεῖσθαι τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, θεαρέστως μέντοι καὶ κατὰ μοναχικὴν παρατήρησιν. καὶ γίνεσθαι μὲν καὶ τὴν τοῦ μοναστηρίου οἰκονομίαν ἅπασαν φωταγωγίαν, λυχνοκάταν καὶ λοιπὴν ἐπιμέλειαν τῆς τε ἐκκλησίας καὶ τῶν μοναχῶν ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ ὑπ' αὐτὸ ἀκινήτου καὶ τῶν κατ' αὐτὸ ἀνελλιπῶς, ἀποφέρεσθαι δὲ τὴν καθ' ὑμᾶς σεβασμίαν μονὴν τὴν τῆς εἰσόδου περίσσειαν εἰς οἰκίαν περιποίησιν. εὐδοκεῖ δὲ ἡ βασιλεία μου ἐφορᾶσθαι ὑμᾶς ὅσον ἐπὶ τούτοις, παρὰ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν μυστικοῦ τοῦ σήμερον τὴν τῶν τοιούτων διοίκησιν ἔχοντος, ὀφειλοντος ὑπεκστῆναι τῇ καθ' ὑμᾶς μονῇ τῆς κατοχῆς παντὸς διαφέροντος τῷ διαληφθέντι μοναστηρίῳ καὶ τῷ ἀκινήτῳ καὶ ἀντιστρέψαι, εἴ τι ἀπὸ τῶν εἰσόδων αὐτῶν ἀπολέλειπται τούτῳ μεθ' ὑπεξαίρεσιν τῶν ἀπαραιτήτων ἐξόδων. ὃ δὲ δὴ μοναστήριον σὺν τῷ ἀκινήτῳ καὶ διὰ πρακτικοῦ παραδοθῆναι ὑμῖν, εἰ δεήσει, παρὰ τοῦ δουκὸς Κρήτης, τῆς παρούσης προστάξεως τῆς βασιλείας μου ἀρκεῖν ὀφειλούσης ἀντὶ παντὸς δικαίωματος. †

† Εἶχε τό· μηνὶ νοεμβρίῳ Ἰνδικτιῶνος ιε' τοῦ βασιλέως [καὶ] [τὴν] διὰ κηροῦ συνήθη σφραγίδα· τό· διὰ τοῦ Μεσοποταμίτου Θεοδώρου καὶ τό· κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου λογαριαστοῦ κητὰ μῆνα νοέμβριον Ἰνδικτιῶνος ιε', ἔτους ςφε'. †

† Ὁ κριτὴς τοῦ βήλου Κωνσταντῖνος πρωτονωβελίσσιμος ὁ Βαλσαμῶν τὰ παρόντα ἴσα τῆς τε ὑπομνήσεως καὶ τῆς βασιλικῆς λύσεως τοῖς πρωτοτύποις ἀντιβαλὼν ὑπέγραψα. †

Exemplar chart. Flor. nro 56.

XXXVII. 6705—1197, mense iunio, ind. XV.

Donatio a Constantino Paphnutio Exotrocho facta monasterio et pactio cum eodem.

† Κωνσταντῖνος Π[αφνούτιος ὁ καὶ] Ἐξώτροχος προέταξα. †

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Κωνσταντῖνος ὁ Ἐξώτροχος ὁ καὶ Παφνούτιος, ὁ καὶ ἐνταῦθα οἰκιοχείρως προτάξας, τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον μετὰ προσενέξεως καὶ προσκυρώσεως συμφωνίαν τε καὶ ἀφιέρωσιν καὶ ἀποκατάστασιν τοῦ πράγματος τίθῃμι καὶ ποιῶ ἐκουσίως, ἀφόβως, ἀβιάστως καὶ ἀμεταμελήτως, οὐκ ἔκ τινος ἀνάγκης ἢ βίας ἢ δυναστείας ἢ συναρπαγῆς ἢ δολασμοῦ ἢ ἄλλης τῆς οἰασοῦν περινοίας καὶ δολιότητος, ἀλλὰ μετὰ πολλῆς μου μᾶλλον τῆς προθυμίας καὶ μεγίστης ἀποδοχῆς καὶ ὀλοφύχου προθέσεως καὶ ἀρεσκείας καὶ μετὰ μεμεριμνημένου σκοποῦ καὶ χρονιᾶς τῆς διασκέψεως καὶ μετὰ καθολικοῦ καὶ νομίμου δεφενοσίωνος, πρὸς σὲ τὸν ὀσιώτατον πατέρα καὶ αὐθέντην μου, τὸν καθηγούμενον τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ καθιδρυμένης οὔσης σεβασμίας μονῆς τῆς εἰς ὄνομα τοῦ ἁγίου καὶ ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ παρθένου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, μοναχὸν κύριον Ἀρσένιον, καὶ διὰ σοῦ πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ καὶ ὑπὸ σὲ ἀσκουμένους μοναχοὺς καὶ ἅπαν τὸ μέρος αὐτῆς, καθὼς δηλωθήσεται. καὶ γάρ, ὥς ἐπεὶ δι' ἐφέσεως ἔχων πάντοτε καὶ τὰ πρὸς σωτηρίαν τῆς ταπεινῆς μου ψυχῆς καὶ τοῦ ἀθλίου μου σώματος αἰεὶ μελετῶν, ὥστε καὶ συνθήκας ἐπέδωκα εἰς θεόν, καὶ λόγους μετὰ σοῦ τοῦ δηλωθέντος καθηγουμένου πρό τινος καιροῦ καὶ ἀφιερώσεις ἐφθασα ποιῆσαι πρὸς τὸ ἀποκαρθῆναι με ἐν τῇ ῥηθείᾳ ὑπὸ σὲ σεβασμία μονῇ τοῦ Θεολόγου, ἀλλὰ καὶ δόσιν τινὰ καὶ ἀφιέρωσιν ζῶων πρὸς αὐτὴν θέμενος, πλὴν ἀκμήν οὐκ ἐφθασα ἐκπληρῶσαι τὴν τοιαύτην μου πρὸς θεὸν αἴτησιν κωλυόμενος μέχρι τῆς σήμερον ἐπὶ ταῖς βιωτικαῖς τύρβαις καὶ περιστάσεσιν, ἠθέλησα τὴν σήμερον καὶ αὐτὴν τε τὴν ἀφιερωθείσαν παρ' ἐμοῦ πρὸς τὴν τοιαύτην μονὴν προσένεξιν ἐκπληρῶσαι τε καὶ ἀποκαταστήσαι· καὶ ἰδοὺ διὰ τοῦ παρόντος ἐγγράφου μου ἀποδίδωμι ἀπὸ τῆς σήμερον πρὸς αὐτὴν τε τὴν μονὴν τῆς Πάτμου, ὑπὲρ ψυχικῆς μου σωτηρίας, ἕνεκα καὶ μνημοσύνου ἐμοῦ τε

αὐτοῦ καὶ τῆς συμβίου μου καὶ αὐτῶν δὴ τῶν παίδων μου σφακτὰ κεφάλια
 μεγάλα τῆς γέννας τετρακόσια καὶ ζευγάριον βοεικὸν καματηρὸν ἐν μετὰ τοῦ
 σπόρου αὐτοῦ καὶ τῆς ἀννόνας τοῦ μισθίου, ὅποτεν δὲ δόσει ὁ θεὸς καιρὸν καὶ
 ἡμέραν, καὶ ἀνέλθω καὶ ἐγὼ ἀπὸ τῶν ὧδε πρὸς τὴν μονὴν ἐπὶ τὸ ἀποκαρθῆναι
 καὶ ἐκπληρῶσαί με τὴν δι' ἐφέσεως ὑπόσχεσιν τῆς ἀποκάρσεώς μου, εἰ μὲν
 κατευρεθῇ μοι τῷ τότε καιρῷ καὶ ἄλλο τι ἀπὸ τοῦ βίου καὶ τῆς περιουσίας
 καὶ ὑποστάσεώς μου, ὃ ἔχει ὁ θεὸς θέλημα, νὰ ἀφιερῶσω καὶ ἐπιδώσω καὶ ἀπ'
 αὐτοῦ τοῦ πράγματος τοῦ τότε κατευρεθέντος πρὸς τὴν ῥηθείσαν σεβασμίαν
 μονήν, ὅπερ δυνάμει καὶ θελήματος ἔχω· εἰ δ' ἴσως, ὅπερ ἀπεύχομαι, καὶ
 φέροι ἢ φορὰ τοῦ καιροῦ καὶ αὐτῶν τῶν πραγμάτων, καὶ οὐκ ἔχω τι ἄλλο
 προσφέρειν, οὐκ ὀφείλω βιάζεσθαι παρὰ σοῦ τοῦ καθηγουμένου ἢ τῶν μοναχῶν
 ἢ παρὰ τοῦ μέρους τῆς ὑφ' ἡμᾶς μονῆς εἰς ἀπόδοσιν πλέον τῶν τὴν σήμερον
 δοθέντων πρὸς αὐτήν· ἀλλὰ νὰ ἀρκῆται ἡ τοιαύτη μονὴ καὶ ὑμεῖς οἱ μοναχοὶ
 ἐπ' αὐτοῖς καὶ μόνοις τοῖς πράγμασι τοῖς δοθείσι τὴν σήμερον, ἥγουν τῶν τετρα-
 κοσίων σφακτῶν, τοῦ ζευγαρίου σὺν τοῦ σπόρου αὐτοῦ καὶ τῆς ἀννόνας τοῦ μισθίου,
 ἅπερ καὶ ὀφείλει ἀποκερδῆσαι καὶ δεσπόσαι ἡ μονὴ ἀπὸ τοῦ παρόντος καὶ εἰς
 τὸ ἐξῆς κατὰ τελείαν δεσποτείαν καὶ κυριότητα. εἰ δέ γε οὐκ ἰσχύσω, οὐδὲ
 κατευδῶσω ἀνελθῆναι πρὸς τὴν μονήν, ὡς εἴρηται, νὰ ἀποκαρθῶ, ἀλλὰ φθάσει
 καταλαβεῖν με ἐνταῦθα τὸ κοινὸν τοῦ θανάτου χρέος ἢ ὡς κοσμικὸν ἢ καὶ ὡς
 μοναχόν, νὰ δέχεται τὰ τοιαῦτα ζῶα ἡ μονὴ καὶ τὸ σιτόκριθον τοῦ σπόρου τοῦ
 ζευγαρίου καὶ τῆς ἀννόνας τοῦ μισθίου ὑπὲρ ψυχικῆς μου σωτηρίας, ἕνεκα καὶ
 μνημοσύνου ἐμοῦ τε καὶ τῆς ὁμοζύγου μου καὶ τῶν παίδων μου, τὴν δὲ σωματικὴν
 πρόνοιαν τῆς τροφῆς μου καὶ τῆς πόσεώς μου, εἰ φθάσω ἀνελθῆναι καὶ ἀπο-
 καρῆναι ἐν τῇ μονῇ, οὕτως ὀφείλω ἔχειν, ὅτι εἰ μὲν ἔχω θέλημα τοῦ ἀπέρ-
 χεσθαι με πρὸς τὴν τράπεζαν τῆς μονῆς κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ ἀρίστου, καὶ
 τρώγω καὶ πίνω ἐν αὐτῇ μετὰ τῶν ἀδελφῶν κοινοβιακῶς, νὰ ἔχω ἐπ' ἀδείας
 τοῦτο ποιεῖν· εἰ δ' ἴσως οὐκ ἔχω θέλημα τοῦ ἀπέρχεσθαι πρὸς τὴν τράπεζαν,
 νὰ ζῶ καὶ τρέφωμαι κελλικῶς, πλὴν ἀπὸ τῆς μονῆς, καλῶς, ἐκδεχομένως καὶ
 ἀρμοζόντως κατὰ μοναχικὴν οἰκονομίαν, ὡς ὀφειλοντός μου ἔχειν ἓνα ἄνθρωπον
 ἐν τῇ μονῇ καὶ ἐκδουλεύειν μοι καὶ ἐξυπηρετεῖν μοι, ἐν οἷς ἂν προσταχθῇ
 παρ' ἐμοῦ, καὶ ἐν τῷ κελλίῳ μου, ὅστις καὶ ὀφείλει ἐκτρέφεσθαι καὶ ἐνδύεσθαι
 ἀπὸ τῆς μ[ονῆς], ὡς εἷς τῶν ἀδελφῶν, οὐκ ὀφείλω δὲ ἔχειν ἐπάναγκες
 τοῦ καταναγκάζεσθαι με παρὰ σοῦ τοῦ δηλωθέντος καθηγουμένου ἢ παρ' αὐτῶν
 τῶν μοναχῶν ἢ βιάζεσθαι παρὰ τοῦ μέρους τῆς αὐτῆς μονῆς ἀπέρχεσθαι με εἰς
 δουλείαν τινὰ τῆς μονῆς, μέχρις ἂν ζῶ, ἐκτός νὰ ἔχω τοῦτο θέλημα· λαμβάνειν με

δὲ ἐτησίως κατ' ἔτος ἀπὸ τὴν μονὴν ἀπὸ τῶν κατερχομένων ἐνταῦθα πλοίων αὐτῆς, χάριν εὐλογίας μικρᾶς, ἐκ προαιρέσεως σοῦ τε τοῦ καθηγουμένου καὶ τῶν μοναχῶν, μέχρις ἂν ἐν τῷδε τῷ βίῳ προσκαρτερῶ, ἄλλωτος μοδίων τριπινακίων εἴκοσι, ὅσπριου φασουλίων μοδίων ὁμοίως τριῶν καὶ ἀμυγδάλου μοδίου ὁμοίου ἑνός, μετὰ δὲ τὴν ἀπόκαρσίν μου παυθήσεται ἡ τοιαύτη δόσις· ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ μνημόσυνον ἐμοῦ τε καὶ τῆς ὁμοζύγου μου καὶ αὐτῶν τῶν παιδῶν μου ὀφείλομεν ἔχειν ἀπὸ τῆς σήμερον, ζῶντες καὶ μετὰ θάνατον, ἀπὸ τῆς τοιαύτης μονῆς καὶ τῶν ἀδελφῶν, ἀκατάπαυστόν τε καὶ αἰώνιον, μέχρις ἂν συνίσταται τὸ περίγειον τοῦ κόσμου τούτου, καθ' ἕκαστον ὄρθρον τε καὶ ἑσπέραν καὶ ἐν αὐταῖς ταῖς ἀγίαις καὶ θείαις ἱεροτελεστείαις ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ τελουμέναις· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ τὸ παρὸν τῆς συμφωνίας μετὰ τῆς, ὡς εἴρηται, προσενέξεως ἔγγραφόν μου πρὸς σέ τε τὸν διαληφθέντα καθηγούμενον, τὸν ὀσιώτατον πατέρα καὶ αὐθέντην μου, τὸν μοναχὸν κύριν Ἀρσένιον, καὶ πρὸς τοὺς ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ τοῦ ἐπιστηθίου καὶ ἡγαπημένου τῷ σωτῆρι Χριστῷ Ἰωάννου καὶ Θεολόγου ἅπαντας μοναχοὺς, καὶ πρὸς τοὺς μεθ' ὑμᾶς ἐλευσομένους μοναχοὺς καὶ πρὸς τὸ ἅπαν μέρος τῆς τοιαύτης μονῆς ἐξεθέμην μετὰ καὶ τοῦ μέρους μου, δι' οὗ καὶ ἀσφαλίζομαι, ὡς εἴπερ ἐσύστερον μετὰ τὴν τοιαύτην δόσιν τῆς προσενέξεως τῶν ἀναγεγραμμένων ζῶων καὶ τοῦ σπόρου καὶ [τῆς] ἀννόνας τοῦ ζευγαρίου καὶ τοῦ μισθίου, ὡς εἴρηται, μετὰ μελὸς γένωμαι πρὸς τὴν τοιαύτην δόσιν καὶ ζητῶ ἀντιστραφῆναι μοι τὰ παρ' ἐμοῦ δοθέντα καὶ ἀφ[ιερω]θέντα τῇ μονῇ ἢ πρὸ τῆς ἀποκάρσεώς μου ἴσως ἢ καὶ μετὰ τὴν ἀπόκαρσίν μου ἢ καὶ αὐτὸ τὸ παρ' ἐμοῦ ἐσύστερον μέλλοντι δοθῆναι· πρὸς τὴν μονήν, εἰ ἴσως εὐρεθῇ μοι τι ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀποκάρσεώς μου ἐπέκεινα τῶν δηλουμένων ζῶων καὶ τοῦ σιτοκρίθου, τῶν καὶ ἀφιερωθέντων παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτὴν τὴν μονήν, ἐὰν καὶ φθάσω παραδοῦναι αὐτὸ πρὸς αὐτήν, ζητῶ ἀντιστραφῆναι μοι καὶ ἄ, ἢ ἐπὶ τῆς ζω[αρ]κείας μου σκανδαλίζωμαι καὶ ἔλκω ὑμᾶς καὶ τὴν μονὴν ὑμῶν εἰς τὸ πλεόν ἢ καὶ ἐπ' αὐτῷ τῷ ἀνθρώπῳ μου τῷ μέλλ[οντι] ἐκδουλεύειν με ἐν τῇ μονῇ καὶ λοιπὸν βουληθῶ ἀνατρέψαι τὴν παρούσαν μου συμφωνίαν ἐν μέρει ἢ καὶ καθ' ὁλόκληρον, ἢ ὅτι ῥῆμα ἐν καὶ μόνον ἢ διάστιζιν ταύτης ἐκκλίνω ἢ παραθραύσω ἢ ἀλλοιώσω, μὴ μόνον ἀνήκουστος καὶ ἀπρόσδεκτος ἔσομαι ἀπὸ παντὸς δικαστηρίου καὶ νόμου πολιτικοῦ τέ φημι καὶ ἐκκλησιαστικοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ἄρὰν ἐξω πάντων τῶν ἀγίων καὶ τοῦ ἀγίου καὶ ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Θεολόγου καὶ τὸ ἀνάθεμα καὶ τὴν ἄρὰν τῶν ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ ἀσκουμένων μοναχῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις ἀπὸ τοῦ μέρους μου τὰ κατὰ ταύτης τῆς παρούσης μου συμφωνίας καὶ προσενέξεως βουληθῇ ἀνατρέπειν καὶ

ἔχλησιν ὑμῖν τοῖς μοναχοῖς καὶ τῇ μονῇ ὑμῶν προσφέρειν, καὶ τε ἀπ' αὐτῶν τῶν παίδων καὶ κληρονόμων εἶεν ἢ καὶ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων ἢ ὅς ἂν καὶ εἴη, ταῖς αὐταῖς ἀραῖς ὑποπεσεῖται, καὶ προστίμου δόσει ὑποπεσούμεθα πρὸς ὑμᾶς καὶ τὴν μονὴν ὑμῶν καὶ ἅπαν τὸ μέρος αὐτῆς νομισμάτων προτιμωμένων τῶν παρὰ τοῦ δημοσίου ἀπαιτουμένων ἑκατόν, εἰς δὲ τὸ βα[σιλικόν] βεστιάριον τὸ τρίτον τούτων, πρὸς τῷ καὶ οὕτως ἐρρῶσθαι τὸ παρὸν ἔγγραφον καὶ τοῖς νόμοις εἶναι δεκτόν, ἐν ᾧ καὶ μετὰ τὸ ἀναγνωσθῆναι καὶ κατὰ ῥῆμα ἐρμηνευθῆναι μοι τοῦτο παρὰ τοῦ παρ' ἐμοῦ προσκληθέντος ταβουλλαρίου τὴν οἰκειάν προταγὴν ἰδιοχείρως ἐποίησα ἄνωθεν, τοῦ ὕφους γραφέντος τῇ ἐμῇ προτροπῇ διὰ τοῦ πριμμικηρίου τῶν κατὰ Κρήτην ταβουλλαρίων καὶ δομεστικῶν, Ἀνδρονίκου τοῦ Παπανδρονικοπούλου. μηνὶ ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνος ιε' ἔτους ςψε' παρουσία τῶν ὑπογραψάντων μαρτύρων. †

† Ἰωάννης, εὐτελής ἱερεὺς καὶ ταβουλλάριος ὁ Πατζός, προσκληθεὶς παρὰ τοῦ ἐκθεμένου τὸ παρὸν μετὰ συμφωνίας ἀντισυγγραφὲν ἔγγραφον τῆς ἀναγεγραμμένης ὑποθέσεως καὶ τῇ δόσει τῶν ἀναταττομένων ζώων καὶ τοῦ σπόρου τοῦ ζευγαρίου σὺν τῆς ἀννόνας τοῦ μισθίου, τὸ δ[λον ὅ]φος αὐτοῦ ὑπαγορεύθη καὶ ἐρμηνεύθη, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Θεόδωρος, εὐτελής ἱερεὺς καὶ ταβουλλάριος, ὁ Λαμπηνός πάριμι ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ ἐγγράφῳ συμφωνίᾳ τῆς ἀναγεγραμμένης ὑποθέσεως καὶ τῇ δόσει τῶν ἀναταττομένων ζώων καὶ τοῦ σπόρου τοῦ ζευγαρίου καὶ τῆς ἀννόνας τοῦ μισθίου, τῶν χάριν προσενέξεως δοθέντων πρὸς τὴν μονὴν τῆς Πάτμου, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Γαβριήλ, εὐτελής ἀναγνώστης καὶ ταβουλλάριος, ὁ Κριθαρᾶς πάριμι ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ ἐγγράφῳ συμφωνίᾳ τῆς ἀναγεγραμμένης ὑποθέσεως καὶ τῇ δόσει τῶν ἀναταττομένων ζώων καὶ τοῦ σπόρου τοῦ ζευγαρίου καὶ τῆς ἀννόνας τοῦ μισθίου, τῶν χάριν προσενέξεως δοθέντων πρὸς τὴν μονὴν τῆς Πάτμου, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ἰωάννης ταβουλλάριος ὁ Βοτανειάτης παρὼν καὶ μαρτυρῶν ὁμοίως ὑπέγραψα. †

† Ὁ γραφεὺς τοῦ ὕφους Ἀνδρόνικος, δομεστικός καὶ πριμμικῆριος τῶν κατὰ Κρήτην ταβουλλαρίων, ὁ Παπανδρονικόπουλος μαρτυρῶν καὶ αὐτὸς ὁμοίως ὑπέγραψα. †

XXXIII. 6706—1197, mense novembri, ind. I.

Imperator Alexius III. Angelus confirmat exemptionem navis peculiaris monasterii a vectigalibus.

† Κατεψηφίσατο μὲν ἡ βασιλεία μου σχολὴν πάντων τῶν προσόντων τισὶ χρυσοβούλλων προσταγμάτων χάριν ἐξκουσσείας πλοίων αὐτῶν διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὰ τοιαῦτα καὶ πολλὴν ἐντεῦθεν ζημίαν τῷ δημοσίῳ προστρίβεσθαι. ἐπεὶ δὲ ὁ καθηγούμενος τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμου διακειμένης σεβασμίας μονῆς καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἡγαπημένου ἀποστόλου παρθένου καὶ Θεολόγου τιμωμένης, ὁ μοναχὸς Ἀρσένιος, ἀναδραμὼν πρὸς τὴν βασιλείαν μου ᾗτήσατο, ἵνα ἐπικυρωθῶσι τὰ προσόντα τῇ κατ' αὐτὸν σεβασμῷ μονῇ προγενέστερα χρυσόβουλλα καὶ προσταγμάτων τῶν αἰοιδίμων βασιλέων, τοῦ τε προπάππου καὶ πάππου τῆς βασιλείας μου, καὶ τοῦ προβεβασιλευκότος περιποθήτου αὐταδέλφου τῆς βασιλείας μου καὶ αὐτῆς δὴ τῆς βασιλείας μου, παράσχηται δὲ καὶ ἡ βασιλεία μου τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἐξκουσσεῖαν διηνεκὴ πλοιαρίου ἑνὸς ἰδιοκτῆτου, χωρήσεως ὄντος μοδίων πεντακοσίων ἐπέκεινα, ὧντινων εὐποιῶν διὰ βασιλικῶν ἐκκληρώσατο χρυσοβούλλων καὶ προσταγμάτων, ἡ βασιλεία μου μὴ ἀνανεύσασα πρὸς τὴν αἴτησιν αὐτοῦ δωρεῖται διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου αὐτῆς τῇ κατ' αὐτὸν μονῇ τῇ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμου διακειμένῃ, ἰδρυμένῃ δὲ εἰς ὄνομα τοῦ ἐπιστηθίου μαθητοῦ καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐξκουσσεῖαν καθολικὴν πλοιαρίου ἰδιοκτῆτου αὐτῇ ἑνός, χωρήσεως ὀφειλοντος εἶναι μοδίων πεντακοσίων, μικρόν τι πλέον ἢ ἔλασσον, ἐπέκεινα ὧν κέκτηται τινων δωρεῶν ἀπὸ βασιλικῶν προσταγμάτων καὶ χρυσοβούλλων προγενεστέρων τῶν μέχρι καὶ ἐς δεῦρο ἐνεργουμένων ἐπ' αὐτῇ, κἂν περὶ τῶν τοιούτων καὶ ἕτερόν τι προσδιώρισται· ἐπικυροῖ γὰρ καὶ ταῦτα ἡ βασιλεία μου τὸ ἐνεργὸν ὀφειλοντα ἔχειν καὶ ἀδιάπτωτον· καὶ διορίζεται ἡ βασιλεία μου συμπαραμένειν ἐς αἰὶ τῇ διαληφθείσῃ σεβασμῷ μονῇ καὶ τὸ τοιοῦτον πλοιᾶριον, πλέειν τε διὰ παντός ὅτε δὴ καὶ ὅπου βούλεται, εἰς τε τὰ τῆς ἐώας μέρη καὶ τὰ ἐσπέρια, ἔτι δὲ καὶ εἰς τὰς ἀπανταχῇ νήσους, καὶ ἐμπορεύεσθαι τὰ δοκοῦντα αὐτῷ, καταίρειν δὲ καὶ εἰς τὴν βασιλεύουσαν πόλιν ἀπαξ τοῦ ἑνιαυτοῦ, ἐλεύθερον πάντῃ καὶ πάντοθεν διατηρούμενον καὶ δημοσιακοῖς κώδιξιν ἀκατάγραπτον καὶ ἀνεπηρέαστον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἐμπλεόντων, ἀνώτερόν τε παντός ἐπηρεάζοντος καὶ πάσης καὶ παντοίας ἐπηρείας, κακώσεως καὶ συζήτησεως δημοσιακῆς καὶ πρακτορικῆς νῦν τε οὕσης καὶ ἐς ὕστερον ἐπινοηθσομένης, μὴ παρ' οἰουδήνινος τῶν ἀπάντων κωλυόμενον

ἢ ἀγγαρευόμενον κατὰ τι ἢ ἄλλως ἐπηρεαζόμενον, μηδὲ χάριν μετακομιδῆς τινῶν χρειωδῶν τῇ βασιλείᾳ μου ἀποστελλόμενον ἢ βαρυνόμενον ἐκβλήσει κόκκου ἢ συνωνῆς καὶ στραβοξυλῆς καὶ χόρτου εἰσαγωγῇ ἢ ἄλλῃ ἀναγκαιότητι τινὶ λειτουργίᾳ, ἐξκουσσεύμενον δὲ καὶ ἀπὸ τε ἀντιναύλου, κομμερκίου καὶ δεκατίας τῶν οἰναρίων, τοῦ λινοκόκκου καὶ παντὸς ἐτέρου εἶδους καὶ πράγματος· [προσλογισθήσονται γὰρ καὶ τὰ ἐντεῦθεν ἀνήκοντα τῷ δημοσίῳ τοῖς δικαιώμασιν εἰς αὐτὴν μονὴν δι' ἐμφανείας πεπιστωμένων ἀποδείξεων τοῦ μέρους τῆς τοιαύτης μονῆς κἂν ἐπὶ]
.] ἐξέσται γοῦν τοῖς μοναχοῖς τῆς διαληφθείσης μονῆς τούτου παλαιουμένου τῷ χρόνῳ ἀνθ' ἐτέρου καινίζειν πλοιαρίου, κἀκείνου ναυαγίῳ τινὶ περιπίπτοντος ἄλλο παράγειν, τῆς αὐτῆς ὀφείλον εἶναι χωρήσεως καὶ τῆς ἴσης τῷ προτέρῳ ἐξκουσσείας παραπολαύειν σὺν τοῖς ἐμπλέουσιν ἐν αὐτῷ. παρεγγυᾶται δὲ ἡ βασιλεία μου διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου αὐτῆς καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ χώραν δουξὶ καὶ λοιποῖς πράκτορσι καὶ τοῖς δουλείαν οἰανδήτινα μεταχειριζομένοις, ἐν οἷς ἂν μέρεσι προσπελάσῃ τὸ τοιοῦτον πλοιαρίον καὶ αὐτοῖς δὴ τοῖς παραθαλασσίταις, κομμερκιαρίοις καὶ δεκατισταῖς, μὴ πρὸς ἐπήρειαν αὐτοῦ ἢ τῶν ἐν αὐτῷ ἐμπλεόντων ἀπιδεῖν τὸ σύνολον ἢ προσκυνητικίον ἀπαιτεῖν ἐξ αὐτοῦ ἢ συνήθειαν καὶ ἄλλοις ὅποιοισδήποτε καταβαρύνειν ζητήμασι, μᾶλλον μὲν οὖν καὶ παντοίως ἀντέχεσθαι τούτου αὐτοῦ καὶ συλλήπτρας εἶναι, ἐφ' οἷς ἂν χρεῖαν σχοίεν αὐτῶν. οὕτω ταῦτα κρατεῖν ἡ βασιλεία μου τυποῖ καὶ κυροῖ καὶ τὸν κατατολμήσοντα ἀθετῆσαι ἢ παραθραῦσαι τι τῶν ἐνταῦθα διειλημμένων σφοδρᾷ καθυποβάλλει ἀγανακτήσει πρὸς τῷ καὶ τὸ ἴσον ἀφαιρεθισόμενος ἀπὸ τοῦ εἰρημένου πλοιαρίου ἢ τῆς οὐσίας αὐτοῦ, εἴτε καὶ τὴν ἐπενεχθισομένην αὐτῷ ζημίαν, ἐς τὸ τετραπλάσιον ἀποτίσιν αὐτόν, ἐπαναγκαζόμενον παρὰ τοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν λογοθέτου τῶν στρατιωτικῶν καὶ μεγάλου λογαριαστοῦ, ᾧ καὶ ἡ ἐφορεία τῶν τῆς πολλαχοῦ ῥηθείσης μονῆς πλοιαρίων ἀνάκειται. ἵνα δὲ βέβαιος καὶ ἀσφαλὴς τυγχάνῃ ὁ παρὼν εὐσεβὴς χρυσοβούλλος λόγος τῆς βασιλείας μου, γεγέννημένος κατὰ τὸν νοέμβριον μῆνα τῆς παρούσης πρώτης ἰνδικτιῶνος, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑπτακοσιοστοῦ ἔκτου ἔτους καὶ πάσης ὑπέρκειται προσταγῆς τὰ πρὸς ἀνατροπὴν αὐτοῦ διωριζόμενα, κἂν προγενέστερα ἢ κἂν μεταγενέστερα, ἐν αὐτῷ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημνήματο κράτος. †

† Ἀλέξιος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Κομνηνός. †

A tergo in exemplari: † Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου

λογαριαστοῦ, μηνὶ νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος α', ἔτους ,ςψς' διὰ τοῦ Ἀλυάτου Ἰωάννου. πλὴν ἡ ἐντὸς δηλουμένη ἐξκουσσεῖα ἐπὶ τοῖς κεκωλυμένοις εἶδεσιν οὐκ ἐξακουσθήσεται. †

† Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ γενικοῦ, μηνὶ νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος α', ἔτους ,ςψς' διὰ Θεοδώρου τοῦ Χατζικίου. †

† Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου σακελλαρίου μηνὶ νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος α', ἔτους ,ςψς' διὰ τοῦ Ὁρυζᾶ Δημητρίου. †

† Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τῆς θαλάσσης, μηνὶ νοεμβρίῳ, διὰ τοῦ Ζέπα Γεωργίου. † *Et ubi folia glutine iuncta sunt*: † Τοῦ σεβαστοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ κανικλείου Θεοδώρου τοῦ Εἰρηνικοῦ. †

† Ὁ σεβαστὸς καὶ δικαιοδότης Μιχαὴλ ὁ Βελισσαριώτης εὐρὼν ἴσον ἐξ ἀντιβολῆς τὸ παρὸν τῷ πρωτοτύπῳ προσκυνητῷ χρυσοβούλλῳ ὑπέγραψα. †

Archetyp. chart. Flor. nro 24. nro 25 exemplar eiusdem tabulae.

XXXIX. 6706—1197, mense novembri, ind. I.

Magnus logariasta Ioannes Belissariotes duci Cretae Nicephoro Constostephano scribit de exemptione navis peculiaris monasterii a tributis et decima.

† Πανευγενέστατε, περιπόθητε γαμβρὲ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, δούξ τῆς νήσου Κρήτης καὶ αὐθέντα μου, κύρι Νικηφόρε Κοντοστέφανε. τῇ κατὰ τὴν νήσον Πάτμον σεβασμίᾳ μονῇ, τῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐπιστηθίου, ἡγαπημένου μαθητοῦ τῷ σωτῆρι Χριστῷ καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἰδρυμένη, πρόσσεισι μὲν καὶ ἕτεροι χρυσόβουλλοι λόγοι τοῦ αἰοδήμου βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ προπάππου τοῦ [θεο]στεφοῦς ἡμῶν αὐτοκράτορος, ἐπὶ ἐξκουσσεῖα πλοιαρίων τριῶν ἀνεπιγνώστων τῷ δημοσίῳ, χωρῆσέως μιᾶς χιλιάδος πρὸς τῇ ἡμισείᾳ, διοριζόμενοι ὥστε ἔχειν αὐτὰ ἐπ' ἀδείας πλέειν ἀπανταχοῦ τῶν τῆς ῥωμαϊκῆς ἐπικρατείας μερῶν ἐλεύθερα πάσης οἰασθήτινος συζήτησεώς τε καὶ ἐπηρείας ἄνευ τῆς δεκατίας, ἐπεβραβεύθη δὲ τῇ τοιαύτῃ μονῇ καὶ ἕτερος χρυσόβουλλος λόγος [τοῦ] προβεβασιλευκότος περιποθήτου αὐταδέλφου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, κυροῦ Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου, ἐπικυρῶν μὲν καὶ τὸν διαληφθέντα χρυσόβουλλον λόγον καὶ διοριζόμενος ἔχειν τοῦτον τὸ ἀπαρεγγεῖρητόν τε καὶ ἀπαράθραυστον, καὶ μὴ τολμᾶν τινα τῶν δημοσιακᾶς ἐνεργούντων δουλείας πειρᾶσθαι μερικῶς ἢ καθόλου ἀθετεῖν τι ἢ ἀνατρέπειν τῶν ἐμπεριελημμένων αὐτῷ, προσεπιφιλοτιμούμενος δὲ τῇ τοιαύτῃ

μονῇ καὶ τὸ ἐξχουσεύεσθαι τὰ τοιαῦτα πλοιάρια καὶ κατὰ τὸ τῆς δεκατίας ἅπαν κεφάλαιον ἐπὶ τε τῶν οἰναρίων καὶ παντὸς ἐτέρου εἶδους καὶ πράγματος. κατὰ γοῦν τὴν τοῦ τοιοῦτου χρυσοβούλλου περίληψιν καὶ αὐτοῦ τοῦ παρὰ τοῦ προβασιλευκότος περιποθήτου αὐταδέλφου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, κυροῦ Ἰσαακίου τοῦ Ἀγγέλου, ἐπιβραβευθέντος τῇ τοιαύτῃ μονῇ προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου γράφομεν τῇ εὐγενείᾳ σου, διατηρεῖν τὸ τῆς τοιαύτης μονῆς πλοῖον χωρήσεως ὃν χιλιάδος μιᾶς πρὸς τῇ ἡμισείᾳ ἀνώτερον πάσης καὶ παντοίας ἐπηρείας τε καὶ συζητήσεως, καὶ αὐτοῦ τοῦ τῆς δεκατίας κεφαλαιῶ· δεχθῆναι γὰρ ὀφείλει, εἴ τι καὶ τοῖς πρὸ σου συνήθως ὑπὲρ τούτου ἐδέχοντο. ἡ δὲ παρούσα ἡμῶν γραφὴ ἀντιστραφῆτω πρὸς τὸ μέρος αὐτῆς, ἵν' ὑποδεικνύηται καὶ τοῖς μετέπειτα, καὶ ποιῶσι κάκεινοι κατὰ τὴν ταύτης περίληψιν. πολυχρονηθείης. μηνὶ νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος α'.

Ἡ ὑπογραφή· † Ὁ σεβαστὸς καὶ μέγας λογαριαστής Ἰωάννης ὁ Βελισσαριώτης. Εἶχε καὶ ὀπισθεν τό· † κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου λογαριαστοῦ μηνὶ νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος α', ἔτους ςψς' διὰ τοῦ Τριχᾶ Κωνσταντίνου.

† Ὁ κριτὴς τοῦ βήλου, Ἰωάννης ὁ Μελισσηνός, τὸ παρὸν ἵσον τῷ ἐμφανισθέντι μοι [πρωτοτύπῳ ἰσάζον εὐρ]ὼν ὑπέγραψα.

Exemplar chart. Flor. nro 49.

XL. 6706—1197, mense novembris, ind. I.

Magnus logariasta Ioannes Belissariotes iubet, ducem Cretae Nicephorum Contostephanum solvere monasterio e reditu Cretae pecuniam ei donatam ab imperatore Alexio III. Angelo.

† Πανευγενέστατε, περιπόθητε γαμβρὲ τοῦ κράταιου καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, δουλὲ τῆς νήσου Κρήτης καὶ αὐθέντα μου, κύρι Νικηφόρε Κοντοστέφανε. δοθήτωσαν παρὰ τῆς αὐθεντίας σου τῷ μέρει τῆς κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ἰδρυμένης σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου αἱ τυπωθεῖσαι αὐτῇ τρικέφαλοι καινούργιαι λίτραι δύο καὶ τὰ προτυπωθέντα αὐτῇ ἕτερα τεσσαράκοντα [ὁκτὼ ὅμοια νομίσματα ἀπὸ τοῦ ἀχροστίχου τῆς ὑπὸ σέ γήσου, διδόσθωσαν δὲ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς, ἄχρις ἂν αὐτόθι ἐνεργῇς· διαβιβασθήτωσαν δὲ καὶ χωρὶς δόσεως κομμερκίου καὶ ἀπὸ τῶν ἐξωνηθησομένων εἰδῶν ἐκ τῶν τοιούτων νομισμάτων παρὰ τοῦ μέρους τῆς αὐτῆς μονῆς ποσότης

ἀναλογούσα τρικεφάλων καινουργίων νομισμάτων δεκαπέντε ἐπέκεινα τῶν προδιατυπωθέντων τῇ αὐτῇ μονῇ τεσσαράκοντα ὁκτὼ τρικεφάλων καινουργίων, ἐξω-
νομένων εἰδῶν καὶ ὀρισθέντων διαβιβάζεσθαι καὶ τούτων ἀκοιμερκεύτων, κατὰ
τὰς περιλήψεις τῶν περὶ τούτου προσόντων τῇ αὐτῇ μονῇ προσκυνητῶν προσταγ-
μάτων, καὶ δεχθήσονται τὰ τε δ[οθησ]όμενα νομίσματα καὶ τὰ ἀναλαγούνα ὑπὲρ
κοιμερκίου τοῖς τεσσαράκοντα ὁκτὼ νομίμασι τοῖς προτυπωθεῖσι τῇ μονῇ, ὡς
εἴρηται, καὶ τοῖς ἐκ τῶν δύο λιτρῶν ἐτέροις δεκαπέντε [νο]μίμασιν, ὡς δεδη-
λωται. ἐπεὶ δὲ τῷ μέρει τῆς τοιαύτης μονῆς τοῦ ἡγαπημένου ἀποστόλου παρ-
θένου καὶ Θεολόγου πρόσεστι θεία προσκυνητὴ βασιλικὴ ἐπίλυσις ἐπὶ ὑπομνήσει
αὐτῆς ἐξενεχθεῖσα [κατὰ] τὸν νοέμβριον μῆνα τῆς παρελθούσης ἐ' ἰνδικτιῶνος,
ἐπιγρωσθεῖσα καὶ τοῖς καθ' ἡμᾶς σεκρέτοις κατὰ τὸν δεκέμβριον τῆς αὐτῆς ἰν-
δικτιῶνος, διοριζομένη συμπεπαθημένα εἶναι τῇ διαληφθείσῃ σεβασμῇ μονῇ ἀπὸ
πάντων τῶν κατὰ καιροὺς ζητούμενων τελεσμάτων ὑπὲρ τῶν παρὰ διαφόρων
ἐντοπίων ἀποχαρισθέντων αὐτῇ οἰωνδῆτινων πραγμάτων νομίσματα τρικέφαλα τὰ
κατὰ χώραν ἀπαιτούμενα τριάκοντα καὶ δέχεσθαι καὶ τοῖς κατὰ καιροὺς δουξί
τῆς νήσου Κρήτης, γράφομεν τῇ εὐγενείᾳ σου ποιῆσαι κατὰ τὴν τῆς τοιαύτης
θείας καὶ προσκυνητῆς ἐπιλύσεως περίληψιν, καὶ [τελέ]σαι καὶ τὰ τοιαῦτα τριά-
κοντα τρικέφαλα ἀναπαίτητα, δεχθῆναι ὀφειλόντων καὶ αὐτῶν τῇ ἐμφανείᾳ τοῦ
ἰσοῦ τῆς παρούσης ἡμετέρας γραφῆς καὶ τῶν μελλουσῶν προβαίνειν ἐπὶ τοῖς
τοιούτοις π[ᾶσ]ι πεπιστωμένων ἀποδείξεων παρὰ τοῦ μέρους τῆς τοιαύτης μονῆς.
ἢ δὲ παρούσα ἡμῶν γραφὴ ἀντιστραφήτω πρὸς τὸ μέρος αὐτῆς, ἵν' ὑποδεικνύηται
καὶ τοῖς μετέπειτα καὶ ποιῶσι καὶ αὐτοὶ κατὰ τὴν ταύτης περίληψιν. πολυχρο-
νηθείης. μὴν' νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος α'.

Ἡ ὑπογραφή· † Ὁ σεβαστὸς καὶ μέγας λογαριαστής, Ἰωάννης ὁ
Βελισσαριώτης. †

Εἶχε καὶ ὀπισθεν τό· † Κατεστρώθη ἐν τῷ σεκρέτῳ τοῦ μεγάλου
λογαριαστοῦ μὴν' νοεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος α', ἔτους ςψς' διὰ τοῦ
Σγουροῦ Μιχαήλ. †

† Ὁ κ[ρι]τὴς τοῦ βήλου Ἰωάννης ὁ Με]λισσηνὸς τὸ [παρ]ὸν
ἴ[σον] τῷ ἐμφανισθέντι μοι πρωτοτύπῳ [ισάζον εὐρὼν] ὑπέγραψα. †

† Ὁ βασιλικὸς νοτάριος τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης Θεόδωρος
ὁ Μαδαρίτης. †

† Ὁ Μεσοποταμίτης Μιχαήλ. †

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως καὶ παρα-
θαλασσίτης Κωνσταντῖνος σεβαστὸς ὁ Σχοινᾶς. †

† Ὁ Πατζαρᾶς Γεώργιος. †

† Ὁ Εἰρηνικὸς Θεοχάριστος. †

† Γεώργιος ὁ Μονομάχος. †

*Ex archetypo edid. I. Sakkelion in periodico Πανδώρα, vol. XVIII,
p. 230—231.*

XLII. Sine anno et mense.

*Abbas profecturus Constantinopolim administrationem monasterii tradit monacho
Sabae exhortaturque monachos, ut vivant secundum regulas monasterii.*

Initio desunt lineae duodecim.

καὶ φαγεῖν τὴν χρεῖαν ἅπασαν ἡμῶν μετὰ φόβου καὶ πίστεως θεοῦ. θέον οὖν
ἀμφοτέρους ὑμᾶς ἀγωνίζεσθαι ἐν συμβουλῆς καὶ φόβου καὶ πίστεως
θεοῦ, ὡς αὐτῷ μέλλοντες λόγον ἀποδοῦναι ὑπὲρ τῶν ἐμπιστευθέντων ὑμῖν δουλειῶν
καὶ καὶ υἱοὶ καὶ λοιποὶ ἀδελφοί, μοναχοὶ τε καὶ μή, νέοι τε καὶ
προβεβηκότες, πᾶσαν ὑποταγὴν καὶ σέβας ἔχειν, πᾶσαν ἐπι-
μέλειαν καὶ πᾶσαν ἐπιείκειαν ἔν τε ψυχῇ καὶ σώματι ἐπιδείξασθαι, ἵνα καὶ θεῷ καὶ
ἡμῖν εὐαπόδεκτοι φανῇτε καὶ τῶν κατ' οὐρανὸν ἀγαθῶν ἐπαπολαύσαι . . . ἤσησθε,
θέον ὑμῖν, ἀδελφοὶ καὶ τέκνα καὶ πατέρες, ἐν ᾗ τάξει καὶ διακονίᾳ ἕκαστος
ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ καὶ μένειν καὶ προσκαρτερεῖν μέχρι τῆς ἡμῶν ἐξελεύσεως.
μὴ ἔστω οὖν ἐν ὑμῖν κρίσις καὶ ἔρις, φθόνος καὶ καταλαλιά, διαβολαὶ κακαὶ
καὶ ψιθυρισμοὶ καὶ λόγοι μὴ προσήκοντες· ὀφείλεις δὲ σύ, μοναχὲ κύριε Σάβα,
μετὰ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Μεθοδίου ἐν τῷ ἐμῷ κελλίῳ μένειν τε καὶ εἶναι.
σύ δέ, κελλαρίτη, ἐν τοῖς ταμείοις καὶ κελλαρίοις σου, ὅπου αὐτὸς βούλοιο
καὶ ἀρέσκη, τὴν καταμονὴν ποιοῦ. τὸν δέ γε μοναχὸν κύριον Νεόφυτον θέλω
καὶ βούλομαι, ἵνα ἀπὸ γε τῆς σήμερον ἐν ἀναπαύσει πάσῃ καὶ τιμῇ εἶναι. ὀφεί-
λετε οὖν ἔχειν πρὸς αὐτὸν πᾶσαν τιμὴν καὶ ἀγάπην καὶ ἀναπαύειν αὐτὸν ἐν
πᾶσιν, ὡς πολλὰ κεκοπιακότα καὶ δεδουλευκότα τῇ τε μονῇ καὶ τῷ ἀγίοικιμῇ-
μένῳ πατρὶ ἡμῶν. πρὸς δὲ καί, ἔνθα θέον καὶ ἀρμόζον, ἵνα συμβουλευθῇτε αὐτῷ

ὡς ἀρχαῖον καὶ πεπειραμένον μᾶλλον ὑμῶν ὂντι, ὀφείλεις δὲ καὶ σύ, πάτερ καὶ ἀδελφέ, μοναχὲ κύρι Νεόφυτε, ὡς νουεχῆς καὶ φρόνιμος, θεοῦ χάριτι, καὶ γηραιὸς ἤδη παραινεῖν [καὶ] διδάσκειν τὰ δέοντα καὶ σωτήρια πᾶσιν, νοουθετῶν ἕνα ἕκαστον πρὸς τὸ σῶσαι τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν. ἐν δὲ τῷ κατωγέρῳ τοῦ ἐμοῦ κελλίου ὀφείλει εἶναι ὁ μοναχὸς κύρις Ματθαῖος καὶ ἱερεύς, καθὼς καὶ ἔνεστιν, μετὰ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Παύλου. τοὺς δὲ ἱερεῖς ἅπαντας ὀφείλετε τιμᾶν καὶ ἀγαπᾶν καὶ πᾶν σέβας ἀπονέμειν αὐτοῖς κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ ἐντολήν, ὡς αὐτοὺς ἀντιτύπους ὄντας καὶ ὑμῶν διδασκάλους καὶ καθηγητὰς καὶ τῶν ἀχράντων τοῦ θεοῦ μυστηρίων μεταδότας. ὁ δὲ ταπεινόνους μοναχὸς κύρις Κόνων ὀφείλει εἶναι ἔνθα καὶ πρόσσεστιν, πρὸς ὃν καὶ ὀφείλετε ἔχειν τιμὴν καὶ ἀγάπην καὶ μετὰ συμβουλῆς αὐτοῦ ποιεῖν τὰ δέοντα· οἶδα γάρ, οἶδα, ὅτι οὐδέποτε ὑμῖν συμβουλεύσει τι ἐναντίον ὁ τοιοῦτος, εἰ μὴ καὶ μᾶλλον τὰ προσήκοντα καὶ δέοντα καὶ σωτήρια καὶ σώζοντα τὰς ψυχὰς ὑμῶν. σὺ δέ, ὁ ἀδελφέ καὶ τέκνον, μοναχὲ Ματθαῖε καὶ υἱόνε τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Κόνωνος, ἔχε πᾶσαν σπουδὴν καὶ ὑπακοὴν ἐν τοῖς ῥηθείσιν ἀδελφοῖς καὶ διακονηταῖς, ἐξαιρέτως πρὸς τὸν σὸν θεῖον καὶ δευτερόν γονέα, ἀγαπῶν αὐτὸν καὶ τιμῶν ἐν πᾶσι καὶ ὑπακούων, καὶ μὴ φανῆς ἀντιλέγων αὐτῷ, ἵνα μὴ καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν κακολογούντων καταταγῇ. «ὁ γὰρ κακολογῶν» φησι, «πατέρα ἢ μητέρα θανάτῳ πικρῷ τελευτάτω.» καὶ ἐὰν τοὺς σαρκικοὺς γονεῖς οὕτως ὀφείλωμεν τιμᾶν, τοὺς πνευματικούς καὶ παραινοῦντας ἡμῖν τὰ δέοντα καὶ σωτήρια πῶς οὐκ ὀφείλωμεν τιμᾶν καὶ ἐν πᾶσι καλῶς ὑπακούειν, οὐ γὰρ συμβουλεύει σοι, ἀδελφέ μου, εἰς κακόν τι καὶ ἀνάρμοστον, ἀλλὰ χρήζων καὶ διψῶν τὴν σωτηρίαν τῆς σῆς ψυχῆς νοουθετεῖ, παραινεῖ, διδάσκει, παρακαλεῖ, ἔστιν ὅτε καὶ ἐπιπλήττει ὡς πατὴρ φιλότεχνος ἴδιον τέκνον. σὺ δέ, ὦ ποθοῦμενε μοναχὲ κύρι Λεόντιε, ἀγωνίζου ἐν πᾶσι, καὶ μὴ ἀμελῶς πρὸς τὸ κηπεῖον διάχεισο, ἀλλ' ὅρτι δεῖξον πρὸς αὐτὸ πᾶσαν ἐπιμέλειαν, ὑποτάσσων καὶ ὑποτασσόμενος πᾶσιν ἐν πᾶσι καλῶς. ὑμεῖς δέ, ὦ διακονηταί, μοναχὲ κύρι Σάββα καὶ σὺ κύρι Ἰωσήφ, ἀναπαύσατε τοῦτον ἐν πᾶσι καλῶς, ποιησάτω δὲ ὁ τοιοῦτος τῇ συνεργείᾳ ὑμῶν κελλίτζιν μονομερῶς καὶ ἐν αὐτῷ μόνος οἰκίτω καὶ καταμενέτω. θέλω γὰρ αὐτοῦ πᾶσαν ἀποδοχὴν καὶ ἀνάπαυσιν γενέσθαι, ὡς αὐτὸς θέλει καὶ ἀποδέχεται· ἐν δὲ τῷ κελλίῳ τοῦ εἰρημένου ἀδελφοῦ ἔστω ὁ μοναχὸς κύρις Παῦλος καὶ ὁ μοναχὸς κύρις Μελέτιος καὶ ἱερεύς. τὸδε τὸ τῆς ὑπακοῆς, τέκνον, μοναχὸς κύρις Ἀνάκιος ἔστω σκυτοτομῶν καὶ σκηνορραφῶν τῶν ἀδελφῶν τὰ καλήγια, μὴ παρὰ τινος σκωπτόμενος ἢ αὐστηρῶς ἐπιταττόμενος. ὁ δὲ ἀδελφός μου Ἰωάννης, εἰ θέλει, καὶ ὁ μοναχὸς Λεόντιος καταβάτω πρὸς τὸν κῆπον καὶ ἔστω μετ' αὐτοῦ καλῶς αὐτῷ ὑποταττόμενος ἐν πᾶσι, ἀντ' αὐτοῦ δὲ ἔστω

ἐν τῷ μαγειρίῳ ὁ Μελέτιος, μετὰ δὲ τοῦ μοναχοῦ Ζαχαρίου ἔστω ὁ Λουμπήνος, ὁ δὲ ἀδελφός μου, μοναχὸς κύρις Φώτιος, ἔστω μωλωνᾶς. τὸν δὲ μοναχὸν κύριν Μητροφάνην καὶ ἀδελφόν μου μετὰ τοῦ μικροῦ χειραγωγοῦ αὐτοῦ Κοσμᾶ μηδεὶς σκωπτέτω, μηδεὶς ἐπιπληττέσθω, ἀλλὰ μᾶλλον παρακαλεῖτε καὶ νουθετεῖτε αὐτῷ καὶ ἀγαπᾶτε καὶ παντοίως σπουδάζετε κερδᾶναι ἅπαντας· ὀφείλετε γάρ, μᾶλλον δὲ «ὀφειλομεν ἡμεῖς οἱ δυνατοὶ τὰ ἀσθηήματα τῶν ἀδυνάτων βασιτάζειν». ὀφείλετε δὲ τὸν εἰρημένον ἀδελφὸν ποιῆσαι ἱμάτια σὺν τῷ αὐτοῦ χειραγωγῷ, ὅς καὶ ὑποτασσέσθω αὐτῇ καλῶς ἐν πᾶσιν. ὀφείλετε δὲ ποιῆσαι καὶ τὸν μοναχὸν Ματθαῖον ἱμάτια σὺν τῷ μοναχῷ κυρῷ Παύλῳ καὶ μοναχῷ κυρῷ Ματθαίῳ, τῷ ἱερεῖ καὶ μοναχῷ Φωτίῳ, καὶ ὃν ὑμεῖς νοεῖτε καὶ οἷος ὑστερεῖται. ἐκκλησιάρχης δὲ ἔστω ὁ μοναχὸς κύρις Ματθαῖος, ἕως ὅτου βούλεται, καὶ μετὰ τοῦτον παραλαβέτω τὴν ἐκκλησίαν ὁ μοναχὸς κύρις Μεθόδιος. ὁ δὲ μοναχὸς Φίλιππος ὁ ὢν ἐν τῇ Λειψῷ, ἐλθέτω πρὸς τὸ παρ' ἐνταῦθα καὶ ἔστω μέχρι τοῦ θέρους καὶ πρὸς τὴν ἐκκλησίαν ὡς ἀρχάριος μικρὸν ἐφεδρευέτω χάριν ψυχικῆς ὠφελείας, ἐν δὲ τῷ καιρῷ τοῦ ἀμητοῦ, ἤγουν τοῦ θέρους, ἀπελθέτω ὁ ῥηθεὶς Φίλιππος εἰς τὰ Τεμένια μετὰ τοῦ μοναχοῦ Νεῖλου, καὶ συγκλείσαντες ἀμρότεροι, εἴ τι πέμψῃ ὁ θεός, καὶ μετὰ τοῦτο ἐλθέτω ὁ μοναχὸς Νεῖλος ἐνταῦθα, ἐπεὶ γεγήρακε καὶ ἡδυνάτησε πάμπαν, καὶ θέλω ἵνα ἀναπαύσῃτε αὐτόν, καὶ εἰς οἴαν διακονίαν δύναται, κληρώσατε αὐτόν. ὁ δὲ μοναχὸς Φίλιππος οἰκονομεῖτω καὶ φυλαττέσθω τὸ προάστειον καὶ ἔστω ἐκεῖσε μέχρις ὅτου καὶ ἐξέλθω. μετὰ δὲ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Γρηγορίου τοῦ Παρθενιώτου ἀπελθέτω ἐν τῷ καιρῷ τοῦ συγκλείσμου ὁ μοναχὸς Ματθαῖος πρὸς συνεύρεσιν καὶ πάλιν ὑποστρεφάτω ὁ τοιοῦτος καὶ ἐν τῇ μονῇ διακονεῖτω, ὃ καὶ νῦν ἐνεργεῖ ὁ δὲ μοναχὸς κύρις Γρηγόριος προσκαρτερεῖτω ἐκεῖσε μέχρις καὶ ἐξελεύσομαι. πρὸς δὲ τὴν Λειψὴν μετὰ τοῦ τιμίου γέροντος, μοναχοῦ κυροῦ Ἰλαρίωνος, ἀπελθέτω ὁ Νικόλαος, ἐν τῷ καιρῷ δηλονότι τοῦ θέρους καὶ αὐθις ἐπιστρεφάτω ἐνταῦθα. ὁ δὲ γέρων ἔστω ἐκεῖσε, ἕως ἂν καὶ τὰ ἐνταῦθα καταλάβω, εἴγε καὶ θεὸς βούλεται. τὸ δὲ ἐξελαστικόν, ἦνίκα τῇ τοῦ θεοῦ βοηθείᾳ ὑποστρέψω ἐκ τῆς θεοφυλάκτου Πόλεως, κατευωδώσατε αὐθις αὐτό, βᾶλλοντες τὸ τυρίον ὄλον τῆς σαρακοστῆς καὶ τὸ ἀπόκτιον μετὰ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Παύλου καὶ πωλείτωσαν πρὸς τὰ Στενά· καὶ ἐξ ὧν νοεῖτε, ὃ τι χρῆζετε πρὸς τὴν μονήν, ἀγορασάτωσαν, καὶ εἰς ἐκ τῶν ὄντων ἐν τῷ πλοίῳ ἐλθέτω πρὸς τὴν Πόλιν πρὸς με, ὅπως, εἰ ἐτοιμός εἰμι καὶ γὰρ, ἐξέλθω μετ' αὐτῶν. ταῦτα πάντα καὶ οὗτοι ἅπαντες παρὰ σοῦ, ὦ κύριε Σάββα, καὶ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Ἰωσήφ ὀφείλουσιν ἐνεργεῖσθαι καὶ οἰκονομεῖσθαι, ὡς αὐτοὶ νοεῖτε. τεχνία μου, μᾶλλον δὲ πατέρες καὶ ἀδελφοί μου (οὕτω γὰρ εἰπεῖν οἰκειότερον),

οἱ πάντες ὀφείλετε ἔχειν πᾶσαν ταπεινώσιν καὶ τιμὴν πρὸς τὸν ῥηθέντα ἀδελφόν καὶ οἰκονόμον, μοναχὸν κύριον Σάβαν, πρὸς δὲ καὶ εἰς τὸν μοναχὸν κύριον Ἰωσήφ. σὺ δέ, ὦ μοναχέ κύριε Σάβα, ὀφείλεις ἀγαπᾶν ἅπαντας ὡς μέλος καὶ μέρος σὸν ὑπάρχοντας. κεφαλὴ γὰρ πάντων ἡμῶν ὁ Χριστὸς καὶ θεὸς ἡμῶν, μέλη δὲ καὶ μέρη καὶ εἰκόνες αὐτοῦ ἐσμέν ἡμεῖς, καὶ πάντες ἐν μέλος καὶ μέρος καθεστήκαμεν· μὴ οὖν τὸ σὸν μέρος καὶ μέλος, εἰ καὶ σεσηπὸς τύχῃ εἶναι νοήσεις καὶ δυσωδίας μεμεστωμένον, μισήσεις, μᾶλλον μὲν οὖν ἀγάπα καὶ καταφίλει καὶ ἔμπλαστον ἐπιτίθει καὶ καταδέσμους. τί δέ εἰσιν οἱ καταδέσμοι; εἰρήνη, ἀγάπη, μακροθυμία, ἐπιείκεια, προκοπὴ τῶν κρειττόνων. νῦν οὖν φάνηθι μέλος καὶ μέρος γνήσιον τοῦ κοινοῦ πατρὸς καὶ φωστήρος ἡμῶν, παραίνει, νοθεύει, ἐπίπληττε, ἀρμοζόντως οὕς ἀρμόζει κρίναι, ἀνάκριναι δικαίως καὶ ὡς θεῷ φίλον κοσμικούς, μοναχοὺς καὶ μιγάδας μετὰ τοῦ εἰρημένου μοναχοῦ κυροῦ Ἰωσήφ· ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἔνταλμα καὶ ἡ παραίνεσις αὕτη ἐπιγέγραπται οἰκείαις μου χερσὶν καὶ βεβούλλωται καὶ ἐπιδέδοται ὑμῖν, ἵνα μετὰ φόβου θεοῦ καὶ πίστεως τὰ πάντα καλῶς οἰκονομῇτε. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· περὶ δὲ τῆς χρείας καὶ διαίτης ἡμῶν οὐ χρὴ ἐμοὶ περιττὰ σοφίζεσθαι καὶ λέγειν, παρ' ὃ ὁ ἀείμνηστος πατὴρ ἡμῶν ἐνομοθέτησέ τε καὶ τετύπωκεν ἐκ τῶν θείων κανόνων τῶν ἁγίων πατέρων ἡμῶν ταῦτα ἐκλεξάμενος. ἀλλ' οὖν ἐκεῖνος μὲν ὡς ἀδάμας καὶ τοῦ θεοῦ ὅλως ὑπάρχων κατὰ ἀκρίβειαν τῶν ἁγίων πατέρων εἶπετο καὶ ἐνομοθετεῖ. ἐγὼ δὲ λέγω, ἵνα, ὅταν ἔχητε οἶνον, πίνετε πέμπτην, τρίτην καὶ σαββατοκυρίαχον, ὡσαύτως καὶ ἔλαιον τὴν δευτεροτετραδά καὶ παρασκευὴν, ἵνα φυλάττητε καὶ τὰ δύο καὶ περὶ τῶν λοιπῶν, ὡς παρελάβετε ἀπὸ τοῦ πατρὸς ἡμῶν, οὕτω ποιεῖτε. τοὺς στρατιώτας καὶ τοὺς λοιποὺς χωρίτας καθ' ἑκάστην ἀπὸ τοῦ μαίτου μηνὸς μὴ ἀφίετε, ἀλλ' ἐρχέσθωσαν καὶ μενέτωσαν ἐν τῇ μοναστηρίῳ πρὸς φύλαξιν. τοὺς προμαχῶνας ἅπαντας γεμίσατε λίθων, καὶ προσέχετε πάντες ἐν ἀκριβείᾳ, οἱ πάντες ἐν πᾶσι καλῶς ἀγωνίζεσθε, ἵνα καὶ θεὸν καὶ ἡμᾶς εὐφρανῇτε. καὶ ταῦτα μὲν ἐπὶ τοσούτον.

Χάριν δὲ ψυχικῆς ὠφελείας φθέγγομαι μικρόν τι πρὸς ὑμᾶς, εἰ καὶ τῷ νῦν ἐσκοτισμένος ὢ ὁ ἄθλιος ἐγὼ καὶ βέβηλος καὶ τοῖς νοητοῖς ὀφθαλμοῖς μυωπάων, ὁ τὰς ἡλιακὰς ἀκτῖνας μὴ δυνάμενος ὑπὸ τῶν ἀλληπαλλήλων παθῶν καθαρῶς ἰδεῖν, οἶμοι· ἀλλ' οὖν ἀκούσατέ μου μικρόν, πάντας ὑμᾶς παρακαλῶ δουλικῶς, ἢ τὸ γέ ἀληθέστερον εἰπεῖν πατρικῶς, τεκνία μου, μᾶλλον δὲ πατέρες καὶ ἀδελφοί μου, εἰ δὲ καὶ τέκνα προσείποιμι, οὐχ ἁμαρτήσομαι τοῦ εἰκότος, ἐπεὶ, ὡς ἡ τοῦ παναγίου πνεύματος χάρις ἠδόκησε καὶ οἷς κρίμασιν οἶδε, τὸ παντέφορον ὄμμα τοῦ παντάνακτος θεοῦ ἡμῶν εἰς τοῦτό με προεβάλετο καὶ προβέβληκεν,

εἰ καὶ αὐτὸς μὲν πάϊς (sic) ἀκμήν τυγχάνω καὶ σφριγῶν τῷ σώματι, ὑμεῖς δὲ τέλειοι καὶ πεπολιωμένοι καὶ ἀγγελοειδεῖς χρηματίζετε, διὰ τοι τοῦτο, τιμώ-
 ται μοι ἀδελφοί, παρακαλῶ πάντας ὑμᾶς, μὴ ἔστωσαν ὑμῖν ἔριδες καὶ μάχαι
 καὶ φθόνοι καὶ μίσος καὶ καταλαλιά, ψυθιρίσματα καὶ διαβολαὶ κακαὶ καὶ λόγοι
 ἀνωφελεῖς καὶ μὴ προσήκοντες, μὴ, παρακαλῶ πάντας ὑμᾶς, μὴ, ἔστω ὁ ὑμῶν
 λόγος ἡρτυμένος ἅλατι, ἐν εἰρήνῃ διάγοντες καὶ μακροθυμία, ἐπιεικεία, ἀργησία,
 ὁμονοία καὶ ἀγάπη, τεκνία μου, οὓς πάλαι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ὤδινε καὶ ὁ
 μακαρίτης πατὴρ ἡμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ τοῦτο καὶ εἰς ἓν συνήγαγεν. αἰ! πρὸ
 ὀφθαλμῶν ἔχετε τὸν τοῦ θεοῦ φόβον, καὶ αὐτὸς τηρήσει ὑμᾶς ἀβλαβεῖς τε καὶ
 ἀσινεῖς ἀπὸ τῶν νοητῶν καὶ αἰσθητῶν ἐχθρῶν, τῶν [δὲ προσταγμάτ]ων καὶ ἐντολῶν
 τοῦ πατρὸς ἡμῶν μὴ ἐπιλανθάνεσθε, μὴ νό[σφι] τῶν ἐκείνου ρημάτων καὶ πράξεων,
 μὴ μακράν γένησθε τῆς πατρικῆς ἐκείνου σχέσεως, μέμνησθε αἰεὶ τῆς ἐν Χριστῷ
 ἀγάπης καὶ φιλίας καὶ συμπνοίας ἐκείνου, [καὶ οὕτω δοῦλοι] ἐκείνου θελήσετε
 ἢ μᾶλλον δὲ θελήσομεν γενέσθαι, καὶ ὁ θεὸς δι' εὐχῶν ἐκείνου συνετίσει καὶ
 στηρίξει ἐν παντί· ἔργῳ ἀγαθῷ. μὴ οὖν ἀπειπήτε, ὡ ἀδελφοί μου, τὸ ἀγαθὸν
 ἐργαζόμενοι, μὴ βραθυμήσητε, μὴ κατοκνήσητε, μᾶλλον δὲ μὴ κατοκνήσωμεν,
 ἕως καιρὸν ἔχομεν· μικρὸν γὰρ ὅσον καὶ τοῦ βίου ἀπελευσόμεθα, μικρὸν ὅσον
 [βλέπομεν τὰ ἐνθάδε καὶ] βλέπομεθα πάντες, ὅπως ἕκαστος
 οἱ πατέρες ἡμῶν.
 ἀδελφοί μου, ἐν ᾗ ἕκαστος τάξει καὶ διακονίᾳ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ καὶ μενέτω
 καὶ ἐκδουλεύετω . . . καὶ . . . οὐδὲν ὠφελήσομεν.
 μητε ἐνὸν ἀνιδύων . . . σθαι ἄρχειν ἐπικινδύνως ἐπιθυμείτω. μηδὲ ὁ τῆς ἀπο-
 ταγῆς ὅρος . . . καὶ τὰ . . . συνέχει καὶ τὰ . . . ἐν
 φρονήσει τῶν ἐμῶν λόγων καὶ προσταγμάτων. εἰ μὲν οὖν φυλάττετε ταῦτα, καὶ ὁ
 θεὸς . . . τῇ αὐτοῦ χάριτι δι' εὐχῶν τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν· εἰ
 δ' οὐ, ἐγὼ μὲν οὐδὲν τι ἀπότομον λέγω, ἀλλ' οὖν ὁ θεὸς ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν

In fine desunt versus undecim.

*Archetypum cum parva bulla plumbea pendente ex filo linteo, habente
 ex una parte imaginem beatae Virginis cum litteris MP. ΘΥ et in circulo . . .
 KEBΘ, id est ΜΗΤΕΡ ΘΕΟΥ [ΘΕΟΤΟ]ΚΕ ΒΟΗΘΕΙ, ex altera imaginem
 Sancti Ioannis cum litteris $\frac{O}{\Omega}$ $\frac{O}{\Delta O}$ et in margine ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑ $\frac{X}{M}$, id est Ἰωάννης
 ὁ Θεολόγος Χριστοδούλῳ μοναχῷ. Sakkelion composuit hanc inscriptionem:
 Χριστοδούλου μοναχοῦ καὶ καθηγουμένου τῆς μονῆς ἔνταλμα πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ
 ἀσκουμένους ἐν τῷ ἀπέρχεσθαι αὐτὸν εἰς Κωνσταντινούπολιν, asseritque tabulam*

scriptam esse saec. XII. Flor. II. nro 13. haec habet: Διάταξις αὕτη ὑπάρχει ἐφαρμένη λίαν καὶ ἑνῶκα τούτου . . . οὐκ ἔχει τὴν ὑπογραφήν τοῦ ταύτην γράψαντος καθηγουμένου. Christodulus, cui S. tribuit tabulam, est successor quartus conditoris monasterii.

XLIII. Sine anno et mense.

Pepanus filius protopapae ecclesiae Sancti Salvatoris dimidium horti siti in Stellio et alterum dimidium donat monasterio S. Ioannis Theologi.

Σίγνον	Πεπανοῦ
υἱοῦ τοῦ	πρωτοπαπᾶ

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἐγὼ Πεπανὸς ὁ υἱὸς τοῦ πρωτοπαπᾶ, ὁ καὶ ἄνωθεν τοῦ ὕφους τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν οἰκιοχείρως ποιήσας, ζῶντος μου καὶ φρονούντος μου καὶ πάσης αἰσθήσεως καὶ νοὸς ἔχοντα, ἐκουσίως καὶ ἀμεταμελήτως τίθημι καὶ ποιῶ διάταξιν περὶ τοῦ περιβολίου μου τὸ διακείμενον ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ λεγομένου Στελλίου εἰς τὴν Ἀποθήκην, δι' οὗ καὶ τὴν διόρισιν ἔχει ἀπὸ τὴν πλάκην τῆς ἀγριελαιᾶς καὶ περιγυρίζοντα τὸ περιτρόχωμα καὶ ἀναβαίνοντα τὴν βρύσιν καὶ ὑπαγεγόμενον τὴν στράταν κατέναντι, ἔπου καὶ τὴν ἀρχὴν αὐτὸ ἐποιησάμην, ἵνα μετὰ τὴν ἐμὴν τελευτὴν μερίζηται τὸ τοιοῦτον κτῆμα εἰς δύο μερίδας καὶ τὴν μὲν μίαν μερίδα ἐπαφίω ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἣν ἐποιησάμην διεξόδου καὶ κόπου μου, τῇ ἐπιφερομένῃ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἡ δὲ ἑτέρα μερίς προσφέρηται πρὸς τὸν ἡγαπημένον παρθένον Ἰωάννην τὸ Θεολόγον καὶ τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν Χριστόδουλον ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς νήσου Πάτμου, χάριν μνημοσύνου μου καὶ ψυχικῆς μου σωτηρίας, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀναζητῶν ἢ ἀναγυρεύων αὐτό, οὔτε παιδίον μου, οὔτε μὴν παιδία παιδίων μου, οὔτε τις ἐκ τοῦ μέρους καὶ συγγενείας μου, οὔτε ἀδελφὸς οὔτε συγκληρονόμος. εἰ δὲ καὶ βουληθεῖη τις ἐκ τῶν ἄνωθεν προγεγραμμένων ἀνατρέψαι ταύτην τὴν διαθήκην μου καὶ εἰς φροῦδον θῆσει τὰ διαλεχθέντα, λέγω δὴ καὶ τὰ γραφέντα, ἐμφανιζομένης τῆς διαθήκης μου ταύτης, ἣν διευτυπασάμην, μὴ μόνον τοῦ ἀπωθεῖσθαι αὐτὸν καὶ ζημιουῖσθαι παρὰ τοῦ ἐνεργούντος ἐκεῖσε τῷ τότε καιρῷ, ἀλλὰ ἐπιτίθημι αὐτῇ καὶ τὴν ἀρὰν τῶν τριακοσίων καὶ ἑξήκων θεοφόρων πατέρων καὶ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, καὶ ἡ μερίς αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰούδα καὶ μετὰ τῶν σταυρωσάντων τὸν κύριον· ἔξει δὲ καὶ ἐμὲ δικαζόμενον μετὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου καὶ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. τοῦ ὕφους γραφέντος, τῇ ἡμῶν προτροπῇ, διὰ χειρὸς

Βασιλείου ἀναγνώστου τοῦ Ἀρώνη, καὶ ὑπέγραψα διὰ τῶν παρατυχόντων μαρτύρων.

Σίγνον τοῦ Βυ-	Βασιλείου τζίνου.	Σίγνον τοῦ υἱοῦ	Ἰωάννου αὐτοῦ.	Σίγνον τοῦ Κο-	Γεωργίου ντοῦ.
	Σίγνον τοῦ Ναξ-	Σεργίου ιώτη.	Σίγνον τοῦ Βι-	Ἰωάννου στάρχου.	

Archetyp. membr. scriptum exeunte saec. XII., ut videtur. Flor. nro 104.

XLIV. 6714—1206, mense martio, ind. X.

Stephanus Hagiostephanita et uxor eius donant monasterio vineas et domos in insula Creta.

† Στέφανος σεβαστὸς ὁ Ἀγιοστεφανίτης προέταξα. †

Σίγνον	Ἀννης
τῆς ὁμο-	ζύγου αὐτοῦ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Στέφανος σεβαστὸς ὁ Ἀγιοστεφανίτης καὶ Ἄννα ἡ ὁμόζυγος αὐτοῦ, ὧν ὁ μὲν τὴν οἰκίαν προταγὴν, ἡ δὲ τὸν τίμιον καὶ ζωοποιὸν σταυρὸν ἐν ἀρχῇ τοῦ ὕψους ἰδιοχείρως ποιήσαντες τὸ παρὸν τῆς προσενέξεως καὶ ἀφιέρωσεως ἔγγραφον ἡμῶν τῶν κατωτέρω δηλωθησομένων ἀμπελώνων τιθέμεθα καὶ ποιοῦμεν ἐκουσίως καὶ ἀμεταμελήτως πρὸς σέ τὸν πανοσιώτατον καθηγούμενον τῆς σεβασμίας καὶ ἁγίας μονῆς τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου τῆς ἐν τῇ νήσῳ τῇ Πάτμῳ, κύριον Εὐθύμιον, καὶ διὰ σοῦ καὶ πρὸς τοὺς ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ οἰκοῦντας μοναχοὺς καὶ τὸ ἅπαν καὶ πάντοτε μέρος τῆς τοιαύτης μονῆς, καθὼς δηλωθήσεται. δι' οὗ δὴ ἐγγράφου ἡμῶν δωρούμεθα καὶ παραπέμπομεν πρὸς ὑμᾶς καὶ πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν ἁγίαν μονὴν μνημοσύνου ἡμῶν χάριν ἀπὸ τῶν ἐν τῇ νήσῳ Κρήτῃ ὑπαρχόντων ἡμῖν ἀμπελώνων τὰ γονικῶθεν περιελθόντα ἡμῖν ἀμπέλια τὰ καὶ κατὰ τὸ χωρίον Βαρβάρους διακείμενα, ὅσα καὶ ὅσα εἰσίν, ἀνευ μέντοι τοῦ ἀμπελίου τῆς μιᾶς ὀλοκοτῆ . . ας, τοῦ ὄντος κατὰ τὴν θέσιν τοῦ Λάγκου, ὡς δοθέντος αὐτοῦ παρ' ἡμῶν εἰς τὴν μονὴν τὴν ἐν Κρήτῃ οὖσαν ἐν τῷ ὄρει τῷ ἐπιλεγομένῳ Κίκουτι καὶ αὐτὸ χάριν μνήμης ἡμῶν. οὕτως οὖν ὀφείλετε κατέχειν τὰ τοιαῦτα ἀμπέλια δικαίῳ τῆς μονῆς ἐπὶ συμφωνίαις καὶ διαστέρξεσιν, ἐν αἷς καὶ ὁ μοναχὸς κύρις Λεόντιος ὁ Ὁρέσσης συνεφώνησεν ἐπὶ τοῖς παρ' αὐτοῦ δοθείσιν ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἀμπελίοις. καὶ συμφωνοῦμεν καὶ κατατιθέμεθα, ὥστε κατέχειν τὰ τοιαῦτα ἀμπέλια ἡ δηλωθεῖσα μονὴ ἀπὸ γε τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς καὶ διηνεκές,

μέχρις ἂν τὸδε τὸ περίγειον συνίσταται, νέμεσθαί τε καὶ ἀποκερδαίνειν καὶ τὸν ἐξ αὐτῶν ἐτησίως εἰσοδιαζόμενον καρπὸν, καθὼς οἱ καιροὶ ἐμπορώσιν, ὡς καὶ ὑμῶν καὶ τῶν καθ' ὑμᾶς ἀσκουμένων ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ μοναχῶν ὀφειλόντων μνεῖαν διηγεκῇ ποιεῖσθαι ἡμῶν ἐν ταῖς ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ τελουμέναις ἱεροτελεστείαις ἐφ' ἑκάστη ἡμέρᾳ. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἔγγραφον ἡμῶν πρὸς τὴν τοιαύτην μονὴν ἐξεθέμεθα, δι' οὗ καὶ ἀσφαλιζόμεθα, ὡς, εἴπερ οὐ στέργομεν καὶ ἐμμένομεν τῷ παρόντι ἔγγράφῳ ἡμῶν, ἀλλὰ κατὰ τινά τρόπον πρὸς ταῦτα διαναβάλλομεν, μὴ μόνον ἀνήκουστοι καὶ ἀπρόσδεκτοι λογιζόμεθα ἡμεῖς τε καὶ ἅπαν τὸ μέρος ἡμῶν, ἐφ' οἷς ἂν καὶ λέγειν ἔχωμεν, ἀλλὰ καὶ προστίμου δόσιν πρὸς τὸ μέρος τῆς μονῆς ἀποδίδομεν νομισμάτων λίτρας τρεῖς, πρὸς δὲ τὸ βασιλικὸν βεσιτάριον τὸ τρίτον τούτων. εἰ καὶ ἀνωτέρω οὐ δεδήλωται καὶ περὶ τῶν ἐκεῖσε ὄντων οἰκημάτων, ἀλλ' οὖν δωρούμεθα παρακλητικῶς καὶ τὰ ἐν τῷ τοιούτῳ προαστείῳ ὄντα καὶ διαφέροντα ἡμῖν οἰκήματα τῶν ἀνωτέρω προστίμων κρατούντων καὶ ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ προσθήκη. μηνὶ μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος ι', ἔτους Ϛψιδ', παρουσίᾳ τῶν μαρτύρων. †

† Κωνσταντῖνος, εὐτελὲς ἱερεὺς, κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Κνωσσοῦ ἦτοι τοῦ Χάνδακος καὶ ταβουλλάριος, ὁ Σαχλίκης πάριμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ προσενέξει τῶν ἀνωθεν δηλουμένων ἀμπελώνων, ὡς τὸ ὕψος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα, σὺν τῇ προσθήκῃ. †

† Ἰωάννης ταβουλλάριος ὁ Κοτζανάντος πάριμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ προσενέξει τῶν ἀνωθεν δηλουμένων ἀμπελώνων καὶ οἰκημάτων, ὡς τὸ ὕψος καὶ ἡ προσθήκη δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ὁ γραφεὺς τοῦ ὕψους Μιχαήλ, εὐτελὲς ἱερεὺς καὶ ταβουλλάριος τῆς νήσου Κρήτης, ὁ Λιμενίτης μαρτυρῶν καὶ αὐτὸς ὑπέγραψα. †

Archetyp. membr. Flor. nro 96. Error in indictione.

XLV. 6715—1207, mense iulio, ind. XI.

Basilius Mancaphas et nepotes Georgio Eunucho vendunt agrum situm in regione Fontis.

† Τὰ εἴσα τῶν δικαιωμάτων τὰ ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς Πιγῆς. †

Σίγνον	Βασιλείου τοῦ	Σίγνον	Γεωργίου τοῦ
Μαγκα-	ρά.	ἀνειψιού	αὐτοῦ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Βασίλειος ὁ Μαγκαφᾶς ἅμα τοῖς ἀνειψίοις μου οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιούς σταυροὺς

οἰκαιοχείρως ἄνωθεν ποιήσαντες τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον, ἀμετά-
 τρεπτον, ἀναλλοίωτον καὶ καθαρὰν τῷ διόλου διαπρασιν τηθέμεθα καὶ ποιῶμεν
 ἐκουσίως, ἀφόβως καὶ ἀβιάστως, οὐκ ἔκ τινος ἀνάγκης ἢ βίας ἢ φάκτου
 ἀγνοίας ἢ τῶν ἄλλων ἀπάντων τῶν τοῖς θεοῖς νόμοις ἐπιτετραμμένων, ἀλλὰ μετὰ
 πάσης ἡμῶν τῆς προθυμίας καὶ βεβουλευμένου σκοποῦ καὶ θελήσεως, καθὼς
 ὑποτέτακται. ἐπεὶ χωράφιον ἔχομεν ἐκ γονικῶν ἡμῶν κληροδοσιῶν εἰς τὴν τοπο-
 θεσίαν τῆς Πηγῆς, συγκεκολλημένα μετὰ τῶν χωραφίων τοῦ Κεφαλᾶ, καὶ εἰς τὸ
 ἄνω μέρος συγκεκολλημένα μετὰ τῶν χωραφίων τοῦ Νίκη, ἔστωσαν δὲ ὡσεὶ μοθίων
 εἴκοσι· καὶ δὴ κατὰ τὴν σήμερον πιπράσκομεν τὰ τοιαῦτα χωράφια πρὸς σὲ τὸν
 μεγαλοδοξότατον προτοβεσιτάριον κύριον Γεώργιον τὸν Εὐνοῦχον εἰς νομίσματα
 ἑπτὰ, ὡς ἂν κατέχῃς αὐτὰ [εἰς τοὺς] ἑξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους,
 πωλεῖν, ὥρεισθαι, προικίζειν καὶ λεγάτον αὐτῷ παραπέμπειν, καὶ ἀπλῶς πάντα
 ἐν τούτῳ πράττειν σε, ὅσα καὶ οἱ θεοὶ νόμοι τοῖς οἰκείοις δεσπόταις εἰς τὰ ἑαυ-
 τῶν πράττειν διακελεύονται. εἴ τις δὲ εὐρεθῇ λέγειν τι περὶ τούτων, οὐ μετέχει,
 ὡς ὀφειλόντες ἡμεῖς ἀποπαύειν τοῦτον. εἰ δέ ποτε ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἢ συμ-
 πλησιαστῶν ἢ διακατόχων, ὅστις ἂν καὶ εἴη, πρὸς τὸ μὴ εἰσακούεσθαι· ἀλλὰ
 καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ὁπῆ ποτε μετὰμελοι γεγενημένοι τῆς παρουσίας πράσεως ἡμῶν, ἢ
 πλείονα τιμῆς ἐπιζητήσωμεν, ἵνα ἔχωμεν ἀρὰν καὶ ἀνάθεμα, καὶ ἡ μερίς ἡμῶν
 μετὰ τοῦ Ἰουδα, ζημ[ι]ώμεθα δὲ λόγῳ προστίμου νομίσματα εἴ[κοσι] τέσσαρα
 [καὶ] τῷ βασιλικῷ βεσιτιρίῳ τῷ κατὰ [νόμον. ἐπὶ τοῦτο] γέγονεν παρ' ἡμῶν ἡ
 παρούσα φανερά πρᾶσις ἐνώπιον τῶν ὑπογραψάντων [μαρτύρων]. μηνὶ ἰουλίῳ
 ἰνδικτιῶνος ια' ἔτους ςψιε'. †

Αἱ ὑπογραφαὶ τῶν μαρτύρων·

† Λέων, ἱερεὺς καὶ πρωτοπαπᾶς τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ
 ὁ Συρόπουλος, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ πράσει καὶ ἀποδόσει τῶν τοι-
 ούτων νομισμάτων ὑπέγραψα. †

† Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Μυρσινιώτης καὶ δευτερεύων τῆς ἀγιωτάτης
 ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ ὑπέγραψα. †

Ἡ ὑπογραφή·

Σίγνον	[Ἰωάννου τοῦ]	[Σίγνον]	Λέοντος	Σίγνον	Λέοντος τοῦ
Τζαχα-	ροπούλου.	τοῦ Τα-	χινοῦ.	Λί-	μνης.
		Σίγνον	Ἰωάννου		
		τοῦ Μουρ-	ζούλου.		

† Ὁ εὐτελής ἱερεὺς, νομικὸς καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης ἐπι-
 σκοπῆς Ἱεροῦ οἰκεία χειρὶ ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα. †

*Exemplar chartaceum. Error in ind. Flor. nro 93—94 a. cum aliis tabulis eodem numero signatis, quae sequuntur inferius. Titulus est: Δίκααι τῆς Κεχω-
νισμένης: ubi autem chartae glutine iunctae sunt, confirmantur sequenti sub-
scriptione: † Ὁ εὐτελής ἐπίσκοπος Λίμνης Μιχαήλ. †*

XLVI. Sine anno, die I. mensis maii, ind. XII.

*Manuel, metropolita Mileti, dirimit controversiam de agro ortam inter mona-
sterium S. Ioannis et habitatores Palatiorum.*

† Μηνὶ μαΐῳ, ἡμέρᾳ α', ἰνδικτιῶνος ιβ', ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν οἰ-
κειακῶν ἀνθρώπων τοῦ περιποθήτου θείου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου
ἡμῶν βασιλέως, πανυπερσεβάστου καὶ μεγάλου δουκός, τοῦ τε πανεν-
τιμοτάτου κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Πισσίτου καὶ τοῦ πρωτοβεστιάριου
κυροῦ Ἰωάννου, τοῦ μεγαλοδοξοτάτου πράκτορος Παλατιῶν, κυροῦ
Ἰωάννου τοῦ Εὐδαιμονίτζη, τῶν θεοσεβεστάτων ἱερέων καὶ κληρικῶν
τῆς καθ' ἡμᾶς ἁγιοτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, τοῦ πρωτοπαπᾶ
κυροῦ Μιχαήλ τοῦ Νίκη, τοῦ δευτερεύοντος κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Γαβρᾶ,
τοῦ Καραντινοῦ κυροῦ Κωνσταντίνου, τοῦ ἐκκλησιάρχου κυροῦ Βασι-
λείου τοῦ Πισσίτου, τοῦ ἐξάρχου κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Μαρουλᾶ καὶ
τῶν λοιπῶν ἱερέων καὶ διακόνων καὶ ἀπὸ τῶν οἰκοδεσποτῶν τῆς χώ-
ρας τῶν Παλατιῶν τοῦ Κουκουμᾶ Νικήτα, τοῦ Κουκουμᾶ Γεωργίου,
τοῦ Κωνσταντίνου Κωνσταντίνου, τοῦ Μαιανδρινοῦ Λέοντος, τοῦ Βλεροῦ
Κωνσταντίνου, τοῦ Λάμπωνος Λέοντος, τοῦ διακόνου Νικολάου, Νικήτα
τοῦ Κουλίκη. †

† Ἀμφιμαχία ἐπέπεσέ τις μέσον τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου
τῆς ἐν Βάτῳ λεγομένης καὶ τῶν Παλατινῶν ἐποίκων, τῶν λεγομένων Λαμπῶνων,
περὶ χωραφίου τινὸς γονικῶ τῶν αὐτῶν Λαμπῶνων ἐπιλεγομένου τῆς Σταυρο-
πηγῆς, τῶν μὲν μοναχῶν τῆς αὐτῆς μονῆς λ[εγ]όντων διαφέρειν τῇ κατ' αὐτοὺς
σεβασμίᾳ μονῇ, τῶν Λαμπῶνων δὲ ἀντιλεγόντων, ὅτι γονικὸν αὐτοῖς ὑπάρχει
πρᾶγμα καὶ οὐκ ἄλλου τινός· ἔθεν καὶ οὐκ ἐλλείπει συντυχίαι διαφόρως παρ' ἀμ-
φοτέρων περὶ τοῦ αὐτοῦ χωραφίου γεγόνاسι καὶ ἐγκλητεύσεις. ἐπεὶ δὲ καὶ αὖθις
οἱ διαληφθέντες Λάμπωνες τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν ἐνεκλήτευσαν πρὸς τὸν περι-
πόθητον θεῖον τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν βασιλέως, πανυπερσεβάστου καὶ
μέγαν δούκαν, κύριν Θεόδοτον τὸν Φωκᾶν, καὶ οὐκ εἶχεν ἄδειαν τηρῆσαι αὐτήν,
οὗ οὗ ἐνησχολεῖτο εἰς βασιλικὰς δουλείας, πρὸς τὴν ἡμῶν ταύτην ἀνέθηκε με-

τριότητα, ἵνα δι' αὐτῆς καὶ τηρηθῇ καὶ κριθῇ καὶ ἀποκατάστασις γένηται δι' ἡμε-
 δατοῦ σημειώματος κατὰ τὴν τῆς ἀληθείας διάγνωσιν, ἡμεῖς δὲ θέλοντες ἀμφω
 τὰ μέρη παραγενέσθαι, οἱ Λάμπωνες καὶ αὐθις πρῶτοι πρὸς ἡμᾶς παρεγένοντο
 τῇ προπαρελθούσῃ κυριακῇ ἐλθόντων καὶ τὰ περὶ τοῦ ἀνακαλουμένου παρ' αὐτοῖς
 γονικοῦ αὐτῶν χωραφίου διανοχλούντων, οὐκ ἠθελήσαμεν δὲ ἡμεῖς ἀπουσία τοῦ
 μέρους τῆς μονῆς κρῖναι μονοπροσώπως τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν, καθὼς καὶ οὐδὲ
 δίκαιον ἦν, ὅμως ἐρωτηματικῶς καὶ ὥς ἐπὶ δοκιμασίᾳ τοὺς μεθ' ἡμῶν συνεδρια-
 ζομένους μετ' ἐπιτιμίου ἠρώμεθα εἰπεῖν ὁ καθένα τούτων, εἴ τι καὶ σύνοιδεν
 ἐπὶ τὸ ἐπίδικον τοῦτι χωράφιον· εὐθὺς ὁ τοῦ ἡμετέρου κλήρου πρωτοπαπᾶς
 Μιχαὴλ ἱερεὺς ὁ τοῦ Νίκη πρῶτος πάντων ἀπελογίσαστο οὕτως εἰπὼν, ὅτι «τὸ
 χωράφιον αὐτό, τὸ κάτωθεν τῆς ὁδοῦ τῆς Σταυροπηγῆς, καλῶς οἶδαμεν καὶ
 γινώσκουμεν, ὅτι τῶν τοιούτων Λαμπώνων ἐστὶ γονικόν, δι' οὗ καὶ ἐκαμώθη παρ'
 ἡμοῖ μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς χώρας ἡμῶν, τῶν Παλατιῶν, κοινὴν ἔχων τὴν τε
 κατασπορὰν μετὰ τοῦ αὐταδέλφου τοῦ μοναχοῦ Λουκᾶ ἐκείνου τοῦ Λάμπωνος,
 τοῦ λεγομένου Βοράχου». τὸ αὐτὸ καὶ Νικήτας ὁ Κουλούκης ἔλεγεν ὅτι «τῶν
 Λαμπώνων ἐστὶ γονικόν καὶ δικαίῳ αὐτῶν ἔκαμεν τοῦτο ὁ Γουλιέλμος κύρις
 Θεόδωρος, ὡς ἔχων καὶ αὐτοὺς παροίκους». τὰ ὅμοια τούτοις καὶ οἱ λοι-
 ποὶ ἔλεγον τοὺς Λάμπωνας οἱ πάντες ἀνακαλούμενοι κληρονόμους. ὁ δὲ γε
 πανεντιμώτατος κύρις Ἰωάννης ὁ Πισσίτης καὶ ὁ πρᾶκτωρ Παλατιῶν, κύρις Ἰω-
 ἀννης ὁ Εὐδαιμονίτζης, καὶ ἑτέραν ὑπὲρ τοῦ τοιούτου χωραφίου ὑπόθεσιν ἡμῖν
 ἀφηγγήσαντο, οὕτως εἰπόντες, ὅτι «τοῦ μοναχοῦ Λουκᾶ ἐκείνου τοῦ Λάμπωνος κατὰ
 τὸν πέρυσιν καιρὸν ψυχorroαγούντος ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ τῶν Παλατιῶν εἰς ἐπί-
 σκεψιν αὐτοῦ παρεγενόμεθα, παρόντων καὶ τῶν μεγαλοδοξοτάτων συντρόφων
 ἡμῶν, τοῦ τε λογαριαστοῦ κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Βασιλικῆ καὶ τοῦ πρωτοβεστιαρίου
 κυροῦ Γεωργίου, καὶ διαταττομένου τούτου ἐγγράφως τὰ κατ' αὐτὸν ἠκούσαμεν
 καταλιμπάνειν πρὸς τὴν σεβασμίαν μονὴν τῆς Χιονισμένης χάριν καταθεσθήματος
 αὐτοῦ καὶ μνημοσύνου, χωράφιον πινακίων ἕξ ἀπὸ τῆς ὁλότητος δηλονότι τοῦ
 χωραφίου τῆς Βρύσεως, ἥτοι τὸ ἀδελφικὸν αὐτοῦ.» τίς δὲ τῶν συμπαρόντων ἡμῖν
 εἶρκεν αὐτῷ· ἠκούσαμεν δοῦναι σε αὐτό ποτε πρὸς τὴν μονὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάν-
 νου· ὁ δὲ, «ναί, ἀνταπεκρίνατο· ἀποκαρεῖς γὰρ ἐκεῖσε ἐν ὑποσχέσει τοῦ Καλου-
 χάτη, νὰ ἔχω οἰκονομίαν καὶ ἀνάπαυσιν, ἔδιδον αὐτὸ καὶ ἄλλο εἴ τι εἶχον ἀπὸ
 τοῦ βίου μου, ὡς δὲ μετ' ὀλίγου οὐχ εὖρον ἀνάπαυσιν, ἀλλὰ μάλλον καὶ ἔχλη-
 σιν, ἀνελαβόμεν καὶ αὐτὸ καὶ ἄλλο εἴ τι δέδωκα, καὶ ἀπῆλθον τῇ βουλῇ καὶ
 θελήσει καὶ αὐτοῦ δὴ ἐκείνου τοῦ Καλουχάτη ἀμείβων ἀπὸ τότε ἐκ τόπου εἰς
 τόπον. ἐπεὶ δὲ τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου κατήντησεν εἰς τὴν μονὴν τῆς Χιονι-

σμένης, ἐπαφῶ καὶ αὐτὸ πρὸς αὐτὴν καὶ ἐτέρων ἐπὶ μοδίῳ χωράφια τὰ πλησίον». καὶ ταῦτα μὲν ἐλαλήθησαν ἀπουσία τοῦ μέρους τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου κατὰ τὴν προπαρελθούσαν κυριακὴν, ὡς εἴρηται, δι' οὗ ἐν ἀσθενείᾳ ἦν ὁ ἱερομόναχος κύρις Θεοδόσιος καὶ καθηγούμενος τῆς αὐτῆς μονῆς καὶ οὐκ ἡδυνήθη τῷ τότε καὶ αὐτὸς ἐλθῆναι, καθὼς αὐτῷ διεμνησάμεθα. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὸς κατὰ τὴν σήμερον μετὰ τῆς ὅλης αὐτοῦ ἀδελφότητος πρὸς τὴν ἡμῶν μητριότητα παραγέγονε, παρέστη καὶ τὸ μέρος τῶν Λαμπῶνων καὶ παρουσία τῶν ἄνωθεν συνεδριαζομένων, σχεδὸν εἰπεῖν καὶ ὅλης τῆς χώρας, ἡρξάμεθα τῆς ὑποθέσεως, τὴν ἐρώτησιν καὶ πάλιν ποι[οῦν]τες πρὸς τοὺς ἐγγχωρίους, οἵτινες καὶ ὡσεὶ ἐν χεῖλος οἱ ἅπαντες γεγονότες μιᾷ τῇ φωνῇ ἀπελογίσαντο εἰπόντες, ὅτι «τῶν Λαμπῶνων ἐστὶ καὶ αὐτοὺς γινώσκουμεν ἐξ ἀρχῆς καὶ ἄνωθεν κληρονόμους καὶ οὐκ ἄλλον τινά». ὁ δὲ γε πρωτοπαπᾶς, ὡς ἐπὶ τὸ πρῶτον, καὶ πάλιν διεμαρτύρει τὰ αὐτὰ λέγων, ἅπερ καὶ ἀπόντων τῶν μοναχῶν ἔλεγεν, ὅτι «τῶν Λαμπῶνων ἐστὶ καὶ ἡ μονὴ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου οὐ μετέχει». τῆνικαῦτα ἀναστὰς ὁ καθηγούμενος ἐζήτηε ἀφορισθῆναι τὸν τοιοῦτον πρωτοπαπᾶν παρ' ἡμῶν, εἰ ἄρα ἀλήθειαν λέγει. ἡμεῖς δὲ καὶ τοῦτο ποιήσαντες κατὰ τὴν τοῦ καθηγουμένου θέλησιν, ὁ πρωτοπαπᾶς καὶ μετὰ τοῦ παρ' ἡμῶν ὑπὲρ τούτου ἀφορισθῆναι τὰ αὐτὰ καὶ πάλιν τρανότερον ἔλεγεν, φάρσον καὶ μᾶλλον τὸ διάταγμα ἐκείνου τοῦ Κουτζομανίκου ἀποκαλῶν· ἐδείκνυε γὰρ ἡμῖν τὸ μέρος τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου διάταγμα τοῦ κτήτορος αὐτῆς ἐκείνου τοῦ Κουτζομανίκου καὶ εὕρισκετο καὶ τὸ ὑπόδικον τοῦτο χωράφιον ἐν μέσῳ τοῦτο μετὰ ἄλλων χωραφίων ἐγγεγραμμένον, πλὴν ἀνωνόμως· οὐδὲ γὰρ διελάμβανε ῥητῶς, πόθεν καὶ παρὰ τίνος καὶ ἐν ποίῳ τρόπῳ περιῆλθε τῇ κατ' αὐτὸν μονῇ, καθὼς καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις χωραφίοις σαφέστερον διηγόρευεν· ἀλλ' ἢ μόνον χωράφιον τὸ δεινὴ. διὰ τοῦτο καὶ ἀπορία ἦν τοῖς μοναχοῖς, μὴ δυναμένων ἀντιπесеῖν τῷ μέρει τῶν Λαμπῶνων· ἐστενοχωροῦντο γὰρ παρ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἡδύναντο δεῖξαι, πόθεν καὶ παρὰ τίνος περιῆλθεν αὐτοῖς τὸν κτήτορα τούτοις καὶ μόνον λέγοντες εἰδέναι περὶ αὐτοῦ, ὅς καὶ ἐν τῇ διατάξει αὐτοῦ τέθεικε μετὰ τῶν ἄλλων καὶ τοῦτο, ἡμεῖς δὲ ἐπὶ τούτοις ἐξαπορούμενοι, πῶς ἄρα μέλλομεν περατώσαι τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν. δι' οὗ ἡ μὲν ἅπασα χώρα δι' ἐπιτιμιῶν καὶ ἀφορισμῶν ἐδείκνυε τοὺς Λάμπωνας κληρονόμους καὶ αὐθέντας ἐπὶ τοῦτο, οἱ μοναχοὶ δὲ πάλιν ἀνθίσταντο τὸ ῥητὸν τὸ ἐν τῇ διατάξει τοῦ κτήτορος αὐτῶν, ἐκείνου τοῦ Κουτζομανίκου, ὁ διαληφθεὶς πανεντιμώτατος κύρις Ἰωάννης ὁ Πισσίτης, ἐξαπορουμένους ἡμᾶς ἰδὼν, τέλος πάντων, ὡς τῆς ἀληθείας πρεσβευτής, ἐκ φόβου θεοῦ εἴρηκε λυθῆναι θέλων τὴν ἀμφισβήτησιν· εἶπε γὰρ μεγαλοφώνως ἐν ἐπηκόῳ πάντων, ὅτι

«γέννημα καὶ θρέμμα ὑπάρχων καὶ αὐτὸς τὸν Παλατίων ἔφθασα εἰδέναι, ἐν γλῶσσοι μου τότε ὄντος μου, ὅτι ὁ Κουτζομάνικος ἐκεῖνος ἐζήτει τὸ τοιοῦτον χωράφιον ἀπὸ τούτων κληρονόμους, δι' οὗ ἐπλησίαζε τὴν μονήν· οὐδὲν δὲ κατετίθεντο ἐκεῖνοι τοῦτο ποιῆσαι. ὥς γοῦν ἀπεκατέστησε τὴν μονὴν καὶ ἐθέλησεν ἐγγράφως ἀναγράψασθαι ἅπαντα τὰ ἀφιερωθέντα αὐτῇ παρ' αὐτοῦ, τέθεικε καὶ τὸ τοιοῦτον χωράφιον προσδοκήσας, ὅτι ὁπῆ ποτε, ἵνα κατανώξῃ αὐτὸς, καὶ νὰ τὸ ἐκδώσιν πρὸς τὴν μονήν. ὥς δὲ οἱ κληρονόμοι καὶ μετὰ ταῦτα πολεμηθέντες παρ' αὐτοῦ οὐκ ἐθέλησαν οὔτε διαπρᾶσαι οὔτε κατὰ δωρεάν τοῦτο δοῦναι ἢ ἄλλοτρόπως, ἔμεινεν ἡ ὑπόθεσις οὕτως ἀπρακτος καὶ εὐρίσκεται μὲν εἰς τὰ δικαιώματα τῆς μονῆς, διὰ τὸ φθασθῆναι τεθῆναι οὕτως, ὥς εἶπον· οὐ μὴν δὲ ἐδόθη παρὰ τῶν κληρονόμων, καθὼς καὶ τινες τῶν μοναχῶν γινώσκουσι, καὶ οὐ θέλωσι λέγειν». ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος ἐλύθη ἡ ἀμφισβήτησις καὶ τὸ μὲν μέρος τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἀποβουκολισθὲν ἀπῆλθεν καταδικασθεὶς ἀπὸ μαρτυρίας καὶ ἀποδείξεως τῶν ἐγγυῶν, τὸ δὲ μέρος τῶν Λαμπώνων δικαιοῦθὲν ἀπεκατέστη καὶ αὐθις εἰς τὸ γονικὸν καὶ κληρονομικὸν αὐτοῖς πρᾶγμα ἀπολαβόντων τῶν ἰδίων, ὥς ἀμετόχου ἀποδείχθέντος τοῦ μέρους τῆς σεβασμίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου μονῆς, ὥς εἴρηται. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ ἡ παρούσα ἀποκατάστασις δι' ἡμετέρας σημειώσεως γεγονυῖα ἐπεδόθη τῷ μέρει τῶν Λαμπώνων εἰς ἀσφάλειαν, μνητὶ καὶ ἰνδικτιῶνος τοῖς προγεγραμμένοις.

† Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Μιλήτου Μανουήλ. †

Archetyp. chart. Flor. nro 82. Tabula est anni 1209 aut 1224.

XLVII. 6721—1212, mense octobri, ind. I.

Basilius Comanes et uxor eius protovestiario Georgio Eunuchō vendunt agrum situm in regione Tropigarum.

Σίγνον Βα-	σιλείου τοῦ Κόμανη	Σίγνον	Ἄννης
γαμβροῦ Γεωργίου ἱ-	ερέως τοῦ Καρίκη.	τῆς	συμβίου αὐτοῦ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τῆς κυρίως καὶ ἀληθῶς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀεὶ παρθένου Μαρίας. Βασίλειος ὁ Κόμανης καὶ γαμβρὸς Γεωργίου ἱερέως τοῦ Καρίκη ἅμα τῇ συμβίῳ μου Ἄννῃ, ἀμφότεροι τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς ἰδιοχείρως ποιήσαντες, τὸ παρὸν πρατήριον ἡμῶν ἐνυπόγραφον ἐγγραφον τιθέμεθα καὶ ποιούμεν ἐκουσίως καὶ ἀμεταμειλῆτως, μετὰ διασκέψεως πολυμεροῦς καὶ ἀποδοχῆς

μεγίστης χωρὶς δόλου, τρόπου, πλάνης, ἀπάτης, δολοφονίας, νόμου τε καὶ φάκτου ἀγνοίας καὶ λοιπῶν αἰτιῶν τῶν τοῖς θεοῖς νόμοις ἀπηγορευμένων πρὸς σέ τὸν μεγαλενδοξότατον πρωτοβεστιάριον κύριον Γεώργιον τὸν Εὐνοῦχον καὶ πρὸς ἅπαν τὸ ἀπολυθήσεται ἀπὸ σοῦ πρόσωπόν τε καὶ μέρος, καθὼς δηλωθήσεται· καὶ γὰρ τὸ χωράφιον, τὸ κεκτήμεθα ἐκ πενθερικῆς ἡμῶν κληρονομίας, τὸ ὃν καὶ διακείμενον ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Τρωπιγῶν, ἢ τι τῷ συναξηράτας (sic) μάνδρας σὺν τῇ μαῖ μάνδρα τῇ πλησίον αὐτοῦ, ὑπάρχον τῇ χωρῇ αὐτοῦ σίτου μοδίων ἑνέα, ὅσον ἂν καὶ ἐστίν, εἰς σιταρίου μόδια τρία, νομίσματα καινούργια ἔξ, ἃ καὶ ἐλάβομεν ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ τελείως ἐπληρώθη τὸ ὅλον τίμημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔχομεν λόγον τινὰ κατὰ σοῦ ἢ τοῦ ὅλου μέρους σου. παρεδόθη δὲ τὸ τοιοῦτον χωράφιον τὴν σήμερον σωματικῇ παραδόσει, τοῦ ἔχειν τοῦτο κυρίως, αὐθεντῶς, ἰδικῶς τε καὶ μονομερῶς, ἀπερισπάστως καὶ ἀνεπικυλύτως μὴ τινος κωλυόμενος ἢ παρεμποδιζόμενος, οὐ παρ' ἡμῶν τῶν πεπρακότων σοι τὸ τοιοῦτον χωράφιον, οὐ παρ' ἐτέρου προσώπου τὸ σύνολον· ἀλλὰ μᾶλλον ἐκδικεῖν σοι ὀφειλομένον ἀπὸ παντὸς δικαστηρίου τοῦ μὴ γενεᾶν ὀχλήν σοι ἢ ζήτησιν ἔχειν σοὶ ποτε τῷ καιρῷ, ἀλλ' ἔχειν τοῦτο καὶ νέμεσθαι ἐπὶ τελείᾳ καὶ ἀναφαιρέτῳ δεσποτείᾳ εἰς τὸ πωλεῖν, προτιλκεῖν, χαρίζειν, λεγατεύειν, ἀνταλλάττειν, καὶ ὅσα οἱ φιλευσεβεῖς καὶ θεοὶ νόμοι παρασκεύονται. ἔτι γοῦν συμφωνοῦμεν καὶ τοῦτο, ὥς ὅτε ὡφέ ποτε τῷ καιρῷ ἀπανακάμψῃ τις ἀφ' ἡμῶν καὶ λέγῃ ὑπὲρ τοῦ τοιούτου χωραφίου, ἡμεῖς μέλλομεν ἀποπαῦειν καὶ ἀποσοβεῖν τὸν τοιοῦτον, ἐσοῦ μὴ ἐνεχομένου τὸ σύνολον. καὶ κατὰ τοῦτο ἀσφαλίζομεθα, ὅστις ἄρα τὰ πρὸς ἀνατροπὴν τῆς παρούσης πρατηρίου ἀσφαλοῦς ἐγγράφου πειρώμενος τάχα ἀποσπάσαι ἀπὸ σοῦ μερικῶς ἢ καθόλου ἢ καταβολὴν τιμήματος ἢ βίᾳ ἢ ἀναργυρίᾳ ἢ ἀπάτῃ, τότε μὴ μόνον τὸν Χριστὸν καὶ θεὸν ἡμῶν ἔξομεν διάδικον, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀράς σχῶμεν τῶν τιμῶν ἁγίων θεοφόρων πατέρων, καὶ ἡ μερὶς ἡμῶν ταχθεῖ μετὰ τοῦ ἀχαρίστου καὶ προδότου Ἰούδα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἔξ νομίσματα καινούργια, ἅπερ ἐλάβομεν ἀπὸ σου, ἐπὶ τὸ διπλοῦν ἀντιστρέφωμεν μετ' αἰσχύνῃς καὶ πρὸς τὸ [δημόσιον] τὸ τρίτον τούτων. ἐπὶ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ παρὸν πρατήριον ἡμῶν ἐγγράφον πρὸς ὑμᾶς πεποιήκαμεν τῇ ἡμῶν προτροπῇ διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου ἱερέως τοῦ Μυρσινιώτου, νομικοῦ καὶ δευτερεύοντος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, τοῦ κάστρου Παλατιῶν, ἐνώπιον τῶν υπογραψάντων μαρτύρων μηνὶ ὀκτωβρίῳ ἰνδικτιῶνος α' ἔτους Σψκ'. †

† Κησσιανός, ἱερεὺς ὁ Εὐγένης καὶ πρωτοπαπᾶς τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, πάρεμι ἐπὶ τῇ φανερᾷ καὶ καθαρᾷ πράσει, ὥς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντίνος, ἱερεὺς ὁ Καραντινὸς καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιω-
τάτης μητροπόλεως Μιλῆτου, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντίνος, ἱερεὺς ὁ Ψομοζούλης καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιω-
τάτης μητροπόλεως Μιλῆτου, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ἰωάννης ὁ Δεμονήτζης πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ πράσει, ὡς τὸ
ὕφος-δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

Σίγνον	Νικήτα	Σίγνον	Νικήτα	Σίγνον	Νικολάου
τοῦ Κο-	στονίου.	τοῦ Κου-	κουμά.	τοῦ Ζυ-	γού?
Σίγνον	Μιχαήλ	Σίγνον	Γεωργίου		
τοῦ Βαλ-	σαμῶν.	τοῦ Κου-	τζουνάδῃ.		

† Κωνσταντίνος, ἱερεὺς ὁ Μυρσινιώτης, νομικὸς καὶ δευτερευόν
τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλῆτου, τοῦ κάστρου Παλατίων, οἰκεία
χειρὶ ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα. †

*Archetyp. membr. Flor. nro 98. Haec tabula et aliae tres eodem numero
signatae a tergo confirmatae sunt his verbis:* † Τὸ παρὸν πρατήριον τὸ καὶ
ἐμφανισθέντι (sic) μοι παρὰ τοῦ μεγαλενδοξοτάτου πρωτοβεστιαρίου κυροῦ Γεωργίου
διὰ τὸ βέβαιον ἐπεγράφη καὶ παρείθη εἰς ἀσφαλείαν· μηνὶ καὶ ἰνδικτιῶνι τοῖς
προγεγραμμένοις. † † Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτην Μιλῆτου Μανουήλ. †

XLVIII. 6721—1213, mense februario, ind. I.

*Leon Mandales et eius familia protovestiario Georgio Eunucho vendunt agros
in regione Tropigarum.*

Σίγνον	Λέοντος	Σίγνον	Ἀγάθης	Σίγνον	Νικήτα τοῦ
τοῦ Μαν-	δάλη.	τῆς συμβίου	αὐτοῦ.	υἱοῦ	αὐτῶν.
Σίγνον	Γεωργίου τοῦ Χρυ-	Σίγνον	Νικολάου		
σάφου τοῦ	ἐτέρου υἱοῦ αὐτῶν.	τοῦ αὐ-	ταδέλφου αὐτῶν.		

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τῆς
κυρίως καὶ ἀληθῶς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.
Λέων ὁ υἱὸς ἐκεῖνου τοῦ ἀποβεβιωκότος Βασιλείου τοῦ Μανδάλῃ ἅμα τῷ αὐτα-
δέλφῳ μου Νικολάῳ καὶ τῇ συμβίῳ μου Ἀγάθῃ καὶ τῶν γνησίων ἡμῶν παίδων,
τοῦ τε Νικήτα καὶ Γεωργίου τοῦ Χρυσάφῃ, ἀμρότεροι τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιούς
σταυροὺς ἰδιοχείρως προτάξαντες τὸ παρὸν πρατήριον ἡμῶν ἐνυπόγραφον ἔγγρα-
φον τιθέμεθα καὶ ποιούμεν ἐκουσίως καὶ ἀμεταμελήτως μετὰ διασκέψεως πολυ-
μεροῦς καὶ ἀποδοχῆς μεγίστης χωρὶς δόλου, τρόπου, πλάνης, ἀπάτης, δειλεασμοῦ,

νόμου τε καὶ φάκτου ἀγνοίας καὶ λοιπῶν αἰτίων των τοῖς θεοῖς νόμοις ἀπηγορευμένων, πρὸς σὲ τὸν μεγαλενδοξότατον πρωτοβεστιάριον κύριον Γεώργιον τὸν Εὐνοῦχον, διὰ σοῦ καὶ πρὸς ἅπαν τὸ λυθὲν ἀπὸ σοῦ πρόσωπόν τε καὶ μέρος, καθὼς δηλωθήσεται· καὶ γὰρ τὰ ἐκ γονικῆς ἡμῶν κληρονομίας κεκτήμεθα χωράφια τὰ ὄντα καὶ διακείμενα ἐν μὲν τῇ περιοχῇ τῶν Τροπιγῶν τοῦ πλαγινοῦ σὺν τῶν μανδρῶν, ὑπάρχον μοδίων δεκατριῶν, πλησίον τῆς Ἀρμένησσας καὶ τῆς Χελῶνος. πλησίον τοῦ Πτερώτη, μοδίων ἑξ, τῆς ὥρας πλησίον τοῦ Κορκιώτου μοδίων τεσσάρων σὺν τὸ κομάτιν τοῦ ἀγίου Κωνσταντίνου πλησίον τοῦ Κουτροβοῦ, μοδίων τριῶν, τὰ ἀμρότερα μοδίων εἴκοσι καὶ ἑξ, εἰς νομίσματα τὰ ἀρεστά ἡμῖν δεκατρία, ἃ καὶ ἐλάβομεν ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν σου καὶ τελείως ἐκπληρωθὲν τὸ ὅλον τίμημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔχω λόγον τινὰ κατὰ σου ἢ τοῦ ὅλου μέρους σου. παρεδωθήσάν σοι δὲ τὰ τοιαῦτα χωράφια τὴν σήμερον σωματικῇ παραδόσει, τοῦ ἔχειν ταῦτα καὶ νέμεσθαι κυρίως, αὐθεντῶς, ἰδικῶς τε καὶ μονομερῶς, ἀπερισπάστως καὶ ἀνεπικωλύτως μὴ τινος κωλυόμενος ἢ παρεμποδιζόμενος, οὐ παρ' ἡμῶν τῶν πεπρακώτων σοι τὰ τοιαῦτα χωράφια, οὐ παρ' ἐτέρου προσώπου τὸ σύνολον, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκνικεῖν σοι ὀφείλομεν ἀπὸ παντὸς δικαστηρίου, τοῦ μὴ κινεῖν ὀχλήν σοι ἢ ζητήσιν ἔχειν σοὶ ποτε τῷ καιρῷ, ἀλλ' ἔχειν ταῦτα εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους εἰς τὸ πωλεῖν, προικίζειν, χαρίζειν, λεγατεύειν, ἀνταλλάττειν καὶ ἄλλως, ὡς δόξει σοι, τοῦ ἔχειν αὐτά. ἔτι γοῦν συμφωνοῦμεν καὶ τοῦτο, ὡς ὅτε ὀψέ ποτε τῷ καιρῷ ἐπανακάμψῃ τις ἀφ' ἡμῶν καὶ λέγῃ ὑπὲρ τῶν τοιούτων χωραφίων, ἡμεῖς μέλλομεν ἀποπαύειν καὶ ἀποσοβεῖν τὸν τοιοῦτον, ἐσοῦ μὴ ἐνεχομένου τὸ σύνολον· καὶ κατὰ τοῦτο ἀσφαλίζομεθα, ὅστις ἄρα τὰ πρὸς ἀνατροπὴν τῆς παρούσης ἀσφαλείας ἔγγραφα πειρώμενος τάχα ἀποσπάσαι ἀπὸ σοῦ μερικῶς ἢ καθόλου ἢ καταβολὴν τιμῆματος ἢ βία ἢ ἀναργυρία ἢ τῶν παραγραφῶν προβαλλόμενος, τότε μὴ μόνον τὸν Χριστὸν καὶ θεὸν ἡμῶν ἔχομεν διάδικον, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀράς [τῶν] τιτ' ἀγίων θεοφόρων πατέρων κληρονομοῦμεν καὶ τὸ ἀνάθεμα, καὶ ἡ μερίς ἡμῶν ταχθεῖ μετὰ τοῦ ἀχαρίστου καὶ προδότου Ἰούδα, τοῦ εἰπόντος «ἄρον, σταύρωσον τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ». ἀλλὰ αὐτὰ τὰ δεκάτρια νομίσματα καινούργια, ἅπερ ἐλάβομεν ἀπὸ σου ἐπὶ τὸ διπλοῦν ἀντιστρέψωμεν πρὸς σὲ καὶ τὸ ὅλον μέρος σου καὶ πρὸς τὸ [δημόσιον] τὸ τρίτον τούτων. ἐπὶ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ παρὸν πρατήριον ἡμῶν ἐνυπόγραφον ἔγγραφον πρὸς ὑμᾶς πεποιήκαμεν τῇ ἡμῶν προτροπῇ τῇ χειρὶ Κωνσταντίνου ἱερέως τοῦ Μυρσινιώτου, νομικοῦ καὶ δευτερεύοντος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, Κάστρου Παλατίων, ἐνύπιον τῶν ὑπογραψάντων μαρτύρων. μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος α' ἔτους ,ςψκα'. †

† Κησσιανός, ἱερεὺς ὁ Εὐγένιος καὶ πρωτοπαπᾶς τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ φανερᾷ καὶ καθαρᾷ πράξει, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος, ἱερεὺς ὁ Καραντίνος καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος, ἱερεὺς ὁ Ψομοζούλης καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ἰωάννης ὁ Δεμονήτζης πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ πράξει ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

Σίγνον	Νικήτα	Σίγνον	Νικήτα	Σίγνον	Νικήτα
τοῦ Κω-	στονίτου.	τοῦ Κου-	κουμᾶ.	τοῦ Ζυ-	γού (?)
Σίγνον	Μιχαήλ	Σίγνον	Γεωργίου		
τοῦ Βαλ-	σαμῶν.	τοῦ Κου-	τζουνάδη.		

† Κωνσταντῖνος, ἱερεὺς ὁ Μυρσινιώτης, νομικὸς καὶ δευτερεύων τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, τοῦ κάστρου Παλατίων, οἰκεία χειρὶ ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα. †

Archetyp. membranaceum. Flor. nro 98.

XLIX. 6721—1213, mense februario, ind. I.

Irene Elpidena et eius familia protovestiario Georgio Eunucho vendunt agrum.

Σίγνον	Εἰρήνης	Σίγνον	Νικήτα τοῦ Κο-
τῆς Ἑλ-	πίδενας.	σάφ-	ῆ καὶ γαμβροῦ αὐτῆς.
Σίγνον.	Μαρίας Κον-	Σίγνον	Εὐφημίας
τοπουλ-	ίνας καὶ θυγατρὸς αὐτῆς.	τῆς ἐτέρας	θυγατρὸς αὐτῆς.
Σίγνον	Κωνσταντίνου	Σίγνον	Ἰωάννου τοῦ
τοῦ υἱοῦ Νικήτα	τοῦ Κοσσίου.	ἐτέρου αὐτοῦ	υἱοῦ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος καὶ τῆς κυρίως καὶ ἀληθῶς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν [θεοτόκ]ου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Εἰρήνην ἡ τῆς Ἑλπίδενας καὶ γνησία νύμφη τῆς Κυπραίης, συν τῷ [οἰκεί]ῳ μου γαμβρῷ Νικήτᾳ τῷ Κοσσίῳ καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ Μαρίας τῆς Κοντοπουλλίνας καὶ Εὐφημίας τῆς ἐτέρας μου θυγατρὸς καὶ τῶν ἐγγόνων μου τοῦ τε Κωνσταντίνου καὶ Ἰωάννου, τῶν γνησίων υἱῶν Νικήτα τοῦ Κοσσίου,

ἀμφοτέροι τοὺς τιμίους καὶ ζωσποιοὺς σταυροὺς ἰδιοχείρως προτάξαντες τὸ παρὸν πρατήριον ἡμῶν ἐνυπόγραφον ἔγγ[ραφον] τίθεμεθα καὶ ποιούμεν ἐκουσίως καὶ ἀμεταμελήτως μετὰ διασκέψεως πολλυμεροῦς καὶ ἀποδοχῆς μεγίστης χωρὶς δόλου, τρόπου, πλάνης, ἀπάτης, δελεασμοῦ καὶ λοιπῶν αἰτίων τῶν τοῖς νόμοις ἀπηγορευμένων πρὸς σὲ τὸν μεγαλοδοξότατον πρωτοβεστιάριον κύριν Γεώργιον τὸν Εὐνοῦχον, διὰ σοῦ καὶ πρὸς ἅπαν τὸ ἀπὸ σοῦ ἀπολυθὲν πρόσωπόν τε καὶ μέρος, καθὼς παρακατιῶν ὁ λόγος δηλώσει· καὶ γὰρ τὸ χωράφιον, τὸ ἐκ πενθερικῆς ἡμῶν καὶ κληρονομίας ὑπάρξεως κεκτήμεθα ἀπὸ τοῦ προπάππου ἡμῶν ἐκείνου τοῦ καὶ (sic) νοῦ Κοντοπούλου, τὸ ὃν καὶ διακείμενον ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Κανοπᾶ καὶ πλησιαστὰς ἔχοντος ἐν μὲν τὸ δυτικὸν μέρος Γεώργιον τὸν Χατζάνη καὶ ὕριον μέρος τοῦ Κοντοπόλου ἐκείνου κυροῦ Νικητὰ καὶ νώτιον μέρος ἔχοντος ἀζηρα τὸ μονοπάτιον τοῦ Κανοπᾶ, ὑπάρχον τῇ χωνρέσι μοδιῶν σίτου εἴκοσι καὶ δύο, ὅσον ἂν καὶ ἐστίν, εἰς νομίσματα τρικέφαλα καινουργία ἑνδεκα, & καὶ ἐλάβομεν ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ τελείως ἐκπληρωθὲν τὸ ὅλον τίμημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔχομεν λόγον τινὰ κατὰ σοῦ ἢ τοῦ ἀπολυθέντος παρὰ σοῦ προσώπου τε καὶ μέρος. παρεδόθη δὲ τὸ τοιοῦτον χωράφιον τὴν σήμερον σωματικῇ παραδόσει, τοῦ ἔχειν σοι τοῦτο καὶ νέμεσθαι κυρίως, αὐθεντῶς, ἰδικῶς [τε] καὶ μονομερῶς, ἀπερισπάστως καὶ ἀνεπικωλύτως, μὴ παρά τινος κωλυόμενος ἢ παρεμποδιζόμενος, οὐ παρ' ἡμῶν τῶν πεπρακόντων σοι τὸ τοιοῦτον χωράφιον, οὐ παρ' ἐτέρου προσώπου τὸ σύνολον, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκδικεῖν σοι ὀφείλομεν ἀπὸ παντὸς δικαστηρίου, τοῦ μὴ κινεῖν ὀχλήν σοι ἢ ζήτησιν ἔχειν σοί [ποτε τ]ῷ καιρῷ, ἀλλ' ἔχειν τοῦτο ἐπὶ τελείᾳ καὶ ἀνκαίρῳ δεσποτεῖα εἰς τὸ πωλεῖν, προικίζειν, χαρίζειν, λεγατεύειν, καὶ ἄλλος, ὅς δόξη σοι, τοῦ ἔχειν αὐτό. ἔτι γοῦν συμφωνοῦμεν καὶ τοῦτο, ὡς ὅτι ὅπῃ ποτε τῷ καιρῷ ἐπανακάμψῃ τις ἀφ' ἡμῶν, καὶ λέγει ὑπὲρ τοῦ τοιούτου χωραφίου, ἡμεῖς μέλλομεν ἀποσοβεῖν τὸν τοιοῦτον, ἐσοῦ μὴ ἐνεχομένου τὸ σύνολον· καὶ κατὰ τοῦτο ἀσφαλιζόμεθα, ὅστις τὴν πρὸς ἀνατροπὴν τῆς παρούσης πρατηρίου ἀσφαλοῦς ἐγγράφου πυρούμενος τάχα ἀποσπάσαι ἀπὸ σοῦ μερικῶς ἢ καθόλου ἢ καταβολὴν τιμῆματος ἢ ὑπερβολὴν ἢ βία [ἢ ἀ]ναγυ[ρία] ἢ ἀπάτη, τότε μὴ μόνον τὸν Χριστὸν καὶ θεὸν ἡμῶν ἔξομεν διάδικον, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀράς τῶν τη' ἁγίων θεοφόρων πατέρων κληρονομοῦμεν καὶ τὸ ἀνάθεμα, καὶ ἡ μερίς ἡμῶν ταχθεῖη μετὰ τοῦ ἀχαρίστου καὶ προδότου Ἰούδα, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ ἰα' νομίσματα ἐπὶ τὸ διπλοῦν ἀντιστρέφωμεν, ζημιούμεθα καὶ πρὸς τὸν [δημόσιον] τὸ τρίτον τούτων. ἐπὶ τοῦτο γὰρ τὸ παρὸν πρατήριον ἔγγραφον πρὸς ἡμᾶς ἐξεθέμεθα τῇ ἡμῶν προτροπῇ διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου ἱερέως τοῦ Μυρσινιώτου, νομικοῦ καὶ δευτερεύοντος τῆς

ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, τοῦ κάστρου Παλατίων, ἐνώπιον τῶν ὑπογρα-
φάντων μαρτύρων. μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος α' ἔτους, Ψκα'. †

† Κησιανός, ἱερεὺς ὁ Εὐγένης καὶ πρωτοπαπᾶς τῆς ἀγιωτάτης
μητροπόλεως Μιλήτου, πάρειμι ἐπὶ τὸ παρὸν παραδοτικόν, ὡς τὸ
ῥος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Μιχαήλ, ἱερεὺς ὁ Ῥοῖδᾶς καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης μητρο-
πόλεως Μιλήτου, πάρειμι ἐπὶ τὸ παρὸν πρατήριον, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Πέτρος ὁ Δεμονίτζης πάρειμι καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Νικόλαος ὁ Τζαμαύχης πάρειμι ἐπὶ τὸ παρὸν πρατήριον
ἔγγραφον, ὡς τὸ ῥος δηλοῖ, καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

Σίγνον	Νικήτα	Σίγνον	Λέοντος	Σίγνον	Νικολάου
τοῦ Κου-	κουμᾶ.	τοῦ Μι-	κρουτζάκη.	τοῦ	Μαγίστρου.
		Σίγνον	Πέτρου		
		τοῦ Που-	λλαχοῦ.		

† Κωνσταντίνος ἱερεὺς ὁ Μυρσινιώτης, νομικὸς καὶ δευτερεύων
τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, τοῦ κάστρου Παλατίων, οἰκείᾳ
χειρὶ ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα. †

Archetyp. membr. Flor. nro 99.

L. 6721—1213, mense martio, ind. I.

*Michael Cuneres et eius familia protovestiario Georgio Eunucho vendunt partem
agri.*

Σίγνον	Μιχαήλ	Σίγνον	Ἀννης	Σίγνον	Κωνσταντίνου
τοῦ Κου-	νέρη.	τῆς συμβίου	αὐτοῦ.	τοῦ υἱοῦ	αὐτῶν.
		Σίγνον	Βασιλείου		
		τοῦ ἐτέρου	αὐτῶν υἱοῦ.		

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τῆς
κυρίως καὶ ἀληθῶς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας.
Μιχαήλ ὁ Κουνέρης σὺν τῇ συμβίῳ μου Ἀννῇ καὶ τῶν γνησίων μας παίδων
τοῦ τε Κωνσταντίνου καὶ Βασιλείου, ἀμφότεροι τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς
ἰδιοχείρως προτάξαντες, τὸ παρὸν πρατήριον ἡμῶν ἐνυπόγραφον ἔγγραφον τιθέμεθα
καὶ ποιούμεν ἐκουσίως καὶ ἀμεταμελήτως μετὰ διασκέψεως πολυμεροῦς καὶ
ἀποδοχῆς μεγίστης πρὸς σὲ τὸν μεγαλοδοξότατον πρωτοβεστιάριον κύριν Γεώργιον

τὸν Εὐνοῦχον, διὰ σοῦ καὶ πρὸς τὸ ὑπὲρ σοῦ πρόσωπόν τε καὶ μέρος, καθὼς δη-
λωθήσεται. καὶ γὰρ τὸ ἐξαγορασίας μας κεκτήμεθα κοιματίν χωράφιον ἀπὸ τῆς
χώρας, τὸ ἀπὸ τῆς στάσεως τοῦ Καμακλῆ ἐκείνου Βασιλείου, τὸ ὃν καὶ δια-
κείμενον ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ἀχλαδοποῦ τῆς μάνδρας, ὑπάρχον τῇ χωρήσει σπο-
ρίμων μοδίων ὀκτώ, ὅσων ἂν καὶ ἓν, εἰς ὑπέρπυρον ἓν· ἐν ᾧ καὶ ἐλάβομεν τοῦτο
ἐκ τῶν χειρῶν σου σίτου μοδίους δύο, καὶ τέλος ἐκπληρώθη τὸ ὄλον τίμημα
αὐτό, καὶ οὐκ ἔχομεν λόγον τινὰ κατὰ σοῦ ἢ τοῦ ὄλου μέρους σου, παρεδόθη
δὲ τὸ τοιοῦτον κοιματίν χωράφιον τὴν σήμερον σωματικῇ παραδόσει, τοῦ ἔχειν
τοῦτο ἐπὶ τελεῖα καὶ ἀναφαιρέτῳ δεσποτεία κυρίως, αὐθεντῶς, ἰδικῶς τε καὶ
μονομερῶς, ἀπερισπάστως καὶ ἀνεπικυλύτως, μὴ παρὰ τινος κυλούμενος ἢ
παρεμποδιζόμενος, οὐ παρ' ἡμῶν τῶν πεπρακτόων σοι τὸ τοιοῦτον χωράφιον, οὐ
παρ' ἐτέρου προσώπου τὸ σύνολον, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκδικεῖν σοι ὀφειλομεν ἀπὸ
παντὸς δικαστηρίου, τοῦ μὴ κινεῖν ὀχλήν σοι ἢ ζήτησιν ἔχειν σοί ποτε τῷ
καιρῷ, ἀλλ' ἔχειν τοῦτο εἰς ἐξῆς καὶ διηνεκεῖς χρόνους εἰς τὸ πωλεῖν, προί-
κίζειν, χαρίζειν, λεγατεύειν, ἀνταλλάττειν καὶ ἄλλος, ὅς δόξῃ σοι, τοῦ ἔχειν
αὐτό. ἔτι γοῦν συμφωνοῦμεν καὶ τοῦτο, ὥς ὅτι ὀφέ ποτε τῷ καιρῷ ἐπανα-
κάμψει τις ἀφ' ἡμῶν καὶ λέγει ὑπὲρ τοῦ τοιούτου χωραφίου, ἡμεῖς μέλλομεν
ἀποσοβεῖν τὸν τοιοῦτον· καὶ κατὰ τοῦτο ἀσφαλιζόμεθα, ὅστις τὰ πρὸς ἀνα-
τροπὴν τῆς παρούσης πρατηρίου ἀσφαλοῦς ἐγγράφου πυρούμενος τάχα ἀποσπάσει
ἀπὸ σοῦ μερικῶς ἢ καθόλου, τότε μὴ μόνον τὸν Χριστὸν καὶ θεὸν ἡμῶν ἔξει
διάδικον, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀράς τῶν τιν' ἁγίων θεοφόρων πατέρων κληρονομεῖ καὶ
ἢ μερίς αὐτοῦ ταχθεῖη μετὰ τοῦ ἀχαρίστου Ἰούδα, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἐν ὑπέρ-
πυρον, ὅπερ ἐλάβομεν ἀπὸ σοῦ, ἐπὶ τὸ διπλοῦν ἀντιστρέφομεν, καὶ πρὸς τὸν
[δημόσιον] τὸ τρίτον τούτου. ἐπὶ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ παρὸν πρατήριον ἐγγράφον
πρὸς ἡμᾶς ἐξεθέμεθα τῇ ἡμῶν προτροπῇ διὰ χειρὸς Κωνσταντίνου ἱερέως τοῦ
Μυρσινιώτου, νομικοῦ καὶ δευτερεύοντος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου,
τοῦ κάστρου Παλατίων, ἐνώπιον τῶν ὑπογραψάντων μαρτύρων. μηνί μαρτίῳ
ἰνδικτιῶνος α' ἔτους Σψκα'. †

† Κησσιανὸς ἱερεὺς ὁ Εὐγένης καὶ πρωτοπαπᾶς τῆς ἀγιωτάτης
μητροπόλεως Μιλήτου πάρεμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ πράσει, μαρτυρῶν
ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντίνος ἱερεὺς ὁ Γαβρὰς καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης
μητροπόλεως Μιλήτου καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Γεώργιος ἱερεὺς ὁ Λιδιάτης πάρεμι καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν
ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντίνος ἱερεὺς ὁ Μυρσινιώτης νομικὸς καὶ δευτερεύων τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλῆτου οἰκείᾳ χειρὶ ἔγραψα καὶ ὑπ-
έγραψα. †

Archetyp. membr. Flor. nro 98.

LI. 6721—1213, mense martio, ind I.

*Manuel Castrus, uxor et filii eius protovestiario Georgio Eunucho vendunt partem
agri in regione Tropegorum.*

Σίγνον	Μανουήλ	Σίγνον	Ἀννης Κουλουκίνας
τοῦ Κάστρου	καὶ γαμβροῦ τοῦ Εὐγένη.	τῆς συμβίου	αὐτοῦ.
Σίγνον	Εὐδοκίας	Σίγνον	Νικολάου
τῆς θυ-	γατρὸς αὐτῶν.	τοῦ υἱοῦ	αὐτῶν.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος καὶ τῆς κυρίως καὶ ἀληθῶς ὑπερενδόξου δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας. Μανουήλ ὁ υἱὸς ἐκείνου τοῦ ἀποβεβιωκότως Γεωργίου τοῦ Κάστρου καὶ γαμβρὸς Εὐγενικῆς τῆς τοῦ Βαρικαλήγῃ ἅμα τῇ συμβίῳ μου Ἀννῇ τῇ Κουλουκίνα καὶ τῶν γνησίων μας παιδῶν, τῆς τε Εὐδοκίας καὶ Νικολάου, ἀμφοτέροι τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς ἰδιοχείρως προτάξαντες, τὸ παρὸν πρατήριον ἡμῶν ἐνυπόγραφον ἔγγραφον τιθέμεθα καὶ ποιοῦμεν ἐκουσίως καὶ ἀμεταμελήτως μετὰ διασκέψεως πολυμεροῦς καὶ ἀποδοχῆς μεγίστης χωρὶς δόλου, τρόπου, πλάνης, ἀπάτης, δολασμοῦ, νόμου καὶ φάκτου ἀγνοίας καὶ λοιπῶν αἰτίων τῶν τοῖς νόμοις ἀπηγορευμένων πρὸς σέ τὸν μεγαλοδοξότατον πρωτοβεστιάριον κύριν Γεώργιον τὸν Εὐνοῦχον καὶ πρὸς ἅπαν τὸ ἀπολυθὲν ἅπαν πρόσωπόν τε καὶ μέρος, καθὼς δηλωθήσεται. καὶ γὰρ τὸ ἐκ πενθερικῆς μου κλήρας κέκτημαι χωράφιον, τὸ ὃν καὶ διακείμενον ἐν τῇ περιοχῇ τῶν Τροπηγῶν, τὸ ἡμῖσι, ὅπερ καὶ διὰ συμφωνίας ἡμῶν ἔχομεν, τὸ δὲ ἕτερον ἡμῖσι κατέχεται παρὰ τοῦ ἐξ-
αδελφοῦ μου, κυροῦ Νικήτα τοῦ Κουλίχη, καὶ πλησιαστὰς ἔχοντος τοὺς παῖδας τῆς Ἀρμενήσας, ὑπάρχον τῇ χωρῇ σει μοδίων ἐννέα, ὅσον ἂν καὶ ἔλαχεν ἡμῖν χάριν μεριδίου, εἰς νομίσματα τρικέφαλα ἕξ, ἃ καὶ ἐλάβομεν ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν σου σῶα καὶ ἀνελλιπῇ, καὶ τελείως ἐκπληρωθὲν τὸ ὅλον τίμημα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔχομεν λόγον τινὰ κατὰ σοῦ ἢ τοῦ ὅλου μέρους σου. παρεδόθη δὲ τὸ τοιοῦτον χωράφιον τῶν ἐννέα μοδίων τὴν σήμερον σωματικῇ παραδόσει, τοῦ ἔχειν τοῦτο καὶ νέμεσθαι κυρίως. αὐθεντῶς, ἰδικῶς τε καὶ μονομερῶς, ἀπερι-

σπάστως καὶ ἀνεπικωλύτως, μὴ παρὰ τινος κωλυόμενος ἢ παρεμποδιζόμενος τοῦ ἔχειν τοῦτο ἐπὶ τελείᾳ καὶ ἀναφαιρέτῳ δεσποτείᾳ εἰς τὸ πωλεῖν, προικίζειν, χαρίζειν, λεγατεύειν, ἀνταλλάττειν καὶ ἄλλος, ὅς δόξῃ σοι, τοῦ ἔχειν αὐτό. ἔτι γοῦν συμφωνοῦμεν καὶ τοῦτο, ὡς ὅτι ὅψε ποτε τῷ καιρῷ ἐπανακάμψῃ τις ἀφ' ἡμῶν καὶ λέγει ὑπὲρ τοῦ τοιοῦτου χωραφίου τῆς λαχοῦσης ἡμῖν μερίδος, ἡμεῖς μέλλομεν ἀποσοβεῖν τὸν τοιοῦτον, ἀλλ' οὔτε παρ' ἡμῶν τῶν πεπρακότων σοι τὸ τοιοῦτον χωράφιον, ἀλλὰ μᾶλλον ἐκδικεῖν σοι ὀφείλομεν ἀπὸ παντὸς δικαστηρίου, τοῦ μὴ κινεῖν ὀχλήν σοι ἢ ζήτησιν ἔχειν σοί ποτε τῷ καιρῷ· καὶ κατὰ τοῦτο ἀσφαλιζόμεθα, ὅστις ἄρα τὰ πρὸς ἀνατροπὴν χωριθῇ πυρούμενος τάχα ἀποσπᾶσαι ἀπὸ σοῦ μερικῶς ἢ καθόλου, τότε μὴ μόνον τὸν Χριστὸν καὶ θεὸν ἡμῶν ἔχομεν διάδικον, ἀλλὰ καὶ τὰς ἀρὰς τῶν τη' ἀγίων θεοφόρων πατέρων κληρονομῶμεν, καὶ τὸ ἀνάθεμα καὶ ἡ μερίς ἡμῶν ταχθεῖη μετὰ τοῦ ἀχαρίστου καὶ προδότου Ἰούδα. ἀλλὰ καὶ ταῦτα τὰ ἔξ νομίσματα, ἅπερ ἐλάβομεν ἀπὸ σοῦ, ἐπὶ τὸ διπλάσιον ἀντιστρέφομεν πρὸς σέ καὶ τὸ ὅλον μέρος σου, καὶ πρὸς τὸν [δημόσιον] τὸ τρίτον τούτων. ἐπὶ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ παρὸν πρατήριον ἔγγραφον πρὸς σέ πεποιήκαμεν τῇ ἡμῶν προτροπῇ χειρὶ Κωνσταντίνου ἱερέως τοῦ Μυρσινιώτη, νομικοῦ καὶ δευτερεύοντος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, τοῦ κάστρου Παλατίων, ἐνώπιον τῶν ὑπογραφάντων μαρτύρων. μηνὶ μαρτίῳ ἰνδικτιῶνος α' ἔτους Ψψκ'. †

† Κησσιανὸς ἱερεὺς ὁ Εὐγένης καὶ πρωτοπαπᾶς τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου πάρειμι ἐπὶ τὸ παρὸν ἔγγραφον, ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὁ Καραντινὸς μαρτυρῶν καὶ αὐτὸς ὑπέγραψα. †

† Πέτρος ὁ Δεμονίτζης καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Νικήτας ὁ Τζαμαύχης πάρειμι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τὸ παρὸν πρατήριον ἔγγραφον μαρτυρῶν. ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὁ Μυρσινιώτης, νομικὸς καὶ δευτερεύων τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Μιλήτου, κάστρου Παλατίων, οἰκείᾳ χειρὶ ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα. †

Archetyp. membr. Flor. nro 98.

LII. Sine anno, mense februario, ind. II.

Imperator a vectigalibus eximit naviculas monasterii appellentes ad portus Orientis.

[† Ἡ βασιλεία μου] τὴν δεξιὰν ἐκτείνουσα ταύτης καὶ εἰς τὴν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Πάτμου ἰδρυμένην σεβασμίαν μονὴν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ

Θεολόγου καὶ χειρὰ [βοηθείας τοῖς ἐνα]σχομένοις αὐτῇ ὀρέγουσα, ἵνα καὶ αὕτη τὰς ἐξ αὐτῶν ἐμπράκτως ἀντιλαμβάνῃ εὐχάς, ἡδὸκησεν ἔχειν αὐτοὺς [ἐξκουσσεῖαν] παντοῖαν εἰς τὰ ἐν τοῖς μέρεσιν τῆς Ἀνατολῆς καταίροντα τούτων δύο πλατύδια. ἔθεν καὶ διορίζεται, πάσης καὶ παντοίας ἐξκουσσείας ἐπαπολαύειν αὐτά, ὅσακις ἂν ἔρχονται καὶ ἐλλιμενίζωσι τοῖς ἐν τῇ Ἀνατολῇ παραλίαις μέρεσιν, εἴτε ἐν αὐτῷ τῷ ἐμπορίῳ τῆς [Ἀναί]ας καὶ τῶν Φυγέλων, εἴτε τοῖς Λινοπεράμασι καὶ τῇ Σμύρνῃ, εἴτε καὶ ἐν τοῖς Παλατίοις καὶ τῷ Ἱερῷ καὶ αὐτῷ τῷ Μελανουδίῳ καὶ ταῖς [λοι]παῖς πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας μου, κἄν ὅποιον ἄρα καὶ ἐπιφέρωνται φόρτον καὶ ἡντιναοῦν πραγματείαν μεταχειρίζονται καὶ μὴ ἐν τῷ θέματι τῶν Θρακησίων καὶ τῷ θέματι Μυλάσης καὶ Μελανουδίου, μήτε μὴν παρὰ τῶν ἐχόντων προνομίας ἐν τοῖς [τοιούτοις] μέρεσι καὶ ἐτέρων ἐμποδίζεσθαι ὅλως καὶ ἀπαιτεῖσθαι τὸ τυχὸν χάριν σκαλιαιτικοῦ, κομμερκίου, καταρτιατικοῦ [. ἐκ]βλητικίου, ἐκβλητρίκιου, πρατικίου, μετρητικίου, κανισκίου, ἐκπροσωπικίου, διαβατικίου καὶ ἐτέρου ζητήματος καὶ κεφαλαίου ὁποιοῦδήτινος τῶν τοιούτων τῆς μονῆς δύο πλατυδίων καὶ διατηρεῖν ταῦτα καθόλου ἀνεπηρέαστα καὶ πάσης [καὶ παντοίας ἐξκουσσείας ἐπαπολαύειν] τῇ ἐμφανείᾳ τῆς παρούσης προστάξεως τῆς βασιλείας μου, ἥτις καὶ προσέσται τῷ μέρει τῆς τοιαύτης μονῆς εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ φεβρουαρίῳ ἰνδικτιῶνος β', †

Archetyp. chartac. Flor. nro 53, qui scribit: ὁρισμοὶ βασιλικοὶ ἀνώνυμοι τρεῖς (Ἀνδρονίκου ἱσως τοῦ Παλαιολόγου) περὶ τοῦ διατηρεῖσθαι τὰ τῆς μονῆς τέσσαρα πλατύδια ἀνενόχλητα καὶ ἀνεπηρέαστα ἀπὸ τε τῆς τοῦ κομμερκίου δόσεως καὶ τῶν λοιπῶν συνήθων, ἐνθα ἂν ἀπέρχονται, ἄνευ χρονολογίας. *Sakkelion et nos putamus tabulam esse imperatoris Theodori Laskaris et anni 1214.*

LIII. 6723 – 1214, mense septembri, ind. III.

Donatio Notaris et fratris eius facta monasterio S. Mariae Nivosae.

[Σίγγον	—	—	—
τοῦ Νο-	τάρη.	τοῦ ἑξα-	[δέλφου αὐτοῦ]

.
 ἡμῶν εἰς τὴν μονὴν τῆς [ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Χιονισμένης] τοῦ
, ὅσα παρ' ἡμῶν κατείχοντο καὶ ἰδοῦ ἀπὸ τὴν σήμερον ἔξε
, ὥς ἂν ἔχει αὐτὰ καὶ νέμετε καὶ εἰ τι βούλων[ται]

οἱ μοναχοὶ τῆς τοιαύτης μονῆς ἐπ' αὐτὰ διαπράττησθε. ὡς κύριοι δεσπότες. εἴ τις δὲ πειραθῇ βουλόμενος ἀνατρέψαι τὰ παρ' ἡμῶν καλῶς ἐκδοθέντα, ψυχικὸν ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν, ἵνα ἔχη ἀρὰν καὶ ἀνάθεμα ὑπὸ τῆς ἀγίας καὶ ζωαρχικῆς τριάδος. ἐπὶ τοῦτο γέγονε παρ' ἡμῶν [καὶ] τὸ παρὸν ἡμέτερον ἔγγραφον καὶ ἐδόθη τῷ μέρει τῆς ἀγίας μονῆς. μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος γ' ἔτους ςψκγ'.

Εἶχε ὑπογραφάς·

† Λέων, ἱερεὺς καὶ πρωτοπαπᾶς τοῦ Ἱεροῦ ὁ Συρόπουλος, πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι ἔγγράφῳ μαρτυρῶν καὶ αὐτὸς ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὁ Πολίτης καὶ ἑξαρχος τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ πάρειμι ἐπὶ τὸ παρὸν ἔγγραφον μαρτυρῶν καὶ αὐτὸς ὑπέγραψα. †

† [Ἰωάννης] ἱερεὺς καὶ χαρτοφύλαξ τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ ὁ Πεπαγωμένος πάρειμι ἐπὶ τὸ παρὸν ἔγγραφον, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Εἶ[χε καὶ τοὺς ἀν]ῳθεν συγνογραφῆσαντας καὶ τὸν τοῦ ἀρχιερέως ἐπιστηριγμόν. †

Exemplar. Flor. nro 93—94.

LIV. 6723—1214, mense septembri, ind. III.

Michael Caludes et familia eius monasterio S. Mariae Nivosae donant agros.

Σίγνον	Μιχαὴλ τοῦ	Σίγνον	Καλῆς	Σίγνον	Θεοφανοῦς
Καλοῦ-	δη.	τῆς συζύγου	αὐτοῦ.	τῆς θυγατρὸς	αὐτῶν.

Σίγνον	Ἰωάννου	Σίγνον	Βασιλείου τοῦ Κα-	Σίγνον	Θεοφανοῦς
τοῦ υἱοῦ	αὐτῶν.	λοῦθι καὶ	ἀδελφοῦ αὐτῶν.	τῆς συζύγου	αὐτοῦ.

Σίγνον	Ἰωάννου
τοῦ υἱοῦ	αὐτῶν.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Μιχαὴλ ὁ Καλλοῦθης ἅμα τῷ ἀδελφῷ μου κυρῷ Βασιλείῳ καὶ τοῖς παισὶν ἡμῶν οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς οἰκιοχειρῶς ἀνῳθεν ποιήσαντες τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον καθαρὰν ἀπλὴν δωρεὰν τιθέμεθα καὶ ποιοῦμεν, ἐκουσίᾳ ἡμῶν βουλῇ καὶ θελήσει, καθὼς δηλωθήσεται. ἐπεὶ χωράξια ἔχομεν ἐκ γονικῶν ἡμῶν κληροδοσιῶν εἰς τὸ λαγικάδιν τοῦ Ἀσισσοῦ, τὰ παρ'

ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν κατεχόμενα, ἠθελήσαμεν ἀμφοτέροι τοῦ ἐπιδοῦναι ταῦτα, ψυχικὸν ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν, εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Χιονισμένης, τῆς οὔσης ἐν τοῖς μέρεσι τῶν Παλατιῶν. καὶ δὴ κατὰ τὴν σήμερον ἐξεδώκαμεν αὐτὰ μετὰ πάσης ἡμῶν προθυμίας καὶ θελήσεως πρὸς τὴν αὐτὴν μονὴν καὶ τοὺς ἐκεῖσε προσμένοντας μοναχοὺς, ὥς ἂν ἔχωσιν αὐτὰ εἰς ὑπηρεσίαν αὐτῶν, καὶ ποιεῖν εἰς αὐτὰ εἴ τι καὶ βούλονται, μὴ παρὰ τινος ἐμ[πο]διζ[όμε]νοι. εἰ δ' ἴσως ἔχει τις λέγειν τι περὶ τούτου, ἡμεῖς αὐτοὶ μέλλομεν ἀποπαύειν τούτον· εἰ δὲ πολλάκις ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἢ συναδελφῶν ἢ συγκληρονόμων, ὅστις ἂν καὶ εἴη, πρὸς τὸ μὴ εἰσακούεσθαι, ἀλλὰ νὰ ἀποπέμπεται ἀπὸ παντὸς δικαστηρίου καὶ νόμου καὶ ἀρχουσι. εἰ δ' ἴσως ἡμεῖς αὐτοὶ μετάμελοι γένομεν τοῦ παρόντος ἡμῶν ἐγγράφου, τοῦ γεγονότος παρ' ἡμῶν καὶ δοθέντος πρὸς τὴν ἁγίαν μονὴν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Χιονισμένης, ψυχικὸν ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν, ἵνα ἔχωμεν ἄραν καὶ ἀνάθεμα, καὶ ἡ μερίς ἡμῶν [μετὰ] τοῦ Ἰούδα, ἀλλὰ ζημιούμεθα καὶ πρὸς τὸν [δημόσιον] ὁ καθένα ἡμῶν νομίσματα λίτραν μίαν, τῇ ἐμφανείᾳ τοῦ παρόντος ἡμῶν ἐγγράφου. μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος γ', ἔτους ,ςψκγ'. †

Exemplar. chart. Flor. nro 93—94.

LV. 6723—1214, mense septembri, ind. III.

Ioannes Chalceopulus et eius uxor monasterio S. Mariae Nivosae donant agros sitos in Asisso.

Σίγνον	Ἰωάννου τοῦ	Σίγνον	Ἀννης
Χαλκεο-	πούλου.	τῆς συμβίου	αὐτοῦ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἰωάννης ὁ Χαλκεόπουλος ἅμα τῇ συμβίῳ μου Ἀννῇ, οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιοὺς σταυροὺς οἰκειοχείρως ἄνωθεν ποιήσαντες, [τὴν παρούσαν ἐγγραφὴν καὶ ἐνυπόγραφον καθαρὰν δωρεὰν τιθέμεθα καὶ ποιῶμεν ἐκουσίως, ἀφόβως καὶ ἀβυστῶς], καθὼς δηλωθήσεται. ἐπεὶ χωράφια ἔχομεν ἐκ γονικῶν ἡμῶν κληροδοσιῶν εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Ἀσισσοῦ κατεχόμενα παρὰ τῶν γονέων ἡμῶν καὶ παρ' ἡμῶν, ἠθελήσαμεν τοῦ ἐπιδοῦναι τὰ τοιαῦτα χωράφια, ὅσα καὶ ὅσα ἐστίν, τὰ διαφέροντα ἡμῖν, εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου τῆς Χιονισμένης, τῆς οὔσης ἐν τοῖς μέρεσι τῶν Παλατιῶν, ψυχικὸν ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν, ὥς ἂν ἔχωσι ταῦτα οἱ προσμένοντες ἐκεῖσε μοναχοί· εἰς ὑπηρεσίαν

αὐτῶν, εἴ τι καὶ βούλονται, μὴ παρὰ τινος ἐμποδιζόμενοι. εἰ δ' ἴσως ἔχῃ λέγειν τίς τι περὶ τούτων, οὐ μετέχει, ὥς ὀφείλοντες ἡμεῖς αὐτοὶ ἀποπαύειν τούτον· εἰ δέ ποτε αὐτοὶ ἡμεῖς μετὰ μελοὶ γενόμεθα τοῦ παρόντος ψυχικοῦ ἐγγράφου ἡμῶν, ἵνα ἔχωμεν ἄρὰν καὶ ἀνάθεμα, καὶ ἡ μερίς ἡμῶν μετὰ τοῦ Ἰούδα. ἐπὶ τοῦτο γέγονεν τὸ παρὸν ἡμῶν ἐγγραφὸν καὶ ἐδόθη τῷ μέρει τῆς ἀγίας μονῆς εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος γ', ἔτους Ϛψκγ'. †

Exemplar. chart. Flor. nro 93—94.

LVI. 6723—1214, mense septembri, ind. III.

Georgius Zacharias et filii eius monasterio S. Mariae Nivosae donant agros.

Σίγνον	Γεωργίου	Σίγνον	Λέοντος τοῦ	Σίγνον	Πεπανοῦ
Za-	χαρία.	υἱοῦ	αὐτοῦ.	τοῦ υἱοῦ	αὐτοῦ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Γεώργιος ὁ Ζαχαρίας ἅμα τοῖς παισὶ μου, οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιούς σταυροὺς οἰκιοχειρώς ἄνωθεν ποιήσαντες, τὴν παρούσαν ἐγγραφὸν καὶ ἐνυπόγραφον καθαρὰν δωρεὰν τιθέμεθα καὶ ποιούμεν ἐκουσίως, ἀφόβως καὶ ἀβιάστως. ἐπεὶ χωράφια ἔχομεν ἐκ γονικῶν ἡμῶν κληροδοσιῶν εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Ἀσισσοῦ, οἷα καὶ ὅσα εἰσὶν τὰ παρ' ἡμῶν κατεχόμενα, ἐπιδίδομεν ταῦτα εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Χιονισμένης, τῆς οὔσης ἐν τοῖς μέρεσι τῶν Παλατίων, ψυχικὸν ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν, ὥς ἂν ἔχῃ ταῦτα οἱ προσμένοντες ἐκεῖσε μοναχοὶ εἰς ὑπηρεσίαν αὐτῶν, καὶ εἴ τι βούλονται εἰς αὐτὰ ποιεῖν, ὥς κύριοι δεσπότες καὶ αὐθένται, μὴ παρὰ τινος ἐμποδιζόμενοι, ἀλλ' ἔστω ἡ ἀγία μονὴ καὶ οἱ προσμένοντες ἐκεῖσε μοναχοὶ κύριοι καὶ αὐθένται εἰς αὐτά· εἰ δέ τις λέγει τι περὶ τούτων, ἡμεῖς μέλλομεν ἀποπαύειν τούτον. εἰ δέ ποτε ἡμεῖς αὐτοὶ ὀψέ ποτε μετὰ μελοὶ γέννημεν τοῦ παρόντος ἡμῶν ἐγγράφου, ὅπερ ψυχικὸν ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν ἐποιήσαμεν, ἵνα ἔχωμεν ἄρὰν καὶ ἀνάθεμα, καὶ ἡ μερίς ἡμῶν μετὰ τοῦ Ἰούδα. ἐπὶ τοῦτο ἐγεγόνει παρ' ἡμῶν τὸ παρὸν ἐγγραφὸν καὶ ἐδόθη τῷ μέρει τῆς ἀγίας μονῆς. μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος γ', ἔτους Ϛψκγ'. †

Exemplar. chart. Flor. nro 93—94.

LVII. 6723—1214, mense septembri, ind. III.

Nicephorus Limniotes, uxor et frater eius monasterio S. Mariae Nivosae donant agros in Asisso.

Σίγνον	Νικηφόρου	Σίγνον	Βασιλείου τοῦ
υἱοῦ Βασιλείου	τοῦ Λιμνιώτη.	ἐξαδέλφου	αὐτοῦ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Νικηφόρος, ὁ υἱὸς Βασιλείου τοῦ Λιμνιώτη, ἅμα τῆς συμβίου μου καὶ τοῦ ἐξαδέλφου μου Βασιλείου, οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς οἰκιοχειρῶς ἄνωθεν ποιήσαντες ἐπιδίδομεν καὶ ἡμεῖς χάριν ψυχικοῦ ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν χωράφια εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Ἀσισσοῦ, ὅσα ἐκ γονικῶν ἡμῶν κληροδοσιῶν [κεκτ]ήμεθα, εἰς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας δεσποίνης ἡμῶν θεοτόκου τῆς Χιονισμένης, τῆς οὔσης ἐν τοῖς μέρεσι τῶν Παλατίων, καὶ ἰδοὺ κατὰ τὴν σήμερον ἐπιδίδομεν τὰ τοιαῦτα χωράφια, ὅσα καὶ ὅσα παρ' ἡμῶν κατεῖχοντο, ὥς ἂν ἔχη ταῦτα ἡ ἁγία μονὴ καὶ οἱ ἐκεῖσε ὄντες καὶ προσμένοντες μοναχοὶ εἰς ὑπηρεσίαν αὐτῶν, εἴ τι καὶ βούλονται. εἴ τις δὲ εὐρεθῇ τὰ παρ' ἡμῶν δοθέντα πρὸς τὴν ἁγίαν μονὴν χάριν ψυχικοῦ ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν ἀνατρέψαι ἢ αὐτοὶ ἡμεῖς, ἵνα ἔχωμεν ἄρὰν καὶ ἀνάθεμα ἀπὸ τῆς ἁγίας τριάδος, καὶ ἡ μερὶς ἡμῶν ἔστω μετὰ τοῦ Ἰούδα, ἀλλὰ καὶ ζημία ὑποπέσεται πρὸς τὸν [δημόσιον] νομίσματα λίτραν μίαν τῇ ἐμφανείᾳ τοῦ παρόντος ἡμῶν ἐγγράφου. μηνὶ Σεπτεμβρίῳ Ἰνδικτιῶνος γ', ἔτους Ψψκγ'. †

† Τὰ ἄνωθεν τέσσαρα δωρεαστικὰ ἐγγράφα ὑπεστηρίχθησαν παρὰ τῶν ἐνταῦθα δηλουμένων. †

† Λέων ἱερεὺς καὶ πρωτοπαπᾶς τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ ὁ Συρόπουλος πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ ἀποδόσει τῶν τοιούτων χωραφίων καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὁ Πολίτης καὶ ἑξάρχος τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ ἀποδόσει τῶν αὐτῶν χωραφίων καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ἰωάννης ἱερεὺς καὶ χαρτοφύλαξ τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ ὁ Πεπαγωμένος πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ ἀποδόσει τῶν τοιούτων χωραφίων καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

Σίγνον	Ἰωάννου τοῦ	Σίγνον	Λέοντος τοῦ	Σίγνον	Λέοντος τοῦ
Τζαχα-	ροπούλου.	Τραχι-	νοῦ.	Λί-	μνης.
Σίγνον	Ἰωάννου τοῦ	Σίγνον	Μιχαήλ τοῦ	Σίγνον	Βασιλείου τοῦ
Μούρ-	ζουλου.	Καρα-	ζᾶ.	Μούρ-	ζουλου.
Σίγνον	Γεωργίου τοῦ				
Μαυ-	λίου.				

† Ὁ εὐτελής ἱερεύς, νομικὸς καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ ὁ Κόμης οἰκείᾳ χειρὶ ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα· † Εἶχε καὶ ὑποστηριγμὸν τοῦ ἀρχιερέως· «τὰ παρόντα ἔγγραφα προκομισθέντα τῇ ἡμῶν εὐτελεῖα παρὰ τῶν ἐντὸς σιγνογραφησάντων καὶ ἀνομολογηθέντων, ὡς παρ' αὐτῶν γεγονέναι, ὑπεγράφησαν καὶ παρ' ἡμῶν βεβαιώσεως ἕνεκα. † Ὁ εὐτελής ἐπίσκοπος Ἱεροῦ Νικήτας. †»

Exemplar. Flor. nro 93—94.

LVIII. 6723—1214, mense septembri, ind. III.

Basilius Alabantinus et eius uxor monasterio S. Mariae Nivosae vendunt agros.

Σίγνον	Βασιλείου τοῦ	Σίγνον	Μαρίας τῆς
Ἀλαβα-	ντινοῦ.	συμβίου	αὐτοῦ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Βασίλειος ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλαβαντινοῦ ἄμα τῇ συμβίῳ μου Μαρίας, οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς οἰκειοχείρως ἀνωθεν ποιήσαντες, τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον, ἀμετάτρεπτον, ἀναλλοίωτον καὶ καθαρὰν τὸ διόλου διάπρασιν τιθέμεθα καὶ ποιούμεν ἐκουσίως, ἀρόβως καὶ ἀβιάστως πρὸς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Χιονισμένης καὶ πρὸς τοὺς ἐκεῖσε προσμένοντας μοναχοὺς, καθὼς δηλωθήσεται. ἐπεὶ χωράφια ἔχομεν ἐκ γονικῶν ἡμῶν κληροδοσιῶν εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Ἀσισσοῦ, τὰ κατεχόμενα παρ' ἐμοῦ, οἷα καὶ ὅσα εἰσὶν, καὶ δὴ κατὰ τὴν σήμερον πιπράσκομεν τὰ τοιαῦτα χωράφια πρὸς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Χιονισμένης, τῆς οὔσης ἐν τοῖς μέρεσι τῶν Παλατίων, καὶ πρὸς τοὺς ἐκεῖσε προσμένοντας μοναχοὺς, εἰς νομίσματα πέντε· καὶ ὀφείλουσιν κατέχειν τὰ τοιαῦτα χωράφια ἢ μονὴ εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηγεκείς χρόνους, καὶ ποιεῖν εἰς αὐτὰ οἱ μοναχοὶ τῆς τοιαύτης μονῆς, ὅσα καὶ βούλονται. εἴ τις δὴ εὐρεθῇ λέγειν τι περὶ τούτων, οὐ μετέχει, ὡς ὀφείλοντες

ἡμεῖς ἀποπαύειν τοῦτον. εἰ δέ ποτε πολλάκις καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ μετὰ μελοῖ
γένομεν τῆς παρούσης πράσεως ἡμῶν, ἵνα μὴ εἰσακουώμεθα ἐφ' οἷς ἔχομεν
λέγειν, ζημιώμεθα δὲ καὶ λόγῳ προστίμου νομίσματα τριάκοντα ἕξ, καὶ ἐν τῷ
βασιλικῷ βεστιariῳ τὸ κατὰ νόμους. ἐπὶ τοῦτο γέγονεν παρ' ἡμῶν ἡ παρούσα
φανερὰ πρᾶσις ἐνώπιον τῶν ὑπογραφάντων μαρτύρων. μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰν-
δικτιῶνος γ', ἔτους Ϛψκγ'. †

Exemplar chart. Flor. nro 93—94.

LIX. 6723—1214, mense septembri, ind. III.

*Monacha Eudoxia, filia Danielis et frater ac soror eius monasterio S. Mariae
Nivosae vendunt agros.*

Σίγνον	Εὐδοξίας μοναχῆς	Σίγνον	Νικητά τοῦ
θυγατρὸς Μιχαήλ	τοῦ Δανιήλ.	ἀδελφοῦ	αὐτῆς.

Σίγνον	Εἰρήνης τῆς
ἐτέρας	ἀδελφῆς αὐτῆς.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἡμεῖς
οἱ παῖδες τοῦ ἀποιχομένου ἐκείνου Μιχαήλ τοῦ Δανιήλ, οἱ τοὺς τιμίους καὶ
ζωοποιοὺς σταυροὺς οἰκειοχείρως ἄνωθεν ποιήσαντες, πιπράσκομεν πρὸς τὴν
μονὴν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Χιονισμένης, τῆς οὔσης ἐν τοῖς μέρεσι τῶν
Παλατιῶν, καὶ πρὸς τοὺς ἐκεῖσε προσμένοντας μοναχοὺς τὰ χωράφια τὰ γονικά
ἡμῶν, τὰ ὄντα ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Ἀσισσοῦ, οἷα καὶ ὅσα εἰσὶν, εἰς νομίσματα δύο·
καὶ ὀφείλουσιν οἱ προσμένοντες ἐκεῖσε μοναχοὶ ποιεῖν εἰς αὐτά, εἴ τι καὶ βού-
λονται, μὴ παρὰ τινος ἐμποδιζόμενοι. εἰ δ' ἴσως ἔχῃ τις λέγειν τι περὶ τούτων,
ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀποπαύειν αὐτόν. εἰ δὲ πολλάκις ἡμεῖς αὐτοὶ μετὰ μελοῖ γένη-
μεν τῆς παρούσης πράσεως ἡμῶν ἢ πλέον τι ἐπιζητήσωμεν, ἵνα μὴ εἰσακου-
ώμεθα ἐφ' οἷς ἔχομεν λέγειν, ζημιώμεθα δὲ καὶ λόγῳ προστίμου νομίσματα
δῶδεκα, καὶ ἐν τῷ βασιλικῷ βεστιariῳ καὶ κατὰ νόμον. ἐπὶ τοῦτο γέγονεν
παρ' ἡμῶν ἡ παρούσα φανερὰ πρᾶσις ἐνώπιον τῶν ὑπογραφάντων μαρτύρων.
μηνὶ σεπτεμβρίῳ ἰνδικτιῶνος γ', ἔτους Ϛψκγ'. †

Exemplar. chart. Flor. nro 93—94.

LX. 6723—1214, mense septembri, ind. III.

Ioannes Ampucas et uxor eius monasterio S. Mariae Nivosae vendunt agros.

Σίγνον	Ἰωάννου τοῦ	Σίγνον	Μαρίας τῆς
Ἀμπου-	κα.	συμβίου	αὐτοῦ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Ἰωάννης ὁ Ἀμπουκας ἅμα τῇ συμβίῳ μου Μαρίᾳ, οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιούς σταυροὺς οἰκειοχείρως ἄνωθεν ποιήσαντες, πεπράκαμεν πρὸς τὴν ἁγίαν μονὴν τῆς ὑπεραγίας θεοτόχου τῆς Χιονισμένης, τῆς οὔσης ἐν τοῖς μέρεσι τῶν Παλατίων, τὰ χωράφια ἡμῶν τὰ γονικά καὶ ὅσα εἰσὶν εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Ἀσισσοῦ εἰς νομίσματα τρία· καὶ ὀφειλοῦσιν τὰ τοιαῦτα χωράφια οἱ ἐκεῖσε προσμένοντες μοναχοὶ ἔχειν εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους καὶ ποιεῖν εἰς αὐτά, εἴ τι καὶ βούλονται, μὴ παρὰ τινος ἐμποδιζόμενοι. εἰ δ' ἴσως λέγει τις τι περὶ τούτων, ἡμεῖς μέλλομεν ἀποπαύειν αὐτόν. εἰ δ' ἴσως ἡμεῖς αὐτοὶ μετὰ μελοὶ γενόμεθα καὶ πλέον τι ἐπιζητήσομεν, ἵνα ἔχωμεν ἀρὰν καὶ ἀνάθεμα ἀπὸ τῆς ἁγίας τριάδος. ἐπὶ τούτῳ γέγονεν παρ' ἡμῶν ἡ παρούσα φανερά πρᾶσις ἐνώπιον τῶν ὑπογραφάντων μαρτύρων. μηνὶ Σεπτεμβρίῳ Ἰνδικτιῶνος γ', ἔτους Σψκγ'. †

Ἡ ὑπογραφὴς τῶν μαρτύρων·

† Λέων, ἱερεὺς καὶ πρωτοπαπᾶς τοῦ Ἱεροῦ, ὁ Συρόπουλος πάρειμι ἐπὶ ταῖς παρούσαις πράσας καὶ τῇ ἀποδόσει τῶν νομισμάτων καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὁ Πολίτης καὶ ἑξαρχος τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ πάρειμι ἐπὶ ταῖς παρούσαις πράσας καὶ τῇ ἀποδόσει τῶν νομισμάτων καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα.

† Ἰωάννης, ἱερεὺς καὶ χαρτοφύλαξ τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ, ὁ Πεπαγωμένος, πάρειμι ἐπὶ τῇ παρούσῃ πράσει καὶ τῇ ἀποδόσει τῶν νομισμάτων καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

Σίγνον	Ἰωάννου τοῦ	Σίγνον	Λέοντος τοῦ	Σίγνον	Λέοντος τοῦ
Τζαγκα-	ροπούλου.	ἀδελφοῦ	αὐτοῦ.	Τρα-	χινού.
Σίγνον	Ἰωάννου τοῦ	Σίγνον	Μιχαήλ τοῦ	Σίγνον	Ἰωάννου τοῦ
Κα-	θαροῦ.	Καρα-	ζά.	Μουρ-	ζούλλου.
		Σίγνον	Τεωργίου τοῦ		
		Μαυ-	λίου.		

† Ὁ εὐτελής ἱερεύς, νομικὸς καὶ κληρικὸς τῆς ἁγιοτάτης ἐπισκοπῆς κάστρου τοῦ Ἱεροῦ, Ἰωάννης ὁ Κόμης. †

† Ἡ ὑποστήριξις τοῦ ἀρχιερέως. †

† Ἡ παρούσαις πράσαις προκομισθέντες τῇ ἡμῶν εὐτελείᾳ παρὰ τῶν ἐντὸς δηλουμένων καὶ ἀναμολογηθέν[των], ὡς παρ' αὐτῶν γεγόνاسι, ὑπεργράφησαν καὶ παρ' ἡμῶν εἰς βεβαίωσιν.

† Ὁ εὐτελής ἐπίσκοπος Ἱεροῦ, Νικήτας.

Exemplar chart. Flor. nro 93—94.

LXI. 6724—1216, mense martio, ind. IV.

Basilius Gabalas et eius uxor Cale, filia principerii Georgii Prootae, monasterio S. Ioannis in Patmo vendunt agros sitos in regione Phygellorum.

Σίγνον	Βασιλείου	Σίγνον	Καλῆς τῆς συζύγου αὐτοῦ,
τοῦ	Γαβαλαῆ.	θυγατρὸς δὲ	πριμμικηρίου ἐκείνου κυροῦ Γεωργίου τοῦ Πρωτᾶ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. Βασίλειος ὁ Γαβαλαῆς καὶ ἡ γυνὴ σύμβιος ἡμῶν Καλὴ ἡ Ἀληθινή, ἡ θυγάτηρ κυροῦ Γεωργίου ἐκείνου πριμμικηρίου τοῦ Πρωτᾶ, ἀμφοτέροι τοὺς τιμίους καὶ ζωποιοὺς σταυροὺς οἰκειοχείρως ἐν καταρχῇ τοῦ παρόντος ὕφους ποιήσαντες, τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον ἀπλὴν, ἀπεντεύθεν ἀμετάτρεπτον, ἀμετακίνητον, ἀναλλοίωτον, καθαρὰν, τὴν μηδέποτε καιρῷ ἢ χρόνῳ ἀνατραπῆναι ἢ ὀπωσοῦν παρασαλευθῆναι ὀφείλουσαν, οὐ παρ' ἡμῶν αὐτῶν τῶν πιπρασκόντων, οὐ παρ' ἑτέρου τινὸς συγγενικοῦ προσώπου ἢ καὶ ἡλλοτριωμένου, ἀλλὰ πᾶσαν ἰσχὺν τὴν ἐκ τῶν φιλευσεβῶν νόμων ὀφείλουσαν ἔχειν ἐσαεὶ μετὰ καθολικῆς δεφενσιῶνος καθαρὰν καὶ φανεράν πρᾶσιν τιθέμεθα καὶ ποιούμεν ἐκουσίως καὶ ἀμεταμελήτως, οὐκ ἔκ τινος δὲ ἀνάγκης ἢ βίας ἢ δόλου ἢ χλεύης ἢ ἀπάτης ἢ ῥαδιουργίας ἢ ἀγροικίας, ἀλλὰ σὺν προθυμίᾳ μᾶλλον ὀλοφύχῳ τε προθέσει, μεμεριμνημένῳ σκοπῷ καὶ χρονιαίας, ὡς εἰπεῖν, τῆς διακρίσεως, πρὸς τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ ἐν ἀποστόλοις ἡγαπημένου ἐπιστηθίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς Πάτμου καὶ δι' αὐτῆς πρὸς τὸ ὑπ' αὐτὴν μετόχιον τοῦ ἁγίου Γεωργίου, τὸ τοῦ Δυσικοῦ ἐπιλεγόμενον καὶ ἐν τοῖς Φυγέλλοις διακείμενον, καθὼς τὸ ὕφος κάτωθεν δηλώσειε, καὶ γὰρ τῆς ἐν τοῖς Φυγέλλοις διακειμένης ἀκινήτης γονικῆς ἡμῶν ὑποστάσεως καὶ εἰς προίκαν ἡμῖν περιελθούσης παρὰ τῶν γονέων ἡμῶν, ἤγουν τὰ δύο κομμάτια χωράφια τὰ ἐπιλεγόμενα τῆς Ἀμπλακαίνης, τὰ ἕτερα δύο τῆς ἀγίας Ἑρμιόνης, τὰ ἕτερα δύο ἐπιλεγόμενα Τριγώνια,

τὸ ἕτερον τῆς Κοκκασίνης, ἕτερον χωράφιον τὸ ἐπιλεγόμενον τῆς Ψιχάδος, ὅσον καὶ οἷόν ἐστιν, ἤγουν τὴν τρίτην μερίδα ἀδελφικὴν, τὸ ἕτερον τοῦ Ζήνωνος, ὅσον ἐστί, μετὰ τῶν ὀσητοτόπων αὐτοῦ, ἤγουν τὴν τρίτην ἀδελφικὴν μερίδα ἄνευ μέντοι τοῦ ἐκεῖσε ἀμπελίου· τὸ ἕτερον χωράφιον τῆς Μελίτης, τὸ διαφέρον ἐκ τῆς τρίτης ἀδελφικῆς μερίδος, καὶ τὸ ἕτερον τοῦ Λάρνακος, ὁμοίως τῆς τρίτης μερίδος, ἐκποιηθῆναι τὰ τοιαῦτα χωράφια θελήσαντες πρὸς τὴν εἰρημένην τοῦ Θεολόγου τῆς Πάτμου μονὴν διὰ τε μνημοσύνου τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ τῶν γονέων ἡμῶν, πῇ μὲν διὰ τὸ μὴ ἔχειν τὴν τυχοῦσαν συνεισφορὰν ἀπὸ τῶν τοιούτων χωραφίων ἐκ τοῦ μὴ πλησιάζειν τῷ κάστρῳ τῆς Ἐφέσου δύνασθαι ταῦτα καλῶς ἐπιτηρεῖν καὶ οἰκονομεῖν, καὶ ἀνθ' ἑτέρα πλησιάζοντα τούτῳ ἐξω-
νήσασθαι, πῇ δὲ καὶ ὡς τὸ ἐκτιμηθὲν τίμημα τούτων, δηλονότι τῶν ἐννενήκοντα πέντε νομισμάτων τρικεφάλων, ἐκβαλὼν τῷ μέρει τῆς Πάτμου μονῆς μετὰ προ-
θυμίας ὅτι πολλῆς εἰς τὰς ἰδίας ἡμῶν χεῖρας παραδοῦς ὅφει καὶ παρουσίᾳ τῶν μελλόντων ὑπογράψαι μαρτύρων. καὶ διακαθεῖξει ἡ τοιαύτη μονὴ ἐξ ὀλοκλήρου τὰ ῥηθέντα χωράφια εἰς τὸ ἐξῆς καὶ διην[εχές] κυρίως, αὐ[θεντικῶς] καὶ δεσποτικῶς, ποιεῖν ἐπ' αὐτοῖς, ὅσα οἱ φιλευσεβεῖς καὶ θεοὶ νόμοι τοῖς ἀλη-
θέσι δεσπόταις εἰς τὰ οἰκεῖα διακελεύονται. ὅθεν καὶ ἀποβαλλόμεθα πάντα νόμον τὸν προσβοηθούντα ἡμῖν νῦν τε ὄντα καὶ ἐσῦστερον ἐπιγενησόμενον, ὡς ἡ μονὴ ὀφείλουσα τελεῖν πρὸς ἡμᾶς καὶ τῷ μέρει ἡμῶν ἐτησίως καὶ ἀνυστερήτως ὑπὲρ τῶν τοιούτων χωραφίων νομίσματα τρικέφαλα τὰ κατὰ καιρὸν πολιτευόμενα τέσσαρα, ἀνεπαυξήτως, μὴ τινος τῶν ἀπάντων τολμήσαντος παρασπάσαι τῇ τοιαύτῃ μονῇ τῆς τῶν τοιούτων χωραφίων κατοχῆς καὶ νομῆς· ὡς τοῦ πρὸς τοῦτο χωρήσαντος καὶ εἴ τινος ἄρα καὶ ὄντος εἴτε ἐξ ἡμῶν αὐτῶν ἢ τῶν καθ' αἷμα προσωκειω-
μένων ἡμῖν ἢ τῶν ἐκ πλαγίου καὶ ἐξ ἀγχιστείας, οὐ μόνον ἵνα μὴ εἰσακούηται, ἐφ' οἷς ἄρα καὶ λέγειν ἔχει, ἀλλ' ἄπρακτος ἀποπεμπόμενος ἀπὸ παντός δικα-
στηρίου· καὶ προστίμου δόσει ὑπόκειται περὶ τὸ ἄργον μέρος νομίσματα τρικέ-
φαλα λίτρας δύο, πρὸς δὲ τὸ δημόσιον τὸ τρίτον τούτων, μὴ εἰς τινα βοήθειαν καταφεύγων, κληρονομεῖν καὶ τὰς ἀρὰς τῶν ἀπάντων ἀγίων σὺν τῷ καὶ οὕτως ἐρρῶσθαι τὸ παρὲν τῆς διαπράσεως ἡμῶν ἔγγραφον, ὅπερ καὶ
. τοῦ Ἐφέσου, καὶ ἐξάρχου πάσης Ἀσίας κυροῦ Νικολάου, διὰ τοῦ νομικοῦ μηνὶ μαρτίῳ,
ἰνδικτιῶνος δ', ἔτους Ϛψκδ'. †

† B] ἄρδας σεβαστὸς ὁ Ἀτουέμης πάρε[μι]
ἐπὶ τῇ παρούσῃ πράσῃ, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρ[τυρῶν] ὑπ-
[έγραψα]. †

† παρὸν ἐπὶ τῷ παρόντι ἐγγράφῳ
[καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †]

† πάρειμι ἐπὶ τῷ παρόντι ἐγγράφῳ,
ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, καὶ μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ὁ εὐτελής διάκονος τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως Ἐφέσου καὶ
σακελλάριος, Ἰωάννης ὁ Λιθοपुरγίτης, παρὼν καὶ αὐτὸς ὑπέγραψα
ὁμοίως. †

† Ὁ εὐτελής διάκονος καὶ κανστρίσιος τῆς ἀγιωτάτης μητρο-
πόλεως Ἐφέσου, ὁ Γεώργιος ὁ Λιθοपुरγίτης, παρὼν καὶ αὐτὸς
ὑπέγραψα. †

† Ὁ εὐτελής τῶν διακόνων τῆς ἀγιωτάτης μητροπόλεως
Ἐφέσου καὶ ἐπὶ τῶν γονάτων, Γεώργιος ὁ Ἀπουκας παρὼν καὶ
αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Ὁ γραφεὺς τοῦ ὕφους, εὐτελής ἀναγνώστης τοῦ ἡγαπημένου
Θεολόγου καὶ νομικοῦ πόλεως Ἐφέσου, Νικόλαος ὁ Καλοειδής,
ὑπέγραψα καὶ αὐτὸς βεβαιῶν τὰ ἀνωτέρω. †

Archetyp. chartac. Flor. nro 85.

LXII. Sine anno, mense februario, ind. IV.

Imperator donat monasterio metochium Pyrgum ad Maeandrum.

[† τοῦ πανιερωτά]του μητροπολίτου Μιλήτου
καὶ ἐξάρχου κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Χημα . . . , τοῦ Θεοδώρου
. Παλα ἱερέως, τοῦ τε κυροῦ Βασιλείου τοῦ [Λιμνι]-
ώτου, το[ῦ] Μαρουλῆ κυροῦ Κωνσταντίνου, τοῦ Λουλλούδη κυροῦ
Γεωργίου, καὶ ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν καὶ συντρόφων μου κυροῦ Νικη-
φόρου , τοῦ Θεοδώρου κυροῦ Γυλιέλμου, τοῦ Τειρῆ
κυροῦ Ἀλεξίου, καὶ ἀπὸ τῶν οἰκοδεσποτῶν τοῦ Κωνσταντίνου κυροῦ
Νικητά, τοῦ τῆς Λερίας κυροῦ Νικολάου, τοῦ καὶ
ἐτέρων. †

† Τὸ μέρος τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς Πάτμου, ὁ τιμιώτατος μοναχὸς κύρις
Νεόφυτος ὁ Καππαδόκης, καὶ ὁ τούτου [συνάδελ]φος κύρις Ἀρσένιος ἐνδημή-
σαντες πανοικειότατον παρακοιμώμενον τῷ κραταιῷ καὶ ἀγίῳ
ἡμῶν αὐθέντῃ καὶ βασιλεῖ Ἀλέξιον τὸν Κρατερόν, ὡς κατὰ χώραν
διερχόμενον καὶ τὰς ἀναφ ὡς δικαιο

ἀληθές καὶ εἰς τὸ οἰκεῖν δίκαιον αὐτὸν ἀποκαθιστάντα, θεῖον καὶ βασιλικὸν αὐτοῦ ἔρισμὸν ἐνεχείρισε, τὰδε κατὰ ῥή[μ]α τοῦτον διακελεύμενον· «Πανσέβαστε σεβαστέ, οἰκεῖτε τῇ βασιλείᾳ μου παρακοιμώμενε κύρι Ἀλέξιε Κρατερέ· οἱ ἀπὸ τῆς νήσου Πάτμου μοναχοὶ ᾗτήσαντο τὴν βασιλείαν μου, ἵνα δοθῇ παρ' αὐτῆς τούτοις τὸ μεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν, τοῦ τε Μαιάνδρου καὶ τοῦ διερχομένου ἀπὸ τῶν Παλατιῶν, διακείμενον μετόχιον, ὅπερ κατεῖχε μὲν ἡ τῆς Παναχράντου μονῇ ἐν Κωνσταντινουπόλει, τανῦν δὲ τυγχάνει ἐλεύθερον καὶ ἀκαταδούλωτον, ἔξω πάσης δημοσιακῆς ἐξουσίας ἐκκλησιαστικῆς καὶ προσωπικῆς ἀνεπηρέαστον, ἐφ' ᾧ συστήσασθαι αὐτὸ καὶ τὰ τόπια τὰ δίκαια τούτου καὶ ἔχειν εἰς οἰκίαν συγκρότησιν· ἡ γοῦν βασιλεία μου μετὰ τῶν τοιούτων νησιωτῶν μοναχῶν ἀγαπῶσα ἔχειν μερίδα καὶ δι' αὐτῶν μετὰ τοῦ θεοῦ δωρεῖται τούτοις τὸ τοιοῦτον μετόχιον τῆς Παναχράντου μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς αὐτοῦ καὶ διακρατήσεως καὶ τῶν ὅλων τούτου δικαίων καὶ προνομίων, καθὼς καὶ ἀρχῆθεν εἶχεν αὐτὸ ἡ Πανάχραντος, μετὰ παντός διαφέροντος, ὡς διεῖληπται, δικαίου, καὶ δώρημα τῆς βασιλείας μου. ποιήσον οὖν ἀκριβῆ παράδοσιν, καὶ παράδος αὐτοῖς ἀπ' ἐντεῦθεν αὐτὸ καὶ τὰ ἐνόντα αὐτῷ δίκαια καὶ εὐρισκόμενα, ὡς ἂν κατέχοντες ταῦτα καὶ τὴν ἐντεῦθεν παρ[ηγ]ορίαν ἐξ αὐτοῦ ἀπολαμβάνοντες τῆς βασιλείας μου ὑπερεύχωνται· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει αὐτοῖς πρὸς ἀσφάλειαν καὶ τὸ παρὸν τῆς βασιλείας μου πρόσταγμα. εἶχε τό· μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρός· τὴν διὰ κηροῦ συνήθη σφραγίδα καὶ τό· διὰ τοῦ Τορνίκη Δημητρίου». †

Οἱ γοῦν ἀναγεγραμμένοι μοναχοί, ὃ τε Καππαδόκης κύρις Νεόφυτος καὶ ὁ τούτου συνάδελφος κύρις Ἀρσένιος, γραφὴν τοῦ αὐθέντου μου τοῦ παρακοιμωμένου [προσεν]έγκαντες καὶ τὸν ὄντα ὀρισμὸν ἐνεχείρισάν μοι, οὕτως ἔχοντα· «Μεγαλοδοξότατε καὶ ἡγαπημένε μοι σύντροφε, κύρι Ἀνδρόνικε Μαυρόποδε· οἱ ἀπὸ τῆς Πάτμου μοναχοὶ ᾗτήσαντο τὸν κραταῖον καὶ ἅγιον ἡμῶν αὐθέντην καὶ βασιλέα, ἵνα δοθῇ αὐτοῖς τὸ ἀναμεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν, τοῦ τε Μαιάνδρου καὶ [τοῦ] ἀπὸ τῶν Παλατιῶν διερχομένου, μετόχιον τὸ ἐπιλεγόμενον Πύργος μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς αὐτοῦ καὶ διακρατήσεως καὶ τῶν ὅλων δικαίων αὐτοῦ καὶ τοπίων, καθὼς καὶ ὁ δεδωρημένος αὐτοῖς θεὸς καὶ προσκυνητὸς ὀρισμὸς διακελεύεται. γράψω σοι οὖν, ἵνα εἰσέλθῃς εἰς τὰ Παλάτια καὶ τηρήσῃς τὰ περὶ τούτου ἀκριβῶς καὶ εὖρης ἅπαν δίκαιον τούτου καὶ τοὺς κρατύνοντας τούτου πᾶσαν γῆν [καὶ τοὺς] Παλατιανοὺς ἀπελάσας ἀποκαταστήσῃς αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα τόπια πρὸς τὴν τῆς Πάτμου μονήν, καθὼς καὶ διωρίσθησαν ἔχειν αὐτά. † εἶχε καὶ ὑπόγραφὴν· ὁ δούλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου

καὶ βασιλέως καὶ παρακοιμώμενος Ἀλέξιος ὁ Κρατερός. τὴν δὲ γε-
γονυῖαν παρά σοι ἀποκατάστασιν στείλον αὐτὴν πρὸς με» †

Τὸν θεῖον τοῖνον καὶ προσκυνητὸν ὀρισμὸν δεξάμενος καὶ τὸ πιττάκιον
τοῦ ἁγίου μου αὐθέντου καὶ πανσεβάστου παρακοιμωμένου, καὶ παρουσίᾳ τῶν
ἄνω γεγραμμένων μαρτύρων καὶ τοῦ δηλουμένου πανιερωτάτου δεσπότη μου
Μιλήτου καὶ ἐξάρχου, κυροῦ Μανουήλ, ἀναγνοὺς ἐξηγησάμην μετ' ἐντολῆς τῆς
αὐτοῦ ἁγιότητος, ἵνα, ὅστις ἐπίσταται τὰ περὶ τῆς Παναχράντου δίκαια εἰς τὸν
Πύργον, ὑποδείξῃ αὐτά, καὶ δικαιώματα χαρτῶα, ὅποι ἂν καὶ εἰσὶ, καθομολογήσῃ
αὐτά. καὶ πρῶτος ὁ ἀγιώτατός μου μητροπολίτης καὶ δηλούμενος κύρις Μανουήλ
ἐξεῖπεν ἔχειν ἐν τῷ χαρτοφυλακίῳ αὐτοῦ χαρτῶα δικαιώματα τῆς Παναχράντου
μονῆς εἴτε παροίκων ὑπογραφὰς καὶ τελεσμάτων τῶν μετοχίων αὐτῆς ὅτι
πλείεστων πλησίον τοῖς Παλατίοις καὶ ἐκδοτήριον πρὸς τὸν Ἀνεμοπράτην
ἐκείνον καὶ περιορισμούς τῶν ὅλων κτημάτων αὐτῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ ὀρισμένου
Πύργου, παράδοσιν ὀρεινῆς γῆς καὶ ὑπέργου καὶ νομαδιαίας, ὑφ' ἧς καὶ ὑπο-
τέτακται δίδοσθαι ὑπὲρ χωροπάχτα ὅλος ὁ Πύργος, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ
χρυσοβούλλου λόγου τοῦ αἰδίδιμου κυροῦ Μιχαήλ τὴν βεβαίωσιν φέροντος. καὶ
τινες μὲν πάροιχοι Παναχραντηνοὶ εἶχον αὐτὴν ἀπὸ τοῦ τότε καιροῦ, ὅτε ἡ βασι-
λεύουσα ἴστατό τῶν πόλεων, χωροπακτικῶς, τινὲς δὲ τῶν ἐν τέλει δημοσίως
καθ' ἀρπαγὴν, οἵτινες μετὰ τὴν ἄλωσιν, ἐλευθέρᾳ οὔσα ἡ γῆ καὶ μὴ κεκτη-
μένη τὸν Ἱδιον δεσπότην, ὁ βουλέμενος ἐκαλλιέργει ταύτην ὡς οἰκειᾶν ἄρουραν.
ταῦτα οὖν πιστωθέντες ἐξ αὐτῆς ἀληθείας καὶ πληροφορίας ἀληθινῆς, καὶ μὴ
ἔχειν ὅρον τοὺς Παλατιανούς ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Πύργου, ἀλλ' εἶναι αὐτὴν
ἅπασαν τῆς δηλουμένης μονῆς τῆς Παναχράντου, εἰσελθόντες καὶ ἐντὸς τοῦ
Πύργου καὶ ἀναθεωρήσαντες ταύτην μετὰ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τῶν δηλουμένων
μαρτύρων καὶ τὸ βέβαιον πιστωσάμενοι, καταλιπόντες πᾶσαν εὐρεσιλογίαν καὶ
τοὺς κάμνοντας ταύτην Παναχραντηνοὺς παροίκους καὶ Παλατιανούς τῶν ἐν τέλει
καὶ ἕκαστον καταστήσαντες εἰς τὸ οἰκεῖον χωρεῖν γονικὸν καὶ ἔξω τοῦ Πύργου
γενέσθαι, οἱ εὐρισκόμενοι ἐν αὐτῷ καταδεξάμενοι καὶ αὐτοὶ τοῦτο ἀπέστησαν τοῦ
Πύργου τελείως, τοῦ μὴ ὅλως ἔχειν ἐν αὐτῷ μερίδα ἢ δίκαιον, κατὰ τὴν βασι-
λικὴν κέλευσιν. τῷ τοι καὶ τὴν παροῦσαν ἀποκαταστατικὴν γραφὴν ποιήσαντες
καὶ τὸν τόπον στήσαντες ἐντὸς δυοῖν ποταμικοῖς ὁροῖς ἐδικαιώσαμεν τὰ προδη-
λούμενα τόπια τῆς Παναχράντου πρὸς τὴν πολλάκις ῥηθείσαν μονὴν τῆς
Πάτμου. διὸ ἀπὸ γε τοῦ νῦν οὐ μετέξει τις τῶν προνοιασθέντων εἰς τὰ Παλά-
τια ζήτησιν περὶ τοῦ Πύργου ὅλως ποιήσασθαι ἢ Παναχραντηνὸς πάροιχος ἢ τῶν
ἐν δημοσίῳ, ἀλλ' οὐδὲ ὅχλησίν τινα προσφέρειν πῶποτε τῇ ῥηθείσῃ μονῇ τῆς

Πάτμου, εἰδὼς ὡς οὐκ ἔχει δίκαιον ἐν τῇ τοῦ Πύργου νομῇ καὶ κατοχῇ. ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει καὶ ἡ ἡμετέρα ἀποκατάστασις ἐξ ἐπιτροπῆς τοῦ αὐθέντου μου τοῦ παρακοιμωμένου καὶ ὑπογραφῆς αὐτοῦ καὶ βούλλης, καὶ ὑπογραφείσα καὶ παρ' ἐμοῦ ἐπεδόθη τῇ μονῇ τῆς Πάτμου εἰς δικαίωμα μέγα καὶ ὅλου τοῦ Πύργου κατοχύρωσιν καὶ δεσποτικὴν κληρονομίαν, τῷ μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', τοῖς καὶ προγεγραμμένοις. †

† Ὁ τὴν ἀναγεγραμμένην ἀποκατάστασιν ποιησάμενος ἐξ ὀρισμοῦ τοῦ πανσεβάστου, σεβαστοῦ καὶ παρακοιμωμένου καὶ αὐθέντου μου, κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κρατεροῦ, Ἀνδρόνικος ὁ Μαυρόποδος. †

Exemplar chart. Flor. nro 81. Videtur esse anni 1216.

LXIII. Sine anno, mense aprili, ind. IV.

Imperator confirmat donationem ab Ioanne Palanita, incola Phygelorum factam monasterio S. Georgii Dusici ab eo condito.

† Ἐπεὶ ὁ ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῶν Φυγέλων οἰκῶν Ἰωάννης κουβουκλείσης ὁ Παλανίτης γυναικὶ μὲν συζυγεῖς, μηδὲ τινα δὲ παῖδα σχὼν ἐξ αὐτῆς καὶ δεδιὼς τὸ [τοῦ] θανάτου ἄωρον ἀνήγειρε μονὴν ἐκ βάθρων δι' οἰκείων ἐξόδων ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Γεωργίου τοῦ Δουσικοῦ, ἐγκατέταξε δὲ ταύτῃ καὶ μοναχοὺς ἄχρι καὶ τῶν ἑπτὰ, προσκυρῶσας αὐτῇ καὶ ἀμπελῶνας αὐτῷ δια[φέρο]ντας, ἐδεήθη τῆς βασιλείας μου, ὡς βουλόμενος ἀφιερῶσαι τῇ τοιαύτῃ μονῇ καὶ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ καὶ αὐλήν, ἐλευθέρως οὖσας ἀπὸ παντὸς προσώπου καὶ μηδὲ πρὸς τὸ δημ[όσιον] τ[ε]λούσας τὸ ὅτι οὖν, καθὼς ὑπέμνησε, χρυσόβουλλον σιγίλλιον γενόμενον αὐτῷ περὶ τούτου, ἐκχωρηθῆναι δὲ καὶ τινας ἐλευθέρους καὶ τῷ δημοσίῳ ἀνεπιγνώστους προσκαθημένους ἐντὸς τῶν δικαίων τῆς τοιαύτης μόνῃς, ἡ [βασιλεία] μου τῇ τοιαύτῃ αὐτοῦ * [αὐτῇ]σει π[ροσ]χούσα τὸ παρὸν χρυσόβουλλον σιγίλλιον τῆς βασιλείας μου αὐτῷ ἐπεβράβευσε, δι' οὗ καὶ διορίζεται μηδε βῆ τινα ἐκ τῶν ὁμ ἀπολιπεῖν τὸ δ λόγῳ ἐμπόδιον ἐμβάλλειν τὸν τηνικαῦτα δοῦκα τῶν Θρακησίων ὑπηρετούντων . . . εἰς τὴν τοιαύτην τούτου οἰκίαν καὶ τινος τῶν διαφερόντων αὐτῇ πραγμάτων ἐφάπτεσθαι· βούλεται γὰρ ἡ βασιλεία μου κατὰ τὴν τοῦ θελωθέντος κο[υ]βουκλείσης πρόθεσιν προσκεκυρωμένην εἶναι τῇ παρὰ τούτου, ὡς διείληπται, ἀνεγερθεῖση μονῇ τὴν τοιαύτην οἰκίαν καὶ τὴν αὐλήν αὐτῆς, εἴπερ οὐχ ὑπόκειται τῷ δημοσίῳ, ἐκχωρεῖ δὲ τῷ μέρει τῆς αὐτῆς μόνῃς προσκαθίσαι ἐν τοῖς δικαίοις αὐτῆς πρὸς συγκρότησιν ταύτης καὶ ὑπηρεσίαν μισθίους ξένους

..... τεσσάρων αὐλῆς ἀπὸ πάσης καὶ [παντοίας]
ἐπηρείας, ψυμοζήμιας, ἀγγαρείας συτυπαστικοῦ καὶ
ἐτέρας ὁποιασδήποτε ἀπαιτήσεως καὶ παρείσπρ[άξεως], καὶ οὔτε τοῖς κατὰ
χώραν δουξίν, οὔτε τοῖς ἐκείσε παραβάλλουσι [διὰ] τινὰς δημοσιακὰς δουλείας
ἐξέσται παρακλύπτειν εἰς τὴν τοιαύτην μονὴν καὶ οἰκίαν τὸ οἰονδῆ[τι]
ἐπηρεαστικὸν ἐπάγειν αὐτῇ καὶ ἐπιζήμιον· εἰ γάρ ποτε καὶ τις ἐπιχειρήσει κατὰ
τι ἐπηρεάσαι αὐτῇ, ὀφείλει ὁ ἱερώτατος [μητροπολίτης Ἐφέσου
..... τοῦ μέρους τῆς τοιαύτης μονῆς ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ
παρὸν χρυσόβουλλον σιγίλιον [τῆς βασιλείας μου ἐγεγόνει τῷ διαληφθέντι Ἰωάννῃ
τῷ Παλανίτῃ] εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ ἀπριλλίῳ, ἰνδικτιῶνος δ'. †

† Διὰ Θεοδώρου σεβαστοῦ καὶ †

*Archetyp. chart. Flor. nro 76, qui putat tabulam esse imperatoris Isaacii
Angeli aut Alexii III; Sakkelion eam tribuit imperatori Theodoro Lascari et
anno 1216: nobis ea valde est suspecta.*

LXIV. Sine anno, mense martio, ind. IX.

Imperator confirmat monasterio liberam possessionem metochii Pyrgii.

† Οὐδὲν ἄρα τῆς κατὰ θεὸν διαγωγῆς εὐτολμότερον, οὐδὲ τῶν κατ' ἀρε-
τὴν βιούντων καὶ τὰς ἐλπίδας αὐτῶν εἰς τὴν ἐξ ὕψους κραταιοτέραν σκέπην
ἀναρτώντων ἀκινδυνότερον· οἱ γὰρ τοιοῦτοι οὐ μόνον ἀπὸ τῆς ἐνέδρας τοῦ ἐξ
ἀφανοῦς βάλλοντος ἀρχεῆκλου πολεμίου διαφυλάττονται ἀσινίαστοι, ἀλλὰ γε καὶ
αὐτῶν ὑπερτεροῦσι τῶν ἐπιτιθεμένων ἐκ τοῦ προφανοῦς καὶ κατ' αἴθρῃσιν ὁποῖον
τι καὶ ἐπὶ τοῖς ἐνασκουμένοις τῇ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον σεβασμῷ τοῦ ἡγαπη-
μένου Θεολόγου μονῇ θεωρούμενον ἴδοι τις· οὗτοι καὶ γὰρ πάντα θεῷ καὶ τῷ
ἡγαπημένῳ Θεολόγῳ τὰ κατ' αὐτοὺς ἐπιτρέψαντες καὶ ἐν τῷ ἡπειρωτικῷ τούτῳ
τῆς θαλάσσης ἐπαναστήματι ὡς νεοσσοὶ κυρίου τὰς οἰκείας πηξάμενοι καλῶς
εἰς μεγάλῃν ἀγέλην μοναχικὴν προεχώρησαν καὶ οὔτε ὁ νοητὸς δράκων ἴσχυεν
ἐμφωλεῦσαι τούτοις, ὡς εἰς βυθὸν καταποντισθεῖς, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐγγαίνοντες
αὐτοῖς παράνομοι πειραταὶ διὰ τῆς πνευματικῆς ἀργοῖ καθίστανται χάριτος.
οὕτως εὐλαβοῦνται τοὺς ἐναρέτους καὶ οἱ ἐχθρόφρονες· πλὴν ἀλλ' ἐπειδὴ καὶ
οἱ τὰ πνευματικὰ μετερχόμενοι καὶ ὑπὸ τοῦ θείου νόμου τῆς ἑαυτῶν ἀσφαλείας
φροντίζειν ἐξεδιδάχθησαν, οὐδὲ κατὰ τοῦτο οἱ Πατμηνοὶ τῶν πολλῶν ἐφάνησαν
ἐνδεέστεροι. ὅθεν, ἵνα μὴ τοῖς κατὰ τὴν νῆσον ἐπιβουλεύουσιν εὐεπιχειρητοὶ
ἐκκλινῇ, τῆς οἰκείας ἀσφαλείας προενοήσαντο συναιρουμένης τούτοις τῆς βασι-

λείας μου· ἐπεκτίσαντο γὰρ ἀπὸ δωρεᾶς τῆς βασιλείας μου ἀναμεταξὺ τῶν δύο ποταμῶν, τοῦ τε Μαιάνδρου καὶ τοῦ ἀπὸ τῶν Παλατίων διερχομένου, τοπίον τι τὸ λεγόμενον Πύργος, ἔνθα καὶ ὡς μετόχιον συνεστήσαντο καὶ διαπερῶντες ἀπὸ τῆς Πάτμου ἔχουσι καὶ εἰς καταμονὴν καὶ ἀνάπausιν καὶ εἰς καταφυγὴν καὶ ἀσφάλειαν. καὶ μέντοι καὶ παραλαβόντες τὸ τοιοῦτον τοπίον, ὥσπερ δῆτ' αὖ ποτε καὶ τῇ ἐν τῇ Κωνσταντινουπόλει μονῇ τῆς Παναρχάντου διέφερον, ἔχουσι τοῦτο εἰς τὸ ἄμαχον περιστήσαντες ἐλεύθερον πάντῃ καὶ ἀκαταδούλωτον ἀπὸ παντὸς προσώπου, καθὼς αὐτοῖς καὶ ἀποκατέστη, μετὰ παντὸς δικαίου προσαρμόσαντος τῷ τοιοῦτῳ ἰδιοπεριορίστῳ τοπίῳ καὶ αὐτῶν τῶν ἐν αὐτῷ ἄλυκων παρά τε τοῦ πανσεβάστου, σεβαστοῦ καὶ οἰκείου τῆς βασιλείας μου, παρακοιμωμένου κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κρατεροῦ, καὶ τοῦ πανσεβάστου πρωτοστράτορος, κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Ἰσῆ, δι' ἐγγράφων αὐτῶν πράξεων, ὡς καὶ αὐτοῦ τοῦ πρωτοστράτορος δικαιώσαντος τὸ μέρος τῆς μονῆς τῆς Πάτμου εἰς τὸ ἀκαταδούλωτον ἔχειν αὐτὸ καὶ ἀνενοχλήτως. ἐπεὶ δὲ ἐδέξασε τῷ μέρει ταύτης διὰ τὸ ἀσφαλέστερον καὶ χρυσοβούλλου τῆς βασιλείας μου, ἠδόκησε τὰ περὶ τούτου καὶ ἡ βασιλεία μου· πῶς γὰρ οὐκ ἔδει τὴν βασιλείαν μου ἀναδέξασθαι, ὡς ἀπὸ πελάγους τοὺς Πατμηνοὺς μοναχοὺς εἰς ὀρμητήριόν τι καταντῶντας τὴν βασιλείαν μου καὶ χεῖρα βοηθείας αὐτοῖς ὀρέξαι καὶ τὸ ἀσφαλές, καθόσον ἐνεστι, τούτοις περιποιησασθαι; ὅθεν καὶ χειρογραφοῦσα ἡ βασιλεία μου τὸ παρὸν χρυσόβουλλον σιγίλλιον ταύτης προτείνει καὶ ἐπορέγει τούτοις ὡς ἄγκυραν, δι' οὗ καὶ καθέξουσι τὸ ἀναγεγραμμένον τοπίον, τὸν Πύργον, μεθ' ὧν κατέχουσι μέχρι καὶ νῦν ἀμάχως ἄλυκων καὶ λοιπῶν δικαίων αὐτοῦ καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς χρόνους ἀνενοχλήτως πάντῃ καὶ ὥσπερ ἄρτι τὴν ἀπανταχόθεν ἐλευθερίαν ἐπὶ τῇ κατοχῇ αὐτοῦ καὶ νομῇ κέκτηνται, οὕτως καὶ εἰς τὸ μετέπειτα ἐλευθέρως καὶ αὐτοδεδεσπότης κατέχοντες ἔσονται, καθὼς καὶ οἱ Παναρχαντηνοὶ ἀρχῇθεν εἶχον αὐτό· ἔσται γὰρ καὶ αὐτοῖς ὡς ἰδιόκτητον μετόχιον λογιζόμενον καὶ οὐδέποθεν διασεισθήσονται οἱ Πατμηνοὶ ἐμφανιζομένου τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου τῆς βασιλείας μου καὶ μέχρι καὶ τοῦ τυχόντος περικλονηθήσονται ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ δημοσίου ἢ ἐτέρωθεν· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει τὸ παρὸν χρυσόβουλλον σιγίλλιον εἰς τὴν τοῦ τοπίου τούτου, τοῦ Πύργου, κατοχύρωσιν πλείονα, γεγεννημένον διὰ περισσοτέραν δικαίωσιν τῆς μονῆς. †

† Τό· μηνὶ μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος θ', δι' ἐρυθρῶν γραμμῶν τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρός, τὴν διὰ κηροῦ συνήθη δίπτυχον βασιλικὴν σφραγίδα καὶ τό· διὰ τοῦ Τορνίκη Δημητρίου. ἀπηώρητο δὲ καὶ κάτωθεν βούλλα χρυσοῦ δι' ὁξείας μετάξης, ἐν μὲν τῷ ἐνὶ μέρει

τυποῦσα τὸν Χριστὸν ἐπὶ θρόνου καθήμενον, ἐν δὲ τῷ ἐτέρῳ τὸν βασιλέα ἱστάμενον ὄρθιον. εἶχε δὲ καὶ τὰς λέξεις τοῦ σιγιλλίου ἐρυθρογράφους. †

† Τὸ παρὸν ἴσον μετὰ τοῦ πρωτοτύπου βασιλικῷ προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου ἀντιβαλὼν ὑπέγραψα. †

† Ὁ μητροπολίτης Κρήτης καὶ πανυπέρτιμος Νικόλαος. †

Exemplar chart. Flor. nro 26. Tabula tribuenda videtur imperatori Theodoro I. Lascari et anno 1221, sed est suspecta.

LXV. Sine anno, mense martio, ind. IX.

Manuel Excetrochus confirmat monasterio possessionem monasterioli S. Georgii Dysici.

† Ἐπεὶ μετὰ τῶν ἄλλων, ὧν ἀπεγραψάμεθα ἐν τῷ θέματι τῶν Θρακ[α]ίων, εὔρομεν καὶ τὴν ἐν τῷ ἐμπορίῳ τῶν Φυ[γέλων] διακειμένην σεβασμίαν μονὴν τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τὴν ἐπονομαζομένην τοῦ Δυσικοῦ, διαφέρουσιν τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς Πάτμου, ὡς οἰκιοθελῶς ἐκδοθεῖσαν τῇ αὐτῇ σεβασμίᾳ μονῇ παρὰ τοῦ ἐκ βάθρων αὐτὴν ἀνεγείραντος ἐγχωρίου, τοῦ ἐπονομαζομένου κουβουκλεισίου τοῦ Παλανίτου, ὃς δῆτα καὶ προσαφιέρωσε τῇ τοιαύτῃ μονῇ τὰ γονικῶθεν αὐτῷ διαφέροντα, ἡγουν τό τε ὁσπῆτιον αὐτοῦ, τοὺς ἀμπελῶνας, τὰ ὀπωροφόρα δένδρη καὶ πᾶσαν ὡς ἐν συνόψ[ει] φάν[αι] τὴν ἰδίαν] αὐτοῦ ὑπόστασιν, καθὼς περ ἀκριβέστερον ἐπέγνωμεν καὶ ἀπὸ τοῦ γεγονότος τῇ τοιαύτῃ μονῇ πρωτοστρατορικοῦ σιγιλλίου, ἐν ᾧ δηλοῦται, ὅτι περ καὶ ἐπικυρωτικὸς βασιλικὸς προσκυνητὸς ὁρισμὸς τῇ τοιαύτῃ μονῇ πρόσσεστιν, ἐφ' οἷς κέκτηται αὕτη πράγμασί τε καὶ μισθίοις δουλευταῖς, ἀλλὰ δὴ καὶ σιγιλλιον τοῦ χρηματίσαντος δουκὸς τοῦ θέματος τῶν Θρακ[α]σίων, πρωτοπανσεβαστοῦ περτάτου ἐκείνου, καὶ ἡμεῖς κατ' ἐπιτροπὴν τοῦ αὐθέντου ἡμῶν τοῦ παρακοιμωμένου εἰς περισσοτέραν ἀσφάλειαν τῶν διαφερόντων τῇ τοιαύτῃ μονῇ, καθὼς ἀνωτέρω δηλοῦται, τὸ παρὸν πρακτικὸν ποιούμεν. οἱ μέντοι γε μίσθιοι δουλευταὶ τῆς [μονῆς] ἔχουσιν οὕτως· οἱ παῖδες τῆς [Α]εοντῶς, ὃ τε Νικόλαος καὶ ὁ Μιχαήλ, οἱ παῖδες τοῦ Χαρίζανᾶ . . . ικὸς ὃ τε Λέων καὶ ὁ Ἰωάννης, καὶ Μιχαήλ ὁ τοίνυν καὶ ἐσεῖται ἡ τοιαύτη μονὴ ἀδιασείστως καὶ ἀναποσπάστως κατέχουσα πάντα τὰ, ὡς εἴρηται, προ[σόντα] ταύτῃ καὶ τοὺς ῥηθέντας μισθίους δουλευτάς, διατηρουμένη παρὰ τοῦ μέρους τοῦ δημοσίου ἀνωτέρα πάσης καὶ παντοίας ἐπηρείας, ἀγγαρείας, παραγγαρείας καὶ ἄλλης ὅποιασούν συζητήσεως ὡς ἀκαταδου-

λώτου ταύτης οὔσης. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν πρακτικὸν γεγονός παρ' ἡμῶν ἐπεδόθη τῇ τοιαύτῃ μονῇ εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος θ'.

† ὁ [δοῦλος] τοῦ αὐθέντου μου τοῦ παρακοιμωμένου Μανουήλ ὁ Ἐξώτροχος. †

Archetyp. chart. Flor. nro 77. Tabula videtur esse anni 1221.

LXVI. Sine anno, mense aprili, ind. II.

Imperator confirmat monasterio duarum navicularum exemptionem a vectigalibus.

† Ἐπεὶ τὸ μέρος τῆς κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον διακειμένης σεβασμίας μονῆς τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου κέκτηται διαφόρους ὁρισμούς τοῦ αἰοδίου βασιλέως, αὐθέντου καὶ πενθεροῦ τῆς βασιλείας μου, καὶ αὐτῆς δὴ τῆς βασιλείας μου ἐπ' ἐξκουσσεῖα παντελεῖ τῶν δύο πλατυδίων αὐτῆς, εὐρίσκουσι δὲ οἱ ἐν τοῖς τοιοῦτοις πλατυδίοις ἄνθρωποι τῆς μονῆς ὀχλήσεις ἀπὸ τῶν τὰς παραιγιαλίους σκάλας κρατούντων καὶ παρ' αὐτοῦ δὴ τοῦ μέρους τοῦ οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου πιγκέρνης, δουκὸς τοῦ θέματος τῶν Θρακησίων, κυροῦ Ἰωάννου Κομνηνοῦ τοῦ Καντακουζηνοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἐδεήθη τὸ μέρος τῆς τοιαύτης μονῆς καὶ ἐτέρου ὁρισμοῦ τῆς βασιλείας μου, ἐπικυροῦντος μὲν καὶ τοὺς οὖς εἴρηται προσόντας αὐτῇ ὁρισμούς, διακελευομένου δὲ καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τῆς αὐτῆς ἐπαπολαύειν ἐξκουσσεῖας τὰ ταύτης πλατύδια, ἣ βασιλεία μου τῆς δεήσεως αὐτοῦ ἐπακούσασα διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς ὁρισμοῦ ἔχειν τὰ τοιαῦτα πλατύδια τὴν ἥν καὶ πρότερον εἶχον ἐξκούσσειαν καὶ μήτε παρὰ τοῦ οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου, πιγκέρνης κυροῦ Ἰωάννου Κομνηνοῦ τοῦ Καντακουζηνοῦ, μήτε παρ' ἐτέρου κρατούντος τὸ κομμέρκιον τῆς Ἀναίας ἢ καὶ αὐτὰς τὰς σκάλας τῶν Παλατίων, τῆς Στροβήλου, τῆς Ἐφέσου καὶ τὰς λοιπὰς παραλίους εὐρίσκειν διασεισμόν τινα ἢ ὀχλησιν, καὶ ἐν καὶ τοῦ Σαμφῶν κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν, ὡς εἴρηται, προσόντων τῇ τοιαύτῃ μονῇ ὁρισμῶν τοῦ τε αἰοδίου βασιλέως, αὐθέντου καὶ πενθεροῦ τῆς βασιλείας μου καὶ αὐτῆς τῆς βασιλείας μου. ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει τῇ διαληφθείσῃ μονῇ τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου τῇ εἰς τὴν Πάτμον καὶ ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὁρισμὸς καὶ ἐπεδόθη αὐτῇ δι' ἀσφάλειαν. μηνὶ ἀπριλλίῳ, ἰνδικτιῶνος δευτέρως. †

† Διὰ τοῦ Τορνίκη Δημητρίου. †

Archetyp. chart. Flor. nro 53 (2). Tabula tribuenda videtur imperatori Ioanni Ducae Vatatzae et anno 1229 aut 1244.

LXVII. Sine anno, mense iulio, ind. I.

Incolae insulae Coi testantur monasteriolum Spodarum esse metochium coenobii Ioannis Theologi.

† Δέησις διασημειώματος τῶν ἐποίκων τῆς νήσου Κῼ, ἱερωμένων στρατευομένων καὶ τὸ κοινὸν τοῦ λαοῦ καὶ δούλων καὶ στλάβων τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας βασιλείας σου.

† Σίγνον Γεωργίου τοῦ Βεργωτῆ. † Σίγνον Λέοντος τοῦ Χρυσοχοῦ. † Σίγνον Κωνσταντίνου τοῦ Κλα † Σίγνον Νικολάου τοῦ Πενταφώλλου. † Σίγνον Γεωργίου τοῦ Πάρξα . . . † Σίγνον Νικήτα τοῦ Βαρῦ. † Σίγνον Νικολάου τοῦ Βεργωτῆ. † Σίγνον Κωνσταντίνου τοῦ Βεργωτῆ. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Ποθετῆ. † Σίγνον Νικήτα τοῦ Αἰγίδη. † Σίγνον Μιχαήλ τοῦ Αἰγίδη. † Σίγνον Νικήτα τοῦ Καλαμίτη. † Σίγνον Μιχαήλ τοῦ Καλαμίτη. † Σίγνον Μιχαήλ τῆς Ἀλιμνῆς. † Σίγνον Γεωργίου τοῦ Σκουταρίτη. † Σίγνον Γεωργίου τοῦ Ρουχᾶ. † Σίγνον Μιχαήλ τοῦ Χουβέση. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Χουβέση. † Σίγνον Μιχαήλ τοῦ Γολευτῆ. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Χαρατζῆ. † Σίγνον Μιχαήλ τοῦ Κατίλ † Σίγνον Βασιλείου τοῦ Στρατιώτου. † Σίγνον Κωνσταντίνου τοῦ Μιγχιράκου. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Πολίτου. † Σίγνον Γεωργίου τοῦ Ζυγιασμένου. † Σίγνον Γεωργίου τοῦ Ζωγράφου. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Βεργωτῆ. † Σίγνον Μιχαήλ τοῦ Γαλάτη. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Βαρδῆ. † Σίγνον Γεωργίου τοῦ Χωνιάτου. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Κοκώπουλου. † Σίγνον Βασιλείου τοῦ Ἀνεμοπράτη. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Ρουχᾶ. † Σίγνον Νικολάου τοῦ Χαμέτη. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Σκουρίλλου. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Θεότζη. † Σίγνον Γεωργίου τοῦ Καρουλίτζη. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Κεκκίνη. † Σίγνον Λέοντος τοῦ Ἀμπουχᾶ. † Σίγνον Νικολάου τοῦ Μουσικοῦ. † Σίγνον Νικήτα τοῦ Πριμμικήρη. † Σίγνον Στεφάνου τοῦ Ἑγγαλαβᾶ. † Σίγνον Κωνσταντίνου τοῦ Πασχάλη. † Σίγνον Νικολάου τοῦ Λουρέδου. † Σίγνον Νικηφόρου τοῦ Βαΐαμο . . † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Κυδώνη. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Ἐξηπλίτη. † Σίγνον Γεωργίου τοῦ Τοξαρά. † Σίγνον Νικηφόρου τῆς Ῥοδίας. † Σίγνον Γεωργίου τῆς Ὑαλαίας. † Σίγνον Κωνσταντίνου τοῦ Σκουταράτου. † Σίγνον Νικολάου τοῦ Ἀντιοχίτη. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Νυσιρίου. † Σίγνον Λέοντος τοῦ Ὀρφανοῦ. † Σίγνον τοῦ Ἐφημι † Σίγνον Κωνσταντίνου τοῦ Καλοῖδῆ. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Πηλινίτη. † Σίγνον Ἰωάννου τοῦ Χρυσοβέργη. † καστροφύλαξ Πηλίου Ἰωάννης ὁ Στεριώνης. † Σίγνον † Σίγνον

. † Σίγνον τζαγκράτορος Γεωργίου τοῦ Ματζόνη. † Σίγνον τζαγκράτορος Νικολάου τοῦ Κρίτζη. † Σίγνον τζαγκράτορος Γεωργίου τοῦ Λικακρίτη. † Σίγνον Νικολάου τοῦ Τράλη. † Σίγνον Νικολάου τοῦ Ἀμα † καὶ ἐτέρων οὐκ ὀλίγων.

† Μον[αχὸς] Μάξιμος καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. † Μιχαήλ ὁ Δρόσος καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. † Ἱερεμίας ἱερεὺς [μαρτυρῶν] ὑπέγραψα. † Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὁ Ῥαφομάτης ὑπέγραψα. † Ἰωάννης τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς νήσου Κῶ καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. † Κωνσταντῖνος ἱερεὺς, νομικὸς καὶ κληρικὸς καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. † Κωνσταντῖνος διάκονος ὁ Ἀνατολίτης καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. † Ἰωάννης ἱερεὺς καὶ πρωτοπαπᾶς ὁ Φωτηνὸς καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. † Ἱερεὺς ὁ Μαργαρίτης ὑπέγραψα. † Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Ἐπιφάνης ὑπέγραψα. † Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Πραιτοριανὸς ὑπέγραψα. † Γεώργιος ἱερεὺς ὁ Συριανὸς ὑπέγραψα. † Διάκονος Ζαχαλᾶς ὑπέγραψα. † Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὁ Μεγαληνίτης ὑπέγραψα. † Ὁ νομικὸς τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς νήσου Νικήτης ὁ Βράμιος καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. † Ὁ μοναχὸς Ἰωαννίκιος καὶ καθηγούμενος τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. † Νικήτας, ἀναγνώστης καὶ νομικὸς τῆς νήσου Καλύμνου, ὁ Βράμιος λελαχὸς ἐπὶ τὸ παρὸν σημειομάρτυρον γράμμα αὐτῆς ὑπέγραψα. †

† Τολμῶντες οἱ δοῦλοι καὶ στλάβοι τῆς κραταιᾶς καὶ ἀγίας βασιλείας σου, δέσποτά μου ἄγιε, οἱ ἄνωθεν τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιούς σταυροὺς οἰκειοχείρως ποιήσαντες καὶ υπογράφαντες, ἀναφέρομεν τὴν κραταίαν καὶ ἀγίαν βασιλείαν σου, δέσποτά μου [ἄγιε], περὶ τῆς ὑπο[μνήσεως], ἣν ἐνέφερεν εἰς τὴν κραταίαν καὶ ἀγίαν βασιλείαν σου ὁ καθηγούμενος τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Ἀλσου, ὁ μοναχὸς Μεθόδιος, διὰ τὴν μονὴν Σποδῶν τὴν διακειμένην ἐν τῇ μονῇ τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς Πάτμου. μαρτυροῦμεν τούτῳ ἐπὶ θεοῦ φόβου καὶ πάσης ἀληθείας ὡς χριστιανοί, ὁμολογοῦμεν καὶ λέγομεν, ὅτι ἡ μονὴ τῶν Σποδῶν ἦτον παλαιὸς ναὸς, ἐν πρότερον παρὰ τῆς κτίσεως τῆς μονῆς τοῦ Ἀλσου . . . καὶ ἦτο μόνη ἐκκλησία, καὶ ἐφθάσαμεν τὴν ἡμέραν τοῦ αἰοδίου βασιλείως τοῦ Καλοῦάνγου, ὅτι ἐπροεκάθητον εἰς τὴν τοιαύτην μονὴν τῶν Σποδῶν καλὸς πνευματικὸς λεγόμενος ὁ Μύρων· καὶ μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἦλθεν ὁ Δανιὴλ λεγόμενος Δούκας εἰς τὴν χώραν, καὶ ἰδὼν τὴν ἐκκλησίαν, ὅτι ἦτον εἰς τόπον καλὸν καὶ εἶχε ἀρκετὸν νερὸν πληθικόν, ἐπάσεν αὐτὴν . . . σχον

τινὸς τοῦ ἐπικρατεῖν τὸν τοιοῦτον τόπον. ἔκειτο δὲ καὶ ἡ βούλλα αὐτοῦ, ἵνα ζη-
 τήσῃ καὶ τὸν τοιοῦτον τόπον ἀπὸ τὸν βασιλέα τοῦ ποιῆσαι αὐτὸν ἰδικόν του. καὶ
 οὐκ ἐφθάσθῃ ποιῆσαι τοῦτο, ἀλλ' ἐξέβαλαν αὐτὸν ἀπὸ τὴν ἐξουσίαν, καὶ ἡῦρον
 ἄνθρωπον ὀνόματι [. . . .] Βιλλίδυν λεγόμενον, καὶ ἐπαρέδωκεν τὸν τόπον,
 ὅπως κρατεῖ αὐτὸν δικαίου αὐτοῦ καὶ ἐκράτει αὐτόν. ὥς δὲ ἀπέθανε ὁ Δανιήλ,
 ἦλθεν μοναχὸς λεγόμενος ὁ Παντελῆς, καὶ ἔζηεν μὲ τὴν παπαδικὴν αὐτοῦ καὶ
 τὴν πνευματικὴν ἐξαγορίαν. μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἦλθεν ἀπὸ τῆς Κύπρου
 μοναχὸς μετὰ καὶ ἐτέρους μοναχοὺς δύο, καὶ ἡῦρον τὸν τόπον μὴ κρατούμενον
 παρὰ τινος, ἐκάθισαν ἐκεῖ. καὶ ἰδὼν τὸν τόπον καλὸν ἀνέδραμαν εἰς τὸν οἰκου-
 μενικὸν πατριάρχην, καὶ ἔλαβαν γράμμα καὶ ἐκρατοῦσαν αὐτό. καὶ πλέον τίποτε
 εἰς τὸν τόπον οὐκ ἐσυνέστησε εἰ μὴ βοτῖδιον ἓν. καὶ ἐζήουσιν καὶ μὲ τὸ ψυχικὸν τῶν
 χριστιανῶν, καὶ θελήσαντες οἱ τοιοῦτοι μοναχοὶ Κύπριοι ἀπῆγαν μετὰ βουλῆς
 τῆς ὅλης χώρας καὶ ἐπαράδωκαν αὐτὸ τὴν μονὴν τῆς Πατρὸς διανάστασιν καὶ
 βελτίωσιν τοῦ ἀναστήσαι αὐτό. καὶ ἐλθόντες οἱ Πατριῶται εἰς τὸν τόπον, τίποτε
 οὐκ ἡῦραν εἰ μὴ τὴν ἐκκλησίαν καὶ μόνην. τὸ ὅσον, πρᾶγμα ἔχει τὴν σήμερον
 ἡμέραν αὕτῃ οἱ Πατριῶται τὸ ἡφέρασθην. καὶ ἀπὸ τοῦ κόπου αὐτὸν καὶ ἀπὸ τῶν
 χριστιανῶν τὴν κατὰθεσιν ἐβελτιώθη ὁ τόπος. τὴν δὲ μονὴν τοῦ Ἄλσου ἐφθά-
 σαμεν, ὅτι ἐπὶ τὴν ἡμέραν τῆς κυρᾶς Εἰρήνης τῆς δεσποίνης ἦτον ἡγούμενος
 μοναχὸς λεγόμενος Γεράσιμος ἐγνώριμος καὶ εἰς τὸν βασιλέα καὶ εἰς τὴν
 δέσποιναν καὶ εἰς τὸν οἰκουμενικὸν πατριάρχην μὴδὲν εἶχε δίκαιον εἰς τὸν
 τόπον· καὶ γὰρ ἐζήτησεν τὸ ἥμισυ τῆς χώρας καὶ νὰ τοῦ τὸ ἐδόκασιν. καὶ
 ἀποθανόντος αὐτοῦ ἐγένετο ἕτερος ἡγούμενος ὁ Μοσχογέρων λεγόμενος, τὸ
 κοσμηκὸν αὐτοῦ καὶ μετ' αὐτὸν ἐγένετο ἕτερος ἡγούμενος
 Γερμανὸς λεγόμενος ὁ Ταρχέτης, καὶ μετὰ τοῦτον ἐγένετο ἕτερος ἡγού-
 μενος ὁ Φασαντής. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ ἐγένετο ἕτερος ἡγούμενος ὁ Ἀτα-
 λίας, καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ ἐγένετο ἕτερος ἡγούμενος ὁ κύρις Παῦλος, καὶ
 μετὰ τοῦτον ἐγένετο ἡγούμενος ὁ Καλυβίτης, καὶ μετὰ τοῦτον ἐγένετο ἕτερος
 ἡγούμενος Γεράσιμος λεγόμενος, ὁ νῦν ἐπίσκοπος Λέρνης, καὶ μετὰ τοῦτον ἐγένε-
 ντο ἕτερος ἡγούμενος ὁ μοναχὸς Νεόφυτος, καὶ μετὰ τοῦτον ἐγένετο ἕτερος
 ἡγούμενος ὁ Ἰωσήφ, καὶ μετὰ τοῦτον ἐγένετο ἕτερος ἡγούμενος ὁ μοναχὸς
 Νήφων. τὰ νῦν δὲ ἦλθεν καὶ ὁ μοναχὸς Μεθόδιος. καὶ τῶν τῶσων ἡγουμένων
 τὴν πολυχρονίαν οὐκ ἠξεύρομεν, νὰ κρατῆται ἀπὸ τῆς μονῆς τοῦ Ἄλσου, [ἀλλὰ]
 γνωρίζομεν τὴν τοιαύτην μονὴν τῶν Σποδῶν ἐκκλησίαν καὶ μόνην. καὶ οὐκ
 ἐκρατεῖτο παρὰ τινος, εἰ μὴ ἦτον, ὥς ἀνωθεν ἐδηλώσαμεν. εἰ τοιαύτη μαρτυρία
 ἐγεγόνει παρ' ἡμῶν τῶν ἐποίκων τῆς ὅλης χώρας κατενώπιον τῆς κεφαλῆς

ἡμῶν, κυρίου Ἀλεξίου τοῦ Βαραγγποῦλου, τοῦ βεστιάριτου τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας βασιλείας κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Σκολάρι, τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου Κεράμου. καὶ ἐγεγόνει τὸ παρὸν σημειομάρτυρον ἡμῶν γράμμα, καὶ ἐπεδόθη τοῖς μοναχοῖς τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς Πάτμου εἰς ἀναδρομὴν καὶ ἐμφάνειαν τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας βασιλείας σου, καὶ εἴ τι ἐκ θεοῦ ὠδηγήθῃ ἡ κραταιὰ καὶ ἁγία βασιλεία σου. καὶ ὡς δούλοι καὶ στράβοι τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας βασιλείας σου τολμῶντες ἀναφέρομεν. †

† Τὸ παρὸν σημειομάρτυρον γράμμα ἐπεγράφη καὶ παρ' ἡμῶν εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν. μηνὶ Ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος α'.

† Τὸ παρὸν σημειομάρτυρον γράμμα ἐπεγράφη καὶ παρ' ἐμοῦ τοῦ ταπεινοῦ ἐπισκόπου νήσου Κῶ Νήφων. † † †

† Ὁ τοῦ τόπου κεφαλὴ τοῦ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως Ἀλέξιος ὁ Βαραγγόπουλος. †

Archetyp. chart. Flor. nro 80. Tabula scripta est imperante Theodoro Lascari I. aut II., anno 1213 aut 1258, qui habent ind. I.

LXVIII. 6745—1236, mense septembri, ind. X.

Ioannes Polites et Ioannes Gabras monasterio S. Mariae Nivosae vendunt agros in Asisso.

† Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Πολίτης καὶ κληρικὸς τῆς ἁγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ οἰκεία χειρὶ προέταξα. †

Σίγνον	Ἰωάννου
τοῦ	Γαβρᾶ.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος. καὶ γὰρ Ἰωάννης ἱερεὺς ὁ Πολίτης ἅμα τῷ ἐξαδέλφῳ μου Ἰωάννῃ οἰκιοχειρῶς ἄνωθεν προτάξας τὴν παροῦσαν ἔγγραφον καὶ ἐνυπόγραφον καὶ καθαρὰν τὸ διόλου διὰ πρᾶσιν τίθῃμι, καὶ ποιούμεν καὶ πράττομεν ἐκουσῶς, ἀφόβως καὶ ἀβιάστως πρὸς τὴν μονὴν τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Χιονισμένης καὶ πρὸς σε τὸν τιμιώτατον ἱερομόναχον καὶ καθηγούμενον κύριν Γαβριὴλ καὶ πρὸς τοὺς ὑπὸ σε ἀδελφούς, καθὼς δηλωθήσεται. ἐπεὶ χωράφια ἔχομεν ἐκ γονικῆς ἡμῶν κληροδοσίας εἰς τὴν τοποθεσίαν τοῦ Ἀσισσοῦ, ἔστι δὲ τὰ τοιαῦτα μοδίων ις', καὶ τὸν μὲν τεσσάρων ἀποχαρίζομεν τὴν ὑπεραγίαν θεοτόκον, τὸν δὲ δώδεκα μοδίων πέπρακα τὰ τοιαῦτα πρὸς τὴν μονὴν εἰς ὑπέρπυρα δύο, καὶ ὀφείλει κατέχειν αὐτὰ εἰς τελείαν

καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν, καὶ εἴ τι βούλη εἰς αὐτὰ ἡ μονή, ἔχει ἐξουσίαν μὴ παρὰ τινος ἐμποδιζομένη. εἴ τις δὲ εὐρεθῇ λέγειν τι περὶ τούτου ἢ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἢ συναδελφῶν ἢ συμπλησιαστῶν, ἡμεῖς αὐτοὶ μέλλομεν ἀποπαύειν τούτον. εἰ δὲ πολλάκις ἡμεῖς αὐτοὶ ὀψέ ποτε μετὰ μελοὶ γενώμεθα τῆς παρ- ούσης πράσεώς μας, ἵνα μὴ εἰσακουώμεθα ἐφ' οἷς ἔχομεν λέγειν, νὰ ἐπισπα- σώμεθα δὲ καὶ τὰς ἀρὰς τὸν τιγ' θεοφόρων πατέρων, καὶ ἡ μερίς ἡμῶν μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα. ἐπὶ τούτο γέγονεν παρ' ἡμῶν ἡ παρούσα φανερά καθαρά πρᾶσις ἐνώπιον τῶν ὑπογραψάντων μαρτύρων. μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ι', ἔτους Ϛψμν'. †

† Ὁ νομικὸς καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Ἱεροῦ, Κωνσταντῖνος ὁ Καραντινός. †

Archetyp. membr. Flor. nro 100.

LXIX. Sine anno, mense augusto, ind. IV.

Gregorius Phernitziota, censor Palatiorum, iussu imperatoris eximit a tributo unius hyperperi fundum monasterii S. Mariae Nivosae illi donatum a familia Baricaligorum.

† Καθ' ὅρισμὸν βασιλικὸν προσκυνητὸν ὅρισμὸν (sic) τὴν ἀναγραφὴν τῶν Παλατίων ποιησάμενοι εὕρομεν καὶ τὴν μονὴν τοῦ Μονοχυτρᾶ κυροῦ Γεωργίου [τὴν] οὕτως λεγομένην τῆς ὑπεράγρου θεοτόκου τῆς Κεχιονισμένης [κατέχουσιν] ὑποστατικὴν στάσιν διακειμένην εἰς προσένεξιν ταύτης [διὰ] διαθήκην ἐγγεγραμ- μένην [παρὰ] τ[ῶν] δύο αὐταδέλφων καὶ Βαρικαλίων Μιχαὴλ καὶ Λέοντος καὶ τῶν γυναικῶν αὐ[τῶν] καὶ παίδων, Μαρίας τῆς Αἰμναινας ἥτοι τῆς Πα[υλ]ο- πούλενας, ἥτις καὶ ἐτέλει εἰς τὸ δημόσιον τὴν ἀναγραφὴν τ[ῶν] Παλατίων βοῦ- διατικοῦ τέλους ὑπέρπυρον ἓν, καὶ τοῦτο ἐκ πολλῶν χρόνων διαδιδόμενον εἰς τὸ καὶ δηλούμενον δημόσιον ἐξητήσαμεν αὐτὸ καὶ ἡμεῖς κατὰ τὴν μακρὰν συνή-θειαν τοῦ μεγαλοδοξοτάτου δηλουμένου κυροῦ Γεωργίου τοῦ [Μονο]χυτρᾶ, ὅστις καὶ ἀναδραμὼν εἰς τε προσκύνῃσιν τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, καὶ τὴν τοῦ ὑπερπύρου ἐνὸς δ[όσιν] πρὸς τὴν] αὐτοῦ βασιλείαν ἀνα- φέρων ἐξέκοψε τοῦτο διὰ τοῦ αὐτοῦ προσκυνητοῦ ὁρισμοῦ, καὶ τοῦτον ἡμῖν ἀπο- κομίσας ἐξεκόψαμεν τοῦτο καὶ ἀπεκαταστήσαμεν τὴν δηλουμένην μονὴν ἐλευ- θέραν πάντη καὶ ἀκαταζήτητον μηδενὶ προσώπῳ ἐπικειμένου τοῦ ὑπερπύρου τὸ βάρος ἐπὶ πᾶσιν ὅλως τὴν δηλουμένην στάσιν τῶν ἄνω γεγραμμένων, μήτ' αὐτῆς τῆς Παυλοπούλενας, μήτε τῆς Αἰμναινας. καὶ ὅπου ἂν καὶ εὐρεθῇσεται ἡ

τοιαύτῃ, εἴτε ἐν τῷ κάμπῳ εἴτε ἐν τοῖς ὀρεινοῖς τόποις, ἔξει τὸ ἀζήτητον καὶ [ἀμετάτρε]πτον παρὰ παντὸς προσώπου, καὶ μενεῖ εἰς τὸ διηνεκές αὐτοδέσποτος καὶ αὐτεξούσιος, μόνῃ τῇ μονῇ τῆς ὑπεράγνου θεοτόκου τῆς Κεχιονισμ[ένης] ὑποκειμένη. ἐπὶ τοῦτο γὰρ ἐγεγόνει καὶ] ἡ παρούσα παραδοτικὴ ἔγγ[ραφος] καὶ ἐπεδό[θη αὐτῇ εἰς] ἀσφάλειαν καὶ ἐξουσίαν τοῖς κατὰ καιροὺς ἡγο[υμένοις]. μηνὶ αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος δ'. †

† 'Ο δοῦ[λος τοῦ] κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐ[θέντου καὶ βασιλέως] Γρηγόριος ὁ Φερνιτζιώτης. †

Archet. exemplar, ut videtur. (Sakk. μόνον τὸ ὄνομα καὶ τὸ ἐπώνυμόν ἐστιν ἰδιόγραφον τοῦ ὑπογεγραμμένου, τὰ δὲ λοιπὰ εἰσι τοῦ γραφέως.) Flor. nro 84. Tabula videtur esse anni 1246 (6755), scripta imperante Ioanne Duca Vatatzæ.

LXX. Sine anno, mense aprili et iu[ni]o, ind. VII.

Georgius Zagarommata iussu imperatoris monasterio S. Ioannis Theologi tradit terram in regione Pyrgi.

Initium deest.

..... [εἶχε καὶ τό·] μηνὶ ἀπριλίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ'. δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς βασιλικῆς καὶ θείας χειρός. κατὰ γοῦν τὴν] περίληψιν τοῦ τοιοῦτου θεῖου καὶ [βασιλικοῦ] προσκυνήτου [δρισμοῦ] ἀνθρωπον Κωνσταντῖνον τὸν Σταφίδαρον μετὰ τοῦ αὐτοῦ ὀρισμοῦ καὶ ἡμετέρου πρὸς τοὺς ἐκεῖσε οἰκοῦντας μεῖζονάς τε καὶ ἐλάτους καὶ τοὺς χώ]ραν τοῦ ἐπονομαζομένου Πύργου, ἐγεγόνει δὲ καὶ ἕτερον ἡμῶν ἱεράς, ὡς ἂν ἀπέχη τελείως ἀπὸ τὴν γῆν τοῦ μετοχίου τῆς Πάτμου, ὡς μὴ κεκτημένης αὐτῆς τὴν τυχούσαν μετοχὴν, μήτε μὴν ἔχειν ἄδειαν πώποτε τῶν καιρῶν λέγειν τι δίκαιον περὶ τῆς γῆς ταύτης ἢ ἐξωνήσασθαι ἢ ανταλλάξαι, ἀλλὰ ἀπέχειν ἐξ αὐτῆς τέλειον, ὡς ἂν καὶ οἱ προσοικοῦντες τῇ χώρᾳ τῶν Παλατίων, ὡς μὴ ἔχοντας καὶ αὐτοὺς τι δίκαιον οὔτε ἀπὸ κληροδοσίας οὔτε ἐξ ἀγορασίας, οὔτε ἀπὸ παραδόσεως ἀπογραφῶν τῶν κατὰ καιροὺς ποιουμένων τὰς βασιλικὰς ἀπογραφάς, ἀλλ' ὡς πάντοτε ἀδούλως οὔσα ἡ γῆ τοῦ Πύργου καὶ ἀπαράδοτος καὶ ἐκ πάντων τὸ ἐλεύθερον ἔχουσα· κυρία γάρ ἦν καὶ δεσπότις ἡ μονὴ τῆς Πάτμου, ὡς δικαιουμένης ἐκ τῆς Παναχράντου μονῆς ἀνθρωπος οἰκῶν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Παλα-

τίων καὶ ἀπὸ τῶν περίξ, οἳ καὶ τικῇ ἀποκαταστάσει
 προέταξαν καὶ σιγνοεγράφησαν, ὡς καὶ οὗτοι βεβαιωθέντες
 [δι]καιωμάτων καὶ διὰ τοῦ βασιλικοῦ προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου τοῦ αἰδίου
 καὶ τρισμακαρίστου βασιλέως καὶ . . . ου ἡμῶν, κυροῦ Θεοδώρου Κομνηνοῦ τοῦ
 Λάσκαρη, καὶ διὰ θείου καὶ βασιλικοῦ προσκυνητοῦ ὁρισμοῦ ἐπικυρωτικοῦ τοῦ
 κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως καὶ ἀποκαταστάτων τῶν κατὰ
 καιροὺς ἐκποιουμένων τὰς ἀπογραφὰς τῶν Παλατίων, ἤγουν τοῦ πανσεβαστοῦ ἐκείνου,
 κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κρατεροῦ, τοῦ πρωτοστράτορος κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Ἰσῆ, τοῦ
 Φερνιτζιώτη κυροῦ Γρηγορίου, τοῦ στρατοπεδάρχου καὶ παρα[δ]ότου Μαιάνδρου,
 κυροῦ Θεοφάνους, οἳ καὶ διεβεβαίωσαν τὸ τοιοῦτον μετόχιον καὶ ἐδράζουσιν καὶ
 ἀκριβῆ ποιοῦνται τὴν ἔρευναν καὶ μὴ ὅλως ἔχειν ὄρον ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ
 Πύργου οἱ Παλατιανοί, ἀλλ' εἶναι τὸν τοιοῦτον ὄρον τῆς Παναχράντου ἀρχόμενον
 ἀπὸ τῶν δύο ποταμῶν, τοῦ τε Μαιάνδρου καὶ τοῦ ἐκ τῶν Παλατίων διερχομένου,
 ὃς καὶ διελθὼν τὸ μέρος τούτων καὶ ἀκριβῶς περιπατήσας ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ
 Πύργου εὗρον ἐν αὐτῷ γῆν ἀρώσιμον ἐν τῷ ὀρεινῷ τόπῳ διακειμένην καὶ μόνην.
 τὴν δὲ ἐτέραν γῆν τὴν ἐν τῷ κάμπῳ διακειμένην τὴν πρὸς τὸ νότιον μέρος, ἣ
 [καὶ] ἄρχεται ἀπὸ τῆς θαλάσσης καὶ ἀκουμβίζει μέχρι καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ ἀπὸ
 τῶν Παλατίων, ἐν ᾧ συμμίνγνυνται ἄμφω καὶ τὸ Χαλινίτζην καὶ διενοῦται μετὰ
 τοῦ παλαιοῦ Μαιάνδρου· κυκλοῖ γὰρ τὴν γῆν τα[ύτην ἰδιο]-
 περιορίσως. πάντα γοῦν ἐνὶ ἀνίκμος καὶ ἀλμυροῦται μὴ ἔχων ἐν αὐτῷ γῆν
 . . . ὥσει μοδίου ἐνός οὐ τε νομαδιαία. ἣ δέ γε ἐτέρα γῆ ἢ πρὸς
 τὸ βόρειον μέρος ἄρχεται μὲν καὶ αὐτὴ ἀπὸ καὶ ἀ[κ]ολου[θ]εῖς τὸν
 πο[ταμὸν] τὸν παλαιὸν Μαιάνδρον, περιορίζων καὶ οὗτος τὸ βόρειον μέρος καὶ
 ἀκουμβίζων μέχρι τοῦ δηλουμένου ποτα[μοῦ] Χαλινίτζι, καὶ οὕτως κυκλοῦσιν ἔσω-
 θεν τὴν ὀρεινὴν γῆν, οἷα καὶ ὅση ἐστί, καὶ τὴν νομαδι[αίαν] οὖσαν τοῦ βορείου
 μέρους [μ]ηκέτι πόριμον εἶναι καὶ ταύτην, ἀλλὰ μέρος μὲν τι ἔχουσα γῆν ἀρώ-
 σιμον πο. χεῖλω . . ὡς ὄρον ἔχον τόνδε τὸν ποταμόν, καὶ τοῦτον διὰ
 πολλοῦ κόπου καὶ δι' ὀρυγμάτων τῶν χειμερινῶν ὑδάτων·
 ἅπαν γὰρ τὸ νότιον καὶ τὸ βόρειον μέρος ἐξ ἀρχῆς τοῦ χειμῶ[νος] καλύπτεται
 ὑπὸ τῶν ὑδάτων καὶ ἄβατος καὶ ἀνήροτος γίνεται. ἐν δὲ τῷ βορείῳ τούτῳ
 μέρει τοῦ δηλουμένου ποταμοῦ Μαιάνδρου πρόκειται τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἢ λεγο-
 μένῃ Γαβλιά, παρακλάδιον οὖσα τοῦ παλαιοῦ Μαιάνδρου προση[ωμένη] τῷ ὄρει
 τούτῳ, στεῖρα οὖσα καὶ αὐτὴ, καλυπτομένη καὶ αὐτὴ ὑπὸ τῶν ὑδάτων, μέρος
 δὲ τι ἔχουσα νομαδιαίας γῆς καὶ μόνης, ἣ καὶ διὰ θείου καὶ βασιλικοῦ προσκυ-
 νητοῦ ὁρισμοῦ καὶ ἀποκαταστάσεως τοῦ Φερνιτζιώτου παρεδόθη τῇ τοιαύτῃ

μονῇ τῆς Πάτμου, ὡς τῆς Παναγράντου μονῆς ἐν αὐτῇ ἐχούσης δίκαιον. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως, ἀκολούθως δὲ καὶ ἡμεῖς τῷ θεῷ [καὶ] προσκυνητῷ χρυσοβούλλῳ, τοῖς θεοῖς καὶ βασιλικοῖς ὁρismoῖς . . . τῶν ἀπογραφικῶν παραδόσεων . . . διαγορεύουσιν ἐξακολουθήσαντες ἐδικαιώσαμεν . . . ἐν τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς Πάτμου εἰς βε[βαίωσιν] καὶ ἐπιστηριγμὸν . . . [καὶ ἀπο]σόβησιν τῶν πειρωμένων ἀδικεῖν τὸ μέρος τῆς τοιαύτης μονῆς. μηνίου . . . , ἰνδικτιῶνος . . . †

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως καὶ πρωτοβεστιαρίτης Γεώργιος σεβαστὸς ὁ Ζαγαρομμάτης. †

Subscriptio Zagarommatae manu propria. Archetypum chart. cum bulla plumbea pendenti ex filo caeruleo et albo, in qua ex una parte est imago S. Georgii stantis, in dextera ferentis hastam, in sinistra vero scutum cum hisce literis: Ο ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΥΛΑΞ ΓΕΝΟΥ ΜΟΙ ΣΩ ΣΥΝΟΝΥΜΩ ΜΑΚΑΡ ΓΕΩΡΓΙΩ ΤΩ ΠΡΩΤΟΒΕΣΤΙΑΡΙΤΗ. Flor. nro 97. Tabula videtur esse anni 1249.

LXXI. 6758—1250, mense februario, ind. VIII.

Manuel Palaeologus et uxor et filius eius monasterio S. Mariae Nivosae vendunt agrum.

† Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος οἰκείᾳ χειρὶ προέταξα. †

Σίγνον	Θεοφα-	Σίγνον	Μιχαήλ
νοῦς	τῆς συμβίου μου.	τοῦ	υἱοῦ μου.

† Ἐν ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος. Μανουήλ ὁ Παλαιολόγος, ὁ ἄνωθεν τοῦ παρόντος ὕφους οἰκιοχείρως προτάξας ἅμα τῇ συμβίῳ μου καὶ τῷ υἱῷ μου, οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιούς σταυροὺς ποιήσαντες τὸ συμβίῳ μου καὶ τῷ υἱῷ μου, οἱ τοὺς τιμίους καὶ ζωοποιούς σταυροὺς ποιήσαντες τὸ παρὸν πρατήριον ἐγγραφὸν τιθέμεθα καὶ ποιούμεν, οὐκ ἔκ τινος ἀνάγκης ἢ βίας, ἀλλ' οἰκείᾳ ἡμῶν βουλῇ καὶ θελήσει καὶ δεδοκιμασμένῳ σκοπῷ καὶ χρονιαίας τῆς διασκέψεως, καθὼς δηλωθήσεται, πρὸς σέ τὸν πανοσιώτατον καθηγούμενον τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς ὑπεραγίας θεοτόκου τῆς Κεχιονισμένης, τὸν ἱερό-μόναχον κύριν Νικόδημον, καὶ διὰ σοῦ πρὸς τὴν ὑπὸ σέ ἀγίαν μονὴν καὶ πᾶσαν τὴν ἀδελφότητα· καὶ γὰρ τὸ χωράφιον τὸ γονικὸν ἡμῶν τὸ δν καὶ διακείμενον ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τοῦ Μούντηλα, ὥσει μοδίῳ δεκαπέντε, τὸ πλησιαστάς ἔχων ἀνατολικὸν μέρος τὸ χωράφιον τοῦ Φοραδάρη, δυσικὸν δὲ τὴν βασιλικὴν ὁδόν. καὶ δὴ κατὰ τὴν σήμερον πιπράσκομεν τὸ τοιοῦτον χωράφιον πρὸς τὴν δηλω-θεῖσαν ὑπὸ σέ ἀγίαν μονὴν καὶ πᾶσαν τὴν ἀδελφότητα εἰς βοίδιον καματηρὸν

ἀρεστὸν ἓν, εἰς ὑπέρπυρα τρία καὶ μοχθηρὸν ἓν, ὅπερ καὶ ἡ συμβίβασις τούτων ἀπὸ τῆς ἡγουμενείας τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Εὐθυμίου τοῦ Καρδακάρη ἐγένετο πρὸ χρόνων εἶδει τεσσάρων ἔχον ἄρτι. καὶ δὴ κατὰ τὴν σήμερον πιπράσκομεν τὸ τοιοῦτον χωράφιον πρὸς τὴν ὑπὸ σὲ ἀγίαν μονὴν τοῦ ἔχειν αὐτὸ εἰς ἐξῆς ἀπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους κατὰ τελείαν καὶ ἀναφαίρετον δεσποτείαν εἰς τὸ πωλεῖν, χαρίζειν, ἀνταλλάττειν, ἐριμεῖν καὶ βελτιεῖν καὶ πάντα πράττειν ἐπ' αὐτό, ὅσα οἱ θεοὶ νόμοι τοῖς οἰκείοις δεσπόταις εἰς τὰ ἑαυτῶν πράττειν διακελεύονται, παρὰ τινος μὴ κωλυόμενοι, οὐ παρεμποδιζόμενοι, οὐ παρ' ἡμῶν, οὐδὲ παρὰ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν ἢ συναδελφῶν ἢ διακατόχων, ἀλλ' ὅστις ἂν καὶ εἴῃ ὁ λέγων περὶ τούτου, οὐ μετέχη, καὶ ἡμεῖς μέλλομεν ἀποπαύειν τούτον. εἰ δὲ πολλάκις ἡμεῖς αὐτοὶ ὀψέ ποτε μετὰ μελοὶ γενώμεθα τῆς παρούσης πράξεως ἡμῶν καὶ εἰς ἀνατροπὴν χωρηθῶμεν ἢ εὐρεσιλογίαν τινὰ προβάλλωμεν προσβοηθοῦσαν ἡμῖν, ἵνα μὴ εἰσακουώμεθα. ἐφ' οἷς ἂν καὶ λέγωμεν ἔχειν, ἀλλὰ νὰ ἀποπεμπώμεθα ἀπὸ παντὸς δικαστηρίου καὶ νόμου καὶ ἄρχουσι, ἐπισπώμεθα καὶ τὰς ἀράς τῶν ἀγίων τη' θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ πρὸς τὸν δημόσιον ζημιώμεθα ὑπέρ-
πυρα β'. διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγόνει παρ' ἡμῶν ἡ παρούσα φανερά πρᾶσις ἐνώπιον τῶν ὑπογραψάντων μαρτύρων. μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτικῶνος ἧ', ἔτους, ΣΨνῆ'. †

† Κωνσταντῖνος ἱερεὺς ὁ Γαβρᾶς καὶ πρωτοπαπᾶς τῆς ἀγιω-
τάτης μητροπόλεως Μιλήτου, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Μιχαὴλ ἱερεὺς ὁ Πησιίτης καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης
μητροπόλεως Μιλήτου ἐπὶ τὸ παρὸν πρατήριον ἔγγραφον, ὡς τὸ
ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν [ὑπέγραψα.] †

† Γεώργιος ἱερεὺς ὁ Ἀρμενόπουλος καὶ κληρικὸς τῆς ἀγιωτάτης
μητροπόλεως Μιλήτου καὶ αὐτὸς, ὡς τὸ ὕφος δηλοῖ, μαρτυρῶν
ὑπέγραψα. †

† Κωνσταντῖνος ὁ Ἀρμενόπουλος καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέ-
γραψα. †

† Μιχαὴλ ὁ Μεγαλώματης καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

† Γεώργιος ὁ Εὐδαιμονίτζης καὶ αὐτὸς μαρτυρῶν ὑπέγραψα. †

Σίγνον	Κωνσταντίνου τοῦ	Σίγνον	Ἰωάννου τοῦ	Σίγνον	Κωνσταντίνου τοῦ
Μαιαν-	δρινοῦ.	Τζαγγρ-	ουνά.	Σαμ-	ψηνοῦ.
Σίγνον	Διο-	Σίγνον	Λέοντος τοῦ	Σίγνον	Ἰωάννου
νυσίου τῆς Κουτρούβαινας.		Μού-	σου.	τοῦ Πι-	νακά.

† Ὁ ὑπομνηματογράφος τῆς ἁγιωτάτης μητροπόλεως Μιλῆτου καὶ νομικὸς τῶν Παλατιῶν, Νικήτας ὁ Καραντινός, τὸ παρὸν πρᾶ-
τῆριον ἔγγραφον ἔγραψα καὶ ὑπέγραψα. †

Archetyp. membr. Flor. nro 101.

LXXII. 6766—1258, mense maio, ind. I.

*Patriarcha Arsenius Autorianus confirmat, monasterium Spondarum in insula
Coo esse metochium coenobii S. Ioannis Theologi.*

† Ἀρσένιος, ἐπὶ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἐπαινετὸς μὲν καὶ ὁ νέων πραγμάτων μεγαλουργός, ὁ πρώταις οἰκοδο-
μημάτων καταβολαῖς ἐγχειρῶν καὶ τέλη ταῖς καταβολαῖς ἀναλόγως πραγματευό-
μενος, ὁμοῦ μὲν πρὸς κάλλος, ὁμοῦ δὲ πρὸς μέγεθος τὰ ἐγχειρηθέντα ἐνσκευα-
ζόμενος καὶ πανταχόθεν πρὸς ἓν τι τέλος συννεύειν ταῦτα ἐπιτεχνώμενος, τὴν
μεθ' ἡδονῆς τῶν θεωμένων ἐκπληξιν καὶ τὸν εὐφρόσυνον θειασμόν, ἐπαινετὸς δὲ
ἦττον οὐδὲν καὶ ὁ τῆς χρονικῆς ἐπιβουλῆς ἔργον ταῦτα εὐρών καὶ ὡς ἐγχωροῦν
καινίζων καὶ ἀνακτῶμενος. ὁποῖός τις ἔγνωσται ὦν τῇ ἡμῶν μητριότητι σήμερον
καὶ πρὸ πολλοῦ γινωσκόμενος, εἰ καὶ μὴ οὕτως ὡς νῦν, ὁ τῆς ἐν τῇ νήσῳ τῇ
Πάτμῳ περιωνύμου μονῆς τῆς ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἡγαπημένου καὶ Θεολόγου τιμιώ-
τατος καθηγούμενος, ὁ ἱερομόναχος Γερμανός· ὅπως δὲ τοιοῦτος ἔγνωσται ὦν
τῷ λόγῳ ἤδη λελέξεται καὶ δὴ λέγεται. ἡ κατὰ τὴν νήσον Κῶ διακειμένη σε-
βασμία πατριαρχικὴ μονὴ τῶν Σπονδῶν ἦν ὅτε πολλαῖς ἐπὶ τῆς χάρισι,
ταῖς τε κατὰ τὸν ἔξω καὶ αἰσθητὸν αὐτῆς κόσμον, καὶ ὅσος ἐν κτίσμασι καὶ
οἰκοδομαῖς, καὶ ταῖς κατὰ τὸν ἔνδον καὶ ὑπὲρ αἰσθησιν, καὶ ὅσος ἐν ἀρετῇ τῶν
ἐνασκειμένων αὐτῇ ποτε μοναχῶν. ἐπεὶ δὲ καὶ αὐτὴ ἔργον ἐγεγόνει τοῦ πάντα
μὲν τὰ φανέντα κρύπτοντος χρόνου, πάντα δὲ φύοντος τὰδεληα, τοιοῦτου λοιπὸν
ἀνδρὸς ἐδεῖτο πρὸς σύστασιν, ὁποῖος ὁ εἰρημένος ἱερομόναχος Γερμανός· οὗτος
καὶ γὰρ ἤθεσι μὲν ἐκπρέπων τὸν εὐγενῆ διαζωγραφοῦσιν ἄνδρα καὶ κόσμιν,
ἀρετῆς δὲ μετέχων καὶ τῷ κατ' αὐτὴν ἐγκαλλυνόμενος εὐπρεπεῖ καί, τὸ βλον
εἰπεῖν, ἔργων τυγχάνων ἐπαινετῶν ζηλωτής, ἔργων θεοφιλῶν ἑραστής, οὐδὲ τὴν
εἰρημένην μονὴν τῶν Σπονδῶν ἔρημον ἔγνω ἀφεῖναι τῆς κατὰ τὸ ἐγχωροῦν
βοηθείας αὐτοῦ καὶ συνάρσεως. τῷ τοι καὶ πρόσσεισι μὲν ἀρτίως τῇ ἡμῶν μετριό-
τητι, αἰτεῖται δὲ τὴν μονὴν ἐπὶ τῇ βελτιώσει δοῦναι ταύτην καὶ προκοπῇ, τοῦ-
το μὲν τῆς τῶν οἰκοδομῶν περιποιήσεως ἀντιποιήσασθαι, τοῦτο δὲ τῆς τοῦ ναοῦ

εὐτρεπείας ὁλοσχερῶς φροντίσαι ἐπαγγειλάμενος, μοναχοὺς τε ταύτῃ ἐγκατατάξαι καὶ πᾶν, εἴ τι περὶ αὐτὴν εἰς ἀληθῆ δύναται καταστήσαι μονήν, παντοίως πρὸς πραγματεύσασθαι ὑπισχνούμενος. ἵνα δὲ μὴ τῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βιοτῆς καὶ τὰ τῆς περιποιήσεως συνεκμεταλλευθῇ, κρείττονι τι καὶ περὶ τούτου καὶ τῆς αὐτοῦ μεγαλονοίας ἄξιον βουλευσάμενος, εἰς μετόχιον τῆς ἐν τῇ Πάτμῳ τοῦ Θεολόγου μονῆς ταχθῆναι αὐτὴν ἐξηγήσατο, συνεπιτείνεσθαι πάντως τὴν ταύτης πραγματευόμενος σύστασιν τῷ τῆς Θεολογικῆς μονῆς ἐδρασμῷ. ἡ γοῦν μετριότης ἡμῶν καλῶς ἐγνωκυῖα τούτον· βουλευόμενον, ἄλλως τε δὲ καὶ εἰδυῖα, ὡς πολλὰ καὶ μὲν ἀπόπειρα γέγονε συστήναι τὴν τοιαύτην μονήν ἰδίᾳ καὶ καθ' ἑαυτὴν εἰς τὴν οἰκειάν συντηρουμένην αὐτοδεσπότητα, ἡ δὲ τῶν ἐκεῖσε τιθεμένων εἰς τὸ δεῖν ἡγουμενεύειν μοναχῶν ἀβελτηρία καὶ τὸ ἀμελὲς γενέσθαι τοῦτο οὐ συνεχώρησαν, ὅτε μὴ καὶ μᾶλλον τῇ ἀπωλείᾳ συνήργησαν, παρόσον ὁ μὲν σήμερον, αὖριον ἄλλος, νῦν οὗτος, ἔπειτ' ἐκεῖνος τὴν ἡγουμενίαν ταύτης διαδεχόμενοι ἐκ τοῦ κατὰ μικρὸν τὰ τῆς μονῆς ἐλυμαίνοντο, ὡς ἐντεῦθεν κινδυνεύειν αὐτὴν μὴ τοι γε τὸ εἶναι μονήν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀπλῶς ὀνομάζεσθαι ἀπολέσαι. ταῦτ' οὖν εἰδυῖα ἡ μετριότης ἡμῶν οὖς εὐπειθὲς παρέχει τῷ τὴν μονήν αἰτουμένῳ, ἅτε τῶν ὁμολογουμένως ἐπιτηδεῖων πρὸς ταῦτα τοῦτον γινώσκουσα. ἔσται οὖν τὸ ἀπὸ τούδε ἡ δηλωθεῖσα τῶν Σπονδῶν μονὴ ὑποκειμένη καὶ προσηνωμένη τῇ τῆς Πάτμου πατριαρχικῇ μονῇ καὶ παρὰ τοῦ κατὰ καιρὸν καθηγούμενου τῆς Πάτμου διυθυνομένη πνευματικῶς αὐτὴ τε ἡ τῶν Σπονδῶν μονὴ καὶ οἱ ἐν αὐτῇ μοναχοὶ καὶ πάντα τὰ ὑπ' αὐτήν, ἀλλ' οὐδὲ ὁ κατὰ καιροὺς ἐπίσκοπος τῆς νήσου Κῶ ἔξει τινὰ παρείδουσιν ἐν τῇ τοιαύτῃ πατριαρχικῇ μονῇ, οὐδὲ ὁ μητροπολίτης [Ῥόδου ὁ διενεργῶν] τὰ κατὰ τὰς ὑπ' αὐτὸν νήσους πατριαρχικὰ δίκαια, οὐδ' ὁ παρ' αὐτοῦ ἀποστελλόμενος ἑξαρχος ἢ ἑτερός τις εἰσελεύσεται ἐν αὐτῇ, μόνῃ δὲ τῇ πατριαρχικῇ μεγαλειότητι ἐσεῖται ὑποκειμένη, καὶ παρὰ ταύτης ἐπιγινωσκόμενη ὡς καὶ ἡ πρωτότυπος τῆς Πάτμου μονή. ὅθεν καὶ ἀρτίως μὲν ὁ ἱερομόναχος Γερμανὸς τῆς τοῦ ναοῦ περικαλλείας καὶ τῆς ὀφειλομένης αὐτῷ κοσμιότητος φροντίζει τε καὶ ἐπιμελῆσται, μοναχοὺς ἐκεῖσε ἐγκατατάσσεται, τὰ ἄλλα θήσει καλῶς, ὅποσα τῇ μὲν μονῇ τὴν σύστασιν καὶ βελτίωσιν, αὐτῷ δὲ τὸν ἐπὶ τούτοις παράσχῃ μισθόν, οἱ δὲ κατὰ καιροὺς μοναχοὶ τῆς τοῦ Θεολόγου μονῆς ἔξουσιν ἐπ' ἀνάγκης μετὰ τὴν ἀποβίωσιν τοῦ νῦν καθηγούμενου αὐτῶν βελτιοῦν τε καὶ συνιστᾶν τὴν τοιαύτην μονήν τῶν Σπονδῶν· οὕτω γὰρ καὶ εἰς μετόχιον αἰωνιζόντως ταύτην καθέξουσιν, ὀφείλουσι δὲ καὶ οἱ τῆς νήσου τῆς Κῶ ἔποικοι ἅπαντες καὶ ὁ νῦν τὰ δημόσια ἐν ταύτῃ διενεργῶν καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐνεργήσοντες τῇ ἐμφανείᾳ τοῦ παρόντος ὑπομνήματος τῆς ἡμῶν μετριότητος μηδένα

ποτέ διασεισµὸν ἢ τὴν οἰανδήποτε ἔχλησιν τῷ ἱεροµονάχῳ ἐπαγαγεῖν Γερμανῶ
ἢ τῇ τοῦ Θεολόγου μονῇ χάριν τῆς πατριαρχικῆς μονῆς [τῶν Σπονδῶν], εἰ μὴ
βούλονται τὸν ὑπὸ τῆς ἡµῶν μετριότητος ἀφορισµὸν ἑαυτοῖς ἐπισπάσασθαι, ἀλλὰ
καὶ εἴ τί που τῶν πάλαι προσόντων αὐτῇ ἔφθασέ τις τῶν εἰρηµένων ἐποίκων τῆς Κῶ
χειρὶ χρώμενος ἀδίκῳ παραφελέσθαι αὐτῆς, ὀφείλει πρὸς αὐτὴν ἀρτίως ἀπολύσαι
αὐτό, ἵνα ὁ νέος αὐτῆς καινισµὸς τὴν ἐκ ταύτης συνεργίαν προσηκόντως εὐρή-
σειεν. ἐφ' ἅπασι γὰρ τούτοις τὸ παρὸν ὑπόµνημα τῆς ἡµῶν μετριότητος γέγονε
κατὰ μῆνα Μάιον τῆς ἐπιτρεχούσης πρώτης ἐπινεμήσεως τοῦ ΨΨΞ'
ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τῇ αὐτοχειρῷ ὑπογραφῇ ἡ μετριότης ἡµῶν ὑποσηµηναµένη
τὴν συνήθη μολιβδίνην βούλλαν κάτωθεν ἀπηώρησεν. †

† Ἀρσένιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουµενικὸς πατριάρχης. †

Archetyp. membr. Bulla deest. Flor. II. nro 26.

LXXIII. Sine anno, mense octobri, ind. II.

Imperator monasterio S. Mariae Nivosae confirmat omnes possessiones.

† Ἐφθασε μὲν ὁ οἰκῆος τῇ βασιλείᾳ μου σεβαστὸς ὁ [Μο]νο|χυτράς ἐν
τῇ τοποθεσίᾳ τῶν [Παλα]τίων τῶν κατὰ τὸν Μαίανδρον ἀνεγείραι ἐκ βάθρων
αὐτῶν καὶ τῇ θεοµήτορι τῇ [οὐ]τω πως ἐπιλεγοµένη ἐγχαρίως Κεχιονισµένη
καὶ εἰς οἰκήσιν μοναχῶν ἀποκαταστῆναι βελτιώσεσσι τε ὑποστατικῶν πραγµάτων
καὶ αὐτουργίῶν [καὶ] λοιπῶν κινητῶν καὶ ἀκινήτων, ἀλλὰ δὴ καὶ παροίκους
ταύτῃ προσεκύρωσε πρὸς ζωὴν τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν διὰ χρυσοβούλλων καὶ ὀρι-
σµῶν τῶν ἀοιδίμων βασιλέων, τῶν γονέων τῆς βασιλείας μου, ἐπιστηρίζας καὶ
ἐδραιωσάµενος κατέχειν ἅπαντα τὰ κατὰ δι[καιο]ν λόγον προσηρµοσµένα αὐτῇ
καὶ νέµεσθαι ἀδιασειστός καὶ ἀνενοχλήτως καὶ ἔξω π[άσης] βλάβης, ἐ[πα]πο-
λαύειν τε καὶ τοὺς οὓς ἔχει [παρο]ίκους πάσης ἐξκουσείας καὶ ἀνενοχλησίας· καὶ
ἣν μὲν ἡ εἰρηµένη μονὴ κατέχ[ουσα καὶ] νεµο[µένη] ταῦτα [πάν]τα μέ[χρι] τοῦ
νῦν ἀταρ[α]χῶς καὶ ἀδιασειστός κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν προσόντων αὐτῇ δικαιο-
µάτων. εἰς δέ [γε] πλείονα ἀσφάλειαν [τούτων] ἐδ[ι]ήθησαν οἱ ἐν αὐτῇ μονα-
χοὶ τυχεῖν καὶ ὀρισµοῦ τῆς βασιλείας μου. καὶ ἡ βασιλεία μου τὴν δέησιν αὐ-
τῶν προσηκαµένη διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος αὐ[τῆς] ὀρισ[µοῦ] πρὸς ἐπικύρωσιν
καὶ ἐδραιώσιν τῶν προσόντων ταύτῃ τῇ [μονῇ] χ[ρυσο]β[ούλλων] καὶ ὀρι[σµῶν] [ἀ]-
πολυ[θέντων] τούτοις, κατέ[χειν] τὴν τοιαύτην μονὴν καὶ νέµεσθαι κατὰ τὰς
περιλήψεις τῶν προσόντων [αὐτῇ] δικαιοµάτων ἅ[παντα] τὰ προσηρµοσµένα αὐτῇ

κινητὰ καὶ ἀκίνητα πράγματα, ὑποστατικά τε καὶ αὐτούργια
 τοῦ ἁγίου. λεισαίνου, τῆς Κουλούρας καὶ τὰ λοιπὰ χωράφια τὰ εἰς
 τὸν Κάμ[πον διακειμένα, ὥς καὶ προκατέχε μέχρι τοῦ νῦν. ὡσαύτως
 δὲ καὶ τοὺς οὖς ἔχει παροίκους διὰ ὁρισμῶν καὶ διὰ [πρακ]τικοῦ, κατέχειν δὲ
 τὴν δηλωθεῖσ[αν μὲν] τὴν ταῦτα πάντα ἀδιασείστως, ἀνενοχλήτως καὶ ἀναπο-
 σπástως, ἐπαπολαύειν τε καὶ τοὺς παροίκους αὐτῆς πάσης ἐξκου[σείας καὶ] δια-
 τηρεῖσθαι τοὺς ἀνεπηρεάστους ἀπὸ πάντων τῶν δημοσιακῶν ζητημάτων καὶ
 ἀπὸ πασῶν τῶν ἐπιχειρῶν ἀζημίους καὶ [ἀκαταζητ]ήτους, καθὼς καὶ μέχρι τοῦ
 νῦν διετηροῦντο, ὀφειλόντων τῶν κατὰ καιροὺς δουκεόντων ἐν [τῇ το]ιαύτῃ χώρᾳ
 ἀπογραφέντων τε καὶ ἐξισ[ωτῶν] καὶ τῶν προνοίας ἐχόντων στρατιωτῶν ἐν τῷ
 αὐτῷ τόπῳ, ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτῶν τῶν Παλατιανῶν διατη[ρεῖν τῇ ἐμ]φανείᾳ τοῦ
 παρόντος ὁρισμοῦ τῆς βασιλείας μου ἅπαντα τὰ ἀνήκοντα τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἀζή-
 μια καὶ ἀβλαβῇ. [ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγ]όνει τῇ διαληφθείσῃ μονῇ εἰς ἀσφάλειαν
 μὲν αὐτῆς, ἐπικύρῳσιν δὲ καὶ ἐδρ[αίωσιν] τῶν προσόντων αὐτῇ δικαιωμάτων
 καὶ] ὁ παρὼν τῆς βασι[λείας μου] ὁρισμός. †

† Μηνὶ ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος β'. †

*Archetyp. chart. Sak. nro 113. Tabula videtur esse imperatoris Theodori II.
 Lascaris et anni 1258 (6767).*

LXXIV. Sine anno, mense octobri, ind. II.

Imperator confirmat monasterio S. Ioannis Theologi omnes possessiones.

† Πρόσεισι μὲν τῇ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον διακειμένη σεβασμῷ μονῇ
 τῇ ἐπ' ὀνόματι ἐνιδρυμένη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ ἡγαπημένου τῷ Χριστῷ
 Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου διάφοροι ὁρισμοὶ τῶν ἀ[οιδ]ίμων βασιλέων, τῶν γονέων
 τῆς βασιλείας μου, τοῦ τε πάππου καὶ πατρὸς αὐτῆς, τοῦ [κα]τέχειν τὴν τοιαύ-
 την [μονὴν καὶ νέμ]εσθαι ἀδιασείστως πάντῃ καὶ ἀταράχως ἅπαντα τὰ προσηρ-
 μοσμένα ταύτῃ μετόχια καὶ λοιπὰ κτήμα[τα] κινητὰ καὶ ἀκίνητα, τὰ τε ἐν δια-
 φόροις τόποις κείμενα καὶ [ἐν] ταῖς ταῖς νήσοις, τῇ τε Κῷ καὶ τῇ Λέρνῃ,
 καὶ ἐν τοῖς κατὰ τὸν [Μαί]ανδρον Παλατίοις τὰ ἐπιλεγόμενα τοῦ Πύργου, τῆς
 Κῷ, τὰ τοῦ Περιπάτου καὶ Ἀντιμαχείας, ὡσαύτως τε κατέχ[ειν] καὶ τοὺς προσ-
 όντας ταύτῃ παροίκους τε καὶ ξένους καὶ ἀνεπιγνώστους τῷ δημοσίῳ ἔξω παν-
 τὸς βάρους, καὶ ἐπαπολαύειν τὴν [εἰρ]ημένην μονὴν ἐπὶ πᾶσιν, οἷς κέκτηται,
 πάσης ἐξκουσείας καὶ ἀνενοχλησίας, [ὥς] καὶ μέχρι μὲν τοῦ νῦν κατέχε ταῦτα
 πάντα καὶ ἐνέμετο ἀ[νε]νοχλή[τως] καὶ ἀν[αφαι]ρέτως, εἰς τε πλεονα ἀσφάλειαν

αὐτῆς καὶ ἐδραΐωσιν ἐδεήθησαν τῆς βασιλείας μου οἱ ἐν αὐτῇ μοναχοὶ γενέσθαι τυχὴ καὶ ὅρισμὸν τῆς βασιλείας μου, καὶ ἡ βασιλεία μου τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπακούσασα τὸν παρόντα ὅρισμὸν αὐτῆς ἐπιχορηγεῖ τι, δηλωθεῖ[ση] μονῇ, δι' οὗ] καὶ διορ[ί]ζε[ται] ἔχειν τὸ πιστὸν καὶ ἀπαρέγκλητον ἅπαντα τὰ προσόντα ταύτῃ χαρτῶα δικαιώματα καὶ κατέχειν τοὺς ἐν αὐτῇ μοναχοὺς καὶ νέμεσθαι ἅπαντα τὰ κατὰ μέρος ἄνωθεν εἰρημένα καὶ κ[ατὰ] δίκαιον λόγον τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἀνήκοντα, ἦγουν μετόχια τὰ ἐν διαφόροις τόποις διακείμενα, λοιπά τε κινητὰ καὶ ἀκί[νη]τα πράγματα καὶ τοὺς προσόντας παροίκους ἀδιασίστους, ἀνυποστάτους τε καὶ ἀνεπιζητήτους, [ἀπολαύειν δὲ] πάσης καὶ παντοίας ἐξκουσσίας τε καὶ ἀνενοχλήσεως ἐπὶ πᾶσι τούτοις [τοῖς ἀνήκουσι] τῇ ῥηθείᾳ μονῇ ἀπὸ πάντων τῶν δημοσιακῶν ζητημάτων καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν ἐπηρεϊῶν καὶ συζητήσεων νῦν τε πολιτευομένων καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἐπινοηθησομένων κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν προσόντων αὐτῇ χρυσοβούλλων, ὁρισμῶν τε καὶ λοιπῶν δικαιωμάτων ἐφ' ᾧ καὶ οἱ κατὰ καιροὺς δουκικὰς ἐν [τῇ] τοιαύτῃ χώρα καὶ οἱ προνοιαστικ οἱ κ . . . στρατιῶται, ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ κατὰ καιροὺς ἀποστελλόμενοι ἐν τῇ Κῷ [δημο]σιακὰς δουλείας, ὀφείλουσι διατηρεῖν ἅπαντα τὰ κατὰ τὴν τοιαύτην μονὴν ἀδιάσειστα καὶ ἀκαταζήτητα· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει τῇ διαληφθείσῃ μονῇ εἰς ἀσφάλειαν μὲν, ἐπικύρωσιν δὲ καὶ [βεβαί]ωσιν τῶν προσόντων αὐτῇ δικαιωμάτων καὶ ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὁρισμός. †

Εἶχε καὶ τό· μηνὶ ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος β'.

Exemplar antiquum, Flor. nro 57. Tabula videtur esse imperatoris Theodori II. Lascaris et anni 1258 (6767).

LXXV. Sine anno et mense.

Presbyter Nicetas Carantinus abbati monasterio S. Ioannis Theologi scribit de rebus publicis et fuga Michaelis Palaeologi ad Turcas.

† Τῷ ἀγίῳ μου αὐθέντῃ καὶ πατρί, τῷ πανηγιασμένῳ καθηγούμενῳ τῆς σεβασμίας καὶ ἀγίας μονῆς τῆς Πάτμου, ὁ παῖς τῆς μεγάλης ἀγιωσύνης σου, ὁ νομικὸς τῶν Παλατίων, Νικήτας ὁ ἱερεὺς ὁ Καραντινός. †

† Ἀγίε μου αὐθέντα καὶ πάτερ. πέποιθα εἰς θεὸν ὑγιαίνειν καὶ εὐθυμεῖν τὴν μεγάλην ἀγιωσύνην σου. καὶ ἡμεῖς μὲν ζῶμεν, ὡς δὲ ἐστενοχωρίσθημεν καὶ κακοπαθοῦμεν ἀπὸ τῆς οἰκήσεως τοῦ χάστρου τὸ γράφειν τὴν ἀγιωσύνην σου οὐκ

ἔχω. ἀπέμεινεν δὲ εἰς τὸ τοῦ θεοῦ ἔλεος καὶ εἰς τὴν εὐχὴν σου. ἐγώ, θεὸς οἶδεν, πιστεύουσ μοι, οὐκ ἔχω εἰς ἄλλον εἰς τὸν κόσμον παρὰ τὴν ἀγιωσύνην σου εἰς ἀγάπην ἢ εἰς θεόν. καὶ ὅταν μαθάνω καὶ βλέπω τὴν ἀγιωσύνην σου διὰ γραφῆς σου, τότε μεγάλως χαίρομαι καὶ εὐφραίνομαι, λανθανόμενος καὶ τὰ ἐπ' ἐμοὶ θλιβερὰ ἅπαντα. [ὅταν δὲ] πάλιν ἀργήσω τοῦ μαθεῖν ἀπὸ τῆς ἀγιωσύνης σου, τότε λύπη ἀπαραμυθίῳ συνέχομαι καὶ διὰ τῶν ἁγίων εὐχῶν σου, ὥς μαθάνω ἐκ τῆς ἀγιωσύνης σου τοῦ κουφίζειν τὰς ματαίας καὶ κοσμικὰς θλίψεις. καὶ διὰ τὸν θεὸν μὴ ἐπιλανθάνου τῆς πτωχείας ἡμῶν. ἔστω δὲ γνωστὸν τῇ ἀγιωσύνῃ σου περὶ τῶν συμβαινόντων. ὁ αὐθέντης ἡμῶν ὁ βασιλεὺς ὁ ἅγιος τῇ τοῦ θεοῦ κραταῖᾳ χειρὶ τὸν τῆς δύσεως ἑτροπώσατο πάντα ἐχθρὸν καὶ πολέμιον καὶ ἀπεκατέστησεν εἰρήνην βαθεῖαν μετὰ τε τοῦ Ἀσάνη καὶ τοῦ συμπενοθεροῦ αὐτοῦ. ἐπληρώθη γάρ, ὥς ἐμάθομεν, καὶ ὁ γάμος, ἀλλὰ δὴ καὶ κάστρα ἀπέδοτο ὁ συμπενοθερὸς πρὸς τὸν αὐθέντην ἡμῶν τὸν βασιλέα τὸν ἅγιον, τό τε Δυράχιν καὶ ἄλλα κάστρα μεγ[άλα, καὶ νῦν], ὥς μαθάνομεν, ἔρχεται τῶν ἐνταῦθα. ὁ δὲ συρτάνος, ὥς ἐμάθομεν, ἐνίκηθη παρὰ τῶν Ταρταρίων, καὶ ἀπέφυγεν εἰς τὸ Καλ. . . ρος. ὁ δὲ κύρις Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος ἔφυγεν καὶ ἀπῆγεν εἰς τὸν συρτάνον, καὶ εὗρέθη εἰς τὸν πόλεμον. τῶν Ταρ[τά]ρων καί, ὥς λέγουσιν, ἐποίησάν τον κεφαλὴν εἰς τὸ ῥωμαϊκὸν τὸ φωσάτον, καὶ ἐνεπλάκη τὸν πόλεμον καὶ ἐνίκησεν αὐτόν. [ὥς] δὲ εἶδον οἱ μουσουλμάνοι, ἐπεβουλεύσαντο, καὶ οἱ μὲν ἀπῆλθον [μετὰ τῶν] Τατάρων, οἱ δὲ ἔφυγον. καὶ ἴσως τούτος ὁ Παλαιολόγος ἔφυγεν καὶ αὐτὸς καὶ εἰσῆλθεν εἰς κάστρον, ὥς λέγουσιν, καὶ ἐκράτησεν μέτοχα, ὅσον καὶ αὐτὸν καὶ οὐκ ἐγνωρίσαμεν ἀκριβῶς περὶ τῶν γενομένων. οἱ μὲν λέγουσιν, ὅτι δικαίως τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ σουλτάνου τάχα τοῦ υἱοῦ τῆς Ἡβερίας σφετεριζόμενον τὴν ἀρχὴν ποιῶσιν ταῦτα οἱ Ταρτάριοι, οἱ δέ, ὅτι ἐξ ὀρισμοῦ τοῦ μεγάλου Τάταρη μετέπεισεν αὐτὸν καὶ ἦλθεν εἰς Τουρκίαν, καὶ εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ ἔθεσεν ἄλλον. καὶ εἰσὶν τὰ πράγματα οὕτως τεταραγμένα, καὶ εὐχου, ὅπως διὰ τῶν εὐπροσδέκτων εὐχῶν τῆς μεγάλης ἀγιωσύνης σου εἰρηνεύουσιν, ἵνα καὶ ἡμεῖς τὸ βραχὺ τῆς ζωῆς ἡμῶν εἰρηνικῶς περαιώσωμεν. τοὺς ἀδελφούς ἅπαντας μετάνοιαν ποιῶ, τὴν δὲ μεγάλην ἀγιωσύνην σου δουλικῶς ὡσαύτως ποιῆσαι τῇ μεγάλῃ ἀγιωσύνῃ σου. τὸν δὲ Καλοῖωάννην τὸν Παλαιολόγον εἰς τὴν Ῥόδον ἔβαλον αὐτὸν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ δι' εὐχῶν μέμνησο καὶ παρηγόρει ἡμῖν διὰ γραφῶν σου. καὶ γράψω τῇ ἀγιωσύνῃ σου καὶ περὶ τῶν . . . ὦν τῶν γενομένων ἐν τῇ Πύργῳ καὶ . . . ἡμῖν, πῶς ταῦτα ποιῶσιν ἄνευ ὀρισμοῦ τῆς ἀγιωσύνης σου. ἐγὼ γάρ, φαίνεται μοι ἐκπληροῦν κατὰ τὸ θέλημά σου. †

Archetypum chart. Flor. II. nro 16. De fuga M. Palaeologi ad Turcas v. Nicephorum Gregoram ad annum 1256 (I. p. 57 ed. Bonn.).

LXXVI. 6767—1259, mense maio, ind. II.

Imperator Michael Palaeologus confirmat privilegia et possessiones monasterii donatque ei agrum.

† Ἐρχεται καὶ ἀπὸ τοῦ τόπου, ὥσπερ δὴ καὶ ἀπὸ τῶν προσώπων συγκρότησις εἰς τὴν διάθεσιν τῆς ψυχῆς καὶ μεγάλης προσθήκης αἴτιον τοῦτο καθίσταται πρὸς τῷ ἀπὸ τῆς φύσεως τοῦ πράγματος δικαίῳ προστιθεμένης καὶ τῆς ἐντεῦθεν ποιότητος τοῦ καλοῦ, καὶ τοσοῦτον πλέον τοῦθ' οὕτω γίνεται, ὅσον ἂν πλείονα προσῇι τῷ τόπῳ τὰ ἀγαθὰ. ἐπενεκτέον δὲ καὶ ὧν ἕνεκα ταῦτα ἡ βασιλεία μου προεξέθετο. ἡ κατὰ τὴν Πάτμον εὐαγεστάτη τοῦ κατ' ἐξάαιρετον ἡγαπημένου Χριστοῦ καὶ εὐαγγελιστοῦ Θεολόγου μονῆ πολλὰ καὶ πολυπρὸπως ἔχουσα τὰ συνιστῶντα τὴν αὐτῆς σεμνότητα, τὸ ἀνακεχωρηκὸς τοῦ τόπου καὶ ἰδιόζον, τὴν θεάρεστον τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων διαγωγὴν, τὴν τοῦ πνευματικῶς αὐτῆς προΐσταμένου χρηστοθήειαν καὶ πρὸ πάντων καὶ ἐπὶ πᾶσι τὴν ἀγιαστικὴν χάριν, ἣν ἐπαφῆκε τῷ τόπῳ διὰ τῆς αὐτοῦ χρονιωτέρας διατριβῆς καὶ τῆς ἐπιχορηγηθείσης αὐτότῃ τούτῳ πνευματικῆς δυνάμεως ὁ ἐπιστήθιος ἀπόστολος τοῦ Χριστοῦ. τοσαῦτα μὲν οὖν καὶ τοιαῦτα ἔχουσα τὰ καλὰ, καθ' ἕκαστον τούτων τῇ διαθέσει τῆς βασιλείας μου καὶ ὥκειώται. τοίνυν καὶ δεῖγμα ταύτης ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος ἐξετέθη τῆς βασιλείας μου καὶ ἐπεφίλοτιμήθη τῇ τοιαύτῃ μονῇ, δι' οὗ καὶ κρατύνει μὲν καὶ ἀσφαλίζεται ἡ βασιλεία μου πάντα τὰ προσόντα αὐτῇ παλαιγενῆ δικαιώματα, χρυσόβουλλά τε καὶ ὀρισμοὺς καὶ ἀναγραφικὰς ἀποκαταστάσεις καὶ ἐκδόσεις ἐγγράφους καὶ πάντα ἀπλῶς τὰ ἐν χαρτῶις δικαιώμασι καὶ τὴν αὐτῶν ἰσχὺν καὶ τὴν τῶν πραγμάτων κατοχὴν καὶ νομὴν βεβαιωτέραν καὶ ἀρραγεστέραν περιποιεῖται αὐτῇ κατὰ πάσας τὰς περιλήψεις αὐτῶν. εἰς μέντοι περισσοτέραν ἀσφάλειαν καὶ ὡς ἐν κεφαλαίῳ τὰ ταύτῃ προσόντα κτήματα ἡ βασιλεία μου τῷ παρόντι περιλαμβάνει χρυσοβούλλῳ λόγῳ ταύτης, ἃ καὶ ἔχουσιν οὕτως· μετόχιον ὁ Πύργος, ὃ κατὰ μὲν τὸν Μαϊάνδρον καὶ ἐγγὺς τῶν Παλατίων διάκειται, προσεκυρώθη δὲ τῇ μονῇ διὰ χρυσοβούλλου τοῦ αἰδίδμου βασιλέως καὶ θεοῦ τῆς βασιλείας μου, κυροῦ Θεοδώρου Κομνηνοῦ τοῦ Ἀάσκαρι, ἀνεθεωρήθη δὲ καὶ παρὰ τοῦ περιποθήτου θεοῦ τῆς βασιλείας μου τοῦ πανυπερσεβάστου κυροῦ Γεωργίου τοῦ Ζαχαρομμάτου, καὶ περιωρίσθη δι' ἐγγράφου αὐτοῦ περιορισμοῦ, ὃν δὴ ὀρισμὸν καὶ τὸ κύρος ἔχειν ἡ βασιλεία μου

διορίζεται καὶ πάντα τὰ τοῦ τοιοῦτου μετοχίου δίκαια ἐπὶ τε τοῖς ὑποστατικοῖς καὶ τοῖς προσκαθημένοις ἐν αὐτῷ παροίκιοις καὶ δουλευταῖς. ἡ μονὴ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Κεχιονισμένης, ἡ καὶ αὕτη πλησίον μὲν τῶν Παλατίων διακειμένη, συστάσα δὲ καὶ βελτιωθείσα παρὰ τοῦ οἰκείου τῇ βασιλείᾳ μου, Γεωργίου τοῦ Μονοχυτρά, καὶ προσκυρωθεῖσα τῇ τῆς Πάτμου μονῇ διὰ τῆς δωρηθείσης αὐτῇ δυνάμεως διὰ χρυσοβούλλου τοῦ αἰοδίου βασιλέως καὶ Θεοῦ τῆς βασιλείας μου, κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δούκα, μετὰ πάντων τῶν προσαρμοσάντων αὐτῇ δικαίων καὶ προνομίων καὶ καθὼς ἐκεῖνος ταύτην ἀποκατέστησεν, ἤγουν παροίκων δουλευτῶν, ἀμπελίων [καὶ] χωραφίων, ἤγουν τῆς Κούλουρας, τῆς Αἴγας, τοῦ ἁγίου Παντελεήμονος, τῆς Ἀσησοῦ καὶ τῶν περὶ αὐτὰ κατὰ τὴν ἀρχαίαν τούτων νομὴν καὶ κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν προσόντων αὐτῇ δικαιωμάτων. μετόχιον ἐν τῇ νήσῳ Κῶ, ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, ἡ ἐκ τῆς τοῦ τόπου κλήσεως ἐπονομαζομένη τῶν Σπονδῶν, μετὰ πάντων τῶν ἀρχαίων τε καὶ νέων δικαίων αὐτοῦ, ἤγουν χωραφίων τῶν ἐν τοῖς Περιπάτου, τοῖς Πετρορείοις καὶ τῆς Ἀντιμαχίας, τοῦ μύλωνος τοῦ περιελθόντος τῇ μονῇ ἐκ προσενέξεως τοῦ Διογέους, τοῦ διακειμένου ἐν τοῖς τοῦ Εὐδρομαρίου, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ προσκαθημένων ξένων καὶ τῷ δημοσίῳ ἀνεπιγνώστων καὶ τῶν λοιπῶν αὐτῆς δικαίων κατὰ τὴν γεγυῖαν πατριαρχικὴν παράδοσιν καὶ ἀποκατάστασιν. τὰ ἐν τῇ νήσῳ Λέρνῃ μετόχια, ὧν τὸ μὲν ἐν ἐπονομάζεται Παρθένιον, τὸ δὲ ἕτερον Τεμένια, μετὰ πάντων τῶν προσαρμοσάντων ἀνέκαθεν αὐτοῖς δικαίων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς προσκαθημένων παροίκων καὶ δουλευτῶν ἀνεπιγνώστων ὄντων καὶ τούτων παντάπασιν τῷ μέρει τοῦ δημοσίου. ἐν τοῖς Φυγέλοις μετόχιον ὁ ἅγιος Γεώργιος μετὰ πάντων τῶν δικαίων αὐτοῦ. ταῦτα μὲν οὖν εἰσὶ τὰ παλαιγενέσι δικαίοις προσαρμόσαντα κτήματα τῇ εὐαγεστάτῃ τῆς Πάτμου μονῇ. καὶ κρατύνει καὶ ἐπικυροῖ ταύτῃ ἡ βασιλεία μου τὴν αὐτῶν δεσποτείαν τε καὶ κυριότητα τῷ παρόντι χρυσοβούλλῳ λόγῳ αὐτῆς κατὰ τὴν ἀνέκαθεν κρατήσασαν νομὴν. προσεπιφίλοτιμείται δὲ τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἡ βασιλεία μου κατ' ἰδίαν φιλοτιμίαν αὐτῆς καὶ ψυχικῆς αὐτῆς ἕνεκα σωτηρίας διὰ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου αὐτῆς τὸ χωράριον τὸ πλησιάζον μὲν τῷ μετοχίῳ τῆς τοιαύτης μονῆς τοῦ Πύργου καὶ ἐπονομαζόμενον ἡ Γωνία τοῦ Πετᾶκη καὶ συμποσούμενον εἰς ποσότητα ζευγαρίων τεσσάρων, κατεχόμενον δὲ ἄρτίως παρὰ τοῦ μέρους τοῦ περιποθήτου γαμβροῦ τῆς βασιλείας μου, τοῦ πρωτοσεβάστου κυροῦ Μανουὴλ Κομνηνοῦ τοῦ Λάσκαρι· ἀποσπᾷ γὰρ αὐτὸ ἀπ' ἐκείνου ἡ βασιλεία μου καὶ προσκυροῖ τοῖς δικαίοις τοῦ τοιοῦτου μετοχίου τοῦ Πύργου καὶ διορίζεται ἀναποσπάστως καὶ ἀναφαιρέτως κατέχεσθαι παρὰ τοῦ μέρους τῆς τοιαύτης μονῆς, ὥσπερ εἰ μὴδὲ ἐκτὸς προστεθῇ ἐκ νέου, ἀλλ'

ἀρχῆθεν προσηνωμένον ταύτῃ ἐτύγγανε. καθέξει τοίνυν ἡ τοιαύτη μονὴ ταῦτα ἀνενοχλήτως πάντῃ καὶ ἀδιασείστως καὶ ἀνεπηρέαστως καὶ ἐκτὸς πάσης συζητήσεως καὶ ἀπαιτήσεως, καθὼς καὶ πρότερον κατεῖχε ταῦτα καὶ ἐνέμετο, ἥ καὶ ἰσχυροτέρως καὶ βεβαιότερως τῇ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου, ὃς καὶ ἀρραγῆς καὶ ἀπερίτρεπτος διαμένειν ὀφείλων εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἐπεβραβεύθη τῇ τοιαύτῃ μονῇ τῆς Πάτμου, γεγεννημένος κατὰ μῆνα τὸν μᾶιον, τῆς δευτέρας ἰνδικτιῶνος, τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ἑπτακοσιοστοῦ ἐξηκοστοῦ ἐβδόμου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημνήνατο κράτος. †

† Μιχαήλ, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων Δούκας Ἄγγελος Κομνηνὸς ὁ Παλαιολόγος. †

Archetyp. membr. Flor. nro 27. Edid. I. Sakkelion in periodico inscripto Δελτίον τῆς ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς ἐταιρίας τῆς Ἑλλάδος. Tom. II. fasc. 6. p. 271—275. In tabulario extant huius tabulae exemplaria quattuor (Flor. nro 28—31); nro 30 scriptum est anno 1780 et subscriptum: 'Ο ἀρχιμανδρίτης καὶ καθηγούμενος τῆς Πάτμου (ὁ Ξένος) μαρτυρεῖ, ὅτι ἴσον ἐστὶ. Νικηφόρος ἱερομόναχος καὶ γραμματικὸς τῆς ἱερᾶς τοῦ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου μονῆς μαρτυρῶ, ὅτι ἀντέγραψα τὸ ἄνωθεν χρυσόβουλλον ἀπαραλλάκτως ἀπὸ τοῦ πρωτοτύπου.

LXXVII. [6767—1259], mense maio, ind. II.

Imperator Michaël Palaeologus iubet tradi monasterio S. Ioannis agrum, quem ei donavit, situm prope metochium Pyrgi.

† Οἰκεῖε τῆς βασιλείας μου, Ἀλέξιε Χερῆμον, καὶ σύ, δοῦξ τῆς χώρας Μελανουδίου, Θεέδοτε Καλόθετε. ἡ βασιλεία μου ἐδωρήσατο διὰ χρυσοβούλλου αὐτῆς τῇ κατὰ [τὴν νῆσον] Πάτμον [σεβασμῇ μονῇ τῆς βασιλείας μου τοῦ κατ' ἐξάϊρετον ἡγαπημένου] Χριστῷ καὶ εὐαγγελιστοῦ Θεολόγου τὸ χωράφιον τὸ πλησίον μὲν τῷ μετοχίῳ τῆς μονῆς. τοῦ Πύργου, καὶ ἐπονομαζόμενον ἡ Γωνία τοῦ Πετάκη καὶ συμποσομένον εἰς ποσότητα ζευγαρίων τεσσαύρων, κατεχόμενον δὲ ἄρτίως παρὰ τοῦ μέρους τοῦ περιποθήτου γαμβροῦ τῆς βασιλείας μου, τοῦ πρώτοσεβάστου κυροῦ Μανουὴλ Κομνηνοῦ τοῦ Λάσκαρη, ἀποσπάσασα τοῦτο ἀπ' ἐκείνου καὶ προσκυρώσασα τοῖς δικαίοις τοῦ τοιοῦτου μετοχίου τοῦ Πύργου. καὶ διορίζεται ὑμῖν ἡ βασιλεία μου, ὡς ἂν παραδώσῃτε τοῦτο τῷ μέρει τῆς τοιαύτης μονῆς, ὅπως κατέχη αὐτὸ καὶ νέμῃται ἀδιασείστως καὶ πάντῃ ἀναποσπάστως καὶ τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀποφέρῃται πᾶσαν καὶ παντοίαν πρόσδοον. ποιήσατε οὖν ἀνυπερβέτως

κατὰ τὸν παρόντα ὀρισμὸν τῆς βασιλείας μου, ὃν καὶ ἀντιστρέψατε τῷ μέρει τῆς δηλωθείσης μονῆς εἰς παντελεῖ ἀσφάλειαν. †

† Εἶχε τό· μηνὶ μαΐῳ, ἰνδικτιῶνος β', δι' ἐρυθρῶν γραμμάτων τῆς θείας καὶ βασιλικῆς χειρός. †

† Τὸ παρὸν ἴσον τοῦ θείου καὶ προσκυνητοῦ βασιλικοῦ ὀρισμοῦ ἀντιβαλὼν καὶ κατὰ πάντα ἰσάζον εὐρὼν ὑπέγραψα. †

† Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Μιλήτου Νικηφόρος. †

Exemplar membr. scriptum a tergo exemplaris aureae bullae imperatoris Michaëlis Palaeologi anno 1259. Flor. nro 28.

LXXVIII. [6767—1259], mense iulio, ind. II.

Imperator Michaël Palaeologus tuetur possessionem agri siti prope metochium Pyrgi donati monasterio, contra vexationes hominum Mariae Comnenae Lascarinae.

† Ἀνεψιὰ τῆς βασιλείας μου, πρωτοσεβαστὴ κυρὰ Μαρία Κομνηνὴ Λασκαρίνα. ἀνέμαθεν ἡ βασιλεία μου, ὡς τὸ μέρος τῆς κατὰ [τὴν] Πάτμον σεβασμίας μονῆς τῆς βασιλείας μου, τοῦ κατ' ἐξαίρετον ἡγαπημένου Χριστῷ καὶ εὐαγγελιστοῦ Θεολόγου εὕρισκει δυναστείαν καὶ ὀχλησιν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων σου ἐπὶ τῇ διὰ χρυσοβούλλου αὐτῆς δωρηθέντι τῇ τοιαύτῃ μονῇ χωραφίῳ τῷ πλησίον τοῦ μετοχίου τοῦ Πύργου καὶ ἐπονομαζόμενον ἡ Γωνία τοῦ Πετάκη. καὶ εἰ ἔχει οὕτω τὰ τῆς ὑποθέσεως, διορίζεται σοὶ ἡ βασιλεία μου, ὡς ἂν ἐπιφωνήσῃ τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους σου, ἀλλὰ δὴ καὶ τοὺς χωρίτας, ἀπέχειν τέλεον ἐξ αὐτοῦ. ἐπεὶ γοῦν ἀπέσπασε τοῦτο ἡ βασιλεία μου ἀπὸ τοῦ μέρους σου, τί δίκαιον ἔχουσιν οἱ ἄνθρωποι σου ἐμποδίζειν καὶ διασεῖν τὸ μέρος τῆς ῥηθείσης μονῆς ἕνεκα τούτου; καὶ μὴ θελήσῃς καὶ ἔτι ὀχληθῆναι περὶ τούτου τὴν βασιλείαν μου, ἀλλὰ ποιήσον ἀνυπερθέτως κατὰ τὸν παρόντα ὀρισμὸν τῆς βασιλείας μου, ὃν καὶ ἀντίστρεψον τῷ μέρει τῆς εἰρημένης μονῆς εἰς ἀσφάλειαν. †

† Μηνὶ ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος β'. †

Archetyp. chart. Flor. nro 78. Confer. nro 28 alterum exemplar tabulae scriptae a tergo exemplaris aureae bullae Michaëlis Palaeologi editae anno 1259 et subscriptae: Τὸ παρὸν ἴσον τοῦ θείου καὶ προσκυνητοῦ βασιλικοῦ ὀρισμοῦ ἀντιβαλὼν καὶ κατὰ πάντα ἰσάζον εὐρὼν ὑπέγραψα. † Ὁ ταπεινὸς μητροπολίτης Μιλήτου Νικηφόρος. †

LXXIX. Sine anno et mense.

Patriarcha tuetur libertatem monasterii et eius abbatis contra episcopos Icariae et Leri.

† Πρόσεισι μὲν τῇ κατὰ τὴν νῆσον τῆς Πάτμου διακειμένη σεβασμίᾳ πατριαρχικῇ μονῇ καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ καὶ παρθένου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου καὶ ἰδρυμένη καὶ τιμωμένη τῶν αἰοδύμων πατριαρχῶν παλαιγενῇ σιγγίλλια, τοῦ τε κυροῦ Ἰωάννου, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ κυροῦ Λουκᾶ, διοριζόμενα κυρίαν εἶναι ταύτην, αὐτοδέσποτόν τε καὶ καθ' ἑαυτήν, τὸν δέ γε πνευματικῶς τῶν ἐν αὐτῇ ἐνασκουμένων μοναχῶν προϊστάμενον μηδενὶ προσώπῳ κοσμικῷ ἢ ἐκκλησιαστικῷ ὑποκείμενον πώποτε, τὴν πατριαρχικὴν δὲ μόνην μεγαλειότητα κεφαλὴν ἐπιγιγνώσκειν πνευματικὴν καὶ τούτῃ ὑποκείσθαι καὶ παρὰ ταύτης ἐπιγιγνώσκεισθαι, πρὸς δὲ τῇ τῆς μονῆς κυριότητι καὶ τῶν ἐντὸς τῆς νήσου Πάτμου ὑπὸ τὴν μονὴν τελούντων μετοχίων, παροίκων τε καὶ προσετίων, πνευματικῶς καὶ τούτων ἡγεῖσθαι καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ δὲ πάντας οἰκοῦντας πνευματικῶς διεξάγειν τὸν τῆς μονῆς καθηγούμενον, σέμνωμα οἶμαι τοῦτο τῇ μονῇ προσαρμόσαν ἀνέκαθεν ἐκ τῆς πατριαρχικῆς μεγαλειότητος διὰ τὸ τὸν ἐπιστήθιον μαθητὴν καὶ ἀπόστολον Ἰωάννην τὸν Θεόλογον ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ τὸ θεῖον συγγραψάσθαι εὐαγγέλιον· δι' αὐτὸ γὰρ καὶ ἡ νῆσος ἀπανταχοῦ περιθρύλλητος καὶ ἡ μονὴ περιβόητος, τῶν δὲ πλησιοχωρούντων ἀρχιερέων οὐδεὶς ἐν τινὶ τῶν ὑπὸ τὴν μονὴν τοῦ Θεολόγου τελούντων κτημάτων παρείσδυσιν τὸ παράπαν κεκτήσεται, οὐδέ τι ἀρχιερατικὸν ἐπ' αὐτοῖς ἐνεργήσει λειτούργημα. ἦν μὲν οὖν οὕτω ἡ ῥηθεῖσα μονὴ καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν ὑπάρχοντα ὑπὸ τὴν τοῦ καθηγουμένου ἀνάγκισιν καὶ διοίκησιν, ἀλλ' ὁ πρὸ χρόνων χρηματίσας τῆς Ἰκαρίας ἐπίσκοπος Κωνσταντίνος παρ' οὐδὲν θέμενος ταῦτα πόδα παραβαλεῖν ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν μονὴν τοῦ Θεολόγου τελούσι κτήμασι καὶ ποιμαίνειν τοὺς ἐν αὐτοῖς προσκαθημένους καὶ ἱεροτελεστίας ἐπιτελεῖν καὶ ἄλλα ἅττα ἐν τούτοις διενεργεῖν, ὅσα τοῖς ἀρχιερεῦσιν ἐφείται, ἠνάγκαζεν, εἰ καὶ τελείως ἀπεπέμβθη παρὰ τοῦ τὸν πατριαρχικὸν θρόνον τῷ τότε ἰθύνοντος, δι' ὑπομνήματος καὶ ἐνυπογράφου αὐτοῦ γράμματος, ἃ καὶ τῇ ἡμῶν μητριότητι ἐνεφανίσθησαν καὶ εἰκότως προβῆναι αὐτῇ ἐπεγνώσθησαν. ἐπεὶ δὲ ἀρτίως καὶ ὁ τῆς Λέρου ἐπίσκοπος Νεῖλος πειράται παρείσδυσθαι ἐν τοῖς τοῦ Θεολόγου κτήμασι καὶ ποιμαίνειν τοὺς ἐν αὐτοῖς προσκαθημένους διὰ τὸ ὑπὸ τὴν ἐνορίαν τούτου τυγχάνειν αὐτοὺς καὶ τὰ ὅμοια τῷ Ἰκαρίας ποιεῖν, διὰ τοῦ παρόντος σιγγιλιώδους ὑπομνήματος τῆς ἡμῶν

μετριότητος τῆς παραλόγου τούτου ὁρμῆς ἀναχαιτισθήσεται καὶ τοῦ παρ' ἐνορίαν ἐπιβαίνειν ἐν τοῖς ὑπὸ τὴν μονὴν τοῦ Θεολόγου πατριαρχικοῖς κτήμασι κωλυθήσεται· εἰ γὰρ ἡ ἐν ὀνόματι τοῦ Θεολόγου ἰδρυμένη μονὴ τῷ πατριαρχικῷ ἀφιέρωται θρόνῳ, τὰ ὑπ' αὐτὴν δὲ πάντα ὑπὸ τὴν πατριαρχικὴν τελούσιν διοίκησιν καὶ τοῦτο ὁμολογούμενον καὶ ἀρχήθεν ἕως τῆς δευρο τελούμενον, πῶς ὁ Λέρου ἐν τούτοις ἔξει παρείσδυσιν; ὅθεν καὶ διορίζεται ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς γράμματος, μένειν καὶ εἰς τοὺς ἐξῆς τὰ τῆς μονῆς, ὡς τὸ πρότερον. καὶ ὁ μὲν Λέρου ἐπίσκοπος στέρξει Σπάρταν, ἣν ἔλαχε, καὶ τοῖς ἰδίῳις ὁρίοις ἀρκεσθῆσεται καὶ ὑπὲρ τὰ ἐσκαμμένα οὐ προπηθήσει ποτέ· ἀφέζεται γὰρ πάντῃ τῆς μονῆς τοῦ Θεολόγου καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν κτημάτων καὶ μετοχίων, οὐδὲ ἱεροπραξίαν τινὰ ἢ χειροτονίαν ἢ ναοῦ καθιέρωσιν ἐν αὐτοῖς τελήσει, ἵνα μὴ τοῖς ἐπανατεινόμενοις κατὰ τῶν τὰ ἀλλότρια ἀκανόνιστως σφετεριζομένων σκόλοφι περιπαρῇ, ὁ δὲ καθηγούμενος τῆς τοῦ Θεολόγου μονῆς, ὁ κῦρ Γερμανός, καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἡγούμενεύσοντες ἐν αὐτῇ ἔξουσιν τὴν πνευματικὴν ἀνάκρισιν καὶ διοίκησιν τῶν ἐν τοῖς κτήμασι τῆς μονῆς προσκαθημένων πάντων, καθὼς περ εἶχον ἀνέκαθεν, καὶ ποιμανοῦσι τούτους πνευματικῶς κατὰ τὴν ἐνούσαν αὐτοῖς διάκρισιν. εἴπερ δὲ καὶ ἀρχιερέως δεσθῇ ὁ καθηγούμενος ἐπὶ χειροτονία ἢ ἄλλῃ τινὶ ἱεροπραξίᾳ, διορίζεται ἡ μετριότης ἡμῶν, μὴ προσκαλεῖσθαι τὸν τῆς Λέρου ἐπίσκοπον, ἵνα μὴ τῷ λόγῳ τῆς πλησιότητος ὡς οἰκεῖον τὸ πατριαρχικὸν δίκαιον καὶ οὗτος ὁπὲ ποτε σφετερίσοιτο, ἀλλ' ἐξ ἐτέρας ἐπισκοπῆς, ἥνικα δεήσει, ἀρχιερέα μετακαλέσεται. ὅνπερ καὶ αἰρετίζεται. διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγόνει τὸ παρὸν σιγίλλιδες ὑπόμνημα καὶ τῇ διαληφείσῃ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ Θεολόγου ἐπεβραβεύθη εἰς ἀσφάλειαν τῶν πειρωμένων κατεπεμβαίνειν αὐτῇ. †

Exemplaria chart. 2. Flor. II. 31, 32. Edidit I. Sakkelion in periodico: Eὐαγγελικὸς κήρυξ. vol. VII. anno 1863, p. 326—329. Subscriptio patriarchae deest, sed tabula tribuenda videtur Arsenio Autoriano in secundo patriarchatu (1261—1267).

LXXX. Sine anno et mense.

Theodora, uxor imperatoris Michaëlis Palaeologi, confirmat monasterio possessionem metochii Anabasidii in insula Coo.

Ὁρισμός.

† Ἦσαν μὲν καὶ εἰς τὴν κατὰ τὴν Πάτμον σεβασμίᾳ μονῇ τῆς βασιλείας μου τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου παλαιγενῆ δικαίωματα καὶ χρυσόβουλλα τῶν αὐδῶν βασιλέων, ἀλλὰ δὴ καὶ χρυσόβουλλον τοῦ αὐθέντου μου, τοῦ βασιλέως τοῦ

περιποθήτου μου αὐτοκράτορος, διοριζόμενον κατέχεσθαι παρὰ τῆς τοιαύτης μονῆς καὶ τὸ προάστειον τὸ ἐν τῇ νήσῳ τῆς βασιλείας μου τῇ Κῷ, τὸ Ἀναβασίδιον ὀνομαζόμενον, μετὰ πάντων τῶν δικαίων αὐτοῦ, ἤγουν μετρίων ἐλαϊκῶν δένδρων καὶ ἐτέρων τινῶν. ἐπεὶ δὲ ἀνεθεωρήθη τὸ τοιοῦτον προάστειον καὶ παρὰ τοῦ οἰκείου τῆς βασιλείας μου, Ἰωάννου τοῦ Μαγκαφᾶ, τοῦ τὴν ἀναθεώρησιν ποιησαμένου ἐν τῇ νήσῳ τῆς βασιλείας μου τῇ Κῷ ὀρισμῷ τῆς βασιλείας μου καὶ παρεδόθη καὶ αὐθις παρ' αὐτοῦ τὸ τοιοῦτον προάστειον πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν σεβασμίαν μονὴν τὴν ἐν τῇ Πάτμῳ τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου δι' ἐνυπογράφου αὐτοῦ παραδόσεως, ἐδεήθη δὲ τῆς βασιλείας μου καὶ ὁ τιμιώτατος καθηγούμενος τῆς τοιαύτης σεβασμίας μονῆς τῆς βασιλείας μου, ἱερομόναχος κύρις Γερμανός, γενέσθαι καὶ ὀρισμὸν τῆς βασιλείας μου εἰς ἐπιστηριγμὸν καὶ βεβαίωσιν τῆς ἐγγράφου ἀποκαταστάσεως τοῦ οἰκείου τῆς βασιλείας μου, Ἰωάννου τοῦ Μαγκαφᾶ, ἡ βασιλεία μου τῆς δεήσεως αὐτοῦ ὑπακούσασα τὸν παρόντα αὐτῆς ὀρισμὸν ἐπορέγει αὐτῷ, δι' οὗ καὶ διορίζεται τὸ βέβαιον καὶ ἀπερικλόνητον ἔχειν τὴν τοιαύτην [παράδοσιν] τοῦ οἰκείου τῆς βασιλείας μου, Ἰωάννου τοῦ Μαγκαφᾶ. ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει καὶ ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὀρισμός, ὅς καὶ ὀφείλει προσεῖναι αὐτῷ εἰς ἀσφάλειαν καὶ βεβαίωσιν. †

Exemplaria 2. Flor. II. nro 31, 32. Huic tabulae praecedit fragmentum alterius ὀρισμοῦ, cuius versus legi possunt hi:

† ἐδεήθη τῆς βασιλείας μου καὶ ὁ τιμιώτατος καθηγούμενος τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς βασιλείας μου τῆς Πάτμου, ἱερομόναχος κύρις Γερμανός, ἐδραιωθῆναι τὴν τοιαύτην παράδοσιν καὶ δι' ὀρισμοῦ τῆς βασιλείας μου, ἡ βασιλεία μου τῆς δεήσεως αὐτοῦ ὑπακούσασα τὸν παρόντα αὐτῆς ὀρισμὸν ἐπορέγει αὐτῷ, δι' οὗ καὶ διορίζεται, τὸ στέργον καὶ ἐδραιούμενον ἔχειν τὴν παράδοσιν τοῦ οἰκείου τῆς βασιλείας μου, Ἰωάννου τοῦ Μαγκαφᾶ. ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει καὶ ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὀρισμός ὀφείλων προσεῖναι αὐτῷ εἰς ἀσφάλειαν. †

LXXXI. Sine anno et mense.

Patriarcha tuetur libertatem monasterii S. Salvatoris in insula Coe, quod est metochium coenobii S. Ioannis.

Πιττάκιον πατριαρχικόν.

† Θεοφιλέστατε ἐπίσκοπε τῆς ἀγιωτάτης ἐπισκοπῆς Κῷ. ἀνηνέχθη τῇ ἡμῶν μετριότητι παρὰ τοῦ τιμιωτάτου καθηγουμένου τῆς σεβασμίας πατριαρχικῆς

μονῆς τῆς κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον διακειμένης καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ καὶ παρθένου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου καὶ ἰδρυμένης καὶ τιμωμένης, ὡς οὐκ ἔσται παρὰ σοῦ κατέχειν εἰς μετόχιον τὴν ἐπὶ σταυροπηγίῳ τῆς σῆς ἐπισκοπῆς ἀνεγερθεῖσαν μονήν, ἐπ' ὀνόματι δὲ τοῦ Σωτῆρος τιμωμένην Χριστοῦ, τὴν καὶ πρὸ ὀλίγου παραδοθεῖσαν αὐτῷ παρὰ τοῦ οἰκείου τῆς εὐσεβεστάτης αὐγούστης, τοῦ Μαγκαφᾶ, ἀλλ' ἐκ ταύτης ἀποδιώκεται προφασίζομένης τῆς σῆς θεοφιλίας, ὡς οὐκ ἔξεστι τῇ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ Θεολόγου ἔχειν τὴν ἐπὶ σταυροπηγίῳ τῆς ἐπισκοπῆς ἀνεγερθεῖσαν μονήν, διὰ τὸ εἶναι ταύτην καὶ τὰ ὑπ' αὐτὴν κτήματα καὶ μετόχια αὐτοδέσποτά τε καὶ καθ' ἑαυτά, μὴ παρὰ τινος τῶν ἐγχωρίων ἐπισκόπων πνευματικῶς ἐπισκεπτόμενα καὶ ἀνακρινόμενα ἀλλ' ἢ παρὰ μόνου τοῦ καθηγουμένου τῆς τοῦ Θεολόγου μονῆς. ὅθεν καὶ διορίζεται σοι ἡ μετριότης ἡμῶν ἐκστῆναι τῆς τοιαύτης προφάσεως· πολλὰ γὰρ τῶν πατριαρχικῶν μοναστηρίων κέκτηνται εἰς μετόχια μοναστήρια καὶ ἐπισκόπων καὶ μητροπολιτῶν, ἔστι δ' ὅτε καὶ τὰ τῶν μητροπολιτῶν καὶ ἐπισκόπων πατριαρχικὰ δεσπόζουσι μοναστήρια, ἀλλ' οὐ παρὰ τοῦτο καινοτομία τις γίνεται. ἐπεὶ δὲ καὶ ὁ καθηγούμενος τῆς σεβασμίας πατριαρχικῆς μονῆς διὰ τὴν ἐπισυμβᾶσαν τῇ μονῇ συμφορὰν ἀπὸ τε τῶν κατὰ θάλατταν πειρατῶν, ἀπὸ τε τῶν κατὰ γῆν ἠθέλησεν ἐπαρεῖν εἰς οἰκείαν ἀνάπαυσιν καὶ φυλακὴν τῶν προσκαθημένων ἐν ταύτῃ μοναχῶν τὴν ὑπὸ σὲ εὕρισκομένην ἐξειλημμένην μονήν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ ἀνοικοδομησάιν καὶ εἰς μοναστήριον ἀνεγεῖραι διὰ τὸ εἶναι αὐτὴν εἰς τόπον ὀχυρόν τε καὶ ἐπιτήδειον, ἡ μετριότης ἡμῶν καὶ τῆς τῶν μοναχῶν σωτηρίας κηδομένη, ἀποδεχομένη δὲ καὶ τὴν τῆς σῆς θεοφιλίας τιμὴν καὶ ἀνάπαυσιν, διορίζεται ἔχειν μὲν τὴν πατριαρχικὴν τῆς Πάτμου μονήν εἰς μετόχιον τὴν ἐπὶ σταυροπηγίῳ τῆς σῆς ἐπισκοπῆς ἀνεγερθεῖσαν [μονήν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ] μετὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτῇ κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων πραγμάτων, ἡγουν βιβλίων, χαλκωμάτων, ζώων καὶ ἀλλοίων εἰδῶν κινητῶν τῶν σήμερον [ἐν] τῇ μονῇ εὕρισκομένων ἢ καὶ εἰσέπειτα εὑρεθησομένων, ἀλλὰ δὴ καὶ ἅπαντα τὰ ἀκίνητα, ἡγουν ἀμπελῶνας, ἐλαιῶνας, γῆν χερσαίαν καὶ πάντα τὰ ἐν τῇ μονῇ τῇ σήμερον εὕρισκόμενα, ἔχειν δὲ σὲ τὴν ἀναφορὰν καὶ μόνην, καθὼς εἶχες ταύτην καὶ πρότερον· οὕτω γὰρ αὐτὸς μὲν ἐγχωρήσεις τῷ καθηγουμένῳ τὴν τῆς μονῆς δεσποτείαν, ὁ δὲ τοιοῦτος ἀταράχως καθέξει ταύτην. ποιήσον γοῦν, καθὼς σοι ἡ μετριότης ἡμῶν ἐντέλλεται, ἀντιστρέψας τὸ παρὸν πιττάκιον τῆς ἡμῶν μετριότητος τῷ καθηγουμένῳ δι' ἀσφάλειαν. †

Exemplaria 2. chart. Flor. II. nro 31, 32. Tabula videtur esse Arsenii Autoriani.

LXXXII. Sine anno, mense maio, ind. IV.

Monasterio S. Mariae Nivosae confirmantur possessiones, quas habet in regione Palatiorum.

Ἐγγραφον ἀποκαταστάσεως.

† Ἐπεὶ ὀρίσθημεν παρὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασι-
λέως ἀπελθεῖν εἰς τὸ κτῆμα τῶν Παλατιῶν τὸ πλησίον διακειμένον τοῦ Μαιάν-
δρου καὶ περιτηρήσασθαι τὰ ἐν αὐτῷ ἅπαντα ὑπ[άρχοντα] ἐξαλείμματα καὶ τὰ
ἄλλα πάντα τὰ προσαρμόσαντα τῷ τοιοῦτῳ κτ[ήματι] εἰς ποσότητα νομισματικὴν
καὶ παραδοῦναι ταῦτα τῷ μέρει τῶν οἰκείων τῷ κραταιῷ καὶ ἀγίῳ ἡμῶν αὐθέν-
τῃ καὶ βασιλεῖ, κυρῷ Κωνσταντίνῳ τῷ Πεπλ...φ πεντ... δύο ἀρχοντοπούλοις
χάριν οἰκονομίας αὐτῶν κατὰ τὴν ἀναλογούσαν τοῖς τοιοῦτοις νομισματικὴν ποσό-
τητα, εὗρομεν ἐκεῖ μετὰ τῶν ἄλλων ἐν τῷ ῥηθέντι κτῆματι τῶν Παλατιῶν καὶ
τὴν σεβασμίαν [μονήν], τὴν εἰς τὴν περιοχὴν διακειμένην τῶν Παλατιῶν τῆς
ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς οὕτως ἐπονομαζόμενης Κεχιανισμένης, κατέχουσιν χω-
ράφια καὶ ἀμπέλια [καὶ ὀσπῆτια κατεχόμενα διὰ] βασιλικῶν ὀρισμῶν τοῦ τρις-
μακαρίστου καὶ ἀοιδίμου αὐθέντου ἡμῶν καὶ βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δούκα
καὶ [ἄλλων ἀποκαταστάσεων καὶ παροίκους] ἀπο[κατασταθέντ]ας ἐν τῷ τοιοῦτῳ
κτῆματι τῶν Παλατιῶν καὶ καταγεγραμμένους ὄντας ὀνομαστί ἐν ταῖς ἀποκατα-
στάσεσι ταύταις. ἀκολούθως ο[ὗν] καὶ ἡμεῖς πεποιήκαμεν τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἀπο-
κατάστασιν ἐπὶ τοῖς ἀμπελίοις, χωραφίοις καὶ παροίκιοις, οἳ καὶ ἔχουσιν οὕτως·
οἱ δύο οἱ υἱοὶ τῆς Παπαδίας, ὁ υἱὸς τῆς Βαλλωτίνας, Γεώργιος [ὁ Κ]ατακαλῶν.
ὁ ἀνεψιὸς τοῦ Κατακαλῶν ὁ Πιδόκουλος ὁ υἱὸς τοῦ Βάρδα, ἔχει ἀδελφὴν Εἰρή-
νην, γαμβρὸν ἐπ' αὐτῇ Λέοντα. Γεώργιος ὁ Τζυχλονᾶς, ἔχει ἀδελφὸν Φωκᾶν.
Ἰωάννης τῆς Ψαλάνης, ἔχει ἀδελφὴν Καλὴν, γαμβρὸν ἐπ' αὐτῇ Ἰωάννην. Μι-
χαὴλ [ὁ υἱ]ὸς τῆς Κοσμοῦς, ἔχει ἀδελφὴν Μαρίαν καὶ ἀδελφὸν Νικήταν. οἱ
παῖδες τοῦ Λαλουμά, Γρηγόριος ὁ Ἀναπλιώτης. Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τοῦ Κρε-
μασμένου. Εὐστάθιος τοῦ Παφνουτίου. Γεώργιος ὁ Ἀκρωτηριανός. Κωνσταντῖνος
τῆς Γαριψ... ἔχει υἱοὺς δύο, Στέφανον καὶ Ἰωάννην. Λέων ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ,
ἔχει γυναῖκα Μαρίαν. ὁ πατὴρ Ἰωάννης ὁ Καστελλίτης. Νικήτας ὁ Λέριος. ὁ
Μυλασσίτης καὶ οἱ παῖδες αὐτοῦ. Νικόλαος ὁ Λ...τακινός. Κυριακὸς ὁ Λέριος
καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ αὐ[τοῦ] Κυρι[ακός] καὶ ὁ πατρὺς αὐτοῦ Θεόδωρος. Μιχαὴλ
τῆς Ἐλένης. Νικήτας ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἔχει γυναῖκα Θεοφανῶ τοῦ Ἡνιώτου,
ἔχει υἱὸν Νικήταν. Γεώργιος ὁ Πολύευκτος. Λέων ὁ Ῥάπτης. χήρα ἡ τοῦ

Ἀφράτου. καὶ Ἰωάννης ὁ Παφνούτης, οὕστινας κατέχει ἡ μονὴ καὶ νέμεται, τοῦ δημοσίου ἢ ἐτέρου προσώπου μηδεμίαν πάροδον ἔχειν ἐπ' αὐτοῖς, ἀλλ' ὀφείλουσιν ἐκδουλεύειν τῇ τοιαύτῃ μονῇ, καθὼς καὶ τὰ ἐμφανισθέντα ἡμῖν δικαιώματα διαγορεύουσιν. σὺν τούτοις ὀφείλει κατέχειν ἡ τοιαύτη μονὴ καὶ τὴν στάσιν ἅπασαν Μαρίας τῆς Λίμνενας καὶ Νικήταν υἱὸν τοῦ Μαυρόποδου· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει καὶ ἡ παρούσα ἡμετέρα ἀποκατάστασις καὶ ἐπεδόθη τῷ καθηγουμένῳ τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς Κεχιονισμένης, κυρῷ Ἰωαννικίῳ, εἰς ἀσφάλειαν, ὅπως διατηρούμενοι οἱ ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἀσκούμενοι μοναχοὶ ἀνεπηρέαστοι καὶ ἀνενόητοι ἐκ τῶν περιστάσεων τοῦ δημοσίου ὑπερεύχονται τοῦ ἐνθέου κράτους τοῦ αὐθέντου ἡμῶν τοῦ βασιλέως τοῦ ἁγίου. †

† Μηνὶ ματίῳ, ἰνδικτιῶνος δ'. †

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως Ἰωάννης ὁ . . . νός. †

Exemplar. Flor. nro 92. Tabula videtur esse anni 1261 (6769).

LXXXIII. Sine anno, mense septembri, ind. V.

Joseph Pauculus monasterio Spondarum, quod est metochium coenobii S. Iovannis, donat possessiones et inquilinos in insula Co.

† Ἐπεὶ ἡ κατὰ τὴν Πάτμον περιώνυμος μονὴ τοῦ κατ' ἐξαίρετον ἡγαπημένου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἔφθασε πάλαι κεκτῆσθαι ἐν τῇδε τῇ νήσῳ τῇ Κῷ ἐν τῷ καιρῷ μᾶλλον, ἐν ᾧ τὴν σύστασιν εἴληφε παρὰ τοῦ ταύτην δειμαμένου, τοῦ ἐν ἁγίοις δηλονότι καὶ ὁσίου Χριστοδούλου, μετόχιον, (ἐπεὶ καὶ πρὸς τῆς δομῆσεως τῆς κατὰ τὴν Πάτμον μονῆς ἐνταῦθα τὴν διατριβὴν τῆς διαγωγῆς ἅμα καὶ τὸν τῆς ἀσκήσεως δρόμον αἰσίως ἀνύοντος), τὰ χρειώδη οἱ κατὰ τὴν Πάτμον τότε ὄντες μοναχοὶ τῶν ἀναγκαίων ἀπὸ τοῦ κατὰ τῶν ἐνταῦθα μετοχίου ἐπορίζοντο. τὸν τῇδε γοῦν βίον μεταλλάξαντος τοῦ ἱεροῦ ἐκείνου ἀνδρός, τοῦ ἐν ἁγίοις δηλονότι Χριστοδούλου, καὶ πρὸς τὰ ἐκείθεν δικαιοτέρα ἀπελθόντος, τῇ παραδρομῇ τῶν χρόνων καὶ τῇ ἀνωμαλίᾳ τῶν πραγμάτων καὶ νωθεῖν μᾶλλον τῶν κατὰ τὴν Πάτμον τοὺς τῆς ἡγουμενείας οἵακας ἰθύνοντων ἅπαντα σὺν τῷ μετοχίῳ ἀπώλεσαν καὶ οὐδὲ τόπος μνήμης ἦν τοῦ τοιούτου μετοχίου. ὅθεν ἀρτίως αἰθίς ὑπὸ τῶν ἀθείων Ἰταλῶν καὶ ἀνοσίων πειρατῶν λίαν βιαζομένων τῶν [ἐν τῇ] κατὰ τὴν Πάτμον εὐχεστὰτῃ μονῇ μοναχῶν εἰς τὴν τῶν ἀναγκαίων χορήγησιν, ἀναφορὰν ἐποιήσαντο, καὶ μᾶλλον ὁ ἐν αὐτῇ τὴν προστασίαν τῆς μονῆς διέπων, ὁ ἱερός κυρὸς Γερμανός, πρὸς τὸν ἀγιώτατον

ἡμῶν καὶ οἰκουμενικὸν πατριάρχην, τὸν κυρὸν Ἀρσένιον, καὶ πρὸς τὸν κραταῖον
 καὶ ἅγιον ἡμῶν αὐθέντην καὶ βασιλέα, ἐξαιτούμενος τόπον μετοχίου δωρηθῆναι
 αὐτοῖς πρὸς γεωργίαν ἐπιτήδειον, ὅπως τὰ χρειώδη αὐτοῖς πορίζωνται, ὡς καὶ
 τὸ πρότερον. τοῖνυν καὶ ἐπεβραβεύθη τῇ μονῇ τῆς Πάτμου καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ
 ἀσχοῦσι μοναχοῖς ἡ κατὰ τὴν Κῶ διακειμένη μονὴ τῶν Σπονδῶν μετὰ καὶ τῶν
 ὑπ' αὐτῇ πάντων· πατριαρχικὴ γὰρ προὔπαρχουσα, ἡμελημένης οὐσης παντάπασι
 καὶ λίαν ἐξηλειμμένης, τὴν κατοχὴν δὲ ταύτης ἡ Πάτμος λαβοῦσα διὰ θείου
 καὶ βασιλικοῦ προσκυνητοῦ ὁρισμοῦ ἅμα καὶ πατριαρχικοῦ, ἔσπευσε ταύτην ἀνα-
 κτήσασθαι καὶ εἰς βελτίωσιν καὶ ἐπίδοσιν ἀγαγεῖν· καὶ δὴ ἐλαϊκῶν δένδρων μὴ
 φθασθεῖσα κεκτηθῆαι ἡ τῶν Σπονδῶν μονὴ καὶ χρῆσιν τούτων ἔχουσα, ἐπαρεκλη-
 τεύθη παρὰ τοῦ μέρους [τῶν] τῆς Πάτμου μοναχῶν ὁ πανευγενέστατος ἐκεῖνος
 κυρὸς Φωκάς, ἐνταῦθα τυχὼν παραγενόμενος τὴν ἐξέτασιν τοῦ σιτηρεσίου εἰς τὸν
 ἅγιον Κοσμάν πρὸς τὸ βασιλικὸν στράτευμα ποιήσασθαι. διὸ δὴ παρ' ἐκείνου
 ὁρισθεὶς ἔγωγε ἀναθεώρησιν τῶν κατὰ τὴν Κῶ νῆσον ποιήσασθαι καὶ ἐξίσωσιν
 ὠρίσθην ἀφιερῶσαι καὶ ἐν τῇ τῶν Σπονδῶν μονῇ πρότερον ἐλαϊκῶν δένδρων, εἴ-
 περ τυχὼν εὐρήσω ἐκ τῶν ἀνεπιγνώστων, ἀλλὰ δὴ καὶ μισθίους δύο μετὰ καὶ
 ὧν ἐν τῷ βίῳ ἐπιφέρονται σὺν τῶν κληρονομικῶν αὐτοῖς ὑποστάσεων ὑποτελεῖν
 καὶ ἐκδουλεῦν τῇ μονῇ, ὡς ἔθος ἦν μοναστηρίοις. καὶ οὕτω μου τὴν ἀναθεώ-
 ρησιν καὶ ἐξίσωσιν τῶν ἐν τῇ Κῶ ποιουμένου μετὰ τῶν ἄλλων ῥήθην δέον
 ἀφοσιώσασθαι καὶ τὴν παραγγελίαν ἐκείνου δὴ τοῦ αἰοιδίμου κυροῦ Φωκά, ἣν
 ἔφησε πρὸς τὴν τῶν Σπονδῶν γενέσθαι μονὴν ὑπὲρ ψυχικῆς δηλονότι καὶ
 μᾶλλον σωτηρίας τῶν κραταίων καὶ ἀγίων ἡμῶν αὐθεντῶν καὶ βασιλέων, λέγω
 δὴ τοῦ κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ Παλαιολόγου καὶ τῆς πανευσεβοῦς αὐγούστης, κυρᾶς
 Θεοδώρας. τοῖνυν καὶ ἀφιέρωσα τῇ ῥηθείᾳ μονῇ τῶν Σπονδῶν πρότερον τὸ
 Κάτω Πυργὶν λεγόμενον ἐκ τῆς ἐπισκέψεως ὃν τοῦ Μαρουλλῆ ἐκείνου καὶ πάντη
 ἐλεύθερον μετὰ τῶν ἐλαϊκῶν καὶ παντοίων ὀπωροφόρων δένδρων καὶ ἄλλοιῶν
 εἰδῶν, μετὰ καὶ πάσης ἀρχαίας δικαιοσύνης καὶ προνομίας αὐτοῦ. σὺν τούτοις
 καὶ μισθίους δύο, οὓς καὶ ὀνομάζομεν οὕτως· Μιχαὴλ ὁ Γα. . ., Κωνσταντῖνος
 τῆς Λεοντῶς, ἔχει γυναῖκα Καλὴν, πενθερὰν Μαρίαν, γυναिकाδελφὰς Λεοντῶ
 καὶ Μάλταν, ὑπὲρ τῆς πατρικῆς καὶ μητρικῆς καὶ γυναικείας αὐτοῦ κληρονομίας
 ἧς ἔχει ἐν διαφόροις τόποις, τέλος διὰ πάντων ἄσπρα τρία καὶ ἀγγαρίαν τὴν
 κατὰ τὴν δικαίαν συνήθειαν. Γεώργιος ὁ Καλλοῦδης, ἔχει γυναῖκα Ζωὴν, θυγα-
 τέρα Μαρίαν, ὑπὲρ τῆς πατρικῆς καὶ μητρικῆς αὐτοῦ κληρονομίας καὶ γυναι-
 κείας αὐτοῦ μερίδος, ἧς μερίζεται μετὰ Λέοντος τοῦ Γουδέλη καὶ τῆς θυγατρὸς
 τοῦ Τζουτζου. . . ἐν διαφόροις τόποις, τέλος διὰ πάντων ἄσπρα ἑν ἡμισυ. καὶ

τούτων οὕτως παρ' ἡμῶν ἀφιερωθέντων τῇ μονῇ ὀφείλουσι κατέχεσθαι παρὰ τοῦ μέρους αὐτῆς ἀνώτερα πάσης καὶ παντοίας ὀχλήσεως καὶ ἐπηρείας δημοσιακῆς τῆς κατὰ τὴν χώραν ἐπερχομένης, ὡς ἂν ἐκτενέστερον ὑπερεύχωνται τοῖς ἀγίοις ἡμῶν αὐτοκράτορσιν· ἐπὶ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον σιγίλλιδες γράμματα ἐγγεγόνει καὶ ἐπεδόθη τῇ διαληφθείσῃ μονῇ τῶν Σπονδῶν τῇ ὑπὸ τῇ κατοχῇ τῆς Πάτμου οὐσῃ ὡς μετοχίῳ εἰς ἀσφάλειαν, μὴν! σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ε'. †

† Ὁ δοῦλος τῆς κραταιᾶς καὶ ἀγίας ἡμῶν κυρᾶς καὶ δεσποίνης ὁ καὶ τὴν ἀναθεώρησιν καὶ ἐξίσωσιν τῆς νήσου Κῶ ποιούμενος, Ἰωσήφ ὁ Πάγκαλος. †

Archetyp. membranaceum. Flor. nro 89. Aliud exemplar membr. nro 90.

LXXXIV. [6770—1262], mense maio, ind. V.

Imperator tuetur iura monasterii in metochio Pyrgo contra incolas Malachiorum et Stomatorum.

† Ἐπεὶ τὸ μέρος τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς βασιλείας μου τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου τῆς Πάτμου κέκτηται διὰ χρυσοβούλλου καὶ ὀρισμοῦ τῆς βασιλείας μου ἐν τῷ μετοχίῳ τοῦ Πύργου γῆν ζευγαρίων τεσσάρων, τὴν λεγομένην Γωνίαν τοῦ Πετάκη, καὶ κατέχει ταύτην μέχρι τοῦ νῦν, εὐρίσκει δὲ ὄχλησιν παρὰ τῶν ἐποίκων Μαλαχίων καὶ Στομάτων, διορίζεται σοι ἡ βασιλεία μου, τῷ ἐνεργοῦντι ἐν τῇ χώρᾳ τοῦ Σαμψῶν δικαίῳ τοῦ δημοσίου, ὡς ἂν, ἐπεὶ διὰ χρυσοβούλλου καὶ ὀρισμοῦ τῆς βασιλείας μου κατέχει τὴν τοιαύτην γῆν τὸ μέρος τῆς μονῆς, ἐπιφωνήσης τοῖς δηλωθεῖσιν ἐποίκοις τῶν Μαλαχίων καὶ τῶν Στομάτων ἀπέχειν ἀπὸ τῆς τοιαύτης γῆς καὶ μὴ ἐνοχλεῖν τῇ μονῇ, ὡς ἀποσπασθείσης τῆς τοιαύτης γῆς ἀπὸ τοῦ Μαλαχίου καὶ δοθείσης τῇ μονῇ τῆς βασιλείας μου· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγγεγόνει τῷ μέρει τῆς διαληφθείσης μονῆς τῆς βασιλείας μου τῆς Πάτμου καὶ ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὀρισμὸς μὴν! μαΐῳ, ἰνδικτιῶνος ε'. †

Archetyp. chart Flor. nro 79.

LXXXV. [6770—1262], mense iulio, ind. V.

Ioannes Selagita, dux Melanudii, iussu imperatoris dirimit controversiam ortam inter monasterium et incolas vici Malachiorum de terra metochii Pyrgi.

Παραδοτικὴ γραφή.

† Ἐπεὶ ὤρισθη μοι παρὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως τοῦ ἀπελθεῖν ἐπὶ τῇ ἀμφιμάχῳ γῇ, ἣ κέκτηται ἡ σεβασμία μονὴ τῆς

Πάτμου διὰ χρυσοβούλλου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, ἡ πλησίον τοῦ μετοχίου αὐτῆς τοῦ Πύργου, ἡ λεγομένη τοῦ Πετάκη, μετὰ τῶν ἐποίκων Μαλαχιωτῶν, καὶ ἐρευνῆσαι τὰ περὶ ταύτης καί, εἴπερ εὑρομεν εἶναι διαφέρον ταύτῃ τοῖς Μαλαχιώταις ἐποίκοις ἐπὶ γονικῷ δικαίῳ καὶ τέλει δημοσιᾷ, δώσωμεν τὴν περὶ τούτου εἰδήσιν δι' ἡμετέρου σημειώματος τῷ κραταιῷ καὶ ἁγίῳ ἡμῶν αὐθέντῃ καὶ βασιλεῖ. εἰ δ' ἴσως δὲ ἐπιμόρτως καὶ προνοιαστικῶς κατεῖχον αὐτὴν καὶ ἐδίδουν τὴν ταύτης μορτὴν ποτὲ μὲν τοῖς κατὰ πρόνοιαν ἔχουσι τὸ ῥηθὲν χωρίον Μαλαχίου, ποτὲ δὲ τοῖς ἐνεργοῦσι τῷ μέρει τοῦ δημοσίου, ἀποκαταστήσαι καὶ πάλιν ἔχειν αὐτὴν ἢ εἰρημένη μονὴ τῆς Πάτμου κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ χρυσοβούλλου λόγου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως. καὶ παραγενόμενοι ἐν τῷ μετοχίῳ τῆς Πάτμου τῷ ἐπὶ λεγομένῳ Πύργῳ καὶ τὴν σύναξιν ἐκεῖσε ποιήσαντες μετὰ τῶν ἐποίκων Μαλαχιωτῶν καὶ τοῦ ἐπικρατοῦντος αὐτοὺς κυροῦ Μιχαὴλ τοῦ . . . τατζίγγούρη καὶ τῶν δηλωθησομένων ἐν τῷ σημειώματι κατ' ὄνομα ἀρχόντων καὶ ἐποίκων πλησιοχωριτῶν καὶ ἀνερευνήσαντες ἀκριβῶς τὰ περὶ τούτου ἠναγκάσαμεν προκομίσαι ἡμῖν δικαίωμα γονικὸν ἢ ἀναγραφικόν, καὶ οὐκ ἐδυνήθησαν ἀποδείξαι ἡμῖν περὶ ταύτης τῆς γῆς τὸ οἰοῦν, ἀλλ', ὡς ἐφάνη τὸ ἀληθές, ἐπιμόρτως καὶ προνοιαστικῶς κατεῖχον αὐτὴν ἀποδιδόντες τὴν μορτὴν τῆς τοιαύτης γῆς τῷ μέρει τοῦ δημοσίου τῶν κατὰ τὴν ἡμέραν ἐνεργούντων. καὶ ὡς τοῦτο ἀκριβῶς γνωρίσαντες καὶ παρὰ πάντων τῶν πλησιοχώρων ἀναμαθόντες, ὡς καὶ παρὰ τοῦ παρ' ἡμῶν προΐσταμένου καί, ὅτε ἐξ ὁρισμοῦ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως κατεκράτουν τῶν κατὰ Μαϊάνδρον ζευγηλατείων βασιλικῶν, ἐνεργήθη καὶ ἐμορτάσθη ἡ εἰρημένη γῆ τοῦ Πετάκη. καὶ πληροφορηθέντες τὰ περὶ τούτου ἀπεκατεστήσαμεν καὶ πάλιν ἔχειν τὴν δηλωθεῖσαν γῆν τοῦ Πετάκη ἢ προειρημένη μονὴ τῆς Πάτμου κατὰ τὸ πρότερον, ὡς δεδῆλωται ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ λόγῳ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, καὶ μὴ ἔχειν ἀπὸ τοῦδε ἐπ' ἀδείας ἐνοχλῆσαι τις ἢ ἐμποδίσαι τῇ εἰρημένη μονῇ περὶ ταύτης τῆς γῆς, ὡς ψυχικὸν δοθὲν ταύτῃ τῇ μονῇ παρὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως· διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγόνει καὶ παρ' ἡμῶν καθ' ὁρισμὸν αὐθεντικὸν βασιλικὸν ἢ παρούσα παραδοτικὴ γραφὴ καὶ ἐπεδόθη τῇ πολλὰς διαληφθείσῃ μονῇ τῆς Πάτμου τοῦ προσεῖναι αὐτῇ εἰς ἔνδειξιν τῆς ἀληθείας καὶ ἀσφάλειαν μηνὶ ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος ε'. †

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως καὶ δοῦξ τῆς χώρας Μελανουδίου, Ἰωάννης ὁ Σελανγίτης. †

† Ὁ ταπεινὸς ἐπίσκοπος τῆς ἁγιωτάτης ἐκκλησίας θεοῦ, πόλεως Ἀμαζονοκορακίας καὶ Χαλκοστάμου, Ἰωάννης. †

Exemplar. chart. Flor. nro 83.

LXXXVI. [6771—1262], mense septembri, ind. VI.

Imperator Michaël Palaeologus confirmat monasterio liberam possessionem fundi quattuor iugerum, quem donat coenobio prope metochium Pyrgum.

† Ἐφθασε μὲν ἡ βασιλεία μου διὰ χρυσοβούλλου αὐτῆς δωρησασθαι τῇ κατὰ τὴν Πάτριον σεβασμῖα μονῇ τῇ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένη τοῦ ἡγαπημένου ἀποστόλου ἁγίου [Ἰωάννου τοῦ Θεολό]γου γῆν ζευγαρίων τεσσάρων, τὴν καὶ τοῦ Πετάκη Γωνίαν καλουμένην, πλησίον τοῦ Πύργου διακειμένην, ἣν δὴ γῆν καὶ κατεῖχεν ἡ τοιαύτη μονὴ καὶ ἐνέμετο χρόνους ἥδη τρεῖς ἀνενοχλήτως πάντα καὶ ἀταράχως, μήτε τῶν Μαλαχιωτῶν παρ' οὐτινοσούν μήτε τινὸς ἄλλου τῶν ἡ στρατευομένων ἢ παρα[κελ]ευομένων διὰ τινος ὀχλήσεως γενομένου τοῖς μοναχοῖς ὁπωσδήποτε. τοῦ δέ γε χωρίου τοῦ ἐπονομαζομένου Μαλαχίου εἰς πρόνοιαν δωρηθέντος τῷ θεῷ τῆς βασιλείας μου, κυρῷ Γεωργίῳ Κομνηνῷ τῷ Ἀγγέλῳ, δι' ὅχλου ἐγένετο οὗτος τῇ [δηλ.]ωθείσῃ μονῇ, χάριν τῆς τοιαύτης γῆς προηγμένος εἰς τοῦτο ἀπὸ φωνῆς τῶν Μαλαχιωτῶν καὶ διενιστάμενος ἀπὸ τῆς ἐκείνων στάσεως δεῖξαι, ὡς τοῖς Μαλαχιώταις ἀνήκει αὐτῇ καὶ [γ]ονικ[ό]θεν διαφέρει αὐτοῖς καὶ καταγεγραμμένη ἐστὶν ἐν τοῖς τούτων βιολογίοις καὶ βάρη τελεσμάτων ἐπικεῖνται [τού]τοις δημοσιακῶν τε καὶ στρα[τιωτικῶν] ἕνεκα ταύτης. ἀνήγεγκαν οὖν τὰ περὶ τούτου καὶ ἀμφοτέρω τὰ μέρη τῇ βασιλείᾳ μου καὶ ἀπελύθη ὁρισμὸς αὐτῆς πρὸς τε τὸν θεοφιλέστατον ἐπίσκοπον Ἀμαζόνος καὶ πρὸς τὸν οἰκεῖον τῇ βασιλείᾳ μου, δοῦκα τῆς χώρας Μελανουδίου, Ἰωάννην τὸν Σελαγίτην, διοριζόμενος τούτοις τηρῆσαι τὴν τοιαύτην ὑπόθεσιν τοπικῶς παρουσίᾳ καὶ [ἀμφοτέρων] τῶν μερῶν καὶ ἀξιοπίστων ἐγγχωρίων ἀνθρώπων, καὶ εἰ μὲν φανείη, ὅτι ἡ τοιαύτη γῆ πρὸ τοῦ διὰ χρυσοβούλλου τῆς βασιλείας μου δωρηθῆναι τῇ δηλωθείσῃ μονῇ κατεκλάνετο μὲν παρὰ τῶν Μαλαχιωτῶν, τὸ δέ γε χάρι[ν] μ[ο]ρτῆς ἀνήκον αὐτῇ ἐδίδοντο πρὸς τὸ μέρος τοῦ δημοσίου ἢ πρὸς τοὺς κατὰ καιροὺς εἰς πρόνοιαν ἔχοντας τὰ Μαλαχίου, ἵνα κατέχγται παρὰ τοῦ μέρους τῆς μονῆς, καθὼς ἐδωρήθη ταύτῃ παρὰ τῆς βασιλείας μου· ἡ γὰρ ἐπὶ μορτῇ τούτων νομὴ οὐ βλάπτει τὴν δωρεὰν τῆς βασιλείας μου διὰ τὸ φαίνεσθαι τὴν δεσποτεῖαν ἐκείνων εἶναι τῶν κατεχόντων τὴν γῆν· εἰ δὲ παρὰ τῶν Μαλαχιωτῶν

κατείχετο αὕτη καὶ ἐνέμετο ὡς γονικὴ αὐτῶν καὶ οὐκ [ἐδίδ]ουν οὗτοι πρὸς τινα μορτὴν χάριν ταύτης, ἵνα δοθῇ παρ' αὐτῶν εἰδησις τῇ βασιλείᾳ μου περὶ τοῦ-
του. κατὰ γοῦν τὴν πρόσταξιν τοῦ τοιοῦτου ὁρίσμου τῆς βασιλείας μου ἐπιδημη-
σάντων κατὰ τὸν τόπον, [ὅπου] κ[εῖται] ἡ δηλωθεῖσα γῆ, τοῦ τε θεοφιλεστάτου
ἐπισκόπου Ἀμαζόνος καὶ τοῦ δουκὸς τῆς χώρας Μελανουδίου καὶ οἰκείου [τῇ]
βασιλείᾳ μου, Ἰωάννου τοῦ Σελαγίτου, προσκαλεσάντων δὲ σὺν τούτοις καὶ ἐτέ-
ρους τοπικοὺς ἀξιολίστους ἀνθρώπους οὐκ ὀλίγους, καὶ ἐξετασάντων τὰ περὶ τοῦ-
του ἀκριβῶς, εὗρον ἀπὸ συμφήμου μαρτυρίας καὶ κοινῆς ὁμολογίας ἀπάντων τῶν
παρουχόντων ἐκεῖσε, καθὼς ἀριθμώτερον παριστᾷ τὸ σημεῖωμα, ὅπερ [κ...]ηκε
τὸ μέρος τῆς μονῆς, ὅτι ἡ τοιαύτη γῆ κατείχετο μὲν καὶ ἐνέμετο παρὰ τε τῶν
Μ[αλαχιω]τῶν, τῶν Στοματιανιτῶν καὶ ἐτέρων, ἐδίδοτο δὲ ἡ ἀνήκουσα ταύτη
μορτὴ πρὸς τοὺς κατὰ καιροὺς ἐργαζομένους αὐτὴν ἢ πρὸς τὸ μέρος τοῦ δημο-
σίου ἢ πρὸς τοὺς εἰς πρόνοιαν ἔχοντας τὰ Μαλαχίου· καὶ ἐντεῦθεν διαγνωσθῆναι
κατὰ τὸν τῆς ἀληθείας λόγον μὴ ἀνῆκειν τὴν τοιαύτην γῆν τοῖς Μαλαχιώταις ὡς
γονικὴν, καθὼς ὁ δηλωθεὶς θεὸς τῆς βασιλείας μου, ὁ Ἄγγελος, [ἀνή]νεγκεν
αὐτῇ, ἀλλὰ τῷ μέρει τοῦ δημοσίου· ἡ γὰρ ἂν καὶ ἐν τοῖς βιολογίοις αὐτῶν
περιείχετο καὶ εἰς κληρονομίας αὐτῶν ἐπιπτε καὶ εἰς προίκας κατεγράφη καὶ
τέλη ὑπὲρ αὐτῆς κατεβάλλοντο· τὸ γὰρ ἐπιμόρτως ἔχειν αὐτὴν μᾶλλον ἄλλοτριαν
ἐμφαίνει αὐτήν, καθὼς εἴρηται, καὶ οὐ γονικὴν αὐτῶν. ἐνθεν τοι καὶ πρὸς ἐδραΐω-
σιν μὲν καὶ βεβαίωσιν τοῦ γεγονότος χρυσοβούλλου τῆς βασιλείας μου τῇ δια-
ληφθείσῃ μονῇ τῆς Πάτμου, ἀπ[οσόβη]σιν δὲ καὶ ἀποτροπῇ τοῦ μέρους τῶν
Μαλαχιωτῶν, τὸν παρόντα ὅρισμόν αὐτῆς ἐπορέγει ἡ βασιλεία μου τῷ μέρει
τῆς μονῆς, δι' οὗ καὶ παρακλεύεται κατέχειν αὐτήν καὶ νέμεσθαι τὴν εἰρη-
μένην γῆν ἀνενοχλήτως καὶ ἀπερικόπως, ὡς καὶ παρὰ τοῦ μέρους τοῦ δημοσίου
κατεχομένην καὶ παρὰ τῆς βασιλείας μου δωρηθεῖσαν αὐτῇ, τῆς ἐχούσης καὶ
δίκαιον· μὴ γονικῆς γὰρ εὐρεθείσης τῶν Μαλαχιωτῶν τῆς τοιαύτης γῆς, μήτε
ἐπὶ τελέσματι καὶ βάρει κατεχομένης παρ' αὐτῶν, πάντως ἐκεῖνου ἦν τοῦ λαμ-
βάνοντος τὴν μορτὴν [αὐτῆς] δεσποτικῶ δικαίῳ, καθέξει τὴν τοιαύτην γῆν ἢ
ῤηθείσα μονὴ τῆς Πάτμου ὡς δωρεὰν [τῆς] βασιλείας μου ἀναφαιρέτως καὶ
ἀναποσπάτως καί, τὸ πᾶν εἰπεῖν, ἀδιασείστως καὶ ἀνενοχλήτως μήτε ἀπὸ τῶν
νῦν Μαλαχιωτῶν ἢ τῶν ἀπογόνων αὐτῶν ἢ τοῦ θεοῦ τῆς βασιλείας μου ἢ τῶν
εἰς τὸ ἐξῆς καθεξόντων τὸ τοιοῦτον χωρίον τὰ Μαλαχίου ὑφορωμένων τὴν
τυχοῦσαν ὄγλησιν, ὡς καὶ ἀρραγοὺς ὀφείλοντος διαμένειν τοῦ γεγονότος χρυσο-
βούλλου τῆς βασιλείας μου τῇ τοιαύτῃ μονῇ· διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγόνει τῷ μέρει

.....] ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὀρισμὸς εἰς ἀσφάλειαν
 μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ε'. †

† Διὰ τοῦ πρω[τοστράτορος] Μιχαήλ τοῦ Συναχηρεῖν. †

Archetyp. chart. Flor. nro 61.

LXXXVII. [6771—1263], mense maio, ind. VI.

*Leon Escammatismenus, censor Rhodi et insularum Cycladum, recenset nomina
 inquilinorum monasterii in praediis Parthenio et Temenio et in insula Coa.*

†

..... κρατίστου τῆς αὐτοῦ
 [π]ιστουμένου τοῦ πράγματος τ...οντα εὐκληρίαν τῶν ἐν τῷ παρόντι εὐηρεστη-
 κότων θεῶ. διὰ τοι τοῦτο καὶ οἱ ἐπὶ γῆς εὐσεβεῖς ἄνακτες, ὡς τὴν ἄνω βασι-
 λείαν ἐξεικονίζοντες ἐκ τῶν ὧν αὐτοῖς ἐκείθεν καὶ εὐεργέτηται, ἐπιχορηγοῦσι
 τούτοις θαψιλεστέρας τὰς δωρεὰς ἀφιερῶντες αὐτοῖς καὶ τοῖς παρ' αὐτῶν ἀνι-
 δρυμένοις θεοῖς ναοὺς γημόρων καὶ δουλευτῶν, οὓς παροίκους οἶδαμεν ὀνομαζε-
 σθαι, [οὐκ] ὀλίγην ἅ[π]όμοιραν. ὃ δὴ καὶ ἐπὶ τῷ μακαρίτῃ ἐκείνῳ καὶ ἁγίῳ
 πατρὶ Χριστοδούλῳ τοῖς πάλαι ἁγίοις βασιλεῦσι καὶ εὐσεβέσιν
 ἄναξιν, ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ κραταίῳ καὶ ἁγίῳ ἡμῶν αὐτοκράτορι τετελειωμένον
 ἔστιν ἰδεῖν, ὡς τὰ σεπτὰ τούτων διατρανοῦσι καὶ προσκυνητὰ χρυσόβουλλα, οἷς
 δὴ καὶ τὸ κύρος ἐπεβραβεύσατο ὁ κράτιστος καὶ ἅγιος ἡμῶν αὐθέντης καὶ
 αὐτοκράτωρ διὰ προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου τῆς ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας, ὃ δὴ
 πρὸς τὴν παρὰ τοῦ διαληθέντος μακαρίου ἀνδρὸς Χριστοδούλου ἀνεγερθεῖσαν
 σεβασμίαν μονὴν τὴν ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ παρὰ τοῦ κράτους ἀπελύθη τῆς αὐτοῦ
 γαληνότητος. ἐπεὶ οὖν ἐδόξε μετὰ τῶν ἄλλων ἔγγραφον καὶ παρ' ἡμῶν γενέ-
 σθαι ἀποκατάστασιν τῷ μέρει τῆς τοιαύτης σεβασμίας μονῆς ἐπὶ τοῖς ἐκ παλαι-
 γενῶν τῶν χρόνων προσκυρωθεῖσι ταύτῃ διὰ τῶν, ὡς εἴρηται, προσκυνητῶν χρυ-
 σοβούλλων ἐν τε τῇ νήσῳ Λέρνῳ καὶ ἐν τῇ νήσῳ Κῷ, ὡς διαωρισμένοις ἡμῖν
 τελείαν ποιήσασθαι ἀπογραφὴν καὶ ἀποκατάστασιν ἐν τε τῇ νήσῳ Ῥόδῳ καὶ
 τοῖς περὶ αὐτήν, ἀλλὰ δὴ καὶ ἐν πάσαις ταῖς Κυκλάσι νήσοις, τὸ παρὸν σιγιλ-
 λιῶδες ἀποκαταστικὸν γράμμα ἐγαγόνει, ἐν ᾧ τὰ καθυρεθέντα ἐν ταῖς δηλω-
 θέσαις νήσοις τοῦ μέρους τῆς τοιαύτης μονῆς ἔκδηλα πεποιήκαμεν. καὶ εἰς μὲν
 τὸν περιορισμὸν καὶ τὴν περίμετρον τῶν ἐν ταύταις προαστείων ἀρχόντων ἐδοξαν
 ἡμῖν τὰ προσόντα ταύτῃ παλαιγενῇ ἀπογραφικὰ δικαιώματα, ἐπεὶ μηδὲ παρὰ
 τοῦ τῶν γειτονούντων ἢ τῶν ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ δημοσίου ἡνοχλήθημεν περὶ

τοῦ τῆς μονῆς μέρους, ὡς τινος τούτων κατεπεμβαίνοντος, καὶ ἔσεται καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἡ τοιαύτη σεβασμία μονὴ καὶ οἱ ὑπ' αὐτὴν ἐνασκούμενοι μοναχοί, εἴ τι ἔκπαλαι καὶ μέχρι τοῦ νῦν κατεῖχόν τε καὶ ἐνέμοντο ἐν ταῖς τοιαύταις νήσοις κατὰ τὰς περιλήψεις καὶ πάσας τὰς διαστίξεις τῶν προσόντων αὐτοῖς δικαιωμάτων παλαιγενῶν, τοὺς δὲ γε παρόικους καὶ ὑποτελετὰς τοὺς ἐν τοῖς τοιούτοις προσκαθημένους κτήμασι δέον κεκρίκαμεν ὀνομαστὶ δηλῶσαι ἐν τῇ παρόντι ἀποκαταστατικῇ γραμμᾷ, ὡς ἂν μῆτε τὸ τῆς μονῆς μέρος ἐπ' ἀδείας ἔχειν πλείονας τῶν δηλωθησομένων ἔλκειν πρὸς ἑαυτό, μῆτε μὴν τὸ τοῦ δημοσίου μέρος χωρὰν ἔχειν κατεπεμβαίνειν τοῦ τῆς μονῆς μέρους καὶ καθαρπάζειν τινὰ τῶν ταύτῃ προσηλωμένων. ἔχουσι τοίνυν κατὰ μέρος οἱ ἐν τοῖς τοιούτοις προαστείσις προσκαθημένοι ὑποτελετὰι τῆς μονῆς οὕτως·

Προάστειον τὸ Παρθένιον. Ἰωάννης ὁ Πελαγίτης, ἔχει γυναῖκα Μαρίαν, υἱοὺς Γεώργιον καὶ Λέοντα, θυγατέρα Ἑλένην. Κωνσταντῖνος ὁ Πεπανός, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην. Κωνσταντῖνος ὁ υἱὸς τοῦ μοναχοῦ Ἀρσενίου, ἔχει γυναῖκα Σκηνοῦραιναν. Ἰωάννης ὁ Πατζᾶς, ἔχει γυναῖκα Μαρίαν, θυγατέρας Μοσχῶ καὶ Θεοτοκῶ. Νικήτας ὁ υἱὸς τοῦ Ἀλεπιδιώτου, ἔχει γυναῖκα Θεοτοκῶ. Ἰωάννης ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς Νικολάου, ἔχει γυναῖκα Κυριακὴν, θυγατέρα Ἄνναν. Μιχαὴλ ὁ υἱὸς τοῦ Στουπαλιώτου, ἔχει γυναῖκα Μαρίαν. Γρηγόριος ὁ Κουρσιώτης, ἔχει γυναῖκα Μοσχῶ, υἱὸν Γεώργιον. Νικόλαος ὁ Λαλαῶς, ἔχει γυναῖκα Γεωργίαν, υἱοὺς Κωνσταντῖνον καὶ Ἀλέξιον καὶ ἕτερον Λέοντα. οἱ παῖδες τοῦ πατρὸς Νικολάου, ὁ τε Λέων καὶ Μιχαὴλ καὶ ἕτερος Κωνσταντῖνος. οἱ παῖδες τοῦ Καψικᾶ, ὁ τε Ἰωάννης καὶ Μιχαὴλ. χήρα Πλυτὴ τοῦ Μαρδοκώστα, ἔχει θυγατέρας Εὐδοκίαν καὶ Εἰρήνην. Νικόλαος ὁ Σπανός, ἔχει υἱὸν Γεώργιον. Ἰωάννης ὁ Σπανός, ἔχει γυναῖκα Καλὴν, υἱὸν Μανουὴλ, θυγατέρα Θεοφανῶ. Νικήτας ὁ Σταλιώτης, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, υἱὸν Γεώργιον, θυγατέρα Εἰρήνην.

Ἐτερον πρόαστειον τὸ λεγόμενον Τεμένιον. Μιχαὴλ ὁ Καλυμναῖος, ἔχει γυναῖκα Καλὴν, υἱὸν Γεώργιον. Μιχαὴλ ὁ υἱὸς τῆς Ἀμαραντίνας, ἔχει γυναῖκα Εὐδοκίαν, υἱοὺς Ἰωάννην καὶ Γεώργιον. Ἰωάννης τῆς Σοφίας, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην. Μιχαὴλ ὁ Σιγρός, ἔχει γυναῖκα Μαρίαν. Νικήτας ὁ Λιμνιώτης, ἔχει γυναῖκα Μαρίαν. Νικόλαος ὁ Ἀλεντινός, ἔχει γυναῖκα Μαρίαν, θυγατέρα Εὐδοκίαν. Μιχαὴλ ὁ Γαβρᾶς, ἔχει γυναῖκα Εὐδοκίαν. [Γεώργιος ὁ Κουμαρᾶς, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην. υἱὸν Μιχαὴλ. χήρα Μαρία] τοῦ Μανουὴλ, ἔχει υἱὸν Γεώργιον, θυγατέρα Εἰρήνην. Λέων ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς Μιχαὴλ, ἔχει γυναῖκα Παγκαλῶ. Φιλάρετος ὁ Ἀναφιώτης, ἔχει γυναῖκα Θεοφανῶ, υἱοὺς Γεώργιον καὶ Λέοντα. Ἰωάννης ὁ Μούτων, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, θυγατέρα Εἰρήνην. Καλὴ τοῦ Θεο-

δώρου, ἔχει υἱὸν Μιχαήλ, θυγατέρα Εἰρήνην. Μέσχος τῆς Εὐδοκίας, ἔχει ἀδελφὴν Εἰρήνην. Λέων ὁ Θουραῖος, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην.

Εἰς τὴν νῆσον τὴν Κῶ. Μετόχιον ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος, ἡ ἐγγωρίως ἐπονομαζομένη τῶν Σπονδῶν, μετὰ πάντων τῶν δικαίων καὶ προνομίων αὐτοῦ, ὃν ἐκράτει τε καὶ ἐκπάλαι μέχρι τοῦ νῦν καὶ ἐνέμετο κατὰ τὰς περιλήψεις καὶ πάσας τὰς διαστίξεις τῶν προσόντων καὶ ἐπὶ τούτῳ τῷ μέρει τῆς μονῆς παλαιγενῶν δικαιωμάτων. ἕτερον μετόχιον τὸ προσκυρωθὲν τῇ τοιαύτῃ σεβασμῇ μονῇ παρὰ τῆς κραταιᾶς καὶ ἀγίας ἡμῶν κυρᾶς καὶ δεσποίνης, τὸ ἐπονομαζόμενον ὁ Σωτήρ, καὶ αὐτὸ μετὰ πάντων τῶν ἀνηκόντων αὐτῷ δικαίων καὶ προνομίων, καθὼς διαλαμβάνεται καὶ ἐν τῷ ἐκδοτηρίῳ σιγίλλῳ τοῦ τε διενεργούντος τὴν νῆσον Κῶ δικαίῳ τοῦ θεοφρουρήτου βεστιαρίου τοῦ κράτους τῆς ἀγίας αὐτῆς βασιλείας, τοῦ τε λοετροῦ, τῶν ἐλαϊκῶν δένδρων, τῶν χωραφίων τοῦ Ἀναβασίδου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐλαϊκῶν δένδρων καὶ λοιπῶν διαφόρων δένδρων καὶ τοῦ τοπίου τοῦ . . . ῥαφιαίου, τοῦ ἐπονομαζομένου τῆς Παφλαγόνου, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ εὐρισκομένων δένδρων, ἃ δὴ καὶ ἀπὸ τοῦ μακαρίτου ἐκείνου κτήτορος εὐρίσκονται διαφέροντα τῇ μονῇ μετὰ τῶν ἐν τοῖς τοιούτοις κτήμασι προσκαθημένων μονικῶν μισθίων τῆς μονῆς τῶν . . . ὄντων παντὸς δημοσιακοῦ καταστήχου. τὰ τοιαῦτα τοίνυν κτήματα καὶ τοὺς εἰρημένους ἅπαντας [προσκαθημένους] δεῖ εἰ κατέχειν ἡ σεβασμία ἀγία μονὴ ἀνενοχλήτως πάντῃ καὶ ἀταράχως, μὴ τὸ σύνολον ἢ διασειομένη ἢ ἐνοχλουμένη παρὰ τινος τῶν ἀπάντων ἢ παρ' αὐτοῦ δὴ τοῦ μέρους τοῦ δημοσίου, ὥς μὴ τὴν οἰκνότητιν παρελθούσιν ἔχοντας ἐν αὐτοῖς κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν προσόντων τῇ μονῇ προσκυνητῶν χρυσοβούλλων· ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον σιγίλλῳδες ἀποκαταστατικὸν γράμμα γεγονὸς καὶ ὑπογραφὲν καὶ τῇ συνθήῃ βούλλῃ πιστωθὲν ἀπελύθη τῷ μέρει τῆς μονῆς δι' ἀσφάλειαν μηνὶ ματίῳ, Ἰνδικτιῶνος ς'. †

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, ἀπογραφεὺς τῆς νήσου Ῥόδου καὶ τῶν περὶ αὐτὴν καὶ τῶν λοιπῶν Κυκλάδων νήσων, Λέων ὁ Ἐσχαμματισμένος. †

Archetyp. chart. cum bulla plumbea pendenti a filo linteo, quae ex una parte exhibet imaginem beatae Virginis stantis puerulumque Iesum in brachiis gestantis: MP OY, IC XC, ex altera vero haec: † BPOTON | POHC KAI CTACI[C] | TAC ΠΡΑΞΕΙΣ ΚΥΡΟ[Y] | ΑΙΩCΙ ΜΑΚΡΟΙ[C] ΤΗΣ ΡΟΗΣ Δ[Ι]ΧΑ ΚΟΡ[Η]. Flor. nro 67. Edidit I. Sakkellion in periodico: Ἀθήναιον, Athenis, 1876, vol. IV, p. 235—239.

LXXXVIII. [6771—1263] mense iulio, ind. VI.

Leon Escammatismenus, censor Rhodi et insularum Cycladum, recenset possessiones, quas tenet monasterium in insula Coo.

† Τὴν ἀπογραφὴν καὶ ἀποκατάστασιν ποιοιμένων ἡμῶν τῆς νήσου Ῥόδου καὶ τῶν περὶ αὐτήν, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν Κυκλάδων νήσων ἐγγεγόνει μὲν παρ' ἡμῶν καὶ τῷ μέρει τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ ἡγαπημένου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐν τῇ Πάτμῳ ἀποκαταστατικὸν γράμμα ἐφ' οἷς εὐρέθη ἡ τοιαύτη ἁγία μονὴ προκατέχουσα τε καὶ νεμομένη κτήμασι τε καὶ μετοχίοις ἐν τε τῇ Λεροκαλύμνῳ, τῇ Φαρμάκῳ, τῇ Λειψῶν, τῇ Κῳ καὶ τῶν ἐν ταῖς λοιπαῖς Κυκλάσι τῶν νήσων. ἐπεὶ δὲ ἐν τῷ ποιῆσθαι ἡμᾶς καὶ τὴν τῆς Κῳ τελείαν ἀποκατάστασιν δέον ἔδοξε καὶ ἴδιον ἀποκαταστατικὸν γράμμα γενέσθαι τῷ μέρει τῆς τοιαύτης μονῆς ἐπὶ τοῖς οἷς εὐρέθη κατέχουσα καὶ νεμομένη ἐντὸς τῆς τοιαύτης νήσου Κῳ μετοχίοις καὶ κτήμασι διὰ τῶν παλαιγενῶν χρυσοβούλλων καὶ ὀρισμῶν τῶν αἰδιμῶν βασιλέων, ἀλλὰ δὴ καὶ προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου καὶ σεπτῶν προσταγμάτων τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, ἕνεκα τοῦ μὴ ἀπὸ τῶν γειτονούντων τοῖς τοιούτοις κτήμασιν ἐνοχλεῖσθαι τὸ τῆς μονῆς μέρος, τὸ παρὸν καὶ αὐθις ἀποκαταστατικὸν γράμμα τῷ μέρει τῆς τοιαύτης σεβασμίας μονῆς τῆς Πάτμου πεποιήκαμεν, ἐκδήλα θέμενοι κατὰ μέρος ἐν αὐτῷ τὰ παρὰ ταύτης κατεχόμενα ἐντὸς τῆς δηλωθείσης νήσου Κῳ κτήματα, τὰ τε διὰ παλαιγενῶν προσταξέων προσαρμόσαντα ταύτῃ καὶ τὰ διὰ προσκυνητῶν χρυσοβούλλων τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως καὶ σεπτῶν προσταγμάτων τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας καὶ αὐτῆς δὴ τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας ἡμῶν κυρᾶς καὶ δεσποίνης ἐπιβραβεύοντα καὶ προσκυρωθέντα τῷ μέρει ταύτης, ἃ δὴ καὶ ἔχουσιν οὕτως· μετόχιον ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος ἡ ἐπονομαζομένη τῶν Σπονδῶν μετὰ πάντων τῶν δικαίων καὶ προνομίων αὐτοῦ, ἦγουν γῆς ἀπὸ τῶν ἐγγχωρίως λεγομένων στρατιῶν στραταὶ δύο ἡμισυ, ἥτοι γῆ μοδίων χιλίων διακοσίων, ἧς καὶ τὸ τέλος προαπεσπάρθη μὲν καὶ ἀπεχαρίσθη τῷ μέρει τῆς μονῆς παρὰ τοῦ μακαρίτου καὶ αἰδιμοῦ ἐκεῖνου ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δούκα, ἀλλὰ δὴ καὶ διὰ προσκυνητοῦ χρυσοβούλλου τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως καὶ σεπτῶν προσκυνητῶν ὀρισμῶν τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας αὐτοῦ βασιλείας καὶ τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας ἡμῶν κυρᾶς καὶ δεσποίνης. χωράφιον τό ποτε ἐπονομαζόμενον τοῦ Μανδριχοῦ, ἐν ᾧ καὶ δένδρα σύκινα, ὥστε μοδίων δύο, ἐνθα ποτὲ προσεκάθητο ὡς ὑποτελὴς Γεώργιος ὁ Βιλιλίδης. χωράφιον τοῦ Πυργίου

ὥσει μοδίων ἑπτά, ἐν ᾧ καὶ δένδρα ἐλαϊκά. εἰς τὸ ποσὸν δὲ τῆς γῆς τῶν εἰρημένων στρατιῶν συμπεριορίζεται καὶ τὸ ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς Ἀντιμαχίας προάστειον, τὸ ἐπονομαζόμενον τὸ Κοίλειον, μετὰ τῶν διαφερόντων αὐτῷ δικαίων πάντων καὶ αὐτοῦ τοῦ χωραφίου τοῦ ἐπονομαζομένου τοῦ Φίλου. ἕτερον μετόχιον Ἰησοῦς Χριστὸς ὁ Σωτὴρ, τὸ ἐπονομαζόμενον τοῦ Ἀμπελᾶ, ὅπερ προσεκυρώθη τῇ μονῇ διὰ προσκυνητῶν ὁρισμῶν τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας ἡμῶν κυρᾶς καὶ δεσποίνης, σταυροπήγιον ὃν τοῦ ἐπισκόπου Κῶ, μετὰ πάντων τῶν διαφερόντων αὐτῷ δικαίων, ἦγουν γῆς βοϊδατικῆς δύο [μοδίων] τῆς ποτε ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Φιλανθρώπου καὶ τοῦ Παντοκράτορος μετὰ τῶν ἐν τῇ τοιαύτῃ γῇ ἐλαιῶν τῶν ἐπιλεγομένων τοῦ Βαβουλᾶ τῆς ἀπὸ τῆς στρατίας τοῦ Στιγῆ μετὰ τῶν ἐν ταύτῃ ἐλαιῶν τῶν ἡμισείων καὶ τῶν θρυίνων δένδρων τῶν ἡμισείων, ὡς τῶν ἐτέρων ἡμισείων ἐλαϊκῶν δένδρων καὶ θρυίνων τῶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς στρατίας τοῦ Στιγῆ οὐσῶν τοῦ μέρους τῆς ἐπισκοπῆς Κῶ, καὶ τῆς ἀπὸ τοῦ Μαμούρου ἐκείνου περιελθούσης τῷ τοιούτῳ μετοχίῳ γῆς εἰς τὸν Πουλοπιαστὴν μετὰ καὶ τῶν ἐν ταύτῃ ἐλαϊκῶν δένδρων, συμποσουμένης καὶ τῆς τοιαύτης ἀπάσης γῆς τοῦ τοιούτου μετοχίου μετὰ τῶν χωραφίων τῆς Σολάνης τῶν ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῶν Λοετρῶν εἰς ποσότητα μοδίων τριακοσίων. ἕτερον προάστιον τὸ Ἀναβασίδιον, τὸ ποτε ὃν ἀπὸ τῶν δικαίων τῶν σεβασμίων μονῶν τοῦ Φιλανθρώπου καὶ τοῦ Παντοκράτορος, ὥσει μοδίων ἑκατὸν πεντήκοντα μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ εὑρισκομένων ἐλαϊκῶν δένδρων καὶ ἐτέρων διαφόρων δένδρων. εἰς τὴν τοιαύτην δὲ ποσότητα τῶν ἑκατὸν πεντήκοντα μοδίων συγκατελογίσθη καὶ συμπεριωρίσθη καὶ ἡ γῆ ἡ ἐπιλεγόμενη τοῦ Ἐξω Κάμπου ἡ ὥσει μοδίων οὔσα τριάκοντα, ἡ ἀπὸ τῶν δικαίων οὔσα τοῦ Ἀναβασιδίου, ἡ δὲ καὶ ἀπελύθη παρ' ἡμῶν τῷ μέρει τῆς μονῆς, ὡς οὔσα ἐκ τῶν δικαίων αὐτῆς. τοῦ δηλωθέντος δὲ μετοχίου τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ τοῦ τοιούτου προαστείου τοῦ Ἀναβασιδίου προαπεχαρίσθη τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς Πάτμου τὸ τέλος, ὃ κατεβάλλοντο πρὸς τὸ μέρος τοῦ δημοσίου, διὰ προσκυνητοῦ ὁρισμοῦ τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας ἡμῶν κυρᾶς καὶ δεσποίνης, ὅτε καὶ προσεκυρώθη ταύτῃ τὰ τοιαῦτα κτήματα. ἐσέεται τοίνυν τὸ μέρος τῆς τοιαύτης σεβασμίας μονῆς τῆς Πάτμου κατέχον καὶ νεμόμενον μετὰ τῶν ἄλλων αὐτοῦ κτημάτων τῶν ἐν ταῖς λοιπαῖς νήσοις καὶ τὰ ἐν τῇ τοιαύτῃ νήσῳ Κῶ κτήματα ἀνενοχλήτως καὶ ἀνεπηρέαστως, μὴ παρὰ τινος τῶν γειτονοούντων τὴν οἰανδήτινα εὑρίσκον ἐπήρειαν κατὰ τὴν περίληψιν τῶν προσόντων ταύτῃ προσκυνητῶν χρυσοβούλλων καὶ ὁρισμῶν τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως· ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ ἐγέγονει ταύτῃ τὸ παρὸν ἡμέτερον σιγγιλιῶδες γράμμα εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ ἰουλίῳ, ἡνδικτιῶνος ς'. †

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως ἀπογραφεὺς τῆς νήσου Ῥόδου καὶ τῶν περὶ αὐτὴν Κυκλάδων νήσων, Λέων ὁ Ἐσκαμματισμένος. †

Archetyp. chart. Flor. nro 66. Edid. I. Sakkelion in periodico Ἀθήναιον, Athenis. 1875, vol. IV, p. 239—243.

LXXXIX. Sine anno, mense iunio, ind. VII.

Imperator concedit monasterio alias duas naviculas exemptas a tributis.

† Ἐπεὶ οἱ μοναχοὶ οἱ ἀπὸ τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς βασιλείας μου τῆς ἐν τῇ Πάτρῳ διακειμένης καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τιμωμένης παρεκλήτευσαν τὴν βασιλείαν μου ὀρισμοῦ [αὐτῆς] τυχεῖν, ἵνα τὰ σανδάλια τῆς κατ' αὐτοὺς μονῆς διαμένωσιν ἀνενόχλητα, [ἐνθα ἂν καὶ ἀπ]έρχωνται ἀπὸ πάσης δημοσιακῆς συζητήσεως, κομμερκίου δηλαδὴ, ναυλοκαταρτιατικοῦ, σκαλιατικοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, κατὰ τὴν περίληψιν τῶν προγεγονότων αὐτοῖς ὀρισμῶν παρὰ τε τοῦ αἰοδίδμου βασιλέως, αὐθέντου καὶ θείου τῆς βασιλείας μου, κυροῦ Ἰωάννου τοῦ [Δούκα], καὶ τῆς αἰοδίδμου [θείας τῆς βασιλείας μου τῆς Κομνηνῆς] κυρᾶς Εἰρήνης τῆς δεσποίνης, ἡ βασιλεία μου τὴν δέησιν αὐτῶν προσηκαμένη τὸν παρόντα αὐτῆς ὀρισμὸν ἐπορεύει αὐτοῖς, δι' οὗ καὶ διορίζεται [πρὸς τοῖς δυσὶ πλατοδίοις, οἷς εἶχον] ἐξκουσάτοις διὰ τῶν ῥηθέντων ὀρισμῶν, ἄλλα δύο σανδάλια ἔχειν ἐξκουσάτα πάντα καὶ ἀνενόχλητα πάσης δημοσιακῆς ἐπηρείας [καὶ συζητήσεως, κομμερκίου, ναυλοκα]ταρτιατικοῦ, σκαλιατικοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, καὶ μὴ τινα ἔχειν τὸν διενόχλησοντα αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας μου, εἴτε ἐπὶ ἐκβολῇ [πραγματείας εἴτε ἐμβολῇ. ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγγόνει] τοῖς διαληφθεῖσι μοναχοῖς καὶ ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὀρισμὸς εἰς ἀσφάλειαν. †

† Μηνὶ Ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ'. †

Archetypum chart. valde mutilum. Flor. nro 65 a. Lacunae expletivae sunt ex exemplari antiquo, quod extat sub nro 59. subscriptum: Τὸ παρὼν ἴσον μετὰ τοῦ πρωτοτύπου θείου καὶ βασιλικοῦ προσκυνητοῦ ὀρισμοῦ ἀντιβαλὼν καὶ κατὰ πάντα ἰσάζον εὐρὼν ὑπέγραψα. †

† Ὁ εὐτελής ἐπίσκοπος Ἱερισσοῦ. †

Linea 12 scriptum erat τέσσαρα σανδάλια, sed vox τέσσαρα est deleta et minio supra scriptum δύο. Tabula videtur esse imperatoris Michaëlis Palaeologi et anni 1264 (6772).

XC. 6775—1267, 11 mensis augusti, ind. X, 6785—1277,
ind. V. et 6815—1307, 12 mensis iunii, ind. V.

Acta varia magistratuum Venetorum de iuribus monasterii S. Ioannis Styli in insula Creta, quod est metochium coenobii S. Ioannis Theologi in insula Patmo.

Τούτες ἔνεν οἱ γραφές, ποῦ εἶνεν καμομένες ἀπὸ τὴν Βενετίαν διὰ τὸ μετόχην Στύλου.

† Ἡ μὲν δουκικὴ γραφὴ ἡ γεγонуῖα ἐπὶ τοῦ μακαρίτου ἄρχοντος, κυροῦ Ῥανιέρου τοῦ Τζέν, διὰ πάσης τῆς συμβουλῆς ἐν ἔτει αςξζ', μηνὶ αὐγούστῳ ια', πεμφθεῖσα δὲ πρὸς τὸν ἄρχοντα κύριν Ἀνδρέαν Τζέν, τὸν αὐτοῦ ἀνεψιόν, τὸν τότε δοῦκα τῆς Κρήτης, καὶ τοὺς αὐτοῦ πρωτοσυμβούλους, ταῦτα περιέχει καὶ δηλοῖ. «Ὅτι οἱ καλόγηροι τοῦ Στύλου τῆς δικαιολογίας τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Πάτμου νὰ εἶναι ἀφετοὶ εἰς τὴν ἰδίαν κτήσιν καὶ ποσσεσὶν καὶ εἰς τὴν ἰδίαν δικαιολογίαν, καθὼς ἐποίησεν ὁ ἄρχων κύρις Μάρκος Δάνδουλος, ὁ πρὸ τοῦ λεχθέντος δουκὸς Κρήτης δοῦξ ἐν Κρήτῃ, μετὰ τῆς αὐτοῦ συμβουλῆς κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ σασμοῦ τῆς διαφορᾶς, ἥτις ἦν ἀναμεταξὺ τῆς αὐθεντίας καὶ τοῦ κυροῦ Μανουὴλ καὶ τοῦ Γεωργίου Σκορδίλλῃ, ἐν ᾧτινι σασμῷ καὶ συμβιβάσματι ἐκεῖνος παρετήρησε καὶ παρέδραμεν ὡς μὴ ἴδιον τὸ χωρίον τοῦ Στύλου, ἀλλ' ὡς ὑπάρχον τῶν λεχθέντων καλογήρων χωρὶς τινος ἐναντιολογίας, ἐν ᾗτινι δουκικὴ γραφὴ ἐσχάτως καὶ εὐλαβῶς συνίστανται, λέγω, εἰς τὸ ἀγαπᾶσθαι παραδίδονται οἱ λεχθέντες καλόγηροι καὶ ὁ τόπος τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Πάτμου.» †

† Ἡ δὲ β' γραφὴ, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος κυροῦ Πέτρου Γραδονίκου, δουκὸς Βενετίας, μετὰ πάσης τῆς μικροτέρας συμβουλῆς τῶν τεσσαράκοντα καὶ τῶν πριεγᾶδων, ἐπέμεθη δὲ τοῖς καστελλάνοις τοῦ Πικύρνα ἔτει ατζ', μηνὶ ἰουνίῳ ιβ', ἰνδικτιῶνος ε' τὰδε περιέχει. «ὅτι τοὺς καλογήρους τοῦ μοναστηρίου τοῦ Στύλου καὶ τοὺς παροίκους αὐτῶν τινὰς ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἐμπροσθεν νὰ μὴδὲν τοὺς βαρίνην καὶ ἀναγκάζῃ νὰ δίδουσιν τὸ βόδη τους, ἀλλ' οὐδὲ ἀνθρώπους τινὰς νὰ δίδουσι τοῖς καστελλάνοις ἢ διὰ νὰ σπείρωσιν ἢ διὰ νὰ ἀλωνεύσουσιν ἢ διὰ νὰ λιχνίζουσιν καὶ νὰ κοσκινίζουσιν σιτάριν οὐδὲ ταγὰς ἰδικὰς των, ὡτὰν εἰς τὸν παρελθλυθότα καιρὸν εἰώθασιν νὰ τοὺς κάμνουσιν, εἰ μὴ οἱ λεχθέντες καλόγηροι καὶ οἱ χωριάται των, νὰ εἶναι ἐλεύθεροι τῆς τοιαύτης καὶ ὁμοίας ἀγγαρίας». †

† Ἡ δὲ τρίτη γραφή ἡ τελειωθεῖσα διὰ πάσης τῆς λεχθείσης συμβουλῆς τὰδε δηλοῖ· ἀνακαινίζει ἄλλην μίαν δόσιν καὶ χάριν πεποιημένην πρὸς τοὺς λεχθέντας καλογήρους ἐπὶ ἄρχοντος κυροῦ Λορέντζου Τιεπόλου ἐν ἔτει ,ασοζ', ἰνδικτιῶνος ιδ'. ἡ δὲ χάρις τοιαύτη ἦν· «ἀκουσθείσης τῆς ἐπεικειοῦς δεήσεως καὶ παρακλήσεως τῆς δι' αὐτοὺς τοὺς καλογήρους γενομένης περὶ τῆς ἀγαθῆς καὶ ἀξίας ἐπαίνου φήμης αὐτῶν, ὅτι νὰ δύνανται νὰ ἐκβάλουσιν ἀπὸ τῶν ἐσοδιῶν τος καὶ τῶν κόπων τος μουζούρια χίλια σιτάρι ἕξω τῆς νήσου Κρήτης διὰ τὴν Πάτμον, τὸ νησὶν τος, ἐδόθη αὐτοῖς τὸ τοιοῦτον ζήτημα διὰ τῆς λεχθείσης συμβουλῆς, καὶ ἡ γραφή ἡ τὸ τοιοῦτον ψήφισμα φέρουσα ἐπέμφθη τότε τῷ ἄρχοντι κυρῷ Μπαλλέγνω καὶ τῇ αὐτοῦ συμβουλῇ. ἡ τοιαύτη οὖν χάρις ἀνεκαινίσθη καὶ ἀνестερεύθη διὰ τοῦ λεχθέντος δουκὸς Βενετίας, κυροῦ Πέτρου τοῦ Γραδονίκου, μετὰ τῆς συμβουλῆς τῶν πριεγάδων καὶ τῶν μ', ἔτους ,ατζ', ἰνδικτιῶνος ε'. γραφεῖσα δὲ ἐπέμφθη τῷ ἄρχοντι, κυρῷ Μπελλέτω τῷ Ἰουστινιανῷ, δουκὶ τότε Κρήτης, καὶ τῇ αὐτοῦ συμβουλῇ». †

† Ἡ δὲ δ' γραφή, ἥτις ἐγένετο ἐπὶ τοῦ λεχθέντος ἄρχοντος κυροῦ Πέτρου Γραδονίκου διὰ τῆς αὐτοῦ συμβουλῆς, δηλοῖ τὴν χάριν τὴν πρὸς τοὺς ῥηθέντας καλογήρους τοὺς ἄρχοντας τὸ χωρίον τοῦ Στύλου, ἥτις τοιαύτη ἐστίν· «ὅτι νὰ δύνανται νὰ στέλλουσι λθ' χωριάτας ἀπὸ τῆς νήσου των τοῦ ἀγίου Ἰωάννου καὶ ἄλλους λη' ἀγορασμένους ἀπὸ τῶν κουρσάρων εἰς τὸν καιρὸν, ὅπου ἡ αὐθεντεία ἐμάχετο μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Γραικῶν, διὰ νὰ κατοικήσουσι τὸν τόπον τος, ἤγουν τὸ χωρίον Στύλου, πληρόνοντας διὰ τοὺς λεχθέντας οζ' χωριάτας εἰς τὸ κομοσύνην πᾶν χρόνον ὑπέρπυρον ἕν, ὥσπερ καὶ ἕως τὸρα κάμνουσιν. ἐπέμφθη δὲ ἡ λεχθεῖσα γραφή τοῖς παροῦσι καὶ ἐσομένοις δουξὶ ἔτους ,ατζ', ἰνδικτιῶνος ε', μηνὸς ἰουνίου ιβ', συνιστῶσα ἐσχάτως τὸν τε βίον καὶ τὴν φήμην αὐτῶν τῶν καλογήρων καὶ ἵνα μὴ πλεῖον βάρος ἔχωσιν αὐτοὶ καὶ οἱ ἴδιοι χωριάται ἢ τὸ κατὰ περίοδον χρόνου παρέχειν τῷ κοινῷ, καθάπερ εἴρηται, ὑπέρπυρον α'». †

† Ἡ δὲ ε' [γραφή] ἡ πεμφθεῖσα τῷ ἄρχοντι κυρῷ Βιδάλι τὸ Μικιέλ, δουκὶ Κρήτης, τὰδε φησίν· «ὅτι τοὺς καλογήρους τοῦ Στύλου ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν νὰ μὴδὲν τοὺς βαρύνῃ πλέον τινὰς ἢ καβαλάρης ἢ ψευδάδος, ὅτι νὰ διδούσι πλέον τίποτες κανίσκιον ἢ ζῶν τος, ὥσάν συνήθιζον πρότερον αὐτοὶ οἱ καβαλλάροι, νὰ τοὺς στενέβουσιν, νὰ δίδουν πᾶν χρόνον κανίσκιον καὶ εὐκόλως καὶ ἐτοίμως νὰ ποιήσουσιν, ὅτι νὰ τοὺς ἀποδώσουσιν, ἅπερ ἐπήρασι βέδια. καὶ ὅτι ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ ἔμπροσθεν νὰ διάκεινται εἰς αὐτοὺς τοὺς καλο-

γήρους εὐλαβῶς, ἐπειδὴ ὁ νοῦς καὶ ἡ γνώμη τῆς αὐθεντίας εἶναι, ὅτι εἷς ἕκαστος, ὁποιασθεποτοῦν εἴη τάξεως καὶ χρήσεως, ἐν τῇ ἰδίᾳ κτήσει καὶ τῷ ἰδίῳ δικαίῳ νὰ ἀναπαύεται καὶ νὰ τρατάρεται εὐνοϊκῶς καὶ ἀταράχως». †

† Αἱ δὲ τρεῖς καὶ ἔσχαται γραφαὶ [αἱ] πεμφθεῖσαι διὰ τοῦ μακαρίτου ἄρχοντος κυροῦ Μιχαήλ τοῦ Τζέν, μία μὲν τῷ ἄρχοντι κυρῷ Ἀλβάν Μπαδοέρ, δουκὶ Κρήτης, καὶ τῇ αὐτοῦ συμβουλῇ, ἑτέρα δὲ κυρίῳ Νικολάῳ Πόλῳ, ρετόρι Ῥυθίμνης, ἡ δὲ τρίτη κυρίῳ Ἀντωνίῳ Πέμπο, ρετόρι τῶν Χανίων, ταῦτα δηλοῦσιν· «ὅτι ὅλως μιᾷ ἐκάστη ἀπαγορεύει καὶ βεβουλάει τὴν γραφὴν, ἥτις ἐγένετο ζητοῦντος τοῦ κυροῦ Ἀντωνίου τοῦ Μπαλάντζα, ἐπισκόπου τοῦ Καλαμῶνος, περιέχουσα τὰδε· ὅτι ἡ ἀρχὴ καὶ ἡ ποσσεσιὼ τοῦ χωρίου Στύλου, ὅπου κεῖται εἰς τὰ μέρη τῆς ἐπισκοπῆς του, νὰ τοῦ δοθῇ ἐλευθέρως, οὐτινος χωρίου γνωρισθέντος, ὅτι εἶναι τῆς νήσου Πάτμου, διὰ τῆς ἡμετέρας αὐθεντίας, διὰ τῶν λεχθεισῶν τριῶν γραφῶν ὁ ἄνωθεν ἐπισκοπος ἐξεώθη καὶ ἐξωβλήθη τοῦ ἄρχειν, τὸ λεχθὲν χωρίον ἀποδοῦς καὶ ἐπαναστρέψας αὐτὸ τοῖς καλοῖσι τῆς ῥηθείσης νήσου, οἵτινες καθέκαστον πέμπονται χρόνον διὰ ἰδίαν κυβέρνησιν». †

Exemplar Flor. 108. Alterum exemplar scriptum eadem manu 109. Editum ab I. Sakkelione in periodico, cui titulus Πανδώρα, tom. XIX, p. 457—459.

XCI. Sine anno, mense septembri, ind. XI.

Patriarcha tuetur iura et possessiones et libertates monasterii S. Mariae Spondarum in Coa contra episcopum et incolas insulae.

† Ἡ ἐν τῇ νήσῳ Κῶ διακειμένη σεβασμία πατριαρχικὴ μονὴ τῆς παν-
υπεράγνου δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου τῆς οὕτω πως τὰ Σφοντιοῦ ἐπονομαζομένης
ἦν μὲν ποτε περιφανὴς καὶ περίοπτος καὶ πολλοῖς ἐτύγχανεν ἐνευθυνοῦσα τοῖς
ἀγαθοῖς, ἀλλ' ἡ καιρικὴ τῶν πραγμάτων ἀνωμαλία καὶ ἡ τῶν κατὰ θάλατταν
πειρατῶν Ἰταλῶν ἐν τῇ τοιαύτῃ νήσῳ ληστρικὴ ἔφοδος μετὰ τῶν ἄλλων καὶ
τὴν εἰρημένην τῶν Σφοντῶν μονὴν ἐξ εὐπόρου πάντῃ ἄπορον ἀπειργάσατο καὶ
ἐξ ἄγαν περιφανοῦς παντάπασιν ἄκτιστον καὶ κατ[ηνα]λωμένην σχεδὸν ἀπάντων
τῶν προσόντων ταύτῃ ἱερῶν κειμηλίων καὶ ἀλλοίων κινητῶν καὶ αὐτοκινήτων
πραγμάτων, οὐ μόνον δὲ [τούτων], ἀλλὰ καὶ αὐτῶν τῶν ἐπὶ τοῖς ἀκινήτοις
αὐτῆς κτήμασι χαρτῶν δικαιωμάτων· προσαζηρέθησαν γὰρ καὶ ταῦτα τοῖς
ἄλλοις καὶ ἀπωλείᾳ παντελεῖ παρεδόθησαν, ὅπερ οἱ τῆς νήσου Κῶ οἰκήτορες
ἀφορμὴν [εὐπρ]όσωπον [εὐρ]όντες . . . ἡ μετριότης ἡμῶν ὑπακούσασα . . .

ἄλλος ἄλλο τῶν τῆς μονῆς ὦν καὶ ἄλλων ἀκινήτων
 διαρπάξαι οὐ μόνων δὲ τὸ τῆς μονῆς κτητορικὸν
 ἀλλὰ τῶν φιλη πρὸ χρόνων ἱκανῶν τῇ μονῇ προσ-
 αφέρωσαν ψυχ[ικῆς ἐνε]κα σωτηρίας αὐτῶν, ἀπόγονοι τὰς τῶν
 προγόνων αὐτῶν πράξεις ἀκυροῦν θέλουσι καὶ τὰ προσ[ε]νε[χ]θέντα τῇ μονῇ παρ'
 ἐκείνων ἀκ[ίνητα] κτήματα παραποσπᾶν ἐξ ἀρχῆς οὗτοι φιλονεικοῦσι, μὴ εἰδότες,
 ὡς τῷ τῆς ἱεροσυλίας ἐγκλήματι ἑαυτοὺς ὑπ[ε]υθύνου[ς] ἐγκ[αθι]στῶσι· τὰ γὰρ τῷ
 θεῷ καθάπαξ ἀφιερωθέντα ἅγια εἰσι καὶ ἀναπόσπαστα τὰ τῶν ἐκκλησιῶν μέχρι
 παντὸς διαμένειν ὀφείλουσιν. ὅθεν καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν τοῦτο μὲν τῆς εἰς τὸ
 ἐξῆς συστάσεως καὶ βελτιώσεως τῆς μονῆς τῶν Σφοντῶν φροντίζουσα, ὡς ἂν ὁ
 πρὸς θεὸν ὕμνος καὶ ἡ ὑπὲρ τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου αὐθέντου καὶ βασι-
 λέως εὐχὴ συντονώτερον ἐν αὐτῇ ἐπιτελῇται, τοῦτο δὲ καὶ τοὺς τῆς νήσου οἰκή-
 τορας καὶ τοὺς κτητορικὸν τι δίκαιον ἐν τῇ μονῇ ἀνακαλουμένους τοῦ ψυχο-
 βλαβοῦς ὀρμήματος ἀνακόπτουσα διορίζεται ἐν ἁγίῳ πνεύματι διὰ τοῦ παρόντος
 αὐτῆς γράμματος, ἐλευθέραν εἶναι καὶ ἀκαταδούλωτον, ὡς τὸ πρότερον, τὴν τῶν
 Σφοντῶν μονὴν καὶ κατέχειν αὐτὴν καὶ νέμεσθαι ἀπερικόπως τὰ προσκυρωθέντα
 ταύτῃ ἀκίνητα κτήματα, εἴτε χωραφιανὰ τόπια εἰσίν, εἴτε ὑπάμπελα, εἴτε ὕδρο-
 μυλικά ἐργαστήρια, εἴτε τινὰ ἕτερα, μηδὲνα τῶν τῆς νήσου οἰκητόρων τολμᾶν
 ἀδικεῖν αὐτὴν ἢ ἀποσπᾶν ἐξ αὐτῆς ὅποιονδῆτι κτήμα προφάσει τυχόν τοῦ ἀπω-
 λεία παραδοθῆναι τὰ χαρτῶα αὐτῆς δικαιώματα ἢ τοῦ εἶναι ἀπόγονον καὶ κλη-
 ρονόμον τοῦ πάλαι ποτὲ ἀφιερῶσαντος τῇ μονῇ ὁποιοῦν κτήμα, ἵνα μὴ τῷ τῆς
 ἱεροσυλίας ὁ τοιοῦτος περιπέσῃ ἐγκλήματι καὶ τοῦ θεοῦ ἁλλοτριωθῇσεται· ὅπερ
 γὰρ τις τῷ θεῷ ἀφίερσε διὰ τὴν οἰκείαν πάντως ψυχὴν, οὐδεμίᾳ τοῖς ἐκείνου
 κληρονόμοις μετογῇ ἐπὶ τῷ αὐτῷ πράγματι, ἀλλὰ καὶ ὅσπερ τοῦ ἐκ μέσου τῆς
 μονῆς ἐξερχομένου ὕδατος τὰ ἑαυτῶν ἀρδεύοντος κτήματα ὀφείλουσι καταβάλλειν
 πρὸς τὸ μέρος τῆς μονῆς, ὅπερ ἦν ἀρχῇθεν συνθήθεια δίδοσθαι χάριν τῆς τῶν
 οἰκείων κτημάτων ἀρδεύσεως. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ θεοφιλέστατος ἐπίσκοπος Κῶ
 Μιχαὴλ ἀφέξεται τοῦ τῶν τῆς πατριαρχικῆς μονῆς κατεπεμβαίνειν δικαίων καὶ
 ὑπὲρ τοῦ μὴ ἀνήκοντος αὐτῷ ὕδατος τέλος ἀπαιτῶν ἐκ τῆς μονῆς ἀμετόχως,
 ὅπερ οὐδέποτε τις τῶν πρὸ αὐτοῦ ἐπισκόπων ἀπήτησεν, ἵνα μὴ ταῖς κανονικαῖς
 ὑποπέσῃ εὐθύναις. ἐπεὶ δέ, ὡς ὑπεμνήσθη ἡ μετριότης ἡμῶν, παρὰ τῶν ἐν τῇ
 τοιαύτῃ μονῇ μοναχῶν καὶ παρὰ τῶν ἐν τῇ Κῶ τὰ δημόσια διενεργούντων
 ἐπηρεάζονται ἐξ ὑποθήκης τινῶν χαιρεκάκων ἀνθρώπων ἐγγωρίων, (πειρῶνται γὰρ
 ἐννομιάζειν τὰ μέτρια ζῶα καὶ τὰ μελίσσια, ἃ μετὰ πολλοῦ μόχθου καὶ βίας
 οἱ μοναχοὶ προσεκτήσαντο), διορίζεται καὶ τούτοις ἐν ἁγίῳ πνεύματι, ἵνα μὴ

ἐπηρεάζωσι τὴν τοιαύτην μονὴν καὶ εἰς δόσεις ἐννομίου ἢ ἄλλων τινῶν καθέλ-
κωσι κεφαλαίων ἀπαίτησιν· πατριαρχικὴ γὰρ οὕσα τὸ ἐλεύθερον [παντὰ] πασιν
ἔξει καὶ ἀκαταδούλωτον, ὡς ἂν οἱ ἐν αὐτῇ προσκαθήμενοι μοναχοὶ ἀταράχως
καὶ ἀκωλύτως διάγοντες ἔκτεν[ῶς ὑπερεύ]χωνται τοῦ κρατίστου καὶ ἁγίου μου
αὐτοκράτορος. ἴστωσαν γοῦν εἰδ[ησιν] οἱ τῆς νήσου οἰκήτορες καὶ οἱ γονικὸν
δίκαιον ἐν τῇ μονῇ ἀνακαλοῦμενοι, ὡς εἴ τις τολμήσει ἀποσπᾶσαι κτῆμά τι ἀπ'
αὐτῆς ἢ ὅλως ἀδικῆσαι αὐτήν, ὁ τοιοῦτος, ὅποῖος ἂν εἴη, οὐ μόνον τῷ ἀπὸ τῆς
ἡμῶν μετριότητος ἀφορισμῷ ἑαυτὸν ὑπεύθυνον καταστήσει, ἀλλὰ καὶ τῆς τοῦ
κρατίστου καὶ ἁγίου μου αὐτοκράτορος ὀργῆς πειραθήσεται ἐξ ἀναφορᾶς τῆς
ἡμῶν μετριότητος, ἥτις καὶ τὸ παρὸν γράμμα ἐπώρεξε τῇ διαληφθείσῃ τῶν
Σφοντῶν μονῇ ἐπὶ τῷ προσεῖναι αὐτῇ εἰς ἀσφάλειαν αἰωνίζουσαν. †

† Μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνός ια'. †

*Exemplar membr. Flor. II. nro 28. Tabula tribuenda videtur patriarchae
Germano III et anno 1267 (6776).*

XCI. Sine anno, mense augusto, ind. XI.

*Imperator confirmat restitutionem possessionum monasterio in Coa factam a
censore insulae.*

† Ἐπεὶ, ὡς τὴν βασιλείαν μου ὑπεμνήσατε, ὁ τὴν ἀπογραφὴν ποιοῦμενος
εἰς τὴν νήσον Κῶ ἀναθεωρήσας καὶ τὰ προσόντα δίκαια τῆς καθ' ὑμᾶς μονῆς
ἀποκατέστησεν αὐτὰ π[άλιν] κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν προσόντων αὐτῇ δικαιο-
μάτων, ἐπιθείς καὶ τὸ ἀναλογοῦν αὐτῇ τέλος· νῦν δ' ἀναδραμόντες εἰς τὴν
βασιλείαν μου ἐδεήθητε καὶ ὀρισμοῦ ταύτης τυχεῖν ἐπικυροῦντος τὴν τοιαύτην τοῦ
ἀπογραφέως ἀποκατάστασιν· ἡ βασιλεία μου τὴν δέησιν ὑμῶν προσηκαμένη τὸν
παρόντα ὀρισμὸν τῇ ὑμετέρᾳ μονῇ [ἐ]π[ι]χ[ορηγ]εῖ, δι' οὗ καὶ διορίζεται τὸ
κῦρος ἔχειν τὴν γενοῦσαν αὐτῇ ἔγγραφον ἀποκατάστασιν τοῦ ἀπογραφέως κατὰ
πάσας τὰς περιλήψεις αὐτῆς, ὥστε ἀνενοχλήτως καὶ ἀδιασείστως κατέχειν καὶ
νέμεσθαι τὴν μονὴν τὰ παραδοθέντα αὐτῇ ὀφειλουσαν πρὸς τὸ μέρος τοῦ δημο-
σίου καταβάλλειν μόνον τὸ ἐπιτεθὲν τέλος αὐτῇ [... καὶ μηδεὶς τῶν] ἀπάντων
διασεισμὸν ἢ ὀχλήσιν ἐπαγάγῃ τῇ μονῇ ἐπὶ τοῖς παραδοθείσιν αὐτῇ, ἀλλὰ καθ-
έξει ταῦτα, καθὼς αὐτῇ παρεδόθησαν καὶ καθὼς [πρότερον] κατεῖχεν αὐτά. ἐπεὶ
δὲ καὶ ταῦτα ὑπεμνήσατε, ὡς τῇ μονῇ τοῦ Ἁλσους . . αὐθις
ἀπολαύειν, ἣν εἶχεν ἐλευθερίαν διὰ γράμματος πατριαρχικοῦ καὶ
. καὶ τὸ τοιοῦτον πατριαρχικὸν γράμμα, διορίζεται τὴν

τοιαύτην πατριαρχικὴν ἀποκατάστασιν, ὥστε τὴν καθ' ὑμᾶς μονὴν παρὰ τοῦ μέρους τῆς τοῦ Ἁλσους μονῆς, ἀλλ' εἶναι αὐτοδέσποτον καὶ ἰδιοσύστατον κατὰ τὴν πατριαρχικὴν ἔγγραφον ἀποκατάστασιν. ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγγεγρόναι τῇ καθ' ὑμᾶς μονῇ καὶ ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὁρισμὸς ὀφείλων προσεῖναι αὐτῇ εἰς δικαίωσιν καὶ ἀσφάλειαν. †

† Μηνὶ αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος ια'. †

Archetypum chart. Flor. nro 65 b. Tabula videtur esse anni 1268 (6776).

XCIH. Sine anno, mense iulio, ind. XII.

Imperatrix Theodora, uxor Michaëlis Palaeologi, confirmat exemptiones quatuor navicularum monasterio concessas ab imperatore.

† Πρόσεισι μὲν τῇ σεβασμιωτάτῃ μονῇ τοῦ ἐν ἀποστόλοις ἡγαπημένου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῇ κατὰ τὴν Πάτμον διακειμένη προστάγματα τῶν αἰοδίων βασιλέων καὶ τῆς περιποθήτου θείας τῆς βασιλείας μου, τῆς αἰοδίου δεσποίνης, κυρᾶς Εἰρήνης καὶ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένης Εὐγενίας μοναχῆς, ἀλλὰ δὴ καὶ τοῦ περιποθήτου μου αὐτοκράτορος, ἐπικυρῶντα τὴν τῶν δύο σανδαλίων τῆς τοιαύτης μονῆς παντελῇ ἐξκουσσεῖαν, ἀποχαρίζομένου δὲ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ κρατίστου τῇ βασιλείᾳ μου αὐτοκράτορος καὶ ἐτέρων δύο σανδαλίων ἐξκουσσεῖαν κατὰ τὴν ἐπακολουθήσασαν τοῖς προτέροις δυοὶ σανδαλίοις ἐν πᾶσι τοῖς κατὰ τὴν Ἀνατολὴν παραιγιαλίοις μέρεσιν ἐξκουσσεῖαν τε καὶ δεφένδουσιν. ἐπεὶ δὲ παρεκλήτευσεν τὴν βασιλείαν μου ὁ τῆς τοιαύτης μονῆς ἡγουμενεύων, ἱερομόναχος καὶ ὁσιώτατος ἐν μοναχοῖς, κύρις Γερμανός, ἵνα καὶ δι' ὁρισμοῦ τῆς βασιλείας μου ἀκολουθῶς τῷ γεγονότι ὁρισμῷ τοῦ περιποθήτου μου αὐτοκράτορος ἐπικυρωθῇ ἡ τῶν τοιούτων τεσσάρων σανδαλίων ἐξκουσσεῖα, ἡ βασιλεία μου τὴν παράκλησιν αὐτοῦ μὴ ἀπαξιώσασα τὸν παρόντα αὐτῆς ὁρισμὸν ἐπιχωρηγεῖ τούτῳ, δι' οὗ καὶ διορίζεται τὸ στέργον καὶ ἐνεργὸν καὶ ἀπερίτρεπτον ἔχειν τοὺς προσόντας τῇ θειοτάτῃ ταύτῃ μονῇ ὁρισμοὺς τῶν αἰοδίων βασιλέων καὶ τοῦ περιποθήτου μου αὐτοκράτορος καὶ μὴ ἀναλαμβάνεσθαι τινα ἐξ αὐτῶν τῶν τὰς σκάλας κρατούντων βασιλικῶν τε καὶ τῆς βασιλείας μου κτημάτων, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν προσωπικῶν τὸ τυχὸν χάριν σκαλιατικοῦ ἢ κομμερκίου ἢ ναυλοκαταρτιατικοῦ, ἐκβλητικίου, ἐκβλητρίκιου, πρατικίου, κανισκίου, μετρητικίου, ἐκπροσωπικίου, διαβατικίου ἢ ἐτέρου τινὸς ζητήματος καὶ κεφαλαίου ὁποιοῦδήτινος νῦν τε ὄντος καὶ μετέπειτα ἐπιγνηθησμένου, [τοῦ] τολμήσαντος ποιῆσαι τῶν εἰρημένων κεφαλαίων

ὀφείλοντος εἰδέναι, ὡς σφοδρᾶς πειραθῆσεται τῆς ἀπὸ τῆς βασιλείας μου ἐπελεύσεως· διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγόνει καὶ ὁ παρὼν ὀρισμὸς τῆς βασιλείας μου εἰς ἀποτροπὴν πάντων τῶν βουλευθησομένων παρασσεύσαι τὰ τῆς μονῆς δικαιώματα ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις σανδαλίοις αὐτῆς. μηνὶ ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος ιβ'. †

Archetypum chart. cum bulla plumbea pendenti ex filo linteo albo, habente ex una parte imaginem beatae Virginis sedentis in throno cum puero Iesu in genubus et litteris MHP ΘΟΥ, ex altera imaginem imperatricis Theodorae stantis et tenentis manu dextera pectus, sinistra sceptrum: caput vinctum est diademate ornato lapidibus, in auribus crotala cum margaritis. Inscriptio est: . . ΟΔ|ΡΑΕΥ|C . . Ε|CΤΑΘ|Α . . | . . |ΔΟΥ|ΚΑΙ|ΝΑΗ|Π . . ΑΙ|. . . Ι|. . . , id est: Θεοδώρα εὐσεβεστάτη αὐγούστα Δούκαινα ἡ Παλαιολογίνα. Flor. nro 54. Tabula tribuenda videtur anno 1269 (6777).

XCIV. Sine anno, mense iunio, ind. XIV.

Imperator iterum confirmat exemptiones quattuor navicularum monasterii a tributis.

† Ἐπεὶ τῇ κατὰ τὴν Πάτμον διακειμένη σεβασμῇ μονῇ τῆς βασιλείας μου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πρόσεισι χρυσόβουλλον τοῦ αἰοδύμου βασιλέως, τοῦ θείου τῆς βασιλείας μου, κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δούκα, καὶ ὀρισμοί, ἀλλὰ δὴ καὶ ὀρισμοί τῆς βασιλείας μου διορίζομενα διατρεῖσθαι τὰ τῆς μονῆς τέσσαρα πλατύδια ἀνενόχλητα καὶ ἀνεπηρέαστα ἀπὸ τε τῆς τοῦ κομμερκίου δόσεως καὶ τῶν λοιπῶν, ἔνθα ἂν ἀπέρχωνται, εἴτε εἰς τὰ Παλάτια, εἰς τὴν Τράφον, εἰς τὰ Μανδραγουρίου καὶ ἀλλαχοῦ, ἀρτίως δέ, ὡς ἀνέφερον οἱ μοναχοὶ τῇ βασιλείᾳ μου, ὁ νῦν διενεργῶν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Παλατίων, ὁ Σαργατᾶς, οὐκ ἔᾶ ταῦτα ἀνενόχλητα, ἀλλ' ἐπάγει τῇ μονῇ ὀχλήσεις καὶ διὰ τοῦτο ἐδεήθησαν οἱ μοναχοὶ τῆς βασιλείας μου, διορίζεται ἡ βασιλεία μου διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς ὀρισμοῦ διατρεῖσθαι τὰ τῆς μονῆς τέσσαρα πλατύδια ἀνενόχλητα καὶ ἀνεπηρέαστα ἀπὸ τε τῆς τοῦ κομμερκίου δόσεως καὶ τῶν λοιπῶν συνήθων, ἔνθα ἂν ἀπέρχωνται, εἴτε εἰς τὰ Παλάτια, εἴτε εἰς τὴν Τράφον καὶ ἀλλαχοῦ [τῆς] πρᾶλίας, ἀλλὰ δὴ καὶ εἰς τὰ Μανδραγουρίου καὶ παρ' ὅλον τὸν ποταμὸν τὸν Μαϊάνδρον, ὅπως ἀποκομίζωσιν ἀπὸ τῶν μετοχιῶν αὐτῶν τὰς εἰσοδίας αὐτῶν καὶ [τὰ] λοιπὰ χρειώθη καὶ ποιῶσι καὶ τὰς λοιπὰς δουλείας αὐτῶν τὰς πρὸς χρείαν τῆς μονῆς, ἐφ' ᾧ καὶ τῇ ἐμφανείᾳ τοῦ παρόντος ὀρισμοῦ τῆς βασιλείας μου καὶ ὁ νῦν διενεργῶν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Παλατίων, ὁ Σαργατᾶς, ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἐνεργήσοντες ὀφείλουσι διατρεῖν τὰ

τοιαῦτα τέσσαρα πλατύδια τῆς μονῆς ἀνενόχλητα καὶ ἀνεπηρέαστα ἀπὸ τε τῆς τοῦ κομμερκίου δόσεως καὶ τῶν λοιπῶν· διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγόνει τῇ μονῇ εἰς τὴν περὶ τούτου ἀνενόχλησιν καὶ ἀσφάλειαν καὶ ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὀρισμός. †

† Μηνὶ ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ιδ'. †

Archetyp. chartaceum. Flor. nro 53. Tabula videtur esse imperatoris Michaëlis Palaeologi et anni 1271 (6779).

XCV. Sine anno, mense iulio, ind. XIV.

Michael Basiliciota iussu imperatricis Theodora Palaeologae monasterio Christi Salvatoris in insula Coo, quod est metochium S. Ioannis, restitui iubet oleas, quercus et campos ei ereptos ab episcopo insulae.

† Ἐπεὶ ἡ κραταιὰ καὶ ἀγία ἡμῶν κυρία καὶ δέσποινα διὰ ψυχικῆς ἔνεκα σωτηρίας τῆς ἀγίας βασιλείας αὐτῆς ἐδωρήσατο τὸ εἰς τὴν Κῷ διακείμενον μοναστήριον, τὸ ἐπονομαζόμενον Σωτήρα Χριστόν, μετὰ καὶ πάσης τῆς περιοχῆς αὐτοῦ εἰς μετόχιον πρὸς τὴν σεβασμίαν καὶ ἀγίαν μονὴν τῆς Πάτμου, πρὸς τὸν τιμιώτατον καθηγούμενον, ἱερομόναχον κύριον Γερμανόν, ὅπως ἀνεγείρῃ ταύτην καὶ εἰς τὴν προτέραν ἀποκαταστήσῃ φιλοκαλίαν τε καὶ κατάστασιν, διὰ τὸ εἶναι τὴν τοιαύτην ῥηθεῖσαν μονὴν εἰς παντελὴ ἀφανισμόν καὶ ἀπορίαν. ἐπεὶ δὲ ἐφθασαν ἐκ τῆς αὐτῆς περιοχῆς τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ δένδρα ἐλαϊκὰ τὰ ἡμῖς καθ' ἀρπαγὴν ἀποσπασθῆναι, ἀλλὰ δὴ καὶ ἰδρύαις τῆς αὐτῆς μονῆς καὶ εἰς τὰ τῆς ἐπισκοπῆς δίκαια ἀδίκως διατεθεῖναι διὰ τὸ οἰκεῖν τις ἐν αὐτῇ τῇ δηλουμένῃ μονῇ τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ ἀνέγειρε τὸν τοιοῦτον θεῖον ναὸν καὶ ἐπικρατεῖναι τὰ ἐν αὐτῇ διαφέροντα δίκαια· ἐπεὶ δὲ ἐξαπεστάλην καθ' ὀρισμὸν θεῖον τῆς κραταιᾶς καὶ ἀγίας ἡμῶν κυρίας καὶ δεσποίνης ἐν τῇ χώρᾳ τῆς ἀγίας βασιλείας αὐτῆς τῇ Κῷ, ἵνα τηρήσω καὶ ἐξισάω τὰ ἅπερ ὑφίστανται ἀδικὰ τως, ἀποκαταστήσαι δὲ ἕνα ἕκαστον εἰς τὸ οἰκεῖον αὐτοῦ πρᾶγμα, ὅπερ ἐξαρχῆς ἐκέκτητο, ἀλλὰ δὴ καὶ αὐτῶν τῶν μοναστηρίων τῆς αὐτῆς νήσου, ἀποκαταστήσαι καὶ αὐτὰ εἰς τὸ οἰκεῖον αὐτῶν πρᾶγμα, ἅπερ ἐξαρχῆς ἐκέκτητο, προκαϊκόμηνεν ἡμῖν ὁ τιμιώτατος καθηγούμενος τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς Πάτμου θεῖον καὶ προσκυνητὸν δεσποινικὸν ὀρισμόν, ὥς ἂν ἐπιτηρῆσαι ἀκριβῶς καὶ ἐρευνῆσαι μετὰ καὶ τῶν ἐποίκων τῆς αὐτῆς νήσου περὶ τῶν δηλουμένων ἐλαϊκῶν δένδρων καὶ τῶν δρυῶν, πῶς καθηρπάγησαν ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Σωτήρος Χριστοῦ καὶ ἐτέθησαν εἰς τὴν τοῦ ἐπισκόπου διακράτησιν. ὅθεν καὶ ἐπισυνάξας τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ οἰκοῦντας ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῶν Βορηνῶν καὶ αὐτοὺς δὴ τοὺς πλησίον οἰκοῦντας καὶ γειτνια-

ζοντας, οἱ καὶ κατ' ἔνμα δηλούμενοι, τοῦ τε ἱεροδιακόνου κυροῦ χαρτοφύλακος, κυροῦ Μανουὴλ τοῦ Σκουρίλλα, κυροῦ Γεωργίου τοῦ Ἀμαρτώλου, Κωνσταντίνου τοῦ Ῥόδονος, Μιχαὴλ τοῦ Δρόσου, Στεφάνου τοῦ Γλαβά, Νικήτα τοῦ Φουρνάρη, Νικολάου τοῦ Ἀβραμίου, Γεωργίου τοῦ Φωτεινοῦ, Ἰωάννου τοῦ Φάση, Ἰωάννου τοῦ Μεντώνη, Μιχαὴλ τοῦ Ἀμαγειρεύτου, Θεοδόρου τοῦ Κεντάρχου, Γεωργίου τοῦ Βεργωτῆ, Κωνσταντίνου τοῦ Καλαμέα, Νικολάου τοῦ Μακροῦ, καὶ ἀπὸ τῆς Στροβήλου κυροῦ Παύλου τοῦ Μαγγούση, ἱερέως τοῦ Σωροῦ, Νικήτα τοῦ Παγωμένου, Γεωργίου τοῦ Καμανά, Ἰωάννου τοῦ Βεβαπτισμένου καὶ τοῦ καστροφύλακος τοῦ Παρδοβούνου, κυροῦ Νικολάου τοῦ Κουρτίκη, καὶ ἀπὸ τῆς ἐνορίας τοῦ Κεφάλου, τοῦ πρωτοπαπᾶ Θεογνώστου, δευτερεύοντος Ἰωάννου, καὶ τοῦ καθηγουμένου τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ Ἄλσου, μοναχοῦ κυροῦ Παύλου, καὶ ἐτέρων τινῶν, ἐνώπιον καὶ τοῦ ἀρχιερέως, κυροῦ Γαβριὴλ· καὶ ἐρωτήσαντες τούτους, πῶς τὰ τοιαῦτα ἐλαϊκὰ δένδρα ἀπεσπάσθησαν ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀλλὰ δὴ καὶ ἰδρύαις, καὶ ἅπαντες οὗτοι ὡς ἐξ ἐνὸς στόματος μιᾷ τῇ φωνῇ ἐξεβόησαν, ὅτι δυναστεία χρώμενος ὁ ἀπευχούμενος ἐπίσκοπος κύρις Ἡσαΐας καθήρπασεν ταῦτα καὶ ἀπέσπασε ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐξωρισμένου ἐκείνου διὰ τὸ εἶναι καὶ αὐτὸ συμφέροντα τῷ θελήματι τούτου· ὅθεν οὐδὲ κατὰ δίκαιον λόγον οὔτε γονικὰ τυγχάνουσιν τῆς ἐπισκοπῆς, οὔτε ἀγορασίαι, οὔτε δωρεαί, οὔτε ἄλλο τι. ἐντεῦθεν γοῦν τῶν μαρτύρων ἀκροασάμεθα, καθὼς καὶ δεδήλωται. εἴτα καὶ αὖθις τὸν ἐπίσκοπον ἠρωτήσαμεν καὶ ἐζητήσαμεν δικαίωμαν· ὁ δὲ οὐκ ἠδυνήθη δεῖξαι ἢ διὰ δικαίωματος ἢ διὰ μαρτύρων, καθὼς οἱ μοναχοὶ ἐνεφάνησαν τὸ δικαίωμα καὶ τὴν διαθήκην τοῦ κτήτορος, ἱερομονάχου κυροῦ Νεοφύτου τοῦ Ἀμπελα, ἀποσοβούντα ἐκ τῆς περιοχῆς πάσης τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, ἀλλὰ πρόσφασιν λόγου ὁ ἐπίσκοπος ποιησάμενος, ὅτι ἐκρατοῦντο παρὰ τοῦ πρὶν ἀρχιερατεύοντος καὶ «ἐκράτουν ταῦτα καὶ ἐγὼ μέχρι καὶ τήμερον». καὶ ἐπεὶ εὔρομεν τὸν ἐπίσκοπον ἄνευ δικαίωματος καὶ ἀμαρτύρων ἀυσυστατοῦντα, ἀπεδιώξαμεν αὐτὸν τέλεον ἐκ τῆς περιοχῆς τῶν ἐλαϊκῶν δένδρων καὶ τῶν δρυῶν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ καὶ παραδεδώκαμεν ταῦτα πρὸς τῇ ῥηθείᾳ σεβασμίας μονῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ, καθὼς εἶχε ταῦτα καὶ πρότερον. ἐπεὶ γοῦν καὶ τὰ γονικὰ ἴδια χωράφια τῆς ῥηθείας μονῆς τὰ διακείμενα ἐν τῇ ἐνορίᾳ τῆς Ἀντιμαχαίας, τῶν Λουετρῶν, ἔφθασαν καὶ αὐτὰ ἀποσπασθῆναι ἐκ τῆς περιοχῆς τῆς δηλουμένης μονῆς τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ διὰ τὸ οὐκ εἶναι ὁ ἐπικρατῶν ταῦτα, παραδεδώκαμεν καὶ αὐτὰ πρὸς τῇ ῥηθείᾳ μονῇ ὡς ἴδια καὶ κληρονομικὰ αὐτῆς κτήματα, καθὼς ἡ κραταία καὶ ἁγία ἡμῶν κυρία καὶ δέσποινα, ὡς ιδιόκτητον μοναστήριον αὐτῆς, διὰ ὀρισμοῦ αὐτῆς ἐφορῶν διακελεύεται, ὡς ἵνα ἀπὸ γε τοῦ νῦν ἡ σεβα-

σμία καὶ δεσποινική μονή τῆς Πάτμου, τὰ τῆς περιοχῆς ταύτης κτήματα τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἔχωσιν τὸ ἀπαρασάλευτον καὶ ἀνενόχλητον. ἐπεὶ δὲ καὶ τὸ Ἀναβασίδιον διὰ χρυσοβούλλου λόγου τοῦ αἰοδίου βασιλέως, κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ, κατεῖχε καὶ αὐτὸ ἡ σεβασμία μονή τῆς Πάτμου, ἐδεήθησαν δὲ οἱ μοναχοὶ τῇ κραταιᾷ καὶ ἁγία ἡμῶν κυρία καὶ δεσποίνη διὰ ὁρισμοῦ ταύτης τυχεῖν, [ἴν'] ἔχωσι τὸ τοιοῦτον προάστιον μετὰ τῶν ἐλαίκων δένδρων αὐτοῦ, τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπακούσασα θεῖον καὶ προσκυνητὸν δεσποινικὸν ὁρισμὸν ἐπορέγει αὐτῆς, ὅπως ἔχωσι καὶ αὐτό, καθὼς καὶ τὸ πρότερον, μὴ παρὰ τινος ἐμποδίζόμενοι. ὅθεν καὶ τῇ ἐμφανείᾳ τῶν προσόντων αὐτῆς δικαιωμάτων καὶ τῆς ἡμετέρας φανεράς καὶ καθαρὰς παραδόσεως οὐκ ὀφείλει τις τὸν μετέπειτα παρ' ἡμῶν ὄχλησιν ἐπάξει τῷ τιμιωτάτῳ καθηγουμένῳ τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς Πάτμου, κυρῷ Γερμανῷ, καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ προσκαθημένους μοναχοὺς. ὅθεν καὶ ἐπεδόθη ἡ παροῦσα παράδοσις πρὸς αὐτοῖς εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος ιδ'. †

† Ὁ δοῦλος τῆς κραταιᾶς καὶ ἁγίας ἡμῶν κυρίας καὶ δεσποίνης, Μιχαὴλ ὁ Βασιλικιώτης. †

Archetyp. membranaceum. Flor. nro 75. Tabula tribuenda videtur anno 1271 (6779).

XCVI. Sine anno, mense decembri, ind. I.

Testamentum abbatis Germani.

† Διαθήκη Γερμανοῦ, καθηγουμένου Πάτμου. †

† Ἐπειδὴ πᾶς ἄνθρωπος γεννητὸς καὶ θνητὸς περιμένων ἀνάστασιν καὶ κρίσιν καὶ ἔδει τὸν τοιοῦτον αἰεὶ περὶ τῶν ἀμφοτέρων μεριμνᾶν καὶ τὴν ἐπερχομένην ἡμέραν τῆς κρίσεως] θρηνεῖν καὶ δδύρεσθαι . . . τότε ἦξε[ι ἡ] ἡμέρα . . . ἂν οὐκ οἶδε, καὶ οὐ μόνον περὶ τῆς δηλούμενης κρίσεως εὐθύνας ἔξει, εἴτε κακῶς ἀπεβίω, εἴτε ὀρθῶς εἰς ζωὴν αἰώνιον διαφυλαχθεῖς, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπὸ χεῖρα διακρατυνομένων αὐτῷ, εἴτε λαοῦ ἀρχὴν ἐνεχερίσθη, εἴτε πραγμάτων πολιτικῶν, εἴτε ἐκκλησίας τάλαντον καὶ πᾶν ἱερὸν ἐν αὐτῇ οἰκοδόμημα, λόγον ὑφέξει ὑπὲρ τοῦ δικαίου κριτοῦ καὶ εἰ μὲν ἐπλεόνασε τοῦτο, κατὰ τὴν φ[ωνὴν τοῦ κυρίου], ἀξιωθήσεται καὶ τῶν δέκα πόλεων, ἡ ὀλιγώρησε, κἂν τῶν πέντε εἰως τοῦτο ἀπέκρουεν ὡς ὁ πονηρὸς κ[αὶ ὀκνηρὸς] δοῦλος καὶ οὐ] κατέβαλεν εἰς τράπεζαν, ἦξει ὁ κύριος αὐτοῦ καὶ διχοτομήσει καὶ τὸ τάλαντον ἄρῃ καὶ [δώσει τῷ] ἔχοντι τὰ δέκα καὶ τὸ μέρος

αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει, ἔνθα ἡ ἀπειλὴ καὶ παραβολὴ πάσης εὐθύνης αἰτία καὶ φρίκη ὁ ταπεινὸς κ[αὶ εὐτελὲς ἱερο]μόναχος Γερμανὸς φθίσας εἰς μέτρον ἀρχῆς ἡγουμενείας τῆς Π[άτμου], εἴτε θεοῦ εὐδοκία, εἴτε παραχωρήσει οὐκ οἶδα, [θεὸς δὲ οἶδε] μόνος ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης. καὶ παραλαβὼν τὸ ποιμνιον ἀπημ . . ἔχων καὶ πολλῶν πειρατηρίων ἔνοχον ἑαυτὸν καταστήσας, μάρτυς μου ὁ θεὸς καὶ ἡ ἐμὴ συνείδη[σις, οὐκ] ἀνεπαύθην τοῦ τόπου ἓνα καὶ μόνον ἐνιαυτόν, ἀλλ' ἀεὶ ποτε κινδύνους προσέφερον τὸν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἄνθρωπον, πῇ μὲν τὴν ἐφοδὸν τῶν πειρατῶν τῶν συγχῶς παραβαλόντων τῇ μονῇ εἰς τὸ τὰ νῦν δυνάμενα ἢ ἐχόμενα ἐπιζητεῖν βρώματα καὶ ἄλλα ἐξ ἄλλων ἡδέων, ἀ καὶ ἔχει ἡ ληστρική αὐτῶν παράδοσις, ἀξουγγίων, στυπείων, πισσογρ ὦν, [ὑπο]δημάτων, παππουζίων, ἐκ τοῦ ποθεινοῦ καὶ ἀμετρήτου αὐτῶν μέθης τοῦ οἴνου, ἀλλὰ καὶ ζημίας πλοιαρίων γεμάτων μέχρι καὶ δεκαπέντε καινουργίων, τὰς δὲ ἀπειλὰς αὐτῶν καὶ μάχ[ας] καὶ βέλη τίς διηγῆσεται; ὅτι καὶ τὰ ἄψυχα . . καὶ αἱ πόρται τὰ βέλη αὐτῶν κατετιτρώσκοντο μετὰ φωνῶν καὶ ὕβρεων. καὶ ταῦτα πλειστάκις χρόνους ὑπέστην, ὥς ἴσασιν οἱ ἀρχαῖοι γέροντες, καὶ ἡγωνίσθη διαφυλάξαι καὶ τὴν μονὴν καὶ τὴν χώραν. καὶ ἐν τῇ τοῦ Μάρκου Γύζιν πολιορκία καὶ πράξει τοῦ λαοῦ κατεβλήθη ἡ μονὴ κενή, μὴ ἔχειν ἓν καὶ μόνον νόμισμα. ἀλλ' ἡ πᾶσα μία χιλιάς, ἡ μὲν ἡμισυ ἐδόθη ἐκ φιλοχρίστων, ἡ δὲ ἑτέρα ἐκ τῆς μονῆς. εἰ οὐκ ἐποιησάμην οὕτως, ἅπας ὁ λαὸς ὁ πολιορκηθεὶς διὰ μαχαίρας διήρχετο· τί δὲ καὶ τοῦ ἡμέρου καὶ τοπικοῦ λαοῦ καὶ μοναχῶν καὶ κοσμικῶν; τίς διηγῆσεται ἢ ἀναγγελεῖ τὰς πικρίας τούτοις, ἃς ὑπέστην, καὶ ἐξορίας, ἃς ὑπέμεινα διὰ τὴν μονήν, μὴ πως ἐξ οἴκου γένηται, καὶ ὁ θεὸς διεφύλαξε ταύτην καὶ ἡ ὑπερργία θεοτόκος καὶ ὁ ἅγιος πατὴρ Χριστόδουλος καὶ μέχρι τοῦ νῦν ἴσεται ἀσινὴς πολυπαθοῦσα καὶ βοᾷ πρὸς κύριον νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ σώζονται ψυχαὶ κατόδυναι, καὶ ἐγὼ ἀπόλλυμαι. καὶ δόξα σοι ὁ θεὸς ἐπὶ τούτοις, ὁ μόνος τὸ συμφέρον οἰκονομῶν. ἔλθωμεν δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς οἰκοδομήμασι τοῖς ἔξω, ὧν ἡ μονὴ οὐκ οἶδεν, οὐδὲ ἔσχεν, οἷον ὁ Πύργος ἐν τοῖς Παλατίοις καὶ ἐκινδύνευσεν καὶ πολλὰ δεινὰ ἐπὶ τούτου ὑπέστην ἐγκαλῶν τοὺς βασιλεῖς καὶ ποιῶν χρυσόβουλλα καὶ ὀρισμούς καὶ περιορίσεις καὶ παραδόσεις ἀναγραφέντων καὶ ἐξόδους διὰ νομισμάτων πολλὰς ἐκατεβαλλόμεν καὶ ἡγόρακα καὶ γῆν ἐντὸς τοῦ Πύργου. πρῶτιστον ἔγγραφον τοῦ Μαιανδρινοῦ Λέοντος καὶ Βασιλείου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Καρεστινοῦ καὶ Κωνσταντίνου τοῦ Πλευρῆς ὑπέρπυρα εἴκοσι δύο καὶ ὄνικα τρία εἰς τὴν γονικὴν αὐτῶν μερίδα. δευτερον ἔγγραφον εἰς τὴν αὐτὴν γῆν ὑπέρπυρα ἑπτὰ. τρίτον ἔγγραφον εἰς ἐξάγιν ὑπέρπυρα πέντε εἰς τὴν

αὐτὴν γῆν τοῦ Καρίχη καὶ Ἰωάννου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. τέταρτον ἔγγραφον Κωνσταντίνου τοῦ Καρεστίου, Κωνσταντίνου τοῦ Πλεύρη, Ἰωάννου τοῦ Μαιανδρινού, Βασιλείου τοῦ αὐταδέλφου αὐτοῦ, εἰς ὑπέρπυρα δώδεκα. ἕτερον ἔγγραφον Κωνσταντίνου τοῦ Πεπανοῦ εἰς ὄνικὸν μεγάλον ποσούμενον ὑπέρπυρα ἑξ. ἄλλο ἔγγραφον Ἰωάννου τοῦ Νιτροῦ εἰς ὑπέρπυρα ἑξ. ἄλλο τοῦ Λυγηροῦ καὶ Βασιλείου τοῦ Εὐλογιώτου εἰς ὑπέρπυρα πέντε. ἄλλο ἔγγραφον ἱερέως τοῦ Προδρομίτου καὶ Κισσιανοῦ τοῦ αὐταδέλφου αὐτοῦ καὶ Κωνσταντίνου τοῦ ἀνεψιῦ αὐτῶν καὶ τῶν δύο αὐταδέλφων καὶ Εὐδαιμονίτζων εἰς ὑπέρπυρα δέκα. ἔγγραφον τοῦ Ἀντώνικου καὶ Μιχαήλ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ Νικήτα τοῦ ἐτέρου υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὴν αὐτὴν γῆν εἰς νομίσματα ὑπέρπυρα πέντε. ἔγγραφον Κωνσταντίνου ἱερέως τοῦ Γαβρᾶ καὶ πρωτοπαπᾶ καὶ Γεωργίου ἀναγνώστου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ καὶ τῆς συμβίου αὐτοῦ εἰς νομίσματα ὑπέρπυρα δέκα. ταῦτα μὲν τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ δηλούμενα ὑπέρπυρα, ἀφ' οὗ ἐκρίθη ἡ Γωνία τοῦ Ψωμοζούλη δι' ὀρισμοῦ τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου καὶ ἀπεκατέστη παρὰ τοῦ Ζαχαρομμάτη καὶ καὶ πανυπερεσβάστου κυροῦ Γεωργίου εἰς οἰκείαν δεσποτείαν καὶ ἐξουσίαν τῆς Πάτμου διὰ τὴν ψυχὴν μου καὶ τὸ φύσει καλὸν γειτωνικόν, ὅστις ἂν εἶχε δίκαιον καὶ ἔκχμεν ἐντὸς τούτοις, ὡνησάμην αὐτὸν διὰ τὸ ἡ ἱερὰ μονὴ ἤθελεν ἐξωνῆσαι τὸν ἐμὸν τόπον καὶ ποιῆσαι κᾶθισμα. μαρτυροῦσι καὶ τὰ ἔγγραφα, ἃ διὰ τοῦ νομικοῦ καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν πρᾶσσόντων γράφονται. καὶ ὅπερ ποτε μετὰ θάνατον ἐμὸν ἐμφανισθέντα τὰ ἔγγραφα τούτοις, εἶπερ γένηται συντυχία καὶ ἡ κρίσις τοῦ Ζαχαρομμάτη, καὶ κατακριθῇσονται, ὅτι Παναρχαντινὰ ἦσαν τὰ χωράφια δικαιοῦμενα τῇ Πάτμῳ διὰ χρυσόβουλλον λόγου παραδεδωμένα τοῦ ἀοιδίμου Λάσκαρι τοῦ γέροντος, ὃ καὶ διασώζεται μέχρι σήμερον καὶ ἐμφανίζεται καὶ ὀρισμοὶ διάφοροι ὑπογεγραμμένοι παρὰ τοῦ ἀοιδίμου βασιλέως κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Δούκα καὶ γαμβροῦ αὐτοῦ κυρωτικοί. ὑπὲρ τούτου καὶ ἐξχουσεῦον καὶ τὸν τόπον τοῦ Πύργου ἀπὸ ποταμοῦ ἕως ποταμοῦ. ἕτερον χρυσόβουλλον περιεκτικόν, ἐπικυρῶν καὶ τοὺς ὀρισμοὺς τούτους καὶ αὐτὸ γεγονός παρὰ τοῦ νῦν κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, κυροῦ Μιχαήλ Κομνηνοῦ τοῦ Παλαιολόγου. ὁμοῦ οἱ βασιλικοὶ ὀρισμοὶ ἅπαντες ἀπὸ τε ἐξχουσείας τῶν μετοχιῶν καὶ τοῦ κομμερκίου τῶν τεσσάρων καραβίων, ποσούμενοι οἱ πάντες πεντεκαίδεκα, οἱ καὶ σώζονται τὰ πρεσβεῖα καὶ τὰ κύρια διασώζοντες· καὶ βλέπε σύ, ὁ μέλλων ἀδελφός μου ἡγουμενεύειν τὴν περιώνυμον μονὴν τῆς Πάτμου, ὅταν καὶ πολλάκις εὐρῆς δυναστείαν τοπικὴν καὶ ἀναρχίαν, νὰ ἐμφανίσῃς τὰ παρόντα δικαιοῦματα καὶ ἀντιστῇς αὐτοῖς. προλέγομαί σοι τοῦτο, μὴ πως ἀδυνάτως εὐρών σε οἱ κακοδαίμονες χωρίται. ἐργάζονται εἰς τὴν μονὴν δεινὰ καὶ ἐπίβουλα. περὶ δὲ

τῶν οἰκοδομημάτων ὁ Πύργος δεικνύει, ὅποιαν τὴν κατασκευὴν κέκτηται εἰς ἐκκλησίας καὶ οἰκοδομάς, καὶ ἀνδρυνήθη καὶ αὐτὸς εἰς πλειοτέραν βελτίωσιν. περὶ δὲ τῆς Κεχιονισμένης μονῆς, ἥς καὶ ἡ διαθηκοπαράδοσις τοῦ μακαρίτου ἐκείνου Μονοχυτῆ διέξεισι τὰ περὶ τούτοις, ὅτι ἐν τῇ μονῇ τῆς Πάτμου ἐξέδοτο ταύτην εἰς ἀνάκτησιν καὶ ἐξανάστασιν. καὶ ἐγὼ μὲν ἐν τῇ ζωῇ ὧν, εἴ τι ἐδυνήθην, ἀνέκτισα, τὰ ἐπίλοιπα δὲ χρέος ἔχει ἡ Πάτμος καὶ σὺ ὁ ἡγουμενεύων ἀναπληροῦ νκαὶ οὕτως κληρονομεῖν αὐτήν. ὁμοίως καὶ τοῦ Μανδραγουρίου ζευγηλατείου, ὃ ἐδόθη ψυχικὸν εἰς τὴν μονὴν παρὰ τοῦ ἱερατικοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, κυροῦ Μιχαὴλ Κομνηνοῦ τοῦ Παλαιολόγου, γῇ ζευγαρίων πέντε, καὶ εἰς τὸ αὐτοῦ χρυσόβουλλον κείμενον καὶ ὀρισμούς ἔξ. καὶ δεῖ σε καὶ ἐπὶ τούτου πρόνοιαν ποιεῖν εἰς κληρονομίαν τῆς μονῆς. ὁμοίως καὶ τὰ ἐν τῇ Κῷ μετόχια, ἃ καὶ δεσποινικοὺς προσφέρουσιν ὀρισμούς, καὶ διακρατύνειν καὶ ταῦτα καὶ ἐπιμελεῖσθαι εἰς βελτιώσεις καὶ ἐξαναστάσεις. περὶ δὲ τῆς μονῆς, τῶν νήσων καὶ μετοχίων οὐ δεῖ ἡμᾶς πολλυρῆμονεῖν, ἅτε αὐτοδέστοτα ὄντα καὶ αὐτεξούσια. περὶ δὲ τὰ ἐντὸς τῆς μονῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς παραδόσεως ἀρκέσθητι, εἴ τι ἂν καὶ εὖρες, μῆτε προσθήκην ποιήσεις, μῆτε ἔλλειψιν· σώζει· γὰρ καὶ περιττεύει. εἰς δὲ τὴν πραγματικὴν ὑπόθεσιν ἡ διὰ χρυσοῦ χαράγματος ἡ χρυσὸν ἀρ. ἡ κειμήλια χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ μὴ ζήτηι ἐν τῷ ἡγουμενεῳ, ὅτι οὐχ εὐρήσεις. μάρτυς μου ὁ θεὸς καὶ ἡ ἐμὴ συνείδησις, οὐκ ἐθησαυρίσθη ἐν τῇ ἐμοὶ ἡγουμενεῳ ἐν μόνον ἐκ τούτων τῶν ῥηθησομένων, οὐδ' αὐτὸς ἐγὼ ἐνοσφισάμην ἡ ἀπέκρυψα διὰ γήρως ἀσθένειαν ἢ εἰς δόξης πλειοτέρας ἐπιθυμῶν ἢ ἐπισκοπῆς ὀρεγόμενος ἢ ἑτέρου ἡγουμενεοῦ μειζοτέρου, ἀλλ' ἐν καὶ μόνον ἦν τὸ ἐμὸν καταθύμιον τοῦ ἀγωνίζεσθαι κατ' ἐνιαυτὸν καὶ ἐμπορικῶς διὰ πλοιαρίων ἀναζητεῖν τὰ τῆς μονῆς χρειώδη καὶ ἐξαρκεῖν εἰς αὐτὰ ταύτην καὶ ἐπαρκεῖν καὶ τοὺς πειρατὰς θεραπεύειν καὶ πᾶσαν δουλείαν διὰ τῶν βρωμάτων ἐργάζεσθαι. ἐτρεφόμην δὲ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ τραπέζῃ τῶν ἀδελφῶν, εἴ τι ἂν καὶ ὁ θεὸς ἐπιχορηγεῖ τῶν ἔξω, καὶ συνεπαρηγόρου καὶ τοὺς ἀδελφούς, κελλικῶς δέ, ἴσασιν οἱ ἅπαντες, ὅτι οὕτε ἐντὸς εἶχόν τι, οὕτε καὶ ἐξουσίαν ἐξείς εἰς τὸ μιμήσασθαι τὰ περὶ ἐμοῦ ἢ κάλλιον ἐργασίαν ἐργάζεσθαι. εἰ , ὥς ἐγὼ διήλθον ταύτας. περὶ δὲ τοῦ κοινου τῆς ἀδελφότητος, ὥς ὁ καιρὸς ἀπαιτεῖ καὶ ἡ σωματικὴ ἀσθένεια περιφέρει, δεῖ καὶ κυβερνᾶν ἕνα ἕκαστον ἐν πραείᾳ καὶ ἡσυχίᾳ συμβουλῇ τοὺς ὄντας ἐν ὑπακοῇ καὶ σωφροσύνῃ καὶ φόβῳ θεοῦ διάγοντας καὶ βουλομένους σωθῆναι, τοὺς δὲ ἀπειθεῖς καὶ ἀντιλέγοντας καὶ φωνοκράζοντας, οἳ καὶ λέγονται κράκται, διπλῶ τῷ θυμῷ περιεχόμενοι τῷ ἐντὸς θυμῷ καὶ τῷ ἐκτός, οἷον δεδουλωμένοι εἰς

μέθην, οὐ δύναμαι οὐτ' αὐτός, οὔτε σὺ κανονίσαι, ἀλλὰ τῇ ὁδῷ αὐτῶν πορευθή-
 σονται, ὅτι κρινεῖ κύριος λαὸν ἀπειθῆ καὶ ἀντιλέγοντα καὶ «κύριος ὑπερηφάνους
 ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.» ταύτην οὖν τὴν ἔγγραφον γραφὴν ἐξε-
 θέμην καὶ γὰρ ὁ ταπεινὸς καὶ ἁμαρτωλὸς κύριον
 καὶ καθηγούμενον καὶ εἰ μὲν καλῶς διαγορεύει καὶ ἀρετίσαι κρά-
 τυνον αὐτήν, εἰ δ' οὐκ ἀρεσθῇ σοι, ἔξεις καὶ τὸν ἅγιον Θεολόγον καὶ
 τὴν ὑπεραγίαν δέσποιναν θεοτόκον καὶ τὸν ὅσιον πατέρα ἡμῶν καὶ ἅγιον Χριστό-
 δουλον λιτανεύοντας ὑπὲρ σοῦ εἰς εὐδωσιν τοῦ ποιμνίου καὶ εἰς ψυχικὴν αὐτοῦ
 σωτηρίαν. ἐγὼ δὲ ἔτι ζῶν συγχωρῶ πάντας, ἐν πνεύματι ἀγίῳ ὅσοι προεκοιμή-
 θησαν ἐν τῷ κοιμητηρίῳ καὶ ἐν ἑτέροις τόποις εὐλόγως εἰς ὑπακοὴν στελλό-
 μενοι, εἴτε ἐν μετοχίοις, εἴτε ἐν διακονίαις πλοιαρίων, εἴτε ἐν ἑτέροις χρείαις
 τῆς μονῆς, καὶ ἀναπαύσαι αὐτοὺς κύριος ὁ θεὸς ἐν τόποις χλοερόις καὶ ἀναπαύ-
 σεως, ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται, πᾶν πλημμέλημα συγχωρῶν αὐτοὺς ὁ θεός,
 ὁμοίως [δὲ καὶ] τοὺς ζῶντας ἐν αὐτῷ τῷ τρόπῳ συγχωρῶ καὶ εὐχομαι, ὅπως
 καταντήσωμεν ἅπαντες εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου
 μετὰ πάντων τῶν σωζομένων καὶ δικαίων ἀγίων εὐξασθε καὶ ὑπὲρ [ἐμοῦ] τοῦ
 ἁμαρτωλοῦ, ἀδελφοί καὶ πατέρες, τοῦ κρύψαντος καὶ μὴ ποιήσαντος. ἀμήν.
 ἔγγραφη καὶ ὑπεγράφη τῷ μηνὶ δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος α'.

† Ὁ τῆς Πάτμου μονῆς καθηγούμενος Γερμανὸς καὶ εὐτελὴς
 ὁ τὴν παροῦσαν ὑπογράφας διαθήκη.

Archetyp. chart. Flor. II. nro 12. Tabula tribuenda est anno 1272.

XCVII. Sine anno, mense augusto, ind. I.

*Caniel magistratibus Asiae Minoris scribit de exemptionibus navicularum mona-
 sterii et de colonis eius in Phygelis.*

I. † Ὁ ἐπικρατῶν τὸ κοιμῆριον τῆς Ἀναξίας, κύριε Γεώργιε Χαλούρη. ἐπεὶ
 ἡ σεβασμία βασιλικὴ μονὴ ἡ ἐν Πάτμῳ τῇ νήσῳ τοῦ ἡγαπημένου Χριστοῦ τῷ
 θεῷ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου κέκτηται θεῖα καὶ βασιλικὰ προστάγματα τῶν αἰ-
 δίμων βασιλέων, ἀλλὰ δὴ καὶ πρόσταγμα προσκυνητὸν τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου
 ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, διοριζόμενον, ἵνα ἐξκουσσεύωνται τὰ κατὰ τὰς
 παραιγιαλίους χώρας διὰ τινος πραγματείας ἀπερχόμενα σανδάλια αὐτῆς ἀπὸ τε
 κοιμωριῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπηρειῶν τε καὶ δόσεων τῶν κατὰ συνήθειαν,
 γράφομέν σοι, ἵνα, ὡς ἂν ἐρχωνται αὐτόθι τὰ τοιαῦτα τέσσαρα σανδάλια τῆς
 μονῆς, διατηρῆς ταῦτα ἐλεύθερα πάντα καὶ ἀδιάσειστα καὶ ἀπέχης τέλεον ἐξ

αὐτῶν καὶ μὴ κατὰ τινα εὐρεσιλογίαν κατεπεμβαίνης τούτοις καὶ ἀδικῆς, ἐπεὶ τοί γε τῇ πολυχρονίῳ χαρὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως γινώσκεις σε βούλομαι, ὡς ἔφορός εἰμι ἔγωγε τῆς τοιαύτης μονῆς. ἀνυπερθέτως οὖν καὶ δίχα τινὸς ἀφορμῆς ποιήσον, καθὼς σοι γράφω, ἀντιστρέψας τῷ μέρει τῆς μονῆς καὶ τὴν παροῦσάν μου γραφὴν εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος α΄. †

† ὁ τοῦ Κανιήλ. †

II. † Πανσέβαστε σεβαστέ, οἰκεῖς τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως καὶ ἡγαπημένε μοι σύντροφε, κύρι Γουδάλλιε Κανάβη. ἡ σεβασμία βασιλικὴ μονὴ τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ Πάτμῳ τῇ νήσῳ κέκτηται ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Φυγέλλων παροίκους τινάς, οὓς ἔχει δι' ὀρισμοῦ τοῦ αὐθέντου ἡμῶν τοῦ βασιλέως τοῦ ἀγίου καὶ ἐκ παλαιγενῶν δικαιοματίων. τήρησον οὖν τὰ τοιαῦτα δικαιώματα καὶ κατὰ τὰς περιλήψεις αὐτῶν ποιήσον καὶ μὴ θελήσης πλεόν ἐπιβαρῦναι τὴν τοιαύτην μονήν. ἀνυπερθέτως οὖν καὶ δίχα τινὸς ἀφορμῆς ποιήσον, καθὼς σοι γράφω. μηνὶ αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος α΄. †

† 'Ο ὁ τοῦ Κανιήλ. †

Archet. Deest apud Flor. Sakk. nro 112. Tabula videtur esse anni 1273 (6781).

XCVIII. Sine anno, mense octobri, ind. II.

Caniel iubet monasterio Sanctae Mariae Nivosae restitui liberam possessionem agri prope Palatia.

† Ἐπεὶ πρόσσεισι τῇ περὶ τὰ Παλάτια διακειμένη σεβασμία μονὴ τῇ οὕτως ἐπονομαζομένῃ τῆς ὑπεράγνου μου θεομήτορος τῆς Κεχιονισμένης χρυσόβουλλαι λόγοι καὶ προσκυνητοὶ ὀρισμοὶ διάφοροι τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως καὶ τῶν ἀοιδίμων ἀγίων ἡμῶν αὐθεντῶν καὶ βασιλέων καὶ ἀποκαταστάσεις τῶν κατὰ καιροὺς δουκευόντων εἰς τὴν χώραν τῶν Παλατίων ἐπὶ τῷ παρὰ τοῦ Μονοχυτῆ ἐκείνου προσκαθιερωθέντι εἰς τὴν τοιαύτην μονὴν χωραφίῳ, τῷ ἐπονομαζομένῳ τοῦ Βαρυκαλήγῃ ἐκείνου, καὶ κατεῖχον τοῦτο ἀνενοχλήτως καὶ ἀδιασειστώως χρόνους ἤδη οὐκ ὀλίγους· ἀρτίως γὰρ ἐλθόντες καὶ πρὸς ἡμᾶς οἱ ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ ἐνασκούμενοι μοναχοὶ ἐξεῖπόν μοι, ὡς ἀμετόχως καὶ δυναστικῷ τρόπῳ καὶ πλεονεκτικῷ πειράται ὁ εἰς τὸ Μελανούδιον προσκαθήμενος Νεφροκράτης ἀποσπᾶσαι τὸ τοιοῦτον χωράφιον ἀπὸ τῆς τοιαύτης μονῆς· ἡμεῖς οὖν ἐξετάσαντες τὰ περὶ τούτου ἀκριβῶς καὶ εὐρόντες τὸ δίκαιον ἔχειν τὴν τοιαύτην

μονήν, τὸν δὲ Νεφοκράτην ἀμετόχως πειρώμενον ἀποσπάσαι τὸ τοιοῦτον χωράφιον ἀπὸ τῆς μονῆς, ἀποκατεστήσαμεν τὴν τοιαύτην μονήν διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου γράμματος κατέχειν καὶ νέμεσθαι τὸ τοιοῦτον χωράφιον ἀνενοχλήτως καὶ ἀνεμποδίστως, ἐπεὶ κατέιχε τοῦτο καὶ ἐνέμετο ἕκτοτε μέχρι τοῦ νῦν κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν προσόντων ταύτῃ χρυσοβούλλων λ[όγων, ὀρισ]μῶν καὶ διαφόρων ἀποκαταστάσεων. ὅθεν καὶ οὐκ ὀφείλει ἀπὸ τε τοῦ νῦν ὁ ῥηθεὶς Νεφοκράτης ἐπαγαγεῖν τινα ὄχλησιν ἢ διασεισμὸν τῇ ῥηθείσῃ μονῇ διὰ τοῦ τοιοῦτου χωράφου, ἀλλὰ ἀπέχειν τέλεον ἐξ αὐτοῦ, ὡς ἀμετόχως πειρώμενος ἀποσπάσαι τὸ τοιοῦτον χωράφιον ἀπὸ τῆς τοιαύτης μονῆς, εἰ μὴ βούλεται τοῦτο ποιήσας παθεῖν τιμωρίαν καὶ ἀφαίρεσιν τοῦ βίου αὐτοῦ· διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγόνει καὶ ἡ παρούσα ἡμετέρα γραφὴ καὶ ἐπεδόθη τῇ εἰρημένῃ σεβασμῖα μονῇ τῆς Κεχιονισμένης εἰς οἰκειαν ἀνενοχλησίαν καὶ ἀσφάλειαν. μηνὶ ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος β'. †

† Ὁ δοῦλος τοῦ κραταίου καὶ ἀγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως . . . ὁ τοῦ Κανιήλ. †

Archetyp. Flor. nro 95. Tabula videtur esse anni 1273.

XCIX. Sine anno, mense maio, ind. XI.

Imperator Andronicus II. Palaeologus confirmat exemptiones quattuor navicularum monasterii a vectigalibus.

† Ἐπεὶ οἱ μοναχοὶ τῆς σεβασμῖας μονῆς τῆς βασιλείας μου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτρῳ διακειμένης καὶ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένης τοῦ ἀγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀναδραμόντες εἰς τὴν βασιλείαν μου ἀνέφερον αὐτῇ, ὅτι ἡ κατ' αὐτοὺς τοιαύτη σεβασμῖα μονὴ ἔχει πλατύδια τέσσαρα, ἃ καὶ διετηρήθησαν μέχρι τοῦ νῦν διὰ παλαιγενῶν προσταγμάτων, ἀλλὰ δὴ καὶ διὰ προσταγματος τοῦ αἰοδίου βασιλέως, τοῦ αὐθέντου καὶ πατρὸς τῆς βασιλείας μου, ἀνώτερα πάσης δημοσιακῆς ἐπηρείας καὶ συζητήσεως, κοιμικίου δηλαδὴ, ναυλοκαταρτιακοῦ, σκαλιατικοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων, καὶ ἐδεήθησαν τυχεῖν ἐπὶ τούτῳ καὶ προσταγματος τῆς βασιλείας μου, ἡ βασιλεία μου τῆς δεήσεως αὐτῶν ἐπακούσασα τὸν παρόντα ὀρισμὸν ἐπιχορηγεῖται τῷ μέρει τῆς τοιαύτης μονῆς, δι' οὗ καὶ διορίζεται διατηρεῖσθαι τὰ τοιαῦτα τέσσαρα πλατύδια αὐτῆς, ἔνθα ἀπέρχονται, ἀνενόχλητα πάντῃ καὶ ἀδιάσειστα καὶ ἐλεύθερα πάσης δημοσιακῆς ἐπηρείας καὶ συζητήσεως, μηδὲ εὐρίσκειν παρὰ τινος διενόχλησιν τινα ἐν πάσαις ταῖς χώραις τῆς βασιλείας μου, μήτε ἐπ' ἐμβολῇ πραγματειῶν, μήτε ἐπ' ἐκβολῇ, καθὼς διαλαμβάνουσι περὶ τούτου καὶ τὰ προσόντα τῇ τοιαύτῃ

σεβασμία μονῇ τρία παλαιγενῆ προστάγματα, ἀλλὰ δὴ καὶ τὸ πρόσταγμα τοῦ αἰοδίμου βασιλέως, τοῦ αὐθέντου καὶ πατρὸς τῆς βασιλείας μου· διὰ γὰρ τοῦτο ἐγεγονεί τῷ μέρει τῆς τοιαύτης σεβασμίας μονῆς καὶ ὁ παρὼν τῆς βασιλείας μου ὁρισμὸς εἰς ἀσφάλειαν, μηνὶ μαΐῳ, ἰνδικτιῶνος ια΄. †

Archetyp. chart. Flor. nro 65 c. Tabula videtur esse imperatoris Andronici II. et anni 1283 (6791).

C. 6801—1292, mense novembri, ind. VI.

Imperator Andronicus II. Palaeologus confirmat monasterio omnes possessiones.

† Ὡς τὸ τῆς ἀγάπης τῆς πρὸς τὸν κοινὸν δεσπότην διάπυρον παρὰ τοσοῦτον γέγονε γνήσιον, ὥς ἐκεῖθεν αὐθις τὸ πολὺ τῆς μακαρίας ἀγαπήσεως δέξασθαι καὶ μόνῳ τὸ τοῦ πόθου μυστήριον πάνδημον τελέσαι κλήσεως γνώρισμα, τίνα τις εἰπὼν ἀνάπτειν τὸν πόθον, μέτρια καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν νομισθῆσεται; ᾧ δὲ τὰ τοῦ πόθου μηδὲ πέφυκεν ἀξίως μετρεῖν, πόθεν ἂν τις καὶ παρὰ τῶν ἔργων τὸ εἰκὸς ἐκπληρώσειεν; ἀλλ' ἐπειδὴ μὴ πρὸς αὐτὸν ἐκείνον δύναιτ' ἂν τις, ποῦ δὴ καὶ πρὸς τίνα ἀποτίσει τὴν ὀφειλὴν τοὺς ὁσημέραι τούτῳ προσανέχειν ἐλομένους παραδραμῶν; ποῦ δὲ μᾶλλον καὶ ἀποδοὺς πρεπόντως ἀποδοίῃ καὶ αὐτῷ γε κατὰ σκοπόν, μὴ τούτους εὖ ποιεῖν προσεῳόμενος; τοῖνον καὶ ἡ ἐκ θεοῦ βασιλεία μου τά τε ἄλλα περὶ τὴν ἐκείνου σεβασμίαν μονήν, ἣν ἡ νῆσος Πάτμος ἐπὶ τῷ θείῳ φέρει τούτου ὀνόματι φιλωδώρως ἔσχε καὶ προμηθῶς, καὶ δὴ καὶ νῦν τοῖς ἐν αὐτῇ φιλοσοφοῦσι τὰ πνευματικὰ καὶ μετάρσια πᾶσαν μὲν τὴν ἐκ τῶν κάτω τύρβην περιαιρεῖν, πρὸς δὲ τὴν ἄνω ταύτην καὶ θεοφιλῇ πορείαν ἐλευθέρως ἔχειν ἀνίησι μηδένα τούτοις ὄχλον ἐπιπίπτειν ἔξωθεν προνοουμένη τῶν ταπεινῶν, μηδὲ τῶν κάτω συρομένων καὶ βριθόντων ἐπὶ τὰ πρόσγεια· ἐπιχορηγεῖ γὰρ τούτοις τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον αὐτῆς, ὥς ἡτήσαντο, καὶ δι' αὐτοῦ προστάσσει τε καὶ παρακελεύεται πάντα τὰ προσόντα τῇ τοιαύτῃ σεβασμίᾳ μονῇ καὶ ἐς δεῦρο παρ' αὐτῆς κατεχόμενα κατέχεσθαι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς παρ' αὐτῆς, ὥσπερ δὴ καὶ μέχρι τοῦ νῦν, διατηρούμενα ἐς τὸ παντελὲς ἀνεόχλητά τε καὶ ἀδιάσειστα, πρὸς δὲ καὶ ἀναφαίρετα, ἃ δὴ καὶ κατὰ μέρος ἔχουσιν οὕτως· ἡ δηλωθεῖσα νῆσος τῆς Πάτμου κατὰ τὴν καθόλου δεσποτείαν καὶ κυριότητα, ὥς εὐρίσκεται κατεχομένη παρὰ τῶν μοναχῶν, τὰ περὶ αὐτὴν δύο νησιδία, τὸ τῆς Λειψοῦς καὶ τὸ Ἀγαθονήσιον· μετόχιον περὶ τὸν Μαϊάνδρον, ὁ Πύργος, μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ δικαίων καὶ τὸ πλησίον τούτου χωράφιον, τὸ τῆς Γωνίας ἐπονομαζόμενον, ὥσει ζευγαρίων ὃν τεσσάρων· μετόχιον ἐν τῇ

νήσῳ Κῶ ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τῆς πανυπεράγου μου δεσποίνης καὶ θεομήτορος καὶ ἐπικεκλημένον τῶν Σπονδῶν μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ δικαίων, ἡγουν τῶν χωραφίων τῶν ἐν τοῖς Περιπάτοις, τοῖς Πετρωρείοις καὶ τοῖς τῆς Ἀντιμαχίας, ἔτι δὲ καὶ τοῦ μύλωνος τοῦ περιελθόντος τῇ μονῇ ἐκ προσενέξεως τοῦ Διογένους καὶ διακειμένου ἐν τοῖς τοῦ Εὐδρομαρίου καὶ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ μετοχίῳ προσκαθημένων ξένων καὶ τῷ δημοσίῳ ἀνεπιγνώστων. ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ Κῶ ἕτερον μετόχιον λεγόμενον τοῦ Ἄλσους μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ δικαίων, ὅπερ ἦν μὲν πάλαι ποτὲ τῆς μονῆς, προσεκυρώθη δὲ ἀρτίως αὐτῇ καὶ διὰ γράμματος τοῦ ἀγιωτάτου μου δεσπότη τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου. ἕτερον μετόχιον ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τοῦ δεσπότη μου Σωτῆρος Χριστοῦ προσὸν τῇ μονῇ διὰ γράμματος τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου ἐκείνου, κυροῦ Ἀρσενίου. τὰ ἐν τῇ νήσῳ Λέρνῳ δύο μετόχια τῆς αὐτῆς σεβασμίας μονῆς, ὧν τὸ ἓν ἐπονομάζεται Παρθένιον, τὸ δὲ ἕτερον Τεμένεια, μετὰ τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀνέκαθεν δικαίων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς προσκαθημένων παροίκων καὶ δουλευτῶν. καὶ εἰς τὸ Φύγελλον μετόχιον ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τοῦ μεγαλομάρτυρος ἀγίου μου Γεωργίου. ταῦτα τοίνυν πάντα καθέξει καὶ νεμηθήσεται, ὡς δεδῆλωται, ἡ ῥηθεῖσα σεβασμία μονῇ ἀνώτερα πάσης ἐπηρείας καὶ διοχλήσεως καὶ οὐχ ἔξει τις ἐπ' ἀδείας πόδα ἐν αὐτοῖς παραβάλλειν, ὥστ' ἐπάγειν αὐτοῖς βλάβην τε καὶ λύμην ὅποιανδήποτε, ἀλλ' ὅστις ἂν ὁ ταῦτα πράττειν εἴη σκοπούμενος, ἀποπεμφθήσεται τέλεον καὶ ἀποσοβηθήσεται τῇ δυνάμει καὶ ἰσχύϊ τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου· βούλεται γὰρ αὕτη πάσης ἀπολαύειν ἀνενοχλησίας τε καὶ ἀνέσεως τὰ τῇ τοιαύτῃ σεβασμίᾳ προσόντα μονῇ καὶ μήτε ἐπηρεϊαν αὐτοῖς ἐπάγεσθαι, ὡς δεδῆλωται, μήτε ἄλλην τινὰ κατατριβὴν καὶ ἐπίθεσιν. καὶ ὅς ἂν τοῖς ἐνταῦθα ἐνημαινομένοις τε καὶ διαταττομένοις ἐντεύξοιτο, εἴτε τῶν τοῦ δημοσίου εἴη, εἴτε δὴ τις καὶ ἄλλος, οὐδὲν αὐτοῖς ἀπ' ἐναντίας πράττειν ἰσχύσει, ἀλλὰ στέρξει τούτοις καὶ ἐμμενεῖ καὶ παραδραμεῖται τὰ τοιαῦτα κτήματα ἀδιάσειστα· ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ ἐγγέρονε ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου τῇ διαληφθείσῃ ταύτῃ σεβασμίᾳ μονῇ, ἐκτεθείς καὶ ἀπολυθείς κατὰ μῆνα νοέμβριον τῆς ἐνισταμένης ἔκτης ἐπινεμήσεως τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ πρώτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημνήματο κράτος. †

† Ἀνδρόνικος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, Δούκας Ἀγγελος Κομνηνὸς ὁ Παλαιολόγος. †

Archetypum membranaceum initio mutilum. Aurea bulla deperdita. Flor. nro 32. Quae desiderantur in archetypo expleta sunt ex exemplari antiquo

membranaceo (Flor. nro 33) subscripto a Gregorio, episcopo Erythrorum (Ἐρυθρῶν) et Niphone, episcopo Coi. Exemplar recens scriptum anno 1780 et subscriptum ut nro LXXV. vol. huius Flor. nro 34. Alia duo exemplaria Flor. nro 35 et 36.

CI. Sine anno, mense iunio, ind. VIII.

Imperator iterum confirmat exemptiones quattuor navicularum monasterii.

† Ἐπεὶ οἱ ἐν τῇ κατὰ τὴν Πάτριον διακειμένη σεβασμίᾳ μονῇ τῆς βασιλείας μου τῇ ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τιμωμένῃ ἐνασκούμενοι μοναχοὶ ἐδεήθησαν αὐτῆς ὀρισμοῦ ταύτης τυχεῖν [ἐπικυρ]οῦντος τὸν προγεγονότα αὐτοῖς ὀρισμὸν τῆς βασιλείας μου τὸν διορίζοντα ἐξχουσείας καθολικῆς ἐπαπολαύειν τὰ προσόντα τῇ κατ' αὐτοὺς μονῇ τέσσαρα σανδάλια, ἡ βασιλεία μου τὴν τούτων προσηκαμένη δέσσειν, τὸν παρόντα αὐτῆς ὀρισμὸν ἐπορέγει αὐτοῖς, δι' οὗ καὶ διορίζεται τὸ στέργον ἔχειν καὶ ἀμετάτρεπτον κατὰ πάσας τὰς περιλήψεις αὐτοῦ τὸν προγεγονότα αὐτοῖς ὀρισμὸν τῆς βασιλείας μου ἐπὶ τῇ ἐξχουσειᾷ τῶν διαληφθέντων τεσσάρων σανδαλίων τῆς κατ' αὐτοὺς σεβασμίας μονῆς τῇ ἐμφανείᾳ τῆς παρούσης προστάξεως τῆς βασιλείας μου, τῆς καὶ ὀφειλούσης προσεῖναι τῇ τοιαύτῃ μονῇ δι' ἀσφάλειαν. μηνὶ ἰουνίῳ, ἡνδικοτιῶνος ἡ'. †

† Βασιλείου τοῦ Μ. †

† Διὰ τοῦ σεβαστοῦ καὶ λογοθέτου τοῦ δρόμου. †

Archetyp. chart. Flor. nro 65 d. Tabula videtur esse imperatoris Andronici II. Palaeologi et anni 1295 (6803).

CII. 6803—1295, mensis ianuarii, ind. VIII.

Petrus Mudazzo et Petrus Dolphinus, vicectores Chaneae, confirmant donationem, quam Iacobus Barozzi fecit monasterio S. Ioannis Styli, quod est metochium coenobii S. Ioannis Theologi in insula Patmo.

† Ἐξόμπλιν εὐγαλμένον ἀπὸ τὸ καθαρὸν τῶν μανιφέστων τῆς καντζηλαρίας τῶν Χανίων ἀπὸ χαρτία ρκγ'. †

† Οἱμεῖς Πέτρος Μουδάτζος καὶ Πέτρος Ντολφίνος, κωνσεγέροι καὶ βύτζε ρητούρης Χανίων φανερόν ποιούμεν καθ' ἑνὸς παρόντων καὶ ἐρχομένων, ὅτι ὡς καθὼς καὶ ὁ Παῦλος, ὁ οἰκονόμος τοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Στήλου ἔμπροσθέν μας ἐφάνην καὶ δυνατὰ μᾶς ἐσομπληκάρησεν, ὅτι ὡς

καθὼς καὶ ἀπὸ τὸν εὐγενὴν ἄνθρωπον κύριον Ἰάκωβον Μπαρότζη, ποτὲ βετούρη Χανίων, ἦχεν δωθῆν γῆς τοῦ αὐτοῦ οἰκονόμου τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἡ ὁποία τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἤτονεν διακτίσιμον σπιτίων διὰ τοὺς καλογέρους τοῦ ἡρημένου μοναστηρίου καὶ τῆς κατοικίας των, ἡ ὁποία γῆς τότε δὲν ἐγραύτηκεν τοῦ ἡρημένου [οἱ]κονόμου αὐτοῦ. διὰ τοῦτο νὰ γραφτῇ καὶ νὰ καταστηχηχῆρισθῇ νὰ τυγέει νὰ κάμωμεν, διατὶ ἐτοῦτον ἔτζη αὐτοῦ δωσμένον καὶ συμαδεμένον ἦτοι ἀπὸ τὸν ῥηθὲν κύριον Ἰάκωβον Μπαρότζη, ποτὲ βετούρη Χανίων, νὰ τὸ προβάρῃ διὰ καλοὺς καὶ ἀξιόους μαρτύρους. ἔθεν θέλοντας αὐτοῦ τοῦ οἰκονόμου τὲς ζήτηξεις νὰφηκραστοῦμεν ἔμπροσθεν ἡμῶν. ἐδῶ ἦλθεν Ἀνδριόλης καὶ Μπαρτηνέλος, ρουβάροι τῶν Χανίων, τοὺς ὁποίους ἐσφῆξαμεν ἀπάνω εἰς αὐτὸν τὸ δῶσμαν, τὸ κατέχουσιν, νὰ τυγέει νὰ πῶσιν καὶ νὰ μαρτυρήσουσιν τὴν ἀλήθειαν. πῶς αὐτοῖνοι ἀπατήτις ἦσανε εἰς τὸ μέτρημαν τῆς αὐτῆς γῆς, τὴν ὅποιαν ὁ λεγόμενος κύριος Ἰάκωβος Μπαρότζης τοῦ λεγομένου οἰκονόμου ἔδωκεν εἰς τὸ ὄνομαν τοῦ ἡρημένου μοναστηρίου. διὰ τοῦτο γνωρῆζοντας ταύτην τὴν ἀλήθειαν δίδωμεν καὶ ἀφιερώνομεν αἰωνίως τοῦ αὐτοῦ Παύλου οἰκονόμου τοῦ προηρημένου μοναστηρίου τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Στύλου καὶ διὰ ὄνομαν τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τὴν προηρημένην γῆν, τὴν ὅποιαν ὁ ῥηθὲν κύριος Ἰάκωβος τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου ἔδωκεν καὶ ἐκωντζεδέρησεν ἀπὸ τὴν γῆν τοῦ κουμουνίου μας τῶν Χανίων σημά εἰς τὸν τεῖχον τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἀγίου Νικολάου. ἄλλο ὅπου εἶναι ἡ ἄμος, ὅπου εἶναι τὰ σπίτια τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἡ ὁποία γῆς τυγέει νᾶναι ἀπὸ τὸ κεφάλην πρὸς τὸν ποννέντε ὀργίες ρ' καὶ ἀπὸ τὴν φάτζαν τῆς τραμουντάνας ὀργίες ν' καὶ ἀπὸ τὴν φάτζαν τοῦ λεβάντε ὀργίες ρ' καὶ ἀπὸ τὴν φάτζαν τῆς ὀστριας ὀργίες ν'. τέτοιαις λογῆς ὅπου ἀποσφαλίζονται μέσα ὅλα τὰ σπίτια τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου μέσα στὰ λεγόμενα κονφήνια, τὸ ποῖον δῶσμαν ἦγουν κονκοντζεσιὸς τῆς προηρημένης γῆς ἀπὸ δὲ καὶ ὀμπρὸς ὁ αὐτὸς οἰκονόμος καὶ οἱ διαδωχοὶ του νὰ ἔχουσι καὶ νὰ κρατοῦσιν καὶ νὰ ἐξουσιάζουσιν τὴν προηρημένην γῆν καὶ εἰς αὐτὴν τὴν γῆν καὶ ἀπ' αὐτὴν ἐδικὲν των ἕνα ποιοῦσιν ὠφέλον. τινὰς αὐτῶν νὰ μὴν τῶν ἐναντιωθῇ. †

† Γενόμενον τοῦτον σήμερον ἐκ τῆς σαρκώσεως τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ας^ηε' μηνὶ ἰαννουαρίῳ ἡμέρας τρεῖς μέσα στὴν ἰνδικτιῶνα τὴν ἐνδικτιῶνα τὴν ἐνάτην. †

Flor. nro 111. Editum a Sakkelione in periodico, cui titulus Παλιῶρα, Tom. XIX, p. 459.

CIII. Sine anno, mense martio.

*Patriarcha Athanasius restitui iubet coenobio S. Ioannis monasteria Spondarum
et Alsi in insula Coo.*

† Ἀθανάσιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τοῖς εὐλόγους τὰς αἰτήσεις πεποιημένοις μ[ὴ] αὐτίκα ὑπέχειν οὐς, μὴδ' ἐπινεύειν καὶ ἐνδιδόναι εἰς ἐκπλήρωσιν τῶν αἰτουμένων θ[ση] δύναμις οὐ μοι τῶν δικαίων φαίνεται ὄν. εἰ δὲ καὶ ἄνδρες οὗτοι θεῷ κεκληρ[ωμέν]οι καὶ τὸν μοναχικὸν ἐπανηρημένοι βίον εἰσὶ, πῶς οὐ δέον τοῦτο ποιεῖν. μάλιστα; καὶ γάρ, οἷς θεός ἐστι τὸ πραγματευόμενον, τούτοις πάντα τρόπον συναίρεσθαι κατὰ νοῦν ἀπερισπάστου φροντίζειν, ἵν' ὑπερθεν φροντίζων διατελοῦντες καὶ ἑαυτοῖς καὶ πᾶσιν ἐξευμενίζοιντο τὸν θεόν. ὅποιοι δῆτα ὄντες τυγχάνουσι καὶ οἱ ἐν [τῇ] κατὰ τὴν Πάτμον νῆσον σεβασμῇ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ ἐν ἀποστόλοις ἡγαπημένου τῷ Σωτῆρι Χριστῷ, παρθένου καὶ Θεολόγου, ἀσκούμενοι μοναχοί· οὗτοι καὶ γὰρ [ἀ]ναφορὰν ἐποίησαντο πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα, ὥς ἡ κατ' αὐτοὺς τοιαύτη [μο]νῇ, ἐξ οὗ δὴ καὶ τὸ μονὴ καλεῖσθαι ἠτύχησε, πολλοῖς ἦν κομῶσα τοῖς ἀγαθοῖς, ὅτε καὶ ἀνδρῶν ἡμιοῖρε πνευματικῶν καὶ ἐν ἀμφοτέροις τούτοις, τοῖς τε σωματικοῖς δηλαδὴ καὶ [πνευματι]κοῖς, ταῖς μεγίσταις τῶν μονῶν συνηρίθμητο. ἦν δέ γε τοιαύτη, ἕως μήπω τὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ζάλης συμβέβηκε καὶ συγχύσεως, ἐπεὶ δὲ τοῦτο συμβέβηκε καὶ οἱ κρείττους ἐκείθεν τῶν μοναχῶν ὑπεχώρησαν ὑπ' ἀβελτηρίας τῶν ἐναπολειφθέντων, ἐλαττοῦται τὰ τῆς μονῆς καὶ τοσοῦτον, ὥς τῆς πάλαι κατ' ἀμφοτέρα εὐπορίας ἀποπεσεῖν καὶ μὴδὲν μὴδ' ὅλως σώζειν ἀπομνημόνευμα. τότε δὴ καὶ τὰς ἐν τῇ νήσῳ Κῶ μονὰς τοῦ τε Ἀλσους καὶ τῶν Σπονδῶν ὑπὸ τὴν καθ' ἡμᾶς μὲν ἀγιωτάτην τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν τελούσας, ὥς τὴν ἀρχὴν ἐπὶ πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ ἀνδρουθείσας, προσκυρωθείσας δέ γε ταύτῃ, τὴν μὲν τοῦ Ἀλσους παρὰ τοῦ δομησαμένου αὐτὴν, θατέραν δὲ παρὰ τοῦ αἰδίου ἐν πατριαρχαῖς κυροῦ Ἀρσενίου ἐν σιγγιλιῶδει ἐκείνου γράμματι, τοῦτο μὲν, ἵνα καὶ βελτίωσιν ἔχοιεν ἐξ αὐτῆς, ἐπεὶ περ ὁ φθάσας χρόνος εἰς ἐσχάτην ἀπορίαν ταύτας συνήλασε· τοῦτο δέ, ἵνα καὶ εἰς κρησφύγετον εἶεν ταύτῃ ταῖς ἐφόδοις περιστοιχιζομένη τῶν κατὰ θάλατταν πειρατῶν. τότε οὖν τῇ τοῦ κωλύσαντος ἐρημίᾳ ἀσπρήθη ταύτης ἡ εἰρημένη τῆς Πάτμου μονὴ καὶ ἐξ ἐκείνου τούτων στέρησιν ὑπομένει· καὶ γάρ, ὥς τῆς κατ' αὐτοὺς ταύτης μονῆς σὺν θεῷ εἰς προκοπὴν προΐουσης τῶν τε πνευματικῶν καὶ

τῶν ἔξωθεν, ἡτήσαντο τὴν ἡμῶν μετριότητα σφίσιν ἐπανασώσασθαι τὰς τοιαύτας μονάς, μέντοι γε καὶ ἐτοιμῶς τὴν τούτων ἐπέρανεν αἴτησιν ἡ μετριότης ἡμῶν· διορίζεται γὰρ ἐν ἀγίῳ πνεύματι διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς σιγίλλιδους γράμματος ὑποτεταγμένας εἶναι καὶ αὐθις καὶ ἡνωμ[ένα]ς τῇ τῆς Πάτμου μονῇ τὰς δηλωθείσας μονάς τοῦ τε Ἀλσους καὶ τῶν [Σπο]νδῶν δε[ξιλόν]των τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν ἐπιλαβέσθαι τούτων, μεθ' ὧν περ ἐκέκτηντο ἄνωθεν δε[ξιλαίων] καὶ προνομίων, καὶ προνοῇ[σαι] τῆς αὐτῶν συστάσεώς τε καὶ βελτιώσεως, ἐφ' ᾧ οἱ ἐν αὐταῖς μοναχοὶ ὑποκύψουσι τοῖς ἐκ τῆς Πάτμου ἐπιειλημμένοις τῶν τοιούτων μονῶν. [εἰ δὲ] ἀντιστήσεται τις αὐτοῖς ὑφορώμενος, μὴ ὡς ἀπειθῆς ἐκείθεν ἀπελαθήσεται. παρ' ἐγγυώμεθα δὲ καὶ πᾶσι τοῖς ἐν γειτόνων οὔσι ταύταις δὴ ταῖς μοναῖς, ἵν', ἐάν τις πρᾶγμα τι αὐτῶν ἀφείλετο, εὐγνωμῶνως ἀποδώσῃ αὐτὸ βεβαίως εἰδ[ώς], εἰ ἄδικως τοῦτο κατεῖχεν, ἐπὶ κρίματι κατέχων ἦν ἑαυτοῦ π[άντως] ὁ τὰ ἀφιε[ρωθέντα] νοσφισάμενος] πρᾶγματα ἱεροσυλίας [ἐγκλή]ματι περιπίπτει καὶ τὸ τοῦ ἐπιτιμίου βάρος τοῖς τοιούτοις ἐπαπειλ[ήσεως] ἐπιλήφονται . . . ὡς δε[ξ] τῶν δύο τούτων μονῶν καὶ ὡς ἰδίων αὐτῶν ἐπιμεληθήσονται[.], ὡς διὰ τοῦτο δέδονται [τοῦ] τοῖς αὐταῖς, ὡς ἂν καὶ οὗτοι βοηθῶσιν αὐταῖς καὶ εἰς βελτιώσιν αὐτῶν καὶ] σύστασιν ἐπισπεύδωσιν. ἐπὶ τούτῳ γὰρ καὶ τὸ παρὸν σιγίλλιδες γράμ[μα] τῆς ἡμῶν μετριότητος τῇ] κατ' αὐτοὺς ταύτῃ σεβασμῇ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ [ἐν] ἀποστόλοις ἡγαπημ[ένου] τῷ σωτῆρι Χριστῷ καὶ Θεολόγου] κατὰ μῆνα μάρτιον ἐπιδέδοται τοῦ [ἐξ]α[ρχ]ισχιλ[ιοστοῦ] ἐπτακοσιοστοῦ ἔτους, ἰνδικτιῶνος . . . †]

† Ἀθανάσιος, ἐλέω θεοῦ [ἀρχιεπίσκοπος Κων]σταντινουπόλεως, Νέας [Ρώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †]

Archetyp. membranaccum. Flor. II. nro 27. Athanasius sedem patriarchalem tenuit ab anno 1289 usque ad annum 1304 atque iterum insequenti anno 1305.

CIV. Sine anno et mense.

Testamentum abbatis Sabbae.

Initium deest.

. ἔπερ βιβλίον
 ἰδοῦν, ἔστω ἐν τῇ μονῇ. ἕτερον βιβλίον σωματῶν ἔχον . . . εὐαγγέλιον . . .
 . . . ἕτερον βιβλίον σωματῶν ἔχον εὐαγγέλιον καθημερινόν καὶ
 τὰς προφητείας τοῦ ὅλου χρόνου. ἕτερον βιβλίον βαμβακηνὸν ἔστω ἐν τῇ μονῇ

. Διονυσίου τοῦ Ἀρεοπαγίτου ἐν . . . μετὰ σχολίων, ἔχον καὶ τοῦ
 Δαμασκηνοῦ βιβλία δύο, τὴν φιλοσοφίαν . . . κεφάλαια, τοῦ προ[φήτου Ἡσαίου]
 τὰς ὁράσεις καὶ τὰ Ἀσκητικά τοῦ Μ. Βασιλείου. ἕτερον βιβλίον σω-
 [ματῶ]ν ἔχον τοῦ Νύσσης βιβ[λία] δύο μεθ' ἑρμηνείας εἰς τὰ ἀπο-
 ρούμενα καὶ τῶν λοιπῶν . . . κεφάλαια. ἕτερον βιβλίον
 ἕτερον βιβλίον σωματῶν . . τέσσαρα. πατερικὸν τῆς Εὐεργέτιδος. ἕτερον
 βιβλίον βαμβακηνὸν ἔχον τοῦ κδ', οὗς συνέταξεν [ὁ] μάγιστρος
 κύρις Λέων ὁ Μετάφραστής, ἔχον καὶ τοῦ Χρυσοστόμου τὰ πρὸς, τὰ
 πρὸς Σταγείρων, [τὰ πρὸς Θεόδωρον], ἐκπεσόντα, τὰ ἀντίγραφα Θεοδώρου καὶ
 ἀπὸ τῶν ἡθικῶν αὐτοῦ διαφόρους λόγους. ἕτερον βιβλίον βαμβακηνὸν ἔχον τὸ
 πατερικὸν ἡγουν τὸ κατὰ στοιχεῖον καὶ τὸ δεύτερον τούτου πατερικόν,
 ὡσαύτως καὶ τοῦ κυροῦ Μάρκου. ἕτερον βιβλίον βαμβακηνὸν ἔχον ἐν ἐπιτομῇ
 τοὺς βίους καὶ τὰ μαρτύρια τῶν ἁγίων πάντων τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ. ἕτερον βιβλίον
 σωμα[τῶν] ἔχον] τὸν ἅγιον Νεῖλον, τὸν ἅγιον Ἰσαὰκ καὶ τὸν ἅγιον
 Δωρόθεον καὶ τοῦ ἁγίου Μάρκου τὰ κεφάλαια. ἕτερον βιβλίον βαμβακηνὸν
 ἔ[χον] μετὰ σχολίων. ἕτερον βιβλίον βαμβακηνὸν [ἔχον
 ὀρθοδόξους καὶ αἰρετικὰς τὰς κατὰ συγχώρησιν θεοῦ ὑπὸ τῶν Ἀριανῶν
 γενομένας. ἔχει δὲ καὶ τὰ τινὰς ἐπιστολάς οἰκουμενικάς θείων πατρι-
 αρχῶν. ἕτερον βιβλίον σωματῶν ἔχων τὰ δύο βιβλία τὰ κατὰ Ἰω ἔχον
 τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν. ἕτερον βιβλίον σωματῶν λυτὸν ἔχον τοῦ ἁγίου
 Μαξίμου τὰς δογματικὰς ἐκ]κλησιαστικὴν ἱστορίαν. ἕτερον βιβλίον
 σωματῶν μηναιὸν παλαιὸν ἔχον μῆνας ἑξ. ἕτερον βιβλίον σωματ[ῶν]
 ἕτερον σωματῶν ἔχον μάρτιον, ἀπρίλιον καὶ μάιον. ἕτερον ὁμοίως ἔχον
 ἰούνιον, ἰούλιον καὶ αὐγουστον. ἕτερον βιβλίον σ[ωματῶν] ἔχον τὴν Ὀκτώ[ηχον
 ἡγουν τὰ στιχηροκαθίσματα καὶ ἐκάστη ἡμέρα καθίσματα τρεῖς καὶ τῶν παννυ-
 χίδων τῶν ἀγρυπνιῶν τῶν ὀκτὼ ἡγουν ἕτερον βιβλίον βαμβακηνὸν
 ἔχον τοὺς δώδεκα μῆνας, τὰ μηναιᾶ ἔχον καὶ τὰ κοντάκια καὶ τὰ ἐξαποστει-
 λάρια τῶν ἐπιστή[μων] ἑορτῶν. ἔτε[ρον] βιβλίον βέμβρανον τὸ Τριώδιον, ἅτινα
 τρία βιβλία ἡγουν τὴν Ὀκτώηχον, τὰ Μηναιᾶ, τὸ Τριώδιον, τὸ Εὐαγγέλιον, τὸν
 Ἀπόστολον καὶ τὰς Προφητείας ἐπαφίημι εἰς τὸν Ἀσώματον, ἵνα ψάλλῃ ὁ
 μέλλων παραμένειν ἐκεῖσε. ἕτερον βιβλίον βαμβακηνὸν ἀπάσης Γραφῆς συνα-
 θροισθὲν καὶ οἰκείως καὶ προσφόρως ἐκτεθὲν εἰς ὠφέλειαν τῶν ἐντυγχανόντων.
 περίσταται δὲ εἰς ἐξήκοντα καὶ τρεῖς λόγους. ἕτερον βιβλίον βαμβακηνὸν ἔχον
 τὰ ἐξαποστειλάρια τοῦ ὄλου ἐνιαυτοῦ καὶ τῆς σερακοστῆς. ἕτερον βιβλίον
 σωματῶν ἔχον τὸν Πρόχειρον νόμον, ἡγουν σύνοψιν συνόψεως. ἕτερα τετράδια

σωματῶα ἔχοντα τὴν Ἀποκάλυψιν τοῦ Θεο[λόγου] ἡρμηνευμένην διὰ σχολίων, τὸν Ἐκκλησιαστήν καὶ τὸ Ἄισμα τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ αὐτὰ διὰ σχολίων. ἕτερα τετράδια βαμβακηνᾶ ἔχοντα κεφάλαια Ἰωάννου τοῦ Καρπᾶσου σις' καὶ ἕτερα κεφαλαιᾶ τινων ἀγίων καὶ ἕτερα τετράδια ἔχοντα Ἱατρικά. κρεβάτια τορνευτὰ συμβαλτὰ ζ'. σκαμνία τορνευτὰ ιβ'. ἐξ ὧν τὰ μὲν τέσσαρα ἔστρωσαν ἐν τῷ ναῷ τοῦ Ἀσωμάτου, τὰ δὲ τέσσαρα ἐν τῷ ναῷ τοῦ Προδρόμου, τὰ δ' ἕτερα, ἐνθα δόξῃ τῷ ἡγουμένῳ. θρόνια συμβαλτὰ δύο. τραπέζ[ι]α συμβαλτὰ δ'. μί... γ'... χερνιδόξιστα δ'. ἐσχάρα σιδηρᾶ. πυρωστίαι δύο. ταῦτα πάντα ἀνατίθημι τῷ θεῷ καὶ τῷ ἡγαπημένῳ χάριν ψυχικῆς μου σωτηρίας ἕνεκα καὶ λόγῳ ἀναπαύσεως ἐμοῦ τε καὶ τῶν μαθητῶν μου, ζῶντός μου τε καὶ μετὰ θάνατον, οἷγε καὶ αὐτοὶ φυλάξωσι τὴν ἐντολήν μου καὶ προσμείνωσιν ἐν τῇ μονῇ ἄχρι τέλους ζωῆς αὐτῶν καὶ φυλάξουσιν εἰς τὸν καθηγούμενον ταπεινώσιν καὶ ὑποταγῇν καὶ σέβας καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς γέροντας . . . καὶ ἴσῃν τιμὴν εἷς τε τὸν τίμιον γέροντα κύριν Νεόφυτον, τὸν μοναχὸν κύριν Γρηγόριον καὶ τὸν μοναχὸν κύριν Λαβρέντιον καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς ἀγάπην καὶ διάθεσιν καὶ ὁμόνοιαν ἐπ' ἀγαθῷ καὶ στοργῇν ἀδελφικὴν. καὶ εἰ ταῦτα οὕτως τηρηθεῖεν, ἄξιοι ἔστωσαν καὶ τιμῆς καὶ ἀγάπης καὶ διαθέσεως ἀληθοῦς. καὶ οὐ λέγω ταῦτα πρὸς τὸν δεῖνα ἢ τὸν δεῖνα, τοὺς μαθητάς μου, ὡς τινες λέγουσιν, ἀλλ' ὅσοι ἂν μετὰ φόβου θεοῦ καὶ πάσης ἀληθείας ἐξ Ἰσου μοι τὸν ἑαυτῶν λογισμόν, οὐ μόνον μαθηταὶ μου καὶ γνήσια τέκνα ἔστωσαν, ἀλλὰ καὶ ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, οἷγε τὰς ἐντολάς τοῦ θεοῦ φυλάξουσιν καὶ τὰς ἐμὰς εὐτελεῖς καὶ οὐδαμινὰς παραγγελίας διὰ τὴν τοῦ θεοῦ ἀγάπην. λέγω δὴ τὸ προσμένειν ἐν τῇ μονῇ ἄχρι ὑστάτης ἀναπνοῆς καὶ ἔχειν εἰς τὸν καθηγούμενον τιμὴν καὶ ὑποταγῇν καὶ εἰς πᾶσαν τὴν ἀδελφότητα διάθεσιν καὶ ἀγάπην, εἰρήνην καὶ ὁμόνοιαν. εἰ οὕτως ἔχει, ἐγγύας τίθημι τῷ θεῷ, ὡς οὐ ζητηθήσεται ἐξ αὐτῶν ἁμαρτία παρὰ θεῷ, κἂν ὡς ἄνθρωποι ἐλαττωματίτζια τινὰ καὶ σφαλματίτζια περιπίπτουσιν, εὐθὺς ἐπιγνώμονες καὶ αὐτοὶ τούτων γενήσονται καὶ τὴν μετάνοιαν ἀσπάσσονται, ἐξ ἐμοῦ ὁ θεὸς ταῦτα ἀπαιτήσκειν καὶ λόγους ὑπὲρ αὐτῶν ὑφέξω καὶ κολασθήσομαι ἀντ' αὐτῶν, οἷγε προσμείνωσιν ἐν τῇ μονῇ ἄχρι θανάτου. οἱ δέ γε, ὅπερ ἀπεύχομαι, εἰς πῶμα περιπέσῃτε ἀδιόρθωτον καὶ ἀμετανόητον, ἅθειαν ἐχέτω ζητεῖν τὴν αὐτοῦ σωτηρίαν, ὅπου καὶ βούλεται, καὶ μᾶλλον συνεργοὺς ἐχέτω εἰς αὐτὸν ἐξελαύνειν διὰ τὸ ἀνιάτρευτον καὶ ἀδιόρθωτον, ἵνα μὴ τῆς οἰκείας κακίας μετὰ δόσῃ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως· ἐπειδὴ δὲ ἐπέκεινα τῶν προγραφέντων ἀπάντων ἀνατρεψιμένα δέδωκα εἰς τὴν μονὴν νομίσματα δύο χιᾶτα καὶ ὑπὲρ ἐξόδων τινῶν νομίσματα ταῦτα ὑπὲρ ἐξωνήσεως πιθαρίων

ὑπὲρ ἐξωνήσεως μαγαρίκων νομίσματα δύο κομνηνάτα, ὑπὲρ ἐξωνήσεως σανιδίων νομίσματα τέσσαρα κομνηνάτα, ὑπὲρ ἐξωνίσεως πίσεως νομίσματα δύο κομνηνάτα, ὑπὲρ ἐξωνήσεως κεραμιδίων νομίσματα δύο, ὑπὲρ ἐξωνήσεως γύψου νόμισμα ἓν. εἰς τὴν πόλιν ὑπὲρ φυτείας νομίσματα κς' χινάτα. εἰς τὸν Ἀσώματον ὑπὲρ τῶν τροχάλων καὶ τῶν κυλισμάτων καὶ τῆς ἐξωνήσεως τοῦ οἴκου καὶ τοῦ φραγμοῦ νομίσματα κβ', καὶ ὑπὲρ οἰκοδομῆν τῆς ἐκκλησίας νομίσματα κβ' χωρὶς τῶν παρεκτὸς τὸν κτίστην ὑπὲρ τῶν δύο μηνῶν τοῦ τε ἡλίου (sic) καὶ τοῦ αὐγούστου νομίσματα οκτὼ χινάτα. ἐπεὶ δέ, ὡς ὁ θεὸς μαρτυρεῖ καὶ ἡ ἀλήθεια, οὐκ ὀλίγα κοπιάσας καὶ ἀγωνισθεὶς εἰς τε τὰ τῶν κελλίων οἰκοδομήματα τὰ τε ἔμμελ' αὖ καὶ τὰ ἄλλως καὶ εἰς αὐτὴν τὴν ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὰ ἔξωθεν πάλιν εἰς τε τὴν ληνὸν καὶ τῆς ἀποθήκης τὰ κελλία αὐτοὺς ὑμᾶς προβάλλομαι μάρτυρας, οἷγε τὴν ἀλήθειαν βούλεσθε ὁμολογεῖν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα ἀριδῆλως διδάσκουσιν. καὶ εἰς τὸ σὺδαμνὸν (sic) σιγίλλοχρυσόβουλλον τοῦ αἰοδίου καὶ ἀειμνήστου βασιλέως κυροῦ Ἀλεξίου τοῦ λαμβάνειν ἐτησίως ἀπὸ τῆς Κρήτης σίτου μόδια τριάκοντα καὶ νομίσματα κδ', ἣ τάχα καὶ ἡμεῖς, πολλὰ βιάσαντες τοῦτον ὁ . . . [ἐ]κείνα τῆς δόσεως ταύτης οὐκ ἐπένεμεν [τ]ούτῳ, ὅμως ὡς ὁ θεὸς εὐδόκησεν καὶ ὁ ἡγαπημένος τούτῳ καὶ . . . ἐν καὶ λαμβάνει ταῦτα ἡ μονὴ θεοῦ χάριτι. καὶ . . . τοῦτο πολλὰ πιστεῦσαι, ἐκοπίασα καὶ ἡγωνίσθην καὶ ἐκενοτομήθην. καὶ ἐπειδὴ πολλὰ συνεκοπία ὑμῖν καὶ ὑπερεκοπίασα πλῖον ὑμῶν, ὡς ἡ ἀλήθεια μαρτυρεῖ, βούλομαι κἀγὼ φυλαχθῆναι τὰς ἐμὰς ἐπισκέψεις τοῦ εἶναι εἰς τὸν Ἀσώματον ἀδελφούς δύο, ἕως οὗ συνίσταται ἡ μονή, καὶ ταῦν μὲν εἶναι τὸν τε μοναχὸν Λουκᾶν καὶ τὸν μοναχὸν Θεόκτιστον, ὡς πολλὰ κοπιάσαντας καὶ αὐτοὺς ἐν αὐτῷ, τὸν μὲν, ἵνα ἡσυχάζῃ καὶ ψάλλῃ τὸ εὐκτήριον, δῆλον ὅτι τὸν μοναχὸν Θεόκτιστον, τὸν δὲ μοναχὸν Λουκᾶν ἐκδουλεύειν τὸ περιβολλίτιζιν καὶ τὸν κηπίτιζιν καὶ τὰ λοιπὰ, ἔχειν δὲ ἐν τοῖς ἀναγκαίοις καιροῖς καὶ πράγμασιν τὸν μοναχὸν Θεόκτιστον συναντιλαμβάνομενον καὶ τοῦτον ἐν ταῖς περιστάσεσιν, ταῖς δὲ λοιπαῖς ἡμέραις ἡσυχάζειν, καθὼς βούλεται, καὶ ψάλλειν τὴν ἀκολουθίαν αὐτοῦ καὶ τὸ εὐκτήριον, καθὼς ὁ καιρὸς ἀπαιτεῖ, ἔχειν δὲ καὶ αὐτοὺς εἰς τὸν ἡγούμενον ὑποταγὴν καὶ ταπεινώσιν καὶ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφούς ἀγάπην καὶ διάθεσιν καὶ μη[κ]έτι οὖν πίπτοντες ἢ ἀποσχίζοντες ἑαυτοὺς τῆς ἀδελφότητος αὐτοὶ τε καὶ οἱ μετ' αὐτούς. μετὰ δὲ τὴν τούτων παρέλευσιν οἱ μέλλοντες προσκαθέσθαι ἐν τῷ εὐκτηρίῳ τοῦ θεοῦ ἐκδουλεύειν καὶ ψάλλειν, ἵνα ἐστὶν ἐξάπαντος ὁ εἰς γραμματισμένος διὰ τὸ ψάλλειν τὴν ἐκκλησίαν, ἔχειν δὲ καὶ τὸν ἡγούμενον καὶ τοὺς ἀδελφούς πρὸς αὐτοὺς ἀγάπην καὶ διάθεσιν, τὸν μὲν ἡγούμενον πατρικὴν, τοὺς δὲ ἀδελφούς ἀδελφικὴν, καὶ μηδὲ εἰς ὁτιοῦν

γογγύζειν τούτους καὶ ἀποκρατεῖν τῆς Ἰσῆς χρείας πάσης τῆς ἀδελφότητος, καθὼς δὲ καὶ προέγραψα περὶ τῶν βιβλίων, ὧν ἀπείρωσα εἰς τὸν Ἀσώματον, ἵνα μένωσιν ἀπαράθραυστα, ἔχειν δὲ καὶ τὸν μοναχὸν Θεόκτιστον τὸ Πατέρικόν τὸ βαμβακηνὸν εἰς πᾶσαν αὐτοῦ ἐξουσίαν, ἕως ἂν ἐν τοῖς ζῶσιν ἐστὶν καὶ προσ-
 μένη ἐν τῇ μονῇ. ἐπειδὴ δὲ διέλαθεν ἡμᾶς τινα καὶ οὐ κατέθησαν εἰς τὴν ἰδίαν ἀκολουθίαν, ἀνατάττωμεν αὐτὰ νῦν, ὅσον χαλκοστάμιν, καρδάριν μετὰ ἐπιχύτου καὶ σαπουνίου, μουχρούτια, γαβάδια δώδεκα καὶ σκουτάλια δώδεκα, ὑάλινα γαβαδίτζια δύο καὶ ἕν μέγαν πινάκιν καὶ σκουτέλιον ὑάλινον βένετον, κουρούπια τρανὰ ὑάλινα τρία καὶ βίκη μεγάλη τε καὶ μικρά, βικοθήκη μετὰ τῶν βικίων αὐτῆς, ποτήρια μικρά τε καὶ μεγάλα, ὅα καὶ ὅσα εἰσὶν. καὶ περὶ μὲν τούτων ἕως ὧδε, περὶ δὲ τῶν κρεβατοστρωσιτίων μου, ἵνα εἰσὶ τρία κρε-
 βατίτζια εἰς τὴν τῶν εἰσερχομένων καὶ ἐξερχομένων ξένων ἀνάπαυσιν καὶ ἵνα εἰσὶν . . . ὑπαπλώματα τὰ βαμβακηνὰ καὶ τὸ ἐν ἡ τζόχα ἡ τὸ κοκουλάρικον, ἔνδυμα ἔχουσα εἰς τὸ καθένα, τὰ δὲ δύο καθαρομέταξα ἐπαπλώματα, ἵνα φυλάσ-
 σονται καὶ ὅτε εἰσέλθῃ ἀξιόλογος ἄνθρωπος νὰ ἔχουσιν ταῦτα εἰς χρῆσιν αὐτῶν. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ἕως δὲ ὁ παρὼν βίος ἄστατος καὶ ἀνώμαλος καὶ ἀλλην-
 ἄλλως τῶν πραγμάτων αἱ περιστροφῆσεις γινόμενα καὶ ἀπογινόμενα . . . μὴ δῶψῃ κύριος ὁ θεός, μετὰ τὴν τοῦ καθηγουμένου παρέλευσιν καὶ τῶν τριῶν γερόντων, τοῦ τε τιμιωτάτου γέροντος κυροῦ Νεοφύτου καὶ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Λαβρεντίου καὶ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Γρηγορίου, ὅπερ ἀνέυχομαι, γενήσ[τα]ι καθ-
 ηγούμενος ἀνατρέπων τοὺς τύπους τῆς μονῆς, τῆς θεογενοῦς τῆς ἐκκλησίας καταλύων τὰς τε ἀγρυπνίας, στιχολογίας καὶ ἀναγνώσεις καὶ τὰ λοιπὰ πάντα ἀνατρέπων, παράσσω καὶ τοὺς ἀδελφούς καὶ κατ' ἐμπάθειαν τούτους πολεμῶν ἢ ἐκδιώκων, ἵνα πάντων τῶν ἀδελφῶν ἐνουμένων καὶ ὁμοτονούντων ἐκδιώκων τοῦ-
 τον ἄκοντα καὶ μὴ βουλόμενον τῆς μονῆς καὶ τοὺς αὐτὸν ἀντιλαμβάνοντας, ποιεῖν δέ, ἕστις ἂν τὴν αὐτοῦ ψυχὴν τίθῃσιν ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν καὶ ἀγαπῶν αὐτοὺς ὡς τέκνα γνήσια καὶ τῶν ἀσθενῶν αὐτῶν ὡς ἰδίῳν ἀντιλαμβάνόμενος καὶ περὶ μὲν τούτων πάντων ἀδελφικῶς ἅμα καὶ πατρικῶς παραινῶ καὶ παρ-
 καλῶ διατηρηθῆναι καὶ διαφυλαχθῆναι τὰ παρ' ἐμοὶ διατυπωθέντα. τὰ δὲ περὶ τῆς ἐκκλησίας διατυπωθέντα καὶ παρὰδοθέντα κατὰ τὴν τοῦ τυπικοῦ περιλήψιν δεσμὸν ἀσυγχώρητον καθυποβάλλομαι ἀπὸ τῆς ζωοποιοῦ καὶ ἀδικαιρέτου τριάδος καὶ ἀπὸ τῶν θείων ἀποστόλων καὶ τῶν ἁγίων πατέρων τοῦ εἶναι κειχωρισμένον καὶ αὐτῆς τῆς εἰσόδου τῆς θείας ἐκκλησίας τὸν βουληθέντα ἢ παραθραῦσαι τι τοῦ τυπικοῦ καὶ ἔστω ἡ μερίς αὐτῶν μετὰ τῶν κραζόντων· ἄρον, ἄρον, σταῦρω-
 σον τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ. καὶ περὶ μὲν τούτων ἕως ὧδε. ἐπεὶ δὲ διέλαθεν ἡμᾶς

τὸ ὡρολόγιον τὸ χαλκοῦν τῆς τε ἡμεροῦ καὶ νυκτὸς καὶ οὐκ ἐτέθη εἰς τὴν ἰδίαν τάξιν, διὰ τοῦτο μνημονεύομεν αὐτὸ ἐνταῦθα. κουρούπιν ὑάλινον θηρικῆς ὡς ἐξαγίων πεντήκοντα ἢ ἑλαττον καὶ ἕτερα ἱερά. †

† Σάβας, ὁ εὐτελὴς μοναχὸς καὶ καθηγούμενος τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτρῳ σεβασμίας μονῆς τοῦ ἡγαπημένου Θεολόγου τὰ ἀνωτέρω πάντα ἐπιβεβαιῶν ὑπέγραψα οἰκεία χειρὶ. †

† Σίγγον μοναχοῦ Νεοφύτου, τοῦ γενομένου ἡγουμένου τῆς αὐτῆς μονῆς, τὰ ἀνωτέρω πάντα ἐπιβεβαιῶν οἰκεία χειρὶ ὑπέγραψα. †

† Σίγγον μοναχοῦ Γρηγορίου καὶ οἰκονόμου τῆς αὐτῆς μονῆς τὰ ἀνωτέρω πάντα ἐπιβεβαιῶν οἰκεία χειρὶ ὑπέγραψα. †

† [Σίγγον μοναχοῦ Λαυρεντίου καὶ] τῆς αὐτῆς μονῆς τὰ ἀνωτέρω πάντα ἐπιβεβαιῶν οἰκεία χειρὶ ὑπέγραψα. †

Archetyp. chartac. Flor. II. nro 14. Scriptum exeunte saec. XIII. aut ineunte saec. XIV. Sub nro 15 exstat καταγραφή τῶν τε ἱερῶν εἰκόνων, ἀγίων λειψάνων, χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν σκευῶν καὶ τῶν βιβλίων τῆς μονῆς. ἐν τῇ ἀρχῇ ἔχει οὕτως· κώδῃξ σὺν Θεῷ τῆς σεβασμίας τοῦ ἡγαπημένου τῷ Χριστῷ Θεολόγου μονῆς τῆς Πάτρῳ, γεγονώς ἐπὶ τῆς ἡγουμενίας τοῦ πανοσιωτάτου πατρὸς ἡμῶν, μοναχοῦ κυροῦ Ἀρσενίου κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον, ἰνδικτιῶνος δ', τοῦ ςψθ' ἔτους. Fl.

CV. Sine anno, mense octobri, ind. IV.

Imperator praecipit Georgio Balsamoni, duci insulae Coi, ut tueatur iura monasterii Alsi contra episcopum insulae.

† Γραμματικὴ τῆς βασιλείας μου, δοῦξ τῆς νήσου Κῶ, Γεώργιε Βαλσαμών. οἱ μοναχοὶ τῆς αὐτοῦ σεβασμίας πατριαρχικῆς μονῆς τῆς εἰς ὄνομα τιμωμένης τῆς πανυπεράγνου μου δεσποίνης καὶ θεομήτορος καὶ ἐπικεκλημένης τοῦ Ἁλσους ἀνέφερον, ὅτι περιφρονούμενοι παρὰ τοῦ θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου τῆς τοιαύτης νήσου οὐκ ὀλίγην ἐπίθεσιν καὶ καταδυναστείαν εὐρίσκουσιν ἐξ αὐτοῦ. ἐκράτησε γὰρ τρόπῳ ἀμετόχῳ καὶ πλεονεκτικῷ τὸ ὕδωρ τοῦ οἰκείου περιβολίου, χωράφιον τὸ ἔμπροσθεν τῆς πύλης τῆς τοιαύτης μονῆς, ἕτερον ἐπιλεγόμενον τῶν Δύο Πετρῶν καὶ λίμνην, ἣ τινα εἰσὶν ἀνέκαθεν τῆς τοιαύτης μονῆς, παραδεδομένα πρὸς αὐτὴν δι' ἀπογραφικῶν ἀποκαταστάσεων καὶ ἐτέρων διαφόρων παλαιγενῶν δικαιωμάτων· ὁμοίως ἐπάγει εἰς αὐτοὺς καὶ ἕτερα ἐπιβαρὴ καὶ ἐπιζήμια οὐκ ὀλίγα, ὑπὲρ οὓς καὶ ἐδεήθησαν τῆς βασιλείας μου. εἴπερ γοῦν ἔχει

οὕτω τὸ ἀληθές, τίνα λόγον ἔχει ὁ τοιοῦτος ἀρχι[ερεῦς] καὶ κατεπεμβαίνει καὶ καταπλεονεκτεῖ τῶν τοιούτων μοναχῶν, ἐφ' οἷς οὐκ ἔχει δίκαιον; διὰ τί, εἴπερ ἐγνώρισας τοῦτο, οὐδὲν ἐδεφένδευσας αὐτοὺς ἀπὸ τῆς τοιαύτης καταδυναστείας, ὥς δοῦξ τῆς τοιαύτης νήσου; ἡ βασιλεία μου διορίζεται σοι, ὥς ἂν ἀναδέξῃ τοὺς τοιούτους μοναχοὺς καὶ βοηθήσῃ αὐτοῖς κατὰ τὸν τοῦ δικαίου λόγον, καὶ οἰκονομήσῃ, ὥστε μὴ ἀδικεῖσθαι εἰς ἔτι ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις χωράφιοις τε [καὶ ὕ]δατι καὶ τῇ λίμνῃ αὐτῶν, ἀλλὰ κατέχειν ἀνερόχλητα αὐτοὺς κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν προσόντων αὐτοῖς δικαιωμάτων ἐπιφωνησάμενος πρὸς τὸ μέρος τοῦ δηλωθέντος θεοφιλεστάτου ἐπισκόπου, ἵνα ἀρῇται εἰς τὸ οἰκεῖον δίκαιον καὶ ἀπέχῃ τέλος τοῦ καταδυναστεύειν τῶν τοιούτων μοναχῶν, καὶ ποιήσῃ κατὰ τὸν παρόντα ὅρισμόν, ὃν καὶ ἀντίστρεψον πρὸς αὐτοὺς δι' ἀσφάλειαν. μὴνὶ ὀκτωβρίῳ ἰνδικτικῶνος δ'.

Archetyp. chart. Flor. nro 72. Tabula tribuenda videtur imperatori Andronico II. et anno 1305 (6814)

CVI. Sine anno et mense.

Zoe Ducaena Philanthropene tuetur iura et possessiones monasterii.

† Ἐπεὶ οἱ παρόντες μοναχοὶ οἱ ἀπὸ τῆς Πάτμου ἐκατέλλαβον πρὸς με διὰ τινος δουλείας τῆς μονῆς, ἀνέφερόν μοι, ὅτι ἀδικεῖται τὸ μοναστήριον, τὰ μετόχια καὶ οἱ πάροικοι, καὶ ἀκούσασα ταῦτα οὐκ ἐδεξάμην αὐτὸ νὰ ἀδικῇται τὸ μοναστήριον καὶ τὰ μετόχια καὶ οἱ πάροικοι τοῦ μοναστηρίου ἀπὸ τίνος ὀχλήσεως ἢ ζημίας τὸ τυχόν, γράψω δὲ καὶ ἐγὼ Δούκενα ἢ Φιλανθρωπηνὴ μετὰ τὸν ὅρισμόν καὶ τὸ θέλημα τοῦ αὐθέντου μου τοῦ ἀνδρός μου πρὸς τοὺς τῶν αὐτόθι κεφαλαικεύοντα τῆς χώρας, οἷος ἄρα καὶ ἐνὶ εὐρισκόμενος τὸ κατὰ καιρόν, ἐνοχοποιούντες τῶν αὐτόθι ἥτε ἀντράδελφός μου ἥτε συγγενῆς τοῦ αὐθέντου μου τοῦ ἀνδρός μου ἥτε ἄνθρωπός μου, οἷος ἄρα καὶ ἐνὶ τὸ κατὰ καιρόν τῶν αὐτόθι κεφαλαικεύοντα ἥτε πολλάνις, ἀπὸ τὴν χώραν, νὰ οὐκ ἔχει ἄδειαν τιναν τοῦ ὀχλῆσαι τὰ παρόντα μετόχια τοῦ μοναστηρίου, ἀλλὰ δὴ καὶ τοὺς οἱ παροίκους, μήτε ἀμπέλια, μήτε χωράφια, μήτε δένδρα, μήτε ζῶα τοῦ μοναστηρίου ἢ τῶν οἱ παροίκων, νὰ μὴ ἔχει τις ἐπαδείας τοῦ ὀχλῆσαι ταῦτα, εἴ τι ἄρα καὶ ἐνὶ. εἰ δὲ καὶ συμβῇ νὰ γένηται ζημία καὶ μαρτυρηθῇ εἰς τὸ πρᾶγμα τοῦ μοναστηρίου καὶ τῶν οἱ παροίκων ὁ εὐρισκόμενος κεφαλαικεύων τὸ νησίον νὰ ἐξετάξῃ τὴν ὑπόθεσιν μετὰ καὶ μαρτυρίας, νὰ ἐκδικαίων τὸ μοναστήριον ἥτε τὸν ἕτερον εἴ τις ἡμῶν κατὰδικος. εἰ δὲ καὶ οὐ δὲν ἐκπληρώνη τοῦτο

μέχρι καὶ τοῦ δικαίου, νὰ κρίνεται ἔμπροσθέν μου ὡς ἀθετῆς τοῦ ἡμετέρου γράμματος. καὶ ἄς ἐκτρηῇται ἡ περίορος τοῦ μοναστηρίου καὶ τῶν οἱ παροίκων ἀπὸ τῆς χώρας ἀνενόχλητα ἦτε ἀμπέλια, ἦτε χωράφια, ἦτε κινητὰ ἦτε ἀκίνητα πράγματα τοῦ μοναστηρίου, δένδρα καρπίσιμα καὶ ὅσα ἐντὸς τοῦ περιόρου τοῦ μοναστηρίου καὶ τῶν οἱ παροίκων, νὰ μένωσιν ταῦτα ἀνενόχλητα, νὰ οὐκ ἔχῃ τις ἐπ' ἀδείας τοῦ εἰπεῖν αὐτὰ τὸ τυχόν. ὅτι ἐγὼ οὕτως τὸ ὀρίζω, ὅτι νὰ μένωσιν ἀνενόχλητα ἀπὸ παντοίας ἐπηρεάς καὶ ὀχλήσεως. ὅτι ἐγὼ εὐχὴν τοῦ μοναστηρίου χρήζω, οὐχὶ δὲ ζημίαν, καὶ ἀποδέχομαι τοῦ προσθετεῖν, οὐχὶ τοῦ ἐλλαττόνειν. ἄς ἐπιστραφῇ δὲ τὸ ἡμέτερον γράμμα πρὸς τοὺς μοναχοὺς, ἵνα ἔχωσιν τοῦτο καὶ τοὺς μετὰ σὲ πρὸς ἀσφάλειαν. †

† Ζωῆ Δουκεῖνα Φιλανθρωπινῇ ἡ Μ[υ]ρισκῇσα. †

Archetyp. chartac. cum cerea bulla pendenti a filo serico purpureo, cuius effigies est deleta. Flor. nro 74.

CVII. 6835--1326, mense decembri, ind. XI.

Imperator Andronicus III. Palaeologus confirmat possessiones monasterii in insulis Lemno; Lero et Coo tueturque iura eius contra vexationes archiepiscopi Coi.

† Ἐπεὶ οἱ μοναχοὶ τῆς κατὰ τὴν νῆσον τὴν Πάτμον διακειμένης σεβασμίας μονῆς τῆς βασιλείας μου τῆς εἰς ὄνομα τιμωμένης τοῦ ἁγίου ἐνδόξου πανευφύμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐζήτησαν καὶ παρεκλήτευσαν τὴν βασιλείαν μου, ἵνα ἐπὶ τοῖς προσούσιν αὐτοῖς κτήμασί τε καὶ μετοχίοις καὶ λοιποῖς ἀναστήμασιν, ἃ κατέχουσι διὰ τε χρυσοβούλλων διαφόρων καὶ προσταγμάτων, ἀλλὰ δὴ καὶ ἀπογραφικῶν ἀποκαταστάσεων καὶ ἐτέρων δικαιωμάτων πορίσωνται καὶ χρυσοβούλλον τῆς βασιλείας μου, ὡς ἂν κατέχωσι ταῦτα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀβαρῶς πάντη καὶ ἀτελῶς, καθὼς ταῦτα κατέχουσι μέχρι τοῦ νῦν, ἡγουν τὸ ἐν τῇ νήσῳ Λήμνῳ μετόχιον, τὸ ἐπικεκλημένον ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ Μυροβλύτης, καὶ διακείμενον ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς Ἀγίας Εἰρήνης μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ πάντων ἀμπελίων καὶ χωραφίων. τὸ ἕτερον μετόχιον, ὃ ἐπονομάζεται Πτέρις καὶ ἐπικεκλημένον τοῦ τιμίου ταξιάρχου τῶν Ἁγῶν Δυνάμεων Μιχαὴλ μετὰ τῶν ὄντων ἐκεῖσε δέκα προσκαθημένων, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν ἀμπελίων καὶ χωραφίων καὶ τοῦ περιβολίου τοῦ Διδυμαρίου μετὰ τοῦ χειμερινοῦ ὕδρομύλωνος σὺν τῷ λιμένι τῷ ἀπὸ τῶν κρημνῶν ἕως τοῦ Χυβαδολόγου καλουμένου διήκοντι. τὸν σεβάσμιον καὶ θεῖον ναὸν τὸν εἰς ὄνομα τιμώμενον

τῆς ὑπεράγνου δεσποίνης καὶ θεομήτορος τῆς Ὁδηγητρίας μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ χωραφίων. τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ ἐν διαφόροις χωρίοις εὕρισκομένους εἰκοσιοκτὼ παροίκους, ἐξ ὧν τοὺς μὲν προκατεῖχον, τοὺς δὲ πρὸ ὀλίγου παρέλαβον δι' ἀπογραφικῆς ἀποκαταστάσεως. ὁμοίως καὶ τὰ παραδοθέντα πρὸς αὐτοὺς ὡσαύτως χωράφια, τὰ Βουνάρια λεγόμενα, τὰς Τροχαλέας καὶ τὰ Λιβάδια. ἔτι γε μὴν καὶ τὸ οὕτω πως ἐπονομαζόμενον τοῦ Δράκοντος. πρὸς τούτοις καὶ τὰ περὶ τὴν νῆσον τὴν Λέρον διακείμενα μονίδρια, τὸ τε τοῦ Παρθενίου καὶ τοῦ Τιμενίου ἐπονομαζόμενα, μετὰ τῶν προσόντων αὐτοῖς παροίκων, ἅτινα καὶ αὐτὰ διὰ τῶν εἰρημένων ὁμοίως χρυσοβούλλων κατέχουσιν. ὡσαύτως καὶ τὰ εἰς τὴν νῆσον τὴν Κῶ τρία μετόχια, τὸ τε Ἀσποντίου ἐπιλεγόμενον, τὸ τοῦ δεσπότου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τὸ Ἄλσος μετὰ τῶν προσόντων αὐτοῖς ὕδρομυλῶνων τε καὶ χωραφίων καὶ τοῦ ποταμοῦ σὺν τῇ τοπίῳ τῇ ὄντι ἐντὸς τοῦ κάστρου Πυλίου, ἐφ' ὧν ἀνήγειρεν οἰκήματα ὁ ἱερώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς αὐτῆς νήσου Κῶ παρὰ γνώμην καὶ θέλησιν τῶν τοιούτων μοναχῶν. πρὸς τούτοις ἔτι καὶ τὸν εἰς τὸ χωρίον τοῦ Ἐπανδίου πάροικον Νικίλαον τὸν Μαυρολέοντα, τὴν τοιαύτην αὐτῶν ζήτησιν καὶ παράκλησιν προσδεξαμένη ἡ βασιλεῖα μου τὸν παρόντα χρυσοβούλλον λόγον ἐπιχορηγεῖ αὐτοῖς, δι' οὗ προστάσσει καὶ διορίζεται, ὡς ἂν τὰ τοιαῦτα μετόχια καὶ κτήματα καὶ λοιπὰ ἀναστήματα μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς παροίκων καὶ προσκαθημένων κατέχῃ ἡ τοιαύτη σεβασμία μονὴ ἀνενοχλήτως καὶ ἀδιασείστως, ἔτι δὲ ἀναφαιρέτως καὶ ἀναποσπάστως καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν πᾶσαν καὶ παντοίαν ἀποφέρηται πρόσδοον καὶ οὐδὲν εὕρισκῃ ἐπὶ τῇ κατοχῇ καὶ νομῇ καὶ τοῖς δικαίοις πᾶσιν αὐτῶν καταδυναστεῖαν τινὰ ἢ ἀδικίαν καὶ διενόχλησιν, οὔτε παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς κεφαλαιουμένων ἐκεῖσε, οὔτε παρὰ τῶν τὰ δημόσια διενεργούντων ἢ τοπικῶν καὶ ἄλλων τινῶν, ἀλλὰ διατηρῶνται τὰ προσόντα πάντα τῇ τοιαύτῃ σεβασμίᾳ μονῇ μετόχιά τε καὶ κτήματα μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς παροίκων καὶ προσκαθημένων ἀνώτερα πάσης ἡστινοσοῦν ἀδικίας καὶ καταδυναστείας, ὡσαύτως δὲ καὶ ἀπὸ τῶν ἀπαιτουμένων ἐκεῖσε συνήθων ἀπαιτήσεων, τοῦ τε κεφαλαίου τῆς σιταρχίας, τοῦ τέλους τῆς παρθενοφορίας, τοῦ βασιλικοῦ τέλους λεγομένου, τοῦ μηνιατικοῦ, τοῦ ἀλατοτέλους, τοῦ ζευγαρατικοῦ καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων δημοσιακῶν ἢ τῶν ἄλλων ἀπαιτημάτων. ἐπεὶ δὲ ἀνέφερον οἱ τοιοῦτοι μοναχοὶ καὶ ὅτι ὁ ἱερώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς δηλωθείσης νήσου Κῶ πειράχται ἀπαιτεῖν αὐτοὺς τὸ λεγόμενον κανονικόν, τὸ μνημόσυνον καὶ ἄλλα τινά, ἅπερ οὐδὲν εἶχον συνήθως διδόναι, καὶ παρεκάλεσαν καὶ περὶ τούτου, διορίζεται καὶ περὶ τούτου ἡ βασιλεῖα μου, ὡς ἂν διαμένωσι καὶ ὑπὲρ τούτων ἀνενοχλήτοι. ἔθεν καὶ τῇ ἰσχύϊ καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου

τῆς βασιλείας μου οὐδὲ οἱ μέλλοντες ποιῆσαι ἀπογραφικὴν ἀποκατάστασιν ἐν ταῖς δηλωθεῖσαις νήσοις, ἐνθα εὐρίσκονται τὰ προσόντα τῇ τοιαύτῃ σεβασμῇ μονῇ μετόχιά τε καὶ λοιπὰ κτήματα, ἔχουσιν ἄδειαν εἰσελθεῖν καὶ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς τὴν τυχοῦσαν ἀναθεώρησιν καὶ ἀποκατάστασιν, ἀλλὰ καθέξει καὶ νεμηθήσεται ταῦτα πάντα ἀνενόχλητα καὶ ἀδιάσειστα, ἔτι ἀναφαίρετά τε καὶ ἀναπόσπαστα· ἐπὶ τούτῳ γὰρ γέγονε ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου, ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα δεκέμβριον τῆς ἐνισταμένης ἐνδεκάτης Ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ πέμπτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆνατο κράτος. †

† Ἀνδρόνικος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος. †

Archetyp. membr. Flor. nro 37. Exemplar ibid. nro 38. Error in indictione.

CVIII. 6837—1329, mense ianuario, ind. XII.

Imperator Andronicus III. Palaeologus monasterio confirmat omnes possessiones.

† Ἐπεὶ οἱ ἐνασκούμενοι μοναχοὶ τῇ κατὰ τὴν νῆσον τὴν Πάτμον σεβασμῇ μονῇ τῇ εἰς ὄνομα τιμωμένη τοῦ ἐν ἀποστόλοις ἡγαπημένου τῷ σωτῆρι Χριστῷ παρθένου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐνεφάνισαν εἰς τὴν βασιλείαν μου χρυσόβουλλον τοῦ ἁγίου μου αὐθέντου καὶ βασιλέως, τοῦ πάππου μου, προστάσσον καὶ διοριζόμενον κατέχεσθαι παρὰ τῆς κατ' αὐτοὺς τοιαύτης σεβασμῆς μονῆς πάντα τὰ προσόντα αὐτῇ καὶ κατὰ μέρος ἐν αὐτῷ τῷ χρυσοβούλλῳ διαλαμβανόμενα ἀνενοχλήτως καὶ ἀδιάσειστως καὶ ἀναφαίρετως καὶ ἀναποσπαστως, ἃ δὴ καὶ ἔχουσιν οὕτως· ἡ δηλωθεῖσα νῆσος ἡ Πάτμος κατὰ τὴν καθόλου δεσποτεῖαν καὶ κυριότητα, ὡς εὐρίσκεται κατεχομένη παρ' αὐτῶν τῶν μοναχῶν, τὰ περὶ αὐτὴν δύο νησιδία, τὸ τῆς Λειψοῦς καὶ τὸ Ἀγαθονήσιον λεγόμενα· περὶ τὸν Μαϊανδρὸν μετόχιον ὁ Πύργος μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ δικαίων καὶ τὸ πλησίον τούτου χωράφιον τὸ τῆς Γωνίας ἐπονομαζόμενον, ὥσει ζευγαρίων ὃν τεσσάρων μετόχιον ἐν τῇ νήσῳ Κῶ εἰς ὄνομα τιμώμενον τῆς πανυπεράγνου δεσποίνης καὶ θεομήτορος καὶ ἐπικεκλημένον τῶν Σπονδῶν μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ δικαίων, ἡγουν τῶν χωραφίων τῶν ἐν τοῖς Περιπάτοις, τοῖς Πετρωρεῖσις καὶ τοῖς τῆς Ἀντιμαχίας, ἔτι δὲ καὶ τοῦ μύλωνος τοῦ περιελθόντος τῇ μονῇ ἐκ προσενέξεως τοῦ Διογένης καὶ διακειμένου ἐν τοῖς τοῦ Εὐδρομαρίου καὶ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ μετόχιῳ προσκαθημένων ξένων καὶ τῷ δημόσιῳ ἀνεπιγνώστων. ἐν

τῇ αὐτῇ νήσῳ Κῶ ἕτερον μετόχιον λεγόμενον τὸ τοῦ Ἀλσους μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ δικαίων, ὃ δὴ ἦν μὲν πάλαι ποτὲ τῆς μονῆς, προσεκυρώθη δ' αὐτῇ καὶ διὰ τιμίου πατριαρχικοῦ γράμματος ἕτερον μετόχιον εἰς ὄνομα τιμώμενον τοῦ δεσπότου σωτῆρος Χριστοῦ προσὸν τῇ μονῇ διὰ γράμματος τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου, τοῦ κυροῦ Ἀρσενίου ἐκείνου. τὰ ἐν τῇ νήσῳ Λέρνῳ δύο μετόχια τῆς αὐτῆς σεβασμίας μονῆς, ὧν τὸ μὲν ἐν ἐπονομάζεται Παρθένιον, τὸ δ' ἕτερον Τεμένεια, μετὰ τῶν προσόντων αὐτοῖς ἀνέκλθεν δικαίων καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς προσκαθημένων παροίκων καὶ δουλευτῶν. καὶ εἰς τὸ Φύγελλον μετόχιον τὸ εἰς ὄνομα τιμώμενον τοῦ μεγαλομάρτυρος ἀγίου Γεωργίου. ἐζήτησαν δὲ τὴν βασιλείαν μου οἱ εἰρημηνοὶ μοναχοὶ πορίσασθαι τούτων χάριν καὶ χρυσόβουλλον αὐτῆς, ἡ βασιλεία μου εὐμενῶς προσηκαμένη τὴν τοιαύτην αὐτῶν ζήτησιν ἐπιχορηγεῖ αὐτοῖς καὶ ἐπιβραβεύει τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον, δι' οὗ προστάσσει καὶ διορίζεται κατέχειν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὴν διαληφθεῖσαν σεβασμίαν μονὴν πάντα τὰ ἀνωτέρω κατὰ μέρος εἰρημένα καὶ ἀνέκλθεν προσόντα αὐτῇ ἀνενοχλήτως πάντῃ καὶ ἀδιασειστως, ἔτι τε ἀνατρεπτικῶς καὶ ἀναποσπάστως κατὰ τὴν περιλήψιν τοῦ τε χρυσόβουλλου τοῦ ἀγίου μου αὐθέντου καὶ βασιλέως, τοῦ πάππου μου, καὶ τῶν ἐτέρων δικαιωμάτων τῶν προσόντων αὐτῇ καὶ καθὼς εὐρίσκεται κατέχουσα ταῦτα καὶ μέχρι τοῦ νῦν. ὅθεν καὶ τῇ δυνάμει καὶ ἰσχύϊ τοῦ παρόντος χρυσόβουλλου λόγου τῆς βασιλείας μου καθέξει δὴ καὶ νεμηθῇσεται ταῦτα πάντα καὶ δηλωθεῖσα σεβασμία μονὴ κατὰ τε τὸν ἀνωτέρω εἰρημένον τρόπον καὶ ἐκτὸς πάσης ἐπηρείας καὶ ὀχλήσεως οὐδενὸς τῶν ἀπάντων, οὔτε τῶν δημοσίων, οὔτε τῶν ἄλλων, ἔξοντος ἄδειαν ἢ τολμήσαντος ὅλως ἐπάγειν αὐτοῖς ἐπήρειαν καὶ λύμην ἢ ἄλλην τινὰ βλάβην καὶ κατατριβὴν καὶ ἐπίθεσιν. βούλεται γὰρ δὴ καὶ θεσπίζει ἡ βασιλεία μου κατέχεσθαι ταῦτα πάντα τὰ ἀνωτέρω εἰρημένα κατὰ μέρος παρ' αὐτῆς τῆς σεβασμίας μονῆς οὕτως, καθὰ δὴ προστάσσει καὶ διορίζεται· τούτου γὰρ χάριν ἐγένετο καὶ ἐπεχορηγήθη τῇ διαληφθείσῃ σεβασμίᾳ μονῇ καὶ ὁ παρὼν χρυσόβουλλος λόγος τῆς βασιλείας μου ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα Ἰαννουάριον τῆς ἐνισταμένης δωδεκάτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ἐξακισχιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἐβδόμου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεσημῆματο κράτος. †

† Ἀνδρόνικος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος. †

Archetyp. membr. Flor. nro 39. Aurea bulla deest. Sub nro 40. exstat aliud exemplar membr. adulteratum. Flor. de eo haec habet: "Ἐτερον ὁμοιον ἐν μεμβράνῃ. καίτοι δὲ φέρον τὴν ὑπογραφήν τοῦ βασιλέως, ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ κίβδηλον

εἶναι, ὡς ἔχων ταύτην τὴν προσθήκην· τὰ περὶ αὐτὴν νησίδια . . . καὶ Κρουσίους καὶ . . . λεγόμενα, ἥτις ἐν τῷ ἀνωτέρῳ οὐκ ἀναγινώσκειται.

CIX. 6839—1331, mense iulio, ind. XIV.

Imperator Andronicus III. Palaeologus confirmat possessiones et exemptiones monasterii recensetque nomina inquilinorum tuncque eius iura et libertates contra episcopos Lemni et Coi.

† Ἐπεὶ οἱ μοναχοὶ τῆς κατὰ τὴν νῆσον τὴν Πάτμου διακειμένης σεβασμίας μονῆς τῆς βασιλείας μου τῆς εἰς ὄνομα τιμωμένης τοῦ ἁγίου ἐνδόξου, πανευζήμου ἀποστόλου, παρθένου, ἐπιστηθίου, ἡγαπημένου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐζήτησαν καὶ καρεκάλεσαν τὴν βασιλείαν μου, ἵνα ἐπὶ τοῖς κτήμασι καὶ μετοχίσι καὶ ἀναστήμασιν αὐτῶν, ἅτινα κέκτηνται διὰ χρυσοβούλλων λόγων διαφόρων καὶ προσταγμάτων καὶ ἀπογραφικῶν ἀποκαταστάσεων καὶ ἐτέρων δικαιωμάτων, πορίσωνται καὶ χρυσοβούλλον τῆς βασιλείας μου καὶ κατέχωσι ταῦτα καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀβαρῶς πάντα καὶ ἀτελῶς, καθὼς κατέχουσι ταῦτα μέχρι τοῦ νῦν, ἤγουν τὸ [ἐν τῇ νήσῳ Λήμνῳ μετόχιον τὸ εἰς ὄνομα τιμώμενον τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Μυροβλύτου καὶ διακείμενον ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς ἁγίας Εἰρήνης μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ πάντων ἀμπελίων καὶ χωραφίων. τὸ ἕτερον μετόχιον τὸ εἰς ὄνομα τιμώμενον τοῦ τιμίου ταξιάρχου τῶν Ἄνω Δυνάμεων Μιχαὴλ καὶ ἐπικεκλημένον τὴν Πτέριν μετὰ τῶν ὄντων ἐκεῖσε ἕνδεκα προσκαληθέντων, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν ἀμπελίων καὶ χωραφίων καὶ τοῦ περιβολίου τοῦ Διδυμαρίου μετὰ τοῦ χειμερινοῦ ὕδρομύλωνος καὶ τοῦ λιμένος τοῦ ἀπὸ τῶν κρημνῶν ἕως τοῦ Χυβαδίου καλουμένου διήκοντος. τὸν σεβάσμιον καὶ θεῖον ναὸν τὸν εἰς ὄνομα τιμώμενον τῆς ὑπεράγνου δεσποίνης καὶ θεοτόκου τῆς Ὁδηγητρίας μετὰ τῶν προσόντων αὐτῇ χωραφίων. τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ ἐν διαφόροις χωρίοις εὑρισκομένους παροίκους, ἐξ ὧν τοὺς μὲν κατεῖχον, τοὺς δὲ ἀνεδέξαντο πρὸ ὀλίγου δι' ἀπογραφικῆς ἀποκαταστάσεως. ὁμοίως καὶ τὰ παραδοθέντα αὐτοῖς χωράρια, τὰ Βουνάρια λεγόμενα, τὰς Τροχαλάς καὶ τὰ Λιβάδια· ὀνομαζέονται δὲ οἱ τοιοῦτοι πάροικοι· ὅ τε Νικόλαος ὁ Μαυρολέων, Γεώργιος ὁ Κουρούπης, Θεόδωρος ὁ Λαχανᾶς, ὁ Ἰατροπούλος, ὁ Θεοδωράκης μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, Ἄννα ἡ Λέχαινα, Γεώργιος τῆς Τζαγγαρίνης, οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Βραχνοῦ, Μιχαὴλ ὁ Λωράδων, Δημήτριος τῆς Καλάννας, ἡ Βαβύλια, Εὐστράτιος ὁ Δαλατηνός, ὁ Ἀργυρός, Νικόλαος ὁ Γουλιμῆς, Ἰωάννης ὁ Μουρτατίπουλος, ὁ Κολουβάς, Ξένος ὁ Ζακέτος, Δημήτριος ὁ Πενταφουστάνης, ὁ Σταμάτης, τοῦ Συμεῶν οἱ παῖδες, Θεόδωρος ὁ Σκυριώτης, ἡ Κονιδάιν, Εἰρήνη ἡ Καστε-

λιανή, ὁ γαμβρὸς τοῦ Λαχανᾶ, Θεόδωρος ὁ Καρυώτης, ὁ υἱὸς τοῦ Μακρονικο-
 λάου. ὀνομάζονται δὲ ὁμοίως καὶ οἱ ἄνωθεν δηλωθέντες ἔνδεκα προσκαθήμενοι
 καὶ αὐλῖται τοῦ εἰρημένου μετοχίου τῆς Πτέρης· ὁ Ντζιανῆς, ὁ Μπονοφάτζος
 μετὰ τοῦ προγόνου αὐτοῦ, ὁ Σιλιγόπουλος μετὰ τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ, Ἰωάννης ὁ
 Βίγλης, Δημήτριος τῆς Καλογραίας, ὁ Ἀρχαγγελήνός, Κωνσταντῖνος ὁ Νιάννης,
 Μανουὴλ ὁ γαμβρὸς τοῦ Ἀρβάξου, ὁ Κατζαρός, Ἰωάννης ὁ Μουντᾶς, Ἰωάννης
 ὁ Ντζακέτος. τὰ περὶ τὸν αὐτὸν τόπον ἐσωπερίβολα τῆς Εἰρήνης, τοῦ Χηναδίτου
 καὶ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς Σοφίας. τὰ ἐν τῇ τοποθεσίᾳ τῆς Πηγᾶδος χωράφια μετὰ
 τῶν ἐν αὐτῇ τριῶν συκαμινέων καὶ τῶν ἐτέρων χωραφίων τοῦ Σκαλομήνη· ἔτι γε μὴν
 καὶ τὰ ἕτερα χωράφια τοῦ Δράκοντος λεγόμενα μετὰ τῆς νομῆς καὶ περιοχῆς αὐτῶν.
 πρὸς τούτοις καὶ τὰ ἐν τῇ νήσῳ Λέρῳ διακείμενα μονὺδρια, τό τε τοῦ Παρθενίου
 καὶ τοῦ Τεμενίου ἐπιλεγόμενα, μετὰ τῶν προσόντων αὐτοῖς παροίκων, ἅτινα κέκτην-
 ται διὰ τῶν εἰρημένων καὶ προσόντων αὐτοῖς χρυσοβούλλων. ὥσαύτως καὶ τὰ ἐν
 τῇ νήσῳ Κῶ τρία μετόχια, τό τε τοῦ Ἀσποντίου ἐπιλεγόμενον, τὸ εἰς ὄνομα τιμώ-
 μενον τοῦ δεσπότου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τὸ Ἄλσος μετὰ τῶν
 προσόντων αὐτοῖς ὑδρομυλίων καὶ χωραφίων καὶ τοῦ ποταμοῦ σὺν τῷ τοπίῳ τῷ
 ἐν τῷ κάστρῳ Πυλίῳ, ἐφ' ᾧ ἀμετόχως καὶ παρὰ γνώμην τῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης
 σεβασμίας μονῆς μοναχῶν ἀνήγειρεν οἰκήματα ὁ ἱερώτατος ἀρχιεπίσκοπος τῆς
 αὐτῆς νήσου Κῶ. πρὸς τούτοις περ καὶ τὸν εἰς τὸ χωρίον τὸ Ῥεπανίδιον πάροι-
 κον Νικόλαον τὸν Μαυρολέοντα· τὴν τοιαύτην αὐτῶν ζήτησιν καὶ παράκλησιν
 προσδεξαμένη ἡ βασιλεία μου τὸν παρόντα χρυσόβουλλον λόγον ἐπιχορηγεῖ καὶ
 ἐπιβραβεύει αὐτοῖς, δι' οὗ προστάσσει καὶ διορίζεται, ὥς ἂν τὰ τοιαῦτα ἅπαντα
 καὶ κατὰ μέρος ἄνωθεν δηλωθέντα μετόχια καὶ κτήματα καὶ λοιπὰ ἀναστήματα
 μετὰ τῶν ἐν αὐτοῖς παροίκων καὶ προσκαθημένων καὶ τῶν ἀπ' αὐτῶν ὀφειλο-
 μένων τελεσμάτων καὶ ἐτέρων παροικικῶν δικαίων κατέχῃ καὶ νέμῃται ἡ τοιαύ-
 τη σεβασμία μονὴ ἀνενοχλήτως καὶ ἀδιασείστως, ἔτι δὲ ἀναφαίρετως καὶ ἀνα-
 ποσπάστως καὶ τὴν ἐξ αὐτῶν πᾶσαν καὶ παντοίαν ἀποφέρηται καὶ ἀποκερδαίνῃ
 πρόσοδον καὶ οὔτε παρὰ τοῦ μέρους τῶν κεφαλαικευόντων κατὰ καιροὺς ἐν ταῖς
 τοιαύταις νήσοις, οὔτε παρὰ τῶν τὰ τοῦ δημοσίου διενεργούντων ἢ τοπικῶν ἐκεί-
 σε, οὔτε μὴν παρὰ τινος ἐτέρου τῶν ἀπάντων εὐρίσκη ἐπὶ τούτοις τὴν οἰανδή-
 τινα ἐπήρειαν ἢ διενόχλησιν, ἀλλὰ διατηρῶνται ταῦτα πάντα τὰ ἀναστήματα
 τῇ τοιαύτῃ σεβασμίᾳ μονῇ, ἔτι δὲ οἱ ἐν αὐτοῖς πάροιχοι καὶ προσκαθήμενοι
 ἀνώτεροι πάσης ἡστινοσούν ἀδικίας καὶ περιφρονήσεως καὶ κατατριβῆς, ὥσαύτως
 καὶ ἀπὸ τῶν ἀπαιτουμένων ἐκείσε τοπικῶς συνήθων ἀπαιτήσεων τοῦ τε κεφαλαίου
 τῆς σιταρκίας, τοῦ ἀέρος, τοῦ ἀβιωτικίου, τῆς παρθενοφορίας, τοῦ ξενοτέλους

λεγομένου, τοῦ μηνιατικοῦ, τοῦ ἀλατοτέλους, τοῦ ζευγαρατικίου καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων δημοσιακῶν ζητημάτων καὶ ἀπαιτημάτων. ἐπεὶ δὲ ἀνέφερον οἱ τοιοῦτοι μοναχοὶ καὶ ὅτι οἱ ἱερώτατοι ἀρχιεπίσκοποι, ὃ τε Λήμνου καὶ ὁ Κῶ, πειρῶνται ἀπαιτεῖν ἀπὸ τῶν τοιούτων μετοχίων τὸ λεγόμενον κανονικόν, τὸ μνημόσυνον καὶ ἄλλα τινά, ἅπερ οὐδὲν εἶχον δίκαιον ἀποδιδόναι πρὸς αὐτοὺς, καὶ παρεκάλεσαν καὶ περὶ τούτου τὴν βασιλείαν μου, διορίζεται καὶ περὶ τούτου ἡ βασιλεία μου, ἵνα διαμένωσι καὶ παρὰ τῶν τοιούτων ἀρχιερέων ὑπὲρ τῶν δηλωθέντων ἀπαιτημάτων ἀνενόχλητοι καὶ ἀδιάσειστοι. ὅθεν τῇ ἰσχύι καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου λόγου τῆς βασιλείας μου οὐδὲ οἱ μέλλοντες ποιῆσαι ἀπογραφικὴν ἀναθεώρησιν καὶ ἀποκατάστασιν ἐν ταῖς δηλωθείσαις νήσiais, ἔνθα εὐρίσκονται τὰ προσόντα τῇ τοιαύτῃ σεβασμῇ μονῇ μετόχιά τε καὶ λοιπὰ κτήματα, ἔξουσιν ἄδειαν εἰσελθεῖν καὶ ποιῆσαι ἐν αὐτοῖς τὴν τυχούσαν ἀναθεώρησιν ἢ ἀποκατάστασιν, ἀλλὰ καθέξει καὶ νευρηθήσεται ταῦτα πάντα ἀνενόχλητα καὶ ἀδιάσειστα, ἔτι γε μὴν ἀναφαίρετα καὶ ἀναπόσπαστα καὶ ἀνώτερα πάσης καὶ παντοίας κατατριβῆς καὶ περιφρονήσεως καὶ ἀδικίας· ἐπὶ τούτῳ γὰρ γέγονε καὶ ὁ παρὼν χρυσοβούλλος λόγος τῆς βασιλείας μου ἀπολυθεὶς κατὰ μῆνα ἰούλιον τῆς ἐνισταμένης τεσσαρεσκαίδεκάτης ἰνδικτιῶνος τοῦ ἑξακισχίλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ τριακοστοῦ ἐννάτου ἔτους, ἐν ᾧ καὶ τὸ ἡμέτερον εὐσεβὲς καὶ θεοπρόβλητον ὑπεστημῆνατο κράτος. †

† Ἀνδρόνικος, ἐν Χριστῷ τῷ θεῷ πιστὸς βασιλεὺς καὶ αὐτοκράτωρ Ῥωμαίων, ὁ Παλαιολόγος. †

Archetyp. membr. Flor. nro 41. editum est in libro: 'Ἰερὰ ἀκολουθία τοῦ ἁγίου πατρὸς ἡμῶν Χριστοδούλου τοῦ θαυματουργοῦ ἐκδ. ὑπὸ Παναγιώτου καὶ Μιχαήλου Καλλιγᾶ. "Εκδοσις β'. ἐν Ἑρμούπολει. 1843. Exemplar exstat in codice histor. gr. 47. bibliothecae palatinae Vindobonensis, ex quo edidit Iosephus Müller (in actis caes. acad. litt. Sitzungsberichte 1853, vol. IX, p. 411 sqq.) et repetiit I. Zachariae a Lingenthal IGR. III. p. 692—694, quarum editionum varias lectiones vide in appendice. Iterum edidit I. Sakkelion in periodico inscripto Πανδώρα Athenis 1865, tom. XV. p. 358. Conf. Acta Patriarchatus Constant. II. p. 159.

CX. Sine anno, mense septembri, ind. V.

Imperator praecipit duci Lemni, ut tradat monasterio colonos illi donatos in hac insula.

† Οἰκείῃ τῇ βασιλείᾳ μου, δοῦξ καὶ κεφαλὴ τῆς νήσου Λήμνου, κύριε Ἰωάννη Βαλσαμῶν. πρὸ καιροῦ ὥρισεν ἡ βασιλεία μου καὶ ἀπελύθη πρόσταγμα

πρὸς τὸν πανσέβαστον σεβαστὸν οἰκεῖον αὐτῇ τὸν Τουραπῆν, εὐρισκόμενον εἰς δοῦκα καὶ κεφαλὴν, ἔτι δὲ καὶ ἀπογραφέα τῆς τοιαύτης νήσου Λήμνου, καὶ παραδédωκε πρὸς τὴν κατὰ τὴν Πάτμον σεβασμίαν μονὴν τὴν εἰς ὄνομα τιμωμένην τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου γῆν ὅσην παραδédωκε, διὰ κυβέρνησιν δὲ ταύτης ἔταξε καὶ τινας τῶν ἐν τῇ τοιαύτῃ νήσῳ δημοσιακῶν παροίκων, ἵνα διδῶσι πρὸς τοὺς μοναχοὺς τοὺς μέλλοντας κατασπερεῖν τὴν ῥηθείσαν γῆν ἀγγραείας εἰς τὰς ἐργασίας αὐτῶν, οἱ παρόντες δὲ μοναχοὶ ἀνέφερον, ὡς ἀπὸ τῶν ὄλων μοναχῶν τῆς κατ' αὐτοὺς τοιαύτης μονῆς, ὅτι τῷ λόγῳ, ὡς οὐδὲ ἔχουσιν αὐτοὺς εἰς τελείαν παροικίαν, οὐδὲ πείθονται διδόναι τὰς ἀποταχθείσας δίδοσθαι παρ' αὐτῶν πρὸς τούτους ἀγγραείας, καὶ παρεκλήτευσαν, ἵνα δοθῶσιν οἱ τοιοῦτοι πάροικοι πρὸς τὴν δηλωθεῖσαν σεβασμίαν μονὴν, ὅτινες καὶ προσκάθ[ηνται εἰς] τὰ χωρία, τό τε Νεοχώριον, τὸ τοῦ [Λαγω]-πατίου, τὸ Ῥεπανίδιον, τὸ Πτέριν καὶ τ[ὸ τοῦ Ζυμ]ατᾶ, ὄντες τὸν ἀριθμὸν εἰκοστρεῖς καὶ τελοῦντες πρὸς τ[ὸ μέρος] τοῦ δημοσίου ὑπέρπυρα τριάκοντα τέσσαρα. ἡ βασιλεία μου τὴν παράκλησιν αὐτῶν προσδεξαμένη ἔχει θέλημα καὶ διορίζεται σοι, ὡς ἂν παραδῶσεις πρὸς τὴν εἰρημένην σεβασμίαν μονὴν τοῦ ἁγίου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοὺς δηλωθέντας παροίκους ἐπὶ τῷ κατέχειν αὐτοὺς καὶ λαμβάνειν ἐξ αὐτῶν τοὺς ἐν αὐτῇ μοναχοὺς τὸ ῥηθὲν τέλος καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἀνήκοντα αὐτοῖς λοιπὰ παροικιακὰ δίκαια μὴ εὐρίσκοντας ἐπὶ τῇ κατοχῇ τούτων παρά τινος διασεισμὸν ἢ διενόχλησιν οἰανδήτινα. καὶ ποιήσεις κατὰ τὸν παρόντα ὀρισμὸν, ὃν καὶ ἀντίστρε[ψον] πρὸς αὐτοὺς δὴ τοὺς μοναχοὺς δι' ἀσφάλειαν. μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ε'. †

Archetyp. chart. Flor. nro 91. Mensis et indicio scripta sunt cinnabaro. Tabula videtur tribuenda Andronico III. et anno 1336 (6845).

CXI. Sine anno, mense martio, ind. VI.

Imperator confirmat monasterio possessiones in insulis Lemno et Lero.

† Ἐπεὶ οἱ μοναχοὶ τῆς κατὰ τὴν Πάτμον σεβασμίας μονῆς τῆς εἰς ὄνομα τιμωμένης τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀνέφερον, ὅτι κέκτηνται εἰς τὴν νήσον Λῆμνον μετόχιον ἐπ' ἐνόματι τιμώμενον τοῦ τιμίου ἀρχιστρατήγου τῶν Ἄνω Δυνάμεων Μιχαήλ, ὧτινι πρόσεισιν ἀμπέλιάν τινα, χω[ράφια καὶ ὕδρομύ]λων χειμερινός, περιβόλιον καὶ πάροικοι, ἐφ' οἷς ἐγένετο αὐτῷ καὶ ἀπογραφικὴ σιγγιλιώδης ἀποκατάστασις. ὁμοίως πρόσεισι τούτῳ δὴ τῷ μετοχίῳ διὰ προστάγματος καὶ ἕτεροὶ πάροικοι εὐρισκόμενοι εἰς τὸ χωρίον τὸ

Λαγωπάτι, τὸ Νεσχώριον, τὸ Ῥεπανίδιον, τὸ Πτέριν καὶ εἰς τὸ τοῦ Ζυματᾶ. ὡσαύτως ἔχουσιν εἰς τὴν τοιαύτην νῆσον καὶ δύο θεῖους ναοὺς τιμωμένους ἐπ' ὀνόμασι τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Ὁδηγητρίας καὶ τοῦ ἁγίου Γεωργίου. ἔχουσι καὶ εἰς ἑτέραν νῆσον, τὴν Λέρον, ἀπὸ προσενέξεώς τινων, ἡγουν τοῦ Καθαρομανδύλη καὶ τοῦ Βάρδα ἀμπέλιον καὶ ἕτερα κτήματα, καὶ παρεκλήτευσαν τυχεῖν ἐπὶ τούτοις καὶ χρυσοβούλλου, τὴν δέησιν αὐτῶν προσδεξαμένη ἡ βασιλεῖα μου τὸ παρὸν χρυσοβούλλον σιγίλλιον ἐπιχορηγεῖ καὶ ἐπιβραβεύει τῇ εἰρημένῃ σεβασμῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ᾧ οὐ προστάσσει καὶ διορίζεται κατέχειν τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσκουμένους μοναχοὺς καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἀνενοχλήτως, ἀναφαιρέτως τε καὶ ἀναποσπάστως τὸ εἰς τὴν νῆσον Λῆμνον δηλωθέν μετόχιον αὐτῶν τοῦ τιμίου Ἀρχιστρατήγου μετὰ τῶν προσόντων αὐτῷ κτημάτων τῶν καὶ κατὰ μέρος εἰρημένων, ἀλλὰ δὴ καὶ τῶν δηλωθέντων παροίκων κατὰ τὴν περίληψιν τοῦ οὐπὲρ κέκτηνται προστάγματος καὶ τῆς εἰρημένης ἀπογραφικῆς ἀποκαταστάσεως. ὁμοίως κατέχειν ἀνεμποδίστως καὶ τοὺς διαληφθέντας δύο θεῖους ναοὺς, ἔτι δὲ καὶ τὰ εἰς τὴν Λέρον ἕτερα κτήματα αὐτῶν καὶ μὴ εὐρίσκειν τὴν τυχούσαν διενόχλησιν ἢ καταδυναστείαν ἐπὶ τῇ κατοχῇ καὶ νομῇ αὐτῶν. ὀφείλουσι μέντοι τῇ ἰσχύι καὶ δυνάμει τοῦ παρόντος χρυσοβούλλου σιγίλλου τῆς βασιλείας μου καὶ οἱ κατὰ καιροὺς κεφαλατικεύοντες εἰς τὴν ῥηθείσαν νῆσον Λῆμνον, ἔτι δὲ καὶ οἱ τὰ τοῦ δημοσίου διενεργοῦντες ἐν αὐτῇ διατηρεῖν παντάπασιν ἀνενόχλητον καὶ ἀτάραχον τὸ τοιοῦτον μετόχιον αὐτῶν μετὰ τῶν προσόντων, ὡς εἴρηται, αὐτῷ καὶ μὴ ἐπάγειν εἰς αὐτὸ διασεισμόν ἢ ἐπῆρειαν καὶ κατατριβὴν τινα· διὰ γὰρ τοῦτο ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν χρυσοβούλλον σιγίλλιον τῆς βασιλείας μου καὶ ἐπεχορηγήθη καὶ ἐπεβραβεύθη τῇ διαληφθείσῃ σεβασμῇ μονῇ εἰς βεβαίαν ἀνενοχλησίαν τῶν ἐν αὐτῷ μοναχῶν καὶ ἀσφάλειαν μὴνὶ μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος ς'. †

Archetyp. membr. Flor. nro 58, qui scribit: Σιγίλλιον βασιλικόν, Ἰωάννου ἱσως τοῦ β' τῶν Παλαιολόγων. Diploma, quod Sakkelion tribuit anno 1353, nobis est valde suspectum.

CXII. Sine anno, mense ianuario, ind. XIII.

Scriba publicus insulae Lemni in acta refert possessiones et colonos monasterii in ea insula.

† Ἐπεὶ ὠρίσθην παρὰ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἀ[γίου] ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως τοῦ ποιῆσαι ἐξίσωσιν καὶ ἀποκατάστασιν τῆς νήσου Λήμνου καὶ ἐκάστῳ

τῶν ἐν αὐτῇ ἀποκαθιστάναι τὸ οἰκεῖον δίκαιον μετὰ τῶν ἄλλων τῇ ἀντιλήψει καὶ πολυχρονίῳ χαρᾷ τοῦ κραταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως, ἀποκατέστη καὶ ἡ μονὴ τοῦ ἀρχιστρατήγου τῶν Ἄνω Δυνάμεων ἢ εἰς τὸ Πτέριν διακειμένη εἰς τὰ ἅπερ κέκτεται ἀπὸ προσενέξεώς τινων φιλοχρίστων, ἅτινα καὶ ἔχουσιν οὕτως· ἔχει γῆν ἰδιοπεριόριστον τὴν λεγομένην τοῦ Ἄγγου πλησίον τοῦ Τζαγκάρι, τοῦ Βαλελάδῃ, τοῦ Σιδηρομαγούλου καὶ ἕως τῆς θέσεως τοῦ μύλου, μοδίων ἑκατὸν πεντήκοντα. ἕτερον χωράφιον εἰς τὸν Νερόμυλον σὺν τῷ ἐσωθέρῳ τὸ πλησίον τῆς μονῆς. εἰς τὰ Καταλύμματα πλησίον τοῦ Βαλελάδῃ. εἰς τὸ Φρυγάνιν πλησίον τῆς ὁδοῦ. εἰς τοῦ Βαβακᾶ πλησίον τοῦ Χιονόπουλου. εἰς τοῦ Βούζῃ πλησίον τοῦ ἁγίου Γεωργίου. εἰς τὸ Γράμμα πλησίον τοῦ Εὐμάθῃ. εἰς τὰ Μεσάμπελα πλησίον τοῦ Χιοναδίτου. εἰς τὸν Πετρόβουνον πλησίον τοῦ Χριστοφόρου. εἰς τὸ Χοιροκέφαλον. εἰς τοῦ Χαχρούλῃ. εἰς τὰ Λινὰ ἐν δυοῖ τόποις καὶ τὸ πλησίον τοῦ ἀμπελίου, τὰ ἀμφοτέρω μ[οδίων] ἑκατὸν δέκα ἐννέα. καὶ ἀμπέλιον πλησίον τοῦ Χιοναδίτου μοδίων δύο. ἐδόθη τῇ ῥηθείᾳ πανσέπτῳ μονῇ ἀμπέλιον δημοσιακὸν εἰς τὸ Πτέριν, ὅπερ ἐκράτει ἡ Μπράταινα, πλησίον τοῦ Στραβοῦϊωάννου μοδίων δύο· μύλωνα χειμερινὸν εἰς τὸν Ὀρῆϊνὸν λεγόμενον πλησίον τῆς γῆς τοῦ μοναστηρίου. ἐδόθη τῇ αὐτῇ μονῇ ἀπὸ τῆς [δεσ]ποτικῆς γῆς εἰς τὰ Βουνάρια τοῦ Ἐξαδα[κτί]λου τὸ ἀποκοπὲν ἀπὸ τοῦ ζευγληταίου. πλησίον τὸ δο[θὲν] τοῖς στρατιώταις. ἀπὸ τὸ κάστρον μέρος τοῦ ὕδραγωγείου πλησίον τοῦ παλαιοῦ ἀλωνίου καὶ ἕως τὸν ποταμόν, μοδίων πεντήκοντα. ἔχει αὕτη εἰς τὴν Κεράτζαν χωράφιον πλησίον τοῦ Μπεράδου καὶ τοῦ Μανουήλ μοδίων δέκα. ἕτερον χωράφιον εἰς τὰ Βουνάρια τοῦ Δράκοντος τὸ ἡμισυ τούτου μοδίων εἰκοσιπέντε. ἑτέρα γῇ ἐλευθέρα εἰς τὰ Βουνάρια τοῦ Ἀτράγου μοδίων . . . , ὡς τῆς ἐτέρας δοθείσης πρὸς τὸν Στραβοῦϊωάννην· ἐδόθη τῇ αὐτῇ μονῇ ἀμπέλιον δημοσιακὸν τοῦ Λι ἐκεῖνον εἰς τὴν Μεσσαρέαν πλησίον τοῦ Καρυδοντᾶ, μοδίων τεσσάρων. καὶ πτωχοῖ οὗτοι· Εὐστράτιος ὁ Παγάνος, ἔχει γυναῖκα Ἄνναν, υἱὸν Μιχαήλ, οἶκημα ἓν, γῆν μοδίων . . . καὶ ἀμπέλιον μοδίων ἐνὸς καὶ ἡμίσεως, τέλος νόμισμα ἡμισυ. Κωνσταντῖνος, ὁ γαμβρὸς τοῦ Παγάνου, ἔχει γυναῖκα Ξένην, υἱοὺς Τριακοντάφυλλον καὶ Ἰωάννην, οἰκήματα β', πρόβατα β', γῆν μοδίων λγ' καὶ ἀμπέλιον μοδίου ἐνὸς καὶ ἡμίσεως, τέλος νομίσματ' αὐτῶν Ἀθανασίου, ἔχει γυναῖκα . . . υἱὸν Ἰωάννην, οἶκημα ἓν, ζευγάριον ἓν, π[ρόβατα]]. Γεώργιος ὁ Φιλόκαλος, ἔχει γυναῖκα Εἰρήνην, οἰκήματα β', π[ρόβατα] τέλος] νομίσματος τρίτον. Μιχαήλ, ὁ ἐπὶ προγονὴν γαμβρὸς τοῦ Κογχητ καὶ ἀπὸ τῆς πενθερικῆς αὐτοῦ στάσεως γῆν μοδίων λ', κα τῇ αὐτῇ μονῇ καὶ ἡ χερσαία γῆ

ἐπισθεν τοῦ Μ. δένδρα τοῦ Ἀνδρέου. ἀγωνοτόπιον σὺν τῷ προα-
 [λίῳ] ἐ]τέθη καὶ τὸ εὐκτήριον τῆς Ὁδηγητρίας τὸ εἰς τὸ Ῥεπ[ανί-
 διον εὐ]κτηρίου σὺν τῷ ἐσωκηπίῳ, ὅπερ ἔχει ἀπὸ τινων φι-
 [λοχρίστων] ἡ ἄνωθεν ῥηθεῖσα πάνσεπτος μονὴ εἰς μικρὰν
 [παραμυθίαν καὶ ἀνάπαυσιν τῶν] μοναχῶν ψυχικῆς ἕνεκα σωτηρίας τοῦ κραταιοῦ
 καὶ ἁγίου ἡ[μῶν αὐθέντου καὶ βασιλέως] μοναχῶν ὑπερεύχεσθαι διηνε-
 κῶς τοὺς κραταιοὺς [καὶ ἁγίους ἡμῶν αὐθέντας καὶ βασιλεῖς σὺν τῷ χριστω-
 νύμῳ [πλη]ρώματι· ἐπὶ τούτῳ γὰρ ἐγεγόνει [καὶ τὸ παρὸν ἡμῶν ἀποκαταστα-
 τικὸν] σιγίλλιῶδες γρ[άμμα] καὶ ἐπεδόθη τῇ μονῇ εἰς ἀσφάλειαν. μηνὶ
 ἰαννουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγ'. †

† [Ὁ δοῦλος τοῦ κρα]ταιοῦ καὶ ἁγίου ἡμῶν αὐθέντου καὶ
 βασιλέως, δοῦξ καὶ ἀπογραφεὺς τῆς νήσου Λήμνου ὁ †

Exemplar chart. Flor. nro 105. Ex ductu litterarum apparet tabulam scriptam esse saec. XIV.

CXIII. Sine anno, mense novembri.

Praeceptum Imperatoris de possessionibus et redditibus monasterii in insula Lemno.

Βασιλικού.

† Ἀρχοντες κεφαλᾶδες τῆς Λήμνου. ὁ ἐν μοναχοῖς οἰκονόμος, κύρις Μεθόδιος, τοῦ μετοχίου τῆς σεβασμίας μονῆς τῆς βασιλείας μου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐν τῇ Πάτμῳ νήσῳ ἀνέφερε μάς, ὅσα ἔχει νὰ ποιήσῃ εἰς διόρθωσιν αὐτοῦ μετὰ τῶν Λαυριωτῶν. διὰ τοῦτο ἰδῆτέ το ὑμεῖς αὐτοῦ τοπικῶς καὶ διορθώσατέ το, καθὼς πρέπει καὶ περιθάψετε τον εἰς τὸ δικάϊόν του. ἐνε[φά]νι[σε] καὶ πρακτικὸν τῶν ἀπογραφῶν, ὅποιον θέλετε ἰδεῖν καὶ ὑμεῖς. καὶ εἰ τοῦτο λαμβάνει, ἅς το ἔχει ἀνενοχλήτως καὶ κατὰ τὸ ἀκέραιον. ἔτι ἀνέφερε μάς καὶ πῶς ἄνθρωποι τρεῖς, ὁ τε Πισιανός, Μανόλης τοῦ Γεώργου καὶ Μιχαήλ ὁ Οὐγκρος κρατοῦσιν ἐσωγύρια ὑπόπτητα μετὰ δένδρων, τῆς μονῆς ὄντα πρότερον, εἰς ἃ καὶ τελοῦσιν εἰς τὸ δημόσιον νομίσματα ὑπέρπυρα πέντε, ἡγοῦν Μανουήλ ὁ Γεοῦργου νομίσματα ὑπέρπυρα τρία, ὁ Πισιανὸς νόμισμα ἓν καὶ Μιχαήλ ὁ Οὐγκρος νόμισμα ἓν, καὶ παρεκάλεσεν, ἵνα εὐεργετηθῇ ταῦτα τὰ πέντε ὑπέρπυρα νομίσματα εἰς τὸ λαμβάνειν αὐτός. εὐεργετοῦμεν τοίνυν, [ἵνα] τὰ λαμβάνει ἐπὶ ζωῆς του καὶ μόνον,

μετὰ δὲ τὸν [θά]ν[α]τον αὐτοῦ πάλιν νὰ ἔνι τοῦ δημοσίου, καθὼς εἰσι καὶ νῦν.
τὸν δὲ παρόντα ὀρισμὸν μου ἀ[ντι]στρέψατε [πρὸς] αὐτόν. †

† Μηνὶ νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος . . . †

Archetyp. chart. cum sigillo in cera hispanica cum charta supraposita, in qua expressa est imago aquilae bicipitis. Flor. nro 106, qui haec habet:
"Ἔστι τῶν τελευταίων Παλαιολόγων καὶ πιθανῶς Ἰωάννου τοῦ ζ' ἢ αὐτοῦ τοῦ Κωνσταντίνου.

CXIV. Sine anno, mense augusto, ind. VIII.

Imperator iubet tradi monasterio coenobium Sancti Thomae.

† Ἰερῶτατε μητροπολίτα Χίου καὶ ὑπέρτιμε. οἶσθα, ὅτι ἡ νῆσος ἡ Πάτμος εὐρίσκειται εἰς ἄκραν, ἔνι δὲ ἔν' αὐτῇ καὶ ἡ σεβασμία μονὴ ἡ εἰς ὄνομα τιμωμένη τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καὶ ὅτι ἦλθεν] ἀρτίως εἰς στενοχωρίαν ἡ τοιαύτη σεβασμία μονὴ τῶν πρὸς ζωάρκειαν καὶ κυβέρνησιν τῶν ἐν [αὐτῇ μοναχῶν, ἐπειδὴ ἀπώ]λεσεν ὑπὸ τῆς ἀνωμαλίας τοῦ καιροῦ τὰ προσόντα αὐτῇ μετόχια καὶ κτήματα. διὰ ὅτι εὐρίσκεται εἰς ἄκραν καὶ διὸ ἀπώλεσεν, ὡς εἴρηται, τὰ προσόντα αὐτῇ κτήματα [καὶ τούτου ἕνεκεν] ἔχουσι στενοχωρίαν οἱ ἐν αὐτῇ μοναχοί, πρέπον ἔνι, ἵνα γένηται εἰς αὐτοὺς κυβέρν[ησις. ὅθεν] διεκρίνεν ἡ βασιλεία μου πρὸ χρόνων καὶ ἐδόθη πρὸς αὐτοὺς διὰ προσταγματος ἐν μοναστήριον τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Θωμᾶ, ἵνα κατέχωσιν αὐτὸ εἰς κυβέρνησιν αὐτ[ῶν]. νῦν δὲ ἐγνώ]ρισεν ἡ βασιλεία μου, ὅτι οὐδὲν ἐνεργεῖται τοῦτο οὕτω, καθὼς διωρίσατο ἡ βασιλεία [μου, ἵνα κατέχηται] παρ' αὐτῶν, καὶ σχεδὸν οὐδὲν ἡγήσατο τοῦτο ἀληθὲς ἡ βασιλεία μου. ὅμως ἔχει θέλη[μα καὶ διο]ρίζεται, ἵνα ἐάσῃ τοὺς εἰρημένους μοναχοὺς καὶ κατέχωσι τὸ διαληφθὲν μοναστή[ριον ὡς ἴδιον κτήμα] αὐτῶν, καθὼς διωρίσατο ἡ βασιλεία μου, δίδωσι δὲ καὶ τὸ ἀνήκον κανονικὸν δίκαι[ον τῇ κατὰ] σὲ ἀγιωτάτῃ μητροπόλει καὶ γενέσθω, καθὼς διορίζεται ἡ βασιλεία μου διὰ τοῦ [παρόντος πιττακίου αὐτῆς], ὃ καὶ ἀντιστραφήτω πρὸς αὐτοὺς δι' ἀσφάλειαν. †

† Μηνὶ αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος η'. †

Archetyp. Flor. nro 73, qui haec habet: Πιττάκιον ἀδήχου βασιλέως, πιθανῶς δὲ τινος τῶν νεοτέρων Παλαιολόγων, ὡς εἰκάζεται ἐκ τοῦ χαρακτήρος τῆς γραφῆς, ἀδηχον δέ, ποῦ ἔκειτο ἡ τοιαύτη μονή, ἴσως ἐν τῇ Χίῳ.

CXV. 7006—1497, die 9. mensis septembris, ind. XV.

Petrus Daubusson, magister generalis ordinis Sancti Ioannis hierosolymitani, praecipit quantam partem fructuum praediorum monasterii in insula Lero percipere debeat metropolita Philadelphiae.

† Ἡμῆς φρά Πέτρο Δαυμβοῦς θῆα χαριτι καρδιάλῃος τῆς αγίας τοῦ Θεοῦ Ῥομαϊκῆς ἐκκλησίας καὶ ἀποστολικός λεγάτος πάσις Ἀνατολῆς ἔτοι δέ καὶ μέγας Μαῖστορ τοῦ Ὁσπιταλίου τῶν Ἱεροσολύμων Ῥόδου εἰς ἐσέναν, τόν ἡγαπημένον μας ἐν ιερέυσιν, κυρόν Θεοδουλον καὶ ἡγουμενον τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ αγίου καὶ ἐβαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τη νυσοσ Πατμῷ καὶ ἡς ὅλους τοὺς ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς τῆς σιντροφιά σου, χάρης ἡμῖν καὶ ἡρινη ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτορος· τὴν γραφὴν σας ἐπεριλάβαμεν με τόν κηρόν Νίφων, ἱερομοναχον καὶ πνευματικῶν καὶ οἰκονόμων τῆς σεβασμίας μονῆς ταυ-
της καὶ τα γραφόμενα καλὸς ἐκρικήσαμεν καὶ περὶ τὴν ὑπόθεσιν τοῦ μητρο-
λύτου τῆς Φυλαδελφίας, ὅπου μᾶς ἐγράψετε ὅλα καλὸς ἐγγιλήσαμεν· λυπὸν
ἐλομεν καὶ ὀριζομεν καὶ ὀρδινιάζομεν, ὅτι ὁ μητροπολίτης ὁ Ἰοκίμ· τῆς Φυλα-
δελφίας ἀπου τα τριαντατρία μὸδια τὸ σιτάρην, ὅπου ἐπύρεν ἀπου τον ἐπίτροπον
τοῦ μοναστηρίου ἡστὴν Λέρον, τὰ δεκατρία μὸδια τὰ ἦνεν διὰ ὅλον τόν περα-
σμένον κερὸν εὖς τὴν ἡστερην τοῦ αὐγούστου, αὐλζ' καὶ τὰ ἦκσιν. μὸδια τὸ
ρέστος καὶ ὅλον· τὸ κρασὶν καὶ λάδιν καὶ ἀσκάδια καὶ ἐλίες. καὶ ὀσπρηκά,
ὅπου ἔλαβεν ἀπαυτόν τόν ἐπίτροπον τοῦ μοναστηρίου στήν Λέρον, δνόματι παπᾶς
Διμήτριος. νά ἐνεν κρατιμένος ὁ λεγόμενος μητροπολίτης νά τὰ λογαριάζῃ ἀπανο
ἡστούτην τὴν χρονίαν, ἡ πία χρονία θέλομεν καὶ ὀριζομεν νά ἀρχίζῃ ἀπου τὴν
πρώτην τοῦ σεπτεβρίου μηνος αὐλζ' καὶ νά τεληονῇ ἡστὴν ἡστεριν. τοῦ πρότου
ερχόμενου αὐγούστου αὐλζ' καὶ νά μεδέν ἡμπορῇ μήτε ὁ μητροπολίτης μήτε
ὁ ἐπίτροπος τοῦ μοναστηρίου νά κάμουν ἄλλος, διότις οὐδέν θέλομεν νά ἐχη
ἄλλον ἡμῖ καὶ μόνον ἐκίνον το διαλαμβάνῃ ἡ βούλα μας. ἡ προτη, ὅπου ἐνεν
γραμμενη αὐλζ'. μηνί ἰουνιω, κζ' στήν ὀπίαν βούλλαν διαλαμβάνῃ καὶ ἐξεκαθε-
ρίζῃ, ὅτι ὁ λεγομενος μητροπολίτης νά ἐχη ἀπου τόν ἐπιτροπόν του μοναστη-
ρίου διὰ τὴν ζοοτροφὴν τοῦ κρασὶν μισοτεταρτα Ῥόδου εκατόν πεντήκοντα σιτα-
ρην μὸδια Ῥόδου ἦκσιν, λάδιν κάρτες Ῥόδου ἐκατόν καὶ ἐλίες μὸδια δυὸ καὶ
ἀσκάδια μὸδια δυὸ καὶ ὀσπρηκά μὸδια τρία καὶ ἕναν ἐκαστον πράμαν ἀπαυτά,
ὅπου ἐνεν κρατημένος ὁ ἐπίτροπος νά τόν δόσι, νά τόν δοιδι ἐναν ἐκαστον ἡστόν
κερόν του. ἀκομη θέλομεν καὶ ὀριζομεν τὰ ὀπόλυπα ὅλα τοῦ μοναστηρίου καρ-
ποφορίες καὶ διακονίες ὁ ἐπίτροπος τοῦ μοναστηρίου νά τὰ ἀποστέλλῃ ἡστό

μοναστήριον διχός καμίαν ἐμπόδισιν, ὁμιος και τα χορᾶφια και τὰ υποστατικά τοῦ μοναστηρίου, ὅπου εχουν στήν Λέρον καί κρατοῦν τὰ ἴκκα και γιουριδικαμεντε ὅπου ἓνεν γραμενα ἡσὶ χαρτουλάρην τῆς κομανταρ μας τῆς Κῶ. καί πληρόνουν τὰ εφητα τος. θέλομεν καί ὀρίζομεν να τὰ σῶνουν καί να τὰ καληεργοῦν, καθὼς τὰ ἐκάμνασιν ἐξ αρχῆς καί ουτος ενε ὁ ὠρισμός μας καί το ἡμέτερον θέλημαν. καί δια μιζοτεραν ἀσφάληαν ὀρίσαμεν και ἐτυπώθη το παρὸν γράμμα με τήν σινηθισμενην μας βούλλαν. ἐδωθη εν Ρόδω εν τῷ ἡμετερῳ παλατιῷ ετους ἀπὸ Χριστοῦ αὐλζ' μηνι σεπτεβριῳ ἡστας ἡ'.» †

Flor. nro 110. Edid. I. Sakkelion in periodico Πανδώρα. vol. XIV. p. 551 et sqq.

CXVI. 7013—1504, mense novembri, ind. VIII.

Patriarcha Pachomius I. confirmat regulam, libertatem, privilegia monasterii.

† Παχώμιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καί οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἡ ἐν πράγμασι πᾶσιν ἐφαρμόζουσα τάξις συνέχειν αὐτὰ εἴωθεν καί εἰς τὰ βελτίω ἐπιδιδόναι παρασκευάζει. διὸ καί καλῶς ἔλεγεν ὁ εἰπὼν· «τάξις συνέχει τὰ οὐράνια καί τὰ ἐπίγεια». εἰ οὖν συνέχει τάξις, τὸνναντίον ἄρα παραίτιον λύσεως, ἡ ἀταξία δηλαδή, ἥτις ἐν μὲν ἀέρι τοὺς σκηπτοὺς ἀπεργάζεται, ἐν δὲ θαλάσῃ τοὺς κλύδωνάς τε καί τὰς τῶν χωρῶν ἐπικλύσεις, ἐν γῇ δὲ τοὺς σεισμούς, ἐν σώμασι δὲ τὰ νοσήματα κινεῖν εἴωθεν καί τοὺς πυρετούς, ἐν ψυχαῖς δὲ τοὺς μολυσμούς τε καί τὰς ἁμαρτίας, ἐξ ὧν ὁ θάνατος, ὥστε ἐν πᾶσιν ἡ ἀταξία συγχύσεως αἰτία καί ἀνατροπῆς, ἡ δὲ τάξις συνοχῆς τε καλῶν καί συναρμολογήσεως καί εἰρήνης καί ζωῆς. τοῦτο δὴ καί ὁ δοσιώτατος πατὴρ καί σεβάσμιος Χριστόδουλος ἐκεῖνος συνείδως, ὁ τὴν σεβασμίαν μονὴν τοῦ ἁγίου μου ἐνδόξου καί πανευφήμου ἀποστόλου καί εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου δεινός, μετὰ τὴν τελείαν αὐτῆς ἀπάρτησιν δεῖν ᾤετο κανόνα τε καί τύπον καί τάξιν ἐνθεῖναι αὐτῇ, ἵνα κατ' αὐτὴν ἀπαραβάτως οἱ ἐνασκούμενοι ἐκεῖσε δοσιώτατοι μοναχοὶ ἐν εἰρήνῃ διαβιῶν, ἦντινα δὴ τάξιν καί βασιλικά θεῖα προστάγματα ἐπεκύρωσαν καί πατριαρχικὰ προσεβεβαιώσαντο γράμματα, ἅπερ καί ἡ μετριότης ἡμῶν ἰδοῦσά τε καί ἀποδεξαμένη τὸ παρὸν ἐπικυρωτικὸν προσπολύνει γράμμα, δι' οὗ ἐν ἁγίῳ παρακελεύεται πνεύματι, ὥπως τε οἱ ἐν αὐτῇ ἀσκούμενοι ἱερομόναχοι τε καί μοναχοὶ κατὰ διαδοχὴν καί οἱ τὴν ἡγουμενείαν αὐτῆς ἀνα-

δεχόμενοι τηρῶσι καὶ φυλάττωσι τὸν ὅρον καὶ τὴν τάξιν τοῦ ὑποτετυπωμένου κανόνος ἐν αὐτῇ ἀπαράβατον καὶ οὕτως τὸν κατὰ θεὸν βίον ἀμέμπτως πολιτεύονται καὶ ζῶσιν ἐν αὐτῇ ἀνεπηρέαστοι καὶ ἀσκανδάλιστοι παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ταῖς φιλοδοξίαις ἐπιμαινομένων καὶ τὰς ἀκαίρους ἡγουμενείας ὑφαρπάξιν ἐπιχειρούντων. ἔτι τε τὴν ἀρχαίαν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἀκαταπάτητον τῶν ἐνασκουμένων ἱερομονάχων καὶ μοναχῶν καὶ ἀνεπηρέαστον τοῦ ἡγουμένου διοριζόμεθα ἔχειν, καθὼς καὶ τοῦ πρὸ ἡμῶν ἀγιωτάτου πατριάρχου, κῦρ Συμεῶν, διακελεύεται γράμμα, ᾧ τὸ ἀμεταποίητον καὶ ἀμετάτρεπτον καὶ ἑδραῖον ἀποφαινόμεθα ἔχειν σὺν τοῖς ἐτέροις παλαιγενέσι γράμμασι καὶ ἡ ἐμπειριελημμένη τοῖς γράμμασι παλαιὰ καὶ συνήθης ἐλευθερία τῆς μονῆς καὶ τὸ κατ' εὐλογίην ἐκ μέσου αὐτῶν ποιεῖν ἡγούμενον, ὃν ἂν ἐθελήσωσι, καθὼς ἀνέκαθεν ἐπεκράτησεν ἐκ τοῦ ὅρου τοῦ τὴν μονὴν δειμαμένου, καὶ τᾶλλα πάντα νενομισμένα αὐτῆς ὥσι βέβαια καὶ εἰς τὸ διήνεκὲς ἀπαρασάλευτα. οἱ δὲ [τινες] καθ' οἷονδήτινα τρόπον τολμήσουσι σαλευσαι καὶ μετακινήσαι τι τούτων, τοὺς τοιοῦτους καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν ἀφορισμῷ ἀλύτῳ καθυποβάλλει τῷ ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος. καὶ εἴ τι δὲ τυχὸν παρὰ ταῦτα γέγονεν ἢ γενήσεται ἐναντιούμενον τῇ μονῇ καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ μοναχοῖς καὶ πρὸς σκάνδαλον ἀφορῶν ἢ καθόλου ἢ ἐν μέρει, τὸ τοιοῦτον ἀνίσχυρον εἶναι ἀποφαινόμεθα καὶ ἄπρακτον καὶ ὡς μὴ εἶναι μηδὲ γεγονὸς λογίζεσθαι, φυλάττεσθαι δὲ τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἀμετακίνητον, ὡς πατριαρχικὸν σταυροπήγιον καὶ ὃν καὶ ὀνομαζόμενον, καὶ ὑποκεῖσθαι τῇ καθολικῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ κατὰ καιροὺς πατριάρχῃ εὐπειθῶς ὑποτάττεσθαι καὶ ἐν ταῖς θείαις ἱερουργίαις ἀναφέρειν τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ. τούτου χάριν καὶ τὸ παρὸν σιγίλλιωδες γέγονε γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ ἐπεδόθη τῇ διαληφθείσῃ σεβασμῇ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ ἁγίου μου ἐνδόξου καὶ πανευφύμου καὶ εὐαγγελιστοῦ ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν ἔτει ζιγ', Ἰνδικτιῶνος η', ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ. †

† Παχώμιος, ἐλέφ θεοῦ, ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως. Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

Archetyp. membr. Flor. II. nro 33. Nota in calce: † Ἐτιπόθη καὶ ἐβουλλόθη ἡ παρούσα πατριαρχικὴ γραφὴ διὰ καὶ συνδρομῆς τοῦ ἐν ἱερομονάχοις κῦρ Φιλοθέου καὶ πνευματικοῦ ἐν ἔτει ζκα', Ἰνδικτιῶνος α'. †

CXVII. Sine anno, mense septembri, ind. I.

Patriarcha Pachomius I. iterum confirmat libertatem et privilegia monasterii.

† Παχώμιος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τιμιώτατε ἐν ἱερομονάχοις, καθηγούμενε τῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου μου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ οἱ ἐνασκούμενοι αὐτῇ τιμιώτατοι ἱερομόναχοι καὶ δοῦνται μοναχοί, κατὰ πνεῦμα [ἀγαπητοί] υἱοὶ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις ὑμῖν εἴη καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος. τὰ καθ' ὑμᾶς ἔγνωμεν διὰ τοῦ ἐλθόντος ἐνταῦθα ἀδελφοῦ ἐν ἱερομονάχοις τιμιωτάτου καὶ πνευματικοῦ, κύρ Φιλοθέου, καὶ τὸ διὸ ἐνταῦθα ἦλθεν· ἦλθε γὰρ διὰ τὴν τῆς μονῆς ἐλευθερίαν, ἣν ἀρχῆθεν κεκλήρωται ἐκ τε τοῦ δειμαμένου δοσιωτάτου καὶ ἁγίου ἀνδρὸς καὶ τῶν μετὰ ταῦτα γεγεννημένων ἐπικυρωτικῶν σιγίλλων γραμμάτων εἰς τοῦτο πατριαρχικῶν καὶ προσταγμάτων ἐτέρων, ἅπερ δῆτα καὶ εἴληφε σὺν θεῷ ἐκ τῆς κρατούσης ἡμῶν ἐξουσιαστικῆς ἰσχύος, ὅπερ καὶ ἡμῖν ἐφετὸν ἦν· τὸ γὰρ γεγεννημένον ἤδη ἐκ πλαγίου καὶ εἰς ζυγὸν τεθῆναι τὴν μονὴν εἰς μητροπολίτου τινὸς ἔξω τῆς ἡμῶν ἐγγερόναι θελήσεως καὶ δῆλον, ὅτι καὶ ἀπόντων ἡμῶν. ἀλλὰ τῇ ἰσχύϊ καταχρησαμένη τῇ ἔξω, τί ἂν εἴχομεν ἀντιφέρεσθαι πλὴν τῆς γνώμης ἐκείνης ἡμῶν καὶ εὐμενείας τοῦ τὴν τοιαύτην σεβασμίαν πατριαρχικὴν μονὴν κατὰ τὴν τῶν σιγίλλων ἀπόφασιν ἐλεύθερον διατηρεῖν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα μηδενὶ τινι τῶν ἀπάντων ἢ ἀρχιερεῖ ἢ ἐτέρῳ τῷ ὑποκείσθαι, εἰ μὴ τῷ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχῃ ἀνάγεσθαι τὰ κατ' αὐτὴν, ὅποταν καὶ τοῦτ' ἐθέσῃ εἰς σύστασιν αὐτῆς καὶ μόνῃ, οὐχὶ ὕψισιν ἢ ληψὶν τινα ἐκείθεν; καὶ τοῦτο ἔργοις τε καὶ λόγοις δεδηλώκαμεν σιγίλλιον ἐπικυρωτικὸν τῶν παλαιγενῶν σιγίλλων ἐκθέντες, δι' οὗπερ ἀποφαινόμεθα τὰ τε πρῶν σιγίλλια τὰ περὶ αὐτοῦ τὸ κύρος ἔχειν καὶ βέβαιον καὶ ἀμεταποίητον καὶ ἡ ἐντεθεῖσα τῇ μονῇ τάξις ὑπ' ἐκείνου τοῦ πανοσιωτάτου καὶ δειμαμένου αὐτὴν ἀπαρασάλευτος τηρεῖσθαι εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα καὶ τοῖς ὁπωσοῦν διασεῖσαι ταύτην τολμήσουσι βάρος ἐπιφορτίζομεν οὐ φορητόν, τὴν ἀπὸ θεοῦ δηλονότι διάστασιν, ὅπερ κὰν τῇδε τῇ γραφῇ καὶ αὐτὸς ἐπικρατύνοντες ἄγαν καὶ ἐπιβεβαιούντες τὰ αὐτὰ τοῖς ἐμπεριεχομένοις ἐκείνῳ καὶ τοῖς ἐτέροις παλαιγενέσιν ἀποφαινόμεθα ἐν τῇ κραταιᾷ δυνάμει τοῦ παναγίου πνεύματος, ἵνα μηδεὶς ἔχη τὴν οἰανοῦν ἐξουσίαν εἰσέρχεσθαι ἐν τῇ τοιαύτῃ μονῇ τῶν ἀρχιερέων ἢ τῶν πλησιοχώρων ἢ τῶν τηλεδαπῶν τοῦ εὐλογῆσαι ἐκεῖσε ἢ ἢ κατ' ἐξουσίαν τι ποιῆσαι· καθάπερ γὰρ ἐλεύθερον τὸ τοιοῦτον τελεῖ μοναστήριον ἐκ τοιαύτης τινὸς ἐπιβάσεως μόνῳ τῷ κατὰ καιροῦ ἐν αὐτῷ ἡγουμένῳ οἱ ἐκεῖσε πειθαρχοῦντες καὶ τοῦτο ἐν τοῖς ψυχοφελέσι τε καὶ σωτηριώδεσι καὶ τῷ οἰκουμένικῳ πατριάρχῃ, οὐ μὲν ἐτέρῳ τινί· εἰς ταύτην γοῦν τὴν γνώμην ἐσμέν ἡμεῖς κατὰ τὴν τῶν παλαιῶν σιγίλλων διάνοιαν καὶ τοῦ ἡμετέρου, ὅπερ ἐξεθέμεθα, ἵνα διαμένη ἐλεύθερον παντάπασιν ἐπάπειρον, μόνῃ δὲ ὑποτακτικὴν ἀναφορὰν ἔχη

πρὸς τὸν πατριάρχην, δι' οὗ διευ[θύνηται] τὰ κατ' αὐτὴν καὶ πρὸς τὸ χρηστό-
τερον ἀπευθύνηται καὶ τὴν τοῦ ἡγουμένου ἐκλογὴν ὑφ' ὧν τῶν ἀδελφῶν τῶν
ἐκεῖσε γινομένων τὴν εὐλογίαν καὶ ἐπικύρωσιν ἐκ τῆς πατριαρχικῆς χειρὸς δέον
ἐντεῦθεν λαμβάνειν, ὅπερ καὶ ταῖς θείαις τελεταῖς τὸ ὄνομα ἄρχειν ἀρχῆθεν
τετύπεται, οὕτως ἡμεῖς σύμφωνοί ἐσμεν ὑμῖν καὶ τοῖς ὑπὲρ τῆς μονῆς γράμμασι
τοῖς τε πρῶν καὶ μετέπειτα καὶ τοῖς ἡμετέροις, καὶ ὑμεῖς οὕτως εἴητε καὶ ἐν
ἀλλήλοις σύμφωνοι καὶ τῷ συμφέροντι τῆς μονῆς καὶ ἡμῖν, ἵνα καὶ ἡ τοῦ θεοῦ
χάρις καὶ τὸ ἔλεος καὶ ἡ εἰρήνη καὶ ἡ εὐλογία εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. †

† Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, Ἰνδικτιῶνος α'.

Archet. chart. Flor. II. nro 34. Tabula videtur esse anni 1512 (7021).

CXVIII. [7069—1561], mense martio, ind. IV.

*Patriarcha Ioasaph II. iterum confirmat libertatem monasterii condemnatque
Theodosium, episcopum Rhodi, qui falsas protulit litteras patriarchales.*

† Ἰωάσαφ, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὅσιώτατε καθηγούμενε τῆς σεβασμίας θείας μονῆς τοῦ ἁγίου μου
ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐν τῇ νήσῳ
Πάτμῳ καὶ οἱ ἐν αὐτῇ εὐρισκόμενοι θεοσεβέστατοι ἱερεῖς, χρησιώτατοι ἄρχοντες
καὶ ὁ λοιπὸς ἅπας τοῦ κυρίου χριστῶνυμος λαὸς, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς
ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ἡμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος καὶ ἡ εὐλογία καὶ ἡ
συγχώρησις ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος καὶ κυρίου [ἡμῶν] Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἡ μετριό-
της ἡμῶν τὰς παρ' ὑμῶν ὤδε πεμφθείσας δεξαμένη γραφὰς καὶ ταύτας λεπτο-
μερῶς διεξεληθούσα, οὐ μικρῶς ἠνιάθη ἐπὶ τῇ κομισθείσῃ αὐτῇ ἐπιπλάσῳ
πατριαρχικῇ δῆθεν γραφῇ ὑπὸ τοῦ ἀποικομένου ἀθλοῦ πρώην Ῥόδου Θεοδοσίου,
διεξιούσης καὶ εὐεργετούσης ἔχειν ἐκεῖνον τὴν νῆσον ταύτην ἐξαρχικῶς καὶ ἐπι-
τροπικῶς, τὰ ἐκκλησιαστικὰ συνάξειν εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα καὶ τὰ ἀρχιερα-
τικὰ ἐκτελεῖν, ἥτοι διακόνους καὶ ἱερεῖς χειροτονεῖν καὶ ἄλλα πράττειν, ὅπερ ἡ
μετριότης ἡμῶν, νῆ τὸν παντεπόπτην θεόν, τὸ τοιοῦτον πεποιηκέναι οὐ μέμνη-
ται, ἀλλ' οὐδὲ εἰς νοῦν ὁπωσδήποτε τὴν ἀτοπίαν ταύτην ἐμβαλεῖν, ἐνθα τῶν
δοιδίμων καὶ ὀρθοδόξων βασιλέων χρυσόβουλλα καὶ πατριαρχικὰ σιγίλλια εἰσὶν
εὐρισκόμενα, καὶ παντελεύθερον καὶ ἀκαταπάτητον παρὰ παντὸς ἀρχιερατικοῦ ἢ
λαϊκοῦ προσώπου τυχόν καὶ ἀνεπηρέαστον διορίζοντα καὶ ἀποφαινόμενα εἶναι

τὴν τοιαύτην μονήν, ἀλλὰ τοῦτό γε πρὸς ἐκεῖνον δέδοται μόνον γνώμη τῆς τῶν ἀρχιερέων συναδροισθείσης συνόδου, τοῦ ἔχειν ἄδειαν περιτραχήλιον φορεῖν, ἡνίκα ἂν παρά τινος κληθῇ εἰς εὐχέλαιον ἢ μεταλαμβάνειν ἐν καιρῷ χρεῖας, οὐ μὴν τᾶλλα, ὅσα ψευδῇ πρὸς ὑμᾶς καὶ ἀλλαχοῦ ἐπεδείξατο. διὰ τοι τοῦτο ἡ μετριότης ἡμῶν γράφουσα εὐλογεῖ καὶ συγχωρεῖ ὑμῖν ἅπασι, παρακελευομένη εἶναι ἀνεόχλητον τὴν νῆσον ταύτην κατὰ τὰ βασιλικά χρυσόβουλλα καὶ πατριαρχικά σιγίλλια καὶ αὐτοδέσποτον καὶ αὐτόνομον. πρὸς τούτοις δὲ ἀποφαίνεται, ἵνα πάτη σπουδῇ, ἔνθα ἂν εἴη καταλειφθὲν τὸ ἐπίπλαστον γράμμα, ποιήσητε τρόπον τοῦ εὑρεῖν ἐν τάχει αὐτὸ καὶ ἀποστεῖλαι πρὸς ἡμᾶς μετὰ βάρους ἀφορισμοῦ. οὕτως οὖν ἀποφαινόμεθα, ἡ δὲ τοῦ θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἔλεος εἴη μεθ' ὑμῶν. †

† Ἐν μηνὶ μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος δ'. †

Archet. chart. Flor. II. nro 35. Editit I. Sakkelion in periodico Εὐαγγελικὸς κῆρυξ, anno XI. (1865), p. 131—133.

CXIX. 7072—1564, mense ianuario, ind. VII.

Patriarcha Ioasaph II. abbati monasterii concedit ius consecrandi novas ecclesias in insula Patmo.

† Ἰωάσαφ, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, [Νέας Ῥώμης], καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἡ μετριότης ἡμῶν διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς γράμματος εὐεργετῇ τῷ ὁσιωτάτῳ ἐν ἱερομονάχοις, κυρίῳ Ἰωσήφ, τῷ προηγουμένῳ τῆς πατριαρχικῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐν τῇ Πάτμῳ, ἵνα ἔχῃ ἄδειαν τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ μόνῃ τῇ νήσῳ ἐκ νέου ἀνεγερθέντας καὶ ἔτι ἀνεγερθησομένους θείους ναοὺς δεομένους καθιερώσεως μετὰ καταθέσεως ἱερῶν λειψάνων κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἱεροτυπίαν καθιεροῦν, φορεῖν τε καὶ ἐπιγονάτιον ἐν ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ τὴν πρέπουσαν ἔχειν τιμὴν καὶ ἀγάπην παρὰ πάντων μὴ ἐναντιούμενον ὅλως παρὰ τινος περὶ τι τῶν ἱερωμένων τυχόν ἢ καὶ λαϊκοῦ, ἐν ἀ[λύτῳ βάρει] καὶ ἀφορισμῷ. ὅθεν καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων δηλώσιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος εὐεργετικὸν γράμμα καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ εἰς ἀσφάλειαν ἐν ἔτει ζοβ', ἐν μηνὶ ἰανουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ'. †

Archet. chart. Flor. II. nro 36. Privilegium antecedens confirmatur a patriarcha Alexandriae Meletio Pega anno 1598, de qua tabula Flor. II. nro 42. haec habet: Τοῦ αὐτοῦ (Μελετίου τοῦ Πηγᾶ) γράμμα ἐσπραγισμένον,

δι' οὗ χορηγεῖται καὶ δωρεῖται τῇ μονῇ τὸ ἐγκαίνισμα καὶ καθιεροῦν ἱεροὺς ναοὺς τὸν καθηγούμενον αὐτῆς τῷ ἱερῷ. ἀρχεται· «τὸ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ποιμνιον κατὰ τὸ εὐαγγελικὸν πρόσταγμα ποιμαίνειν ταχθέντες ὑπὸ τῆς φιλανθρωπίας προνοίας αὐτοῦ».

CXX. 7087—1579, mense martio, ind. VII.

Silvester, patriarcha Alexandriae, hortatur monachos, ut simul habitent et eodem vitae genere utantur.

† Σίλβεστρος, ἐλέω θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτῆς τῆς οἰκουμένης. †

† Οἱ ἐν τῇ θεοσώτῳ καὶ περιφύμῳ Πάτμῳ νήσῳ τῆς σεβασμίας καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ πανευφύμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀσκούμενοι ἀδελφοί, ὅ τε καθηγούμενος καὶ πάντες, ἱερομόναχοί τε καὶ μοναχοί, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος. ἡ μετριότης ἡμῶν πρόνοιαν οὐ μικρὰν ποιούμενη περὶ τῆς ὑμετέρας ὠφελείας καὶ τῆς τοῦ εὐαγοῦς μοναστηρίου συστάσεώς τε καὶ διορθώσεως· ἐπειδὴ γὰρ ὁ ἀσκητικὸς βίος εἰς ὑπάρχει καὶ ἔννοια μία κατὰ τὸν μέγαν ἐν ἱεράρχαις Βασίλειον, τὴν τῆς ψυχῆς σωτηρίαν καὶ πᾶν τὸ δυνάμενον πρὸς αὐτὴν συνεργῆσαι τὴν πρόθεσιν ὡς θεῖαν ἐντολήν, οὕτω μετὰ φόβου παραφυλάττειν. χρή τοίνυν, καθάπερ οἱ ἐν τῷ λουτρῷ εἰσερχόμενοι ἀπογυμνούνται παντὸς περιβλήματος καὶ ταῦτα εἰσόντες, οὕτω καὶ τοὺς τῇ μοναδικῇ προσερχομένους ζωῇ πάσης ὕλης βιωτικῆς γυμνωθέντας χωρὶς τοῦ κατὰ φιλοσοφίαν γενέσθαι βίου καὶ γυμνωθῆναι τελείως τὰ κατὰ τὴν κακίαν πάθη τὰ πολλὰ καὶ διάφορα, δι' ὧν μολύνεται ἡ ψυχὴ· «δεῦτε πάντες πρὸς με οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς» φησὶν ἡ θεία φωνή, εἴτε τὴν ἐκεῖ ἀνάπαυσιν, εἴτε τὴν ἐντεῦθεν δηλοῖ, πλὴν δὲ προσκαλεῖται ἡμᾶς ὁ κύριος· ταῦτα μὲν τὸν φόρτον τῆς πολυκτησίας διὰ τῆς εἰς τοὺς δεομένους πτωχοὺς καὶ πένητας ἀποθέσεως προστάσσει ἡμῖν ἀποβαλέσθαι, ὅπερ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν διὰ τῆς πολυκτησίας καὶ πλεονεξίας προσγίνεται καὶ διὰ τῆς ἐλεημοσύνης καὶ ἐξαγορεύσεως ἀπορρίψαντας προσδραμεῖν τῷ σταυροφόρῳ βίῳ τῶν μοναχῶν τὴν μετ' ἀλλήλων ζωὴν ἑαυτοὺς ἀσκούντες, μὴ ἐφ' ἑαυτῶν, μηδὲ κατὰ μόνους ἀσκεισθωσαν· ἀδύνατον γὰρ εἶναι τὸν τοιοῦτον βίον χωρὶς ὑποψίας, καὶ ὥσπερ ὁ πνευματικὸς νόμος οὐκ ἐλάττονας εἶναι τῶν δώδεκα βούλεται τοὺς τὸ μυστικὸν πάσχα ἐσθίοντας ἐν μιᾷ καὶ κοινῇ τραπέζῃ, οὕτως ἐνταῦθα πλεονάζειν μᾶλλον

ἢ ἐλαττωθῆναι τὴν δεκάδα τῶν τὴν πνευματικὴν πολιτείαν συνασκειμένων καὶ εἰς ἀρχηγὸς τῆς εὐλαβείας τοῦ βίου προκαθεζέσθω ἐν δοκιμασίᾳ βίου καὶ ἔθους καὶ πάσης κοσμίας ἀναστροφῆς τῶν λοιπῶν προκριθεὶς. τοιγαροῦν, ἀγαπητοί, καὶ νῦν ὅσα μοναστήρια καὶ λαῦραι, ἅπερ φαίνονται ἀπὸ τὸ Σίναιον ὄρος, Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν τῷ τοῦ Ἀθωνος μέχρι Μετεώρου καὶ τὰ πέριξ τούτων τὸν αὐτὸν πνευματικὸν νόμον καὶ ἀρίστην πολιτείαν τοῦ μεγάλου διδασκάλου καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν μιμοῦνται καὶ πολιτεύονται. οὕτως κοινοβιακῶς καὶ τὸ μία ἐν πᾶσι καρδία εἶναι καὶ θέλημα ἐν καὶ μία ἐπιθυμία, καθὼς διδάσκουσιν οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι, ὡς φησὶν ὁ θεῖος Παῦλος· «ἐν γενέσθαι σῶμα ἐκ διαφόρων μελῶν συνηρμοσμένον πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς συνοδίας». τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν ἄλλως κατορθωθῆναι, εἰ μὴ ἐκεῖνο κρατήσῃ τὸ μὴ ἐπονομάζεσθαι τινὶ τι ἴδιον. εἴπατέ μοι, ἀγαπητοί, τί ἐσθλὸν ἢ τίς καρποφορία πλουτεῖ τῷ μοναχῷ τῇ ἰδιορυθμίᾳ περὶ ψυχικὴν σωτηρίαν; οὐδεμία, πάρεξ φροντίδα πολλή καὶ μερίμναις βιωτικαῖς· καὶ οὐκ ἀξιούται τοῦ μακαρισμοῦ τοῦ κυρίου, καθὼς φησὶν ἐν τῷ ἱερῷ αὐτοῦ εὐαγγελίῳ· «μακάριος, ὅστις ἄφησεν πατέρα ἢ μητέρα ἢ ἀγρούς», καὶ τὰ ἐξῆς· «καὶ ὅστις οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖτω μοι, οὐκ ἔστι μου ἄξιος καὶ ὅστις οὐκ ἀποτάσσεται τῷ κόσμῳ καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῷ κόσμῳ, δηλονότι τὰ ἴδια θελήματα, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής». οὐκοῦν, τέκνα φίλιτατα, τί μας πλανᾷ τὸ σχῆμα ἢ τὸ βάπτισμα; τί μας ὠφελοῦν, ἐὰν μὴ διατηρήσωμεν ἄσπιλα αὐτὰ καὶ ἀκίβδηλα; «οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι· κύριε, κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν» φησὶν ὁ Χριστός, «ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός· οὐδ' ὁ πᾶς ὁ βαπτιζόμενος σέσωσται, ἀλλ' ὁ φυλάσσων καὶ διατηρῶν αὐτὸ καθαρόν». ἀλλ' οὐδὲ τὸ σχῆμα σώζει τὸν μοναχόν, ἐὰν μὴ φυλάξῃ αὐτὸ ἄμωμον ἀπὸ παντὸς ρύπου καὶ ὅσα ὑπεσχέθη φυλάξαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ ἀγγέλων, ὅτι σταυροῦσθαι καὶ νεκροῦσθαι τῷ κόσμῳ ἕνεκα τῆς τελειοτάτης ἀποταγῆς τοῦ μηκέτι φροντίζειν οὔτε γονεῦσιν ἢ ἀδελφῆς ἢ γυναικὸς ἢ τέκνου ἢ πατρᾶσι, συγγενεῖς, ἐταίρειαις, φίλοις, συνήθεσι τοῖς ἐν κόσμῳ θορύβοις καὶ τὰ ἐξῆς· ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα καθωμολογήσαμεν φυλάξαι καὶ μετὰ τούτοις πεινάσαι καὶ διψῆσαι καὶ γυμνητεῦσαι· ὑβρισθῆναι τε καὶ διωχθῆναι συνεταξάμεθα καὶ πολλοῖς ἄλλοις περιαχθῆναι λυπηροῖς, οἷς ἢ κατὰ θεὸν ζωὴ κεχαракτήριται. καὶ λοιπὸν, ὡς οἴμαί, ψευδόμεθα, ἐπειδὴ πάλιν ἐπὶ τὰ πρόσω βαδίζομεν ἐν τοῖς ἰδίῳις θελήμασι, καὶ φροντίζει ἕκαστος τοῦ ἰδίου κελλείου, ὡς ἐφίεται, καὶ ἡ κοινοβιακὴ διαγωγή καὶ τάξις καταπατεῖται. τρεῖς τάξεις εἰσὶ τῶν μοναχῶν, φησὶν ἡ θεία γραφή· ἐν ἐρμηίᾳ ἀναχώρησις καὶ ἐν μονίᾳ ἢ μεθ' ἐνὸς ἢ δύο ἢ ἐν κοινοβίῳ ὑπομονητικῶς καθεζεσθαι, καθὼς

εἶπεν ὁ κύριος «ὅπου δὲ εἰσὶ συνηγμένοι δύο ἢ τρεῖς εἰς τὸ ἔμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐτῶν». πολλῶν μᾶλλον εἰς τοὺς πολλοὺς, ἐπειδὴ ἀπὸ τοὺς δύο ἄρχησεν εἰς τοὺς τρεῖς διὰ τὸ κοινόβιον, αἰνίττεται ἡ θεία φωνὴ τοῦ κυρίου. ταῦτα καὶ ὁ προφήτης Δαβὶδ καθεκάστην λέγει· «ἰδοὺ δὴ τί καλὸν ἢ τί τερπνόν, ἀλλ' ἢ τὸ κατοικεῖν ἀδελφούς ἅμα.» καὶ ποτε τοῦ ἀββᾶ Παχωμίου καθεζομένου ὤφθη αὐτῷ ἄγγελος κυρίου, καὶ λέγει αὐτῷ· «Παχώμιε, τὰ κατὰ σαυτὸν κατῴρωσας. περιττὸς οὖν καθέζη ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ. δεῦρο τοίνυν ἐξελθὼν συνάγαγε πάντας τοὺς νεωτέρους μονάζοντας καὶ οἴκησον μετ' αὐτῶν ὁμοῦ καὶ κατὰ τὸν τύπον, ὃν δίδωμί σοι, οὕτως αὐτοῖς νομοθέτησον, καὶ ἡ τροφὴ πάντων ὑπὸ ἓνα οἶκον ἐταξέσθω καὶ φαγεῖν καὶ πιεῖν» καὶ τὰ ἐξῆς τοῦ κοινοβίου, ὅσα αὐτῷ ὁ ἄγγελος εἶρηκεν. καὶ ἐν τῷ ἅμα τῆς ὥρας ἐκείνης ἐξῆλθεν ὁ ἅγιος ἀπὸ τοῦ σπηλαίου καὶ ἐσυνάθροισε πάντας τοὺς μονάζοντας κατὰ τὴν φωνὴν τοῦ ἀγγέλου. τὸ δὲ πλῆθος τῶν μοναζόντων καὶ μοναστηρίων, ἅπερ ὠκοδομήθησαν τότε προνοίᾳ θεοῦ διὰ τοῦ ἀγίου τὴν συνδρομὴν εἰς κοινόβιον ἐν Λιβύῃ, Αἰθιοπία καὶ τῇ Αἰγύπτῳ πάσῃ, τῆς ὥρας οὐ διαρκεῖ, ἵνα καὶ ταῦτα δηλώσαι ὑμῖν, διότι ἡ ἀγία τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐκκλησία κεκοσμημένη ἐστὶ καὶ κατεστρωμένη ἅπασαν ἱστορίαν καὶ ἀγώναις καὶ ἄθλα τῶν ὁσίων πατέρων, ἐν οἷς ἐκοπίασαν ἐν τοῖς κοινοβίοις καὶ ἐν ἐρημίᾳ κατὰ μόνας μόνῳ θεῷ προσομιλοῦσαν, ὅπως χρὴ ἕκαστος νὰ μιμεῖται αὐτῶν τὴν ἀκριβεστάτην καὶ ἀρίστην πολιτείαν· «κοινόβιον γάρ ἐστιν ἐπίγειος οὐρανός», φησὶν ὁ τῆς Κλίμακος πατὴρ καὶ ἱσάγγελος Ἰωάννης, «καὶ ὁδὸς εὐχερὴς διὰ ἰσχυρὸν καὶ ἀνίσχυρον, ὅπως ἀμφοτέροι συντηροῦνται». διὸ ἡ μετριότης ἡμῶν κατὰ τὸ ἐμπιστευθὲν αὐτῇ παρὰ θεοῦ ταλάντιον ὀφείλει διδάσκειν καὶ κηρύττειν τὸν λόγον τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐμμελῶς καὶ στερεῶνεν τὰ θεῖα δόγματα καὶ ἅπασαν διατύπωσιν, ἣν ἐλάβαμεν παρὰ τῶν ἁγίων ἀποστόλων καὶ θείους πατράσι, καὶ περιποιεῖται πάντων τῶν ὀρθοδόξων διὰ τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν, ἥνπερ διὰ τὴν ὑμετέραν ὠφέλειαν καὶ διόρθωσιν τῆς ἀγίας μονῆς ταύτης πλεότερον κηδεταί, ὥς ὁ ἀλάθητος καὶ ἀκοίμητος ὀφθαλμὸς τοῦ κυρίου οἶδε, δεομένης ἐνδελεχῶς τοῦ φιλανθρώπου θεοῦ διὰ τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς καὶ διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἐπιστηθίου, ἀγαπημένου αὐτοῦ μαθητοῦ καὶ τοῦ ὁσίου Χριστοδούλου δῶψις εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν σύνεσιν ἀγαθὴν καὶ βούλησιν πρὸς τὸ τοῦ κοινοβίου κατόρθωμα, δι' ἧς, ἀφ' οὗ ἀπῆλθεν αὐτόθι τοῦτο ἀδολεσχεῖν καὶ μελετᾶν, ὅπως γένηται ὑμῖν κοινόβιον, ἥδη πρὸς τοῦτο καὶ ὁ τιμιώτατος ἐν ἱερομόνχοις, ὑμέτερος ἀδελφός, παπᾶ κύρ Ἰωσήφ, ὃς διὰ χάριν προσκυνήσεως τοῦ ἀγίου καὶ ζωοδόχου τάφου καὶ τοῖς λοιποῖς ἱεροῖς τόποις ἐλθὼν ἐν Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐνωθεὶς τῇ ἐμῇ μετριότητι,

παρόντος καὶ τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμωνος ἐπὶ συνόδου μετὰ τοὺς καθευρεθέντας ἄλλους ἀρχιερεῖς, οἳ ἤξαν διὰ τινὰς ὑπόθεσεις ἐνταῦθα, καὶ ὀνειδίσαμεν αὐτὸν πάντες, ὡς αἰτίας ἀρχηγόν εἶναι, ὅπου δὲν γίνεται τὸ κοινόβιον· καὶ αὐτὸς ἐδέχθη ὅρος μετὰ ἀλύτου ἀφορισμοῦ, ὅτι οὕτως οὐκ ἔνι, ἀλλ' ἐξ ὅλης ψυχῆς χαριεντιζόμενος ὑπεσχέθη καὶ ἔσπερε γενέσθαι τὸ κοινόβιον, καθὼς ἦν ἀπ' ἀρχῆς καὶ καθὼς διατάσσεται καὶ ὁ ὁσιος Χριστόδουλος μετὰ ἀφορισμοῦ, διὸ καὶ ἐπιδέδοται αὐτῷ τὸ παρὸν τῆς ἐμῆς μετριότητος γράμμα κομίσαι καὶ πρὸς ὑμᾶς τῇ λοιπῇ ἀδελφότητι, ἵνα παροτρύνῃ ὑμᾶς εἰς τὸ καλὸν καὶ θεάρεστον ἔργον. καὶ μὴ ἀμελήσητε, ὡς φθάσαντες εἵπομεν, ἀλλὰ μηδεὶς καὶ ἐξ ὑμῶν τῶν ἀδελφῶν ἐναντίως φανῇ, καθὼς καὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, τοῦ ποθεινοτάτου ἀδελφοῦ ἡ. καὶ συλλειτουργοῦ, κυροῦ Ἱερεμίου, τὸ γράμμα διαλαμβάνει μετὰ ἀλύτου ἀφορισμοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς ἀποφαινόμεθα ἐν ἀγίῳ πνεύματι. καὶ εἰ μὲν εἴη τις ἐξ ὑμῶν καὶ οὐ πείθεται καταταγῆναι εἰς τὸν χορὸν καὶ εἰς δίκαιαν τοῦ κοινοβίου, λαβέτω τὸ ἰδικόν του καὶ ὅθεν βούλεται καὶ οἶδε, ἀναχωρησάτω καὶ ἔστω συ[χε]χωρημένος· οἱ δὲ λοιποὶ ἀδελφοὶ μενέτωσαν κοινοβιάται, ὡς ἔφημεν, κατὰ τὴν ἀποστολικὴν διαγωγὴν μία ψυχὴ καὶ καρδίᾳ μία εἰς πᾶν πρᾶγμα ὠφέλιμον πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἁγίου μοναστηρίου καὶ πρὸς οἰκοδομὴν τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν, ὅσα ἐφίεται τῷ μοναχικῷ ἐπαγγέλματι. εἰ δέ τις εὐρεθείη καὶ ἐναντίως φανῇ καὶ ἀντιλέγει καὶ ἐμπαίζει καὶ διαβάλλει καὶ ῥάπτει δόλους, ὅπως κωλύσειεν οἷον τρόπον οἶδε τοῦ μὴ γενέσθαι τὸ κοινόβιον, εἰ μὲν ἱερομόναχος εἴη, ἔστω ἀργὸς καὶ καθηρημένος πάσης ἱεροπραξίας, εἰ δὲ μοναχός, ἰδιώτης ἔστω, ἀφωρισμένος καὶ ἔξω τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ καὶ ἡ μερίς αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰούδα. καὶ ἔνεκεν τούτου ἐγράφη καὶ τὸ σιγίλλιωδες γράμμα τῆς ἡμῶν μετριότητος εἰς πίστωσιν καὶ βεβαίωσιν τοῦ κοινοβίου, ὅπως μετὰ ταῦτα καὶ μετέπειτα μηδεὶς φωραθείη καὶ ἀντερεῖ κατὰ τοῦ κοινοβίου τὸ παράπαν καὶ βεβαίονοντα, ἀγαπητοί, τὸ κοινόβιον κατὰ τὸν ὅρον τὸν ἄνωθεν καὶ θέλετε ἐκτελεῖν σὺν πᾶσιν τάξιν καὶ κανόνα τῆς κοινοβιακῆς διαγωγῆς κατὰ τὸν τύπον, ἔχω ὑμῖν συγχωρημένους καὶ εὐλογημένους παρὰ θεοῦ παντοκράτορος, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον αὐτοῦ ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. ἔτει ζ'πζ', ἐν μηνὶ μαρτίῳ. †

† Σίλβεστρος, ἐλέφ θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας. †

Archetyp. membr. cum bulla, in qua expressa est imago S. Marci.
Flor. II. nro 44.

CXXI. Sine anno et mense.

Silvester, patriarcha Alexandriae, exhortatur clerum et habitatores insulae Patmi ad vitam religiosam.

† Σίλβεστρος, ἐλέω θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτῆς τῆς οἰκουμένης. †

† Τοῖς εὐλαβεστάτοις ἱερεῦσι καὶ τιμίοις ἄρχουσι ἐν τῇ Πάτμῳ νήσῳ σὺν παντὶ τῷ εὐσεβεῖ καὶ χριστιανῷ λαῷ μετὰ γυναικῶν καὶ τέκνων, κατὰ πνεῦμα ἀγαπητοῖς [τέκνοις] τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, ἀγιασμός καὶ σωτηρία παρὰ θεοῦ παντοκράτορος. ἠκούσαμεν, ὅτι ἀφοῦ ἡμεῖς ἐξήλθομεν αὐτόθι, συμφορὰ καὶ νόσος πειράζει κατ' ἔτος τὸν τόπον αὐτὸν καὶ τὸ κάστρον καὶ τὸ ἅγιον μοναστήριον καὶ λίαν ἐλυπήθημεν (κύριος οἶδε), διότι γινώσκομεν βεβαίως, ὅτι ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα γίνονται κατὰ παραχώρησιν θεοῦ διὰ τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, διὰ τὰς ὁποίας παιδεύει ἡμᾶς ὁ ἀγαθὸς θεός, ἵνα ἐπιστρέψωμεν καὶ ἰάσῃται ἡμᾶς. βλέπετε οὖν, μήπως καταφρονήσαντες τὰς ἡμῶν παραγγελίας καὶ τὰ προστάγματα εἰς ταῦτα περιεπέσατε τὰ κακὰ· ἐγὼ γὰρ παρηγγεῖλα ὑμῖν, ἵνα τηρεῖτε τὰς ἐντολάς τοῦ θεοῦ, καθὼς πρέπει χριστιανοῖς καὶ οἱ θεῖοι νόμοι διακελεύουσι καὶ μὴ πως καὶ ἀστοχῆσατε, οὐκ οἶδα, εἴρηκα ὑμῖν, ἵνα φυλάττετε τὰς τεσσαρακοστὰς τοῦ ὅλου χρόνου, δι' ἃς ἀγιάζεται πᾶσα ἡμῶν ἡ ζωὴ, καὶ τὰς τετράδας καὶ παρακευὰς ὁμοίως ἐκτὸς τῶν δεσποτικῶν ἑορτῶν καὶ [τῶν] πάντῳ μεγάλων ἀγίων καὶ σχολάζετε τὰς ἑορτὰς καὶ τὰς κυριακάς ἀπερχόμενοι εἰς τὰς ἐκκλησίας πρὸς τὸ ὑμνεῖν καὶ δοξολογεῖν τὸν κύριον μετὰ καθαρῶ συνειδότος, ἵνα ὥσπερ τὸ σῶμα τρέφεται ἄρτῳ καὶ αἰσθητοῖς βρώμασιν, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀκροούμενοι τῶν θείων γραφῶν τραφήσεται νοητικῶς θεῖῳ λόγῳ καὶ πνεύματος χάριτι. καὶ ἵνα μηδεὶς ἀναξίως καὶ ὀνειδιζόμενος ὑπὸ τῆς ἰδίας συνειδήσεως προσέλθῃ τῶν θείων μυστηρίων χωρὶς καθαρᾶς ἐξομολογήσεως καὶ πνευματικῆς διορθώσεως, διότι «ὁ τρώγων καὶ πίνων ἀναξίως κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθλεῖ καὶ πίνει» μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. «διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι καὶ κοιμῶνται ἱκανοί» φησὶν ὁ θεὸς ἀπόστολος. εἰς τοῦτο δὲ συμβαίνει νοσοῦν τε καὶ πάθῃ καὶ θάνατον διὰ τοῦ ἀναξίως προσέρχεσθαι τῇ θεῖᾳ μεταλήψει τοῦ δεσποτικοῦ σώματος, δηλονότι παραβαίνοντες τὰς ἐντολάς, ἃς προειρήκαμεν, ὅτι ἐπειδὴ τὸν Χριστὸν ἐνεδύσω διὰ τοῦ βαπτίσματος, ὃ χριστιανέ, φησὶν ὁ θεὸς Χρυσόστομος, ἀσφαλίζου, μὴ τὴν βασιλικὴν πορφύραν σήψῃς, μὴ τὸν ἄσπιλον χιτῶνα σπιλώσῃς, μὴ πορνείᾳ τὸ ἱμάτιον ἀσβολώσῃς, μὴ

μοιχείᾳ τὸ ἔνδυμα βορβορώσεως καὶ ἀκούσεως ἐκεῖ παρὰ τοῦ νυμφίου Χριστοῦ τοιαύτης φωνῆς· «ἐταῖρε, πῶς εἰσῆλθες ὧδε μὴ ἔχοντα ἔνδυμα γάμου». μὴ ἐπι-
 ορκία φθείρης, μὴ βλασφημία μιάνης, ἀλλὰ πρόσεχε σεαυτὸν καὶ ἀσφαλίζου τὸ
 τῆς ψυχῆς σου κιβώτιον, τὸ σῶμα, καὶ καλῶς τήρει τοῦ βαπτίσματος τὸ ἱμάτιον,
 μύρισον αὐτό, θυμιάσον, βάλλε προσευχῶν θυμιάματα, πλύνε αὐτὸ δικαιοσύνη,
 ἀγάπη, ἀληθεία, ἐλεημοσύνη, μετανοία, ἐξομολόγησον καὶ ἐν δάκρυσι, ἔπειτα
 λέγε τῷ θεῷ· κατευθυνθήτω ἡ προσευχή μου ὡς θυμίαμα ἐνώπιόν σου. συνεχῶς
 οὖν τὸ ἱμάτιον τοῦ βαπτίσματος ταῖς προσευχαῖς καὶ ταῖς γονυκλισίαις τίνασσε
 καὶ ταῖς νηστείαις καλλῶπιζε, ἵνα μὴ οἱ σκώληκες τῶν φαύλων καὶ πονηρῶν
 λογισμῶν τοῦτο διαφθείρωσιν. οἶδασιν, ἀγαπητοί, οἱ παραθέμενοι ἄγγελοι, ὅποιον
 ὑμῶν τὸν χιτῶνα παρέθεντο, εἰς τὰ ἄνω βασιλικά βραβεῖα ἔγραψαν, ὅποιον
 ἐδόθη ἱμάτιον, αὐτοὶ ἔρχονται ζητῆσαι αὐτὸ ἀπὸ τῆς ψυχῆς ὑμῶν, καί, ἐὰν μὴ
 εὔρωσιν ἄσπιλον, τί ποιήσετε; οὐκ ἔτι κολυμβήθραν εὐρήσητε, οὐχ ἱερέα. ἐκεῖ
 ποταμὸς πυρὸς ἐστίν, Ἰορδάνης οὐκ ἔστιν. ἐρωτήσατε τοὺς ὧδε τοῦ ἐπιγείου
 βασιλέως ἱματιοφύλακας· καὶ μάθετε, πῶς ἀναγράφονται τοὺς βασιλικὰς καὶ
 διάθιθα ἱμάτια κατέχοντας, πῶς τοὺς ἐπικειμένους τῷ ἱματίῳ μαργαρίτας ἀριθμῶ
 παραδιδόاسι καὶ παραλαμβάνουσι, πῶς τοιαῦτα ἀπαιτοῦσιν, οἷα καὶ δεδώκασιν, εἰ
 δὲ καὶ που εἰς μαργαρίτης ἐκπεσὼν ἀπολεῖται, μετὰ πάσης ζημίας καὶ θλίψεως
 τὸ ἀπολλώμενον ἀντικαθίσταται. πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς, ἀδελφοί, οὐρανοῦ καὶ
 ἀφθάρτου βασιλέως ἱμάτιον περιβεβλημένοι τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, ἐὰν μολύνωμεν
 καὶ καταρρῦπώσωμεν αὐτὸ [διὰ] πράξεις πονηράς, λέγω δὲ διὰ πορνείας, μοιχείας
 ἄρρενομανείας, μαλακίας, μέθης, πλεονεξίας, φιλαργυρίας, ἀσπλαγχνίας, κeno-
 δοξίας, ὑπερηφανίας, γαστριμαργίας, φθόνου, μίσους, μνησικακίας καὶ ὀργῆς, δι'
 ἧς χωρίζεται τὸ πρόσωπον τοῦ θεοῦ ὁ τοιαύτας πράσων, ἐὰν μὴ γνησίως μετα-
 νοήσῃ διὰ πολλῶν δακρύων καὶ στεναγμῶν, ὅτι οὕτως βοᾷ καὶ ὁ θεὸς ἀπό-
 στολος· «μὴ πλανᾶσθε· οὔτε πόρνοι οὔτε μοιχοὶ οὔτε μαλακοί, οὐ λοῖδοροι, οὐχ
 ἄρπαγες, οὐ μέθυσοι βασιλείαν θεοῦ κληρονομήσουσι». καὶ αὖθις· «πόρνους δὲ
 καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ θεός», φησὶν ὁ αὐτὸς θεὸς ἀπόστολος. τί ἀπολογίαν λοι-
 πὸν δώσωμεν τῷ θεῷ, ἐὰν ἐκ τῶν παθῶν τούτων ὑπὸ ἐνὸς μόνοι εὐρεθῶμεν
 δεδουλωμένοι, ἢ ποῖος ἔχει βοηθῆσαι ἡμῖν ἐπὶ τοῖς πλημμελήμασι τούτοις ἐν
 τῇ ὥρᾳ τῆς ἐξόδου; ὅντως οὐδεὶς, ἀλλ' ἐν ᾧ εὐρεθῇ ἕκαστος, οὕτως καὶ κρι-
 θήσεται καὶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ ἢ δοξασθήσεται ἢ αἰσχυνθήσεται. ταῦτα γράφω
 ὑμῖν, τέχνια μου, οὐχ ὅτι ἐσφάλατέ τι τῶν τοιούτων πλημμελημάτων, ἀλλ' ἵνα
 μὴ ἀπὸ τοῦ νῦν περιπέσητε τούτοις, δι' ὧν ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς
 ἀπειθεῖς. διό, παρακαλῶ, ἀπέχεσθε ἀπὸ παντὸς κακοῦ, ἀπὸ ζήλου, ἀπὸ συκο-

φαντίας καὶ καταλαλιᾶς, ἀπὸ εὐτραπελείας καὶ γέλωτος καὶ ἀπὸ πολυλογίας καὶ ἀργολογίας, καὶ ἄσεμνα σχήματα καὶ διανεύματα πονηρὰ καὶ τὰ τούτοις ὅμοια [μὴ πράττετε], ἅπερ μισεῖ ὁ θεὸς καὶ χαίρεται ὁ ἐχθρὸς. «φθείρουσιν ἥθη χρηστὰ ὁμιλία κακαί», φησὶν ὁ θεὸς ἀπόστολος, καὶ ἔχετε λοιπὸν ταπεινώσιν θάττερος θαττέρου, πραότητα, χρηστότητα, μακροθυμίαν, εἰρήνην, φιλοπρωχείαν, εὐσπλαγχνίαν καὶ ὁ ὑμεῖς μισεῖτε, ἐτέρῳ μὴ ποιήσετε, ἅπερ ζητεῖ ὁ θεὸς ἀπ' ἡμῶν καὶ οὕτως ἐστὲ [καθαροὶ καὶ ἅγιοι, καθὼς εἶπεν ὁ Χριστός· «γίνεσθε ἅγιοι, ὅτι καὶ γὰρ ἁγίός εἰμι»]. ὁμοίως καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν νοθετεῖτε αὐτὰ καλῶς καὶ ἐρμηνεύετε καὶ παραγγέλλετε, ἵνα ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων λαβόντες τὰς ἀρετὰς καὶ βάλλουσιν τὸν φόβον τοῦ θεοῦ εἰς τὰς καρδίας αὐτῶν καὶ πολιτεύονται βίον καθαρὸν ἐργαζόμενοι τὰς ἐντολάς τοῦ θεοῦ εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἀπεχόμενοι ἀπὸ πάσαν ῥυπαρὰν πράξιν, τηροῦντες τὸ ἱμάτιον τοῦ βαπτίσματος, ὡς ἄνωθεν γέγραπται. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. περὶ δὲ τοῦ ἁγίου μοναστηρίου τὰς ὑποθέσεις, ἃς παρεκινήθησαν θεοῦ συνεργούντος, ὅπως γένηται κοινόβιον, καὶ ταῦτα μὲν ὁ παναγιώτατος καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, κύριος Ἱερεμίας, καὶ ποθεινότερος ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργὸς διὰ γράμματος ἀποφαίνεται μετὰ ἀλύτου ἀφορισμοῦ, ἵνα γένηται κοινόβιον, τὸ αὐτὸ καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν ἀποφαίνεται ἐν ἁγίῳ πνεύματι γενέσθαι καὶ μὴ ἄλλως εἰς βάρος ἀφορισμοῦ, διό, ὡς γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα, οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀναγκάσετε καὶ συνδράμετε μετὰ πραότητος καὶ στοργῆς, μὲ οἷον τρόπον οἴδατε ἐκτὸς παρατηρήσειώς τινος καὶ ἀντιλογίας [ἵνα] γένηται τὸ κοινόβιον. ἔπειτα μὲν ὀφείλετε σώζειν καὶ πληρεῖν πᾶσαν τὴν πρέπουσαν τιμὴν καὶ τάξιν καὶ ὑπακοὴν εἰς τὸ ἅγιον μοναστήριον, ὡς ἀνέκαθεν τοῦ ὁσίου Χριστοδούλου καὶ ἐπολιτεύετο, τὸν μὲν καθηγούμενον τιμᾶτε καὶ σέβεσθε, ὡς αὐτὸν τὸν δεσπότην Χριστόν· καὶ γὰρ εἰς τόπον Χριστοῦ ἀναφέρεται ὁ προσετός, καθὼς σημαίνει ὁ τύπος, τοὺς δὲ ἱερομονάχους καὶ γέροντας χρὴ εὐλαβεῖσθαι καὶ ἀγαπᾶν ὡς ἀποστόλους Χριστοῦ. καὶ οὕτως προσήκει καὶ τοὺς λοιποὺς μοναχοὺς ἀπονέμειν πᾶσαν ἀγάπην ἀληθινὴν διὰ τοῦ σχήματος τοῦ ἁγίου, ὡσαύτως καὶ αὐτὸς πρὸς ὑμᾶς τὴν κατὰ θεὸν φιλίαν καὶ στοργὴν ἔχειν, ὡς πνευματικὰ τέκνα. καὶ αὐθις εἰς τοῦτο προσεκτέον καὶ πάση φυλακῇ τηρητέον, ἵνα μήποτε γένηται παρ' ὑμῶν φατρία ἢ συνομοσία κατὰ τοῦ ἡγουμένου ἢ εἰς ἕτερον πρόσωπον ἔνδον τοῦ μοναστηρίου δι' αἰτίαν τινά, ἀλλὰ μετ' εὐμενείας καὶ πραότητος διορθούσθω τὰ πράγματα, ἅπερ πολλάκις παρα-
[κιν]οῦνται ὑπὸ φθόνου τοῦ μισοκάλου. καὶ οὕτως ἔδει ποιεῖν, ἵνα ἡ εὐλογία καὶ ἡ εὐχὴ τῶν πατέρων ἔσται περιτείχισμα ὑμῶν εἰς σωτηρίαν καὶ εὐεξίαν καὶ ἄφατον εὐφροσύνην πνευματικὴν. σὺ δέ, τιμιώτατε ἄρχων κύριε Διακοιωάννου, υἱὲ

κατὰ πνεῦμα ἀγαπητὲ τῆς ἡμῶν μετριότητος, φρόντισον γενέσθαι τὸ γυναικεῖον μοναστήριον, εἰ δυνατόν ἐστι, καὶ κοινέβιον κατὰτάξον καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανοῖς καὶ παρ' ἡμῶν εὐχὴν καὶ εὐλογίαν καὶ ἀντιμισθίαν μεγίστην παρὰ Θεοῦ ἐν τῷδε τῷ βίῳ καὶ εἰς τὸν μέλλοντα αἰῶνα. ἀλλ' ἐπὶ τὸ προκείμενον ἐπανέλθουμεν, ἵν', ὡς προέφημεν, νὰ ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἐνετείλατο κύριος τοῖς ἀποστόλοις, οὕτως καὶ γὰρ πρὸς ὑμᾶς ὡς τέκνα ὑπακοῆς γράφω τηρεῖν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ καὶ οὐ παύομαι, ἵνα μὴ σὺν τῇ ὀκνηρῇ δούλῳ ἐκείνῳ κατακριθῶ τοῦ κρύψαντος τὸ τάλαντον τοῦ δεσπότου. καὶ εἰ μὲν ἀκούσῃτε, ἀγαπητοί, τοὺς λόγους μου, ἔτοιμοι ἐστέ διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καθὼς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον εἶρηκε διὰ τοῦ προφήτου· «τάδε λέγει κύριος, ἐὰν θέλητε καὶ εἰσακούσεταιί μου, τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε, ἐὰν δὲ μὴ θέλητε μὴδὲ εἰσακούσεταιί μου, μάχαιρα ὑμᾶς κατέδεσθαι» τὸ γὰρ στόμα κυρίου ἐλάλησε ταῦτα. εἰ δέ τις καὶ παρήκοος φανῇ, αὐτὸς ὥσπερ κατὰ τὸ κυριακὸν λόγιον καὶ ἡμᾶς ἀναιτίους ποιήσει· «ἤλθα γὰρ καὶ ἐλάλησα, ἀμαρτίαν οὐκ εἶχον». νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχετε περὶ τῶν λόγων τούτων· οὐκ ἔστι γὰρ ἔμοι ταῦτα, ἀλλὰ τῆς θείας γραφῆς, ὡς ἄνωθεν εἵπομεν διὰ πολλῶν μαρτύρων. οὐκ οὖν ἄπρεπὸν ἐστὶν ὑμᾶς μῆτε τὸ καλὸν ἀφ' ἑαυτῶν ποιεῖν μῆτε ὑπακούειν τοῖς συμβουλευούσι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν. διό, ἀγαπητοί, μὴ δότε πρόνοιαν τῆς σαρκός, μὴ καλλωπίσετε τὸν ἑξῶ ἄνθρωπον διὰ πολλῶν ἐνδυμάτων συρικῶν τε καὶ βυσσίνων καὶ βρωμάτων καὶ πομάτων πολυτελῶν καὶ τὸν ἑσῶ βορβορώσητε ἀμαρτίας, φροντίζες καὶ μελέται τοῦ ματαίου κόσμου, ἀλλὰ τοῦτο ἔδει ποιῆσαι, ὅσον τὰ πρὸς τὴν χρείαν τοῦ σώματος, κάκεινο μὴ ἀφιέναι, ὅσον ὀφείλετε διὰ τὴν σωτηρίαν ὑμῶν, ἵνα τὸ περίσσευμα ὑμῶν, ὡς ἔφη ὁ Θεὸς ἀπόστολος, ἀπόδοτε εἰς τῶν ἐπιτωχῶν τὸ ὑστέρημα· τοῦτο γὰρ ἐστὶν ἀληθοῦς χριστιανοῖς, διότι ὡς ἐγεννήθημεν γυμνοί, οὕτως πρὸς τὸν φοβερὸν δικαστὴν πορευόμεθα, καὶ ἐὰν πάντας τοὺς θησαυροὺς συναξώμεν ὧδε· ἐκεῖ γὰρ γυμνοί, ἐλεεινοί, σκυθρωποί, σκοτεινοί, συντετριμμένοι, τεταπεινωμένοι, τετραχληλισμένοι, ἐν φόβῳ, ἐν τρόμῳ, κατηρεῖς, ὀδυνηροί, εἰς γῆν τὸ πρόσωπον ἐρριμμένον καὶ τοῦτο μετ' ἐντροπῆς καλύπτοντες, οὕτως πορευόμεθα, οὕτως ἀνιστάμεθα καὶ οὕτως παριστάμεθα εἰς ἐκεῖνο τὸ μέγα, εἰς ἐκεῖνο τὸ φρικτὸν, τὸ ἀπροσώποληπτον, τὸ ἀδωροδόκητον, τὸ ἀκατάληπτον δικαστήριον καὶ κριτήριον καὶ κολαστήριον, ὅπου ἄγγελοι τρέμουσιν, ὅπου οἱ θρόνοι οἱ φοβεροὶ τίθενται, ὅπου αἱ βίβλοι τῶν πράξεων ἡμῶν ἀνοίγονται καὶ τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων δημοσιεύονται καὶ φανεροῦνται. καὶ μακάριοι τότε οἱ καλῶς πράξαντες καὶ ὧδε μετανόησαντες, οἱ τῶν ἀμαρτιῶν τὸν φόρτον ἀπορρίψαντες διὰ μετάνοιαν κάκει ἐλεύθεροι ἔτυχον, ἄθλιοι δὲ καὶ ταλαίπωροι τότε οἱ ἀμετανόητο

καὶ ἀνεξομολόγητοι οἱ ἀπ' ἐντεῦθεν ἀποδημήσαντες εἰς τὸν φοβερὸν κριτὴν δεδεμένοι σειραῖς ἁμαρτημάτων, ὅπου ἐκεῖ ἀσίγητοι στεναγμοί, ἀπαρამύθητον πένθος, ἐκεῖ τέλος οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ θρῆνος, ὅπου οὐκ ἔστιν τρυφή, ἀλλὰ κρίσις, μέγας φόβος τότε, ἀδελφοί, μέγας τρόμος, μεγάλη ἡ γενομένη ἀνάγκη· ἡ γῆ πᾶσα σαλεύεται, τὰ μνημάτων ἀνοίγονται, τὰ κριτήρια εὐτρεπίζονται, πολλὸς ὁ φόβος, ἀδιήγητος ὁ τρόμος. καὶ ἵνα μὴ ὡς ἀπλῶς ἡγείσθε τὰ ῥήματα, ἀκούσωμεν, ἀγαπητοί, τοῦ Δανιὴλ λέγοντος· «ἐθεώρουν ἐν ὁράματι τῆς νυκτός, ἕως οὗ θρόνοι ἐτέθησαν καὶ παλαιὸς ἡμερῶν ἐκάθισεν. ὁ θρόνος αὐτοῦ φλόγα πυρός, οἱ τροχοὶ αὐτοῦ πῦρ φλέγον, ποταμὸς πυρὸς ἔτρεχεν ἔμπροσθεν αὐτοῦ, χιλιαὶ χιλιάδες παρεστήκησαν αὐτῷ καὶ μύρια μυριάδες ἐλειτούργουν αὐτῷ, κριτήριο ἐκάθισε καὶ βίβλοι ἠνεύχθησαν· ἔφριξεν τὸ πνεῦμα μου, ἐγὼ Δανιὴλ ἰδὼν καὶ αἱ ὁράσεις τῆς κεφαλῆς μου συνετάραξάν με, βαβαί». ὁ προφήτης τὸ ὄραμα τῆς μελλούσης κρίσεως ἰδὼν ἔφριξεν. καὶ τί ἄρα ἡμεῖς μέλλομεν ὑπομένειν, ὅταν καὶ αὐτὰ τὰ πράγματα εἰσέλθωμεν, ὅταν ἀπ' ἀνατολῶν ἡλίου μέχρι δυσμῶν παριστάμεθα γυμνοὶ καὶ τὸ φορτίον τῶν ἁμαρτημάτων ἐπὶ τοῦ τραχήλου πᾶσι δείχνοντες; τότε τῆς βλασφημίας αἱ γλῶσσαι φλογίζονται διηνεκεῖς καὶ οὐκ ἔστιν ὁ δροσίζων, τότε τῶν καταλαλούντων αἱ γλῶσσαι ὑπὸ τῶν ἀποτόμων ἀγγέλων συντρίβονται, τότε τῶν φιλαργύρων αἱ χεῖρες κρεμάμεναι τρέμουσιν καὶ καταξέομεναι ὀδυνῶνται, τότε οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν διανευόντων ἐμπαθῶς ἐξορύσσονται. ποῦ τότε γονεῖς, ποῦ ἀδελφοί, ποῦ πατήρ, ποῦ μήτηρ, ποῦ φίλος, ποῦ γείτονες, ποῦ ἡ τῶν ἀρχόντων ἐξουσία, ποῦ ὁ καλλωπισμὸς τῶν ἱματίων, ποῦ τὰ λαμπρὰ ὑποδήματα, ποῦ ὁ καλλωπισμὸς τῶν δακτυλίων, ποῦ τὰ κρέα, ποῦ ὁ χρυσὸς καὶ ὁ ἄργυρος, ποῦ ἡ τρυφή καὶ ποῦ ὁ οἶνος ὁ πολὺς, ποῦ τὰ περιβόλια τὰ εὐμορφα καὶ ἡ ξειφάντωσις, ποῦ οἱ τοὺς θησαυροὺς φυλάττοντες καὶ παρορῶντες τοὺς ἐπτωχοὺς καὶ ὡς ἀθάνατοι διακείμενοι, ποῦ οἱ μετὰ τυμπάνων καὶ χορῶν σπαταλῶντες, ποῦ εἰσὶν ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ οἱ ἀπιστοῦντες καὶ λέγοντες· φάγωμεν καὶ πίνωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκωμεν, ποῦ εἰσὶ τότε οἱ λέγοντες, ὅτι φιλάνθρωπός ἐστιν ὁ θεὸς καὶ οὐ κολάζει τοὺς ἁμαρτωλοὺς; πόσα μετανοήσουσιν οἱ ταῦτα λέγοντες, πόσα θρηνήσουσι καὶ οὐκ ἔσται ὁ ἐλεῶν αὐτούς. διό, ἀγαπητοί, δράμωμεν, ὡς καιρὸν ἔχομεν, στενάξωμεν, μετανοήσωμεν, ἐξυπνισθῶμεν, παρακαλῶ, ἐκ τοῦ ὕπνου τῆς ῥαθυμίας ἡμῶν καὶ ἐκ τοῦ βάθους τῆς ἀμελείας, μὴ χασμώμεθα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῷ ὕπνῳ καὶ βαπτιζόμενοι καὶ οὐ προσέχοντες τῇ ἀναγνώσει τῶν θείων λογίων, ἀλλ' ἐν φόβῳ θεοῦ ὑψώσωμεν χεῖρας πρὸς τὸν δυνάμενον σῶσαι καὶ εἰπωμεν· «κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, ὁ θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἁμαρτιῶν σου». μόνον σπευδάσωμεν, πρὶν ὁ ἥλιος

δύσει, πρὶν ἢ θύρα κλεισθῇ, πρὶν ἢ πανήγυρις λυθῇ καὶ ἡ νύξ καταλάβῃ, τότε οὐδεὶς πραγματεύεται, ἐπὰν τὸ θέατρον λυθῇ. δρόμου χρεία, ἀδελφοί· δράμωμεν, ἵνα μὴ καὶ ἡμεῖς οὐκ οἶδα ὑμᾶς πότεν ἐστέ, καθὼς αἱ πέντε μωραὶ παρθένοι τὸν δεσπότην ἀτιμάζομεν καθ' ἑκάστην δι' ἀτόπων καὶ σαρκικῶν πράξεων. αἰσχυνοῦμεν λοιπὸν· ὁ γὰρ καιρὸς ἤγγικεν καὶ ἡ ἡμέρα ἔφθασεν καὶ δεῖ ἡμᾶς λόγον αὐτῷ δοῦναι ὑπὲρ ὅλου τοῦ βίου ἡμῶν. παυσώμεθα λοιπὸν τῆς ἀμέτρου τρυφῆς, τοῦ αἰσχροῦ γέλωτος, ἵνα μὴ ἐκεῖ κλαύσωμεν πικρῶς, καὶ αγωνιάωμεθα πρὸ τῆς ὥρας ἐκείνης εἶναι εὐπρεπεῖς, καὶ ἐσυνειθίσαιμεν ἐν ἀμαρτίαις, ἀλλὰ ἀνακόψωμεν ταῖς μετανοαῖς. μὴ πλανηθῶμεν, ἀδελφοί, καὶ κρίσις ἐστὶ καὶ κόλασις αἰώνια, ἀβυσσὸν πυρὸς καὶ σκώληκος ἀτελεύτητος, σκότος ἐξώτερον καὶ τάρταρος καὶ βρυγμὸς καὶ κλαυθμὸς, ὡς ὁ κύριος ἐν εὐαγγελίοις δλὼν τούτων ἐμνημόνευσεν καὶ οὐ ψεύδεται· «ὁ οὐρανὸς γάρ, φησι, καὶ ἡ γῆ παρελεύσεται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι». διὸ φοβηθῶμεν καὶ φριξώμεν πάντες οἱ ἐν ἀμαρτίαις ζήσαντες καὶ σπουδάζωμεν μετὰ τῶν ἁγίων συναριθμηθῆναι διὰ τῆς μετανοίας. ταύτην τὴν παραίνεσιν καὶ νοουθεσίαν ἔγραψα πρὸς ὑμᾶς, ὦ φίλοι μου καὶ ἀδελφοί καὶ τέκνα ἡγαπημένα τῆς ἡμῶν μετριότητος, οὐχ ὡς ἱμείρομεν, ἀλλ' ὡς ἔφερον ἡ ὥρα, καὶ δέξασθε, ὅπερ γράφω, ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν ἀσφαλῶς ἐξ ὅλης ψυχῆς τοῦτον τὸν πνευματικὸν πλοῦτον, ὡς πηγὴ ἀγαθῆ καὶ λιπαρὰ τὸν σῖτον, ἵνα καρποφορήσητε ζωὴν αἰώνιον καὶ ἀθάνατον, ἐνταῦθα μὲν ἀξιωθῆτε μακρόβιοι, εὐθυνόμενοι, περισσεύοντες ἐπὶ πᾶσιν ἀγαθοῖς, καὶ ἔσται τὸ ἔλεος τοῦ θεοῦ ἐφ' ὑμᾶς καὶ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς ὑμῶν καὶ ἔσται ἐπὶ τοὺς οἴκους ὑμῶν ἡ εὐλογία Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ εὐθυνεῖ κύριος διὰ τῆς παναχράντου αὐτοῦ μητρὸς καὶ διὰ πρεσβειῶν τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου, πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ τοῦ ὁσίου Χριστοδούλου καὶ κατευοδώσει τὰς εἰσόδους καὶ τὰς ἐξόδους ὑμῶν καὶ τὰς διὰ θαλάσσης ὁδοιπορίας, ἐκεῖ δὲ ἀπολαύετε παρὰ τοῦ ἐπουρανίου βασιλείως τοὺς ἀδαμαντίνους καὶ ἀμαραντίνους στεφάνους, τρυφὴν τὴν ἀδάπανον, πάντων τῶν ἀγαθῶν τὴν τέρψιν, ἃ ἡτοίματεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν καὶ κοπιῶσιν δι' αὐτοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον αὐτοῦ ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. †

† Σίλβεστρος, ἐλέφθ θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας. †

Archet. membr. Flor. II. nro 43.

CXXII. 7088—1579, mense novembri [ind. VIII].

Macarius, abbas monasterii, scribit patriarchae Ieremiae II. de hereditate metropolitanae Beniamin et libertate monasterii.

† Τῷ παναγιωτάτῳ καὶ οἰκουμενικῷ πατριάρχῃ, κυρίῳ Ἱερεμίᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, δοθεῖν ἐντίμως. †

† Παναγιώτατε καὶ οἰκουμενικὲ πατριάρχα τῆς Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, ἡμῶν δὲ αὐθέντα καὶ δέσποτα. ἡμεῖς δὲ τῆς ἱεράς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἱερομόναχοι καὶ μοναχοὶ τὴν προσήκουσαν μετάνοιαν ποιοῦμεν τῆς σῆς παναγιότητος. τὴν τιμίαν σου ἐλάβομεν γραφὴν περὶ τῆς ὑποθέσεως τοῦ ἀποικομένου μητροπολίτου Βενιαμίν. ἐδῶ ἦλθεν ὁ κύριος Ἰωάννης τοῦ Δημητρίου τοῦ Ναζιώτου καὶ ἔλαβεν φλωρία ἐβδομήκοντα διὰ τῶν ἱερῶν τὴν ὑπόθεσιν καὶ ἄλλα πράγματα, ὅσα ὑπῆρχον ἐκ τοῦ μητροπολίτου εἰς τὰ χέρια τῆς Ζωῆς, ἔλαβεν αὐτά. καὶ ἐποίησαν γραφαῖς καὶ ἐσιάσθησαν μετὰ τοῦ μοναστηρίου καὶ τῆς Ζωῆς. νῦν δὲ ἦλθεν ὁ ἅγιος, ὁ εὐλαβέστατος παπᾶς, κύρις Νικόλαος, ὁ χαρτοφύλαξ τοῦ Παρωναξίας, καὶ ἔφερεν ἡμῖν γράμματα ἀπὸ τῆς σῆς παναγιότητος καὶ ἀφορίξῃ ἡμᾶς καὶ ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς διὰ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως. ὅμως ἡμεῖς ἐγνωρίσαμεν τὴν γραφὴν, ὅτι τῆς σῆς παναγιότητος τὸ γράμμα ἔγεινεν τὸν μάιον, αὐτὸς δὲ ὁ Ἰωάννου ἦλθεν ἐδῶ τὸν ἰούνιον καὶ ἐποίησεν τὴν σύμβασιν μετὰ τοῦ μοναστηρίου καὶ μετὰ τῆς Ζωῆς. καὶ διὰ τοῦτο ἱκετεύομεν τὴν σὴν παναγιότητα, ἵνα στάλῃς ἡμῖν γράμμα συγχωρήσεως διὰ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν, ὅτι καθὼς γράφομεν τῆς σῆς παναγιότητος, οὕτως ἐστὶν μετὰ ἀληθείας, δέσποτα ἡμῶν αὐθέντα· ὑπὸ τῶν μακαριτῶν πρῶν πατριαρχικῶν πάντως αἱ ἅγαι αὐτῶν γραφαὶ βασιλικὴν τὴν μονὴν ἐγχαράττων καὶ ἐγράφασιν, καθὼς ἐστὶν καὶ ὑπάρχει ἡ μονὴ κατὰ τῶν βασιλέων καὶ τοῦ ἁγίου τὴν διαθήκην. νῦν δὲ ὀλίγου καιροῦ παρελθόντος λαμβάνομεν γραφῆς ἀπὸ τῆς σῆς παναγιότητος καὶ γράφουσιν ἡμᾶς σταυροπήγιον καὶ ἡμεῖς οὐδέποτε οἶδαμεν τοιαύταις γραφαῖς καὶ παρακαλοῦμεν καὶ ἱκετεύομεν τὴν σὴν παναγιότητα, ἵνα μένῃ εἰς τὸ διηνεκές ἡ μονὴ βασιλική, καθὼς ὑπῆρχεν πάντοτε αὐτεξουσία, καθὼς ἰδεῖν θέλεις καὶ τὸ πρόσωπον τῆς βασιλείας ἐξουσίας. καὶ ἔχομεν καὶ ἕτερα πλείστα εἰς τὴν μονὴν μετὰ χρυσοβούλλων καὶ ἐτέρων ἁγίων πατριαρχῶν σιγίλλια καὶ ἱκετεύομεν τὴν σὴν παναγιότητα, μὴ βαρυνθῆς ἐπὶ ταυτό, ἀλλ' αἱ ἅγαι σου εὐχαὶ ἔστωσαν μεθ' ἡμῶν. ἀφοθ', μηνὶ νοεμβρίῳ. †

† Μακάριος, ἱερομόναχος καὶ καθηγούμενος μονῆς Πάτμου, καὶ οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοὶ ἱερομόναχοι καὶ μοναχοί. †

Exstat in M. Crusii Turcograecia. Basilea (1584) libr. IV. p. 301—302.

CXXIII. 7088—1580, ind. VIII.

Sophronius, patriarcha hierosolymitanus, hortatur monachos, ut simul habitent et eadem vitae ratione utantur.

† Σωφρόνιος, ἐλέφ θεοῦ πατριάρχης τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ καὶ πάσης Παλαιστίνης. †

† Οἱ τῆς ἱερᾶς καὶ θείας βασιλικωτάτης μονῆς τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου, πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ, ὃ τε πανοσιώτατος καθηγούμενος σὺν τοῖς λοιποῖς αὐτοῦ ἀδελφοῖς, τιμιωτάτοις ἱερομόναχοις τε καὶ μοναχοῖς, υἱοῖς κατὰ πνεῦμα ἀγαπητοῖς τῆς ἡμῶν μητρίτης, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ὑπεραγαθου καὶ παναγαθοῦ ἡμῶν θεοῦ καὶ βασιλέως Χριστοῦ τοῦ νεύσαντος εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν καὶ δέδωκε βουλὴν ἀγαθὴν καὶ ἔννοιαν διὰ τὸ κοινόβιον ἐκλέξαι καὶ βεβαιῶσαι αὐτό, ὡς δέδοται ἀπ' ἀρχῆς νὰ πολιτεύεται ἡ τάξις τῶν μοναχῶν μᾶλλον, καθὼς διατάσσεται καὶ ὁ ἅγιος Χριστόδουλος καὶ τῆς μονῆς κτήτωρ μετὰ ἀφορισμοῦ. «ὅστις ἀνατρέψῃ δηλονότι τὸ κοινόβιον μου καὶ γένηται ἰδιόρρυθμον, δίκας δώσει τῷ θεῷ ἐν ἡμέρᾳ ἀνταποδόσεως». τοῦτο γοῦν παρὰ τοῦ τιμιωτάτου ἐν ἱερομόναχοις καὶ ὑμετέρου ἀδελφοῦ, παπᾶ κυρ Ἰωσήφ, καὶ εἰς ἡμᾶς ἠνέχθη τὸ δ. . . . λίαν ἡμᾶς εὐφρανεν ἡ ταύτη συμφωνία, ἵνα μὴ τὸ κακὸν διαμείνῃ ἀθάνατον ἐκτὸς διαγωγῆς κοινοβιακῆς, ὡς βούλεται τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἀγγελικοῦ καὶ θείου μοναδικοῦ σχήματος, καθὼς παρέδωκεν ὁ σωτὴρ καὶ τοῦτο οἱ τοιοῦτοι ἐτήρησαν μαθηταί. οὐ γὰρ ἀπὸ τῶν χρόνων Παχωμίου τε καὶ [τοῦ] Θηβαίου Παύλου καὶ Ἀντωνίου τοῦτο ἤρξατο, ὡς τινὲς φασιν, ἀλλ' ἀπ' αὐτοῦ τοῦ σωτῆρος καὶ εἰς τοὺς ἀποστόλους ἐλθεῖν, ἐπεὶ κἀκεῖνοι μοναδικῶς ἔζων ἐν τῇ ἀργείᾳ καὶ τροφαῖς καὶ ἐνδύμασι καὶ ἐν νηστείαις καὶ προσευχαῖς καὶ εἰς τοὺς μετ' ἐ. . . . θη καὶ εἰς τοὺς ὁσίους πατέρας ἐξέλαμψε, μάλιστα δὲ καὶ προφήτης Ἠλίου ἀναχωρῶν καὶ παρθένος μὲν ὑπὲρ τὸν νόμον καὶ Ἐλισσαῖος αὐτῷ καθυποτασσόμενος καὶ οἰκῶν τὸ ὄρος καὶ ὁ βαπτιστής Ἰωάννης ὕστερον ἄγνους καὶ γυμνὸς καὶ ἄτροφος [διητάτο τόπους] ἐρήμους οἰκῶν καὶ κηρύττων μετάνοιαν, τετελείωκε δὲ καὶ παρέδωκεν, ὡς ἔφηνεν, ὁ σωτὴρ, καὶ κοινοβιακοῦ δὲ βίου τᾶξιν ὑπέδειξε διὰ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν καὶ τὸ καταλιμπάνειν τοῦ κόσμου

παντός. πρὸς τοῦτο οὖν, ἀδελφοί, τὸ σχῆμα τὸ ἁγ[ιον καὶ προ]φητικὸν καὶ ἀποστολικὸν καὶ ἐξαιρέτως ἀγγελικόν, ὡς τὴν παρθενίαν τῶν ἀγγέλων μιμούμενον καὶ ὑποταγὴν. χρὴ οὖν ἐπὶ τούτου, καθάπερ οἱ ἄγγελοι ἐν τῷ οὐρανῷ, κοινῇ τάξει καὶ ὕμνησει μιᾷ δοξολογοῦν τὸν δεσπότην, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐπὶ τῆς γῆς πάντες ἄνθρωποι ὀφει[λομεν] καὶ δοξάζειν τὴν ἁγίαν τριάδα ἐν μιᾷ θεότητι, πολλῷ μᾶλλον οἱ μοναχοὶ ἐν τοῖς μοναστηρίοις, ὡς ὅμοιοι τῶν ἀγγέλων διὰ τοῦ σχήματος, ὡς προεῖρηται, δεόν ἐστὶ ὡς ἄγγελοι καὶ ἀπόστολοι ἐν μιᾷ ψυχῇ καὶ καρδίᾳ κοινοβιακῶς πολιτεύεσθαι, διότι οὐκέτι ἐπίγειος τοῦ κόσμου τοῦτου ὁ μοναχός, ἀλλ' ὑπερκόσμιος καὶ οὐράνιος καὶ τὸ πολίτευμα ἀληθῶς μετὰ τοῦ Παύλου ἔχων ἐν οὐρανοῖς, καὶ τοῦτο ἐπαγγελλόμενος, διὸ γινωσκέτω πᾶς μοναχός, ὡς οὐκ ἔστιν, ὅτι τῆς παρούσης ζωῆς, ἀλλὰ τῷ βίῳ τούτῳ νενέκρωται καὶ ἄφθαρτός ἐστι καὶ ἐπουράνιος ἄνθρωπος. καὶ κατὰ Παῦλον αὐθις εἰπεῖν· «ὁ κόσμος αὐτῷ ἐσταύρωται καὶ αὐτὸς τῷ κόσμῳ». καὶ ἐπεὶ ὁ παρὼν μὲν καιρὸς ἐργασίας, ὁ δὲ μέλλων ἀνταποδόσεως, μὴ ἀμελήσητε, ὡς εἴπομεν, εἰς τὸ θεάρεστον καὶ θεοτίμητον ἔργον τοῦ κοινοβίου, ἀλλὰ σπουδάσατε τάχιον γενέσθαι· «βιασθὴ γάρ ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν καὶ οἱ βιαζόμενοι ἄρπάξουσιν αὐτήν». οὐ γὰρ οἶδέ τις, τί τέξεται ἢ ἐπιούσα. γέγραπται γάρ· «ἐν ᾧ εὗρω σε, κρινῶ σε». καὶ κατορθώσατε λοιπὸν τὸ κοινοβίον ἐξ ὅλης ψυχῆς ἐκτὸς δισταγμὸν καὶ σύγχυσιν, ἵνα εὐρηθῆτε εὐάρεστοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καὶ μὴ αἰσχυρόμενοι, ὅταν ἀποδώσῃ ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ οἱ μὲν τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες καὶ οὐκ ἐμετενόησαν εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. οὐκοῦν παύσασθε, ἀντιβोलῶ, τῆς ἰδιορρυθμίας, ἥπερ ἐστὶ σημεῖον ἀνυποταξίας καὶ φιλοουλίας (sic) μήτηρ καὶ φιλαυτίας. καὶ ὁ τῆς Κλίμακος θεῖος Ἰωάννης πλάνην ὀνομάζει αὐτὴν καὶ ἀπάτην, καὶ οὐδεὶς τῶν πατέρων λοιπὸν ἢ τῶν ἀποστόλων ἐνομοθέτησε γενέσθαι μοναστήριον ἰδιόρρυθμον, ἀλλὰ κοινόβια, ὡς ἐπαρέδωκεν ὁ σωτὴρ διὰ τῶν αὐτοῦ μαθητῶν, ἡ δὲ ἰδιορρυθμία ἐν κεφαλῇ τινὶ εὗρομεν, ὅτι ὑπὸ τινῶν αἰρεσιαρχῶν λεγομένων Λαμπετιανῶν, ἀπὸ Λαμπετίου τινὸς οὕτως προσαγορεύονται, ἡ ἰδιορρυθμία ἐσπάρθη, οἵτινες τοῖς βουλομένοις ἐπὶ τὸ αὐτὸ ζῆν δηλονότι ἐν κοινοβίοις ἐπιτρέπουσιν οἱ κατάρτοι ἐκάστῳ, ὅαν ἐθέλει δοκιμάζειν πολιτείαν, τοιαύτην μετιέναι κατὰ τὸ αὐτοῦ θέλημα καὶ ἄλλας ἐτέρας ἀταξίας φληναφούντες οἱ δύστηνοι. καὶ οἱ μὲν ὅσοι ἐτύγχανον τοῖς ἐντετυπωμένοις παρὰ τῶν θείων πατέρων κοινοβίοις ἔν τε βρώσει καὶ πόσει καὶ ἐσθῇ καὶ τῇ λοιπῇ διαγωγῇ καὶ ἐν ταῖς πρεπούσαις ἐν τοῖς μοναστηρίοις πνευματικαῖς διακονίαις καὶ οὐ σαρκικαῖς καὶ ὑπακοῇ, θελήματι, πνευματικῶν δηλονότι καὶ οὐ σαρκικῶν, καθὼς καὶ ὁ μέγας τῆς σοφίας ὁ

ποταμὸς Βασίλειος ἐν τοῖς ἀσκητικοῖς αὐτοῦ διετύπωσε λόγοις. τοὺς θέλοντας τοῖνον τοῖς τοιοῦτοις λόγοις συζῆν οἱ Λαμπετιανοὶ διδάσκουσιν ἐν τοῖς ἰδίοις θελήμασιν αὐτῶν πορεύεσθαι, καὶ οὐδὲν ἑτερόν ἐστιν ἢ πεπλανημένη διδασκαλία αὐτῶν, ἀλλ' ἢ τὸ ἀποστῆναι τῆς κοινοβιακῆς, μᾶλλον δὲ τῆς πνευματικῆς διαγωγῆς καὶ συμπεριφέρεισθαι τοῖς οἰκείοις θελήμασι. ἀλλ' αἱ μὲν τῶν θείων πατέρων διδασκαλῖαι, οἵτινες τῷ ἁγίῳ καταυγασθέντες πνεύματι περὶ τὴν τάξιν τὴν ἀγγελικὴν, ἥτις ἐστὶν ὁ κοινὸς βίος, ἐθέσπισαν καὶ βεβαίωσαν, μᾶλλον δὲ τὸν μέγαν οὐρανοφάντορα Βασίλειον πανταχοῦ περιφέρουσιν, ὡς τὸν χαρκντῆρα τοῦ κοινοβιακοῦ κανόνος ἐν τοῖς ἀσκητικοῖς αὐτοῦ λόγοις παραδιδόντα καὶ πᾶσαν μοναδικὴν πολιτείαν· καὶ γὰρ τὰ κοινόβια οἱ πατέρες καὶ αὐτὴν τὴν μοναδικὴν πολιτείαν οὐχ ἀπλῶς πως δέχονται, ἀλλὰ κατὰ τὰ ἀσκητικὰ τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ κατὰ τὰς παραδόσεις τῶν λοιπῶν θεοφόρων πατέρων, καθὼς καὶ ἡ ζ' σύνοδος εἰς τὸν κανόνα τὸν κ' περὶ διπλῶν μοναστηρίων, ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, λέγει, ὅτι κρατεῖτωσαν κατὰ τὸν κανόνα τοῦ μεγάλου Βασιλείου καὶ κατὰ τὴν διαταγὴν αὐτοῦ, δηλονότι τῆς κοινῆς διαίτης, οὕτω διατυπούσθωσαν. διὸ καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν κατὰ τὴν παράδοσιν ταύτην τῶν θείων καὶ πεφωτισμένων πατέρων, Βασιλείου φημί καὶ τῶν λοιπῶν, καὶ κατὰ τὰ γράμματα τοῦ παναγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, κυροῦ Ἱερεμίου, ἅμα δὲ καὶ τοῦ μακαριωτάτου πάπα καὶ πατριάρχου Ἀλεξανδρείας, κυροῦ Σιλβέστρου, τῶν ποθεινοτάτων ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, διαλαμβάνουσι μετὰ ἀλύτου δεσμοῦ, ὅπως κατορθώσετε καὶ βεβαιώσετε τὸ κοινόβιον· οὕτως ἀποφαίνεται ἐν ἁγίῳ πνεύματι. καὶ εἰ μὲν ὑπάρχει τις ἀδελφὸς ἱερομόναχος ἢ μοναχὸς καὶ οὐ παραδέχεται τὸ κοινόβιον τοῦ μείναι ἐν τῷ μοναστηρίῳ καὶ βούλεται ἐξελθεῖν τῆς μονῆς, μηδεὶς ἐμποδίσειεν αὐτόν, ἀλλὰ λαβέτω καὶ ὅπερ κέκτηται ἴδιον καὶ πόρρω ἀπελθέτω ἀπὸ τῆς μονῆς καὶ ἔστω συγχωρημένος, οἱ δὲ λοιποὶ ἀδελφοὶ οἱ βουλόμενοι προσκαρτερεῖν τῷ μοναστηρίῳ γενέσθωσαν κοινοβιαῖται καὶ μενέτωσαν ἀνόθευτοι τοῦ λοιποῦ, καθὼς ὁ τύπος διακελεύει. εἰ δέ τις ἐξ ὑμῶν τῶν ἀδελφῶν ἀποστρέφεται τοῦ τοιοῦτου καλοῦ ἔργου καὶ θέλει ἐμποδίσαι, ὥστε τοῦ μὴ γενέσθαι τὸ κοινόβιον, εἰ μὲν ἱερομόναχος εἶη, ἔστω ἀργὸς καὶ καθαιρημένος πάσης ἱεροπραξίας, εἰ δὲ μοναχός, ἀφωρισμένος ἔστω καὶ τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐξωσθήτω. διὸ καὶ τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐπιδέδοται γράμμα εἰς ἀσφάλειαν πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ βεβαιώσιν τοῦ μηκέτι τολμήσειε τις τῶν ἀ[πάντων πῶ]ποτε καὶ ἀντιλέγει τι τὸ παράπαν κατὰ τοῦ κοινοβίου, οὐ ἐθεσπίσαμεν καὶ ἐβεβαίωσαμεν κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἁγίων πατέρων. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. ἀλλ' ὑμεῖς, ὦ εὐτάτοι

καὶ σεβάσμιοι πατέρες, βεβαιώνοντες μετὰ πάσης [προθυμίας] καὶ ἐξ ὅλης
 ψυχῆς καὶ καρδίας τὸ κοινόβιον, συντεινόντων δὲ καὶ τοῦ τύπου μὴ ἀποτυχεῖν,
 ὅσα διατάσσει τῆς κοινῆς διαίτης, ἔστε συγχωρημένοι καὶ εὐλογημένοι πα . . .
 . . . τῶν σαρκικῶν ἐρέξεων καὶ ἐπιθυμιῶν, τύφου καὶ κενοδοξίας, παρακοῆς,
 ἀντιλογίας, κακίας, κατακρίσεως, καταλαλιᾶς, ψεύδους, συκοφαντίας
 ταπεινώσιν καὶ ὑποταγῇ, ἐγκράτειαν, νηστείαν,
 ἀλήθειαν γλώσσης, σωφροσύνην σώματος, ἐφθάλμων χαλινάγωγίαν καὶ πρὸς
 ἀλλήλους ὁ προσεστώτα καὶ ἐλεημοσύνην καὶ μετὰδосιν εἰς τοὺς
 πένητας, προθυμίαν εἰς τὸ ἐργόχειρον καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ὑποταγῇ τοῦ κοινο-
 βίου· ἔστε ὑμῖν εἰς ἀλλήλους χρηστοί, εὐπλάγχοι ἡ κακὸν ἀντὶ
 κακοῦ, ἀλλὰ νικᾶτε τὸ κακὸν ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ, ποθεῖτε ἀγρυπνίαν, ψαλμωδίαν,
 προσευχήν, γονυκλισίαν τὸ κατὰ δύναμιν, δουλαγωγίαν σώματος, κάτω τὸ βλέμμα
 ἔχειν, ἄνω δὲ τὸν νοῦν. πρὸ δὲ πάντων χρὴ τὸν μοναχὸν ἐγκρατεῦσθαι ἀπὸ
 συντυχίας γυναικῶν καὶ ἀπὸ οἰνοποσίας, ὅτι οἶνος καὶ γυναῖκες καὶ παῖδια ἀπο-
 στήσουσι συνετούς, καὶ τὸ κρεῖττον τὸ μὴ ἀπολιμπάνεσθαι τῶν ἱερῶν συνάξεων
 τῆς ἐκκλησίας καὶ κατορθούντας κατὰ τὸ δυνατόν τὰς τοῦ κυρίου ἐντολάς μὴ
 ἀκηδιαῖν καὶ ἀμελεῖν, ἀλλὰ τὸν μισθὸν καὶ τὸν ἔπαινον παρ' αὐτοῦ ἐκδέχεσθαι
 καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς ποθεῖν τὴν ἀπόλαυσιν, ὀφείλει δὲ ἐπὶ πρεσβυτέρων σιωπᾶν,
 ἐπὶ σοφωτέρων ἀκροᾶσθαι, πλείονα νοεῖν, ὀλίγα φθέγγεσθαι, μνημονεύειν τῶν ἐσχά-
 των, πάντοτε πρὸ ἐφθάλμων ἔχειν τὸν θάνατον, πρὸς πάντας ταπεινὸν εἶναι, μισεῖν
 τὴν ὑπερηφανίαν, νήφειν καὶ τηρεῖν τὰς καρδίας ἀπὸ πειρασμῶν πονηρῶν. οὕτως
 οὖν ποιῶντες, ἀγαπητοί, καὶ ὡς ἰσάγγελοι τῶν οὐρανίων γερῶν καὶ ἀμοιβῶν
 ἐπιτεύξοισθε καὶ τῆς τῶν οὐρανῶν βασιλείας. πλὴν καὶ τοῦτο ἡ μετριότης
 ἡμῶν ἐντέλλεται τῇ ὑμετέρᾳ ἀγάπῃ βέλτιον ὑπὲρ ὧν προειρήκαμεν, ὅτι κατὰ
 τοὺς ὅρους τῶν ἁγίων πατέρων οὐ χρὴ διδάσκονται (sic) παιδάρια κοσμικὰ ἔσω ἐν
 τοῖς μοναστηρίοις κατὰ τὸν ἱε' κανόνα τοῦ ἁγίου Νικηφόρου, πατριάρχου Κων-
 σταντινουπόλεως. ὑμεῖς οὖν, ὡς ἠκούσαμεν, παραβαίνετε τοὺς ὅρους τῶν ἁγίων
 πατέρων καὶ διδάσκετε παῖδια ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου. διὸ ἀπὸ τοῦ νῦν παύσετε
 τοιαύτης ἀτοπίας καὶ πλέον μὴ δέξασθε ἀπὸ τῆς πύλης καὶ ἔξω τι τῶν ἀγε-
 νείων παίδων ἐλθεῖν ἔσωθεν, καθάπερ καὶ τὰς γυναῖκας. εἰ δὲ τις ἐξ ὑμῶν τῶν
 ἱερομονάχων ἢ τῶν μοναχῶν δέξεται σπανὸν παιδί ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου, καὶ
 κατὰ σάρκα αὐτοῦ ἐστὶν υἱὸς μονογενῆς, ἔστω ἀφορισμένος ὡς παραβάτης
 τοῦ νόμου καὶ παρήκοος τοῖς θεοῖς ἐντάλμασιν. διὰ τοῦτο ποιήσατε, ὡς γράφομεν,
 καὶ μὴ ἄλλως, γὰρ πολιτεύεσθε σεμνῶς καὶ κοσμίως, ἄσπιλοι, ἄμωμοι ἀπὸ
 παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ κακοῦ θελήματος, καθὼς ἐφίεται καὶ ποθεῖ τὸ

ἀγγελικὸν σχῆμα, ἵνα καὶ ἡ προσευχὴ ὑμῶν τότε καὶ ἡ δέησις περὶ τῶν ὑμετέρων σφαλμάτων εὐπρόσδεκτος γένηται ἐνώπιον τοῦ μεγάλου θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον αὐτοῦ ἔλεος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. ἀμήν. ἔτ[ους] ζ'πη', ἰνδικτιῶνος η'.

† Σωφρόνιος, ἐλέω θεοῦ πατριάρχης τῆς ἁγίας πόλεως Ἱερουσαλήμ. †

Archetyp. membr. Flor. II. nro 45. Tabula tinea est valde corrosa.

CXXIV. 7101—1593, mense iulio, ind. VI.

Patriarcha Ieremias II. declarat, monasterium S. Mariae Exochorianaе in insula Paro, quod postea fit metochium Sancti Ioannis, esse stauropegium.

† Ἱερεμίας, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης, συνεδριαζόντων αὐτῇ καὶ τῶν καθευρεθέντων ἱερωτάτων ἀρχιερέων, δι' ἀναφορὰς ἀσφαλεστάτης τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Πάρου, κύρ Ἱερεμίου, ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ ἀδελφοῦ αὐτῆς καὶ συλλειτουργοῦ, ἐδηλώθη καὶ ἐπιστάθη ἐναργῶς, ὅτι ἐν τῇ Πάρῳ νήσῳ κατὰ τὸ μέρος τοῦ Κεφάλου ἀνωκοδομήθη ναὸς ἐπ' ὀνόματι τιμηθεὶς τῆς Παναγίας τῆς Ἐξωχωριανῆς πρότερον καθιερωθεὶς σταυροπήγιον πατριαρχικὸν ἐξόδῳ καὶ δαπάνῃ πλουσιοπαρόχων τινῶν τῶν ἐκεῖσε εὕρισκομένων εὐλαβεστάτων μοναχῶν, οἵτινες θείῳ ζήλῳ κινούμενοι τὰς ἀνοικοδομὰς καὶ βελτιώσεις τῶν θείων μονῶν περὶ πλείστου ποιοῦνται. ἐπεὶ δὲ ἐζητήθη καὶ διὰ σιγγιλιώδους πατριαρχικοῦ γράμματος ἐπικυρωθῆναι τὸ τοιοῦτο ψυχωφελὲς ἔργον, ὡς ἂν εἰς τὸ ἐξῆς μὴ ἔχῃ τινὰ ἐπῆρειαν παρὰ τε τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως καὶ τῶν ἄλλων, ὡς πατριαρχικὸν σταυροπήγιον, τούτου χάριν ἡ μετριότης ἡμῶν γράφουσα παρακελεύεται ἐν ἁγίῳ πνεύματι διὰ τοῦ παρόντος σιγγιλιώδους γράμματος, ἵνα ἡ νεωστὶ αὕτη κτισθεῖσα μονὴ τῆς Παναγίας τῆς Ἐξωχωριανῆς τιμᾶται ὡς πατριαρχικὸν σταυροπήγιον καὶ ἔχῃ τὸ ἀνεσώληκτον καὶ ἀνεπηρέαστον εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα παρὰ παντὸς προσώπου ἱερωμένου τε καὶ λαϊκοῦ καὶ αὐτοῦ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιεπισκόπου Πάρου, πρὸς δὲ καὶ τελῇ κατ' ἔτος πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς μεγάλῃν ἐκκλησίαν τῆς Κωνσταντινουπόλεως κηρὸν λιτρῶν δύο ὑποταγῆς χάριν, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ πατριαρχικά σταυροπήγια, ὀφειλόντων καὶ τῶν ἐκεῖσε ἱερωμένων προσώπων ἀεὶ μνημονεῖν τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος

ἐν ἐσπέρᾳ καὶ πρωὶ καὶ μεσημβρίᾳ, ὡς ἔθος, ἔτι τε φροντίζειν καὶ προνοεῖσθαι τῶν πρὸς σύστασιν καὶ βελτίωσιν τῆς πατριαρχικῆς μονῆς ταύτης ἀφιερωμένων κτημάτων καὶ πραγμάτων τῶν τε ἐντὸς καὶ ἐκτὸς, ἐπεὶ ὅστις ἂν τῶν ἀπάντων ὀψέ ποτε καθ' οἰονδήποτε τρόπον βουληθῇ ἐπηρεάσαι κατὰ τι τοῦτο τὸ πατριαρχικὸν ἡμέτερον σταυροπήγιον ἢ ἀνατρέψαι το τὸ παντελευθέρως αὐτοῦς ζῆν, ὡς ἔθος ἐστὶ τοῖς πατριαρχικοῖς σταυροπηγίοις, ὁ τοιοῦτος ἱερωμένος ὢν ἀργὸς ἔσται πάσης ἱεροπραξίας, λαϊκὸς δὲ ἀφωρισμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἄλυστος μετὰ θάνατον. ἔθεν εἰς ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ ἐπεδόθη τὸ παρὸν σιγίλλιδες γράμματα τῷ εἰρημένῳ πατριαρχικῷ σταυροπηγίῳ τῷ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένῳ τῆς Παναγίας τῆς Ἐξωχωριανῆς ἐν ἔτει Ἱρᾶ, μηνὶ Ἰουλίῳ, ἰνδικτικῶνος Ϛ'. †

† Ἱερεμίας, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

Archet. membr. Flor. II. nro 37.

CXXV. 7105—1597, die 19 mensis ianuarii, ind. XI.

Meletius Pegas, patriarcha Alexandriae, procurator ecclesiae Constantinopolitanae, confirmat exemptiones et privilegia antiqua monasterii.

† Μελέτιος, ἐλέω Θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ ἐπιτηρητῆς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως. †

† Εἰ τὸ τὰ πατρικὰ δόγματα καὶ θεσπίσματα διατηρεῖν ἀσινῇ τε καὶ ἀμετάτρεπτα λυσιτελεῖς τε ὁμοῦ καὶ ἀναγκαιότατον, οἷα τῆς τούτων παρατροπῆς τε καὶ παραβάσεως εἰς βυθὸν ἀπωλείας ἀγούσης τοὺς ὑπερόπτας καὶ καταφρονήτας τῶν τοιούτων, ἀναγκαῖον ἄρα καὶ τὸ τὰς διατάξεις τῶν προηγησαμένων ἀοιδίμων πατριαρχῶν καὶ ὀρθοδόξων βασιλέων ἀλωβήτους διατηρεῖν καὶ ὡς οἷόν τε ἀρραγεῖς καὶ ἀπαρεγχειρήτους, ἐπεὶ καὶ νόμοι πολιτικοὶ τοῖς ἐπαρχικοῖς διατηρεῖται τὰς τῶν πρὸ αὐτῶν κρίσεις ἀθετεῖν κατὰ τι, ἐνομοτυτάτας καὶ δικαίας οὕσας, οὐκ ἐπιτρέπουσιν. ἔθεν καὶ τὴν κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον διακειμένην σεβασμίαν μονὴν τὴν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἡγαπημένου μαθητοῦ καὶ παρθένου τοῦ Θεολόγου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου καὶ ἰδρυμένην καὶ τιμωμένην καὶ τὴν νῆσον αὐτὴν τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀγιοτάτοις πατριαρχαῖς καὶ πρὸ τούτων τοῖς ἀοιδίμοις βασιλεῦσι προνομίαις ἐλευθερίας καὶ αὐτεξουσιότητος τιμηθεῖσαν οὐκ ἦν

εἰκὸς μὴ τῶν ἴσων ταύτην τυχεῖν καὶ παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος ἐπομένης ἐκείνοις καὶ πρακτοῦσης αἰεὶ καὶ λογιζομένης· προσελθόντας γὰρ τῇ ἡμῶν μετριότητι τόν τε σοφώτατον καὶ λογιώτατον διδάσκαλον καὶ ἐκκλησιαρχὴν τῆς ῥηθείας σεβασμίας μονῆς, ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς κύριον Νικηφόρον, καὶ τὸν ὀσιώτατον καὶ τιμιώτατον ἐν ἱερομονάχοις κύριον Παρθένιον καὶ οἰκονόμον ταύτης, καὶ σὺν τούτοις τὸν ὀσιώτατον ἐν ἱερομονάχοις κύριον Κύριλλον, τοὺς κατὰ πνεῦμα υἱοὺς ἀγαπητοὺς τῆς ἡμῶν μετριότητος, ταύτης δὴ τῆς ὑποθέσεως ἕνεκα τοῦ τὰ παλαιγενῆ αὐτῶν δηλαδὴ ἐπικυρῶσαι καὶ ἡμᾶς βασιλικά χρυσόβουλλα καὶ πατριαρχικά ὑπομνήματα ἐπ' ἐλευθερίᾳ τῆς μονῆς ἐπιβραβευθέντα τοῖς ἐν αὐτῇ μοναχοῖς, καὶ προσεδέξατο τούτους ἡ μετριότης ἡμῶν εὐμενέστατα καὶ τὸ ἐντελές τῇ τούτων δεήσει τάχιον ἐχαρίσατο· πῶς γὰρ οὐκ ἔδει τῆς αἰτήσεως εὐλόγου τε καὶ δικαίας οὔσης, ἅτε δὴ «τοῦ συναίρεσθαι τοῖς κατ' ἀρετὴν διαφέρουσι καὶ ὅλοις διὰ βίον ἀντικειμένοις θεῷ, καὶ χεῖρα βοήθειας τούτοις ὀρέγειν, ἐν οἷς ἄρα καὶ δέοιντο, θεοφιλοὺς τε ὄντος καὶ τῆς θείας ἐντολῆς ἐχομένου». λαβοῦσα τοιγαροῦν ἀνὰ χεῖρας ἡ μετριότης ἡμῶν τὰ δηλωθέντα βασιλικά αὐτῶν καὶ πατριαρχικά γράμματα καὶ ταῦτα διεξελθοῦσα φιλοπονώτερον δεῖν ᾤετο τὰς περιλήψεις καὶ διανοίας αὐτῶν ὡς οἷόν τε συντετμημένως ἐν τῷ παρόντι αὐτῆς ἐνθελῖναι ὑπομνήματι, ὥς ἂν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ μοναχοὺς τῇ ἐμφανείᾳ τούτου μόνον ἀποσοβῇ δύνασθαι πάντα τὸν τὴν ἐλευθερίαν τῆς τε μονῆς καὶ τῆς νήσου λυμῆνασθαι ἐγγχειρήσοντα. περιεῖχε δὴτα τὸ τοῦ αἰοιδίμου βασιλέως κυρίου Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ χρυσόβουλλον, ὡς ὅτι «ἐδωρήσατο ἡ βασιλεία αὐτοῦ τῷ εὐλαβεστάτῳ μοναχῷ Χριστοδότῳ» (τῷ κτήτορι δηλαδὴ τῆς δηλωθείσης σεβασμίας μονῆς) «πᾶσαν τὴν νῆσον Πάτμον μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς καὶ διακράτσεως αὐτῆς», ἔρημον οὔσαν τὸ πρότερον καὶ παντάπασιν ἀοίκητον, καθὼς λεπτομερῶς διέξεισιν ἡ γεγонуῖα παράδοσις παρὰ τοῦ ἀναγραφέως τῶν Κυκλάδων νήσων, Νικολάου τοῦ μαΐστορος, ἥ τε διαμέτρησις αὐτῆς πρὸς τὸν δηλωθέντα κτήτορα «οὐ καιρικῶς οὐδὲ χρόνοις ἀριθμητοῖς, ἀλλ' ἐπ' ἀναφαρέτῳ καὶ διηνεκεῖ τῇ δεσποτείᾳ καὶ κυριότητι καὶ ἄχρις ἂν ὁ παρὼν διαρκοῖ αἰὼν, ἀτελῶς, ἀβαρῶς, ἐλευθέραν καὶ πάσης ἀπηλλαγμένην σεκρετικῆς συζητήσεως». διωρίζετο δέ, ἵνα καὶ «ἡ ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ ἀναγερθησομένη μονὴ παρ' αὐτοῦ, ἔτι δὲ καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν μοναχοί, οἳ τε τῆνικαῦτα ὄντες καὶ οἱ εὐότερον ἐσόμενοι κατέχωσι καὶ δεσπόζωσι τὴν νῆσον ταύτην ἀτελῶς, ἀβαρῶς, κυρίως καὶ αὐθεντῶς, ἀναφαρέτως τε καὶ αἰωνίως» καὶ «κἂν εἰς εὐφορυστάτην τε καὶ εὐπρόσδοον ἐκ λυπρᾶς καὶ τραχείας τῇ οἰκείᾳ μεταγάγοιεν σπουδῇ, εἰς ἴδιον κέρδος τὰς ἐντεῦθεν προσόδους λογίσωνται, μὴ παρὰ τινος τὸ σύνολον λογο-

πραγούμενοι ἢ ἀνακρινόμενοι». πρὸς τούτοις δὲ ἀπεφαίνετο ταύτην τὴν δηλωθεῖσαν σεβασμίαν μονὴν αὐτοδέσποτον καὶ αὐτεξούσιον μετὰ τῆς ὅλης νήσου διαμένειν ἐσαεῖ, καθ' ἑαυτὴν ἀγομένην καὶ διευθυνομένην καὶ οὔτε αὕτη οὔτε τὰ ὑπ' αὐτὴν οὐθ' ἡ νῆσος αὐτὴ ὑπὸ βασιλικὰ ἢ πατριαρχικὰ ἢ μητροπολιτικὰ ἢ ἐπισκοπικὰ ἢ ἐκκλησιαστικὰ ἢ ὑπὸ τινος ὅλως ἰδιωτικὰ ὑπαχθῆσεται πρόσωπα, ἀλλ' ἐλευθεριάσουσι καθαρῶς ἄχρως αἰῶνος παντός. καὶ αὕτη μὲν ἡ ὡς ἐν συντόμῳ περιληψίς τε καὶ δύνამις τοῦ δηλωθέντος εὐσεβοῦς χρυσοβούλλου, γεγονότος κατὰ τὸ ϞϞϞ' ἔτος τῆς ια' ἰνδικτιῶνος, κατὰ τὸν ἀπρίλιον μῆνα. γέγονε δὲ ἐπὶ τῷ καλῷ τούτῳ θεμελίῳ καὶ ὑπόμνημα, ἀναγνωσθὲν καὶ τοῦτο παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, τοῦ τῷ τότε τὸν πατριαρχικὸν θρόνον ἰθύνοντος, τοῦ μακαριωτάτου κυρίου Ἰωάννου, ἐπὶ ἔτους ϞϞμ' κατακολουθοῦν μὲν καὶ πᾶσι τοῖς τῷ χρυσοβούλλῳ ἐμφερομένοις, παρεχόμενον δὲ ταύτῃ τῇ σεβασμίᾳ μονῇ «τὸ ἀνεπηρέαστον καὶ ἀνεόχλητον καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ κειρὺς ἀποστελλομένων ἐξάρχων καὶ παντός ἐτέρου προσώπου, αποκλείον δὲ καὶ τὴν εἴσοδον πᾶσι τοῖς ἀρχιερεῦσι τοῖς ὑφ' ἑαυτοὺς ἄγειν τὴν μονὴν ἐπιχειροῦσιν, οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ ἡμῖν τοῖς πατριάρχεις μηδὲν τι προσεῖναι ἐπὶ τῇ μονῇ ταύτῃ οἰονδηποτοῦν ἄλλο δίκαιον συγχαροῦν, ἀλλ' ἡ μόνῃ τὴν ἀναφορὰν τοῦ οἰκείου ὀνόματος ἐν ταῖς θεαῖς ἱεροτελεσταῖς· πρὸς τούτοις δὲ διοριζόμενον ἐξεῖναι τοῖς μοναχοῖς ἀκωλύτως, παρ' ᾧ ἂν βούλωνται τὰς ἑαυτῶν ποιεῖσθαι χειροτονίας καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐνεργεῖν τὴν τοῦ σφῶν ἡγουμένου προχείρισιν». καὶ τοῦτο μὲν τὸ πατριαρχικὸν ὑπόμνημα. προσέτι δὲ καὶ τὸ προδιαληφθὲν χρυσοβούλλον προσεπιβεβαίωσεν ἄλλιν «καὶ ἀπαράθραυστα καὶ ἀπαρεγγεῖρτα διαμένειν εἰς τοὺς ἐξῆς ἅπαντας καὶ διηνεκεῖς χρόνους διορίζεται ὁ ἀγιώτατος καὶ αἰοιδίμος ἐν πατριάρχεις κύριος Λουκάς δι' ὑπομνήματος αὐτοῦ ἐνυπογράφου, γεγονότος καὶ τούτου κατὰ τὸ ϞϞϞ' ἔτος, παρακλεεζόμενος ἐν τούτῳ «ἄβατον εἶναι παντάπασιν τὴν μονὴν πᾶσι τοῖς ἐτέροις ἀρχιερεῦσι τοῖς ὑφ' ἑαυτοὺς ἄγειν πειρωμένους αὐτὴν καθ' οἰονδήτινα τρόπον τῶν μοναχῶν μὴ βουλομένων, ἀφορισμῷ αὐτοὺς ἐν ἀγίῳ καθ' ὑποβάλλοντος πνεύματι, εἴ γε μετὰ τὴν ἑαυτοῦ γραφὴν ὅπωςδῆποτε καθ' οἰονδήτινα τρόπον παρασαλεῦσαι τὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς μονῆς ἐπιχειρήσουσι.» καὶ ταῦτα μὲν περιελήφθη ἐν τοῖς παλαιότεροις τῆς μονῆς προνομίοις. προσῆν δ' αὐτῇ καὶ ἕτερα πατριαρχικὰ σιγίλλια, οὐ μακρὰν ἀπέχοντα τοῦ καθ' ἡμᾶς χρόνου καὶ ταῦτα παρὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος θεωρηθέντα τε καὶ ἀποδεχθέντα, ὧν τὸ μὲν τοῦ ἀγιωτάτου δηλαδὴ πατριάρχου κυρίου Συμεὼν ἐπεβεβαίωσεν τὰ διαληφθέντα παλαιγενῆ σιγίλλια τῶν αἰοιδίμων πατριαρχῶν, κυρίου Ἰωάννου καὶ κυρίου Λουκά, καὶ πρὸς τούτοις διορίζετο «κυρίαν εἶναι τὴν σεβασμίαν

μονὴν τῆς Πάτμου, αὐτοδέσποτόν τε καὶ καθ' ἑαυτήν, τὸν δὲ γε πνευματικῶς τῶν ἐν αὐτῇ ἐνασκουμένων μοναχῶν προϊστάμενον μηδενὶ προσώπῳ κοσμικῷ ἢ ἐκκλησιαστικῷ ὑποκείμενον πώποτε, τὴν πατριαρχικὴν δὲ μόνην μεγαλειότητα κεφαλὴν ἐπιγινώσκειν πνευματικὴν». πρὸς δὲ τῇ τῆς μονῆς κυριότητι, αὐτὸν τὸν τῆς μονῆς καθηγούμενον παρεκελεύετο πνευματικῶς διεξάγειν τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ Πάτμῳ οἰκοῦντας πάντας καὶ πάντας τοὺς ἐν τοῖς τῆς μονῆς κτήμασι καὶ μετοχοῖς προσκαθημένους καὶ τούτων ἔχειν τὴν πνευματικὴν ἀνάκρισιν καὶ διοίκησιν καὶ ποιμαίνειν τούτους πνευματικῶς κατὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ διάκρισιν, σέμνωμα τοῦτο εἶναι φάσκον τῇ μονῇ προσαρμόσαν ἀνέκαθεν ἐκ τῆς πατριαρχικῆς μεγαλειότητος διὰ τὸ τὸν ἐπιστήβιον μαθητὴν τε καὶ ἀπόστολον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον ἐν ταύτῃ τῇ νήσῳ τὸ θεῖον συγγράψασθαι εὐαγγέλιον. ἔτι δὲ ἀπεφαινετο «μηδένα τῶν ἀρχιερέων παρίσδυσίν τινα κεκτῆσθαι τὸ παράπαν ἔν τινι τῶν ὑπὸ τὴν μονὴν τελούντων κτημάτων, οὐδέ τι ἀρχιερατικὸν ἐπ' αὐτοῖς διενεργῆσαι λειτούργημα». πρὸς τούτους δὲ διωρίζετο ἵνα «εἴπερ δεηθῇ ἀρχιερέως ὁ κατὰ καιροὺς καθηγούμενος ἐπὶ χειροτονίᾳ ἢ ἄλλῃ τινὶ ἱεροπραξίᾳ μετακαλῆται, ὅντινα αἰρετίσεται τῶν ἀρχιερέων.» καὶ αὕτη μὲν ἡ περιληψὶς τοῦ διαληφθέντος σιγιλλίου τοῦ κυρίου Συμεῶν. τὸ δὲ τοῦ κυρίου Παχωμίου, τὸ γεγονὸς κατὰ τὸ ζιγ' ἔτος, καὶ τοῦτο «τὴν ἀρχαίαν ἐλευθερίαν καὶ τὸ ἀκαταπάτητον τῶν ἐνασκουμένων μοναχῶν ἐν αὐτῇ τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τῆς Πάτμου καὶ τὸ ἀνεπηρέαστον τοῦ ἡγουμένου διωρίζετο καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ οἰκοῦντας μοναχοὺς τὸν κατὰ θεὸν ἀμέμπτως πολιτεύεσθαι βίον καὶ ζῆν ἐν αὐτῇ ἀνεπηρέαστους καὶ ἀσκανδαλίστους παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ταῖς φιλοδοξίαις ἐπιμαϊνομένων καὶ τὰς ἀκαίρους ἡγουμενεῖας ὑφαρπάζειν ἐπιχειρούντων». ἔτι δὲ προσεβεβαίον καὶ τὸ προδιαληφθὲν πατριαρχικὸν γράμμα τοῦ κυρίου Συμεῶν, ἀποφαινόμενον «ἔχειν αὐτὸ τὸ ἀμεταποίητον καὶ ἀμετάτρεπτον καὶ ἑρμῶς σὺν τοῖς ἐτέροις παλαιγενέσι γράμμασι καὶ καθὼς ἀνέκαθεν ἐπεκράτησεν ἐκ τοῦ ὅρου τοῦ τὴν μονὴν δειμαμένου, κατ' ἐκλογὴν ἐκ μέσου αὐτῶν ποιεῖν ἡγούμενον, ὃν ἂν ἐβελήσωσι, καὶ πάντα τὰ νενομισμένα αὐτοῖς εἶναι βέβαια καὶ εἰς τὸ διηγεκὲς ἀπαρασάλευτα, τοὺς δὲ καθ' οἷονδήποτε τρόπον τολμήσαντας σαλευσαί τι τούτων καὶ μετακινήσαι ἀφορισμῷ ἀλύτῳ καθυπεββάλλετο ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος»· καὶ πρὸς τούτοις αὖθις ἀπεφαινετο, ὡς εἴ τι παρὰ ταῦτα τυχὸν γέγονεν ἢ γενήσεται ἐναντιούμενον τῇ μονῇ καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ μοναχοῖς καὶ πρὸς σκάνδαλον ἀφορῶν ἢ καθόλου ἢ ἐν μέρει, τὸ τοιοῦτον ἀνίσχυρον εἶναι καὶ ἄπρακτον καὶ ὡς μὴ εἶναι μηδὲ γεγονὸς λογίζεσθαι, ἀλλὰ φυλάττεσθαι τὴν ἀρχαίαν τάξιν ἀμετακινήτην καὶ ὑποκεῖσθαι τῇ καθολικῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ τῷ κατὰ καιροὺς

πατριάρχῃ εὐπειθῶς ὑποτάσσεσθαι τὴν μονὴν καὶ τὰ κατ' αὐτὴν αὐτῷ ἀνάγεσθαι, ὁπόταν καὶ τοῦτ' ἐδεήσῃ εἰς σύστασιν αὐτῆς καὶ μονῆν, οὐχὶ ὕφ' ἑσιν ἢ λῆψιν τινα ἐκείθεν καὶ ἐν ταῖς θείαις ἱερουργίαις ἀναφέρεσθαι τὸ μνημόσυνον αὐτοῦ ἐνεφανίσθῃ τῇ ἡμῶν μετριότητι καὶ πιττάκιον τοῦ οὐ πρὸ πολλοῦ τοὺς οἴακας τῆς καθολικῆς ταύτης ἐκκλησίας ἰθύνοντος μακαρίτου κυρίου Ἰωάννου, δι' οὗ καὶ αὐτὸς παρεκελεύετο «τὴν τοιαύτην μονὴν τῆς Πάτμου καὶ αὐτὴν τὴν νῆσον κατὰ τὰ χρυσόβουλλα τῶν ὁρθοδόξων βασιλέων καὶ τὰ σιγίλλια τῶν αἰδίδιμων πατριαρχῶν αὐτόνομόν τε εἶναι καὶ αὐτοδέσποτον, παντελεύθερόν τε καὶ ἀκαταπάτητον παρὰ παντὸς ἀρχιερατικοῦ ἢ λαϊκοῦ προσώπου, τυχόν». ταῦτα πάντα ἰδοῦσα καὶ ἀποδεξαμένη ἡ μετριότης ἡμῶν καὶ παρὰ τῶν προδιαληφθέντων ἀδελφῶν παρακληθεῖσα, ὥστε ταῦτα καὶ ἀνανεώσασθαι καὶ τὸ κύρος παρασχεῖν αὐτοῖς ἰσχυρότατόν τε καὶ πάγιον καὶ ἐπιβεβαιώσασθαι, διορίζεται διὰ τοῦ παρόντος αὐτῆς σιγίλλιδους γράμματος ἀνακεφαλαιοῦσα τὰ πάντα καὶ ἀποφαινομένη, ἵνα ἐν τῇ ἀρχαίᾳ καὶ συνθῇ ἐλευθερίᾳ ἡ ῥηθεῖσα σεβασμία μονὴ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς νήσου Πάτμου καὶ πᾶσα ἡ νῆσος αὐτῇ διαμένῃ ἐπ' ἄπειρον κατὰ τὴν τῶν δηλωθέντων βασιλικῶν χρυσοβούλλων καὶ τῶν πατριαρχικῶν σιγίλλων ἀπόφασιν καὶ καθὼς οἱ πάλαι διωρίσαντο πατριάρχαι, καὶ μηδενὶ τῶν ἀπάντων, ἢ ἀρχιερεῖ ἢ ἐτέρῳ τῷ, ὑποκείσθαι δύνηται, εἰ μὴ τῷ Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχῃ. ἔτι δὲ προσεπιβεβαιούμεν καὶ τοῦτο, ἵνα τῷ κατὰ καιροὺς καθηγούμενῳ οἱ ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ κατοικοῦντες πάντες πειθαρχεῖν ὀφείλωσι καὶ πείθεσθαι αὐτῷ ἐπὶ πᾶσιν, οἷς αὐτοῖς ἐπιτάξει σωτηριώδεσι καὶ ψυχωφελέσι καὶ ὑπ' αὐτοῦ διεξάγεσθαι καὶ νουτετεῖσθαι κατὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ διάκρισιν, καθὼς ἀνέκαθεν ἐπεκράτησεν, οὐδενὸς τῶν ἀρχιερέων ἢ τῶν τηλεδαπῶν ἢ τῶν πλησιοχώρων, ὡς εἴρηται, τὴν οἰανοῦν ἐξουσίαν ἔχοντος δεσπόσαι ἐκεῖσε ἢ κατ' ἐξουσίαν τι ποιῆσαι ἢ ἄλλο τι ἀρχιερατικὸν ἐνεργῆσαι, ἀλλ' εἰ δεήσει χειροτονίαν τινὰ γενέσθαι ἐν τῇ αὐτῇ σεβασμίᾳ μονῇ καὶ πάσῃ τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἢ ἄλλῃν τινα ἐνέργειαν ἀρχιερατικὴν, ἔχειν ἄδειαν τὸν ἡγούμενον μετακαλεῖσθαι, ὅντινα βούλεται τῶν ἀρχιερέων, κατὰ τὰ δηλωθέντα αὐτῷ προνόμια. εἰ τι δέ, τυχὸν παρὰ ταῦτα τὰ δηλωθέντα προνόμια τῆς τοιαύτης μονῆς ἢ γεγένηται ἢ γενήσεται ἐναντιούμενον τῇ μονῇ καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ μοναχοῖς καὶ πρὸς σκάνδαλον ἀφορῶν ἢ καθόλου ἢ ἐν μέρει, τὸ τοιοῦτον ἀνίσχυρον εἶναι ἀποφαινόμεθα καὶ ἀπρακτον καὶ ὡς μὴ εἶναι μηδὲ γεγονὸς λογίζεσθαι, ὡς καὶ οἱ πρὸ ἡμῶν ἁγιώτατοι πατριάρχαι διωρίσαντο. τούτου χάριν καὶ τοῖς μεθ' ἡμᾶς ἐσομένοις ἁγιωτάτοις ἀρχιερεῦσι θεοῦ ἐν ἁγίῳ παρεγγυώμεθα πνεύματι τὸν ἀπὸ τῆς ζωαρχικῆς καὶ μακαρίας τριάδος δεσμὸν

ἄλυτον αὐτοῖς ἐπιτιθέντες, ὥστε πάντα ταῦτα τὰ τε παρὰ τῶν πρὸ ἡμῶν ἀγιω-
τάτων πατριαρχῶν, ἔτι δὲ καὶ τὰ παρ' ἡμῶν ὠκονομημένα ἀναλλοίωτα καὶ
ἀπαρεγχείρητα συντηρῆσαι καὶ μηδὲ τὸ βραχύτατον αὐτῶν ἀκυρῶσαι βουλευθῆναι,
εἴ γε βούλονται καὶ τὰ παρ' αὐτῶν διοριζόμενα καὶ οἰκονομούμενα τὸ κύρος
ἔχειν καὶ ἀμετάπρεπτα διαμένειν. ἐπὶ τοῦτο γὰρ καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον σιγιλ-
λιῶδες γράμμα συγῆθως πιστωθὲν ἐπεδόθη τῷ μέρει τῆς δηλωθείσης σεβασμίας
μονῆς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου, πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ
Θεολόγου τῆς νήσου Πάτμου κατέχειν αὐτὸ εἰς διηγεῖν τὴν ἀσφάλειαν καὶ
βεβαίωσιν. †

† Ἐν ἔτει αῤῥ'ζ', Ἰανουαρίῳ 18', ἡνδικτιῶνος ι'. †

† Μελέτιος, ἐλέφ Θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης
πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτῆς τῆς οἰκουμένης, ὁ ἐπιτηρητῆς τοῦ
πατριαρχικοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως. †

*Archet. chart. Flor. II. nro 38. Exemplaria duo nro 39 et 40. edid.
I. Sakkelion in periodico Εὐαγγελικὸς κῆρυξ vol. IX (1865), p. 133—139.*

CXXVI. 7105—1597, die 3 mensis februarii, ind. X.

*Meletius, patriarcha Alexandriae, procurator ecclesiae Constantinopolitanae,
hortatur monachos, ut abstineant a factionibus vivantque secundum regulas
monasticas.*

† Μελέτιος, ἐλέφ Θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης
πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ ἐπιτηρητῆς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου. †

† Ὅσιώτατε καθηγούμενε τῆς σεβασμίας βασιλικῆς τε καὶ πατριαρχικῆς
μονῆς τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ κειμένης καὶ ἐπ' ὀνόματι τιμωμένης τοῦ ἁγίου,
ἐνδόξου, πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, ἐπιστηθίου φίλου, παρθένου,
ἡγαπημένου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καὶ οἱ ἐν αὐτῇ ὀσιώτατοι ἱερομόναχοι καὶ
μοναχοί, τέχνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ
εἰρήνη καὶ ἔλεος ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτορος. ἔφθασεν εἰς τὰς ἀκοὰς τῆς ἡμῶν
μετριότητος, ὅτι τινὲς τῶν ἐνασκουμένων ἐν αὐτῇ ἱερομόναχων καὶ μοναχῶν
πράγματα τολμῶσι παράλογα καὶ ταῦτα ἐν τοιαύτῃ μονῇ, ὅπερ οὐ μόνον παρὰ
τῶν κανόνων τῶν ἁγίων πατέρων, ἀλλὰ καὶ παρὰ τῶν ἔξω νόμων κεκώλυται·
καὶ γὰρ πράττουσιν ἀδεῶς καὶ ἀτάκτως συνωμοσίας ὁμοῦ καὶ φατρίας πρὸς οὐδὲν
ἕτερον ἀποβλέποντες εἰ μὴ ὥστε πληρῶσαι τὰ κακὰ θελήματα αὐτῶν, ἃ πρό-

τερον τὸν μοναδικὸν καὶ ἡσύχιον ὑπερχόμενοι βίον καὶ τὰς συνθήκας πρὸς τὸν Θεὸν θέμενοι ἀπετάξαντο σὺν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀπὸ τούτου σκάνδαλα πολλὰ προξενοῦνται καὶ φιλονεικίαι καὶ ἔριδες, ἐξ ὧν βλάβη μὲν οὐχ ἡ τυχοῦσα τῇ θείᾳ ταύτῃ μονῇ, μισαλληλίαι δὲ καὶ μνησικακίαι ἀναφύονται, ἃ δὴ πάντα ξένα εἰσὶ καὶ ἀλλότρια τῆς μοναδικῆς πολιτείας. ἡ τοίνυν μετριότης ἡμῶν οὐκ ἀνεκτὰ ταῦτα ἡγησαμένη γράφει πρὸς ὑμᾶς καὶ ἐν ἀγίῳ ἀποφαίνεται πνεύματι· ὀφείλουσιν οἱ τὰ τοιαῦτα τετολμηχότες ἱερομόναχοι ὄντες ἢ μοναχοὶ διὰ μεταμελείας καὶ τῆς ὀφειλομένης ἐξαγορεύσεως τούτων μὲν ἀποστῆναι τελείως, τοῦ λοιποῦ δὲ μὴ τολμᾶν ὅλως συνωμοσίας ἢ φατρίας ποιεῖν· ὅστις γὰρ τούτων ἢ καὶ τῶν μετὰ ταῦτα τὸ τοιοῦτον τολμήσειεν ἔγκλημα, ὁποῖου ἂν εἴη καταλόγου, ἀφωρισμένος ἔστω ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτορος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ ἐχέτω τὰς ἀράς τοῦ τε μεγάλου Θεολόγου καὶ τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων. οὕτως ἐν ἀγίῳ ἀποφαινόμεθα πνεύματι. ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ ἡ εὐλογία τῆς ἡμῶν μετριότητος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν· ,αφ' ἧς, φεβρουαρίῳ, γ' [δεκάτης] ἰνδικτιῶνος. †

† Μελέτιος, ἐλέω Θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας. †

Archet. chart. Flor. II. nro 41.

CXXVII. 7106—1598, die 20. mensis iulii, (ind. XI.)

Meletius Pegas, patriarcha Alexandriae, hortatur monachos ad religiosam vitam conceditque abbati monasterii ius consecrandi ecclesias et altaria.

† Μελέτιος, ἐλέω Θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτῆς τῆς οἰκουμένης. †

† Τὸ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν ποιμνιον κατὰ τὸ εὐαγγελικὸν πρόσταγμα ποιεῖν ταχθέντες ὑπὸ τῆς φιλανθρώπου προνοίας αὐτοῦ καὶ διὰ τοῦτο τῆς καθολικῆς ἐκκλησίας τὰ πανταχοῦ γῆς εὐρισκόμενα μέλη διὰ φροντίδος ἔχοντες ὑπερκαοῦς, ταῖς ἀνάγκαις τε καὶ χρεαίαις τούτων ὀλοφύχως ὑπηρετοῦντες, ὡς ἐλλείπειν ἐν οὐδενὶ τῶν εἰς σωτηρίαν συντεινόντων κατὰ γε τὴν δωρηθεῖσαν ἡμῖν χάριν τε καὶ δύναμιν καὶ ἐξουσίαν, ἀφικόμεθα μετὰ τὰς ἐν τῇ βασιλευσῶσῃ διατριβάς καὶ εἰς Πάτμον, τὴν Θεοῦ χάριτι ὁρθοδοξοῦσαν νῆσον, τό τε ἱερὸν κειμήλιον τῆς οὐρανόθεν ἀποκαλύψεως καὶ τὸ σεβάσμιον μοναστήριον τοῦ ἁγίου,

ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου, φίλου ἐπιστηθίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καὶ τὴν ἱερὰν λάρνακα καὶ [τὰ] σεπτὰ λείψανα τοῦ ἐν ἀγίοις Χριστοδούλου τοῦ θαυματουργοῦ ἱστορήσαντές τε καὶ ἀσπασάμενοι μετὰ προσηκούσης τῆς εὐλαβείας, εὐχάς τε ἀποδόντες τὰς ὀφειλομένας τῷ σωτῆρι θεῷ τοὺς ἐνασκουμένους τῶν ἀδελφῶν σὺν τοῖς περιόικοις τῶν ὀρθοδόξων παρεμυθισάμεθα τοῖς τοῦ Παρακλήτου λόγοις ἱεροῖς, ἐμμένειν δηλαδὴ παραινέσαντες τῇ σωτηρίῳ τοῦ εὐαγγελίου διδασκαλίᾳ, ταῖς εὐπραξίαις ἐξιλεουμένους τὸν πανοικτίρμονα κύριον, ὑποφέροντας τὰς ἐκ τῶν ἐπαγωγῶν θλίψεις, οἰκειότερον δὲ τοὺς ὁσίους ἀδελφούς τῆς σεβασμίας μονῆς παρεκαλέσαμεν ἔχεσθαι τῶν ἰχνῶν τῶν εἰς σωτηρίαν προηγησαμένων καὶ κατὰ τὴν τῶν πατέρων τῶν ἀγίων παραδοθεῖσαν ὑποτύπωσιν πολιτεύεσθαι. ἔδει δὲ τηλικύτην μονὴν οὕτω φιλοτίμως βασιλεῦσι καὶ τοῖς πρὸ ἡμῶν ἀρχιερατεῦσαι κεκοσμημένην προνομίοις τε καὶ χάρισμασι μὴ ἄμοιρον ἡμᾶς καταλιπεῖν, ἀλλὰ τε χάρισμα μεταδοῦναι ταύτῃ πνευματικόν, ὁμοῦ τε μνημόσυνον τῆς ἡμετέρας πρὸς οὕτω σεβασμίους τόπους εὐνοίας ἐσόμενον, ὁμοῦ τε χρήσιμον τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ σωτῆρος Χριστοῦ. ἐπειδὴ τοίνυν ζήλῳ κινούμενοι θεῷ σηκοὺς ἀγίους ἐγείρειν εἰώθασιν οἱ ἐν τῇδε τῇ θεοφυλάκτῳ νήσῳ παροικοῦντες, δόξαν ἐσομένην τοῦ ἀληθινοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος ἡμῶν καὶ τῶν ἀγίων πάντων, μνημόσυνόν τε τῶν κτητόρων καὶ τῶν εὐσεβῶν αὐτῶν γονέων τε καὶ ἐκγόνων, δεῖται δὲ τοῖς ἱεροῖς οἰκοδομήμασι καὶ ἐνθρονίσεως ἱερᾶς, ἥνπερ ἀρχιερεῦσιν ἐφίᾳσιν οἱ θεομοὶ τῆς ἐκκλησίας καὶ οἷς ἂν προτρέψειαν οἱ ἀρχιερεῖς, δι' ἣν αἰτίαν καὶ πρεσβεύσαντες ἔσθ' ὅτε οἱ τοῦ μοναστηρίου ἀδελφοὶ κατὰ καιρὸν ἐλάμβανον παρὰ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἔκδοσιν τε καὶ προτροπὴν ταύτης τῆς ἱερᾶς χάριτος, ἥ δὲ χάρις οὐχ ὑφαπλοῦτο, ἀλλ' ἅπαξ χορηγηθεῖσα συνετέλλετο καὶ πάλιν ἦν ἀνάγκης παρενοχλεῖσθαι τὰς ἀρχιερατικὰς ἀκοὰς καὶ σκύλλεσθαι τοὺς πρεσβεύοντας διὰ θαλαττίων κλυδόνων τε καὶ ληστῶν τὴν προτροπὴν ἐξαιτήσασθαι. ταύτην τὴν ἀνάγκην τε καὶ δυσχέριαν θεραπεῦσαι ἐγνωκυῖα ἡ μετριότης ἡμῶν ἐν τῇ δυνάμει, δωρεᾶ τε καὶ χάριτι τοῦ παναγίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ παντουργοῦ πνεύματος δίδωσι, χορηγῇ καὶ δωρεῖται τῇ σεβασμίᾳ ταύτῃ μονῇ τὴν χάριν ταύτην τοῦ δύνασθαι τὸν κατὰ καιρὸν καθηγούμενον, νόμιμον μέντοι καὶ κανονικὸν καθιεροῦν ἐν πνεύματι ἀγίῳ τοὺς ἱερούς ναοὺς καὶ τὰς συμβὰν σαλευθείσας τρυπέζας ἱερὰς ἀποκαθιστᾶν, ὅπου ἂν καὶ ὁσάκις δεήσει καθ' ὅλον τε τὸ ἱερὸν μοναστήριον καὶ τὴν φιλόθεον νῆσον Πάτμον ἐπιβεβαιουμένη καὶ ἐπευλογούσα καὶ ὅσους καὶ ὅσας ἂν μέχρι καὶ τήμερον ἀφιερῶσας ἐνεκαίνισέ τε καὶ καθιέρωσε καὶ ἐνεθρόνισε ἡγούμενος πᾶς ὅστις ταύτης τῆς σεβασμίας μονῆς. ταύτην δὲ τὴν χρήσιμον τῇ ἐκκλησίᾳ καὶ ἀναγκαίαν δωρεὰν τῆς ἡμῶν μετριότητος ἀπὸ

τοῦ νῦν μένειν ἀκράδαντον καὶ ἀπαρασάλευτον καὶ ἀναπόσπαστον τῇ σεβασμῇ ταύτῃ μονῇ καὶ τοῖς κατὰ καιρὸν τὴν ἡγουμένην ταύτης ἐμπιστευθησομένους βουλόμεθα ἄχρις αἰῶνος· ἐπὶ γὰρ τούτῳ καὶ τὸ παρὸν εὐεργετικὸν σιγίλλιον ὡδὶ σφραγίσαντες ἐξεπράξαμεν. κ' ἰουλίου ζρς'. †

† Μελέτιος, ἐλέω θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας. †

Archet. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 42.

CXXXVIII. 7114—1606, mense maio, ind. IV.

Patriarcha Raphaël II. declarat, ecclesiam Sancti Nicolai in vico Tzancle, diocesis Ephesi, esse patriarchalem et subiectam monasterio Sancti Ioannis.

† Ῥαφαήλ, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἐπειδὴ ὁ ἀπὸ τῆς θείας καὶ ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ, ἐπιστηθίου φίλου, παρθένου, ἡγαπημένου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ, ὁ δοσιώτατος ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς πατράσι, κύρ Νεόφυτος, ἀφίκετο πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα θεῖω ζήλῳ κινηθεὶς καὶ ἐζήτησε προθύμως τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ ἁγιωτάτῃ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ τοῦ εἶναι ἀπὸ τοῦ νῦν προσηλωμένον αὐτῇ καὶ ὀνομαζέσθαι αἰεὶ πατριαρχικὸν αὐτῆς σταυροπήγιον [τὸ μονήδριον], ὅπερ αὐτὸς πλείστοις μόχθοις καὶ οὐκ ὀλίγαις δαπάναις ἀδεία ἡμετέρα πατριαρχικῇ ἀνήγειρεν ἐκ θεμελίων αὐτῶν καὶ ἀνέκτισε καὶ ἀνεκαίνισεν, ὅπερ ἐστὶν ἔνδον τῆς ἐπαρχίας Ἐφέσου ἐν χώρᾳ λεγομένῃ Τζαγκλῇ, ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν ἀρχιεπισκόπου Μύρων Λυκίας, τοῦ θαυματουργοῦ Νικολάου, καὶ πληροῦν κατ' ἔτος τῇ καθ' ἡμᾶς μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ χρυσοῦν φλωρίον ἔν, τούτου χάριν ἡ μετριότης ἡμῶν τὴν αἴτησιν αὐτοῦ ὡς εὐλογον ἀποδεξαμένη γράφει καὶ ἀποφαίνεται ἐν ἁγίῳ πνεύματι καὶ διορίζεται, ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς εἴη καὶ ὀνομάζεται πατριαρχικὸν σταυροπήγιον ὁ ῥηθεὶς θεῖος ναὸς τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου τοῦ θαυματουργοῦ καὶ ἐν αὐτῷ τὸ ἡμέτερον, ὡς εἰκός, μνημονεύεσθαι πατριαρχικὸν ὄνομα παρησιᾶ καὶ διοικῆται καὶ κυβερνᾶται ὑπὸ τῶν ἐνασκουμένων τῇ θεῇ καὶ βασιλικῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ παρ' αὐτῶν ἀποστέλληται ἐφημέριος ψάλλειν καὶ ἱεουργεῖν ἐν αὐτῷ καὶ καρποῦσθαι τὰ ἐξ αὐτοῦ εἰσοδήματα καὶ δικαίωματα. ὃς δ' ἂν τῶν

ἀπάντων ἐναντίος φανῇ περὶ τούτου καὶ σκάνδαλόν τι προξενήσῃ καὶ ταραχὴν, τῶν ἱερωμένων μὲν ὧν ὁ τοιοῦτος ἦ καὶ ὁ κατὰ καιροὺς ἀρχιερεὺς Ἐφέσου, ἀργὸς ἔστω πάσης ἀρχιερατικῆς καὶ ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως, τῶν λαϊκῶν δέ, ἀφωρισμένος ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτορος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυστος καὶ ἔξω τῆς τῶν χριστιανῶν ἐκκλησίας καὶ ἐμνηγύρεως ὡς ἀπειθής καὶ ἀνυπότακτος· εἰς γὰρ τὴν περὶ τούτου δήλωσιν καὶ ἀμεταβλησίαν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἐγράφη καὶ τὸ παρὸν σιγίλλιον τῆς ἡμῶν μετριότητος καὶ ἐπεδόθη τῇ διακληθείσῃ θείᾳ μονῇ τοῦ ἐν ἁγίοις πατρὸς ἡμῶν Νικολάου, ἀρχιεπισκόπου Μύρων Λυκίας, τοῦ θαυματουργοῦ, τοῦ ἐν τῇ χώρᾳ Τζαγκλῇ τῆς ἐπαρχίας Ἐφέσου καὶ δι' αὐτῆς τῇ ἱερᾷ καὶ βασιλικῇ θείᾳ μονῇ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ. ἐν ἔτει ἤριδ', μαίῳ, ἰνδικτιῶνος δ'.

† Ῥαφαήλ, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 46.

CXXIX. 7132—1624, mense aprili, ind. VII.

Patriarcha Cyrillus I. Lucaris confirmat, monasterium Sanctae Mariae Exochoriana in insula Paro esse metochium monasterii Sancti Ioannis in Patmo.

† Κύριλλος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Τὰ κατὰ θεῖον σκοπὸν γινόμενα πάντα καλὰ λίαν ἐστὶ καὶ πρὸς θεὸν εὐπρόσδεκτα καὶ μᾶλλον ὅτε τις αὐτὰ ὅτε δεῖ καὶ ὅπου δεῖ ἐναποθησαυρίσῃ κρίσιν ἐν καλοῖς ποιοῦμενος καὶ τὰ καλὰ τοῖς καλλίστοις ἀνατιθέμενος φανερὸν πάντως καὶ πρόδηλον ὡς κατορουμένων ἔργων ἀειμνήστων καὶ μακαρίων ὡς λυσιτελούντων πᾶσι κοινῶς. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ ὁ κατὰ τὴν πολιτείαν Κεφάλου τῆς νήσου Πάρου εὕρισκόμενοι κληρικοὶ τε καὶ ἱερεῖς, ἄρχοντες καὶ οἱ λοιποὶ ἔχοντες ἐκεῖ θείαν μονὴν ἐπ' ὀνόματι τιμωμένην τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας τῆς ἐπικεκλημένης Ἐξωχωριανῆς ἀνακτισθεῖσαν ἐκ βάρων ἐπὶ πατριαρχικῷ καὶ σταυροπηγίῳ παρὰ τινων εὐλαβεσμάτων μοναχῶν ἀπέστειλαν πρὸς ἡμᾶς ἀναφορὰν ἐνυπόγραφον ἀξιούντας μεγάλως καὶ αἰτούντας προσηλωθῆναι αὐτὴν τῷ θείῳ καὶ σεβασμίῳ βασιλικῷ καὶ πατριαρχικῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου, πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἐπὶ πλείονι ἀσφαλείᾳ καὶ στερεώτερι αὐτῆς, τούτου

χάριν καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν τὴν αἵτησιν αὐτῶν μὴ παριδοῦσα ἅτε εὐλογον
οὖσαν καὶ φίλην Θεῷ γράφει καὶ ἀποφαίνεται διὰ τοῦ παρόντος σιγίλλιδους
γράμματος, γνώμη συνοδικῇ τῶν παρευρεθέντων ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερ-
τίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν αὐτῆς ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, καὶ
τῶν τιμιωτάτων καὶ λογιωτάτων κληρικῶν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης
ἐκκλησίας, τῶν καὶ γνώμας ἀρχιερατικᾶς ἐχόντων, τῶν κατὰ πνεῦμα υἱῶν ἀγα-
πητῶν αὐτῆς, εἶναι μὲν ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τὴν ῥηθεῖσαν μονὴν τῆς
Παναγίας Ἐξωχωριανῆς τὴν ἐν τῷ Κεφάλῳ τῆς νήσου Πάρου εὐρισκομένην προσ-
ηλωμένην τῷ σεβασμίῳ αὐτῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ
εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ καὶ ὑποκειμένην
αὐτῷ ἀναφαίρετως καὶ ἀνασποπάτως, τοὺς δὲ ἐνασκουμένους τῷ σταυροπηγιακῷ
αὐτῷ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἔχειν τὴν ἐπίσκεψιν καὶ φροντίδα τοῦ
αὐτοῦ σταυροπηγιακοῦ μονηδρίου τῆς Παναγίας Ἐξωχωριανῆς καὶ πέμπειν ἐκεῖσε
ἓνα τῶν ἱερομονάχων ψάλλοντα ἐν αὐτῷ καὶ ἱεουργοῦντα καὶ τοῦ πατριαρχικοῦ
ὀνόματος μνημονεύοντα καὶ καλλιεργοῦντα αὐτὸ καὶ τῶν πρὸς σύστασιν καὶ
βελτίωσιν αὐτοῦ κατὰ πάντα φροντιζόντα ἐπιμελῶς καὶ ἀκρίτως. ὅς δ' ἂν ὀψέ
ποτε ἐναντιούμενος τῇ παρούσῃ ἀποφάσει ἀνατρέψαι θελήσῃ τὴν καλὴν ταύτην
ἀξίωσιν ἐπὶ ἰδίῳ μὲν συμφέροντι, ζημίᾳ δὲ καὶ βλάβῃ τοῦ μονηδρίου αὐτοῦ
τῆς Παναγίας Ἐξωχωριανῆς ἢ τι τῶν ἀξιερωμένων αὐτῷ ἰδιοποιήσασθαι καὶ
κατέπεμβῆναι αὐτοῦ καὶ σκάνδαλόν τι προξενῆσαι αὐτῷ ἢ ζημίαν τινά, ὁ
τοιούτος τοῦ ἱεροῦ καταλόγου ὢν ἀργὸς ἔστω πάσης ἀρχιερατικῆς καὶ ἱερατικῆς
ἐνεργείας καὶ τᾶξιος καὶ ἀφωρισμένος καὶ ἀσυγχώρητος ὡς καθαιρέσεως ὑπό-
δικος ὡς τὰ καλῶς γεγονότα ἀνατρέπων, τῶν λαϊκῶν δὲ ἢ καὶ τῶν μοναχῶν,
ἀφωρισμένος καὶ καταραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ
τυμπανιστὴς καὶ ἔξω τῆς τῶν χριστιανῶν ἐκκλησίας καὶ ἡμηγύρεως. οὕτως
ἀπεφηνάμεθα ἐν ἀγίῳ πνεύματι συνοδικῶς· ἐπὶ γὰρ τῇ τούτου βεβαιώσει καὶ
δηνεκεῖ ἀσφαλὲς ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν πατριαρχικὸν σιγίλλιδος γράμμα καὶ
ἐπεδόθη τῷ δηλωθέντι μοναστηρίῳ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ δι'
αὐτοῦ τοῖς ἐν αὐτῷ ἀσκουμένοις πατράσιν ἔν ἔτει ᾿ρλβ', μηνὶ ἀπριλίῳ,
ἰνδικτιῶνος ζ'. †

† Κύριλλος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Παροναξίας Τερεμίας. †

† Ὁ Προύσης Ἀνθίμος. †

† Ὁ Προικονήσου Ἰγνατίος. †

† Ὁ Λακεδαιμονίας Ἰωάσαφ. †

† Ὁ Ῥαιδεστοῦ Μελχισεδέκ. †

† Ὁ Μεθόβνης Γερθέος. †

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 48. Exemplar nro 49, in quo deest subscriptio metropolitae Prusae.

CXXX. 7132—1624, mense iunio, ind. VII.

Patriarcha Cyrillus I. Lucaris confirmat privilegia, possessiones libertatem monasterii.

† Κύριλλος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἡ τοῦ καλοῦ προσθήκης τὸ καλὸν κάλλιον ἀπεργάζεται καὶ τὸ βεβαίως ἔχον βεβαιότερον κατορθοῖ. πρὸς τί δὲ ἡμῶν τοῦτο εἴρηται τὸ προοίμιον, ὃ λόγος σὺν Θεῷ προῖόν γε δηλώσει. ἐπειδὴ τοίνυν οἱ ἐνασκούμενοι τῇ θεῇ καὶ σεβασμῇ βασιλικῇ καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου, φίλου, παρθένου, ἡγαπημένου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῇ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἔπεμψαν ἡμῖν ἴσον γράμματος συνοδικοῦ τοῦ μακαρίτου πατριάρχου, κύρ Μελετίου, τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας, ἐπιτηρητοῦ ὄντος τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου Κωνσταντινουπόλεως, δι' οὗ φαίνεται καὶ μαρτυρεῖται διαρρηδην, ὡς ἡ αὐτὴ θεία μονὴ ἀνεγερθεῖσα καὶ ἀνοικοδομηθεῖσα ἀδείχῃ καὶ θελήματι τῶν πάλαι αὐτοκρατόρων καὶ αἰοιδίμων βασιλέων ἐκείνων τῶν πρὸς τὰ θεῖα σέβας παρὰ τοὺς ἄλλους ἐχόντων ὑπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ Χριστοδούλου, ἅτε τὴν νῆσον πρότερον ἔρημον οὔσαν καὶ αἰοικητον, διὰ χρυσοβούλλου κύρ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ τῶν κατὰ τοὺς καιροὺς ἐκείνους μέχρι καὶ τοῦ νῦν ἀρχιερατευσάντων μακαρίων πατριαρχῶν εἴληψε τὴν ἐξουσίαν εἶναι βασιλικὴν καὶ πατριαρχικὴν καὶ σταυροπηγιακὴν, ἀτελῇ τε καὶ ἀσύνδοτον καὶ ἀδούλωτον καὶ κατὰ πάντα ἀνενόχλητον ἅμα τῇ νήσῳ πάτῃ διακείμενους ἀεὶ αὐτοδέσποτον καὶ αὐτεξούσιον, καθ' ἑαυτὴν ἀγομένην καὶ διευθυνομένην, καθὰ λεπτομερῶς διέξεισι τὸ ἴσον τοῦ γράμματος αὐτοῦ, τὸν δὲ γε πνευματικῶς τῶν ἐν αὐτῇ ἐνασκουμένων μοναχῶν προϊστάμενον μηδενὶ προσώπῳ ἐκκλησιαστικῷ ἢ κοσμικῷ ὑποκείμενον πώποτε, τὴν πατριαρχικὴν δὲ μόνην μεγαλειότητα κεφαλήν ἐπιτηγνώσκειν, διεξάγειν δὲ αὐτὸν δηλαδὴ τὸν ἡγούμενον πνευματικῶς τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ οἰκοῦντας πάντας καὶ πάντας τοὺς τοῖς [τῆς] μονῆς κτήμασι καὶ πράγμασι προσκαθημένους καὶ τούτων ἔχειν τὴν πνευματικὴν ἀνάκρισιν καὶ διοίκησιν καὶ ποιμαίνειν αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῶς κατὰ τὴν ἐνούσαν αὐτῷ δύναμιν, ἐξεῖναι δὲ τοῖς μοναχοῖς ἀκωλύτως παρ' οὗ ἂν βούλωνται τὰς ἑαυτῶν ποιεῖν χειροτονίας καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐνεργεῖν τὴν τοῦ σφῶν ἡγουμένου προχείρισιν, ἀποκλείειν δὲ

τὴν εἴσοδον πᾶσι τοῖς ἀρχιερεῦσι τοῖς ὑφ' αὐτοὺς ἄγειν τὴν μονὴν ἐπιχειροῦσι καὶ τὸν κατὰ θεὸν ἀμέμπτως πολιτεύεσθαι βίον καὶ ζῆν ἐν αὐτῇ ἡσυχαστικῶς, ἀνεπηρεάστως τε καὶ ἀσκανδαλίστως παρὰ τῶν κατὰ καιροὺς ταῖς φιλοδοξίαις ἐπιμαιομένων, οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ τοῖς κατὰ καιροὺς πατριάρχαις μηδὲν τι προσεῖναι ἐπὶ τῇ μονῇ ταύτῃ, οἷον δ' ὅτιοις ἄλλο δίκαιον συγχωροῦν, ἀλλ' ἡ μόνον τὴν ἀναφορὰν τοῦ οἰκείου ὀνόματος ἐν ταῖς θεαῖς ἱερουργίαις καὶ λοιπαῖς ἐκκλησιαστικαῖς ἀκολουθίαις καὶ τὸ ἐτησίως ἐπικρατῆσαν διδοσθαι τῇ καθ' ἡμᾶς μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὑποταγῆς ἕνεκα καὶ κατὰ πάντα μένειν αὐτὴν δηλονότι ἐλευθεράν καὶ τὰ αὐτῆς πάντα προνόμια ἀλώβητα καὶ ἀπαρεγγχεῖρτα εἰς τὸ μετέπειτα, καὶ ἐδεήθησαν καὶ ἠξίωσαν ἡμᾶς οὐ μικρῶς τυχεῖν καὶ ἡμετέρου γραμματος ἐπικυροῦντος τὰ ἄνω ῥηθέντα ἐπὶ πλείονι δυνάμει καὶ διηνεκεῖ ἀσφαλείᾳ. τούτου χάριν καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν τὴν αἴτησιν αὐτῶν μὴ παριδοῦσα, ἅτε δικαίαν οὖσαν καὶ εὐλογον, ἀλλὰ συνήθως καὶ αὐτοῖς ἐπινεύσασα ἐπομένως γράφει καὶ ἀποφαίνεται μετὰ καὶ τῆς περὶ αὐτὴν ὑπερτελεστάτης συνόδου τῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν αὐτῆς ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, καὶ τῶν τιμιωτάτων καὶ λογιωτάτων κληρικῶν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας τῶν γνώμας ἀρχιερατικὰς ἐχόντων καὶ κατὰ πνεῦμα υἱῶν ἀγαπητῶν αὐτῆς, τὸ παρὸν ἐπιβραβεύουσα αὐτοῖς σιγίλλωδες ἐπιβεβαιωτικὸν γράμμα, δι' οὗ καὶ ἐν ἀγίῳ παρακαλεῖται πνεῦματι, ἵνα τῶν παλαιῶν ἐκείνων χρυσοβούλλων τῶν εὐσεβεστάτων καὶ μακαρίων βασιλέων καὶ τῶν λοιπῶν γραμμάτων τῶν ἀειμνήστων πατριαρχῶν τῶν τὰ προνόμια καὶ τὰς ἐλευθερίας τῇ ῥηθείᾳ μονῇ δωρησάντων μενόντων κεκυρωμένων, ἀπαρεγγχειρήτων τε καὶ ἀμεταπτώτων καὶ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ἕως οὗ ὁ ἥλιος ἐφορᾷ, ἡ μὲν διαληφθεῖσα μονὴ τοῦ ἀγίου ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἡ ἐν τῇ Πάτμῳ ἅμα τῇ νήσῳ πάση καὶ τοῖς κατὰ πάντα τόπον εὐρισκομένοις μετοχλοῖς αὐτῆς καὶ μάλιστα τοῖς ἐν τῇ νήσῳ Πάρῳ καὶ ἐν Μήλῳ σὺν πᾶσι τοῖς ἀφιερωμένοις αὐτῇ ἢ καὶ ἀφιερωθησομένοις κτήμασι καὶ πράγμασι κινητοῖς τε καὶ ἀκινήτοις καὶ αὐτοκινήτοις καὶ λοιποῖς ἱεροῖς κειμηλίοις καὶ σκεῦεσι καὶ βιβλίοις εἴη καὶ διαμένοι ὡς βασιλικὴ καὶ πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιατικὴ αὐτόνομος καὶ αὐτοδέσποτος, ἀνενόχλητος, ἀκαταπάτητος, ἀσύδοτος καὶ ὅλως ἀκαταζήτητος παρὰ παντὸς προσώπου ἐκκλησιαστικοῦ καὶ λαϊκοῦ μηδενὶ μηδὲν χρεωστοῦσα ἀποτίειν, εἰ μὴ τὸ ἐπικρατῆσαν ἐτησίως τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, οἱ ἐνασκούμενοι δ' αὐτῇ μνημονεύοντες τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος καὶ ἡσυχαστικῶς καὶ εἰρηνικῶς διάγοντες τὸν κατὰ θεὸν βίον ἔχωσιν ἄδειαν ἐκλέγειν ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ ἀποκαθιστᾶν τὸν ἡγούμενον αὐτῶν

καὶ παρ' οὗ ἂν ἐθέλωσιν ἀρχιερέως ἐκτελεῖν τὰς τυχούσας χειροτονίας αὐτῆς, πλὴν τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως, καὶ ὑποτάσσεσθαι καὶ ὑπακούειν τοῦ ἡγουμένου αὐτῶν καὶ κατ' οὐδὲν αὐτῷ ἐναντιοῦσθαι ἔχοντι καὶ αὐτῷ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα καὶ ἐπίσκεψιν αὐτῶν τε καὶ τοῦ μοναστηρίου. ὅς δ' ἂν ὀψέ ποτε βουληθῇ καθ' οἷονδήτινα τρόπον ἀνατρέψαι τὰς ἀποφάσεις τῶν παλαιγενῶν αὐτῶν γραμμάτων καὶ εἰς δουλείαν τινὰ καταγαγεῖν τὸ σταυροπηγιακὸν αὐτὸ μοναστήριον ἢ τοὺς ἐν αὐτῷ μονάζοντας ἱερωμένους καὶ ἰδιώτας ἐνοχλῆσαι ἢ ἐκ τῶν ἀφιερωμένων αὐτῷ καὶ τῶν ἐν τοῖς μετοχίοις αὐτοῦ ἀρπάσαι τι καὶ ἀποξενώσαι ἢ ζητῆσαι πολὺ ἢ ὀλίγον νοσφίσασθαι ἢ ἄλλο τι ἐπιβλαβὲς καὶ ἐπιζήμιον διαπράξασθαι αὐτῷ, τοῦ ἱεροῦ καταλόγου μὲν ὧν ὁ τοιοῦτος ἀργὸς εἴη πάσης ἀρχιερατικῆς καὶ ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως καὶ ἀφωρισμένος καὶ ἀσυγχώρητος ὡς τῇ τελείᾳ καθαιρέσει· ὑπόδικος, τοῦ λαϊκοῦ δὲ ἢ καὶ μοναδικοῦ, ἀφωρισμένος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ τυμπανιαῖος καὶ ἔχοι καὶ τὰς ἀρὰς τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων καὶ οἰκουμενικῶν συνόδων καὶ εὔροι θεὸν μαχόμενον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. οὕτως ἀπεφνημάμεθα ἐν ἁγίῳ πνεύματι συνοδικῶς. ἐπὶ γὰρ τούτῳ ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμῶν πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγγιλιῶδες ἐπιβεβιωτῆριον γράμμα καὶ ἐδόθη τοῖς πατράσι τοῦ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ καὶ δι' αὐτῶν τῇ αὐτῇ πατριαρχικῇ καὶ βασιλικῇ μονῇ αὐτῶν εἰς πλείονα τὴν διαμονὴν καὶ διηγεκὴ τὴν ἀσφάλειαν. ἐν ἔτει ῥηλβ', μηνὶ ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ'. †

† Κύριλλος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατράρχης. †

† Ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας	† Ὁ Ἡρακλείας Νεόφυτος. †
Γρηγόριος †	† Ὁ Κυζίκου Παρθένιος. †
† Ὁ Ἀδριανουπόλεως Παρθένιος. †	† Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Θεοφάνης. †
† Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης Γαβριήλ. †	† Ὁ μέγας οἰκονόμος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. †
† Ὁ Προικονήσου Κλήμης. †	† Ὁ μέγας λογοθέτης τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἔχων τὴν γνῶμην τοῦ ἁγιοτάτου πατριάρχου Ἱεροσολύμων. †
† Ὁ Μεσημβρίας Ἀχάκιος. †	
† Ὁ Εὐρίπου Ζαχαρίας. †	
† Ὁ Αἰνίου Παρθένιος. †	

† Ὁ Βάρνης Παρθένιος. †	† Ὁ μέγας πριμικήριος τῆς με-
† Ὁ πρῶν Αἴνου Δανιήλ. †	γάλης ἐκκλησίας ἔχων τὴν
† Ὁ πρῶν Παροναξίας Ἀθανά-	γνώμην τοῦ μακαριωτάτου
σιος. †	πατριάρχου Ἀντιοχείας. †
† Ὁ Ναυπλίου καὶ Ἀργους Θεο-	† Ὁ Γάνου καὶ Χώρας Ἰωακείμ. †
φάνης. †	† Ὁ μέγας ῥήτωρ τῆς μεγάλης
† Ὁ Μεθύμνης Κορνήλιος. †	ἐκκλησίας ἔχων τὰς γνώμας
† Ὁ ἀρχιεπίσκοπος Ζίας καὶ Θερ-	τῶν πανιερωτάτων ἀρχιερέων
μίων. †	τῆς τοῦ Ἐφέσου, τοῦ Τουρ-
† Ὁ Σηλυμβρίας Δανιήλ. †	νούβου, τοῦ Μυτιλήνης καὶ
† Ὁ Ἀγαθουπόλεως . . . †	τοῦ Αἱμνου. †
† Ὁ Πρεσπῶν Ζαχαρίας. †	† Ὁ δικαιοφύλαξ ἔχων καὶ τὴν
	γνώμην τοῦ Θηβῶν. †
	† Ὁ πριμικήριος τῆς μεγάλης
	ἐκκλησίας Δράκος. †
	† Ὁ Χίου Ἰγνάτιος. †

Archetyp. membr. Flor II. nro 47.

CXXXI. 7135—1626, mense novembri, ind. X.

*Patriarcha Cyrillus I. Lucaris declarat, ecclesiam Sancti Panteleemonis eparchiae
Caeae et Thermiorum esse patriarchalem.*

† Κύριλλος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τὰ κατὰ θεῖον σκοπὸν γινόμενα πάντα καλὰ λίαν ἐστὶ καὶ πρὸς θεὸν
εὐπρόσδεκτα καὶ μᾶλλον αἱ τῶν σεβασμιῶν καὶ ἱερῶν ναῶν ἀνακτίσεις καὶ
ἀνοικοδομαί, ὅποτεν θεῖφ ζήλῳ τινὲς ὀδηγούμενοι ἀποκαθιστῶσιν αὐτοὺς πρὸς τε
ψυχικὴν αὐτῶν σωτηρίαν καὶ κοινὴν τῶν χριστιανῶν ὠφέλειαν καὶ [ἐνεκα] διη-
νεκοῦς μνημοσύνου τῶν κτητόρων αὐτῶν· καὶ γὰρ οὐδὲν τούτου μακαριώτερον
κριθεῖν καὶ ἀξιεπαίνετον, ὥς γε καὶ Δαβὶδ ὁ θεοπάτωρ ἐπιβεβαίω· λέγων· «κύριε,
ἡγάπησα εὐπρέπειαν οἴκου σου καὶ τόπον σκηνώματος δόξης σου». ἐπειδὴ τοίνυν
καὶ ὁ ἀπὸ Δυμόκου ὁρμώμενος ὁσιώτατος ἐν μοναχοῖς κῦρ Φιλόθεος καὶ σύγκελ-
λος τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας καὶ Θερμίων ἐξ ἀπαλῶν ὀνύχων τὸ ἀγγελικόν

σχῆμα ἐπενδυθεὶς καὶ χρόνους ἱκανοὺς διατρίψας ἐν αὐτῇ τῇ ἐπαρχίᾳ Ντζίας, νήσῳ οὕτῃ, εὗρεν ἔνδον τῆς αὐτῆς νήσου κατὰ τὸ ὄρος τοῦ καλουμένου Ἑλληνικοῦ νάον κτισθέντα παρὰ τοῦ πάλαι μητροπολίτου Εὐρίπου, κυροῦ Τιμοθέου, ἐπ' ὀνόματι τιμώμενον τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος σεσαθρωμένον καὶ [πε]παλαιωμένον, ὃν θεῖω ζήλῳ καὶ ἔρωτι τρωθεὶς ἰδίῳις ἀναλώμασι βούλεται ἀνακτίσαι καὶ ἀνικοδομήσαι καὶ μονῆδριον ἀποκαταστήσαι παντοίοις ἀναθήμασι καὶ ἱεροῖς σκεύεσι καὶ λοιποῖς κτήμασι ἐπὶ μνημοσύνῃ τοῦ τε κτήτορος ἐκείνου, καὶ τούτου [χάριν], καὶ προσέδραμε τῇ ἡμῶν μετριότητι μετὰ καὶ ἐνυπογράφου ἀναφορᾶς τῶν κατὰ τόπον χριστιανῶν, ἱερέων δηλαδὴ καὶ λαϊκῶν, δεομένων ἐμπόνως καὶ ἱκετευόντων πάντων χορηγηθῆναι αὐτῷ τῷ μοναχῷ κυρ Φιλοθέῳ γράμμα τοῦ εἶναι τὸ ἐντεῦθεν τὸν νάον αὐτὸν πατριαρχικόν, ὡς ἔθος τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ πατριαρχικῇ περιωπῇ καὶ μεγαλειότητι, τὸ μὴ μόνον [τὸ σύνηθες] λαμβάνειν ἐκ πασῶν τῶν ὑπ' αὐτὴν τελευσῶν μητροπόλεις καὶ ἐπισκοπῶν, ἀλλὰ καὶ [ἀνακαινίζειν] μοναστήρια, καὶ ἐκκλησίας ὡσαύτως καὶ κοσμεῖν αὐτὰ καὶ σεμνύνειν τῷ πατριαρχικῷ ὀνόματι καὶ πᾶσαν ἐλευθερίαν αὐτοῖς διδόναι τηρουμένων μόνον ἀκαταλύτων τῶν κανονικῶν δικαίων τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, καὶ τοῦτο διηνεκῶς ᾗδει τις ἐνεργούμενον πανταχοῦ, καὶ μένειν αὐτὸν ἀνενόχλητον καὶ ἀκαταπάτητον εἰς τὸ ἐξῆς καὶ παντὸς πράγματος ἀνεπηρέαστον μετὰ τῶν ἐν αὐτῷ ἀφιερωμάτων ἢ καὶ ἀφιερωθησομένων κτημάτων τε καὶ πραγμάτων. τούτου χάριν ἡ μετριότης ἡμῶν τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἀποδεξαμένη ἅτ' εὐλογον καὶ φίλην θεῶ καὶ ὀφειλομένως ἔχουσα τοὺς τὰυτα ἀξιούντας σὺν πολλῇ τῇ παρακλήσει ἀπολύειν τὴν τούτου ἐλευθερίαν καὶ δεφένδουσιν γράφει καὶ ἀποφαίνεται ἐν ἁγίῳ πνεύματι, γνώμῃ κοινῇ συνοδικῇ τοῦ τε ἁγιωτάτου καὶ μακαριωτάτου πάπα καὶ πατριάρχου τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ κριτοῦ τῆς οἰκουμένης, κυροῦ Γερασίμου, καὶ τῶν ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἀπὸ τοῦ νῦν ὁ μὲν εἰρημένος θεὸς καὶ σεβασμιος ναὸς τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος σὺν τῷ μετοχίῳ, τοῖς ὁρίοις αὐτοῦ, [τῇ] ἐκκλησίᾳ τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος καὶ τροπαιοφόρου Γεωργίου τῇ κατὰ τὴν θέσιν τῆς Βίγλας τοῦ Πηγαδίου καὶ τῶν λοιπῶν ἀφιερωμάτων καὶ ἀφιερωθησομένων εἴῃ καὶ ὀνομάζοιτο πατριαρχικός, ἐλεύθερος, ἀκαταπάτητος, ἀδούλωτος καὶ ὅλως ἀνεπηρέαστος παρὰ παντὸς προσώπου, μηδενὶ μηδὲν ὀφείλων διδόναι, εἰ μὴ μόνον τῷ μὲν κατὰ τόπον ἀρχιερεῖ τὸ σύνηθες κανονικὸν μνημόσυνον, τῇ καθ' ἡμᾶς δὲ τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὑποταγῆς ἕνεκα μέλι λίτρας δέκα πέντε, μὴ τολμῶντος ὅλως οὔτε τοῦ νῦν θεοφιλεστάτου ἀρχιεπισκόπου Ντζίας

καὶ Θερμίων, κυροῦ Νεκταρίου, οὔτε τοῦ μετ' αὐτὸν καὶ ἄλλου ἄδειαν ἔχειν καὶ ἐξουσίαν ἢ μετοχὴν τινα ἐν αὐτῷ τῷ θείῳ ναῷ καὶ ἀργεῖν τοὺς ἐνασκουμένους αὐτῷ καὶ ἀφορίζειν καὶ ζητεῖν τι παρ' αὐτῶν καὶ κατεπεμβαίνειν καὶ ἀνακρίνειν καὶ ἐξετάζειν αὐτούς, εἴτε καὶ περὶ τὰ πνευματικά, εἴτε καὶ περὶ τὰ σωματικά, ἐν βάρει ἀργίας ἀσυγγνώστου καὶ ἀφορισμοῦ ἀλύτου τοῦ ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος. οἱ δὲ πατέρες αὐτοῦ διάγωσιν ἀδελφικῶς καὶ ἡσύχως, ἔχοντες τὰ πάντα κοινά, βρώματά τε καὶ πόματα, σκεπάσματα τε καὶ ὑποδήματα, ἔχοντες καὶ γνώμην φιλάδελφον καὶ κατὰ θεὸν φροντίζειν ἐκάστου τὸ συμφέρον ὡς μία ψυχὴ ἐν πολλοῖς σώμασιν οἰκοῦσα, εἴ γε ὄφελος εὑρεῖν ἐν τοῖς κοινοβιακοῖς ἐθέλουσιν ἀσκήσεσι, μηδενὸς αὐτοῖς ἐναντιουμένου τὸ παράπαν. ὅστις δὲ ἢ τῶν πατέρων τοῦ αὐτοῦ ναοῦ ἢ ἕτερος τῆς νήσου ταύτης Ντζίας καὶ Θερμίων θελήσειε καθ' οἰονδήποτε τρόπον προξενῆσαι σκάνδαλόν τι ἢ ζημίαν τινα τῷ ἀνακτίζοντι καὶ καλλωπίζοντι τὸν ναὸν αὐτόν, [τῷ] διαληφθέντι ὁσιωτάτῳ ἐν μοναχοῖς κυρῷ Φιλοθέῳ τῷ συγκέλλῳ καὶ ἀρπάσαι τι τῶν ἀφιερωμάτων αὐτοῦ ἢ καὶ ἐμποδίσαι καὶ κωλύσαι ἀφιερῶσασθαι τι ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ, τῶν ἱερωμένων μὲν ὧν ὁ τοιοῦτος ἀργὸς μενέτω πάσης ἱεροπραξίας, καταφρονῶν δὲ τῆς ἀργίας καὶ ἀφωρισμένος ἀπὸ θεοῦ, ὡς ἄξιος τελείας καθαιρέσεως, τῶν λαϊκῶν δὲ ἢ καὶ τῶν μοναχῶν, ἀφωρισμένος ἔστω ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἄλλυτος μετὰ θάνατον ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ἐχέτω δὲ καὶ τὰς ἀράς τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ τῶν λοιπῶν πασῶν ἁγίων συνόδων, κληρονομήσει δὲ τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα· ἐπὶ γὰρ τούτῳ ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν τῆς ἡμῶν μετριότητος σιγίλλιωδες γράμμα καὶ ἐπεδόθη εἰς πλείονα καὶ διηνεκῇ τὴν ἀσφάλειαν τῷ διαληφθέντι ὁσιωτάτῳ ἐν μοναχοῖς κυρῷ Φιλοθέῳ καὶ συγκέλλῳ τῆς ἀρχιεπισκοπῆς Ντζίας καὶ Θερμίων καὶ δι' αὐτοῦ τῷ σεβασμίῳ καὶ θείῳ ναῷ τοῦ ἁγίου ἐνδόξου καὶ ἱαματικοῦ Παντελεήμονος, ἐν ἔτει ,αχκς', μηνὶ νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ς' . †

† Κύριλλος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Γεράσιμος, ἐλέω θεοῦ πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγάλης πόλεως Ἀλεξανδρείας. †

† Ὁ Ἡρακλείας Νεόφυτος. †

† Ὁ Τορνόβου . . .

† Ὁ Σηλυβρίας [Δανιήλ]. †

† Ὁ

† Ὁ Γάνου καὶ Χώρας Ἰωαννίκιος. †

† Ὁ Ἀμασείας Ζαχαρίας. †

† 'Ο 'Ραιδεστοῦ καὶ Μελχι- † 'Ο †
σεδέκ. † † 'Ο Γρηγόριος. †
† 'Ο Πάρου Παρθένιος. † † 'Ο Ἀνδρου Μακάριος. †

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 50. Error in indict.

CXXXII. [7155—1647], mense februario, ind. XV.

Patriarcha Ioannicius II. confirmat donationem olivarum, quam Ignatius Contoleon fecit ecclesiae S. Mariae Salvatricis in Patmo, et excommunicat Antonium Cucubium et eius amitam.

† Ἰωαννίκιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἰερώτατε μητροπολίτα Ῥόδου, ὑπέρτιμε καὶ ἐξαρχ'ε τῶν Κυκλάδων νήσων ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, καὶ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ ἄρχοντες χρήσιμοι οἱ εἰς τὴν Κάλυμνον, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ. ἐπειδὴ, ὡς ἀνέγνωμεν ἴσον ὁμολογίας τοῦ αὐτόθι παπᾶ Ἀντωνίου, υἱοῦ Μιχαήλου Γεωργίου Κουκουβίου ἐπιστώθημεν, ὅτι χρεωστῶν τῷ ἀπὸ Πατρὸς Ἰγνατίῳ Κοντολέοντι ἄσπρα χιλιάδας πέντε καὶ τριακόσια δέκα ἐννέα καὶ μὴ ἔχων ταῦτα πληρῶσαι ἔδωκεν αὐτῷ εἰς πληρωμὴν τῶν ἄσπρων αὐτοῦ, εἰδήσει καὶ θελήσει καὶ προαιρέσει καὶ τῆς θείας αὐτοῦ, δένδρα ἐλαίων τεσσαράκοντα, ποιήσας αὐτὸν κύριον τῶν δένδρων αὐτῶν παρόντων ἀξιοπίστων χριστιανῶν, ὡς ἀφιερῶσατο ὁ Ἰγνάτιος αὐτὸς ἐν τῷ ναῷ τῆς ὑπεραγίας μου θεοτόκου τῆς Διασωζούσης. ἔπειτα μετ' ὀλίγον ἐπαναστὰς ὁ παπᾶ Ἀντώνιος αὐτὸς καὶ ἀγωγὴν ποιήσας περὶ τῆς ὑποθέσεως ταύτης καὶ δικαιολογούμενος ἔθετο αἵρετοῦς κριτὰς θεωρῆσαι τὴν ὑπόθεσιν ταύτην, τῶν δὲ δίκαιον αὐτὸν ἀποσηναμένων μὴδὲν ὧλως κεκτῆσθαι ὡς πώλησιν τελείαν ποιήσαντα τὰ δένδρη ἐκεῖνα, παρακλήσει τινῶν φίλων, μᾶλλον δὲ τοῦ Καισαρείας δέδωκεν αὐτῷ ὁ Ἰγνάτιος αὐτὸς ἄσπρα χιλιάδας δύο καὶ ἔλαβε πέρας ἢ ὑπόθεσις, δοὺς καὶ γράμματα ἐμμάρτυρον, ἵνα εἰς τὸ ἐξῆς καὶ ἀπὸ τοῦ νῦν εἴη ἀναπολόγητος ἐν παντὶ κριτηρίῳ. τὰ νῦν δὲ ἐπαναστὰς πάλιν ἐνοχλεῖ αὐτῷ καὶ σπεύδων ἀποσπᾶσαι τὰ ἀφιερωμένα ἀθετεῖ τὴν ὁμολογίαν αὐτοῦ, τούτου χάριν ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς, ἵνα τῶν δένδρων ἐκείνων ὄντων καλῶς δεδομένων ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Παναγίας καὶ ἀφιερωμένων, ὁ μὲν παπᾶς Ἀντώνιος αὐτὸς εἴη ἀργὸς πάσης ἱεροπραξίας, κατακτρονῶν δὲ τῆς ἀργίας ἀφωρισμένος ἀπὸ θεοῦ, ὡς ἄξιος καθαίρεσεως τελείας καὶ ἐστερη-

μένος παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐνοριακοῦ αὐτοῦ εἰσοδήματος, καὶ μηδεὶς ἔχη αὐτὸν ἐν ἱερέως τιμῇ καὶ τάξει ἢ ὅλως ὡς ἱερέα αὐτὸν τιμῆσαι ἐν ἀργίᾳ καὶ ἀφορισμῷ, ἡ δὲ θεία αὐτοῦ ἀφωρισμένη ἀπὸ θεοῦ καὶ κατακραμένη καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἄλυστος μετὰ θάνατον καὶ ἔξω τῆς Χριστοῦ ἐκκλησίας, ἕως οὗ παυσάμενοι τοῦ ἐνοχλεῖν αὐτὸν τύχῳσι συγχωρήσεις. πρὸς τούτοις ἐχέτω ἄδειαν ὁ Ἰγνάτιος αὐτὸς οἷῳ τρόπῳ εὐλόγῳ δυνηθῇ παιδεῦσαι αὐτὸν τῇ ἐκκλησίᾳ μὴ πειθόμενον παρ' οὐδενὸς ἐναντιούμενος. οὕτω γένοιτο ἐξ ἀποφάσεως, ἀλλὰ καὶ ἔσοι ἀπὸ τοῦ νῦν τολμήσουσιν [ἰδιοποιήσασθαι τι] ἐκ τῶν εἰσοδημάτων τῶν αὐτῶν ἀφιερωμένων δένδρων καὶ ἀδικήσουσι τὴν ἐκκλησίαν, ἀφωρισμένοι ἔστωσαν καὶ ἀσυγχώρητοι. †

† Μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιε'. †

† Ὁ Κυζίκου Παρθένιος. † † Ὁ Χαλκηδόνος Νεκτάριος. †

† Ὁ Γάνου καὶ Χώρας Ἰωαννίκιος. † † Ὁ Ἀδριανουπόλεως Παρθένιος. †

† Ὁ Βιζύης Χρύσανθος. †

Archetyp. chart. Flor. II. nro 51, quod haec habet: Ἔστι ὁ ναὸς τῆς Θεοτόκου (τῆς Διασωζούσης) ἐν Πάτμῳ.

CXXXIII. 7181—1673, mense maio, ind. XI.

Patriarcha Dionysius III. Muselimes confirmat libertatem, iura et privilegia monasterii.

† Διονύσιος, ἐλέῳ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Οἱ ἐξ αἰῶνος τὸν αἰῶνα κατὰ διαδοχὴν ἀμείβοντες ἄνθρωποι τὴν τῶν πραγμάτων ταχύποδα φορὰν καὶ ἀγχίστροτον κατοπεύοντες, ὅπως ἀλληλόλλως αἰεὶ δηλαδὴ τὰ καθυποπίπτοντα ταύτῃ περιδινεῖσθαι φιλεῖ καὶ ἀμαυροῖ ταχέως τὰ πρὸ βραχέως τοῦ ζῆν ἀρξάμενα τὴν παντουργοῦ, ὡς ἐφικτόν, ἐμιμήσαντο θεῖαν πρόνοιαν, ἥτις τὰ ὄντα δημιουργεῖ καὶ δημιουργηθέντα κηδεμονίαις ἀρρήτοις ἐς διαμονὴν συντηρεῖ περισώζουσα, κἀντεῦθεν ὅσαπερ ὅπως ποτὲ κτήσασθαι δυνηθεῖεν προμηθείαις ὅλαις ἐπιμελοῦνται καὶ σκέψουσιν, ὅπως εἰς διαμονὴν ὀχυρώσωσι καὶ πολυζῶϊαν κρατύνωσιν, ἵνα μὴ χρόνου ταχὺ παρανάλωμα γένηται ἢ καὶ ὑπὸ τινος ἀκρεστοῦ γνώμης καὶ ἀγερῶχου χειρὸς ἀπώληται. κατὰ ταῦτα τοιγάρτοι καὶ οἱ σεβάσμιμα μοναστήρια θεοφιλῶς ἀνεγείροντες εἰς δόξαν θεοῦ, μνημόσυνόν τε τῶν ὀρθοδόξων καὶ σωτηρίαν ψυχῆς τῶν ἐν αὐτοῖς εὐαρεστούντων θεῷ ὑπὸ μὲν τὴν

ἀκροτάτην περιωπὴν τάττουσι τοῦ οἰκουμενικοῦ τούτου θρόνου, σταυροπηγιακῶ
 δηλονότι καὶ πατριαρχικῶ κατακοσμοῦντες δνόματι, δι' οὗ κρατυνόμενα σώζονται
 παντοίας δυναστείας ἀπαλλαττόμενα· τὸ γὰρ ἔλαττον αἰεὶ καὶ ἀσθενὲς προστασία
 τοῦ ἰσχυροτέρου καὶ κρείττονος φύσει καὶ θέσει περιφυλάττεσθαι πέφυκεν, ὅσα καὶ
 σῶμα ψυχῇ συνενωθὲν ὑπ' αὐτῆς πάντως κρείττονος οὔσης οὐσίας καὶ κινεῖται
 καὶ σώζεται. τὴν δὲ σταυροπηγιακὴν ταύτην ἐλευθερίαν καὶ δύναμιν συγγιλιώδεις
 γράμμασιν οὐ μόνον ἐν τῇ τῶν τοιούτων κατάρξει καθάπαξ, ἀλλὰ πολλάκις τῶν
 κατὰ χρόνους πατριαρχῶν ἐπικυροῦν καὶ ἰσχυρῶς ἀσφαλίζειν εἰώθασιν ἀνανεοῦντες
 οἰοεὶ δι' ἀμοιβαίας ταύτην δυνάμεις, ὅπως μὴ λήθης ἐμπέσῃ βυθοῖς χρονικαῖς
 περιστάσεσιν. ἔνθεν τοι καὶ οἱ συνασκούμενοι πατέρες ἐν τῇ πατριαρχικῇ καὶ
 σταυροπηγιακῇ μονῇ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελι-
 στοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ πρόσκομίσαντες ἡμῖν γράμμα
 συγγιλιῶδες τοῦ πάλαι πατριάρχου γέροντος, κύρ Κυρίλλου, βεβαιωτήριον ὑπάρχον
 τῶν παρ' αὐτοῖς παλαιγενῶν γραμμάτων πατριαρχικῶν καὶ βασιλικῶν χρυσο-
 βούλλων, δι' ὧν μαρτυρεῖται, ὅτι ἡ ἱερὰ αὕτη μονὴ ἀνεγερθεῖσα κατ' ἀρχὰς
 ἀδεία καὶ βουλή τῶν πάλαι θεοσεβῶν αὐτοκρατόρων καὶ αἰδιόμων βασιλέων ὑπ'
 ἐκείνου τοῦ εὐλαβεστάτου μοναχοῦ Χριστοδούλου διὰ τε χρυσοβούλλων τοῦ κύρ
 Ἀλεξίου Κομνηνοῦ καὶ γραμμάτων τῶν κατ' ἐκείνου καιροῦ μέχρι καὶ τῆδε τῶν
 φθασάντων μακαρίων πατριαρχῶν εἴληφε τὴν ἐξουσίαν εἶναι βασιλικὴν καὶ πατρι-
 αρχικὴν καὶ σταυροπηγιακὴν, ἀτελῇ τε καὶ ἀσύδοτον καὶ ἀδούλωτον καὶ κατὰ
 πάντα ἀνενόχλητον, ἅμα τῇ νήσῳ πάσῃ διαμένουσαν αἰεὶ αὐτοδέσποτον καὶ αὐτε-
 ξούσιον καθ' ἑαυτὴν διεξαγομένην, καθὰ λεπτομερῶς διέξεισι τὰ περὶ αὐτῆς ὑπο-
 μνήματα, τὸν δὲ καθηγούμενον αὐτῆς μηδενί τινι προσώπῳ ἐκκλησιαστικῷ ἢ
 κοσμικῷ ὑποκεῖσθαι πώποτε, τὴν πατριαρχικὴν δὲ μόνην μεγαλειότητα κεφαλὴν
 ἐπιγινώσκειν, διεξάγειν τε τὸν αὐτὸν ἡγούμενον πνευματικῶς τοὺς τε συνασκού-
 μένους ἐν τῇ μονῇ καὶ πάντας τοὺς αὐτὴν τὴν νῆσον οἰκοῦντας καὶ τοὺς προσ-
 καθημένους ἐν τοῖς τῆς μονῆς κτήμασι καὶ πράγμασι καὶ τούτων ἔχειν τὴν
 πνευματικὴν ἀνάκρισιν καὶ διοίκησιν καὶ ποιμαίνειν αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῶς κατὰ
 τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ δύναμιν, ἐξεῖναι δὲ τοῖς μοναχοῖς ἀκωλύτως παρ' οὗ ἂν βού-
 λωνται ἀρχιερέως τὰς ἑαυτῶν χειροτονίας ποιεῖν καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐνεργεῖν τὴν
 τοῦ ἡγουμένου αὐτῶν ἐκλογὴν τε καὶ προχείρην, ἀποκλείειν δὲ τοὺς ἐπιχειρη-
 σομένους ὅπως ποτὲ κατεπεμβαίνειν τῆς μονῆς καὶ δοκιμάζειν καταδουλοῦν καὶ
 τὸν κατὰ θεὸν ἀμέμπτως πολιτεύεσθαι βίον καὶ ἀνεπηρεάστως ζῆν ἐν αὐτῇ παρὰ
 τῶν κατὰ καιροὺς ταῖς φιλοδοξίαις ἐπιμαινομένων, οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ τοῖς
 κατὰ καιροὺς πατριάρχαις μηδὲν τι δίκαιον ἄλλο προσεῖναι συγχωροῦν ἐν τῇ

μονῇ ταύτῃ, ἀλλ' ἢ μόνον τὴν ἀναφορὰν τοῦ οἰκείου ὀνόματος ἐν ταῖς θείαις ἀκολουθείαις καὶ τὸ ἐτησίως ἐπικρατῆσαν δίδοσθαι τῇ καθ' ἡμᾶς μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ὑποταγῆς ἕνεκα καὶ κατὰ πάντα μένειν αὐτὴν δηλονότι ἐλευθέραν καὶ πάντα τὰ αὐτῆς προνόμια ἀλώβητα καὶ ἀπαράπτωτα εἰς τὸ μετέπειτα, ἐδεήθησαν λίαν προσεπιβεβαιωθῆναι καὶ παρ' ἡμῶν τὰ διαληφθέντα ὑπομνήματα δι' ἡμετέρου νεωτέρου γραμμάτος εἰς ἐπικρατεστέραν ἀσφάλειαν. τούτου χάριν τὴν αἴτησιν αὐτῶν ὡς εὐλογον οὖσαν καὶ ἔθιμον προσηκάμεθα, τῷ ἔθει τῆς ἐκκλησίας καὶ τοῦ καθ' ἡμᾶς οἰκουμενικοῦ θρόνου προσηκόντως χρώμενοι γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς, ἵνα πάντα μὲν τὰ παλαιγενῆ καὶ ἀρχαῖα ἔγγραφα, εἴτε σεπτὰ φημι τῶν εὐσεβῶν βασιλέων χρυσόβουλλα, εἴτε πατριαρχικὰ σιγιλλιώδη γράμματα τῶν κατὰ καιροὺς αἰοδίμων πατριαρχῶν, ὅσα περ ἐγένετο πρὸ χρόνων ὑπὲρ τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου, δι' ὧν δεδῶρηται αὐτῷ τὰ ὅσα περιφέρει προνόμια, καθὰ περιέχονται τοῖς γράμμασιν, ἔχωσι τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ διαμένωσιν ἐς αἰεὶ βέβαια καὶ μόνιμα καὶ ἀδιαλώβητα καὶ ἀπαρεγχείρητα, ἡ δὲ διαληφθεῖσα μονὴ ἅμα τῇ νήσῳ Πάτμῳ καὶ τοῖς κατὰ τόπον εὐρισκομένοις μετοχίοις αὐτῆς σὺν πᾶσι τοῖς ἀφιερωμένοις αὐτῇ καὶ τοῖς μετέπειτα ἀφιερωθησομένοις κτήμασι καὶ πράγμασι κινητοῖς τε καὶ ἀκινήτοις εἴη καὶ διαμένοι ὡς βασιλικὴ καὶ πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακικὴ, αὐτόνομος καὶ αὐτοδέσποτος ἀνενόχλητος, ἀκαταπάτητος, ἀσύδοτος καὶ ὅλως ἀκαταζήτητος παρὰ παντὸς προσώπου ἐκκλησιαστικοῦ καὶ λαϊκοῦ, μηδενὶ μηδὲν ὀφείλουσα παρέχειν, εἰ μὴ τὸ ἐπικρατῆσαν ἐτησίως τῇ καθ' ἡμᾶς μεγάλῃ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ, μνημονευόντων τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων διὰ παντὸς τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος καὶ διαγόντων θεοφιλῶς καὶ εἰρηνικῶς, ἡ δὲ ἐκλογὴ τοῦ ἡγουμένου καὶ Ἱδρυσις γένηται ὑπ' αὐτῶν, ὡς διεληπται, καὶ τὰς χειροτονίας ἔχωσιν ἄδειαν ποιεῖν, παρ' οὗ ἂν ἐθέλωσιν ἀρχιερέως προσκαλουμένου ὑπ' αὐτῶν καὶ τὰς ἱεροτελεστίας ἐκτελοῦντος πλὴν τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως. καὶ οἱ μὲν μοναχοὶ ὑποτάσσωνται τῷ ἰδίῳ καθηγουμένῳ κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐντολὴν σεμνοπρεπῶς, ὁ δὲ τῆς ψυχικῆς αὐτῶν ἐπιμελῆται σωτηρίας, ὡς νερόμισται. ὅς δ' ἂν ὀφεί ποτε βουληθεῖη τὰς ἀποφάσεις ἀνατρέψαι τῶν παλαιγενῶν γραμμάτων αὐτῶν καὶ εἰς δουλείαν τινὰ καταγαγεῖν τὸ σταυροπηγιακὸν αὐτὸ μοναστήριον ἢ τοῖς ἐν αὐτῷ μονάζουσι διανοχλῆσαι ἢ καθαρπάσαι τι τῶν ἀφιερωμένων αὐτῷ καὶ τοῖς μετοχίοις αὐτοῦ ἢ ζητῆσαι πολὺ ἢ ὀλίγον νοσφίσασθαι καὶ ζημίαν τινὰ διαπράξασθαι αὐτοῖς, ὁ τοιοῦτος τοῦ μὲν ἱεροῦ καταλόγου ὧν ἀργὸς εἴη πάσης ἀρχιερατικῆς καὶ ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως, καταφρονῶν δὲ καὶ ἀφωρισμένος ἀπὸ θεοῦ, ὡς ὑπόδικος τῇ παντελεῖ καθαιρέσει, τοῦ λαϊκοῦ δὲ ἢ καὶ μοναδικοῦ, ἀφωρισμένος ἀπὸ θεοῦ κυρίου παντο-

κράτορος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἄλυστος μετὰ θάνατον καὶ ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος καὶ λόγον ἀποδώσει θεῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως. ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἀπελύθη καὶ τὸ παρὸν ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα ἐν τῇ πατριαρχικῇ αὐτῇ μηνί, ἀρχογ', μηνὶ μαΐῳ, Ἰνδικτιῶνος ια'. †

† Διονύσιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Ἡρακλείας Βαρθολομαῖος. † † Ὁ Νικομηδείας Πορφύριος. †

† Ὁ Δρύστρας Μεθόδιος. † † Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερεμίας. †

† Ὁ † † Ὁ Φιλιππουπόλεως Ἀβέρκιος. †

† Ὁ † † Ὁ Σερρών Χρυσανθος. †

Archetyp. membr. Flor. II. nro 52.

CXXXIV. 7181—1673, mense maio, ind. XI.

Patriarcha Dionysius III. Muselimes archiepiscopo Coi scribit de libertate ecclesiae Sancti Antonii in Co, quae est metochium monasterii Patmi.

† Διονύσιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Κῶου, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, καὶ ἔντιμοι κληρικοὶ καὶ ἄρχοντες χρήσιμοι καὶ λοιποὶ εὐλογημένοι χριστιανοί, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ. οἱ ὁσιώτατοι πατέρες τοῦ ἱεροῦ πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγιατικοῦ μοναστηρίου τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ παραστάτες ἐπὶ συνόδου ἀνέφερον ἡμῖν, ὅτι ἔνδον τῆς χώρας εἰς τὰ ὁσπήτια τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν ἔχουσιν ἐκκλησίαν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου Ἀντωνίου παλαιόθεν καὶ διήγον ἐν αὐτῇ ἐλευθέρως κατὰ τὰ προνόμια τῆς ἐλευθερίας τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν, ἥτις ἐβραβεύθη αὐτῷ καὶ τοῖς μετοχίοις αὐτοῦ ἀρχαίως διὰ βασιλικῶν χρυσοβούλλων καὶ σιγίλλιδων πατριαρχικῶν γραμμάτων. ἥδη δὲ ἡ ἀρχιερωσύνη σου οὐκ αἶδ' ὅπως κινουμένη ζητεῖ ἐξ αὐτῶν ἐμβατοίκιον, ὡς καὶ τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν τῆς χώρας, μηδεμίαν διαφορὰν θέμενος μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῆς σταυροπηγιακῆς ἐκκλησίας. ἀλλὰ τοῦτο φανερώς ἀνατρέπει τὴν ἐλευθερίαν αὐτῶν καὶ εἰς δουλείαν ὑπάγει τὴν ἐκκλησίαν, ὅπερ οὐκ ἔξεστι γενέσθαι· τὰ γὰρ ἀρχαιοτάτη διαφέροντα τὸ αἰδέσιμον ἔχουσι κατὰ τοὺς ὁσίου πατέρας καὶ αἱ βασιλικαὶ καὶ πατριαρχικαὶ φιλοτιμίαι ἀμετάκλητοι καὶ ἀμετακίνητοι· εἰσι καὶ δέον φυλάττεσθαι τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἐλευθέρων μοναστηρίων καὶ τῶν μετοχίων

αὐτῶν ἀπαρασάλευτον παρὰ πάντων ἀεί. διὰ τοῦτο γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς, ἵνα καθὼς ἀνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς διῆγον ἐν τῇ αὐτῇ ἐκκλησίᾳ, οὕτω καὶ νῦν διάγωσιν εἰρηνικῶς καὶ ἐλευθέρως, καὶ μὴ νεωτερίζῃς ἐν αὐτοῖς, μήτε ἐνοχλῇς καὶ ἐπηρεάζῃς αὐτοὺς καταβιάζων εἰς ἀσυνήθη πράγματα καὶ μὴ ἀρμόζοντα τοῖς παλαίοις προνομίοις αὐτῶν· οὐ γὰρ ἔξεστιν, ὥς εἴρηται, καταπατεῖσθαι τὴν σταυροπηγιακὴν δύναμιν καὶ ἐλευθεροποιῶν ἀξίαν τῆς βασιλικῆς καὶ ἐκκλησιαστικῆς ὑπεροχῆς. οὕτω γενέσθω, ὥς γράφομεν, καὶ μὴ ἄλλως ποιήσῃ τις, ὅποιας ἂν εἴη τάξεως, ἐν βάρει ἀργίας καὶ ἀλύτου ἀφορισμοῦ. ἡ δὲ τοῦ θεοῦ χάρις εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. ᾠχογ', ἐν μηνὶ ματίῳ, ἰνδικτικῶνος ια'.

† Διονύσιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Ἑρακλείας Βαρθολομαῖος. † † Ὁ Νικομηδεῖας Πορφύριος. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερεμίας. † † Ὁ Δρύστρας Μεθόδιος. †

† Ὁ † † Ὁ Σέρρων Χρῦσανθος. †

Archetyp. Flor. II. nro 53.

CXXXV. [7189—1680], mense septembri, ind. IV.

Patriarcha Parthenius IV. Mongilalus et synodus tuentur iura et libertatem possessionum et monachorum monasterii contra iniurias a quibusdam archiepiscopis eis illatas.

† Παρθένιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἐπειδὴ ὁ τε δσιώτατος καθηγούμενος τῆς πατριαρχικῆς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευρήμου ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ καὶ πάντες οἱ συνασκούμενοι αὐτῷ πατέρες ἀνέφερον ἡμῖν, ὅτι τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἀσυδοσίαν, ἣν ἔχει τὸ ἱερὸν αὐτὸ μοναστήριον καὶ τὰ ὑποκείμενα αὐτῷ μετόχια εἰς διαφόρους ἐπαρχίας διὰ τῶν σιγίλλιδων πατριαρχικῶν γραμμάτων τῶν αἰοιδίμων πρόπαλαι πατριαρχῶν τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου τούτου τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τινὲς τῶν ἀρχιερέων τῆς Ἀσπρῆς θαλάσσης παρορῶσι καὶ καταφρονοῦσιν ἀνευλαβῶς καὶ ἀναισχύντως καὶ ἐπηρεάζουσι τοὺς διατρέβοντας εἰς τὰς ἐπαρχίας αὐτῶν ἱερομονάχους καὶ πατέρας τοῦ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου, εἴτε εἰς μετόχια αὐτῶν, εἴτε καὶ εἰς ταξείδιον ἐλεημοσύνης, εἴτε εἰς ὑπηρεσίαν ἄλλην τοῦ μοναστηρίου ἢ ζητοῦσιν ἐξ αὐτῶν δικαίωματα μὴ ἀνήκοντα αὐτοῖς ἢ τὰς κληρονομίας τῶν θανόντων πατέρων τῶν ἐχόντων τὴν

μετάνοιαν αὐτῶν εἰς τὸ μοναστήριον καθαρπάζειν πειρῶνται καὶ ἀντικρυς καταπατοῦσι τῶν προνομίων τῆς πατριαρχικῆς ἀξίας καὶ ἀνατρέπουσι τὰς εὐεργεσίας αὐτῆς καὶ χάριτας, ὅπερ οὐκ ἔδοξεν ἡμῖν φορῆτόν καὶ στερευτόν, ἀλλὰ καὶ λίαν ὀχληρὸν καὶ ἀφόρητον. καὶ κατὰ τὸ ἐν ἡμῖν χρέος, ὅπερ ἔχομεν, συνιστᾶν τῶν πρὸ ἡμῶν ἀοιδίμων πατριαρχῶν τὰ εὐεργετήρια γράμματα τὰ θεοφιλεῖ γνώμῃ προβάντα καὶ ἐπιβεβαιοῦν αὐτὰ πάσῃ δυνάμει, γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς, γνώμῃ καὶ τῶν παρευρεθέντων ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὰ παλαιγενεῖ πατριαρχικά καὶ συνοδικὰ σιγιλλιώδη γράμματα τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἔχωσι τὸ κύρος, τὸ μόνιμον καὶ τὸ ἀμετάτρεπτον καὶ εἴη ἀδόουλωτον αὐτὸ καὶ τὰ μετόχια αὐτοῦ ἐν πάσῃ ἐπαρχίᾳ καὶ ἀζήτητα ἢ ἀσύδοτα ἢ ἀκαταπάτητα καὶ μηδεὶς τῶν ἀρχιερέων τολμήσῃ ποτὲ ἐπηρεάζειν τινὰ τῶν ἱερομονάχων ἢ μοναχῶν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου καὶ ζητεῖν ἐξ αὐτοῦ εἰσόδημα μὴ ἀνήκον αὐτῷ, μήτε πολὺ, μήτε ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐχόντων τὴν μετένοιαν αὐτῶν εἰς τὸ μοναστήριον τὰς κληρονομίας μηδεὶς ἄλλος τολμήσῃ παραλαβεῖν, εἰ μὴ μόνον τὸ μοναστήριον, ἐν ᾧ ἐκλήθη, καὶ παυσάσθω πᾶσα χεὶρ ἄδικος ἐξ αὐτῶν καὶ βιαία ἐξ ἀποφάσεως· ὅς δ' ἂν φανῇ παρήκοος καὶ καταφρονητὴς ἐν οἷς γράφομεν, ἀφωρισμένος εἴη ἀπὸ θεοῦ καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. αἱ πέτραι, τὰ ξύλα, ὁ σίδηρος λυθήσονται, αὐτὸς δὲ οὐδαμῶς, καὶ ὑπόδικος [ἔσται] ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς. οὕτω γενέσθω καὶ μὴ ἄλλως ἐξ ἀποφάσεως. ἐν μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτικῶνος δ'. †

† †	† Ὁ Μεθύμνης Μακάριος. †
† Ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος. †	† Ὁ Χαλκηδόνος Γαβριήλ. †
† Ὁ Φιλιππουπόλεως Γαβριήλ. †	† Ὁ Νέων Πατρῶν Γεράσιμος. †
† Ὁ Τραπεζοῦντος Ἀνανίας. †	† Ὁ Μυρέων Παγκράτιος. †
† Ὁ Σερρών Χρύσανθος. †	† Ὁ Σηλυβρίας Μητροφάνης. †
† Ὁ Ἰγνατίος. †	† Ὁ πρώην Ἰκονίου Δανιήλ. †

Archet. Flor. II. nro 54.

CXXXVI. 7196—1688, mense maio, ind. XI.

Patriarcha Callinicus II. confirmat libertatem, iura et privilegia monasterii.

† Καλλίνικος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τὸ ἀνακαινίζειν τὰ πράγματα πολλάκις προνοίας ἔργον λυσιτελέστατον ἀναντιρρήτως ἐστί· φθορὰ γὰρ ὑποκειμένων τῶν ὑπὸ χρόνον ἀπάντων ῥᾶν ἐκπίπτειν τοῦ εἶναι πέφυκεν, ὅσα συχνοτέρας ὑπέστη τοῦ χρόνου κατατομάς, διόπερ ἡ τῶν ἀνθρώπων σοφῶς ἐξεύρεν ἐπίνοια τὸ ἀνανεοῦν τὰ παλαιούμενα καὶ δι' αὐτοῦ ἀναστέλλειν τὴν πρὸς ὄλεθρον κατεπεύγουσαν φθορὰν μακροζωίαν τέ τινα περὶ αὐτὰ πραγματεύεσθαι, ὥς ἔνεστιν, ἀνθ' ὧν καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία διηνεκῶς ἀνακαινίζειν εἴωθε τὰ φθάσαστα γράμματα τῶν προαπελθόντων αἰοιδίμων πατριαρχῶν ὑπὸ τῶν πατέρων πεμφθέντα τῶν ἡδὴ συν-
 ασκουμένων ἐν τῇ ἱερᾷ καὶ σεβασμίᾳ, βασιλικῇ τε καὶ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν Πάτμον νῆσον διαλαμβάνοντα πάντα τὰ ἀνέκαθεν, ἐκ πρώτης φημί κατάρξεως τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ μοναστηρίου φιλοτιμηθέντα αὐτῷ προνόμια διὰ βασιλικῶν χρυσοβούλλων, καὶ μὴν καὶ διὰ πατριαρχικῶν σιγίλλιδων γραμμάτων ἐνασμενισθέντα καὶ κατοχυρωθέντα· αὐτίκα γάρ φησιν ὁ τῆς αἰωνίας μνήμης εὐσεβῆς βασιλεὺς Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς «χρυσόβουλλον ἐδωρήσατο τῷ κτήτορι τῆς αὐτῆς μονῆς, μοναχῷ Χριστοδούλῳ, δι' οὗ ἐπιβραβεύεται ταύτῃ πᾶσαν ἐλευθερίαν, αὐτονομίαν τε καὶ αὐτοδεσποτείαν σὺν ἀπαξάπαση τῇ νήσῳ Πάτμῳ μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως αὐτῆς ἐπ' ἀναφαιρέτῳ καὶ διηνεκῇ τῇ δεσποτείᾳ καὶ κυριότητι, [τὸ] ἀτελῶς, ἀβαρῶς καὶ [κατὰ πάντα ἀνενοχλήτως] τηρεῖν αἰωνίως ταύτην τε τὴν δηλωθεῖσαν σεβασμίαν μονήν, [καὶ] αὐτοδέσποτον καὶ αὐτεξούσιον μετὰ τῆς ὅλης νήσου διαμένειν ἐς αἰεὶ καθ' ἑαυτὴν ἀγομένην καὶ διευθυνομένην, καὶ οὔτε αὕτη ἡ μονή, οὔτε τὰ ὑποκείμενα ταύτῃ, οὔθ' ἡ ἅπασα νῆσος ὑπὸ βασιλικὰ ἢ πατριαρχικὰ ἢ μητροπολιτικὰ ἢ ἐπισκοπικὰ ἢ ἐκκλησιαστικὰ ἢ ὑπὸ τινα ὅλως ἰδιωτικὰ ὑπαχθῇσονται πρόσωπα, ἀλλ' ἐλευθεριάσουσι καθαρῶς ἄχρις αἰῶνος παντός». κἀντεῦθεν πρὸς τῇ βασιλικῇ ταύτῃ φιλοτιμίᾳ καὶ πατριαρχικὸν ἐπεδαψιλεύθη σιγίλλιον τοῦ τηνικαῦτα τὸν πατριαρχικὸν ἰθύνοντος θρόνον ἁγιωτάτου πατριάρχου, κυροῦ Ἰωάννου, κατακολουθοῦν μὲν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐμφερομένοις τῷ βασιλικῷ χρυσοβούλλῳ, παρεχόμενόν τε ταύτῃ τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τὸ ἀνεπηρέαστον καὶ ἀνενόχλητον καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ καιροὺς ἀποστελλομένων ἐξ-
 ἄρχων καὶ παρ' ἑτέρου προσώπου, ἀποκλείον δὲ καὶ τὴν εἴσοδον πᾶσι τοῖς ἀρχιερεῦσι τοῖς ὑφ' ἑαυτοὺς ἄγειν τὴν μονήν ἐπιχειροῦσιν, οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ τῷ κατὰ καιροὺς πατριάρχῃ μηδὲν τι προσεῖναι ἐπὶ τῇ μονῇ ταύτῃ οἰονδή-
 ποτουν εἴη δίκαιον συγχωροῦν, ἀλλ' ἡ μόνον τὴν ἀναφορὰν τοῦ οἰκείου ὀνόματος ἐν ταῖς θεαῖς ἱεροτελεσταῖς, πρὸς τούτοις διοριζόμενον ἐξεῖναι τοῖς μοναχοῖς ἀκωλύτως παρ' ὧ ἂν βούλωνται τὰς ἑαυτῶν ποιεῖσθαι χειροτονίας καὶ καθ' ἑαυ-

τοὺς ἐνεργεῖν τὴν τοῦ σφῶν ἡγουμένου προχείρησιν. μεθ' ὃν ἀγιώτατον πατριάρχην, κύρ Ἰωάννην, καὶ ἕτεροι κατὰ καιροὺς πατριάρχαι, κύρ Λουκᾶς δηλαδὴ καὶ κύρ Συμεὼν καὶ κύρ Ἰωάσαφ, κύρ Κύριλλος καὶ ἄλλοι τῶν μεταγενεστέρων κατὰ ταῦτα τοῖς ἰδίοις αὐτῶν σιγγιλιώδεσιν ὑπομνήμασι τὰ προνόμια τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ μοναστηρίου θένει παντὶ διεκρατύναντο προσεπικυρούμενοι τὰ τῶν προγενεστέρων οἱ μεταγενέστεροι χάριν εὐλαβείας, σέμνωμα ταῦτα φάσκοντες εἶναι τῇ περιδόξῃ ταύτῃ μονῇ προσαρμοσθὲν ὑπὸ βασιλικῆς εὐσεβείας διὰ τὸ τὸν ἐπιστήθιον ἐκεῖνον μαθητὴν καὶ ἀπόστολον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον, ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ τὸ ἱερὸν συγγράψασθαι εὐαγγέλιον, καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν χρυσόβουλλον ἀτενίζοντες καὶ ἐκεῖνο συνωδᾷ διακελεύονται τὴν σεβασμὶν ταύτῃ μονὴν αὐτοδέσποτον εἶναι καὶ καθ' ἑαυτήν, τόν τε πνευματικῶς προϊστάμενον τῶν ἐν αὐτῇ συνασκουμένων μοναχῶν μηδενί ποτε προσώπῳ ὑποκείμενον εἶναι, οὔτε ἐκκλησιαστικῷ, οὔτε κοσμικῷ, μόνῃν δὲ τὴν πατριαρχικὴν μεγαλειότητα κεφαλὴν ἐπιγινώσκειν πνευματικὴν, πρὸς δὲ τῇ τῆς μονῆς κυριότητι διεξάγειν αὐτὸν πνευματικῶς καὶ πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ οἰκοῦντας χριστιανούς καὶ πάντας τοὺς προσκαθημένους ἐν τοῖς κτήμασι καὶ μετοχίοις τῆς μονῆς καὶ πάντων ἔχειν τὴν πνευματικὴν ἀνάκρισιν καὶ διοίκησιν καὶ ποιμαίνειν αὐτοὺς πνευματικῶς κατὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ διάκρισιν, μηδένα τε τῶν ἀρχιερέων παρεῖδυσιν τινα κεκτῆσθαι τὸ παράπαν οὔτε ἐν τῇ μονῇ, οὔτε ἐν τινι τῶν ὑπὸ τὴν μονὴν τελούντων κτημάτων, οὐδέ τι ἀρχιερατικὸν ἐπ' αὐτοῖς διενεργῆσαι λειτούργημα, ἀλλ' εἴ ποτε ἀρχιερέως δεηθῇ ὁ κατὰ καιροὺς καθηγούμενος διὰ χειροτονίαν ἢ ἄλλην ἱεροπραξίαν τινά, μετακαλῆται ὄντινα τῶν ἀρχιερέων θελήσει. παρὰ ταῦτα τῶν φιλοδοξίας πως ἐπιμαίνομένων καὶ τὰς ἀκαίρους ἡγουμενείας ὑφαρπάζειν ἐπιχειρούντων τὴν ὁρμὴν ἀναστέλλοντες διακελεύονται μηδ' ὅλως ἐξεῖναι καθ' ἑτερόν τινα τρόπον τὴν ἐκλογὴν προβαίνειν τοῦ καθηγουμένου τῆς μονῆς ταύτης, ἀλλ' ἢ μόνον, καθὼς ἀνέκαθεν ἐπεκράτησεν ἐκ τοῦ ὄρου τοῦ κτήτορος αὐτῆς, ἐκεῖνου τοῦ εὐλαβοῦς μοναχοῦ, κύρ Χριστοδούλου, ἦγουν αὐτοὺς μόνους τοὺς συνασκουμένους μοναχοὺς ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ ἐκλογὴν ποιεῖν κοινὴν καὶ ὃν ἂν εὕρωσιν ἀρέσκοντα τῇ κοινότητι αὐτῶν, ἐκεῖνον καθιστῶσιν ἡγούμενον. καὶ ἐπὶ πᾶσι καλῶς καὶ γυνεχῶς διορίζουσιν, ὅπως ἐὰν ἐφθασέ τι γενέσθαι ἢ γενήσεται ἔξω τῶν διατεταγμένων τύπων τοῦ μοναστηρίου ἐναντιούμενον τῇ μονῇ καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ μοναχοῖς καὶ πρὸς σκάνδαλον ἀφορῶν ἢ καθόλου ἢ ἐν μέρει, τὸ τοιοῦτον ἀνίσχυρον εἶναι καὶ ἄπρακτον καὶ ὡς μὴ εἶναι μηδὲ γεγονὸς λογίζεται. οἵτινες ἠξιώσαντο καὶ ἡμᾶς οὐ μικρὸν ἐπιχορηγῆσαι αὐτοῖς καὶ νεώτερον πατριαρχικὸν γράμμα ἡμέτερον κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀγιωτάτους πατριάρχας ἐπὶ πλείονι

ἀσφαλείᾳ, τούτου χάριν ἡ μετριότης ἡμῶν τὴν αἴτησιν αὐτῶν μὴ παριδοῦσα, ἅτε
 δικαίαν οὔσαν καὶ εὐλογον, ἀλλ' ὥς ἐπικλινεῖς ἴσχυσα τὰς ἀκοάς ἀεὶ τοῖς
 φιλαρέτοις ἔργοις καὶ θεοφιλέσιν ἐπιχειρήμασι καὶ τῇ συστάσει καὶ ἐπιδόσει τῶν
 ἱερῶν σκηνωμάτων ὅλαις προσκειμένη προθέσειν ἀσμένως ἀποδεξαμένη κατὰ τὸ
 ἐπικρατοῦν ἔθος τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ, πατριαρχικῷ τε καὶ οἰκουμενικῷ
 θρόνῳ γράφει καὶ συνοδικῶς ἀποφαίνεται μετὰ τῶν περὶ αὐτὴν ἱερωτάτων ἀρχιε-
 ρέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν αὐτῆς ἀδελφῶν καὶ συλ-
 λειτουργῶν, ἵνα πάντα μὲν τὰ ἱερὰ ἔγγραφα ὑπομνήματα τῆς διαληφθείσης
 σεβασμίας μονῆς, ὅσα δηλαδὴ ἐκ τοῦ πάλαι ἀρχαίου προσεγένετο ταύτῃ παρὰ
 τῶν εὐσεβῶν βασιλέων λαμπρὰ χρυσόβουλλα καὶ παρὰ τῶν αἰοδίμων πατριαρχῶν
 σεπτὰ σιγίλλια τὰ κατ' αὐτὴν διοριζόμενα προνόμια ἔχωσι τὸ κύρος καὶ τὴν
 ἰσχὺν διαμένοντα κρατυνόμενα καὶ στηριζόμενα διὰ παντός, ἀμετακίνητά τε καὶ
 ἀπαρσάλευτα καὶ ἀμετάθετα, ἕως οὗ ὁ ἥλιος ἐπὶ γῆς ἐφορᾷ, ἡ δὲ διαληφθεῖσα
 ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐ-
 αγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον μετὰ πάντων τῶν
 κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς, κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, τῶν νῦν προσόντων
 καὶ τῶν μετέπειτα σὺν θεῷ ἐπιγεννησομένων, καὶ πάντων τῶν μετοχίων αὐτῆς
 ὑπάρχει ὥς ἀνέκαθεν καὶ λέγεται καὶ παρὰ πάντων γινώσκεται βασιλικὴ καὶ
 πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ πάντῃ ἐλευθέρα, αὐτόνομός τε καὶ αὐτοδέσποτος,
 ἀδούλωτός τε καὶ ἀκαταπάτητος καὶ ἀσύδοτος, ἀνενόχλητός τε καὶ ὅλως ἀκατα-
 ζήτητος παρὰ παντός προσώπου ἐκκλησιαστικοῦ καὶ λαϊκοῦ μηδὲν μηδενὶ χρεω-
 στοῦσα παρέχειν, εἰ μὴ μόνον τὸ ἐπικρατήσαν ἐτησίως τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ
 Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, οἱ δὲ συνασκούμενοι ἐν αὐτῇ πατέρες μνημονεύουσι
 τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ διάγωσιν εἰρηνι-
 κῶς, σεμνῶς τε καὶ κοσμίως, φυλάττοντες πρὸς τὸν καθηγούμενον αὐτῶν τὴν
 ὀφειλομένην ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν, ὅπερ ἀπαραίτητον χρέος τυγχάνει τῇ
 μοναστικῇ καταστάσει κατὰ τοὺς πατερικοὺς καὶ κανονικοὺς ὅρους καὶ τύπους. ὁ
 δὲ καθηγούμενος τῆς μονῆς ἔχη τὰ ἐξ ἀρχῆς ἀπονεμηθέντα αὐτῷ προνόμια
 καθαρὰ καὶ ἀδούλωτα, μηδενός ποτε τολμήσαντος παραβιάζειν αὐτὸν ἔσθωεν ἢ
 ἔξωθεν τοῦ μοναστηρίου καὶ εἰς δουλείαν ἔλκειν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκλογὴ καὶ
 κατάστασις τοῦ ἡγουμένου κατὰ καιροὺς μὴ ἄλλως γένηται, εἰ μὴ κατὰ τὸν
 τύπον τοῦ κτήτορος, μόνοι δηλαδὴ οἱ πατέρες ποιῶσι τὴν ἐκλογὴν ἐκ μέσου
 αὐτῶν καὶ καθιστῶσιν ἡγούμενον, ὃν ἂν εὕρωσιν ἄξιον, ἀπέχοντες οἱ ἄλλοι
 μακρὰν τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, ἡγουν τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἡγουμένου, καὶ μήτε
 ἱερεῖς, μήτε λαϊκοὶ οἱ ἔξω τῆς τῶν πατέρων συσκητίας ἔχωσιν ἄδειαν ἐμβάλλειν

ἑαυτοὺς εἰς τοιαύτην ὑπουργίαν κατ' οὐδεμίαν πρόσσιν, ὅπως φυλαχθῇ ὁ ἐξ ἀρχῆς τύπος τοῦ μοναστηρίου καθαρὸς καὶ ἀμετάθετος· ἐὰν γὰρ καὶ ἐνίοτε ἔφθασε γενέσθαι τὸ τοιοῦτον ἐναντία τοῦ πάλαι τύπου, δέον ἐμποδισθῆναι τοῦ λοιποῦ καὶ ἄπρακτον διαμείναι κατὰ τὰς προειρημέναις διακελεύσεις τῶν πατρι-
 αρχικῶν αποφάσεων, ὅποταν δὲ χρεία γένηται χειροτονίας τινὸς καὶ ἀρχιερατικῆς ὑπουργίας ἐν τῷ μοναστηρίῳ, προσκαλεῖν ἔχῃ ὁ ἡγούμενος ἐπὶ τούτοις, ὅν ἂν ἐθελήσειε τῶν ἀρχιερέων ἐπιτελεῖν τὰ ἀρχιερατικὰ χωρὶς μόνης τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως. ὅς δ' ἂν ὅψέ ποτε τολμήσῃ παρὰ ταῦτα τὰ γεγραμ-
 μένα ποιῆσαι καὶ καθ' οἰονδήποτε τρόπον ἀνατρέψαι τὰς αποφάσεις τῶν παλαι-
 γενῶν γραμμάτων καὶ εἰς δουλείαν τινὰ καταγαγεῖν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ μονα-
 στηρίου ἢ ἐνοχλῆσαι τοῖς ἐν αὐτῷ ἀσκουμένοις ἢ ζητῆσαι πολὺ ἢ ὀλίγον ἐξ αὐτοῦ νοσφίσασθαι ἢ ἀποστερῆσαι τι τῶν ἀφιερωμάτων αὐτοῦ, ὅποιας ὦν τάξεως καὶ βαθμοῦ ὁ τοιοῦτος, ἀφωρισμένος εἴη ἀπὸ θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ κατηρα-
 μένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον, καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰούδα, καὶ εὖροι τὸν θεὸν ἀντίδικον αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως καὶ ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος. Ἔθεν εἰς ἐνδειξιν ἀπελεύθῃ τῇ ἱερᾷ ταύτῃ μονῇ καὶ τὸ παρὸν ἐπιβεβαιωτήριον πατριαρχικὸν σιγilliωδες γράμμα.
 ,αχπῆ, μαίω, ἰνδικτιῶνος ια'. †

† Καλλίνικος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Ἐφῆσου Ἀθανάσιος. † † Ὁ Ἡρακλείας Βαρθολομαῖος. †

† Ὁ Σερρών Κύριλλος. † † Ὁ Χαλκηδόνος Κλήμης. †

† Ὁ Πορφύριος. † † Ὁ Ῥόδου Παρθένιος. †

† Ὁ Πατρῶν † † Ὁ Μυτιλήνης Γρηγόριος. †

† Ὁ Δυρραχίου Νικόδημος. †

Archetyp. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 56.

CXXXVII. 7203—1695, mense iulio, ind. III.

*Patriarcha Callinicus II. et synodus iubent metropolitās, qui sedibus suis re-
 nuntiant, in monasterium S. Ioannis secedere ibique reliquam actatē agere,
 facere testamentum et legare partem bonorum ecclesiae Constantinopolitanae,
 de ceteris vero libere disponere.*

† Καλλίνικος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἐπειδὴ παραγεγονότες ἡμετέρα προτροπῇ δύο πατέρες ἀπὸ τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀπολογίαν ἐποίησαντο ἀπὸ μέρους τοῦ ὀσιωτάτου καθηγούμενου καὶ τῆς κοινότητος τοῦ μοναστηρίου περὶ τῆς ἐνωτισθείσης ἡμῖν ὑποθέσεως, ὡς εἶχε τάχα δανεικῶς δεδομένα χρήματα πρὸς τὸ μοναστήριον ἢ καὶ ἄλλους τινὰς δι' ὁμολογιῶν ὁ ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ συνταχθεὶς τε καὶ τελευτήσας πρῶν Διδυμοτοίχου μητροπολίτης, κύρ Γρηγόριος, μετὰ τὸ παραιτηθῆναι καὶ ἀναχωρῆσαι τῆς ἐπαρχίας αὐτοῦ ἐκείνης καὶ πᾶσι τρόποις διεβεβαιώσαντο ἐν φόβῳ θεοῦ ψευδῇ τὴν φήμην ἐκείνην ὑπάρχειν καὶ μῆτε δανειακὰ χρήματα ἐκείνου εἶναι που, μῆτε τοιαύτας ὁμολογίας φαίνεσθαι, οὐδ' ἔνεκεν ἀπελύσαμεν αὐτοὺς ἀνεπηρέαστους καὶ ἀκαταζήτητους, καὶ δεδώκαμεν ἄδειαν ἀπελθεῖν εἰς τὸ μοναστήριον αὐτῶν καὶ μηδεμίαν ἐνόχλησιν ἔχειν τοὺς πατέρας τοῦ λοιποῦ περὶ τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως. ἐπὶ τούτοις μέντοι ἀνήγγειλαν ἡμῖν οἱ πατέρες τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ὅτι τινὲς τῶν παρητημένων ἀρχιερέων δι' εὐλάβειαν καὶ ἡσυχίαν παραγενόμενοι προσκληροῦνται τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ, κὰν τῷ ἀποθνήσκῃ ἐκείνους ἔπεται κατὰ τὴν συμβᾶσαν ταύτην ὑπόθεσιν ἐπηρεάζεσθαι τὸ μοναστήριον κατὰ καιροὺς ἀπαιτούμενον περιουσίας ἐκείνων ὑπὸ τῶν προΐσταμένων τηνικαῦτα τοῦ καθ' ἡμᾶς πατριαρχικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου, τῆς ἡμέρας δηλονότι πατριαρχῶν, καὶ μετὰ δεήσεως ἐζήτησαν γενέσθαι τρόπον τινὰ πρὸς ἀπαλλαγὴν τῆς ἐπιτεχούσης ταύτης περιστάσεως ἢ ἐντεῖλαισθαι ἡμᾶς δηλαδὴ ἀποσεῖσθαι τὴν πρὸς τὸ μοναστήριον αὐτὸ εἰσέλευσιν καὶ μετανοίας κλίσιν τῶν τοιούτων ἀρχιερέων ἢ τύπον τινὰ παρασχεῖν, τίνι τρόπῳ διακυβερνᾶσθαι αὐτοὺς μετὰ τὴν ἑαυτῶν ἀποβίωσιν, ὅπως μὴ ἐνόχλησιν ἔχῃ τὸ μοναστήριον. καὶ οὕτως εἰς σκέψιν ὑποτεθέντος τοῦ πράγματος, τὸ μὲν ἀναχαίτῃσι καὶ ἀνακόψαι τὸν δρόμον ἐκείνων τῶν καταφευγόντων εἰς τὸν σωτήριον λιμένα μετὰ προθυμίας καὶ εὐλαβείας ἀνεύθετον ἔδοξε καὶ σχεδὸν ἀπαίσιον· τὸ γὰρ ἐμποδίζειν τοῖς φιλοθεοῖς ἔργοις οὐκ ἀκίνδυνον πάντως, οὐδ' ἀκατάγνωστον μένειν πέφυκε, θάτερον δὲ τῶν προβληθέντων ἔδοξε διαιτηθῆναι συνοδικῇ ἀποφάσει κατ' εὐλογοφανῆ τρόπον καὶ δίκαιον. τούτου χάριν γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τῶν καθ' ἕκαστον καιρὸν προσερχομένων τῷ ἁγιωτάτῳ αὐτῷ μοναστηρίῳ παρητημένων ἀρχιερέων τῶν ἰδίων ἐπαρχιῶν καὶ τιθεμένων μετάνοιαν ἐπὶ τὸ ἡσυχάζειν καὶ παραμένειν μέχρι τέλους τῆς ζωῆς αὐτῶν ἐφέσει τῆς εἰρηναίας ἀναστροφῆς καὶ σωτηριώδους ἔκαστος ἔχῃ διὰ φροντίδος διαθήκην ἔγγραφον ποιῆσαι καὶ διάταξιν τῶν ὅσα προαιρεῖται γενέσθαι

μετὰ τὴν ἀποβίωσιν αὐτοῦ ἐν τοῖς ἰδίοις πεκουλίοις καὶ ταῖς εὑρισκομέναις παρ' αὐτοῖς περιουσίαις ζῶν ἔτι καὶ ὑγιῶς τὰς φρένας ἔχων κατὰ τὰς τετυπωμένας παρὰ τοῖς ἱεροῖς νόμοις περιστάσεις, καταλεγόμενος ἕκαστα καὶ διορίζων τὰς ἐλεημοσύνας αὐτοῦ καὶ τὰ ὅσα οἰκονομεῖ ὑπὲρ ψυχικῆς αὐτοῦ σωτηρίας, ἐν οἷς ὀφείλει πρὸ πάντων διορίζειν μέρος τι ἀρμόδιον λεγάτου λόγῳ ἀποδίδοσθαι πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν, τὴν μητέρα καὶ εὐεργέτιδα αὐτοῦ, ἐξ ἧς λαβὼν ἔσχε καὶ τὴν ἀξίαν καὶ τὴν τιμὴν καὶ τὴν κτῆσιν τῆς περιουσίας καὶ μετὰ ταῦτα τὰ λοιπὰ πάντα διατάττεσθαι, κἀντεῦθεν πᾶσα ἡ τοιαύτη διαθήκη ἐκείνη τῶν πρὸς κύριον ἐκδημούντων ἀρχιερέων ἔχη τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ ἀμετάτρεπτον καὶ τὸ ἀμετάθετον, τὸ δὲ μοναστήριον διαμένη ἀνενόχλητον καὶ ἀνεπὴρέαστον καὶ μηδὲν ἔχη περαιτέρω ζητεῖν τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν παρὰ τὸ διορισθὲν ἐκεῖνο καὶ διαταχθὲν ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ τελευτήσαντος ἀρχιερέως, ὅπερ καὶ θεῷ καὶ ἀνθρώποις ἐστὶν ἀρεστὸν καὶ ἀνώτερον πλεονεξίας τινος καὶ ἀδιακρισίας. ὅς δ' ἂν ὀψέ ποτε κακονοίᾳ τινὶ διανοηθῇ ἀθετῆσαι τὰ ἐν τῷ παρόντι γεγραμμένα καὶ πλεονέκτιδι χεيرὶ ἀδικῆσαι καὶ συνταράξαι τὸ μοναστήριον, ὅποιος ὢν τάξεως καὶ ὁποίου βαθμοῦ, ἀφωρισμένος εἴη ἀπὸ θεοῦ καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον καὶ ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος. Ἔθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἀπελύθη τὸ παρὸν πατριαρχικὸν γράμμα. ρχλς', ἐν μὲν ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος γ'.

† 'Ο Ἐφέσου Ἀθανάσιος. †	† 'Ο Λαρίσσης Παρθένιος. †
† 'Ο Ἡρακλείας Βαρθολομαῖος. †	† 'Ο †
† 'Ο Σερρών Κύριλλος. †	† 'Ο Δράμας †
† 'Ο Νικομηδείας Παρθένιος. †	† 'Ο †
† 'Ο †	

Archetyp. Flor. II. nro 57, quod haec habet: Συμβέβηκε ἀποβιώσαντος τοῦ Διδυμοτοίχου Γρηγορίου ἐν τῇ μονῇ (1693, ὡς ἐστὶν ἰδεῖν ἐπὶ τοῦ τάφου αὐτοῦ ἔτι νῦν σωζομένου ἀριστερόθεν τῆς εἰσόδου εἰς τὴν αὐλὴν τῆς μονῆς), προσκληθῆναι ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας τὸν καθηγούμενον τοῦ δοῦναι λόγον περὶ τῆς περιουσίας τοῦ Διδυμοτοίχου. ὁ δὲ ἀπολογησάμενος καὶ ἀθῶος εὐρεθείς ἤτήσατο τὸ παρόν.

CXXXVIII. 7210—1702, mense maio, ind. X.

Patriarcha Callinicus II. et synodus vetant monachos deserere monasterium et vagari eosque, qui non paruerint iussis, excommunicant.

† Καλλίνικος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Θεοφιλέστατοι ἀρχιεπίσκοποι, ὃ τε Σαντορίνης καὶ Σίφνου καὶ Μήλου καὶ Σάμου καὶ Κῶ, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ ἡμῶν ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοί, ἐντιμώτατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, χρήσιμοι ἄρχοντες καὶ λοιποὶ χριστιανοὶ τῶν αὐτῶν ἐπαρχιῶν, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ θεοῦ. ὁ ὁσιώτατος καθηγούμενος τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ σεβασμίας βασιλικῆς, πατριαρχικῆς, σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἀνήγγειλεν ἡμῖν, ὅτι τινὲς τῶν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου πατέρων παραβλέποντες καὶ παραβαίνοντες τοὺς κανονικοὺς ὅρους καὶ τύπους τῆς μοναδικῆς εὐλαβείας καὶ πολιτείας ἀποτολμῶσι καταλιμπανεῖν τὴν μετάνοιαν αὐτῶν καὶ ἀναχωρεῖν καὶ ἐξέρχεσθαι τοῦ μοναστηρίου, ἐν ᾧ ἐκληρώθησαν καὶ ὑπετάγησαν, διατρέβοντες ἔνθεν κἀκεῖθεν, ὥς ἀνευλαβεῖς καὶ ἀναίσχυντοι ἀποστάται καὶ καταφρονεταὶ γενόμενοι τοῦ ἁπαξ γεγονότος αὐτοῖς ἐνδικαίτηματος καὶ ἀνάξια μετερχόμενοι ἐπιχειρήματα καὶ ἀλλότρια τῆς μοναδικῆς καταστάσεως. τούτου χάριν γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα οἱ ἀναχωρήσαντες τοῦ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου μοναστηρίου ἀπὸ τῆς νήσου Πάτμου καὶ εἰς τὰ αὐτόθι διατρέβοντες κακηγχάκως, ἐὰν μὴ ἐπιστραφῶσι καὶ ἐπανέλθωσιν εἰς τὸ αὐτὸ μοναστήριον, ὅθεν ἐξέβησαν, καὶ εἰς τὴν μετάνοιαν αὐτῶν, ἱερομόναχοι μὲν ὄντες καὶ ἱεροδιάκονοι ἀργοὶ ὑπάρχωσι πάσης ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως καὶ ἐστερημένοι παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ εἰσοδήματος, καταφρονοῦντες δὲ τῆς ἀργίας καὶ ἀφωρισμένοι παρὰ θεοῦ, ὥς τῇ παντελεῖ καθαιρέσει ὑπόδικοι, ἰδιῶται δὲ καὶ μοναχοὶ ἀφωρισμένοι ἀπὸ θεοῦ καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ ἄλυτοι μετὰ θάνατον καὶ ἔξω τῆς ἐκκλησίας Χριστοῦ, καὶ μὴδεὶς τολμήσῃ συναναστραφεῖν αὐτοῖς ἢ περιποιηθῆναι ἢ συνομιλῆσαι ἢ ἐλεημοσύνην τινα δοῦναι ἢ ἐν τῇ κατοικίᾳ αὐτοῦ ἀποδεχθῆναι ἢ συνδραμεῖν κατὰ τι λόγῳ ἢ ἔργῳ, ἅτε ἀποστάταις καὶ ἀπατεῶσι καὶ καταψευδομένοις ἐνώπιον θεοῦ καὶ ἀνθρώπων. οὕτω γενέσθω ἐξ ἀποφάσεως καὶ μὴ ἄλλως ἐν βάρει ἀργίας καὶ ἀλύτου ἀφορισμοῦ. ρψβ'. ἐν μηνὶ ματίῳ, ἰνδικτιῶνος ι'. †

† 'Ο Καισαρείας Ἀνθιμος. †	† 'Ο Χαλκηδόνος Ἰωσήφ. †
† 'Ο Νικομηδείας Παρθένιος. †	† 'Ο Ἀγχιάλου Μακάριος. †
† 'Ο Σερρών Ἀνθιμος. †	† 'Ο Κρήτης Κύριλλος. †
† 'Ο †	† 'Ο Ρόδου †

Archetyp. Flor. II. nro 58.

CXXXIX. [7223—1715], mense maio, ind. VIII.

*Patriarcha Cosmas II. et synodus confirmant donationem, quam monasterio fecit
Cyrillus, archiepiscopus Coi.*

† Κοσμάς, ἐλέψ̄ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τὰ φιλευσεβῶς καὶ φιλοθέως τοῖς ἀνθρώποις διενεργούμενα ἀποδοχῆς
πάσης ὄντα ἐπάξια συνιστᾶν καὶ κρατύνειν ἀπαραιτητῶς ὀφείλομεν καὶ γράμμασι
πατριαρχικοῖς κατοχυροῦν καὶ ἐμπεδοῦν ἐκεῖνα πρὸς διηνεκὴ τὴν ἀσφάλειαν,
μάλιστα δὲ πάντων, ὅσα οἱ φιλευσεβεῖς καὶ φιλόχριστοι διεγρηγερμένη ψυχῇ καὶ
ἔρωτι τῇ πρὸς θεὸν κινηθέντες ἱεροῖς ναοῖς καὶ σεπτοῖς οἰκοῖς φιλοθέῳ γνώμῃ
ἀνέθεντο καὶ ἀφιέρωσαν εἰς δόξαν θεοῦ καὶ διηνεκὲς αὐτῶν μνημόσυνον· συστά-
σεως γὰρ τῆς τῶν γραμμάτων ἐξαιρέτως χρήζουσι τὰ τοιαῦτα καὶ ἀσφαλείας,
ἵνα μὴτε ὑπὸ τοῦ χρόνου λήθης βυθοῖς παραδοθέντα τῆς μνήμης ἐκπέσωσιν,
ἀλλὰ καὶ τοῖς μεταγενεστέροις μίμησις εἴη τοῦ καλοῦ καὶ τῆς περὶ τὰ θεῖα
εὐλαβείας. ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ὁ θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκοπος Κῶ, ἐν ἁγίῳ
πνεύματι ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφός καὶ συλλειτουργός, κύρ Κύριλλος, ἔρωτι θεῷ
καὶ ζήλῳ κινούμενος, θερμῇ τε καὶ διαπύρῳ εὐλαβείᾳ πυρπολούμενος περὶ τὴν
ἱερὰν καὶ σεβασμίαν μονὴν τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰω-
άννου τοῦ Θεολόγου τὴν ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ, τοῦτο μὲν διὰ τὸ φιλευσεβὲς καὶ
φιλόθεον τῆς γνώμης αὐτοῦ, τοῦτο δὲ καὶ διότι ἐκ νεότητος ἔθετο ἐν αὐτῇ τὴν
μετάνοιαν αὐτοῦ, καχεῖσε τὸ θεῖον ἀξίωμα τῆς ἱερωσύνης ἐδέξατο καὶ διέτριψεν
ἱκανοὺς χρόνους τραφεῖς τε καὶ παιδευθεὶς τοῖς προσήκουσι τῷ ἱερατικῷ ἐπ-
αγγέλματι ἤθεσιν, ἐφ' οἷς εὐγνωμόνως πρὸς τὴν ἱερὰν ταύτην μονὴν φερόμενος
προσῆλωσε καὶ ἀφιέρωσεν αὐτῇ πράγματα καὶ κτήματα ἴδια, ἱερὰ τε ἄμφια καὶ
σεπτὰ ἀναθήματα πρὸς μερικὴν περίθαλψιν καὶ κυβέρνησιν τῶν ἐνασκουμένων
αὐτῇ πατέρων καὶ εἰς μνημόσυνον αἰώνιον αὐτοῦ, ἅτινά εἰσι ταῦτα· ἀμπέλιον,
ἕπερ ἠγόρασε δι' οἰκείων χρημάτων ἔχον φυτὰ χιλιάδας εἴκοσι καὶ φρέατα
ἐντὸς πέντε, ἔχει δὲ καὶ δύο πύργους σὺν τοῖς κάτωθεν μαγαζείοις αὐτῶν.

ἕτερον ἀμπέλιον εἰς τὸ Ἀσφενδίου, ιδιόκτητον κάκεινο καὶ ἀφιερωθὲν τῷ ἱερῷ
 τούτῳ μοναστηρίῳ. τὰ δὲ ἱερὰ ἄμφι εἰσι ταῦτα· σάκκοι πέντε χρυσοί. στοιχά-
 ρια πέντε, ὧν τὰ δύο εἰσὶ χρυσαῖ, φαινόλια πέντε. σταυροὶ ἐγκλωμιασμένοι πέντε.
 ἄηρ διὰ μαγκάνου εἷς. ἀντιμίσιον ἓν. ἐπιτραχήλιον ἓν. μία ποδιά καὶ εἷς μαν-
 δύας καμουχένιος. ἓν τρικέριον τιμῆς γροσίων πενήτηντα πέντε. καὶ μία
 πατερίτζα. ταῦτα οὖν πάντα προσηλώσας καὶ ἀφιερῶσας τῇ σεβασμῇ μονῇ ταύ-
 τη ἡξίωσε καὶ τὴν ἡμῶν μετριότητα ἐπιβεβαιῶσαι τὴν ἀσφάλειαν αὐτῶν καὶ δι'
 ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ γράμματος, οὗ τὴν αἵτησιν ὡς εὐλογον καὶ
 δικαίαν καὶ πρὸς θεοφιλῇ ἀφορῶσαν σκοπὸν εὐμενῶς λίαν ἀποδεξάμενοι γράφον-
 τες διὰ τοῦ παρόντος ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων
 ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ
 συλλειτουργῶν, ἵνα τὰ διαληφθέντα πάντα πράγματα καὶ κτήματα καὶ ἱερὰ
 σκεύη, ἕσα ἀνωτέρω ἀπηριθμηθῇ, ἅπερ ὁ διαληφθεὶς θεοφιλέστατος ἀρχιεπίσκο-
 πος Κῶ, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς καὶ συλλειτουργγός, κύρ
 Κύριλλος, ἰδίᾳ βουλῇ καὶ γνώμῃ προσήλωσε καὶ ἀφιέρωσε τῇ σεβασμῇ βασι-
 λικῇ καὶ σταυροπηγιακῇ μονῇ τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ
 Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐπὶ τῷ μένειν καὶ σώζεσθαι διηνεκῶς ἐν αὐτῇ πρὸς
 μερικὴν περιθαλψίν τῶν ἐνασκουμένων μοναχῶν καὶ διηνεκὲς αὐτοῦ μνημόσυνον
 ὑπάρχῳσι καὶ μένωσιν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα ἀναφαίρετα καὶ ἀναπόσπαστα . . .
 ὡς σταυροπηγιακὰ μηδενὸς τολ-
 μῶντος κατακ. ὑπὸ τὴν
 ἐξουσίαν καὶ ἐπικράτειαν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου καὶ τῶν ἐνασκουμένων ἀδ[ελφῶν]

.
 ὅς δ' ἂν τις ὀψέ ποτε βουληθῇ ξενῶσαι αὐτὰ
 τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου, ὁ τοιοῦτος ἱερεὺς μὲν ὧν ἀργὸς ἔστω πάσης ἱερο-
 πράξιᾳ καὶ ἐστερημένος παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ ἀφω[ρισμένος ἀπὸ θεοῦ
 καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον καὶ τῷ αἰωνίῳ
 ἀναθέματι ὑπόδικος. ὅθεν ἡμέτερον πατριαρχικόν, συνοδικόν,
 ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῇ ἱερᾷ μονῇ τοῦ Θεολόγου. ἐν μηνί
 μαΐῳ, ἰνδικτιῶνος η'. †

† 'Ο †

† 'Ο Δέρκων Κύριλλος. †

† 'Ο Μιτυλήνης Νικόδημος. †

† 'Ο Νικομηδείας Παΐσιος. †

† 'Ο Κυζίκου Αὐξέντιος. †

† 'Ο †

Archet. Flor. nro 59, quod addit: σιγίλλιον . . . ἐσχισμένον καὶ ἐφθαρμένον.

CXL. 7223—1715, mense iulio, ind. VIII.

*Patriarcha Cosmas II. et synodus decernunt unum abbatem monasterii esse
exarchum patriarchalem in insula Patmo.*

† Κοσμάς, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τάξις συνέχει τὰ οὐράνια καὶ ἐπίγεια καὶ δι' αὐτῆς κυβερνᾶται τὸ πᾶν
σὺν λόγῳ καὶ διεξάγεται, ἐκ διαμέτρου δ' αὖ ἀταξία φθορᾶς οὕσα παραίτιος
φευκτέα μὲν ἀπλῶς ἐπὶ πάντων, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν
ὑποθέσεων, ὧν εἴ τις ἀφέλοι τὸ εὐτακτον, αὐτὸ πάντως παραιρεῖται τὸ εἶναι εἰς
αὐτὰ τὰ καίρια λυμαινόμενος. ἐπειδὴ τοιγαροῦν ἀνηνέχθη ἡμῖν ἤδη διὰ γράμμα-
τος πεμφθέντος παρὰ τε τοῦ ὁσιωτάτου καθηγουμένου τῇ ἡμετέρας πατριαρχικῆς
καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφύμου ἀποστόλου καὶ
εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ καὶ τῶν λοιπῶν
ἐνασκουμένων αὐτῇ πατέρων, ὅτι συνήθεια ἐπεκράτησεν αὐτόθι παλαιὰ τὴν ἐπι-
τροπὴν τῆς πατριαρχικῆς ἐξαρχίας τῆς ῥηθείσης νήσου Πάτμου λαμβάνειν παρὰ
τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας τὸν κατὰ καιροὺς ἡγούμενον τοῦ
διάληφθέντος μοναστηρίου, ὡς προϊστάμενον τῶν ἄλλων καὶ ἔχοντα τὴν προστα-
σίαν καὶ ἐπίσκεψιν οὐ μόνον τοῦ μοναστηρίου, ἀλλὰ καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ
νήσῳ ταύτῃ οἰκούντων χριστιανῶν καὶ διδόντα μόνον τὸ διατεταγμένον ἐτήσιον
τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ κατ' ἔτος, αὐτὸν εἶναι καὶ λογιῶσθαι ἐπίτροπον τῆς ἡμε-
τέρας ταύτης πατριαρχικῆς ἐξαρχίας καὶ μήτε ἄλλον τινὰ πέμπεσθαι ἐξαρχον
αὐτόθι, οὔτε δίδοσθαι ἐτέρῳ τινὶ τὸ τῆς ἐξαρχίας γράμμα, ἀλλ' ἢ τῷ κατὰ
καιροὺς ἡγούμενῳ, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἱκανοὶ χριστιανοὶ τῶν ἐκ τῆς νήσου
ταύτης χρησίμων πραγματευτῶν καὶ καρaboκυρίων παραστάντες ἔμπροσθεν τῆς
ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης ἀνηγγείλαν οὕτως ἔχειν τὰ περὶ τῆς
ὑποθέσεως ταύτης προσθέντες, ὅτι καὶ ἄλλοτε ποτε ἐκινήθη παρ' αὐτῶν ἡ ἀγωγὴ
αὕτη ἐπὶ τῶν πρὸ ἡμῶν πατριαρχουσάντων καὶ ἀπεφάνθη καὶ τότε τὸν ἡγούμενον
μόνον ἔχειν λαμβάνειν τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἐξαρχίας ταύτης καὶ μηδὲνα ἄλλον.
ταῦτ' οὖν εἰπόντες ἐδεήθησαν μετὰ θερμῆς παρακλησίσεως ἐπιβεβαιωθῆναι παρ'
ἡμῶν δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ γράμματος τὴν ἐπιτροπὴν τῆς ἐξ-
αρχίας ταύτης τοῦ κατὰ καιροὺς ἡγουμενεύειν λαχόντος ἐπὶ τῷ συντηρεῖσθαι
καὶ διαμένειν διηνεχῶς ἀμετάθετον τὴν εὐταξίαν αὐτῶν ταύτην κατὰ τὴν ἐπι-
κρατήσασαν ἀρχαίαν τοῦ τόπου συνήθειαν καὶ μόνον γνωρίζεσθαι ἐν αὐτοῖς πρῶ-
τον καὶ προϊστάμενον πάντων τῶν ἄλλων τὸν τοῦ διαληφθέντος μοναστηρίου

ἡγούμενον, ὡς τῆς νήσου αὐτῶν ταύτης ἐλευθερία τετιμημένης καὶ σταυροπηγια-
 κῇ φιλοτιμίᾳ καὶ μηδενὶ τινι ἐτέρῳ ὑποκειμένης ἢ μὴ μόνον τῷ ἡγουμενεύοντι
 ἐν τῷ ἐν αὐτῇ σεβασμίῳ μοναστηρίῳ τοῦ Θεολόγου, μηδὲνα τε ἕτερον ἱερω-
 μένον ἢ λαϊκὸν ἔχειν ἀδειαν λαμβάνειν τὴν ἐξαρχίαν ταύτην παρὰ τῆς μεγάλης
 ἐκκλησίας καὶ ζητεῖν συγχέειν καὶ ἀνατρέπειν τὴν παλαιὰν αὐτῶν συνήθειαν καὶ
 τὸ προνόμιον τοῦ κατὰ καιροὺς ἡγουμενεύοντος· τοῦτο γὰρ ὅλως ἀφόρητον εἶναι
 αὐτοῖς καὶ ἀβούλητον, στάσεώς τε καὶ διχονοίας παραίτιον καὶ ἀτιμίαν ἐπάγον
 τῷ σεβασμίῳ τούτῳ μοναστηρίῳ, οὗ τὸν ἡγούμενον καὶ τῆς νήσου προεστάναι
 ἀπάσης διωμολόγησαν καὶ τὴν ἐξαρχίαν μόνον λαμβάνειν αὐτῆς ἀνέκαθεν, καὶ
 τοῦτο εἶναι συμφέρον ἅμα καὶ εὐτακτον τοῦ ἐν αὐτοῖς πρώτου γινωσκομένου καὶ
 τὴν πρόνοιαν αὐτῶν ἔχοντος καὶ μηδενὸς ἔξωθεν ἐπιπηδῶντος καὶ σύγχυσιν οἰαν-
 οὖν αὐτοῖς ἐπάγοντος. τούτου χάριν τὴν δέησιν καὶ ἀξίωσιν αὐτῶν ὡς εὐλογον
 καὶ δικαίαν οὖσαν εὐμενῶς λίαν ἀποδεξάμενοι, ἄλλως τε καὶ τὴν σύστασιν καὶ
 μετ' εὐταξίας διεξαγωγὴν τῶν ἀγίων τοῦ Θεοῦ ἐκκλησιῶν διὰ φροντίδος ἔχοντες,
 γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερω-
 τάτων μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν
 ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ ἐπιτροπὴ τῆς ῥηθείας πατριαρχικῆς ἡμῶν
 ἐξαρχίας ταύτης τῆς νήσου Πάτμου ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἔξῃς ἔχη δίδοσθαι
 τῷ κατὰ καιροὺς ἡγουμενεύειν λαχόντι ἐν τῇ σεβασμίᾳ ταύτῃ σταυροπηγιακῇ
 μονῇ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, κακείνος μόνος ὑπάρχει καὶ λογίζεται
 ἐπίτροπος αὐτῆς, ὀφείλων πληροῦν τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ
 τὸ διατεταγμένον μόνον ἐτήσιον καὶ λαμβάνειν παρ' αὐτοῦ τὸ τῆς ἐξαρχίας
 γράμμα, μηδὲνα δὲ ἕτερον ἢ τῶν τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου ἢ τῆς κοσμητικῆς
 τάξεως τολμᾶν ἐπιπηδᾶν αὐτῇ καὶ γίνεσθαι ἑξαρχον ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ καὶ
 ἐνοχλεῖν καὶ ἐπηρεάζειν τὸ σύνολον τῷ κατὰ καιροὺς ἡγουμενεύοντι, συγχέειν τε
 καὶ ἀνατρέπειν τὴν ἐπικρατήσασαν αὐτῶν ἀρχαίαν τάξιν τε καὶ συνήθειαν, τὸ δὲ
 προεκδοθὲν ἐξαρχικὸν γράμμα τῷ παπᾷ Νικήτῃ τῆς ἐξαρχίας ταύτης τῆς ἐλευ-
 σομένης ἐννάτης ἰνδικτιῶνος ὑπάρχει ἄκυρον καὶ ἀνίσχυρον καὶ μηδ' ὅλως ἐνερ-
 γούμενον μενούσης τῆς ἐπιτροπῆς ὡς καὶ πρότερον, εἰς τε τὸν νῦν ἡγουμενεύ-
 οντα ἐν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ καὶ εἰς τοὺς μετὰ ταῦτα κατὰ καιροὺς ἡγουμε-
 νεύοντας μέχρι παντὸς ἀμεταθέτου καὶ ἀμετακινήτου τὸ σύνολον. ὅς δ' ἂν τις
 τῶν πάντων τολμήσῃ ἀπ' ἐναντίας φέρεσθαι τοῖς ἐν τῷ παρόντι γεγραμμένοις
 καὶ ζητήσῃ οἰώδητιν τρόπον συγχῦσαι καὶ ἀνατρέψαι τὴν ἐπικρατήσασαν αὐτῶν
 ἀρχαίαν συνήθειαν, ἐνόχλησιν τε καὶ σκάνδαλον προξενῆσαι τῷ τε ἡγουμένῳ καὶ
 τοῖς συνασκουμένοις πατράσι καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ χριστιανοῖς, ὅποιας

ἂν εἴη τάξεως καὶ ὁποίου βαθμοῦ, ἀνωρισμένος εἴη ἀπὸ θεοῦ παντοκράτορος καὶ
κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ ταῖς πατρικαῖς καὶ
συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος. ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἔγενετο τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρ-
χικὸν συνοδικὸν ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα τῆς ἐπιτροπῆς τῆς ἐξαρχίας τῆς νήσου
Πάτμου καὶ ἐδόθη τῷ ἱερῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου.
,αψιέ', ἐν μηνὶ ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος η'.

† Ὁ Ἡρακλείας Γεννάδιος. †	† Ὁ Σερρῶν Κύριλλος. †
† Ὁ Μυτιλήνης Νικόδημος. †	† Ὁ Νικομηδείας Παΐσιος. †
† Ὁ Κυζίκου Αὐξέντιος. †	† Ὁ Βάρνης Καλλίνικος. †

Archetyp. Flor. nro 60.

CXLI. 7224—1715, mense decembri, ind. IX.

*Patriarcha Cosmas II. et synodus monasterio, cui praeposuerant curatores,
restituunt integram libertatem.*

† Κοσμάς, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁσιώτατε καθηγούμενε τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς
μονῆς τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου
καὶ ἐπίτροπε τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἐξαρχίας τῆς νήσου Πάτμου. καὶ λοι-
ποὶ συνασκούμενοι πατέρες καὶ εὐλαβεστάτοι ἱερεῖς καὶ χρήσιμοι γέροντες τῆς
αὐτῆς νήσου, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ. οἱ καθόλου τῶν ἐκκλησια-
στικῶν προϊστάμενοι πραγμάτων τοῖς τῶν κατὰ μέρος τοῦ θεοῦ ἐκκλησιῶν καὶ
εὐκτηρίων οἰκῶν ἐπαγρυπνεῖν ὀφείλοντες διοικήσεσι καὶ τῆς ἐκεῖνων προνοεῖν
σωτηρίας, διαμονῆς τε καὶ ἐπιδόσεως διαφόροις κατὰ καιροὺς τρόποις τὰ συμ-
φέροντα τούτοις συνεργάζονται καὶ τὰ προδεδογμένα μετακινεῖν ἐνίοτε οὐ παραι-
τοῦνται πρὸς ἓν καὶ μόνον ἀπορῶντες, τὴν εἰς τὸ κρεῖττον ἐκεῖνων ἀποκατά-
στασιν. ἐπειδὴ τοιγαροῦν προλαβόντως ἀπεκατεστήσαμεν ἐπιτρόπους καὶ ἐπιτηρη-
τὰς τῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς ταύτης δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ γράμμα-
τος τὸν θεοφιλέστατον ἀρχιεπίσκοπον Κῶου καὶ συνάδελφον ἡμῶν, κῦρ Κύριλλον,
καὶ τὸν προηγούμενον, παπᾶ Ἰάκωβον, ὠφέλειάν τινα οἰόμενοι ἐπακολουθήσειν
ἐκ τούτου τῇ ἱερᾷ μονῇ ταύτῃ διὰ τῆς ἐπιστασίας ἐκεῖνων καὶ ἐπισκέψεως, ἥδη
δὲ ἀνηνέχθη ἡμῖν δι' ἡμετέρας κοινῆς ἀναφορᾶς τὴν ἐπιτροπικὴν ταύτην ὠφέ-
λειαν μὲν οὐδεμίαν καὶ ἐπίδοσιν δύνασθαι ἐμποιεῖν τῷ ῥηθέντι μοναστηρίῳ,

τοὺναντίον δὲ μᾶλλον βλάβην ἐπάγειν καὶ σύγχυσιν τοῖς ἐνασκουμένοις αὐτῶ πατρᾷσι, ταραχὴν τε προξενεῖν καὶ ἀταξίαν, ὡς τῶν ἐπιμυγνυμένων ταῖς μοναστηριακαῖς αὐτῶν ὑποθέσεσι διὰ τὴν ἐπιτροπικὴν ἐξουσίαν πολυειδῶς αὐτοὺς συγχέοντων καὶ ταραττόντων, κἀντεῦθεν συνέβαινε πολλές καὶ διαφοροὺς [βλάβας] τὴν ἱερὰν μονὴν ταύτην ὑπομένειν καὶ τοὺς ἐνασκουμένους αὐτῇ ἐνοχλεῖσθαι μεγάλως. διὰ τοι τοῦτο καθάπαξ ἀποποιούμενοι τὸ ἔχειν ἐπιτρόπους τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν, ὡς στάσεως καὶ διχονοίας παραίτιον, ἐδεήθησαν ἡμῶν ἤδη κοινῶς ἐπιβραβευθῆναι αὐτοῖς τὸ ἐλευθερον καὶ ἀνενόχλητον τοῦ τῆς ἐπιτροπικῆς βάρους, ὡς δυναμένων αὐτῶν τῶν πατέρων μετὰ τοῦ ἡγουμένου θεωρεῖν καὶ διευθετεῖν πάσας τὰς μοναστηριακὰς αὐτῶν χρείας καὶ ὑποθέσεις, ἀνεπιδεῶς τε ἐχόντων τῆς τῶν ἐπιτρόπων ἐπιστάσεως καὶ καθ' ἑαυτοὺς κυβερνᾶσθαι δυναμένων ἀνενόχλητως, καθὼς καὶ αἱ ἀπανταχοῦ σωζόμεναι ἐπίσημοι καὶ σταυροπηγιακαὶ μοναὶ διακυβερνῶνται χωρὶς ἐπιτρόπων τῆς τῶν πατέρων συνάξεως μετὰ τοῦ ἡγουμένου ἀποχωρήσης αὐταῖς πρὸς πᾶσαν διεξαγωγὴν καὶ κυβέρνησιν αὐτῶν. ὧν τὴν δέησιν ὡς εὐλογον καὶ δικαίαν ἀποδεξάμενοι γράφοντες ἀποφαινόμεθα συν-οδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ μὲν προεκδοθὲν παρ' ἡμῶν τῆς ἐπιτροπικῆς γράμμα καὶ ἀποκαθιστὰν ἐπιτρόπους τῆς διαληφθείσης ἱερᾶς μονῆς τοῦ Θεολόγου τόν τε θεοφιλέστατον ἀρχιεπίσκοπον Κῶου, κύρ Κύριλλον, καὶ τὸν προηγούμενον, παπᾶ Ἰάκωβον, ὡς παραίτιον στάσεως, θορόβου τε καὶ σκανδάλων καὶ συγχύσεως πρὸς τούτοις ἄκυρον μένη καὶ ἀνενέργητον, ἐχέτωσαν δὲ ἄδειαν ὁ ἡγούμενος μετὰ τῶν λοιπῶν πατέρων τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου θεωρεῖν καὶ κυβερνᾶν πάσας τὰς μοναστηριακὰς αὐτῶν χρείας καὶ ὑποθέσεις μηδενὸς ἄλλου ἐξωτερικοῦ ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ τολμῶντος ἐπιμύγεσθαι αὐτοῖς καὶ παρεμβάλλειν ἑαυτὸν προπετῶς ταῖς μοναστηριακαῖς αὐτῶν ὑποθέσεσιν, οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ τῶν προσφοριτῶντων αὐτόθι ἀρχιερέων μηδεὶς ἐχέτω ἄδειαν σὺναξιν ποιεῖν ἐντὸς τοῦ μοναστηρίου ἐν τοῖς κελλείοις αὐτοῦ καὶ θεωρεῖν ὅλως ὑπόθεσιν τινα ἀνήκουσαν τῷ ἡγουμένῳ καὶ τῇ κοινότητι, οὔτε χειροτονίας ποιεῖν παρὰ γνώμην αὐτῶν ἢ ἀργεῖν καὶ ἀφορρίζειν τινὰ αὐτοδεσπότης χωρὶς εἰδήσεως τοῦ ἡγουμένου καὶ τῆς κοινότητος· περιφρόνησις γὰρ τὸ τοιοῦτον, ἀναίρεσις τε καὶ ἀνατροπὴ τῆς σταυροπηγιατικῆς ἀξίας καὶ ἐλευθερίας τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου τῆς ἐπιβραβευθείσης αὐτῷ ἄνωθεν, ὡς βασιλικῇ καὶ σταυροπηγιακῇ μοναστηρίῳ, ἀλλ' οὐδὲ τῶν ἐν αὐτῷ ἱερομονάχων ἐχέτω τις ἄδειαν ζητεῖν καὶ λαμβάνειν ὀφφίκιον τοῦ μοναστηρίου διὰ μέσου τῶν λαϊκῶν ἢ ἐτέρου τινὸς ἢ ἄλλῳ τινὶ τρόπῳ ἀντιποιεῖσθαι αὐτοῦ βιαίως, ἀλλὰ μετὰ γνώμης

καὶ εἰδήσεως τῆς συνάξεως τῶν πατέρων τὰ τοιαῦτα ὁφίμια διδόντων τοῖς κοινῶς ἀναφανέσιν ἀξίοις. ὁ δὲ ἄλλως πως λαβεῖν τολμήσας ὁφίμιον μοναστηρικὸν καθαίρει καὶ ἀφορισμῷ μετὰ ταῦτα παρ' ἡμῶν καθυποβληθήσεται· ταῦτα γὰρ πάντα προφανῶς εἰσιν ἄτοπα, ἀπηγορευμένα καὶ ἀλλότρια τῆς μοναστηριακῆς εὐταξίας καὶ τῆς σταυροπηγιακῆς τιμῆς καὶ ἀξίας τοῦ μοναστηρίου τούτου, κατεγνωσμένα τε καὶ ἐπίμωμα. ὅς δ' ἂν τολμήσῃ τι τῶν τοιούτων ἀντιλέγων καὶ ἐναντιούμενος τοῖς συνοδικῶς ἡμῖν ἀποφανθεῖσι καὶ διορισθεῖσιν ἐν τῷ παρόντι καὶ θηλήσῃ καταθρασύνεσθαι τοῦ ἡγουμένου καὶ τῆς κοινότητος τῶν πατέρων συγχέων τὴν μοναστηριακὴν εὐταξίαν αὐτῶν καὶ τὴν σταυροπηγιακὴν ἐλευθερίαν, ὁ τοιοῦτος τοῦ ἱερατικοῦ μὲν ὢν καταλόγου ἀργὸς εἶη πάσης ἱεροπραξίας καὶ ἐσπερημένος παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ εἰσοδήματος, λαϊκὸς δὲ ἀφορισμένος ἀπὸ θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ μετὰ θάνατον ἄλλος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος καὶ ἔνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης καὶ τῆς ἀτελευτήτου καὶ διαιωνιζούσης κολάσεως. ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν πατριαρχικὸν ἡμῶν γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῷ διαληφθέντι μοναστηρίῳ τοῦ Θεολόγου. ρψιέ', ἐν μηνὶ δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος θ'. †

† Ὁ Καισαρείας Γεράσιμος. †	† Ὁ Χαλκηδόνος Κύριλλος. †
† Ὁ Νικομηδείας Παΐσιος. †	† Ὁ Κυζίκου Αὐξέντιος. †
† Ὁ Ἡρακλείας Γεννάδιος. †	† Ὁ Μυτιλήνης Νικόδημος. †

Archetyp. Flor. II. nro 61.

CXLII. 7227—1719, mense ianuario, ind. XII.

Patriarcha Ieremias III. Patmius et synodus dirimunt controversiam inter monasterium et habitatores insulae Leri de ecclesia S. Virginis τῆς Ὑπαπαντῆς.

† Ἱερεμίας, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Μὴ ἐκκλίνειν εἰς τὰ δεξιὰ ἢ εἰς τὰ ἀριστερὰ ἢ διὰ Μωσέως διορίζεται διαθήκη, τουτέστι τὴν ἴσιν ὁδεύειν τῆς δικαιοσύνης ὁδὸν καὶ τὴν ἐκτέρωθεν ἀμετρίαν φυλάττεσθαι ἢ κρίνειν τοὺς κρινομένους, μήτε τοῖς ἐκ δεξιῶν, μήτε τοῖς ἐξ ἀριστερῶν ἀποβλέποντας, ἀλλὰ τὸ δίκαιον ἐπὶ πᾶσι καὶ πρὸς πάντας νομοθετοῦντας καὶ διορίζοντας· ἀρετὴ καὶ γὰρ κριτοῦ ἐξετάζειν ἐρευνητικῶς τοὺς τῶν ἀντιφερομένων λόγους καὶ τὰς προσαγομένας τῶν ὑποθέσεων καὶ

ταύταις τὸ δίκαιον ἐπιδιορίζεσθαι φυλάττοντα μὲν καὶ τοὺς τῶν κανόνων διορισμούς, τηροῦντα δὲ καὶ τὸ ἀζήμιον ἑκατέρωις τοῖς μέρεσιν. ἐπειδὴ τοιγαροῦν διαφορά τις καὶ φιλονεικία συνέπεσε μεταξὺ τῶν πατέρων τοῦ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου ἡμετέρου πατριαρχικοῦ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ κατὰ τὴν νήσον Πάτμον καὶ τῶν χριστιανῶν τῆς νήσου Λέρου περὶ τῆς κατὰ τὴν Λέρον ἐκκλησίας τῆς ἐπ' ὀνόματι σεμνομένης τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἰδιοποιουμένων αὐτὴν ἑκατέρων τῶν μερῶν καὶ τῶν μὲν τοῦ μοναστηρίου κτῆμα εἶναι ἐξ ἀρχῆς διυσχυριζομένων, τῶν δὲ ἐνοριακὴν εἶναι λεγόντων, παρεγίνοντο ἐνταῦθα ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ μὲν τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου τοῦ Θεολόγου ἐπιτροπικῶς ὁ δσιώτατος ἐν ἱεροδιακόνοις, κύρ Ἰωάσαφ, ἀπὸ δὲ τῆς Λέρου χριστιανοὶ τινες Λεριῶται, καὶ παραστάντες ἐνώπιον τῆς ἡμῶν μετριότητος συνοδικῶς προκαθημένης, συνεδριάζοντων αὐτῇ τῶν περὶ αὐτὴν ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ αὐτοῦ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, μητροπολίτου Ῥόδου, κύρ Ἰγνατίου, προυβάλλοντο ἑκατέρωθεν τὰ δικαιολογήματα αὐτῶν, καὶ ὁ μὲν ἱεροδιάκονος Ἰωάσαφ ἀπ' ἀρχῆς τῆς κτίσεως αὐτῆς εἶναι ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ μοναστηρίου διυσχυρίζετο λέγων, ὅτι ὁ κτίτωρ αὐτῆς, ἱερομόναχος τις Βενιαμὴν ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ὑπάρχων τοῦ Θεολόγου, ἀπῆλθεν εἰς Λέρον καὶ ὠκοδόμησεν αὐτὴν τὴν ῥηθείσαν ἐκκλησίαν τῆς Θεοτόκου ἀναλώμασι καὶ ἐξόδοις τοῦ μοναστηρίου αὐτοῦ, κἀντεῦθεν καὶ τὰ ἐν τῇ αὐτῇ σκεύη καὶ αἱ ἱεραὶ εἰκόνας ἀπεκομίσθησαν ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου τούτου, ὡς πρὸς μετόχιον αὐτοῦ· οἱ δὲ Λεριῶται χριστιανοὶ ἐναντιούμενοι ἀντέτεινον τὸν ῥηθέντα ἱερομόναχον, εἰ καὶ μοναστηριακὸς ὑπῆρχεν, ὡς εἴρηται, ἀλλ' οὖν ἐξόδοις τῆς χώρας κατασκευάσαι τὴν ἐκκλησίαν εὐρεθέντα τότε ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ καὶ προϊστάμενον ἐν αὐτῇ διὰ τὰς τοῦ καιροῦ περιπετείας· διαφερομένων οὖν οὕτως ἑκατέρων τῶν μερῶν τέλος μαρτυρησάντων τῶν θεοφιλεσάτων ἀρχιεπισκόπων, τοῦ τε Καρπάθου, κύρ Νεοφύτου, καὶ τοῦ Κῼ, κύρ Κυρίλλου, τοῦ μὲν ἐγκαινιάσαι ταύτην ἐξόδοις τοῦ μοναστηρίου, τοῦ δὲ ὑποκεῖσθαι ταύτην ἐξ ἀρχῆς τῷ μοναστηρίῳ, συνεπεράνθη τὸ πρέπον καὶ νόμιμον ἐπὶ τῷ διαλυθῆναι πᾶσαν ἔριν καὶ φιλονεικίαν συαινούντος καὶ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως, καὶ δὴ ἀπεφάνθη συνοδικῶς, ὅπως ἡ μὲν ἐκκλησία αὕτη τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου ὑπάρχει ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ μοναστηρίου καὶ τὴν διοίκησιν τοῦ ἐκεῖθεν πεμπομένου οἰκονόμου καὶ δεσπόζηται ὑπὸ τῶν πατέρων τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς καὶ τῶν προσόδων καὶ εἰσοδημάτων αὐτῆς καὶ ἔχῃ τὴν ἐπιστάσιν καὶ διοίκησιν αὐτῆς ὁ ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου τοῦ Θεολόγου πεμπόμενος οἰκονόμος ἐκτελῶν καὶ τὰ ἱερατικὰ ἐν αὐτῇ, ἔχει δὲ ἐν αὐτῇ τὸ κανονικὸν μνημόσυον

ὁ κατὰ καιροὺς μητροπολίτης Ῥόδου λαμβάνων παρὰ τοῦ οἰκονόμου καὶ τὸ σύν-
 ηθες φιλότιμον καὶ μηδὲν πλέον, συμψάλλωσι δὲ τῷ οἰκονόμῳ καὶ συνεφημερεύ-
 ωσι καὶ οἱ ἐντόπιοι ἱερεῖς, καθὼς καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς ἐκκλησίαις· οὗτω γὰρ
 ἑκατέροις τοῖς μέρεσιν ἐπιτηρηθῆσεται τὸ ἀχήμεον, ὅ τε κατὰ τόπον ἀρχιερεὺς
 τοῦ μνημοσύνου καὶ τοῦ φιλοτίμου οὐκ ἀποστερηθῆσεται καὶ τὸ μοναστήριον τῆς
 κτητορικῆς ἐξουσίας οὐκ ἀποξενωθήσεται, ἥντινα εὐλογοφανῇ ἀπόφασιν καὶ τὸν
 δίκαιον διορισμὸν ἐπικυρῶσαι ἔγνωμεν καὶ δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδι-
 κοῦ γράμματος. τούτου χάριν γράφομεν καὶ ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν
 περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγα-
 πητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ ῥηθεῖσα ἐκκλησία τῆς ὑπερ-
 αγίας Θεοτόκου ἢ κατὰ τὴν νῆσον Λέρον ὑπάρχη τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς αἰῶνα
 τὸν ἅπαντα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν καὶ διοίκησιν τοῦ ῥηθέντος ἱεροῦ καὶ σταυροπηγια-
 κοῦ μοναστηρίου τοῦ Θεολόγου καὶ εἴη καὶ λέγηται ἴδιον κτήμα καὶ μετόχιον
 τοῦ μοναστηρίου, δεσποζομένη καὶ ἐξουσιαζομένη ὑπ' αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν αὐτῷ
 πατέρων μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς, ὅσα τε ἤδη ἔχῃ
 καὶ ὅσα προσκτησῆται ὕστερον καὶ ἔχῃ τὴν ἐπιστάσιν αὐτῆς καὶ διοίκησιν ὁ
 ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου πεμπόμενος οἰκονόμος ἐφημερεύων ἐν αὐτῇ καὶ τὰ ἱερατικά
 ἐκτελῶν, μνημονεύων τε τοῦ κανονικοῦ ὀνόματος τοῦ κατὰ καιροὺς μητροπολίτου
 Ῥόδου πληρῶν τε καὶ ἀπολογούμενος πρὸς αὐτὸν τὸ κατ' ἔτος σύνηθες φιλό-
 τιμον, συμψάλλωσι δὲ τῷ οἰκονόμῳ καὶ συνεφημερεύωσι καὶ οἱ τῆς νήσου ταύ-
 της ἱερεῖς κατὰ τὴν ἀνέκαθεν ἐπικρατήσασαν συνήθειαν, μηδενὸς τολμῶντος ἀνα-
 τρέψαι τὴν τοιαύτην εὐλογοφανῇ ἀπόφασιν καὶ ἐναντιωθῆναι καθ' οἷονδῆτινα τρέ-
 πον τοῖς ἐν τῇ παρόντι γεγραμμένοις ἢ ἐνοχλῆσαι τοῖς πατράσι τοῦ μοναστηρίου
 τοῦ Θεολόγου περὶ τῆς ἐκκλησίας ταύτης ἐν βάρει ἀλύτου καὶ αἰωνίου ἀφορισμοῦ
 τοῦ ἀπὸ Θεοῦ παντοκράτορος. ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον
 πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγίλλωδες ἐν μεμβράναις γράμμα καὶ ἐπεδόθη τῷ
 ἱερῷ μοναστηρίῳ τοῦ Θεολόγου. ρψιθ', μηνὶ ἰανουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιβ'. †

† Τερεμίας, ἐλέψ' Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
 Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Ἡρακλείας Δανιήλ. †	† Ὁ Δρίστρης Ἱερόθεος. †
† Ὁ Καισαρείας Γεράσιμος. †	† Ὁ Νικομηδείας Παΐσιος. †
† Ὁ Λήμνου Διονύσιος. †	† Ὁ Βερροίας Μακάριος. †
† Ὁ Μιτυλήνης Νικόδημος. †	† Ὁ Ῥόδου Ἰγνάτιος. †
† Ὁ Κυζίκου Αὐξέντιος. †	† Ὁ Σερρών Ἀνθίμος. †
† Ὁ Λαρίσσης Παρθένιος. †	

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 62. Nomina metropolitanorum in altero veteri exemplari, quod nobis misit I. Sakkelion, sunt: 'Ο 'Ηρακλείας 'Ιωαννίνιος. 'Ο Κυζίκου Αὐξέντιος. 'Ο Νικομηδείας Παΐσιος. 'Ο Νικαίας Γεράσιμος. 'Ο Λαρίσσης Δωρόθεος. 'Ο Βερροίας Μακάριος. 'Ο Λήμνου Διονύσιος. 'Ο Δέρκων Νικόδημος. 'Ο Ρόδου 'Ιγνάτιος. 'Ο Μιτυλήνης Νικόδημος. 'Ο Δρίστρας 'Ιερόθεος. Ecclesia, de qua agitur, a Floride vocatur τῆς Ὑπαπαντῆς.

CXLIII. 7229—1721, mense iulio, ind. XIV.

Patriarcha Ieremias III. concedit, ut colligantur eleemosynae in ecclesiis Urbis et locorum, quae circumiacent, in auxilium monasterii ad inopiam redacti.

† Ἱερεμίας, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης.

† Πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι τρόποι τυγχάνουσι, δι' ὧν ἔχοι ἂν τις ἐγγίξειν Θεῷ καὶ ἐξομοιοῦσθαι αὐτῷ κατὰ τὸ δυνατόν Θεὸς κατὰ χάριν γινόμενος κατὰ τὸ προφητικὸν Θεῖον λόγιον· «ἐγὼ εἶπα, Θεοὶ ἐστὲ καὶ υἱοὶ ὑψίστου». ὁ ὑπερέχων δὲ καὶ Θεὸς μᾶλλον εὐπρόσδεκτος πέφυκεν ὁ διὰ τῆς ἐλεημοσύνης καὶ εὐποιίας· ἐπ' οὐδενὶ γὰρ τῶν ἀπάντων, κατὰ τὴν Θεολόγον φωνήν, ὡς ἐλέω Θεὸς θεραπεύεται, τοὺς τε ἐλεήμονας μακαρισμοῦ κρίνει ἀξίους «μακάριοι, λέγων, οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται», ῥύεται δὲ καὶ ψυχὴν ἐπὶ θανάτου ἢ ἐλεημοσύνη, ὅθεν καὶ ὁ μακάριος ἀπόστολος παραινεῖ λέγων· «τῆς δὲ εὐποιίας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε· τοιαύταις γὰρ οὐσίαις εὐαρεστεῖται ὁ Θεός». οὕτως οὖν ψυχωφελὲς καὶ Θεοφιλὲς ὑπάρχουσα ἡ ἐλεημοσύνη καὶ τοσαύτην ἔχουσα τὴν ὑπεροχὴν καὶ ὠφέλειαν πᾶσιν ἀπλῶς τοῖς ἐνδεεσὶ χορηγουμένη, πολλῶν μᾶλλον ὑπερτερεῖ καὶ μεῖζονα τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν παρρησίαν πρὸς κύριον κέκτηται καὶ πλουσιωτέραν τὴν χάριν καὶ ἀμοιβὴν τοῖς ἐλεήμοσιν ἀντιβραβεύει Θεόθεν, ὅταν πρὸς ἱερους ναοὺς καὶ καταγῶγια Θεῖα διανέμηται, ἐν οἷς συνδιαιτῶνται ἄνδρες εὐσεβεῖς καὶ εὐλαβεῖς ὁσίως καὶ Θεοφιλῶς πολιτευόμενοι καὶ τὸ τοῦ Θεοῦ ὄνομα ὑμνοῦντες καὶ δοξολογοῦντες ἀκαταπαύστως ταῖς ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ἱεραῖς ἀκολουθίαις καὶ ψαλμωδίαις καὶ ταῖς ἀδιαλείπτως ἐκτελουμέναις Θεαῖς μυσταγωγίαις ἐπὶ ψυχικῇ σωτηρίᾳ τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων χριστιανῶν. ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον εὐρίσκεται ἱερὸν καὶ σεβάσμιον μοναστήριον τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐπίσκοπον καὶ περίβλεπτον διατελέσαν ἄνωγον, ὅπερ πρότερον μὲν ἐν

εὐημερία καὶ εὐπορία ὑπῆρχε, τὰ νῦν δὲ ὑπὸ τῆς ἀνωμαλίας καὶ περιπετειᾶς
 τοῦ χρόνου καὶ τῆς τοῦ ἡμετέρου γένους δυστυχίας αὐξηνηθέντων μάλιστα καὶ
 τῶν κατ' ἔτος αὐθεντικῶν δοσιμάτων εἰς ἔνδειαν καὶ ἀπορίαν κατήντησε μὴ
 δυνάμενον ἔχειν τὴν προτέραν κυβέρνησιν, οὗ ἕνεκα οἱ συνασκούμενοι ἐν αὐτῷ
 πατέρες προσέδραμον τῇ ἡμῶν μητριότητι καὶ τῇ περὶ αὐτὴν ἱερᾷ τῶν ἀρχιε-
 ρέων συνόδῳ ἱκετεύοντες καὶ δεόμενοι διὰ θερμῶν παρακλήσεων βοηθῆσαι αὐτοῖς
 τὸν ἐνόντα τρόπον καὶ πόρον τινὰ διαρκέστερον τῇ σφῶν χορηγῆσαι ἀνάγκῃ. καὶ
 δὴ ἡξίωσαν ἡμᾶς, ὅπως καταστήσωμεν αὐτοῖς κουτίον ἐλεημοσύνης κατὰ τὸ ἔθος
 τῶν λοιπῶν ἱερῶν τόπων καὶ μοναστηρίων ἐν τῷ περιέρχεσθαι ἐν ταῖς κατὰ τὴν
 Πόλιν καὶ Γαλατᾶν καὶ τὸ Κἀτάστενον ὅλον ἀγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις καὶ
 συνάγειν παρὰ τῶν χριστιανῶν ἐλεημοσύνην ἐπ' ὀνόματι τοῦ ῥηθέντος ἱεροῦ
 αὐτῶν μοναστηρίου καὶ τῷ τρόπῳ τούτῳ δυνηθῆναι εὐρεῖν αὐτοὺς μικρὰν βοή-
 θειαν καὶ περίθαλψιν, ἀνέσιν τε καὶ ἐλάφρῳσιν τῆς ἐπικειμένης αὐτοῖς ἐνδείας
 καὶ ἀνάγκης. τούτου χάριν τὴν δέξιν καὶ ἀξίωσιν αὐτῶν ταύτην ὡς εὐλογον
 καὶ ἀποδοχῆς ἀξίαν εὐμενῶς ἀποδεξάμενοι, ἄλλως τε διὰ φροντίδος ὅτι πλεί-
 στης καὶ σπουδῆς ποιούμενοι τοῖς θεοῖς σκηνώμασι καὶ ἱεροῖς καταγωγίσις
 χεῖρα βοηθείας ὀρέγειν καὶ συνεργεῖν ὅση δύναμις ἐπὶ τῷ διακυβερνᾶσθαι καὶ
 διαμένειν ταῦτα διηνεκῶς καὶ τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου συμπαρεκτείνεσθαι, μήτε
 συγχωρῆσαι ταῦτα ἀλώσιμα γίνεσθαι τῷ πανδαμάτορι χρόνῳ καὶ ὑπ' ἐνδείας
 καὶ ἀνάγκης κατὰ μικρὸν ὑπορρεῦσαι καὶ εἰς τὸ μὴ ὂν περιελθεῖν γράφοντες
 διὰ τοῦ παρόντος γνώμη καὶ συναίνεσις τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀγιωτάτου πατρι-
 ἀρχου Ἱεροσολύμων, κυρίου Χρυσάνθου, τοῦ ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ καὶ
 περιποθήτου ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ ἡμῶν, ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ
 τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων συναδελφῶν ἡμῶν ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, ἵνα ἀπὸ
 τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ ἑξῆς περιέρχεται ἀκωλύτως καὶ ἀνεμποδίστως κουτίον ἐλεη-
 μοσύνης ἐπ' ὀνόματι τοῦ σεβασμίου καὶ βασιλικοῦ μοναστηρίου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ
 Πάτμῳ, τοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελι-
 στοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐν πάσαις ταῖς ἀγίαις τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαις Πόλεως
 τε καὶ Γαλατᾶ καὶ ὅλου τοῦ Καταστένου ἐπὶ τῷ συνάγεσθαι παρὰ τῶν εὐσεβῶν
 χριστιανῶν τὴν αὐτοπροαιρέτως χορηγουμένην ὑπ' αὐτῶν ἐλεημοσύνην πρὸς μερι-
 κὴν περίθαλψιν, βοήθειάν τε καὶ κυβέρνησιν τῶν συνασκουμένων ἐκεῖσε δοσιτά-
 των πατέρων καὶ μοναχῶν, νουθετοῦμεν δὲ καὶ συμβουλευόμεν πατρικῶς καὶ
 πνευματικῶς, ὅπως ἕκαστος τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν, ἱερωμένων καὶ λαϊκῶν
 πάσης καὶ παντοίας τάξεώς τε καὶ καταστάσεως, εὐγνωμόνως καὶ ἀοργήστως
 καὶ μετ' ἀγαθῆς καὶ συμπαθοῦς προαιρέσεως παρέχῃ καὶ διδῷ ἐλεημοσύνην εἰς

τὸ κουτίον αὐτό, ἵνα ἀξιωθῇ παρὰ Θεοῦ ἐπάξιον τὸν μισθὸν τῆς τοιαύτης αὐτοῦ προαιρέσεως· καὶ γὰρ «ἱλαρὸν δότην ἀγαπᾷ ὁ Θεός», καθὼς τὰ ἱερά φησι λόγια· ὡσαύτως καὶ τὸ ἱερὸν αὐτὸ καὶ σεβάσμιον μοναστήριον μετὰ τῶν ἐνασκουμένων ἐν αὐτῷ πατέρων διὰ τῆς θεαρέστου ὑμῶν ἐλεημοσύνης καὶ συνδρομῆς ταύτης θυνηθῇ εὐρεῖν ὀλίγην ἄνεσιν καὶ ἐλάφρῳσιν τῆς ἐπικειμένης αὐτῷ ἀνάγκης καὶ στενοχωρίας, κυβέρνησιν τε καὶ σύστασιν καὶ ἀνενόχλητον διαγωγὴν τῆς μοναδικῆς καταστάσεως τῶν συνασκουμένων καὶ συναγωνιζομένων καὶ ἐπαγρυπνούντων ἐν αὐτῷ ἱερῶν ἀνδρῶν καὶ δεομένων ἐκτενωῶς τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ ὑπὲρ ἀφέσεως τῶν ἁμαρτιῶν, ὑγείας καὶ σωτηρίας πάντων τῶν ἐλειτουργούντων αὐτοὺς χριστιανῶν, ὧν ταῖς δεήσεσιν ἐπικαμπτόμενος ὁ κύριος ἀντικαταπέμψοι ὑμῖν πλούσια τὰ ἐλέη αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀκένωτων αὐτοῦ θησαυρῶν καὶ δώῃ ὑμῖν τε καὶ τοῖς τέκνοις ὑμῶν τὴν εὐλογίαν Ἀβραάμ, Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ εὐλογῇ τοὺς κόπους ὑμῶν καὶ πληθύνῃ καὶ αὐξάνῃ τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ τέλος ἀξίωσιν ὑμᾶς καὶ τῆς οὐρανοῦ αὐτοῦ βασιλείας. καὶ οὕτω μὲν ποιοῦντες εἴητε εὐλογημένοι καὶ συγκεχωρημένοι παρὰ πατρός, υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει μόνου Θεοῦ, ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. ὅς δ' ἂν τις τῶν ἀπάντων τολμήσῃ ἐναντιωθῆναι καὶ ἀντιπεῖν τοῖς ἐν τῷ παρόντι συνοδικῶς αποφανθεῖσι καὶ γεγραμμένοις ἢ ἐπιχειρήσῃ ποτε ἀνατρέψαι καὶ διασεῖσαι τὴν σύστασιν καὶ περιφορὰν τοῦ ῥηθέντος κουτίου καὶ ἐμποδίσαι οἰωδῆτινι τρόπῳ τὴν συναγομένην ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν εὐσεβῶν χριστιανῶν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ εἰρημένου σεβασμίου μοναστηρίου, βλάβῃν τε οἰانوῦν καὶ ζημίαν προξενῆσαι τοῖς ἐνασκουμένοις αὐτῷ πατράσιν, ὁ τοιοῦτος, ὅποιος ἂν εἴῃ τάξεως καὶ ὁποίου βαθμοῦ, ἱερωμένος ἢ λαϊκός, ἀφωρισμένος ὑπάρχῃ παρὰ τῆς ἁγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος ἐν τῷ νῦν αἰῶνι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος καὶ ἔνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης καὶ ἡ μερὶς αὐτοῦ μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα καὶ τῶν θεομάχων Ἰουδαίων. ὅθεν εἰς ἐνδειξιν καὶ διηνεκῇ ἀσφάλειαν τῆς γενομένης ἤδη συνοδικῆς αποφάσεως περὶ τοῦ περιέρχεσθαι ἀνεμποδίστως κουτίον ἐλεημοσύνης ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ σεβασμίας μονῆς ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν ἐπιβεβαιωτήριον γράμμα καὶ ἐδόθη τοῖς ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ πατράσι. ἁψ.κ.α', ἐν μηνὶ ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος ιδ'. †

† Ὁ Ἱεροσολύμων ἐν πνεύματι ἁγίῳ συναποφαίνεται. †

† Ὁ Κυζίκου Αὐξέντιος. † † Ὁ Δέρκων Ἀνθιμος. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Παρθένιος. † † Ὁ Νικαίας Γεράσιμος. †

† 'Ο Γάνου καὶ Χώρας Γρηγόριος. † † 'Ο Βάρνης Καλλίνικος. †
 † 'Ο Νικομηδείας Παΐσιος. † † 'Ο Προικονήσου Γεράσιμος. †
 † 'Ο Προύσης Κύριλλος. †

Archetyp. chart. Flor. II. nro 63. Alterum exemplar nro 64, in quo nomina metropolitaram haec sunt: † 'Ο Νικομηδείας Παΐσιος. 'Ο Νικαίας Γεράσιμος. 'Ο Χαλκηδόνος Παρθένιος. 'Ο Προύσης Κύριλλος. 'Ο Βερροίας Μακάρος. 'Ο Μιτυλήνης Νικόδημος. 'Ο Ἀγγύρας Νεόφυτος. 'Ο Λακεδαιμονίας Ἀρσένιος. In exemplari antiquo desideratur nomen metropolitae Prusae; metropolita Δέρκων vocatur Νικόδημος et Προικονήσου Γαβριήλ.

CXLIV. 7230—1722, mense aprili, ind. XV.

Acta de dominio canonico ecclesiae S. Georgii dictae Pothae in Patmo.

Ἴσον ἀπαράλλακτον ἐκ τοῦ πρωτοτύπου εὐγαλμένον.

† Ἱερεμίας, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
 Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὅσιώτατε καθηγούμενε τῆς ἱερᾶς βασιλικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμου καὶ λοιποὶ ὁσιώτατοι προηγούμενοι καὶ πατέρες καὶ χρήσιμοι ἄρχοντες καὶ γέροντες τῆς αὐτῆς πολιτείας, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ θεοῦ, ἐπειδὴ καὶ ὁ εἰς τὰ αὐτόθι εὐρισκόμενος ἱερὸς καὶ σεβάσμιος ναὸς τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, ἐπικεκλημένος δὲ τῆς Πόθας καὶ πλησίον τοῦ παπᾶ Νικήτα κείμενος διετέλει μὲν καὶ πρότερον ἐπὶ τὴν δεσποτείαν καὶ ἐπίσκεψιν τοῦ Διακοῦϊωάννου Καλλονᾶ, ὡς κτητορικὸν κτῆμα καὶ κατὰ κλῆρον διαδοχῆς παρὰ τῶν αὐτοῦ προγόνων εἰς αὐτὸν κατελθών, ἥδη δὲ ἐν τοῖς νῦν χρόνοις ἡβουλήθησάν τινες ἰδιοποιηθῆναι αὐτὸν ἀμετόχως καὶ ἀπαλλοτριῶσαι ἐκείνου, ἄλλος ἄλλην προβάλλων καὶ προφασίζόμενος πρόφασιν, ὧν γε ἀπάντων εἰς ἀνατροπὴν καὶ ἀναίρεσιν καὶ διάλυσιν καὶ παράστασιν τοῦ νομίμου καὶ γνησίου κληρονόμου καὶ οἰκείου δεσπότη, ἐρεύνης ἀκριβοῦς καὶ ἐξετάσεως γενομένης ἐλθὼν εἰς μέσον τῆς αὐτόσε συνελεύσεως τῶν τε γερόντων καὶ προεστώτων τῆς αὐτῆς νήσου Πάτμου ὁ ὁσιώτατος προηγούμενος τῆς αὐτῆς ἱερᾶς μονῆς τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, παπᾶ Ἰάκωβος, ἀνὴρ δόκιμος καὶ εὐλαβὴς τὰ θεῖα ἐξ ἀπαλῶν τε δούχων τὴν μοναδικὴν ἐγγυμανσθεὶς πολιτείαν καὶ τὸ ἀγγελικὸν ἡμφιασθεὶς σχῆμα, εἰς πρεσβυτικὴν τε ἐληλακῶς

ἡλικίαν καὶ ἀμφὶ τὰ 25 καὶ ἐβδομήκοντα γεγονώς ἔτη ὡμολόγησεν ἐν φόβῳ
 θεοῦ ἀτεχνῶς καὶ ἀνυπόπτως, ὥς ὁ προρρηθεὶς ἱερὸς ναὸς τοῦ μεγαλομάρτυρος
 Γεωργίου πάλαι μὲν καὶ κατ' ἀρχὰς ἔκειτο ὑπὸ τὴν δεσποτείαν καὶ ἐπίσκεψιν
 τῆς Πόθας, ἥτις ἔσχε δὺν θυγατέρας, Λήμναιαν καὶ Καλὴν ὀνομαζομένης, καὶ
 ὑπανδρεύσας τὴν Λήμναιαν ἐδωρήσατο καὶ ἐπροικοδόμησεν αὐτῇ τὸν ῥηθέντα
 ναὸν καὶ τὴν ψάλλων ἐν αὐτῷ ὁ ἀνὴρ ἐκείνης, παπᾶ Στέφανος, τῆς δὲ
 Λημναίας αὐτῆς ἀπαίδου τελευτησάσης παρέλαβε καὶ διεδέξατο αὐτὸν ἡ ἐκείνης
 ἀδελφὴ Καλὴ, ἥς ἀπόγονος ὁ Ἰωάννης Καλλονᾶς, ὧτινι οἷα προσήκοντι τῷ γένει
 καὶ νομίμῳ ἐκείνης κληρονόμῳ περιῆλθε λόγῳ κληρονομίας ὁ ῥηθεὶς ναός. καὶ
 δὴ τοῖς τοῦ ῥηθέντος προηγούμενου, παπᾶ Ἰακώβου, ἀληθείαι λόγοις πιστωθέντες
 καὶ βεβαιωθέντες τὴν ἀλήθειαν πᾶσαν τῆς ὑποθέσεως ταύτης ὃ τε προηγούμενος,
 [χϋρ] Ἀθανάσιος, μετὰ τῶν λοιπῶν πατέρων τῆς ἱερᾶς ταύτης μονῆς καὶ οἱ
 ἄρχοντες καὶ προσεστώτες τῆς αὐτῆς νήσου Πάτμου ὑπέγραψαν εἰς τὸ τοῦ ῥηθέν-
 τος προηγούμενου μαρτυρικὸν γράμμα διδόντες πρὸς τὸν Διακοῦάnnην αὐτὸν καὶ
 ἕτερον νοταρικὸν γράμμα ἐκ μέρους αὐτῶν πατρικὸν εἶναι κτῆμα τὸν ναὸν
 ἀποδεικνύων καὶ παριστῶν, ὅπερ γενόμενος ἐνταῦθα εἰς Κωνσταντίνου. καὶ
 πρὸς τὴν ἡμῶν μετριότητα καὶ τὴν ἱερὰν τῶν συναδελφῶν ἀρχιερέων ἐμφανίσας
 ὁμῆγυριν ἐδεήθη ἐπικυρωθῆναι αὐτὰ καὶ δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ γράμματος,
 ἐφ' ᾧ τὸ γνήσιον τῆς τοῦ ῥηθέντος ναοῦ καὶ παρ' ἡμῶν λαβὼν δεσποτείας ἀνε-
 νόχλητος καὶ ἀνεπηρέαστος μένη εἰς τοῦτιον καὶ περιέρχεσθαι ταύτην ἐπὶ τοῖς
 τούτου παισὶ καὶ κληρονόμοις ἀναντιρρήτως καὶ ἀλογοπραγῆτως, ἀληθῆ δὲ τὴν
 ἅπερ ἐπιφέρει κρίναντες γράμματα καὶ εὐλογοφανῆ εἶναι τὴν τούτου αἵτησιν,
 ἀπεδέχθημεν ταύτην. τούτου χάριν γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν
 περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ υπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπη-
 τῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ὁ διαληφθεὶς ναὸς τοῦ μεγαλομάρ-
 τυρος Γεωργίου μένη αὖθις καὶ σώζεται ὑπὸ τὴν δεσποτείαν καὶ διοίκησιν τοῦ
 προλεχθέντος Διακοῦάnnου Καλλονᾶ ἀναπόσπαστόν τε καὶ ἀναφαίρετον κτῆμα,
 οἷα νομίμου ἀναφανέντος κληρονόμου καὶ κατιέναι αὐτὸν κατὰ κλῆρον διαδοχῆς
 ἐπὶ τοῖς αὐτοῦ τέκνοις καὶ κληρονόμοις, κοσμεῖν δ' οὖν αὐτόν, εὐτρεπίζειν τε καὶ
 φωταγωγεῖν, ψάλλειν τε καὶ ἱεουργεῖν ἐν τε ταῖς κυριακαῖς πάσαις καὶ ταῖς
 ἑορτασίμοις τῶν ἡμερῶν ἀόκνω, οἱ δὲ κατὰ καιροὺς ἐν τῷ ῥηθέντι ναῷ ἐφη-
 μερεύοντες αὐτόν τε καὶ τοὺς αὐτοῦ διαδόχους κυρίους τούτου γινωσκέτωσαν καὶ
 ἐπ' ἀδείας αὐτῶν ἐκείνῳ ψαλλέτωσαν. ὅστις δ' οὖν τῶν πάντων ἐπιχειρήσῃ οἰψ-
 δήτην τρόπον ἀποσπᾶσαι αὐτοῦ καὶ ἰδιοποιηθῆναι τὸν ῥηθέντα ναὸν ἀμετόχως, ὁ
 τοιοῦτος ἱερεὺς μὲν ὢν ἀργὸς μενέτω πάσης ἱεροπραξίας καὶ τάξεως καὶ

ἐστερημένους παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ καὶ ἐνοριακοῦ εἰσοδήματος παρ' οὐδενὸς συμφορούμενος ἢ συλλειτουργούμενος ἢ ὡς ἱερεὺς τιμώμενος ἢ τὴν χεῖρα ἀσπαζόμενος ἐν βάρει ἀργείας καὶ ἀλύτου ἀφορισμοῦ, ληϊκὸς δὲ ἀφωρισμένος εἶη ἀπὸ θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ προκοπὴν οὐ μὴ εἶδοι πώποτε. ὅθεν εἰς ἐνδειξιν τοῦ εἶναι καὶ λέγεσθαι τὸν διαληφθέντα Διακοῦιῶννην Καλλονᾶν καὶ τοὺς αὐτοῦ κληρονόμους κυρίους καὶ ἐξουσιαστάς τοῦ ῥηθέντος θείου ναοῦ τοῦ μεγαλομάρτυρος Γεωργίου ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν γράμμα καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ ἐπὶ διηγεῖσθαι ἀσφαλείᾳ καὶ βεβαιώσει. ρψκβ', ἐν μηνὶ ἀπριλίῳ, ἰνδικτιῶνος ιε'. †

Ὑπογεγραμμένον ὑπὸ ἑνδεκα ἀρχιερέων. καθηγούμενος Γερμανὸς Πάτριος βεβαιῶ, ὃ τε ἴσον ἐστί.

Exemplar chart. Flor. II. nro 81, qui haec habet: ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν τοῦτον κατετάξαμεν τέσσαρα ἀντίγραφα σιγίλλων περὶ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας τῶν Ἀπορθιανῶν. *Sub nro 80, cuius exemplar non hacti sumus, haec scribit:* Σωφρονίου β' σιγίλλιον ἐν μεμβράνῃ περὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῶν Ἀπορθιανῶν τὸ 1777. ἄρχεται· «ὁμολογούμενόν ἐστι παρὰ πᾶσι καὶ ἀναγνώριτον, ὅτι τῶν κατὰ καιροὺς γενομένων καὶ περατουμένων ὑποθέσεων, ὅσαι μὲν εἰσι κατὰ λόγον τε καὶ κανόνας, ἐκτεῖναι πάντως καὶ ἀδιάβλητοί εἰσιν». *Qui nobis tabulas recentiores descripsit in tabulario coenobii, addit:* ἔχει μολύβδινον σφραγίδα καὶ ιβ' ὑπογραφὰς ἀρχιερέων. *De tabulis insertis nro 81 autem haec habet:* Ἀντίγραφον α'. (quod edimus:) Ἐπειδὴ ἐνεφανίζοντο κληρονόμοι ταύτης (τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου) ποτὲ μὲν ἐκ μιᾶς οἰκογενείας, ποτὲ δὲ ἐξ ἑτέρας, ἐξεδίδοντο σιγίλλια παρέχοντα κανονικὴν κληρονομίαν. Ἀντίγραφον β'. Τοῦ πατριάρχου Παΐσιου. Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις. ἤδη ἀποθανόντος τοῦ Διακοῦιῶννου Καλλονᾶ παρέχεται τὸ κληρονομικὸν δικαίωμα τῷ υἱῷ αὐτοῦ Παντελεῖ Καλλονᾶ. ρψκδ' (1724) ἐν μηνὶ αὐγούστῳ ἰνδ. ζ'. ὑπογεγραμμένον ὑπὸ δεκαεπτὰ ἀρχιερέων. Ἀντίγραφον γ'. Τοῦ πατριάρχου Σαμουήλ. Ἡ αὐτὴ ὑπόθεσις παρέχεται δὲ τὸ δικαίωμα κληρονομίας εἰς τὸν Μάρκον Ῥάλλην καὶ Κυριακὴν, ἐγγόνους Ἰωάννου Καλλονᾶ. ρψεζ' (1768), ἐν μηνὶ ὀκτωβρίῳ, ἰνδ. ια', ὑπογεγραμμένον ὑπὸ ιβ' ἀρχιερέων. Ἀντίγραφον δ'. Τοῦ αὐτοῦ πατριάρχου. Τὸ σιγίλλιον τοῦτο ἀποκρούει τὰς ἀπαιτήσεις ἐτέρων ἀντιποικουμένων τὴν κληρονομίαν τῆς ἐκκλησίας ταύτης καὶ ἀναγνωρίζει τὸν Μάρκον Ῥάλλην καὶ τὴν Κυριακὴν (ἐξαδέλφους) ὡς γνησίους κληρονόμους. ρψζζ' (1767), ἐν μηνὶ ἀπριλίῳ, ἰνδ. ιε', ὑπογεγραμμένον ὑπὸ ἑνδεκα ἀρχιερέων. *Sub nro 85 exstat alia tabula de eadem ecclesia, de qua Fl. haec habet:* Γαβριὴλ δ' σιγίλλιον ἐν μεμβράνῃ περὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῷ 1783. ἄρχεται· «δεῖνόν γε ὡς ἀληθῶς τὸ ψεῦδος καὶ οἷον νικᾶν τε καὶ κατα-

βάλλειν τὴν ἀλήθειαν». *Addit qui nobis descripsit alias tabulas recentiores:* κατὰ μῆνα Ιούνιον, ἐπινεμήσεως πρώτης, μετὰ δέκα συνοδικῶν ὑπογραφῶν καὶ μολυβδίνης σφραγίδος ἐπικυροῖ τὰ κληρονομικὰ καὶ ἀναφαίρετα δίκαια διὰ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῆς Πόλεως εἰς τὰ τέκνα τοῦ Γεωργίου, υἱοῦ τῆς Θεολογοῦς καὶ τῆς Ἀννης, θυγατρὸς Κοιλῆς. *Confer. nro CLII.*

CXLV. 7230—1722, mense iunio, ind XV.

Patriarcha Ieremias III. confirmat privilegia et libertates monasterii.

† Ἱερεμίας, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἔθος ἐπεκράτησεν ἄνωθεν καλῶς ἐς τὰ μάλιστα καὶ προσηκόντως διενεργούμενον ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτῃ τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ καὶ τῇ τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου πατριαρχικῇ περιωπῇ καὶ μεγαλειότητι, ὅπως τὰ ὑποκείμενα τῇ προστασίᾳ καὶ δεφενδεύσει αὐτοῦ ἱερὰ σταυροπήγια καὶ τούτων μάλιστα, ὅσα ἀνέκαθεν εὐσεβεσμάτων βασιλέων φιλοτιμίαις καὶ χρυσοβούλλοις καὶ τῶν κατὰ καιροὺς ἁγιωτάτων πατριαρχῶν γράμμασι σταυροπηγιακοῖς ἔσχον τὸ πάντῃ ἐλεύθερον αὐτῶν καὶ ἀδούλωτον, ἅτε λαμπρότητι ἄνωθεν καὶ ἐπιφανείᾳ κεκοσμημένα, ἐν τε οἰκοδομῇς κάλλει καὶ θαυμάτων ἐκφάνεσι καθ' ὑπερβολὴν ὑπερανεστηκότα καὶ ὑπερκείμενα γράμμασι νεωτέρους ἀνακαινίζῃ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν τε καὶ συνήθειαν καὶ ἐπιβεβαιῶσι τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν ἀξίαν καὶ σταυροπηγιακὴν φιλοτιμίαν, μηδὲ ἔαν τῇ παρατάσει τοῦ χρόνου ἀμαυροῦσθαι ποσῶς καὶ λήθην ἀμπίσχυσθαι τὸ ἀρχαῖον κάλλος καὶ τῶν φιλοτιμημάτων καὶ προνομίων τὴν ὑπεροχὴν καὶ λαμπρότητα. «πᾶν γὰρ τὸ παλαιούμενον καὶ γηράσκον ἐγγύς ἐστιν ἀφανισμοῦ», ὡς τὸ ἱερὸν φησι λόγιον. ὅθεν οἱ κατὰ καιροὺς τοῦ οἰκουμενικοῦ θρόνου ἀνειλημμένοι τοὺς οἴκους κυβερνῆται καὶ τὰς ὑποκειμένας αὐτῷ ἁγίας ἐκκλησίας καὶ σεπτὰ τοῦ θεοῦ σκηνώματα εὐσεβοφρόνως καὶ ἀνεπιμύμως ὡς οἷόν τε διεξάγειν προτεθυμημένοι πρὸ πάντων μάλιστα τῆς τοιαύτης ἐκείνων συστάσεως καὶ διαμονῆς ἐκφροντίζουσι καὶ φιλοδωρεῖσθαι τούτοις μεταγενέστερα σιγιλλιώδη σταυροπηγιακὰ γράμματα οὐκ ἀπαναίνονται, παλινζωῖαν τινὰ καὶ ἐκ νέου ἐπιβεβαιώσιν, ταῦτόν δ' εἰπεῖν, αἰδιότητα καὶ ἀνέκλειπτον συντήρησιν δι' αὐτοῦ τούτοις προμνηστεύμενοί τε καὶ μηχανώμενοι, ἅτε τὸ καλῶς φθάσαντα ἐξ ἀρχῆς εἰς ὑπαρξιν προαχθῆναι καὶ ἐπὶ πλεῖστον κάλλους καὶ δόξης θείᾳ βουλῇ προκεχωρηθέναι, δεφενδεύειν ὡς οἷόν τε χρέος ἀπαραίτητον κεκτημένοι. ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἡ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ

εὕρισκομένη ἱερά, σεβασμία, βασιλική τε καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου οὐ μόνον ἀρχαιότητι ἐπίσημος τυγχάνει καὶ οἰκοδομῆς κάλλει ὑπερφυῶς ἐστὶ κεκοσμημένη, ἅτε βουλῇ καὶ ἀδείᾳ τῶν πάλαι θεοσεβῶν αὐτοκρατόρων καὶ αἰοιδίμων βασιλέων μεγαλοπρεπῶς καὶ φιλοτίμως ἀνεγερθεῖσα ὑπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐν μοναχοῖς Χριστοδοῦλου καὶ μετὰ ταῦτα διὰ βασιλικῶν χρυσοβούλλων τοῦ ἐν βασιλεῦσιν αἰοιδίμου κυρ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ τῶν κατ' ἐκεῖνον καιρὸν ἀκμασάντων ἁγιωτάτων πατριαρχῶν σταυροπηγιακῶν γραμμάτων τὴν τελείαν ἐλευθερίαν καὶ αὐτεξιοουσίτητα, τό τε πάντη ἀσύδοτον καὶ ἀνενόχλητον προσεληφύτα, καθὼς σαφῶς φαίνεται ἐπὶ τῶν σωζομένων τέως πατριαρχικῶν σιγίλλιδων γραμμάτων παριστάντων ἐναργῶς τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς βασιλικὴν καὶ σταυροπηγιακὴν φιλοτιμίαν, φθάσασαν ἔστ' ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ προχρηματίσαντος αἰοιδίμου πατριάρχου, κυρ Διονυσίου, καὶ ἐπιβεβαιωθείσαν καὶ ὑπ' αὐτοῦ διὰ πατριαρχικοῦ σιγίλλιδου ἐμπεδούντος καὶ ἐπικυρῶντος πάντα τὰ προεκδοθέντα κατὰ καιροὺς τῇ ῥηθείᾳ μονῇ τῆς σταυροπηγιακῆς ἁγίας γράμματα. ἀλλὰ προσέτι καὶ ἀγιότητι κατ' ὑπεροχὴν ὑπερίδρυνται, αἰδοῦς τε καὶ εὐλαβείας οὐ τῆς τυχούσης ἐστὶν ἁγία, καθόσον ὁ οὐρανοβάμων ἐκεῖνος καὶ ὑψιπέτης ἐν θεολογίᾳ ἀετός, ὁ κατ' ἐξαίρετον λόγον ἐν τοῖς μαθηταῖς τὴν τοῦ φίλου καὶ παρθένου κλησιν καὶ προσηγορίαν κεκληρωμένος, ὁ καὶ ἐπιστήσιος τοῦ δεσπότου γενέσθαι ἡξίωμένος ἐν ταύτῃ τῇ κατ' αὐτὸν νήσῳ τὴν μονὴν ἑαυτῷ ἡρημένος τὸ μέγα καὶ ὑπερφυές τῆς αὐτοῦ θεολογίας συνέθετο καὶ συνεγράψατο εὐαγγέλιον, παρ' αὐτοῦ τοῦ πρώτου διδασκάλου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ παναγίου πνεύματος τὰ ἀπόρρητα καὶ ὑπερφυῆ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως ἐλλαμφθεῖς τε καὶ ἐνηχηθεῖς δόγματα, δι' οὓς τοῖς εὐσεβέσιν οὐ μόνον ἡ ἀληθὴς καὶ πάντη ἀπταιστος τοῦ ἐν τριάδι λατρευμένου Θεοῦ ἐπίγνωσις καὶ φανέρωσις ὡς ἔκ τινος πρωτογόνου φωτὸς καὶ πηγῆς διειδεδεσάτης ἐπιλάμπεται καὶ προχέεται, ἀλλὰ καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν νεύσις τε καὶ οἰκείωσις θαυμασίως κατορθοῦται καὶ διεκπεραίνεται, διὸ περιλάλητός ἐστι πανταχοῦ καὶ εὐφημεῖται τοῖς ἀπάντων στόμασιν οὐ μόνον ἡ σεβασμία αὕτη μονὴ ἡ καὶ τῷ τοῦ Θεολόγου διὰ τοῦτο τιμωμένῃ ὀνόματι, ἀλλὰ καὶ ἡ νήσος ὅλη τοιοῦτον πλουτήσασα ἄνωθεν πολιούχον, οἰκιστὴν τε καὶ κοσμήτορα, ἥτις καὶ τοῖς ἱεροῖς πυκτίοις τῶν ἀσματικῶν ὕμνων τῆς ἁγίας ἡμῶν ἐκκλησίας μακαριζομένη διὰ τοῦτο ἐμφέρεται. τοιαύτην τοιγαροῦν οὖσαν τὴν ῥηθείαν σεβασμίαν μονὴν καὶ σεμνυνομένην λαμπρῶς ἀπὸ τε τῶν τεραστίων καὶ ὑπερφυῶν αὐχημάτων τοῦ πανενδόξου ἀποστόλου καὶ Θεολόγου, ἀπὸ τε τῶν βασιλικῶν φιλοτιμημάτων καὶ προνομίων, ναὶ μὴν καὶ ἀπὸ τῶν πατριαρχικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν

γραμμάτων ἐπιβραβευσαιμένων αὐτῇ τε καὶ τῇ κατ' αὐτὴν νήσῳ τὴν σταυροπη-
 γιακὴν ἀξίαν, αὐδοσίαν τε καὶ ἐλευθερίαν οὐδ' ἡμεῖς παριδεῖν ἠνεσχόμεθα, μὴ
 οὐχὶ φιλοτιμήσασθαι καὶ ἐπιδοῦναι αὐτῇ τὴν δι' ἡμετέρου γράμματος ἀνανέωσιν
 καὶ ἐπιβεβαίωσιν τῆς τοιαύτης σταυροπηγιακῆς ἀξίας, καὶ ταῦτα πατρίδα ταύτην
 γνησίαν λαχόντες καὶ τροφὸν καὶ γεννήτορα, μᾶλλον δὲ ἐπεὶ θεῷ ἐλέει τοῦ
 οἰκουμενικοῦ θρόνου τὴν ἀρχὴν ἀνεξωσάμεθα καὶ τῆς παγκοσμίου ταύτης ὁλκά-
 δος τῆς τοῦ Χριστοῦ φαμεν μεγάλης ἐκκλησίας τοὺς ὁἰκίας ἐπιτετράμμεθα καὶ
 τῶν κατὰ μέρος ἀπανταχοῦ ἀγίων ἐκκλησιῶν τὴν πρόνοιαν ἐπιστεύθημεν, δεῖν
 ἔγνωμεν μάλιστα κατὰ χρέος ἀπαραίτητον ἀντιλαβεῖσθαι αὐτῆς τὸν ἐνόντα
 τρόπον, ἀντιπελαργούντες οἰονεῖ καὶ τροφεῖα ἀποτινύντες τῇ ἐνεγκούσῃ κατά-
 ληλα ἅμα καὶ ἡμῖν λόγῳ δικαίῳ ὀφειλόμενα, ἄλλως τε τῶν συνασκουμένων ἐν
 τῇ ῥηθείᾳ μονῇ ὁσιωτάτων πατέρων δεηθέντων θερμῶς ἡμῶν τε καὶ τῆς περὶ
 ἡμᾶς ἱεράς. τῶν ἀρχιερέων συνόδου ἐπιδοῦναι καὶ ἐπιβραβεῦσαι αὐτοῖς τὴν ἀνα-
 νέωσιν καὶ ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀρχαίας σταυροπηγιακῆς φιλοτιμίας τῆς σεβασμίας
 ταύτης μονῆς. ὣν τὴν δέησιν καὶ ἀξίωσιν ὡς εὐλογον οὔσαν καὶ δικαίαν, ἀπο-
 δοχῆς τε μάλιστα ἀξίαν διὰ τὰς προρρηθείσας αἰτίας εὐμενῶς λίαν ἀποδεξάμενοι
 καὶ μάλιστα περὶ πολλοῦ ποιούμενοι τὴν σύστασιν καὶ διαμονὴν τῶν ἱερῶν σκη-
 νωμάτων καὶ θείων καταγωγίων γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος ἀποφαίνόμεθα συνο-
 δικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ
 πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ διαληφθεῖσα ἱερά,
 σεβασμία, βασιλική τε καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ ἀγίου, ἐνδόξου καὶ πανευ-
 φήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἡ κειμένη ἐν τῇ
 νήσῳ Πάτμῳ μετὰ πάντων τῶν ἀπανταχοῦ εὑρισκομένων κτημάτων καὶ ἀφιερω-
 μάτων αὐτῆς, κινήτων τε καὶ ἀκινήτων, μετοχίων τε καὶ παρεκκλησίων, τῶν τε
 προσόντων ἤδη αὐτῇ καὶ τῶν μετέπειτα προσκτηθησομένων εἴη καὶ διαμένη καὶ
 λέγεται καὶ παρὰ πάντων γινώσκηται ὡς βασιλική, πατριαρχική τε καὶ σταυρο-
 πηγιακὴ, τυγχάνουσα ἄνωθεν αὐτόνομος καὶ αὐτοδέσποτος, ἐλευθερὸς τε καὶ ἀσύ-
 δοτος καὶ ἀδούλωτος καὶ ἀκαταπάτητος, ἀκατακλήτης τε καὶ ἀνενόχλητος καὶ
 ἀνεπηρέαστος παρὰ παντὸς προσώπου, εἴτε ἀρχιερατικοῦ, εἴτε ἀρχοντικοῦ τε καὶ
 ἐξαρχικοῦ, πάσης τε καὶ παντοίας δουλαγωγίας ἀνωτέρα καὶ παντὸς βάρους καὶ
 ἀπαιτήσεως ἀπηλλαγμένη, μηδενὶ μηδὲν ὀφειλούσα παρέχειν ὀλοτελῶς, εἰ μὴ
 τὸ ἐπικρατῆσαν ἐτησίως δίδοσθαι τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ,
 μνημονευομένου ἐν αὐτῇ ἀενάως τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς
 ἱεραῖς τελεταῖς, καὶ μηδενὶ τινὶ ἄλλῳ ὑποκειμένη, εἰ μὴ μόνον τῷ πατριαρχικῷ
 καὶ οἰκουμενικῷ τούτῳ θρόνῳ καὶ ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένη, διεξαγομένη τε καὶ

διακυβερνωμένη, κρινομένη τε καὶ ἐξεταζομένη ὡς αὐτοδέσποτος καὶ αὐτεξού-
 σιος ἄμῃ τῇ νήσῳ πάσῃ καὶ τοῖς κατὰ διαφόρους τόπους εὑρισκομένοις μετοχίοις
 αὐτῆς διατελοῦσα, τὸν τε καθηγούμενον αὐτῆς μηδενὶ τινι προσώπῳ ἐκκλησια-
 στικῷ ἢ κοσμικῷ πώποτε ὑποκεῖσθαι, ἀλλὰ τὴν πατριαρχικὴν μόνην μεγαλειό-
 τητά κεφαλὴν ἐπιγινώσκειν, διεξάγειν τε τὸν αὐτὸν ἡγούμενον πνευματικῶς τοὺς
 τε συνασκουμένους ἐν τῇ μονῇ καὶ πάντας τοὺς αὐτὴν τὴν νῆσον οἰκοῦντας καὶ
 τοὺς προσκαθημένους ἐν τοῖς τῆς μονῆς κτήμασι καὶ πράγμασι καὶ τούτων ἔχειν
 τὴν πνευματικὴν ἀνάχρισιν καὶ διοίκησιν καὶ ποιμαίνειν αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῶς
 κατὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ δύναμιν. Ἔταν δὲ χρεῖα γένηται παρ' αὐτοῖς χειροτονίας,
 ἔχωσιν ἄδειαν προκαλεῖν, ὃν ἂν ἐθελήσωσιν ἐκ τῶν ἀρχιερέων, ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν
 τὰς χειροτονίας αὐτῶν μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως ἀναντιρρήτως
 καὶ ἀνεμποδίστως, ἀλλὰ καὶ ἐν στερήσει ἡγουμένου γενόμενοι ἔχωσιν ἐκλέγεσθαι
 καθ' ἑαυτοὺς καὶ προχειρίζεσθαι κοινῇ γνώμῃ ἓνα ἐκ τῆς συνοδίας αὐτῶν τὸν
 ἄξιον ἀναφανέντα καὶ τοῦτον ἀποκαθιστᾶν ἡγούμενον, μηδενὸς τὸ παράπαν ἔξω-
 θεν ἐπιχειροῦντος κατεπεμβαίνειν ὥπως ποτὲ τῆς μονῆς ταύτης, ἐνοχλεῖν τε καὶ
 ἐπηρεάζειν ὅτιδῆτινι τρόπῳ τοὺς ἐν αὐτῇ συνασκουμένους πατέρας καὶ δόσιν
 ἀπαιτεῖν παρ' αὐτῶν πολλὴν ἢ ὀλίγην, οὔτε τῶν ἀφιερωμάτων καὶ πραγμάτων
 καὶ προσόδων αὐτῆς τελείως ἄπτεσθαι, ἀλλὰ διαμένειν ἀκαταπάτητον καὶ ἀδού-
 λωτον καὶ παντελῶς ἀσύδοτον ὡς βασιλικήν, πατριαρχικὴν τε καὶ σταυροπηγια-
 κήν ἄνωθεν ὑπάρχουσαν, καθὼς λεπτομερῶς διέξεισι τὰ περὶ αὐτῆς ὑπομνήματα,
 οἱ δ' ἐν αὐτῇ συνασκούμενοι καὶ διάγοντες πατέρες ὀφείλουσι πολιτεύεσθαι εὐ-
 τάκτως, σωφρόνως τε καὶ κοσμίως φροντίζοντες καὶ ἐπιμελούμενοι τῶν προση-
 κόντων τῷ μοναδικῷ αὐτῶν βίῳ θεαρέστων καὶ ἐπαινετῶν πράξεων καὶ προσπα-
 θούντες τῇ καλλιιεργείᾳ, αὐξήσει τε καὶ συστάσει τῆς ἱερᾶς μονῆς ταύτης, μόνῳ
 τῷ ἰδίῳ αὐτῶν καθηγούμενῳ κατὰ τὴν ἀποστολικὴν ἐντολὴν σεμνοπρεπῶς ὑπο-
 τασσόμενοι καὶ ὑπ' οὐδενὸς ἄλλου τὸ παράπαν ἐπηρεαζόμενοι κατὰ τὰ προεκδο-
 θέντα τῷ μοναστηρίῳ αὐτῶν τούτῳ βασιλικὰ τε χρυσόβουλλα καὶ πατριαρχικά
 τῆς σταυροπηγιακῆς ἐλευθερίας γράμματα, ἔχειν ὀφείλοντα τὸ κύρος καὶ τὴν
 ἰσχὺν καὶ διαμένοντα βέβαια καὶ μόνιμα, ἀδιάσειστα τε καὶ ἀπαρεγγχείρητα εἰς
 αἰῶνα τὸν ἅπαντα. ὅς δ' ἂν ὕψι ποτε βουλευθῇ διασεῖσαι τὴν σταυροπηγιακὴν
 ἁξίαν καὶ ἐλευθερίαν τῆς ἱερᾶς καὶ βασιλικῆς μονῆς ταύτης, ἀνατρέψαι τε τὰς
 ἀποφάσεις τῶν παλαίγιων αὐτῆς γραμμάτων καὶ εἰς δουλείαν αὐτὴν βιάσασθαι
 ἢ τοῖς ἐν αὐτῇ μονάζουσι διενοχλῆσαι ἢ καθαρπάσαι τι τῶν ἀφιερωμένων αὐτῇ
 καὶ τοῖς μετοχίοις αὐτῆς ἢ ζητῆσαι πολὺ ἢ ὀλίγον νοσφίσασθαι καὶ ζημίαν ἡν-
 τινχοῦν αὐτοῖς ἐμποιῆσαι, ὁ τοιοῦτος τοῦ μὲν ἱεροῦ καταλόγου ὢν ἄργος εἴη

πάσης ἀρχιερατικῆς καὶ ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως, καταφρονῶν δὲ τῆς ἀργίας ὑπάρχει καὶ ἀφωρισμένος ἀπὸ θεοῦ, ὡς τῇ παντελεῖ καθαιρέσει ὑπόδικος, τοῦ λαϊκοῦ δὲ ἡ μοναδικοῦ τάγματος ὧν ἀφωρισμένος εἶη παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει μόνου θεοῦ, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος καὶ ἐνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης. ἔθεν εἰς ἐνδειξιν ἀπελύθη καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγιλλωδὲς ἐν μεμβράναις γράμμα τῇ ῥηθείᾳ σεβασμῇ μονῇ τοῦ Θεολόγου. ἐν ἔτει ρψκβ', μηνί ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ιε'. †

† Ἰερεμίας, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Ἡρακλείας καὶ Ῥαιδεστοῦ † Ὁ Δέρκων Νικόδημος. †

Καλλίνικος. †

† Ὁ Προικονήσου Θεόκλητος. †

† Ὁ Νικαίας Γεράσιμος. †

† Ὁ Νικομηδείας Παΐσιος. †

† Ὁ Δράμας Κύριλλος. †

† Ὁ Ἀδριανουπόλεως Ἀθανά-

† Ὁ Βάρνης Καλλίνικος. †

σιος. †

† Ὁ Φιλιππουπόλεως Θεόκλη-

† Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἀρτης Νεό-

τος. †

φυτος. †

† Ὁ Σωζοπόλεως Ἰωάσαφ. †

† Ὁ Γάνου καὶ Χώρας Γρηγόριος. †

† Ὁ Κυζίκου Αὐξέντιος. †

† Ὁ Καρπάθου Νεόφυτος. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Παρθένιος. †

† Ὁ Λιτίτζης Μεθόδιος. †

† Ὁ Ἰκονίου Σίλβεστρος. †

Archet. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 66.

CXLVI. [7234—1726], mense iunio, ind. IV.

Patriarcha Paisius II. confirmat libertatem metochii S. Antonii in insula Coe.

† Παΐσιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Θεοφιλέστατε ἀρχιεπίσκοπε Κῶ, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφε καὶ συλλειτουργέ, καὶ ἐντιμότατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ χρήσιμοι γέροντες τῆς ἐπαρχίας καὶ νήσου ταύτης, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ. ἀνηγέχθη καὶ ἐδηλοποιήθη ἡμῖν παρὰ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τοῦ ἐν τῇ νήσῳ

Πάτμῳ ἱεροῦ, σεβασμίου τε καὶ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὅτι εὐρίσκεται εἰς τὰ αὐτόθι μετόχιον τοῦ μοναστηρίου αὐτῶν τούτου, ἐν ᾧ ὑπάρχει καὶ ἐκκλησία τιμωμένη ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, ὅπερ μετόχιον αὐτῶν ὁμοῦ μετὰ τῆς ῥηθείσης ἐκκλησίας ἄνωθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς διετέλεσαν ἀσύδοτα, ἀκαταπάτητά τε καὶ ἀνεπηρέαστα παρὰ παντὸς προσώπου ὡς σταυροπηγιακὰ κτήματα καὶ ἀφιερῶματα τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου τῆς Πάτμου κατὰ τὴν περίληψιν τῶν φιλοτιμηθέντων ἀνέκαθεν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ πατριαρχικῶν σιγιλλίων ἀποφαινομένων καὶ διοριζομένων, ὅπως πάντα, ὅσαπερ ἂν ἔχη μετόχια ἐν διαφόροις τόποις καὶ ἐπαρχίαις τὸ ῥηθὲν ἐν τῇ Πάτμῳ μοναστήριον, ὑπάρχωσιν ἐλεύθερα καὶ ἀσύδοτα. τὰ νῦν δὲ οὐκ οἶδαμεν ὅπως τολμῶσί τινες ἐνοχλεῖν καὶ ἐπηρεάζειν τὸ εἰς τὰ αὐτόθι εὐρισκόμενον μετόχιον τοῦτο τῆς Πάτμου μετὰ τῆς ῥηθείσης ἐν αὐτῷ ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου καὶ ζητεῖν παρ' αὐτοῦ ὅσων χρημάτων ἀπ' ἐναντίας φερόμενοι τοῖς προεκδοθεῖσι πατριαρχικοῖς σιγιλίοις καὶ τῇ φιλοτιμηθείσῃ ἀνέκαθεν σταυροπηγιακῇ ἀξίᾳ, ἐλευθερίᾳ τε καὶ ἀσυδοσίᾳ τῷ ῥηθέντι μοναστηρίῳ τῆς Πάτμου. τούτου χάριν γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ μὲν ῥηθὲν εἰς τὰ αὐτόθι μετόχιον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ὁμοῦ μετὰ τῆς ἐν αὐτῷ ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου, ὡς ἀφιερῶματα καὶ κτήματα ὑπάρχοντα τοῦ ῥηθέντος σταυροπηγιακοῦ καὶ βασιλικοῦ μοναστηρίου τῆς Πάτμου καὶ αὐτὰ ὁμοίως σταυροπηγιακῇ ἀξίᾳ καὶ ἐλευθερίᾳ τετιμημένα κατὰ τὴν περίληψιν τῶν προεκδοθέντων σταυροπηγιακῶν σιγιλίων ὑπάρχωσιν ἀσύδοτα, ἀκαταζήτητά τε καὶ ἀνεπηρέαστα καὶ ἀνενόχλητα παρὰ παντὸς προσώπου, καὶ μήτε ἡ ἀρχιερωσύνη σου, ὁ κατὰ τέπον ἀρχιερεὺς, μήτε ἄλλος τις τὸ παράπαν ἔχη ζητεῖν τι παρ' αὐτῶν τῶν σταυροπηγίων πολὺ ἢ ἐλάχιστον. [εἰ] ὅψέ ποτε δὲ θελήσῃ τις ἐνοχλήσαι καὶ ἐπερεάσαι ἢ τὸ ῥηθὲν μετόχιον ἢ τὴν ἐν αὐτῷ ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Ἀντωνίου καὶ καταφρονῆσαι τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας, ἐλευθερίας τε καὶ ἀσυδοσίας τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου τῆς Πάτμου, ὁ τοιοῦτος τοῦ μὲν ἱερατικοῦ κατὰλόγου ὢν ἄργος ἔστω πάσης ἱεροπραξίας καὶ ἐστερημένος παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ εἰσοδήματος, λαϊκὸς δὲ ἀφωρισμένος εἴη ἀπὸ Θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυστος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπόδικος καὶ ἔξω τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ τῆς τῶν χριστιανῶν ὁμηγύρωσιν, οὕτω γενέσθω καὶ μὴ ἄλλως, ἐξ ἀποφάσεως. †

† Ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος δ'.

† 'Ο †	† 'Ο †
† 'Ο "Ανθιμος. †	† 'Ο Νικομηδείας †
† 'Ο Σεργῶν †	† 'Ο Κῶου Γρηγόριος. †
† 'Ο Ἀγχιάλου Καλλίνικος. †	† 'Ο †
† 'Ο †	† 'Ο Προικονήσου Θεόκλητος. †
† 'Ο Χαλκηδόνος Νικόδημος. †	† 'Ο Λιτίτζης Μεθόδιος. †
† 'Ο Ῥόδου †	

Archetyp. Flor. II. nro 67, qui tribuit tabulam anno 1726 (7234).

CXLVII. 7236—1727, mense novembri, ind. VI.

Exarchia Patmi conceditur abbati monasterii.

† Παΐσιος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἐντιμώτατοι κληρικοὶ τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἐξαρχίας τῆς ἐν τῇ γῆσιν Πάτμῳ καὶ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ χρήσιμοι γέροντες καὶ λοιποὶ εὐλογημένοι χριστιανοί, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις. γνωστὸν ὑμῖν ἔστω, ὡς ὁ καθολικὸς ἡμῶν ἐξάρχος, ἐντιμώτατος καὶ λογιώτατος πρῶτος δοσιτάρχης τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, Κυρίτζη Μιχαλάκης, υἱὸς κατὰ πνεῦμα ἀγαπητὸς τῆς ἡμῶν μετριότητος, δέδωκε καὶ αὐθις τὴν ἐπιστασίαν καὶ διοίκησιν τῆς ἐξαρχίας αὐτοῦ ταύτης πρὸς τὸν δσιώτατον καθηγούμενον τῆς αὐτοῦ ἱερᾶς καὶ σεβασμίας πατριαρχικῆς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐπὶ τῷ ἐπιστατεῖν καὶ διοικεῖν ἐν αὐτῇ ἀπὸ τῆς ἡδὴ πρώτης τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς τῆς νῦν τρεχούσης ἑκτῆς ἰνδικτιῶνος μέχρι τῆς συμπληρώσεως αὐτῆς, εἰς χρόνον δηλονότι ὀλόκληρον ἓνα, καὶ συνάγειν καὶ παραλαμβάνειν τὰ ἐμπέπτοντα συνήθη ἐκκλησιαστικὰ εἰσοδήματα καὶ δικαίωματα, διὰ καὶ γράφοντες ἐντελλόμεθα ὑμῖν, ἵνα τὸν αὐτὸν δσιώτατον καθηγούμενον, ἐν ἱερομονάχοις καὶ πνευματικοῖς κῡρ Ἀθανάσιον, γινώσκοντες καὶ πάλιν ἐξάρχον καὶ ἐπίτροπον τοῦ καθολικοῦ ἡμῶν ἐξάρχου τιμᾶτε καὶ ἀγαπᾶτε καὶ εὐλαβῆσθε καὶ πείθησθε καὶ ὑποτάσσῃτε αὐτῷ κατὰ τὸ πρέπον, καὶ δίκαιον ἅδειαν ἔχοντι καὶ ἐξουσίαν παρ' ἡμῶν κρίνειν καὶ θεωρεῖν πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν κρίσιν τε καὶ ὑπόθεσιν καὶ εἰς τὸν τοῦ δικαίου τὸπον ἀποκαθιστᾶν καὶ ἀργεῖν καὶ ἀφορίζειν πάντα ἄτακτον καὶ ἀπειθῇ φαινό-

μενον πρὸς αὐτόν, ἱερωμένον καὶ λαϊκόν. καὶ παρέχῃτε αὐτῷ εἰρηνικῶς καὶ εὐ-
γνωμόνως πάντα τὰ συνήθη ἐκκλησιαστικά εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα, κανονικά
φημι συνοικέσια, πανηγύρεις, ζητείας, ἐμβατοίκια καὶ εἴ τι ἄλλο τῷ τόπῳ σύνη-
θες κατ' οὐδὲν ἀντιλέγοντες ἢ ἀντιφερόμενοι. ὃς δ' ἂν ἐξ ὑμῶν φανῇ ἐναντίος
καὶ ἀπειθής καὶ παρήκοος καὶ οὐ θελήσῃ πληρῶσαι τὸ ἀνάλογον αὐτοῦ ἢ σκάν-
δαλόν τι καὶ ζημίαν προξενήσῃ τῷ ἐξάρχῳ τούτῳ, ἱερωμένος μὲν ὢν ὁ τοιοῦτος
ἀργὸς μένῃ πάσης ἱεροπραξίας καὶ ἐστερημένος παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ εἰσοδή-
ματος, λαϊκὸς δὲ ἀφωρισμένος εἴη ἀπὸ θεοῦ καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος
καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον καὶ ἔξω τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας, ἐξ ἀποφάσεως.
ὅμοις δὲ οἱ πάντες ποιήσατε, ὡς γράφομεν, ἵνα καὶ ἡ τοῦ θεοῦ χάρις εἴη μεθ'
ὅμων. αψκζ'. †

† Ἐν μηνὶ νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ς'. †

Archet. Flor. II. nro 68.

CXLVIII. 7245—1736, mense septembri, ind. XV.

Exarchia Patmi iterum conceditur abbati monasterii.

† Νεόφυτος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἐντιμότατοι κληρικοὶ τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς ἐξαρχίας νήσου Πάτμου
καὶ εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ χρήσιμοι γέροντες καὶ προεστῶτες καὶ караβοκύριοι
καὶ λοιποὶ εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς αὐτῆς νήσου, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ
τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη καὶ ἔλεος παρὰ θεοῦ κυρίου
παντοκράτορος καὶ παρ' ἡμῶν εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις. γνωστὸν ἔστω
πᾶσιν ὑμῖν, ὡς ὁ καθολικὸς ἡμῶν ἑξάρχος, κύρ Λύγουσθης, δέδωκε καὶ αὐθις
τῷ δσιωτάτῳ καθηγουμένῳ τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς, σταυροπηγιακῆς, βασιλι-
κῆς τε καὶ σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστολίου καὶ
εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἐν ἱερομονάχοις κύρ Θεοφυλάκῳ, τὴν
ἐπιστάσιαν καὶ διοίκησιν τῆς ἐξαρχίας αὐτοῦ ταύτης ἐπὶ τῷ διοικεῖν καὶ ἐπι-
σκέπτεσθαι αὐτὴν ἐπιτροπικῶς καὶ καρποῦσθαι καὶ λαμβάνειν ἅπαντα τὰ ἀνή-
κοντα αὐτῷ ἐξαρχικά τε καὶ ἐκκλησιαστικά εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα σῶα καὶ
ἀνελλειπτῇ κατὰ πᾶσαν τὴν ἐλευσομένην δεκάτην πέμπτῃ ἰνδικτιῶνα, ἥτοι ἀπὸ
τῆς πρώτης τοῦ σεπτεμβρίου μηνὸς μέχρι τῆς ἐλευσομένης πάλιν αὐτῆς, εἰς
χρόνον δηλονότι ἕνα ὁλόκληρον, ἔχοντι ἄδειαν παρ' ἡμῶν εὐλογεῖν τε καὶ

ἀγιάζειν ὑμᾶς ἱερατικῶς, κρίνειν τε καὶ ἀνακρίνειν πᾶσαν ἐκκλησιαστικὴν ὑπόθεσιν καὶ εἰς τὸν τοῦ δικαίου τόπον ἀποκαθιστᾶν καὶ παιδεύειν ἐκκλησιαστικῶς πάντα ἄτακτον καὶ ἀπειθὴ φαίνόμενον αὐτῷ ἱερωμένον καὶ λαϊκόν. ὅθεν γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος ἐντελλόμεθα ὑμῖν, ὅπως γινώσκοντες τὸν διαληφθέντα ὁσιώτατον καθηγούμενον τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου τούτου, ἐν ἱερομονάχοις κύρ Θεοφύλακτον, ἐπίτροπον τοῦ ῥηθέντος καθολικοῦ ἡμῶν ἐξάρχου, τιμᾶτε καὶ ἀγαπᾶτε καὶ διευλαβήσθε αὐτὸν καὶ πείθησθε καὶ ὑποτάσσησθε αὐτῷ κατὰ τὸ πρέπον καὶ δίκαιον καὶ παρέχγῃτε εἰρηνικῶς, εὐπειθῶς τε καὶ εὐγνωμόνως ἅπαντα τὰ ἐμπίπτοντα αὐτῷ ἐξαρχικά τε καὶ ἐκκλησιαστικά εἰσοδήματα καὶ δικαιώματα τῆς ἐλευσομένης δεκάτης πέμπτῃς ἰνδικτιῶνος σῶα καὶ ἀνελλειπῇ, δηλονότι οἱ μὲν ἱερεῖς τὰ κανονικά καὶ φιλότιμα, οἱ δὲ λαϊκοὶ τὰ συνοικέσια, ζήτησας, πανηγύρεις καὶ εἴ τι ἄλλο τῷ τόπῳ σύνηθες. ὅστις δ' ἂν καὶ ὁποῖος ἐξ ὑμῶν παρακούσῃ καὶ φανῇ ἀπειθῆς καὶ ἀνυπότακτος αὐτῷ ἢ θελήσῃ κατακρατῆσαι ἐξαρχικὸν καὶ ἐκκλησιαστικόν τι δικαίωμα αὐτοῦ, ὁ τοιοῦτος ἱερωμένος μὲν ὢν ἀργὸς μένῃ πάσης ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως καὶ ἐστερημένος παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ εἰσοδήματος, λαϊκὸς δὲ ἀφωρισμένος εἴῃ ἀπὸ θεοῦ καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ ἔξω τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας ἐν ἀργίᾳ καὶ ἀφορισμῷ, ἐξ ἀποφάσεως. ποιήσατε οὖν ἅπαντες, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, ὡς ἀνωτέρω γράφομεν, ἵνα καὶ ἡ χάρις τοῦ ἀγίου θεοῦ καὶ ἡ παρ' ἡμῶν εὐχὴ, εὐλογία καὶ συγχώρησις εἴῃ μετὰ πάντων ὑμῶν. † † ,αψλς', ἐν μηνὶ σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιε'. †

Archet. Flor. II. nro 69, qui tribuit tabulam patriarchae Paisio II.

CXLIX. 7253—1745, mense iunio, ind. VIII.

Patriarcha Paisius II. et patriarcha hierosolymitanus Parthevius confirmant donationem, quam collegium pellionariorum in Urbe fecit scholae litterarum graecarum monasterii in beneficium inopum discipulorum.

† Παΐσιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Πάντα τὰ παρ' ἀνθρώποις θαυμαζόμενα πόνῳ κτῶνται καὶ μόχθῳ κατορθοῦνται. πολλῶν οὖν καὶ διαφόρων τούτων ὄντων ἡ τῆς Ἑλλάδος φωνὴ καὶ τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων ἀσκησις καὶ παιδεία ἢ μᾶλλον εἰπεῖν ἐπίκτησις τὰ πρωτεῖα φέρει καὶ ὑπέρκειται καὶ ὑπερίδρυται καὶ τιμιωτέρα τῶν ἄλλων πάντων καθέστηκεν, ὡς πηγὴ καὶ ῥίζα καὶ πρόξενος ἐκείνων τυγχάνουσα καὶ τὸ λογικόν

τοῦ ἀνθρώπου ἐκ τοῦ σκότους τῆς ἀμαθείας πρὸς τὸ τῆς ἀληθείας φῶς διαβιβάζουσα τε καὶ ῥυθμίζουσα καὶ ἐκπαιδεύουσα καὶ τοῖς ὠραιωτάτοις αὐτῆς ἀνθεσι κατακοσμοῦσα καὶ καθωραϊζουσα καὶ τῷ ἀπροτάτῳ καὶ καθαρωτάτῳ καὶ θειοτάτῳ νοῖ τὸν ὕλικόν καὶ χαμερπῆ τοῦτον νοῦν ὡς ἐφικτὸν τῇ φύσει μονονοῦκ συνενούσά τε καὶ συνάδουσα καὶ τοὺς ἀτρύτους πόνους ταύτῃ προσανέχοντας καὶ εἰς τὴν αὐτοσοφίαν, τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν, τὰς ἐλπίδας φέροντας οὐρανοπολίτας υἱούς τε φωτὸς καὶ συγκληρονόμους Χριστοῦ ἀπεργάζουσα, οἵτινες οὐ μόνον δι' εὐφήμιου γλώττης παρὰ πάντων ἄγονται δακτυλοδεικτούμενοι, ἀλλὰ καὶ τῶν οὐρανίων ἐκείνων καὶ ἀνεκλαλήτων παρὰ θεοῦ ἀξιοῦνται ἀγαθῶν, οὐχ ἥττον δὲ καὶ οἱ περὶ τοὺς ταύτην μετιόντας τὴν φροντίδα ποιοῦμενοι καὶ τοῖς ἐνούσιν ἀντιληπτικοῖς τρόποις τε καὶ προσόδοις τούτους περιβαλλόμενοι ἀθανάτους τὰς ἀντιδόσεις παρὰ θεοῦ λήψονται. ἐπεὶ δὲ τοιγαροῦν πρὸ ἱκανῶν ἤδη χρόνων παρὰ πολλῶν ἀκούομεν καὶ ἥδη ἀπὸ γράμματος τοῦ ἐλλογιματάτου διδασκάλου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων σχολῆς, κύρ Βασιλείου, ἄλλως τε ἀπὸ ζώσης φωνῆς τοῦ ἐνταῦθα παρευρεθέντος τό γε νῦν ἔχον λογιωτάτου διδασκάλου, κύρ Ἀρσενίου, ἔγνωμεν καὶ ἐβεβαιώθημεν, ὅτι πολλοὶ τῶν ἐκείσε ἔρωτι ἀσκήσεώς τε καὶ μαθήσεώς προσφοιτῶντων χριστιανῶν, ἱερωμένων τε καὶ λαϊκῶν, τῶν πρὸς ζωάρκειαν ἀναγκαίῳν στερούμενοι παλινωδίαν ἄδουσι καὶ τοῦ ποθουμένου ἐκόντες ἀέκοντες ὀδυνηρῶς ἀποτυγχάνουσι, κἀντεῦθεν χριστιανοὶ τινες πρόκριτοι τοῦ ἐνταῦθα ἐν τῇ βασιλευούσῃ ταύτῃ τῶν πόλεων εὐλογημένου ῥουφetiίου τῶν χρησίμων μαχιστόρων γουναράδων, εὐσεβεῖς τε καὶ φιλέλληγες, θείῳ ζήλῳ κινηθέντες, οἷκτι τε καμψθέντες πρὸς τοὺς βοηθείας χρήζοντας ἐκείσε φοιτητὰς εἰς τὴν τῶν μαθημάτων ἐπίκτησιν κατέβαλον ἥδη ἐξ ἰδίων ἕκαστος αὐτῶν καὶ ἀφιέρωσαν τῷ φροντιστηρίῳ τούτῳ γρόσια μετρητὰ τὸν ἀριθμὸν τρεῖς χιλιάδας καὶ πενταχόσια κεφάλαιον ἐπὶ συνθήκῃ καὶ συμφωνίᾳ τοῦ τοκίζεσθαι ταῦτα δι' ἐπιστάσις τε καὶ φροντίδος τῶν κατὰ καιροὺς χρησίμων προεστώτων τε καὶ ἐπιτρόπων τοῦ ῥουφetiίου τούτου ἀλληλοδιαδόχως εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, καὶ ὑπ' αὐτῶν ἐξαποστέλλεσθαι κατ' ἔτος ἀπαραιτήτως τὸν δουλευόμενον αὐτῶν τόκον πρὸς τὸν κατὰ καιροὺς καθηγητὴν τῆς σχολῆς ταύτης ὀφείλοντα διανέμειν καὶ διδόναι κατὰ ἀναλογίαν τοῖς ἐνδεέσι καὶ ἀπόροις μαθηταῖς αὐτοῦ ἀφιλοπροσώπως καὶ ἐν καθαρῷ συνειδότηι ψυχῆς πρὸς περίθαλψιν καὶ κυβέρνησιν αὐτῶν ἄχρι τοῦ σώζεσθαι καὶ συντηρεῖσθαι καὶ συνίστασθαι τὸ αὐτὸ σχολεῖον ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ Πάτμῳ, ἐπομένως δὲ προσδραμόντες τῇ προνοίᾳ καὶ δεφενδεύσει τῆς ἐκκλησίας ἐδεήθησαν θερμῶς ἐπικυρωθῆναι τε καὶ βεβαιωθῆναι τὸ θεάρεστον ἔργον αὐτῶν τοῦτο δι' ἐκκλησιαστικοῦ ἡμῶν βεβαιωτηρίου γράμματος εἰς κοινὴν αὐτῶν κατὰ

ψυχὴν σωτηρίαν τε καὶ ὠφέλειαν καὶ διηνεκῇ, ἀσφαλῆ τε καὶ ἀμετάτρεπτον σύστα-
σιν τοῦ πράγματος. τούτου χάριν καὶ ἡμεῖς τὴν αἴτησιν αὐτῶν ταύτην ὡς εὖλο-
γόν τε καὶ πρὸς θεοφιλῇ ἀφορώσαν σκοπὸν εὐμενῶς ἀποδεξάμενοι γράφομεν γνώμη
τε καὶ συναινέσει τοῦ μακαριωτάτου καὶ ἀγιωτάτου πατριάρχου τῶν Ἱεροσολύμων
καὶ πάσης Παλαιστίνης, κυρίου, κυρίου Παρθενίου, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοῦ
καὶ περιποθήτου ἀδελφοῦ καὶ συλλειτουργοῦ τῆς ἡμῶν μετριότητος, καὶ ἀποφαι-
νόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων μητροπολιτῶν καὶ ὑπερτίμων,
τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὰ εἰ-
ρημένα ἐπὶ πουργεῖα τῶν ἁσπρων ὡς ἅπαξ προσηλωθέντα τε καὶ ἀφιερωθέντα
τῇ κατὰ τὴν νῆσον ταύτην Πάτμῳ διατελούσῃ τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων
σχολῇ ὀφείλωνται κατὰ πάντα δικαίου λόγον μένειν τὸ ἀπὸ τοῦδε καὶ εἰς τὸν
ἐξῆς ἅπαντα χρόνον μέχρι τῆς συστάσεως τοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ Πάτμῳ σχολείου δη-
λαδῇ ἀναποσπάστως καὶ ἀναφαιρέτως ὑπὸ τὴν ἐπιστασίαν καὶ διοίκησιν τῶν
κατὰ καιροὺς χρησίμων προσεστώτων καὶ ἐπιτρόπων τοῦ ἐνταῦθα ἐν Κωνσταντινου-
πόλει εὐλογημένου ρουφετίου τῶν γυναικῶν, τοκίζεσθαι τε ὑπ' αὐτῶν καὶ
πέμπεσθαι τὸν ἐτήσιον αὐτῶν τόκον μετὰ πάσης ἀσφαλείας τῷ κατὰ καιροὺς
διδασκάλῳ τοῦ αὐτοῦ ἐν τῇ Πάτμῳ φροντιστηρίου, ὀφείλοντι ἀπαραιτήτως δια-
νέμειν καὶ διδόναι κατὰ ἀναλογίαν τὰ ἀποστελλόμενα πρὸς τοὺς ἐνδεῖα πιεζο-
μένους μαθητὰς αὐτοῦ ἀφιλοπροσώπως καὶ ἐν καθαρῇ συνειδήτῃ ψυχῇ ἐξ ἅπαν-
τος εἰς περιθάλψιν καὶ κυβέρνησιν αὐτῶν, προκοπὴν τε καὶ ἐπίδοσιν καὶ
εὐδοκίμησιν ἐν τοῖς μαθήμασιν, ὡς εἴρηται, περὶ τῆς ὑποθέσεως ἐγγραφῇ καὶ
ἕτερον ἐκκλησιαστικὸν ἡμῶν γράμμα τὰ αὐτὰ διαλαμβάνων καὶ ἐδόθη τῷ εἰρη-
μένῳ ρουφετίῳ τῶν χρησίμων γυναικῶν χριστιανῶν. ἔθεν εἰς τὴν περὶ τούτου
ἐνδειξιν καὶ διηνεκῇ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικόν,
συνοδικὸν βεβαιωτήριον γράμμα καὶ ἐδόθη τῷ κατὰ τὴν Πάτμῳ φροντιστηρίῳ
τούτῳ. ᾠψμέ, ἐν μηνὶ ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος ἧ'. †

† Ὁ πατριάρχης τῆς ἀγίας πόλεως Ἱερουσαλὴμ Παρθένιος
συναποφαινεται. †

† Ὁ Ἡρακλείας Γεράσιμος. †

† Ὁ Νικαίας Παΐσιος. †

† Ὁ Σεβρῶν Ἀνθιμος. †

† †

† Ὁ Χαλκηδόνης Καλλίνικος. †

† Ὁ Σελυμβρίας Γρηγόριος. †

† Ὁ Νικομηδείας Κύριλλος. †

† Ὁ Ἀδριανουπόλεως Διονύσιος. †

CL. 7257—1748, mense octobri, ind. XII.

Patriarcha Cyrillus V. adhortatur fideles, ut dent eleemosynas monasterio maxime inopia laboranti.

† Κύριλλος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Οἱ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ, πατριαρχικῷ, οἰκουμενικῷ θρόνῳ ὑποκείμενοι ἱερώτατοι μητροπολίται καὶ ὑπέρτιμοι καὶ Θεοφιλέστατοι ἀρχιεπίσκοποι τε καὶ ἐπίσκοποι, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητοὶ ἀδελφοὶ καὶ συλλειτουργοί, ἐντιμώτατοι κληρικοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ ἐκάστης ἐπαρχίας εὐλαβέστατοι ἱερεῖς καὶ δοσιώτατοι ἱερομόναχοι, οἱ ψάλλοντες ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς Πόλεως, τοῦ Γαλατᾶ, τοῦ Κατασθένου καὶ Ἀπανταχοῦ, εὐγενέστατοι ἄρχοντες, χρήσιμοι ἐπίτροποι τῶν ἐκκλησιῶν καὶ πραγματευταὶ καὶ караβοκύριοι, μαγίστορες καὶ πρωτομαγίστορες τῶν ρουφetiῶν καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοί, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ Θεοῦ καὶ παρ' ἡμῶν εὐχή, εὐλογία καὶ συγχώρησις. καὶ αἱ ἄλλαι μὲν εὐποίαι καὶ ἀρεταὶ ψυχωφελεῖς καὶ Θεάρεστοι, μεζῶν δὲ πασῶν τῶν ἄλλων, συντομωτέρα τε καὶ εὐκολωτέρα μάλιστα ἐλεημοσύνη πέφυκεν· αὕτη καὶ γὰρ ὀφειλέτην τοῖς ἐργάταις αὐτῆς τὸν Θεὸν ἀπεργάζεται· «ὁ ἐλεῶν γὰρ πτωχὸν δανεῖζει Θεῷ, καὶ ὁ βαλὼν ἐν τῇ χειρὶ τοῦ πένητος εὐρήσει ἐν τῇ παλάμῃ τοῦ κριτοῦ καὶ καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν καὶ ῥύεται ψυχὴν ἐκ θανάτου» κατὰ τὰ ἱερογραφικὰ λόγια. διὸ καὶ εὐαγέσι τόποις καὶ ἱεροῖς καταγωγίοις καὶ μοναστηρίοις ἐνδεία τε καὶ ἀπορίᾳ καταπιεζομένοις καὶ ἀνακαινίσσεως χρήζουσι χορηγουμένη μεζῶνα καὶ τὴν κατὰ ψυχὴν τοῖς ἐλεήμοσιν ὠφέλειαν ἐπιμνηστεύεται. γνωστὸν τοιγαροῦν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν, ὅτι κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον διατελεῖ ἡμέτερον πατριαρχικόν, σταυροπηγιακόν, σεβασμίον μοναστήριον ἐπ' ὀνόματι σεμνυνόμενον τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ὅπερ ταῖς τοῦ καιροῦ ἀνωμαλίαις καὶ περιστάσεσιν καὶ ταῖς ἀφορήτοις συδόσεσιν εἰς ἐσχάτην ἐνδειαν, πτωχεῖαν τε καὶ στέρησιν τῶν ἀναγκαίων κατήντησεν, ἀλλὰ μὴν καὶ μέρος ἐν τοῦ αὐτοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου ὑπὸ τῆς παρατάσεως τοῦ καιροῦ κατεσαθρῶθη καὶ τέλειον κρημνισμόν ἐπαπειλεῖ καὶ οἱ ἐν αὐτῷ συνασκούμενοι πατέρες οὐκ ἔχουσι δύναμιν καὶ τρόπον τοῦ ἀνακαινίσαι ἐκεῖνο. ὅθεν κοινῇ αὐτῶν γνώμῃ ἔγνωσαν προσδραμεῖν εἰς τὸ ἔλεος καὶ τὴν βοήθειαν ὑμῶν τῶν Ἀπανταχοῦ εὐσεβῶν καὶ φιλοθέων χριστιανῶν, ἐλπίζοντες ἐκ τῆς καλῆς ὑμῶν συνδρομῆς καὶ πλουσίας βοηθείας ἀνεγεῖραι καὶ ἀνακαινίσαι τὸ σαθρωμένον ἐκεῖνο μέρος καὶ κυβερνήσαι,

ὅσον τὸ δυνατόν, τὴν ἐσχάτην αὐτὴν ἔνδειαν καὶ πτωχείαν. καὶ δὴ πέμπουσιν ἐκ μέρους αὐτῶν τὸν ἐπιφέροντα τὸ παρόν, ὁσιώτατον καὶ λογιώτατον διδάσκαλον, ἐν ἱερομονάχαις καὶ πνευματικοῖς κύρ Ἀθανάσιον, ἄνδρα τίμιον καὶ ἄξιον, ἀρεταῖς τε καὶ παιδείᾳ κεκοσμημένον καὶ λόγου δυνάμει ἐξησκημένον. ἀποδεχόμενοι τοίνυν αὐτὸν ἱλαρῶς τε καὶ εὐμενῶς συνδράμετε καὶ βοηθήσατε αὐτῷ λόγῳ καὶ ἔργῳ καὶ ἐλεημοσύνη, πλουσία χειρὶ καὶ ἀγαθοδότηῳ προαιρέσει αὐτῷ ἐπίδοτε, ὁ μὲν πρόθεσιν δηλαδὴ, ὁ δὲ σαραντάριον ἢ παρρησίαν ἢ τεσσαρακονταλείτουργον, ἕκαστος καθὰ δύναται καὶ προαιρεῖται καὶ ἐκ θεοῦ φωτισθῇ, ὅπως διὰ τῆς θεαρέστου ἐλεημοσύνης, συνδρομῆς τε καὶ βοηθείας αὐτοὶ μὲν οἱ ἐν αὐτῷ πατέρες δυνηθῶσιν ἀνακαινίσαι τὸ μέρος ἐκεῖνο καὶ ἀναγεῖραι, ὑμεῖς δὲ ὡς νέοι κτίτορες ἀναφανέντες ἔξοιτε μυρισπλασίονας τοὺς μισθοὺς παρὰ θεοῦ, οὗ ἡ χάρις καὶ τὸ ἄπειρον ἔλεος καὶ ἡ εὐχὴ καὶ εὐλογία τῆς ἡμῶν μετριότητος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν. ὧτινι ἱερομονάχῳ δεδώκαμεν ἄδειαν διδάσκειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ὅπου ἂν προσκληθῇ, ἐπιτραχήλιον φορεῖν, ἁγιασμοὺς ποιεῖν μετὰ τῶν ὧν ἐπιφέρει τεμαχίων ἱερῶν λειψάνων τοῦ τε ἁγίου Εὐστρατίου καὶ τῶν ἁγίων Ἀναργύρων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, καὶ τοὺς λογισμοὺς τῶν μετ' εὐλαβείας προσερχομένων αὐτῷ χριστιανῶν ἀναδέχεσθαι καὶ πάντα τὰ ἱερατικὰ ἐκτελεῖν, εἰδήσει μέντοι τῶν κατὰ τόπους προϊσταμένων. αψμῆ, ἐν μηνὶ ὀκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος γ'. †

Archetyp. Flor. II. nro 71. Error in indictione, annus 7257 habet ind. XII.

CLI. 7270—1762, mense . . . , ind. X. . .

Patriarcha Ioannicius III. confirmat privilegia, possessiones libertatem que monasteriū.

† Ἰωαννίκιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τῷ ἐπ' ἀγαθῷ καὶ θεαρέστῳ σκοπῷ συντελεσθῆναι φθάσαντα τὴν ἀρχὴν, εἶτα καὶ τῇ μακρᾷ παρατάσει τοῦ χρόνου διὰ τῆς κατὰ διαδοχὴν ἀνανεώσεως ἐπιβεβαιωθέντα καλῶς καὶ τὸ ἀσφαλὲς καὶ μόνιμον καὶ ἀπηρτισμένον ὀλοτελῶς ἑαυτοῖς προσκτησάμενα, ταῦτα κατὰ πάντα καιρὸν τῆς καθηκούσης συστάσεως, ἀντιλήψεως τε καὶ δεφενδεύσεως παρὰ τοῖς προεστάναι λαχούσιν ἐπ' ἀξία κρίνεται. ὁ δὴ τοιοῦτος κανὼν κὰν τοῖς ἄλλοις πᾶσιν, ὅσα κηδεμονίας χρήξει, ἐπὶ τῇ σφῶν διαμονῇ χρήσιμος ὢν, ἀναγκαῖός τε καὶ ὠφέλιμος καθ' ὑπέρτερον λόγον ἐπὶ τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ, εὐαγῶν τε οἴκων καὶ

σεβασμίων μονῶν τὴν ὠφέλειαν καὶ τὸ χρήσιμον ἐπιδείκνυται. ταύτῃ τοι καὶ ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία καὶ οἱ κατὰ καιροὺς τοὺς πνευματικοὺς αὐτῆς ὁἰκας ἐπιτετραμμένοι θεόθεν κυβερνῆται τὰ πανταρχόθεν προσαγόμενα παλαιγενῆ καὶ ἀρχαῖα σιγίλλια, ὅσα κατὰ καιροὺς εὐλόγως καὶ θεοφιλῶς διετάχθησαν σταυροπηγιακὴν φιλοτιμίαν ἐπιβραβεύοντα ἐπισήμοις καὶ βασιλικαῖς σεπταῖς μοναῖς τὸ ἐλεύθερον αὐταῖς καὶ ἀδούλωτον διὰ προνομίων ἐπιχορηγούντα πολλῶν, οὐ μόνον ἐγκρίνειν εὐμενῶς καὶ ἀποδέχεσθαι μεμαθήκασιν, ἀλλὰ καὶ συνιστᾶν καὶ κρατύνειν σπουδάζουσι καὶ ἐπιβεβαιοῦν διὰ μεταγενεστέρων πατριαρχικῶν σιγίλλων οὐκ ἀπαναίονται, ὅπως τῇ τοιαύτῃ κατὰ διαδοχὴν ἀναγεώσῃ πᾶσαν ἐνδεχομένην βλάβην καὶ ἐπῆρειαν ἀποκρούσονται καὶ τῶν καιρικῶν ἐφόδων ἀνωτέρως ἐς αἰὲ καταστήσωσιν. ἐπειδὴ τοιγαροῦν προσκομισθὲν ἐνεφανίσθη ἤδη ἡμῖν προκαθημένους συνοδικῶς γράμμα πρεσβυγενὲς πατριαρχικὸν συνοδικὸν ἐν μεμβράναις σιγίλλωδες τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένου ἀοιδίμου πατριάρχου καὶ συναδελφοῦ ἡμῶν, κυροῦ Καλλινίκου, βεβαιοῦν ἄλλα προγενέστερα γράμματα τῶν πρόπαλαι ἀοιδίμων πατριαρχῶν, διαλαμβάνοντα πάντα τὰ ἀνέκαθεν φιλοτιμηθέντα προνόμια διὰ τε χρυσοβούλλων λόγων βασιλικῶν καὶ διὰ γραμμῶν πατριαρχῶν σιγίλλωδῶν τῇ ἱερᾷ καὶ σεβασμῇ, βασιλικῇ καὶ σταυροπηγιακῇ ἡμετέρᾳ πατριαρχικῇ μονῇ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον· αὐτίκα γάρ, φησιν, ὁ τῆς αἰωνίας μνήμης εὐσεβὴς βασιλεὺς Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς χρυσόβουλλον ἐδωρῆσατο τῷ κτήτορι τῆς αὐτῆς μονῆς, μοναχῷ Χριστοδούλῳ, δι' οὗ ἐπιβραβεύεται ταύτῃ πᾶσαν ἐλευθερίαν, αὐτονομίαν τε καὶ αὐτοδεσποτείαν σὺν ἀπαξιασῇ τῇ νήσῳ Πάτμῳ μετὰ τῆς ὅλης περιοχῆς καὶ διακρατήσεως αὐτῆς ἐπ' ἀναφαιρέτω καὶ διηνηκεῖ δεσποτεία καὶ κυριότητι ἀτελῶς, ἄβαρῶς καὶ πάσης ἀπηλλοτριμένης σεκρετικῆς συζητήσεως, ὅπως ἡ τε παρ' αὐτοῦ ἐγερθεῖσα μονὴ καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν μοναχοὶ κατέχωσι καὶ δεσπόζωσι τὴν νῆσον ταύτην ἀτελῶς, ἄβαρῶς, κυρίως καὶ αὐθεντῶς, ἀναφαιρέτως τε καὶ αἰωνίως, ταύτην τε τὴν δηλωθεῖσαν διορίζων σεβασμίαν μονὴν αὐτοδέσποτον καὶ αὐτεξούσιον μετὰ τῆς ὅλης νήσου διαμένειν ἐς αἰὲ καθ' ἑαυτὴν ἄγομένην καὶ διευθυνομένην, καὶ οὔτε αὕτη ἡ μονή, οὔτε τὰ ὑποκαίμενα ταύτῃ μετόχια, οὔθ' ἅπατα ἡ νῆσος ὑπὸ βασιλικῇ ἢ πατριαρχικῇ ἢ μητροπολιτικῇ ἢ ἐπισκοπικῇ ἢ ἐκκλησιαστικῇ ἢ ὑπὸ τινος ὅλως ἰδιωτικῇ ὑπαχθῇσονται πρόσωπα, ἀλλ' ἐλευθερίως καὶ καθαρώς ἕως αἰῶνος παντός.» κἀντεῦθεν πρὸς τῇ βασιλικῇ ταύτῃ φιλοτιμίᾳ καὶ πατριαρχικῶν ἐπαυφαιμένη σιγίλλιον τοῦ τηλικαῦτα τὸν πατριαρχικὸν ἰθύνοντος θρόνον ἁγιωτάτου πατριάρχου, κυροῦ Ἰωάννου, κατακολουθοῦν μὲν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐμφερομένοις τῷ

βασιλικῷ χρυσοβούλλῳ παρεχόμενόν τε ταύτῃ τῇ σεβασμίᾳ μονῇ τὸ ἀνεπηρέαστον
 καὶ ἀνενόητον καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ καιροὺς ἀποστελλομένων ἐξάρχων καὶ
 παρ' ἐτέρου προσώπου, ἀποκλείον δὲ καὶ τὴν εἴσοδον πᾶσι τοῖς ἀρχιερεῦσι τοῖς
 ὑφ' ἑαυτοὺς ἔχειν τὴν μονὴν ἐπιχειροῦσιν, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῷ κατὰ καιροὺς
 πατριάρχῃ μηδὲν τι προσεῖναι ἐπὶ τῇ μονῇ ταύτῃ οἰονδηποτοῦν ἄλλο δίκαιον
 συγχωροῦν, ἀλλ' ἡ μόνον τὴν ἀναφορὰν τοῦ οἰκείου ὀνόματος ἐν ταῖς θείαις
 ἱεροτελεστίαις, πρὸς τούτοις διοριζόμενον ἐξεῖναι τοῖς μοναχοῖς ἀκωλύτως παρ' ᾧ
 ἂν βούλωνται τὰς ἑαυτῶν ποιεῖσθαι χειροτονίας καὶ καθ' αὐτοὺς ἐνεργεῖν τὴν
 τοῦ σφῶν ἡγούμενου προχειρήσιν. μεθ' ὃν ἀγιώτατον πατριάρχῃν κῦρ Ἰωάννην,
 καὶ ἕτεροι κατὰ καιροὺς πατριάρχαι, κῦρ Λουκάς δηλαδὴ καὶ κῦρ Συμεὼν καὶ
 κῦρ Ἰωάσαφ καὶ κῦρ Κύριλλος καὶ ἄλλοι τῶν μεταγενεστέρων κατὰ ταῦτα τοῖς
 ἰδίοις αὐτῶν σιγιλλιώδεσιν ὑπομνήμασι τὰ προνόμια τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστη-
 ρίου παντὶ σθένει διεκρατύναντο προσεπικυρούμενοι τὰ τῶν προγενεστέρων οἱ
 μεταγενέστεροι χάριν εὐλαβείας, σέμνωμα ταῦτα φάσκοντες εἶναι τῇ περιδόξῳ
 ταύτῃ μονῇ προσαρμοσθὲν ὑπὸ βασιλικῆς εὐσεβείας διὰ τὸ τὸν ἐπιστήθιον ἐκείνον
 μαθητὴν καὶ ἀπόστολον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ τὸ ἱερὸν συγ-
 γράψασθαι εὐαγγέλιον καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν χρυσοβούλλον ἀτενίζοντες κατ'
 ἐκεῖνο, συνωδὰ διηκλεῦνται τὴν σεβασμίαν ταύτην μονὴν αὐτοδέσποτον εἶναι
 καὶ καθ' ἑαυτήν, τὸν τε πνευματικῶς προϊστάμενον τῶν ἐν αὐτῇ συνασκειμένων
 μοναχῶν μηδενὶ πώποτε προσώπῳ ὑποκείμενον εἶναι, οὔτ' ἐκκλησιαστικῷ, οὔτε
 κοσμικῷ, μόνον δὲ τὴν πατριαρχικὴν μεγαλειότητα κεφαλὴν ἐπιγινώσκειν πνευ-
 ματικὴν, πρὸς δὲ τῇ τῆς μονῆς κυριότητι διεξάγειν αὐτὸν πνευματικῶς καὶ
 πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ οἰκοῦντας χριστιανούς καὶ μηδένα τῶν ἀρχιερέων
 παρεῖδουσιν τινα κεκτῆσθαι τὸ παράπαν, οὔτε ἐν τῇ μονῇ, οὔτ' ἐν τινι τῶν ὑπὸ
 τὴν μονὴν τελούντων κτημάτων, οὐδὲ τι ἀρχιερατικὸν ἐπ' αὐτοῖς διενεργεῖσθαι
 λειτουργήμα, ἀλλ' εἴ ποτε ἀρχιερέως δεηθεῖη ὁ κατὰ καιροὺς καθηγούμενος διὰ
 χειροτονίαν ἢ ἄλλην ἱεροπραξίαν τινά, μετακκληεῖσθαι ὄντινα τῶν ἀρχιερέων θε-
 λήσῃ. παρὰ ταῦτα τῶν φιλοδοξίας πῶς ἐπιμαινομένων καὶ τὰς ἀκαίρους ἡγου-
 μενίας ὑφαρπάζειν ἐπιχειρούντων τὴν ὁρμὴν ἀναστέλλοντες διακελεύοντος μηδ'
 ὧς ἐξεῖναι καθ' ἑτέρον τινα τρόπον τὴν ἐκλογὴν προβαίνειν τοῦ καθηγου-
 μένου τῆς μονῆς ταύτης, ἀλλ' ἡ μόνον, καθὼς ἀνάκαθεν ἐπεκράτησεν ἐκ τοῦ
 ὅρου τοῦ κτήτορος αὐτῆς, ἐκείνου τοῦ εὐλαβοῦς μοναχοῦ, κῦρ Χριστοδούλου,
 ἡγουν αὐτοὺς μόνους τοὺς συνασκειμένους μοναχοὺς ἐν αὐτῇ τῇ μονῇ ἐκλογὴν
 ποιεῖν κοινὴν καὶ ὃν ἂν εὕρωσιν ἀρέσκοντα τῇ κοινότητι αὐτῶν, ἐκείνον καθιστώ-
 σιν ἡγούμενον. καὶ ἐπὶ πᾶσι καλῶς καὶ νουνεχῶς διορίζουσιν, ὅπως εἴ γ' ἔφθασέ τι

γενέσθαι ἢ γενήσεται ἔξω τῶν διατετυπωμένων τύπων τοῦ μοναστηρίου, ἐναντι-
 οῦμενον τῇ μονῇ καὶ τοῖς ἐν αὐτῇ μοναχοῖς καὶ πρὸς σκάνδαλον ἀφορῶν ἢ
 καθόλου ἢ ἐν μέρει, τὸ τοιοῦτον ἀνίσχυρον εἶναι καὶ ἀπρακτον καὶ ὡς μὴ ὂν,
 μηδὲ γεγονὸς λογίζεσθαι, οἵτινες συνασκούμενοι ἐν αὐτῇ ὁσιώτατοι πατέρες ἐδε-
 ήθησαν καὶ ἡμῶν οὐ μικρὸν ἐπιχορηγῆσαι αὐτοῖς καὶ νεώτερον ἡμέτερον πατρι-
 αρχικὸν γράμμα κατὰ τοὺς πρὸ ἡμῶν ἀγιωτάτους πατριάρχας ἐπὶ πλείονι ἀσφα-
 λείᾳ. τούτου χάριν καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν τὴν αἴτησιν αὐτῶν μὴ παριδοῦσα καὶ
 ὡς ἐπικλινεῖς ἔχουσα τὰς ἀκοὰς αἰεὶ τοῖς φιλαρέτοις ἔργοις καὶ θεοφιλέσιν ἐπι-
 χειρήμασι καὶ τῇ συστάσει καὶ ἐπιδόσει τῶν ἱερῶν σκηνωμάτων ὅλαις χερσὶ καὶ
 προθέσει προκειμένη ἀσμένως μάλα καὶ εὐμενῶς ἀποδεξαμένη κατὰ τὸ ἐπι-
 κρατοῦν ἔθος τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ, πατριαρχικῷ τε καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ,
 ἅτε δικαίαν οὔσαν καὶ εὐλογον, γράφει καὶ ἀποφαίνεται συνοδικῶς μετὰ τῶν
 περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν
 ἀδελφῶν αὐτῆς καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα πάντα μὲν τὰ ἱερὰ ἔγγραφα ὑπομνήματα
 τῆς διαληφθείσης σεβασμίας μονῆς, ὅσα δηλαδὴ ἐκ τοῦ πάλαι ἀρχαίου προτε-
 γένοντο ταύτῃ παρὰ τῶν εὐσεβῶν βασιλέων λαμπρὰ χρυσόβουλλα καὶ παρὰ τῶν
 αἰοδιμῶν πατριαρχῶν σепτά σιγίλλια τὰ κατ' αὐτὴν διοριζόμενα προνόμια ἔχωσι
 τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν διαμένοντα κρατυνόμενα καὶ στηριζόμενα διὰ παντός,
 ἀπαρασάλευτα τε καὶ ἀμετακίνητα δι' ὅλου καὶ ἀμετάθετα, μέχρις ὃ ἥλιος ἐπὶ
 γῆς ἐφορᾷ, ἡ δὲ διαληφθεῖσα ἱερὰ καὶ σεβασμία μονὴ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ
 πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν νῆσον
 Πάτμον μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ ἀριερωμάτων αὐτῆς, κινήτων τε καὶ
 ἀκινήτων, ὅσα τε ἤδη ἔχει καὶ ὅσα σὺν θεῷ ἐπικτήσεται ὕστερον καὶ πάντων
 τῶν μετοχίων αὐτῆς ὑπάρχει ὡς ἀνέκαθεν καὶ λέγεται καὶ παρὰ πάντων γινώ-
 σκεται βασιλική, πατριαρχική καὶ σταυροπηγιακὴ πάντῃ ἐλευθέρᾳ, αὐτόνομός τε
 καὶ αὐτοδέσποτος, ἀδούλωτός τε καὶ ἀκαταπάτητος καὶ ἀσύδοτος, ἀνενόχλητός
 τε καὶ ὅλως ἀκαταπάτητος παρὰ παντὸς προσώπου ἐκκλησιαστικοῦ καὶ λαϊκοῦ,
 μηδὲν μηδενὶ χρεωστοῦσα παρέχειν, εἰ μὴ μόνον τὸ ἐπικρατήσαν ἐτησίως τῇ
 καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, οἱ δὲ συνασκούμενοι ἐν αὐτῇ πατέρες
 μνημονεύσει τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, καὶ διὰ-
 γωσιν εἰρηνικῶς, σεμνῶς τε καὶ κοσμίως. φυλάττοντες πρὸς τὸν καθηγούμενον
 αὐτῶν τὴν ὀφειλομένην ὑποταγὴν καὶ εὐπείθειαν, ὅπερ ἀπαραίτητον χρέος τυγ-
 χάνει τῇ μοναδικῇ καταστάσει κατὰ τοὺς πατρικούς καὶ κανονικούς ὅρους καὶ
 τύπους. ὁ δὲ καθηγούμενος τῆς μονῆς ἔχη τὰ ἐξ ἀρχῆς ἀπονεμηθέντα αὐτῷ
 προνόμια καθαρὰ καὶ ἀδούλωτα, μηδενὸς ποτὲ τολμήσοντος παραβιάζειν αὐτὸν

ἔσωθεν ἢ ἔξωθεν τοῦ μοναστηρίου καὶ εἰς δουλείαν ἔλκειν αὐτόν, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκλογὴ καὶ κατάστασις τοῦ ἡγουμένου κατὰ καιροὺς μὴ ἄλλως γίνεσθαι, εἰ μὴ κατὰ τὸν τύπον τοῦ κτήτορος, μόνοι δηλαδὴ οἱ πατέρες ποιῶσι τὴν ἐκλογὴν ἐκ μέσου αὐτῶν καὶ καθιστῶσιν ἡγούμενον, ὃν ἂν εὕρωσιν ἄξιον, καὶ ἀπέχοντες ὥσιν οἱ ἄλλοι μακρὰν τῆς τοιαύτης ὑποθέσεως, ἡγουν τῆς ἐκλογῆς τοῦ ἡγουμένου καὶ μήτε ἱερεῖς, μήτε λαϊκοὶ οἱ ἔξω τῆς τῶν πατέρων συσκήνιας ἔχωσιν ἄδειαν ἐμβαλεῖν ἑαυτοὺς εἰς τοιαύτην ὑπουργίαν κατ' οὐδεμίαν πρόφασιν, ὅπως φυλαχθῇ ὁ ἐξ ἀρχῆς τύπος τοῦ μοναστηρίου καθαρὸς καὶ ἀμετάθετος· εἰ γὰρ καὶ ἐφθασε γενέσθαι τι τοιοῦτον ἐναντίον τοῦ πάλαι τύπου, δέον ἐμποδισθῆναι τοῦ λοιποῦ καὶ ἄπρακτον διαμείναι κατὰ τὰς προειρημένας διακελεύσεις τῶν πατριαρχικῶν ἀποφάσεων. ὅποτεν δὲ χρεῖα γένεσθαι χειροτονίας τινὸς καὶ ἀρχιερατικῆς ὑπουργίας ἐν τῷ μοναστηρίῳ, προσκαλεῖν ἔχη ὁ ἡγούμενος ἐπὶ τούτοις, ὃν ἂν ἐθέλῃσιν τῶν ἀρχιερέων ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν τὰ ἀρχιερατικὰ ἄνευ μόνης τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως. ὅς δ' ἂν ὀψέ ποτε τολμήσῃ παρὰ ταῦτα τὰ γεγραμμένα ποιῆσαι καὶ καθ' οἷονδῆτινα τρόπον ἀνατρέψαι τὰς ἀποφάσεις τῶν παλαιγενῶν γραμματέων καὶ εἰς δουλείαν τινα ὑπαγαγεῖν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ μοναστηρίου ἢ ἐνοχλῆσαι τοῖς ἐν αὐτῷ ἀσκουμένοις ἢ ζητῆσαι πολὺ ἢ ὀλίγον ἐξ αὐτοῦ νοσφίσασθαι ἢ ἀποστερῆσαι τι τῶν ἀριερωμάτων αὐτοῦ, ὁ τοιοῦτος, ὁποῖας ἂν ᾖ τὰς εὐσεβίας καὶ βαθμοῦ, ὥς ἀλαζὼν καὶ φρονηματίας ἀφωρισμένος εἴη ἀπὸ τῆς ὁμοουσιου καὶ ζωοποιου καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει μόνου θεοῦ, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ τυμπανιαῖος καὶ ἡ μερίς αὐτοῦ μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα καὶ εὖροι τὸν θεὸν ἀντίδικον αὐτοῦ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως, καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς εἴη ὑπόδικος καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπεύθυνος. ὅθεν εἰς ἐνδείξιν καὶ διηνεκὴ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικόν, συνοδικόν, ἐπιβεβαιωτήριον σιγίλλιωδες ἐν μεμβράναις γράμμα, καταστρωθὲν κὰν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. ἐν ἔτει αψξβ' τῷ σωτηρίῳ, ἐπινεμήσεως ιε'. †

Exemplar chart. Flor. II. nro 72. Error in indictione, annus 7270 habet ind. X. Sub nro 73 exstat ἕτερον ἴσον ὅμοιον. ἐν αὐτῷ εὕρηται ἐπιπλέον α'. ἀντίγραφον τοῦ περὶ τῆς διαλύσεως τοῦ κοινοβίου ὑπόμνημα Νικηφόρου ἐκείνου τοῦ χαρτοφύλακος, περιεχόμενον ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. σξξ' χειρογράφῳ τεύχει τῆς ἡμετέρας βιβλιοθήκης. β'. περὶ τοῦ Ἰωάννου Κουνέλη καὶ γ' περὶ τοῦ γενομένου ἀναδασμοῦ μεταξὺ τῆς μονῆς καὶ τῆς κοινότητος τῶν κοσμηκῶν. Flor. Librarius autem noster scribit: τὸ ὑπὸ τὸν ἀνωθὶ ἀριθμὸν σιγίλλιον εἶναι τὸ αὐτὸ καθόλα ὅμοιον τοῦ 72 ἀριθ. μετὰ τὴν διαφορὰν μόνον, ὅτι τὸ τοῦ 73 εἶναι ἀντιγεγραμμένον ὀρθώτερον. τὰς ἑλλείψεις, ἄστινας τὸ ὑπὸ 72 ἀριθ. εἶχεν, ἀνεπλήρωσα ἐκ τοῦ 73.

CLII. 7276—1768, die 16. mensis iunii, ind. I.

*Decisio patriarchae Samuelis I. de dominio canonico ecclesiae S. Georgii, dictae
Pothae in Patmo.*

† Σαμουήλ, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

‡ Πρὸς τοῖς ἄλλοις ἡ ἀλήθεια καὶ ταύτη τοῦ ψεύδους πλεονεκτεῖ καὶ δεόντως ὑπερέχει καὶ ὑπερίσταται, ὅτι τὸ μὲν ψεῦδος τῶν πραγμάτων ἔτι ἀμφιβαλλομένων λανθάνον τέως καὶ τῇ ποικιλότητι πείθων τοὺς προστυγχάνοντας εἰς τὸν τῆς ἀληθείας χώρον παρεισδύεται καὶ καταλαμβάνει, τῷ χρόνῳ γε μὴν φωραθὲν πάλιν αὐτοῖς τὰ ἑαυτοῦ ἀτίμως μεταδιώκεται· ἡ γὰρ ἂν πάντα κατεῖχε τὸ ψεῦδος τοῖς πράγμασιν ἀεὶ ἐπισκοτοῦν, ἡ δ' ἀλήθεια, εἰ καὶ ἀπλή καὶ διαγνώσκει χαλεπή, ἔμπης δ' οὐκ ἐμφανισθεῖσα ἐπὶ τοσοῦτον ἔχει τὰς πίστει καὶ βεβαιώσεως, ὥστε οὐδὲ τὸν ὅπαντα χρόνον δύνασθαι ἐξαλεῖψαι. ταύτη τοι καὶ γράμμασιν ἐπισημαίνεται τὰ περὶ αὐτῆς, ἵνα μὴ τι τοῦ λοιποῦ ἐναντίον συμβῇ παραδοθὲν τῇ λήθῃ τὸ ἀληθές. οὕτω τοίνυν καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου προεξεδόθησαν μὲν κατὰ ἀπάτην γράμματα πατριαρχικὰ συνοδικὰ περὶ τῆς κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου καὶ ἐπιλεγομένης τῆς Πόθας κατὰ ζήτησιν τοῦ Μάρκου Ῥάλη καὶ τῆς Κυριακῆς, τῶν πρωτεξαδέλφων, συνιστῶντα δὴθεν αὐτοῖς τὴν δεσποτείαν τῆς ἐκκλησίας ταύτης ὡς προπατορικῆς αὐτῶν οὔσης τοῦ ποτε Καλλονᾶ. ἥδη δέ, ἐπειδὴ ἐνεφανίσθη ἡμῖν κοινὴ ἀναφορά γεγραμμένη τῇ δεκάτῃ πέμπτῃ τοῦ παρελθόντος ὁκτωβρίου τοῦ αψξ' σωτηρίου ἔτους, κατησφαλισμένη ταῖς ὑπογραφαῖς τῶν τε χρησίμων γερόντων καὶ προεστώτων τῆς νήσου ταύτης καὶ τοῦ καθηγουμένου τοῦ ἐκεῖσε ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τοῦ δσιωτάτου κυρ Ἰακώβου, καὶ τῶν λοιπῶν συνασκουμένων πατέρων καὶ κατεσφραγισμένη τῇ σφραγίδι τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, τῇ καὶ τῆς κοινότητος τῆς νήσου ταύτης, ἐν ἣ δηλοποιεῖται ἡμῖν, ὅτι κοινῆς ἐκεῖσε συνελεύσεως γενομένης εἰς ἀκριβῆ ἔρευναν καὶ ἐξέτασιν κατὰ τὴν πατριαρχικὴν ἡμῶν ἐπιταγὴν περὶ τῆς εἰρημένης ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου, ἐμαρτυρήθη παρὰ πάντων τῶν πρεσβυτέρων καὶ γερωντοτέρων τῶν ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ, τῶν γινωσκόντων τὰ περὶ τῆς ἐκκλησίας ταύτης πρὸ ἐξήκοντα καὶ ἐβδομήκοντα σχεδὸν χρόνων, ὅτι ἡ ἐκκλησία αὕτη ὑπῆρχε ποτε προπατορικῇ κτητορικῇ τοῦ ποτε ἀρχιεπισκόπου Καρπάθου, Νεοφύτου Γριμάνη, μετὰ

θάνατον δ' ἐκείνου ἐκληρονόμησεν αὐτὴν ἡ ἀνεψία αὐτοῦ ποτε Θεολογοῦ, ἀφ' ἧς πάλιν περιῆλθε κληρονομικῶς ἐκ διαδοχῆς εἰς τὸν υἱὸν αὐτῆς Γεωργίον, καὶ ὅτι ἀπὸ τοσούτους χρόνους οὐ γινώσκουσι δεσπότην τῆς ἐκκλησίας ταύτης, οὔτε τὸν Ἰωάννην Καλλονᾶν, οὔτε τὸν υἱὸν ἢ ἔγγονον ἐκείνου, οὔτε ἄλλον τινά, εἰ μὴ τοὺς ῥηθέντας κληρονόμους τοῦ ποτε Καρπάθου Γριμάνη. ὅθεν ἐπειδὴ ἀπὸ χρόνων τοσούτων ἐφάνη ἡ ῥηθεῖσα ἐκκλησία κτῆμα κτητορικὸν προπατορικὸν τοῦ εἰρημένου Γεωργίου κατὰ τὴν ῥηθεῖσαν ἐνυπόγραφον καὶ ἐνσφράγιστον ἀναφοράν, ἄλλως τε καὶ τῶν θείων καὶ ἱερῶν νόμων ἀσύστατον εἶναι διακελευομένων τὴν μετὰ τριακονταετίαν ὅποιονοῦν ἀγωγὴν περὶ ἐκκλησίας, διὰ ταῦτα ἔγνωμεν διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγίλλιδῶδους γράμματος τὰ μὲν κατὰ ζήτησιν τοῦ εἰρημένου Ῥάλη καὶ τῆς Κυριακῆς προεκδοθέντα πατριαρχικά καὶ συνοδικὰ γράμματα ἀκυρῶσαι, ὡς κατὰ ἀπάτην ληφθέντα, ἐπιβεβαιῶσαι δὲ τὴν δεσποτείαν τῆς ἐκκλησίας ταύτης τῷ εἰρημένῳ Γεωργίῳ. καὶ δὴ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὰ μὲν κατὰ ἀπάτην περιειλημμένα παρὰ τοῦ Μάρκου Ῥάλη καὶ τῆς Κυριακῆς, τῶν πρωτεξαδέλφων, πατριαρχικά, συνοδικὰ γράμματα ὑπάρχωσι πάντῃ ἄκυρα καὶ ἀνίσχυρα καὶ ὥσπερ ἂν εἰ μὴδὲ ἐγεγόνεσαν πώποτε, νομιζόμενα μηδεμίαν ἐξουσίαν καὶ μετοχὴν ἔχοντος οὔτε τοῦ εἰρημένου Μάρκου ἢ τῆς Κυριακῆς, οὔτε ἄλλου τινὸς ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον τοῦ ἀγίου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου, τῇ ἐπιλεγομένῃ τῆς Πόθας, ὑπάρχῃ δ' αὕτη ἡ ἐκκλησία ὑπὸ τὴν κτητορικὴν προπατορικὴν διοίκησιν καὶ ἐξουσίαν τοῦ ῥηθέντος Γεωργίου, υἱοῦ τῆς ποτε Θεολογοῦς, μηδενὸς τοῦ λοιποῦ τολμῶντος ἐπηρεάσαι καὶ ἐνοχλῆσαι αὐτῷ ἀδίκως καὶ παραλόγως περὶ τῆς κτητορικῆς ἐξουσίας τῆς ἐκκλησίας ταύτης. ὅστις δ' ἂν φιλαδίκως ἐπιχειρήσῃ εἰς τὸ ἐξῆς ἀποσπᾶσαι ἀπ' αὐτοῦ τὴν εἰρημένην ἐκκλησίαν, ὁ τοιοῦτος, ἱερωμένος μὲν ὢν, ὡς διεστραμμένος καὶ φιλαδίκος ἀργὸς μένη πάσης ἱερατικῆς ἐνεργείας καὶ τάξεως καὶ ἐστερνημένος παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ εἰσοδήματος καὶ δικαίωματος, ἂν δὲ τῶν λαϊκῶν ᾗ, εἴτε ἀνὴρ, εἴτε γυνή, ἀφωρισμένος ὑπάρχῃ καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος καὶ ὑπόδικος. καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων ἔνδειξιν καὶ ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικόν, συνοδικόν, σιγίλλιδες ἐν μεμβράναις γράμμα καὶ ἐδόθη τῷ εἰρημένῳ Γεωργίῳ, καταστρωθὲν καὶ ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. ἐν ἔτει σωτηρίῳ ρψξή, ἰουνίῳ ις', ἐπινεμήσεως α'. †

† Ἐν μηνὶ Ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνος α΄. †

† Ὁ Θεσσαλονίκης Θεοδοσίος. † † Ὁ Φερσάλων Νικόδημος. †

† Ὁ Βιζύης Γεράσιμος. † † Ὁ Νικομηδείας Νικηφόρος. †

† Ὁ Λαρίσσης Μελέτιος. †

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 75, qui haec habet:
 Σιγίλλιον περὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου τῶν Ἀπορθιανῶν. τὰ
 Ἀπορθιανὰ καλεῖται ἡ βόρειος τῆς πόλεως Πάτμου πλευρά. nro 76: Σιγίλλιον
 Θεοδοσίου β' ἐν μεμβράνῃ περὶ τῆς αὐτῆς ἐκκλησίας τῷ 1769. ἄρχεται· «καλὸν
 μὲν ἂν ᾔην ἐν τοῖς μάλιστα, εἰ πάντες ἄνθρωποι δίκαιοι ὄντες ἀεὶ τὰ δίκαια
 ἐφρόνουν καὶ ἔπραττον». *Librarius noster declarat:* σιγίλλιον ἀναφέρον αὐθις τὰ
 αὐτὰ περὶ τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἁγίου Γεωργίου, καὶ τούτου ἕνεκα παρελείφθη.
Confr. nro CXLIV.

CLIII. 7277—1769, mense martio, ind. II.

*Patriarcha Samuel I. iubet inquiri in statum scholae litterarum graecarum et
 bibliothecae monasterii.*

† Σαμουήλ, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
 Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁσιώτατε καθηγούμενε τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ἱεροῦ καὶ σεβασ-
 μίου, σταυροπηγιακοῦ ἡμῶν μοναστηρίου τοῦ τιμωμένου ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου,
 ἐνδόξου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ λοιποὶ ἐν αὐτῷ
 συνασκούμενοι ὀσιώτατοι πατέρες, χρήσιμοι προεστώτες καὶ γέροντες καὶ λοιποὶ
 εὐλογημένοι χριστιανοὶ τῆς αὐτῆς νήσου Πάτμου, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς
 ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ θεοῦ. γνωστὸν ὑμῖν ἔστω,
 ὅτι προνοούμενοι τῆς κοινῆς τοῦ γένους ὠφελείας κοινὴν ἀνελάβομεν φροντίδα,
 νὰ συστήσωμεν ὅλα τὰ φροντιστήρια καὶ σχολεῖα τοῦ καθ' ἡμᾶς ἁγιωτάτου, ἀπο-
 στολικοῦ, πατριαρχικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ τούτου θρόνου διὰ νὰ γίνηται καρπὸς
 ἐν μαθήσει προκοπῆς καὶ ἐπιδόσεως. ἐναρξάμενοι δὲ ἐκ τῶν πλησίον κειμένων
 ἐσυστήσαμεν πρῶτον τὸ ἐνταῦθα ἐν Κωνσταντινουπόλει πρῶτιστον φροντιστήριον με-
 ὄλους τοὺς ἀναγκαίους καὶ δυνατοὺς τρόπους διὰ κοινῆς προθυμίας καὶ συνδρομῆς
 τῶν τε ἱερωτάτων συναδελφῶν, ἁγίων ἀρχιερέων καὶ εὐγενεστάτων ἀρχόντων
 μετὰ παντὸς τοῦ ἐνταῦθα χριστιανώμου πληρώματος, ἐνατενίζοντες δὲ καὶ εἰς τὰ
 ἔξω κείμενα φροντιστήρια καὶ ἀνερעυνῶντες περὶ ἐκάστου ἐζητήσαμεν πρὸ τῶν

ἄλλων μάλιστα νὰ λάβωμεν πληροφορίας τῆς ἤδη καταστάσεως τοῦ αὐτόθι σχολείου, τὸ ὅποιον ἦνθισεν εἰς τοὺς παρελθόντας χρόνους καὶ ἔδωκε καρποὺς προκοπῆς καὶ ὠφελείας εἰς τὴν κοινότητα τοῦ γένους, καθ' οὓς χρόνους δηλαδὴ ἤχημασαν ἐν αὐτῷ οἱ σοφοὶ καὶ ἐνάρετοι ἐκεῖνοι καθηγεμόνες καὶ διδασκαλοί· ἀλλ' ἐν διαστήματι χρόνων τριάκοντα, ἀφ' οὗ δηλαδὴ ἀνεδέετο τὴν ἐν αὐτῷ διδασκαλίαν ὁ ἡδὴ διδασκαλός, κῦρ Βασίλειος, δὲν ἐφάνη κανένας καρπὸς προκοπῆς μ' ὅλον ὅπου ἔχει καὶ καρποῦται τὸ σχολεῖον τὰ αὐτάρκη σιτηρέσια πρὸς διοικήσιν καὶ κυβέρνησιν αὐτοῦ. ὅθεν ἀναγκαῖον ἐκρίναμεν καὶ ἀπεφασίσαιμεν κοινῇ συνοδικῇ διαγνώσει νὰ ἐρευνήσωμεν μὲ ἀκριβείαν καὶ νὰ διευθετήσωμεν καὶ τὰ περὶ τοῦ σχολείου τούτου κατὰ τὸ χρέος, ὅπου ἔχομεν, καὶ τὴν φροντίδα, ὅπου ἀνελάβομεν περὶ τῆς συστάσεως ὧν τῶν σχολείων τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιοτάτου τούτου οἰκουμενικοῦ θρόνου. καὶ πρῶτον μὲν ἀπεφασίσθη συνοδικῶς παρ' ἡμῶν, ὅτι νὰ γίνῃ ἀκριβὴς καταγραφή ὧν τῶν βιβλίων τῆς σχολῆς, ὅσα δηλαδὴ ἐξ ἀρχῆς ἐκέκτητο, ὁμοίως δὲ καὶ τῶν συγγραμμάτων τοῦ μακαρίτου διδασκάλου Μακαρίου, καὶ νὰ καταγραφῶσιν ἔν πρὸς ἓν, ὅσα σῶζονται ἤδη, καὶ νὰ φανερωθῶσι τὰ ἐλλείποντα, μὲ ποῖον τρόπον καὶ ποῦ περιέπεσον καὶ εὐρίσκονται. ὁ δὲ τοιοῦτος κατάλογος, ἀφοῦ γένη μὲ πᾶσαν ἀκριβείαν καὶ ὑπογραφῇ παρ' ὑμῶν, νὰ σταλθῇ ἐνταῦθα πρὸς ἡμᾶς. προσέτι νὰ φανερωθῶσιν εἰς μέσον ὅλα τὰ ἄσπρα τοῦ σχολείου, ὅπου διὰ χειρὸς τοῦ ῥηθέντος διδασκάλου, κῦρ Βασιλείου, εἶναι δεδομένα δανειακῶς, εἴτε πρὸς τοὺς χριστιανοὺς τῆς νήσου ταύτης, εἴτε εἰς Χίον καὶ ἄλλους τόπους, καὶ νὰ γίνῃ καὶ περὶ τούτων κατὰστιχον ἀκριβὲς καὶ καθαρὸν καὶ νὰ ἀποσταλθῇ ὡσαύτως ἐνταῦθα πρὸς ἡμᾶς, τὰ δὲ ἄσπρα νὰ μένωσιν ἐκεῖ, ὅπου εὐρίσκονται, ἀμετακινήτως, ἕως οὗ νὰ γίνῃ διορισμὸς καὶ ἀπόφασις παρ' ἡμῶν, πρὸ πάντων δὲ νὰ φανερωθῇ καὶ νὰ μαρτυρηθῇ ἡ ἀλήθεια παρ' ὑμῶν τῶν κατοικούντων ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ, ἱερωμένων τε καὶ λαϊκῶν, τῶν εἰδόντων καλῶς τὰ περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ σχολείου τούτου, εἰς διάστημα δηλονότι τριάκοντα χρόνων, μὲ ποῖον τρόπον διετέλεσε προστατεύων τῆς σχολῆς ὁ ῥηθεὶς διδασκαλός, κῦρ Βασίλειος, καὶ πῶς ἐφέρετο εἰς τὰ τῆς διοικήσεως αὐτῆς, ἀφοῦ ἀνέλαβε τὴν διδασκαλικὴν προστασίαν μέχρι τῆς σήμερον, οὐσης δὲ χρείας νὰ σταλθῇ παρ' ἡμῶν ἑξαρχὸς πατριαρχικός, εὐρομεν ἐνταῦθα τὸν ὁσιώτατον προηγούμενον τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἐν ἱερομονάχοις κῦρ Ἰωάσαφ Καλογεράν, ἄνδρα σεμνὸν καὶ ἄξιον εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν ὑπουργίαν ταύτην, τὸν ὅποιον στέλλομεν ἤδη ἑξαρχικῶς εἰς ἐκτέλεσιν τῶν συνοδικῇ διαγνώσει ἀποφανθέντων παρ' ἡμῶν περὶ τῆς διευθετήσεως καὶ συστάσεως τοῦ αὐτόθι σχολείου. τούτου χάριν εἰς παράστασιν τῆς ἀληθείας καὶ βεβαίαν πληροφορίαν ἡμῶν

ἔδεδῆσε τὸ παρόντος ἡμετέρου ἐκκλησιαστικοῦ φρικτοῦ ἐπιτιμίου, καὶ δὴ γράφον-
 τες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ
 ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν,
 καὶ ἐντελλόμεθα πᾶσιν ὑμῖν, ὅπως ἐρχομένου αὐτοῦ τοῦ ῥηθέντος πατριαρχικοῦ
 ἡμῶν ἐξάρχου, ὁσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις κύρ Ἰωάσαφ, ὅσοι ἐξ ὑμῶν τε τῶν
 μοναστηριακῶν καὶ τῶν λαϊκῶν χριστιανῶν γινώσκουσι καλῶς τόσον τὰ περὶ τῶν
 βιβλίων τοῦ αὐτοῦ σχολείου, ὅσα δηλαδὴ ἐξ ἀρχῆς ἐκέκτητο, ὁμοίως καὶ περὶ
 τῶν συγγραμμάτων τοῦ μακαρίτου διδασκάλου Μακαρίου, ὅσον καὶ περὶ τῶν
 ἄσπρων τοῦ αὐτοῦ σχολείου, ὅπου διὰ χειρὸς τοῦ ῥηθέντος διδασκάλου, κύρ
 Βασιλείου, εἶναι δεδομένα δανειακῶς, ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις καὶ περὶ τοῦ τρόπου
 τῆς διοικήσεως τοῦ αὐτοῦ σχολείου ἐν διαστήματι χρόνων ἤδη τριάκοντα, πῶς
 δηλονότι ἐφέρετο ὁ ῥηθείς διδασκαλος, κύρ Βασίλειος, περὶ τούτων πάντων ἐν
 φόβῳ θεοῦ καὶ καθαρῷ ψυχῆς συνειδότι νὰ φανερώσῃ καὶ νὰ ὁμολογήσῃ τὴν
 ἀλήθειαν, διὰ νὰ ἀποδειχθῇ καὶ νὰ ἀποκατασταθῇ τὰ δίκαια τῆς σχολῆς καὶ
 νὰ λάβῃ τὴν ἀπαιτουμένην σύστασιν πρὸς κοινὴν τοῦ γένους ὠφέλειαν. ὅποῖος
 δὲ ἐξ ὑμῶν ἀπάντων τῶν ἱερωμένων ἢ λαϊκῶν φιλοπροσώπων καὶ χαριζόμενος
 κρύψῃ καὶ σιωπήσῃ τὴν ἀλήθειαν ἢ φανῇ ἐναντίος εἰς τὰ συνοδικῶς ἤδη παρ'
 ἡμῶν ἀποφανθέντα καὶ ἀφορῶντα εἰς σύστασιν τοῦ σχολείου τούτου καὶ κοινὴν
 ὠφέλειαν τοῦ γένους καὶ ἅμα τιμὴν τῆς πατρίδος ἡμῶν, ὁ τοιοῦτος ὡς ἐθελο-
 κακῶν καὶ προδότης φαινόμενος τοῦ κοινοῦ καλοῦ ἀφωρισμένος εἴη παρὰ θεοῦ
 κυρίου παντοκράτορος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυ-
 τος καὶ τυμπανίαος. αἱ πέτραι καὶ ὁ σίδηρος λυθίσονται, αὐτὸς δὲ οὐδαμῶς,
 κληρονομήσειε [δὲ] τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα, στένων
 εἴη καὶ τρέμων ἐπὶ γῆς, ὡς ὁ Καὶν, ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ εἴη ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
 αὐτοῦ καὶ ἡ μερίς αὐτοῦ μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα, καὶ προκοπὴν οὐ μὴ ἴδοι
 πώποτε καθ' ὅλην τὴν ζωὴν αὐτοῦ, οὔτε πρόσωπον θεοῦ, ἔχων καὶ τὰς ἀράς
 τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ τῶν
 λοιπῶν ἁγίων συνόδων. ὑμεῖς δὲ πάντες ὡς εὐπειθῇ καὶ γνήσια τέκνα ἡμῶν τε
 καὶ τῆς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ποιήσατε, ὡς γράφομεν, καὶ μὴ
 ἄλλως, ἐξ ἀποφάσεως, ἵνα καὶ ἡ τοῦ θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἅπειρον ἔλεος εἴη
 ὑμῖν· ἀψῆθ', ἐν μηνὶ μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος β'. †

† Ὁ Κυζίκου Ἀνθιμος. †	† Ὁ Νικομηδείας Παΐσιος. †
† Ὁ Θεσσαλονίκης Θεοδόσιος. †	† Ὁ Τυρνόβου Παρθένιος. †
† Ὁ Λαρίσσης Μελέτιος. †	† Ὁ Βερροίας Ἀβράμιος. †
† Ὁ Δρύστρας Παρθένιος. †	† Ὁ Βάρνης Γεράσιμος. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Παρθένιος. † † Ὁ Γάνου καὶ Χώρας Προκόπιος. †
 † Ὁ † † Ὁ Ἰκονίου Σίλβεστρος. †
 † Ὁ Σιλημβρίας Κύριλλος. †

Archetyp. Flor. II. nro 77, qui tabulam nescimus qua ratione tribuit patriarchae Meletio II.

CLIV. 7277—1769, die 20 mensis iunii, ind. II.

Patriarchae Theodosii II. edictum de schola litterarum graecarum monasterii.

Ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως βεβαιοῖ, ὅτι ἴσον ἐστὶ.

ἴσον ἀπαράλλακτον τοῦ πρωτοτύπου συνοδικοῦ σιγilliώδους
 γράμματος.

† Θεοδόσιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
 Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τῶν εἰς κοινὴν ὠφέλειαν τοῦ ἡμετέρου γένους ἀφορώντων καὶ τούτων
 μάλιστα, ὅσα πρὸς νοὸς φέρει τελειότητα, ἥτις ἐστὶν ὁ ἀληθὴς τῆς ψυχῆς
 κόσμος, μέσον εὐδαιμονίας καὶ μακαριότητος καθιστάμενα τοῖς ὀρθῶς καὶ κατὰ
 λόγον ζῆν αἰρουμένοις, τῶν τοιούτων δὴ πούθεν ἢ πρόνοια καὶ φροντίς προηγου-
 μένως ὀφείλεται τοῖς πνευματικοῖς τῆς ἐκκλησίας προστάταις καὶ ποιμενάρχαις·
 τοῖς γὰρ τῶν κοινῶν προστατοῦσι πραγμάτων προϋργαίτατον καθέστηκεν ἢ περὶ
 ταῦτα συνεχῆς καὶ τεταμένη φροντίς, συντονώτερον δὲ ἤδη περὶ τὰ τιμιώτερα
 τούτων ἔχειν ὀφείλουσι καὶ τὰ τῆς ἐπισυστάσεως αὐτοῖς ἐκ παντὸς τρόπου ἐπι-
 μνηστεύεσθαι. μουσεῖων μὲν οὖν καὶ φροντιστηρίων, καὶ τὰ μάλιστα κοινωφελῶν,
 αἰεὶ ποτε ποιεῖσθαι πρόνοια καὶ τῶν παιδείας τροφίμων κηδεσθαι καὶ τὰ πρὸς
 σύστασιν αὐτῶν, αὐξήσιν τε καὶ διαμονὴν ἐπιζητεῖν καὶ κρατύνειν διὰ τῆς ἐκκλη-
 σιαστικῆς ἰσχύος καὶ χάριτος, γράμμασί τε καὶ ὑπομνήμασιν ἐκκλησιαστικοῖς
 ἐναποταμιεύειν τὰ περὶ τῆς αὐτῶν ἐξηκριβωμένης ἤδη καταστάσεως, τῶν ἀναγ-
 καιοτάτων ὁμολογουμένως καθέστηκεν. ἐπειδὴ τοιγαροῦν τὸ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ
 φροντιστήριον τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων ἀμελῶς οὕτως ἤδη διέκειτο, ὥστε κατὰ
 μικρὸν εἰς φθορὰν ὑπορρεῖν καὶ μηκέτι ἀκούεσθαι καὶ ταῦτα κοινὸν ὄν παιδείας
 καταγώγιον τοῖς ἔρωτι ταύτης προσφοιτᾶν ἐθέλουσι τῶν τοῦ ἡμετέρου γένους
 ὀρθοδόξων, ἐν ᾧ πλείστοι περ ὅσοι κατὰ τοὺς παρελθόντας χρόνους ἐγγυμνασθέντες
 τῶν τῆς παιδείας καλῶν ἐπεδρέψαντο, εἰσὶ δὲ οἱ καὶ ἀσθύνως τούτων ἐγεύσαντο

κατὰ τὴν ἀκρόρειαν τῆς τε θύραθεν φιλοσοφίας καὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἱερᾶς θεολογίας ἐλληλακότες καὶ τῆς πρακτικῆς ἀρετῆς πρωταγωνισταὶ γινόμενοι μέγιστον κλέος παρὰ πᾶσιν ἤσαντο καὶ τῷ γένει κοινωφελεῖς ὤφθησαν. ταῦτ' ἄρα φροντίς ἤδη κατεβλήθη παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἀνερευνησαὶ τὰ κατ' αὐτὸ πάντα ἐξακριβώσασθαι τε καὶ συστήσασθαι κατὰ τὸ κρεῖττον, ἢ δυνατόν, ἐπαναγαγεῖν πρὸς κοινὴν τοῦ γένους ὠφέλειαν. καὶ δὴ μεταπεμφθέντος τοῦ ἐν αὐτῷ λογιωτάτου διδασκάλου, κῦρ Βασιλείου, ἐγένετο ἀκριβὲς ἔρευνα περὶ τῆς καταστάσεως αὐτοῦ καὶ δὴ καὶ τῶν προσόντων καὶ ἀνηκόντων αὐτῷ τῷ φροντιστηρίῳ, νομίμως τε καὶ εὐλόγως ἕκαστα διητηρήθη καὶ ἀπεφάνθη κοινῇ ἡμῶν συνοδικῇ διαγνώσει. καὶ πρῶτον μὲν περὶ τῆς ἐν αὐτῷ διαδοχῆς, ἣν προῦβαλεν ὁ ῥηθεις διδασκαλος, κῦρ Βασίλειος, προτείνων κωδικελλόν τινα, εἴτ' οὖν διαθήκην τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γινομένου διδασκάλου, κῦρ Γερασίμου, ὅστις αὐτόθεν ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος ὤφθη, ὡς μὴ συνάδων τοῖς θείοις καὶ ἱεροῖς κανόσι καὶ πολιτικαῖς νόμοις· τοῦ γὰρ κωδικέλλου ἐπὶ πέντε μαρτύρων συσταμένου καὶ ἀναπληροῦν μὲν τὸ ἐλλειπὸν τῇ διαθήκῃ φύσιν ἔχοντος, οὐ μὴν δὲ κληρονόμον ἢ ἀποκληρονόμον καθιστᾶν, ὅπερ ἐν διαθήκαις γίνεται, ὁ προβαλλόμενος χάριτος ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος διδασκάλου, κῦρ Βασιλείου, ἀμάρτυρος ὢν οὐχ ἔξει τὸ εἶναι καὶ λέγεσθαι κωδικελλος κατὰ νόμους. εἰ δὲ καὶ κωδικελλος ὑποτεθεῖται τὸ τέλειον ἔχων, οὐ παρὰ τοῦτο κληρονόμον ἀποδείξει τηλικούτου κτήματος, ὅπερ ὅτι οὐκ ἴδιον, ἀλλὰ κοινὸν ὑπάρχει τοῦ γένους δηλονότι, ἐῷμεν ἤδη λέγειν. ἀλλ' εἰ καὶ διαθήκῃ ὑπῆρχε τελεία, οὐδὲν ἂν εἶχε κύρος, ὡς ἀπάδουσα τοῖς ἱεροῖς κανόσιν· αὐτίκα γὰρ ὁ 5' κανὼν τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει πρώτης καὶ δευτέρας ἀγίας συνέδου ῥητῶς οὕτω διεξιέειπεν· «ὁ μονάσαι βουλόμενος περὶ τῶν ἐκείνου πρότερον διατιθέσθω· μετὰ γὰρ τὸ μονάσαι τῶν αὐτοῦ πάντων κυριεύσει τὸ μοναστήριον». τοῖς δ' ἱεροῖς κανόσι καὶ οἱ πολιτικοὶ νόμοι συμφάσκοντες φαίνονται· φασὶ γὰρ ὡς «ὁ μέλλων εἰσεῖναι εἰς μοναστήριον διατιθέσθω τὰ καθ' ἑαυτὸν πρὸ τῆς εἰσόδου τοῦ αὐτοῦ, ἐπεὶ προσκυροῦται τῷ μοναστηρίῳ πάντα τὰ αὐτοῦ, κἂν μὴ ῥητῶς φήσειεν εἰσαγαγεῖν αὐτά, καὶ οὐκ ἔτι ἔσται κατ' οὐθένα τρόπον κύριος αὐτῶν». ὁ δὲ μακαρίτης ἐκεῖνος, κῦρ Γερασίμος, τοῦ χοροῦ τῶν μοναζόντων ὑπάρξας πῶς ἂν διαθέσθαι καλῶς εἶχεν, ὢν οὐ κύριος ὑπῆρχε; καὶ ταῦτα ἐν πράγματι κοινῷ, οὗτινος οὔτε ἐκεῖνος, οὔτε τὸ μοναστήριον, οὗτ' ἄλλος τις ἰδιαζόντως δεσπόσει, ὅτι μὴ ἡ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία, ὡς παρ' εὐσεβῶν καὶ φιλοθέων ἀνδρῶν ἀνοικοδομηθέντος, παρ' ἄλλων· δὲ ὁμοίως προικισθέντος, χρημάτων τε καὶ βιβλίων παντοδαπῶν ἀναθέμασι πρὸς κοινὴν τοῦ γένους ὠφέλειαν. ἀ' ἀκύρου τοίνυν καὶ ἀνίσχου

μέγοντος τοῦ εἰρημένου κωδικέλλου, εἴτ' οὖν διαθήκης, κατὰ τοὺς ἐκτεθέντας θεῖους καὶ ἱεροὺς κανόνας καὶ πολιτικούς θεσμούς καὶ κατὰ πάντα ἄλλον λόγον δικαίου, ὁ διαληφθεὶς διδάσκαλος, κύρ Βασίλειος, οὐδὲν ἔξει δίκαιον διαδοχῆς οὔτε περὶ τὴν διδασκαλικὴν προστασίαν τοῦ αὐτοῦ φροντιστηρίου, οὔτε περὶ τὰ βιβλία καὶ κτήματα καὶ τὰ ἀπὸ ἐλεήμοσυνῶν ἄσπρα, ἅπερ ζήλῳ φιλοθέων ἀνδρῶν ἐκτίησας ἢ αὐτὴ σχολή, καὶ ὅσαπερ ἂν προσκτῆσθαι, ἀνατεθειμένα πρὸς κοινὴν τοῦ γένους ὠφέλειαν καὶ ἀναφαίρετα μένειν ἔχοντα. β'. ἐπομένως οὖν ἐκρίθη εὐλογον καὶ ἀπεφάνθη κοινῇ γνώμῃ, ὅπως τοῦ λοιποῦ ὑπάρχωσιν ἐν τῇ αὐτῇ σχολῇ διδάσκαλοι δύο, ὁ μὲν τῶν φιλοσοφικῶν, ὁ δὲ τῶν γραμματικῶν, καὶ ὁ μὲν ῥηθεὶς λογιώτατος κύρ Βασίλειος διωρίσθη διδάσκαλος τῶν φιλοσοφικῶν, ὁφείλων ἀόκνως καὶ ἐπιμελῶς καὶ ὡς ἐνι σαφῶς καὶ ἀκριβῶς ἀναπτύσσειν τὰ Κορυθαίλια τῶν ἀκροατικῶν ὑπομνημάτων καὶ τὸν ἐγκείμενον εἰσπορθμεύειν τοῖς ἀκρωμένοις νοῦν καὶ ἅμα πρὸς εὐσέβειαν ὑπαλείφειν, οὐδὲν δὲ οὔτε διατάττειν, οὔτε παρακελεύεσθαι, οὔτε ἀνακρίνειν τὸν τῶν γραμματικῶν διδάσκαλον ἢ τοὺς ἐπ' αὐτῷ μαθητάς. τέτακται δ' αὐτῷ μισθὸς διακοσίων πεντήκοντα γροσίων. τῶν δ' αὖ γραμματικῶν διωρίσθη διδάσκαλος ὁ λογιώτατος ἐν μοναχοῖς, κύρ Δανιήλ, ὁ προσταλαίς δηλονότι εἰς τὴν αὐτὴν σχολὴν ὡς ἱκανῶς ἔχων περὶ τὴν τούτων παράδοσιν, ὥτινι τέτακται μισθὸς ἐτήσιος διακοσίων γροσίων. ἀμφοτέροι δ' ἔχουσιν ἐκάστου ἔτους ἀναγγέλλειν δι' ἀναφορῶν, ὅποια τῶν μαθημάτων παραδίδασιν, ὅπως τε ἀκροατὰς ἐκάτερος ἔχει καὶ ἐν ὁπoύσαις ἡμέραις τοῦ ἐνιαυτοῦ ποιεῖται τὴν παράδοσιν. γ'. τὰ δὲ σωζόμενα βιβλία ἐν τῇ αὐτῇ σχολῇ, ὄντα ἀφιερῶματα φιλοθέων τινῶν ἀνδρῶν, ἅτινα προλαβόντως κατεγράψαν διὰ τοῦ σταλέντος ἐξαρχικῶς ἐκέισε εἰς Πάτρμον, ὁσιωτάτου ἐν ἱερομονάχοις, κύρ Ἰωάσαφ Καλογερά, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ συγγράμματα τῶν ἐν μακαρίᾳ τῇ λήξει γενομένων διδασκάλων, τοῦ τε κύρ Μακαρίου καὶ τοῦ κύρ Γερασίμου, περιεχόμενα ῥητῶς καθ' ἕκαστον ἐν τῷ γεγονότι καταλόγῳ, διαμένειν ἔχουσι διηνεκῶς ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῆς αὐτῆς σχολῆς, ὡς κτήματα καὶ ἀφιερῶματα αὐτῆς ἀναφαίρετα καὶ ἀναπόσπαστα, μηδενὸς τῶν ἀπάντων, οὔτε συγγενοῦς τῶν ἀφιερωσάντων ἐκεῖνα, οὔτε τοῦ ῥηθέντος κύρ Βασιλείου, οὔτε ἄλλου ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ δυναμένου ἐπὶ οὐδεμιᾷ προφάσει ἀντιποιτήσασθαι μέρους ἐξ αὐτῶν ἢ δωρησασθαι τινὶ ἢ ἀπεμπολῆσαι ἢ ἄλλως πως ἀφελῆσθαι τῆς σχολῆς ἐκείνης καὶ ἀδίκως ἀποστερῆσαι, ἐφ' οἷς ἀπεφάνθη εἶναι βιβλιοθηκάριον ἓνα τῶν τροφίμων τῆς αὐτῆς σχολῆς, ἄνδρα τὸ πιστὸν καὶ ἐχέγγυον ἔχοντα, ὅστις ὀφείλει παρέχειν διδασκαλοῖς τε καὶ μαθητιῶσιν, ὅπερ ἂν τῶν βιβλίων αἰτοῖτο ἕκαστος εἰς χρῆσιν, λαμβάνειν μέντοι αὐτόγραφον παρ' ἐκάστου καὶ φροντίζειν ἐπαναλαμβάνειν

τὰ διδόμενα, ὥστε πλήρη αἰεὶ σῶζεσθαι τὴν βιβλιοθήκην. δ'. πρὸς δὲ τούτοις ἀπεφάνθη, ὅπως ὁ τῆς Ἀποκαλύψεως ἱερός ναὸς τὸν τεύθεν διατελῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ ἐπίσκεψιν τοῖν διδασκάλοιν ἀμφοῖν, δηλονότι μετὰ τε τῆς περιοχῆς τῶν κελλείων καὶ τοῦ κήπου, ἐν ᾧ ἐφημερεύειν ἔχουσιν ἐκ τῶν μαθητῶν οἱ ἱερωσύνης τετυχηκότες. ἐπειδὴ δὲ ὁ αὐτὸς ναὸς ὑπάρχει τοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν νῆσον ἱεροῦ σταυροπηγιακοῦ ἡμῶν μοναστηρίου, ὃν οἱ ἐν αὐτῷ πατέρες παρεῖχον ἐνί τινι ἐφ' ὅρου ζωῆς αὐτοῦ λαμβάνοντες ἅπαξ διακόσια γρόσια ἢ καὶ πλείω, τέως δὲ ἦν δεδομένος εἰς τὸν ῥηθέντα κύρ Βασίλειον, ἀπεφάνθη καὶ περὶ τούτου, ὅπως μηδετέρῳ ζημία ἐπιγένηται, ἀλλ' ὁ μὲν κύρ Βασίλειος ἐπαναλάβῃ τὰ ἅπερ δέδωκεν ἐξ οἰκείων ἄσπρα, τὰ δὲ ῥηθὲν μοναστήριον ἔχῃ λαμβάνειν κατ' ἔτος παρὰ τῶν διδασκάλων ἀνά γρόσια εἰκοσιπέντε ἕνεκεν τοῦ αὐτοῦ ναοῦ. ἐπὶ τούτοις οὖν, ἐπιτρόπων ὄντων ἐνταῦθα τῆς αὐτῆς σχολῆς ἑσσεὶ τῶν τιμῶν ἐπιτρόπων τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν γουναράδων, δέον ἐκρίθη καθιστάναι κἀκεῖσε ἐν Πάτμῳ ἐπιτρόπους καὶ φροντιστὰς τῆς αὐτῆς σχολῆς τέσσαρας, δύο μὲν ἐκ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τοῦ ῥηθέντος ἱεροῦ μοναστηρίου, τὸν κατὰ καιρὸν ἡγούμενον καὶ [τὸν] ἐκκλησιάρχην, δύο δὲ ἐκ τῶν λαϊκῶν χριστιανῶν προεστώτων τῆς αὐτῆς χώρας, οἵτινες παραλαμβάνοντες εἰς χεῖρας αὐτῶν τὰ ἀποστελλόμενα ἐκεῖσε ἀπὸ ἐλεημοσυῶν ἄσπρα ἔχουσιν ἀποστελλεῖν τὸν λογαριασμὸν πρὸς τοὺς ἐνταῦθα ἐπιτρόπους. ταῦτα γοῦν οὕτω κοινῇ συνοδικῇ διαγνώσει κριθέντα νομίμως τε καὶ δικαίως διαιτηθέντα καὶ ἀποφανθέντα πρὸς καλὴν τοῦ λοιποῦ διεξαγωγὴν καὶ σύστασιν τῆς αὐτῆς σχολῆς εἰς κοινὴν προκειμένης τοῦ γένους ὠφέλειαν ἐδέησεν ἐπικυρωθῆναι καὶ διὰ πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ ἡμῶν γράμματος πρὸς διηγετὴ καὶ ἀπαράτρεπτον φυλακὴν, παράστασίν τε καὶ ἀσφάλειαν, ὅθεν γράφοντες συνοδικῶς ἀποφαινόμεθα μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερέμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τοῦ εἰρημένου κωδικέλλου ἀκύρου καὶ ἀνισχύρου πάντῃ νομίμως καὶ κανονικῶς ἀποδειχθέντος, ὅσα κατὰ καιροὺς ἐξεδόθησαν πατριαρχικὰ συνοδικὰ γράμματα ἐπεριδόμενα τῷ αὐτῷ κωδικέλλῳ μήπω ἐξακριβωθέντι, εἴτε περὶ τῆς διαδοχῆς τῆς ἐν αὐτῇ τῇ σχολῇ διδασκαλικῆς προστάσεως, εἴτε περὶ τῶν βιβλίων καὶ χρημάτων καὶ λοιπῶν κτημάτων καὶ ἀφιρωμάτων αὐτῆς, ἄκυρα κἀκεῖνα διαμένωσι, καὶ [εἰ] ὅψε ποτ' ἂν ἐμφανισθεῖεν, ἂντ' οὐδενὸς ἔχωσι λογίζεσθαι, τὰ δ' ἀνωτέρω κεφαλαιωδῶς ἐκτεθέντα περὶ τῆς διοικήσεως τῆς αὐτῆς σχολῆς καὶ τῶν βιβλίων καὶ τῶν χρημάτων καὶ λοιπῶν κτημάτων καὶ ἀφιρωμάτων ὀφείλουσιν ἔχειν τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχύν ἀπαράτρεπτον καὶ ἀμεταποίητον κατὰ πάντα καιρὸν, ἥτε δὴ νομίμως καὶ κανονικῶς διαιτηθέντα, εὐλόγως τε καὶ δικαίως

ἀποφανθέντα, πρὸς τε σύστασιν ἀφορῶντα τῆς σχολῆς καὶ κοινὴν τοῦ γένους ὠφέλειαν. ὃς δ' ἂν καὶ ὁποῖος τῶν ἀπάντων τολμήσῃ καθ' οἰονδήτινα χρόνον διασεῖσαι καὶ παραχαράξαι τι τούτων καὶ ἄδικον ἐκτείνει χεῖρα καὶ ἐπηρεϊάν τινα ἐπαγαγεῖν αὐτῇ τῇ σχολῇ, ὁ τοιοῦτος, ὁποῖας ἂν εἴῃ τάξεως καὶ καταστάσεως καὶ ὁποῖου βαθμοῦ, ὡς φιλάδικος καὶ ἱερόδουλος καὶ κοιμητὴ βάρβαρος καὶ ἐχθρὸς τῆς τοῦ γένους προκοπῆς καὶ ὠφελείας καὶ μισόκαλος ἀφωρισμένος εἴῃ παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαίρετου τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει Θεοῦ, καὶ καταηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ τυμπανιαῖος καὶ πάσαις ταῖς πατριαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος καὶ ἔνοχος τῷ πυρὶ τῆς γεέννης. ἐπὶ τούτοις οὖν ἅπασιν ἀπελύθη καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικόν, συνοδικὸν ἐν μεμβράναις γράμμα καὶ ἐπεβραβεύθη τῇ ῥηθείᾳ ἐν Πάτμῳ σχολῇ εἰς μόνιμον ἀσφάλειαν, καταστρώθην κἀν τῷ ἱερῷ κώδῃ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας. †

† Ἐν ἔτει σωτηρίῳ ,αψξθ', κ' ἰουνίου μηνός, ἐπινεμήσεως β'. †

† Θεοδόσιος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Κυζίκου Γεράσιμος. †

† Ὁ Προύσσης Γεράσιμος. †

† Ὁ Νικομηδείας Παρθένιος. †

† Ὁ Βερροίας Δανιήλ. †

† Ὁ Ἡρακλείας Γεράσιμος. †

† Ὁ Φιλιππουπόλεως Σαμουήλ. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Ἀθανάσιος. †

† Ὁ Λήμνου Διονύσιος. †

† Ὁ Δέρκων Διονύσιος. †

† Ὁ Δράμας Παρθένιος. †

† Ὁ Θεσσαλονίκης Νικηφόρος. †

† Ὁ Γανοχώρων Προκόπιος. †

† Ὁ Μυρέων Παρθένιος. †

† Ὁ Βελιγραδίου Πορφύριος. †

† Ὁ Τυρνάβου Ἀνθίμος. †

Exemplar chart. Flor. nro 78. Sub nro 79 exstat eiusdem patriarchae γράμμα συνοδικὸν περὶ τῶν χρημάτων καὶ τῶν βιβλίων τῆς σχολῆς τῷ 1769. ἄρχεται· «δοσιώτατε καθηγούμενε τοῦ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ἱεροῦ καὶ σεβασμίτου σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου». Exemplar non sumus nacti.

CLV. 7285—1777, mense februario, ind. X.

Patriarcha Sophronius II. et synodus excommunicant hieromonachum Christophorum eparchiae Ancyrae.

† Σωφρόνιος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Θεοφιλέστατε ἐπίσκοπε Σάμου καὶ Ἰκαρίας, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, καὶ ἐντιμότατοι κληρικοί, δοσιώτατοι πατέρες τοῦ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγικοῦ μοναστηρίου τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον καὶ λοιποὶ πάντες εὐλογημένοι χριστιανοί, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ θεοῦ. δίκαιον πάντως καὶ πρέπον, ποιναῖς καὶ παιδείαις ταῖς παρὰ τῶν νόμων καθυποβάλλειν τὸν λειποτάκτην γενόμενον καὶ τῆς ἰδίας τάξεως καὶ σεμνοπρεπείας ἀποσχοινήσαντα καὶ ἐκ τῆς τοιαύτης λειποταξίας εἰς ἀνοδίας κατολισθήσαντα βάραθρα· τὸν γὰρ ποιοῦντα τοιαῦτα καὶ ἀναίδην κατεξάνιστάμενον πάσης ἐξουσίας οὐ δεῖ περιορᾶν ἀπαίδευτον καὶ ἀτιμώρητον, ἵνα μὴ τῆς κακίας μὴ κολαζομένης ἐπὶ μείζον ἐπάυξη τὰ κακὰ, ὅπερ οὔτε θεμιτὸν οὔτε νόμιμον. ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ὁ Κακοχριστοφόρος ἱερομόναχος, ὁ καταγόμενος ἀπὸ τῆς ἐπαρχίας Ἀγκύρας παρεισφρήσας, ὡς μήποτ' ὠφελεν, εἰς τὸ [τῆς] ἱερωσύνης ἐπάγγελμα καὶ μοναδικὸν δῆθεν προελόμενος βίον, καὶ ἐν τῷ ἀγιωνύμῳ Ὅρει τοῦ Ἀθωνος εἰς τὸ τῶν μεγαλοσχημῶν τάγμα ταχθεὶς καὶ ὑπὸ γέροντα ἐν ὑποτακτικῷ τάξει διατελέσας, εἴτα δ' ἀποσκιρτήσας καὶ ἀποδράς ἐκεῖθεν εἰς Σάμον παρεγένετο, ὅπου ἐν ὑποκρίσει ψευδωνύμου δοσιότητος καὶ ἀρετῆς προσποιήσας ἐξαπατήσας τοὺς πολλοὺς ἐπέσθληεν εἰς τὸ ἐκεῖ μοναστήριον τῆς ὑπεραγίας ἡμῶν Θεοτόκου, ἡσύχιον βίον καὶ ἀπράγμονα ὑποσχόμενος, οἱ δ' ἐν αὐτῷ πατέρες ἐν ἀπλότῃ ψυχῇ καὶ ἐν ἀκακίᾳ, δαβιτικῶς εἰπεῖν, πορευόμενοι ἐνόμισαν αὐτὸν εἶναι τοιοῦτον, ὡς ἐδόκει τοῖς πολλοῖς, ἄνδρα δηλονότι καλογερικὸν καὶ ἐνάρετον. ὁ δὲ μικρὸν ἡσύχασας, εἴτα δὲ μὴ δυνηθεὶς ὑποκρύψαι τὴν ἐνδομυχοῦσαν αὐτῷ κακίαν πολλῶν σκανδάλων καὶ ταραχῶν αἴτιος ἐγένετο καὶ πρὸς τούτοις οἰκοδομήσας ἐν μετόχιον μικρὸν ἄνευ ἀδείας τῶν πατέρων καὶ τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως προσεπεβίβασεν ὕστερον τοὺς πατέρας καὶ ἔλαβε παρ' αὐτῶν ἐννέα πουργεῖα τῶν ἄσπρων ἐπὶ προφάσει τοιαύτῃ, ὅτι δῆθεν ἐξώδευσεν ἐκεῖνα εἰς οἰκοδομὴν τοῦ αὐτοῦ μετοχίου, ὅπερ καὶ ἐζήτηε ἀποσπάσαι ἀπὸ τοῦ μοναστηρίου, ὡς ἰδιοκτῆτου πεκουλίου τούτου ἀντιποιούμενος καὶ μυρίας ὄσας συκοφαντίας καὶ κατηγορίας συρράπτων κατὰ τῶν αὐτῶν πατέρων καὶ θειὰ κατ' αὐτῶν ὁσημέραι παλαμύμενος, καὶ οὕτως ἐξημίωσεν αὐτοὺς καὶ μόλις τρία πουργεῖα τῶν ἄσπρων ἐξοδεύσας ἐν τῷ αὐτῷ μετοχίῳ, καθὰ μαρτυρεῖται παρὰ πολλῶν εἰδόντων τὰ τῆς οἰκοδομῆς, ἔλαβε παρ' αὐτῶν τὰ ἐννέα πουργεῖα τῶν ἄσπρων φιλαδίκως καὶ πλεονεκτικῶς. ταῦτα δὲ δραματουργήσας προσηλώθη πάλιν τῷ ἱερῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον καὶ παραγενόμενος αὖθις εἰς Σάμον ὠκοδόμησεν ἐν μοναστήριον ἐν τῷ μετοχίῳ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου τῷ κειμένῳ ἐν τῷ Μαραθοκάμπῳ καὶ τιμωμένῳ ἐπ' ὀνόματι

τοῦ ἁγίου Γεωργίου χωρὶς ἀδείας τινὸς οὔτε ἐκκλησιαστικῆς οὔτε τοῦ κατὰ τόπον ἀρχιερέως οὔτε τῶν πατέρων. καὶ ἤδη πάλιν ζητεῖ οἰκοδομησασθαι ἕτερον ἕμοιον μετόχιον, καὶ ταῦτα πάντα ποιῶν οὐχὶ θεῷ ζήλῳ κινούμενος, ἀλλὰ κακοβούλως ἐπὶ σκοπῷ τοῦ ζημιῶσαι μετέπειτα τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον. περιῆλθε δὲ καὶ εἰς πολλὰς ἐπαρχίας καὶ παροικίας καὶ συνήγαγεν ἱκανὴν ἐλεημοσύνην ἐπ' ὀνόματι τοῦ αὐτοῦ κατὰ τὴν Πάτμον μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, καὶ οὐ δέδωκεν ἐν τῷ μοναστηρίῳ οὔτε ὀβολὸν ἐκ τῶν συναχθέντων ἄσπρων, ἀλλὰ κατεκράτησεν ἐκεῖνα ὡς πλεονέκτης καὶ ἱερόσυλος, καὶ ἐν ἐνὶ λόγῳ κακώτρως ἐστὶν ὁ ἀνὴρ καὶ ἐγκληματίας, ταραχώδης τε καὶ σκανδαλοποιὸς καὶ ἄξιος ποινῆς καὶ παιδείας ἐσχάτης καὶ παντελοῦς καθαιρέσεως. τούτου χάριν γράφοντας ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ὁ ῥηθεὶς κακοῖερομόναχος Χριστοφόρος, ὡς τοιοῦτος ἀναφανεὶς τὴν κακίαν καὶ ἀχρειότητα, ταραχώδης τε καὶ λειποτάκτης καὶ κακὸν ἀπωλείας προκείμενος τοῖς ἀπλουστέροις παράδειγμα καὶ τοιαῦτα δραματουργήσας καὶ κατατολήσας ἔργα παρανομίας μεστὰ, καὶ διὰ τοῦτο ὑπεύθυνος γενόμενος ἐσχάτῃ ἐκκλησιαστικῇ ποινῇ καὶ παιδεῖα, καθηρημένος ὑπάρχῃ παρὰ θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ ἐκπτώτος τοῦ ἱερατικοῦ καταλόγου καὶ ἐπαγγέλματος. μηδεὶς τολμήσῃ συμφορῆσαι αὐτῷ ἢ συλλειτουργῆσαι ἢ τὴν ἀνίερν αὐτοῦ χεῖρα ἀσπάσασθαι ἢ εἰσόδῃμα ἐκκλησιαστικὸν πολὺ ἢ ὀλίγον αὐτῷ δοῦναι· ἐν βάρει ἀρχίας καὶ ἀσυγγνώτου ἀλύτου ἀφορισμοῦ τοῦ ἀπὸ θεοῦ κυρίου παντοκράτορος, ἐξ ἀποφάσεως. ψοζ', ἐν μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτικῶνος ι'. †

† Ὁ Ἐφέσου Μελέτιος. †

† Ὁ Ῥόδου Ἀθανάσιος. †

† Ὁ †

† Ὁ Χριστουπόλεως Ἱερεμίας. †

† Ὁ †

† Ὁ Συλημβρίας Παρθένιος. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Παρθένιος. †

† Ὁ Νεαπόλεως Μελέτιος. †

† Ὁ Δέρκων Ἀνανίας. †

† Ὁ Ἰάκωβος. †

† Ὁ Κορίνθου Γαβριήλ. †

Archetyp. Flor. II. nro 82.

CLVI. 7288—1780, mense iunio, ind. XIII.

Patriarcha Sophronius II. confirmat privilegia monasterii declaratque collegium pellationariorum esse eius procuratorem in Urbe.

† Σωφρόνιος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ἡ ἐπιτροπὴ ἐπιτετραμμένου τινὸς πράγματός ἐστιν ἐπιτροπή, ἣτις ἐπι-
 χορηγείται παρὰ τοῦ ἀρχηγοῦ τοῦ πράγματος ἐκείνου, ἐφ' ᾗ ἐπιτροπεύειν μέλ-
 λουσιν, οἷς ἡ ἐπιστασία κεχορήγεται, εὐ μέντοι ἀφαίρεσις τοῦτο τῶν προνομίων
 καὶ συσταστικῶν ἐκείνου τοῦ πράγματος, ὥς ἂν τις φαίη, μὴ τοῦ ὁρθοῦ λόγου
 οὔτε τῆς ἀκρίβειας ἐχόμενος. διοικηταὶ οὖν τῶν πραγμάτων καὶ οὐ κύριοι εἰσιν
 οἱ ἐπίτροποι· διὸ καὶ καλῶς διοικήσαντες τὰ ἐπιτετραμμένα αὐτοῖς καὶ ἐπαί-
 νούνται καὶ δι' εὐφήμου ἔχονται γλώττης, ὅφ' ὧν ἡ διοίκησις τῶν πραγμάτων
 αὐτοῖς ἐπιτέτραπται, εἰ δὲ τοῦναντίον ἀπολύονται τοῦ λειτουργήματος καὶ ἐξίσταν-
 ται τῆς ἐπιστασίας, καὶ γ' ἐν δίκῃ. «ἐξέδοτο γάρ φασι καὶ τὰ ἱερὰ λόγια, ἑτέροις
 γεωργοῖς τὸν ἀμπελῶνα, οἱ ἀποδύσουςι τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν».
 τοιούτων οὖν ὄντων καὶ τῶν τιμιωτάτων καὶ χρησιμωτάτων προκρίτων χριστιανῶν
 τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν γουναράδων, οἱ τῆς ἡμετέρας πατριαρχικῆς καὶ
 σταυροπηγιακῆς σεβασμίας μονῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ὁσιώτατοι
 πατέρες τῆς κειμένης κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ὀρώντες τὴν μονὴν ταύτην ἐν
 χῆτει καὶ στερήσει διατελοῦσαν ἐπιστατῶν καὶ ἐπιτρόπων τῆς μονῆς αὐτῶν ταύ-
 τῆς ἐνταῦθα εἰς βασιλεύουσαν, προσέδραμον τῇ ἡμῶν μετριότητι καὶ οἰκειοθελῶς
 καὶ ἀβιάστως ἐζήτησαν τὴν ἐπ' αὐτοῖς ἐπιστάσιαν καὶ ἐπιτροπικὴν διοίκησιν τοῦ
 εὐλογημένου ρουφετίου τῶν γουναράδων ἐπὶ τῷ διαμένειν μὲν τὰ ἐκ παλαιοῦ τοῦ
 χρόνου ἐπιβραβευθέντα προνόμια τῇ μονῇ ταύτῃ διὰ τε βασιλικῶν θεσπισμάτων
 καὶ πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν γραμμάτων ἀπαρεγγεیرهτα, ἀπαρχαράκτα τε
 καὶ ἀπαράτρεπτα, διοικεῖσθαι δὲ καὶ ἐξοικονομεῖσθαι ἀρίστως παρὰ τοῦ αὐτοῦ
 ρουφετίου τῶν γουναράδων τὰς ἐμπιπτούσας ὑποθέσεις τῆς μονῆς ταύτης ἀρίστως
 καὶ θεοφιλῶς καὶ κατὰ λόγον ὁρθὸν καὶ παντὶ σθένει καὶ ὁλαῖς δυνάμεσιν
 ἀποκρούεσθαι μὲν παρ' αὐτῶν πᾶν ἀντίξουν καὶ ἀντικείμενον τῇ λυσιτελείᾳ τῆς
 μονῆς ταύτης, διενεργεῖσθαι δὲ πάντα τὰ λυσιτελεῖ καὶ ὠφέλιμα καὶ συντηρητικὰ
 τῆς μονῆς ταύτης κατ' ἐπιτροπικὴν διοίκησιν τῶν αὐτῶν προκρίτων χριστιανῶν
 τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν γουναράδων. ταύτης οὖν τῆς ἱερασίας καὶ αἰτή-
 σεως προσενεχθείσης ἡμῖν παρὰ τῶν προκρίτων ὁσιωτάτων πατέρων τῆς ἱεραίας
 ταύτης μονῆς προσκαλεσάμενοι ἡμεῖς τοὺς ἐγκριτοτέρους χριστιανούς τοῦ εὐλο-
 γημένου τούτου ρουφετίου τῶν γουναράδων παρεκινήσαμεν αὐτοὺς καὶ προετρεψά-
 μεθα καὶ τρόποις παντοίοις κατηναγκάσαμεν καὶ ἐπεισαμεν τοὺς αὐτοὺς χριστι-
 ανούς τοῦ αὐτοῦ ρουφετίου τῶν γουναράδων ἀναδεχθῆναι τὴν ἐπιτροπικὴν διοίκησιν
 καὶ ἐπιστάσιαν τῆς μονῆς ταύτης καὶ πάντα κόπον καὶ ἀγῶνα καὶ μόχλον κατα-
 βαλεῖν ἀφειδῶς εἰς λυσιτελείαν καὶ ὠφέλειαν τοῦ ἱεροῦ τούτου καὶ σεβασμίου
 μοναστηρίου, οὔτινες καὶ κλίναντες τὸν αὐχένα εἰς τὴν τῆς ἐκκλησίας προτροπὴν

καὶ ἐπιταγὴν ὑπέσχοντο προθύμως καὶ ὡς εἶπεν στρογγύλῳ τῷ στόματι, ποιῆσαι πάντα ἀνελλιπῶς καὶ τοὺς ἐνδεχομένους καὶ δυνατοὺς τρόπους μετελθεῖν εἰς ὕψισιν καὶ ὠφέλειαν τῆς αὐτῆς ἱερᾶς καὶ σεβασμίας μονῆς κατὰ θεῖον ζῆλον καὶ ἐξοικονομεῖν ἐπισταμένως καὶ νουνεχῶς τὰς ἐμπιπτούσας ὑποθέσεις καὶ χρεῖας τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου καὶ τὰ πρὸς τύστασιν αὐτοῦ ἐκ παντὸς τρόπου πραγματεῦσθαι. ἀλλ' ἵνα μὴ ἀπωκισμένα ἢ ἐγγράφου ἐπισυστάσεως τὰ τῆς προστασίας, ἐπιστασίας τε καὶ ἐπιτροπῆς τῶν αὐτῶν χριστιανῶν ἐπὶ τῷ ῥηθέντι μοναστηρίῳ, ἐδεήθησαν οἱ αὐτοὶ ὁσιώτατοι πατέρες ἐπικυρωθῆναι τὴν ἐπιτροπὴν ταύτην καὶ δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ γράμματος καὶ διασαφισθῆναι σαφῶς, ὅτι τὰ πρὸ ἀμνημονεύτων χρόνων ἐπιχορηγηθέντα καὶ διὰ βασιλικῶν θεσπισμάτων καὶ συνοδικῶν γραμμῶν ἐπικυρωθέντα προνόμια τῆς μονῆς ταύτης διατηρηθήσονται ἀπαράλλακτα, ἀπαραιμείωτά τε καὶ ἀπαράτρεπτα μέχρι κεραίας αὐτῆς καὶ ὅπως μηδεμίαν ἐξουσίαν ἐχόντων τῶν αὐτῶν κατὰ καιροὺς ἐπιτρόπων ἐκ τοῦ ρουφετίου τῶν γουναράδων καταθραύειν τὴν συντονίαν τῶν προνομίων τῆς μονῆς ταύτης καὶ ὅσον εἶπεν καθέλκειν καὶ ὑποσύρειν καὶ κατασπᾶν εἰς δουραγωγίαν τὴν αὐτονομίαν καὶ τὸ ἀδούλωτον καὶ ἐλεύθερον τῆς πατριαρχικῆς καὶ σταυροπηγιακῆς ἡμῶν μονῆς ταύτης, ἀλλὰ μόνον καὶ μόνον τὰς ἐμπιπτούσας ἐνταῦθα ὑποθέσεις τῆς μονῆς ταύτης θεωρεῖν καὶ προσδπανᾶν τὰ εἰς τὰς χρεῖας καὶ ἀνάγκας τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἐπακολουθήσοντα ἔξοδα, λαμβάνειν δὲ ταῦτα παρὰ τῶν πατέρων τῆς αὐτῆς μονῆς μετὰ λόγον χωρὶς τινος ζημίας καὶ ἐλαττώσεως. τοῦτου χάριν τὴν αἵτησιν τῶν αὐτῶν ὁσιωτάτων πατέρων ὡς εὐλογοφανῆ οὖσαν εὐμενῶς προσηγάμενοι καὶ ἀποδεξάμενοι γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα οἱ κατὰ καιροὺς τιμωτάτοι καὶ χρησιμώτατοι πρόκριτοι χριστιανοὶ τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν γουναράδων ἔχωσιν ἐπιτροπεύειν μὲν ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ καὶ διοικεῖν καὶ ἐξοικονομεῖν ἀρίστως καὶ κατὰ λόγον ὀρθὸν τὰς ἐμπιπτούσας ὑποθέσεις καὶ χρεῖας τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἐνταῦθα εἰς βασιλεύουσιν καὶ ἀγωνίζεσθαι κατὰ θεῖον ζῆλον ὑπὲρ τῆς καλῆς καταστάσεως, αὐξήσεώς τε καὶ βελτιώσεως τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου καὶ προσδπανᾶν καὶ ἐξοδεύειν τὰ ἐπακολουθοῦντα καὶ ἐπισυμβαίνοντα ἔξοδα καὶ καταγράφοντες ταῦτα ἐν καθαρίῳ καταστίχῳ λαμβάνειν ἀνελλιπῶς παρὰ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τῆς μονῆς ταύτης χωρὶς τοῦ ζημιοῦσθαι οὐδ' ὀβολόν, μὴ ἐκτείνειν μέντοι γε χεῖρα ἐξουσίας ἐπὶ τῷ ῥηθέντι μοναστηρίῳ οὔτε καθάπτεσθαι τῶν προνομίων αὐτοῦ καὶ τῶν ἁνωθεν καὶ ἐκ παλαιοῦ τοῦ χρόνου ἐπιχορηγηθέντων καὶ προσκληρωθέντων τῇ μονῇ ταύτῃ ἀνέτων καὶ ὑπεροχικῶν

τίτλων διαρρήδην ἀπεμφαινόντων τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν καὶ χάριν τοῦ εἰρη-
 μένου μοναστηρίου, ἅπερ ἀνάγκη πᾶσα ἔχειν τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἀπαρά-
 τρεπτον, ἕως ὅτου ὁ ἥλιος τὸν ἴδιον περιτρέχει κύκλον· γεραρὰ γὰρ ταῦτα καὶ
 κρεῖττονα πάσης ἐπηρείας καὶ καταθραύσεως ὡς ὑπὸ βασιλικῶν καὶ στομάτων
 καὶ χειρῶν θεσπισθέντα καὶ διὰ πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν γραμμμάτων ὑπο-
 κυρωθέντα κατὰ κωδικέλους καὶ κεφαλαιωδῶς καὶ μέχρι τοῦδε διατηρούμενα, εἰς
 ἀμοιβὴν δὲ τῶν κόπων αὐτῶν ὀφειλόμενον ἔσται τοῖς ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ ἐνασκου-
 μένοις ὁσιωτάτοις πατράσι μνημονεύειν τῶν ὀνομάτων αὐτῶν τῶν κατὰ καιροῦς
 ἐπιτρόπων ἐκ τοῦ εὐλογημένου ρουφετίου τῶν γουναράδων ἕνεκα τῶν ἀγώνων,
 οὓς καταβαλοῦσιν εἰς ἐκδόλυσιν τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου καὶ ὁμολογεῖν
 αὐτοῖς τὰς χάριτας καὶ μὴ ἀγνωμονεῖν πρὸς αὐτούς. τούτων οὖν οὕτως καλῶς
 ἀποφανθέντων καὶ ἐκτεθέντων καὶ ἑσαεὶ ἀπαρτρέπτων διαμένειν ἐχόντων εἰς
 πλεῖονα διαμονὴν καὶ συντήρησιν ἐπαρώμεθα τοῖς ἀνατρέφουσι ταῦτα καὶ παρεγ-
 χαράττουσιν, οἵτινες ἀφωρισμένοι εἴησαν παρὰ θεοῦ καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγ-
 χώρητοι καὶ πᾶσαι ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνοι καὶ ἔνοχοι
 τῷ πυρὶ τῆς γεένης. ἔθεν εἰς ἐνδειξιν ἀπελύθη καὶ ἐγένετο τὸ παρὸν ἡμέτερον,
 πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγίλλιον ἐν μεμβράναις γράμμα καὶ κατεστρώθη
 κὴν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας εἰς μόνιμον καὶ
 διηνεκὴ παράστασιν. ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ὀγδοη-
 κοστῷ, κατὰ μῆνα ἰούνιον, ἐπινεμήσεως δεκάτης τρίτης. †

† Σωφρόνιος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
 Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† 'Ο Ἐφέσου Σαμουήλ. † † 'Ο †

† 'Ο Σμύρνης Προκόπιος. † † 'Ο †

† 'Ο Ἡρακλείας Μεθόδιος. † † 'Ο Ἀκάκιος. †

† 'Ο Βιζύης Γερμανός. †

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 84.

CLVII. 7288—1780, die 4. mensis iulii, [ind. XIII].

*Pat̃r̃archa Sophronius II. confirmat iura, privilegia, constitutiones et libertatem
 monasterii.*

† Σωφρόνιος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
 Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁφειλὴ καὶ τοῦτό γε οὐ μικρά, τῇ κοινῇ μητρί, [τῇ] ἀγίᾳ τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίᾳ καὶ τοὺς κατὰ καιροὺς ἐμπειπιστευμένοις τοὺς πνευματικοὺς ταύτης οἵκῃς προεπικυροῦν τὰ ἀρχαῖα καὶ γεραρὰ καὶ ἐπικρατύνειν αὐτὰ καὶ ἐκ παντὸς τρόπου πραγματεύεσθαι τὴν τούτων διαμονὴν καὶ συντήρησιν, ἵνα μὴ τῇ τοῦ καιροῦ μακρᾷ παριππεύει καὶ παρατάσει ἀμελούμενα τὰ καλὰ καὶ τὰ τὴν ἀρχιότητα καὶ τὸ δίκαιον συνήγορα ἐσχηκότα φθάσωσιν ἐκπεσεῖν τῆς ἡς ἔλαχον ἀρχαίας καλλονῆς καὶ λαμπρότητος. ἔνθεν τοι οἱ καλοὶ προστάται τῆς ἐκκλησίας διὰ νεωτέρας ἐπιστάσεως καὶ ἀνακαινίσεως τῶν πρεσβυγενῶν ἐγγράφων τῷ χρόνῳ παραπέμποντες αὐτὰ ὑπὸ νεαρᾷ τῇ μνήμῃ διατηροῦσι καὶ ὡς ἀρτίγενῇ διασώζουσιν οἷόν τινα νεότητα προμνηστευόμενοι τοῖς παλαιωθεῖσιν καὶ ὡς εἰπεῖν ἐγγράσασιν. ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ ἡ κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ἱερὰ καὶ σεβασμία ἡμετέρα πατριαρχικὴ καὶ σταυροπηγιακὴ μονὴ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφύμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου ἐκέκτητο ἀνέκαθεν κληρωθεῖσα προνομία τινα φιλοτιμηθέντα αὐτῇ διὰ τε βασιλικῶν χρυσοβούλλων καὶ θεοπισμάτων καὶ διὰ πατριαρχικῶν καὶ συνοδικῶν σιγίλλιδων γραμμάτων κατὰ τὸ ἐμφανισθὲν ἦδη ἡμῖν παλαιγενὲς σιγίλλιον γράμμα ἀπολυθὲν τῇ μονῇ ταύτῃ κατὰ τὸ παρακληλυθὸς χιλιοστὸν ἐξακοσιοστὸν ὀγδοηκοστὸν ὄγδοον ἔτος ἐπὶ τῆς πατριαρχείας τοῦ ἀοιδίμου πατριάρχου Καλλινίκου τοῦ παλαιοῦ, ὅπερ αὐταῖς λέξεσι διαλαμβάνει, ὡς «ὁ τῆς αἰωνίας μνήμης εὐσεβῆς βασιλεὺς Ἀλέξιος ὁ Κομνηνὸς χρυσόβουλλον ἐδωρήσατο τῷ κτήτορι τῆς αὐτῆς μονῆς, μοναχῷ Χριστοδούλῳ, τῷ μὲν τὴν πρὸς κύριον ἀποδημίαν ἡγιασμένῳ (οὗτινος καὶ τὸ ἱερὸν λείψανον σώζεται ἀνελλιπὲς ἐν τῇ μονῇ ταύτῃ), δι' οὗ ἐπιβραβεύεται τῇ αὐτῇ μονῇ πᾶσαν ἐλευθερίαν, αὐτονομίαν τε καὶ αὐτοδεσποτείαν σὺν ἀπαξάπασῃ τῇ νήσῳ Πάτμῳ μετὰ πάσης τῆς περιοχῆς καὶ διακρατήσεως αὐτῆς ἐπ' ἀναφαιρέτῳ καὶ διηνεκεῖ τῇ δεσποτείᾳ καὶ κυριότητι ἀτελῶς, ἀβαρῶς καὶ πάσης ἀπηλλαγμένην σεκρετικῆς συζητήσεως, ἐν ᾗ διορίζετο, ὅπως ἡ τε παρ' αὐτοῦ ἐγερθεῖσα μονὴ καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν μοναχοὶ κατέχωσι καὶ δεσπόζωσι τῆς νήσου ταύτης ἀτελῶς, ἀβαρῶς, κυρίως καὶ αὐθεντικῶς, ἀναφαιρέτως τε καὶ αἰωνίως ταύτην τε τὴν δηλωθεῖσαν σεβασμίαν μονὴν αὐτοδέσποτον καὶ αὐτεξούσιον μετὰ τῆς ὅλης νήσου διαμένειν ἕσσει καθ' ἑαυτὴν ἀγομένην καὶ διευθυνομένην καὶ οὔτε ἡ μονὴ αὕτη οὔτε τὰ ὑποκείμενα ταύτῃ οὐθ' ἡ ἅπασα νῆσος ὑπὸ βασιλικὰ ἢ πατριαρχικὰ ἢ μητροπολιτικὰ ἢ ἐπισκοπικὰ ἢ ἐκκλησιαστικὰ ἢ ὑπὸ τινος ὅλως ἰδιωτικὰ ὑπάγεσθαι πρόσωπα, ἀλλ' ἐλευθεριάξειν καθαρῶς ἄχρις αἰῶνος παντός. κάντεῦθεν πρὸς τῇ βασιλικῇ ταύτῃ φιλοτιμίᾳ καὶ πατριαρχικὸν ἐπεδαψιλεύθη σιγίλλιον τοῦ τηνικαῦτα τὸν πατριαρχικὸν ἰθύνοντος θρόνον, ἀγιω-

τάτου πατριάρχου, κυροῦ Ἰωάννου κατακολουθοῦν μὲν τοῖς ἐμφερομένοις τῷ βασιλικῷ χρυσοβούλλῳ, παρεχόμενον δὲ ταύτῃ τῇ σεβασμῇ μονῇ τὸ ἀνεπηρέαστον καὶ ἀνενόχλητον καὶ ἀπὸ τῶν κατὰ καιροὺς ἀποστελλομένων ἐξάρχων παρ' ἐτέρου προσώπου, ἀποκλείειν δὲ καὶ τὴν εἴσοδον πᾶσι τοῖς ἀρχιερεῦσι τοῖς ὑφ' ἑαυτοὺς ἄγειν τὴν μονὴν ἐπιχειροῦσιν, οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ τῷ κατὰ καιροὺς πατριάρχῃ μὴδὲν προσεῖναι ἐπὶ τῇ μονῇ ταύτῃ οἰονδηποτοῦν δίκαιον συγχωροῦν, ἀλλ' ἢ μόνον τὸ μνημόσυνον τοῦ οἰκείου ὀνόματος ἐν ταῖς θείαις ἱεροτελεστείαις, πρὸς τούτοις διοριζόμενον ἐξεῖναι τοῖς μοναχοῖς ἀκωλύτως παρ' ᾧ ἂν βούλωνται τὰς ἑαυτῶν ποιεῖσθαι χειροτονίας καὶ καθ' ἑαυτοὺς ἐνεργεῖν τὴν τοῦ σφῶν ἡγουμένου προχείρουν». μεθ' ὃν ἀγιώτατον πατριάρχην, κύρ Ἰωάννην, καὶ ἕτεροι κατὰ καιροὺς πατριάρχαι, κύρ Λουκᾶς δηλαδὴ καὶ κύρ Συμεὼν καὶ κύρ Ἰωάσαφ καὶ κύρ Κύριλλος καὶ ἄλλοι τῶν μεταγενεστέρων, ὅ τε Μελέτιος, πάπας καὶ πατριάρχης τῆς μεγαλοπόλεως Ἀλεξανδρείας καὶ ἐπιτηρητῆς τοῦ οἰκονομικοῦ θρόνου, καὶ ὁ κύρ Διονύσιος καὶ ἄλλοι μεταγενέστεροι, ὅτε κύρ Ἱερεμίας, συγκοινοβιάτης τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, καὶ ὁ κύρ Νεόφυτος κατ' αὐτὰ τοῖς ἰδίαις αὐτῶν σιγιλλιώδεσιν ὑπομνήμασι τὰ προνόμια τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου σθένει παντὶ διεκρατύναντο, προσεπικυρούμενοι τὰ τῶν προγενεστέρων οἱ μεταγενέστεροι χάριν εὐλαβείας, σεμνολόγημα ταῦτα φάσκοντες εἶναι τῇ περιδόξῃ ταύτῃ μονῇ προσαρμοσθὲν ὑπὸ βασιλικῆς εὐσεβείας διὰ τὸ τὸν ἐπιστήθιον ἐκεῖνον μαθητὴν καὶ ἀπόστολον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ τὸ ἱερὸν συγγράψασθαι εὐαγγέλιον, καὶ πρὸς τὸ βασιλικὸν χρυσοβούλλον ἀτενίζοντες συνωδὰ ἐκεῖνῳ διακελεύονται τὴν σεβασμίαν ταύτην μονὴν αὐτοδέσποτον εἶναι καθ' ἑαυτήν, τὸν τε πνευματικῶς προϊστάμενον τῶν ἐν αὐτῇ συνασκουμένων μοναχῶν μὴδενὶ ποτε προσώπῳ ὑποκείμενον εἶναι, οὔτε ἐκκλησιαστικῷ οὔτε κοσμικῷ, μόνην δὲ τὴν πατριαρχικὴν μεγαλειότητα κεφαλὴν ἐπιγινώσκειν πνευματικὴν. πρὸς δὲ τῇ τῆς μονῆς κυριότητι διεξάγειν αὐτὸν πνευματικῶς καὶ πάντας τοὺς ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ οἰκοῦντας χριστιανούς καὶ πάντας τοὺς προσκαθημένους ἐν τοῖς κτήμασι καὶ μετοχείοις τῆς μονῆς καὶ πάντων ἔχειν τὴν πνευματικὴν ἀνάκρισιν καὶ διοίκησιν καὶ ποιμαίνειν αὐτοὺς πνευματικῶς κατὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ διάκρισιν, μὴδένα τε τῶν ἀρχιερέων παρεῖδυσίν τινα κεκτηθῆναι τὸ παράπαν οὔτε ἐν τῇ μονῇ οὔτε ἐν τινι τῶν ὑπὸ τὴν μονὴν τελούντων κτημάτων, οὐδὲ τι ἀρχιερατικὸν ὑπ' αὐτοῖς διενεργεῖσθαι λειτουργημα, ἀλλ' εἴ ποτε ἀρχιερέως δεηθεῖτῃ ὁ κατὰ καιροὺς καθηγούμενος διὰ χειροτονίαν ἢ ἄλλην ἱεροπραξίαν τινά, μετακαλῆται ὄντινα τῶν ἀρχιερέων θελήσῃ. παρὰ ταῦτα τῶν φιλοδοξίας πως ἐπιμεινομένων καὶ τὰς ἀκαίρους ἡγουμενίας ὑφαρπάξειν ἐπιχειρούντων τὴν ὁμῆν ἀνα-

στέλλοντες διακελεύονται μηδόλως ἐξεῖναι καθ' ἑτερόν τινα τρόπον τὴν ἐκλογὴν
 προβαίνειν τοῦ καθηγουμένου τῆς μονῆς ταύτης, ἀλλ' ἢ μόνον, καθὼς ἀνέκαθεν
 ἐπεκράτησεν ἐκ τοῦ ὅρου τοῦ κτήτορος αὐτῆς ἐκείνου, τοῦ εὐλαβοῦς μοναχοῦ καὶ
 ἡγιασμένου Χριστοδούλου, ἡγουν αὐτοὺς μόνους τοὺς συνασκουμένους μοναχοὺς
 πρεσβυτέρους ἐν τῇ αὐτῇ μονῇ ἐκλογὴν ποιεῖν κοινήν, καὶ ὃν ἂν εὕρωσιν ἀρέ-
 σκοντα τῇ κοινότητι αὐτῶν, ἐκείνον καθιστᾶν ἡγούμενον καὶ ἐπὶ πᾶσι καλῶς καὶ
 νουνεχῶς διορίζουσιν, ὅπως, εἰ ἔφθασέ τι γενέσθαι ἢ γενήσεται ἔξω τῶν διατε-
 ταγμένων τύπων τοῦ μοναστηρίου, δεῖν ἔγνωμεν κατὰ τὴν αἴτησιν αὐτῶν ἀπο-
 δέξασθαι καὶ πληρῶσαι καὶ ὅρους τινὰς ὑποτιθέναι αὐτοῖς, οὓς ἐκ παλαιοῦ τιнос
 κώδικος τῆς αὐτῆς μονῆς ἐξεγενθέντας καὶ ἀντιγραφθέντας εἶδομεν πάνυ σεμνοὺς
 καὶ ὠφελίμους καὶ εὐταξίας παρεκτικούς τῇ μονῇ ταύτῃ, οἳοίπερ εἰσὶν οὗτοι,
 ὅπως ὁ κατὰ καιροὺς τοὺς οἰκας τῆς μονῆς ἔχων προσκαλῆται σὺν τῷ οἰκονόμῳ
 τῆς μονῆς ἄλλους ἔνδεκα τοὺς προβεβηκότας τῷ χρόνῳ ἐν τῇ μονῇ καὶ μετ'
 αὐτῶν ποιῇ πάσας τὰς συναῖδας καὶ βουλευῆται περὶ τῶν πρακτέων, καὶ τὰ
 κριθέντα ἐκτελῇ μετ' αὐτῶν μετὰ βουλῆς καὶ συνέσεως. ἔτι εἰ μὲν ἐξ αὐτῶν
 τῶν προβεβηκότων τῆς ἐκλεκτῆς ἱερᾶς συνάξεως τῶν δώδεκα ἐξελεγχθῇ τις
 ἀχρεῖος καὶ τῶν ὠφελίμων πολέμιος, οἱ δέκα σὺν τῷ καθηγουμένῳ ἔχουσιν
 ἄδειαν ἐκλέγειν ἕτερον καὶ εἰς τὸν ἐκείνου τόπον ἀποκαθιστᾶν, ὥντινα βούλονται
 ἢ ἱερομόναχον ὄντα ἢ ἰδιώτην ἀπλῶς, καὶ οὕτω ποιεῖν καὶ πράττειν αὐτοὺς καὶ
 διενεργεῖν καὶ οἰκονομεῖν ἅπαντα τὰ τῆς μονῆς νουνεχῶς. ὁφείλουσι δ' οὗτοι οἱ
 δώδεκα πρῶτον μὲν τὸ εὐαγγέλιον ἢ τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἐν ἐνὶ τόπῳ τιθέ-
 ναι, τὸν τόπον δηλονότι αὐτοῦ τοῦ Χριστοῦ ἀναπληροῦσαν, εἴτα ἀνακλίνεσθαι, σὺν
 αὐτοῖς δὲ καὶ ὁ κατὰ καιρὸν οἰκονόμος, εἴτε ἐντὸς τῶν δώδεκα εἴῃ εἴτε ἐκτός,
 καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις τοῖς κοινοῖς τοῦ μοναστηρίου καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ὁφειλόμενοις
 ἀνάγκῃ πᾶσα φέρειν τὸν οἰκονόμον τοὺς κλήρους καὶ διέρχεσθαι πάντας, ἵνα ἐπι-
 βάλῃσι τούτοις, ὅταν δὲ πάντες τιθῶσιν, ἀριθμῆσθαι, καὶ τότε τῶν πλειόνων ἢ
 ψῆφος τὸ κύρος ἔχέτω. ὅστις δὲ ἐξ αὐτῶν τῶν δώδεκα διὰ φιλαρχίαν ἢ φιλο-
 τιμίαν ζητεῖ κατὰ πᾶσαν ἀνάγκην πορεύεσθαι τῷ θελήματι τῆς καρδίας αὐτοῦ
 καὶ ποιεῖν αὐτὸ προφανῶς ἢ καὶ κρυφίως παροτρύνων αὐτοὺς εἰς τὸ τιθέναι τοὺς
 κλήρους, ὅπου βούλεται, ἢ δι' αὐτοῦ ἢ καὶ δι' ἄλλου ὡς ὄργάνου ποιεῖ τούτο,
 ἐχέτω τὰς ἀράς τῶν τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων καὶ ἡ μερίς
 αὐτοῦ μετὰ τοῦ Ἰούδα, ὡς φθείροντος, ὡς ἐκεῖνος τὸν χορὸν τῶν ἀποστόλων,
 τὸν ἡδύτατον τοῦτον δίαυλον. ἔστωσαν δὲ ὑπόδικοι τῶν αὐτῶν ἀρῶν καὶ οἱ διὰ
 φθόνον καὶ πάθος ἢ μῖσος καὶ οὐ μετὰ καθαρῶς συνειδήσεως τοὺς κλήρους τιθέ-
 μενοι. τούτου χάριν γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς

ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερέτιμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν
 ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα πάντα τὰ ἀνωτέρω ἀπηριθμημένα καὶ ὅσα
 ἄλλα ἐγγραφα ὑπομνήματα τῆς διαληθβεΐσης σεβασμίας μονῆς, ὅσα δηλαδὴ ἐκ
 τοῦ πάλαι χρόνου προσεγένοντο αὐτῇ παρὰ τῶν εὐσεβῶν βασιλέων λαμπρὰ χρυ-
 σόβουλλα καὶ παρὰ τῶν αἰοδιμῶν πατριαρχῶν σεπτὰ σιγίλλια τὰ κατ' αὐτὴν
 διοριζόμενα προνόμια ἔχῃσι τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἀπαράτρεπτον διαμένοντα,
 κρατυνόμενα καὶ διὰ παντὸς στηρίζόμενα, ἀμετακίνητα καὶ ἀπαρασάλευτα καὶ
 ἀμετάθετα, ἕως ὅτου ὁ ἥλιος τὸν ἴδιον περιτρέχει κύκλον. ἡ δὲ διαληθβεΐσα
 σεβασμία βασιλική, σταυροπηγιακὴ καὶ πατριαρχικὴ μονὴ αὕτη τοῦ ἀγίου Ἰωάν-
 νου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον μετὰ πάντων τῶν προσόντων αὐτῇ
 κτημάτων καὶπραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς, τῶν τε ἡδὴ ὄντων καὶ τῶν
 μετέπειτα σὺν θεῷ προσκτηθησομένων καὶ μετὰ τῶν μετοχίων αὐτῆς τῶν ἐν
 ἐκάστῃ ἐπαρχίᾳ καὶ παροικίᾳ κειμένων (ἅπερ τὴν αὐτὴν ἔσχεν ὑπεροχικὴν αὐτο-
 νομίαν ὥς καὶ ἡ ἱερὰ αὕτη μονὴ καὶ τὸ ἀδούλωτον καὶ ἀδέσποτον καὶ ἀκατα-
 πάτητον, ἀνεπηρέαστόν τε καὶ ἀνενόχλητον παρὰ παντὸς προσώπου ἀρχιερατικοῦ
 ἢ ἱερατικοῦ ἢ πολιτικοῦ, καὶ ἄθικτα πάσης χειρὸς πλεονεκτικῆς), εἴη καὶ λέγη-
 ται καὶ παρὰ πάντων γνωρίζεται, ὥς καὶ πρότερον, οὕτως καὶ εἰς τὸν ἐξῆς
 ἅπαντα χρόνον ἡμετέρα πατριαρχικὴ, σταυροπηγιακὴ, πάντῃ ἐλευθέρα, αὐτόνομος,
 αὐτοδέσποτος, ἀδούλωτός τε καὶ ἀκαταπάτητος καὶ ἀσύδοτος καὶ πάσης δου-
 αγωγίας καὶ συδοσίας ἀμέτοχος, ἀνενόχλητός τε καὶ ὅλως ἀκαταζήτητος παρὰ
 παντὸς προσώπου ἔκ τε τοῦ ἀρχιερατικοῦ καταλόγου καὶ ἐκ τοῦ πολιτικοῦ συστή-
 ματος, μηδὲν μηδενὶ παρέχειν ὀφείλουσα, εἰ μὴ μόνον τὸ ἐπικρατῆσαν ἀνέκαθεν
 ἐτήσιον τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ, οἱ δὲ ἐνασκούμενοι ἐν
 αὐτῇ πατέρες ὀφείλουσι μνημονεύειν τοῦ κανονικοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν
 πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἀκολουθίαις, ὥς νενόμισται, καὶ διάγειν εἰρηνι-
 κῶς καὶ ἡσύχως καὶ φιλαλλήλως, σεμνῶς τε καὶ εὐτάκτως, καὶ φυλάττειν πρὸς
 τὸν καθηγούμενον αὐτῶν τὴν ὀφειλομένην ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν, ὅπερ ἐστὶ
 χρέος ἀπαραίτητον τοῖς ἐγκαιτελεγεμένοις τῷ μοναδικῷ καταλόγῳ καὶ ἐπαγγέλ-
 ματι κατὰ τοὺς πατρικούς καὶ κανονικούς ὅρους καὶ τύπους. ὁ δὲ καθηγούμενος
 τῆς μονῆς ἔχει τὰ ἐξ ἀρχῆς ἀπονεμηθέντα αὐτῷ προνόμια καθαρὰ καὶ ἀδούλωτα
 μηδενός ποτε τολμήσαντος παραβιάσαι αὐτὸν ἔσωθεν ἢ ἔξωθεν τοῦ μοναστηρίου
 καὶ εἰς δουλείαν ἐλκύσαι, οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκλογὴ καὶ κατὰστασις τοῦ
 κατὰ καιροὺς ἡγουμένου μὴ ἄλλως γένηται, εἰ μὴ ἀριστίνδην, ὥς εἰπεῖν, καὶ
 κατ' ἐκλογὴν τῶν πρεσβυτέρων καὶ συνετωτέρων τῆς μονῆς ταύτης καὶ οἷον
 εἰπεῖν τῆς γερουσίας, οὐ μὴν δὲ καὶ τῆς νεολαίας τῶν μοναχῶν λόγον ἐχούσης

καὶ ψῆφον ἐν τῇ ἀποκαταστάσει τοῦ ἡγουμένου κατὰ τὸν τύπον τοῦ κτήτορος τῆς μονῆς ταύτης, ἁγίου Χριστοδούλου, μηδενὸς ἐτέρου ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ ἐκτὸς τῆς συσκηνίας τῶν πατέρων δυναμένου ἀποκαταστήναι ἢ ἐν τῇ ἡγουμενίᾳ ἢ συμψηφορεῖν ἐν τῇ ἀποκαταστάσει τοῦ ἡγουμένου ἐπὶ τῷ φυλάττεσθαι τὸν ἐξ ἀρχῆς τύπον τοῦ μοναστηρίου καθαρὸν τε καὶ ἀμετάθετον. Ἄν δὲ ποτέ τινες παρεισφρήσωσιν εἰς τὸ τῆς ἡγουμενίας ὀφφίκιον κατὰ μεσιτείαν ἢ βίαν πολιτικὴν ἢ ἀρχοντικὴν ἢ κατὰ ψηφοφορίαν καὶ ἐκλογὴν τῶν νεωτέρων πατέρων καὶ οὐχὶ τῶν πρεσβυτέρων καὶ συνετῶν, (οἵτινες πρεσβύτεροι καὶ νουνεχεῖς ἀνάγκη πᾶσα εἶναι τῇ δωδεκάδι τῶν διοικητῶν τῆς μονῆς ταύτης, ὡς ἀνωτέρω διείληπται), οἱ τοιοῦτοι κακῶς παρεισφρήσαντες εἰς τὸ τῆς ἡγουμενίας ὀφφίκιον καὶ οἱ δεχόμενοι τοὺς τοιούτους ὡς ἡγουμένους καθηρημένοι ὑπάρχωσι παρὰ θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ γεγυμνωμένοι πάσης θείας χάριτος. ἐπειδὴν δὲ ἐν χρειᾷ γένηται χειροτονίας τινὸς ἢ ἀρχιερατικῆς ὑπουργίας ἐν τῷ αὐτῷ μοναστηρίῳ, προσκαλεῖν ἔχη ὁ ἡγούμενος, ὃν ἂν ἐθελήσῃσι τῶν ἀρχιερέων ἐπὶ τῷ ἐκτελέσαι τὰ ἀρχιερατικὰ ἄνευ τῆς τοῦ ἱεροῦ συνθρόνου ἐγκαθιδρύσεως. τούτων οὖν οὕτω καλῶς ἐν τῷ παρόντι ἐκτεθέντων εἰς ἐπικύρωσιν καὶ τῶν περιοχόμενων προνομίων τῆς μονῆς ταύτης ἐν τοῖς κατὰ καιροὺς ἐκδοθεῖσι πατριαρχικοῖς καὶ συνοδικοῖς σιγγίλλοις γράμμασιν, ὅστις καὶ ὁποῖος τῶν ἀπάντων ἢ τοῦ ἀρχιερατικοῦ καταλόγου ἢ τοῦ πολιτικοῦ συστήματος τολμήσῃ ἀνατρέψαι ταῦτα ἢ παραβῆναι καὶ ἀθετῆσαι ἢ ἐπιχειρήσῃ καταθραῦσαι τὴν συντομίαν τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας καὶ χάριτος τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου, ἐπήρειάν τε καὶ ἐνόχλησιν τινα ἐπενεγκεῖν τῷ κατὰ καιροὺς ἡγουμένῳ καὶ τοῖς ἐν αὐτῷ ἀσκουμένοις πατράσιν ἐφ' οἷα δέηται προσφάσει ἢ χρηματικὴ ἀπαιτήσῃ, ὁ τοιοῦτος ὡς ἀλαζὼν καὶ κακώτροπος ἀφωρισμένος εἴη καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ καὶ τυμπανιαῖος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος καὶ ἔνοχος τῷ πυρὶ τῆς Γεέννης καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος. εἰς γοῦν ἔνδειξιν ἀπελύθη καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγγίλλιον ἐν μεμβράναις γράμμα καὶ καταστρωθὲν ἐν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἐπεδόθη τῷ αὐτῷ ἱερῷ καὶ σεβασμίῳ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον εἰς διηγεκὴ παράστασιν. ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ὀγδοηκοστῷ, ἰουλίου δ'. †

† Σωφρόνιος, ἐλέφ. θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμένης πατριάρχης. †

† Ὁ Ἐφέσου Σαμουήλ. † † Ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος. †

† Ὁ Σμύρνης Προκόπιος. † † Ὁ Βιζύης Γερμανός. †

† 'Ο † † 'Ο 'Αχάκιος. †
 † 'Ο 'Αγαθάγγελος. †

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 83.

CLVIII. 7292—1784, mense maio, ind. II.

Patriarcha Gabriel V. praecipit episcopo Leri et habitatoribus Calymnes, ut procurent restitutionem bonorum monasterio raptorum, et excommunicat raptores.

† Γαβριήλ, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Θεοφιλέστατε ἐπίσκοπε Λέρνης, ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητὲ ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργέ, καὶ ἐντιμώτατοι κληρικοί, εὐλαβέστατοι ἱερεῖς, ὁσιώτατοι ἱερομόναχοι, χρήσιμοι γέροντες καὶ προσεστώτες τῆς νήσου Καλύμνου, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ θεοῦ. ἐμάθομεν, ὅτι ἀπὸ τὰ αὐτόθι πράγματα καὶ ἀπειρώματα τοῦ μετοχίου τῆς ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἡμετέρας πατριαρχικῆς σταυροπηγιακῆς μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου μερικοὶ χριστιανοὶ ἐν ἀσυνειδησίᾳ μεγίστη ἐτόλμησαν νὰ τὰ οἰκαιοποιήσωσι καὶ τὰ σφετερίσωσι μὲ γνώμην διεστραμμένην καὶ ἐπίμονον χωρὶς νὰ θέλουν νὰ διορθώσουν τὸ ἱεροσυλικόν τοῦ τοῦτο ἀμάρτημα καὶ νὰ τὰ ἐπιστρέψωσι πάλιν εἰς τὸ μοναστήριον τοῦτο. ὅθεν διὰ νὰ διορθωθῇ ἡ ἱεροσυλία αὕτη καὶ νὰ παύσῃ εἰς τὸ ἐξῆς, γνώμη κοινῇ καὶ συνοδικῇ ἀπεφάνθη πρῶτον μὲν διὰ νὰ σᾶς συμβουλευώμεν διὰ τοῦ παρόντος, ἔπειτα δὲ ταῖς προσήκουσαις ἀραῖς καὶ ἐπιτιμίαις νὰ καθυποβάλλωμεν τοὺς μὴ μεταμελουμένους ἱεροσύλους, ὁμοῦ δὲ καὶ τοὺς γινώσκοντας καὶ μὴ μαρτυροῦντας τὴν ἀλήθειαν, διὸ καὶ γράφοντες μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἐντελλόμεθα καὶ συμβουλευόμεν ὅλους σας, ὅπως ὅσοι ἔχουσι καὶ κατακρατοῦσι πράγματα τοῦ εἰρημένου μοναστηρίου πολλὰ ἢ ὀλίγα, ὅλοι νὰ στοχασθῇτε τὰς ἀράς καὶ τὰ ἐπιτίμια, ὅπου ἐπίκεινται παρὰ τῶν θείων καὶ ἱερῶν νόμων εἰς τοὺς ἱεροσύλους καὶ πόσῃν βλάβῃν προξενοῦσιν εἰς τὴν ψυχὴν τοὺς, καὶ ἔτι μὲ αὐτοὺς καὶ μὲ ἄλλους παρομοίους στοχασμοὺς νὰ διορθώσουν τὸ σφάλμα τοὺς καὶ νὰ ἐπιστρέψωσι σῶα καὶ ἀνελλειπῇ τὰ μοναστηριακὰ πράγματα καὶ νὰ ἀπέχῃσι τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τὸ μιᾶρὸν καὶ σατανικὸν ἀμάρτημα τῆς ἱεροσυλίας. ὅσοι δὲ παρακούσωσι καὶ κατακρατήσωσι πολλὰ ἢ ὀλίγα μοναστηριακὰ πράγματα καὶ οἱ γινώσκοντες δὲ τοὺς τοιοῦτους καὶ τὰ πράγματα τὰ μοναστηριακὰ καὶ τὰ σύνορα καὶ

ἐροῦν αὐτῶν, ἂν μὴ ἐν φόβῳ θεοῦ καὶ ἀφιλοπροσώπως μαρτυρήσωσιν ἔμπροσθεν τῆς θεοφιλίας σου, ἀλλὰ παρακούσωσιν, οἱ τοιοῦτοι, ὅποιοι ἂν ᾖσιν, ὁμοῦ κατηραμένοι εἶησαν καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ μετὰ θάνατον ἄλλοι, αἱ πέτραι καὶ ὁ σίδηρος λυθείησαν, αὐτοὶ δὲ μηδαμῶς. κληρονομήσειαν τὴν λέπραν τοῦ Γιεζῆ καὶ τὴν ἀγχόνην τοῦ Ἰούδα, στένοντες εἶησαν καὶ τρέμοντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὡς ὁ Καὶν, καὶ προκοπὴν μήποτε ἴδοιεν ἐν οἷς ἐργάζονται, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ εἴη ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν καὶ ἡ μερίς αὐτῶν μετὰ τοῦ προδοτοῦ Ἰούδα καὶ τῶν θεομάχων Ἰουδαίων τῶν σταυρωσάντων τὸν κύριον τῆς δόξης, ἔχοιεν δὲ καὶ τὰς ἀράς πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἁγίων τῆς ἐκκλησίας πατέρων, προφανῶς δ' ἐλεγχόμενοι οἱ κατακρατοῦντες τὰ μοναστηριακὰ πράγματα ὡς φιλάδικοι καὶ διεστραμμένοι ἱερόσυλοι ὑπάρχουσι καὶ ἔξω τῆς τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ τῆς τῶν χριστιανῶν συναναστροφῆς καὶ ὁμηγύρεως, καὶ μηδεὶς ἐκκλησιασθῇ αὐτοὺς ἢ ἀγίασθῃ ἢ θυμιάσθῃ ἢ ἀντίδωρον αὐτοῖς δῶ ἢ συμφάγη ἢ συμπῆν ἢ ὅλως συναναστραφῇ ἢ χαιρετίσθῃ, ἕως οὗ ποιήσωσιν, ὡς γράφομεν. αψπδ', ἐν μηνὶ ματίῳ, ἰνδι-κτιῶνος β'. †

† Ὁ Ἐφέσου Σαμουήλ. †	† Ὁ Σερρών Ματθαῖος. †
† Ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος. †	† Ὁ Δράμας Γρηγόριος. †
† Ὁ Κυζίκου Ἀγάπιος. †	† Ὁ Ἀγχιάλου Ἰωακείμ. †
† Ὁ Νικομηδείας Γεράσιμος. †	† Ὁ Ναυπλίου Μελέτιος. †
† Ὁ Χαλκηδόνος Παρθένιος. †	† Ὁ Λέρνης Ἰγνατίος. †
† Ὁ Δέρκων Ἀνανίας. †	

Archetyp. chart. Flor. II. nro 86.

CLIX. 7295—1786, mense novembri, ind. V.

Patriarcha Procopius I. componit controversiam inter heredes ecclesiae S. Georgii, quae dicta est Potha, declaratque eam inde ab eo tempore esse patriarchalem et coniunctam monasterio S. Ioannis.

† Προκόπιος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Εὐχῆς μὲν ἔργον ἐστὶ καὶ ἀγαθόν, εἴ τῳ μηδεμίᾳ συσταίῃ πρὸς ἑτέρους διαφορά. τοῦτο δὲ οὐ μόνον δυσχερές, ἀλλὰ καὶ ἀδύνατον, δι' ὅλου βίου ἐν τοσούτοις πράγμασι πρὸς μηδένα ὅλως προσκρούσαντα διενεχθῆναι. ἐπεὶ οὖν τοῦτο ἀδύνατον, θάτερον ἐλέσθαι δεῖ, ὅπερ ἐπιεικὲς καὶ ἐπαινετὸν ἐν τοῖς

μάλιστα, εἴ τις πρὸς τινὰ διενεχθεῖη, ὕστερον γοῦν ἐφ' οἷς ἂν δύνηται διαλύεσθαι
 τὰ ἐγκλήματα πρὸς τὸν ἀντίδικον, συγχωροῦντα καὶ συγγινώσκοντα ἐκεῖνῳ τὰ
 προσημαρτημένα. ταύτῃ τοι, ἐπειδὴν ποτε ἐπιεικῇ τοιοῦτόν τινὰ τοῖς ἡθεσι κατίδῃ
 ἢ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησία, ἴλεως πάνυ ἐπαίνων τῶν προσηκόν-
 των ἀξιούσα εὐμενῶς ἀποδέχεται καὶ τὴν αἴτησιν, εἰ ἔχοι τι παρ' ἑαυτῆς ἀξιού-
 μενος, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος. ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ κεῖται ἱερὰ
 ἐκκλησία σεμνυνομένη μὲν ἐπ' ὀνόματι τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωρ-
 γίου τοῦ Τροπαιοφόρου, ἐπιλεγομένη δὲ τῆς Πόθας, καὶ περὶ ταύτης ἐνεφανίσθη-
 σαν ἤδη ἐπὶ συνόδου ἄλλα τε διάφορα ἐνυπόγραφα γράμματα καὶ ἐσφράγιστα
 ταῖς κατὰ τόπον ὑπογραφαῖς τῶν προκριτωτέρων χριστιανῶν καὶ τῇ σφραγίδι τοῦ
 ἐκτὶ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγικοῦ μοναστηρίου
 τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἔτι δὲ καὶ τέσσαρα πατριαρχικά καὶ συνοδικὰ
 σιγιλλιώδη γράμματα τῶν προπατριαρχευσάντων Κωνσταντινουπόλεως, τὸ μὲν τοῦ
 αἰοιδίμου Σαμουήλ, τὸ δὲ τοῦ κυρίου, κυρίου Θεοδοσίου, τὸ δὲ τοῦ ἐν μακαρίᾳ τῇ
 λήξει γενομένου Σωφρονίου, τὸ δὲ τοῦ ἀειμνήστου Γαβριήλ, οὐ μέντοι συνωδὰ
 καὶ σύμφωνα ἀλλήλοις, ἀλλὰ τὰ μὲν ἐπικυροῦντα τὴν προπατορικὴν κτητορικὴν
 αὐτοῖς ἐξουσίαν τῷ Μάρκῳ Ῥάλλῃ καὶ τῇ Κυριακῇ, τοῖς πρωτεξαδέλφοις, τὰ δὲ
 εἰς ἡμισείας μερῶντα ταύτην καὶ ἀποδιδόντα τὸ μὲν τῇ Ἀννῇ, θυγατρὶ τῆς
 ποτὲ Καλῆς, τὸ δὲ τοῖς τέκνοις τοῦ ποτὲ Γεωργίου, υἱοῦ τῆς ποτὲ Θεολογοῦς.
 ἐπειδὴ οὖν τοιαῦτα ἐνεφανίσθησαν ἐπὶ συνόδου γράμματα καὶ παρέστησαν ὃ τε
 ῥηθεὶς Μάρκος Ῥάλλῃ, ὁ καὶ ἐπίτροπος τῆς πρωτεξαδέλφης αὐτοῦ Κυριακῆς,
 καὶ ὁ Μανώλης Κυλίδης ἐπιτροπικῶς ἐκ μέρους τῶν τέκνων τοῦ εἰρημένου ποτὲ
 Γεωργίου ἀμφισβητοῦντες καὶ ἀντιδιαφερόμενοι ἐπὶ συνόδου καὶ εἰς πίστῳσιν τῶν
 προβαλλομένων ὄγκον γραμμάτων ἐπὶ χεῖρας προβαλλόμενοι, ἢ μετριότης ἡμῶν
 μετὰ τῆς περὶ ἡμᾶς τῶν ἀδελφῶν ὁμηγύρεως τὸ ἀσάφες ὁρῶσα τοῦ πράγματος
 καὶ ταλαντευομένη τῇ δίκῃ καὶ οὐκ ἔχουσα, ὅπως βεβαίως δικάσεται, ἅμα δὲ
 καὶ τοὺς ἀντιδιαφερομένους ὁρῶσα ἐπὶ πολλῶν ἐτῶν διάστημα ἔνεκεν τῆς δίκης
 ταύτης καὶ διαφορᾶς ἀποδημούντας μὲν τῆς πατρίδος, πλανωμένους δὲ ἐν ἄλλο-
 δαπῇ καὶ τλακπωρούμενους καὶ οὐκ ὀλίγα δαπανωμένους καὶ ἐπιτιμίοις ἐκκλη-
 σιαστικοῖς περιβάλλοντας ἀλλήλοις διὰ φρικτῶν πατριαρχικῶν συνοδικῶν γραμμά-
 των, οἵτις καμφθεῖσα ἐπ' αὐτοῖς συνεβούλευσεν ἑκατέρους παύσασθαι μὲν τῆς
 διαφορᾶς ταύτης, ἐπιτρέψαι δὲ τῆς ἐκκλησίας ταύτης τὴν δεσποτείαν ἀφιερώσαντας
 καὶ ἀναθεμένους εἰς τὸν καθ' ἡμᾶς τοῦτον ἀγιώτατον πατριαρχικόν, ἀποστολικόν
 καὶ οἰκουμενικὸν θρόνον, ἵνα γενομένη πατριαρχικῇ, σταυροπηγιακῇ προσηλωθῇ
 τῷ εἰρημένῳ κατὰ τόπον ἱερῷ μοναστηρίῳ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. οἱ

δὲ ἀμφοτέρω μεταμεληθέντες ἐπὶ ταῖς προτέραις διαφοραῖς καὶ ἐγκλήμασι προθύμως πάνυ πειθνήιους παρείχοντο ἑαυτοὺς καὶ εὐθύς ἑκάτερος, ὃν ἔφερεν ὄγκον καὶ πλῆθος γραμμάτων, ἡμῖν φέρων ἐνεχείρισεν, ἀφιερῶσαντες ἐκείνην τὴν ἐκκλησίαν εἰς τὴν σταυροπηγιακὴν ἐξουσίαν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, τοσοῦτόν γε μὴν ἐξητήσαντο παρ' ἡμῶν, ὅπως ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα διὰ ψυχικὸν μνημόσυνον μνημονεύονται τὰ ὀνόματα τῶν τεσσάρων τούτων γενεῶν, δηλαδὴ τοῦ Μάρκου Ῥάλλη, τοῦ ποτὲ Γεωργίου, υἱοῦ τῆς Θεολογοῦς, τῆς Κυριακῆς, γυναικὸς τοῦ Φωκιανοῦ, καὶ τοῦ χατζῆ Δημήτρη Μαρκάκη. ἐπειδὴ οὖν τοιαῦτα ἐνεφανίσθησαν ἡμῖν τὰ ῥηθέντα γράμματα καὶ οἱ ἀντιδιαφερόμενοι εὐπετῶς πάνυ διαλυσάμενοι πρὸς ἀλλήλους τὰ ἐγκλήματα ὑπηκόους σφᾶς αὐτοὺς παρείχοντο τῇ ἡμετέρᾳ πατριαρχικῇ καὶ συνοδικῇ συμβουλῇ, διὰ ταῦτα τῆς χριστιανικῆς εὐπειθείας ἐπαινέσαντες αὐτοὺς ἀπεδεξάμεθα καὶ τὴν αἴτησιν ὡς εὐλογον καὶ δικαίαν οὔσαν, προσδιορισάμενοι διὰ τὸ μᾶλλον ἀσκανδάλιστον καὶ ἀτάραχον, ὅπως μηδεὶς ποτε ἐκ τῶν ἀνωτέρω τεσσάρων γενεῶν ἔχη ἄδειαν ἱεουργεῖν ἐν τῇ εἰρημένῃ ἐκκλησίᾳ. διὸ καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα ἡ ῥηθεῖσα κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ἐκκλησία τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου μεγαλομάρτυρος Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου, ἐπιλεγομένη [δὲ] τῆς Πέθας, μετὰ πάντων τῶν κτημάτων, πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτῆς, τῶν τε ἡδὴ ὄντων καὶ τῶν εἰσέπειτα προσγενησομένων, ὑπάρχη τοῦ λοιποῦ ἡμετέρα πατριαρχικῇ, σταυροπηγιακῇ, προσηλωμένη τε καὶ ἀφιερωμένη ἀναφαίρετως καὶ ἀναποσπάστως εἰς τὸ ῥηθὲν κατὰ τόπον ἱερὸν καὶ σεβάσιμον ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, κτήμα ἐκείνου οὔσα τε καὶ λεγομένη, καὶ τοῦ ἐν αὐτῇ κατὰ καιροῦς ἱεουργοῦντος ἀποκαθισταμένου τε καὶ διοριζομένου παρὰ τοῦ ῥηθέντος μοναστηρίου, μνημονευομένων ἐν αὐτῇ τῶν ὀνομάτων τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων τεσσάρων γενεῶν ἀδιαλείπτως καὶ εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, δηλαδὴ τοῦ Μάρκου Ῥάλλη, τοῦ ποτὲ Γεωργίου, υἱοῦ τῆς ποτὲ Θεολογοῦς, τῆς Κυριακῆς, γυναικὸς τοῦ Φωκιανοῦ, καὶ τοῦ χατζῆ Δημήτρη Μαρκάκη, μηδενὸς μέντοι τολμῶντος τοῦ λοιποῦ ἐπιχειρεῖν τῇ ἐκκλησίᾳ ταύτῃ ὡς προπατορικῇ κτητορικῇ, μηδὲ ἱεουργεῖν ἐν αὐτῇ τινος ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰρημένων γενεῶν. ὅστις δὲ καὶ ὁποῖος τῶν χριστιανῶν μικρὸς ἢ μέγας ἀνὴρ ἢ γυνή, ἱερωμένος ἢ λαϊκός, τολμήσῃ τοῦ λοιποῦ ἀνακαλέσασθαι οἰκοδῆτινι τρόπῳ τὴν περὶ τῆς ἐκκλησίας ταύτης διαφορὰν ἢ ἀνατρέψαι τὴν σταυροπηγιακὴν αὐτῆς ἐξουσίαν καὶ τὴν εἰς τὸ ῥηθὲν μοναστήριον ἀφιέρωσιν ἢ μετακινήσῃ τι τῶν ἀνωτέρω ἀπο-

φανθέντων, ὁ τοιοῦτος, ὅποιος ἂν ᾗ τάξεως καὶ βαθμοῦ, ἀφωρισμένος ὑπάρχει καὶ κητηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος παρὰ τῆς ἀγίας, ὁμοουσίου, ζωοποιῦ καὶ ἀδιαιρέτου τριάδος, τοῦ ἑνὸς τῇ φύσει μόνου Θεοῦ, καὶ μετὰ θάνατον ἄλλως καὶ τυμπανιαῖος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος καὶ ὑπόδικος καὶ ἔνοχος τῷ αἰωνίῳ πυρὶ τῆς γεέννης. ταῦτα ἀπεφάνθη συνοδικῶς, καὶ εἰς τὴν περὶ τούτων ἔνδειξιν καὶ διηγετὴ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν σιγίλλιωδες ἐν μεμβράναις γράμμα, καταστρωθὲν καὶ τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ ῥηθὲν κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον ἱερὸν καὶ σεβάσιμον ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. ἐν ἔτει σωτηρίῳ αψπς', κατὰ μῆνα νοέμβριον, ἐπινεμήσεως πέμπτης. †

† Προκόπιος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Ἡρακλείας Μεθόδιος. † † Ὁ Θεσσαλονίκης Ἰάκωβος. †

† Ὁ Κυζίκου Ἀγάπιος. † † Ὁ Καλλίνικος. †

† Ὁ Νικομηδείας Γεράσιμος. † † Ὁ Δράμας Γρηγόριος. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Παρθένιος. † † Ὁ Ναυπλίου Μελέτιος. †

† Ὁ Δέρκων Ἀνανίας. †

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 87.

CLX. 7303—1795, mense februario, ind. XIII.

Patriarcha Gerasimus III. et synodus decernunt, heredem monachorum mortuorum esse monasterium et statuunt, quae bona possidere liceat fratribus.

† Γεράσιμος, ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Οὐκ ἀναγκαίως μὲν ἔχειν ἔδοξεν, εἴ τις διὰ μακρῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος προοιμιάζοιτο εἰς τὸ νεανικὸν φιλοτιμούμενος, προδηλῶσαι γε μὴν τὸ πρᾶγμα τοῖς μὴ εἰδόσιν οὐ τῶν πάνυ περιττῶν. πρόκειται οὖν τῷ γράμματι τούτῳ ἐπικυρῶσαι, οὗπερ οἱ δσιώτατοι τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πατέρες ὄρους ἐν γράμματι ἔθεντο κατὰ σφᾶς αὐτοὺς πρὸς τὸ κοινῇ αὐτοῖς συμφέρον· Παρθένιος γάρ τις τῶν μοναστηριακῶν τούτων προσήνεγκε τῇ ἡμῶν μετριότητι ἐπὶ συνόδου γράμμα ἔκ τε τῆς κοινῆς μοναστηριακῆς σφραγίδος

καὶ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἤδη ἵγουμενίου αὐτῶν, ὁσιωτάτου Ἀθανασίου, τὸ ἐχέ-
 γυον ἔχον καὶ τὸ πιστόν, ἀφ' οὗ δὴλοι εἰσιν οἱ εἰρημένοι πατέρες ἐκεῖθεν ἀπαί-
 ροντι αὐτῷ ἐντελλόμενοι, ἐπειδὴν εἰς βασιλεύουσιν καταχθῆ διαπραξασθαι σφισι
 παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ
 ταῦτα κατὰ ἀρχαῖον μοναστηριακὸν ἔθος αὐτῶν, τῶν μὲν ἀποθησκόντων συγκοινο-
 βιατῶν αὐτῶν τὴν κληρονομίαν διαδέχεσθαι τὸ μοναστήριον, ἀλλὰ μὴ ἀδελφόν,
 μηδ' ἄλλον τινὰ συγγενῆ τοῦ τεθνεώτος καλόγηρον ἢ κοσμικόν. ὅσοι δὲ τῶν
 μοναστηριακῶν τούτων ὠνησάμενοι ἔχουσι πράγματα τῆς μονῆς, κελλεῖόν, φασι,
 χωράφια, ζῶα, μηδὲνα τούτων δύνασθαι ζῶντα πωλεῖν ἐκεῖνα συγγενέσιν αὐτοῦ
 καλογῆροις ἢ ὑποτακτικοῖς, μήτε ἐκόντα, μήτε κατ' ἐπιταγὴν τινος ἢ δέησιν,
 ἀλλ' ἐπειδὴν ἀποθάνωσιν ἐκεῖνοι, πωλεῖσθαι τὰ ῥηθέντα πράγματα, ὥπερ ἂν
 προέλωνται οἱ συγκοινοβιαῖται ἢ τῷ μὴ ἔχοντι ἄλλο κτῆμα· οὕτω γὰρ ἂν κτή-
 σασθαι καὶ τοὺς μὴ ἔχοντας, ἀφ' ὧν διαβιώσονται, τῶν δὲ συγκοινοβιατῶν τού-
 των τοὺς νέους τῇ ἡλικίᾳ μηδὲνα ἔχειν ἴδιον ζεύγος βοῶν ἀροτῆρων μηδὲ
 ἀποστέλλειν ἕτερον εἰς τὰ τῆς μονῆς μετόχια ἐπ' ἀρότῳ καὶ καταβολῇ πραγ-
 μάτων, ἀλλὰ μόνοις τοῖς γέρουσιν ἐξεῖναι τοῦτο, ἵν' ἔχωσι τὴν ἀπὸ τούτων
 πρὸς τὸ ζῆν ἐπικαρπίαν, οὐ μὴν ἀλλὰ μηδὲ τοῖς ἱεροπραγοῦσιν ἐξεῖναι γεωρ-
 γεῖν ἢ σπεῖρειν κατὰ τῶν περιττῶν καὶ ἀγεωργῆτων τῆς μονῆς τόπων, καὶ τῶν
 ἐπὶ ἰδίαις δὲ ὑπουργίαις καὶ κέρδεσιν ἀποδημούντων συγκοινοβιατῶν ἢ τῶν ἐπὶ
 τοῖς ἔξω τῆς μονῆς μετοχίοις τεταγμένων μηδὲνα ἔχειν ἴδιον ζεύγος βοῶν ἐν
 τοῖς ἐν Πάτμῳ μετοχίοις αὐτῆς. ἔτι δὲ μηδὲνα ἐξαιτεῖσθαι κατὰ βίαν καὶ πρόσ-
 ταγμα ἐπιτραπῆναί οἱ παρὰ τῆς μονῆς τὸ παρ' αὐτοῖς λεγόμενον οἰκονομεῖον
 ἐν ἀλλοδαπῇ, ἀλλ' ὅντινα ἂν δόξῃ κοινῇ, τοῦτον ἀποκαθιστάμενον οἰκονόμον
 χρῆσθαι τῇ ἐπιτετραμμένῃ ἐκείνῃ οἰκονομίᾳ ἐπὶ ἔτη μόνον τέτταρα, ἀλλὰ μὴ
 πλείω. ὅστις δὲ ἢ πρὸς χάριν ἢ κατὰ δέησιν ἢ ἐπιταγὴν ἄλλου ἔλαβεν ἢ
 λήψεται μετόχιον καὶ οἰκονομεῖον ἢ ἐφ' ὅρους ζωῆς αὐτοῦ ἢ ἐπὶ ἔτη πλείω
 τῶν τεττάρων, τοῦτον ἀπελαύνεσθαι τοῦ ἐπιτετραμμένου ἐκείνου ὑπουργήματος,
 ὡς φιλοκερδῆ καὶ παραβάτην τοῦ ἀρχαίου μοναστηριακοῦ ἔθους, καὶ συνελόντι
 εἰπεῖν τὰ ἀρχαῖα καὶ ἐκ παλαιοῦ μοναστηριακὰ ἔθη ἐπὶ τε τῶν μοναστηριακῶν
 ὁφεικίων καὶ τῆς ἄλλης μοναστηριακῆς αὐτῶν διοικήσεως διατηρεῖσθαι ἐσαεῖ
 τοῖς ἔργοις ἀπαράβαρα. ταῦτα μὲν οὖν καλὰ τε καὶ κοινῇ συμφέροντα ἐδεήθησαν
 ἡμῶν ἐπικυρῶσαι οἱ εἰρημένοι πατέρες ὁμολογήσαντες καὶ συνθέμενοι καθ' ἑαυ-
 τούς, ἄλλως τε καὶ ἐκ παλαιοῦ ἔθιμα, ἐπεὶ δ' ἐπενεύσαμεν αὐτοῖς πρὸς τὴν
 βούλησιν, γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων
 ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ

συλλειτουργῶν, ἵνα τοὺς ἀποθνήσκοντας συγκοινοβιάτας πατέρας τοῦ εἰρημένου ἐν Πάτμῳ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου μὴ κληρονομῇ μήτε ἀδελφὸς μήτε ἄλλος τις τῶν συγγενῶν καλόγηρος ἢ κοσμικός, ἀλλὰ μόνον τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον. ὅσοις δὲ τῶν πατέρων πρόσσετι κτῆμά τι τῆς μονῆς ὄνιον, κελλεῖόν, φαμεν, χωράφια, ζῶα, μηδεὶς τούτων πωλῇ ἐκεῖνα συγγενέσιν αὐτοῖς καλογήροις ἢ ὑποτακτικοῖς, μήτε ἐκουσίως μήτε ἀκουσίως κατ' ἐπιταγὴν τινος ἢ δέησιν, ἀλλ' ἀποθνησκόντων τῶν ἐχόντων πωλῶνται τὰ μοναστηριακὰ πράγματα, ὥπερ ἂν κοινῇ τοῖς συγκοινοβιάταις δόξῃ ἢ ὥπερ ἂν μὴ ἄλλο προσῇ κτῆμα. τοῖς δὲ νέοις τῇ ἡλικίᾳ τῶν συγκοινοβιατῶν τούτων μηδενὶ ἐξῇ ζεῦγος ἀροτήρων τρέφειν βοῶν μηδ' ἀποστέλλειν παρ' ἑαυτοῦ ἄλλον εἰς τὰ τῆς μονῆς μετόχια ἀροῦντα καὶ καταβάλλοντα σπέρματα, ἀλλὰ μόνοι οἱ γέροντες τοῦτο ἔχωσιν, ἵν' ἀπολαύσῃ τῆς ἐκεῖθεν πρὸς τὸ ζῆν ἐπικαρπίας, οὐ μὴν ἀλλὰ μηδὲ οἱ ἱεροπραγοῦντες γεωργῶσιν ἢ σπείρῳσι κατὰ περιττῶν καὶ ἀγεωργήτων τῆς μονῆς χωρίων. ὅσοι δ' ἂν τῶν συγκοινοβιατῶν αὐτῶν ἐπὶ ἰδίαις ὑπουργίαις καὶ κέρδεσιν ἀποδημῶσιν ἢ τυγχάνωσι τεταγμένοι ἐπὶ τοῖς ἔξω τῆς μονῆς μετοχείοις, τούτων μηδεὶς δύνηται ἴδιον τρέφειν ζεῦγος βοῶν ἐν τοῖς ἐν Πάτμῳ μετοχείοις, οὐ μὴν ἀλλὰ μηδὲ βία τις ἢ προστάγματι λαμβάνῃ παρὰ τῆς μονῆς τὸ παρ' αὐτοῖς λεγόμενον οἰκονομεῖον ἐν ἀλλοδαπῇ, ἀλλ' ὅντινα ἂν κοινῇ ἔλωνται, οὕτως ἀποκαθιστάμενος οἰκονόμος ἔχῃ τὸ οἰκονομεῖον ἐκεῖνο ἐπὶ ἔτη μόνον τέτταρα, ἀλλὰ μὴ πλείω. ὅστις δὲ ἢ κατὰ χάριν ἢ καθ' ἰκεσίαν καὶ αἵτησιν ἄλλου ἔλαβεν ἢ λήψεται ποτε μετόχιον καὶ οἰκονομεῖον τοῦ μοναστηρίου τούτου ἢ διὰ βίου ἢ ἐπὶ ἔτη πλείω τῶν τεττάρων, οὗτος ἀπελαύνηται τοῦ μοναστηριακοῦ ἐκείνου ὑπουργήματος, ἐπεὶ πρὸς τὸ ἴδιον ἀφορῶν κέρδος καταλύει τὰ κοινῇ αὐτοῖς συμφέροντα. ὥς δὲ καθάπαξ εἰπεῖν τὰ ἀρχαῖα καὶ ἐκ παλαιοῦ μοναστηριακὰ ἔθη ἐπὶ τε τῶν ὁφικίων τῆς μονῆς καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης αὐτῶν διοικήσεως διαμένωσιν ἐσαεὶ φυλαττόμενα κύρια καὶ ἀπαράβατα, μηδενὸς τολμῶντος ἀντιβῆναι ἢ παρεκτραπῆναι αὐτῶν μηδὲ τὸ σμικρότατον. ὅσοι δ' ἂν καὶ ὅποιοι τῶν χριστιανῶν μικροὶ ἢ μεγάλοι, ἱερωμένοι ἢ λαϊκοί, μοναστηριακοὶ αὐτῶν ἢ ἄλλοι, ἄνδρες ἢ γυναῖκες, βουλευσώσι ποτε ἢ πράξωσι κατάλυσιν τινος τῶν προσηριθμημένων καὶ προκεκυρωμένων ἐν τῷ παρόντι ἡμετέρῳ πατριαρχικῷ καὶ συνοδικῷ γράμματι, οὗτοι πάντες ἀφωρισμένοι εἴησαν ἀπὸ θεοῦ καὶ κατηρ- μένοι καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτοι καὶ τυμπανιαῖοι, αἱ πέτραι καὶ ὁ σιδήρος λυθίσαν, αὐτοὶ δὲ μηδ' αὖτις, καὶ ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ εἴῃ ἐπὶ τὰς κε- φαλὰς αὐτῶν καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς ἀραῖς εἴησαν ὑπεύθυνοι καὶ ὑπόδικοι καὶ ἔνοχοι τῷ αἰωνίῳ πυρὶ τῆς γεέννης, ὥς καταλύοντες καὶ διαφθείροντες τὸ οὕτως

ἀρχιεὶς καὶ γεραρὸν μοναστήριον, δέον συναγωνίζεσθαι ἐπιμελουμένους τῆς αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως αὐτοῦ. ταῦτα μὲν οὖν ἀπεράνθη καὶ κεκύρωται συνοδικῶς, εἰς δὲ τὴν περὶ τούτων ἐνδειξὴν καὶ διηγεσθὴ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα καὶ καταστρωθὲν κἀν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἀπεστάλη εἰς τὸ ῥηθὲν ἐν Πάτμῳ ἱερὸν μοναστήριον τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἐννενηκοστῷ πέμπτῳ, ἐπινεμήσεως δεκάτης τρίτης, κατὰ μῆνα φεβρουάριον. †

† Ἐν μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγ'. †

† Ὁ Καισαρείας Γρηγόριος. †

† Ὁ Βάρνης Φιλόθεος. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερεμίας. †

† Ὁ Ἡρακλείας Κύριλλος. †

† Ὁ Ἰωακείμ. †

† Ὁ †

† Ὁ Σαμουήλ. †

† Ὁ Νικομηδείας Ἀθανάσιος. †

† Ὁ Δέρκων Μακάριος. †

† Ὁ [Δράμας] Γρηγόριος. †

Archetyp. Flor. II. nro 88.

CLXI. 7306—1797, 19. mensis octobris, ind. I.

Patriarcha Gregorius V. iubet instaurari scholam litterarum graecarum in monasterio.

† Γρηγόριος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁσιώτατε καθηγούμενε τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου τοῦ ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου καὶ ἐπίτροπε τῆς πατριαρχικῆς ἡμῶν ἐξαρχίας, κύρ Ἰωάσαφ, καὶ ὁσιολογιώτατοι, ὅ τε διδάσκαλος καὶ καθηγητὴς τῆς αὐτόθι κοινῆς σχολῆς τῶν ἐλληνικῶν μαθημάτων, κύρ Δανιήλ, καὶ ὁ ὑποδιδάσκαλος, κύρ Μισαήλ, τέκνα ἐν κυρίῳ ἀγαπητὰ τῆς ἡμῶν μετριότητος, χάρις εἴη ὑμῖν καὶ εἰρήνη παρὰ θεοῦ, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχὴ, εὐλογία καὶ συγχώρησις. εἰ καὶ αἱ ἄλλαι παροικίαι καὶ ἐπαρχίαι, ὅσαι πλουτοῦσι σχολεῖα, ἐσεμνύνοντο, κατ' ἐξάρετον ὅμως λόγον ἔπρεπε, νὰ σεμνύνεται ἡ νῆσος αὕτη, ὅτι δύο ἀξιοθαύμαστα πλουτεῖ, ἐν μὲν τὸ γεραρὸν καὶ σεβάσιμον μοναστήριον, καὶ ἄλλο τὴν καρποφοροῦσαν ταύτην σχολήν, προσενοῦντα ἀμφοτέρω, κλέος εἰς τὸ εὐσεβὲς ἡμῶν χριστεπώνυμον πλήρωμα. καὶ ἤδη καθορῶντες τὰς ἀκαταστασίας αὐτῶν καὶ πληροφορηθέντες ἐκ τῶν ὧν περι-

γράφετε καὶ διακηρύετε τῇ ἐκκλησίᾳ, τὸν ἀφαιρισμὸν καὶ αὐτῆς τῆς περιφρήμου σχολῆς, ἐλυπηθήμεν καιρίως καὶ ἐπλήγημεν τὴν ψυχὴν. ἔθεν ἡ ἐκκλησία, ὡς προνοοῦσα τῶν καθόλου καὶ κηδεμονικῶς προϊσταμένη καὶ ἔργον ἔχουσα τὴν σύστασιν τῶν τοιούτων θεαρέστων καὶ κοινωφελῶν, οὕτω καὶ τῶν ἐπὶ μέρους, τῶν αὐτόθι: δηλονότι, οὐκ ἀνασχέτον ἡγήσατο παριδεῖν αὐτὰ ἡμελημένα καὶ ἀκαταστασίαις καὶ ἀνωμαλίαις, θλίψεσι τε καὶ βίαις ἐταζόμεθα. καὶ περὶ μὲν τοῦ ἱεροῦ μοναστηρίου ἐγένετο καὶ γίνεται φροντίς ἄγρυπνος περὶ ἀσφαλείας αὐτοῦ καὶ εἰς τὰ πρόσω αὐξήσεως, βελτιώσεώς τε καὶ εὐκαταστάσεως, κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ ζῆλον γίνεται ἐκκλησιαστικὴ πρόνοια καὶ διὰ τὴν αὐτόθι σχολήν. καὶ σκέψεως κοινῆς γενομένης μετὰ τῶν τιμιωτάτων ἐνταῦθα ἐπιτρόπων τοῦ εὐλογημένου βουφετίου τῶν γουναράδων ἀπεφάνθη διορίσασθαι διδάσκαλον ὡς τὸ πρῶτον τὸν κύρ Δανιήλ, ὑποδιδάσκαλον δὲ τὸν κύρ Μισαήλ ἐν τῇ αὐτόθι σχολῇ, διὰ τὴν ἐπαναλάβειν αὕτη τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς καλλονὴν καὶ λαμπρότητα, καθὼς καὶ προλαβόντως ἐστάλησαν ἐκκλησιαστικὰ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ γράμματα καὶ παρὰ τῶν ἐπιτρόπων, διὰ τὴν ἐπικυρωθῆ δὲ ἡ ἀποκατάστασις ὑμῶν τῶν διδασκάλων. γράφομεν πάλιν καὶ ἐντελλόμεθα ὑμῖν ἐκκλησιαστικῶς, ὅπου προθύμως τὴν ἐπαναλάβετε τὴν φροντίδα τῆς σχολῆς ταύτης καὶ κατὰ τὸ παλαιὸν τὴν διοικήτετε τὴν τῆς σχολῆς διδασκοντες ἀκόπως καὶ ἐπιμελούμενοι τῶν μαθητῶν. καὶ ὁ μὲν πρῶτος διδάσκαλος τὴν προϊσταται καὶ τὴν ἐφορεύει, καὶ τὴν διορίζει τὰς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων. ὁ δὲ ὑποδιδάσκαλος τὴν ὑπαίχει τῷ πρῶτῳ διδασκάλῳ, καὶ τὴν ἐπιμελεῖται περὶ τῆς εὐταξίας καὶ κοσμιότητος τῶν ἡθῶν τῶν φοιτῶντων μαθητῶν, φυλακτομένης τῆς ἀρχαίας εὐνομίας καὶ καλῆς διοικήσεως τῆς σχολῆς ταύτης χωρὶς τοῦ γίνεσθαι ἐς τοῦτιον παρείσφρησιν τινα ἢ βίαν ἢ ἄλλο τι ἀπ᾽ ἑαυτοῦ καὶ ἐναντίον εἰς τὰ συμφέροντα τῇ σχολῇ ταύτῃ. καὶ σὺ ὁ καθηγούμενος, ὡς ἐπίτροπος καὶ ἐπιφέρων τῆς ἐκκλησίας πρόσωπον εἰς τὴν ἐξουσίαν ταύτην τὴν ἐπαγρυπνῆς διὰ παντὸς καὶ τὴν προσέχεις καλῶς, ὅπου τὴν μὴ γίνεσθαι ποτε ταρχή τις ἢ βία εἰς τὴν σχολὴν ταύτην καὶ εἰς τὸ γεραιὸν μοναστήριον, οὐδὲ τὴν παρορῶνται περιφρονητικῶς τὰ δίκαια καὶ τὰ προσόντα αὐτοῖς ἀμφοτέροις, οὔτε ὅπως τὴν καταπατῶνται τὰ παρὰ τῆς ἐκκλησίας ἐπιχρησθέντα πάλαι καὶ νῦν προνόμια, οὔτε τὴν ἀνέχεσθαι τὴν σμικροτάτην αὐτῶν βλάβην, ζημίαν τε ἢ ἐνόχλησιν, ἐπειδὴ παρὰ σοῦ ἡ ἐκκλησία ἐξετάζουσα ἀπαιτῆσαι πάντως τὰς ὁπώποτε συμβῆρομένας παρεντροπὰς τῶν νομίμων καὶ καθηκόντων καὶ τὰς γενησομένας ταρχαίς, βλάβαις τε ἢ ζημίαις, καὶ ἐφείλεις δοῦναι τὰς ἀπολογίας εὐπροσώπως ἐν παντὶ καιρῷ. κατανόησον τοίνυν τὸ ἐπικείμενόν σοι χρέος καὶ ἐπιμελοῦ παντὶ τοῦ σθένει τῆς εὐσταθείας τοῦ γεραιοῦ μοναστηρίου καὶ τῆς ρυθμίσεως

τῆς σχολῆς μετὰ τῶν ὁσιολογιωτάτων διδασκάλων. γενέσθω λοιπὸν ὡς γράφομεν καὶ μὴ ἄλλως, ἐξ ἀποφάσεως, ἵνα εὖ ὑμῖν γένηται καὶ ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, οὗ ἡ χάρις εἴη μεθ' ὑμῶν. αψλζ', δκτωβρίου ιθ'. †

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἐν Χριστῷ εὐχέτης ὑμῶν. †

In tergo: Τῷ ὁσιωτάτῳ καθηγουμένῳ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγικοῦ μοναστηρίου τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου καὶ ἐπιτρόπῳ τῆς πατριαρχικῆς ἡμῶν ἐξαρχίας, κύρ Ἰωάσαφ, καὶ τοῖς ὁσιολογιωτάτοις διδασκάλοις, τῷ τε διδασκάλῳ καὶ καθηγητῇ τῆς αὐτῆς κοινῆς σχολῆς τῶν ἑλληνικῶν μαθημάτων, κύρ Δανιήλ, καὶ τῷ ὑποδιδασκάλῳ, κύρ Μισαήλ, τέχνοις ἐν κυρίῳ ἀγαπητοῖς τῆς ἡμῶν μετριότητος εὐχετικῶς.

Ex archetypo, quod exstat in tabulario coenobii edidit I. Sakkelion in periodico Παρνασσός, Tom. X. fasc. 8. Aprilis 1887. Athenis p. 372—374. Deest apud Flor.

CLXII. 7306—1797, mense octobri, ind. I.

Patriarcha Gregorius V. confirmat iura, privilegia, libertatem et constitutiones monasterii.

† Γρηγόριος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὅσα μὲν κατὰ τοὺς θείους θεσμοὺς καὶ τοὺς ἱεροὺς ἀποστολικοὺς καὶ συνοδικοὺς κανόνας τυγχάνει διακυβερνώμενα, πολλὴν ἔχουσι τὴν χάριν παρὰ θεοῦ καὶ τὸ ἔλεος μέγιστον, ὅσα δὲ τὸνναντίον παραβαίνει τῶν ὅρων ἐκτρεπόμενα, ἐν τούτοις προφανῆς ἡ ἀκοσμία, κατὰδὲ ἡσυχία ἡ φθορὰ καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἡ τῶν ψυχῶν ἀπώλεια. εἰ γάρ, καθάπερ οἱ περὶ τῶν καθέκαστα ἐκκλησιῶν νόμοι, οὕτω καὶ οἱ περὶ τῶν σταυροπηγιακῶν μοναστηρίων τῶν ὑπὸ τῷ καθ' ἡμᾶς ἀποστολικῷ καὶ οἰκουμενικῷ θρόνῳ ἀπαράτρεπτοι διαφυλάττοντο καὶ τῆς κατὰ νόμους ἐπιμελείας καὶ προστασίας ἀνακτείναντες ἤξιουντο παρὰ τῶν αἰεὶ πατριαρχευσάντων, οὐκ ἂν τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα τὰ δεινὰ τοῖς μοναστηρίοις συνέβαιναν. ἀλλ' ἐπειδὴ οὐκ οἶδαμεν ὅπως τῶν ἱερῶν παρημελημένων νόμων εἰς τοσαύτην προήλθον ἀκαταστασίαν καὶ ἐλεεινὴν ἀπώλειαν τὰ ἱερὰ ταῦτα καταγῶγια, διὰ ταῦτα εὐθὺς ἀνελιθροῦν ἡμῖν τοὺς οἴκους τοῦ παγκοίνου τουτουῖ σκάφους ἔδοξε πρὸς τοῖς ἄλλοις καὶ τὰ παρημελημένα αὐτὰ εὐαγῇ μοναστήρια διορθώσασθαι ἀφορῶσι πρὸς τὸ ἐκείνων συμφέρον ὡς μέλη γνήσια ὄντα τῆς καθ' ἡμᾶς ἀγίας τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ τῷ σταυροπηγιακῷ καὶ πατριαρχικῷ τετιμημένα, ἄλλως τε οὐδὲ καινός τις ἀφ' ἐαυτῶν νόμος φέρουσιν, ἀλλ' ἀρχαίους ἀνανεουμένους καὶ γεραρούς.

τὴν γὰρ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων προστασίαν τοῖς ἐπισκόποις ἐπιτρέπουσιν οἱ θεῖοι καὶ ἱεροὶ νόμοι καὶ κανόνες, τὸν τοῦ θεοῦ φόβον προτίθεσθαι διακελευόμενοι, ἵνα, εἴ γε δέοιντο, καὶ αὐτοὶ ἀπολαμβάνωσιν, ὃν τρόπον ὁ λη' τῶν ἁγίων ἀποστόλων κανὼν καὶ ὁ κα' τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ ἱεραῆς συνόδου καὶ ἡ ἐν Χαλκηδόνι, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν Νικαίᾳ ὁ τε ια' καὶ ὁ ιβ' καὶ τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ ιε' καὶ ὁ μθ' τῶν ἐν Τρούλλῳ καὶ ἄλλοι πλείστοι ὅσοι σεπτοὶ νόμοι καὶ κανόνες σαφῶς φαίνονται τὴν τῶν ἱερῶν μοναστηρίων ἐξουσίαν τοῖς ἐπισκόποις διδόντες, ὥστε μεταλαμβάνειν μὲν καὶ αὐτοὺς τῶν δεόντων, εἴ γε δέοιντο, εἰς τὰς ἑαυτῶν χρείας, τὴν δὲ πρὸς ἐκεῖνα ἐπιμέλειαν μεγίστην τε καὶ ὡς θεοῦ ἐφορῶντος ποιεῖσθαι, ἵνα προστατεύωσιν αὐτῶν καὶ οἰκονόμους καὶ ἐπιτρόπους καὶ ἡγουμένους ἀποκαθιστῶσιν ἐν αὐτοῖς καλῶς περὶ τῆς αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως τούτων ἐπιμελούμενοι, ἵνα μὴ δι' ἀμέλειαν ἔνοχοι γένωνται τοῖς ἐκ τῶν νόμων ἐπιτιμίαις, οἱ δὲ οἰκονόμοι, ἡγούμενοί τε καὶ ἐπίτροποι διαμένωσιν ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐπισκόπων καὶ δίχα τῆς ἀδείας αὐτῶν μὴ τε πωλῶσι μοναστηριακὸν τι κτῆμα, ἀλλ' οἰκονομῶσι καλῶς παρὰ τὴν ἐκεῖνων ὁδηγίαν καὶ ἀδειαν, ὅπως μὴ καὶ αὐτοὶ ὡς ἀνατρέποντες τοὺς ἐκκλησιαστικοὺς τούτους ὅρους καὶ κανόνας βαρυτάτοις ὑποπέσωσι τοῖς ἐπιτιμίαις καὶ τιμωρίαις. ταῦτα μὲν οὖν οἱ θεῖοι νόμοι ἀποφαίνονται περὶ τῶν ἱερῶν μοναστηρίων, τούτων δὲ τὰ μὲν τοῖς κατὰ τόπον ἐπιτετραμμένα ἐνοριακὰ καὶ προσηκούσης ἀρχιερατικῆς, ὡς εἰκός, ἐπ' αὐξήσει τυγχάνει ἐπιμελείας, μόνα δὲ τὰ τῇ σταυροπηγικῇ ἀξίᾳ τετιμημένα οὐκ οἶδαμεν ὅπως πρὸ χρόνων πολλῶν παρημέληται, καὶ δέον ὡς θεοῦ ἐφορῶντος διοικεῖσθαι αὐτὰ καὶ ἐκ παντὸς τρόπου ἐπιμελείας τῆς ἀναλόγου ἀξιοῦσθαι, ὅπως αὐτοῖς τῶν ἀγαθῶν τὰ μὲν ὑπάρχοντα διαμένῃ, περιποιῇται δὲ τὰ προσγενήσμενα ἂν, τῶν δὲ φαύλων τὰ μὲν προσόντα ἀποδιοπομπῇται, τὰ δὲ συμβησόμενα ἂν διακωλύωνται. τοιαύτην οὖν κατὰ νόμους τῶν ὑπὲρ αὐτῶν πάντων τῶν σταυροπηγικῶν ἡμῶν μοναστηρίων καθόλου φροντίδα κατεβάλλομεν ἐκθήμενοι κατὰ κοινὴν γνώμην καὶ συνοδικὴν διάγνωσιν ἱερὸν τόμον, ἀποφανόμενον συνωδὰ τοῖς ἱεροῖς νόμοις καὶ τοῖς ὧδε γραφομένοις περὶ τῆς εἰς τὸ ἐξῆς ἀρίστης διοικήσεως ἐκάστου σταυροπηγικοῦ μοναστηρίου καὶ εὐνομίας τῶν ἀσκουμένων ὁσιωτάτων πατέρων καὶ τῆς δυνατῆς ἀντιλήψεως καὶ ἀμέσου προστασίας αὐτῶν παρὰ τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας ἀνανεοῦντες τὰ παλαιγενῆ πατριαρχικά καὶ συνοδικὰ αὐτῶν σιγίλλια δωρεὰν καὶ ἐπικυροῦντες ἅπας τὰ σταυροπηγικά αὐτῶν προνόμια εἰς διηνεκὴ συντήρησιν αὐτῶν καὶ ἀσφάλειαν, μὴ δεόμενά ποτε ἀνανέωσης καὶ ἐπικυρώσεως, ὡς καὶ περὶ τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἱεροῦ καὶ σεβασμίου, βασιλικοῦ καὶ ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγικοῦ μονα-

στηρίου τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου· ἐνεφανίσθη γὰρ ἡμῖν πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγίλλιωδες γράμμα τοῦ αἰοδίου ἐκ πατριάρχαις Κωνσταντινουπόλεως Ἰωαννικίου ἀναμνησκόμενον ἐτέρου πρεσβυγενοῦς πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ σιγίλλιωδους [γράμματος] τοῦ αἰοδίου Κωνσταντινουπόλεως πατριάρχου Καλλινίκου, ἐπιβεβαιούντος ἄλλα προγενέστερα γράμματα τῶν πάλαι αἰοδίων πατριαρχῶν, διαλαμβάνοντα πάντα τὰ ἀνέκχθεν φιλοτιμηθέντα προνόμια διὰ τε χρυσοβούλλων λόγων βασιλικῶν καὶ διὰ γραμμάτων πατριαρχικῶν σιγίλλιωδῶν τῇ ῥηθείᾳ ἱερᾷ μονῇ· τὸν γὰρ εὐσεβῆ βασιλέα Ἀλέξιον Κομνηνὸν χρυσόβουλλον δωρήσασθαι τῷ κτήτορι τῆς αὐτῆς μονῆς, μοναχῷ Χριστοδούλῳ, δι' οὗ ἐπιβραβεῦσαι ταύτῃ πᾶσαν ἐλευθερίαν, αὐτονομίαν τε καὶ αὐτοδεσποτείαν σὺν ἀπαξιάσῃ τῇ νήσῳ Πάτμῳ μετὰ τῆς ὅλης περιοχῆς καὶ διακρατήσεως αὐτῆς ἐπ' ἀναφαιρέτῳ καὶ διηνεκαί δεσποτείᾳ καὶ κυριότητι ἀτελῶς, ἀβραῶς καὶ πάσης ἀπηλλαγμένης σεκρετικῆς συζητήσεως, ὅπως ἦ τε παρ' αὐτοῦ ἐγερεῖσθαι μονὴ καὶ οἱ ὑπ' αὐτὸν μοναχοὶ κατέχῳσι καὶ δεσπόζῳσι τὴν νῆσον ταύτην κυρίως καὶ αὐθεντικῶς, ἀναφαιρέτως τε καὶ αἰώνιως καθ' ἑαυτοὺς διοικούμενοι καὶ διευθυνόμενοι. πρὸς ὅπερ βασιλικὸν χρυσόβουλλον ἐπιδοθῆναι ἐν τῇ μονῇ τότε καὶ πατριαρχικὸν σιγίλλιωδες [γράμμα] τοῦ κυροῦ Ἰωάννου καὶ ἐφεξῆς καὶ παρ' ἄλλων πατριαρχῶν, Λουκᾶ φασί, Συμεῶν, Ἰωάσαφ καὶ Κυρίλλου καὶ ἄλλων μεταγενεστέρων τὴν σταυροπηγιακὴν ἀξίαν διακρατύνοντα τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου· σέμνυμα γὰρ εἶναι ταῦτα τῇ περιδόξῳ μονῇ προσταρμοσθὲν ὑπὸ βασιλικῆς εὐσεβείας, ὅτι ὁ ἐπιστήθιος ἐκεῖνος μαθητὴς καὶ ἀπόστολος Ἰωάννης ὁ Θεολόγος ἐν αὐτῇ τῇ νήσῳ τὸ ἱερὸν συνέγραψεν εὐαγγέλιον. πρὸς ἀνακαίνισιν οὖν καὶ τούτων τῶν ἐμφανισθέντων ἡμῖν ἀρχαίων σιγίλλίων, καθὼς καὶ πρὸ πάντων γράφοντες διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ σιγίλλιωδους γράμματος ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα τὸ εἰρημένον ἱερὸν καὶ σεβάσμιον μοναστήριον, τὸ σεμνυνόμενον τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου τὸ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ, κινήτων τε καὶ ἀκινήτων, τῶν τε ἤδη ὄντων καὶ τῶν εἰσέπειτα προσγενησομένων ἂν, ὡς ἀνέκχθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς, οὕτω καὶ εἰς τὸ ἐξῆς ἄπαντα χρόνον ὑπάρχῃ καὶ λέγῃται καὶ παρὰ πάντων γινώσκῃται ἡμέτερον πατριαρχικόν, σταυροπηγιακόν, ἀδόλωτον, ἀκαταπάτητον καὶ ὅλως ἀνενέχλητον παρ' οὐτινοσούν προσώπου, ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ, μνημονευομένου ἐν αὐτῷ τοῦ κανονικοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος, ἔχον καὶ τὸ προνόμιον κατὰ πατριαρχικὴν

φιλοτιμίαν, ὥστε τὸν κατὰ καιροῦς ἐν αὐτῷ ἡγούμενον ἐν ταῖς ἐορτασίμοις ἡμέραις φορεῖν ἐπ' ἐκκλησίας μανδύαν, προχειρίζομενον καὶ πατερίτζαν. καὶ πρῶτον μὲν ὑπάρχει ἀπηλλαγμένον πάσης ἐξαρχικῆς ἐξουσίας καὶ δεσποτείας. δεύτερον δὲ λόγῳ ὑποταγῆς ἀποδιδῶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀπαραιτήτως γρόσια τριακόσια εἰς τὸ κοινὸν τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας καὶ λαμβάνη ἐξοφλητικὴν ἀπόδειξιν κατὰ τὸ ὕφος τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ οὕτως ἀναλαβὼν τὸ ἀρχαῖον γεραρὸν τῆς σταυροπήγιακῆς ἀξίας προνόμιον καὶ καλῶς διοικούμενον, ὡς μέλος γνήσιον τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιωτάτου πατριαρχικοῦ, ἀποστολικοῦ καὶ οἰκουμενικοῦ θρόνου ὃ ἐν αὐτῷ κατὰ καιροῦς ἡγούμενος, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, οὕτω καὶ αὐτὸς γράφῃ ἀμέσως πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν καὶ ἀξιῶται τῆς προσηκούσης ὑπερασπίσεως ἐν ταῖς συμβαινούσαις χρεαίαις καὶ ὑποθέσεσιν. τρίτον. διαφυλάττωνται καταγεγραμμένα ἐν τῷ διωρισμένῳ κώδικι τῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἅπαντα τὰ κτήματα καὶ ἀφιερώματα αὐτοῦ καὶ τὰ χρέη καὶ τὸ τοῦ ἡγουμένου ὄνομα. τέταρτον δὲ τὸ σιγίλλιον αὐτοῦ ἔχη μένειν ἀπαράτρεπτον καὶ ἀπαράβατον, μὴ δεόμενόν ποτε ἀνανεώσεως καὶ ἐπικυρώσεως ἐκκλησιαστικῆς. πέμπτον. μηδεὶς τοῦ λοιποῦ γίνηται ἐν αὐτῷ ἡγούμενος ἄνευ γραμματος πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ, ἀλλ' ἐπειδὴν ἔλονται αὐτὸν γνώμη κοινῇ οἱ συγκοινοβιάται πατέρες, τότε ἀποστέλλεται παρ' αὐτῶν κοινῇ ἐνυπόγραφος καὶ ἐνσφράγιστος ἀναφορὰ περὶ τῆς τοιαύτης ἐκλογῆς πρὸς τὸν κατὰ καιροῦς οἰκουμένικόν πατριάρχην καὶ οὕτω δι' ἐκκλησιαστικοῦ γραμματος ἀποκαθίστηται ὃ ἡγούμενος τοῦ μοναστηρίου τούτου σημειουμένου καὶ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν τῷ ῥηθέντι κώδικι, ὀφείλων κατ' ἔτος ἐξαποστέλλειν ἀκριβῆ ἐνυπόγραφον καὶ ἐνσφράγιστον καταγραφὴν τῶν τοῦ ἔτους ἐκείνου μοναστηριακῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων. ἕκτον. ἡ σφραγὶς τοῦ μοναστηρίου διαιρεθῇ εἰς τμήματα τέσσαρα, καὶ ἡ μὲν λαβὴ παρακατατεθειμένη ὑπάρχει τῷ ἡγουμένῳ, τὰ δὲ τέσσαρα τμήματα τέσσαρσι συγκοινοβιαταῖς πατράσιν ἐκλεγομένοις κοινῶς παρὰ πάντων τῶν συγκοινοβιατῶν πατέρων. ἑβδομον. οἱ ἐπιτετραμμένοι τὰ τέσσαρα τμήματα καὶ τὴν λαβὴν μὴ ἔχωσιν ἄδειαν καθ' ἑαυτοὺς σφραγίζειν μοναστηριακὰς χρεωστικὰς ὁμολογίας, ἀλλ' ἐπὶ παρουσίᾳ τῶν προκριτωτέρων ἐν τοῖς συγκοινοβιαταῖς ὑπογραφομένων κἀκείνων ἰδίαις χερσίν, αἱ δὲ μὴ κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον γεγραμμένα καὶ ἐνσφραγισμένα ὁμολογία νομιζονται μὴ τοῦ μοναστηρίου, ἀλλ' ἴδιαι τῶν κατ' ἴδιαν σφραγισάντων, καὶ ἐκεῖνοι ἐξ ἰδίων ἀποπληρῶσι τὰς ἐμπεριεχομένας ἐν ταῖς τοιαύταις ὁμολογίαις χρηματικὰς ποσότητας, οὗτοι δέ, δηλαδή ὁ ἡγούμενος μετὰ τῶν τεσσάρων τῶν ἐπιτετραμμένων τὰ τῆς σφραγίδος τμήματα ἔχουσι πάσαν πληρεξουσιότητα τῆς ἐκκλησίας ἐπιτιμᾶν, τωφρονίζειν, ἀποβάλλειν ἐν

τῆς μονῆς τοὺς ἀτακτοῦντας καὶ τοὺς ἐκνευροῦντας τοὺς μετερχομένους τὸ ἄθλον τῆς ἀσκήσεως καὶ μὴ πειθομένους. τελευταῖον. διὰ κοινῆς αὐτῶν ἀναφορᾶς ἀναγγέλλειν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὄγδοον. μηδεὶς τοῦ μοναστηρίου τούτου δύνηται τοῦ λοιποῦ πωλεῖν μοναστηριακὸν ὑποστατικὸν ἄνευ τῆς νομίμου εἰδήσεως τοῦ κατὰ καιρὸν οἰκουμενικοῦ πατριάρχου, εἰ μὴ μόνον τὰς κατ' ἔτος ἐπικαρπίας καὶ τὰ γεννήματα καὶ τὰ μοναστηριακὰ θρέμματα διὰ τὰς ἀναγκαίας αὐτῶν χρεῖας. ἔννατον. ἐπειδὴν ἐν χρεῖᾳ χειροτονίας γένωνται, ἔχουσιν ἄδειαν προσκαλεῖν εἰς τὸ σταυροπηγιακὸν ἡμῶν τοῦτο μοναστήριον, ὃν ἂν βούλωνται τῶν ἀρχιερέων φέροντα ἔγγραφον ἄδειαν πατριαρχικὴν καὶ συνοδικήν ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν αὐτὴν μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως. δέκατον δὲ καὶ τελευταῖον. ὀφειλῶσιν οἱ ἐν αὐτῷ συνασκούμενοι πατέρες φυλάττειν τὰ ἐν τῷ παρόντι ἐκτεθέντα ἀπαράτρεπτα καὶ ἀπαράβατα διὰ παντός, πείθεσθαι τῷ κατὰ καιροὺς ἡγουμένῳ, διάγειν σεμνῶς, εἰρηνικῶς καὶ ἀμέμπτως, ποιμαίνοντες πνευματικῶς τοὺς ἐν τῇ νήσῳ χριστιανούς καὶ τὰς ἐκλογὰς τῶν ἡγουμένων ποιοῦντες μόνοι καθ' ἑαυτοὺς οἱ εἰρημένοι πατέρες, καὶ μηδεὶς ἐπὶ φιλοδοξίᾳ ὑφαρπάξῃ τὴν ἡγουμένην, ἀλλὰ διάγῃσι κατὰ τὸν ὅρον τοῦ κτήτορος, εὐλαβοῦς μοναχοῦ Χριστοδούλου, καὶ εἰ ἔφθασέ τι γενέσθαι ἢ γενήσεται ἔξω τῶν διατεταγμένων τύπων τοῦ ῥηθέντος ἱεροῦ μοναστηρίου ἢ καθόλου ἢ ἐν μέρει, ἀκύρου μένοντος ἐκείνου πάντη καὶ ἀνισχύρου, καὶ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις διαφυλάττειν τὴν ἀρχαίαν διατύπωσιν ἀπαράτρεπτον. ὅστις δὲ καὶ ὅποιος τῶν χριστιανῶν, ἱερωμένος ἢ λαϊκός, ὁποιασοῦν τάξεως καὶ βαθμοῦ τολμήσῃ παραβῆναι ὅπως οὖν τὰ ἐν τῷ παρόντι νομίμως καὶ κανονικῶς ἀποφανθέντα καὶ ἀνατρέψαι τι τῶν ἀνωτέρω καταγεγραμμένων, ὁ τοιοῦτος ἀφωρισμένος εἴη καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ μετὰ θάνατον ἄλυτος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος καὶ ὑπόδικος καὶ ἔνοχος τῷ αἰώνιῳ πυρὶ τῆς γέεννης. ὅθεν εἰς ἔνδειξιν καὶ διηνεκὴ τὴν ἀσφάλειαν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικόν, συνοδικὸν σιγίλλιῳδες ἐν μεμβράναις γράμμα, καταστρωθὲν κὰν τῷ ἱερῷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας τῷ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ διορισθέντι καὶ ἐδόθη εἰς τὸ ῥηθὲν μοναστήριον. ἐν ἔτει σωτηρίῳ χιλιοστῷ ἑπτακοσιοστῷ ἑννενηκοστῷ ἐβδόμῳ, κατὰ μῆνα ὀκτώβριον, ἐπινεμήσεως πρώτης. †

† Γρηγόριος, ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Ἐφέσου Σαμουήλ. †

† Ὁ Νικομηδείας Ἀθανάσιος. †

† Ὁ Ἡρακλείας Μελέτιος. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερεμίας. †

† Ὁ Κυζίκου Ἰωακείμ. †

† Ὁ Δέρκων Μακάριος. †

† 'Ο Θεσσαλονίκης Γεράσιμος. † † 'Ο Λαρίσσης Διονύσιος. †
 † 'Ο Προύσης Ἀνθιμος. † † 'Ο Εὐρίπου Ἱερόθεος. †

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 89. Sub nro 90 exstat encyclicā eiusdem patriarchae de confessione et nro 91 tabula patriarchae Neophyti VII., cuius exemplar non sumus nacti, de qua autem Florides haec habet: ἴσον συνοδικοῦ γράμματος Νεοφύτου ζ', οὗ τὸ προοίμιον ἐλλιπές, περὶ τῆς συστάσεως καὶ εὐνομίας τῆς μονῆς τῷ 1799 (7307). ἄρχεται· «νόμοις διατεταγμένοις ἢ ἔθουσι πᾶν σύστημα τῶν ἀνθρώπων διοικεῖσθαι ἐπάναγκες».

CLXIII. 7309—1801, , [ind. IV.]

Patriarchae Callinici V. edictum de administrando monasterio.

† Καλλίνικος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Πάντων τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τὸν ἐπίσκοπον ἔχειν τὴν φροντίδα καὶ διοικεῖν αὐτὰ ὡς θεοῦ ἐφορῶντος ὁ τριακοστὸς ὄγδοος τῶν σεπτῶν ἁγίων ἀποστόλων διαγορεύει κανῶν, ὁρθῶς δ' ἂν τις συνεννοήσῃ τὰς ἐκκλησίαις καὶ τὰ ἱερὰ μοναστήρια· καὶ ταῦτα γὰρ οὐκ ἔστιν, ἀλλ' ἡ ἐκκλησία τοῖς τὸν μονήρην βίον ἐπανηρημένοις, τὴν δὲ τοιαύτην διοίκησιν οὐκ ἂν ὁ ἐπίσκοπος ποιήσῃ μὴ οὐχὶ ἐπιμελούμενος τῶν ἐπιτετραμμένων αὐτῷ μοναστηρίων, ὅπως μὴ μόνον τὰ ἀναθέματα αὐτοῖς διασώζῃται παραμένοντα, ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς μονάζοντες σεμνῶς τε καὶ ὡς προσήκει τὸν βίον διάγωσι· καὶ τοῦτο γὰρ βούλεσθαι τῷ ἱερῷ κανόνι, τὴν τῆς τοῦ θεοῦ ἐφορίας προσθήκην, πᾶς τις εὐσεβῶς γε φρονῶν ὁμολογήσειεν· οὐδὲν γὰρ ἂν εἴπῃ βουλομένῳ καὶ τῷ θεῷ, εἴπερ τὰ μὲν ἀναθέματα διαφυλάττετο, οἱ δὲ μονάζοντες ἐν τοῖς μοναστηρίοις μὴ κατὰ τὸ προσήκον αὐτοῖς, ἀλλὰ ἄτακτον καὶ ἀνόσιον βιοῦσι τὸν βίον. διὸ καὶ ἡ μετρίότης ἡμῶν, ὡς θεοῦ ἐφορῶντος διοικεῖν βουλομένη νομίμως τὰ ἐπιτετραμμένα τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ ἱερὰ καὶ σεβάσματα ἡμέτερα πατριαρχικά καὶ σταυροπηγιακὰ μοναστήρια, προειλόμεθα ἐκθεῖναι ὅρους καὶ κεφάλαια, καθ' ἃ διοικηθήσεται καὶ τὸ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἱερὸν καὶ σεβάσμιον ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου· δύο γὰρ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τοῦ μοναστηρίου τούτου, ἱερομόναχος τε Γαβριὴλ καὶ ἱεροδιάκονος Γεράσιμος, παραστάντες ἔμπροσθεν τῆς ἡμῶν μετριότητος συν-
 δι...ως προκαθημένης ἐνεφάνισαν χρυσόβουλλά τε τοῦ αἰοδίδμου ἐν βασιλεῦσιν Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ καὶ ἱερὰ σιγίλλια ἀειμνήστων πατριαρχῶν Κωνσταντινου-

πόλεως, Καλλινίκου τε τοῦ παλαιοῦ, Παχωμίου καὶ Μελετίου Ἀλεξανδρείας, ἐπιτηρητοῦ Κωνσταντινουπόλεως, καὶ Σωφρονίου καὶ ἄλλα ἀρχαῖα γράμματα περὶ τῶν προνομίων τῆς ἱερᾶς ταύτης μονῆς, ἔτι δὲ καὶ ἐπιτροπικὸν αὐτῶν γράμμα ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τοῦ μοναστηρίου ἐκείνου ἐνυπόγραφον τε καὶ κατεσφραγισμένον τῇ μοναστηριακῇ αὐτῶν σφραγίδι, καὶ ἄλλα τε πολλὰ ἀνηγγείλαν ἡμῖν ἐκτραγωδούντες τὰ καθ' ἑαυτοὺς καὶ ὅτι, καίπερ τοσούτων καὶ τοιούτων ἔντων αὐτοῖς ἀρχαίων προνομίων, ὅμως τὸ ἱερὸν τοῦτο μοναστήριον ἐν κινδύνῳ κατέστη ἀπωλείας διὰ τὴν τῶν προνομίων ἐκείνων ἀνατροπὴν· ἀναξίους γάρ τινας διὰ μεσιτείας καὶ βίας κρειττόνων προάγεσθαι εἰς μοναστηριακὰ ἀξιώματα καὶ κατέχειν μοναστηριακὰ κτήματά τε καὶ μετόχια καὶ μυρία ἄλλα κακουργεῖν ἐπὶ ἀνατροπῇ καὶ παραβάσει τῶν ἀρχαίων αὐτοῖς προνομίων, διὸ καὶ θεραπείας τινὸς ἐδέοντο τυχεῖν. καὶ δὴ κατ' ἐπιταγὴν ἡμετέραν κατεγράφησαν κεφάλαια, οὐχὶ γενικὰ καὶ καθόλου, ἀλλὰ μερικὰ καὶ ὠρισμένα πρὸς τε ἀπαλλοτρίωσιν τῶν ἤδη συμπεσόντων αὐτοῖς δεινῶν καὶ πρὸς διακώλυσιν τῶν συμβησομένων τοῦ λοιποῦ. πρῶτον μὲν οὖν τοιαῦτα κεφάλαια κατεγράφησαν, ἔπειτα δὲ ἐπεδόθησαν αὐτοῖς, ὥστε ἰδίᾳ καθ' ἑαυτοὺς θεωρήσαντας καὶ βουλευσαμένους ἐπιμελῶς ἐπιλέξασθαι, ὅσα περ δόξῃ αὐτοῖς συμφέροντα πρὸς τε κατάρτισιν τῶν ἡθῶν τῶν ἐν τῷ μοναστηρίῳ νεωτέρων καὶ πρὸς τὴν καλὴν μοναστηριακὴν διοίκησιν, οἱ δὲ ἐπὶ ἡμέρας οὐκ ὀλίγας συνδιασκεψάμενοι μετὰ καὶ ἁγίων ἀρχιερέων, νουνεχῶν τε καὶ ἐμπείρων τοῦ μοναστηρίου τούτου, ἐπιλεξάμενοί τε καὶ προσθέντες, ὅσα περ ἔγνωσαν συμφέροντα, προσεκόμισαν ἡμῖν τὴν τῶν κεφαλαίων ἐκείνων καταγραφὴν, δεόμενοι ἐκδοθῆναι ταῦτα καὶ ἐν ἡμετέρῳ πατριαρχικῷ καὶ συνοδικῷ γράμματι πρὸς διηνεχῇ διατήρησιν καὶ ἀσφάλειαν. ἔθεν καὶ ἡ μετριότης ἡμῶν κατὰ τοὺς θεῖους καὶ ἱεροὺς νόμους προκαλουμένην διοικεῖν τὰ ἱερὰ ταῦτα μοναστήρια, ὡς Θεοῦ ἐφορώοντος ἔγνωμεν τῇ ἐκκλησιαστικῇ δυνάμει κρατῦναι καὶ κατασφάλλειν ἐπὶ φρικταῖς ἀραῖς τῶν παραβαινόντων τὰ ὑπὲρ τοῦ μοναστηρίου τούτου ῥηθισμένα κεφάλαια διὰ τοῦ παρόντος ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ συνοδικοῦ γράμματος. καὶ δὴ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἁγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα πρῶτον μὲν μηδεὶς τῶν μοναστηριακῶν αὐτῶν ἀπέρχηται εἰς τὴν χώραν ἀνευ μεγάλης ἀνάγκης, καὶ τότε δὲ τῇ γνώμῃ καὶ εἰδήσει τοῦ ἡγουμένου, καὶ ἐπειδὴν τάχιστα ἐπιτελέσῃ, ἐφ' ὅτῳ ἀπέρχεται, ταχέως πάλιν ἐπανίστω εἰς τὸ μοναστήριον. δεῦτερον δὲ τῶν νεωτέρων μοναστηριακῶν, ἐπειδὴν ἕκαστος τὸ ἐπιτετραμμένον ἐπιτελέσῃ ἔργον, μηδεὶς ἀργὸς ἐν τῷ μοναστηρίῳ διατριβέτω, ἀλλ' οὕτως ἅπαντες οἱ νεώτεροι εἰς τὸ σχολεῖον φοιτήτωσαν μαθητεύοντες·

αίσχρον γάρ, εἴ γε ἀπανταχόθεν μὲν καὶ πόρρωθεν ἐκεῖ κατ' ἔρωτα παιδείας τοσοῦτοι· τῇ πλήθει προσπλέουσι καμιζόμενοι, αὐτοὶ δὲ ἐκ γειτόνων τῇ σχολῇ βιβλιομύντες διατρέβουσι, καὶ ὅπου ἂν ἀποδημήσωσιν, οὐ μόνον αὐτοὶ διὰ τὴν ἀμαθίαν ἐλιγworούνται, ἀλλὰ δὴ καὶ αἴτιοι δυσφημίας κοινῆς τῶν συμμοναστηριακῶν καθίστανται. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ καταρτίσει τῶν ἡθῶν καὶ τῇ ἐν μαθημασιν ἐπιδόσει τῶν νεωτέρων μοναστηριακῶν, ὥσπερ ἀθλοθέτης, προϊστάσθω ὁ αἰὲς ἡγούμενεύων προτρέπων καὶ παλαιῶν αὐτοὺς μὴ διαλείπειν εἰς διδασκάλου φοιτῶντας καὶ τῶν μαθημάτων ἐπιμελουμένους ὡς οἷόν τε, ὅπως ἐπιδεδωκότας ἑαυτοὺς ἐπιδείξωσιν· ἐν γὰρ φανῶσι τῶν νεωτέρων τινὲς μετὰ τὴν τῶν ἔργων αὐτῶν ἐπιτέλεσιν μὴ φοιτῶντες εἰς διδασκάλου ἢ φοιτῶντες μὲν, οὐκ ἐπιμελούμενοι δὲ τῶν μαθημάτων, τότε οἱ μὲν οὕτω ῥάθυμοι τῶν νεωτέρων ἐκβληθήσονται τοῦ μοναστηρίου, ὁ δ' ἡγούμενος αὐτῶν λόγον καὶ εὐθύνας ὑφ᾽ ἑξέει πρὸς τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἐκκλησίαν, ὡς ἀμελῶν τῆς τῶν νεωτέρων καταρτίσεως τε καὶ ἐπιδόσεως. τρίτον. ἐν δὲ ταῖς διανομαῖς τῶν παρ' αὐτοῖς λεγομένων διακονῶν μηδεὶς πλεονεκτεῖτω παραβαίνων τὴν ἀνέκαθεν μοναστηριακὴν συνήθειαν, ἀλλ' ὡς πάλαι οὕτω καὶ τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τοῦ νῦν λαμβανέτωσαν διακονίας, ὁ μὲν ἡγούμενος δύο, οἱ δὲ προηγούμενοι ἀνὰ μίαν καὶ ἡμισίαν, καὶ οἱ πρῶν δὲ ἐκκλησιάρχαι καὶ οἰκονόμοι καὶ ἐλλόγιμοι ὁμοίως προτιμάσθωσαν τῶν ἄλλων, οἱ δὲ μὴ ἐκδουλεύσαντες ἐπίσης λαμβανέτωσαν, ἵνα μηδεμίαν ἐκ τῆς πλεονεξίας συμβαίνῃ μέμψις καὶ ταραχὴ ἐν τῷ μοναστηρίῳ. τέταρτον δέ, ὅσοι τῶν ἐφημερίων τοῦ καθολικοῦ ἐν ταῖς ἱεραῖς ἀκολουθίαις μὴ εἰσέρχονται εἰς τὸ κυριακόν, ὥστε ἀναγνῶναι ἢ ψάλλαι ἢ ἄλλο ἐκκλησιαστικόν ἐκτελέσαι ὑποῦργημα, οὗτοι δὲ ἀποστερείσθων τῆς διακονίας. πέμπτον. οἱ δὲ πρῶν ἡγούμενοι καὶ πρῶν ἐκκλησιάρχαι καὶ οἰκονόμοι τῶν μετοχιῶν καὶ ἐλλόγιμοι καὶ ἐφημέριοι τοῦ καθολικοῦ ὡς ἀνέκαθεν καὶ ἐξ ἀρχῆς, οὕτω καὶ τοῦ λοιποῦ ἐχέτωσαν τὰ προνόμια αὐτῶν ἐν τε τῇ στάσει καὶ καθέδρᾳ καὶ τιμῇ καὶ [ταῖς] διακονίαις· οἱ δὲ μὴ ἐκδουλεύσαντες μήτε ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ καθολικοῦ, μήτε ἐν μετοχοῖς καὶ διακονήμασιν ἐπίσης λαμβανέτωσαν καὶ τὴν στάσιν, καθέδραν καὶ τιμὴν καὶ διακονίαν, οἱ μὲν ὡς ἱερομόναχοι, οἱ δὲ ὡς ἱεροδιάκονοι μόνον, οἱ δὲ ὡς μοναχοὶ κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ μοναστηριακὴν συνήθειαν, ὡς ἀνέκαθεν, μηδενὸς ἐναντιουμένου τὸ παράπαν εἰς τοῦτο. ἔκτον. μηδένα ὁ ἡγούμενος ἄνευ γέροντος καὶ ὑποσχέσεως ὑποταγῆς κουρευέτω μοναχόν, ὅσοι δ' ἂν τῶν τοιούτων καταληφθῶσι δίχα γέροντος, ὑποκείσθωσαν εὐθὺς ἄλλῃ σεβασμῷ καὶ ἐναρέτῳ γέροντι. καὶ οἱ τοιοῦτοι, ἐάν ποτε ἀθυραστομήσωσιν ἢ ὑβρίσωσι τινα ἢ ἄλλως ἀτακτήσωσι καὶ μετὰ δευτέραν νοουθεσίαν πάλιν μείνωσιν

ἀδιόρθωτοι, ἐκβληθῆτωσαν τῆς ἱερᾶς ταύτης μονῆς καὶ ἀπελυνέσθωσαν τῆς ἱερᾶς ταύτης μοναστηριακῆς ποίμνης ὡς πρόβατα ψωρῶντα. καὶ ὅσοι δ' ἂν τῶν νεωτέρων ἱερομονάχων καὶ ἱεροδιακόνων ὑποπέσωσι τῇ τῆς ὕβρεως, ἀλαζονείας καὶ ἀνυποταξίας παραπτώματι καὶ μετὰ δευτέραν νουθεσίαν μείνωσι πάλιν ἀδιόρθωτοι, ἐκβληθῆτωσαν καὶ οὗτοι τῆς μονῆς μηδενὸς ἐναντιουμένου ἐν βάρει ἀργίας καὶ καὶ ἀλύτου ἀφορισμοῦ. ἔβδομον. μηδέποτε τις αὐτῶν ἢ διὰ πατριαρχικῆς ἐπιστολῆς ἢ ἄλλως πως πραττέτω τι περὶ τὴν μοναστηριακὴν αὐτῶν διοίκησιν ἐπὶ παραβάσει τῶν τε ἀρχαίων αὐτῶν τάξεων καὶ τῶν ἤδη διὰ τοῦ παρόντος γνώμη κοινῇ καὶ συνοδικῇ δεδογμένων, ἀλλ' ἀβιάστως καὶ ἐλευθέρως διοικεῖτωσαν τὸ μοναστήριον τοῦτο κατὰ τὴν ἀρχαίαν αὐτῶν τάξιν. καὶ ὅσα μέχρι τοῦδε οὕτω κατὰ βίαν συνέβησαν τῷ μοναστηρίῳ τούτῳ, εἴτε περὶ ἡγουμενείας, εἴτε περὶ οἰκονομίου καὶ μετοχίου καὶ ἄλλων μοναστηριακῶν ὀφειλῶν, ἅπαντα τὰ τοιαῦτα ἔστωσαν πάντῃ ἄκυρα, καὶ ἐξέστω τοῖς προκρίτοις καὶ πρεσβυτέροις μοναστηριακοῖς διοικήσασθαι ἐκεῖνα κατὰ τὸ κοινῇ αὐτοῖς δοκοῦν πρὸς τὴν ἀρχαίαν μέντοι γε ἀφορῶσι μοναστηριακὴν αὐτῶν τάξιν. ὃγδρον δὲ ὅστις αὐτῶν μὴ κατὰ τὸν ἀρχαῖον μοναστηριακὸν αὐτῶν τρόπον, ἀλλὰ κατὰ βίαν καὶ ἄλλως πως ἐπιχειρήσει αἰτῆσαι ἡγουμενείαν ἢ οἰκονομάτον ἢ ὀφείκιον ἢ ἄλλο τι τοιοῦτον, οὗτοι πάντες ὡς ἀνατροπεῖς τῶν ἀρχαίων καὶ καλῶν μοναστηριακῶν ἐθίμων καὶ ὡς διεστραμμένοι καὶ φαῦλοι ἀπελυνέσθωσαν τοῦ ἱεροῦ τούτου μοναστηρίου, καὶ ἔστωσαν πάντῃ ἀπεξενωμένοι καὶ ἀλλότριον, ἵνα μὴ πρόσκομμα γίνωνται συνδιαφείροντες καὶ ἄλλους. ὅστις δ' ἂν καὶ ὅποιος μικρὸς ἢ μέγας τῶν μοναστηριακῶν τούτων, ἱερομόναχος, ἱεροδιάκονος ἢ μοναχὸς ὅποιου τάξεως καὶ βαθμοῦ τολμῇ ποτε παραβῆναι πως καὶ ἀνατρέψαι ἐμμέσως ἢ ἀμμέσως τὰ ἀνωτέρω συνοδικῶς ἀποφανθέντα, οὗτοι πάντες ὑπάρχουσιν ἀφωρισμένοι ἀπὸ θεοῦ κυρίου παντοκράτορος καὶ κατηραμένοι καὶ ἀσυγχώρητοι καὶ μετὰ θάνατον ἄλαιοι καὶ τυμπανιαῖοι καὶ ὑπεύθυνοι τῇ αἰωνίῳ πυρὶ τῆς γεέννης καὶ ὑπόδιχοι τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι, ἔχοντες καὶ τὰς ἀράς τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων τῶν ἐν Νικαίᾳ καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων συνόδων. ταῦτα μὲν οὖν κεκύρωται συνοδικῶς διὰ τοῦ παρόντος κατὰ τὴν θερμὴν δέησιν τῶν ῥηθέντων ὁσιωτάτων μοναστηριακῶν πατέρων, εἰς δὲ τὴν περὶ τούτων ἔνδειξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν γράμμα, καταστρωθὲν καὶ τῇ ἱερᾷ κώδικι τῆς καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης ἐκκλησίας, καὶ ἐδόθη εἰς τὸ εἰρημένον ἱερὸν καὶ σεβάσιμον ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ ἡμέτερον καὶ σταυροπηγιακὸν μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου. ἐν ἔτει σωτηρίῳ ,αωα'. †

† Καλλίνικος, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Ὁ Καισαρείας Φιλόθεος. † † Ὁ Λαρίσσης Διονύσιος. †

† Ὁ Νικομηδείας Ἀθανάσιος. † † Ὁ Κυζίκου Ἰωακείμ. †

† Ὁ Προύσης Ἀνθίμος. † † Ὁ †

† Ὁ Ἡρακλείας † † Ὁ Θεσσαλονίκης Γεράσιμος. †

† Ὁ Δέρκων Ἱερόθεος. †

Archetyp. chart. Flor. II. nro 92.

CLXIV. 7359—1843, mense septembri, ind. II.

Patriarcha Germanus IV. "confirmat privilegia et libertatem monasterii.

† Γερμανός, ἐλέω θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως,
Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

† Τῆς ἐκκλησιαστικῆς περὶ πάντα προνοίας ἔργον ἐστὶ περισπούδαστον τὸ
συνιστᾶν ὑπερφερόντως καὶ κρατύνειν τὰ παρὰ τῶν προγενεστέρων εὐλογα χρι-
θέντα τε καὶ κυρωθέντα, ἀνθ' ὅτου καὶ κατ' ἕχνος ἐπόμενοι τοῖς φθάσανι οἱ τὴν
πνευματικὴν διαδεχόμενοι προστασίαν περιέπειν ὅλην δυνάμει τὰ συμφερόντως
ἐξεργασμένα οὐκ ἀπαναίνονται, μάλιστα δὲ καὶ ἐπικυροῦσι τὰ κατὰ φιλοτιμίαν
προκεχωρηγημένα τοῖς σεβασμίῳ μοναστηρίῳ γράμματα· καὶ γὰρ τῶν ὑπὸ
χρόνον πραγμάτων τῷ ἀκάθεκτα ῥέοντι χρόνῳ συρρεῖν καὶ ἀπορρεῖν πεφυκότων,
διαρκείας καὶ συστάσεως διηνεκοῦς πρόξενος ἢ ἐν τοῖς τοιούτοις κατὰ καιροῦς
καινουργία, ἥστινος ἀμελουμένης ἢ χρονικῆ περιπέτεια τῷ τῆς λήθης βυθῷ
παραδιδούσα τὰ καλῶς ποτε ἐναρξάμενα ζημίαν οὐ τὴν τυχοῦσαν ἐπάγει τοῖς
ὀψιγόνοις. ἐπεὶ δὲ τοῖνυν καὶ ἤδη προσεκομίσθησαν ἡμῖν συνοδικῶς προκαθημένοις
παλαιγενῇ βασιλικὰ χρυσόβουλλα καὶ πατριαρχικὰ σιγγιλιώδη γράμματα πεμ-
φθέντα παρὰ τῶν ὁσιωτάτων πατέρων τῶν συνασκουμένων ἐν τῇ κατὰ τὴν νῆσον
Πάτμον ἱερᾷ καὶ σεβασμῷ μονῇ τοῦ ἁγίου, ἐνδόξου καὶ πανευφήμου ἀποστόλου
καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, ἅτινα καὶ ἀναγνωσθέντα ἐπὶ κοινῇ
ἀκρόασει διαλαμβάνουσιν, ὅτι ἡ ἱερὰ αὕτη μονὴ οὐ μόνον ἀρχαιότητι ἐπίσημος
τυγχάνει, ὥς βουλῇ καὶ ἀδείᾳ τῶν πάλαι θεοσεβῶν αὐτοκρατόρων μεγαλοπρεπῶς
ἀνεγερθεῖσα ὑπὸ τοῦ εὐλαβεστάτου ἐν μοναχοῖς Χριστοδούλου, ἀλλὰ καὶ τὴν
τελείαν ἐλευθερίαν καὶ αὐτεξουσίτητα, τό τε πάντη ἀσύδοτον καὶ τὸ ἀνενόχλη-
τον προσέλαβε τὰ τε ἄλλα, καὶ διότι ταύτην ἑαυτῷ ἡρημένος ὁ οὐρανοβάμων

ἐκεῖνος καὶ ὑψιπέτης ἐν θεολογίᾳ ἀετός, ὁ κατ' ἐξαίρετον λόγον ἐν τοῖς μαθηταῖς τὴν τοῦ φίλου καὶ παρθένου προσηγορίαν κεκληρωμένος καὶ ἐπιστήθιος τοῦ δεσπότη γενέσθαι ἡξιωμένος, τὸ μέγα καὶ ὑπερφυῆς τῆς αὐτοῦ θεολογίας συνέθετο καὶ συνέγραψεν ἱερὸν εὐαγγέλιον, παρ' αὐτοῦ τοῦ πρώτου διδασκάλου Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ καὶ τοῦ παναγίου πνεύματος τὰ ἀπόρρητα καὶ ὑπερφυῆ τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως ἐλλαμφθεῖς τε καὶ ἐνηχηθεῖς δόγματα, οὐ μὴν δέ, ἀλλὰ καὶ ἡ περιέχουσα ταύτην νῆσος, εἰρημένη Πάτμος, ἀπὸ γε μιᾶς τοιαύτης γεραρᾶς μονῆς τὰ αὐτὰ πεπλούτηκε προνόμια τῆς σταυροπηγιακῆς ἀξίας, ἀσυνδοσίας τε καὶ ἐλευθερίας, ὡσαύτως ὑποκειμένη τῷ καθ' ἡμᾶς οἰκουμενικῷ θρόνῳ, διοικουμένη τε καὶ διεξαγομένη πνευματικῶς παρὰ τοῦ κατὰ καιροὺς ἡγουμένουόντος. ταῦτα τοίνυν καὶ τὰ τοιαῦτα διαλαμβάνόντων τῶν προσκομισθέντων ἡμῖν παλαιγενῶν βασιλικῶν χρυσοβούλλων καὶ τῶν πατριαρχικῶν σιγίλλιωδῶν γραμμάτων, ἅμα δὲ καὶ ἐνθέρμου αἰτήσεως προσενεχθείσης παρὰ τῶν ἐνασκουμένων ὁσιωτάτων πατέρων ἐπιβραβευθῆναι τῇ ἱερᾷ ταύτῃ μονῇ καὶ τὴν δι' ἡμετέρου ἐκκλησιαστικοῦ ἐν μεμβράναις γράμματος ἀνανέωσιν καὶ ἐπικύρωσιν τῆς τοιαύτης σταυροπηγιακῆς ἀξίας, ἡ μετριότης ἡμῶν, ἅτε δὴ ἐλέει θείῳ τοὺς πνευματικούς οἶακας τοῦ παγκοίνου σκάφους τῆς ἐκκλησίας ἀνεξωσμένη καὶ τὴν προστασίαν τῶν ἀπανταχοῦ ἱερῶν ἐκκλησιῶν καὶ θείων σκηνωμάτων ἀνειλημμένη δεῖν ἔγνω μὴ παριδεῖν τὴν αἵτησιν τῆς αὐτῶν ὁσιότητος ὡς εὐλογον καὶ δικαίαν, καὶ διὰ τὰς ἐκτεθείσας αἰτίας ἐς τὰ μάλιστα ἀποδοχῆς ἀξίαν, ὅθεν καὶ γράφοντες ἀποφαινόμεθα συνοδικῶς μετὰ τῶν περὶ ἡμᾶς ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα πάντα μὲν τὰ προκεχωρηγημένα τῇ ἱερᾷ ταύτῃ μονῇ βασιλικά χρυσόβουλλα καὶ πατριαρχικά σιγίλλιωδη γράμματα ἔχωσι τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν ἀπαράτρεπτον εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, ἕως οὗ ψυχὸς καὶ καύσων τὰ τῇδε περιπολεύει, ἡ δὲ ἱερὰ καὶ σεβασμία αὕτη μονή, ὡς βασιλική τε καὶ πατριαρχική ἄνωθεν τυγχάνουσα ὑπάρχει καὶ λέγεται καὶ παρὰ πάντων γινώσκεται αὐτόνομος, αὐτοδέσποτος, παντελεύθερος, ἀσύδοτος, ἀδούλωτος, ἀκαταπάτητος, ἀκαταζήτητός τε καὶ ἀνενόχλητος παρὰ παντὸς προσώπου ἱερωμένου ἢ λαϊκοῦ καὶ ἀνωτέρα πάσης καὶ παντοίας δουλαγωγίας, βάρους καὶ ἀπαιτήσεως καὶ μηδενὶ μηδὲν ὀφείλουσα παρέχειν ὀλοτελῶς, εἰ μὴ μόνῃ τῇ καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλη ἐκκλησίᾳ τὸ ἐπικρατήσαν ἐτήσιον, μνημονευομένου ἐν αὐτῇ ἀενάως τοῦ πατριαρχικοῦ ὀνόματος ἐν πάσαις ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς καὶ ἐκκλησιαστικαῖς ἀκολουθίαις, καὶ μηδενὶ ἄλλῳ ὑποκειμένη εἰ μὴ μόνῳ τῷ καθ' ἡμᾶς οἰκουμενικῷ θρόνῳ καὶ ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένη, διεξαγομένη τε καὶ διακυβερνωμένη, κρινομένη τε καὶ

ἀνακρινομένη, ὡς αὐτοδέσποτος καὶ αὐτεξούσιος ἅμα τῇ νήσῳ πάσῃ καὶ τοῖς κατὰ διαφοροὺς τόπους εὐρισκομένοις μετοχίοις αὐτῆς διατελοῦσα, καθὰ καὶ ὁ κατὰ καιροὺς καθηγούμενος αὐτῆς μηδενὶ ἄλλῳ ὑποκείμενος προσώπῳ ἱερωμένῳ ἢ κοσμικῷ, ἀλλὰ τὴν πατριαρχικὴν μόνον μεγαλειότητα κεφαλὴν ἐπιγινώσκων, διεξάγων τε πνευματικῶς τοὺς τε συνασκουμένους ἐν τῇ μονῇ πατέρας καὶ πάντας τοὺς αὐτὴν τὴν νήσον οἰκοῦντας καὶ τοὺς προσκαθημένους ἐν τοῖς τῆς μονῆς κτήμασι καὶ πράγμασι καὶ τὴν πνευματικὴν τούτων ἔχων ἀνάκρισιν καὶ διοίκησιν καὶ ποιμαίνων αὐτοὺς ἐκκλησιαστικῶς κατὰ τὴν ἐνοῦσαν αὐτῷ δύναμιν. ὅταν δὲ χρεῖα γένηται χειροτονίας, ἔχωσιν ἐπ' ἀδείας οἱ ἐνασκούμενοι πατέρες προσκαλεῖν, ὃν ἂν ἐθέλῃσωσιν ἐκ τῶν ἀρχιερέων ἐπὶ τῷ ἐκτελεῖν τὰς χειροτονίας αὐτῶν μετὰ πάσης τῆς κανονικῆς παρατηρήσεως, ἀλλὰ καὶ ἐν στερήσει ἡγουμένου γινόμενοι ἐκλέγειν καθ' ἑαυτοὺς καὶ προχειρίζειν κοινῇ γνώμῃ ἓνα ἐκ τῆς συνοδίας αὐτῶν, τὸν ἄξιον ἀναφανησόμενον καὶ τοῦτον ἀποκαθιστᾶν ἡγούμενον μηδενὸς τὸ παράπαν ἔξωθεν ἐπιχειροῦντος κατεπεμβαίνειν ὁπόσοτε τῆς μονῆς ταύτης, ἐνοχλεῖν τε καὶ ἐπηρεάζειν οἰωδῆτινι τρόπῳ τοὺς ἐνασκουμένους πατέρας καὶ ἀπαιτεῖν πολὺ ἢ ὀλίγον ἢ ἐκ τῶν ἀφιερωμάτων καὶ πραγμάτων καὶ προσόδων τῆς μονῆς ἅπτεσθαι, ὡς βασιλικῆς καὶ πατριαρχικῆς καὶ ἀσυνδότου καὶ ἐλευθέρας οὔσης, καθὰ διαλαμβάνουσι τὰ περὶ αὐτῆς ὑπομνήματα, ἡ δὲ ὁσιότης αὐτῶν ὀφείλῃ πολιτεῦεσθαι εὐτάκτως, σοφρῶνως τε καὶ κοσμίως καὶ κατὰ τὸν τύπον τοῦ μοναδικοῦ αὐτῶν ἐπαγγέλματος καὶ συναγωνίζεσθαι ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως καὶ αὐξήσεως τῆς μετανοίας αὐτῶν σεμνοπρεπῶς ὑποτασσόμενοι τῷ καθηγούμενῳ αὐτῶν καὶ παρ' οὐδενὸς ἄλλου ἐπηρεαζόμενοι κατὰ τὰς περιλήψεις τῶν παλαιγενῶν βασιλικῶν χρυσοβούλλων καὶ τῶν πατριαρχικῶν σιγίλλωδων γραμμάτων, ἅτινα ἔξουσι τὸ κύρος καὶ τὴν ἰσχὺν εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα. ὅς δ' ἂν καὶ ὁποῖος τῶν ἀπάντων τολμήσῃ ἀθετῆσαι τι τῶν ἐν τῷ παρόντι συνδικτικῶς ἐκπεφασμένων καὶ καθ' οἰονδῆτινα τρόπον παραβῆναι καὶ βλάβην τινὰ καὶ ἐπῆρειαν ἐπιχειρήσῃ προσενησῇ τῷ ἱερῷ τούτῳ καταγωγῇ ἢ τοῖς ἐνασκουμένοις ὁσιωτάτοις πατράσι καὶ ὅλως παραβλάψαι τὰ ἐπιχορηγημένα αὐτοῖς βασιλικῶς τε καὶ ἐκκλησιαστικῶς προνόμια, ὁ τοιοῦτος ὡς κακόβουλος, ἰδιόρρυθμος καὶ κακὸς τρόπος ἀφωρισμένος ὑπάρχῃ παρὰ τῆς ἀγίας καὶ ὁμοουσίου καὶ ζωοποιοῦ καὶ ἀδιαιρέτου μακαρίας τριάδος καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος καὶ πάσαις ταῖς πατρικαῖς καὶ συνοδικαῖς ἀραῖς ὑπεύθυνος καὶ ἐνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης καὶ τῷ αἰωνίῳ ἀναθέματι ὑπόδικος. ὅθεν εἰς ἔνδειξιν ἐγένετο καὶ τὸ παρὸν ἡμέτερον πατριαρχικὸν καὶ συνοδικὸν ἐπικυρωτικὸν σιγίλλωδες ἐν μему-βράναις γράμμα καὶ τῷ ἱερῷ καταστρωθὲν κώδικι τῆς τοῦ Χριστοῦ μεγάλης

ἐκκλησίας [καί] ἐπεδόθη τῇ διαληφθείσῃ ἱερᾷ βασιλικῇ καὶ σταυροπηγιακῇ μονῇ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου πρὸς παράστασιν μόνιμον. ἐν ἔτει σωτηρίῳ αὐμγ', κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον, ἐπινεμήσεως δευτέρας. †

† Γερμανός, ἐλέψ̄ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ῥώμης, καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης. †

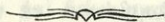
† Ὁ Καισαρείας Παῖσιος. † † Ὁ Κυζίκου Μελέτιος. †

† Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερόθεος. † † Ὁ Νικομηδείας Διονύσιος. †

† Ὁ Ἑρακλείας Διονύσιος. † † Ὁ Ἰωαννίνων Ἰωακείμ. †

† Ὁ Δέρκων Γεράσιμος. † † Ὁ Ῥασκοπρεσβένες Καλλίνικος. †

Archetyp. membr. cum bulla plumbea. Flor. II. nro 93, qui sub nro 94 adfert praeterea tabulam patriarchae Sophronii III.: γράμμα συνοδικὸν περὶ τῶν προνομίων τῆς μονῆς, τῆς αὐτονομίας καὶ τοῦ ἀδουλώτου αὐτῆς, τῷ 1863. ἀρχεται· «δοσιώτατε ἡγούμενε καὶ λοιποὶ πατέρες τοῦ ἐν τῇ νήσῳ Πάτμῳ κειμένου ἡμετέρου πατριαρχικοῦ καὶ σταυροπηγιακοῦ μοναστηρίου κτέ».

Appendix Prima.

Acta Principum Occidentis pro monasterio Sancti Ioannis Theologi in insula Patmo et epistulae abbatum coenobii ad eosdem.

I. 6803—1295, 3. mensis ianuarii, ind. VIII.

Petrus Mudatius et Petrus Dolphinus, vicerectores Chaneae, confirmant donationem, quam Jacobus Barotius fecit monasterio Sancti Joannis Styli, quod est metochium S. Joannis Theologi in insula Patmo.

Nos Petrus Mudacio et Petrus Delfino, consiliarii et vicerectores Chaneae, notum facimus universis presentibus et futuris, quia cum Paulus, yconomus monasterii Sancti Johannis de Stilo, coram nostra presentia pervenisset, nobis vehementius supplicavit, quod, cum per nobilem virum dominum Jacobum Baroci, olim rectorem Chaneae, data fuisset terra yconomo dicti monasterii, que eo tempore erat pro domibus constituendis pro calogeris prefati monasterii et eorum habitatione, que terra tunc scripta non fuit dicto yconomo, eam sibi ob hoc scribi et catasticari facere deberemus, qui hoc sic ei datum et designatum fuit per dictum dominum Jacobum Baroci, olim rectorem Chaneae, probaret per bonos et idoneos testes; unde volentes eius yconomi petitionibus annuere, fecimus coram nostra presentia pervenire Andriolum et Martinellum, precones Chaneae, quos astrinximus sacramento, ut super predicta datione, quod scirent, perhibere deberent testimonium veritati, qui nempe dixerunt, quod ipsimet fuerint ad mensurandum et pa...andum dictam terram, quam dictus dominus Jacobus Baroci dicto yconomo dedit nomine dicti monasterii. Quare cognoscentes talem veritatem, damus et concedimus in perpetuam possessionem dicto Paulo, yconomo prefati monasterii Sancti Johannis de Stilo, et nomine et vice dicti monasterii predictam terram, quam predictus dominus Jacobus dicto monasterio dedit et concessit, que fuit de terra nostri communis prope vineam ecclesie Sancti Nicolai illie, ubi est sablonarium et ubi fuit domus dicti monasterii, que terra dicitur esse a capite de versus ponentem passus C et per faciem tramontane passus L et per faciem levantis passus C et per faciem austri passus I,

itaque concluduntur inter omnes domus dicti monasterii sunt dicta confinia, quod datum fuit concessionem de terra predicta a modo in antea, ipse yconomus et sui successores habeat, teneat et possideat nomine dicti monasterii predictam [terram] et in ea terra et de ea suam faciat utilitatem nemine sibi contradicente. Actum hoc anno ab incarnatione domini nostri Yhesu Christi MCCLXXXV., mensis ianuarii, die tertio, indictionis none.

Ego Marcus Bono Massarini, cancellarius Caneae.

Copia tratta dallo libro di manifesti della Cancellaria della Cania f° 130. Exemplar membr. Bayet, (Mémoire sur une mission au Mont Athos par l'abbé Duchesne et Bayet. Paris 1876. Bibliothèque des écoles françaises d'Athènes et de Rome). nro 2, p. 147. Tiré de deux copies sur parchemin assez altérées, mais pouvant en général se suppléer l'un l'autre. Id. p. 138.

II. 6815—1307, 22. mensis iunii, ind. V.

Petrus Gradonicus, dux Venetiarum, confirmat litteras ducis Laurentiis Theupoli, quibus monachis metochii Sancti Ioannis Styli concessit facultatem exportandi frumentum ex insula Creta pro monasterio S. Joannis Theologi.

Petrus Gradonico, Dei gratia Venetiarum, Dalmatie atque Chroatie dux, dominus quarte partis et dimidii totius imperii Romanie, nobili et sapienti viro, Bolleto Justiniani, de suo mandato duche Crete, et nobilibus vi[r]is con[siliariis et ceteris eorum successoribus, fidelibus suis dilectis, salutem et sincere dilectionis affectum. Per honestum virum Paulum, kalogerum Sancti Johannis de Stilo de insula Crete, nomine dicti monasterii Sancti Johannis de Stilo et procuratorio nomine kalogerorum [seu] fratrum monasterii Sancti Johannis de Palmosa nuper nobis exstitit supplicatum, quod quasdam [lit]teras eisdem de gratia factas extrahendi bladum de suis ortibus de insula Crete per bone memorie virum Laurentium Theupolo, predecessorem nostrum, sibi dignaremur facere renovari, quarum litterarum tenor per omnia talis est: «Laurentius Theupulo, Dei gratia Venetiarum, Dalmatie atque Chroatie dux, dominus quarte partis et dimidii totius imperii Rom[ani]e, nobili et sapienti viro Johanni [Belenio], de suo mandato duche Crete, et nobilibus viris, eius consiliariis et ceteris eorum successoribus, fidelibus suis dilectis, salutem et dilectionis affectum ficium nostre prudentie litterarum, quas nobis su[per] facto bladi et redituum fratrum Sancti Johannis de Palmo[sa], quos habent in insula Crete, quos perpetuum preceptum et ordinamentum de voluntate] nostra per vos factum trahi de insula nullo modo permitte]re volebatis. Nos autem ipsi tis ad vobis dicendo mittimus per presentes, cum propter famam laudabilem et, quam audimus

de dictis fratribus territorii nostri tis constat ea facere, que in eorum
 po litatem reverti eos gravare minime prudentiam vestram
 rogamus, vobis consilium precipiendo mandamus,
 quo tenemini quat[enus] tro ordinamento per vos seu
 per [alios super] hoc negotio bladum profect[io] habuerit in qui
 putatis accend
 propter quod de eorum ut superius est
 curetis
 quod nostra p prudentia
 commenda Dat. anno domini
 millesimo [ducentesimo] septuagesimo primo, quarta decima die
 [mensis] madii. » Nos ergo p ra honesta suis
 supplicationibus an[nuentes] pas literarum cum
 , ut patet in scr[iptis, man]davimus
 renovari prudentiam vestram et nostra consilia
 precipiendo mandamus sub debito, quo tenemini iuramenti,
 quatenus ob amento per nos vel vos facere bladum,
 quod ipsi f[aciunt] kalogeri Sancti Johannis de [Stilo ka]logeris
 habuerit usque ad frumenti per annum ad ipsorum mona-
 sterium Sancti Johannis de Palmos[a] po[rtare] libere permittatis et fr[u-
 menti tal]em quantitatem mille mensura[rum] per
 annum haberent eam minorem quantitatem, quam hact[enus] valeant de-
 portare, [atte]ndentes, quod aliud bladum proprie, quod fuerit
 de redditibus predictorum. Dat. in nostro ducali palatio, anno do-
 mini incarnationis millesimo trecentesimo sept[imo], indicti-
 [one V.], die vero vigesimo secundo iunii.

Archetyp. sine sigillo, Bayet, nro 1 et 3, p. 145—146, qui p. 139 haec
 habet: « Copiée sur l'original, composé de lambeaux de parchemin collés tant
 bien que mal sur un morceau de toile, sans sceau. »

III. [6815—1307] [ind. V].

Petrus Gradonicus, dux Venetiarum, monachis metochii S. Joannis Styli concedit
 possessionem septuaginta septem colonorum, quorum triginta novem metuentes Turcos
 conduxerunt e Patmo in Cretam, dummodo solvant pro quolibet colono annuatim
 hyperperum.

Petrus Gradonico, dei gratia Venetiarum, Dalmatie atque Chroatie
 dux, dominus quarte partis et dimidii totius imperii Romanie, nobilibus
 et sapientibus viris, duche [Crete], ac futuris de suo mandato in insula

Crete, et eorum consiliariis, fidelibus suis dilectis salutem ac sincere dilectionis affectum. Per honestum virum Paulum, callogerum loci Sancti Johannis de Stilo insulae nostre Cretae, procuratorio nomine fratrum et callogerorum dicti loci et monasterii Sancti Johannis de Palmosa, nobis fuit nuper expositum, quod callogeri de insula Palmosae tementes insultus Turchorum suos triginta novem villanos de insula Palmosae predicta conduxerunt ad dictum suum locum Sancti Johannis de Stilo ex insula tempore guerra, quam olim habebamus cum imperatore Graecorum, ipsi callogeri Sancti Johannis de Stilo a cursariis alios triginta octo villanos emerunt, qui etiam conducti fuerunt ad locum predictum et supplicaverunt

.....

 alios triginta octo quorum nomina etiam continentur inferius, quod possint illi in dicto loco Sancti Johannis de Stilo pro suis pacifice et libere possidere solvendo [nostro] comuni pro quolibet ipsorum omnium unum iperperum. Nos ergo annuentes benigne petitioni predictae dicto monasterio Sancti Johannis de Stilo et callogeris eiusdem concedimus, quod ipsis solventibus annuatim nostro comuni pro quolibet infrascriptorum villanorum, qui sunt numero septuaginta septem, unum iperperum, possint et debeant ipsos pacifice possidere. Et ideo vobis scribimus et per nos et nostra consilia rogatorum et de quadraginta precipiendo mandamus sub debito, quo tenemini, sacramenti, quatenus faciatis solvi nostro comuni dicta iperpera, et de ipsis villanis, pro quibus solutio facta erit, eos non debeatis de cetero molestare, nec permittere ab aliis nostris fidelibus molestari. Nomina vero villanorum triginta novem conductorum de Palmosa sunt haec: Chiriaco to Cannuri, Leo Marchilos cum filiis duobus, Costa[ntinus . . .] cum filiis duobus, Leo Otroppo cum filiis duobus, Zouzi et fratres eius, Camaris Zouzi Pracha cum fratre suo, Matheus to Tripinachi, Joannes Catulia cum filiis duobus, Ocamso to Nofiti, Nichiforo to Cothomas cum filio uno, Zouzi Prochoros, Nichitas to Carchia, Palitis to Ereuvma, Ofemis to Carchia, Joannis to et pater eius Ni[chit]a
 Finis in secundo folio, quod legi non potest, solummodo in fine est diei fragmentum ptum . . . indictione.

Exemplar. Bayet. nro 4, p. 147—148. « Cette pièce ne nous est parvenue en original. Je n'en ai trouvé qu'une mauvaise copie faite il y a cent-cinquante ou deux cents ans sur un chiffon de papier déjà bien avarié. Le transcripteur avait sous les yeux un document en lambeaux, comme il résulte de cette mention deux fois répétée : « Non si poteva legger. » La copie s'étendait sur deux feuilles, dont la dernière a disparu à l'exception de la marge. Id. p. 139.

IV. 6965—1457, 15. mensis martii, [ind. V].

Cardinalis Ludovicus Scarampus Mediarota, patriarcha Aquileiensis, suscipit tutelam monasterii S. Joannis Theologi.

Ludovicus, miseratione divina tituli Sancti Laurentii in Damaso S. R. E. presbiter cardinalis et patriarcha Aquileiensis, domini pape camerarius, apostolice sedis et class[is] legatus de latere ac in regno Sicilie et in omnibus partibus orientalibus et ultramarinis vicarius in spiritualibus ac temporalibus generalis, universis et singulis presentes litteras inspec-turis salutem in domino. Cupientes ob reverentiam gloriosissimi Sancti Johannis Evangeliste, ut insula Sancti eiusdem, que dicitur de Palmosia, nec non homines tam religiosi, quam seculares illam inhabitantes ac etiam res et bona ipsorum plena securitate et indemnitate fruantur, universitatem vestram et vestrum singulos hortamur in Domino et affectuose rogamus et insuper quibuscumque officialibus et personis quarumcumque navium, galearum, triremium, fustarum et aliorum naviliorum cuiuscumque nationis seu conditionis existant, precipue navigantibus ad stipendia Sanct^{mi} D. N. Pape sanctissimeque Romane ecclesie auctoritate apostolica in virtute sancte obediente et sub excommunicationis ac nostre indignationis pena et alia nostro arbitrio auferenda tenore presentium stricte precepiendo mandamus, quatenus prefate insule Sancti Johannis de Palm[osia] et hominibus eius predictis sive in ipsa insula existentibus, sive per terram aut per aquam ad quascumque mundi partes proficiscentibus nullum penitus damnum, nullam iniuriam, molestiam vel offensam realem aut personalem inferre aut res et bona ipsorum capere vel ullo quesito colore damnificare aut e[ri]pere presumant, quin potius prefatos insulam et homines tam devotione Sancti eiusdem, quam etiam nostri contemplatione suscipiant in omnibus favorabiliter commendatos. In quorum testimonium presentes fieri et nostri sigilli iussimus appensione muniri. Datum Rhodi, die XV. martii MCCCCLVIⁱ, pontificatus vero sanctissimi in Christo patris et domini nostri, domini Calisti pape I[II] anno secundo.

Archet. chart. cum sigillo legati. Bayet, nro 11, p. 151—152.

V. 6969—1461, 19. mensis februarii, ind. IX.

Paschalis Maripetrus, dux Venetiarum, monasterio S. Joannis restituit dominium metochii S. Joannis Styli in insula Creta.

Pasqualis Maripetro, Dei gratia dux Venetiarum etc. universis et singulis de suo mandato potestatibus, capitaneis et aliis quibuscumque

rektoribus quarumcunque terrarum et locorum nostrorum, ad quos presentes pervenerint, salutem et dilectionis affectum. Significamus vobis, quod hac mane in nostro consilio advocatorum nostris capta fuit pars tenoris infrascripti, videlicet, quod ipse littere ducales scripte sub die XVI iunii preteriti per viros nobiles ser Franciscum Zame, ser Johannem Leono, ser Hieronymum Barbacho, ser Petrum Mocenigo et ser Laurentium Mauro, consiliariis Venetiarum, et pars superinde posita in rogatis, per quas scripserunt, quod duodecim presbiteri ponerentur in possessionem loci et casalis de Stillo siti in districtu Caneae, tamquam littere scripte et pars capta ex mala informatione, quoniam dictus casalis et locus de Stillo non est domini nostri, sed ab annis ducentis citra fuit possessus et est monasterii Sancti Johannis Evangeliste de Palmosa, incidantur, cassentur, revocentur et annullentur cum omnibus suis secutis exemplis et dependentiis adeo, quod de cetero nullius existant efficacie vel vigoris, ac si nunquam factum foret, revertente dicto monasterio Sancti Johannis de Palmosa et calogeris suis in possessionem casalis et loci de Stillo, prout erant, antequam ipse littere scripte et pars capta foret. Idecirco fidelitati vestre cum dicto nostro consilio mandamus, ut observari inviolabiliter facere debeatis, habentes et tenentes ipsas litteras et partem pro non scriptis et captis et nullius valentie et vigoris, ac si scripte et posita non fuissent, reducentes dictum monasterium Sancti Johannis de Palmosa in possessionem dicti casalis et loci de Stillo, prout erant, antequam ipse littere scripte forent et pars capta, ita ut pacifice de redditibus et usufructibus gaudere et facere possint, prout primo faciebant. Et si aliquid vigore dictarum litterarum ipsi monasterio et calogeris arreptum foret, id cum integritate sibi restitui faciatis adeo, ut nullum damnum reportent, facientes has nostras litteras registrari et registratas ipsis calogeris restitui.

Dat. in nostro ducali palatio, indictione X^a, die XVIII, mensis februarii MCCCCLXI.

Archet. membran. Bayet. nro 5, p. 148—149. Sub nro 5 ^(bis) exemplar membr. missum ad rectorem Caneae, cum inscriptione: Nobilibus et sapientibus viris, Ludovico Gabriel, de suo mandato rectori Caneae, et consiliariis suis et eorum successoribus, fidelibus dilectis etc. Vid. supra l. 18: Idecirco fidelitate vestre cum dicto nostro consilio mandamus, quatenus, per quantum ad vos spectat, predictum et omnia et singularia in ea contenta observare et exequi ac observari inviolabiliter [faciatis] etc. In membrana, confirmatum 30 septembris 1560 a Marco Cornelio, rectore Caneae, et eius consiliariis, cum sigillo rectoris et subscriptione cancellarii et inscriptione: Tratta dallo registro major del mag^{co} S. Lodovico Gabriel et dignissimo R^o di questa città della Canea f° 49. Receputa die XI. mensis maii 1462. Bayet, p. 140.

VI. 6969—1461, 23. mensis martii, [ind. IX.]

Papa Pius II. tuetur monasterium et eius bona contra raptores.

Pius episcopus, servus servorum Dei, venerabilibus fratribus Creten[sic] et Colocen[sic] archiepiscopis salutem et apostolicam benedictionem. Sub religionis habitu pie vite studio vacantibus personis ita debemus esse propicii, ut ab omni perturbatione secure et oppressione illese in divinis beneplacitis exequendis obstaculis quibilibet nequeant aliquatenus impediri. Exhibita siquidem nobis nuper pro parte dilectorum filiorum, monachorum monasterii Sancti Iohannis Evangeliste insule Patmos, ordinis Sancti Basilii, Palmose diocesis, peticio continebat, quod nonnulli iniquitatis filii animarum suarum salutis immemores Deique timore postposito bona ad dictum monasterium legitime pertinentia ac usibus ipsorum, qui numero sexaginta vel circa existentes et redditus aliquos non habentes de bonis, que eis pia fidelium largitione pro tempore conceduntur sub regulari observantia dicti ordinis in dicto monasterio vitam ducunt, persepe tam furtive quam violenter subtrahere et occupare ipsosque monachos illis spoliare persepe presumunt, in animarum spoliatorum huiusmodi periculum et monasterii ac monachorum predictorum non modicum preiudicium. Quare pro parte monachorum predictorum asserentium, quod dum infideles illarum partium loca finitimorum fidelium pro tempore invadere et occupare damnaque diversimode illis inferre procurant, ipsi monachi illorum adventum et progressus vigilantia studio fidelibus pref[atis] intimare procurant sicque fideles ipsos a gravibus periculis et intollerabilibus damnis preservant, nobis fuit humiliter supplicatum, ut in premissis eis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur cupientes, ut quos Dei timor et virtutum premia a malo non revocant, adiectarum exaggeratione et adiciendarum penarum formidine cohibeat severitas discipline, fraternitate vestre per apostolica scripta mandamus, quatinus vos vel alter vestrum per vos vel alium seu alios omnibus et singulis tam partium earundem incolis, quam aliis quibuscumque cuiuscumque gradus, ordinis vel conditionis existant, ne de cetero quovis quesito colore directe vel indirecte, palam vel occulte, per se vel alium seu alios bona huiusmodi ad dictum monasterium et ipsorum monachorum usus quomodolibet pertinentia et spectantia furari, rapere vel occupare seu eos quovismodo illis spoliare aut talia perpetranti consentire auxiliumve, consilium vel favorem prestare presumant, sub excommunicationis pena auctoritate nostra districtius inhibere. Et nichilominus ubi, quando et quotiens expediens fuerit et pro parte monachorum predictorum fueritis requisiti seu alter vestrum fuerit requisitus, eos, qui contra fecisse vobis

legitime constiterit, censura huiusmodi irretire dicta auctoritate curetis, ac deinde in ecclesiis, dum inibi populi multitudo convenerit ad divina dominicis et aliis festivis diebus, excommunicatos publice nuncietis et faciatis ab aliis nunciari ac ab omnibus arctius evitari, donec ad eos reversi bona subtracta et furata huiusmodi eisdem restituerint aut de illis satisfecerint competenter et ab huiusmodi excommunicationis sententia meruerint absolutionis beneficium obtinere, non obstantibus pie memorie Bonifacii VIII., predecessoris nostri, [litteris], quibus cavetur, ne quis extra suam civitatem et diocesim nisi in certis exceptis casibus et in illis ultra unam dietam a fine sue diocesis ad iudicium evocetur, seu ne iudices a sede apostolica deputati extra loca, in quibus deputati sunt, contra quoscumque procedere aut alii vel aliis vices suas committere presumant, dummodo ultra duas dietas aliquis auctoritate presentium non trahatur, et aliis apostolicis constitutionibus ceterisque contrariis quibuscumque, aut si occupatoribus et subtractoribus prefatis vel quibusvis aliis communiter vel divisim a sede predicta indultum existat, quod interdicti, suspendi vel excommunicari aut ultra vel extra certa loca ad iudicium evocari non possint per litteras apostolicas non facientes plenam et expressam ac de verbo ad verbum de indulto huiusmodi mentionem. contradictores per censuram ecclesiasticam appellatione postposita composcendi.

Datum Rome apud Sanctum Petrum, anno incarnationis dominice millesimo quadringentesimo sexagesimo primo, decimo kal. aprilis, pontificatus nostri anno quarto.

A. De Collis.

Archet. membr. Bulla est deperdita. Bayet, nro 12. p. 152—153.

VII. 7010—1502, . . . [ind. V.]

Gregorius, abbas monasterii S. Ioannis Theologi, mittit monachos Athanasium, Theodulum Maximumque ad Christi fideles, ut colligant eleemosynas in beneficium monasterii a Turcis vexati.

. . . ἐν ἔτει τῆς ἀπὸ τοῦ κόσμου κτίσεως ζ΄, ἀπὸ δὲ τῆς κυριακῆς ἐν-
ανθ[ρωπώσεως αχβ'] ἐν τῇ Πάτμῳ καὶ ἀπελύ[θη]. ἔτι ἐγνώσθη ἡμῖν, ὅτι τις
ἀπὸ Κρή[της] ὡς μοναχὸς ἐξῆλθε προσαιτῶν ἐλεημοσύνην] . . . νῆς, ὃν ἡμεῖς
οὐκ οἶδαμεν. διὸ ὡς ἀπαταιῶνα τοῦτον ἅπαν[τες] τηρεῖτε.

† Γρηγόριος ἁμαρτωλός, ἱερομόναχος καὶ καθηγούμενος, καὶ οἱ
σὺν ἐμοὶ ἀδελφοὶ πάντες ἱερομόναχοι καὶ μοναχοί. †

Translati ex grecis litteris in latinum: Iesus Christus. Gregorius hyeromonachus, indignus servus Dei, abbas in sacrosancto monasterio et cœnobio Sancti Ioannis insule Patmos, omnibus christicolis ac

domino nostro Iesu Christo devotis salutem in domino sempiternam. Nemo est, qui nesciat, in hac insula Patmos S. Ioannem Evangelistam in pectus domini nostri Iesu Christi accumbentem evangelisantem Christi evangelium sanctam apocalypsin ibidem in revelatione habuisse et que verba nemini licet loqui, audivisse, quo fit, ut locus iste religiosus ab omnibus Christi fidelibus non solum veneretur, sed etiam piis elemosinis, ne corruat, sustinendus est. Pater enim Sanctus Christodulus, discipulus prefati Evangelistae, patribus nostris et nobis legem imposuit, ut captivi christiani in manibus sevissimorum Turcorum existentes a nobis quottannis redimerentur. Que quidem lex et opus pium usque [in] hodiernum diem pro posse nostro perdurat atque viget. Cum itaque reges et domini christiani isto monasterio nostro devoti ad unum vi Turcorum penitus sint extincti ac regna et provincias ipsorum, a quibus emolumentum ad monasterium piis elemosinis [per]veniebat, in sui potestatem redegerint, ipsi te[nebrarum] filii et elemosinas per eosdem reges et dominos ecclesie nostre dimissos vi et crudelitate [su]a retinuerint et in proprios usus et utilitates converterint monasterium et monachi sive calogeri confratres nostri ibidem commorantes maxima laboramus necessitate, ne dicam inopia et calamit[ate] vectigal, tributum sive gabellam ducatorum quingentorum, quos a nobis quottannis immanitas Turcorum excutere solet, non sine maxima non solum [monasterii, sed etiam] istius insule pauperum incolarum iactura et incommodo exsolvi non potest. Et nisi Christi fideles dicto monasterio manus po[r]rigunt sanatrices et pias elemosinas dent], omnibus maxima et irremediabilis imminet ruina, ne scilicet hoc sacrosanctum cenobium in potestate sevissimorum Turcorum et ed gentes, ubi est deus eorum? Nos autem ad sacrosanctam sedem apostolicam caput merito, ut debemus, inclinantes, cum devotissimis mon[achis unum] velle et unum cor habentes decrevimus destinare ad quamlibet civitatem, urbem, provinciam sive locum domini nostri Iesu Christi devotum vener[abiles fratres, mo]nachos Athanasium et Theodulum et Maximum, ut pias elemosinas nostras devote recepturi ad nos quam citius fieri potest rever[ant] et insaciabilitate Turcorum et redemptioni in dies captivorum christianorum satisfiat, nec non sint pro restauratione et defensione i[n]sule et monaster[i]i memores illius verbi domini: «petite et dabitur vobis, pulsate et aperietur, et quibus a vobis petierint in nomine meo pro viribus discite... merces enim vestra copiosa est in celis». Rogamus itaque atque in domino cohortamur omnes Christi fideles, ut dictis nostris monacis pro posse man beatos, nam pollicetur dominus noster Iesus Christus misericordes, qui etiam misericordiam, id est gratiam Dei consequentur calogorum Cretensem plures reges, dominos ac multos alios

christianos devotos circumvenisse, asserens se esse verum monacum et procura[torem pro elemosynis] postulandis, quod verum non est, ut multas pecuniarum quantitates salutis eterne immemor extraxerit. Idcirco declaramus illi ac pecunias, quas in nostro nomine exegisse apparuerit, his nostris antedictis monacis sine diminutione restituendas. Ad quo[rum] veritatem, fidem et robur has nostras patentes fecimus grecis litteris pariter et latinis et sigillo imaginis sanctissimi Evangeliste in cera rubra sigilavimus et sub scriptu grecis litteris

Archet. in membr. Bayet, nro 26. p. 161—162. v. Pièce orig. sur parchemin malheureusement tronquée à la fin et coupée au milieu, de sorte que le texte a disparu pour la plus grande partie, p. 142.

VIII. 7015—1507, 22. mensis iunii, ind. X.

Emericus de Ambosia, magister generalis Hospitalis Sancti Ioannis hierosolymitani, pontifici romano, Iulio II, et principibus occidentis commendat monachos Athanasium et Theodulum, qui occidentem petunt collecturi elemosynas pro monasterio a Turcis vexato.

Sanctissimo clementissimoque domino nostro, domino Iulio, divina providentia Pape secundo, post pedum oscula beatorum, ac serenissimis dominis regibus, illustrissimis principibus et dominis tam ecclesiasticis quam secularibus per universum christianum orbem constitutis post nostram humillimam commendationem prosperos ad vota successus optamus. Noverit Sanctitas vestra ac Serenitas uniuscuiusque vestrum, ad quos nostre presentes litere pervenerint, qualiter exhibitores presentium, Athanasius ac Theodulus, calogheri sive monachi greci sunt ex monasterio et ecclesia Sancti Ioannis Evangelistae insule Pathmi et procuratores ipsius, qui ad partes occiduas accedunt helemosinarum colligendarum gratia, ut ex his possint reparationi structure ecclesie antedictae, in qua prefatus Sanctus Ioannes evangelium et apocalipsim [scripsit], supplere. Locus profecto, ad quem multi christiani devotionis causa accedunt, cum etiam monachi, qui in eodem versant, sint vite honeste et conversationis laudabilis et cum ab incursionibus Turcorum sepenumero vexentur, redacti sunt ad inopiam, cui si fidelium oblationes non subvenerint, sine dubio de dicto monasterio et ecclesia actum esse non dubitamus. Quapropter hortamur unumquemque, ut se dicte ecclesie et prefatis procuratoribus velint benigne prebere et manus adiutrices porrigere, quod erit eis meritorium. In cuius rei testimonium bulla nostra magistralis in cera nigra presentibus est impressa. Datum Rhodi die vigesima maii anno mille[simo] quingentesimo septimo.

Registrata in cancellaria.

Barth. Policianus, vicecancellarius.

Archet. chart. A. T. cum sigillo magistri generalis in cera nigra de Ambosia. O. Rayet (Revue d'Archéologie. Nouv. Série, année XIV, vol. XXV, p. 233—234).

IX. 7017—1508, 8. mensis decembris [ind. XII].

Emericus de Ambosia, magnus magister Hospitalis Sancti Ioannis, vetat sodalities subiectos et nautas eius damnum facere monasterio.

Frater Emericus d'Amboyse, Dei gratia sacre domus Hospitalis Sancti Ioannis hierosolymitani magister humilis pauperumque Iesu Christi custos, universis et singulis huiusmodi nostras literas visuris, audituris et lecturis salutem in domino sempiternam. Facemo noto, che noi avemo in speciali comendatione et protectione lo monasterio di Sancto Ioani di P[atmo], lo gomeno, monachi, insula et lochi et homini di quello et pertanto comandemo strettamente a tutti nostri subditi et vassalli naviganti con qual voi naviglio, che non osino, nè presumino fare danno o molestia a le cose di dicto monasterio et lochi di quello, nè pilliare alcuna sorte di roba sotto qual voi pretexto o colore, immo volemò che riguardino et loro robe et lochi come si fusseno nostri vassalli et insula di Rhodo, et facendo lo contrario et pervenendo alla n[otitia] nostra, faremo contra li delinquenti procedere, come contra rebelli et disobedienti ultra la restitutione delli danni et interessi. In cuius rei testimonium bulla nostra magistralis in cera nigra presentibus est impressa. Datum Rhodi, die VIII. decembris 1508.

Registrata in cancellaria.

Barth. Policianus, vicecancellarius.

Arch. chart. cum sigillo magistri generalis a tergo. O. Rayet, p. 234.

X. 7018—1510, 11. mensis maii [ind. XIII].

Abbas monasterii rogat magistrum generalem Hospitalis Sancti Ioannis, hierosolymitani, ut adiuvet monasterium in coactione hereditatum, quas quidam fideles tempore pestilentiae reliquerant coenobio.

A la Rev^{ma} S. de mo. S. R^{mo}, lo gran Magistro di Rodo etc.

Humilmente rappresenta a V. R. S. lo governo del monasterio de Sent Johan de Palamosa per nome de sua ecclesia, a la qual nel tempo del morbo alcuni devoti christiani per suo testamento hano lassato alcuni legati, li quali perfino al presente non si sonno scossi. E perciò essendo lo monasterio in alcuna necessit , havendo dal[la] sua parte riscosso, he venuto a rescover anque questo: pertanto supplica a V. R. S. vogla darli el suo favore e braccio per potere con maior celerit  et expeditione riscover quelli ochi lassi, sono dalli heredi de li testatori in refrigerio de le anime loro,

per le quale continuamente pregano e pregarono li frati del dito monasterio dio omnipotente, lo quale confirme V. R. S. in longo e felice stato. Amen.

A. T. . . . Hospital le maistre de Hierusalem.

Commettons a nostre seneschal et a nostre . . . ueur, que sur le contenu se informent et nous referent. Donn   en nostre palais le XI° de may 1510.

. . . hospitalis R^{mus} D. M. Iherusalem et consiliu[m].

Mandavi capellano et iudicibus a XX^m fr. ordinariis, ut super suprascripta iustitiam faciant. Datum in audienti^a die XVII. maii 1510.

Alia manu: Pro calogeris Patmos.

Archet. chart. Bayet. nro 28, p. 162.

XI. 7022—1513, 24. mensis septembris [ind. II].

Papa Leo X. concedit indulgentiam ducentorum annorum Christi fidelibus, qui monasterio a Turcis vexato eleemosynas dabunt, ut possint monachi instaurare aedificia, liberare captivos et persolvere tributum ei impositum ab infidelibus.

Leo episcopus, servus servorum Dei, universis Christi fidelibus presentes litteras inspecturis salutem et apostolicam benedictionem. De salute gregis dominici cure nostre meritis licet insufficientibus divina dispositione commissi sollicitis studiis sedulaque meditatione, prout nostro pastoralis incumbit officio, cogitantes fideles singulos gregis eiusdem ad pia meritoria opera exercenda erga religiosa loca presertim in transmarinis et infidelium partibus contermina ac per infideles ipsos vexata et disrupta providaque reparatione indigentia, ne a fidelibus omnino deserantur, sed infideles ipsi per religiosarum personarum locorum eorundem exemplarem vitam sanctosque mores aliquando suis recognitis erroribus veram sui creatoris viam cernere et sequi valeant summusque cultus ubique conservetur et angeatur, quibusdam spiritualibus minoribus indulgentiis et remissionibus libenter incitamus, ut exinde salutis eterne desiderata premia facilius valeant promereri. Cum itaque, sicut accepimus, monasterium Sancti Iohannis apostoli et evangeliste insule Pathmi, ordinis Sancti Baxillii, Cretensis diocesis, in qua insula idem Sanctus Iohannes religatus divinam conscripsit apocalipsum, in suis structuris et hedificiis tam ob edacem vetustatem quam [frequentes] perfidorum Turchorum, Christi nominis hostium, incursiones predas et devastaciones magna reparatione et in paramentis et aliis ad divinum cultum necessariis munimine indigeat et pro eo, quod post captas et pene destructas ab ipsis Turchis Modoni et Coroni civitates, in quibus ipsi tantum ex eleemosinis colligere consueverant, ut facile tributum viginti quinque millium asprorum quingentos ducatos auri vel circa constituentium Turchis persolverent. Idem tributum iampridem dilectis filiis abbati [et]

conventui dicti monasterii per Turchos ipsis impositum non habent unde solvant abbas et conventus prefati. Nisi dictum tributum eisdem Turchis persolverent, ab eisdem nequaquam permetterentur inibi altissimo famulari fructusque, redditus et proventus dicti monasterii sunt adeo diminuti, ut ipsi abbas et conventus ex illis nedum tributum ipsum solvere vel illuc applicantes peregrinos ad loca sancta transmarina proficiscentes hospitari et multos captivos, ut facere consueverunt, redimere, sed ne eorum quidem personas, qui inibi numero centum et triginta de presenti degunt et aliquando longe plures degere consueverunt, sustentare valeant, et nisi eisdem abbati et conventui de Christi fidelium suffragiis subveniatur, monasterium et insulam huiusmodi deserere coguntur. Nos igitur cupientes, ut ipsum monasterium pro fidelibus ipsis et sub cura religiosorum predictorum manuteneatur et confirmetur ac in structuris et hedificiis huiusmodi debite reparetur, Christique fideles ad premissa eo libentius manus porrigant adiutrices, quo ex hoc conspexerint dona celestis gratie uberius erogari, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum, eius auctoritate confisi omnibus et singulis utriusque sexus Christi fidelibus undecumque existentibus vere penitentibus et confessis sive confitendi propositum habentibus, qui ad structuram et hedificiorum reparationem et paramentorum et ornamentorum manutentionem nec non predicti tributi solutionem, peregrinorum hospitationem et captivorum redemptionem ac monachorum predictorum subventionem et alimentum manus iuxta eorum facultates porrexerint, ducentos annos et totidem quadragenas de iniunctis eis penitentiis misericorditer in domino relaxamus et nihilominus eisdem abbati et conventui, ut ipsi duo vel tres ex eis dumtaxat, qui per quascumque mundi partes cum presentibus originalibus litteris per earum transsumptis sigillo alicuius prelati etc. munitis, quibus stetur firmiter, sicut eisdem originalibus staretur, si ostense forent, ab ipsis fidelibus ubilibet constitutis ellimosinas ad premissa petere, recipere et levare, illasque in presentes et non alios usus convertere debeant totiens, quotiens videbitur, deputari libere et licite valeant, concedimus et indulgemus ac huiusmodi indulgentiam sub quibusvis revocationibus seu suspensionibus quacumque indulgentiarum per nos et sedem apostolicam et durante indulgentia pro fabrica basilice principis apostolorum de Urbe et cruciata concessa per nos et sedem predictam sub quibuscumque tenoribus et cum quibusvis clausulis et derogatariorum derogatoriis factis et pro tempore faciendis nullatenus comprehendi debere, sed ab illis semper exemptam existere decernimus. Volumus autem, quod, si ad premissa manus adiutrices porrigentibus aut pias ellimosinas errogantibus aliqua alia indulgentia in perpetuum vel aliud certum tempus nondum elapsum duratura per nos concessa fuerit, presentes littere nullius sint roboris vel momenti, presentibus per-

petuis futuris temporibus duraturis. Dat. Rome apud Sanctum Petrum, anno incarnationis dominice millesimo quingentesimo tertio decimo, octavo kl. octobris, pontificatus nostri anno primo.

Jo. Cheminart.

Transsumptum membr. scriptum nomine Laurentii Flisci, episcopi Montis Regalis et vicarii generalis archiepiscopi Genuensis, 25. februarii 1515 cum sigillo archiepiscopi supradicti. Cum litteris SIGILLVM | CVRIE . . . | . . . NVENSIS. Bayet, nro 29, p. 163—164. 143.

XII. 7022—1514, 12. mensis martii [ind. II].

Fabritius de Carretto, magister generalis Hospitalis Sancti Ioannis hierosolymitani suscipit tutelam monasterii.

Frater Fabritius de Carretto, Dei gratia sacre domus Hospitalis Sancti Ioannis hierosolymitani magister humilis pauperumque Iesu Christi, custos, universis et singulis huiusmodi nostras literas visuris, auditoris et lectoris salutem in Domino sempiternam. Facemo noto, che noi havemo in speciale commendatione et protectione lo monasterio di Sancto Iaoni di Palamosa, lo gomeno, monachi, insula et lochi et homini di quello, et pertanto comandemo strettamente a tutti nostri subditi et vassali naviganti con qualvoi navilio, che non osino, nè presumino fare danno o molestia a le cose de dicto monasterio et lochi di quello, nè pilliare alcuna sorte di robe sotto qualvoi pretexto o colore, imo volemo, che reguardino le loro robe et lochi come si fusseno nostri vassalli et insula di Rhodo, et facendo lo contrario et pervenendo alla notitia nostra, faremo contra li delinquenti procedere, come contra rebeli et disobedienti, ultra la restitutione de li danni et interessi. In cuius rei testimonium bulla nostra magistralis in cera nigra presentibus est impressa. Datum Rhodi, die XII. martii, MDXIII ab incarnatione.

R^a in cancelleria.

Barth. Politianus, vicecancellarius.

Archet. chart.; a tergo sigillum magistri generalis. O. Rayet, pag. 235.

XIII. [7030—1522] 28. mensis maii [ind. X].

Marcus Grimanus, dux Cretae, Paschalis Ciconia, dux militum, Caspar Gradonicus et Dominicus Marcellus, consilarii affirmant monachos monasterii S. Ioannis Theologi fidelissimos reipublicae se praeuisse in bello contra Turcas.

R^{ta} ex memoriali.

Cancⁱ maioris C(onsilii) 177.

Noi Marco Grimani duca, Pascal Cicogna, capitano, Gasparo Gradenigo et Domenego Marcello, consilieri di Candia, havendo visto in diversi tempi et nelle occasioni della presente guera, quanto fidelmente si sono diportati verso la Ser^{ta} del Principe et delli representanti di Sua Ser^{ta}

[et ill^{ma} republica] i reverendi padri et patroni de navili del monasterio del glorioso S. Zuanne di Pathino, quali a la giornata sono apostati venuti lì in questa città di Candia, conducendo con essi suoi vasselli molte quantità de vittuarie de ogni sorte a beneficio delli abitanti di questa città et di questo fidelissimo popullo, oltra li continui avisi, che per ditta strada da essi reverendi padri et patroni et suoi vasselli ne erano diportati per intender delli progressi dell' armata Turchesca et provisioni diverse, che si facevano dall' inimico Turco, havendo anco noi per la detta strada havuto diversi avisi sì per lettere, come per persone mandate per apostata per riportarne qualche avviso, delli quali avisi continuamente se mandava da noi notitia all' ecc^{mo} general da mar, non si potendo per altra, nè miglior strada haver alcuna cognitione delli audamenti' et progressi di esso nemico, habiamo voluto con le presente nostre far ampla fede, che il prefato monasterio del glorioso, pio S. Zuanne de Pathino e li suoi reverendi padri et fedeli rapresentanti sono degni della gratia di sua Ser^{ta} e devono essere come fidelissimi et affettionatissimi di questa ill^{ma} republica tratati. In quorum fidem etc. Die XXVIII. maii [1522].

Marco Grimani, D[ux].

Pasqual Cicogna, capitano.

Gasparo Gradenigo, consilier.

Domenego Marcello, consilier.

..... cond^{or},

[can]cellarius ducalis.

Archet. chart. a tergo confirmatum die 6. iunii eiusdem anni; cum sigillo M. Grimani, ducis Cretae. O. Rayet. p. 243—244.

XIV. 7080—1572, 9. mensis maii [ind. XV].

Iosephus Nasi eximit monasterium a vectigalibus in insulis Naxo et Melo.

Magnifico et nostro charissimo. Questa vi sarà presentata da pappia Climi, guardiano del monasterio di S. Johane di Patino, il quale humilmente ci ha supplicato, che quella gratia, che detto monasterio havea dalli signori passati di Nexia delli datii delle tratte di certe loro intrate, che dicono haver a detto nostro duchame di Nexia, et cossì di pietre cento, che ogni anno gli solevano portare dell' isola nostra di Mello, vogliamo hor di nuovo degnare di concedergli et confermargli tal gratia, onde noi tenendo[li] per homini da bene, amici e fedeli al stato nostro, habbiamo voluto conceder tal sua domanda; e per la presente nostra vi comandiamo ch'essendo cossì, dobbiate fargli godere detta gratia et datii et pietre, come pel passato godevano et secondo che per altri due nostri comandamenti al già nostro governatore generale, dottor Francesco Coronello,

si contiene. Iddio di mal vi guardi. Dat. al nostro Belvedere apresso Pera di Costantinopoli, al dì IX. di maggio, anno mundi creationis VMCCCXXXII M.D.LXXII.

Jh. Naci.

A tergo: Al mag^{co} M. Nicollo di Marin, nostro char^{mo} governator generale di Nexia etc.

V. Nexia.

Archet. chart. cum sigillo, quod habet litteras IOSEPHVS NACI . D . A . IDASS . IM . Bayet, nro 30, p. 164—165.

XV. 7081—1573, 23. mensis ianuarii [ind. I].

Papa Gregorius XIII. adhortatur omnes Christi fideles, ut dent stipem monasterio a Turcis ad inopiam redacto.

Gregorius episcopus, servus servorum Dei, universis Christi fidelibus praesentes has inspecturis salutem et apostolicam benedictionem. Licet in desideriis cordis nostri ea continue sollicitudo versetur, ut fidelium quorumlibet, eorum praesertim, quos adverse fortune conditio premit, quantum nobis ex alto conceditur, necessitati succurramus, tamen crescente in dies calamitosorum multitudo ad apostolicam sedem tanquam promptum et universalem periclitantium portum et singulare presidium de diversis mundi partibus recurrentium nequaquam per Nos ipsos eis succurrere valentes singulari erga illos misericordia commoti pia pro ipsis christianorum auxilia cogimur implorare. Nuper siquidem referentibus dilectis filiis, Gedeone hierodiacono et Blasio monacho monasterii Sancti Ioannis Evangeliste insule Patmos, qui ad Nos et Romanam Curiam se contulerunt, accepimus, quantas calamitates ipsum monasterium, nec non in eo degentes religiosi ab inexplebili Turcarum avaritia et crudelitate hactenus perpassi sint, et ad quam inopiam, ut se ab ipsorum Turcarum molestiis redimerent, fuerint redacti ita, ut nisi eorundem religiosorum necessitatibus per Christi fidelium suffragia succurratur, facile futurum sit, ut ipsum monasterium, in quo, licet in faucibus impiissimi christiani nominis hostis, Turcarum tyranni, posito, hucusque Dei benignitate christiane religionis cultus fuit conservatus, deserere cogantur in cultus divini diminutionem et etiam Christianorum, qui aliquando, ut Turcarum manus effugiant, eo appellant et ab ipsis religiosis recipiuntur et charitative tractantur, manifestum discrimen. Quare Nos, qui illius vices licet immeriti gerimus in terris, qui ad centuplum pias elargitiones sua pietate remunerat et fidelibus suis multo maiora, quam valeant promereri, retribuit, ad prefati monasterii [et] eorundem religiosorum manutentionem summo opere providi, omnes christianos principes, prelatos, ecclesiarum rectores nec non alios quoscumque utriusque sexus Christi fideles quo possumus affectu hortamur in Domino et paterne requirimus, ut pietatis studio et misericordiae commoti pro dicti

monasterii et eius religiosorum sustentatione et manutentione aliquod subsidium de bonis sibi a Deo collatis iuxta uniuscuiusque devotionem prompte ac libenter Gedeoni et Blasio predictis vel eorum alteri presentes personaliter ostendenti erogare velint. Quod cum fecerint, statutum habeant, se copiosum a Redemptore nostro retributionis premium feliciter adepturos, presentibus ad triennium dumtaxat valituris. Datum Rome apud Sanctum Petrum, anno incarnationis dominice millesimo quingentesimo septuagesimo tertio, decimo kl. februarii, pontificatus nostri anno secundo.

M. Dat°.

Coe. Glorierius.

Archet. membr. cum bulla plumbea papae. Bulla exhibita fuit Melitae, ut apparet ex annot. adposita: Die tertia mensis februarii 1720 praesentatum fuit et est praesens Breve per rev. papatem, fratrem don Paysium Sigalla, procuratorem generalem venerabilis conventus S. Ioannis Evangelistae de Patmos et receptum, fuitque in actis civilibus sanctissimae inquisitionis Melitensis registratum et ipsi praesentanti restitutum iuxta decretatum reverendissimi domini proinquisitoris et p^t in co

Ita est.

Ioachim Pristi, sanctissimae inquisitionis Melitae
cancellarius.

Bayet, nro 31. p. 143, 165—166.

XVI. 7083—1575, 25. mensis maii [ind. III].

Papa Gregorius XIII. Christi fidelibus, qui proximo decennio monasterium visiterint aut eleemosynas pro eo erogaverint, concedit indulgentiam plenariam.

Gregorius Papa XIII. universis Christi fidelibus praesentes litteras inspecturis salutem et apostolicam benedictionem. Ad augendam fidelium religionem et animarum salutem procurandam pia charitate intenti, et ut monasterium Sancti Ioannis Evangelistae ordinis Sancti Basilii situm in insula de Patmos, in qua dictus Ioannes Evangelista apocalipsim scripsit, et ab infidelibus valde et diversimode defatigatum illiusque ecclesia in debita veneratione habeantur et a Christi fidelibus congruis frequentetur honoribus ipsique Christi fideles eo libentius devotionis causa ad dictam ecclesiam se conferant, quo exinde dono celestis gratiae uberius cognoverint se esse refertos, de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi omnibus et singulis Christi fidelibus vere penitentibus et confessis, qui dictam ecclesiam durante decennio proximo devote visiterint et ibidem pias ad Deum preces effuderint seu pro necessitatibus et aliis oneribus monasterii eleemosinas erogaverint aut miserint, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem apostolica auctoritate tenore presentium misericorditer in Domino concedimus et elargimur, praesentibus ad dictum decennium tantum duraturis. Datum Romae

apud Sanctum Petrum sub annulo piscatoris, die XXV. maii, MDLXXV, pontificatus nostri anno quarto.

Alex. Peregrinus.

Archet. membr. Sigillum est deperditum. O. Rayet, p. 236. Die 10. mensis decembris 1587 abbas Ionas ad principes et fideles occidentis misit hierome-nachum Callistum et diaconum ad colligendam stipem. Tabulam, lingua italica conscriptam Bayet non edidit p. 144.

XVII. 7097—1588, 15. mensis septembris [ind. II].

Hugo Verdala, magnus magister Hospitalis S. Ioannis hierosolymitani, suscipit tutelam monasterii contra subiectos sodalities, qui damnum ei facient.

Frater Hugo [Verdala] etc. universis et singulis praesentes nostras inspecturis salutem in Domino sempiternam et nostris firmiter obedire mandatis. Facciamo sapere, come avendo i nostri predecessori di felice memoria e prima e dopo l'infelice perdita della nostra isola di Rodi avuto in ispeciale raccomandazione e protezione il monastero di S. Giovanni Evangelista dell' isola di Pathmo e volendo Noi continuargli il medesimo favore e protezione, ordiniamo e comandiamo a tutti i nostri religiosi ed altri sudditi e vassalli naviganti con qualsivoglia vascello, per quanto hanno cara la gratia nostra, di non molestare, nè danneggiare in cosa alcuna il detto monastero, nè le robe, persone e beni di esso, ma rispettarli, come se fossero nostri vassalli, secondo sono stati tenuti e riputati da' detti nostri predecessori, perchè tale è la volontà nostra. E facendo lo contrario e pervenendo alla nostra notizia faremo procedere contro li delinquenti non solo alle pene di rebellione e disubbidienza, ma ancora alla restituzione de' denari ed interessi ed altre arbitrarie. In cuius rei fidem etc. Datum Melitae, die decima quinta mensis septembris, anni millesimi quingentesimi octuagesimi octavi.

Arch. Melitense. Lib. Concil. f° 271. Edidit Sebastianus Pauli, Codice diplomatico del sacro militare ordine gerosolimitano. Lucca 1737, II, p. 250.

XVIII. 7098—1590, 20. mensis iunii [ind. III].

Paschalis Ciconia, dux Venetiarum, nautis monasterii concedit Venetiis exemptionem a vectigale pro duobus doliolis vini ad usum personalem uniuscuiusque nautae.

Paschalis Ciconia, Dei gratia dux Venetiarum etc., universis et singulis de suo mandato rectoribus quarumcunque terrarum et locorum nostrorum caeterisque ministris, offitialibus et repraesentantibus nostris et praesertim provisoribus nostris super datis tam presentibus quam futuris, ad quos harum executio spectat seu spectare poterit, fidelibus dilectis salutem et dilectionis affectum. Significamus vobis hodie in consilio nostro

Rogatorum captam fuisse partem tenoris infrascripti, videlicet: che per grata dimostrazione dell' amorevole animo della S^{ia} nostra verso li r^{di} padri di S. Giovanni di Patino, et per usarle di quella gratia, della quale sono meritevoli per la integrità della loro vita et per li buoni et utili servitij, che hanno prestato et prestano in ogni occasione, come si è inteso dalla supplicatione et scritture hora lette delli proveditori nostri sopra i datij et cinque savij alla mercantia, che asseriscono essere bene di esaudirgli, sia concessa essentione di datio di doi barile di vino per cadaun marinaio, che venirà in questa città sopra li sei vasselli del detto monasterio di S. Giovanni di Patino, essendo però tenuti essi marinari giurar sagramento al datio del vino, che essi doi barile siano di loro propria ragione et per suo particolar consumo. Quare auctoritate supradicti consilii mandamus vobis, ut supradictam partem observetis et ab omnibus inviolabiliter observari faciatis. Datae in nostro ducali palatio, die XX. iunii, indictione tertia, MDLXXX.

Mario Otthobon, segretario.

Archet. membr. cum sigillo ducali, in quo est imago S. Petri et Pauli. Primus versus tabulae scriptus est litteris aureis. O. Rayet, p. 235—236.

XIX. 7102—1594, 29. mensis augusti [ind. VII].

Marcus Antonius Contarinus, provisor arcis Sudaë, affirmat, se recepisce a monachis totum frumentum metochii Calamae pro necessitatibus praesidii arcis.

Noi, Marco Ant^o Contarini, per la Ser^{ma} Sig^{ria} di Venetia proveditore della fortezza di Suda.

Facciamo fede a qualsivoglia le presente nostre perveniranno, qualmente habiamo per uso di questo presidio mandato a pigliare tutto il formento, che si ritrovava nelli magasi delli caloieri del Calame. In quorum fidem etc.

Dat. nella fortezza della Suda, li 29. Agosto [15]94.

Marc. Ant^o Contarini,

Fr^s Peregrini, cancellarius.

Archet. chart. cum sigillo. Bayet, p. 149 Feuille de papier en double, p. 140.

XX. 7105—1596, 6. mensis octobris [ind. X].

Marinus Grimanus, dux Venetiarum, confirmat monachos monasterii S. Iohannis libere posse vendere frumentum metochiorum, quae possident in insula Creta.

Marinus Grimano, Dei gratia dux Venetiarum etc., nobilibus et sapientibus viris Marco Bollano, de suo mandato proveditore Sude, et successoribus fidelibus, dilectis salutem et dilectionis affectum. Ci hanno fatte esporre con loro supplicationi i reverendi monachi di San Giovanni di Patino, che possedendo essi per antichissime concessioni nel territorio

della Canea il casal Stillo et Paleocastro, sia stato introdotto da alcuni anni in qua, che di ordine de' rappresentanti nostri siano tolte a forza da esso luogo le biave misurate et pagate a modo loro, ricercandosi di opportuno rimedio et essendo così fatte attioni immediate contra l'antico et pio istituto della Republica nostra, vi commetteremo espressamente col senato, che non debbate in modo alcuno dar molestia a dette entrate, ma permetter che quelle liberamente siano vendute et smaltite in quella fortezza dali affittuali et agenti loro con li modi soliti et consueti a tutti quelli, che hanno entrate in quell'isola nostra, acciochè restando esso monasterio nella sua patronia, gli sia levato l'occasione de più reclamare alla Sign^{ria} nostra et possa godere quello, che è propriamente suo, essendo tale la volontà nostra. Dat. in nostro ducali palatio, die VI. octobris, indictione Xme, M. D. XCVI^o.

Giov. Fran^{co} Marcherisi seg.

Archet. membr. cum sigillo plumbeo ducis, in cuius una parte est imago Sancti Marci, qui duci tradit signum, cum litteris: MARIN. GR S. M. VENET DUX, ex altera vero: MARINVS GRIMANO . DEI GRA . DVX VENETIAR . E In tabulario monasterii asservatur etiam exemplar tabulae cum versione graeca. Bayet, nro 7, p. 149—150. Nr. 7, bis: Charta missa rectori Caneae: Nobilibus et sapientibus viris Benedicto Delphino, de suo mandato rectori Caneae et suc. . . Membr. cum eodem sigillo. Bayet, p. 140.

XXI. 7115—1606, 6. mensis octobris [ind. V].

Alofius de Wignacourt, magnus magister hospitalis S. Iohannis hierosolymitani, commendat principibus et christianis monachos monasterii S. Iohannis, Athanasium et Hieronymum, qui se conferunt in occidentem collecturi eleemosynas pro monasterio a Turcis vexato.

Frater Alofius de Wignacourt, Dei gratia sacrae domus Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani, magister humilis pauperumque Iesu Christi custos, univ^{er}sis et singulis principibus, ecclesiasticis et saecularibus, archiepiscopis, episcopis, ducibus, marchionibus, baronibus, nobilibus, capitaneis, vicedominis, praefectis, castellanis, admiratis et quibuscunque triremium vel aliorum navigiorum capitaneis et patronis et civitatum rectoribus, potestatibus et magistratibus caeterisque officialibus et quibuscunque personis cuiusvis dignitatis, gradus, status et conditionis fuerint ubilibet locorum et terrarum constitutis salutem. Notum facimus et in verbo veritatis attestamur, qualiter l'essibitori delle presenti, li religiosi padri Athanasio et Eremia, monachi greci dell'ordine di S. Basilio del monasterio di S^{to} Giovanni Evangelista dell'isola di Pathimos, pervennero pochi mesi sono in questa nostra isola di Malta per raccogliere alcuna elemosina per beneficio e sussidio del detto loro monasterio, ritrovandosi già al presente in grandissima ruina et danno per le continue angarie et molestie, che li

Turchi, tiranni et communi inimici di nostra santa fede, immaltratar et tiranneggiar sogliono, et importando a detti padri somamente riparar e rimediare a simil successo et evidente danno, desiderano conferirsi alle parti occidentali et per tutta la christianità per raccogliero alcun elemosina in beneficio di esso monasterio. E però n' hanno humilmente supplicato, li volessimo concedere le presenti nostre lettere patenti, acciochè per il camino e loro viaggio non gli sia dato impedimento, nè disturbo alcuno. Pertanto a tutti e ciascuno di voi affettuosamente preghiamo, che per qualsivoglia parte di vostre giurisdittioni, alla quale essi padri sive terra sive mari accaderà passare o venire, sicuramente, alla libera, senz'alcun disturbo o altro impedimento li lasciate e facciate stare, passare, tornare e quando a loro piacerà partire, talmente che per amor e contemplatione nostra li detti padri Athanasio et Eremia non si gli dia fastidio, nè ritentione alcuna, anzi si dia larga elemosina per l'effetto suddetto et ogni opportuno aiuto et favore, cosa digna di voi, giusta et a Iddio gratissima et da ricompensarvela da noi con eguale et maggior servitio, quando dall'occasione ne saremo riquiesti. In cuius rei testimonium bulla nostra magistralis in cera nigra presentibus est impressa. Datum Melitae, in conventu nostro, die sexta mensis aprilis, millesimo sexcentesimo sexto.

R^{ta} in cancell^a.

Fr. Emanuel Kebedino, Reg. Cancell[arius].

Arch. membr. cum sigillo magistri. O. Rayet, p. 236—237.

XXII. 7116—1608, 25. mensis aprilis [ind. VI].

Monachi coenobii S. Iohannis rogant a principibus occidentis auxilium contra Turcas.

Extrait de la traduction d'une lettre aux princes d'Europe, remise aux moines Athanasios et Hieremias le 25 avril 1605.

Sed basilica inelyta haec regalisque eius splendor grandem et gravem admodum in casum ruens ingentibus periculis hoc tempore obnoxia est, quippe undique vastata et fere redacta in nihilum frequentibus calamitatibus fractum, quorum in dies ferme captivitates referuntur, nimirum continuo vexatorum una et incessanti persecutione filiorum Agar, qui contenti nunquam annua trecentarum didrachmarum auri solidi pensatione etiam alia et gravia et intolerabilia indicunt et superindicunt nobis onera, dumque nocendi et spoliandi artes conquirunt, mille fraudes fraudibus indies in nos attexunt. Verum noviter mera invidia moti, quod Christianorum triremes quasdam excepiissemus humaniter, ad solutionem septem millium nummum aureorum compulere nos et adigunt, captis et in servitium retentis misere patribus et monachis septem, viris ex praefato

nostro monasterio religiosissimis, quae res ad extremas usque angustias adduxit nos adeoque torsit, ut nihil sane proponi deinceps possit, quod iam meditatum et tentatum non sit. Itaque exhausti iam tot casibus, omnium egeni atque etiam spoliati iis ipsis rebus, quas donariorum nomine a principibus regibusque summis summa sollicitudine reverentiaque et diu possessa apud nos erant, quo pararemus nobis aliqua ex parte remedium aliquod, constituimus ad vos piissimos et misericordes Christianos hunc et alterum ex fratribus nostris reverendis mittere, nempe venerabilem patrem Athanasium et cum eo decorandum fratrem Hieremiam

Suit un long appel à la charité et à la piété des princes chrétiens, puis la signature de plusieurs évêques de l'Orient, parmi les quels les métropolitains de Rhodes, de Cafa, de Lerne (Leros), de Santorin. La traduction est d'Antonio Navarro de la Rategui, secrétaire du roi d'Espagne. Toledo, 29. Luglio 1608. O. Rayet, p. 241—242.

XXIII. 7017—1609, 9. mensis aprilis [ind. VII].

Philippus III., rex Hispaniae, concedit fratri Athanasio, monacho coenobii S. Iohannis, ut per annum in toto regno neapolitano colligat eleemosynas pro monasterio a Turcis vexato et profligato.

Don Philippe, por la gracia de Dios rey de Castilla etc. etc. Por quanto haviendose me hecho relacion por parte de fr. Athanasio, monje sacerdote de la orden de S^t. Basilio Magno, procurador general del imperial monasterio y sancta cassa del glorioso apostol Sant Juan Evangelista de la isla de Pathmos, la necessitat, en que se halla el dicho monasterio, y los grandes trabajos y vexaciones, que padescen los religiosos del por los Turcos a causa de la buena acogida, que hazen a nuestras galeras y vaxeles, que aportan a aquellas partes; y que ultimamente les destruyeron el dicho monasterio, y prendieron a diez religiosos los mas graves, y saquearon los ornamentos de oro y plata del culto divino, he tenido por bien de concederle licencia para pedir limosna en mi reyno de Napoles. Por ende por tenor de las presentes de mi cierta sciencia deliberadamente y por mi real auctoridad doy y concedo licencia y facultad al dicho fr. Athanasio para que por tiempo de un anno, que se cuente desde el dia que començare a usar della en adelante, de que sa de constar por certificacion auctentica y conque comence a usar de la dicha licencia dentro de un año de la data de las presentes, pueda pedir limosna ostiatim por todo el dicho mi reyno de Napoles, por lo qual encargo y mando al ill^{mo} conde de Benavento, mi primo visorey, lugarteniente y capitan general, y a todos y qualesquier ministros, oficiales y subditos nuestros del dicho reyno y ruego y encargo a los muy reverendos, reverendos en Christo padres arcobispos y obispos, venerables devotos, religiosos y ecclesiasticas

personas de qualquier orden y religion que sean, que al dicho fr. Athanasio permitan y conscientan pedir y demandar limosna (come dicho es) en todas las ciudades, villas y lugares y iglesias del dicho reyno, reciendole y tratandole con toda benignidad y charidad, nombrando dos personas abonadas, que le ayuten a pedir la dicha limosna sin permitir, ni dar lugar, a que la sea puesta estorvo, ni impedimento alguno, que esta es mi voluntad. Datto en Madrid, a nueve de abril. MDCIX.

Yo el Rey.

Archet. chart. Sequuntur variae subscriptiones, a tergo est sigillum regium. Il existe encore au monastère une licence donnée par le vice-roi de Naples, don Ferdinand de Gonzague, prince de Melfi, 25 septembre 1609. O. Rayet, p. 242—243.

XXIV. 7118—1610, 31. mensis martii [ind. VIII].

Alofius de Wignacourt, magister generalis Hospitalis S. Ioannis hierosolymitani, suscipit tutelam navium monasterii commendatque eas principibus et magistratibus.

Frazer Alofius de Wignacourt, Dei gratia sacrae domus Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani magister humilis pauperumque Iesu Christi custos a tutti e qualsivoglia, alle mani de' quali le presenti nostre lettere perveneranno, salute. Sia noto e manifesto, qualmente il padre Athanasio Carrara e suoi compagni, monachi greci del monasterio di S^{to} Giovanni Evangelista dell' isola di Pathmos, n' hano humilmente supplicato, che per potere supplire alle grosse spese e per poter anco più comodamente vivere e sostentarsi i frati di esso monasterio, mantengono a questo effetto alcuni vascelli, quali portano l' insegna e bandiera di nostra Religione, come antichi vascelli nostri, i quali vengono alle volte ad essere vessati e travagliati da vascelli corsari, in grave danno e detrimento di loro convento; perciò restassimo serviti di concederli le nostre lettere patenti e salvo condotto, acciò per l' avvenire detti vascelli, patroni e marinai di essi con qualunque mercantia, traffico e commercio loro, in qualunque parte si trovassero, non siano molestati, nè perturbati, ma liberamente poter eglino navigare e fare commercio per servitio e sussidio del monasterio; et havendo noi rimesso e comesso la loro supplicatione e richiesta alli venerandi comissarij del magistrato dell' armamenti et all' infrascritto nostro vicecancelliero, havuta poi la relatione di essi nel nostro venerando consiglio, con deliberatione di esso l' habbiamo benignamente concesso le presenti nostre lettere patenti e salvocondotto a tutti in generale e ciascuno in particolare di essi vascelli di detto monasterio di S^{to} Giovanni di Pathmos, quali portano la bandiera et insegna nostra sudetta et anco a patroni e marinari di essi con suoi traffici e commercio per l' effetto, come di sopra s' è detto, et però noi in virtù di santa obediencia comandiamo al venerando generale delle galere di nostra Religione et a

ciascheduno capitano di esse ed anco a tutti e qualunque capitani e patroni di galeoni, bertonì, pettaci, tartane, galeotte, bergantini, fregate e chaicchi e qualsivoglia altri vascelli armati in questa nostra isola e dominij, e saranno per armarsi all'avenire a danno d'infideli, pregando a tutti ill^{mi} Sri vicerè, principi, duchi, marchesi, conti, baroni, ammiragli, generali, luogotenenti, capitani, provveditori, giurati, guardiani di porti et ponti e tutti e qualunque ufficiali di qualsivoglia stato e conditione siano, nelle cui mani, terre e giurisdittioni capitano ciascuno e qualunque vascelli o vascello, i quali esibirano e mostrerano over essibirà e mostrerà le presenti nostre et a patroni et marinari di essi et anco alle loro mercantie, traffichi e comertii, che sopra, e ciascheduno di essi vascelli o vascello portan seco per sussidio et aiuto dei frati di esso monasterio di Pathmos, li lasciate per l'avenire liberamente navigare, passare, far commercio, mercanteggiare e seguire loro viaggio, non permettendo siano dannificati in modo alcuno, nè molestati, vessati, impediti, nè ritenuti, anzi a contemplatione nostra siano aiutati e favoriti. Per il che oltre d'essere cosa pia et appresso di nostro Sig^{ro} molto grata, restaremo nondimeno obligati alle SS. V V^{re} a simili e maggior cose occorrendo l'occasione. In cuius rei testimonium bulla nostra magistralis in cera nigra presentibus est impressa. Datum Melite in conventu nostro, die ultima mensis martii, millesimo sexcentesimo decimo. Reg^{ta} in cancellari^a.

Fr. Jo. Otho Bosius, vicecancel[larius].

Archet. membr. Sigillum deest. Exemplaria duo. O. Rayet, p. 238—239.

XXV. 7118—1610, 29. mensis maii [ind. VIII].

Philippus III., Hispaniae rex, monasterio donat pecuniam ad instauranda eius aedificia.

El Rey.

Illmo Conde, primo nostro visorey, lugareteiniente y capitán general. Por parte del abad y monjes de la orden di S. Basilio del monasterio de S. Juan Evangelista de la isla de Pathmos me ha sido hecha relacion, que haviendoles yo hecho merced de trecientos ducados por una vez, librados en esse reyno por consulta de mi consezlo de estado, despues de passados algunos meses volvieron a representarme la grande necessidad, que padescen por las vexaciones, que reciben de la tirania del Turco, y para el reparo de la iglesia de su monasterio y proverla de ornamentos, supplicandome por algun socorro y que haviendose remitido a este mi supremo consezlo de Italia por consulta del mando haverles merced de otros mill ducados librados tambien en esso dicho reyno, donde haviendosse acudido con el despacho para el cumplimiento desta limosna, se ha reparado

en la execution del por no haverse hecho mencion en el dicho despacho de la primera gratia por inadvertencia del religioso, que me presentò el segundo memorial, por no saver como forastero el stilo y orden dada por mi para que los que pretendieron alguna merced sin haber mencion de las que antes huvieren recebido, sean privados de la ultima que se les hiciesse, supplicandome que attento esto no permitiesse que por descuydo y inadvertencia de uno perdan todos los [effectos de] la merced y limosna que tuve por bien de haverles por tan justas y pias causas representandome la obligation, que ay de avidir al amparo de aquella isla y monasterio puesque faltandoles favor y ayuda y no cumpliendo con el tristo devon del tributo de la isla y iglesia y con el de quatrocientos y cinquenta escudos el año que le pagan solo por tener dos campanas, estan a peligro de hecharlos y haber mesquita de una iglesia tan ilustrada de infinitos milagros, cuya capilla mayor, donde tienen el santissimo sacramento, era el mismo aposento, donde vivia y escrivio el apochalypsi el glorioso santò, de mas de las reliquias, que alli se conservan de S. Basilio y de otros muchos santos y el libro original del apochalypsi escripto de su propria mano y el manto colorado, que levava, y la cadena, con la qual le embiò en aquella isla el emparador Domiciano, y porque havida consideracion a lo ocurrido y por las mismas causas que me movieron a haber la dicha limosna, he tenido por bien de que cobren las dos partidas, por onde os encargo y mando proveais y deys orden, que se les execute y cumpla a los dichos religiosos del monasterio de la isla de Pathmos ambos despachos iuxta su serie y tenor, afin que con toda brevedad y efecto cobren los dichos mill e trecientos ducados en ellos contenidos sin embargo del impedimento y difficultad, que ay telespuso per obstar la dicha orden, a que tengo por bien de derogar para el effetto y cumplimiento desto quedando en sa fuerza y vigor para en todo lo demas que por particular devocion mia y en honor del bien aventurado S. Juan Evangelista, que estuvo en aquella isla. Es esta mi voluntad, y me tiene de vos por muy servido de la orden, que para el cumplimiento della diedes. La presente reste al presentante. Datt. en Lerma, a 29 de mayo MDCX.

Yo el Rey.

L. S.

Lopez, secret[arius].

Exemplar confirmatum a notario et magno magistro, 27 iulii 1629. Bayet, nro 38, p. 166—167. Nro 39 extant litterae lingua italica conscriptae a monachis Ieremia et Clemente, procuratoribus monasterii exhibitae praesidi camerae Neapolitanae, quae continent verbotenus nro. 38, et aliae litterae, quibus implorant solutionem pecuniae supradictae, datae die 10. ianuarii 1613.

XXVI. 7121—1613, 14. mensis iunii [ind. XI].

Alofius de Wignacourt, magister generalis Hospitalis S. Ioannis hierosolymitani, principibus et magistratibus christianis commendat duos monachos monasterii, qui se conferunt in occidentem collecturi eleemosynas pro coenobio a Turcis vexato.

Frater Alofius de Wignacourt, Dei gratia sacrae domus Hospitalis Sancti Iohannis Hierosolymitani magister humilis pauperumque Iesu Christi custos, universis et singulis principibus, ecclesiasticis et secularibus, archiepiscopis, episcopis, ducibus, marchionibus, baronibus, nobilibus, capitaneis, vicedominis, praefectis, castellanis, admiratis et quibuscumque trimremium et aliorum navigiorum capitaneis et patronis et civitatum rectoribus, potestatibus et magistratibus ceterisque officialibus et quibuscumque personis cuiusvis dignitatis, gradus, status et conditionis fuerint, ubilibet locorum et terrarum constitutis salutem. Notum facimus et in verbo veritatis attestamur, qualiter l'essibitori delle presenti, li religiosi padri a noi dilette, Hieremia di Mattan et Clemente Hierasimo, sacerdoti monachi greci dell' ordine di San Basilio del monasterio di S. Giovanni Evangelista dell' isola di Pathimos e procuratori generali di esso monasterio, alcuni giorni sono pervennero in questa nostra isola di Malta per raccogliere alcuna elemosina in beneficio e sussidio del ditto loro monasterio, ritrovandosi già al presente in grandissima ruina e danno per le continue angarie e molestie, che li Turchi, tiranni e comuni inimici di nostra santa fede, ivi maltrattar e tiranneggiarlo sogliono, et importando sommamente a detti padri riparare e rimediare a simili successo et evidente danno, desiderano conferirsi alle parti occidentali e per tutta la christianità per raccogliere alcun' elemosina in beneficio di esso monasterio. E però ne hanno humilmente supplicato, li volessimo concedere le presenti nostre lettere patenti, acciochè per il camino e loro viaggio non gli sia dato impedimento, nè disturbo alcuno. Pertanto a tutti e ciascuno di voi affettuosamente preghiamo, che per qualsivoglia parte di vostre giurisdittioni, alle quali essi padri sive terra sive mari accaderà passare o venire, sicuramente, alla libera, senz' alcun disturbo o altro impedimento li lasciate e facciate stare, passare, tornare e, quando a loro piacerà, partire, talmente che per amor e contemplatione nostra li detti padri Hieremia e Clemente non se gli dia fastidio, nè ritenzione alcuna, anzi se gli dia larga elemosina per l' effetto sudetto et ogni opportuno aiuto et favore, cosa digna di voi, giusta et a Iddio gratissima et da ricompensarvela da noi con eguale et maggior servitio, quando dall' occasione ne saremo riquiesti. In cuius rei testimonium bulla nostra magistralis in cera nigra praesentibus est impressa. Datum Melitae in conventu nostro, die decima quarta mensis iunii, millesimo sexcentesimo decimo tertio.

R^a in Cancell^a.

Fr. Jo. Otho Bosius, vicecancellarius].

Archet. cum sigillo magni magistri., cum litt.: [A]LOFIVS DE WIGNACOURT MA..... A tergo: Lettere patenti per li padri Hieremia di Mattan et Clemente Hierasimo caloceri greci del monasterio di Pathmos. Bayet, nro 16, p. 153—154.

XXVIII. 7123—1614, 23. mensis octobris [ind. XII].

Papa Paulus V. magistro generali Hospitalis S. Ioannis hierosolymitani commendat monachos coenobii S. Ioannis.

Paulus Papa V.

Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii, monaci et laici insulae Patmos Aegei maris, quod licet ipsi fideles sint ac in gratia et communione sedis apostolicae divina gratia vivant ac triremes seu alia navigia istius hospitii, cum ad eos divertunt, benigne excipiant ac humaniter tractent, quibus possunt iuvando, nihilominus pro beneficiis maleficia interdum recipiunt et ab eis iniuriis et damnis afficiuntur contra christianae charitatis et iustitiae debitum. Quapropter Nobis humiliter supplicari fecerunt, ut illis aliquo opportuno remedio providere de benignitate apostolica dignemur. Nos igitur, quibus omnium Christi fidelium cura incumbit, cupientes, ut iuste et pie omnes vivant et a proximo laedendo absterneant, nec dubitantes, quin haec absque tua scientia committantur et quin tu, ne perpetrentur in posterum pro tua pietate et officio provisorius sis et omnino facturus, ut Christi fideles huiusmodi, qui in infidelium potestate misere degunt, a fratribus et hominibus istius hospitii beneficiis potius afficiantur, prout debetur ab omnibus fidelibus, praesertim a religiosis, tibi eosdem monachos et laicos commendamus, sperantes commendationem huiusmodi nostram tantum illis profuturam, ut de triremibus et aliis navigiis [istius hospitii] conqueri amplius non possint, sed potius hospitii ipsius personas laudare, quod et tuo officio conveniens et Deo acceptum nobisque et apostolicae sedi gratissimum erit. Datum Romae apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo piscatoris, XXij octobris MDCXij, pontificatus nostri anno decimo.

S. Cobellutius.

Archet. membr. cum sigillo in capsula. A tergo: Dilecto filio, Aloysio de Wignacourt, Hospitalis Sancti Ioannis hierosolymitani magno magistro. Bayet, nro 17, p. 154—155.

XXVIII. 7125—1617, 19. mensis martii [ind. XV].

Gregorius, abbas monasterii, declarat hieromonachos Hieremiam et Iacobum electos esse procuratores generales coenobii et habitatorum insulae Patmi.

Gregorius hieromonachus, abbas venerabilis monasterii Sancti Ioannis Evangeliste insule Patmi, omnibus has nostras literas inspecturis, lec-

turis et audituris salutem in Domino. Si fa noto e manifesto a tutti, qualmente noi, predetto abbate, con tutti li nostri fratelli hieromonachi e monachi radunati insieme nella nostra cella, come è solito a noi fare nelli nostri consigli, havemo elletto, costituito e creato con il consentimento e volontà di tutti noi, comessi generali e procuratori del nostro monastero et de tutti noi li dilette in Christo figliuoli et fratelli nostri, li reverendi padri Hieremia e Iacobo, hieromonachi e sacerdoti del nostro convento, alli quali damo ampla libertà e autorità di puoter dimandar e ricever come la propria persona del monastero e de noi tutte quele elemosine, legati, debiti affitti et altri simili, apartinenti al nostro monastero da quelli, che li tengono nelle sue mani, per li quali puossano litigare e comparer così l'uno separatamente, come l'altro delli detti nostri comessi, in ogni foro e giuditio ecclesiastico e seculare contra quelli che contrastare vogliono e privarne del nostro, e espressamente damo autorità alli detti nostri commessi, che puossano recuperar e ricever li cento e vinti talari lasciati dal nipote dell' ill^{mo} e rev^{mo} Gran Maestro, per pagarsi le robbe del monastero, che di qua sono insieme con una pezza dell' arteglaria della nostra nave, la qual anchora possano ricever e farla come li piace. Ancora possano li detti comessi nostri e procuratori cercar il vassello, che sachezò e tolse nell' isola di Micone el cavagliere Bardi, fiorentino, già fa duo o tre anni, la mità del quale è del nostro monastero e l'altra mità de Janni Medrino, habitatore di questa nostra isola e suddito nostro fidele e devoto christiano, il qual insieme con noi fece suoi procuratori e comessi li detti nostri fratelli, comessi nostri, che debano come la sua propria persona recuperar la parte sua, come anco la nostra, il quale vassello recuperando li detti comessi o voluntariamente dal detto cavagliere o con l' aiuto del foro ecclesiastico o seculare facciano come li parerà e piacerà. Item per virtù della presente procura habino potestà e autorità li detti procuratori, datali dal magistro M. Costa Matha, habitatore di questa nostra isola di Patmo, che possano cercar e ricever dalli heredi del predetto nipote dell' ill^{mo} e rev^{mo} Gran Maestro una ancora, che tolse dalla nave del detto M. Costa Matha, esistente in questo porto, per la qual possano litigar in ogni giuditio così ecclesiastico come seculare, così separatamente l' uno, come anco l' altro. E per confirmatione e verità de tutto le predette cose fuo fatta la presente, sottoscritta da noi e sigillata col maggiore sigillo del nostro monastero de S. Giovanni Evangelista del isola di Patmo, nel quale fuo data die XIX. mensis martii, MDCXVII.

Archet. chart. Subscripta est tabula lingua graeca ab abbate et monachis. Additum est in fine sigillum magnum monasterii. O. Rayet, p. 240—241.

XXIX. 7140—1631, 5. mensis decembris [ind. XV].

Papa Urbanus VIII. archiepiscopo Cretensi commendat monasterium et iubet, ut bona ei rapta restituantur excommunicatque raptores.

Urbanus episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri, archiepiscopo Cretensi, seu dilecto filio, eius vicario in spiritualibus generali, salutem et apostolicam benedictionem. Ex pastoralis officii nobis ab alto commissi debito monasteriorum et aliorum religiosorum locorum quorumlibet [et] personarum, quae in illis Altissimo sub suavi religionis iugo famulantur, indemnitati libenter intendimus earumque personarum vota ad id tendentia favoribus prosequimur opportunis. Exhibita siquidem Nobis nuper pro parte dilectorum filiorum, abbatis et conventus monasterii Sancti Ioannis Evangelistae insule Patmos, ordinis Sancti Basilii, nullius dioecesis, provinciae Constantinopolitane, petitio continebat, quod nonnulli iniquitatis filii animarum suarum salutis immemores Deique timore postposito bona ad dictum monasterium illiusque monachorum, qui sub regulari observantia dicti ordinis in dicto monasterio vitam ducunt, usus pertinentia sepius furtive et violenter subtrahere et occupare ipsosque, abbatem et conventum, in grave eorum et dicti monasterii preiudicium illis spoliare presumunt, quare pro parte abbatis et conventus huiusmodi Nobis fuit humiliter supplicatum, quatenus eorum ac prefati monasterii indemnitati illiusque bonorum conservationi in premissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur prefatum abbatem et singulares personas conventus huiusmodi a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et penis a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati fraternitati tue, frater archiepiscope, cum, sicut abbas et conventus prefati asserunt, ordinarius vicinior existas, seu discretioni tue, fili vicarie, per apostolica scripta mandamus, quatenus omnibus et singulis Christi fidelibus tam earundem partium incolis, quam aliis quibuscumque, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis vel conditionis existant, ne de cetero sub excommunicationis pena res et bona cuiuscumque generis et qualitatis existentia ad dictum monasterium illiusque monachorum usus spectantia et pertinentia quovis quesito colore vel ingenio per se vel alium seu alios furari aut iniuste rapere vel occupare seu eis quovis modo spoliare aut similia perpetrantibus consilium, auxilium vel favorem prestare audeant seu presumant, auctoritate presentium inhibeas et illa ad praesens occupantibus, dummodo tenor presentium servatis servandis illis prius notificetur et intimetur, ut illa eisdem abbati et conventui resti-

tuant eadem auctoritate precipias et mandes, non obstantibus quibuscumque constitutionibus et ordinationibus apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, quod de cetero perpetuis futuris temporibus saltem semel in anno tenor earundem presentium publicetur ac earundem copia et exemplar authenticum ad hoc, ut ille ad omnium notitiam pervenire possit, in locis solitis et consuetis affigatur. Datum Rome apud Sanctum Petrum, anno incarnationis dominice millesimo sexcentesimo trigesimo primo, non. decembris, pontificatus nostri anno nono.

A. Matthei.

Archet. membran. Deest bulla. Extat in tabul. coenobii etiam versio italica tabulae, in qua archiepiscopus Cretensis vocatur Paulus. Bayet, nr. 18 et 18 bis, p. 155—156.

XXX. 7140—1632, 28. mensis augusti [ind. XV].

Laurentius Contarinus, provisor generalis reipublicae venetae, permittit oeconomometochii S. Ioannis Styli, ut vendat provisorio Suda frumentum in beneficium praesidii arcis.

Noi Lorenzo Contarini, provveditore generale et nel Regno etc. Havendoci esposto l' ill^{mo} Sr Provveditore della Suda, esser il di provedersi da quest di formento per uso di quella fortezza et che havendo notato con l'economodel monastero de Stillo per doi mille misure, questo non habbi voluto asentir di darlo per dubbio di non controvenire alli ordini di questo ill^{mo} rettore et ricercando il servitio publico che detta fortezza resti proveduta concedemo licenza con l' dell' nostro al detto economo di poter vendere al detto Sr Provveditore le dette due mille misure di formento, per la qual causa, nè sotto qualsivoglia pretesto non possa ni debbia da alcuno esser molestato. In quorum f[idem] etc. In Canea a 28 agosto 1632.

Lorenzo Contarini, Provveditore generale M. etc.

Subscriptio cancellarii
legi non potest.

Archet. chart. Bayet, nro 8, p. 150.

XXXI. 7142—1633, 14. mensis septembris [ind. II].

Cardinalis Franciscus Barberinus commendat monachos S. Ioannis, Iacobum Pangalum et Hierotheum Vitalum, qui se conferunt in civitatem Messanam.

Francesco di S. Lorenzo in Damaso, diacono cardinale Barberino, della S. R. E. Vicecancelliere e di tutto lo Stato ecclesiastico soprintendente generale.

Partendosi da questa città per trasferirsi in Messina e di là per ritornare al loro monastero di S. Giovanni Evangelista dell' isola di Patmos

D. Giacomo Pangalo e Geroteo Vitalo, monaci dell' ordine di S. Basilio, comandiamo a tutti i governatori, comissari della sanità et altri officiali dello stato ecclesiastico a lasciarli liberamente passare dapertutto con tutte le loro robbe et arnesi, purchè seco portino le solite fedì della sanità et a trattarli anche cortesemente. E preghiamo inoltre i ministri di quei principi, per lo stato de' quali a loro converrà di passare, ad usarli i medesimi termini di cortesia per obligar noi a fare l'istesso con i racomandati da loro. Dat. in Roma questo dì 14 settembre 1633.

F. Card. Barberino.

G. Nicolo, secr[etario].

Archet. chart. cum sigillo cardinalis. Bayet, nro 42, p. 167. In tabularis coenobii exstat exemplar testamenti Georgii Resilini factum Messanae in beneficium monasterii, latine conscriptum, nro 41. Ce document est fort long: le premier et le dernier feuillet ont disparu avec la date. Cependant, comme ce testament cite des faits arrivés en l'année 1622 et qu'il est lui-même cité dans le bref d'Urbain VIII (confer. nro XXXII) . . l'incertitude n'est pas considérable. Bayet, p. 145, qui tabulam non descripsit.

XXXII. 7142—1633, 30. mensis septembris [ind. II].

Papa Urbanus VIII. procuratoribus monasterii, monachis Iacobo Pangalo et Hierotheo Vitalo, concedit, ut vendant aedes, quas Messanae coenobio reliquit Georgius Resilinus, et pecuniam e venditione proventuram adhibeant in emptione bonorum in insula Patmo.

Urbanus Papa VIII.

Dilecti filii, salutem et apostolicam benedictionem. Exponi Nobis nuper fecistis, quod vos a superioribus vestris ad civitatem Messanam ad capiendam possessionem nonnullarum domorum monasterio vestro, cuius, ut asseritis, dilectus filius noster Franciscus Sancti Laurentii in Damaso cardinalis Barberinus nuncupatus, S. R. E. vicecancellarius, noster secundum carnem ex fratre germano nepos, apud Nos et apostolicam sedem protector existit, a quondam Georgio Resilino relictarum missi estis. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, vobis dictas domus retinere damnosum sit eo, quod insula de Patmos, in qua dictum monasterium existit, a civitate predicta valde distat monasteriumque prefatum non potest semper commode mittere eos, qui responsiones annuas dictarum domorum exigant, et propterea easdem domos vendere earumque pretium, ut infra, investire posse summopere desideretis, Nos specialibus favoribus et gratiis vos prosequi volentes et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum presentium dumtaxat consequendarum serie absolvere et absolutos fore censentes supplicationibus vestro nomine Nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, vobis, ut dictas domus uni seu pluribus personis

meliozem conditionem offerentibus vendere ac pecunias inde proventuras in aliorum bonorum stabilium in partibus dictae insulae pro dicto monasterio emptionem convertere libere et licite possitis et valeatis, apostolica auctoritate tenore presentium concedimus et indulgemus, non obstantibus felicitis recordationis Pauli II. et aliorum Romanorum pontificum, praedecessorum nostrorum, de rebus ecclesiasticis non alienandis aliisque constitutionibus et ordinibus apostolicis ac dicti monasterii et illius ordinis etiam iuramento confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus caeterisque contrariis quibuscumque. Dat. Romae apud Sanctam Mariam Maiorem, sub annulo piscatoris, die XXX. septembris MDCXXXIII, pontificatus nostri anno undecimo.

M. Maraldus.

A. T. Dilectis filiis, Iacobo Pangalo et Dorotheo Vitali, monachis monasterii Sancti Ioannis insulae de Patmos.

Archet. membr. cum sigillo. Bayet, nro 43, p. 167—168.

XXXIII. 7156—1648, 17. mensis aprilis [ind. I].

Acceptilatio pro pecunia a monasterio Venetis soluta.

Tratta dal giornal del deputato alle s. . . . di B. V.

Laus Deo, 1648, 17. aprilis.

Per Eutimio Condoleo da Patimo pel monastero di San Giovanni Evangelista da Patimo per mille vi girano in virtù et per essemptione di ordine espresso del suddetto Eutimio, come appar dalla procura et sua dechiaratione di 3. febraio passato, fatta per mano del reverendo Seraffino, archivescovo et abbate del monasterio di Pattimo appar traduction dall'idioma greco in italiano con recognittione di carateri nelli atti di Pietro Bracchi, notaro veneto, et la medesima reconosciuta alla bolla ducale e porta in filza n^{ro} 451, nella persona di M. Antonio Negroni e da esser liberamente corrisposto capital et pro, chi ce deve principiar dal primo marzo passato al sudetto monasterio della Negroni comesso con autorità come sopra.

Ottavian Mali, Cos.

Se[bastian] Testani.

In margine. 1003 d.

Exemplar membr. Bayet, nro 44, p. 168.

XXXIV. 7160—1651, 4. mensis novembris [ind. V].

Litterae pecunias ab habitatoribus Patmi Venetis traditas testantes.

1651 a di 4. novembre (?) Patino.

Hanno contato li habitanti di Pattino per conto del Cavallo all' ill^{mo} sig^r procurator et capitano generale Foscolo fra oro et argento la somma

di reali seicento e cinquanta, val reali 650, come apar per bolettino di 31 ottobre 1651. Parimente hanno contato all' ill^{mo} sig^r capitano delle navi Dolfini i medesimi abitanti in oro et argento pesato reali settecento e cinquanta, val 750, che sono al soplimento di reali mille e quattrocento. E restando i medesimi debbitori ancora reali mille, per il suplimento del Cavallo stabilito(?), siano però obligati i medesimi di sodisfar a chi capitarà [mandato] a nome publico per riceverli, dovendosi far far le ricevute et cau[zioni] ordinarie.

Beppo Dolfini, cap[itano]
delle navi.

Archet. chart., lectu difficile. In diario ducis Fr. Morosini, anni 1658, 19 octobris leguntur expensae monasterii:

1°	2.764 l.	10 s.	} per conto del Cavallo.
2°	12.848 l.	15 s.	
3°	641 l.	1.5 s.	

Summa . . 16.253 librae.

A la même époque le monastère avait toujours à se plaindre du pillage ou de la capture de ses navires par les croiseurs chrétiens il Calabrese, le chevalier Bardi et M. Alessandro, capitaine d'une galère de la religion. O. Rayet, p. 245.

XXXV. 7169—1661, 27. mensis maii [ind. XIV].

Francisci Morosini testimonium pro monachis metochii S. Ioannis Styli.

Noi Francesco Morosini, per la Serenissima Republica di Venetia etc. capitan generale.

Nello sbarco e progressi, che furono fatti dall' armi publiche la passata campagna in queste parti, si sono dilettrate le nostre millitie anco nel casal Stillo, ove si trova l' hospitio del venerabile monasterio di S. Giovanni di Patimo, habitato dalli r. p. Calistrato e Metodio geromonaci, quali con animo pienamente divoto et interessato a publici vantaggi sono concorsi e con l' affetto e con i mezzi possibili a suffragar l' armata e finalmente nella mossa che facessimo per Candia si sono ricoverati in questa fortezza della Suda, abbandonando gli lavori e le sostanze loro, in testimonio di che habiamo rillasciato l' attestazioni presenti. In quorum fidem etc.

Di galera nostra capitania generale. Suda, 27 maggio 1661.

Franc[iscus] Mor[osini], capi[taneus].

Michiel Moevi, can[c]ellarius].

Antogr. chart. cum sigillo. Bayet, nro. 9, p. 150.

XXXVI. 7169—1661, 2. iunii [ind. XIV].

Francisci Bragadini, provisoris arcis Sudaë, testimonium pro monachis metochii Calami.

Noi Francesco Bragadin, per la Serenissima Republica di Venezia etc. proveditore straordinario nella fortezza di Suda.

Nella campagna passata, che si sono esercitate l'armi del Principe in queste circonferenze contro Turchi, è stato accampato anco l'esercito nostro nella collina sopra Callami, chiamato Palloeastro, nell'habitationi del venerabil monastero di S^{to} Ioanne de Patino, habbitato dalli revⁱ padri Calistrato e Methodio dell'ordine medesimo di monaci, quali pieni di devotione e prontezza hanno prestato li sovegni di viveri e provisioni, che venevano d'ogni sorte alle militie et alla cavallaria nostra, esponendo con affetto particolare ogni cosa per il servizio d'Iddio e del Principe e finalmente seguita la mossa nostra di quelle parti, si sono pure ricoverati et trattenuti volontariamente in questa fortezza havendo abbandonato li benni loro e li proprii haveri sui posciaduti. In testimonio di che ci rilasciamo le presenti, raccomandando il merito e la divotione di essi alla publica munificenza. In quorum fidem etc.

Datta li 2 giugno 1661. S. V.

Fran. Bragadin M.

Zaccaria Cellaiti, Cancelier di S. E. In margine: gratis.

Autogr. chart. cum sigillo. Bayet, nro 10, p. 151.

XXXVII. 7183—1674, 7. mensis septembris [ind. XIII].

Cosimus III., Magnus Dux Etruriæ, vetat naves sodalitiæ Sancti Stephani, quæ e Ligurno exeunt, damnum inferre monasterio.

Cosimo Terzo, per grazia di Dio Granduca di Toscana.

Se bene in tutte le da noi fatte provisioni a ciascuno di quelli, che con vasselli armati da guerra a danni dell'inimici Maomettani con bandiera della religione nostra di S. Stefano dalla città e scala franca di Livorno partendo intendono andare con obbligo di ritornarvi, non per noleggio di mercanzie et umano commercio partono, è a ciascun proibito il danneggiare i Greci, pure della medesima nostra religione christiana, tuttavia desiderando noi più particolarmente l'osservanza di questa nostra intenzione con i reverendi padri del monasterio e monaci greci del glorioso apostolo S. Giovanni Evangelista nell'isola di Patmos all'ottomanno dominio sottoposta, acciò non siano molestati nè indirettamente o direttamente danneggiati dalli vasselli suddetti armati e gente, che sopra di essi sono dal porto e scala di Livorno partiti o che partiranno con obbligo di tornarvi, senza timore nel loro monasterio con l'animo più quieto

attendino a servire Iddio et alla nostra vera cristiana religione, nè o direttamente o indirettamente venghino in li beni mobili o immobili al medesimo monasterio spettanti danneggiati, a maggior cautela et di questa nostra pia volontà dichiarazione in virtù delle presente a tutti e ciascun capitano marinaro di alcuno dei vasselli suddetti e di vela latina o quadra o altro bordo, come sopra, spedite e che in l' avvenire spedirsi dalla scala suddetta per ritornarvi occorrerà o armata da guerra per il corso o per noleggio di mercanzie d' andata e ritorno, espressamente comandiamo, che non ardischino nè direttamente, nè indirettamente, nè sotto qualsivoglia altro pretesto molestare, inquietare [e] danneggiare li monaci, monasterio, loro beni sudetti, ma liberamente come amici amorevoli della nostro medesima christiana religione senza atto alcuno di ostilità, per quanto stimano il servizio [et] la gratia nostra et temono la nostra indignazione, con esser sicuri, che a questo contravenendo, al ritorno loro alla medesima scala sene farà fare contro di loro i convenienti risentimenti, oltre la restitutione de' danni interessi, che fatti havessero, e tanto maggiormente, quanto l' esser noi certi, che ancora loro non siano per prestare il loro nome nè per mare, nè per terra [alla] nemica ottomanica. Et in fede etc. Dat. in Firenze, li 7 settembre 1674.

Il Gran Duca di Toscana.

Ferdescarchi.

Archet. chart. cum sigillo, in quo impressae sunt litterae: COSMVS III. MAGN. DUX ETRVR. Bayet, nro. 19, p. 156—157.

XXXVIII. 7189—1681, 28. mensis martii [ind. IV].

Papa Innocentius XI. sub poena excommunicationis iubet restitui monasterio bona ei rapta.

Innocentius Papa XI.

Venerabilis frater seu dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. Pro pastoralis officii Nobis ab alto commissi debito monasteriorum et aliorum locorum regularium quorumlibet et personarum, quae in illis Altissimo sub suavi religionis iugo famulantur, indemnitati libenter intendimus ipsarumque personarum vota ad id tendentia favoribus prosequimur opportunis. Nuper siquidem pro parte dilectorum filiorum, abbatis et conventus monasterii Sancti Ioannis Evangelistae insulae Patmos, ordinis Sancti Basillii, nullius dioecesis, provinciae Constantinopolitanae, nobis expositum fuit, quod nonnulli iniquitatis filii animarum suarum salutis immemores Deique timore postposito bona ad dictum monasterium illiusque monachorum, qui sub regulari observantia ordinis praefati in dicto monasterio vitam ducunt, usus pertinentia saepius furtive et violenter subtrahere et occupare ipsosque abbatem et conventum in grave eorum et dicti

monasterii preiudicium illis spoliare praesumunt, quare pro parte abbatis et conventus eorundem Nobis fuit humiliter supplicatum, ut eorum et praefati monasterii indemnitati illiusque bonorum conservationi in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis a iure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum presentium et in consequentiam harum serie absolventes et absolutos fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati ac felicis recordationis Pii II. et Urbani VIII., Romanorum Pontificum, predecessorum nostrorum, qui monasterii supradicti indemnitati similiter consuluerunt, vestigiis inhaerentes fraternitati tuae, frater episcopo, qui (ut asseritur) ordinarius vicinior sive unus ex vicinioribus ordinariis gratiam et communionem huius sancte sedis apostolicae habentibus existis, seu discretioni tuae, fili vicarie, per praesentes mandamus, quatenus omnibus et singulis Christi fidelibus tam earundem partium incolis, quam aliis quibuscumque, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis vel conditionis existant, ne de cetero sub excommunicationis poena res et bona cuiuscumque generis et qualitatis existentia ad dictum monasterium illiusque monachorum usus pertinentia et spectantia, quovis quaesito colore vel ingenio per se vel alium seu alios furari seu iniuste capere vel occupare seu monasterium vel monachos ipsos eis spoliare aut similia perpetrantibus consilium, auxilium vel favorem praestare audeant seu praesumant, auctoritate nostra apostolica inhibeas et illa ad praesens occupantibus, dummodo tenor praesentium servatis servandis illis prius notificetur et intimetur, ut illa eisdem abbati et conventui restituant, eadem auctoritate praecipias et mandes, non obstantibus quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut de caetero perpetuis futuris temporibus per insulam Patmos praedictam saltem semel in anno tenor earundem praesentium publicetur et illarum copia seu exemplum authenticum ad hoc, ut illae ad omnium notitiam pervenire possint, in locis solitis et consuetis insulae huiusmodi affigatur. Datum Romae apud Sanctum Petrum, sub annulo piscatoris, die XXVIII. martii, anno M. D. CLXXXI, pontificatus nostri anno primo.

F. S. Scassin.

A. tergo: Venerabili fratri, episcopo Chiensi, seu dilecto filio, eius vicario in spiritualibus generali.

Archet. membr.; bulla est deperdita. Bayet, nro 20, p. 157—158.

XXXIX. 7190—1682, 2. mensis augusti [ind. V].

Victorius Amadeus II., Sabaudiae Dux, vetat dominio suo subiectos damnum inferre
coenobio S. Ioannis.

Vittorio Amedeo Secondo, per gratia di Dio Duca di Savoia, Chiabes, Agosta, Genevese e Monferrato, Principe di Piemonte, Marchese di Saluzzo, Conte de Geneva, Romont, Nizza, Asti et Tenda, Baron di Vaud et Faucigni, Signore di Vercelli e del Marchesato di Ceva, Oneglia e Marro, Principe e Vicario perpetuo del S. Romano Impero, Re di Cipro etc.

Sendoci stato rappresentato per parte del molto reverendo padre Niceforo, fratello dell' ordine di S. Basilio e abbate del monastero dell' isola di Patmos, che alcuni corsari cattolici hanno avuto ardire di far diversi danni a quei monaci cattolici romani, se ben Greci, e supplicandoci idi dar ordine alli nostri sudditi e a chiunque dipenderà da questa corona o che venisse ad usare della bandiera d' essa, di non recar loro pregiudicio o molestia, vi siamo tanto più volentieri condiscesi, quanto che già si è dichiarato, essere tale la nostra precisa mente. In virtù dunque delle presenti col parere di M. R., nostra riveritissima Sta e Madre, e del consiglio ordiniamo e comandiamo a tutti gli ufficiali, capitani ed ad ogni altro, che riconosce l' autorità nostra o che venisse ad usare della nostra bandiera di rispettare il suddetto monastero e li monaci e beni d' esso in qualunque luogo, che questi si ritrovino e di non molestarli o danneggiarli in modo veruno sì nelle persone, che beni loro di qualsivoglia sorte, ma anzi di lasciarli liberi e salvi, con prestar loro in caso di bisogno aiuto, favore et assistenza sotto pena della nostra disgratia oltre la restitutione delle robbe et effetti, che venissero a prendere contro la disposizione di queste, le quali mandiamo ad ogniuno, a cui spetterà di osservare e far inviolabilmente osservare senza veruna difficoltà, nè contraddittione; chè così vogliamo. Dato in Moncalieri, li due di agosto, mille seicento ottanta due.

V[ittorio] Amedeo.

Archet. membr. cum sigillo. Bayet, nro 22, p. 158—159; nro 22bis exemplar chart. tabulae cum annot.: Copiata ad unguem dal autentico per me Ant^o Colonna, notaro di Patmo. Sub nro 21 adfert exemplar chart. litterarum patentium principis Monaci, datarum Melitae 22. mensis augusti per Fr. Antonium Bataille, magnum magistrum Rhodi, quibus commendat specialiter abbatem Nicephorum. p. 142. Has litteras non edidit Bayet.

XL. 7193—1684, 30. mensis decembris [ind. VIII].

Franciscus Morosinus, procurator generalis reipublicae Venetiarum, vetat dominio veneto subiectos damnum inferre monasterio S. Ioannis.

Noi Francesco Morosini, G[enerale] Procuratore de la Serenissima Republica di Venezia, Capitan generale.

Per atto di religiosa pietà e per esecuzione de' voleri dell' ecc^{mo} Senato dovemo tener in protectione il venerabile convento di S. Giovanni di Pattino, i religiosi dedicati al medesimo et ogni loro effetto; in conseguenza di ciò non dovendosi pur dagli altri fideli e da' sudditi nostri specialmente ometter gl' atti del proprio rispetto verso lo stesso, col vigor del presente comettiamo a tutti i patroni di navigli de qualunque conditione, che navigassero al corso e al negotio sotto le publiche insegne, che non debbano inferir alcuna molestia al precitato convento, nè agl' effetti e religiosi suoi sotto le pene più severe, che meritasse il loro delitto et innobedientia. Racomandoli pure all' assistenza e protectione degli altri direttori de navigli esteri, perchè a loro sostegno e benefitio estendano gl' effetti della propria carità, che è il principal contrassigno degl' animi veramente catholici e le presenti sian registrate e eseguite da chi spetta.

Data di galera nostra capitana generale a Prevesa, 30 dicembre 1684.

Fr. Morosin, capitan generale.

Felice Gallo, segretario.

Archet. chart. cum sigillo Morosini et exemplar. O. Rayet, p. 244.

XLI. 7209—1701, 11. mensis iulii [ind. IX].

Raimundus de Perellos et Rocafull, magnus magister Hospitalis S. Ioannis hierosolymitani, vetat praefectos classis et nautas sodalitia subiectos damnum inferre monasterio.

Frater Don Raimundus de Perellos et Rocafull, Dei gratia sacrae domus Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani et militaris ordinis Sancti Sepulchri dominici magister humilis pauperumque Iesu Christi custos a tutti e qualunque, alle mani de' quali le presenti nostre lettere perveneranno salute. Sia noto e manifesto, qualmente, essendo intento nostro e della nostra Religione, che tutti quelli, che armano vascelli con bandiera nostra et di detta nostra religione ad effecto di perseguitare e far guerra agl' inimici della nostra santa fede, non solo non ardiscono di danneggiare agli abitanti dell' isole, che professano la nostra christiana religione, ma porgano loro bisognando ogni opportuna assistenza e favore; et ancorchè non possiamo indurci a credere, che veruno di detti armatori habbia temerità et ardischi di contravenire a' nostri comandamenti et alle strettissime pro-

hibitioni contenute nelle loro patenti e decreti emanati sopra ciò dal nostro venerando consiglio, tuttavia richiesti dalli sacerdoti don Iosafat e Don Paisio, di natione Greci, religiosi del monastero di San Giovanni Evangelista nell' isola di Patmos, habbiamo ordinato spedirci le presenti nostre lettere patenti di salvo condotto per maggior sicurezza così dell' istesso monastero e suoi monachi, come di bastimenti mercantili, che sogliono tenere e far navigare per servizio di esso monastero; in vigor delle quali nostre lettere e salvocondotto comandiamo in virtù di santa obediencia al venerando generale delle galere di detta nostra religione et a tutti e ciascun capitano, officiale e marinaio di esse e d' altri vasselli e navilij di queste nostre isole e dominio, che nè direttamente, nè indirettamente o sotto qualsivoglia pretexto e colore inquieti, disturbi o danneggi i monachi e monastero sudetto di detta isola di Patmos in terra o in mare nelli bastimenti e tanto nelle persone loro, come nelle robbe e mercanzie al medesimo monastero e suoi monachi appartenenti sotto pena di disobediencia e d' altre contenute in dette patenti e decreti del sudetto nostro venerando consiglio, da eseguirsi irremissibilmente contro li transgressori e ciascuno di essi. In cuius rei testimonium bulla nostra magistralis in cera nigra presentibus est impressa. Dat. Melitae, in conventu nostro, die undecima mensis iulii, millesimo septingentesimo primo.

Reg^{ta} in Cancell^a.

Fr. D. Ferdinandus Contreras, vicecancellarius.

Archet. chart. Sigillum ex parte aversa. O. Rayet, p. 239—240.

XLII. 7209—1701, 11. mensis iulii [ind. IX].

Raimundus de Perellos et Rocafull, magnus magister Hospitalis S. Ioannis hierosolymitani, iterum vetat sodalitis subiectos damnum inferre monasterio.

Frater don Raimundus de Perellos et Rocafull, Dei gratia sacrae domus Hospitalis Sancti Ioannis Hierosolymitani et militaris ordinis Sancti Sepulchri dominici magister humilis pauperumque Iesu Christi custos. L' istituto della pia militia et il debito della nostra professione là sempre più chiamano l' attentione, dove la christiana carità ci fa intendere che si tratti della sicurezza e libertà de' fedeli e della publica salute e buon esempio, onde con nostro rammarico havendo udito, che taluni di quelli che corseggiano sotto l' insegna del nostro sacro ordine o pure nostra magistrale, scordandosi delle obligationi, che se gl' ingiungono nell' istesse licenze e patenti, di non danneggiare li christiani, e postponendo il timor di Dio sotto vari pretesti molestano il venerabile monastero di San Giovanni Evangelista nell' isola di Patmos o suoi reverendi monaci a noi dilette, o pure le di lui attinenze e pertinenze in terra et in mare,

esigendo talvolta da loro o suoi monasterii o barche o navilii, sotto pretesto di avanzi et amicabili imprestiti, provisioni o danaro con promessa e titolo di passarli obligationi a bocca o per scritture pubbliche o private, obligandoli per ciò a soggiacere alle avanie e vessationi degl' infideli, che li tormentano sotto colore di haver dati soccorsi a corsari o in altra forma, causando loro danni irreparabili. Perciò noi, che per dovere di religiosa militia e per la christiana carità habbiamo sempre havuto sopra tutto a cuore la difesa de' fedeli al Santo Evangelio e molto a cura la divotione et ossequio verso il glorioso S. Giovanni Evangelista, indotti specialmente dall' amore e paterno affetto verso li predetti reverendi monaci e monasterio del medesimo San Giovanni in Patimos, aderendo al decreto del nostro venerando consiglio, oggi alle istanze di quelli emanato, imponghiamo et in virtù di santa obediencia ordiniamo a tutti e singoli religiosi dell' ordine nostro, di qualunque grado o prerogativa si siano, et a tutti e singoli nostri vassalli, sudditi, dipendenti di qualsisia stato, grado e conditione si siano, comandiamo e strettamente precettiamo sotto pena della nostra indignatione e disgratia et anche di degradatione dal comando et altre pene così pecuniarie come corporali et arbitrarie, anche [dell'] ultimo supplicio, oltre il risarcimento di tutti i danni et interessi, che quindi in qualsisia modo accaderanno, che nè direttamente, nè indirettamente, nè per sè, nè per altri vogliano o ardiscano molestare, offendere e perturbare il detto venerabile monastero, monasterii e loro reverendi abbati, prepositi, monaci, servienti, convento o conventi, isola di Patimos, loro sudditi, coloni, beni, danaro, robbe, effetti, mercanzie, barche, navi, navilii et altre qualsisiano pertinenze in terra o in mare et in qualsisia luogo e parte esistenti, anche chiedendo da loro imprestiti, accomodi o altri qualsisiano agii, commodità o avanzi, benchè de iure non proibiti. [Le] anzi dette persone, luoghi, effetti, pertinenze et attinenze tutte dedicate al culto divino in ogni tempo et congiuntura, come a Noi care e da Noi protette vogliamo in ogni luogo difendere, assistere, assicurare e conservare con ogni libertà christiana a gloria del sommo Iddio, incaricando tutte le cose suddette e loro osservanze e piena esecuzione al venerando generale, luogotenente generale, capitani et ufficiali delle nostre squadre di galeri e strani armate a guerra sotto l' insegna del nostro sacro ordine e nostre magistrali, così del publico, come delli particolari. E preghiamo nello stesso tempo et esortiamo nel Signore tutti i signori comandanti e capitani di squadre e armate straordinarie, che vogliano a contemplatione nostra sempre assistere e proteggere et haver per raccomandati detti reverendi padri e loro attinenze senza permettere, che siano in modo veruno molestati, offesi, perturbati o inquietati nelle persone o beni o qualsisiano attinenze, per il che restaremo Noi obligati ad operare l' istesso occorrendo

l'occasione. In cuius rei testimonium bulla nostra magistralis in cera nigra presentibus est impressa. Dat. Melitae in conventu nostro, die trigesima mensis decembris, millesimo septingentesimo sexto a nativitate.

Reg^{ta} in cancell^a.

Fr. D. Ferdinandus Contreras, vicecancell[arius].

Archet. chart. cum sigillo m. magistri in cera nigra et litteris: F. D. RAIMVNDVS | DE PERELLOS ET ROCAFVLL | M. M. H. ET SS. H. Bayet, nro 25, p. 159—160.

XLIII. 7235—1727, 8. mensis martii [ind. V].

Imperator Carolus VI. suscipit tutelam monasterii Sancti Ioannis Theologi contra piratas.

Nos Carolus sextus, divina favente clementia electus Rom. Imperator semper augustus ac Rex Germaniae, Hispaniarum, utriusque Siciliae, Hungariae, Bohemiae, Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae, Archidux Austriae, Dux Burgundiae, Brabantiae, Mediolani, Mantuae, Styriae, Carinthiae, Carnioliae, Limburgi, Lucemburgi, Geldriae, Vürtembergae, superioris et inferioris Silesiae et Calabriae, Princeps Sueviae, Marchio sacri Romani Imperii, Burgoviae, Moraviae, superioris et inferioris Lusatiae, Comes Habsburgi, Flandriae, Tyrolis, Ferretis, Kyburgi, Goritiae et Namurci, Landgravius Alsatie, Dominus Marchiae Slavonicae, Portus Naonis et Salinarum etc. etc. Agnoscimus et notum facimus tenore praesentium universis, quod cum reverendus, religiosus, nobis dilectus Nicodemus, archiepiscopus Dimizanae et Argirocastri, pro parte abbatis et conventus monasterii Sancti Ioannis Evangelistae in insula Pathmos siti, regulam Sancti Basilii sequentium, humillime nobis supplicaverit, quatenus dictum monasterium, eius abbatem et conventum speciali nostra protectione et tutela clementer munire dignaremur adversus eos, qui piraticam sive etiam nauticas excursions sub vexillis christianis contra infideles variis ex oris, nominatim vero ex insula Melitensi exercent, eaque occasione bona, facultates et res ad dictum abbatem, conventum et monasterium pertinentes in mari, saepius etiam in ipsamet insula Pathmos diripiunt, naves eorundem, quas vehunt, mercibus et annona spoliunt, ex iis vela, timones, malos aliaque ad navigationem necessaria instrumenta per vim subtrahunt, saepe etiam naucleros et nautas exuta omni humanitate immaniter interficiunt ipsumque adeo monasterium, abbatem et conventum in extremam penuriam et angustias redactos cunctis vitae humanae subsidiis, quae ex una sibi navigatione in illo sterili solo comparare possunt, privant. Nos hac tanta eorum calamitate commoti, ac inprimis a sanctimonia loci ab exilio Sancti Ioannis Evangelistae sacrati inducti, nec non quieti, indemnitati, securitati et tranquillitati istius monasterii contra huiusmodi facinorosos consulere

cupientes pro singulari, quo dictum abbatem et conventum affectu com-
 plectimur, eos eorumque successores una cum monasterio, eorum facul-
 tatibus, navibus, nautis, portu et litoribus, rebus denique universis ad eos
 spectantibus ex certa nostra scientia, animo bene deliberato, deque caesa-
 reae, regiae et archiducalis potestatis plenitudine, in certam, indubitatam,
 efficacem et specialem nostram protectionem et tutelam susceperimus atque
 assumpserimus, quemadmodum harum vigore suscipimus atque assumimus,
 volentes ac serio decernentes, quod praedictus abbas, conventus et mona-
 sterium Sancti Ioannis Evangelistae in Pathmos sub caesareae, regiae atque
 archiducalis auctoritatis nostrae tutela et protectione salvi, securi, protecti
 et ab omni iniuria, violentia, oppressione, vexatione et molestia liberi ac
 tuti esse omnibusque ac singulis immunitatibus, favoribus et indultis,
 quibus alii sub eiusmodi tutela et protectione nostra utuntur, fruuntur
 et gaudent, uti, frui gaudereque possint, valeant et debeant. Mandamus
 itaque universis ac singulis regnorum, insularum, provinciarum et domi-
 niorum nostrorum hereditariorum subditis, incolis ac fidelibus dilectis et
 iis praeprimis, qui dictis regnis, insulis, provinciis ac dominiis cum pote-
 state vicaria a nobis sibi concessa praesunt, prout et iis, qui qualemcum-
 que titulum seu beneficium sive clientelae sive vasallagii a nobis reco-
 gnoscunt, cuiuscunque status, gradus, ordinis seu conditionis existant, ut
 supramemoratum abbatem, conventum et monasterium hac nostra tutelae,
 protectionis ac defensionis gratia citra ullum impedimentum uti fruique
 sinant, nec non adversus facinorosorum hominum violentias, iniurias, op-
 pressionem, vexationes et molestias tueantur, defendant et manuteneant;
 subditis vero suis, ne quid eiusmodi in dictum abbatem, conventum et
 monasterium, eorum res, naves, nautas et facultates terra marive impo-
 sterum committant, severe coërceant atque compescant et ut idem ab aliis
 fiat sedulo curent. Quo quidem nostri seriam nostram voluntatem et man-
 data exequantur, alii vero nobis non subditi pergratum nobis obsequium
 praestabunt, omni qua data occasione recipiendum, harum testimonio
 literarum manus nostrae subscriptione et sigilli nostri caesarei, regii atque
 archiducalis appressionem munitarum. Quae dabantur in civitate nostra
 Viennae, die octava mensis martii, anno Domini millesimo sep-
 tingentesimo vigesimo septimo, regnorum nostrorum Romani Im-
 peri decimo sexto, Hispaniarum vigesimo quarto, Hungarici
 vero et Bohemici itidem decimo sexto.

Carolus m./p.

Philippus Ludo[vicus]
 a Zinzendorff.

Ad mandatum sac^{ae} caes^{ae} regiaeque cath^{ae}
 Maiestatis proprium Ioannes Georgius
 de Buol, Sac. Rom. Imp. eques.

Arch. mem. cum sigil. in cera rubra et in capsula pendente a filo nigro et flavo.

Appendix secunda.

Observationes, Emendationes et Additamenta.

(Quae uncis sunt inclusa sine annotatione, supplevit I. Sakkelion.)

I, p. 1, 15 ἀζήτητα *supplevimus nos.* p. 2, 6 ἀνήρηκεν ἡ β. μου? καὶ . . . : *An καὶ ἀληθεῖ? 13 αἰῶνος, exemplum ἀνδρός. Emendationem proposuit S.* 16 τοῖς καθαροῖς *ex., nos καὶ.* 17 ὑποστάν *ex.* p. 3, 17 τὸν *nos.* II, p. 4, 15, 16 κατὰ τόπον *nos, S. scribit κατόπιν. An καὶ κατὰ τόπον? 34 pro ἐνεργεῖς S. mavult ἐνεργήσεις.* p. 5, 21 δέον σὲ ἐκθέσθαι *S., in exempl. γένεσθαι. Legendum videtur δέον δὲ γενέσθαι.* 28 *corr. ὑπό.* p. 6, 17 *corr. ἐξήκοντα.* 31 Ἰαμάτων. *ex. corr. S.* p. 7, 10 post Βάρεως *pone comma.* p. 12, 23. 24 Καθαράσεως? 25 τῶν Ἀγραυλίων *ut 21 et 27?* p. 14, 4 Θεοτόκος. III el IV. *De monasterio S. Pauli in monte Latro cfr. Acta edita in vol. IV. huius Corporis, p. 290—329. In tabulario coenobii S. Ioannis Theologi asservantur tabulae duo, quae pertinent ad monasterium praedictum, incerti imperatoris, quas Florides (nro 64 a et b) tribuit imp. Andronico II. et nos supplementi causa hic emittimus:*

I. † Φθάνει μὲν οὖν ἥδη ἡ κατὰ τὸ Λάτρον σεβασμία μονή, ἡ τῷ τοῦ ἁγίου καὶ θαυματουργοῦ σεμνυνομένη Παύλου ὀνόματι ἐπὶ τοσοῦτον προελθοῦσα λαμπρότητος, ὥς καὶ τὴν ἀρχὴν ἀνειληφέναι τῶν ἐκείσε ἀпасῶν ἐτέρων μενῶν καὶ εἰς ἀρχιμανδρίτην ἀναδείξαι τὸν αὐτῆς πνευματικῶς προϊστάμενον πατρι-
αρχικῇ πρὸς τοῦτο γνώμῃ καταστάντα καὶ βασιλικῇ προσταγῇ. πλὴν ὁ χρόνος τὸ αὐτοῦ κἀνταῦθα ποιῶν τὸ σεμνὸν δὴ τοῦτο τῆς μονῆς ἡμαῦρωσεν ὄνομα καὶ εἰς λήθης ἔσχε παραπέμψαι βυθόν, οὐ μὴν μέχρι τοῦ παντός καὶ τοῦ παρόντος ἄχρις τοῦτο δρᾶσαι κατίσχυεν, ἀλλ' ὥς καὶ πάντων, ὥς εἰπεῖν, τῶν ἄλλων ἄγρυπνός ἐστιν ἡ φροντίς, ὅσα δηλαδὴ πνευματικῆς τυγχάνει προμη-
θείας δεόμενα, τούτῳ δῆτα καὶ τῶν τῆσδε τῆς μονῆς διαφερόντως ἐμέλησεν· ὁ γὰρ ἀγιωτάτος μου δεσπότης, ὁ οἰκουμενικός πατριάρχης, οὐ τῶν δεόντων εἶναι καὶ καλῶν λογισάμενος οὕτω ταῦτα παριδεῖν συναπιόντα τῇ τοῦ χρόνου φορᾷ καὶ πρὸς ἀδοξίας ὀλισθόν ἤκοντα, χεῖρα βοηθείας ἐτοιμώτατα ἔρξε καὶ ἀνασώζει μὲν

αὐτίκα καὶ τὴν τιμὴν τοῖς μονασταῖς τῆς μονῆς καὶ τὸ κλεινὸν ἐκεῖνο τῆς ἀρχῆς, ὡς εἴρηται, ὄνομα πάλαι γεγονὸς ὑπερόριον, πατριαρχικῶ πρὸς ταύτην ἐπαγάγειν ἔκρινε γράμματι. ἐπεὶ δὲ τὰ τῆς γνώμης ἐδραιῶσθαι καὶ παρὰ τῆς ἡμετέρας βασιλείας ἐδέησε, τὸ παρὸν αὐτίκα ἐπορέγει πρὸς βεβαίωσιν πρόσταγμα, ὅθεν καὶ προστάσσει διὰ τούτου καὶ διορίζεται τῆς σεμνῆς καὶ αὐθις ἀπολαύειν ταυτησί προσηγορίας καὶ κλήσεως πάντα δὴ τὸν προΐστάναι εἰληχότα τῶν τῆς σεβασμίας ταύτης μονῆς καὶ εἰς ἀρχιμανδρίτην τοῦτον, ὥσπερ τὸ πρότερον, οὕτω δὴ καὶ τοῦ παρόντος τελεῖν, τοῖς τε οὕτως τιμημένοις ἐγκαταριθμῆσθαι αἰεὶ καὶ τῆς αὐτῆς ἐπιτυχάνειν ἐφ' ἅπαξ τάξεως αὐτὸν καὶ τιμῆς, ἔν τε δηλονότι ταῖς ἀπανταχοῦ προελεύσεσιν, ἔτι δὲ καὶ προεδρείαις καὶ στάσεσι· τούτου γὰρ χάριν καὶ ἡ παρούσα γεγονυῖα τῆς βασιλείας μου πρόσταξις ἐπεχορηγήθη καὶ ἐπεβραβεύθη τῷ τε νῦν εἰς προστασίαν τελοῦντι τῶν μοναχῶν τῆς εἰρημένης σεβασμίας μονῆς, τιμιωτάτῳ ἀρχιμανδρίτῃ, ἱερομονάχῳ κυρῷ Μιχαήλ, ὀφείλουσα προσεῖναι καὶ εἰς τὸ ἐξῆς τοῖς μετ' αὐτὸν ἐκδεχομένοις τὴν θ[εῖαν] πνευματικὴν προστασίαν εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ ἀσφάλειαν. μηνὶ ματίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγ' Ϛ.

II. Ϛ. Οἱ ἐν τῇ κατὰ τὸ Λάτρον διακειμένη ἀγία μονῇ τοῦ ἀγίου Παύλου ἀσκούμενοι μοναχοί. ὁ ἀγιώτατος ἡμῶν δεσπότης, ὁ οἰκουμενικὸς πατριάρχης, περὶ πλείστον τὰ τῆς καθ' ὑμᾶς πεπονημένος σεβασμίας μονῆς οὐ μικρὰν ὑπὲρ αὐτῆς καὶ τὴν φοντίδα πεποιήται, ὅπως ἐξῆς τὸν ἀξίως προστάναι ταύτης ἱκανὸν ἐξευρεῖν, ὅθεν καὶ εὕρισκει μὲν τὸν ἱκανόν τε καὶ ἀξιον, ἤδη δὲ καὶ πρὸς ὑμᾶς κατ[ε]λθεῖν αὐτὸν ἐξαπέστειλε. τό γε μὴν ὁ παρ' αὐτοῦ ἐκλελεγμένος πρὸς τὴν ὑμετέραν προστασίαν ἀνὴρ καὶ ὅπως ἀρετῆς τε καὶ πνευματικῆς μυτέσχηκε χάριτος, ἔτι δὲ καὶ ὅπως ἐπὶ πλείστον λόγου καὶ παιδείας τῆς ἐντεῦθεν ἀφίκετο, τάχα μὲν καὶ πρὶν αὐτόθι τοῦτον ἀφικέσθαι φθάσαντες ὑμεῖς ἐγνωρίσατε, οὐ μὴν, ἀλλ' ἐπειδὴν ὑμῖν καὶ ὅψει τοῦτον ἐπιγνώναι γενήσεται, γνόντες ἤδη καὶ κρεῖττόνως τὴν αὐτῷ προσοῦσαν χάριν καὶ σύνεσιν καὶ τῆς ἐντεῦθεν, ὡς εἰκός, πνευματικῆς ἐμφορηθεῖτε ἡδονῆς. [τιο]ν καὶ ἔχει θέλημα ἡ βασιλεία μου, ὡς ἂν καθὼς τὴν πρὸς ὑμᾶς ποιησθαι ἀφίξιν, ὑποδεχθεῖν μὲν μετὰ τῆς προσηκούσης καὶ ὀφειλομένης τιμῆς, ἐνδεξήσθε δὲ καὶ τὴν δικαίαν πρὸς αὐτὸν ὑπακοὴν καὶ εὐπεθείαν, ὅσα δηλαδὴ πατέρα τε καὶ προεστώτα ὑμῶν ταῖς αὐτοῦ θεοφιλέσι καὶ πνευματικαῖς εἰσηγήσεσιν ἐπὶ πᾶν ἐτοίμως ὑπέκοντες, ὡς ἂν καὶ θεαρέστως τὰ τῆς καθ' ὑμᾶς ἀνίητε ἀγωγῆς καὶ ἀξίαν ἔχητε δεικνύναι ταύτην τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ἀκοὴν δὲ καὶ τῆς ἡμετέρας βασιλείας τὰ τοῦ πράγματος φθάνοντα τὴν ἐξ αὐτῆς εὐλογίαν πρὸς ὑμᾶς ἀντεφέλκητε. μηνὶ ματίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγ'.

In bibliotheca Parisiensi asservatur codex manusc. (nro 598 ms. gr. olim Colber-

tianus nro 912), in quo leguntur haec: ἐγράφη . . . ἐν τῇ μονῇ τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τοῦ Στύλου ἡγουν τοῦ ἁγίου Παύλου τοῦ Λάτρου διὰ χηρὸς Μιχαὴλ ἐν ἔτει τῷ ςφνῇ, μηνὶ νοεμβρίῳ β', ἰνδ. β' (1050) . . . παρελθόντος δὲ οὐκ ὀλίγου καιροῦ διὰ τὴν ἔφοδον τῶν ἀθῶν Ἰσμαηλιτῶν ὁ ἅγιος Χριστόδουλος μετώκισεν εἰς τὴν Πάτμον φέρων ἐν ἑαυτῷ ὅσα θυνάμενος βιβλία καὶ ἑτερά τινα. ἐπὶ δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ καθηγουμένου τῆς Πάτμου τοῦ κυροῦ Λεοντίου (confr. nro XXVIII, p. 110 vol. nostri) καὶ τοῦ μοναχοῦ κυροῦ Παύλου τοῦ Λάτρου καὶ καθηγουμένου οἰκτεῖρας τὴν τοιαύτην μονὴν ὁ κυρὸς Λεόντιος δέδωκε τὸ τοιοῦτον βιβλίον καὶ εὐαγγέλιον [κε]κοσμημένον καὶ ἕτερον βιβλίον κατὰ Ματθαῖον σὺν διαιώμασι καὶ χρυσοβούλλοις. Εἰσὶ τὰ ὀνόματα τῶν ἡγουμένων τῶν τελευτησάντων ἐν τῇ μονῇ ταῦ ἁγίου Παύλου τοῦ Λάτρου τῶν ἐπιγνωσκομένων. Συμεὼν μοναχὸς καὶ ἡγούμενος. Λουκάς μ. κ. ἡγ. Δημήτριος μ. κ. ἡγ. Μιχαὴλ μ. κ. ἡγ. Νικόλαος μ. κ. ἡγ. Ἐφραίμ μ. κ. ἡγ. Χρυστόδουλος μ. κ. ἡγ. Μελέτιος μ. κ. ἡγ. Μάρκων (?) μ. κ. ἡγ. Παῦλος μ. κ. ἡγ. Παῦλος μ. κ. ἡγ. (sic, bis). Δαμιανὸς μ. κ. ἡγ. Γαβριὴλ μοναχὸς κτήτωρ καὶ ἡγούμενος. Πέτρος μ. κ. ἡγ. Νικηφόρος μ. κ. ἡγ. Διονύσιος μ. κ. ἡγ. Χριστόδουλος μ. κ. ἡγ. Γρηγόριος μ. κ. ἡγ. Λεόντιος μ. κ. ἡγ. Μελέτιος μ. κ. ἡγ. Ἀντώνιος μ. κ. ἡγ. *Notitiam antecedentem edid. H. Omont, p. 11 dissertationis: Note sur un msc. grec copié au Mont Latros en 1050. (Revue des études grecques, tom. I, Paris, 1888, p. 336—339, confr. Montfaucon, Palaeographia gr. libr. VI. De S. Paulo, conditore monasterii in Monte Latro v. P. Martinov, Annus ecclesiasticus Graecorum. Acta Sanctorum Bollandi, October, vol. XI, ad diem 15 decembris, p. 308.*

III, p. 16, 8 corr. ἐνδιατρίψαι. p. 17, 26 ὑπογραφῇ nos., S. mavult ὑποσημασία. p. 18, 16 ὅτι ex. p. 19, V, 1 κηδε[μὼν] nos. p. 21, 4 post σακελ-λαρίων pone comma. VI. p. 21 in arg. corr. sexdecim p. 22, 2 τῷ nos. 28 βουβαλλῶν ex. 30 γεφυρῶν ex. p. 23, 14 κουρατόρων nos, ut p. 21, 8; κουρατοριῶν S., κουρατῶρων ex. VII. p. 24, 17 Ἀν μιλιαρῆσια? p. 25, 10 locus corruptus. Uncis inclusa suppl. nos. 12 corr. ὑποβληθῆσονται. VIII. In argumento lege: Pantelii. p. 26, 17 corr. διαφέρουσιν. X. p. 30, 18 post διετῆρει pone comma. XI. p. 33, 30 τοῦ μετοχίου? XII. p. 34, 4 ςφλε' corr. ςφλε'. 15 post ὀλοκλήρου pone comma. p. 36, 4 κατερχομένην? 6, 7, 23 καγκέλης-πλάκα? p. 38, 6 κα'. p. 39, 29 μήτε αὖξῃσιν nos, ex. εἴτε. p. 40, 2 οὔτε. Ἀν μήτε? p. 41, 34 corr. ἁγίας. p. 42, 6 post Χαρσ. pone comma et 11 post κεκτημένων. 30 αὐτὸν nos, αὐτῶν ex. 33 post μοδ. pone comma.

XIII. p. 45, 17 μετὰ πάσης αὐτῆς τῆς π.? 22 *post* Χοιρ. *pone comma*. 35 *corr.* προσώποις. p. 47, 8 *ante* κριτῶν *pone comma*. 19 γεφυρῶν S. γεφυρώσεως? p. 48, 10. 11 κουρατορίων S., *an* κουρατόρων, εἰδ.? 16 *corr.* ϚφλϚ' *et* 35 ϚφλϚ'. XIV. p. 51, 8 λογοθέτου. nos. XV. p. 51, 5 αὐτῶ nos. p. 52, 31 ἐν αὐτῶ *ex.* XVI, p. 53, 7 συδοσία? p. 55, 2 *corr.* σεκρέτου. XVII, p. 55, 7 αὐτοκρατορικὴν nos. ἀνακτορικὴν S. p. 56, 13 δηλοποιήσονται S. 14 βασιλική nos. 23 ἐδόθη σοι nos. 29 εὑρεθήσεται S.; εὑρέθη? p. 57, 20 *delendum comma post* εἰδῆσιν *et corr.* τῶν ἐγγεγραμμένων Zachariae. XVIII, p. 58, 4 ἀποστρατεύσεις *sic ex.*; *leg.* ἀποστρατεύσης. 5 αὖ [τοὺς] nos; *ex.* αὐτοῦς. XIX. p. 59, 11 βιωτ. S. 14 ἐν nos. p. 63, 11. 12 συμπνεῦσαι. *Emend. proposuit S. in nota.* p. 64, 21 ἐπιτιδούς *cod. S. mavult* ἀποδιδούς. p. 65, 3. 4 ἀποδέοντα S. 21, 22 ὑπερανωχισμένην *cod. Emend. proposuit S. in nota.* p. 66, 32 ταῖς ἐπιταγαῖς σαῖς S. p. 67, 14 ταύτην τὴν νῆσον τὴν *cod.* 28 τῆς nos. p. 68, 8 οὖσι nos. 11 ἔξεις τούτῳ *cod.*; *em. S. in nota.* p. 69, 4 *An* ὑμῖν τοῖς φιλτάτοις? p. 71, 21 *Lec-tionem* θεοφορήτου *proposuit S. in nota*; *cod.* θεοφρουρήτου. p. 74, 18 ἐπεργάσει *cod.*; *emend. S. in nota.* p. 77, 3, 9 καθηγητής *cod. et S.* καθηγούμενος? 5 μέλλοι? 12 εἴπω nos; *cod. et S.* ἐρῶ. p. 78, 12 πρὸς τὸν μοναχόν *cod.* *corr. S. in nota.* p. 80, 18 *corr.* ἀξωθειήμεν. XX. p. 82, 9 ἀπερχομένη *ex.* p. 83, 28 *corr.* Θεοδοσίῳ. 32 ἔχοντας? p. 86, 11 οὕτως—οἰκονομεῖται? 22 τὴν nos. p. 88, 11 τόπιον nos, *confr.* p. 24, 12 *et seq.* p. 89, 14 *corr.* λήψεται, *ut habet ex.* 24 εὐδοῶσοι *ex.* 25 ἐν ᾧ τὰ ἐλλειφθ.? XXI. p. 92, 15 πρὸς ὑμᾶς *ex. et* 92, 17 *et* p. 93, 7 *corr.* εἴθ'. 10 *corr.* ἴσα XXIII. p. 96, 19 *corr.* καθείρξει. 27 τοῦ ἐρ *lac. in cod.* Γεργίου S.? 29 Κλαδο[λόγου] S.? 30 σωμαρο[λόγου] S.? τουρμάρχου? p. 97, 5 εἴχεται *ex.* 29 *post* αὐτῶν *pone comma.* p. 98, 2 ἐκορυφθ. *ex.* 4 ἡρετήσασθε *ex.* 9 ἀγογὴν *ex.* 12 ἡ *ex.* 23. τὰς nos. 30 *corr.* ἡρετιστάμην *ex.* ἡρετησάμην *et* 31 κινθισῶν *ex.* XXIV. p. 100, 4 ἀνωτέρω? 20 τῇ ταύτῃ μονῇ *sic ex.* τοιαύτῃ? 32 *corr.* χρυσόβ. XXV. p. 103, 4 *et seq.* *Locus suspectus.* 17 αὐτεξουσίαν *et* XXVI. p. 105, 11 παρὰ τῆς τ. μονῆς *ex.* XXVII. p. 106, 3. 5. 7 *unciæ inclusa nos suppl.* 20 *post* βουλήματι *supplendum* ἐν πᾶσιν? p. 107, 10. 15 τόπον nos. 8 *corr.* ἐπιβραβευσάσης μοι. p. 108, 3 *post* ἀλλότριον *pone comma.* XXVIII. p. 110 *in argum. corr.* Leontio. p. 111, 33 συδοσίας? p. 113, 15 *corr.* Ἀγιοθεοδωρίτου. XXIX 2 τ. περιτειχίσει *ex.* XXX. p. 118, 4 ἀπα-ρασπάζτως nos, S. *mavult* ἀπ'αύστως. XXXI. p. 119, 5 Πάτμου *ex.* p. 120,

16 corr. εἴτε. XXXII. p. 121 leg. mense augusto. 13 corr. προσκαθίσαι.
 16 συδοσίας? p. 122, 2 π . . εριτ . . ρίων sic ex. Legendum videtur: πετριτα-
 ρίων. Vocem ἱερακοπετριτάριος affert L. Heuzey (*Mission archéol. de Macé-
 doine par L. Heuzey et Daumet. Paris 1876, p. 416: e diplomate coenobio-
 rum Meteororum, in quo sermo est de exemptionibus a tributis et vetatur,
 ne exigat tributa a monasterio οὐδὲ ἡ κατὰ καιρὸν κεφαλὴ, οὐδὲ δούξ, οὐδὲ
 παιδόπουλον, οὐδὲ σκυλόμαγκος, οὐδὲ μητατάριος, οὐδὲ ἐξελάστωρ, οὐδὲ ἀδελφα-
 τάριος, οὐδὲ ἱερακοπετριτάριος, οὐδὲ ἄλλος τις τῶν ἀπάντων μαζῶν (exactorum).
 πετριτάριος, accipitrarius. Du Cange, Gloss. e Niceta Choniata. XXXIII.
 p. 122, 13 ἀπώλλοντο ex. XXXIV. p. 125, 23 τύπον ex. 25 corr. πρατή-
 ριον? p. 126, 17, 34 ἡμῖν nos. XXXV. p. 127 inscrip. a S. Πράξις
 τοῦ σεκρέτου τῆς θαλάσσης. p. 128 lacunas explevit S. e tabulis similibus.
 p. 129, 4 post περιπεσόντων pone comma. 10 post Εὐσταθίου dele comma.
 p. 131, 10 δόσεων nos. Cl. v. Zachariae mavult: νομισματικῶς sine δόσεων. 11 et
 18 confr. nro XL. p. 140; 8 An καινουργίων νομισμάτων? 18 ἐτέρων pro ὁμοίων?
 28 τό add. nos. 35 corr. προσκαθίσαι. XXXVII. p. 133 et seq. Varia prave
 scripta in hac tabula tacite correximus. pag. 137, XXXIII. corr. in XXXVIII.
 2 leg. χρυσοβούλλων καὶ προστ. vid. 7, 8, 19. p. 138, 6—9 uncis inclusa scripta
 sunt minio. XL. leg. novembri. XLI. p. 142, 14 ὀφείλοντος ex. p. 143, 27
 Σερβόπουλος sic. ex., sed corr. Σεργοπ. confr. p. 124, 26. XLII. p. 145, 3
 καὶ nos. 16 ἀγαπᾶν — τιμᾶν — ὑπακούειν ex. p. 149, 7 corr. ἐνεκα τούτου.
 XLIII. 12 corr. δι' ἐξόδου. XLIV. p. 151 Annus 6715 habet ind. IX. XLV.
 et seq. Tabulae venditionum et donationum prave scriptae sunt. Errores, ma-
 xima parte ex itacismo natos, quibus scatent tabulae, plerumque tacite correxi-
 mus. XLV. 152, 22 Annus 6715 habet ind. X. p. 153, 2 corr. Κεχιο-
 νισμένης. XLVI. p. 156, 13 καταδικασθεὶς ex. corr. -εθέν. In nota corr. 1208.
 XLVII. p. 157, 12 corr. τοῦτο. 25 τη'. 28 τὸν . . . confr. LXVI, p. 192,
 15 alibi τὸ βασιλικὸν βεστιάριον? et τὸ δημόσιον confr. p. 135, 5. XLVIII.
 p. 159, 1 τῶν. 9 ἔξ. 26 τη'. 30 ἔλον. XLIX. p. 161, 3 πολυμ. sic.
 nonne hic et in aliis tabulis leg. πολυημέρου? 12 ἀζηρατομονοπάτον . . . χων-
 ρεσι ex. corr. χωρήσει. 23 ex. an ἄλλως, ὡς δόξει? ut etiam p. 162,
 2, 18, p. 165, 3. 24 ὀφέ. 27 πυρούμενος ex. πειρώμενος? confr. p. 163,
 19. 33 γάρ. L. p. 163, 2 corr. ἐξ ἀγ. 5 et 22 corr. ὑπέρπυρον ἔν.
 30 corr. προτροπή. LI. p. 164, 17 ἡμισι sic pro ἡμισυ ex. p. 165, 4 ὀφέ.
 8 ὀχλήν. 9 χωρηθῇ? πειρώμενος? LII. p. 166, 6 Ἀναίας nos. Cl. v.*

Zachariae putat tabulam tribuendam esse imp. Ioanni Ducae et anno 1229, propter pag. 219, 226. LXI. p. 174, 19 post δηλώσειε pone punctum. p. 175, 26 dele punctum ante καί. 29, 30 Supplendum videtur: ὅπερ καὶ ἐγράφη παρουσία τοῦ πανιερωτάτου μητροπολί[του] confr. p. 178, 5. LXII. p. 177, 9 καὶ τὰ δίκαια? 24 τὸν ὄντα ex. An τὸν προσόντα [αὐτοῖς]? 33 Delendum αὐτοῖς? p. 179, 10 post 1216 adde (6724). LXIV. p. 180 In arg. l. Pyrgi, l. 5 post αἰσθησιν pone comma. LXV. p. 183, adde (6729). LXVI. p. 183 in fine adde (6737 aut 6752). Flor. putat, tabulam esse Andronici Palaeologi. LXVII. p. 186, 12 ἐπαρέδωκάν? 13 corr. δι' ἀνάστασιν. p. 187, 2 Σκολάρι. Corruptum ex Λασκάρη? LXVIII. p. 188, 7 corr. ἐπὶ τούτῳ. LXIX. p. 189, 11 corr. 6754. LXX. 3 βασιλικοῦ nos. p. 190, 22 corr. ἀκολουθεῖ. 26. 30 πώρημον — ἀνθρώπος ex. LXXI. p. 192, 3 εἶδει sic ex. i. e. ἦδη. 14 ἄρχουσι sic ex.; ἄρχοντας? LXXII. p. 193, 24 corr. ἐπὶ τῷ βελτιώσει, ut habet ex. p. 195, 5 ἀδίκως ex. LXXIII. Deest in catalogo Flor. 8 δικαίου S., sed confr. p. 197, 6. 12 corr. μονῇ. LXXIV. p. 197, 6 δέ nos. 10 τ. ἀνέκρουσι nos; S. ἐπὶ πᾶσι τούτοις κεκτῆσθαι. LXXV. corr. in arg.: monasterii. p. 198, 6 corr. λύπη — ἄς? 17 Τάρων ex. LXXVI. p. 199, 8 corr. πολυτρόπως. p. 200, 9 καὶ nos. LXXVII. 1 Χερῆμον sic ex. Χαιρῆμον? 5 post μονῆς dele punctum. 8 πρωτοσεβαστοῦ ex. LXXVIII. p. 202 in arg. l.: Pyrgum. 7 τήν nos. 6 ἐπονομαζόμενον ex. An ἐπονομαζόμενον? LXXIX. p. 203, 1. 2 σεβασμία πατρ. διακειμένη μονῇ ex. 11 δέ. An δὴ ut et p. 204, 4? 20 ante ὄνπερ pone comma. LXXX. p. 205, 24 ἐδραιωμένον ex. LXXXI. p. 206, 24 et 26 uncis inclusa add. nos. LXXXII. p. 207, 16 ὧν καὶ ex. p. 208, 2 ἔχειν sic ex. ἔχοντος? LXXXIII. p. 208, 5 corr. ἐπεὶ καὶ πρό. 6 ἀνύοντος sic ex. ἠγύετο? 14 ἐν τῇ add. nos. p. 209, 6 ἀμελημένης ex. 11 τῶν nos. 15 ἐλαϊκῶν δένδρων sic ex. ἐλαϊκὰ δένδρα? 18 οὕτω με ex. 19 δέον ἦν ex. 22 αὐθέντων ex. 28 εὗς x. ὀνομαζόμενον sic ex. An οἱ καὶ ὀνομάζονται? p. 209, 9 nomen scriptum est Πάγγελος ex. 10 adde: Tabula videtur esse anni 1261 (6770). LXXXIV. p. 211, 18 τῆς ταύτης ex. LXXXVI. p. 212, 7 . . παρακελ. nos. p. 213, 11 ὅπερ κέκτηται? 13 διεγνώσθη? 16 corr. ἦ. 24 et seq. Cl. vir Zachariae in epistula proponit uncis includi (τῆς ἔχουσης — τὴν μορτὴν) [ᾗθεν] ita ut delendum sit αὐτῆς. LXXXVII. p. 214, 8 ὀλίγην. 13 προσκυρωθεῖση. 21 ταῖς — νήσiais. p. 215, 2 καὶ ἡ. 6 κρίχαμεν. 7 μήτε τῇ errores exempl. 31—32 Uncis inclusa scripta sunt alia manu. p. 216, 4 μετὰ

πασών. 6 διαστίξις—τὸ μερ. 12 λωετροῦ ex. 18 προσκαθ. add. nos. 24 γεγωνώς
 ex. 28 S. in editione legebatur: Εὐσταθίου. LXXXVIII. p. 217, 6 Λειψών
 sic. 22 μετὰ πασών ex. XC. p. 221, 3. Τιεπόλου nos. Τρεπόλου S.
 Laurentius Theopolus (Tiepolo), dux Venetiarum 23 ἡλίου 1268 — 16 augusti
 1295. Error in ind.; annus 1267 habet ind. X. 23 κομοσύνην S., leg.
 κουμούνην aut κουμούνιον confr. Acta veneta in vol. III. Actor. et Dipl. nostro-
 rum. 28 τῇ κοινῇ S. 29 γραφή nos. p. 222 Τζέν S.; corr. videtur Στέν,
 id est Michaël Stenus, dux Venetiarum, 1° decembris 1400 — 26 decembr.
 1413. Confr. Acta veneta in Append. I. huius vol. XCI. p. 223, 2 μόνον?
 p. 224, 6 ἀποσπάσας. XCII. 13 πρότερον nos. XCIV. p. 226, 16 corr.
 χρεϊώδη. XCV. p. 227 Tabula prave scripta, errores plurimos ex itacismo
 natos et vocum notas tacite correximus sed v. 7 corr. παντελῇ 8 et p. 227,
 9 ἰδρύαις sic. ἡ δρῦς = αἱ δρῦς. 11 ἀνεγῆρε ex. ἀνεγείραι? 14 ἄδικά
 τως sic ex. 17 προκεκρίμενον? p. 228, 15 ἀπευχόμενος ex. ἀποιχόμενος?
 16 sic ex. 17 αὐτά? 23 ἀποσοβούντα τὸν ἐπίσκοπον? 28 et 33 πρὸς τῇ
 ῥηθείᾳ μονῇ sic ex. πρὸς τὴν ῥηθεῖσαν μονήν? 35 ἐφορῶν ex. ἐφ' ὅρων?
 p. 229, 1. 2 sic ex. 6 corr. ὅπως ἔχ. ut habet ex. 9 αὐτῆς ex. αὐτοῖς? τὸν μετ.
 παρ' ἡμῖν sic ex. τῶν μετ. παρ' ὑμῖν? 12 sic ex., sed leg. τοῖς — προσκα-
 θημένοις μοναχοῖς. XCVI. 2 Tabula prave scripta. τ. περιμένει? 9—12
 Locus corruptus, confr. Ev. Matth. 25, 28—29: ἀρατε οὖν ἀπ' αὐτοῦ τὸ τά-
 λαντον καὶ δότε τῷ ἔχοντι τὰ δέκα τάλαντα· τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δοθήσεται
 καὶ περισσευθήσεται, τοῦ δὲ μὴ ἔχοντος καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ et Ev.
 Lucae 19, 16: καὶ εἶπεν αὐτῷ· εὐγε, ἀγαθὲ δοῦλε, ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγέ-
 νου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. 12 ἀρῇ ex. ἀρεῇ? p. 230,
 11—12 sic. p. 231, 15 dele καὶ ante πανυπ. 22. 23 παραδεδομένα.. ὅς?
 27 corr. ἐπικυροῦν. p. 232, 5 ἀνάκτισιν? confr. 6. 14 corr. πολυρρημονεῖν.
 p. 233, 5 διηγορεύει ex. ἀρέσκει σοι? XCVIII. p. 235, 7 διὰ nos, ex. μονῇ
 καὶ τοῦ. C. p. 236, 11 corr. φιλοδώρως. CII. post ann. 1295 adde: die
 3. mensis ian. confr. Append. I, 1. p. 239, 31 dele ἰνδικτιῶνα τῆν. CIII.
 p. 240, 26 post συνήλασε pone comma. 28 ἀφῆρέθη τούτων. p. 241, 9—10
 sic ex. ἐγγειτονοῦσι mavult. S. 12. 13 ἄδίκως — πάντως — νοσφισάμενος — ἐγκλη-
 ματι nos. CVI. p. 247 Tabula prave scripta. 11 corr. ἄδειάν τινα 17 corr.
 ἡγρέθη. CVII. p. 248 corr. 1327 Error in indictione. Annus 6835 habet ind. X.
 An corr. Andronici II.? p. 249, 23 μήτε παρὰ τῶν τὰ ex. CVIII. p. 251, 3
 ante ἕτερον pone punctum. CIX. p. 252—253 Variae lectiones cod. vindo-

bonensis (confr. p. 254, 24). 1 corr. τὴν Πάτμον. cod. vind. τῆς Πάτμου. 14 δὴ των ἀμπέλων. 16 Χυβαδίου confr. CVII. p. 248, 15. 24 Λέχεινα-Τζαγγαγίης. 26 Ζακέτης-Σταμάτης. 28 Ἑρίνη. p. 253, 1 Καρυώτας 3 τῆς Πτέριν 4 Σιλιγκόπουλος. 5 Ἀρχαγγελεινός-Κώνστας. 7 Ντζακέτης. 8 τῆς Πυλάδος 11 Ὠλέρω, error manifestus pro Λέρω, ut et 12 μενίου pro Τεμενίου et 21 ἐπικρατεῖ pro ἐπιχορηγεῖ. 27 ἀποφέρεται — ἀποκερδαίνει. 30 εὐρίσκει. 31 προστάγματα ut etiam S., sed corrigendum est aut ἀναστήματα (agri culti, possessiones) aut κτήματα (confr. CVII. p. 249, 18). 35 τῆς παρθενοφορίας (confr. CVII. p. 249, 28 τέλος τῆς π.). De hac voce cl. vir Zachariae a Lingenthal in libro: Geschichte des griech.-röm. Rechts (Berol. 1877, p. 247) scribit: Hier (in tabula nostra) kommt sogar die παρθ., d. i. das ius primae noctis vor (confr. etiam Heuzey, lib. sup. cit. p. 456 παρθ. dont le nom fait penser à certaines coutumes singulières de notre régime féodal). Sed, ut ipse Zach. nunc docet in epistula ad nos data, παρθ., est stuprum virgini (mulieri) illatum, ut etiam hodie vox usurpatur a Graecis, et τέλος τῆς π. est pecunia multatitia pro stupro. p. 254, 1 ἀλατοτ. 2 ἀπαιτουμένων. 5 εἶχεν. 16 ἀπολυθεὶς deest. κατὰ μῆνα ἰούνιον. CX. p. 255, 5. 6 κατασπέρειν ex. κατασπείρειν? 8 οὐδέν — οὐδέν ex. 22 leg.: in cinnabari. 25 corr. 1356. CXI. p. 256, 28 Estne tabula anni 6846 (1358)? CXII. p. 257, 20 ἔχει αὐτῷ ex. p. 258, 6 βασιλέως ὀφειλόντων τῶν μ.? 12 Flor. habet nomen ducis: Μιχαήλ, nescimus unde haustum. CXIII. p. 258 corr. Βασιλικόν, quod scriptum est a tergo tabulae. 8 Πισιάνος ex. 9 ὑπόποτα? 14 τοῖνον nos. τις τα οὖν ex. CXIV. p. 259, 10 ἐν τῇ νήσῳ Χίῳ suppl. S. 18 πιττάκιον nos. 21. 23 corr. ἀδήλου et 22 νεωτέρων. CXVI. Uncis inclusa in sequentibus tabulis, quas nobis librarius in coenobio descripsit, nos supplevimus. p. 262, 13 corr. εἰ δέ τ. CXVII. p. 263, 9 ἢ χειροτονῆσαι ἢ? 31, 33 πειθαρχοῦσι? CXVIII. p. 264, 11 In argumento corr. archiepiscopum aut leg. metropolitam. 18 παντοιελεύθερον ex. CXIX. p. 265, 20 ἐν βάρει ἀλύτου ἀφορισμοῦ? confr. CXXVII. p. 288. CXX. p. 267, 13 ἰδιουρθμία sic semper. 29 corr. πεινᾶσαι. p. 268, 15 πᾶσι ex. 22 αὐτῆς ex. p. 269, 2 corr. ἦσαν — ὑποθέσεις. οἷς ἦσαντες ex. 8 λιπί. 14 διέτα. 15 ἀνοχωρισάτο et alia prave scripta tacite correct. CXXI. p. 271, 34 περιπεσεῖτε ex. p. 272, 5 θαττ. ex. 21 πληρεῖν ex. 24 ὡς εἰς αὐτόν ex. 25 προεστός ex. 29 πᾶσι. 32. 33 παρὰ... νῶνται ex. p. 273, 3 εὐχή... εὐλογία ex. 11 corr. εἰσκαχοῦσατε... 19 σπηρικῶν? 34 ἐπτωχῶν sic saepius. CXXIII. p. 277,

21 ἐν νηστεαῖς nos. Ex. αἰντησίαν. 25 ἀποφοδιαί . . ., lacuna in ex. p. 278, 4 corr. ὑμνήσει — δοξολογεῖν — ὑμνησι ex. δοξολογοῦν = δοξολογοῦσι. 5 ὁφ' ὑμνεῖν καὶ δ. ? 23 corr. φιλοῦλιας. 26 et seq. ἰδιορρυθμία ex. 28 ἀπὸ Α . . . προαγορ. pone in parenthesis. p. 279, 12. 14 καὶ κατὰ . . . τοῦ μ. Βασιλείου scripta sunt in margine dextera tabul. p. 280, 4. 5 deest versus unus et dimidiūs. p. 280, 25 διδάσκειν? 32 corr. ἀφωρισμένος. CXXIV. p. 281, 3 συνεδριαζούσης ex. CXXV. p. 282 corr. ind. X. confr. p. 287, 9. p. 284, 11. Σχημ' S; correximus e tab. XXV. p. 101. p. 286, 9 παντοιελεύθερον S. p. 287, 10 ἰνδ. ια' ex. Errorem corr.; annus 1597 habet ind. X. CXXVI. p. 288, 15 corr. φεβρουαρίῳ γ'; ind. add. nos, deest in ex. CXXVII. p. 289, 31 ἐπιβεβουμένη ex. p. 290, 2 τὴν ἡγεμονίαν ex. CXXX. p. 294, 26 Μύλου ex., ut etiam inferius. CXXXI. p. 297, 17 ἥδη τις ex. CXXXIV. p. 303, 16 ὑπάγει τὴν ἐκκλησίαν nos; ex. ἐλευθερίαν. CXXXVI. p. 306, 30 ἀποκλείειν ex.; 32. 33 corr. οἰονδηποτοῦν . . οἶει ex. p. 307, 5 τούτου μον. confr. p. 342, 12—10 corr. κατ' ἐκεῖνο, confr. p. 342, 16. 16 προκαθημένους ex. 33 μὴ εἶναι ex. Corr. μὴ ὄν? p. 308, 18 corr. λέγγηται — γινώσκηται. p. 309, 3 τι τοιοῦτον aut τὰ τοιαῦτα? CXXXVII. p. 310, 17 τὰς περιουσίας? p. 311, 26 leg. qui habet. CXXXIX. p. 314, 25—29: lacunae explendae sunt ex aliis actis similibus, ut p. 310, 11—15. CXL. p. 316, 22 παρ' αὐτοῦ librarius; corr. παρ' αὐτῆς. CXLII. p. 320, 19 εἰκόναι ex. CXLIII. p. 324, 2 corr. ἀγαπᾷ. CXLIV. p. 326, 16 post Κωνσταντίνου dele punctum. CXLV. p. 329, 30 corr. κἂν. CXLVII. p. 334, 20 post πρέπον dele comma. CXLIX. p. 338, 21 περὶ ἧς ὑποθ. ταύτης ex. CL. p. 339, 6 corr. ἐντιμώτατοι. CLI. p. 341, 25 πρὸ αὐτοῦ ex. p. 342, 3 ἐταίρου ex. 16 post ἐκεῖνο dele comma. 28—29 ἡγεμονίας ex. p. 343, 1. 2 ἐναντιώμενον ex. CLII. p. 345, 5 πείθον? p. 346, 4 Καλλωνᾶν ex. 7. ἐσφράγιστον ex. CLIII. p. 347, 11 γίνε-ται ex. p. 348, 21 Χίον ex. 23 corr. οὐ. 30 παρ' ὑμῶν ex. CLIV. p. 351, 17 παρὰ τοῦ alterum ex. 29 ἔστη ex. 30 διαθήσθαι ex. 35 corr. ἀναθήμασι. p. 352, 21 ποιεῖσθαι ex. 2, 30, 31 καὶ δυναμ. . . ὅλως πως ex. 34 ἡτοῖτο ex. p. 354, 2 καθ' οἰονδ. τρόπον? CLV. p. 356, 19 συμφορέσαι ex. CLVI. p. 358, 13 καὶ λόγος ex. CLVII. p. 360, 3 corr. προσεπικυροῦν. 19 corr. παρεληλυθός. 19 confr. p. 306. 26 corr. διωρίζετο. p. 362, 14—15 ποιεῖν — ἐκτελεῖν ex. 29 corr. ποιεῖ. p. 363, 30 corr. ἔχη. p. 364, 4 corr. συμψηφοφορεῖν. CLVIII. p. 366, 14 χωρετήση ex. CLX. p. 370, 26 corr. ἐφ' ὅρου. CLXI. p. 372, 13 post ἀμρότερα dele comma. p. 373, 9 δὴ ex. CLXII.

p. 375, 19 ἐπιτετραμμένοις ex. 23 περιποιεῖται ex. 32 ἐπικυροῦνται ex.
 p. 376, 9 corr. τῆς. p. 377, 17 ἔχωνται ex. 31 νομίζονται id. CLXIII.
 p. 379, 13 corr. ἀναθήματα. p. 381, 20 corr. μηδεμίᾱ. p. 382, 6 dele καί.
 CLXIV. p. 385, 6 προκαθημένους ex.

Appendix I. *Lectiones editorum Bayet et Rayet, quas correximus.*

I. p. 387, 7 quod eo temp. p. 388, 2 in antica. 4 terram add. nos. 7 interdictionis. II. 14 Nomen ducis add. nos ex serie ducum Cretae apud Hopf, Geschichte Griechenlands im Mittelalter, p. 304: Giovanni Belegno 1259—1261 et iterum 1271—1277. p. 389, 2 utilitatem? 15 in scripto. III. 3 Mot à dessein illisible B. Nomen ducis est Ioannes Belleto, 1306—1308 confr. Hopf, p. 457. p. 390, 2 at insula post v. 10: deux lignes en blanc cum anno: non si noteva lezzer X. V. p. 392, 3 hoc 6. 7 B. pro ser scribit fr. 9 post Canee B. addit. cit. 13 reciduntur? 26 acceptum... faciatis. VI. p. 393, 20 pre fo.... v. ult.: eos quos. VII. p. 395, 7 Theodulus. 14 ipsi tev.... p. 396, 2 uncis inclusa suppl. nos. VIII. 11 antadictae. 18 benignum. IX. p. 397, 12 puenendo alta n.... XI. p. 398, 17—18 frequentes add. nos. XII. p. 400 puenendo alta norma. XIII. p. 401, 4 beneffo. 11 pedava. 12 dalli and. 13 volute. 17 exact. XVI. p. 403, 8 se confluant leg. conferant. 9 refectos. XIX. p. 405, 7 mercatantia? XXI. p. 407, 9 affittuosamente. 13 piaceranno. XXII. 13. 14 corr. servititem. XXIII. p. 408, 6 nus. XXIV. p. 409, 4 pervenerano. p. 410, 9 ove n' esib. XXV. p. 411, 22 en largo. XXVI. p. 412, 16 presenti. 19 evidenti. 22 li presenti mie. 24 affittuosamente. 28 piaceranno. 30 per l' affetto. XXVIII. p. 413, 18—19 Uncis inclusa add. nos. XXVIII. p. 414, 17 che di qua come(?) ins. XXIX. p. 415, 4 et add. nos. XXX. p. 416, 2 havendosi. p. 418, 2: 5. 10 filla. XXXIV. p. 419, 2 paramente. 3 post oro secundum R. tres aut quattuor litterae legi non possunt; sed nihil desideratur. XXXVI. p. 420, 14 accompagnando. XXXVII. 2 ciascuno. p. 421, 12 essi come. 11 beni e sudditi? 13 teme. 18 alla add. nos. 20 Nomen cancellarii Ferdescarchi corruptum esse videtur. XXXIX. p. 427, 6 Sendosi. 10 supplicandosi. XL. p. 424, 12 assista. 13 sosteno. XLI. p. 425, 2 Rosafat. 18 di esso. XLII. p. 426, 11 monasterii. 16 sorettamente. 27 le add. nos.

INDEX CHRONOLOGICUS.

- 6581—1073, mense februario ind. XI. *Imperator Michaël VII. Ducas Parapinaces* pa
Andronico Ducae donat praedia in regione Alopecarum prope Miletum
sita
- 6581—1073, mense martio, ind. XI. *Adam, notarius patriarchalis et domesticus*
tribunalis sacrarum aedium Orientis, et patricius, magnus oeconomus
Matzuces in catalogum referunt et tradunt Andronico Ducae praedia
ei donata ab imperatore Michaële VII. Duca Parapinace in regione
Alopecarum sita
- [6587—1079], mense martio, ind. II. *Sanctus Christodulus, infirmitate et incur-*
sionibus Turcarum coactus excedere e monasterio Stylo in monte
Latro, committit moderationem coenobii monachis Sabae et Lucae .
Sine anno et mense. Sanctus Christodulus litteris ad patriarcham datis defendit
se et administrationem monasterii Styli in monte Latro
- 6587—1079, mense augusto, ind. II. *Imperator Nicephorus Botaniata monasterio*
S. Ioannis Prodromi in Strobelo, condito a sorore Constantini Cabaluri,
concedit libertatem et exemptionem ab omnibus tributis
- 6588—1079, mense octobri, ind. III. *Idem imperator Arsenio Scenuri donat sexde-*
cim nummos aureos eximitque cellas ab eo conditas in monte Dicaeo
in insula Coo ab omnibus tributis.
- 6593—1085, mense martio, ind. VIII. *Imperator Alexius I. Comnenus confirmat*
donationem imperatoris Nicephori Botaniatae, qui Sancto Christodulo
dedit duo loca in insula Coo, conceditque monasterio Sanctae Mariae
Castrianorum ab eo condito libertatem et confirmat donationes
eidem monasterio factas
- 6595—1087, mense maio, ind. X. *Idem imperator donat Sancto Christodulo*
totam insulam Lipso, praedia duo et dimidium castri Pantelii in
insula Lero eximitque donata a tributis
- [6595—1087,] mense iunio, ind. X. *Idem imperator iubet in acta publica referri*
donationes factas Sancto Christodulo
- [6595—1087,] mense iunio, ind. X. *Patriarcha Nicolaus III. Grammaticus per-*
mittit Sancto Christodulo, ut secedat e coenobio, renuntiet munus
abbatis monasterii Styli in monte Latro agatque vitam solitariam .

- [6595—1087,] die 15. mensis iunii, ind. X. *Anna Ducaena Dalassena, mater imperatoris Alexii I. Comneni, confirmat donationes a filio factas Sancto Christodulo et permutationem bonorum monasterii Pantepopti iubetque omnia referri in acta publica Myrelaei* 32
- 6595—1087, mense iulio, ind. X. *Eustathius Charsianita, provisor insulae Sami, iussu imperatoris Alexii Comneni et matris eius, procuratoribus Sancti Christoduli per notarios Ioannem Antzam et Ioannem Theologitam tradit castrum Pantelium et duo praedia in insula Lero et totam insulam Lipso secundum donationem Sancto factam ab imperatore* 34
- 6596—1088, mense aprili, ind. XI. *Imperator Alexius I. Comnenus Sancto Christodulo donat insulam Patmum eximitque eam et coenobium ibi condendum a tributis, a potestate laica et ecclesiastica* 44
- [6596—1088,] mense aprili, ind. XI. *Idem imperator iubet in acta publica referri donationem insulae Patmi factam Sancto Christodulo* 49
- 6596—1088, mense aprili, ind. XI. *Idem imperator monasterio condendo a Sancto Christodulo in insula Patma concedit navem peculiarem ad servitia monasterii* 51
- [6596—1088,] die 23. mensis maii, ind. XI. *Idem imperator iterum confirmat insulam Patmum et eius incolas exemptos esse ab omnibus tributis* 53
- 6596—1088, mense augusto, ind. XI. *Nicolaus Tzanzes, censor Cycladum insularum, iussu imperatoris insulam Patmum tradit Sancto Christodulo* 55
- [6597—1089,] mense aprili, ind. XII. *Notarius Ioannes Theologita dirimit controversiam de agris praedii Parthenii, quod imperator donavit Sancto Christodulo* 42
- [6597—1089,] mense aprili, ind. XII. *Nicephorus Copsenus, censor insulae Coi, iussu imperatoris Alexii I. Comneni dimittit a militia quosdam inquilinos insulae Patmi* 57
- 6599—1091, mense maio, ind. XIV. *Regula edita a Sancto Christodulo pro monasterio Sancti Ioannis Theologi in insula Patmo ab eo condito* 59
- 6601—1093, die 10. et 15. mensis martii, ind. I. *Testamentum et codicillus Sancti Christoduli* 81
- 6602—1094, die 5. mensis martii, ind. II. *Theodosius Castrisius renuntiat dignitati praepositi coenobii Sancti Ioannis Theologi in insula Patmo* 90
- [6607—1099,] mense iulio, ind. VII. *Imperator Alexius I. Comnenus pro salute animae donat monasterio duodecim colonos habitaturos in praediis Parthenio et Temeniis et in insula Lipso* 94
- 6626—1118, 25. die mensis augusti, ind. XI. *Controversia de aqua inter Achillium Limenitam et incolas vici Menici in insula Creta dirimitur.* 95
- Sine anno et mense. *Imperator Ioannes Comnenus confirmat exemptionem navis peculiaris monasterii et donationes factas coenobio ab imperatore Alexio I. Comneno, donatque ei alteros centum modios frumenti e vectigalibus insulae Cretae* 99

	pag.
6640—1132, mense augusto, ind. X. <i>Patriarcha Ioannes IX. Agapetus confirmat monasterium esse liberum et stauropegium</i>	101
[6653—1145,] mense martio, ind. VIII. <i>Imperator Manuel Comnenus precantibus monachis confirmat exemptiones colonorum monasterii in insula Lero concessas ab Alexio I. Comnenus donatque ei alios sex colonos exemptos a tributis</i>	104
6666—1157, die 23. mensis septembris, ind. VI. <i>Testamentum abbatis Theoctisti</i>	106
[6667—1158,] mense septembri, ind. VII. <i>Imperator Manuel Comnenus precante abbate Leontio confirmat privilegia et exemptiones monasterii tuerque eius iura contra vexationes exactorum insulae Sani</i>	110
6667—1158, mense octobri, ind. VII. <i>Patriarcha Lucas Chrysoberges iterum confirmat libertatem et ius stauropegicum monasterii</i>	113
[6669—1161,] mense maio, ind. IX. <i>Imperator Manuel Comnenus donat monasterio libras duas nummorum ex reditu Cretae conceditque monachis facultatem emendi frumentum in insula</i>	117
6694—1186, mense ianuario, ind. IV. <i>Imperator Isaacius Angelus confirmat privilegia monasterii eximitque eius naves peculiares a decima</i>	119
" " mense augusto, ind. IV. <i>Idem imperator eximit a tributis sex colonos monasterii S. Mariae Atheniensis, conditi a monacho Ioannicio in themate Mylasae et Melanudii</i>	121
[6697—1188,] mense decembri, ind. VII. <i>Tribunal maritimum demetitur navem peculiarem monasterii exemptam a tributis secundum privilegia imperatorum traditque eam monachis</i>	122
6701—1193, mense februario, ind. XI. <i>Leo Stauraciotes et Constans Pselus, habitatores vici Sillami, siti in regione Messarea insulae Cretae, Leontio Oresti vendunt vineas</i>	124
[6704—1195,] mense octobri, ind. XIV. <i>Tribunal maritimum demetitur peculiarem navem concessam monasterio per privilegia imperatorum a tributis exemptam traditque eam monachis</i>	127
6705—1196, mense novembri, ind. XV. <i>Imperator Alexius III. Angelus supplicante abbate Arsenio donat monasterio coenobium dictum Nesion in insula Cretam cum bonis immobilibus eius</i>	130
6705—1197, mense iunio, ind. XV. <i>Donatio a Constantino Paphnutio Exotrocho facta monasterio et pactio cum eo</i>	133
6706—1197, mense novembri, ind. I. <i>Imperator Alexius III. Angelus confirmat exemptionem navis peculiaris monasterii a vectigalibus</i>	137
" " mense novembri, ind. I. <i>Magnus logariasta Ioannes Belissariotes duci Cretae Nicephoro Contostephano scribit de exemptione navis peculiaris monasterii a tributis et decima</i>	139
" " mense novembri, ind. I. <i>Idem iubet ducem Cretae Nicephorum Contostephanum solvere monasterio e reditu Cretae pecuniam ei donatam ab imperatore Alexio III. Angelo</i>	140
[6708—1199,] mense novembri, ind. III. <i>Tribunal maritimum iterum demetitur navem peculiarem monasterii traditque eam monachis</i>	142

Sine anno et mense. Abbas profecturus Constantinopolim administrationem monasterii tradit monacho Sabae exhortaturque monachos, ut vivant secundum regulas monasterii	144
Sine anno et mense. Pepanus, filius protopapae, ecclesiae Sancti Salvatoris donat dimidium horti siti in Stello et alterum dimidium monasterio S. Ioannis Theologi	149
6714—1206, mense martio, ind. IX. Stephanus Hagiostephanita et uxor eius donant monasterio vineas et aedes in insula Creta	150
6715—1207, mense iulio, ind. X. Basilius Mancaphas et nepotes Georgio Eunuchio vendunt agrum situm in regione Fontis	151
Sine anno, die I. mensis maii, ind. XII. Manuel, metropolita Mileti, dirimit controversiam de agro ortam inter monasterium S. Ioannis et habitatores Palatiorum	153
6721—1212, mense octobri, ind. I. Basilius Comanes et uxor eius protovestiario Georgio Eunuchio vendunt agrum situm in regione Tropigarum	156
6721—1213, mense februario, ind. I. Leon Mandales et eius familia protovestiario Georgio Eunuchio vendunt campos in regione Tropigarum	158
" " mense februario, ind. I. Irene Elpidena et eius familia eidem vendunt agrum	160
" " mense martio, ind. 1. Michaël Cuneres et eius familia eidem vendunt partem agri	162
" " mense martio, ind. I. Manuel Castrus, uxor et filii eius eidem vendunt partem agri in regione Tropigarum	164
[6722—1214,] mense februario, ind. II. Imperator (Theodorus Lascaris I.) a vectigalibus eximit naviculas monasterii appellentes ad portus Orientis	165
6723—1214, mense septembri, ind. III. Donatio Notaris et fratris eius facta monasterio Sanctae Mariae Nivosae	166
" " mense septembri, ind. III. Michaël Caludes et familia eius eidem monasterio donant agros	167
" " mense septembri, ind. III. Ioannes Chalceopulus et eius uxor eidem monasterio donant agros sitos in Asisso	168
" " mense septembri, ind. III. Georgius Zacharias et filii eius eidem monasterio donant agros	169
" " mensis septembri, ind. III. Nicephorus Limniotes, uxor et frater eius eidem monasterio donant agros in Asisso	170
" " mense septembri, ind. III. Basilius Alabatinus et eius uxor eidem monasterio vendunt agros	171
" " mense septembri, ind. III. Monacha Eudoxia, filia Danielis, et frater ac soror eius eidem monasterio vendunt agros	172
" " mense septembri, ind. III. Ioannes Ampucas et eius uxor eidem monasterio vendunt agros	173
6724—1216, mense martio, ind. IV. Basilius Gabalas et eius uxor Cale, filia primicerii Georgii Prootae, monasterio S. Ioannis in Palmo vendunt agros sitos in regione Phygellorum	174

	pag.
[6724—1216,] mense februario, ind. IV. <i>Imperator (Theodorus Lascaris I.) donat monasterio metochium Pyrgum ad Maeandrum</i>	176
" " mense aprili, ind. IV. <i>Idem imperator confirmat donationem ab Ioanne Palanila, incola Phygellorum, factam monasterio S. Georgii Dysici ab eo condito</i>	179
[6729—1221,] mense martio, ind. IX. <i>Imperator (Theodorus Lascaris I.) confirmat monasterio liberam possessionem metochii Pyrgi</i>	180
" " mense martio, ind. IX. <i>Manuel Exotrochus confirmat monasterio possessionem monasterioli S. Georgii Dysici.</i>	182
[6737—1229,] mense aprili, ind. II. <i>Imperator (Ioannes Ducas Vatatzas) confirmat monasterio duarum navicularum exemptionem a vectigalibus.</i>	183
" " mense iulio, ind. II. <i>Incolae insulae Coi testantur monasteriolum Spondarum esse metochium coenobii S. Ioannis Theologi</i>	184
6745—1236, mense septembri, ind. X. <i>Ioannes Polites et Ioannes Gabras monasterio S. Mariae Nivosae vendunt agros in Asisso</i>	187
[6754—1246,] mense augusto, ind. IV. <i>Gregorius Phernitziota, censor Palatiorum, iussu imperatoris eximit a tributo unius hyperperi fundum monasterii S. Mariae Nivosae donatum ei a familia Baricaligorum</i>	188
[6757—1249,] mense aprili et iunio, ind. VII. <i>Georgius Zagaronmata iussu imperatoris monasterio S. Ioannis Theologi tradit agrum in regione Pyrgi.</i>	189
6758—1250, mense februario, ind. VIII. <i>Manuel Palaeologus, uxor et filius eius monasterio S. Mariae Nivosae vendunt agrum</i>	191
6766—1258, mense maio, ind. I. <i>Patriarcha Arsenius Autorianus confirmat monasterium Spondarum in insula Coe esse metochium coenobii S. Ioannis Theologi.</i>	193
[6767—1258,] mense octobri, ind. II. <i>Imperator (Theodorus Lascaris II.) monasterio S. Mariae Nivosae confirmat omnes possessiones</i>	195
" " mense octobri, ind. II. <i>Idem imperator confirmat monasterio S. Ioannis Theologi omnes possessiones.</i>	196
Sine anno et mense. <i>Presbyter Nicolaus Carantinus scribit abbati monasterii S. Ioannis Theologi de rebus publicis et fuga Michaelis Palaeologi ad Turcas</i>	197
6767—1259, mense maio, ind. II. <i>Imperator Michael Palaeologus confirmat privilegia et possessiones monasterii donatque ei agrum</i>	199
[6767—1259,] mense maio, ind. II. <i>Idem imperator iubet tradi monasterio S. Ioannis agrum, quem ei donavit, situm prope metochium Pyrgum</i>	201
" " mense iulio, ind. II. <i>Idem imperator tuetur possessionem agri siti prope metochium Pyrgum donati monasterio contra vexationes hominum Mariae Comnenae Lascarinae</i>	202
Sine anno et mense. <i>Patriarcha tuetur libertatem monasterii et eius abbatis contra episcopos Icariae et Leri</i>	203
Sine anno et mense. <i>Theodora, uxor imperatoris Michaelis Palaeologi, confirmat monasterio possessionem metochii Anabasidii in insula Coe</i>	204

Sine anno et mense. Patriarcha tuetur libertatem monasterii S. Salvatoris in insula Coo, quod est metochium coenobii S. Ioannis	205
[6769—1261.] mense maio, ind. IV. Monasterio S. Mariae Nivosae confirmantur possessiones quas habet in regione Palatiorum.	207
[6770—1261.] mense septembri, ind. V. Ioseph Pancalus monasterio Spondarum, quod est metochium coenobii S. Ioannis, donat possessiones et inquilinos in insula Coo	208
[6770—1262.] mense maio, ind. V. Imperator (Michaël Palaeologus) tuetur iura monasterii in metochio Pyrgo contra incolas Malachiorum et Stomatiorum	210
" " mense iulio, ind. V. Ioannes Selagita, dux Melanudii, iussu imperatoris dirimit controversiam ortam inter monasterium et incolas vici Malachiorum de terra metochii Pyrgi.	210
[6771—1262.] mense septembri, ind. VI. Imperator Michaël Palaeologus confirmat monasterio liberam possessionem fundi quattuor iugerum, quem donavit coenobio prope metochium Pyrgum	212
[6771—1263.] mense maio, ind. VI. Leo Escammatisminus, censor Rhodi et insularum Cycladum, recenset nomina inquilinorum monasterii in praediis Parthenio et Temenio et in insula Coo	214
" " mense iulio, ind. VI. Idem recenset possessiones, quas tenet monasterium in insula Coo.	217
[6772—1264.] mense iunio, ind. VII. Imperator (Michaël Palaeologus) concedit monasterio alias duas naviculas exemptas a tributis	219
6775—1267, die 11 mensis augusti, ind. X. Raynerius Zenus, dux Venetiarum confirmat liberum dominium metochii S. Ioannis Styli in insula Creta pertinere ad coenobium S. Ioannis Theologi.	220
[6776—1267.] mense septembri, ind. XI. Patriarcha (Germanus III.?) tuetur iura, possessiones libertatesque monasterii S. Mariae Spondarum in Coo contra episcopum et incolas insulae	222
[6776—1268.] mense augusto, ind. XI. Imperator (Michaël Palaeologus) confirmat restitutionem possessionum monasterio in Coo factam a censore insulae	224
[6777—1269.] mense iulio, ind. XII. Imperatrix Theodora, uxor Michaëlis Palaeologi, confirmat exemptiones quattuor navicularum monasterio concessas ab imperatore	225
[6779—1271.] mense iunio, ind. XIV. Imperator (Michael Palaeologus) iterum confirmat exemptiones quattuor navicularum monasterii a tributis	226
" " mense iulio, ind. XIV. Michaël Basiliciota iussu imperatricis Theodoraë Palaeologiae monasterio Christi Salvatoris in insula Coo, quod est metochium S. Ioannis, restituī iubet oleas, quercetum, campos ei erepta ab episcopo insulae	227
[6781—1272.] mense decembri, ind. I. Testamentum abbatis Germani	229
[6781—1273.] mense augusto, ind. I. Caniel magistratibus Asiae scribit de exemptionibus monasterii et de colonis eius in Phygelis	233

[6782—1273,]	mense octobri, ind. II. <i>Caniel iubet, monasterio Sanctae Mariae Nivosa restitui liberam possessionem agri prope Palatia</i>	pag. 234
6783—1277, 14,	mensis maii, ind. V. <i>Laurentius Theupolus, dux Venetiarum concedit monachis metochii S. Ioannis Theologi facultatem exportandi frumentum e metochio S. Ioannis Styli in Creta</i>	221, 388
[6791—1282,]	mense novembri, ind. XI. <i>Imperator (Andronicus II. Palaeologus) confirmat exemptiones quattuor navium monasterii a vectigalibus</i>	235
6801—1292,	mense novembri, ind. VI. <i>Idem imperator confirmat monasterio omnes possessiones</i>	236
[6803—1295,]	die 3. mensis ianuarii, ind. VIII. <i>Petrus Mudatinus et Petrus Dolphinus, vicerelectores Canea, confirmant donationem, quam Iacobus Barotius fecit monasterio S. Ioannis Styli, quod est metochium S. Ioannis Theologi in insula Patmo</i>	238, 387
6803—1295,	mense iunio, ind. VIII. <i>Imperator (Andronicus II. Palaeologus) iterum confirmat exemptiones quattuor navicularum monasterii</i>	238
Sine anno,	mense martio. <i>Patriarcha Athanasius I. restitui iubet coenobio S. Ioannis monasteria Spondarum et Alsi in insula Coo</i>	240
Sine anno et mense.	<i>Testamentum abbatis Sabae</i>	241
Inter 1299 et 1301.	<i>Litterae ad Vitalem Michaëlium, ducem Cretae, de exemptione inquilinorum metochii S. Ioannis Styli a tributis</i>	221
[6814—1305,]	mense octobri, ind. IV. <i>Imperator (Andronicus II.) praecipit Georgio Balsamone, duci insulae Coi, ut tueatur iura monasterii Alsi contra episcopum insulae</i>	246
Sine anno et mense.	<i>Zoë Ducaena Philanthropene tuetur iura et possessiones monasterii</i>	247
[6815—1307,]	die 12 (22?) mensis iunii, ind. V. <i>Petrus Gradonicus, dux Venetiarum, confirmat litteras ducis Laurentii Theupoli, quibus monachis metochii S. Ioannis Styli concessit facultatem exportandi frumentum ex insula Creta pro monasterio S. Ioannis in Patmo</i>	220, 388
[6815—1307,]	 [ind. V]. <i>Idem dux concedit eisdem monachis possessionem septuaginta septem colonorum, quorum triginta novem illi meluentes Turcas conduxerant e Patmo in Cretam, dummodo solvant pro quolibet colono quotannis hyperperum</i>	221, 389
6835—1327,	mense decembri, ind. X. <i>Imperator Andronicus III. Palaeologus confirmat possessiones monasterii in insulis Lemno, Lero et Coo tueturque iura eius contra vexationes archiepiscopi Coi</i>	248
6837—1329,	mense ianuario, ind. XII. <i>Imperator Andronicus III. Palaeologus monasterio confirmat omnes possessiones</i>	250
6839—1331,	mense iulio, ind. XIV. <i>Idem imperator confirmat possessiones et exemptiones monasterii recensetque nomina inquilinorum tueturque eius iura et libertates contra episcopos Lemni et Coi</i>	252
[6846—1337,]	mense septembri, ind. V. <i>Idem imperator praecipit duci Lemni, ut tradat monasterio colonos illi donatos in insula</i>	254

[6861—1353?], mense martio, ind. VI. <i>Idem imperator confirmat monasterio possessiones quas tenet in insulis Lemno et Lero</i>	pag. 255
Sine anno, mense ianuario, ind. XIII. <i>Scriba publicus insulae Lemni in acta refert possessiones et colonos monasterii in ea insula</i>	256
Sine anno, mense novembri, . . . <i>Praeceptum imperatoris de possessionibus et redditibus monasterii in insula Lemno</i>	258
Sine anno, mense augusto, ind. VIII. <i>Imperator iubet tradi monasterio coenobium Sancti Thomae</i>	259
Inter 1410—1413. <i>Michael Stenus, dux Venetiarum, confirmat metochium S. Ioannis Styli in Creta esse dominium coenobii S. Ioannis Theologi</i>	222
6965—1457, die 15. mensis martii (ind. V). <i>Cardinalis Ludovicus Searampus Mediarota, patriarcha Aquileiensis, suscipit tutelam monasterii S. Ioannis Theologi</i>	391
6969—1461, die 19. mensis februarii, ind. X (IX). <i>Paschalis Maripetrus, dux Venetiarum, monasterio S. Ioannis in Patmo restituit metochium S. Ioannis Styli in insula Creta</i>	391
„ „ die 23. mensis martii (ind. IX). <i>Papa Pius II. tuetur monasterium et eius bona contra praedones</i>	393
7006—1497, die 9. mensis septembris, ind. XV (I). <i>Petrus Daubusson, magister generalis ordinis S. Ioannis hierosolymitani, praecipit, quantum partem fructuum praediorum monasterii in insula Lero percipere debeat metropolitae Philadelphiae</i>	260
7010—1502, . . . (ind. V). <i>Gregorius, abbas monasterii S. Ioannis, mittit monachos Athanasium, Theodulum Maximumque ad Christi fideles, ut colligant eleemosynas in beneficium monasterii a Turcis vexati</i>	394
7013—1504, mense novembri, ind. VIII. <i>Patriarcha Pachomius I. confirmat regulam, libertatem, privilegia monasterii</i>	261
7015—1507, die 20. mensis maii (ind. X.). <i>Emericus de Ambosia, magister generalis hospitii S. Ioannis hierosolymitani, pontifici romano Iulio II. et principibus occidentis commendat monachos Athanasium et Theodulum, qui occidentem petunt collecturi eleemosynas pro monasterio a Turcis vexato</i>	396
7017—1508, die 8. mensis decembris (ind. XI). <i>Idem magister generalis vetat hospitio subiectos et nautas eius damna facere monasterio eiusque bonis</i>	397
7018—1510, die 15. mensis martii (ind. XIII). <i>Abbas monasterii rogat magistrum generalem hospitii S. Ioannis hierosolymitani, ut adiuvet coenobium in exactione hereditatum, quas tempore pestilentiae quidam fideles reliquerant monasterio</i>	397
[7021—1512], mense septembri, ind. I. <i>Patriarcha Pachomius I. iterum confirmat libertatem et privilegia monasterii</i>	262
7022—1513, die 24. mensis septembris (ind. II). <i>Papa Leo X. concedit indulgentiam ducentorum annorum fidelibus, qui eleemosynas largiti erunt monasterio a Turcis vexato, ut monachi possint instaurare aedificia, liberare captivos et solvere tributum a Turcis coenobio impositum</i>	398

[7022—1514,] die 12. mensis martii (ind. II). <i>Fabritius de Caretto, magister generalis hospitii S. Ioannis hierosolymitani suscipit tutelam monasterii</i>	pag. 400
[7030—1522,] die 28. mensis maii (ind. X). <i>Marcus Grimanus, dux Cretae, Paschalis Ciconia, militum dux, Caspar Gradonicus et Dominicus Marcellus consilarii affirmant, monachos monasterii S. Ioannis fidelissimos reipublicae se praeuisse in bello contra Turcas</i>	400
[7069—1561,] mense martio, ind. IV. <i>Patriarcha Ioasaph II. iterum confirmat libertatem monasterii condemnatque Theodosium, metropolitam Rhodi, qui falsas protulit litteras patriarchales</i>	264
7072—1564, mense ianuario, ind. VII. <i>Idem patriarcha abbati monasterii concedit ius consecrandi novas ecclesias in insula Patmo</i>	265
7080—1572, die 9. mensis maii (ind. XV). <i>Joseph Nasius eximit monasterium a vectigalibus in insulis Naxo et Melo</i>	401
7081—1573, die 23. mensis ianuarii (ind. I). <i>Papa Gregorius XIII. adhortatur omnes Christi fideles, ut largiantur eleemosynas monasterio S. Ioannis Theologi a Turcis ad inopiam redacti</i>	402
7083—1575, die 25. mensis maii (ind. III). <i>Idem pontifex Christi, fidelibus, qui proximo decennio se conferent ad monasterium S. Ioannis aut pro necessitatibus eius stipem largientur, concedit indulgentiam plenariam</i>	403
7087—1579, mense martio, ind. VII. <i>Silvester, patriarcha Alexandriae, hortatur monachos, ut simul habitent et eodem vitae genere utantur</i>	266
Sine anno et mense. <i>Idem exhortatur clerum et habitatores insulae Patmi ad religiosam vitam</i>	270
7088—1579, mense novembri (ind. VIII). <i>Macarius, abbas monasterii, patriarchae Ieremiae II. scribit de hereditate metropolitae Benjamin et libertate monasterii</i>	276
7088—1580, ind. VIII. <i>Sophronius, patriarcha hierosolymitanus, hortatur monachos, ut simul habitent et eadem vitae ratione utantur</i>	277
7097—1588, die 15. mensis septembris (ind. II). <i>Hugo Verdala, magister generalis hospitalis S. Ioannis hierosolymitani suscipit tutelam S. Ioannis</i>	404
7098—1590, die 20. mensis iunii (ind. III). <i>Paschalis Ciconia, dux Venetiarum, nautis monasterii Venetiis concedit exemptionem a vectigalibus pro duobus dolis vini ad usum uniuscuiusque nautae</i>	404
7101—1593, mense iulio, ind. VI. <i>Patriarcha Ieremias II. declarat monasterium S. Mariae Erochorianae in insula Paro, quod postea factum est metochium S. Ioannis, esse stauropegium</i>	281
7102—1594, die 29. mensis augusti (ind. VII). <i>Marcus Antonius Contarinus, provisor arcis Sudaee, testatur se recepisse a monachis totum frumentum metochii Calamae pro necessitatibus praesidii arcis</i>	405
7105—1596, die 6. mensis octobris, ind. X. <i>Marinus Grimanus, dux Venetiarum, concedit monachis S. Ioannis Theologi libertatem vendendi frumentum metochiorum S. Ioannis Styli et Palaecastri in insula Creta</i>	405
7105—1597, 19. mensis ianuarii, ind. X. <i>Meletius Pegas, patriarcha Alexandriae,</i>	

		pag.
	<i>procurator ecclesiae Constantinopolitanae, confirmat exemptiones et privilegia antiqua monasterii</i>	282
7105—1597,	die 3. mensis februarii, ind. X. <i>Idem hortatur monachos, ut se abstineant a factionibus vivantque secundum regulas monasticas . . .</i>	287
7106—1598,	die 20. mensis iulii (ind. XI). <i>Idem hortatur monachos ad religiosam vitam conceditque abbati ius consecrandi ecclesias et altaria</i>	288
7114—1606,	die 6. mensis aprilis (ind. IV). <i>Alofius de Wignacourt, magister generalis hospitalis S. Ioannis hierosolymitani, commendat principibus et fidelibus Christi monachos Athanasium et Ieremiam, qui se conferunt in occidentem collecturi eleemosynas pro coenobio S. Ioannis Theologi vexato a Turcis</i>	406
" "	mensse maio, ind. IV. <i>Patriarcha Raphaël II. declarat, ecclesiam Sancti Nicolai in vico Tzancle, dioecesis Ephesi, esse patriarchalem et subiectam monasterio S. Ioannis</i>	290
7116—1608,	die 25. mensis aprilis (ind. VI). <i>Monachi coenobii S. Ioannis a principibus occidentis rogant auxilium contra Turcas</i>	407
7117—1609,	die 9. mensis aprilis (ind. VII). <i>Philippus III. Hispaniae rex, fratri Athanasio monasterii S. Ioannis Theologi concedit, ut colligat eleemosynas in toto regno neapolitano pro coenobio a Turcis vexato. . .</i>	408
7118—1610,	die 31. mensis martii (ind. VIII). <i>Alofius de Wignacourt, magister generalis hospitalis S. Ioannis hierosolymitani suscipit tutelam navium monasterii commendatque eas principibus et magistratibus occidentis</i>	409
" "	die 29. mensis maii (ind. VIII). <i>Philippus III. Hispaniae rex, donat monasterio pecuniam ad instaurandum coenobium</i>	410
7121—1613,	die 14. mensis iunii (ind. XI). <i>Alofius de Wignacourt, magnus magister hospitalis S. Ioannis hierosolymitani, principibus et magistratibus occidentis commendat duos monachos coenobii S. Ioannis Theologi, collecturos eleemosynas pro monasterio a Turcis vexato . . .</i>	412
7123—1614,	die 23. mensis octobris (ind. X). <i>Papa Paulus V. magistro generalis hospitalis S. Ioannis hierosolymitani commendat monachos coenobii S. Ioannis Theologi</i>	413
7125—1617,	die 19. mensis martii (ind. XV). <i>Gregorius, abbas monasterii S. Ioannis, declarat, hieromonachos Ieremiam et Iacobum electos esse procuratores generales ad omnia negotia coenobii et habitatorum insulae Patmi conficienda</i>	413
7132—1624,	mensse aprili, ind. VII. <i>Patriarcha Cyrillus I. Lucaris confirmat, monasteriolum Sanctae Mariae Exochorianae in insula Paro esse metochium monasterii S. Ioannis in Patmo</i>	291
" "	mensse iunio, ind. VII. <i>Idem patriarcha confirmat privilegia, possessiones, libertatem monasterii</i>	293
7135—1626,	mensse novembri, ind. X. <i>Idem patriarcha declarat ecclesiam Sancti Panteleemonis eparchiae Ceae et Thermiorum esse patriarchalem . .</i>	296
7140—1631,	die 5. mensis decembris (ind. XV). <i>Papa Urbanus VIII. archi-</i>	

	pag.
<i>episcopo Cretensi commendat monasterium S. Ioannis iubetque, ut bona ei rapta restituantur, et excommunicat raptos</i>	415
7140—1632, die 28. mensis augusti (ind. XV). <i>Laurentius Contarenus, provisor generalis reipublicae Venetiarum, concedit oeconomio metochii S. Ioannis Styli, ut vendat provisorii Suda frumentum in beneficium praesidii arcis</i>	416
7142—1633, die 14. mensis septembris (ind. II). <i>Cardinalis Franciscus Barberinus commendat monachos Iacobum Pancalum et Hierotheum Vitalem, qui pro negotiis monasterii S. Ioannis se conferunt in civitatem Messanam</i>	416
" " die 30. mensis septembris (ind. II). <i>Papa Urbanus VIII. monachis Iacobo Pancalo et Hierotheo Vitali, procuratoribus monasterii S. Ioannis concedit, ut vendant aedes, quas Georgius Resilinus coenobio reliquit in civitate Messana et pecuniam e venditione proventuram adhibeant in emptione bonorum in insula Patmo</i>	417
[7155—1647,] mense februario, ind. XV. <i>Patriarcha Ioannicius II. confirmat donationem olivarum, quam Ignatius Contoleon fecit ecclesiae S. Mariae Salvatricis in Patmo, et excommunicat Antonium Cucubium et eius amitam</i>	299
7156—1648, die 17. mensis aprilis (ind. I). <i>Acceptilatio pro pecunia a monachis S. Ioannis Venetis soluta</i>	418
7160—1651, die 4. mensis novembris (ind. V). <i>Litterae pecunias ab habitatoribus Patmi Venetis traditas testantes</i>	418
7169—1661, die 27. mensis maii, ind. XIV. <i>Francisci Morosini, ducis militum Venetorum, testimonium pro monachis metochii S. Ioannis Styli</i>	419
" " die 2. iunii (ind. XIV). <i>Francisci Bragadini, provisoris reipublicae Venetiarum, in arce Suda testimonium pro monachis metochii Calami</i>	420
7181—1673, mense maio, ind. XI. <i>Patriarcha Dionysius III. Muselimes confirmat libertatem, iura, privilegia monasterii</i>	300
" " mense maio, ind. XI. <i>Idem patriarcha archiepiscopo Coi scribit de libertate ecclesiae S. Antonii in Coi, quae est metochium monasterii S. Ioannis</i>	303
7181—1674, die 7. mensis septembris (ind. XIV). <i>Cosimus III., magnus dux Etruriae, vetat naves sodalitii Sancti Stephani, quae ex Ligurno exeunt, damnum inferre monasterio</i>	420
[7189—1680,] mense septembri, ind. IV. <i>Patriarcha Parthenius IV. Mongilalus et synodus tuentur iura et libertatem possessionum et monachorum monasterii contra iniurias a quibusdam archiepiscopis eis illatas</i>	304
7189—1681, die 28. mensis martii (ind. IV). <i>Papa Innocentius XI. sub poena excommunicationis iubet restitui monasterio Sancti Ioannis bona ei erepta</i>	421
7190—1682, die 2. mensis augusti (ind. V). <i>Victorius Amadeus II., dux Sabaudiae, vetat homines suo dominio subiectos damna facere coenobio S. Ioannis</i>	423

	pag.
7193—1684, die 30. mensis decembris (ind. VIII). <i>Franciscus Morosinus, procurator generalis reipublicae Venetiarum, vetat homines dominio veneto subiectos damna facere monasterio S. Ioannis</i>	424
7196—1688, mense maio, ind. XI. <i>Patriarcha Callinicus II. confirmat libertatem, iura, privilegia monasterii</i>	305
7203—1693, mense iulio, ind. III. <i>Idem patriarcha et synodus imperant, ut metropolitae, qui sedibus suis renuntiaverint, in monasterium S. Ioannis secedant ibique reliquam aetatem agant, iubet eos facere testamentum et legare partem bonorum ecclesiae constantinopolitanae, de ceteris eos libere disponere posse</i>	309
7209—1701, die 11. mensis iulii (ind. IX). <i>Raimundus de Perolles et Rocafull, magister generalis hospitalis S. Ioannis hierosolymitani, vetat praefectos classis et nautas sodalitiis subiectos damnum inferre monasterio</i>	424
7210—1702, mense maio, ind. X. <i>Patriarcha Callinicus II. et synodus vetant monachos deserere monasterium et vagari eosque, qui iussis non paruerint, excommunicat</i>	312
7215—1706, die 30. mensis decembris (ind. XV). <i>Raimundus de Perellos et Rocafull, magnus magister hospitalis S. Ioannis hierosolymitani, iterum vetat homines imperio sodalitiis subiectos damnum facere monasterio S. Ioannis</i>	425
7223—1715, mense maio, ind. VIII. <i>Patriarcha Cosmas II. et synodus confirmant donationem, quam monasterio fecerat Cyrillus, archiepiscopus Cui</i>	313
„ „ mense iulio, ind. VIII. <i>Idem patriarcha et synodus decernunt unum abbatem monasterii esse exarchum patriarchalem in insula Patmo</i>	315
„ „ mense decembri, ind. IX. <i>Idem patriarcha et synodus monasterio, cui proposuerant curatores, restituumt integram libertatem</i>	317
7227—1719, mense ianuario, ind. II. <i>Patriarcha Ieremias III. Patmius et synodus dirimunt controversiam inter monasterium et habitatores insulae Leri de ecclesia S. Virginis τῆς Ὑπαπαντῆς</i>	319
7229—1721, mense iulio, ind. XIV. <i>Idem patriarcha concedit, ut colligantur elemosynae in ecclesiis urbis et vicorum, qui circumiacent, in auxilium monasterii ad inopiam redacti</i>	322
7230—1722, mense aprili, ind. XV. <i>Acta de dominio canonico ecclesiae S. Georgii dictae Pothae in insula Patmo</i>	325
„ „ mense iunio, ind. XV. <i>Patriarcha Ieremias III. confirmat privilegia et libertates monasterii</i>	328
7232—1724, mense augusti, ind. II. <i>Patriarcha Paisius II. decernit, canonicum dominium ecclesiae S. Georgii dictae Pothae in Patmo iure hereditario pertinere ad Pantelem Callonam</i>	327
[7234—1726,] mense iunio, ind. IV. <i>Idem patriarcha confirmat libertatem metochii S. Antonii in insula Coo</i>	332
7235—1727, die 8. mensis martii, ind. V. <i>Imperator Carolus VI. suscipit tutelam coenobii S. Ioannis Theologi</i>	427

	pag.
7236—1727, mense novembri, ind. VI. <i>Exarchia Patmi conceditur abbatii monasterii</i>	334
7245—1736, mense septembri, ind. XV. <i>Exarchia Patmi iterum conceditur abbati monasterii</i>	335
7253—1745, mense iunio, ind. VIII. <i>Patriarcha Paisius II. et patriarcha hierosolymitanus Parthenius confirmant donationem, quam collegium pellionariorum in urbe fecit scholae litterarum graecarum monasterii in beneficium inopum discipulorum</i>	336
7256—1748, mense octobri, ind. XII. <i>Patriarcha Cyrillus V. adhortatur fideles, ut dent elemosynas monasterio maxima inopia laboranti</i>	339
7270—1762, mense . . . , ind. X. <i>Patriarcha Ioannicius III. confirmat privilegia, possessiones, libertatem monasterii</i>	340
7272—1763, mense octobri, ind. XI. <i>Patriarcha Samuel I. decernit, canonicum dominium ecclesiae S. Georgii, dictae Pothae, in Patmo, iure hereditario pertinere ad Marcum Rhalletm et Cyriacam, nepotes Ioannis Callonae</i>	327
7275—1767, mense aprili, ind. XV. <i>Idem Patriarcha confirmat antecedentem decisionem</i>	327
7276—1768, die 16. mensis iunii, ind. I. <i>Eiusdem patriarchae decisio de eadem re</i>	345
7277—1769, mense martio, ind. II. <i>Idem patriarcha iubet inquiri statum scholae litterarum graecarum et bibliothecae monasterii</i>	347
7277—1769, die 20. mensis iunii, ind. II. <i>Patriarchae Theodosii II. edictum de schola litterarum graecarum monasterii</i>	350
7285—1777, mense februario, ind. X. <i>Patriarcha Sophronius II. et synodus excommunicant hieromonachum Christophorum eparchiae Ancyrae</i>	354
" " mense februario (ind. X). <i>Decisio patriarchae Sophronii II. de dominio canonico ecclesiae S. Georgii, dictae Pothae, in insula Patmo</i>	327
7288—1780, mense iunio, ind. XIII. <i>Idem patriarcha confirmat privilegia monasterii declaratque collegium pellionariorum esse coenobii procuratores in urbe</i>	356
" " die 4. mensis iulii (ind. XIII). <i>Idem patriarcha confirmat iura, privilegia, constitutiones, libertatem monasterii</i>	359
7291—1783, mense iunio, ind. I. <i>Patriarchae Gabrielis V. decisio de dominio canonico ecclesiae S. Georgios dictae Pothas, in Patmo</i>	328
7292—1784, mense maio, ind. II. <i>Idem patriarcha praecipit episcopo insulae Leri et habitatoribus insulae Calymnes, ut procurarent restitutionem bonorum monasterio raptorum et excommunicat raptores</i>	365
7295—1786, mense novembri, ind. V. <i>Patriarcha Procopius I. dirimit controversiam inter heredes domini canonici ecclesiae S. Georgii, quae dicta est Potha, declaratque eam inde ab hoc tempore esse patriarchalem et coniunctam monasterio S. Ioannis</i>	366
7303—1795, mense februario, ind. XIII. <i>Patriarcha Gerasimus III. et synodus</i>	

	pag.
<i>decernunt, heredem monachorum defunctorum esse monasterium et statuunt, quae bona possidere liceat fratribus</i>	369
7306—1797, 19. mensis octobris (ind. I). <i>Patriarcha Gregorius V. iubet instaurari scholam litterarum graecarum in monasterio</i>	372
” ” mense octobri (ind. I). <i>Idem patriarcha confirmat iura, privilegia, libertatem, constitutiones monasterii</i>	374
7309—1801, (ind. IV). <i>Patriarchae Callinici V. constitutiones de administrando monasterio</i>	379
7352—1843, mense septembri, ind. II. <i>Patriarcha Germanus IV. confirmat privilegia et libertatem monasterii</i>	383

